LATVIJAS UNIVERSITATE DIVDESMIT GADOS

1919—1939

II

LATVIJAS UNIVERSITATE DIVDESMIT GADOS

1919—1939

II

DAĻA

MĀCĪBAS SPĒKU BIOGRAFIJAS
UN BIBLIOGRAFIJA

1939
LATVIJAS UNIVERSITATE

I
ARCHITEKTURAS FAKULTATE

I. Architekturas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Pauls Kampe,** dzimis 1885. gada 10. aprilī Karvā (Valkas apr.), tagadējā Igaunijā, kā zemkopja Reinholda dēls. Māte — Anna, Dignājas ķestera Blumenava meita. Kampe 1910. gadā beidzis Rīgas Politechnikas institutu ar inženiera architekta I. šķiras diplomu. No 1912. g. līdz 1919. g. viņš ir asistents, un reizē ar to 1914.—1919. g. arī docents Rīgas Politechnikas institutā, kopš 1920. g. Latvijas Universitates architekturas fakultates docents (plašākas ziņas sk. LUX, 76—77), lasa tur par architekturas formām un dārzu formām, bet inženieru fakultatē par civilbūvniecību un būvniecības architektoniskajiem elementiem un vada arī praktiskos darbus ēku projektēšanā. P. Kampe 1930.—1932. g. ir bijis architekturas fakultates sekretars. Zinātniskos nolūkos bijis komandēts 1930. g. vasarā uz Zviedriju un 1931. gadā uz Igauniju. 1936. g. 20. oktobrī Kampe aizstāvēja disertaciju „Baznīcu celtniecība Vidzemē zviedru valdības pēdējos piecdesmit gados", iegūdams architekturas doktora gradu. 1937. g. viņš ievēlēts par profesoru. 1933. g. Kampe ieguvis Krišjāņa Barona fonda prēmiju un 1937. g. Kulturas fonda godalgu.

Realizētie darbi celtniecībā 1929.—1939. g.: 1) Dzīvojamās ēkas: Rīgā — Valdemāra ielā 16, Kalupes ielā 5, Ogrē — Zvaigžņu ielā 7, un dažas vasarnīcu ēkas Jūrmalā un Ropažos. 2) 1932. g. Rīgas reformatu baznīcas atjaunošanas darbi. 3) 1934. g. Alūksnes baznīcas atjaunošanas darbi. 4) 1935. g. mēbeles Satiksmes ministrijas sēžu zālei.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 77—78): 8) Doma (Māras) baznīca Rīgā. LKV III, 1929, 7 lpp. 9) Der St. Marien-Dom zu Riga. BA 1930, 15 lpp. 10) Die Kirchenglocken Lettlands von ältester Zeit an bis zum Jahre 1860 und ihre Gießer. LUR arch. I, 1, 1930, 223 lpp. 11) Latvijas baznīcu zvanu vēsture. IMM 1930, 10, 24 lpp. 12) Das Stadtgießhaus zu Riga. BA 1931, 16 lpp. 13) Astoņpadsmitā g. s. altāri Rīgas ev.-lut. baznīcās. LUR arch. I, 4, 1931, 257—304. 14) Rīgas Ģertrūdes baznīcas vēsture. LKV VI, 1931, 6 lpp. 15) Vecrīgas portali. Krājumā „Rīga kā Latvijas galvas pilsēta" 1932, 16 lpp. 16) Rīgas Jāņa baznīcas vēsture. LKV VII, 1932, 11 lpp. 17) Ein neuaufgefundenes Fragment des

zerstörten Grabmals Bischof Meinhards im St. Marien-Dom zu Riga. LUR arch. I, 5, 1932, 24 lpp. 17) Rīgas Jēkaba baznīcas vēsture. LKV VII, 1932, 8 lpp. 19) Jēzus baznīca Rīgā. LKV VIII, 1932. 20) Jura baznīca Rīgā. LKV VIII, 1932. 21) Gotlandes salas pagātne un celtniecības pieminekļi. IMM 1932, 7/8, 7 lpp. 22) Sakrale Handglocken niederländischer Herkunft in Lettland und Preußen. Elbinger Jahrb. 1932, 10, 123—130. 23) Die St. Gertrudkirche zu Riga BaltKal 1933, 11 lpp. 24) Professor Ludwig Bohnstedt und seine Rigaer Bauten. RR 1933, 138 un 157, 11 lpp. 25) Die Baugeschichte und das Kircheninventar der reformierten Kirche zu Riga. Chronik d. deutsch-ref. Gem. zu Riga 1933, 88—112. 26) Katrīnas baznīca Rīgā LKV VIII, 1933, 5 lpp. 27) Latvijas ev.-lut. baznīcu iznīcinātas mākslas vērtības. IMM 1933, 3/4, 21 lpp. (Kr. Barona prēmija), 28) Zvanu lējējs Jānis Ulrichs Kleinšmits. Jaunatnes draugs 1933, 4. 29) Salaspils un Ikšķiles senie celtniecības pieminekļi. Rokas grāmata eksk. vadītājiem 1934, 48—60. 30) Die Hausteinportale des 17. und 18 Jh. in Riga und die damaligen Rigaschen Bildhauer und Steinmetzen. Sb 1932—1933, 10—17. 31) Melngalvju nams Rīgā. LKV XIII, 1935, 5 lpp. 32) Rīgas Sv. Jāņa baznīcas būvvēsture. SuM 1936, 4, 175—186. 33) Nikolaja Brīnumdarītāja baznīca Rīgā, LKV XV, 1937, 5 lpp. 34) Baznīcu celtniecība Vidzemē zviedru valdības pēdējos piecdesmit gados. LUR arch. II, 2, 1937, 17—238 (Kulturas fonda prēmija). 35) Pētera baznīcas vēsture. LKV XVI, 1937, 15 lpp. 36) Centralveidīgais būvtips Vidzemes baznīcas celtniecībā. SuM 1938, 3, 131—147. 37) Православная церковь св. Николая Чудотворца Laikr. „Вера и Жизнь" 1938, 6—7, 16 lpp. 38) Rīgas reformatu baznīcas vēsture. LKV XVIII, 1938, 5 lpp. 39) Die Stadttore Rigas im 17., 18. u. 19. Jh. und deren Meister. LUR arch. II, 3. 40) Rīgas dzīvojamo ēku iekštelpu architekton. veidojums. LArch 1939, 3, 12 lpp.

2. **Profesors Pauls Kundziņš,** dzimis 1888. g. 4. februarī Smiltenē kā mācītāja, vēlāk prāvesta Dr. Kārļa Kundziņa un viņa sievas Šarlotes, dz. Egertas dēls. 1913. g. viņš beidzis Rīgas Politechnikas institutu ar inženiera architekta gradu, iegūdams Reinberga prēmiju. 1913. g. vasaru un rudeni pavada ārzemēs, galvenā kārtā Romā un Minchenē. Minchenē strādā Debšica pielietotās mākslas darbnīcā, tad iestājas prof. E. Laubes architekturas birojā Rīgā, kur darbojas līdz pasaules kara sākumam. 1917. g. Kundziņš ir par architektu Taškentas dzelzceļu virsvaldē, 1918. g. atgriežas Latvijā, sarīko Smiltenē techniskos kursus un piedalas skolotāju kursos, lasīdams lekcijas par celtniecības un tautas mākslas jautājumiem. 1918./19. m. g. viņš ir Smiltenes vidusskolas direktors, 1919. gada 5. septembrī apstiprināts par architekturas fakultates docentu, piedalas fakultates organizēšanā un uzņemas architekturas darbnīcas vadību, lasa Latvijas tēlotāju mākslu (vēlāk „Latvijas architekturu un tēlotāju mākslu") un Pieminekļu uzturēšanu. 1921. g. Kundziņu ievēlē par vecāko docentu, 1933. g. viņš aizstāv disertaciju „Dzīvo-

jamā rija Latvijā" un iegūst architekturas doktora gradu. 1933. g. to ievēlē par profesoru. No 1919. līdz 1920. g. viņš ir fakultates sekretars, 1922.—24. g. un 1936.—38. g. dekans, ir bijis par Universitates padomes sekretaru, Saimniecības padomes locekli un ir Universitates padomes loceklis arī pašlaik. Viņš piedalijies arī Universitates izdaiļošanas komisijā, fakultates izdevuma „Materiali par Latvijas būvniecību" redakcijas komisijā, organizējis šo materialu vākšanu un pārzina fakultates pieminekļu archivu. Plašākas ziņas sk. LUX, 79. lpp. Kopš 1929. g. Kundziņš darbojies šādās valsts iestādēs un sabiedriskos pasākumos: viņš ir Universitates pārstāvis Pieminekļu valdē kopš tās dibināšanas, ierosinājis tur Brīvdabas muzeja dibināšanu un vadijis tā organizēšanu un iekārtošanu līdz 1934. gadam, piedalijies Raunas Tanīsa kalna izrakumos 1927. g. No 1930. g. viņš ir Iekšlietu ministrijas Techniskās padomes loceklis, no 1936. g. Nacionalās celtniecības padomes loceklis, tās Lauku būvniecības komisijas priekšsēdētājs un citu komisiju loceklis, no 1938. g. — Uzvaras laukuma idejas projekta komisijas loceklis, Hipoteku bankas padomes loceklis un Monumentalo celtņu fonda padomes priekšsēdētājs. Kopš 1936. g. viņš ir arī Tirdzniecības un rūpniecības kameras loceklis un tagad tās Būvniecības komisijas priekšsēdētājs, sākot ar 1939. g. Profesiju kameras vicepriekšsēdētājs, kopš 1933. g. Rīgas Latviešu biedrības Zinātņu komitejas biedrs, bet no 1935. g. tās sekretars. Kundziņš piedalijies Latvijas Architektu biedrības dibināšanā un no 1933. līdz 1935. g. bijis tās priekšnieks, ir Akademiskās draudzes valdes loceklis, Rīgas Latviešu biedrības, Latvijas Sabiedriskā kluba, Latviešu un lietaviešu vienības, Latviešu un somu biedrības, Latviešu un zviedru biedrības u. c. organizaciju biedrs. Par zinātniskiem rakstiem saņēmis 1933. un 1935. g. Krišjāņa Barona fonda prēmijas, bet 1935. g. divas Kulturas fonda prēmijas. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. un 3. šķiru un saņēmis Tiesu pils celšanas piemiņas medaļu. 1935. g. Kundziņš ievēlēts par Gustava Adolfa akademijas kārtējo biedru Upsalā, bet 1938. g. par Igauņu zinātnes biedrības biedru korespondentu, ir pastāvīgs līdzstrādnieks Poļu architekturas un mākslas vēstures biļetenā, Latvijas starptautiskās intelektualās sadarbības komisijas loceklis un tās tautas mākslas nodaļas priekšsēdis. Vairākkārt zinātniskos nolūkos komandēts uz ārzemēm: uz Igauniju, Somiju (1929., 1937. g.), Vāciju (1935., 1936., 1937. g.), Franciju (1937. g.), Šveici (1938. g.), Lietuvu (1938. g.), Zviedriju (1939. g.).

Šinī laikā starptautiskās sanāksmēs nolasijis referatus Lībekā un Helsinkos (1937. g.) un 2 zinātniskās biedrībās Stokholmā (1939. g.).

Galvenie darbi architekturas laukā, ko kopš 1929. g. realizējis pēc saviem projektiem un savā vadībā: baznīcas jaunceltne Ikšķilē (1932.), Baznīcas atjaunošana Vangažos (1935.), baznīcas restauracija un pārveidojums Cesvainē (1929.), Jelgavas Annas bazn. (1930.), Ventspilī (1935.), Talsos un Raunā (1937.), Cēsu Jāņa bazn. un Rīgas Jēzus bazn. (1938.), L. U. Serumstacijas laboratorijas ēka (1932.), Tautas nams Jaunpilī (Tukuma apr., 1931.), pagastnams Saldū (1936.), Valsts banku paviljons Zemgales apg. izstādē (1937.), Dobeles Latviešu biedrības nams (1939.), dzīvojamās ēkas Meža parkā Visbijas prosp. 13 un Siguldas prosp. 15, nomas nami Rīgā: Stabu ielā 21 un 31, Baznīcas ielā 8, Tomsona ielā 4 un 21. Vada Rīgas Doma baznīcas izbūves darbus un ir architekts konsultants pie Tiesu pils jaunbūves (1936.—38.) un Kongresu nama pārbūves (1937.—39.) (sīkākas ziņas sk. IMM 1938, 2 un LArch 1938, 6).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 80. lpp.): 13) Dzīvojamā rija Latvijā. LUR arch. I, 7, 1934. (disertacija, god. ar Krišj. Barona un Kulturas fonda prēm.). Bez tam: 14) Die alte lettische Baukunst. Krāj. Die Letten I 1930. 15) L'art populaire leton. Encyclopaedia Antverpiensis 1930. 16) Die Volkskunst der Letten. Diplomatenzeitung 1930, 40. 17) The Latvian Rural Architecture, Art and Archaeology Vol. XXXII, 5, 1931. Washington D. C. 18) La maison lettonne. Art populaire. Ouvrage publié sous les auspices de l'Institut Intern. de Coop. Intell. 1931. 19) Latviešu celtniecība. Krāj. Latvieši II 1932. (Kult. fonda prēm.). 20) Brīvdabas muzeja vadonis (ievads, redakcija un pielikums „Freiluftmuseum Riga"), 1932. 21) Celtņu pieminekļi. II Tautas izglītības ned. izdev. 1933. 22) Tautas celtniecība Rēzeknes un Ludzas apriņķī (ievads un redakcija). PVM 1933. 23) Latviešu tautas celtniecība. Mākslas vēsture, Grāmatu Draugs 1934. 24) Piezīmes par latvju architekturu. Stud 1935, 1—2. 25) Mūsu baznīcu architektura. C 1935, 3—4. 26) Brīvdabas muzeja vadonis (ievads un redakcija 1935. 27) Latviešu dzīvokļu kultura pagātnē. Letas IIP 1935. 28) Mūsu tagadējā dzīvokļu kultura. Letas IIP 1935. 29) Mūsu lauku dzīvojamo māju architektura. Sēj 1936, 4. 30) Par architekta ētiku. Stud 1938. 31) Latviešu celtniecības kulturas atmoda. JZ 1936, 99. 32) Viduslaiku formas stabu rotājumos latviešu tautas celtniecībā. SuM 1936, 2. 33) Jaunā tiesu pils. Sēj 1936, II. 34) Ripa kā rotājums latviešu koka celtniecībā. SuM 1937, 4. 35) Einiges über die Dachkonstruktion bei lettischen Volksbauten. Biuletyn Historii Sztuki i Kultury Polit. Warszawskiej, 1937, I. 36) Par nacionalās celtniecības stilu. R 1937, 317. 37) Architektonische Schmuckformen des frühen Mittelalters an den Volksbauten des Ostseegebietes. Opetatud Eesti Selts, Liber Saecularis, 1938. 38) Dievnams kā draudzes sapulcēšanās vieta. Jaunatnes Ceļš 1938, 2. 39) Tautas celtniecības rotājumu motivi mūsu jaunceltnēs. LArch 1938, 1. 40) Raunas baznīca. LArch 1938, 3. 41) Die Tradition im Schmuck der ostbaltischen Länder. Tracht und Schmuck im nordischen Raum. 1938, Leipzig. 42) Latviešu tautas celtniecība. Zinātne tēvzemei 1939. 43) Vēl viens Gaides staba variants. SuM 1939, I. 44) Mārcis Sārums. LArch 1939, 2. Latviešu konversacijas vārdnīcā kopš 1933. g. pāri par 50 atsevišķu rakstu par latviešu tautas celtniecību un Latvijas architekturu,

no kuriem plašākie: klēts, krogu architektura, kūts, Latvju architektura (godalgots ar Kr. Barona prēmiju), latv. architekturas zinātne, lubu jumts, maltuve, muižu architektura, nams, pagastnama architektura, pamatskolas architektura, piemineklis, pirts, Rīgas architektura, rija, rotājumi latv. tautas celtnēs, Sārums. Rakstijis arī dienas presē par aktualiem celtniecības jautājumiem. Devis recenzijas par fakultatei iesniegtiem sacensības darbiem, disertacijām un darbiem, kas iesniegti godalgošanai Kulturas fondam un Kr. Barona prēmiju fondam.

3. **Profesors Eižens Laube,** dzimis Rīgā 1880. g. 25. maijā. Tēvs Teodors, no Smiltenes, māte Marija, dzim. Balode no Rīgas; 1892.—1899. g. mācijies Pētera I realskolā Rīgā un 1906. g. marta mēnesī beidzis Rīgas Politechnikas institutu ar inženiera architekta gradu. Ar 1900. g. iestājas arch. K. Pēkšena birojā, pēc studiju beigšanas paliek par viņa palīgu līdz 1907. g. jūlijam, kad nodibina pats savu architekturas biroju. Tai pašā gadā viņš uzaicināts par docentu Rīgas Politechnikas instituta architekturas nodaļā, kur tam uztic lasīt lekcijas ornamentu mācībā, kā arī piemērotā perspektivā un ēnu teorijā, un mācīt arī architekturas zīmēšanu. Vēlāk šiem priekšmetiem pievienojās vēl lekcijas par architekturas formām, kā arī projektēšanā II—III. 1907./1908. g. darbojās Rīgas Latviešu biedrības sarīkoto Tautas kursu techniskā nodaļā, mācīdams technisko zīmēšanu un būvformas. Sākot ar 1909. g. līdz pasaules karam skaitijās pie Rīgas pilsētas Būvvaldes par goda konsultantu architekturas mākslas jautājumos. Līdz pasaules karam pēc viņa projektiem un viņa vadībā uzcelts liels skaits celtņu, galvenā kārtā īres namu Rīgā. Tai pašā laikā, piedaloties architekturas sacensībās, Laube iegūst vairākkārt godalgas. Karam uznākot viņš likvidē savu architekturas biroju un kara laikā no 1915. līdz 1917. g. kopā ar Rīgas Politechnikas institutu evakuējas uz Maskavu. 1917. gadā pēc atgriešanās Latvijā, vācu okupacijas laikā, sāka darboties par mācības spēku „Baltische Technische Hochschule", turpināja šo darbu lielinieku noorganizētā Latvijas Augstskolā un pēc tam atkal „Rigaer Technische Hochschule" 1919. g. E. Laubi ievēlē par locekli Latvijas augstskolas organizacijas komisijā un par pagaidu dekanu un mācības spēku architekturas fakultatē. Latvijas Augstskolas atklāšanas brīdī Laube bija pagaidu prorektors un 1922. g. no jūlija līdz septembrim izpildija Latvijas Universitates rektora amatu, par architekturas fakultates dekanu viņš ir bijis 1919.—1922. un 1932.—1934. g., kā arī patlaban no 1938. g. 1919. gadā Laube uzņēmies vienas architekturas darbnīcas vadīšanu, 1920. g.

viņš ievēlēts par profesoru, no 1936. līdz 1938. g. bijis Universitates padomes loceklis. Viņš ņēmis dalību Latvijas Architektu biedrības dibināšanā un bijis viņas pirmais priekšsēdētājs, vairākkārt zinātniskos nolūkos bijis ārzemēs. Kopš 1936. gada Laube ir Nacionalās celtniecības komitejas padomes loceklis, šīs komitejas Rīgas komitejas loceklis un architektonisko jautājumu komisijas priekšsēdētājs. 1938. g. iecelts par Valsts Prezidenta Rīgas pils izbūves komisijas priekšsēdētāju. Bijis Uzvaras laukuma sacensības žurijas komisijas loceklis, ir Doma baznīcas pārvaldes priekšsēdētāja biedrs, Latvijas Universitates izdaiļošanas komisijas priekšsēdētājs, runas vīrs un priekšniecības loceklis Rīgas Latviešu biedrībā, žurnala „Latvijas Architektura" dibināšanas līdzorganizētājs, Revue Internationale de la Propriété Bâtie techniski-zinātniskās komitejas loceklis. Laube apbalvots ar Atzinības Krusta II šķiru, ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV un III šķiru, ar Vazas ordeņa II šķiru; pagodināts ar iecelšanu par Latv. Universitates Dr. arch. h. c. 1930. g., par Latvijas Architektu biedrības goda biedru 1934. g., par Karaliskā britu architektu instituta goda korespondētāju biedru 1937. g. un par Latvijas Profesiju kameras goda korespondentu 1939. g. Laube ir biedrs Rīgas Latviešu biedrībā, Latvijas Sabiedriskā klubā, Latvijas Sarkanā Krustā, Tautu savienības veicināšanas biedrībā, Latviešu un somu biedrībā, Rīgas Latviešu labdarības biedrībā un Veselības veicināšanas biedrībā.

Pēc 1929. g. projektējis un vadījis šādu architekturas darbu izpildīšanu: 1) Latv. Universitates padomes sēžu zāles architektoniskais izveidojums, ar mēbelēm, 1929. g. 2) Vasarnīca Bulduros, 19. līnijā Nr. 1, 1929. g. 3) Em. un A. Benjamiņu dzīvokļa architektoniskais izveidojums Rīgā, Kr. Barona ielā Nr. 12, 1929.—1930. g. 4) Sawmills, koka zāģētavas ēka Bišumuižā, 1930. g. 5) Rīgas Namīpašnieku krāj-aizdevu sabiedrības bankas telpu izbūve Rīgā, Brīvības bulv. 2, 1930. g. 6) Sv. Jāņa baznīcas mācītāju nams Rīgā, Jāņa ielā 7, 1930.—1933. g. 7) Romas viesnīcas pārbūve, 1930.—1933. g. 8) Dzīvojamā nama pārbūve Rīgā, Lāčplēša ielā Nr. 10, 1931. g. 9) Ķemeru viesnīca, 1933.—1935. g. 10) Skice Rīgas pilsētas monumentalam centram, 1936. g. 11) Rīgas Latviešu biedrības nama jaunbūve un pārbūve, 1936.—1939. g. 12) Architektoniskais izveidojums jaunajai nervu klīnikai I Rīgas pilsētas slimnīcā, 1936.—1937. g. 13) M. Bruža vasarnīca Dubultos, 1936.—1937. g. 14) Zīmējums Ķeguma spēkstacijas ārējai architekturai, 1938. g. 15) Viestura piemiņas pils izbūve Lauksaimniecības akademijas vajadzībām, sākot ar 1938. g. 16) Valsts Prezidenta Rīgas pils jaunā svētku zāle, vestibils un Triju Zvaigžņu tornis, 1938.—1939. g.

Priekšlasijumi: 1) Latvijas architekturas radīšana. 1922. g. 28. IX L. U. gada aktā. 2) Architekturas izpratne. 1930. g. 24. V L. U. svētku zālē. 3) Sadarbība starp architektu, skulptoru un gleznotāju. Latv. Architektu biedrībā, 1934. g.

23. IV. 4) Par nacionalo architekturu. Latv. Architektu biedrībā, 10 g. atceres svētkos 1934. g. 16. XII. 5) Architektoniskās celtniecības latviskā stila problema tagadnē. Latv. būvinspektoru apspriedē Iekšl. ministrijā, 1936. g. 12. V 6) Latviskais stils lauksaimniecības celtniecībā. Rīgas radiofonā, 1936. g. 5. VI. 7) Latviski-nacionalā gara nostiprināšana mūsu architektoniskā celtniecībā. 1936. g. 21. XII Nac. celtn. komitejas architektonisko jautājumu komisijas sēdē. 8) Architekturas gars atjaunotā Latvijā. Rīgas radiofonā 1939. g. 13. V

Iespiestie darbi (sk. LUX, 71. lpp.): 10) Nākamā monumentalā Rīga. JZ 1928, 15. XII. 11) Mūsu tagadējā celtniecība. Ltv 1928, 7. XII. 12) Lauksaimnieka dzīvojamā māja. JZ 1928, 29. XII. 13) Mākslas iespaids uz reliģiskās un ētiskās dzīves izveidošanu. Jaunatnes Ceļš, 1929. 14) Architekturas izpratne. LUR arch. I, 1930. 15) Kādā ceļā iegūstama latviski īpatnēja architektura. Izglītības nedēļas brošura, 1933. 16) La formation d'architecte en Lettonie, L'architecture d'aujourd'hui, 1933. 17) Ievads architekturā. Pasaules mākslas vēsture, 1934. 18) Nationale Architektur. Revue Internat. de la Propriété Bâtie. Rome, 1934. 19) Nacionalā celtniecības stila izveidošana Latvijā. PBr 1936, 14. I. 20) Latviskais architekturas stils tagadnē. Dzīvei pretim, 1936. 21) Kupls celtņu vaiņags pāri visai Latvijai. LK 1937, 4. IX un „Tev mūžam dzīvot, Latvija" 1938. 22) Prof. Dr. arch. P. Kundziņš. R 1938, 3. II. 23) Ievads žurnalam „Latvijas architektura' 1938, 1. 24) Latviskās architekturas formas. LArch 1938, 2. 25) Latviskais skaistums. LK 1938, 24. XI. 26) Latvijas architekturas ceļš 20 gados. LArch 1938, 4/5. 27) Prof. Dr. arch. P. Kundziņš — senlatviskās architekturas pētnieks. LArch 1938, 6. 28) Architekts Jānis Alksnis †. LArch 1939, 1. 29) Architekturas gars atjaunotā Latvijā. LArch 1939, 4/5.

Recenzijas: 29) Prof. K. RonČevska tēlniecības darbu izstāde Rīgas pilsētas mākslas muzejā. LS 1925, 3. V 30) Docenta arch. P. Kampes architektonisko uzmetumu izstāde. LS 1925, 3. X. 31) Vec. doc. A. Malvesa Techniskā vārdnīca celtniecībai. JZ 1931, 30. XII un Un 1932, 4.

Bez tam vairākkārt piedalijies tiesu ekspertizēs un izdarijis lielu skaitu ēku taksaciju Latvijas Hipoteku bankas uzdevumā. (Plašākas ziņas LUX, 71—73).

4. **Ārštata profesors Vilhelms Purvītis,** sk. LUX, 70—74.

5. **Ārštata profesors Konstantīns Rončevskis (†),** dzimis 1875. g. 13. janvarī Pēterpilī; viņa tēvs — Ignacijs, māte Josefine, dzim. Komarovska. 1898. gadā beidzis Rīgas Politechnikas institutu; 1899. gadā ievēlēts par architekturas vēstures docentu, bet 1903. gadā par adjunktprofesoru Rīgas Politechnikas institutā; no 1917. līdz 1918. g. bijis par ordinaro profesoru turpat. (Plašākas ziņas skat. LUX, 74. lpp.) 1921. g. ievēlēts par Latvijas Mākslas akademijas profesoru un Latvijas Universitates ārštata profesoru klasiskā architekturā. 1925. g. Krakovas Mākslas akademijā iegūst architekturas doktora gradu. 1932. g. ievēlēts par kārtējo biedru Vācijas Archeoloģijas institutā; no 1927. gada darbojas minētā instituta žurnalā

kā pastāvīgs līdzdarbnieks. 1935. g. 12. I L. U. architekturas fakultate piešķir viņam Dr. arch. h. c. gradu. Miris 1935. g. 7. XI. K. RonČevskis bija pazīstams kā klasiskās architekturas pētnieks archeologs un mākslinieks tēlnieks. Viņa rokām darināti skulpturas darbi, kas attēlo latvju tautas ievērojamos dēlus, atrodas Latvijas Universitatē, Rīgas muzejos un citās iestādēs (sk. sarakstu LUX, 75. lpp.). Komisija pie U-tes prof. Fr. Baloža vadībā kārto nel. prof. K. RonČevska atstātos zin. materialus publicēšanai. RonČevskis bijis zinātniskos ceļojumos 1922. g. Grieķijā, 1923. g. Ziemeļitalijā, 1924. g. Dienvidslavijā un Francijā, 1925. g. Italijā un Polijā, 1926. g. Italijā un Ēģiptē, 1927. g. Grieķijā, Tunisā un Alžirā (Constantino, Lamboris, Tunga), 1928. g. Parīzē, Francijā un Italijā, 1929. g. Italijā, 1930. g. Konstantinopolē, Mazāzijā (Smirna, Efesa, Pergama, Mileta, Didima un Priene), 1931. g. Italijā, 1932. g. Sirijā, Palestīnā, Transjordanijā, Hedžasā, 1933. g. Tripolitanijā, 1934. g. Italijā (Pompēji, Herkulāna), 1935. g. Ēģiptē.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 75. lpp.): 17) Seltene Kapitellformen. Jahrb. d. DArchInst 1927. 18) Ein Chimärenkapitell bei Piranesi. Jahrb. d. DArchInst 1929. Tas pats latviski prof. Šmitam veltītā FBR X. 19) Römische Kapitelle mit pflanzlichen Voluten. Jahrb. d. DArchInst 1931. 20) Kapitell der Grotte Campanari in Vulci. Römische Mitteilungen des Deutsch. Arch. Inst. 1930. 21) Beitrag zu Messerschmidt Necropolen von Vulci über das Kapitell der Grotte Campanari. Berlin, 1930. 22) Kapitelle des El-Hasne in Petra. Jahrb. d. DArchInst 1932. 23) Eine Kapitellgruppe aus Hadrianischer Zeit. Jahrb. d. DArchInst 1933. 24) Tarentiner Kapitelle. Jahrb. d. DArchInst 1934. 25) Einige Spielarten der Pilasterkapitelle. Jahrb. d. DArchInst 1934. 26) Architekturfragmente aus Hermopolis. Mitteil. d. DArchInst. f. ägypt. Altertumskunde in Kairo, 1935. 27) Tā sauktā „Misteriju villa" pie Pompējiem. FBR XVI, 1936.

6. **Profesors Jēkabs Vītols,** dzimis 1877. g. 30. augustā savas mātes Līzes, dzim. Māršavas, pie Jaunjelgavas pilsētas piederīgajās Pumpanu mājās; tēvs Jānis no Seces pagasta, kur viņam piederēja Kampanu mājas. 1907. gadā J. Vītols beidza studijas Rīgas Politechnikas instituta inženieru nodaļā ar būvinženiera gradu. Par turpmāko darbību plašākas ziņas sk. LUX, 83. lpp. 1927. g. bija zinātniskā komandējumā ārzemēs. Sākot ar 1925. g. nodarbināts ar augstāku kārtību algebrisku līkņu pētīšanu un līkņu transformacijām; dažus pētijumu rezultatus ievedis kā jauninājumu savā tēlotājas ģeometrijas kursā. Trīs semestrus J. Vītols lasija ieinteresētiem studentiem fakultativu kursu „Kinematiskā ģeometrija" 1938. gada vasarā bija zinātniskā komandējumā Vācijā, Šveicē,

Italijā. Cīriches Techniskā augstskolā nolasija 2 lekcijas par algebrisku līkņu kinematisku veidošanu un līkņu transformacijām. 1938. g. 19. XI L. U. mechanikas fakultatē viņš aizstāvēja disertaciju „Algebrisku līkņu kinematiska veidošana — II daļa — telpas līknes" un ieguva inženierzinātņu doktora gradu; darbu sniedzis litografētā izdevumā (112 lpp. teksta un 75 lpp. līkņu reprodukciju) nelielā eksemplaru skaitā. No 1938. g. 1. XII profesors pie tēlotājas ģeometrijas katedras. Tagad nodarbināts ar minētā darba pirmās daļas — plakanas līknes — apstrādāšanu iespiešanai. Sastādijis pusregularo poliedru projekciju albumu (100 lpp.). No 1934. g. 1. VII Vītols ir architekturas fakultates sekretars; no 1934. g. 1. VII līdz 1937. g. 1. VII bijis par Universitates padomes locekli.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Roberts Ādamsons (†),** Roberta d., dzimis 1880. gada 23. (11.) aprilī Valmieras apriņķī Straupes draudzes Rozbeķu pagastā, sava tēva mājās Vecsalās. (Tuvākas ziņas sk. LUX, 75. lpp.) Pasaules kara laikā 1915. gadā no maija līdz 15. VIII Ādamsons bija krievu armijas ziemeļu frontes strateģisko ceļu 5. iecirkņa (Kurzemes un Kaunas gub.) vecākais darbu vadītājs, no 1915. g. 15. augusta līdz 1918. gada martam ziemeļu frontes 2. kara ceļu un tiltu nodaļas priekšnieks. Krievu armijai sabrūkot kritis vācu gūstā Tērbatā; pēc 2 mēnešiem atlaists mājās un pa okupacijas laiku dzīvojis tēva mājās. Par ostas būvju virsvaldes saimniecības nodaļas priekšnieku bijis no 1919. g. 7. sept. līdz 1920. g. 15. janvarim. No 1919. g. 20. oktobra viņš darbojies Latvijas Universitatē (sk. LUX, 75. lpp.), no 1930. g. 1. VII līdz 1933. g. 1. VII bijis architekturas fakultates dekans. 1934. g. 19. V pieņemts viņa pro venia legendi darbs „Elastības teorijas pamatvienādojumi" Vairākas vasaras Ādamsons ir bijis Vācijā, Francijā, Anglijā, Spānijā, Italijā, Zviedrijā, Šveicē. Miris 1935. g. naktī no 10. uz 11. janvari. R. Ādamsona mantinieku pilnvarnieki nodeva architekturas fakultatei kā dāvinājumu viņa biblioteku — 980 grāmatas un brošuras, no kurām pāri par 600 grām. speciala un pārējās dažāda satura.

Būvprojekti un būvdarbi: No Ādamsona būvprojektiem un būvdarbiem jāmin darbi laikā no 1911. līdz 1915. g. Majoru stacijas ēkas projekts, Daugavpils stacijas ēkas pilnīgas pārbūves projekts, viņa līdzdarbība Rīgas jaunās stacijas projektēšanā un Mogiļevas stacijas ēkas dzelzs jumta pilnīgas pārbūves projekts. Kara laikā viņš vadijis daudzu tiltu, šoseju un zemesceļu būves. Lielākais

no šī laika projektiem ir tilts pār Mētras (Embach) upi tās kuģojamā daļā pie Kavastes; tiltu iesāka būvēt 1918. g., bet darbus pārtrauca krievu armijas atkāpšanās dēļ.

2. **Vecākais docents Jēkabs Kalniņš (†),** sk. LUX, 76. lpp.

3. **Vecākais docents Arturs Krūmiņš,** dzimis 1879. gada 11. jūlijā Jaunpiebalgā kā Kārļa un Annas, dzim. Dreimanes, ceturtais dēls. (Plašākas ziņas sk. LUX, 78. lpp., kur biografisko ziņu pašās beigās pēdējā rindiņā „Ropažos" vietā jālasa „Mellužos".) No 1934. gada izpilda L. U. Rakstu kopkoleģijas sekretara pienākumus. 1936. gadā iecelts par Nacionalās celtniecības komitejas pilsētu izbūves komisijas priekšsēdētāju. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni (virsnieka pakāpe). Bijis komandēts zinātniskā nolūkā uz ārzemēm (Itāliju, Vāciju, Austriju, Poliju u. c.) 1923. g., 1937. g. un 1939. gadā.

Starp **celtām būvēm** (pēc 1929. g.) atzīmējamas: 1) Rīgas Latviešu amatnieku palīdzības b-bas nama pārbūve Lāčplēša ielā, 2) Valsts zemes bankas Daugavpils nodaļas nams, 3) Krustpils cukura fabrika, 4) L. U. laboratorijas ēkas Kronvalda bulv. 4 augšstāva uzbūve, 5) vairāku telpu izbūve Romas viesnīcas restorana paplašinājumam. Bez tam izstrādāts būvprojekts L. Universitatei Kr. Morberga novēlētā nama Vaļņu ielā 12/14 pārbūvei un uzbūvei.

Iespiestie darbi: No 1928. gada nepārtraukti Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks vispārīgās architekturas vēstures jautājumos (pāri par 1200 atsevišķu apcerējumu). Akademiķa prof. V Purvīša vispārējā redakcijā no 1934. g. iznākušajā „Mākslas vēsturē" sarakstijis nodaļas par grieķu, romiešu, renesanses, baroka un klasicisma architekturu. Architekturas fakultates uzdevumā, iespiežot prof. K. Rončevska apcerējumu „Dioskuru templis Neapolē" to rediģējis un sakārtojis šī apcerējuma konspektu vācu valodā (LUR arch. II, 1, 1936. g.). L. Universitates padomes uzdevumā sarakstijis grāmatu „Kristaps Morbergs" (1938. g.). Apcerējums „Mūsu pilsētu izbūve" iesp. Latvijas pilsētu sav-bas žurn. „Pašvaldības Balss" 1938. g. Nr. II.

4. **Vecākais docents Arnolds Lamze,** dzimis 1889. g. 31. janvarī Iecavā, Zemgalē, Lamžu mājās, kur līdz 1897. gadam tēvs bija par saimnieku; pamatskolu un vidusskolu apmeklējis Rīgā, pēc vidusskolas nobeigšanas 1909. gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta architekturas fakultatē, kur studijas nobeidzis 1914. gadā; kara apstākļu dēļ pie diplomdarba aizstāvēšanas ticis tikai 1916. gadā Maskavā, kur ieguvis I šķiras inženiera architekta gradu ar uzslavu. (Plašākas ziņas sk. LUX, 81. lpp.) 1919. g. uzaicināts architekturas fakultates organizēšanas darbā; viņam uzticēta fakultatē ēku un pilsētu iekārtas katedras vadīšana un inženierzinātņu fakultatē civilbūvniecības kursa lasīšana ar ēku projektēšanas praktisko darbu vadīšanu. Sakarā ar kursu pārkārtojumiem 1929. g. no priekš-

metiem inženierzinātņu fakultatē atteicies. Lamze par fakultates dekanu bijis 2 gadus, par fakultates sekretaru 5 gadus un par Universitates padomes locekli 7 gadus. Visu laiku darbojies architekturas fakultates galvenā aroda priekšmetu pārbaudīšanas komisijā un akademiskā gala pārbaudijuma komisijā kā loceklis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Lamze ir Nacionalās celtniecības komitejas pilsētu izbūves komisijas un Rīgas komitejas loceklis, Latvijas Pilsētu savienības pārstāvis Iekšlietu ministrijas Būvniecības departamenta techniskajā padomē, Starptautiskās pilsētu būvniecības savienības (International Federation for Housing and Town Planning) un Latvijas Architektu biedrības biedrs. Piedalijies ar referatiem un rakstiem celtniecības un pilsētu būvniecības kongresos Latvijā un ārzemēs. Ārpus Universitates Lamze nodarbojies privatā būvniecības praksē, galvenā kārtā pilsētu būvniecības specialitatē. Laikā no 1923. līdz 1936. g. vadijis Rīgas pilsētas Jaunizbūves biroju, bet no 1936. gada ir Galvas pilsētas Rīgas Būvju valdes konsultants pilsētas izbūves lietās. Zinātniskos komandējumos ārzemēs bijis: 1926. g., 1930. g. un 1935. g. Anglijā, Francijā, Vācijā, Beļģijā, Austrijā un Čechoslovakijā, kā arī apceļojis studiju nolūkā Italiju, Zviedriju, Norveģiju un Dāniju.

Techniskie darbi: Dzīvojamās un fabriku celtnes Rīgā un provincē. Iecavas ciema-dārzu pilsētas izbūves projekts. Galvas pilsētas Rīgas izbūves projekts līdz ar daudziem parcelacijas, apbūves, regulacijas un satiksmes tīkla detaļprojektiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 81—82): 7) Das Verkehrsproblem in Riga. Vorberichte d. Intern. Wohnungs- und Städtebaukongr., Bd. I, Berlin, 1931. 8) Lettlands Städtebau. Städtebau und Wohnungswesen der Welt, Berlin, 1935. 9) Planmäßige Entwicklung des platten Landes und Erhaltung des Landschaftsbildes, International Housing and Town Planning Congress, Papers and General Reports, Part I, London, 1935. 10) Tiesisko normu loma pilsētu būvniecībā. PašvB 1936, 10. 11) Latvijas pilsētu attīstību regulējošās normas. PašvB 1937, 6/7.

5. **Vecākais docents Augusts Malvess,** dzimis 1878. g. 21. oktobrī (v. st.) Vecgulbenes pag.; tēvs Jānis, māte Anete, dz. Kelle. Beidzis Rīgas Politechnikas instituta architekturas fakultati 1906. g. ar architekta inženiera gradu. 1919. g. piedalijies L. U. architekturas fakultates organizēšanas darbā. Sākot ar 1919. g. 5. septembri ieskaitīts par docentu pie L. U. architekturas fakultates ēku būvkonstrukciju un būvvielu katedras. Plašākas ziņas sk. LUX, 82. lpp. No 1928. g. 20. VI līdz 1930. g. 26. V bijis fakultates dekans un Universitates padomes loceklis. Sākot ar L. U. nodibināšanu līdz pat

Latvijas Valsts Zinātn. bibliotēka Universitāte

šim laikam darbojas architekturas fakultates galvenā arodu priekšmetu pārbaudīšanas komisijā, akademiskā gala pārbaudijumu komisijā, mācības maksas pabalstu un aizdevumu komisijā un archit. fakultates bibliotekas komisijā. Piedalijies ekspertizēs un dažādās komisiju apspriedēs būvtechnisku jautājumu izlemšanā. 1937. g. izstrādājis projektu kaļķu cepļa būvei Kuldīgas pag. Rimbeniekos, kas tika realizēta 1937./38. g. 1929. g. iecelts par Triju Zvaigžņu ordeņa komandieri (III šķira). Bijis ārzemju komandējumos Francijā un Italijā 1925. g., Anglijā 1934. g., Igaunijā 1936. g., Zviedrijā 1938. g.

Iespiestie darbi: Sastādijis un 1931. g. pats izdevis latviešu, vācu un krievu valodā grāmatu: „Techniska vārdnīca celtniecībai" kas aptver 688 lpp. Raksts Architekts Jānis Baumanis (1834.—1891.) iespiests IlŽ 1925, 106—113.

6. **Vecākais docents Ernests Štālbergs,** dzimis 1883. g. 21. augustā (v. st.) Liepājā kā namdara dēls. Studējis architekturu Pēterpils Ķeizariskā mākslas akademijā un ieguvis architekta mākslinieka gradu 1914. g. (Tuvākas ziņas sk. LUX, 82—83.) Latvijas Universitatē par docentu ievēlēts 1922. g. un vadijis vienu no trijām architekturas darbnīcām. Filoloģijas un filozofijas fakultates uzdevumā lasa klasiskās filoloģijas studentiem Romas topografiju. Latvijas Universitates bibliotekas komisijā Štālbergs darbojies sākot ar 1923. g. Viņš iecelts par Nacionalās celtniecības komitejas padomes locekli, par tās pašas komitejas pieminekļu komisijas priekšsēdētāju, kā arī architektonisko jautājumu, pilsētu izbūves un Rīgas pilsētas komiteju locekli. Zemkopības ministrijā darbojas kā konsultants būvniecības jautājumos. Štālbergs apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru par nopelniem Brīvības pieminekļa celšanā un ar Italijas Corona d'Italia ordeni. Zinātniskā komandējumā bijis Zviedrijā un Somijā 1935. g., Vācijā, Beļģijā un Dānijā 1936. g., Italijā 1937. g.

E. Štālberga projektēti un izpildijumā vadīti šādi **celtnieciskie darbi:** 1) Latvijas Universitates vecās ēkas pagalma apbūve — studentu garderobe, studentu tējnīca (1929—1933) un jaunā aula (1935—1936). 2) Brīvības pieminekļa architektoniskais un būvnieciskais veidojums (1930—1935). 3) Ministra H. Apsiša dzīvojamā māja Meža parkā (1931). 4) A. Bobkovica dzīvojamā māja (1931). 5) Rīgas pilsētas blokmāja, Samarina ielā (1929—1930). 6) Piemineklis Rīgas 6. kājnieku pulka 1919. g. kaujā kritušiem varoņiem, pie Slokas ielas (1934). 7) Veselības veicin. biedr. „Gaujas līču" sanatorija pie Cēsīm (1936). Tāpat izstrādāta Ķeguma spēkstacijas ideja būvniecības izveidojumam (The Foundation Company, 1933), Rīgas pilsētas centra ar Uzvaras laukuma izveidojumu ideja (1936), Jelgavas pilsētas viesnīca (projekts) (1937). (Ziņas līdz 1929. g. sk. LUX, 83. lpp.)

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Pēteris Bērzkalns,** dzimis 1899. g. 20. martā Vidzemē, Madonas apriņķa Viesienas pag. Čiglu mājās, ko vecāki — tēvs Juris un māte Ede, dz. Reinsone, nomāja no muižas. Pirmo izglītību Bērzkalns iegūst Lauteres un Viesienas pag. skolās un Grostonas draudzes skolā. Sākot ar 1910. g. kā valsts stipendiats apmeklē pareizticīgās baznīcas Rīgas garīgo skolu un seminaru, kura vispārējo kursu beidz 1918. g. Ņižnijnovgorodā, uz kurieni 1915. g. skola evakuēta. No 1911. līdz 1915. g. mācas zīmēšanu un glezniecību mākslinieka J. Madernieka studijā. 1918. g. beigās atgriežas Latvijā un 1919. g. iesāk studēt architekturu, bet studijas pārtrauc, iestājoties 1919. g. jūnijā nacionalā armijā un ņemot dalību Latvijas atbrīvošanas cīņās. 1920. g. rudenī atjauno studijas un 1930. g. ļoti sekmīgi beidz architekturas fakultates kursu. Diplomdarbam „Vidusskola Rīgā" piešķirta I godalga. Līdzekļus studijām Bērzkalns sagādā, strādājot 1921. g. par darbvedi Latvijas kooperativu kongresu padomē, bet 1921.—1923. g. par zīmētāju Valsts statistiskā pārvaldē. No 1923. g. viņš ir Rīgas pils. jaunizbūves biroja techniskais darbvedis un vēlāk vecākais techniķis, 1928. g. pāriet uz Rīgas centraltirgus būvbiroju, bet no 1928. līdz 1931. g. ir vecākais techniķis Rīgas pilsētas dzīvokļu krizes apkarošanas komisijas būvbirojā. Pēc studiju beigām 1931. g. iecelts par minētā biroja vadītāju un līdz 1935. g. nodarbināts Rīgas ģimeņēku būvniecībā. Ar 1935. g. darbojas tikai Universitatē, kur iesācis strādāt 1924. g. kā subasistents architekturas fakultatē pie ēku iekārtas un pilsētu būvniecības katedras. 1931. g. ievēlēts turpat par jaunāko asistentu, 1935. g. par asistentu un 1936. g. par vecāko asistentu, bet 1937. g. par privatdocentu. Lasa sākumā neoblig. kursu par ēku būvniecības organizaciju, bet sākot ar 1937./38. g. ēku būvniecības organizacijas un saimniecības obligatu kursu; lasijis arī neoblig. kursus par dzīvokļu būvniecību Vakareiropā un par dzīvokļu būvniecību Vācijā un Skandinavijas zemēs. Godalgoti Bērzkalna projekti Ķemeru valsts sēravotu iestādes viesnīcai 1931. g., Iekšl. ministr. paraugprojekts pagasta namam 1936. g., Celtniecības komitejas paraugprojekts lauku pamatskolai 1937. g., Pilsētu savienības paraugprojekts viesnīcai 1937. g., idejas projekts Rīgas pils. pārvaldes namam 1937. g. Iegūti sacensību projekti Studentu namam 1932. g., Rīgas pilsētas namam 1935. g. Ar

paša līdzekļiem bijis ārzemju komandējumos: 1930. g. Zviedrijā, 1931. g. Vācijā, 1934. g. Dānijā, Norveģijā, Zviedrijā un Somijā, 1935. g. Polijā, Čechoslovakijā, Ungārijā un Austrijā, 1936. g. Vācijā, Holandē un Beļģijā, 1937. g. Francijā un Šveicē, 1938. g. Igaunijā un Lietuvā. Piedalijies III Starptautiskā architektu kongresā Prāgā 1935. g., IV Starpt. archit. kongresā Parīzē 1937. g. un Starpt. dzīvokļu un pilsētu būvniec. kongresā Parīzē 1937. g.

Iespiestie darbi: 1) Brīvības piemineklis Rīgā. PašvB 1931, 4, 145—148. 2) Rīgas pilsētas nomaļu parcelacija un apbūve. PašvB 1932, 4, 97—104. 3) Bezdarbnieki un pilsētu zemes. PašvB 1934, 3/4, 72—76. 4) Pilsētu un lauku zemes. PašvB 1935, 2, 39—47. 5) Zviedrijas likums par pilsētu plāniem. PašvB 1935, 9, 298—302. 6) Jaunceltnes un ēku kapitals. Ek 1937, 4, 162—164. 7) Būvniecības apmēri un uzdevumi. Ek 1937, 5, 193—195. 8) Dzīvokļu būvniecības rentabilitate Rīgā 1935./36. g. Ek 1937, 11/12, 445—447. 9) Nacionalais stils celtniecībā. Dg 1938, 9, 845—860.

2. **Privatdocents Aleksandrs Birzenieks,** dzimis 1893. g. 18. augustā Rīgā; tēvs Krišjānis ienācis Rīgā no Kuldīgas apriņķa Vārmes pagasta, māte Juta, dzim. Krastiņa, no Nītaures pagasta. Birzenieks beidzis 1914./15. g. A. Millera realskolu Rīgā, iestājies tanī pašā gadā Rīgas Politechnikas instituta architekturas nodaļā, ko nobeidzis ar uzslavu un architekta inženiera gradu 1921. g. 26. sept. Studiju laikā 1917./18. g. iesaukts krievu armijā, 1919. g. piedalijies Latvijas atbrīvošanas cīņās. No 1921. g. 1. okt. apstiprināts par Latvijas Universitates architekturas fakultates jaunāko asistentu, no 1924. g. 1. sept. ievēlēts par asistentu, bet 1927. g. par vecāko asistentu. 1936. g. decembrī ievēlēts par privatdocentu pēc habilitacijas darba „Trokšņu apkarošanas teorija celtniecībā" pieņemšanas. 1937. g. pavasara semestrī lasijis kursu par telpu akustikas mācību, bet 1938. g. pavasara semestrī sācis lasīt telpu architektoniskās izveidošanas obligatu kursu. 1922. g. vasarā komandēts zinātniskā nolūkā uz Vāciju, Austriju un Italiju, 1925./26. g. uz Franciju, 1928. g. vasarā uz Beļģiju un Franciju, 1937. g. uz Šveici, 1938. g. zinātniskos nolūkos apceļojis Poliju, Ungāriju, Itaļiju, Šveici, Franciju, Vāciju, Čechoslovakiju.

D. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents Eižens Ādams,** Jāņa d., dzimis 1887. gada 24. jūnijā Rīgā. Plašākas ziņas sk. LUX, 84. lpp. No 1920. gada 1. XII asistents pie tēlotājas ģeometrijas katedras. No 1922./23. m.

g. vecākais asistents turpat. No 1925. g. 1. VII līdz 1930. g. 1. VII piekomandēts inženierzinātņu fakultates studentu civilbūvniecības praktisko darbu vadībai. 1930. gada 30. VI izbeidz darbu pie fakultates.

2. **Vecākais asistents Sergejs Antonovs,** dzimis Rīgā 1884. g. 13. augustā. Beidzis Pētera I realskolu Rīgā 1902. g., Rīgas Politechnikas instituta architekturas fakultati ar inženiera architekta gradu 1909. g., Augstāko mākslas skolu pie Mākslas akademijas Pēterpilī ar architekta mākslinieka gradu 1914. gadā. No 1914. līdz 1920. gadam S. Antonovs nodevies pedagoģiskai un būvnieciskai darbībai Pēterpilī, Pliskavā un Rēvelē, no 1920. gada ir Latvijas Universitates architekturas fakultates asistents. 1926. un 1927. gadā bijis komandējumā Italijā un Francijā. (Plašākas ziņas sk. LUX, 85. lpp.) Italijas komandējuma darbi bija izstādīti fakultates telpās 1937. g. decembrī, kur Latvijas Valsts un Rīgas Pilsētas muzejs nopirka vairākus zīmējumus.

Antonovs **pagatavojis projektus un vadijis darbus:** 1) Padomju Krievijas paviljonam I Rīgas starptautiskā izstādē, kā arī citiem izstāžu kioskiem. 2) Laikraksta „Sevodņa" fasades un iekštelpas izveidošanai. 3) Akc. sab. „Latbus" garažai Vagonu ielā. 4) „Lido" kafijas restoranam Dzintaros, Rīgas Jūrmalā. 5) Laikraksta „Jaunākās Ziņas" iekštelpu izveidošanai. 6) Latvijas paviljonam pasaules izstādē Briselē 1935. g. 7) Daiļamatniecības I izstādes telpām Rīgā 1937. g. 8) Rīgas pilsētas paviljonam I Zemgales izstādē Jelgavā 1937. g. 9) Kapličai — piemineklim archibīskapam Jānim Rīgā 1937. g. 10) Daiļamatniecības muzeja iekštelpām Rīgā 1938. g.

Projektus pagatavojis cukura un linu monopola ēkām Rīgā un Latvijas Kreditbankas nodaļas ēkai Daugavpilī. Ar saviem projektiem piedalijies vairākās sacensībās un apbalvots ar pirmām un otrām godalgām. Par paviljonu pasaules izstādē Briselē 1935. gadā apbalvots ar trīs goda diplomiem un virsnieka pakāpes Leopolda II ordeni. Izstrādājis arī skices daudzām dekoracijām Nacionalā teatrī, Ceļojošā operā un Krievu drāmas teatrī.

3. **Vecākais asistents Kārlis Bikše** (sk. LUX, 85. lpp.). No 1930. g. 6. septembra līdz 1936. gada 1. februarim Bikše ir bijis vecākais asistents pie architekturas darbnīcas „C" bet no 1936. g. 1. februara līdz 1936. g. 30. jūnijam turpat ārštata vecākais asistents. No 1936. g. 1. II ievēlēts un apstiprināts par štata vec. docentu Latvijas Mākslas akademijā, kur pasniedz kompoziciju un stilu mācību; no fakultates aizgājis 1936. g. 30. VI.

No 1930. g. līdz 1936. gadam ieguvis godalgas par šādiem sacensībā **izstrādātiem projektiem:** 1) „Studentu nams Rīgā' — I+II godalg. : 2, un 2) „Rīgas pilsētas valdes nams" — III godalga.

Projektējis un realizējis: Liepājas cukura fabrikas ēkas, Liepājas 20-klasīgās pamatskolas ēku (iesvētīta 1938. gadā), vairākas dzīvojamas ēkas Meža parkā, vasarnīcas Rīgas Jūrmalā, daudzstāvu dzīvoj. ēkas Rīgā, kā arī sabiedriskas celtnes un skolas uz laukiem. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni (IV šķ.) 1934. gadā.

4. **Vecākais asistents Hermanis Hartmanis (†),** sk. LUX, 86. lpp.

5. **Vecākais asistents Vilhelms Rīmers (†),** Georga d., dzim. Jelgavā, 1884. g. 15. XI. Plašākas ziņas sk. LUX, 87. lpp. 1932. g. 23. IV pieņemts viņa pro venia legendi darbs „Teoretiskā perspektiva" Miris 1933. g. 16. III.

Projektējis un realizējis: 1) Lielāku dzīvojamo ēku Māras pag. Kartūžu muižā. 2) 1924. g. pieminekli 10. Aizputes kājnieku pulka kritušiem karavīriem Daugavpils cietokšņa rajonā.

Projektējis 1927. g. Mērsraga ciema 6-klasīgu pamatskolu.

Piedalijies sacensībās: 1) 1923. g. ar jaunsaimniecības parauga projektu (kopā ar arch. H. Blauu) — II godalga. 2) 1924. g. iegūts viņa Siguldas stacijas ēkas projekts. 3) 1926. g. iegūts viņa Biķernieku tuberkulozes sanatorijas projekts. 4) 1927. g. iegūts viņa projekts Lietuvas dzelzceļu valdes izsludinātā sacensībā staciju ēku paraugprojektiem. Rīmers nodarbojies arī ar peizažu un portretu gleznošanu un koktēlniecību. Viņa darbi bija izstādīti 1924. g. Rīgas Architektu biedrībā un 1930. g. Rīgas Pilsētas mākslas muzejā.

6. **Vecākais asistents Fridriķis Kārlis Skujiņš,** dzimis 1890. gada 20. maijā Rīgā. Tēvs Kārlis dzimis 1854. gadā Lipsānu mājās pie Jaunjelgavas; māte Friderika, dzimusi Gertnere. Pēc Rīgas pilsētas pamatskolas apmeklēšanas iestājies 1901. gadā Rīgas pilsētas realskolā un beidzis tās pilnu kursu 1908. gadā; 1908. gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta architekturas nodaļā, kur studijas nobeidzis 1916. gadā ar inženiera architekta gradu. 1915. gadā Voroņežā kā vecākā architekta palīgs viņš strādājis pie no Rīgas evakuētās R. Poles fabrikas celšanas un architektoniskās veidošanas, pēc tam, iesaukts kara dienestā, bijis nodarbināts pie hospitaļu un kazarmu remontiem. 1921. gadā, atgriezies Latvijā, Skujiņš iekārtojis architektoniski un techniski I starptautisko izstādi-tirgu Rīgā, izbūvējis tāpat arī II, III un IV izstādi. No 1926. gada aprīļa mēneša viņš ir asistents pie prof. P. Kundziņa projektēšanas darbnīcas un sākot ar 1929. gadu turpat vecākais asistents. 1928. gadā sācis strādāt kā vecākais architekts pie Ķemeru sēravotu dziedniecības iestādes izbūves Iekšlietu ministrijas Būvniecības departamentā, kur bez tam architektoniskā ziņā projektējis un vadijis arī daudz citas

valsts celtnes līdz 1937. gadam. Saņēmis godalgas projektu sacensībās Siguldas stacijas ēkai, Ķemeru viesnīcai, Liepājas Latviešu biedrības namam, Rīgas pilsētas namam, Vērmanes dārza restorānam, Rīgas pilsētas biroju namam un Uzvaras laukuma izbūves projektiem. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. Studiju nolūkā komandēts uz Itāliju, Vāciju, Franciju, Zviedriju, Somiju, Čechoslovakiju un Šveici, ir Latvijas Architektu biedrības biedrs no tās dibināšanas un kādu laiku ir bijis tajā par priekšsēdētāja biedru.

Pēc F. Skujiņa projektiem un viņa vadībā realizēti šādi **galvenie darbi:** 1) Kinoteatris „Splendid Palace" Rīgā, 1923. g. 2) Jelgavas Skolotāju instituta izbūve, 1924. g. 3) Kino teatris „Gloria Palace", Tallinā, 1925. g. 4) Ķemeru sēravotu iestādes kompresu ēka un tās iekārta, 1930. g. 5) Ģintermuižas psichiatriskās slimnīcas jaunceltne, 1931. g. 6) Ķemeru sēravotu iestādes ogļskābes vannu un baseinu ēka un iekārta 1932. g. 7) Ķemeru sporta māja „Jautrais ods" un tās iekārta 1933. g. 8) Tiesu pils Rīgā un tās iekārta, 1938. g. 9) Bērzpils pamatskola, 1938. g. 10) Trikātas pamatskola, 1939. g.

7. **Asistents Alfrēds Birkhāns,** dzimis 1897. g. 2. septembrī Igatē Rīgas apr. 1917. gadā pēc realskolas absolvēšanas skolotājs Cēsīs, Bērzainē E. Eglītes privatā realģimnazijā, bet 1919. gada 1. jūnijā iestājies brīvprātīgi Latvijas nacionalā armijā un kā virsnieks ņēmis dalību Latvijas atbrīvošanas cīņās. Atrazdamies aktivā karadienestā, 1919./20. māc. gadā iestājies Latvijas Universitates architekturas fakultatē. No aktivā karadienesta demobilizējies 1922. gada rudenī un iestājies par skolotāju Cēsu pilsētas sieviešu ģimnazijā. 1924. gadā atjaunojis pārtrauktās studijas augstskolā un 1926. g. rudenī atstājis skolotāja vietu. 1929./30. gadā architekturas studiju nolūkā apceļojis Austriju, Itaiiju, Franciju, Beļģiju un Vāciju. 1930. gada rudenī Birkhāns beidzis architekturas fakultati ar architekta gradu un iestājies Zemkopības ministrijas dienestā, kā būvniecības nodaļas architekts. Bez citām būvēm vadijis labības elevatoru jaunbūves darbus Valmierā, Jelgavā, Bauskā, Daugavpilī, Skrundā, Virešos. No 1932. gada skolotājs Rīgas Valsts technikumā. 1933. gadā pieņemts par asistentu L. U. architekturas fakultatē pie tēlotājas ģeometrijas projekciju mācības katedras un ēku projektēšanā pie doc. P. Kampes (inž. zin. fakultatē). No 1934. g. 15. jūnija Galvas pilsētas Rīgas būvju direkcijas direktors. Atsacijies no asistenta pienākumiem ar 1936. g. 1. jūliju.

Projektējis un vadijis būvdarbus vairākām lielākām celtnēm Rīgā: veikalu,

biroju un rūpniecības ēkas A/S. Rota, veikalu, biroju un rūpniecības ēkas A/S. Gutenberg un citas, kā arī vairākas dzīvojamās ēkas gan Rīgā, gan provincē.

8. **Ārštata asistents Jānis Borkovskis,** dz. 1894. g. 24. jūn. Lietuvā, Ķeidānos. Viņa vecāki latvieši; tēvs piederīgs pie Kuldīgas pilsētas, māte, dzim. Vitāle, ir no Saldus. Pamatskolu Borkovskis apmeklējis Kaunā un Aizputē, bet vidusskolu beidzis Pēterpilī, kur apmeklējis arī Ķeizariskās mākslas veicināšanas biedrības mākslas skolu. Pasaules karam sākoties 1915. gada janvarī viņš iesaukts kara dienestā un tā paša gada rudenī komandēts uz Alekseja kara skolu Maskavā, ko 1916. gadā beidzis kā virsnieks ar I šķiru, piedalijies pasaules karā līdz 1917. gada oktobra revolucijai; krievu armijai sabrūkot, viņš pārgājis Dienvidu armijas dienestā, kur sabijis līdz 1920. gada pavasarim. 1920. gada jūlijā J. Borkovskis atgriezies Latvijā un iestājies nacionalā armijā kā kapteinis, 1922. gadā beidzis Virsnieku kursus ar I šķiru. Sākumā bijis 9. Rēzeknes kājnieku pulkā, pēc tam Armijas štaba ģeodezijas-topografijas daļā, bet no 1926. gada līdz 1935. gadam Kara skolā par grupas vadītāju un audzinātāju; 1935. g. pārcelts uz Armijas štaba apmācības daļu, kur izpilda mākslas lietpratēja pienākumus. 1921. gadā J. Borkovskis iestājies Latvijas Mākslas akademijā, 1930. g. beidzis prof. Tilberga vadīto figuralo meistardarbnīcu ar gleznotāja mākslinieka gradu, bet 1931. g. turpat ieguvis zīmēšanas skolotāja tiesības. Pēc akademijas beigšanas viņš piedalijies ar saviem darbiem mākslinieku biedrības Sadarbs rīkotajās mākslas izstādēs un Kulturas fonda IV mākslas izstādē; viņa gleznas atrodas Latvijas Mākslas akademijas īpašumā, Galvas pilsētas Rīgas mākslas muzejā un pulkveža Kalpaka muzejā Airītēs. 1935. g. 1. decembrī J. Borkovskis ir instruktors pie vispār. mākslas darbnīcas, bet no 1938. g. 1. jūlija asistents. Kopš Latvijas tēlotājas mākslas biedrības nodibināšanās ir tās biedrs un valdes rezerves loceklis. 1939. gadā studiju nolūkā apmeklējis Franciju un Vāciju. Latvijas armijā J. Borkovskis apbalvots ar Latvijas Atbrīvošanas kara piemiņas zīmi, Latvijas Republikas Atbrīvošanas cīņu 10 g. jubilejas piemiņas medaļu, Triju Zvaigžņu ordeņa V šķ. un Zviedrijas Vazas ordeņa I šķ. bruņinieka krustu.

9. **Asistents Erichs Vīdemanis,** sk. inženierzin. fak. un LUX, 88. lpp.

10. **Asistents Nikolajs Voits,** dzimis 1904. gada 25. oktobrī Rīgā. Tēvs Otakars dzimis 1869. gadā Prāgā, miris 1931. gadā Rī-

gā. Māte Anna, dzim. Slotiņa, dzim. 1869. gadā Alojā. N. Voits beidzis Rīgas pilsētas vidusskolu 1922. gadā, studējis architekturu Latvijas Universitatē un ieguvis architekta diplomu 1930. gada 15. februarī. N. Voits bijis pie būvvadītāja vecākā docenta E. Štālberga par asistentu no 1932. līdz 1936. g. pie Brīvības pieminekļa, no 1931. līdz 1936. g. pie Latvijas Universitates jaunās aulas, studentu garderobes un pie vairāku citu sabiedrisko un monumentalo celtņu projektēšanas un realizēšanas. Par līdzdarbību pie Brīvības pieminekļa būves viņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. No 1936. gada 1. jūlija N. Voits ir jaunākais asistents, bet 1938. gada 20. novembrī ievēlēts par asistentu Latvijas Universitates architekturas fakultatē. No 1937. g. oktobra darbojas Galvas pilsētas Rīgas būvju valdē par konsultantu architektu pie pilsētas biroja nama projekta izstrādāšanas. 1937. gadā N. Voits vadijis L. U. architekturas fakultates studentu ekskursiju uz Zviedriju un studiju nolūkā apmeklējis Franciju.

Piedalijies sacensībās: 1) Armijas ekonomiskā veikala namam Rīgā. 2) Ķemeru viesnīcas namam. 3) Rīgas Jūrmalas koncertdārzam Dzintaros. 4) Liepājas Latviešu biedrības namam. 5) Vērmanes dārza restoracijas ēkai. 6) Cēsu un Rēzeknes viesnīcu namiem. No N. Voita personīgi projektētiem darbiem 1937. gadā realizēts Ozolnieku pagasta atbrīvošanas cīņu piemineklis.

11. **Ārštata jaunākais asistents Visvaldis Paegle,** dz. 1906. g. 29. septembrī Aleksandrovā, Polijā, kā muitas inženiera Spriča un mātes Ellas, dzim. Baltgailes, jaunākais dēls. 1907. gada sākumā tēvs ar ģimeni pārceļas uz dzīvi Rīgā. Pirmo izglītību V Paegle ieguvis mājās Siguldā. 1916. gadā iestājies Siguldas ģimnazijā, ko apmeklējis līdz tās evakuēšanai. Sākoties vācu okupacijas laikam, viņš turpinājis izglītību Latviešu izglītības biedrības skolā, ko vēlāk pārvērta par Rīgas pilsētas II vidusskolu. Bermonta uzbrukuma laikā pārtraucis skolas apmeklēšanu un iestājies Apsardzības ministrijas kara zēnu rotā. 1925. gada pavasarī Paegle nobeidzis Rīgas pilsētas II vidusskolu un tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitates architekturas fakultatē. Studiju laikā viņš strādājis praksē L. Neiburga būvfirmā un architekta A. Klinklāva birojā. Architekturas fakultati nobeidzis 1935. gada februarī ar diplomdarbu „Latvijas Mākslas akademija" Paegle iestājies pagaidu dienestā Rīgas Pilsētas nekustamu īpašumu valdē par vecāko techniķi un pēc tam Valsts elektrotechnikas fabrikā par fabrikas architektu. 1936. gada oktobrī viņš iesaukts kara dienestā un iedalīts 5. Cēsu

kājnieku pulkā, tad komandēts uz virsnieku vietnieku kursiem pie K. M. Apgādes pārvaldes būvniecības daļas; kursus beidzis kā kara inženiera vietas izpildītājs un pēc demobilizēšanas bijis Kara ministrijas būvniecības daļā par architektu. 1937. g. decembrī Paegle ievēlēts par jaunāko asistentu pie tēlotājas ģeometrijas katedras.

Piedalijies sacensībās: 1) Armijas ekonomiskā veikala namam Rīgā (atpirkts). 2) Kara muzeja jaunceltnei Rīgā (atpirkts). 3) Baltijas valstu paviljonam Parīzes pasaules izstādē (II godalga). 4) Liepājas kūrmājas jaunbūvei Liepājā (I godalga). 5) Uzvaras laukuma idejas projekta sacensībā (I godalga).

Pēc Paegles projektiem **realizētas sekojošas būves:** VEF galvenās fabrikas ēkas paplašināšana; VEF direkcijas dzīvojamā ēka; tautas nams Mazirbē un vairākas dzīvojamās ēkas Rīgā un provincē.

12. **Ārštata jaunākais asistents Teodors Rezevskis,** inženiera Kārļa Rezevska, vēlākā L. U. profesora, un Helenes, dzim. Hofmanes, dēls, dzimis 1903. g. 2. jūlijā Pēterpilī. Viņš apmeklējis Šmitchena un Bērziņa ģimnaziju Dubultos, Štemberga privatģimnaziju Pēterpilī un 2. pilsētas vidusskolu Rīgā, ko beidzis 1921. g. pavasarī. 1919. g. pavasarī T. Rezevskis brīvprātīgi iestājies Rīgas skolnieku rotā. 1921. g. rudenī viņš iestājies Latvijas Universitates mechanikas fakultatē, bet pēc gada pārgājis uz architekturas fakultati, ko nobeidzis 1935. gadā, iegūdams architekta gradu. Studiju laikā strādājis kā praktikants Iekšlietu ministrijas būvniecības pārvaldē, pie Ķemeru sēravotu iestādes ēku izbūves, Latvijas Sarkanā Krustā un architekta A. Klinklāva būvbirojā. Studiju nolūkos Rezevskis bijis Italijā, Francijā, Šveicē un Austrijā. Par sacensības darbu „Kādas architektoniski nozīmīgās celtnes uzmērijums" saņēmis II godalgu. Pēc studiju nobeigšanas T. Rezevskis iestājies Zemkopības ministrijas būvniecības nodaļā, kur par architektu bijis no 1936. gada 10. februara līdz tā paša gada 1. maijam. 1936. gada 28. aprilī iecelts par Nacionalās celtniecības komitejas architektu, kas ir arī vēl pašreiz. Ar 1936. g. 1. jūliju viņš ievēlēts par jaunāko asistentu pie architekturas fakultates tēlotājas ģeometrijas katedras. Zemkopības ministrijas rīkotā sacensībā lauksaimniecības ēku pirmmetiem par kopēju darbu ar architektu R. Martinsonu Rezevskis saņēmis I godalgu. Sadarbībā ar architektu R. Martinsonu viņš arī projektējis un cēlis vairākas celtnes Rīgā un provincē, piem., Ķeguma spēkstacijas personala dzīvojamās ēkas un akc. sab. „Aldaris" rūpniecības ēku jaunbūves un pārbūves. Minētās sabiedrī-

bas uzdevumā Rezevskis apceļojis 1938. gadā dažas Vācijas pilsētas, lai tuvāk iepazītos ar rūpniecības ēku būvniecību.

13. **I šķiras instruktors Jānis Vilhelma d. Ansons (†),** dzimis Rīgā, 1888. g. 8. aprilī. Plašākas ziņas sk. LUX, 84. lpp. No 1922. gada instruktors — asistenta vietas izpildītājs — pie architekturas fakultates tēlotājas (agrāk vispārīgās) mākslas darbnīcas. Sākot ar 1929. gadu darbojās arī kā skolotājs Rīgas pilsētas amatniecības skolā. Ansons bija biedrs dibinātājs un ļoti rosīgs valdes loceklis Neatkarīgo mākslinieku vienībā, kuras izstādēs kopš 1921. g. viņš regulari piedalijās ar saviem darbiem. Miris 1935. g. 16. XI.

II
FILOLOĢIJAS UN FILOZOFIJAS FAKULTATE

II. Filoloģijas un filozofijas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Leonids Arbuzovs,** dzimis 1882. g. 31. oktobrī Bauskā kā turienes skolotāja, vēlākā „Livländisches Urkundenbuch'a" izdevēja Leonida Arbuzova un tā sievas Olgas, dzim. Anšicas, vecākais dēls; 1906. g. rudenī beidza Tērbatas Universitati ar teoloģijas kandidata gradu, 1909. g. augustā Getingas Universitati ar Dr. phil. gradu; 1919. g. 17. sept. apstiprināts par Latvijas Universitates stundu docentu filoloģijas un filozofijas fakultatē, drīz pēc tam par vēstures docentu un par vecāko docentu, bet no 1922. g. 1. jūlija par vēstures profesoru (plašākas ziņas sk. LUX, 148—152). Pētijumu turpināšanai par Latvijas vēsturi Vatikāna archivā komandēts uz Romu no 1928. g. marta līdz jūlijam, 1929. g. no maija līdz jūlijam, 1930. g. no novembra līdz 1931. g. martam. 1932. g. 5. maijā ievēlēts par Rostokas Universitates teoloģijas fakultates goda doktoru. 1936. g. 1. jūl. atstāja dienestu Universitatē un pārgāja uz Rīgas Herdera institutu kā kārtējs vēstures un vēstures palīgzinātņu profesors. 1935. g. rudenī atsacijās no Rīgas vēstures un senatnes pētītāju b-bas sekretara amata un kopš tā laika palika par šīs b-bas valdes locekli. Ir biedrs: 1) Rīgas Vēstures un senatnes pētītāju biedrībā, 2) Kurzemes Literaturas un mākslas biedrībā Jelgavā, 3) goda biedrs Mācītu igauņu biedrībā pie Tērbatas Universitates, 4) korespondētājs biedrs Igaunijas Literariskā biedrībā Tallinā, 5) biedrs „Hansischer Geschichtsverein" Lībekā, 6) Filologu biedrībā, 7) Rīgas Vēstures skolotāju biedrībā, 8) Herdera biedrībā Rīgā.

Iespiestie darbi 1929—1936: A. Grāmatas: 94) Akten und Recesse der livländischen Ständetage, V Lieferung 1454—1454, Riga 1929, 491—594. 95) VI. Lieferung 1454—1458, Riga 1930, 595—730. 96) VII. Lieferung 1458—1459 und Nachträge 1316—1459, Riga 1933, 731—786. 97) Frühgeschichte Lettlands. 1933, 64 lpp. 98) Rediģējis K. Apiņa Latvijas pilsētu vēsturi. 1932, 280 lpp.

B. Žurnalos, rakstu krājumos, periodiskos izdevumos: 99) Bischof Albert und sein Werk. RAlm 1929, 115—131. 100) Bischof Albert. BM 60, 1929, 1—6.

101) Zur Erinnerung an Oskar Stavenhagens Forschung. RR 1930, 166. 102) III. Römischer Arbeitsbericht. LUR fil. I, 3, 1929, 65—160. 103) Gotthard Kettler. Die Religion in Geschichte und Gegenwart, 2. Aufl. III, 1929, 734. 104) Andreas Knopke. Turpat 1107. 105) Reval, Bistum. Turpat IV, 1930, 2003. 106) Riga, Erzbistum. Turpat 2035—2036. 107) Riga, Universität. Turpat 2036. 108) F. G. v. Bunge. Encyclopaedia of the Social Sciences I, New York 1930. 109) Die Forschungen über das „Chronicon Livoniae" im letzten Jahrzehnt. LUR fil. I, 6, 1931, 373—390. 110) IV Römischer Arbeitsbericht. Turpat II, 4, 1933, 279—398. 111) Zur Frühgeschichte Lettlands. BM 1933, 714—717. 112) L. Arbusow sen. Handw. d. Grenz- und Auslanddeutscht. I, 2, 1933, 112. 113) Luther und Livland. Die Wartburg 32, 1933, 362—367. 114) Diskussion über die altlivländischen Ritterrechte. RZfR VII, 1934, 242—251. VIII, 1934, 52—67. 115) Ein Porträt: Nicolaus Busch. Geistige Arbeit I, 6, 1934. 116) Nicolaus Buschs wissenschaftliche Arbeiten. Mitt. livl 25, 1934, 211—240. 117) Zur Würdigung der Kultur Alt-Livlands im Mittelalter und 16. Jahrhundert. HistZ 151, 1934, 18—47. 118) Vorläufige Übersicht über die Kartographie Alt-Livlands bis 1595. SbR 1934, I, 33—119. 119) Die Hauptrichtungen in der Entwicklung des Baltischen Kartenbildes bis gegen 1600. Turpat 1934, II, 20—35. 120) Die frühesten Eindrücke der deutschen Livenmission um 1200 auf abendländische Zeitgenossen. BM 1936, 561—566. 121) Pārskats par Latvijas kartografijas pētīšanas vēsturi. Ar 13 attēliem. LUR fil. III, 8, 1936, 250—312. 122) 1683. gada Kuldīgas valsts zemnieku saraksts. FBR XVII, 1937, 3—25. 123) Zeitgenössische Parallelberichte zum Chronicon Livoniae Heinrichs von Lettland. Liber Saecularis der Gelehrten Estnischen Gesellschaft 1938, 40—46.

C. Recenzijas: 124) O. Pohrt, Reformationsgeschichte Livlands. BM 59, 1928, 749—754. 125) F. Rörig, Hansische Beiträge zur Deutschen Wirtschaftsgeschichte. Turpat 60, 1929, 116—127 126) R. Wipper, Vom XVI—XVIII Jahrhundert. Zeitschrift der Savignystiftung für Rechtsgeschichte 51, 1931, 681—689. 127) Id. Zeitschr. f. Ostrecht 5, 1931, 680—681. 128) H. Bosse: Der livländische Bauer am Ende der Ordenszeit. BM 1933, 366—371. 129) Livland im 13. Jahrhundert. Aus einer zeitgenössischen Chronik. Referats par H. Laakmann: Zur Geschichte Heinrichs von Lettland und seiner Zeit. Geistige Arbeit 1934, Nr. 24.

Bez tam raksti Latviešu konversacijas vārdnīcā (tikai plašākie raksti) 1931—1936: Historiografija Livonijā. Indriķa chronika (Rīgas virsbīskapijas, Kurzemes, Rēveles, Sāmsalas, Tērbatas bīskapiju bīskapi). Jerne, Toms. Kaupo, Kelchs, Knopke, Kristaps, Krišjānis I—II (Tērbatas, Rēveles, Sāmsalas bīskapi), Krūze. Kurzemes bīskapija. Lamberts, Laudons, Leales bīskapija, Lemchens, Lentilijs, Lerchheimers, Licelburgas Indriķis, Lipes Bernhards, Livonijas archivi, Livonijas bibliotekas, Livonijas bīskapija, Livonijas ordeņa valsts, Lōmillers, Magni, Magnus. Maija svētki Livonijā, Malinkrots, Mandernas Konrads, Mantāgs, Marburgas Vīgands, Meilofs, Meinards, Melngalvji, Mengdens, Metigs, Miķelis Hildebrands, Minchhauzens, Minsters, Mirbachs.

2. **Profesors Francis Aleksandrs Balodis,** dzimis Valmierā 1882. gada 7. augustā kā Valmieras novada vēsturnieka, Valmieras pamatskolas, vēlākā draudzes skolas pārziņa Voldemāra Dāvida Ba-

loža un viņa sievas Olgas Matildes, dz. Jakobsones, jaunākais dēls. Viņš apmeklējis Valmieras draudzes skolu, E. Heines privatskolu Valmierā un Rīgas pilsētas ģimnaziju, kuru nobeidzis 1902. g. Studējis 1902.—1912. g. Tērbatas, Maskavas un Minchenes Universitatē un Maskavas Archeoloģijas institutā; studijas nobeidzis Minchenē 1912. g. 18. jūlijā, iegūdams par disertaciju „Prolegomena zur Geschichte der bärtigen zwerghaften Gottheiten in Ägypten" Dr. phil. gradu. Pēc Maskavas Archeoloģijas instituta nobeigšanas un māc. archeologa disertacijas („Нѣкоторые матеріалы по исторіи латышскаго племени съ IX по XIII столѣтіе") aizstāvēšanas 1910. g. 24. janvarī atstāts sagatavoties profesurai un kā stipendiats komandēts uz 2 gadiem uz Mincheni papildināties klasiskā archeoloģijā un ēģiptoloģijā; Minchenē strādājis vēl asirioloģijā, Romas vēsturē un mākslas vēsturē; vairākus mēnešus vācis materialus disertacijai Berlīnes „Jaunā muzejā" 1914.—15. m. g. Balodis Maskavas Universitatē izturējis maģistra pārbaudijumus mākslas vēsturē un Latvijas Universitatē 1926. g. 21. aprilī ar disertaciju „Mākslas reforma Echnatona laikā" ieguvis Dr. hist. gradu. 1939. g. 27. janvarī Vītauta Dižā Universitatē Kaunā Balodim par „nopelniem ēģiptoloģijas un sevišķi Latvijas archeoloģijas pētīšanā" piešķīra Dr. hist. gradu hon. causa. 1912. g. septembrī Balodis nolasijis Maskavas Archeoloģijas institutā pro venia legendi lekcijas „Карликообразныя божества въ Египтѣ" un „Культъ мертвыхъ въ Египтѣ", pēc kurām ievēlēts un 1912. g. 9. oktobrī iecelts par minētā instituta ēģiptoloģijas docentu. 1915. g. aprilī Balodis arī Maskavas Universitatē nolasijis lekcijas pro venia legendi, proti — „Египетскій ренессансъ un „Мистическія дѣйства въ древнемъ Египтѣ (культъ Озириса)" un 1915. g. 25. aprilī apstiprināts par Maskavas Universitates mākslas vēstures privatdocentu. 1918. g. 27. maijā Balodis ievēlēts un 1918. g. 1. jūlijā apstiprināts par Saratovas Universitates mākslas vēstures ārkārtējo profesoru; no 1921. g. 26. oktobra bijis arī Saratovas Archeoloģijas zinātniski-pētnieciskā instituta kārtējs biedrs un direktors; no 1919. gada 1. apr. līdz 1921. g. 9. apr. bijis Saratovas Universitates vēst. un filol. fakultates dekans, no 1920. g. 26. oktobra līdz 1921. g. 1. dec. — Saratovas Universitates rektora palīgs, no 1922. g. 29. decembra līdz 1924. g. 5. februarim rektora vietnieks; 1921.—1923. g. bijis Saratovas Archeoloģijas un mākslas vēstures biedrības priekšnieks. 1923. g. 31. augustā Balodis ievēlēts par Maskavas Universi-

tates austrumu mākslas vēstures profesoru un 1923. g. 18. jūnijā par Maskavas Mākslas vēstures un archeoloģijas zinātn. pētn. instituta kārtējo biedru; tad pat iecelts vēl par Krievijas muzeju pārvaldes archeoloģijas padomes locekli. Tomēr valdība Balodim nav atļāvusi pārcelties uz dzīvi Maskavā, liegusies arī viņu apstiprināt par Maskavas Universitates profesoru. 1923. g. decembrī Balodis no jauna ievēlēts par Maskavas Universitates profesoru, šoreiz par vēsturiskās archeoloģijas profesoru, un 1924. g. 5. februarī apstiprināts un uz turieni pārcelts. Maskavā Balodis bijis arī Mākslas vēst. un archeol. instituta žurnala „Древний Мир" redaktors un no 1924. g. 1. jūlija līdz 10. augustam Maskavas Valsts vēsturiskā muzeja nomadu kulturu nodaļas pārzinis; 1924. g. 20. jūlijā iecelts par Krievijas valsts zinātn. padomes archeoloģijas komisijas locekli. 1924. g. 10. augustā Balodis pārbraucis Latvijā un 1924. gada 15. septembrī sācis lasīt lekcijas Latvijas Universitatē, jo 1923. g. 22. novembrī pēc attiecīgām ievēlēšanām bija Ministru kabinetā apstiprināts (skaitot no 1923. g. 1. jūlija) par Latvijas Universitates filol. un filoz. fakultates profesoru; fakultate Balodim uzticēja senākās vēstures un aizvēstures katedras un austrumu filoloģijas kabineta pārzināšanu, bet pēc prof. E. Felsberga nāves līdz B. Vipera ievēlēšanai par mākslas vēstures profesoru Balodis pārzinājis arī fakultates mākslas kabinetu un lasijis lekcijas seno laiku mākslas vēsturē. Latvijas Universitatē Balodis no 1929. gada 1. jūlija līdz 1931. g. 1. jūlijam, no 1933. g. 1. jūlija līdz 1935. g. 1. jūlijam un no 1935. g. 5. oktobra līdz 1937. g. 1. jūlijam bijis un sākot ar 1939. g. 1. jūliju ir filol. un filoz. fakultates dekans, no 1931. g. 1. jūlija līdz 1933. g. 1. jūlijam bijis prorektors studentu lietās; no 1929. g. 1. jūlija līdz 1938. g. 1. jūlijam bijis filol. un filoz. fakultates stipendiju komisijas loceklis, kopš 1931. g. 1. jūlija arī centralās L. U. stipendiju komisijas loceklis. Bijis L. U. štatu komisijas, L. U. izdaiļošanas komisijas, L. U. Rakstu komisijas, L. U. 10 gadu pastāvēšanas svinību komisijas, Zviedrijas karaļa uzņemšanas komisijas loceklis un ir L. U. 20 gadu jubilejas lietu kārtošanas komisijas un prof. K. Rončevska atstāto zinātnisko materialu rediģēšanas un izdošanas komisijas loceklis. 1930. g. 13. oktobrī Balodis iecelts par Valsts vēsturiskā muzeja archeoloģijas nodaļas vadītāju un no tā paša laika arī par Latvijas Universitates pārstāvi minētā muzeja koleģijā un Piemineklu valdē. Sākot ar 1932. gada 21. oktobri Balodis ir Piemineklu valdes priekšsēdētājs; 1934.

gada 28. februarī Balodis iecelts par Kara muzeja koleģijas locekli; 1935. gada 1. februarī viņš iecelts par Latvijas pagātnes pieminekļu komisijas priekšsēdētāju. Sākot ar 1936. gada 28. janvari Balodis ir Latvijas Vēstures instituta kārtējs biedrs, vicedirektors un senvēstures nodaļas vadītājs. Kopš 1935. g. 1. jūlija viņš skaitijās Latvijas Universitates delegats Kulturas fonda padomē un 1939. g. 16. janvarī iecelts par locekli Latvijas Profesiju kameras pirmajā sastāvā. No 1927. g. 3. decembra līdz 1931. g. 1. decembrim Balodis bijis Latviešu filologu biedrības priekšsēdētājs. 1930. g. kā ģeneralsekretars organizējis 2. Baltijas archeoloģijas kongresu un 1937. g. 1. Baltijas vēsturnieku konferenci. Bijis Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Amatniecības kameras pārņemto īpašumu vērtēšanas komisijas loceklis un ir Rīgas pils pārbūves komisijas loceklis. 1929.—1938. g. bijis Latv. un zviedru biedrības priekšsēdētājs, ir Starptautiskās intelektualās kooperacijas Latvijas komitejas loceklis, bijis Latv. un igauņu biedrības „Mēnešraksta" pirmais redaktors, un kopš 1936. g. ir Pieminekļu valdes un Valsts papīru spiestuves un naudas kaltuves izdotā žurnala „Senatne un Māksla" atbildīgais redaktors. Organizējis vairākas archeoloģijas, vēstures un etnografijas izstādes Latvijā un ārzemēs, kopš 1909. g. izdarijis vairākus archeoloģiskus izrakumus Latvijā un Krievijā, bijis aicināts kā konsultants archeoloģiskos izrakumos Hēdebijā (Vācijā), kā Vācu valsts archeoloģijas instituta viesis, un Apūlē un Impiltā, Lietuvā, kā izrakumu vadītāja ģen. Vl. Nageviča viesis. Vairākkārt bijis zinātniskos komandējumos Lietuvā, Igaunijā, Zviedrijā, Somijā, Dānijā, Vācijā, Francijā, Spānijā, Portugalē, Grieķijā, Italijā, Čechoslovakijā un Ēģiptē, kur vācis materialus saviem zinātniskiem pētijumiem. Piedalijies archeologu kongresos un konferencēs pirms pasaules kara Černigovā un Maskavā, pēc kara — pasaules kara rezultatā naidīgo archeologu nogrupējumu izlīgšanas sanāksmē Bernē un kongresos Rīgā, Koimbrā (Portugalē) un Oslo (Norveģijā), Austrumeiropas vēsturnieku konferencē Varšavā, Mākslas vēsturnieku kongresā Stokholmā, Pieminekļu aizsardzības konferencē Kairā. Piedalijies kā Latvijas pārstāvis Vācu valsts archeoloģijas instituta (Berlīnē) un Igauņu zinātniskās biedrības (Tērbatā) 100 gadu jubilejas svinībās un Igaunijas nacionalā muzeja (Tērbatā) 25 gadu jubilejas svinībās. Neskaitot referatus un uzrunas kongresos, lasijis lekcijas: Lietuvā (universitatē divos komandējumos, un Virsnieku klubā),

Varšavā (universitatē, divos komandējumos, katru reizi vairākas lekcijas), Berlīnē (Austrumeiropas pētīšanas biedrībā un Humbolta namā), Prāgā (universitatē), Geteborgā (universitatē), Lundā (divos komandējumos — universitatē un nodibinot Lundas studentu savienības Baltijas sekciju), Upsalā (universitatē un Senatnes pētītāju biedrībā), Stokholmā (četros komandējumos — universitatē, zinātniskās biedrībās, Zviedru un latviešu b-bā, Latvijas valsts svētkos divas reizes un Stokholmas studentu savienībā), Malmē (Zviedrijas un Baltijas biedrībā), Helsinkos (universitatē, vairākas lekcijas, un Somu un latviešu b-bā), Tallinā (Igaunijas un Latvijas biedrībā, Latvijas valsts svētkos) un Tērbatā (Igauņu zinātniskā biedrībā). Uzaicināts lasīt lekcijas Parīzes Universitatē. Balodis skaitas biedrs-korespondents šādās zinātniskās biedrībās un organizacijās: Karaliskā literaturas, vēstures un senatnes akademijā Stokholmā, „Riksföreningen för Svenskhetens bevarande i Utlandet" Geteborgā, Somu archeoloģiskā b-bā Helsinkos, Igauņu zinātniskā b-bā Tērbatā un Somu un ugru b-bā Helsinkos; kārtējs biedrs — Latvijas Vēstures institutā, Vācu valsts archeoloģijas institutā Berlīnē un Latviešu filologu biedrībā; goda biedrs — Igaunijas nacionalā muzeja biedrībā, Polijas senvēstures biedrībā, Zviedrijas armijas muzeja biedrībā, Latviešu vēstures skolotāju biedrībā, Vācu senatnes pētītāju biedrībā, latviešu mākslinieku biedrībā „Sadarbs" Latviešu un zviedru biedrībā un viņas akademiskā sekcijā un Latvijas nacionalās operas baleta biedrībā; Balodis skaitijās arī tagad likvidētā Ķeiz. Maskavas archeol. instituta goda biedrs, Ķeiz. Maskavas archeol. biedrības biedrs-korespondents un Kazaņas tataroloģijas biedrības goda biedrs. Apbalvots ar Latvijas Triju Zvaigžņu ordeņa 3. un 2. šķiru, Zviedrijas Ziemeļzvaigznes 3. un 2. šķiru, Zviedrijas Vazas ordeņa 2. šķiru, Somijas Baltās Rozes ordeņa 3. šķiru, Igaunijas Ērgļa ordeņa 3. un 2. šķiru, Lietuvas Ģedimina ordeņa 3. un 2. šķiru, Polijas „Polonia Restituta" ordeņa 2. šķiru un Francijas Goda Leģiona ordeņa 4. šķiru; zviedru studentu savienība Stokholmā Balodim pasniegusi savu lielo lentu humanitarās fakultates sarkan-balt-sarkanā krāsā ar sudraba zīmogu. Vairākas reizes saņēmis Kr. Barona fonda prēmijas.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 155—157): A. Grāmatas: 43) La Lettonie du 9-me au 12-me siècle. Rīgā, 1936, 48 lpp. + tab. 44) Ēģiptē viss citādi. Rīgā, 1937, 122 lpp. + tab. 45) Ludolfs Liberts. Rīgā, 1938, 55 lpp. + tab. 46) Tas pats zviedriski: Ludolfs Liberts. Rīgā, 1938, 48 lpp. + tab. 47) Latviešu vēsture, I, 1. d.: Senākie laiki, latviešu senvēsture. Rīgā, 1938, 215 lpp. + tab.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: a. Orientalia: 48) Отчет о раскопках на Увеке летом 1919 года, Саратов 1919, 33 lpp. + 3 tab. 49) Tataru senā galvas pilsēta. Raksts Kazaņas tataru republikas mēnešrakstā, tataru valodā, 1923, 3—4, 64—70. 50) Echnatons Kunstreform. FBR II, 1928, 60—145. 51) Ēģiptes vēsture. LKV IV, 8035—8053. 52) Ēģiptiešu literaturas pieminekļi. LKV IV, 8053—8054. 53) Ēģiptiešu māksla. LKV IV, 8054—8068. 54) Ēģiptiešu valoda. LKV IV, 8069—8070. 55) Hieroglifi. LKV VI, 11853—11858. 56) Faraons. LKV V, 8298—8300. 57) Adolfs Ermans. LKV IV, 7687—7688.

b. Lettica: 58) Lettonia 1870—1930. Album Lettonorum, Rīgā 1930, VII—XXI. 59) Les fouilles archéologiques aux confins ethnographiques slavo-latviens dans l'arrondissement de Loudza d'autant de l'âge de fer postérieur. Conférence d. Hist. 1927, 4 lpp. 60) Tanīsa kalnā izdarītie izrakumi un konstatēto mītnes slāņa kārtu datējums. PVM IV, 10, 19—39. 61) Metals un metala rotu lietas senatnē un tautas dziesmu atmiņā. LTD V, 1930, 12 lpp. 62) Die baltische — finnisch-ugrische Grenze in Lettland in vorgeschichtlicher Zeit. Mémoires de la Société Finno-ougrienne LXVII, 24—34. 63) Latviešu senās ciltis. Latviešu literat. vēst. I, 1934, 77—96. 64) Die lettischen Burgberge nach den Grabungen der letzten Jahre. Excavationes et Studia, Helsinki 1934, 201—211. 65) Die lettischen Burgberge. Fornvännen 1929, 270—295. 66) Karavīrs senā Latvijā. LKV VIII, 15704—15709. 67) Livonia: Preistoria. Enciclopedia Italiana, 2 slejas. 68) Lettonia: Arti figurative. Enciclopedia Italiana, 999—1000. 69) Letten und lettische Kultur in vorgeschichtlicher Zeit. Geografiska Annaler, 1929, 3—4, 218—241. 70) Latviešu aizvēsture. Latvieši I, Rīgā 1930, 46 lpp.; otrā iespiedumā 1936, 76—122. 71) Lettischer Burgen- und Hausbau in der jüngeren Eisenzeit. Congressus II Archaeol. Balt. Rīgā 1931, 275—282. 72) Ein Denkmal der Wikingerzeit aus Semgallen, Lettland. EurSeptAnt IX, 400—404. 73) Der zweite Kongress Baltischer Archäologen, Kurzer Bericht. Congr. II, 7—52. 74) Latvju aizvēsture. LKV XI, 21421—21458. 75) Latvju zinātne: archeoloģija. LKV XI, 22408—22412. 76) L'agriculture chez les Lettons. FBR X, 10 lpp. 77) Lettland. Attēlu sakopojumā „Lettland", Rīgā 1938, 5—15. 78) Senās latviešu zemes. Vēstures atziņas un tēlojumi, Rīgā 1937, 19—26. 79) Vēsture un vēstures palīgdisciplinas. Zinātne tēvzemei 1938, 373—387. 80) Ethnische Probleme und die archäologischen Untersuchungen der letzten Jahre in Lettland. LUR fil. III, 2, 17—32. 81) Latvijas pilsētu vēsture. Pilsētu pašvald. sanāksmes 1936, 15—24. 82) Senā Latvija — atdzimušās Latvijas pamats. Latvijas atdzimšana, Rīgā 1935, 103—111. 83) Latvieši citu tautu starpā. Kādus jaunus ceļus iezīmēja XII lauks. nedēļa? 1935, 75—78. 84) „Kas pagātni pēta, nākotni svēta" Pagastu pašvaldību pienākumi un uzdevumi, Rīgā 1936, 47—58. 85) Latvijas pilskalni 1909.—1934. gadu izrakumu gaismā. Pagātne un tagadne II, 10 lpp. 86) Riga: Eine zweistündige Fahrt durch die Stadt, 1938, 4 lpp. 87) Pieminekļu valde. LKV XVI, 32058—32059. 88) Pilskalni. LKV XVI, 32336—32352. 89) Latviešu senvēstures pētīšanas likteņgaitas. LVIŽ 1938, 4, 507—518. 90) Akademiska runa: „Zemkopība senā Latvijā" L. U. pārskats par 1929. gadu, 203—211. 91) Mākslas pieminekļi latviešu 9.—12. gs. apmetnēs un kapos. SuM 1936, IV, 135—142 + tab. 92) Latviešu senatne latviešu gleznieciībā. SuM 1936, I, 111—117 + tab. 93) 4. septembrī 1937. SuM 1937, IV, 5—8. 94) 18. novembrī 1938. SuM 1938, IV, 5—6. 95) 16. VI 1938. Viņa Majes-

tates Zviedrijas karaļa Gustava V 80 gadu dzimšanas dienā. SuM 1938, III, 5—18. 96) 9.—12. gadsimteņu Latvija. SuM 1936, II, 5—15. 97) Ludolfs Liberts. Ievads katalogam izstādei Stokholmā, 1938, 3—8. 98) Leo Michelsons. Ievads katalogam izstādei, Rīgā 1939, 3—5. 99) Ievadam. 1936. gadā izrakto pieminekļu izstāde, Rīgā 1936, 3—4. 100) Ievadam. Latviešu glezniecība, I, Rīgā 1937, 5—6. 101) Ievadam. Senā Rīga, Rīgā 1937, 9—12. 102) Ievadam. Latviešu kultura senatnē, Rīgā 1937, V—XXX. 103) Ievadam. Brīvības cīņas, Rīgā 1937, 3—5. 104) Ievadam. Rīgas pils, Rīgā 1938, 7—8. 105) Latviešu daiļamatniecības attīstības posmi. 1. Latvijas daiļamatniecības izstādes katalogs, Rīgā 1937, XI—XV 106) Ievadam. Pirmā Baltijas vēsturnieku konference, Rīgā 1938, 9—10. 107) Konstantīnam Petsam. SuM 1939, II, 27—31. 108) Vilhelms Purvītis. SuM 1939, I, arī atsev. izdevumā, 26 lpp. 109) Latviešu starptautiskie sakari ap 1000. gadu pēc Kristus. LVIŽ 1939, I, 5—20. 110) Senatnes pieminekļu aizsardzības, vākšanas un pētīšanas darbi 1934.—1939. g. 5 gadi, 58—63.

C. Raksti periodiskā presē: 111) Latgales senvietas. RZ 1925, 241. 112) Austrumeiropas vēsturnieku konference Varšavā. Ltv 1927, 1719. 113) Pēdējie izrakumi Raunas Tanīsa kalnā. Ltv 1927, 1736. 114) Pie seniem avotiem. BrZ 1927, 191. 115) Par „Latvijas archeoloģiju" BrZ 1927, 243. 116) Mūsu universitates jaunie goda doktori. BrZ 1928, 74. 117) Latvijas valsts vēsturiskais muzejs. Ltv 1928, 2149. 118) L. U. studentu ekskursija Zviedrijā. JZ 1929, 112. 119) Zviedri un mēs. BrZ 1929, 114. 120) Zviedriem! BrZ 1929, 123. 121) Zviedru-latviešu sakari senatnē. BrZ 1929, 141. 122) Draudzība! BrZ 1936, 142. 123) L. U. rektora uzrunas teksts Zviedrijas karalim. BrZ 1929, 142. 124) Vidzemes apriņķu delegatu adreses teksts Zviedrijas karalim. BrZ 1929, 143. 125) „Zviedru laiki" sirmā senatnē. BrZ 1929, 156. 126) Rucava un Grobiņa. Ltv 1929, 2319. 127) Archeoloģiski pētīšanas darbi Latvijā. BrZ ilustr. piel. 1927, 11—18. 128) Seno latviešu cilšu kultura. Ltv 1926, 1469. 129) La civilisation des anciennes tribus lettonnes. Revue bleue 1927, 11, 351. 130) Senlatvieši — zemkopji. BrZ 1929, 220. 131) Baltijas aizvēstures konferencei sākoties. Un 1930, VIII, 3—4. 132) Archeoloģiskai konferencei sanākot. JZ 1930, 184. 133) Apuoles piliakalnis. Lietuvos Aidas, 1931, 263 (1341). 134) Apūles pilskalns. BrZ ilustr. piel. 1931, 39. 135) Zviedri un latvieši. Un 1931, 6. 136) Latviešu senās kulturas izstāde Stokholmā. Un 1931, 6. 137) Scientiae et patriae. Un 1931, 2. 138) Latviešu senās kulturas triumfs Stokholmā. BrZ 2. XII 1931. 139) Latviešu senās kulturas izstādes panākumi Stokholmā. JZ 1931, 271. 140) Izrakumi Apūles pilskalnā. BrZ 1932, 160. 141) Latviešu māksla un mākslas amatniecība pagātnē. Un 10. VIII 1932, 151—154. 142) Gustava Adolfa laikmeta atceres izstāde Rīgas pilī. Atpūta 1932, Nr. 418. 143) Valsts vēsturiskais muzejs skaitļos. BrZ 1. II 1932. 144) Atrakts seno kuršu varenības piemineklis. Atpūta 1932, Nr. 405. 145) Wissenschaftliche Erfolge der archäol. Forschung in Lettland. RR 17. II 1933. 146) Kas senatni pēta, nākotni svēta! II tautas izglītības nedēļa, 19. III—1. IV 1933. 147) Par tēviju un zinātni. BrZ 1933, 102. 148) Kas pagātni pēta, nākotni svēta. BrZ 1933, 45. 149) Darbu sākot. Latvijas-Igaunijas biedrības mēnešraksts 1933, 1. 150) 4000 gadi par Latviju. BrZ 1933, 260. 151) Ko mums māca mūsu senči? BrZ 1933, 76. 152) Apuoles piliakalnis. Lietuvos Aidas, 1933. 153) Labāku sadarbu zinātnes laukā! Latv.-Igaun. biedrības mēnešraksts 1934, 1. 154) Mūžīgās Lieldienas.

BrZ 1934, 72. 155) Senlaiku brīnumziedi. BrZ 1934, 93—94. 156) Novēlam prof. R. Viperam vēl ilgi strādāt iemīļotā darba laukā. BrZ 15. VII 1934. 157) Svētās vietās. Letas piel. 1934. g. 158) Mūsu zeme, mūsu kultura un latviešu sirds ir uzvarējusi! BrZ 1934, 146. 159) Valsts vēsturiskais muzejs pēc 15 darba gadiem. BrZ 1934, 298. 160) Latvijas vēstures gaitas. BrZ 1934, 270. 161) Kuršu pilskalnā. Letas piel. 1934. 162) 4000 gadu savā zemē. JZ 1938, 23. 163) Gaiša un dižena dāvana tautai! R 1933, 19. 164) Usmas baznīca Brīvdabas muzejā. BrZ 1935, 199. 165) Kādēļ mums mīļa latviešu zeme? BrZ 1935, 273. 166) Latvieši citu tautu starpā. BrZ 1935, 58. 167) Pārdomas un slēdzieni par senās Latvijas likteņiem. BrZ 1935, 81. 168) Nacionalās zinātnes pēc 15. maija. BrZ 1935, 108. 169) Dzīves jēga. BrZ 1935, 95. 170) Par Latviju nacionalu, daiļu, varenu. BrZ 1935, 262. 171) Kad celta Rīga? BrZ 1936, 281. 172) Necieņa pret latviešu zemi un aizvēsturi. BrZ 1936, 9. 173) 11. aprilis. BrZ 1936, 87. 174) Māņceļi un patiesības meklēšana Latvijas aizvēstures pētīšanas gaitās. BrZ 1936, 128, 131. 175) Zemgales osta. Letas piel. 1936, sal. Dzīvei pretim, Rīgā 1936, 164—174. 176) Turaidas roze. BrZ ilustr. piel. 1937, 35. 177) Klausaities mūsu vēstures soļos! JZ 1937, 199. 178) Misteriju zemē Ēģiptē. BrZ 1937, 71. 179) Senatnes pētītāji Kairā. BrZ 1937, 63. 180) No Rīgas līdz Kairai. BrZ 1937, 61. 181) Senāk un tagad. BrZ 1937, 111. 182) Vēsturniekiem Rīgā sanākot. JZ 1937, 181. 183) Pārdomas Siguldā. BrZ 1937, 209. 184) Muinasteadus. Postimees 1938, 312. 185) Latviešu vēsture. BrZ 1939, 17.

D. Recenzijas: 186) Prof. E. Felsbergs, Akropole un Partenons, Ievads mākslas vēsturē, un Grieķu mākslas vēstures literatura. IMM 1827. 187) Prof. E. Felsbergs, Grieķu vāzu gleznas. IMM 1927.

E. Rediģējis šādas grāmatas: 1) Древний Мир, Москва 1924. 2) Latvijas archailoģija, Rīgā, 1926. 3) Latvieši I un II, kopā ar prof. A. Tenteli un prof. P. Šmitu. 4) Congressus secundus archaeologorum Balticorum, Rīgā, 1931. 5) Katalog der Ausstellung zur Konferenz baltischer Archäologen, Rīgā, 1930. 6) Latvijas-Igaunijas biedrības mēnešraksts, Rīgā, 1933. 7) Vēstures atziņas un tēlojumi, Rīgā, 1937. 8) Senatne un Māksla, 1936—1939, kopā ar dir. L. Libertu. 9) Latviešu glezniecība, Rīgā, 1937, kopā ar dir. L. Libertu. 10) Latviešu kultura senatnē, Rīgā, 1937, kopā ar dir. V. Ģinteru. 11) Brīvības cīņas, Rīgā, 1937, kopā ar dir. L. Libertu. 12) Senā Rīga, Rīgā, 1937, kopā ar dir. R. Šnori. 13) Pirmā Baltijas vēsturnieku konference, Rīgā, 1938, kopā ar prof. A. Tenteli. 14) Rīgas pils, Rīgā, 1938, kopā ar dir. L. Libertu.

Rediģējis šādus žurnalus: 15) Древний Мир, Москва 1923/24. 16) „Senatne un Māksla", Rīgā 1936 un sek.

3. **Profesors Ludvigs Ernsts Bērziņš,** dzimis 1870. g. 14. septembrī Džūkstē kā saimnieka Anša un sievas Gotlības, dz. Kleinbergas, dēls. Plašākas ziņas sk. LUX, 197—198. Tērbatas Universitatē beidzis teoloģijas fakultati 1895. g. Krievijā cenzēts kā vācu valodas virsskolotājs, Latvijā kā latviešu un vācu valodas un reliģijas skolotājs vidusskolām. Rīgas Skolotāju instituta direktors 1922.—1934. g. L. Universitatē no 1922. g. docents latviešu litera-

turā. Dr. phil. hon. causa 1933. g. 29. IV Ārštata profesors no 1935. g. 6. II, kārtējs profesors no 1935. g. 15. IX. Zinātņu komitejas kārtējs biedrs no 1932. g. 2. IV Rīgas pilsētas valdes izglītības nodaļas vadītājs 1922. g. Skolu departamenta direktors no 1934. g. 1. IX līdz 1935. g. 16. IX. Kulturas fonda padomes loceklis 1934. g. Priekšnieks Latv. lit. biedrībā, valdes loceklis Kr. Barona b-bā; runas vīrs Rīgas Latv. b-bā; biedrs Preses b-bā; loceklis Baznīcas virsvaldes revizijas komisijā. Strādājis līdzi Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā, Burtniekā, Daugavā, Audzinātājā, Ceļā un jaunatnes žurnalos, Brīvā Zemē, Latvī, Jaunākās Ziņās etc. Kādu laiku izdevis un rediģējis jaunatnes žurnalu „Cīrulītis" Godalgas saņēmis par Kristoforu Fīrekeru un dažiem citiem rakstiem. Goda biedrs hercoga Pētera ģimnazijā, studentu b-bā Ramave un Rīgas Skolotāju instituta abiturientu b-bā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. un 3. šķiru. Nolasijis referatus: Vītauta Dižā Universitatē par Dieva ideju leišu un latviešu tautas dziesmās, Lutera akademijā Zondershauzenā „Christlich-religiöse Anklänge in der lettischen Volkspoesie", Tautu mākslas kongresā Prāgā par latv. tautas dzeju. Komandēts uz pedagoģisko kongresu Veimarā un Visbadenē, Tautu mākslas kongresu Prāgā u. c.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 198—199): A. Grāmatas: 27) Neredzīgais Indriķis, 2. pārstrādāts izdevums, 1933, 68 lpp. 28) Rīgas Latv. b-ba sešos gadu desmitos, 1928, 286 lpp. 29) Tautskolas līdumnieki Kurzemē, 1933, 195 lpp. 30) Poetika pamatvilcienos, 1933, 66 lpp. 31) Senlatvietis dzīvībā un nāves ēnā. Jaunības apcirkņi Nr. 20, 1938, 68 lpp. 32) Mūža rīts un darba diena. Autobiografija, 1935, 292 lpp. 33) Ernsts Gliks. Darba mūžs un mūža darbs, 1935, 40 lpp. 34) Rediģējis (kā virsredaktors) Latviešu literaturas vēsturi I—VI, 1935 un s. 35) Latvju Dainas. Pamatdziesmas, I—VI. 36) Pasaku vītne. Pasaku izlase, 1936, 157 lpp. 37) Vēlas vārpas. Dzīves un darba dziesmas, 1936, 90 lpp. 38) Brencis. Bērnības atmiņas dzejā. 39) Īkšķītis. Pasaka dzejā, 1930, 31 lpp. 40) Svētrīta skaņas. Garīgas dziesmas, 1928, 60 lpp. 41) Dziesmu gads. Dziesmas jaunatnei, 1937, 40 lpp. 42) Zelta auns. Krizes pasaka (dzejā), 1932, 32 lpp. 43) Mīlulīša dainu dārzs. Fantazija bērniem, 16 lpp. 44) Vairāki tautas dziesmu cikli pa 8—16 lpp.: Barkovys dzīsmis, Aglonas dziesmas, Skrundas dziesmas etc. 45) Latv. lit. vēsture pamatskolām (kopā ar A. Dravnieku), 1933, 156 lpp. 46) Tēvu valoda. Kopā ar A. Dravnieku. 47) Vārds un teikums, valodas mācība. Kopā ar M. Gaidi un R. Grabi. 48) Vācu valodas mācība. Kopā ar M. Bruņenieku un P. Neiju. 49) Garīgas dziesmas skolai un sētai. Kopā ar L. Adamoviču un R. Bērziņu.

B. Raksti žurnalos, periodiskā presē un rakstu krājumos: 50) Kursas skolās pirmsākumi. RLBZK 22, 140—160. 51) Tautas dziesmas krājot. 52) Christlich-religiöse Anklänge in der lettischen Volkspoesie. ZsTh 1937, 567—587. 53) At-

raktā tautas dzeja. FBR XIII, 39 lpp. 54) Etnografs Kārlis Pētersons. IMM 1938, II, 1—22. 55) Atmodas laika darbinieks Kārlis Kundziņš. IMM 1937, II, 621—631. 56) Gara virzieni latv. tautas dzejā. Tautas izglītība I, 1933, 17—31. 57) Dr. Juris Bārs. IMM 1930, II, 33—53. 58) Juris Alunāns kā dzejnieks. IMM 1932, I, 381—396. 59) Kristofors Fīrekers. IMM 1930, I, 362—365. 60) Kaspars Biezbārdis. IMM 1937, II, 203—212. 61) Tumšas lapas pie zaļa koka. PBGgr 1936, 297—302. 62) Über das lettische Volkslied. Krājumā Die Letten, 284—310. 63) Das lettische Schrifttum in fremder Pflege. Die Letten, 358—383. 64) Jēkabs Velme un viņa Austrums. Vārds 1938, 305—310, 361—367. 65) Latviešu akcents runā un dzejā. IMM 1934, II, 40—52. 66) Aizmirsti tautas brāļi dzintara krastos. Burtn 1933, I, 122—136. 67) Latviešu daiļrakstniecība. Krājumā RLB Derīgu grām. nodaļas 50 gadi etc, 1936, 104—114. 68) Pasaules klasiķu drāmu tulkojumi. Ibid. 114—123. 69) Garīgas dzejas kopšana. Žurn. Ceļš 1937, 17—24, 84—90. 70) Raksti Latviešu literaturas vēsturē: a) Latv. tautas dziesmas I, 133—324; b) Garīgās rakstniecības uzplaukšana, II, 41—62; c) Fricis Brīvzemnieks, II, 247—257; d) Tautas dzejas ietekme latv. literaturā, II, 283—308; e) Jēkabs Lautenbachs un viņa centieni, III, 21—40; f) Literarā kritika, IV, 77—95; g) Virza — dzejas mākslinieks, V, 304—316; h) Galvenie vilcieni Sudrabkalna dzejā, VI, 133—140. 71) „Nepekar" FBR XI, 25—26. 72) Daži stila jautājumi latv. tautas dzejā. Ceļi IV, 39—50. 73) Deminutivs latv. tautas dziesmās. IMM 1929, 7/8, 41—49. 74) Valodas psiholoģija. TA 1927. 75) Latv. tautas dziesmu metrika. LTD X, 1—42. 76) Atmiņas par T. Zeifertu. Krājumā T. Zeiferta piemiņai, 1932, 156—171. 77) Gustavs Adolfs un latv. gara dzīve. IMM 1932. 78) Tautas dzejas nozīme latv. tautas dzīvē. Latvieši I, 235—255. 79) Latviešu rakstniecība svešu tautu aizbildniecībā. Ibid. 277—302. 80) Tautiskā atmoda latv. rakstniecībā. Latvieši II. 81) Ģimene un audzināšana. BrZ. 82) Sievietes loma tautas audzināšanā. ZS 1931, 2. 83) Skola un disciplina. 84) Divi piedauzības akmeņi skolas ceļā. Audz 1936, 2. 85) Par stilu dzejā (skolas uzdevums). BrZ 1936. 10. X 86) Personība. Jaunatne 1930, 1. 87) Internats. IMM 1937, I, 31—36. 88) Universalmācība. Audz. 89) Skolas un mājas sadarbība. Audz. 90) Kā katechizēt? Audz 1937, 3, 192—198. 91) Laba grāmata. Audz un daudzi citi.

Recenzijas lielākā skaitā ir ievietotas īpaši IMM un Latvju Grāmatā. Dažādi darbi, kurus autors pats nespēj pārredzēt, izkaisīti periodikā. Bez tam raksti L. konversacijas vārdnīcā, īpaši par Dainām, Dainu metriku, Dainu stilistiku, Rakstniecības un stila jautājumiem, R. L. B-ba.

4. **Profesors Ernests Blese,** dzimis Rīgā 1892. g. 27. XII. Viņa tēvs bija dārznieks Jēkabs Blese (dz. 1864. g. 25. III v. st.), cēlies no Elējas pag. Zemgalē, bet jau kopš 8. dzīvības gada uzturējies Rīgā, kurp bija pārnākuši no Vircavas viņa vecāki Pēteris un Ilze. Māte Emīlija (dz. 1867. g. 15. XII j. st.), dz. Balode, dienas gaismu ieraudzijusi Rīgas apr. Bīriņu muižā kā muižas kučiera Jāņa un viņa sievas Marijas meita. Arī šī ģimene Emīlijas agrā bērnībā pārnākusi uz Rīgu. Tālākas ziņas sk. LUX, 157—158. 1914. g. jūnijā kā ģermāņu filoloģijas kandidats beidzis Pēterpils Universi-

tates vēstures un filoloģijas fakultati, kur no 1910. g. rudens studējis ģermāņu, pa daļai arī romāņu filoloģiju un ide. salīdzinamo valodniecību. Ticis atstāts pie universitates gatavoties profesurai. Līdz 1918. g. vasarai bija izturējis visus maģistra (resp. doktora) pārbaudijumus salīdzinamā valodniecībā. L. Universitatē sācis darboties ar 1919. g. 19. augustu, 1928. g. 17. II aizstāvējis doktora disertaciju, ar 1928. g. I. VII — Latvijas Universitates profesors. No 1929. g. Izgl. Min. Mēnešraksta redaktors. Ar 1930. g. pavasari izbeidzis skolotāja gaitas Rīgas pilsētas III ģimnazijā, paturēdams lekcijas tikai Latvijas Tautas universitatē un dažādos kursos. Kopš radiofona nodibināšanās ir lasijis tur epizodiskas lekcijas par vispārīgiem valodniecības jautājumiem, bet no 1935. g. rudens līdz 1938. g. vasarai sistematiskas lekcijas par latviešu valodu. Kopš Latviešu konversacijas vārdnīcas nodibināšanas 1927. g. līdz pat šim laikam veic šai pasākumā visus rakstus par valodniecības jautājumiem. Rakstijis arī dienas presē un dažādos latv. žurnalos, sevišķi IMM-ā. No 1935. g. maija Blese ir pamatskolas latviešu valodas mācības grāmatu cenzēšanas komisijas loceklis. Ir arī loceklis vācu, poļu un lietuvju valodas mācību grāmatu cenzēšanas komisijā. Kopš pareizrakstības komisijas nodibināšanās 1937. g. jūlijā ir šīs komisijas loceklis. Tāpat ir loceklis Izglītības ministrijas latviešu valodas mācības grāmatu standartizēšanas komisijā. No 1930. g. T. Zeiferta piemiņas fonda priekšnieks līdz biedrības likvidēšanai 1938. g. beigās. Ir arī rakstnieka Jēkaba Janševska piemiņas fonda priekšnieks. Kopš 1930. g. 11. X Latviešu filologu biedrības priekšnieks. Beidzamos gados izpilda arī Andr. Pumpura biedrības priekšnieka vietu, ir Latviešu un poļu tuvināšanās biedrības priekšnieks. Par 1929. g. iespiesto disertaciju „Latviešu personu vārdu un uzvārdu studijas I" saņēmis 1930. g. pavasarī Kulturas fonda un Kr. Barona prēmiju fonda godalgu. Par „Latviešu pareizrakstības rokas grāmatu" (1933.) saņēmis 1934. g. Kr. Barona fonda godalgu, tāpat par rakstu par baltu un baltkrievu valodas sakariem 1936. g. un par Langija vārdnīcu 1937 g. 1932. g. 18. XI viņam piešķirts III šķiras Triju Zvaigžņu ordenis, 1937. g. 22. VII piespriests un 1939. g. 14. II izsniegts franču Goda Leģiona virsnieka ordenis. 1929. g. jūliju un augusta pirmo pusi Blese pavadijis Karaļaučos, pētīdams turienes archivā vecus XV un XVI gs. dienvidrietumu Kurzemes latviešu personu un vietu vārdus. 1932. g. 18. XI Latvijas valsts svētkos Tallinā Estonijas zālē nolasijis priekšlasijumu par

igauņu un latviešu valodas sakariem. 1933. g. devies otrreiz studiju nolūkos uz Karaļaučiem, pavadīdams tur apm. mēnesi — jūlija otru pusi un augusta pirmo pusi — un papildinādams archivā jau agrāk sakrātos faktus ar jauniem datiem par mūsu XVI gs. Lejaskurzemes vietu un personu vārdiem un par tā apgabala tā laika dzīvi vispārīgi. 1930. g. maijā Karaļauču Universitatē nolasijis publisku priekšlasijumu „Die Stellung des Kurischen im Kreise der baltischen Sprachen"; to pašu lekciju pārstrādātā un paplašinātā veidā nolasijis 1930. g. 18. VIII Filologu biedrības atklātā sēdē, ar kuru faktiski iesāka savu darbību Rīgā sanākušais Baltijas archeologu otrais kongress. 1931. g. no 25. līdz 29. augustam kā Latv. Universitates pārstāvis piedalijies II Starptautiskā valodnieku kongresā Ženēvā, 1933. g. no 19. līdz 26. sept. III Starptautiskā valodnieku kongresā Romā, 1936. g. no 27. augusta līdz 1. septembrim IV Starptautiskā valodnieku kongresā Kopenhagenā. Ženēvas un Kopenhagenas kongresā nolasijis arī īsus referatus. 1935. g. jūlija pirmajā pusē piedalijies Starptautiskās intelektualās kopdarbības komisijas plenarsēdē Ženēvā. Piedalijies visās Baltijas valstu intelektualās kopdarbības komisijas sēdēs — 1935. g. oktobrī Kaunā, 1936. g. 29. un 30. novembrī Tērbatā, 1937. g. 4. un 5. novembrī Helsinkos un 1938. g. 14. un 15. novembrī Rīgā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 158—159): A. Grāmatas: 24) Latviešu pareizrakstības rokas grāmata (kopā ar V Pētersonu), Rīgā, 1933, 460 lpp. 25) Jāņa Langija 1685. g. latviski vāciskā vārdnīca ar gramatiku (rakstu izdevums ar vēsturiski-gramatisku apcerējumu), Rīgā, 1936, IX+577 lpp. 26) Pareizrakstības vārdnīca, Rīgā, 1939, 263 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 27) Dažas domas par Liepājas un Saldus vārdu. FBR 1933, XIII, 108—113. 28) Bērzsmuižas pagasta māju vārds „Pikšas" FBR 1937, XVII, 103—105. 29) Die Kuren und ihre sprachliche Stellung im Kreise der baltischen Volksstämme. Congr. sec. archaeologorum Balticorum Rigae 1931, 293—312. 30) Svolgimento e stato attuale della linguistica lettone. Studi Baltici 1931, I, 50—72. 31) Saggio bibliografico sulla produzione linguistica e filologica in Lettonia durante il 1930—1931. Studi Baltici 1932, II, 112—123. 32) Alcuni rapporti fra il bianco russo e le lingue baltiche. Studi Baltici 1935—36, V, 1—29. 33) Latviešu literariskā valoda. Latvieši II, 1932, 375—398. 34) Jura Alunāna loma mūsu literarās valodas izveidošanā. J. Alun. kop. rakst. III, 1933, 5—34. 35) Jura Alunāna viedamo vārdu saraksts, dzīvnieku un stādu nosaukumu krājums, etimoloģiskās vārdnīcas fragments (teksts pārlabotā veidā ar paskaidrojumiem). Ibid. 115—161. 36) Jura Alunāna latīņu dzejas. Ibid. 263—265. 37) Stērstu Andreja gramatiskie darbi. Stērstu Andr. kop. rakst. 1935, 39—51. 38) Sur la formation de la langue littéraire Lettonne moderne. Actes du II-ème Congrès Interbaltique de Coopération Intellectuelle 1937, 124—136. 39) Sprache

als Quelle zur Geschichte der lettischen Volksstämme. Pirmā Balt. vēsturn. konf. 1938, 70—82. 40) Valodnieka piezīmes par dažiem Latvijas vietu vārdiem. Tautas vēsturei 1938, 132—144. 41) Jāņa Kauliņa zinātniskā darbība. Ceļi 1933, III, 11—18. 42) Maza piezīme par vārdiem „pieguļa" „piedarbs" un v. v. Durbe. Ibid. 127—134. 43) Le dialecte letton du sud-ouest aux XVI-e et XVII-e siècles. Actes du IV Congrès internat. de linguistes 1938, 250—254. 44) Daži īpatnēji kulturvēstures materiali vecākajās latviešu vārdnīcās. SuM 1936, IV, 29—31. 45) Seno kuršu etniskā piederība. SuM 1937, II, 65—78. 46) Lietuvas pagātne un tagadne savās raksturīgākās ainās. Burtn 1934, I, 436—445. 47) Kurši un viņu valodiskais stāvoklis baltu cilšu starpā. IMM 1931, I, 6—15, 133—141. 48) Profesora J. Zubatija zinātniskā darbība. IMM 1931, II, 45—52. 49) Otrs starptautiskais valodnieku kongress. IMM 1931, II, 357—361. 50) Ģētes piemiņai. IMM 1932, I, 243—244. 51) Janševskis, Jēkabs. IMM 1932, I, 59—61. 52) Švābe, Dr. iur. Arvēds. IMM 1932, I, 469—470. 53) Jura Alunāna loma mūsu literariskās valodas izveidošanā. IMM 1932, II, 1—10, 121—129. 54) Baloža, prof. Franča 50 mūža gadu jubileja. IMM 1932, II, 65—68. 55) Hauptmanis, Gerharts. IMM 1932, II, 297—298. 56) Fricis Adamovičs. IMM 1933, I, 34—37. 57) Jānis Endzelīns. IMM 1933, I, 114—119. 58) Adamovičs, Fricis. IMM 1933, I, 131. 59) Krōns, Kārlis. IMM 1933, I, 453—454. 60) Profesora J. Kauliņa dzīve un darbi. IMM 1933, II, 494—505. 61) Brigadere Anna. IMM 1933, II, 76—78. 62) Kauliņš Jānis. IMM 1933, II, 526—527. 63) Adamovičs, prof. Dr. theol. Ludvigs. IMM 1934, I, 452—454. 64) Auškāps, prof. Dr. chem. Jūlijs. IMM 1934, I, 454—455. 65) Beldavs, Dr. theol. h. c. Kārlis. IMM 1934, I, 234—235. 66) Adamovičs, Ludvigs. IMM 1934, II, 209—210. 67) Bērziņš, Dr. phil. Ludvigs. IMM 1934, II, 73. 68) Ulmanis, Ministru prezidents, Kārlis. IMM 1934, II, 588—589. 69) Kundziņš, Dr. theol. Kārlis. IMM 1935, I, 531—532. 70) Pārskats par IV starpt. tautas izglītības konferenci Ženēvā. IMM 1935, II, 163—179. 71) Auškāps, prof. Dr. chem. Jūlijs. IMM 1935, II, 512—515. 72) Bērziņš, Dr. phil. Ludvigs. IMM 1935, II, 206—208. 73) Ernsta Glika atceres diena. IMM 1935, II, 358—361. 74) Kasparsons, Kārlis. IMM 1935, II, 356—358. 75) Švābe, Dr. iur. Arvēds. IMM 1935, II, 353—356. 76) Tentelis, prof. Dr. hist. Augusts. IMM 1935, II, 75—76. 77) Žonvala, Miķeļa piemiņai. IMM 1935, II, 508—510. 78) Gulbis, Ansis. IMM 1936, I, 176—180. 79) Augusts Tentelis. IMM 1936, II, 475—484. 80) Otrs Baltijas valstu intelektualās sadarbības kongress Tērbatā. IMM 1936, II, 645—652. 81) Meijè, Antuans. IMM 1936, II, 388—391. 82) Nomalis, Pēteris. IMM 1936, II, 96—97. 83) Skujenieks, Marģers. IMM 1936, II, 93—94. 84) Tenteļa A., izglītības ministra Dr. prof., 60 mūža gadi. IMM 1936, II, 696—700. 85) Starptautiskais valodnieku kongress (IV). IMM 1936, II, 261—266. 86) Kronvalda valodnieka gaitas. IMM 1937, I, 382—395. 87) Bīlmanis, Alfrēds, Dr. hist. IMM 1937, I, 206—207. 88) Aleksandra Puškina nāves dienas 100 gadu piemiņa. IMM 1937, I, 210—211. 89) Speke A., prof., 50 mūža gadi. IMM 1937, I, 662—665. 90) Kārlis Ulmanis. IMM 1937, II, 177—198. 91) Valsts un Ministru Prezidenta Dr. K. Ulmaņa 60. dzimšanas diena. IMM 1937, II, 390—393. 92) Balodis, F., prof. IMM 1937, II, 548—551. 93) Enzeliņš, Hermanis. IMM 1937, II, 397—399. 94) Pumpure, Ede. IMM 1937, II, 546—548. 95) Latv. konversacijas vārdnīca. IMM 1937, II, 713—715. 96) Lietuva citkārt un tagad. IMM 1938, I, 329—334. 97) Āronu Matīsa 80 mūža gadi. IMM 1938, I, 344—347. 98)

Endzelīna, Jāņa, prof. 65 mūža gadi. IMM 1938, I, 214. 99) Kulitāna, Pētera 60 mūža gadi. IMM 1938, I, 478—479. 100) Mauriņas Zentas doktora disertacija. IMM 1938, I, 223—224. 101) Šmita, P. prof., piemiņai. IMM 1938, I, 624—629. 102) Švābe, Arvēds. IMM 1938, I, 634—641. 103) Rēdiņi. IMM 1938, II, 79—89. 104) Auškāps, J., prof. Dr. chem. IMM 1938, II, 236—241. 105) Kauliņa, J., prof. 75 mūža gadi. IMM 1938, II, 93—95. Bez tam vēl IMM-ā sīkāki raksti, sēžu atreferējumi un raksti par ievērojamiem valsts un sadzīves notikumiem, kopskaitā 92. 106) Laenusuhteist eesti ja läti keele vahel. Eesti Kirjandus 1933, II, 378—382. Bez tam 210 raksti Latv. konv. vārdnīcā.

C. Recenzijas: 107) Congressus Secundus Archaeologorum Balticorum Rigae. IMM 1931, I, 611—612. 108) Endzelīns, J. Dažādas valodas kļūdas. IMM 1931, I, 202—208. 109) Latviešu konversacijas vārdnīca. IMM 1931, I, 320—323. 110) Latvijas Universitates Raksti. IMM 1931, I, 100—101. 111) Pro domo sua. IMM 1931, I, 102. 112) Ekblom, R. Idrīsī und die Namen der Ostseeländer. IMM 1932, I, 262—264. 113) Schmidt, P. Chinesische Elemente im Mandschu. IMM 1932, I, 260—262. 114) Latviešu pareizrakstības vārdnīca. IMM 1932, II, 192—198. 115) Adamovičs, Fr. Rudens ziedi. IMM 1933, I, 74—76. 116) Filoloģijas materiali. IMM 1933, I, 352—354. 117) Grimma, Marta. Čechoslovakija. IMM 1933, I, 474—476. 118) Mülenbacha, K. Latviešu valodas vārdnīca. IMM 1933, I, 155—158. 119) Bērziņš, L. Neredzīgais Indriķis un viņa dziesmas. IMM 1933, I, 334—335. 120) Studi Baltici. IMM 1933, II, 328—330. 121) Archivum philologicum. IMM 1934, I, 185—186. 122) Ceļi, rakstu krājums III. IMM 1934, I, 181—185. 123) Dārziņš, Dr. med., E. Zemmers, Kalniņš un Helmanis. IMM 1934, I, 441—442. 124) Virza, Ed. Straumēni. IMM 1934, I, 492—494. 125) Lapiņš, Jānis. Laikmetīgais un mūžīgais. IMM 1934, II, 620—623. 126) Šmits, prof. P. Ievads valodniecībā. IMM 1934, II, 90—93. 127) Unams, Ž. 18. novembris un 15. maijs. IMM 1934, II, 625—626. 128) Unams, Ž. Trīs brīvības cīņu varoņi. IMM 1934, II, 625. 129) Unams, Ž. un J. Lapiņš. Tautas vadonis Kārlis Ulmanis. IMM 1934, II, 623—624. 130) Valoda. Lasamā grāmata pamatskolai I gads. IMM 1935, I, 579—580. 131) Virza, Eduards. Kārlis Ulmanis. IMM 1935, I, 573—575. 132) Ulmanis, Kārlis. Sabiedriskie raksti un runas. IMM 1935, II, 241—243. 133) Latviešu konversacijas vārdnīca. IMM 1936, I, 632—633. 134) Latvijas zeme, daba un tauta. IMM 1936, I, 442—444. 135) Latviešu valodas mācība. J. Endzelīna un K. Mülenbacha sarakstīta. IMM 1936, II, 442—451. 136) Ozoliņš, Kārlis. Valkas-Valmieras skolot. seminars. IMM 1936, II, 276. 137) Trīs veltijumi prof. A. Tentelim. IMM 1936, II, 753—755. 138) Valmieras (Valkas) skolot. seminara audzēkņi. IMM 1936, II, 277. 139) Jaunības apcirkņi. Grāmatu serija. IMM 1937, I, 362—365. 140) Latvijas preses b-bas gada grāmata. IMM 1937, I, 97—100. 141) Latvijas vietu vārdi un latviešu pavārdi. IMM 1937, I, 339—343. 142) Latvijas un Igaunijas b-bas mēnešraksts. IMM 1937, I, 226—227. 143) Balodis, F., prof. Ēģiptē viss citādi. IMM 1937, II, 442—443. 144) Greste, J. Latvijas derīgie izrakteņi. IMM 1937, II, 144—145. 145) Ķiķauka, P., prof. Piezīmes par dažiem latviešu valodas labojumiem. IMM 1937, II, 120—129. 146) Latvijas vēstures avotu izdevumi. IMM 1937, II, 585—588. 147) Latvijas Vēstures Instituta Žurnals. IMM 1937, II, 134—136. 148) Plūdonis, V Pretim saulei. IMM 1937, II, 136—139. 149) Senatne un Māksla III. IMM 1937, II, 583—584. 150) Senatne un Māksla IV. IMM 1937, II, 584—585.

151) Tomāss, Ed. Pededze, Lubāns, Aiviekste. IMM 1937, II, 145. 152) Gailīte, Angelika. Vecpiebalgas draudzes skola. IMM 1938, I, 249—250. 153) Grīns, A. Trīs gadsimti un trīs vadoņi. IMM 1938, I, 111. 154) Latvijas Vēstures Instituta Žurnals. IMM 1938, I, 680—684. 155) Skolu celtniecība Latvijā. IMM 1938, I, 516. 156) Auškāps, J. Zinātnei un tēvijai. IMM 1938, II, 259—261. 157) Degsme — Dr. Kārļa Ulmaņa atziņas. IMM 1938, II, 425—426. 158) Švābe, Arvēds. Straumes un avoti I. IMM 1938, II, 126—128. 159) Senatne un Māksla. LVIŽ 1938, 2, 291—294.

D. Raksti dienas presē: 160) Latviešu valodnieka ceļš. BrZ 1936, 260, 265, 271. 161) Pārveidotie kristībvārdi. JZ 1936, 171. 162) Jēkabs Janševskis un Kursa. BrZ 1937, 69. 163) Daži personiskās pašapziņas atspoguļojumi mūsu valodā. BrZ 1938, 117. 164) Profesora Pētera Šmita piemiņai. BrZ 1938, 126. 165) Par tautas valodas vienību. BrZ 1938, 275, 281. 166) Valoda kā tautas gara spogulis. JZ 1937, 91.

5. **Profesors Teodors Celms,** dzimis 1893. g. 14. jūnijā Valkas apr. Pedeles pag. Kalna-Slīpu mājā kā pēdējais, divpadsmitais bērns lauksaimnieka Pētera Celma un viņa sievas Lienes (dzim. Kūķes) ģimenē. Sākot ar 1903. g. divas ziemas mācijies Pedeles pagasta skolā un vienu ziemu elementarskolā Rīgā, pēc kam iestājies Rīgas Pētera realskolas pirmajā klasē. Līdzekļu trūkuma dēļ bijis spiests jau pēc pirmās klases beigšanas atstāt Rīgu un 1907. g. rudenī iestājies M. Alkšņa tirdzniecības skolā Valkā, otrajā klasē. Šo skolu beidzis 1910. g. pavasarī. Abiturijas pārbaudijumus izturējis kā eksterns 1912. g. pavasarī Maskavā. No 1913. g. līdz 1920. g. studējis Maskavā, sākumā tautsaimniecību Maskavas Komercinstitutā, vēlāk filozofiju Maskavas Universitatē. Latvijā atgriezies 1920. g. rudenī un darbojies kā filozofisku priekšmetu lektors I. M. vidusskolu skolotāju sagatavošanas kursos, Tautas universitatē, Tautas augstskolā, Centralā pedagoģiskā institutā un citur, kā arī vadijis savu privatu filozofijas studiju. Sākot ar 1922. g. pavasari studējis 3 semestrus filozofiju Freiburgas Universitatē, strādādams pie profesoriem Huserla (E. Husserl), Geizera (J. Geyser), Kronera (R. Kroner), Kona (J. Cohn). Tai pašā universitatē 1923. g. jūlijā uz disertacijas „Kants allgemeinlogische Auffassung vom Wesen, Ursprung und der Aufgabe des Begriffes" kā arī uz attiecīga eksamena pamata ieguvis filozofijas doktora gradu ar visaugstāko no četriem predikatiem, summa cum laude. Visu vasaras semestri 1925. gadā speciali papildinājies filozofijā pie prof. Huserla (turpat, Freiburgas Universitatē), iegūdams Huserla apliecību par priekšzīmīgu sagatavotību akademiskā mācības spēka uzdevumam. Latvijas Universitatē habilitējies ar rakstu „Prolegomena zu einem transzen-

dentalen Historismus" un ievēlēts par privatdocentu filozofijā 1927. g. 2. martā, pēc kam tūliņ uzsācis savas lekcijas filoloģijas un filozofijas fakultatē. 1929. g. vasarā bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, kādā laikā visilgāk — 3 mēnešus — strādājis pie prof. Rikerta (H. Rickert) Heidelbergā. Par vecāko docentu sistematiskā filozofijā ievēlēts 1935. g. pavasarī. Uz speciala uzaicinājuma pamata visu 1935. g. vasaras semestri, t. i. 3 mēnešus, lasijis pilnu akademisko normu — 6 stundas nedēļā — Karaļauču (Kenigsbergas) Universitatē Vācijā. Filozofijas doktora gradu Latvijas Universitatē ieguvis 1936. g. maijā, aizstāvēdams disertaciju „Der phänomenologische Idealismus Husserls" Par profesoru sistematiskā filozofijā ievēlēts 1936. g. 16. sept. 1937./38. akad. gadā atradies zinātniskā atvaļinājumā un vairāk kā 3 mēnešus pavadijis ārzemju komandējumā. Šai laikā piedalijies kā L. U. pārstāvis Ceturtā starptautiskā zinātņu vēstures kongresā (Prāgā, 1937. g. septembrī) un strādājis Parīzes un Romas bibliotekās. Sākot ar 1927./28. akad. gadu lasa lekcijas un vada seminaru arī tauts. un tiesību zinātņu fakultatē. Ārpus Universitates lasa lekciju ciklus psicholoģijā un socioloģijā Augstākā kara skolā sākot ar 1932. g. un socioloģijā — Kara skolā sākot ar 1936. gadu. Bez tam lasa epizodiskas lekcijas garnizonos. Darbojas I. M. mācības grāmatu novērtēšanas komisijā (vidusskolu grāmatu novērtēšanā psicholoģijā un loģikā) un arī kā eksaminators loģikā un atziņas teorijā pārbaudijumos I. M-jā vidusskolu skolotāju tiesību iegūšanai. Pastāvīgs līdzstrādnieks Vācu zinātņu akademiju savienības izdodamā, zinātņu kritikai veltītā žurnalā „Deutsche Literaturzeitung" Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 3. šķiru.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 212. lpp.): A. Grāmatas: 8) El idealismo fenomenológico de Husserl. Revista de Occidente, Madrid, 1931. (Iepriekšējās grāmatas tulkojums spāņu valodā; tulkojumu ierosinājis prof. José Ortega y Gasset, tulkojis José Gaos), 214 lpp. 9) Tagadnes problemas 1933, 212 lpp, 1934², 1935³. 10) Patiesība un šķitums. 1939, 372 lpp.

B. Raksti žurnalos, periodiskā presē un rakstu krājumos: 11) Vom Wesen der Philosophie. Philosophia perennis. Festschrift für Joseph Geyser. Regensburg, 1930, 591—607. 12) Psicholoģiskās pētīšanas priekšmets. Dg 1930, 11, 1356—1363; 12, 1484—1502. 13) Brīvības ideja demokratiskā skolā. Mūsu nākotne 1931, 1, 6—14. 14) Edmunds Huserls. Dg 1931, 3, 319—336. 15) Pasaules uzskats. Dg 1931, 9, 1098—1115. 16) Tagadnes kulturas krize. LL 1931, 22, 711—714. 17) Ciešanas. Dg 1932, 1, 69—85 un 2, 196—211. 18) Uzmanības izkopšanas loma moderno laiku karavīros. Šīs spējas vispārējais raksturojums. Milit. apskats, 1932, 4, 631—640. 19) Tagadnes jaunatnes situacija. Burtn 1932, 11, 850—857. 20) Mērķi

un cēloņi cilvēka dzīvē. Dg 1933, 1, 44—58. 21) Kants un Dostojevskis. Burtn 1933, 1, 2—19 un 2, 114—122. 22) Mazliet par vēsturi kā zinātni. Juventus 1933, 2, 1—4. 23) Uzmanības cēloņi. Milit. apskats 1933, 7, 1224—1228 un 8, 1407—1411. 24) Personības psicholoģija. Rīgas apr. skolotāju profes. b-bas izd. rakstu krājumā: Personības nozīme audzināšanā, 1933, 11—13. 25) Lebensumgebung und Lebensprojektion. Neue Münchener philosophische Abhandlungen, Festschrift für Alexander Pfänder, 1933, 69—85. 26) Esamība un šķietamība. Un 1935, 3, 37—40. 27) Pretrunas zinātnē un filozofijā. Dg 1936, 3, 228—237 un 4, 332—345. 28) Sabiedriskā iekārta un sabiedriskais noskaņojums. Aizs 1936, 6, 406—410. 29) Mazliet par sabiedrības izpratnes un sabiedrības veidojuma grūtībām. Stud 1936, 3 (240), 51—55. 30) No dzīvnieku sabiedrības līdz kulturas cilvēku sabiedrībai. Aizs 1937, 1, 5—11. 31) Cilvēka gribas dzīve. Aizs 1937, 4, 251—257. 32) Valsts kā īpatnējs sabiedrības veids. Aizs 1937, 5, 335—341. 33) Dzimumu psicholoģija. IMM 1937, 5/6, 533—569. 34) Valsts vēsturisko mērķu izpratnes attīstība Eiropā. Aizs 1937, 7/8, 485—492. 35) Cēlonība un mērķtiecība sabiedriskos notikumos. Aizs 1937, 11, 716—719. 36) Kas ir patiesība? Dg 1937, 11, 1016—1026 un 12, 1101—1119. 37) Par dzīvību nedzīvā grāmatā. Grāmatnieks 1937, dec. 2—5. 38) Teoretiskās un praktiskās zinātnes. Sēj 1938, 2, 117—122. 39) Valsts un sabiedrības attiecības. Aizs 1938, 2, 89—97. 40) Zinātņu mācības problema. Dg 1938, 6, 538—549. 41) Individa iesaistijums sabiedrībā. Aizs 1938, 4, 236—241. 42) Pārdomas par Brāļu kapiem. Lāčplēsis 1938, 6, 25—26. 43) Dabas fenomens un dabas realitate. Dg 1939, 1, 67—77. 44) Technikas progress un morale. Sēj 1939, 1, 11—21. 45) Sabiedrisko parādību konstatējums, izskaidrojums, paredzējums un veidojums. Aizs 1939, 1, 7—12.

C. Recenzijas: 46) Prof. Eugen Herrigel. Die metaphysische Form. Tübingen, 1929. DL, 1930, 1211—1215. 47) Prof. Martin Heidegger. Kant und das Problem der Metaphysik. Bonn, 1929. DL, 1930, 2311—2317. 48) Prof. Max Scheler. Philosophische Weltanschauung. Bonn, 1929. DL 1931, 1351—1356. 49) Erich Przywara S. J. Kant heute. München und Berlin, 1930. DL 1932, 1059—1064. 50) Prof. Kurt Breysig. Der Aufbau der Persönlichkeit von Kant. Stuttgart und Berlin, 1931. DL 1932, 56—61. 51) Lenore Kühn. Die Autonomie der Werte. Berlin, Bd. I, 1926; Bd. II, 1931. BM 1932, 10, 596—598. 52) Prof. Siegfried Bohn. Einleitung in die Metaphysik. Freiburg i. Br., 1933. DL 1935, 1196—1200. 53) Dicaiarchos Carneades. Der Stoff, der Geist und der lebende Verstand. Berlin, 1934. DL 1936, 1872—1875. 54) Gerhard Krüger, Philosophie und Moral in der Kantischen Kritik. Tübingen, 1931. Philosophia (Beograd), 1936, V. I, 373—376.

Bez tam raksti Latviešu konversac. vārdnīcā: 1) Huserls, 2) izskaidrojums, 3) mechanistiskais pasaules uzskats, 4) metode, 5) metodoloģija, 6) nozīme, 7) nozīmība, 8) objektivacija, 9) objektivais, 10) objekts, 11) patiesība.

6. **Profesors Pauls Dāle,** Kārļa un Karlīnas (dz. Āboliņas) dēls, dzimis Rīgā 1889. g. 23. jūlijā. Ar I šķiras diplomu beidzis Maskavas Universitates vēstures un filoloģijas fakultates filozofisko zinātņu nodaļu 1914. g. un atstāts pie universitates sagatavoties akademiskai darbībai. Plašākas ziņas skat. LUX, 159—162. No 1919.—20. g. Dāle bija filoloģijas un filozofijas fakultates sekretars. 1927. g.

viņam uzticēta Eksperimentalās psicholoģijas laboratorijas (tagad instituta) vadība. Vairākkārt Dāle bijis un patlaban ir Universitates padomes loceklis. Kopš 1934. g. viņš darbojas par konsultantu psicholoģijas jautājumos Rīgas pilsētas psichotechnikas un aroda izvēles institutā. No 1939. g. ir L. Tautas universitates padomes priekšsēdētājs un mākslas un filozofijas nodaļas vadītājs. 1932. g. Dāle piedalijās kā Universitates delegats X Starptautiskajā psichologu kongresā Kopenhagenā, kur viņu kā Latvijas pārstāvi ievēlēja Starptautiskajā psichologu komitejā. 1934. g. Universitate deleģēja Dāli uz VIII Starptautisko filozofu kongresu Prāgā, un kopš šī kongresa viņš kā Latvijas pārstāvis ieiet arī Starptautiskajā filozofu komitejā. 1937. g. Dāle piedalijās XI Starptautiskajā psichologu un IX Starptautiskajā filozofu kongresā un komitejas sēdēs Parīzē no 25. jūlija līdz 6. aug., nolasija referatu „L'âme et la conscience" Kā Vācu filozofu b-bas viesis D. 1936. g. rudenī piedalijās 13. šīs b-bas konferencē Berlīnē. Kopš Kanta biedrības (vēlāk Filozofijas b-bas) un Filozofijas un reliģijas zinātņu b-bas nodibināšanas pārmijus ir to priekšnieks un biedrs. Dāle ir starptautiskā filozofijas žurnala „Philosophia" redakcijas loceklis un amerikaņu periodiskā psicholoģijas izdevuma („The Psychological Register Worcester U. S. A.") Latvijas nodaļas vadītājs. Piedalijies un piedalas arī Latviešu izglītības biedrībā, Latviešu un dāņu b-bā, Latviešu un zviedru b-bā, Latviešu un čechu b-bā un Kristus draudzes valdē. Saņēmis Triju Zvaigžņu ordeņa IV un III pakāpi; ir arī vairāku žurnalu un laikrakstu līdzstrādnieks. Kopš savas zinātniskās un sabiedriski-kulturalās darbības sākuma D. nolasijis ap 500 publisku lekciju par filozofiskiem, psicholoģiski reliģiskiem, pedagoģiskiem un kultur-filozofiskiem jautājumiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 160—162): A. Grāmatas: 41) I. Kants. Rīgā, 1929. g. (Sacerēts kopā ar A. Stūrīti un K. Krauliņu.) 42) Gara problemas. (Apcerējumu krājums.) Rīgā, 1935. g., 227 lpp.; otrs papildināts iespiedums 1939. g. 235 lpp. 43) Vai Ilga Ķ. spēj lasīt domas? Rīgā, 1938. g. 115 lpp.

B. Raksti žurnalos: 44) Par reliģisko jūtu irradiacijas parādībām. RFR III, 1930, 184—192. 45) Prof. P. Zālītes 70. mūža gadi. IMM 1934, 12, 589—591. 46) Dr. phil. Teodors Celms. IMM 1936, 5—6, 587—588. 47) Aleksandra Dauges piemiņai. IMM 1937, 3, 291—296. 48) Prof. Valters Frosts. IMM 1936, 4, 411—413. 49) L'âme et la conscience. Travaux du IX Congrès international de philosophie (21—27), Hermann et C-, Paris 1937. 50) Arbeiten des Städtischen Instituts für Jugendforschung und Berufskunde zu Riga. Industrielle Psychotechnik 1936, Heft 11—12, Berlin-Charlottenburg.

C. Recenzijas: 51) E. Anševics. Iejūtas aistetika. Dg 1931, 4. 52) P. Jurevičs. Platons. Dg 1931, 4. 53) J. Students. Psicholoģija. IMM 1931, 1. 54) M. Paļeviča. Aistetikas problemas. Sēj 1936, I. 55) Prof. A. Dauge. Fridrichs Nicše. Sēj 1936. 56) Z. Mauriņa. Friča Bārdas pasaules uzskats. Disertacija. Dg 1938, 2. 57) Dr. A. Freijs. Annas Brigaderes reliģiskās un ētiskās atziņas. Dg 1939, 1. Vēl rinda rakstu Latv. konversacijas vārdnīcā par psicholoģijas un filizofijas jautājumiem un sīki raksti dienas presē.

7. **Profesors Aleksandrs Dauge (†),** dzimis 1868. g. Saukā, kur viņa tēvs bija skolotājs un ērģelnieks. Māte, dzimusi Filipsene, bijusi muižas pārvaldnieka meita. A. Dauge miris Rīgā 1937. g. 11. martā. Tuvākas ziņas skat. LUX, 199. lpp. 1930. g. filoloģijas un filozofijas fakultate piešķīra Daugem Dr. paed. honoris causa gradu. Blakus universitates darbam Dauge nodevies citiem pienākumiem praktiskajā pedagoģijā. L. Tautas universitatē kopš tās dibināšanas līdz savai nāves dienai Dauge vadijis mākslas un filozofijas nodaļu un lasijis tur lekcijas. Viņš darbojies par pedagoģijas lektoru arī Kaucmindes mājturības seminarā. Kā plašā sabiedrībā iecienīts lektors viņš nolasijis Rīgā un provincē lielu skaitu popularu publisku lekciju par pedagoģijas un kulturas jautājumiem. 1929. g. Dauge pavadija L. valsts prezidentu G. Zemgali uz Zviedriju vizitē pie Zviedrijas karaļa Gustava V 1930. g. viņš piedalijās moraliskās audzināšanas kongresā Parīzē. No 1926. līdz 1937. g. bijis žurnala „Latvijas Jaunatne" redaktors un no 1929. līdz 1930. g. laikraksta „Latvis" redaktors. Dauge aktivi piedalijies arī sabiedrisko organizaciju dzīvē; viņš bijis Rīgas Latviešu biedrības runas vīrs un nacionalās audzināšanas referatu vakaru vadītājs Latviešu biedrībā. Dauge piedalijies arī Latv. Sarkanā Krusta organizēšanas un vēlākajā darbā. Bijis korporacijas „Fraternitas Livonica" filistrs un studenšu korp. „Dzintra" goda filistrs. Dauge apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru, ar Zviedrijas Gustava Vazas ordeni un Latv. Sarkanā Krusta goda zīmi.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 200. lpp.): A. Grāmatas: Goethe. 1936.g.Rīgā, 332. lpp.

B. Raksti žurnalos: 22) Paidagoģija un psicholoģija. Audz 1929, 4, 97—105 un 5/6, 129—134. 23) Zelma Lagerlöf. LJ 1929, 5. 24) Uz Krišjāni Valdemāru. LJ 1929, 1, 2—3. 25) Kā mēs lielinieku Krievijā svinējām Ziemassvētku vakaru. LJ 1929, 5, 100—101. 26) Ceļi uz socialo kulturu. Audz 1930, 1, 1—7. 27) Parīzes bērni. LJ 1930, 4. 28) Kas darīts un kas vēl jādara. Jaunatn. gada grām. 1930. 29) Pedagoģijas stāvoklis mūsu dienās. Audz 1931, 9, 193—198. 30) Parīzes atmiņas. LJ 1932, 10, 299—302. 31) Individualais un socialais motivs personas veidošanā. Burtn 1931, 6, 481—491. 32) Manas pirmās atmiņas par krieviem un Krieviju.

Burtn 1931, 8, 736—741 un 9, 821—825. 33) Šekspira piemiņai. LJ 1932, 10, 291—294. 34) Par skolas tuvināšanu dzīvei. Audz 1932, 1, 4—10. 35) Izglītības krize. Burtn 1932, 8, 615—625. 36) Socialais motivs audzināšanā. IMM 1932, 7/8, 11—19. 37) Skolotāju specialā un vispārīgā izglītība. Audz 1933, 7/8, 257—214. 38) Zinātne un politika. Burtn 1933, 7, 509—521. 39) Sporta labumi un ļaunumi. LJ 1933, 3, 83—85. 40) Reliģijas mācība Latvijas skolās. Audz 1934, 3/4, 262—270. 41) Liberalisma krize. Burtn 1934, 5, 337—348. 42) Izglītības problema atjaunotā Latvijā. Burtn 1934, 7, 504—513. 43) Ap dvēseles problemu. Dg 1934, 10, 920—928. 44) Varonība. LJ 1934, 7. 45) Maksimalisma lāsts. Audz 1935, 1—9. 46) Vecie un jaunie ideali. Audz 1935, 7/8. 47) Viktors Igo. Audz 1935, 5/6. 48) Izglītības problemas. Audz 1936, 1, 82—88, 167—173, 4, 242—250, 5/6, 329—331, 7/8, 437—446 un 9, 502—609. 49) Pārdomas par Berlīnes olimpiadi. LJ 1936, 1. 50) Humora svētīgais spēks. Audz 1937, 1, 3—13.

B. Raksti dienas presē: 51) Gaišo svētku gaidas. Ltv 1929, 2233. 52) Kristus miers. Ltv 1929, 2234. 53) Militarpedagoģiskas pārdomas. Ltv 1929, 2242. 54) Politika un pedagoģija. Ltv 1929, 2238. 55) Par jaunatnes pulciņiem. Ltv 1929, 2246. 56) Par jaunatnes organizacijām. Ltv 1929, 2253. 57) Ar ko valsts ir stipra. Ltv 1929, 2258. 58) Gara svētais spēks. Ltv 1929, 2272. 59) Valodas kultura. Ltv 1929, 2275. 60) Zviedrija. Ltv 1929, 2280, 2281. 61) Par mūsu studentu dzīvi. Ltv 1929, 2327. 62) Par vienotu pedagoģisko fronti. Ltv 1929, 2338. 63) Pedagoģiskā internacionale. Ltv 1929, 2351. 64) Mūsu studentu korporacijas. Ltv 1929, 2357. 65) Jaunatne un politika. Ltv 1929, 2372. 66) Skolas svētkos. Ltv 1929, 2380. 67) Akademiskā izglītība un tauta. Ltv 1929, 2382. 68) Miers virs zemes. Ltv 1929, 2456. 69) Dzīve un politika. Kurzemes vārds, 1929, 194, arī Zemgales balss 194, Ziemeļlatvija 214. 70) Divas morales. Kurzemes balss 1929, 14, arī Cēsu avīze 105, Jaunais Smiltenes vēstnesis, Jēkabpils vēstnesis. 71) Par jaunatnes organizacijām. Vanags 1930, 3. 72) Jaungada pārdomas. Ltv 1930, 2459. 73) Socialā kultura. Ltv 1930, 2500. 74) Sociālais jautājums. Ltv 1930, 2553. 75) Politiski rezoneri. Ltv 1930, 2561. 76) Politiķi un jaunatne. Ltv 1930, 2667. 77) Jāņdienu pārdomas. Ltv 1930, 2597. 78) Jaunam skolas gadam sākoties. Ltv 1930, 2643. 79) Krišjāņa Kalniņa piemiņai. Ltv 1930, 2645. 80) Kulturas politika. Ltv 1930, 2712. 81) Gudri vīri no malas. Jaunais Zemgalietis 1930, 241 un Malienas Ziņas 241. 82) Uz stipriem pamatiem. Svētdienas rīts 1930, 29, 31. 83) Students un politika. Un 1930, 2. 87) Students un sabiedrība. Un 1930, 1. 85) Parīzes iespaidi. Un 1930, 5. 86) Pedagoģija un politika. Ltv 1931, 2759. 87) Modernā jaunatne un skola. Ltv 1931, 2938. 88) Mūsu viedoklis uz skolas politiku. Ltv 1931, 2963. 89) Psiholoģija un loģika. Ltv 1931, 2967. 90) Atklāta vēstule. Ltv 1931. 91) Kāpēc pilsoņi cīnas pret socialismu? Kurzemes Vārds 2/3. 92) Māja, skola un valsts. Kurzemes Vārds 10. 93) Par krizi, viņas cēloņiem un novēršanu (audzināšanā). Jēkabpils vēstnesis 15. 94) Sabiedriskais motivs audzināšanā. LK 152, 158. 95) Skats no augstienes. Jaunatnes ceļš 1. 96) Pārskološanās ideja. Ltv 1933, 3545. 97) Vecie un jaunie. Un 1934, 10. 98) Iestāsimies un veicināsim tautas vienotības ideju. Vidzemes Vēstnesis 1934. 99) Augstskola un valsts. Un 1934, 11. 100) Atbrīvotājs gars.

Zemgales Balss 1934. 101) Māksla sadzīvot ar cilvēkiem. Pasta un telegrafa dzīve 1936, 11. Bez tam citi raksti un recenzijas.

8. **Profesors Erichs Dīls,** technoloģijas inženiera Vilhelma Dīla un viņa laulātās draudzenes Klāras, dz. Jansenes, dēls, dzimis 1890. g. 25. janv. Daugavpilī. Studējis klasisko filoloģiju Pēterburgas Universitatē. Beidzis kursu 1913. g. pavasarī, pēc kam atstāts pie universitates sagatavoties zinātniskai un akademiskai darbībai. 1915./1916. g. ziemā nolicis klasiskās filoloģijas maģistra eksamenus un 1916. g. pavasarī ieguvis venia legendi. 1916.—1917. m. g. bijis privatdocents Pēterburgas Universitatē, bet 1917.—1922. māc. g. klasiskās filoloģijas profesors Tomskas Universitatē. Kopš 1922. g. rudens privatdocents Latvijas Universitatē, bet kopš 1929. gada 1. jūlija vecākais docents. Plašākas ziņas sk. LUX, 200.—202. lpp. 1938. g. 28. maijā pēc disertacijas aizstāvēšanas (Hypomnema. De Callimachi librorum fatis capita selecta) ieguvis klasiskās filoloģijas doktora gradu un 1939. g. pavasarī ievēlēts par profesoru. Filoloģijas un filozofijas fakultatē pārzina numismatikas kabinetu. Dīls ir vairāku zinātnisku biedrību biedrs: Filologu biedrībā pie L. U., Herdera biedrībā Rīgā, Rīgas vēstures un senatnes biedrībā (Gesellschaft für Geschichte und Altertumskunde), Kurzemes provinces muzeja biedrībā, bet ārzemēs franču Association pour l'encouragement des études grecques kārtējs biedrs. Zinātniskā komandējumā bijis 1929. g. vasaras brīvlaikā Berlīnē, tāpat 1934. g. vasaras brīvlaikā, strādājis Berlīnes Valsts bibliotekā, universitates klasiskās filoloģijas instituta un Vācijas Valsts archeoloģijas instituta bibliotekās. 1934. g. Berlīnes Universitates klasiskās filoloģijas institutā lasija lekciju par grieķu kolonijām Melnās jūras ziemeļpiekrastē, bet Berlīnes Universitates archeoloģijas institutā par izrakumiem Olbijā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 202—204): A. Grāmatas: 66) Papyri Graecae magicae. Die griechischen Zauberpapyrn. Herausgegeben und übersetzt von K. Preisendanz. II. Unter Mitarbeit von Erich Diehl, Sam Eitrem, Adolf Jacoby. Leipzig-Berlin 1931, Teubner. 67) Der Digressionsstil des Kallimachos. Abhandlungen der Herdergesellschaft und des Herderinstituts zu Riga. V, 9. Riga 1937, 27. 68) Hypomnema. De Callimachi librorum fatis capita selecta. LUR fil. IV, 2 (1937), 305—474.

B. Žurnalos, periodiskā presē un rakstu krājumos: 69) Der negative Vergleich. Byzantinisch-neugriechische Jahrbücher VII (1928/1929), 99—100. 70) Die Grabungen in der Metropole von Olbia. Arch. Anz. 1929, 295—304. 71) ἀπόστόματος = rossice naizust' FBR 10 (1930) 100. 72) Olbija. IMM 1930,

576—579. 73) Magica Bosporana. LUR fil. I 7, 391—400. 74) Ein altgriechisches Spiel im Baltikum. Anzeiger d. Akad. d. Wiss. Wien, 1931, 28—36. 75) Klasiskā ģimnazija. IMM 1931, II, 301—309. 76) Die Ausgrabungen in Olbia 1920—1930, Gnomon 8 (1932), 545—548. 77) Die griechischen und lateinischen Zaubertafeln. Rußland. APF XI (1933), 158—164. 78) Neues aus Südrußland. Gnomon 10 (1934), 61—62. 79) Oskar Waldhauer †. RR 25. I 1935. 80) Firdausi. IMM 1935, II, 53—58. 81) Saumatos. RE Suppl., VI, 653—654. 82) Skiluros. RE Suppl., VI, 892—894. 83) Thiannea. RE Suppl. VI, 1283—1284. 84) Thiannica. RE Suppl., VI, 1284—1285. 85) Thisamatai. RE Suppl., VI, 1285. 86) Neapolis 18. RE Suppl. VI, 1425—1427. 87) Zu den Olbiamünzen von 1861. Sitz-ber. d. Kurl. Ges. f. Lit. u. Kunst 1935, 24—27. 88) Atvainojiet. Ceļi VII (1935), 281—282. 89) Thothorses. RE VI, A, 7 388. 90) Kallimachos Fr. 317, Hermes 71 (1936), 472—473. 91) Märchenmotive und romantischer Stil in der Dichtung des Kallimachos. Wiener Studien 54 (1937), 143—147. 92) Pestici. RE XIX, 1 (1937), 1115. 93) Laetus equino sanguine Concanus. SuM 1938, I, 83—85. 94) Leptis. Glotta 27 (1938), 143—144. 95) Toretai. RE VI, A 2 (1937), 1749—1750. 96) Nymphaion 7. RE XVII, 2 (1937), 1600—1603. 97) Odessos. 1. 2. RE XVII, 2 (1937), 1883—1886. 98) Olbia 4. RE XVII, 2 (1937), 2405—2423. 99) Torekkadai.. RE VI, A 2, 1748. 1000) Τορετιὴ ἄκρα RE VI, A 2, 1750. 101) Torikos. RE VI, A 2, 1774—1775. 102) Torokka. RE VI, A 2, 1794. 103) Trakana. RE VI, A 2, 2091. 104) Oktomasades. RE XVII, 2, 2392—2393. 105) Phanagoreia. RE XIX, 2 (1938), 1751—1757). 106) Pharnahes 1. 2. RE XIX, 2 (1938), 1849—1853. 107) Pharzanses. RE XIX, 2 (1938), 1873. 108) Pharzoios. RE XIX, 2 (1938), 1873—1874. 109) Phasis 1. 2. RE XIX, 2 (1938), 1886—1895.

C. Recenzijas: 110) Lavagnini. La chioma di Berenice. Phil. Woch. 50 (1930), 227—228. 111) Aspasmos. I. I. Tolstomu. Gnomon 6 (1930), 168—172. 112) Knipowitsch. Die Keramik römischer Zeit aus Olbia. Phil. Woch. 1930, 483—484. 113) Maximova. Odysseus bei Kirke. Tolstoi. Die Sprache des Märchens. Gnomon 6, 234—236. 114) Lavagnini, Erotion. Phil. Woch. 1930, 535—536. 115) Straubergs-Horaz. IMM 1931, II, 120—121. 116) Andrejew. Ukazatel' skazočnych motivov. Zeitschr. f. Volkskunde. NF 4 (1933), 265—269). 117) Sergejevski. Rimski spomenice iz Bosne. Gnomon 10 (1934), 504—505. 118) Magnus. Bibliografičeskij ukazatel' literatury po archeologii. Gnomon 10, 558. 119) Charisteria Przychocki. Gnomon 11, 171—173. 120) Anticnyje teorii jazyka i stiļa. Gnomon 12 (1936), 667—668. 121) Homera Iliada. Tulk. Ģiezens. IMM 1937, 343—349. 122) Kocevalov, Syntaxis inscriptionum etc. Gnomon 14 (1938), 469—472. — Bez tam iespiedis dažus rakstus presē, galvenām kārtām par pedagoģiskiem jautājumiem, piem., Dzīvē stājoties (uzruna abiturientiem), Ltv 1929, 11. IX. Проф О. Ф. Зѣлинскій. Сегодня. 25. V 1930. Klasiskās izglītības nozīme. (Veisberga un Šitkas grāmatā. Ko iesākt pamatskolu un vidusskolu beigušiem? Jelgavā (1930), 18—19. Maza grieķu-latviešu vārdnīca, Rīgā 1935. Prof. P. Ķiķaukas 50 gadi. IMM 1936, II, 703—704. Rec. par grāmatu Feldmann, Verzeichnis lettländischer Ortsnamen. Nachrichtenblatt (Jelgavā) 1938, 48.

9. **Profesors Jānis Endzelīns** ir dzimis 1873. g. 22. febr. Kauguru pagasta Mičkēnos kā saimnieka (Mārča) dēls; māte — Kris-

tīne, dzimusi Grasmane. Mācījies Kauguru pagastskolā, Valmieras apriņķskolā un Rīgas pilsētas ģimnazijā, ko nobeidz 1892. g. decembrī. Studējis (un absolvējis) 1893.—1900. Tērbatas universitātē klasisko un pēc tam slavu filoloģiju. Pēc tam atstāts pie universitātes zinātniskai darbībai valodniecībā un iestājies par veco valodu skolotāju Tērbatas ģimnazijā. Izturējis maģistra pārbaudījumus salīdzināmā valodniecībā un aizstāvējis pro venia legendi Изслѣдованія въ области кашубскаго языка, kļūst 1903. g. par privātdocentu un ar disertāciju Латышскіе предлоги I iegūn 1905. g. maģistra gradu. Ievēlēts 1908. g. par ārkārtas profesoru Chaŗkovas universitātē salīdzināmai valodniecībai, bet ministra neapstiprināts pāriet turp 1909. g. par privātdocentu; apstiprināts par ārkārtas profesoru 1911. g. un ieguvis 1912. g. Pēterpilī doktora gradu ar disertāciju Славяно-балтійскіе этюды, apstiprināts tai pašā gadā par ordināru profesoru Chaŗkovā, kur tika ievēlēts arī par redaktoru universitātes žurnālam Записки Х. Унив. Vēlāk fakultātes ievēlēts par profesoru Ķijevas universitātē, bet padomē neapstiprināts paliek Chaŗkovā. No turienes 1920. g. pārnāk uz šejienes augstskolu, kur divus gadus bija filol. un filoz. fakultātes dekāns. Kopš 1939. g. R. L. B. Zinātņu komitejas priekšnieks un dažus gadus Filologu biedrības priekšnieks; goda biedrs R. L. biedrībā. 1939. g. Tēvzemes balvas laureāts. Prāgas universitātē nolasījis 2 un Brnas universitātē 1 lekciju par baltu un slavu valodu sakariem. Piedalījies ar referātiem latv. val. skolotāju konferencēs Rīgā, Jelgavā un Liepājā. Ir Latviešu filologu biedrības goda biedrs un „Indogermanische Gesellschaft" biedrs. Ievēlēts par filozofijas goda doktoru Upsalas un Kaunas universitātē, par ārēju biedru („auswärtiges Mitglied") Prāgas Zinātņu un mākslas akadēmijā un Holandes Zinātņu akadēmijā, par korespondētāju biedru Krievijas Zinātņu akadēmijā un Helsinku, Karaļauču un Götingas Zinātņu biedrībā, par ārēju biedru Prāgas Zinātņu biedrībā, par goda biedru Igauņu Zinātņu biedrībā un Amerikas Lingvistu biedrībā; apbalvots ar Čechoslovakijas Baltā Lauvas ordeņa 3. pakāpi un Lietuvas Ģedimina ordeņa 3. pakāpi. Karaļauču universitāte bija J. Endzelīnu „primo loco" ievēlējusi par ministrijai proponējamu kandidātu valodniecības profesūrai savā filozofijas fakultātē. Viņa 60. dzimumdienā viņam ir veltīts „Studi baltici" 3. sējums (Italijā), „Archivum philologicum" 4. sējums (Lietuvā) un „Filoloģijas materiali" (Latvijā).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 162—166; saraksts nav pilnīgs): 108) K. Mülenbacha Latviešu valodas vārdnīcas rediģējums un papildinājums. 109) Zur Betonung der litauischen Präsensstämme. ZvSp LI, 1—17. 110) Germanisch-baltische Miszellen. ZvSp LII, 110—124. 111) Baltische Beiträge. Streitberg-Festgabe 41—45. 112) Przyczynki do historji języków baltykich. Symbolae Rozwadowski II, 11—17. 113) Etymologische Beiträge. Donum natalicium Schrijnen 397—404. 114) Par prūšu verbu formām ar -lai. FBR XI, 187—189. 115) Par prūšu valodas radniecības sakariem. FBR XI, 189—193. 116) Piezīmes par 1585. g. katechismu. FBR XI, 202—206. 117) „Tiems" come femminile anche in lettone. Studi baltici I, 110—114. 118) Zur slavisch-baltischen Konjugation. Arch. Philol. II, 38—46. 115) Par kurseniekiem un viņu valodu. Burtn. 1931, 1102-8. 120) Par Jelgavas vārdu. IMM 1932, I, 134—7. 121) Zur baltischen Sprachgeschichte. Mélanges Mikkola, 22—32. 122) Atsauksme par E. Bleses disertāciju. Zeitschr. f. slav. Phil. IX, 245—265. 123) Zur Herkunft der baltischen Lehnwörter des Finnischen. Mém. de la Soc. finno-ougr. LXVII, 76—83. 124) Recenzija par R. L. B. Zin. kom. 21. rakstu krājumu. IMM 1934, I, 81—87. 125) Le. nākt: li. nókti: got. nēhv und der Wechsel von ē und ā. ZvSp LXII, 23—28. 126) Die lettländischen Gewässernamen. Zeitschr. f. slav. Phil. XI, 112—150. 127) Was ist im Altpreußischen aus ide. ō geworden, Studi baltici IV, 135—143. 128) Papildinājumi un labojumi K. Mülenbacha Latv. val. vārdnīcai (kopā ar E. Hauzenbergu). 129) Prūšu tekstu grafika. FBR XV, 86—103. 130) Recenzija par Folkloras krātuves tautas dziesmu izdevumu. IMM 1936, II, 126—133. 131) Baltische Streitfragen. Mélanges ling. off. à M. H. Pedersen, 420—30. 132) Über den slavisch-baltischen Reflex von idg. sk. Zeitschr. f. slav. Phil. XVI, 107—115. 133) Zur sekundären Konsonantenstimmhaftigkeit in einigen Zahlwörten. ZvSp LXV 134—7. 134) Latviešu valodas skaņas un formas.

10. **Profesors Ernests Felsbergs (†),** sk. LUX, 166.—168. lpp.

11. **Profesors Valters Frosts (†),** dzimis 1874. g. Rītprūsijā un miris 1936. gada 13. apr. Rīgā. Plaš. ziņas sk. LUX, 168. lpp. Frosts bija vairākos ārzemju komandējumos un nolasijis Cīriches Filozofu biedrībā referatus par psichoanalizi un prāta saknēm raksturā. Frosts piedalijies arī psichoanalitiķu kongresā Groningā — Holandē. Savas darbības pēdējā posmā Frosts turpināja prāta un rakstura iekšējo sakaru noskaidrošanu un publicēja 1935. g. „Die Wurzeln der Vernuft im Charakter" LUR fil. III, 4, 61.—102. lpp.

12. **Profesors Rūdolfs Jirgens,** dz. 1869. g. 12. okt. Taurupes pagastā Kalna Jurēnu mājās kā lauksaimnieka dēls. Māte, arī no lauksaimnieku dzimtas, saucās meitas uzvārdā Vitenberģe. Pusotras ziemas mācijies Kokneses pagasta skolā, kur par skolotāju bija mātes brālis, pēc tam vienu ziemu un pirmo vasaras pusi gājis toreizējā Aderkašu pagasta Taukātnes skolā, bet 1881. g. au-

gustā izturējis iestāšanās pārbaudijumus Rīgas Aleksandra ģimnazijā, kuras kursu beidzis 1889. g. jūnijā ar zelta medaļu. Tai pašā gadā pēc vasaras brīvlaika sācis studēt Pēterpils vēstures un filoloģijas institutā. Vairākkārtīgas slimošanas pēc studijas ieilgušas par vienu gadu, tā ka kursu Jirgens beidzis 1894. g. jūnijā, iegūdams kandidata gradu un ģimnazijas skolotāja tiesības. Piedāvājumu palikt pie instituta, lai sagatavotos par akademisku darbinieku klasiskajā filoloģijā, viņš noraidijis pa daļai veselībai kaitīgā, nepanesamā Pēterpils klimata pēc, pa daļai tāpēc, ka prāts nesās vairāk uz citām lietām nekā uz klasisko filoloģiju. No 1894. līdz 1901. g. bijis par skolotāju Astrachaņas vīriešu un sieviešu ģimnazijā, no 1901. g. līdz 1905. g. studējis Berlīnes Universitatē filozofiju kā galveno priekšmetu, mākslas vēsturi un sabiedrības zinātnes kā papildu priekšmetus, tai pašā laikā nodarbodamies universitates psiholoģijas institutā ar eksperimentalo psiholoģiju triju profesoru un viņu asistentu vadībā. Tam blakām trīs akademiskus gadus docējis universitates austrumu valodu seminarā, lasīdams krievu valodu, kā arī realos kursus par Krievijas valsts satversmi, tautsaimniecību, vēsturi un krievu literaturu. Šo nodarbošanos pārtraucis veselības sabrukums, kas prasijis ilgas un grūtas ārstēšanās, kuras tomēr neatdeva veselību. Turpinot ārstēšanos, studējis divi gadi dārzkopību Proskavas Pomoloģijas institutā, kur lekcijas klausijies maz, visvairāk strādādams praktiskos darbus brīvā dabā. Vārgā veselība spiedusi izraudzīties vieglāku maizes darbu. Atgriezies dzimtenē, pieņēmis skolotāja vietu Fr. Šmidchena un L. Bērziņa ģimnazijā Dubultos (no 1909. g. līdz 1911. g.), kur klasē devis maz stundu, bet galvenā kārtā vadijis jaunatnes fizisko audzināšanu. No 1911. g. līdz 1914. g. darbojies Palangas vīriešu ģimnazijā, no kurienes kara apstākļu pēc pārcelts uz Umaņas vīriešu ģimnaziju Ķijevas guberņā. Nemierīgos kara un revolucijas gadus pavadijis Ukrainā, līdz 1921. g. decembrī atgriezies Rīgā bēgļu ešelonā no Charkovas. Pavasara mēnešos 1922. g. vadijis Izglītības ministrijas viengadīgos skolotāju sagatavošanas kursus līdz ar pamatskolu pie tiem un reizē arī Kulturas veicināšanas biedrības ģimnaziju abēju dzimumu jaunatnei. Latvijas Universitatē ievēlēts par veco valodu lektoru no 1922. g. 1. jūlija, par privatdocentu no 1924. g. 1. janvara, par štata docentu no 1928. g. 15. septembra, par vecāko docentu no 1930. g. 26. janvara, par pedagoģiskās psiholoģijas profesoru no 1937. g. 27. ap-

riļa. Veco valodu lektora pienākumus izpildijis pieci gadi, tai pašā laikā pakāpeniski pārejot uz psicholoģijas un filozofijas priekšmetiem. Atlūgdamies pensijā, šķīries no Latvijas Universitates 1938. g. 1. jūlijā. Latvijas Universitate piešķīrusi Jirgenam ārzemju komandējumu no apriļa līdz septembrim 1925. gadā. Komandējuma laiku nostrādājis Hamburgas Universitatē, bet jo vairāk šīs universitates psicholoģijas institutā. Līdz aiziešanai pensijā bijis par locekli izglītības ministrijas vidusskolu grāmatu novērtēšanas komisijā psicholoģ. un loģik. priekšmetos, kā arī vidusskolu skolotāju pārbaudīšanas komisijā pusaudžu un jaunekļu psicholoģ., loģikas un atziņas teorijas priekšmetos. Ir biedrs pie Latvijas Universitates pastāvošajā Filozofijas biedrībā un Filologu biedrībā. Latvijas Universitate piešķīrusi Jirgenam filozofijas goda doktora gradu. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa trešo šķiru un saņēmis no Kulturas fonda 500 latu atzinības balvas par zinātnisku sacerējumu. Latviešu presē piedalijies diezgan daudz, vācu presē mazāk. Rosīga bijusi Jirgena līdzdalība tanī 1901.—1905. un 1908.—1911. gados. Rakstus viņš iespiedis bez vārda paraksta vai apzīmējot ar dažnedažādiem burtiem. No priekškara latviešu rakstiem atmiņā ir: „Ārpasaule" „Helena Kellere — kurlmēmaklā amerikaniete" „Tolstoja vieta filozofijā" „Kritikas mēraukla" Pirmais iespiests „Mājas Viesa Mēnešrakstā" Chronoloģiski pēdējie sacerējumi ir šādi: Par ārējo novērošanu. Burtn 1934, 7, 546—554, 8, 635—643, 9, 707—716. Novērošanas formu daudzveidība. IMM 1935, 2, 105—118. Izsacijumi. IMM 1935, 12, 572—580.

13. **Profesors Pauls Jurevičs** dzimis 1891. gada 19. novembrī Rīgā; tēvs Jāzeps, Jāņa dēls, fabrikas pārzinis, ienācis Rīgā jaunībā no Eltišķu draudzes Akmines pagastā, Šauļu apr., bij. Kaunas guberņā; māte Marija, Pētera m., dzim. Bagata, no Vidzemes jūrmalas. Jurevičs beidzis Rīgas pilsētas realskolu 1909. g., no 1912. līdz 1917. g. studējis Tērbatā, 1921. g. 19. martā atstāts pie Latvijas Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai; no 1921. līdz 1924. gadam bijis komandējumā Francijā. Ar 1925. g. 1. jūliju ievēlēts par privatdocentu filozofijā, bet no 1927. g. arī vēl grieķu valodas lektors. Sīkāki sk. LUX, 212—213. 1930. g. 27. maijā viņš aizstāv disertaciju un iegūst doktora gradu ar darbu Le problème de la connaisance dans la philosophie de Bergson. Tai pašā gadā šis darbs iegūst arī Kulturas fonda prēmiju. Sekojošā vasarā viņš kopā ar vec.

doc. K. Tormani vada studentu ekskursiju Zviedrijā. Kad 1934. g. aiziet pensijā prof. J. Kauliņš, viņš tiek ievēlēts par vecāko docentu pedagoģijas vēsturē, bet gadu vēlāk pāriet savā tiešā specialitatē — filozofijas vēsturē. Ar 1935. g. 1. jūl. tiek ievēlēts par profesoru šai priekšmetā, pagaidām tomēr paturēdams arī vēl pedagoģijas katedras pārzināšanu. 1934. g. Jurevičs piedalas VIII Starptautiskā filozofijas kongresā Prāgā, un tāpat arī 1937. g. IX kongresā Parīzē, nolasīdams referatu par tematu Le sens de la méthode intuitive. Šai pašā reizē, atrazdamies 7 nedēļu ilgā zinātniskā komandējumā, viņš arī aktivi piedalas kā L. U. pārstāvis Starptautiskā augstākās izglītības konferencē (sk. atreferējumu Audz 1938, 1 un 2), ko no 26. līdz 28. jūlijam Parīzē rīko Tautu savienības intelektualās kopdarbības instituts. No 1937. g. 1. jūl. Jurevičs ir arī fakultates sekretars un bibliotekars. 1938. g. 18. novembrī viņam piešķirts trešās pakāpes Triju Zvaigžņu ordenis.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 213. lpp.): A. Grāmatas: 11) Le problème de la connaissance dans la philosophie de Bergson. Paris 1930, 284 lpp. 12) Platons. Rīgā 1930, 238 lpp. 13) Der philosophische Gedanke im lettischen Geistesleben. Riga 1934, 25 lpp. 14) Nacionalās dzīves problemas. Rīgā 1936, 322 lpp.

B. Raksti periodiskā presē un rakstu krājumos: 15) Nacionalās kulturas attaisnojums. Ltv 1921, 27.—28. IX. 16) Kulturalie sakari ar Vakareiropu. LV 1923, 63, 64. 17) Vecās un jaunās nācijas. LV 1924, 13, 16. 18) Pārbaudijumi vidusskolās. LV 1924, 237. 19) Par sieviešu kustību. LV 1924, 238, 241. 20) Skolas un dzīves sakars. RZ 1925, 128. 21) Vidusskolu skolotāju sagatavošana Francijā. Audz 1925, III, 86—89. 22) Mūsu skolu politikas vadošās idejas. Audz 1925, V, 131—139. 23) Mūsu skolu reformas negatavība. Ltv 1925, 1173. 24) Dzīves mērķa meklēšana un radīšana RZ 1925, 91, 96. 25) Izglītības pamatjautājumi. RZ 1925, 118. 26) Vidusskolas problemas. RZ 1925, 130, 131. 27) Francijas vidusskola. Pirmdiena 1925, 40. 28) Kants un Tolstojs. RZ 1925, 72. 29) Franču modernie domātāji. RZ 1925, 113, 162, 168, 210. 30) F. H. Bredlijs. LV 1925, 81. 31) Mūsu un ārzemju skolas. RZ 1925, 176. 32) Francijas skolu sistema. Balss 1925, 243. 33) Izglītības ministrija un izglītība. Ltv 1221. 34) Vienotās skolas izpratne Francijā. Audz 1926, I, 5—7. 35) Vienotās skolas jautājums Francijā. Audz 1926, IV, 121—125. 36) Franču un angļu audzināšanas savādības. Audz 1926, VII/VIII, 177—182. 37) Reliģijas un filozofijas problemas. Audz 1926, IX, 197—207. 38) Davids Jums. BrZ 1926, 191. 39) Zinātne un māksla. BrZ 1926, 286. 40) Benedikts Spinoza. Burtn 1927, I, 246—248. 41) Refleksijas par cilvēka dzīvi. BrZ 1927, 81. 42) Varonība. BrZ 1927, 225. 43) Dzīves pretstati. BrZ 1927, 118. 44) Dažādās vienotās skolas izpratnes. Audz 1928, 195—199. 45) Filozofija nav mitoloģija. Burtn 1928, II, 945—951. 46) Skolotāja amats. Audz 1929, 202—206. 47) Belletristiskā un zinātniskā kultura. Burtn 1929, II, 961—977. 48) Sofistu un Sokrata dialektika. IMM 1929, II, 181—190, 292—300, 419—431. 49) Cilvēks un pasaule. Dg 1930, I, 326—331, 461—474. 50) Gribas veidošana. Burtn 1930, I, 193—213.

51) Studentu ekskursija Zviedrijā. Burtn 1930, II, 680—690. 52) Inteliģence un politika. Burtn 1931, II, 577—590. 53) Marksisma paradoksi. Burtn 1931, II, 1058—1072. 54) Antikais pasaules uzskats. Dg 1931, II, 836—854. 55) Dieva problema. Dg 1931, II, 1346—1354, 1470—1486. 56) Budisms un tā apkarotāji. Dg 1931, II, 1131—1134. 57) Tradicijas un tautas likteņi. BrZ 1931, 65, 75. 58) Tikumiskās pārliecības. Dg 1932, II, 1312—1329. 59) Industrialās kulturas problemas. Burtn 1932, II, 875—883, 938—953. 60) Gustavs Teichmillers. Burtn 1932, II, 975—978. 61) Filozofiskā doma latviešu garīgā dzīvē. Latvieši II, 327—344. 62) Mūsu patstāvības vērtība. BrZ 1932, 117. 63) Bergsona mācība par tikumības divi avotiem. Burtn 1933, I, 136—144, 222—228. 64) Bergsona reliģijas filozofija. Burtn. II, 607—615, 685—696. 65) Bergsona kulturas filozofija. IMM 1933, II, 469—480. 66) Kāda tautas dzīves pastāvēšanas teorija. Burtn 1933, II, 526—537. 67) Cilvēks un sabiedrība. Militarais apskats 1933, 1549—1558, 1726—1735. 68) Oriģinalitate. Dg 1933, II, 851—855. 69) Idejas un cilvēcība. Dg 1933, II, 941—946. 70) Brīvības briesmas un vērtība. BrZ 1933, 112. 71) Tauta un inteliģence. BrZ 1933, 80, 95. 72) Vācu gars 1933. BrZ 1933, 226, 238, 249. 73) Tautas griba. BrZ 1934, 122. 74) Zinātne un filozofija. Juventus 1934, II, 21—26. 75) Zinātne, izglītība, pasaules uzskats. Burtn 1934, I, 394—400. 76) Modernā inteliģence vērtību pretrunās. Dg 1934, II, 630—642. 77) Astotais filozofijas kongress Prāgā. Dg 1934, II, 1044—1051. 78) Aristoteļa apvērsuma teorija. BrZ 1934, 20, 21. 79) Tautu sajaukšanās. BrZ 1934, 72. 80) Censonības atskabargas. BrZ 1934, 82. 81) Nacionalā ideoloģija. BrZ 144, 150, 156, 162, 175, 181. 82) Prāts un instinkts. Dgggr 1935, 94—102. 83) Dzīves jēga un varonība. Militarais apskats 1935, 988—1001. 84) Amerikaņu jaunrealisms. Burtn 1935, II, 525—533, 626—638. 85) Kondensacijas un epaleliskie aspekti. Burtn 1935, II, 783—793. 86) A. Bergsons. Lielās personības II, Dzīves filozofi, 1935, 408—448. 87) Tautu pastāvēšana un zemniecība. BrZ 1935, 117, 122. 88) Zemnieku psiholoģija. Burtn 1936, I, 75—78. 89) Kas ir dvēsele? Burtn 1936, I, 286—305. 90) Divi apziņas filozofi: Bergsons un Teichmillers. Ceļi VII, 21—53. 91) Tautas pāraudzināšana. Aizs 1936, 650—657. 92) Nacionalās ideoloģijas principi. Dg 1936, II, 1002—1008, 1093—1102. 93) Lauki, pilsētas un tautas pastāvēšana. Jaunais nacionalisms 1936, 161—181. 94) Latviskā filozofija. Dg 1937, I, 164—166. 95) Aleksandra Dauges piemiņai. Dg 1937, IV, 367. lpp. 96) Aleksandrs Dauge. Stud 1937, 11, 245—247. 97) Filozofija. Latviešu literatures vēsture, red. prof. L. Bērziņš, VI, 390—428. 98) Filozofisko meklējumu jēga. Dg 1937, II, 631—647. 99) Kronvalda Atis kā nacionalās idejas paudējs. Aizs 1937, V, 332—335. 100) Le sens de la méthode intuitive. Travaux du IX Congrès international de philosophie 1937, Tome IV, 195—201. 101) Starptautiskā augstākās izglītības konference Parīzē 1937. Audz 1938, 19—29, 89—94. 102) Intuitivais atziņas ideals. Dg 1938, II, 741—752. 103) Posms latviskās domas vēsturē. Dg 1938, II, 1036—1054. 104) Kas mazina studiju sekmes? BrZ 1938, 36, 38. 105) Jaunība un vecums tautu dzīvē. LK 1938, 244. 106) Nacionalisma pamati. LK 1938, 43, 44. 107) Nacionalais idealisms un pasaules uzskats. LK 1939, 75. 108) Profesora J. Kauliņa dzīve un mācība. SuM 1939, I, 158—168. 109) Filozofija, psiholoģija, pedagoģija. Zinātne tēvijai, 1938, 83—102. 110) Deux philosophes de la conscience: Teichmuller et Bergson. Archiv für spiritualistische Philosophie 1939, I, 273—307. 111) Latviskā dvēsele. Dg II, 345—359, 451—468.

C. Recenzijas: 112) J. Students, Ētika. IMM 1931, I, 94—100. 113) E. Anševics, Iejūtas aistetikā. Burtn 1931, I, 567—568. 114) M. Segreste, La Lettonie. Dg 1931, I, 616—619. 115) Mencken, Préjugés. Dg 1931, II, 1011—1015. 116) A. Mesers, Filozofijas vēsture I. Burtn 1931, I, 466—468. 117) G. de Roerich, Sur les pistes de l'Asie centrale. Burtn 1933, II, 727—728. 118) T. Celms, Tagadnes problemas. Dg. 1934, I, 174—178. 119) A. Loisy, Y a-t-il deux sources de la morale et de la religion. Dg 1934, II, 948—951. 120) A. Pallière, Bergson et le judaisme. Dg 1934, II, 951. lpp. 121) E. Rideau, Le Dieu de Bergson. Dg 1934, II, 952—953. 122) R. Lacombe, La psychologie bergsonienne. Dg 1934, II, 953—954. 123) Fr. Heinemann, Neue Wege der Philosophie. Burtn 1934, II, 923—931. 124) H. Bergson, La Pensée et le Mouvant. Dg 1935, I, 464—467, 560—564. 125) L. Brunschwicg, De la connaissance de soi. Burtn 1934, II, 649—652. 126) N. Lossky, La matière, l'intuition, la vie. Dg 1935, II, 1271—1274. 127) H. Hartmann, Denkendes Europa. Dg 1936, II, 856—859.

D. Pārējie darbi: 128) Bibliographie de la philosophie. Second fascicule pour l'année 1937, Paris 1938. Bibliografiski dati un rezumējumi par 1937./38. gadā Latvijā iespiestām filozofiska satura grāmatām un rakstiem. 129) Bibliographie de la philosophie. Second fascicule pour l'année 1938, Paris 1939. Bibliografiski dati un rezumējumi par 1937./38. gadā Latvijā iespiestām filozofiska satura grāmatām un rakstiem. 129—530. Raksti Latviešu konversacijas vārdnīcas 6—19 sējumos. (Sk. atsevišķo sējumu autoru rādītājus.)

14. **Ārštata profesors Jānis Kauliņš,** dzimis 1863. g. 26. novembrī Madonas apr. Sausnējas pag. Kalna Stauģēnu mājās saimnieka ģimenē (LUX, 206. lpp. kļūdaini iespiests: Kalna Stanģenos...). Tēvs Jānis Kauliņš (1828—1885), kalpa Jura dēls, izmācijies par drēbnieku un iepelnijies tik daudz naudas, ka 1857. g. varējis Sausnējā, savā dzimtā pagastā, saņemt uz rentes Kalna Stauģēnus un arī iegādāties nepieciešamo inventaru. Tai pašā 1857. g. viņš apprecēja Vietalvas pag. Ivānu mājas saimnieka Rena Priedīša meitu Maiju Priedīti (1837—1893), kas ar sava brāļa Brenča palīdzību mājmācības ceļā bija sasniegusi tik augstu pakāpi, ka varēja vēlāk pati savu dēlu sagatavot tieši draudzes skolai. Plašākas ziņas sk. LUX, 206—207. 1930. g. 13. nov. L. U. filoloģijas un filoz. fakultate Kauliņam piešķīra Dr. phil. h. c. gradu, un tā paša gada 6. dec. notika svinīga promocijas sēde. 1931. g. 3. okt. viņš ievēlēts par profesoru. 1932. g. 15. jūn. K. atstāja Kulturas fonda darbveža posteni, kurā viņš bija darbojies no 1921. g., saņemdams no Kulturas fonda domes priekšsēdētāja atzinības rakstu par vairāk kā 10 g. ilgo apzinīgo darbu šai amatā. 1933. g. 20. okt. Rīgas Latv. b-bas zinātņu komiteja ievēlēja Kauliņu par savu kārtējo biedru pie filozofijas un pedagoģijas vēstures katedras. Tā paša gada 4. nov. Latv. filoloģijas biedrība, kuras kasieris un mantzinis Kau-

liņš ir jau no viņas dibināšanas (1920. g.), atzīmēdama viņa 70. mūža gadu noslēgumu, ievēlēja viņu par savu goda biedru. Atcerēdamies labās attiecības, kādas Kauliņam pirms daudziem gadiem bijušas ar Pliskavas mērnieku skolas latviešu absolventiem, šo absolventu biedrība še Rīgā ievēlēja viņu 70 gadu jubilejas gadijumā par savu goda biedru. 1934. g. rudenī K. pārgāja ārštatā, bet fakultates uzdevumā lasa vēl līdz šai dienai dažas lekcijas savā specialitatē. Valdība Kauliņam piešķīrusi Triju Zvaigžņu ordeņa IV un III šķiru. 1938. g. 8. jūn. Kauliņš nodibināja pie L. U. filoloģijas un filoz. fakultates „Prof. Jāņa Kauliņa fondu", ziedodams 40.000 latu, no kuru procentiem katru gadu izmaksājamas divas stipendijas, viena 1200 latu un otra 800 latu apmērā mācības spēkiem zinātnisku darbu veikšanai. Ļoti cildinoša un sajūsmas pilna bija Kauliņa 75 gadu jubileja 1938. g. 26. nov., fakultate bija sarīkojusi svinīgu aktu.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 207. lpp.): Prof. J. Kauliņa raksti līdz viņa 70-tam mūža gadam minēti Ramaves rakstu kr. III (1933). Beidzamajos pieci gados ir publicēti šādi apcerējumi: 9) Adjektivu piedēkļa -ains uzvaras gājiens. FBR XIV, 70—75. 10) Epentezes un pārskaņas rašanās. Ceļi IV, 19—23. 11) Semaziloģisks apcerējums par vārdiem pazīt, saprast, atzīt. Ceļi VI, 74—83. 12) Vai A. Bergsons kā apziņas filozofs pielīdzinams G. Teichmilleram? Ceļi VIII, 406—415. 13) Personalais, objektivais un objektivētais gars. RLBZK XXII, 127—139.

15. **Profesors Julians Kšižanovskis,** dzimis 1892. g. 4. jūlijā Polijā, Stojancos, Ļvovas vaivadijā. Pēc ģimnazijas beigšanas Sanokā 1911. g. iestājies Jagaiļa Universitatē Krakovā, kur studējis poļu un klasisko filoloģiju 1911.—1914. un 1921. g. 1914.—1920. g. pavadijis Krievijā un Sibirijā, 1918. g. iestājies poļu strēlnieku divizijā, kur kalpojis līdz 1920. g., kad atgriezies dzimtenē. Pēc demobilizēšanās bijis skolotājs Ļubļinas ģimnazijā, 1921. g. ieguvis doktora gradu Krakovas Universitatē poļu literaturas vēsturē. No 1921. gada līdz 1923. g. bijis skolotājs, un pēc tam līdz 1926. g. direktors Ļubļinas ģimnazijā. 1925./26. m. g. bijis profesora vietas izpildītājs Ļubļinas Universitatē, un 1926./27. m. g. Krakovas Universitatē, bet 1927./28. līdz 1929./30. m. g. beigām Londonas Universitatē. Par slavu literaturu profesoru Latvijas Universitatē bijis no 1930. g. 1. jūlija līdz 1934. g. 15. sept., kad viņš pārgājis par profesoru uz Varšavas Universitati.

16. **Profesors Pēteris Ķiķauka,** Andreja un Mades (dzimušas Ļamāna-Ozoliņas) dēls, dzimis 1886. g. 28. novembrī Michanovičos

(Minskas gub.). Pēc vecāku atgriešanās dzimtenē bērnību pavadija Vīpes (agrāk Ungurmuižas) pagasta Ezer-Ķiķaukās. Vienu ziemu mācijās kaimiņu ciema Turku pirmmācības skolā, pēc tam 4 gadus Jēkabpils sešklasīgā pilsētas skolā, kuras kursu pēc tēva un vecākā brāļa nāves nobeidza paātrinātā gaitā, nolikdams gala eksamenu kā eksterns 1902. g. pavasarī. 1903./4. g. gāja Rīgā telegrafa skolā, un laikā no 1904. līdz 1913. g. bija par telegrafistu Sarkandaugavas un vēlāk Mīlgrāvja stacijā. Šai laikā gatavojās uz ģimnazijas abiturijas eksamenu, ko izturēja 1913. g. pavasarī pie Rīgas mācības apgabala komisijas pēc klasisko ģimnaziju programas. Tā paša gada rudenī iestājās Tērbatas Universitates senklasiskās filoloģijas nodaļā, kuru beidza ar kandidata gradu 1917. g. un tika atstāts pie universitates sagatavošanai uz profesora amatu. Tā paša gada rudenī pieņēma latiņu valodas skolotāja vietu Novij-Oskolā (Kurskas gub.), bet 1919. g. pārgāja uz Voroņežu, kurp bija evakuēta Tērbatas Universitate. 1919. g. rudenī aizbrauca uz Mariupili (pie Azovas jūras), kur dabūja skolotāja vietu grieķu sādžā Sartanā. Atgriezās Latvijā 1921. g. vasarā, un tā paša gada 3. septembrī tika ievēlēts par klasiskās filoloģijas docentu Latvijas Universitatē, kur lasa grieķu autorus, grieķu literaturas vēsturi un citus grieķu filoloģijas priekšmetus. 1931. g. 3. oktobrī ievēlēts un apstiprināts par klasiskās filoloģijas profesoru. 1933. g. 1. novembrī ievēlēts par L. U. Centralās bibliotekas technisko vadītāju, bet 1935. g. 6. februarī par Centralās bibliotekas pārzini. Vairākus gadus izpildijis sekretara pienākumus Filologu biedrībā. 1937. g. 14. jūlijā iecelts par Pareizrakstības komisijas locekli. Saņēmis Kulturas fonda godalgu 1927. g. par rakstu Περὶ γλυκωνείων καὶ συγγενῶν τούτοις μέτρων. Apbalvots 1935. gada novembrī ar Triju Zvaigžņu 3. šķiras ordeni. Komandēts zinātniskos nolūkos uz Grieķiju un Franciju 1924. g., uz Franciju 1927. g. un uz Grieķiju, Italiju un Franciju 1937. g. pavasarī, kad Atēnu Universitates 100 gadu pastāvēšanas jubilejā piedalijās kā Latvijas Universitates pārstāvis. Ir par biedru Parīzes valodniecības biedrībā (Société de Linguistique de Paris).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 208 lpp.): A. Grāmatas: 7) Grieķu gramatika, I fonetika un morfoloģija, ar pielikumu par episko dialektu. Rīgā 1926, 167 lpp., 2. izdevums, 1. daļa: skaņu un formu mācība, ar īsu pielikumu par grieķu dialektiem. Rīgā 1934, 174 lpp. 8) Grieķu gramatika, 2. daļa: sintakse, ar īsu pielikumu par grieķu metriku. Rīgā 1934, 126 lpp. 9) Starptautiskās valodas problema. Rīgā 1935. 10) Piezīmes par dažiem latviešu valodas labojumiem. Rīgā 1937.

B. Rakstu krājumos un žurnalos: 11) Mètres de la poésie grecque monodique. LUR fil. II, 1, 1931, 189 lpp. (doktora disertacija). 12) Interprétation métrique d'un fragment de Phérécrate. LUR fil. II, 5, 1933, 399—405. 13) Grēcismi latviešu valodā. Ceļi III (1933), 88—91. 14) Vai divas Hērodota kļūdas? Veltijums prof. A. Tentelim 1936, 12—18. 15) Senās Grieķijas tirdznieciskie un kulturalie sakari. Vēstures atziņas un tēlojumi 1937, 205—215. 16) Πότε ἔζησαν οἱ Λέσβιοι ποιηταί Νέα πολιτική 1937, 12, 1450—1457 (Atēnās). 17) Quelques questions de la métrique grecque. LUR fil. V, 1, 1—20 (1939).

C. Recenzijas: 18) K. Straubergs, Grieķu lirika. IMM 1923, XII, 1450—1454. 19) Aristotela poetika, tulk. A. Ģiezens. IMM 1925, VI, 643—644. 20) K. Straubergs, Antikā pasaule. IMM 1926, III, 279—286. 21) K. Straubergs, Grieķu literaturas vēsture (Vispārējā literaturas vēsture). IMM 1926, III, 280—281. 22) E. Felsbergs, Akropole un Partenons. LGr 1927, II, 111. 23) R. Rudzītis, Bišu melodijas. LGr 1927, IV/V, 278—279.

D. Popularzinātniski un pedagoģiski raksti: 23) Par daiļuma kultu. IMM 1922, V, 546—549. 24) Vai mums vajadzīgas klasiskās ģimnazijas? RZ 1925, 129. 25) Jauni stundu plāni vidusskolās. Ltv 1925, 1156. 26) Brāļu kapi un viņu apbūve. Balss 1925, 96. 27) Klasiskā izglītība. IMM 1926, II, 105—118. 28) Asprātība un humors grieķu literaturā. BrZ 1926, 286 un 289. 29) Grieķu kulturas iespaids uz mūsu kulturu. BrZ il. piel. 1927, 4—10. 30) Valodu jautājums mūsu skolās. Burtn 1927, 8, 609—613. 31) Piezīmes par vienoto skolu. Burtn 1928, 4, 290—297. 32) Prof. E. Felsbergs †. IMM 1928, 9, 214—215. 33) Prof. E. Felsbergu izvadot. BrZ 1928, 199. 34) Sengrieķu teatris. BrZ 1933, 100. 35) Grieķu runātāji. BrZ 1933, 112, 117, 127, 148, 160, 166. 36) Prof. A. Tentelim 60 gadu dienā. Grieķu valodā tulkotas latvju dainas. SuM 1936, 4, 5—6. 37) Autoritate un patriotisms senās Grieķijas vēsturē. Vēstures atziņas un tēlojumi 1937, 216—237.

E. Raksti jaunatnei: 38) Par Homēra Īliadu. LJ 1928, 1 (45), 15—16 un 4 (48), 117—118. 39) Homēra Odiseja. Ib. 1929, 5 (49), 155; 6 (50), 175—176; 7 (51), 212—214. 40) Grieķu dievi un viņu mājoklis Olimps. Ib. 1929, 9 (53), 271—272. 41) Zeva cīņas ar titaniem, gigantiem un Tīfonu. Ib. 1929, 10 (54). 42) Hērakla varoņdarbi. Ib. 1929, 2 (56); 3 (57); 4 (58); 5 (59). 43) Frikss un Hella. Ib. 1930, 1 (65), 17—18. 44) Argonautu brauciens. Ib. 1930, 2 (66), 41—42; 3 (67), 71—72; 4 (68), 108—109; 5 (69), 141—142. 45) Tēseja varoņdarbi. Ib. 1930, 6 (60), 175—179. 46) Sparta. Ib. 1930, 7 (61), 209—210. 47) Atēnas. Ib. 1930, 8 (62), 239—241. 48) Persiešu kari. Ib. 1930, 9 (63), 270—273. 49) Helene. Ib. 1930, 10 (64), 297—299. 50) Oidips. Ib. 1931, 1 (75), 7—9. 51) Hierokla zobgalības. Ib. 1931, 3 (77), 74—75. 52) Solons un Kroiss. Ib. 1931, 4 (78), 107—108. 53) Grieķu asprātības. Ib. 1931, 7 (71), 199—201. 54) Grieķu stāstiņi. Ib. 1931, 9 (73), 265—266. 55) Orfejs. Ib. 1931, 10 (74), 298—299.[1] 56) Kadms. Ib. 1932, 2 (86), 41—42. 57) Likāons. Ib. 1932, 3 (87), 79. 58) Kodrs. Ib. 4 (88), 106. 59) Grieķu teika par ķēniņu Midu. Ib. 1932, 5 (79), 145. 60) Sokrats. Ib. 1932, 6 (80), 172—174. 61) Falarids. Ib. 1932, 7 (81), 203. 62) Dēmētra un Kore. Ib. 1932, 8 (82). 63) Polikrats un Amasis. Ib. 1932, 9 (83). 64) Aleksandrs Lielais. Ib. 1932, 10 (84). 65) Grieķu teatris. Ib. 1933, 1 (95), 20. 66) Grieķu mīts par dvēseļu ciešanām pēc nāves. Ib. 1933, 2 (96), 43. 67) Diogens. Ib. 1933, 6 (90), 182. 68) Aisops. Ib. 1933, 7 (91), 202—203. 69) Kibele un Atijs. Ib. 1933, 9 (93), 268—269. 70) Grieķu mīts par dvēseļu tie-

sāšanu pēc nāves. Ib. 1933, 10 (94), 301. 71) Grieķija. Ceļojuma iespaidi un piezīmes. LV 1925, 113, 117, 120, 123, 133, 138, 141, 144, 153, 156, 159, 162, 165, 168, 171, 174. 72) Pa Grieķiju, Italiju un Franciju. Dg 1937, 9, 795—823. 73) Mes impressions de la Grèce. Nea Politiki 1937, 10, 1161—1164, ar tulkojumu jaungrieķu valodā 1165—1169 (Atēnās).

Bez tam raksti Latv. konv. vārdnīcā (atzīmēti tikai garākie raksti; pārējie uzrādīti LKV katra sējuma sākumā): Drāma (antikā), 5817—5820; eleģija, 7146—7148; epigramma 1. 2., 7601—7603; epinīkija, 7617—7619; eps, eposs, 7633—7637; Eurīpids, 7891—7892; filoloģija, klasiskā, 8632—8636; grieķu literatura, 10787—10793; grieķu mitoloģija, 10809—10810; grieķu reliģija, 10818—10821; grieķu teatris, 10822—10827; Homērs, 12126—12129; Iliada, 12544—12545; jaungrieķu literatura, 14153—14161; jaungrieķu valoda, 14161—14164; Odiseja, 29576—29578.

17. **Profesors Tor Helge Kjellins,** dzimis 1885. g. 24. IV Monā Stora Kilē Vermlandē, Zviedrijā. Fil. cand. eks. Upsalas Univers. 1913. g. 31. I; fil. lic. eks. Lundas Univ. 1917. g. 31. I. Disertacija aizstāvēta Lundas Universitatē 1917. g. 31. III. Promovēts par fil. doktoru Lundas Univ. 1918. g. 27. IX. Privatdocents mākslas vēsturē Lundas Univ. no 1917. g. 12. V Docents (ar algu) no 1918. g. 1. X. Vietas izpildītājs profesors mākslas vēsturē un mākslas teorijā Lundas Univ. no 1919. g. 1. IX līdz 31. X; no 1920. g. 1. X līdz 31. X; no 1925. g. 1. II līdz 31. V; tāpat no 1928. g. 1. X. Vietas izpildītājs profesors senvēsturiskā un viduslaiku archeoloģijā Lundā no 1921. g. 15. X līdz 15. XII. Ord. profesors mākslas vēsturē Tērbatas Univ. Igaunijā no 1921. g. 20. VI līdz 1924. g. 1. IX. Reizē ar profesuru Tērbatā arī docents Lundā (koncentrējot mācības uz dažiem mēnešiem abās Universitatēs). 1929. g. maijā vēl paturēta docentura Lundā, lai gan bijis jau vietas izpildītājs profesors. No 1928. g. 23. V Vermlandes muzeja intendants (direktors) Zviedrijā Karlstades jaunceltajā mākslas un kulturvēsturiskajā muzejā. Par mākslas vēstures profesoru Latvijas Universitatē bijis no 1929. g. 1. jūlija līdz 1931. g. 1. decembrim, pēc tam atgriezies savā direktora vietā Karlstades muzejā.

Muzeju un citi praktiskie darbi: 1913. g. 1. III līdz 30. IV Statens Historiska Museum'ā Stokholmā. 1914. g. no jauna uzstādīts un sakatalogizēts muzejs Malmē. 1914. g. reģistrēti un katalogizēti vecākās baznīcas mākslas izstādes priekšmeti Malmē. 1911.—1929. g. pētītas apmēram 400 baznīcas Zviedrijā un Dānijā. 1913.—1914. g. archeoloģiski izrakumi Alvastrā un Uplandē. 1918. g. uzmērijumi Varbergas cietoksnī. 1922. g. izrakumi divās viduslaiku kapuvietās Skonē. 1923. g. ($1^1/_2$ mēn.) un no 1926. g. 1. III līdz 1927. g. 31. XII darbi Lundas Univers. vēsturiskajā muzejā. 1917.—1921. g. Lundas Univ. mākslas muzeja izstādes. No jauna sakārtoti Universitates vara gravējumi. 1922. un 1925. g. piedalijies ziemeļu archeologu kongresos Stokholmā un Helsinkos. 1923. g. izrakumi Tērbatas

Doma drupās. No 1923. g. līdz 1924. g. viduslaiku baznīcu restaurēšana Karisā un Retelē, Igaunijā. 1926. g. pamatlīnijas Karmelas baznīcas restaurēšanai Igaunijā. 1929. g. tāpat Bērtuļa baznīcai. 1922.—1924. g. igauņu nacionalā muzeja būv- un mākslas komisiju priekšsēdētājs; turpat kārtoti mākslas un kulturvēsturiski krājumi. No 1922. līdz 1924. un 1925. g. un 1926. g. vasaras mēnešos pētītas un aprakstītas baznīcas, muižas un pilsētu architektura Igaunijā. No 1922. līdz 1924. g. mākslas vēstures eksaminators Palladas mākslas skolā Tartū. No 1921. līdz 1924. g. kā galvenais mākslas vēstures profesors dibinājis pie Tērbatas Universitates mākslas vēstures kabinetu, kur, profesuru atstājot, atradās ap 6000 diapoz., 200.000 mākslas attēlu un 2000 grāmatu. No 1923. līdz 1924. g. Tērbatas Universitates rokas zīmējumu un vara gravējumu katalogizēšana. 1924. g. Hapsalas pilsētas uzdevumā pētītas pilsētas pilsdrupas un sacerēts restaurēšanas projekts. No 1925. līdz 1926. g. Tallinas pilsētas mūra un pils pētijumi un uzmērijumi. 1927. g. Latvijas Izglītības ministrijas (Piemineklu pārvaldes) uzdevumā izrakumi Ikšķiles baznīcā pie Rīgas. No 1919. līdz 1928. g. zinātniski ceļojumi Dānijā, Vācijā, Francijā, Italijā, Grieķijā, Austrijā, Dienvidslavijā, Čechoslovakijā, Latvijā, Igaunijā, SSSR un Somijā.

Iespiestie darbi, apmēram 45, no tiem šeit minēti tikai plašākie: 1) Uno Troili 1815—1875. Stockholm 1917; disertacija, 276—274. 2) Medeltida gravvårdsformer i Norden. Lund 1918. 3) Nederländska och tyska kopparstick och träsnitt 1400—1700-talen. Lund 1920. 4) Ornerade mässingsfat och deras inskrifter. Lund 1921. 5) Führer durch die ethnogr., kunst- u. kulturhist. Sammlungen des Estn. Nationalmuseums zu Ratshof. Dorpat 1923. 6) Kyrkor i Grums härad (Sveriges kyrkor, Värmland). Stockholm 1924, 157 lpp. 7) Gustaf Rydberg. Skånes målare. Stockholm 1925, 237 lpp. 8) Beskrivande katalog över Gustaf Rydbergs äljemalningar, handteckningar och etsningar. Stockholm 1926, 143 lpp. 9) Ur Gustaf Rydbergs skissböcker. Malmö 1926, 128 lpp. 10) Marie gloria. En kretensisk ikon från 1500-talet. Kopenhagen 1926, 45 lpp. 11) En gotländsk fabeldjursfunt på Ösel och en gammal handelsväg österut. Stockholm 1926. 12) Några romanska gravmonument i Skåne. Lund 1927. 13) Ernst Norlind som människa och konstnär. Malmö 1927. 14) Ernst Norlinds konst. Malmö 1927, 80 lpp. 15) Stilriktningar och skolor inom det ryska ikonmåleriet. Lund 1928. 16) Die Kirche zu Karris auf Ösel und ihre Beziehungen zu Gottland. Lund 1928, 272 lpp., 68. tab. 17) Die Hallenkirchen Estlands und Gottland. Lund 1928. 18) Aristoteles och Phyllis. Lund 1928.

18. **Profesors Stanislavs Antonijs Emīls Kolbuševskis,** dzimis 1901. g. 22. jūnijā Pšemisļā, Dienvidpolijā. Tēvs Francis, Lielpolijas finansu kameras viceprezidents Poznaņā, māte Sofija, dz. Virobeka. 1932. g. apprecējis Mariju, dz. Dobžicku, Šveices Frīburgas, vēlāk Poznaņas Universitates profesora un bij. rektora meitu. Mācijies Ļvovas Delasala (de La Salle) brāļu pamatskolā no 1907. līdz 1911. gadam; vidusskolā 1911.—1919. g. sākumā Ļvovas III ģimnazijā, vēlāk Bjalas ģimnazijā Silezijā. Gatavības apliecību ieguvis VII Ļvovas ģimnazijā. 1919.—1920. g. studē Varšavas Universitates fi-

lozofijas fakultatē un 1920.—1923. g. Poznaņas Universitates humanistikas fakultatē, kur 1923. g. 20. XI izturējis ļoti sekmīgi valsts pārbaudijumu, kas viņam deva ģimnazijas skolotāja tiesības. Pēc pārbaudijumiem („rigorosa") poļu literaturas vēsturē, senslavu un poļu valodā, pedagoģijā un filozofijā, un pēc disertacijas „Stanislavs Vispiaņskis un poļu romantisms" 1925. g. 2. V ieguvis filozofijas doktora gradu Poznaņas Universitatē ar predikatu „summa cum laude" 1925. g. septembrī aizbrauca pirmo reizi uz Parīzi, kur studēja līdz 1926. g. augustam franču literaturu Sorbonā. 1928. g. novembrī aizbrauca no jauna uz Parīzi, un tur, kā arī Berlīnē, strādāja bibliotekās līdz 1930. g. oktobrim. Šai laikā nodarbojās galvenā kārtā ar literaturas estetiku un metodiku un ar misticisma strāvām XIX g. s. Eiropā. 1923.—1928. g. (ar pārtraukumu 1925.—26. g.) bijis ģimnazijas skolotājs sākumā Lielpolijas Srodā, vēlāk Poznaņā Ignacija Paderevska ģimnazijā. 1930. g. oktobrī dabūja dramatiskās literaturas profesora posteni Poznaņas teatra skolā un tai pašā laikā bija poļu literaturas vēstures pirmais asistents Poznaņas Universitatē. 1930. g. 12. XII habilitējās poļu literaturas vēsturē Poznaņas Universitatē un 1931. g. 26. janv. tika iecelts par poļu literaturas vēstures docentu Poznaņas Universitatē. Šai amatā palika līdz 1934. g. oktobrim. 1934. g. 5. septembrī tika ievēlēts Latvijas Universitatē par slavu literaturas vecāko docentu un 1936. gada 11. novembrī par Latvijas Universitates profesoru slavu filoloģijā. 1935. g. 8.—10. jūnijā piedalijās literaturas vēsturnieku kongresā Ļvovā ar referatu: „Literaturas loma kulturas radīšanā" Ir šādu zinātnisku žurnalu un enciklopediju līdzstrādnieks: „Pamiętnik Literacki" Ļvovā, „Kultura" Poznaņā, „Życie Literackie" un „Przegląd Współczesny" Varšavā, „Baltic and Scandinavian Countries" un „Jantar" Gdiņā, „Slavische Rundschau" Prāgā, „Slavonic Review" Londonā, „Latviešu konversacijas vārdnīca" Rīgā, Encyklopedia Powszechna „Ultima Thule" Varšavā. Par piedalīšanos karā pret lieliniekiem skolnieka gados 1918.—20. g. dabūja militarus ordeņus: „Orlęta" un „1918.—20. kara ordeni", un tika iecelts par leitnantu. 1932. g. ievēlēts par Poļu zinātnes akademijas locekli literaturas komisijā. 1937. g. tika ievēlēts par Baltijas instituta locekli Gdiņā. 1938. g. apbalvots ar Poļu literaturas akademijas akademiskiem zelta lauriem. Ir Latviešu un poļu tuvināšanās biedrības (Rīgā) valdes loceklis.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Dr. Z. Marković, „Pojęcie dramatu u Wyspiańskiego", tulkojums no vācu valodas. Poznań 1923, 170 lpp. 2) Wizja Wyspiańskiego. Poznań 1924, 32 lpp. 3) Piesń o Aldony losach — próba rekonstrukcji pierwszego pomysłu Konrada Wallenroda. Poznań 1927, 30 lpp. 4) Filozoficzne podłoże pedagogii Hoene-Wrońskiego. Lwów 1927, 23 lpp. 5) Stanisław Wyspiański a romantyzm polski. Poznań 1928, 264 lpp. 6) Motywy regionalne w twórczości St. Przybyszewskiego. Poznań 1928, 36 lpp. 7) Ziemski Mesjasz narodów. Poznań 1930, 57 lpp. 8) Polski teatr romantyczny — prolegomena do estetyki. Poznań 1931, 176 lpp. 9) Mickiewicz i Maryla. Poznań 1932, 21 lpp. 10) Stanisław Przybyszewski — piewca Kujaw. Bydgoszcz 1934, 34 lpp. 11) Główne rysy kultury łotewskiej. Warszawa 1937, 20 lpp. 12) Praktiska rokas grāmata latviešu valodas mācībai. Rīgā 1938, 128 lpp. 13) Poļu literatura viduslaikos un renesansē. Rīgā 1938, 256 lpp. 14) Polska a Czechy — zarys zagadnień kulturalnych. Poznań 1939, 182 lpp.

B. Ievadi un komentari grāmatām: 15) M. Maeterlinck, „La Mort", poļu tulk. Poznań 1927. 16) R. Rolland „La mère et le fils", poļu tulk. Poznań 1928. 17) „Poļu dzeja", K. Krūzas tulk. Rīgā 1937. 18) „Antologia poezji łotewskiej", St. Černika tulk. Ostrzeszów 1938.

C. Raksti žurnalos: 19) Polska u Małaczewskiego. Przegląd Poznański 1922, 5. V. 20) Poeta państwowości polskiej. Dodatek art.-lit. Kuriera Pozn. 1922, 200. 21) Dwa hymny Wyspiańskiego. Ibid. 1923, 4. 22) Z powodu ataku na „Pana Tadeusza" KP 1925, 4. VI. 23) Gobineau. KP 1925, 4. IX. 24) Ekspresjonizm i kubizm. KP 1925, 16. X. 25) Przyszłość poezji polskiej. KP 1925, 3. XI. 26) U wrót „Wyzwolenia" Wyspiańskiego. „Myśl Narodowa" Warszawa 1926, 24, 25, 26. 27) Wyspiański po francusku. KP 1926, 21. IV. 28) Maria Baszkircewa — poetka życia i śmierci. KP 1926, 30. VII. 29) Pod skrzydłami polskiej Muzy: Balzac i p. Hańska. KP 1926, 5. XI. 30) Jubileusz pracy naukowej St. Dobrzyckiego. RL Warszawa, 1927, 2, 36—37. 31) Szkoła żon Moliera. KP 1927, 7. IV 32) O nauczanie literatury polskiej. Przegląd Pedagogiczny Warszawa 1927, 7, 164—166. 33) Poezja czysta. KP 1927, 8. VII. 34) „Beatrix Cenci' Słowackiego. KP 1927, 3. X. 35) Claudel i poezja czysta. KP 1927, 9. X. 36) „Dziady" i dzień dzisiejszy. KP 1927, 27. X. 37) Jak Wyspiański zdawał maturę. KP 1927, 27. XI. 38) Co mówi nam „Noc Listopadowa" Ibid. 1927, 28. XI. 39) Hymn narodowy Wyspiańskiego. „Przegląd Poznański" 1927, 11. 40) Kryzys teatru współczesnego, Poznań. T 1928, 19. 41) Dziesięciolecie literatury polskiej 1918—28. Poznań T 1928, 45. 42) Le poète et son oeuvre. Księga ku czci prof. St. Dobrzyckiego, Poznań 1928, 181—185. 43) Główne rysy twórczości F. Goetla. „Myśl Narodowa' 1928, 20, 313—317. 44) Scribe — Balzac — Słowacki. RL Warszawa, 1929, 3, 34—35. 45) Teatr czysty. KP 1929, 29. V. 46) Książę przebiegłości — Moliera Scapin. KP 1928, 8. II. 47) Mickiewicz mężem czterdzieści i cztery. KP 1929, 4. X. 48) U poety srebrnego ekranu. Ibid. 1929, 18. XI. 49) Teatr i kino w Japonii. Ibid. 1929, 24. XII. 50) 40 i 4 czy 44. RL Warszawa, 1930, 2, 35—41. 51) Boży Lew u Wyspiańskiego. Ibid. 1930, 3, 95—96. 52) ŚP. St. Dobrzycki. Poznań, T 1931, 31. 53) Jeszcze o teatrze. Ibid. 1931, 48. 54) Mesjaniczne pomysły Karpińskiego. RL Warszawa, 1932, 1, 1—6. 55) Regionalizm jako zjawisko literackie. DzP 1932, 3. I. 56) Kazimiera Iłłakowiczówna. Gazeta Polska 1932, 3. V. 57)

Sprawa docentów. Ibid. 1932, 22. VI. 58) Mesjanizm państwowy Wyspiańskiego. Zet Warszawa, 1932, 21. 59) Z dziedziny metafizyki Wyspiańskiego. DzP 1932, 28. XI. 60) Literatura a budowanie kultury. Czuj-Duch Poznań, 1932, 11—12. 61) Z dziejów idei wolności w polskiej poezji romantycznej. Pamiętnik Literacki Lwów, 1932, XXIX, 178—191. 62) Ideologia powstania styczniowego. Czuj-Duch Poznań, 1933, 1—2. 63) Mickiewicz, Słowiańszczyzna i my. Panslavia Poznań, 1933, 1. 64) Wizja średniowiecza w Żywych kamieniach Berenta. Gazeta Literacka Kraków, 1933, 6. 65) Kazimiery Iłłakowiczówny przekład „Don Karlosa" Schillera. RL Warszawa 1933, 4, 73—77. 66) Kajsiewicz jako rywal Mickiewicza. Ibid. 1933, 8, 166—168. 67) Mickiewicz w Wielkopolsce. DzP 1934, 2. II. 68) Polska literatura współczesna wobec życia. Pion Warszawa 1934, 35. 69) Samotność K. Iłłakowiczówny. Życie Literackie Poznań, 1934, 1. 70) Die neue polnische Literatur und die Gestaltung des neuen Lebens. SlR Prag, 1935, 5, 294—303. 71) Udział literatury w budowaniu kultury narodowej. Pamiętnik Literacki Lwów, 1936, XXXIII, 279—291. 72) Gara kultura atjaunotā Polijā. PBGgr Rīgā, 1937, 281—289. 73) The Latvian Historical Institute. BaSC Gdynia, 1937, 329—331. 74) Satanizm Przybyszewskiego. Życie Literackie Warszawa, 1937, 5, 167—174. 75) Teatra būtības problema. SuM 1938, I, 153—156. 76) Notes on the past and culture of Latvia. BaSC Gdynia, 1938, I, 89—93. 77) Slavische Studien in den baltischen Staaten. SlR 1937, 2, 97—101 un 3, 167—171. 78) Błędne uwagi o literaturze polskiej. Nasze Życie Ryga, 167. 79) Antologia poezji polskiej w jęz. łotewskim. Poznań, K 1938, 92. 80) Pierwsza antologia poezji polskiej w języku łotewskim. Nasze Życie Ryga, 1938, 168. 81) Z przeszłości i historii sztuki Łotwy. Jantar Gdynia, 1938, 7, 180—186. 82) Poļu romans 1936.—37. g. literaturas attīstības fonā. PBGgr 1938, 142—152. 83) Polska i Zachód i Słowiańszczyzna. Poznań, K 1938, 23. 84) Charakter kultury Czech średniowiecznych. Ibid. 28. 85) Wpływy czeskie na literaturę polską. Ibid. 29 un 30. 86) Tło slawofilstwa polskiego. Ibid. 32. 87) Walka o odrodzenie Czech w XIX wieku. Ibid. 34. 88) Slawofilizm czeski obroną przed niemczyzną. Ibid. 35. 89) Wizje współżycia Słowian. Ibid. 36. 90) Kongres slawofilski w Pradze. Ibid. 38. 91) Spekulacje slawofilskie pisarzy emigracyjnych. Ibid. 41. 92) Mickiewicz o Czechach. Ibid. 42. 93) Na rozstaju. Ibid. 43. 94) Ein polnisches Werk über mittelalterliches Bänkelsängertum. SlR Prag, 6, 190—195. 95) Nasi przyjaciele łotewscy. Tygodnik Illustrowany Warszawa, 1938, 20. XI. 96) Stolica Łotwy — Ryga. Poznań, K 1939, 8.

D. Recenzijas: 97) „Dzieła St. Wyspiańskiego tom IV" RL Warszawa, 1928, 3, 87—89. 98) Nova książka o Krasińskim (prof. T. Piniego). Poznań T, 1928, 3. V 99) I. Drozdowicz-Jurgielewiczowej „Technika powieści Żeromskiego" RL Warszawa, 1929, 6, 179—180. 100) Dzieła St. Wyspiańskiego tom VI. Ibid. 1932, 1. 21—22. 101) Dzieła Wyspiańskiego tom VII. Ibid. 1932, 10, 311—313. 102) St. Wyspiańskiego Dzieła tom VIII. Ibid. 1933, 4, 85—87. 103) W. Barbasza „Wyspiański na tle romantyzmu" Ibid. 1932, 10, 313—315. 104) Odrodzona Polska w łotewskim ujęciu (par O. Nonāca grāmatu: „Atjaunotā Polija"). Komunikat Instytutu Baltyckiego w Toruniu, 1935. 105) Piękne dzieło o wielkim dziele (par J. Kšižanovska grāmatu: „Władysław Reymont"). DzP 1939, 5. I.

Bez tam raksti par poļu kulturu LKV, sākot ar burtu „M" un par poļu lite-

raturu enciklopedijā U. Th. 4—10 sēj. 1939. g. iespiesti vēl šādi darbi: A. Grāmatas: 106) W stolicach państw bałtyckich. Poznań, 1939, 84 lpp. 107) Wł. Mickiewicz, Żywot Adama Mickiewicza, iespiedumam sagatavoja un ar komentariem papildināja. Poznań, 1939, 630 lpp.

B. Raksti žurnalos: 108) Poļu dzejnieks L. Stafs — Varšavas Universitates goda doktors. Stud 1939, 17. marta nr., 276. 109) Pomniki kultury i chwały w Rydze. Kultura, 10. 110) Kowno — stolica Litwy. Ibid. 13. 111) Miasto Mickiewicza. Ibid., 14. 112) Tallinn — stolica Estonii. Ibid., 18. 113) Sprawa czeska. Ibid., 29. 114) Proroctwa Mickiewicza a rzeczywistośé dziejowa. Ibid., 31. 115) Leopold Staff. Nasze Życie, 223. 116) Par dažām līdzībām latviešu un poļu dzejā. BrZ, 10. jūnijā. 117) Poļu kulturas ceļi. Sēj 1939, 4, 358—363. 118) Z litewskich zagadnień literackich. Gazeta Poska, Warszawa, 10. maijā. 119) Pochwała mowy litewskiej. Ibid., 20. jūnijā. 120) Latviešu un poļu literarie sakari un ideoloģiskas paraleles abu tautu dzejā. IMM 1939, 5/6, 574—580. 121) Notes on Lithuanian literature. BaSC, Gdynia, 1939, 3, 13. 122) Cultural relations between Poland and Bohemia in the Middle Ages. Slawonic Review, London, 1939, VI, 134—164.

19. **Profesors Jēkabs Lautenbachs (†),** sk. LUX, 170—173.

20. **Profesors Maksis Nusbergers,** dzimis 1879. gada 23. oktobrī Šveicē, Riti (Rüti) ciemā (Cīriches kantonā) kā veikalu darīšanas atstājušā rūpnieka Jēkaba Nusbergera un Annas Barbaras, dzim. Firholcas, dēls. Pēc vairāku gadu studijām Freiburgā (Breisgauā), Leipcigā un Cīrichē 1902. gada rudenī izturējis Cīrichē doktora eksamenu magna cum laude ar vācu literaturu un valodu kā galveniem priekšmetiem. Pēc tam devies uz Berlīni papildināties ģermānistikā. Pēc septiņu gadu skolas darba un vēlreizējām privatām studijām habilitējies 1916. gadā Bāzelē. Šeit saņēmis 1923. gada janvarī aicinājumu nākt uz Rīgu par ģermāņu filoloģijas profesoru. Pēc ilgākas sagatavošanās Nusbergers 1935. g. izdevis plašāku darbu, kas aptver pētijumus par mākslinieciskās radīšanas problemām. Šo darbu Kulturas fonds ir godalgojis. Piedalijies 2. Internacionalajā estetikas un mākslas zinātnes kongresā 1937. gada augustā Parīzē, kur 9. augustā Sorbonnā referatā devis pārskatu par savas darbības sasniegumiem. Plašākas ziņas sk. LUX, 173 un sek. 1937./38. g. Nusbergers bijis zinātniskā atvaļinājumā. Šajā laikā viņš apmeklējis Otro internacionalo estetikas un mākslas zinātnes kongresu 1937. gadā Parīzē. Pēc tam 1938. g. rudenī viņam bija izdevība Cīrichē kārtot šveiciešu dzejnieka Konrada Ferdinanda Meijera atstāto literarisko mantojumu, kas viņu aizturēja tur līdz Ziemassvētkiem.

Lasijis šādus referatus: 1) Der Mensch Lessing. Riga 1929, 13. II. 2) Lessing und die Idee des Weltbürgertums. Lesinga svētkiem (1929. 22. I) Filologu biedrībā Rīgā, 1929, 2. III. 3) Die Entstehung von Goethes Faust. Goethe-Gesellsch. Riga, 1929, 22. XI. 4) Strindbergs kulturelle und künstlerische Sendung. Rīgā, L. U. aulā, 1930, 19. III. 5) Goethes Lyrik in ihrer Stilentfaltung. Goethe-Ges. Riga, 1930, 15. XI. 6) Die Einheit der Künste und die Übereinstimmungen in ihrer Gestaltungsweise. Riga, 1931, 6. XI. 7) Goethes Auffassung vom Dichterberufe. Gētes sv. atcerē L. U. aulā, 1932, 22. III. 8) Goethes Stellung zur französischen Revolution. Rubonia, Riga, 1932, 7. V 9) Sur le problème de la relation des arts. Paris, 1937, 9. VIII. 10) Über die Verwandtschaft der Künste. Villa Römer, Dolder, Zürich, 1937, 9. XII. 11) Idem. Literarische Vereinigung und Kunstverein zu Winterthur, 1937, 13. XII. 12) Von Schweizer Art und Kunst. Šveices grāmatu nedēļā, Rīgā, 1938, 13. X.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 175—177): A. Grāmatas: 56) Die künstlerische Phantasie in der Formgebung der Dichtkunst, Malerei und Musik. München. F. Bruckmann A. G. XII und 464 Seiten mit 32 Bildtafeln.

B. Raksti žurnalos: 57) Berichtigung. (Zu Meyers Gedichten.) ZfdPhilol 1929, LIV 126 ff. 58) Goethes Urpflanze. LUR fil. I, 1. 59) Keller und Cervantes. FBR 1930, 10. 60) Ibsens Peer Gynt. Zur Aufführung im d. Theater. RR 1930, 5. IV 61) C. F. Meyers „Heiliger" und die Sage von der schönen Rosamunde. Die Literatur, 1930, 11. 62) Goethes Venetianische Epigramme und ihr Erlebnis. ZfdPhilol 1930, 11. 63) Zum Problem der historischen Treue bei C. F. Meyer. Festschrift für Ermatinger. Frauenfeld 1933. 64) Gerhart Hauptmann. Zum 70-sten Geburtstag des Dichters. IMM 1933, 2/3. 65) Wann ist eine Dichtung vollendet? Berner Bund 24. VIII. 66) Der zweite Internationale Kongress für Ästhetik und Kunstwissenschaft. Basler Nachrichten 25. VIII. 67) Zu Hodlers spanischem Aufenthalt. Berner Bund 29. VIII. 68) Unbekanntes von C. F. Meyer. Berner Bund 11. X. 69) C. F. Meyer ohne Maske. Basler Nachrichten 17. X. 70) Sur le problème de la relation des arts. Otrā internacionalā estetikas un mākslas zinātnes kongresa darbi. Paris, Alcan, 1937, II, 138. 71) Zur Stilentwicklung Ferdinand Hodlers. ZfÄsthetik 1938, IV. 72) Goethes Auffassung vom Dichterberufe. ZfdGeisteswissenschaft 1938. X. 73) Briefe an C. F. Meyer. Neue Schweizer Rundschau 1938, XII.

C. Recenzijas: 74) H. A. Korff und W. Linden. Aufriß der deutschen Literaturgeschichte. RR 1931, 15. VI. 75) E. Ermatinger, Dichtung und Geistesleben der deutschen Schweiz. IMM 1934, 10. 76) Scott und Fontane. Rez. von Ad. Paul, Der Einfluß Walther Scotts auf die epische Technik Theodor Fontanes. Breslau 34. RR 1934, 7. XII. 77) Julius Mayr, Wilhelm Leibl. IV Aufl. Neues Winterthurer Tagblatt 1936, 7. III. 78) Jakob Schaffners Gang nach St. Jakob. Rigasche Post 1938, 6. III. 79) Alexander Castell, der dichterische Maler von Paris. Rez. von dessen Roman „Drei Schwestern" Rigasche Post 1938, 26. V. 80) Leo Balet, Die Verbürgerlichung der deutschen Kunst, Literatur und Musik im 18. Jhdt. Leiden 1936. Berner Bund 1938, 28. VI. 81) C. F. Meyers Erstling (Übertragung von Augustin Thierry), Recits des temps mérovingiens, unter dem neuen Titel: Könige und Königinnen der Merowinger. Bern 1938. Berner Bund 1938, 15. VII.

D. Žurnalistika: 82) Frühgang am Strande. Lebensspruch. Zwei Gedichte.

Baltischer Kalender 1834. 83) Berichte über die Schweizer Buchwoche zu Riga 8.—15. Oktober. Basler Nachrichten 1938, 5., 13., 17. und 21. X. 84) Die Freiheitskämpfe der Schweizer. LK 1938, 18. X.

Bez tam raksti Latv. konv. vārdnīcā (13—15): Māksla, Mākslas patiesība, Mākslas vēsture, Mākslas zinātne, Meistardziedoņi, K. F. Meijers, Metrika (vācu), Minnesang, Monologs, Merike, Mesers, Nibelungu dziesma.

21. **Profesors Juris Plāķis,** dzimis 1869. g. 22. jūnijā Talsu apriņķī, Kabeles pagasta Kalvu mājās. Viņa tēvs bijis vaļenieks Matīss Plāķis un māte Līze, dzim. Kārkliņa. Plāķis beidzis Kazaņas Universitates vēstures un filoloģijas fakultati un atstāts turpat gatavoties profesurai pie ide. sal. valodu katedras; izturējis maģistranda pārbaudijumus un aizstāvējis darbus pro venia legendi, viņš ievēlēts par privatdocentu pie minētās katedras, vēlāk par docentu un profesoru. Dr. honoris causa ieguvis Latvijas Universitatē. Sīkākas ziņas sk. LUX, 177—181. Plāķis saņēmis prēmijas: a) par rakstu „Kursenieku valoda" — Kr. Barona prēmiju 1927. g., b) par darbu „Latvijas vietu vārdi un latviešu pavārdi" I daļa — Kr. Barona prēmiju 1937. g. J. Plāķis apbalvots šādiem ordeņiem: 1) ar Somijas Baltās Rozes ordeni III šķ., komandiera pak., 2) ar Latvijas Triju Zvaigžņu ordeni III šķ., 3) ar Zviedrijas Vazas ordeni III šķ. komandiera pak., 4) ar Lietuvas Ģedimina ordeni komandiera pak.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 179—181): A. Grāmatas: 53) Latvijas vietu vārdi un latviešu pavārdi, I daļa. Kurzemes vārdi. LUR fil. IV, I, 1936, 305 lpp. 54) Indoeiropiešu valodu salīdzinamā gramatika. LU māc. gr. 1938, 5, 232 lpp. 55) Latvijas vietu vārdi un latviešu pavārdi, II daļa. Zemgales vārdi. LUR fil. V, 5, 1939.

B. Raksti žurnalos u. c.: 56) Baltu tautas un ciltis. „Latvieši" I, 1930, 45—49. 57) Intonaciju maiņa leišu un latv. tautosillabiskos voc. + l, r, m, n (arī v, j) savienojumos, kas cēlušies aiz nākošās zilbes patskaņa zuduma. FBR 1930, X, 63—65. 58) Varbūtīga baltu cilšu robeža. RLBZK 1933, 21, A, 18—22. 59) Ruozas vārds un tā izplatīšanās pa Latvijas teritoriju. RLBZK 1939, 22 A, 121—126. 60) Ką sako voc. + r + cons. junginiai dėl kirčio kilnojimo latvių augštaičių tarmėse. Vytauto Didžiojo Univers. Archivum Philologicum 1937, VI, 123—128. 61) Kuršu kāpas un kursenieki. SuM 1937, II, 151—159. 62) Varbūtēja zemgaļu un sēļu senču robeža. RLBZK 1939, 23 A. 63) Par Kurzemes latviešu pavārdiem. RLBZK 1939, 23 A. 64) Ko liecina voc. + r + cons. savienojumi par akcenta kustību augšzemnieku izloksnēs. RLBZK 1939, 23 A. 65) Anaptikse Lejas-Zemgales izloksnēs. RLBZK 1939, 23 A. 66) Par zobeņu un aukslējeņu jotējumiem un mīkstinājumiem, sevišķi Kurzemes un Lejas-Zemgales izloksnēs. RLBZK 1939, 23 A. 67) Lietuvių kalbos gimininiai įvardžiai kõks, kuřs. Vytauto Didžiojo Univers. Archivum Philologicum 1939, VIII, 8, 9. 68) Die neuesten Forschungen über den litauischen Akzent. LUR fil. I, 5, 1931.

22. **Profesors Arnolds Speke,** dzimis 1887. g. 14. jūnijā, apmeklējis Jelgavas realskolu no 1902. līdz 1906. g., studējis Maskavas Universitatē no 1909. līdz 1915. g. Kad viņš beidza to, tas atstāts pie Universitates un drīz sācis arī likt maģistra pārbaudijumus. 1918. g. atgriezies Latvijā, 1920. g. ievēlēts par docentu, 1922. g. par profesoru LU-ē. 1925./26. un 1926./27. māc. gados Speke bija fakultates dekans, bet 1927./28. un 1928./29. māc. gados LU prorektors. 1932. g. Speke saņēma Rokfellera fonda studiju stipendiju un sakarā ar to atradās zinātniskā komandējumā Italijā. 1933. g. Speke tiek iecelts par sūtni Italijā un skaitas pie fakultates bezalgas atvaļinājumā. (Tuvākas ziņas sk. LUX, 181. lpp.)

Laikā no 1930. līdz 1939. g. rudenim Speke nolasijis lekcijas par Latvijas vēsturi un kulturvēstures jautājumiem: 1) Kēnigsbergas Universitatē, 2) Varšavas Universitatē, 3) Krakovas Vēsturnieku biedrībā, 4) Poznaņas Universitatē, 5) Stokholmas Universitatē, 6) Upsalas Universitatē, 7) Helsinku Vēsturnieku biedrībā, 8) Romas „Lyceum Romanum", 9) Sorbonnā, Parīzē, 10) Strasburgas Universitatē, 11) Starptautiskā vēsturnieku kongresā Varšavā, 12) Neapoles R. Istituto Superiore Orientale, 13) Baltijas Vēsturnieku konferencē Rīgā, 14) Romas institutā „Studi Romani", 15) Romas literatu pulciņā „Le Stanze del Libro"

Iespiestie darbi (sk. LUX, 182—183): A. Grāmatas: 22) Vecākie latvju tautas apģērbu zīmējumi. Rīgā, 1934, 41 lpp. 23) Latvieši un Livonija 16. gadu simtenī. 1935, 333+XXXII lpp. 24) I Popoli Baltici nel Primo Millennio dell'Era Christiana. Romā 1938, 24 lpp.

B. Raksti žurnalos: 25) Die Kultur Livoniens nach den Zeugnissen ausländischer Chroniken, Reisebechreibungen, Gedichte u. a. Werke. Die Letten. Aufsätze etc. Riga 1930. 26) Poļu laiku Livonijas apstākļi dažu jauno avotu gaismā. Dg 1930, VI. 27) Livonijas zemnieku kustības un nemieri 16. gadu simteņa otrā pusē. Dg 1931, VII—VIII. 28) Quelques nouveaux matériaux pour l'histoire de la cartographie et de l'iconographie de l'Ancienne Livonie. LUR fil. II, 2, 1932. 29) Ķēniņa Stefana ienākšana Rīgā un cīņas par Doma baznīcu. Dg 1932. 30) Daži veci tiesu protokoli par zemnieku nemieriem 1586. un 1587. g. IMM 1932, II—III. 31) La frontière orientale de la civilisation occidentale. R. Accademia d'Italia. Convegno di Scienze Morali e Storiche, 1932, Roma 1933, Vol. I. 32) Die humanistische Literatur in Livonien zu polnischer Zeit. Travaux publiés par la Société Polonaise pour les études concernant l'Europe Orientale et le Prôche Orient, Cracovie 1933, Vol. IV 33) La Côte Orientale de la Baltique et le Peuple Letton. Le Monde Slave, 1933, V, Paris. 34) La Question Baltique au XVI-ième siècle. Varšavas Starptautiskā vēstures kongresa izdotajos materialos. Varšavā 1933. 35) 1612. g. Rīgas skata holandiešu prototips. LUR fil. III, 1, 1935. 36) L'influence italienne sur la côte de la Baltique avant et pendant de la Renaissance. LUR fil. III, 1, 1935. 37) Latvijas kulturas vēsture pēc vēsturiskiem, literariskiem un ģeografiskiem tekstiem līdz 17. g. s. sākumam. LKV 21621—21642. 38) La Lettonia nel passato e nel presente. Annali del R. Istituto Superiore Orientale di Napoli. Vol. IX (1936). 39) Brēmenes Ādamu lasot ar latviešu tautas vēstur-

nieka acīm. LVIŽ 1937, I. 40) Dažas agro viduslaiku arabu ģeografu ziņas par baltu tautām. LVIŽ 1937, III. 41) Arabian Geographers and the Early Baltic Peoples. Baltic and Scandinavian Countries, Gdynia, 1938, IV, 2. 42) Tas pats — poļu tulkojumā. žurnalā „Jantar" 1938. 43) Point de vue letton sur la Question Baltique en 16. siècle. Pirmā Baltijas Vēsturnieku konferencē 1937. Rīgā, 1938. 44) P. Einhorna raksti par latviešiem. SuM 1937, IV 45) Senas ģeografiskas leģendas par Baltijas jūras zemēm (Aethicus Ister). SuM 1938, I. 46) Baltu tautas kristīgās ēras pirmajā gadu tūkstotī. Tautas vēsture 1938. 47) Appunti sintetici sulla storia del Popolo Lettone. Grāmatā: La Lettonia (serija II Mondo di oggi). Romā 1939. 48) Aistu sūtņi pie Teodorika Ravennā. Veltijums prof. R. Viperam 1939, 294—326.

23. **Profesors Kārlis Straubergs,** dzimis 1890. gada 14. jūnijā Džūkstē; tēvs Jānis, māte Amālija, dz. Sniķere; Liel-Straģu mājās dzimtai var izsekot līdz 17. g. s. Beidzis Jelgavas ģimnaziju ar zelta medaļu 1909. g., bet Maskavas Universitates vēstures un filoloģijas fakultati 1916. g. ar zelta medaļu un arī Maskavas Archeoloģijas institutu 1916. g. ar mācīta archeologa gradu. 1919. g. 17. septembrī apstiprināts par Latvijas Universitates mācības spēku un 1920. g. 24. janvarī par štata docentu klasiskā filoloģijā, pēc tam arī par vecāko docentu; 1929. g. 30. janvarī aizstāvējis disertaciju „Latīņu paraugu iespaids Horātija dzejā" ieguvis doktora gradu un 1929. g. 23. martā ievēlēts par profesoru. Plašākas ziņas sk. LUX, 183—184. Strādājis vidusskolās Maskavā un Rīgā, 1916. g. aicināts par Kara muzeja pārzini; šo muzeju vadijis arī 1919.—1920. gadā; no 1919. g. jūlija līdz 1922. g. bijis Izglītības ministrijas archivu, biblioteku un muzeju nodaļas vadītājs, 1919. g. izpildijis arī Mākslas departamenta direktora uzdevumus; 1924. g. bijis izglītības ministrs, no 1925. g. līdz 1937. g. fakultates sekretars, no 1937. g. dekans, no 1925. g. līdz 1929. g. un atkal no 1931. g. fak. pārstāvis Universitates padomē; darbojies daudzās Izglītības ministrijas un Universitates komisijās. No 1929. g. 1. maija Latviešu folkloras krātuves pārzinis. Bijis Kr. Barona tautas augstskolas direktors no tās dibināšanas 1933. g. līdz 1937. g. No 1934. g. Kulturas fonda techniskās komisijas priekšsēdētāja vietnieks, no 1938. g. Valsts vēsturiskā muzeja koleģijas loceklis, Vēstures instituta valdes loceklis un saimniecības pārzinis, no 1939. g. Profesiju kameras un Valsts kulturas padomes loceklis, Profesiju kameras zinātņu un izglītības sekcijas priekšsēdētājs, Valsts kulturas padomes Latviešu dzīvesziņas komisijas priekšsēdētājs. Bez tam ir biedrs Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komitejā, Filologu biedrības priekšsēdētāja

biedrs un bibliotekars, vada Rīgas Latviešu biedrības nacionalās kulturas nodaļas biroju un priekšlasijumus. Ir Latviešu un italiešu tuvināšanās b-bas priekšnieks, no 1937. līdz 1939. g. Latv. un poļu tuvināšanās b-bas priekšnieks, biedrs vairākās citās tuvināšanās un starptautiskās kopdarbības biedrībās, kā arī Sabiedriskā klubā. Ārzemju komandējumos bijis 1922. g. Italijā, 1923., 1926., 1927., 1928. g. Italijā un Francijā, 1929., 1930., 1933., 1934., 1936., 1937., 1938., 1939. g. — visvairāk Italijā, bet arī Grieķijā un Balkānu valstīs, Vācijā, Beļģijā, Austrijā, Francijā, Skandinavijas valstīs, Somijā un tuvākās kaimiņu zemēs. Apbalvots ar Latvijas Atbrīvošanas kara, kā arī ar Latvijas Atbrīvošanas cīņu 10 g. jubilejas medaļām, Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru 1929. g., Polonia Restituta III šķiru 1937. g., Corona d'Italia III šķiru 1937. g. un Sv. Silvestra ordeņa III šķiru 1938. g. Piedalijies 1928. g. no 27. IV līdz 5. V Florencē „Primo Congresso Internazionale Etrusco", 1929. g. no 15. IV līdz 5. V Vācu valsts archeoloģijas instituta 100 g. jubilejas svinībās Berlīnē, 1929. g. no 8. līdz 20. V L. U. profesoru un studentu ekskursijā uz Zviedriju, 1929. g. Romā Starptautiskā intelektualās tuvināšanās komisijas tautas mākslas konferencē, 1930. g. Antverpenē II Tautas mākslas kongresā, 1933. g. 6.—15. V Somijā K. Krōnes 70 g. dz. d. svinībās, 1936. g. 29. I—4. II Varšavā, 7.—14. V Krakovā Latvijas izstādes rīkošanā, 1938. g. II Starptautiskā antropoloģijas un etnoloģijas kongresā Kopenhagenā, 1939. g. trešajā Starptautiskā tautas deju konferencē Stokholmā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 184—185): A. Grāmatas: 41) Horatija dzejas, II. 1930, 75 lpp. 42) L. U. filol. un filozof. fak. bibliografija, II. 1930, 32 lpp. 43) Horaz. Studien z. Entwicklung d. römischen Poesie. 1931, LUR fil. I, 4, 161—360. 44) Romiešu literatura. 1936, 236 lpp. 45) Horatija dzejas, III. 1936, 157 lpp. 46) Grieķu kapu uzraksti. 1937, LUR fil. III, 9, 313—352. 47) Kopā ar J. Straubergu Bērzmuiža un viņas vēsture. 1937, 1939², 342 lpp. 48) Dienvidu skaņas. 1938, 104 lpp. 49) A. Policiano. Orfejs. 1939, 61 lpp. 50) Reliģija grieķu kolonijās Melnās jūras ziemeļos un rietumos. LUR fil. V, 3, 32 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 51) Pārskats par archivu un bibliotekū nodaļas darbību. IMM 1920, II, 167—169. 52) Pārskats par Latvijas archivu stāvokli. IMM 1920, II, 277—279. 53) Atskats uz mūsu izglītības gaitas pirmajiem desmit gadiem. Zemnieku gada grāmata 1928, 131—135. 54) Latviešu folkloras krātuve. IMM 1929, II, 561—566. 55) Tautas mākslas komisijas I konference Romā. IMM 1929, II, 544—548. 56) Pārdomas. Jaunatne 1929, II, 5—6. 57) Vecie un jaunie. Ib. 1929, VIII/IX, 1—2. 58) Tradicijas. Ib. 1929, XI/XII, 6. 59) Tautas tradicijas. Jelgavas skolotāju instituta abiturientu grāmata 1929. 60) Latviešu tērps un viņa raksta ornamentika. Latvieši I, 1930, 322—356. 61)

Izrakumi Trajāna forumā. FBR X, 1930, 77—79. 62) Jaunās tautas. Jaunatne 1930. III, 14—16. 63) Inteliģence. Un 1930, III, 5—6. 64) Vergilijs. IMM 1930, II, 421—426; arī Un 1930, IV, 1—3. 65) Antikās pasaules iespaids latviešu literaturā. Latvieši II, 1932, 311—326. 66) Kopdarbība latviešu un igauņu folklorā. Latvijas un Igaunijas Biedrības mēnešraksts 1933, 3, 17—19. 67) Zviedru laiki latviešu tautas tradicijās. Zviedru laikmets Latvijā 1934, 15—16. 68) Latvju mitoloģija. LKV XI, 1934, 21708—21752. 69) Gabriele d'Annunzio. TV 1934/35, 6, 1—5. 70) Latviešu lauku sēta kā mūsu kulturas glabātāja. XII lauksaimniecības nedēļa Rīgā 1935, 18—23. 71) Latviešu folkloras pētijumu sasniegumi pēdējos desmit gados. Latv. un ig. b-bas mēnešr. 1935, 3/4, 25—29. 72) Liecības par senlatviešu aistetiskām tieksmēm un gaumi. Latv. lit. vēsture, I, 1935, 412—417. 73) Uzruna Jānim Sobjeskim Grodņā. Veltijums prof. A. Tentelim 1936, 154—155. 74) Buramie vārdi. SuM 1936, I, 135—141. 75) Tautas dziesmu Rīga. SuM 1936, III, 99—109. 76) Limbaži un Lēdurga 19. g. s. trīsdesmitos gados. SuM 1936, IV, 127—135. 77) Pasaules jūra. SuM 1937, IV, 169—175. 78) Jaunākie izrakumi Italijā. Vēstures atziņas un tēlojumi 1937, 238—248. 79) Latviešu folkloras krātuves darbs. Ib. 381—388. 80) Antikā kultura un mēs. Skolu dzīve 1937/38, 2. 81) Etrusku mīkla. Sēj 1937, I, 496—499. 82) Kuldīgas ārsta Veiganda vēstijums par Kurzemes zemnieku fiziku. Tautas vēsturei 1938, 250—256. 83) Izglītības un kulturas politika. Latvija divdesmit gados 1938, 229—261. 84) Organizacijas disciplinē studentus. Stud 1938, 10—11. 85) F. Baloža dzīves gaita un darbi. SuM 1938, I, 9—18. 86) Vecākās liecības par „debesu grāmatām" Ib. 157—158. 87) Prof. E. Felsberga piemiņai. Stud 1928, 139. 88) Prof. Dr. phil. Arnolds Spekke. LVIŽ 1937, 2, 307—310. 89) Prof. Pēteris Šmits. LVIŽ 1938, 3, 467—470. 90) Prof. J. Kauliņš. Sēj 1938. 91) Liecības par latviešu tērpa attīstību vēsturiskos laikos. Latv. tautas tērpi II, 93—97. 92) Tautas dziesmu nozīme vēsturē. LVIŽ 1938, 4, 563—568. 93) Latviešu kulturas sasniegumi. Aizs 1938, 1, 5—9. 94) Ainas no latviešu un Latvijas kulturas vēstures. Valsts Kulturas padomes I sesija 1939, 43—58. 95) Konstantīns Petss. SuM 1939, 2, 26—27. 96) Raganu prāvu idejiskie pamati Latvijā 17. g. s. LVIŽ 1939, 2, 213—240. 97) Vilkaču ideoloģija Latvijā. Krāj. prof. R. Viperam 1939, 98—115.

C. Raksti dienas presē: 98) Klasiskā filoloģija un viņas panākumi 19. g. s. LV 1920, 57, 60, 72, 78. 99) Solis uz priekšu. LK piel. 1921, 6, 12. 100) Domas par mūsu literaturu. BrZ 1926, 39, 50, 110. 101) Neapole seno rakstnieku atmiņās un leģendās. BrZ 1926, 233. 102) Vergilija leģendas. BrZ 1926, 245, 251. 103) Mesianisms. BrZ 1926, 286. 104) Saulgriežu svētkos. BrZ 1927, 288. 105) Atdzimšana. BrZ 1927, 85. 106) Dunkana „Oidips" Nac. teatrī. BrZ 1927, 94. 107) Vai Herdera institutam dodamas augstskolas tiesības. PBr 1927, 18. 108) Etrusku kongress. BrZ 1928, 106. 109) Italijas vēstules. BrZ 1928, 140, 144, 152. 110) Austrumeiropas zemju vēsturnieki Rīgā. BrZ 1928, 167. 111) Siltās zemēs. BrZ 1929, 10. 112) Mūsu zinātnieku un studentu ekskursija Zviedrijā. BrZ 1929, 111, 113. 113) Italija rudenī. BrZ 1929, 264. 114) Pestīšanas nojauda. BrZ 1929, 290. 115) Vecie un jaunie. ZS 1930, 22. 116) Gustavu Adolfu pieminot. BrZ 1930, 252. 117) Inteliģence un politika. BrZ 1931, 58. 118) No veciem laikiem. BrZ 1931, 226, 274. 119) Gadu maiņā. BrZ 1932, 296. 120) Zemnieku darba vērojumi. BrZ 1933, 232, 328. 121) Neesam pesimisti. BrZ 1934, 72. 122) Senajos Ziemassvētkos.

BrZ 1934, 294. 123) Lauku apburšana un kaitēšana. BrZ 1934, 298. 124) Johans Kanolds un latvieši. BrZ 1935, 250, 256, 273. 125) Latviešu tērps. BrZ 1935, 91, 95. 126) Itālija un viņas kultura. BrZ ilustr. piel. 1935, 15. 127) Zemes svētki. BrZ 1930, 12. X. 128) Jūlijs Cezars — rakstnieks. BrZ 1936, 26. 129) Latviešu tautas tradiciju krājumi. BrZ 1936, 67. 130) Odiseja zemē. BrZ 1937, 163. 131) Olimpijā. BrZ 1937, 193, 199. 132) Idile latviešu dzejā. BrZ 1937, 259. 133) Kulturas slāpes. BrZ 1938, 23. 134) Gabriels d'Anuncio. BrZ 1938, 53. 135) 15. maijs un rakstniecība. BrZ 1938, 108. 136) Profesors Pēteris Šmits — folklorists. BrZ 1438, 129. 137) Agrā renesanse Policiano dzejā. BrZ 1938, 287, 293. 138) Šis un tas par rakstu mākslu. BrZ 1939, 90. 139) O folklorze łotewskim. Tygodnik Illustrowany 1938, 20. X.

Bez tam vairāk par 500 rakst. LKV par latviešu folkloru, maģiju un romiešu literaturu.

24. **Profesors Pēteris Šmits (†).** Par izciliem nopelniem Latvijas labā 1938. gada 15. maijā saņēmis augstāko godinājumu zinātnē — Tēvzemes balvu. Beidzamos gados viņu darbā stipri kavējusi slimība, līdz 1938. gada 5. jūnijā pēc īsām ciešanām viņš slēdzis savas acis uz mūžību. Tuvākas ziņas sk. LUX, 185—191.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 190—191): A. Grāmatas: 30) Ievads valodniecībā. 1934. 31) Ievads baltu filoloģijā. 1936. 32) Latviešu mitoloģija. 1926. 33) Latviešu pasakas un teikas. I—XV, 1925—1937. 34) Skaistākās latviešu pasakas. 1934. 35) Ķīniešu pasakas. 1936. 36) Vēsturiski un etnografiski raksti. (Beverīna, Autīna, Sotekle. Thalibaldus, Vesthardus, Russinus. G. Manceļa spredikļu grāmata kā vēstures avots. Vēstures nedrošība. Ceļojums pa ārzemēm 1912. g. Par dzimtas attīstības terminoloģiju. Kāšu krusts. Tautas dziesmu puķu dārzs. Nedrošas tautas dziesmas. Par seno latviešu apģērba krāsu. Par mīlestību un precībām tautas dziesmās. Seno latviešu zemkopība.) 1937. Prof. P. Šmita redakcijā: 37) (Kopā ar prof. J. Endzelīnu) „Izrunas un rakstības vadonis" 8. izd. 1930. 38) „Latviešu pareizrakstība" (sar. Kr. Ancīts un Kurcalts). 1936. 39) „Latvijas vadošie darbinieki" 1935. 40) Tautas dziesmas I 1936, II 1937, III 1938. 41) Jāņu dziesmas. 1937. (sar. O. Līdeks). 42) Senās suitu kāzas un ķekatas. 1937. (sar. J. Šperliņš). 43) Фольклор Русских крестьян Яунлатгальскаго уезда. Собраны И. Д. Фридрихом. 1936.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 44) Par baltu aizvēsturi. RLBZK 1936. 45) Apsīšu Jēkaba raksti. RLBZK 1930. 46) Hērodota ziņas par senajiem baltiem. RLBZK 1930. 47) Nīcas tautas dziesmas. RLBZK 1930. 48) Prāvests Dr. theol. h c. Kārlis Kundziņš, RLBZK 1930. 49) Priekšvārdi. Latvieši I 1930. 50) Valodas liecības par senajiem baltiem. Latvieši I 1930. 51) Latviešu mitoloģija. Latvieši I 1930. 52) Tautas tradicijas. Latvieši I 1930. 53) Dažādi laikmeti tautas dziesmās. Latvieši II 1932. 54) Vēstures liecības pasakās. Vēstures atziņas un tēlojumi 1937. 55) Latviešu etnografija. Latvijas zeme, daba un tauta 1937. 56) Das lettische Volkslied. Literatura 1928. 57) Persian dualism in the Far East. At the University press, Oxford, 1934. 58) Latviešu mitoloģija. Latviešu literaturas vēsture 1935. 59) Tautas gara mantas prozā. Latviešu literaturas vēsture 1935. 60) Koku loma mītos. LTD 1929. 61) Kristības. LTD 1929. 62) Ļaužu šķiras jeb kār-

tas. LTD 1929. 63) Vērpšana un aušana tautas dziesmās. LTD 1929. 64) Kā senāk jaunieši kājas āvuši. LTD 1929. 65) Seno latviešu dzimtas. LTD 1929. 66) Jauniešu mīlestība tautas dziesmās. LTD 1930. 67) Precības un derības. LTD 1930. 68) Seno latviešu vedības. LTD 1930. 69) Seno latviešu kāzas. LTD 1931. 70) Latviešu mitoloģija. LTD 1932. 71) Miršana un bēres. LTD 1932. 72) Meitās iešana un rupjās dziesmas. LTD 1932. 73) Chinesische Elemente im Mandschu. Asia Major 1932. 74) Altaische Zahlwörter. Somalais-Ugrilaisem Sruran Toimituksista LXVII. 75) (Etymologische Beiträge.) Zur Etymologie des finnischen Wortes poro „Renntier" Somalais-Ugrilaisem Sruran Toimituksista LXVII 1934. 76) Ai kundziņ, bajāriņ. SuM 1937. 77) Latvijā atrastās ķīniešu lietas. SuM 1937.

25. **Profesors Arveds Švābe,** dzimis 1888. g. 25. maijā Lielstraupes muižā kā stārasta Mārtiņa un Trīnas (dz. Dubavas) vecākais dēls, mācijies muižas un draudzes skolā, 1900.—04. g. K. Millera realskolā Cēsīs, 1904.—05. g. Liepiņa tirdzniecības skolā Valmierā, 1905.—06. g. Jelgavā gatavojies abiturija pārbaudijumiem, 1906.—07. g. strādājis tēva mājās Lielstraupes Zvejniekos, 1907. g. Pēterburgā ieguvis mājskolotāja tiesības matematikā, 1908. g. Rīgā arī dabas zinātnēs, 1909.—10. g. palīga skolotājs Lēdurgas draudzes skolā, 1910.—11. g. matematikas skolotājs Stalaža proģimnazijā Rūjienā, 1911.—16. g. Švābe studēja Šaņavska Universitatē Maskavā, sākumā dabas zinātnes, vēlāk vēsturi, 1914.—15. g. skolotājs Celmas proģimnazijā Rīgā, 1916.—18. g. pasta ierēdnis Vladivostokā uz Vladivostokas-Harbinas dzelzceļa, 1918.—19. g. turpat Sibirijas un Urala Latv. nacionalās padomes centralā biroja sekretars, piedalijies Imantas pulka organizēšanā, 1919. g. novembrī atgriezies Latvijā kā delegats minētā pulka un bēgļu lietās, 1919. g. dec. līdz 1920. g. 1. maijam ierēdnis Ārlietu ministrijā, 1920.—22. g. Satversmes sapulces loceklis. 1921.—25. g. studēja tiesības L. U., 1924.—25. g. Latvju rakstnieku un žurnalistu arodbiedrības priekšsēdētājs, 1926.—28. g. Nacionalā teatra direkcijas loceklis, no 1927. g. Latviešu konversacijas vārdnīcas galvenais redaktors, no 1929. g. Latvijas tiesību vēstures privatdocents, no 1930. g. docents, 1932. g. 24. maijā ar disertaciju „Livonijas senākās bruņnieku tiesības" ieguva Dr. iur. gradu, 1932. g. ievēlēts par prof. juridiskā fakultatē, 1936. g. pārgājis uz filoloģijas un filozofijas fakultati par Latvijas vēstures profesoru, no 1936. g. 28. janvara Latvijas Vēstures instituta biedrs, no 1939. g. janvara vicedirektors, no 1938. g. Preses biedrības priekšsēdētāja biedrs. 1938. g. februarī ievēlēts par Igauņu zinātņu biedrības koresp. biedru, no 1932. g. arī R. L. B. zinātņu komitejas kārtējs biedrs. Bijis zinātniskos komandējumos

Zviedrijā, Vācijā, Polijā, Austrijā, Italijā. Piedalijies starptautiskos vēstures zinātņu kongresos 1933. g. Varšavā un 1938. g. Cīrichē, bet 1937. g. I Baltijas vēsturnieku konferencē Rīgā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. un 3. šķiru un Polonia Restituta komandiera krustu.

Iespiestie darbi: 1) Rainis vai Plūdonis? 1912, 52 lpp. 2) Latvju kulturas vēsture. I sējums: Sabiedriskā kultura. I daļa: Dzimts satversme. 1921, 268 lpp. 3) Latvijas vēsture. I daļa. Rīgā, 1921, 88 lpp. 1925², 96 lpp. 4) Latvju kulturas vēsture. II daļa: Feodalā satversme. I puse: Māras zemes kungi. 1922, 194 lpp. 5) Latvijas vēsture. II daļa. 1922, 154 lpp. 1925², 172 lpp. 6) Latvijas vēsture. III daļa. 1923, 154 lpp. 7) Raksti par latvju folkloru. I. 1923, 109 lpp. 8) Latvju tautas pasakas II. 1923, 477 lpp. 9) Latvju tautas pasakas, 7—9 burtn. 1924, 224 lpp. 10) Prozas māksla. Teoretisku rakstu krājums A. Švābes redakcijā. 1924, 201 lpp. 11) Latvijas vēsture, I. 1925², 246 lpp. 12) Pagasta vēsture, I. 1926, 413 lpp. 13) Smiltenes novada zemnieki 1601. un 1630. gadā. 1927, 20 lpp. 14) Vecpiebalgas zemnieku sūdzība Zviedrijas karalim Kārlim XI 1695. gadā. 1927, 18 lpp. 15) Vecākās zemnieku tiesības. 1927, 42 lpp. 16) Drustu pagasta tiesas spriedumi. 1927, 36 lpp. 17) Grundriss der Agrargeschichte Lettlands. 1928, 359 lpp. 18) Agrarian History of Latvia. 1929, 125 lpp. 19) Histoire agraire de la Lettonie. 1929, 136 lpp. 20) Zemes attiecību un zemes reformu vēsture Latvijā. 1930, 172 lpp. 21) Kurzemes muižas tiesības. 1931, 46 lpp. 22) Livonijas senākās bruņnieku tiesības (doktora disertacija). 1932, 168 lpp. 23) Die älteste schwedische Landrevision Livlands. LUR tauts. un ties. zin. fak. serija II, 3, 1933, 260 lpp. 24) Kārļa XI kara sodu likums. 1935, 94 lpp. 25) Latvju tiesību vēsture (novilkums no LKV XI). 1935, 70 lpp. 26) Senās Latvijas vēstures avoti, 1. burtnīca. 1937, 214 lpp. 27) Straumes un avoti, I. 1938, 412 lpp.

B. Raksti periodikā un rakstu krājumos: 28) Pasaules rūgtums mūsu jaunākā lirikā. Jaunā Dienas Lapa 1913, 16, 19, 21. 29) Latvju dainas kā materials sociologiskai estetikai. D 1914, 1, 94—101; 2, 177—186 un 3, 282—290. 30) Stils un juteklība. D 1914, 10/11, 1227—1234 un 12, 1308—1315. 31) Dzīves patiesība un mākslas patiesība. R 1914, 2, 32—35. 32) Dzejnieks kā socialists. Tagadne 1914, 3, 12—16. 33) Ernsts Hekels kā reformators, pētnieks un domātājs. Tagadne 1914, 4, 11—14 un 6, 7—12. 34) Latviešu Dievs un latviešu velns. D 1915, 1, 87—102. 35) Valoda kā ideoloģija. D 1915, 2, 194—203; 3, 309—314; 4, 375—382 un 5, 541—547. 36) Rainis kā dzejnieks. Jaunais Vārds 1915, 198. 37) Отклики национальной борьбы в латышском мифотворчестве. Голос Минувшаго. 1915, 233—240. 38) Vēstules par nacionalo kulturu. Taur 1916, 4, 23—29; 5, 23—29; 7, 27—32 un 8, 28—32. 39) Kara dainas. Taur 1917, 1, 27—34, 2, 90—97 un 3, 168—172; 1918, 4, 223—225; 5/6, 292—295 un 7/8, 380—385; 1919, 1/2, 36—40 un 1920, 1, 43—48. 40) Nācija un politika. Taur 1917, 3, 172—184. 41) Latviešu saule. Taur 1920, 2, 40—44. 42) Ozols un liepa latviešu reliģijā. IMM 1920, 7, 40—46; 8, 135—151; 9, 260—267 un 10, 343—346. 43) Pagastu satversme līdz 17. g. s. Socialā politika 1920, 2/3. 44) Latvju senā sabiedriskā kultura. Kulturas Svētki 1920. 45) Rainis mākslinieks. Socialdemokrats 1920, 80. 46) Japāņu dzeja. LV 1920, 136 un 140. 47) Domas par mākslu. Rit 1921, 1, 57—59

un 2, 139—144. 48) Kārļa Skalbes pasakas. Rit 1921, 3, 216—220. 49) Jānis Jaunsudrabiņš. Rit 1921, 4, 293—299. 50) Atbilde uz P. Liepiņas recenziju par Latvju kulturas vēsturi. IMM 1921, 3, 320—322. 51) Lapa no brīvzemnieku vēstures zviedru laikos. IMM 1921, 5, 452—458. 52) Leidas vīrs. Kulturas Balss, sabiedrisku un zinātnisku rakstu krājums, I, 1921, 35—40. 53) Latvijas starptautiskais stāvoklis 12. un 13. g. s. Dgggr 1922, 89—102. 54) Latvju zemnieks 1624. g. IMM 1922, 2, 165—180. 55) Ekspresionisma gals. Rit 1922, 1, 66—68. 56) Latvju dainu vecums. LGr 1923, 9/10, 13—19. 57) Latvju dainas. Rit 1923, 3, 190—194. 58) Dante Gabriels Roseti. Rit 1923, 8, 611—615 un 10, 771—774. 59) Pagastu satversme līdz 19. g. s. TMV 1923, 8/9, 293—312; 1924, 1, 18—31; 2, 84—93; 4, 181—187; 8, 305—315 un 9, 353—378; 1925, 2, 593—603; 3, 641—647; 4, 689—694; 5/6, 756—772 un 10, 881—888. 60) Latvju dainu vecums. LGr 1924, 2, 117—122. 61) Tuvākie uzdevumi latvju dainu pētīšanā. Stud. 1924, 25. 62) Laulības attīstības gaita. Socialdemokrats 1924, 28. 63) J. Rainis 1865—1925. JZ 1925, 235. 64) J. Rainis. Rit 1925, 8, 571—575. 65) Traģiskais dzīvē un mākslā. TV 1925, 1, 12—14. 66) Latvijas tiesību vēstures literatura. Jur 1928, 1, 17/18—19/20 un 2, 43/44—45/46. 67) Klaudija Tota rīkojums par Vidzemes dzimtsļaudīm 22. sept. 1671. g. Jur 1928, 4, 107/108—111/112 un 6, 167/168—171/172. 68) Pārskats par Latvijas agraro vēsturi. Materiali Latvijas agrarās reformas vēsturei, 1929, 359—395. 69) J. Rainis. JZ 1929, 208. 70) Livonijas senākās bruņnieku tiesības. TMV 1929, 5, 144—151; 6, 195—204 un 7/8, 272—285; 1930, 1/2, 14—37; 5/6, 157—182 un 11/12, 404—421; 1931, 3/4, 116—125; 8/9, 333—344 un 11/12, 429—464. 71) Brāļu lielģimene. LTD V, 1930, 171—191. 72) Mīlestības simbolika. LTD VI, 1930, 5—10. 73) Tālās un tuvās tautas. LTD VII, 1931, 5—19. 74) Tilta un laipas simbolika. LTD VII, 1931, 499—506. 75) Kurzemes muižas tiesības. IMM 1931, 3, 256—267; 4, 375—387 un 5/6, 522—539. 76) Latviešu tautas tiesiskie uzskati. Latvieši II, 1932, 15—25. 77) Vaieldavaid küsimusi Liivi-ja Eestimaa rüükiõiguse kodifikatsiooni ajaloos. Ajalooline Ajakiri, 1932, 3, 159—164. 78) Gustavs Ādolfs (1594.—1632.). Stud 1932, 191. 79) Piezīme pie J. Lauvas kga raksta. TMV 1932, 7/8, 260—261. 80) Kuršu ķoniņu un novadnieku tiesiskais stāvoklis. RLBZK 21 A, 1933, 23—134. 81) Der rechtliche Zustand der „Kurischen Könige" RLBZK 21 A, 1933, 134—138. 82) Das Naturrecht und die Aufhebung der Leibeigenschaft in Livland. Résumés des communications présentées au congrès Varsovie, 1933, I, 331—335. 83) Mūsu sodu likumu valoda. TMV 1933, 6/8, 129—144 un 1935, 3, 585—594. 84) Vidzemes un Kurzemes zemnieku likumi. TMV 1933, 11/12, 255—277. 85) Nikolajs Bušs. IMM 1933, 10, 292. 86) Atbilde H. Ēlersa kungam. TMV 1934, 1/2, 41—45 un 48—50. 87) Kārļa XI kara sodu likumi. TMV 1935, 1, 44—136. 88) Civillikumi, tulkojums, 1935. g. izdevums. TMV 1935, 4, 863—873. 89) Kas par Vidzemes seno dzīvi lasams Polijas bibliotekās. JZ 1935, 203. 90) Latviešu vēsture kā nacionala zinātne. BrZ 1935, 227. 91) Krišjānis Barons 1835.—1923. BrZ 1935, 248. 92) Latviešu Konversacijas Vārdnīca. BaSC 1935, 1, 109—110. 93) Karolinas recepcija Latvijā un Igaunijā. TMV 1936, 4, 831—850. 94) Kuršu līgumi. Veltijums izglītības ministram un profesoram Dr. h. c. A. Tentelim, 1936, 38—46. 95) Jersikas karaļvalsts. SuM 1936, 1, 5—31. 96) Rīgas 13. g. s. tiesības. SuM 1936, 3, 5—24. 97) Latviešu zemnieks 16. g. s. historiografijā.

SuM 1936, 4, 38—49. 98) Tālava. Sēj 1936, 2, 135—141 un 4, 363—374. 99) Latviešu vēstures tiesības. BrZ 1936, 21 un Stud 1936, 2, 33—35. 100) Nāves smaidošais vaigs (Anša Gulbja piemiņai). BrZ 1936, 38. 101) Zūrenieku sūdzības zviedru grāfam Bjelkem 1753. g. BrZ 1936, 177, 183 un 189. 102) Augusts Tentelis, 23. XI. 1876. — 23. XI. 1936. BrZ 1936, 265. 103) Stefans Batorijs (350 g. nāves dienas piemiņai). BrZ 1936, 283 un 284. 104) Latviešu zemnieku vēstures avoti un uzdevumi. Tēvijas Sargs 1936, 41. 105) Die historische Rolle der Grossen und Kleinen Gilde zu Riga. Die Neuen Wirtschaftsgesetze Lettlands, I, 1936, 117—122. 106) Die politischen Rechte der Grossen Gilde zu Riga. Die Neuen Wirtschaftsgesetze Lettlands, I, 1936, 123—127. 107) Lielās un Mazās Ģildes loma Rīgas likteņos. JZ 1936, 3 un Stud 1936, 1, 10—11. 108) Brīvie senprūši. R 1936, 351. 109) Jelgavas pilsētas satversme treju hercogu laikā (1573.—1682.). SuM 1937, 3, 3—20. 110) Sigismunda Augusta Livonijas politika LVIŽ 1937, 1, 67—109 un 4, 483—522. 111) Kurzemes hercoga Jēkaba lauksaimniecības likumi. LVIŽ 1937, 3, 363—403. 112) Prezidents — latviešu vēsturnieks. Kārļa Ulmaņa 60 gadi, svētku raksti, 233—237. 113) Leģendarais vēsturē. Aizs 1937, 6, 402—404. 114) Vidzemes pagasta vēsture. Vidzemes pagastu pašvaldības, 1937, 3—10. 115) Kuršu valstis. Sēj 1937, 1, 21—24 un 12, 1245—1259. 116) Jaunais civillikums latvju tiesību vēstures gaismā. TMV 1937, 2, 326—337 un BrZ 1937, 65. 117) Aleksandrs Būmanis. TMV 1937, 4, 918—923. 118) Prezidents un latviešu vēsture. BrZ 1937, 198. 119) Astoņpadsmitā novembra vēsturiskā jēga. BrZ 1937, 262. 120) Baltijas zemju vēstures problema. JZ 1937, 181. 121) Senprūšu kultura. R 1937, 3—4. 122) Senprūšu brīvības cīņas. R 1937, 24. 123) Senprūšu pirmā sacelšanās. R 1937, 25. 124) Senprūšu varonīgās cīņas. R 1937, 26. 125) Divdesmit astotais janvaris. R 1938, 28. 126) Kas bij Latviešu Indriķis. SuM 1938, 4, 11—37. 127) Agrārā reforma. Latvija 20 gados, 1938, 199—227. 128) Astotais starptautiskais vēsturnieku kongress. BrZ 1938, 208. 129) Okres Polski w dziejach Inflant. Tygodnik Illustrowany 1938, 47. 130) Mūsu agrārā reforma. BrZ 1938, 262. 131) Die Nachwirkungen der Wikingerzeit in der lettischen Rechtsgeschichte. Pirmā Baltijas vēsturnieku konference, 1938, 197—205. 132) Latviešu zemnieku brīvlaišanas politiskās un tiesiskās idejas. Pagātne un tagadne, II, 1938, 128—134. 133) Mūsu senās naudas sistemas. LVIŽ 1939, 2, 177—212. 134) Latvijas cilšu tiesības. Darbam un tiesībām, 1939, 73—100. 135) Limbažu brīvības grāmata. L. U. akademiskās sabiedrisko zinātņu b-bas rakstu krājums II, 1939, 9—28. 136) Meklēsim latviskas tradicijas. BrZ 1939, 23. 137) Atjaunotās dzīves ziņa. BrZ 1939, 108. 138) Laicīgais un mūžīgais mākslā. BrZ 1939, 000. 139) R. Viperam šodien 80 gadu. BrZ 1939, 155. 140) Daži Livonijas saimniecības vēstures avoti 1540—68. g. Latvijas vēsturnieku veltijums R. Viperam, 1939, 54—97.

C. Recenzijas: 141) Krodznieka, Latvijas vēsture, I. LS 1920, 26. 142) A. v. Bulmerincq, Die Besiedelung der Mark der Stadt Riga, 1201—1600. IMM 1922, 10, 1085—1086. 143) Baltazara Rusova, Livonijas chronika, Ed. Veispāla tulkojumā. JZ 1926, 101. 144) Karl Duzmans, Lettland för och nu. JZ 1926, 137. 145) Art. Štāla, K. Broces „Dažādu Vidzemes pieminekļu skatu krājums" JZ 1926, 149. 146) Divi jauni tautas dziesmu izdevumi. Dg 1928, 10, 1290—1294. 147) J. Juškevičs, Hercoga Jēkaba laikmets Kurzemē. Dg 1932, 5, 576—579. 148)

Stērstu Andreja kopoti raksti. TMV 1935, 3, 640—644. 149) Jüri Uluots, Grundzüge der Agrargeschichte Estlands. BaSC 1936, 2, 300—301 un TMV 1936, 1, 210—212. 150) Prof. A. Spekke, Latvieši un Livonija 16. g. s. BrZ 1936, 55. 151) E. Dunsdorfs, Uksenšernas Vidzemes muižu saimniecības grāmatas 1624.—1654. LVIŽ 1937, 1, 137—139. 152) H. Lowmiański, The Ancient Prussians. LVIŽ 1937, 1, 145—148. 153) J. Straubergs, Rīgas latviešu pirmās nacionalās cīņas 18. g. s. LVIŽ 1937, 2, 299—300. 154) K. Gloger, Baltikum. LVIŽ 1938, 3, 452—455. 155) Генрих Латвийский, Хроника Ливонии. Введение, перевод и комментарии С. А. Аннинского. LVIŽ 1938, 4, 702—709. 156) S. Mews, Ein englischer Gesandtschaftsbericht über den polnischen Staat zu Ende des 16. Jahrhunderts. LVIŽ 1938, 4, 709—711. 157) Latviešu vēsture I, 1. d., prof. Fr. Baloža un prof. A. Tenteļa redakc. BrZ 1938, 297; 1939, 5. 158) Jauns mūsu satversmes vēstures pārskats. BrZ 1939, 102.

D. Daiļliteraturas grāmatas: 159) Kā Dobulis brauca pie pelēkā barona viesos. Stāsts. Rīgā, 1911, 100 lpp. 160) Inteliģenti. Stāsts. Rīgā, 1912, 239 lpp. 161) Pilsēta. Poema. Rīgā, 1913, 80 lpp. 162) Klusie ciemi. Dzejoļi. Rīgā, 1920, 64 lpp. 163) Bulvāri. Poemas, Rīgā, 1920, 63 lpp. 164) Ceļā. Stāsti un tēlojumi. Rīgā, 1920, 143 lpp.; 1924², 128 lpp. 165) Japāņu lirika. Tulkojumi (5.—24. lpp. tulkotāja ievads par japāņu dzeju). Rīgā, 1921, 80 lpp. 166) H. Longfellou, Dziesma par Hajavatu. Tulkojis A. Švābe. Rīgā, 1921, 235 lpp.; 1937², 241 lpp. 167) Gong-gong. Tankas. Rīgā, 1922, 64 lpp. 168) Darbs. Romāns. Rīgā, 1922, 279 lpp.; 1925², 253 lpp. 169) Salauztais gredzens. Stāsti. Rīgā, 1923, 187 lpp. 170) Likteņa saistības. Stāsti. Rīgā, 1926, 133 lpp. 171) Vārds. Romāns. Rīgā, 1927, 129 lpp. 172) Piebalgas audēji. Vēsturiska spēle 8 ainās. Rīgā, 1930, 61 lpp. 173) Pasaku pasaule. H. un A. Švābes tulkojumā. Rīgā, 1931, 260 lpp. 174) V. Šekspīrs, Vindzoras jautrās sievas. Tulkojis A. Švābe. Rīgā, 1936, 94 lpp. 175) Sajonara. (Dzejas.) Rīgā, 1938, 112 lpp.

Bez tam rediģējis Latviešu konversacijas vārdnīcu (1927.—39. 19 sēj.), A. Būmaņa tulkotās Gaja Institucijas (Rīgā, 1938. 50 lpp.) u. c. Latviešu konversacijas vārdnīcā iespiesti ap 280 garāki A. Švābes raksti par vēstures, tiesību vēstures, saimniecības vēstures, folkloras un literaturas jautājumiem, 21 raksts par latvju folkloru un rakstniekiem italiešu Enciclopedia Italiana di scienze, lettere ed arti (1933.—37.) u. c.

26. **Profesors Augusts Tentelis,** dzimis 1876. g. 23. novembrī Vidrižu pagasta Kaln-Ennes mājās. Kā eksterns nolicis abiturijas eksamenus Pēterpilī, iestājies Pēterpils Universitates vēstures un filoloģijas fakultatē 1906. g., to beidzis ar I. šķiras diplomu 1910. gadā un atstāts pie universitates gatavoties profesurai vēsturē. No 1913. g. viņš ir latīņu valodas lektors Leshafta augstākos sieviešu kursos, 1913. g. nolicis maģistra eksamenus un no 1916. g. ir privatdocents Pēterpils Universitatē, kā arī lasa vēsturi Leshafta kursos. 1920. g. ievēlēts par Latvijas Universitates docentu vēsturē un 1921. g. par profesoru. (Plašākas ziņas sk. LUX, 191. lpp.) No 1923./24. m. g. A. Tentelis ir fakultates pārstāvis Universitates pa-

domē, no 1924./25. m. g. prorektors studentu lietās, no 1925. g. febr. rektora v. i., 1925./26. m. g. un 1926./27. m. g. rektors, 1927. g. filoloģijas un filozofijas fak. dekans līdz 1928. g. janvarim, kad iecelts par izglītības ministru, 1929./30. un 1930./31. m. g. bijis rektors. 1935. g. bijis par fakultates dekanu līdz rudenim, no 1935. g. līdz 1938. g. izglītības ministrs. Ir Latvijas Universitates Dr. hist. h. c., Upsalas un Tērbatas Univ. Dr. phil. h. c., Ungāru zinātņu akademijas biedrs, 1936. g. iecelts par šajā gadā nodibinātā Vēstures instituta direktoru. No 1938. g. Profesiju kameras goda korespondents, Valsts kulturas padomes loceklis, Latvijas kulturas vēstures komisijas priekšsēdētājs un Ordeņu kapitula loceklis. No 1923. g. ir Pieminekļu valdes un tāpat arī Valsts vēsturiskā muzeja padomes loceklis, no 1934. g. Baznīcas virsvaldes loceklis. Ir arī Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komitejas loceklis un no dibināšanas Latviešu un igauņu tuvināšanās biedrības valdes loceklis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III, II un I šķiru, Atzinības krusta ord. I šķiru, Ziemeļu Zvaigznes ordeņa II un I šķiru, Goda Leģiona ord. III šķiru, Baltās Rozes ordeņa III un I šķiru, Melnā Ērgļa ordeņa II šķiru un Igaunijas Sarkanā Krusta ordeņa I šķiru, Ģedimina ordeņa I šķiru, un Sv. Silvestra ordeņa I šķiru.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 192. lpp.): A. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 10) Latvijas Universitates otrie pieci gadi. LUX 50—68. 11) Domas par jaunatnes audzināšanu. Jaunatne 1929, I, 1—3. 12) Darba svētība. Jaunatne 1929, XI/XII, 1—3. 13) Latvieši ordeņa laikmetā. Latvieši I, 1930, 123—139; Die Letten in der Ordenzeit (iepriekšējā raksta tulkojums vācu val.). Letten I, 1930, 140—163. 14) Vergilijs un viņa laiks. IMM 1930, XI, 420—421. 15) Dziņa pēc augstākas izglītības. Un 1930, VIII, 1—2. 16) Mūsu sabiedrotās 12 gadu svētkos. Un 1930, II, 1—3. 17) Zemnieka likteņi. LL 1930, X, XI. 18) Zemnieka likteņi. Jaunatne 1930, III/IV, 1—7. 19) Gustavs Ādolfs kā Vidzemes kārtotājs. IMM 1931, II, 113—119. 20) Latviešu brīvības tieksmes. Latvieši II, 1932, 107—125. 21) Gustavs Ādolfs. IMM 1932, XI/XII, 209—215. 22) Vēstures pamati Latvijas un Igaunijas draudzībai. Latvijas-Igaunijas b-bas mēnešraksts, 1933, I, 18—23. Läti-Eesti sõpruse ajaloolised alused (iepriekš. raksta tulk. turpat). 23) Livonia. Enciclopedia Italiana, XXI, 332—334. 24) Ievadam. Zviedru laikmets Latvijā, 1934, 7—14. 25) Svensktiden i Lettlands historia. Zviedru laikmets Latvijā, 1934, 23—27. 26) Latvieši citu tautu vidū. 1934, VI, 122 lpp. 27) Latviešu stāvoklis no 13. g. s. līdz poļu laiku beigām. Latviešu literaturas vēsture II, 1935, 7—20. 28) Ievadam. SuM 1936, I, 3—4. 29) Rīga un latvieši 13. gadsimteņa sākumā. SuM 1936, III, 37—43. 30) Jauno skolas gadu sākot. IMM 1936, X, 381—387. 31) Latviešu cīņa par izglītību. Sēj 1936, I, 3—8. 32) Latviešu dziesma. Mana tēvu zeme. 1936, 265—269. 33) Uzruna skolotājiem. Skola — tautas acs. 1936, 3—7. 34) Skolas gars. Sēj 1936, II, 131—134. 35) Uzruna skolotājiem. Sēj

1936, VII, 692—694. 36) Skolas gars. Audz 1936, I, 1—6. 37) Mazpulka nozīme audzināšanā. Vadītājs 1936, I, 6—8. 38) Jaunatnes audzināšana. Brīvības piemineklļa gada grāmata, 1936, 69—71. 39) Runa Piebalgas novada dziesmu svētkos 1935. g. 27. augustā. Otrais gads, 147—149. 40) Runa radiofonā 1935. g. 9. okt. Otrais gads, 152—156. 41) Patiesība un nacionalisms vēstures zinātnē un mācīšanā. Vēstures atziņas un tēlojumi, 1937, 7—18. 42) Lasītājiem. LVIŽ 1937, I, 3—7. 43) Tautas Vadoņa dzīve un personība. LVIŽ 1937, III, 325—334. 44) Skolotāja darbs un pienākumi. Audz 1937, V/VI, 321—325. 45) No kā pavisam jāatturas? Jaun. Balss, 1937, III, 60—61. 46) Lai kalpojam Latvijai! Sēj 1937, I, 5—8. 47) Lielo pārvērtību un idealisma ceļš. Un 1937, 8 (115), 181. 48) Ko senatne rāda un māca. Vadītājs 1937, VI, 371—378. 49) Runa vēstures skolotāju kursos Rīgā 1936. g. 29. jūnijā. Trešais gads. 150—154. 50) Radio runa 1937. g. 27. janv. Trešais gads. 216—219. 51) Runa Kronvalda Ata piemiņas svinībās Latv. Universitates aulā 1937. g. 15. apr. 52) Trešais gads. 241—244. 53) Jaunatnei. Tēvzemei un brīvībai 1937, 21—24. 54) Kas darīts un nodomāts Latvijas vēstures pētīšanā. LVIŽ 1938, 4 (8), 487—506. 55) Arvēds Švābe — vēsturnieks. Tautas vēsturei 1938, 9—12. 56) Pārskats par latviešu vēsturi. Pagātne un tagadne II, 1938, 97—109. 57) Pirmās Baltijas vēsturnieku konferences ievada runa 1937. gada 16. VIII. Pirmā Baltijas vēsturnieku konference Rīgā 16.—20. VIII, 1937. 1938, 20—21. 58) Jaungada uzruna resora darbiniekiem. IMM 1938, I, 3—5. 59) Radio runa skolēniem un skolotājiem „Draudzīgā aicinājuma" 3 gadu atceres dienā š. g. 28. janv. IMM 1938, II, 205—209. 60) Uzruna ģimenes dienā. IMM 1938, V/VI, 533—537. 61) Latvijas jaunatnes darbs. Ugunskurs V, 1938. 62) Priekšvārdi. Latviešu vēsture, I, 1. d., 1938, 3—9.

B. Raksti dienas presē: 63) Universitate un sabiedrība. JZ 1929, 219. 64) Universitates svētkos. Ltv 1929, 2382. Университетский юбилей. Sg 1929, 269. 66) Darba svētība. BrZ 1930, I. 67) Sauksim jaunatni atpakaļ pie zemes! JZ 1930, 213. 68) Darba svētība. ZS 1931, 49/50. 69) Mīlēsim savu vēsturi. BrZ 1931, 36. 70) Gustavs Ādolfs. Ltv 1932, 3302. 71) Zemnieku dzīve zviedru laikā. BrZ 1933, 11, 17, 22, 28. 72) Latvijas valsts izveidošanās. BrZ 1933, 266 un 272. 73) Latvieši citu tautu vidū. BrZ 1934, 76 un 82. 74) Jūlijs Cēzars. PBr 1934, 264—267. 75) Pilsētu kulturvēsturiskā nozīme. BrZ 1935, 100 un 106. 76) Latviešu dziesma. (No latviešu vēstures.) BrZ 1935, 192. 77) Mācības gada sākumā. BrZ 1935, 203. 78) Senie notikumi rāda ceļu nākotnē. (13. g. s. Latvijas vēsturē.) JZ 1935, 155. 79) Vēstures loma atjaunotā Latvijā. JZ 1935, 171. 80) Varonības gars un vadonības princips mūsu tautas vēsturē. LK 1935, 169. 81) Ordeņa mestrs Valters Pletenbergs. R 1935, 59. 82) Domas par jaunatnes audzināšanu. R 1935, 289. 83) Draudzīgā aicinājuma gada dienā. JZ 1936, 22. 84) Patiesība un nacionalisms. Ievads Latvijas vēstures skolotāju kursiem. JZ 1936, 143. 85) Latviešu vēsture. JZ 1936, 289. 86) Norādijumi vēstures skolotājiem. LK 1936, 143. 87) Skolotāju uzdevumi skolā un sabiedrībā. R 1936, 4. 88) Runa Rīgas pamatskolu skolotāju sanāksmē. VV 1936, 259. 89) Dr. K. Ulmanis un mūsu izglītības un kulturas ieguvumi. BrZ 1937, 198. 90) Skolu jaunatnei — mācības gadu beidzot. JZ 1937, 117. 91) Mūsu vadonis un skola. LK 1937, 199. 92) Runa Gaujienas pag. Sikšņu pamatskolas svinībās. Smilt

Z 1937, 43. 93) Runa par „Draudzīgo aicinājumu" 27. janv. skolu pusstundā radiofonā. VV 1937, 22. 94) Runa Zemnieku dienās par mūsu tautas likeņgaitām. VV 1937, 92. 95) Runa Rīgas pamatskolu svinīgajā izlaiduma aktā Nacionalā operā. VV, 1937, 118. 96) Runa 1937. g. 20. okt. atklājot skolu radio pusstundas. VV, 1937, 239. 97) Draudzīgā aicinājuma svētība. BrZ 1938, 22. 98) Ģimene — dzīvības un spēka avots. BrZ 1938, 102. 99) Draudzīgā aicinājuma gada dienā. JZ 1938, 22. 100) Vēsture un personība. BrZ 1938, 258. 101) Runa bērnu svētkos 1938. g. 12. jūnijā. VV 1938, 130. 102) Runa Rīgas pils. pamatskolu beigušiem skolēniem Sporta namā. VV 1938, 120.

Bez tam raksti Latv. Konv. vārdnīcā: Latvju vēsture (līdz 19. g. s. beigām). Latvju zinātne (42. Vēstures zinātne). Romas vēsture. Ranke L. Krusta kari. Paleologi. Periodizacija (1). Kasiodors. Kolonats. Kritika, (vēstures) avotu. Makiavelli N. u. c.

27. **Profesors Boriss Vipers.** Tuvākas ziņas sk. LUX, 221. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 221. lpp.): A. Grāmatas: 15) Latvijas māksla baroka laikmetā. 1937, 257 lpp. 230 att. Godalgota ar Kulturas fonda prēmiju. 16) Džoto (Giotto). Rīgā, 1938. Ar kopsavilkumu italiešu valodā. 165 lpp., 48 att. 17) Jāzeps Grosvalds (Monografiju serija „Latviešu māksla"). Rīgā, 1938. Ar kopsavilk. franču valodā. 56 lpp. 42 att. 18) Baroque art in Latvia. Rīgā, 1939, 277 lpp., 230 att.

B. Raksti žurnalos: 19) Das Problem des Stillebens. Zeitschr. f. Ästhet. u. allg. Kunstwiss., XXV, 1, 1931, 49—58. 20) Ievads „Latv. mākslas izstādes" katal. Oslo, 1933. 21) Latviešu mākslas vecums. IMM 1935, I, 20—24. 22) Laika problema tēlotājās mākslās. Ceļi, VII, 1936, 20, ar att. 23) Prof. K. Ronĉevska piemiņai. FBR XVI, 1936, 75—81. 24) Tērvetes Golgata. SuM 1936, I, 131—35. 25) Rucavas un Dundagas baznīcu skulpturas. SuM II, 1936, 127—35. 26) Dažas lappuses no Rīgas tēlniecības vēstures. SuM 1936, III, 100—23. 24—26 godalgoti ar Kr. Barona premiju. 27) Latviešu stila elementi baroka laikmeta mākslā. SuM 1936, IV, 149—60. 28) Mākslas vēsturnieka novērojumi Kurzemē. SuM 1937, II, 161—74. 29) Baroka laikmeta māksla Latvijas lauku baznīcās. Vēstures atziņas un tēlojumi. 1937, 249—267. 30) Mākslas krize un mūsdienu kultura. LK 1938, 22. un 23. okt. 31) Znaczenie polski w przeszłości artysticznej Łotwy. Tygodnik ill. 1938, 47.

28. **Ārštata profesors Roberts Vipers.** Tuvākas ziņas sk. LUX, 192. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 192—193): A. Grāmatas: 14) Jauno laiku vēsture. Atradumu, reformacijas un reliģisko karu laikmets. 1930, 299 lpp. 15) Jauno laiku vēsture. Absolutas monarchijas un triju lielo revoluciju laikmets (1640.—1795.), 1937, 539+VI lpp. 16) Jauno laiku vēsture. Napoleona imperijas, liberalisma un nacionalo kustību laikmets. 1938, 563. lpp.

B. Raksti žurnalos: 17) Dzimtbūšanas tiesību kodifikatori Vidzemē. IMM 1930, IX. 18) No XV līdz XVIII. g. s. Rakst. krāj. „Latvieši" I. d. Rīgā, 1930. 19) Romiešu tiesības zemnieku brīvības zaudēšanas vēsturē. FBR 1930, X. 20) Vidzemes apgaismotāji XVIII. g. s. Rakst. kr. „Latvieši" II, Rīgā, 1932. 21) Moraliskās katastrofas un moraliskās slimības Eiropas sabiedriskajā dzīvē. LUR

fil. 1933, II, 3. 22) Dzimtbūšanas izcelšanās un attīstība Vidzemē. Burtn 1935, III—IV 23) Aug. Ludv. Šlöcera domas par dzimtbūšanu Vidzemē. R. kr. „Veltijums Izgl. min. un prof. Dr. A. Tentelim' Rīgā, 1936. 24) Budberga-Šradera kodeka projekta izstrādāšana 1730.—40. g. SuM 1936, IV. 25) Eiropas kulturvēsturiskie laikmeti. Dg 1936, III. 26) Dzimtbūšana Vidzemes juridisko dokumentu gaismā. SuM 1937, I. 27) Kurzemes zemnieku tiesiskais stāvoklis pēc Statuta Curlandica 1617. g. SuM 1937, II. 28) Latviešu zemniecības tiesības un stāvoklis pirms dzimtbūšanas ievešanas. Vēstures atziņas un tēlojumi. Rīgā, 1937. 29) Der Sacksenspiegel u. d. Livl. Ritterrecht. Krāj. Pirmā Baltijas vēsturn. konferece, 1938. 30) Dzimtbūšanas teorijas un prakses grāmata XVII. g. s. vidū. Veltijums prof. A. Švābem Rīgā, 1938. 31) J. G. Eizena reliģiskie uzskati. LVIŽ 1938, 2 (6).

C. Recenzijas: 32) J. Vīgrabs, Vidzemes zemnieku tiesiskais stāvoklis XVII. g. s. pirmā pusē. IMM 1931, IV 33) Benno Ābers, Vidzemes zemnieku stāvoklis XIX g. s. pirmā pusē. LVIŽ 1937, I. 34) J. Vīgrabs, Landrāta Rozena 1937. g. deklaracija. LVIŽ 1937, II. 35) Gén. A. Niessel, L'évacuation des pays baltiques par les Allemands. LVIŽ 1937, III. 36) M. Stepermanis, Aizkraukles Šulcs un viņa sabiedriskā darbība. L. Karstens, Zur Vorgeschichte der livländischen Bauernbefreiung. LVIŽ 1937, IV Pilnīgu bibliografisku sarakstu sk. „Latviešu vēsturnieku veltijums prof. R. Viperam", 1939, 29—36.

29. **Profesors Pēteris Zālīte, (†),** sk. LUX, 193.—197. lpp. Maksimalā vecuma dēļ no L. U. aizgājis 1934. gada 1. jūlijā. Miris 1939. g. 18. augustā.

B. DOCENTI.

1. **Vecākā docente Anna Alide Ābele,** dzimusi 1881. gada 1. maijā Valmieriešu Maz-Ķēdiņos kā lauksaimnieka Pētera Ābeles trešais bērns. Māte Anna, dzim. Nauce, no Vaidavas pag. Naučiem. Skolas gaitas A. sākusi 1891. g. Valmieriešu pagastskolā (tag. Ausekļa pamatskola), kur mācijusies 3 ziemas. Pēc tam pārgājusi uz Valmieras 4-klasīgo pilsētas meiteņu skolu — ar 6-gadīgu kursu, ko beigusi 1897. gadā. Pēc viena gada pārtraukuma, līdzekļu trūkuma dēļ, 1898. g. rudenī iestājusies Rīgas Lomonosova ģimnazijas 6. klasē. Ģimnazijas kursu beigusi 1900. g., pedagoģisko klasi — 1901. gadā. Pēc vidusskolas beigšanas 3 gadus bijusi mājskolotāja; pēc tam strādājusi Vecpiebalgas draudzes skolā — līdz skolas sagraušanai 1905. g., Valmieras A. Liepiņa Tirdzniecības skolā, Bauskas M. Kronbergas privatā proģimnazijā un Limbažu pilsētas sieviešu proģimnazijā. 1911. g. pavasarī atstājusi skolotājas darbu un tā paša gada rudenī iestājusies Pēterburgas Bestuževa augstāko sieviešu kursu vēstures un filoloģijas fakultates lingvistikas nodaļā, ko beigusi 1915. g. pavasarī, iesniedzot par diploma dar-

bu eksperimentalu pētijumu par latviešu valodas zilbes intonacijām, kas tai pašā gadā iespiests Pēterburgas Zin. ak. izdevumā. Tai pašā gadā atstāta pie kursiem gatavoties zinātniskam darbam ar stipendiju 2 gadiem. Tā kā Valsts pārbaudijumu komitejā trūka lingvistikas nodaļas, Ābele pāriet uz slavu filoloģijas nodaļu, ko beidz 1917. g. pavasarī. Šai laikā Ā. strādā slavistikā g. k. prof. Boduena de Kurtené vadībā un spezializējusies fonetikā prof. Ščerbas vadībā, strādājot pie eksperimentaliem pētijumiem par zilbi. 1917. g. rudenī Ā. ievēlē par asistenti pie Pēterburgas Universitates salīdzinamās valodniecības katedras, kur tā strādā līdz 1918. g. pavasarim, lasot šai laikā arī ievadu fonetikā Bobriščevas Puškinas jauno valodu kursos. Atgriezusies Latvijā 1918. g. pavasarī, Ābele vājas veselības dēļ apmetas pie sava brāļa ārsta Palsmanē, kur paliek līdz 1919. g. rudenim, kad pārnāk uz Rīgu un uzņemas L. U. filoloģijas un filozofijas fakultates bibliotekas kārtošanas darbu. Nākamā gadā Ābele tiek atstāta pie Latvijas Universitates, kur 1922. g. pavasarī iztur doktoranda pārbaudijumus baltu valodās. No 1922. līdz 1924. g. papildinas slavistikā Prāgā, ieņemot tai pašā laikā latviešu un leišu valodas lektores vietu Prāgas čechu universitatē. No 1924. g. rudens viņa ir privatdocente Latvijas Universitatē, bet no 1926. g. arī eksperimentalās fonetikas kabineta pārzine. 1934. g. oktobrī ievēlēta par docenti, bet 1937. g. novembrī par vecāko docenti. Ābele ir biedre Vācijas valodnieku biedrībās: Indogermanische Gesellschaft un Internationale Gesellschaft für phonetische Wissenschaften un arī starptautiskā fonetiķu apvienībā L'Association phonétique Internationale. 1938. g. jūlijā piedalijusies Starptautiskā fonetiķu kongresā Ģentē. 1922.—1924. g. viņa komandēta studiju nolūkā uz Prāgu, 1928. g. vasarā — uz Hamburgu un 1938. g. vasaras komandejumā bijusi Somijā, Vācijā, Austrijā un Beļģijā, kur iepazinusies ar pēdējā laika eksperimentalās fonetikas sasniegumiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 209—210): 14) Alūksnes izloksnes intonacijas FBR X, 1930, 80—91. 15) Rūjienas izloksnes sekundarās intonacijas. FBR XI, 1931, 84—99. 16) Piezīmes par Vidzemes lībisko izlokšņu intonacijām. FBR XII, 1932, 94—99. 17) Par neuzsvērto zilbju intonacijām. FBR XII, 1932, 149—163. 18) Daži sīkumi izlokšņu vokalismā. Fil. Mat. 1933, 58—62. 19) Fonetikas sīkumi. FBR XIII, 1933, 159—160. 20) Kā varēja rasties epenteze un paiatalā pārskaņa mūsu sēliskajās izloksnēs. Ceļi III, 1934, 106—110. 21) Vēl par tāmnieku sekundarajiem garumiem. FBR XIV, 1934, 114—115. 22) a // uo ziemeļu-austrumu izloksnēs. FBR XIV, 1934, 166—171. 23) Fonetikas sīkumi.

FBR XIV, 1934, 165 un 172. 24) Piezīmes par mūsu dialektoloģiskajos tekstos lietojamo fonetisko transkripciju. FBR XV, 1935, 80—85. 25) Kāds piedēkļu zilbju metatonijas gadijums ziem.-austrumu izloksnēs. FBR XV, 1935, 197—198. 26) Fonetikas sīkumi. FBR XV, 1935, 85 un 199. 27) Vēl par epentezi un palatalo pārskaņu. Ceļi V 1935, 27—31. 28) Alūksnes draudzē uzrakstīti teksti. Ceļi VI, 1935, 83—89. 29) Augšzemnieku -ys, -is no -as, -es. Ceļi V, 1935, 56—57. 30) Anaptikse Kalsnavas izloksnē. Ceļi VII, 1936, 89—96. 31) Prepozicija ai no ar (?) Latgalē. FBR XVI, 1936, 166—167. 32) Fonetikas sīkumi FBR XVI, 1936, 129 un 159.

2. **Docents Žozefs Antims Furjē,** dzimis 1908. g. 17. martā Ajanžā, Mozeles departamentā Francijā. Pēc pamatskolas un vidusskolas beigšanas uzņemts 1925. g. Strāsburgas Universitates filoloģijas fakultatē, kur ieguvis licenciata gradu klasiskā filoloģijā (1925.—1928.) un diplomu d'Etudes Supérieures 1929. g. 1931. gadā viņš iecelts par skolotāju Tionvilas licejā, Mozeles departamentā. 1933. g. ieguvis agrégé de l'Université pakāpi pēc tam, kad Parīzē izturējis konkursa eksamenu agregacijā. Pēc kara dienesta (1933.—1934.) iecelts par profesoru Fistel-de Kulanža licejā Strāsburgā. No 1937. g. septembra docents Latvijas Universitatē. Māca franču valodu arī Augstākā kara skolā.

Iespiestie darbi: 1) François de Curel romancier. Bull. de la Fac. des Lettres de Strasbourg 1932. 2) Franču dzejas vispārīgā attīstība 19. g. s. IMM 1937, II, 524—533; 673—680.

Bez tam daži raksti Latv. konv. vārdnīcā.

3. **Docents Viljams Klēsmanis Metjūss,** dzimis 1901. gada 22. februarī Krēnholmā, Narvas apkaimē Igaunijā. Tēvs (Josepy Matthews) angļu tautības tekstilinženieris. Māte (dz. Anna-Marie Kleesmann) — Virijas igauniete. M. mācijies Narvā Minkovicas vācu privatskolā un krievu ģimnazijā. Vidusskolas izglītību beidza 1919. g. Blekpūlē (Blackpool) zr. Anglijā, tad studējis tautsaimniecību un vēlāk slavu filoloģiju Viktorijas Universitatē Mančesterā (Manchester). 1921. g. apbalvots ar Kobdena (Cobden) prēmiju politiskā ekonomijā, 1922. g. cand. rer. merc. (angliski B. Com.), 1923. g. mag. phil. (angl. M. A.) par disertaciju „English Influences in Russian Literature" 1923.—1925. g. Viktorijas Universitates Lengtona stipendiats (Langton Felloie) Londonas Universitatē (King's College), kuras Slavu filoloģijas institutā (School of Slavonic Studies) mācijās Austrumeiropas valodas un pētija salīdzinamo literaturu, 1926. g. dr. phil. (angl. Ph. D.) par disertaciju „The Influence of Byron on Russian Poetry". 1926.—1932. g. M.

nodarbojās kā lektors I. M. Angļu valodas institutā, 1929. g. ievēlēts par L. U. privatdocentu, 1934. g. arī par štata lektoru, bet 1936. g. par štata docentu. 1935.—1936. g. un atkal 1938. g. M. bija angļu valodas lektors Kr. Barona tautas augstskolā. Vairākus gadus lasijis lekciju ciklus par angļu un amerikaņu literaturu Rīgas radiofonā.

Iespiestie darbi: 1) Angļu-latviešu vārdnīca (kopā ar K. Brantu). Rīgā 1930, 420 lpp. 2) Angļu rakstu valodas izruna. Fonetikas teorija, teksti, diagramas un karte. Rīgā 1936, 111 lpp. 3) Jaunākā angļu literatura 1890.—1936. Rīgā 1936, 112 lpp. 4) The Tricolour Sun. Latvian Lyrics in English Versions, an Essay on Latvian Poetry, and Critical Commentaries. Cambridge 1936, 155 lpp. 5) Angļu literaturas chronika kopš 1890. g. Dg 1936, I, 59—71. 6) Džouzifa Konreda darbi. Dg 1936, II, 761—765, 859—863. 7) Džouzifs Radjards Kiplings. IMM 1936, I, 161—167. 8) Īrijas spektrs. IMM 1936, I, 560—576. 9) Amerikaņu literatura. Dg 1937, I, 239—254. 10) Angļu literaturas ģeografija. Dg 1937, II, 935—945, 999—1015. 11) Priekšvārds par H. V. Longfelou dzīvi un darbiem (A. Švābes tulkotai poemai „Dziesma par Hajavatu"). Rīgā 1937, 3—23. 12) Amerikaņu lietuvēns. Dg 1938, I 182—187. 13) Valodas skaņu aistetika. Dg 1938, II, 769—776. 14) Šekspīra darbi. Kopdarbā „Viljama Šekspīra darbi", Rīgā 1938, 59—128. 15) Mūžības svētceļnieks. Piezīmes par Baironu. JZ 1938, 5. II. 16) Divas maskas. Fakti un fantazijas par Šekspīru. Stud 1938, 8, 262—263. 17) Karalienes Viktorijas laikmets. Latvijas Nacionalais teatris 1938, 59, 7—16. 18) Angļu rakstnieks no Argentīnas. Dg 1939, I, 88—93. 19) C. K. Ogdens. Pamata angļu valoda. Rīgā, 1935. IMM 1935, I, 185—187. 20) Jaunākā angļu un amerikaņu daiļproza. Grāmatnieks 1937, 33—35. 21) Latvietis pie spoguļa. Dg 1936, I, 322—327. 22) Par angļu sabiedrību un Oskaru Vaildu. TV 1937, 2, 4—7. 23) Oskars Vailds un „Nenozīmīga sieviete" Stud 1937, 4, 128—129. 318 raksti par angļu un amerikaņu rakstniekiem un zinātniekiem LKV 1935—39, 89—144 burtn. 26 latviešu kora dziesmu tekstu angliskojumi (Reitera kora Londonas programā, 1939. g. martā); 15 latviešu kora dziesmu tekstu angliskojumi (Latviešu kora dziesmu izdevumā angļu un vācu valodā, Leipcigā, 1939).

4. **Ārštata vecākais docents Eduards Pētersons,** dzimis 1882. g. Vidzemē, Valkas apriņķī, Cirgaļu (Aumeistera) pagastā, kā Jēkaba un Marijas, dzim. Veģeres, vecākais dēls. Pirmo skolas mācību baudijis pie sava tēva, skolotāja Cirgaļu pagasta Priežukalna skolā, bet pēc tam mācijies turienes draudzes skolā. Pēc draudzes skolas kursa beigšanas divus gadus strādājis Priežukalna skolā kā skolotāja palīgs. 1899. gadā iestājies Irlavas skolotāju seminarā, bet pēc šīs iestādes slēgšanas turpinājis izglītību Valkas skolotāju seminarā Rīgā. Seminara kursu beidzis 1903. gadā Valmierā. No 1903. gada strādājis kā skolotājs Smiltenes draudzes skolā. 1909. gadā izturējis apriņķa skolas skolotāja pārbaudijumu un pieņēmis vietu

Smiltenes skolu biedrības tirdzniecības skolā. No 1912. līdz 1919. gadam bijis Smiltenes draudzes skolas pārzinis un Smiltenes baznīcas ērģelnieks. Strādādams par skolotāju Smiltenē P. rosīgi piedalijies sabiedriskajā dzīvē. 1919. gadā iestājies Latvijas Universitates fil. un filoz. fak. filozofijas un pedagoģijas nodaļās. Latvijas patstāvības pirmajos gados vairākkārt darbojies kā lektors skolotāju sagatavošanas un vispārīgās izglītības kursos. 1922. gada pavasara trimestrī klausijies lekcijas pedagoģijas priekšmetos Berlīnes Universitatē pie prof. E. Šprangera un Ferd. Šmita. Tā paša gada vasarā Izglītības ministrijas uzdevumā apceļojis Vāciju un iepazinies ar skolotāju sagatavošanu. Ilgāku laiku uzturējies Leipcigā un hospitējis Gaudiga skolotāju sagatavošanas iestādē, klausijies arī Leipcigas Universitatē prof. Paula Bārta un Teodora Lita lekcijas. Pēc tam iepazinies ar Keršenšteineru un viņa darba skolas iekārtu Minchenē. 1923. gadā beidzis Latvijas Universitates pedagoģijas nodaļas baltu valodniecības nozares kursu ar pedagoģijas kandidata gradu. Pēc studiju beigšanas P. iecelts par Valkas apriņķa pamatskolu inspektoru, bet 1923. gada rudenī pārcelts uz Jelgavu par Valsts skolotāju instituta direktoru. No 1924. g. rudens lektors mācībā par skolu. 1927. gadā P. iesniedzis fakultatei darbu „Gaudiga klases brīvās garīgās darbības didaktisks novērtējums" pro venia legendi. 1927. g. rudenī Pētersonu ievēlē par privatdocentu pie pedagoģijas katedras. 1936. un 1937. gadā P. izturējis fakultates sēdē pedagoģijas doktora pārbaudijumus un pēc tam pieteicis disertaciju „Pestalocija pedagoģiskās idejas" 1937. gada pavasarī ievēlēts un apstiprināts par vecāko docentu pedagoģijā un pedagoģijas vēsturē. No 1924. gada Jelgavas Valsts skolotāju instituta absolventu biedrības goda priekšnieks. No 1928. g. Jelgavas Latviešu biedrības runas vīrs un teatra padomes loceklis. No tā paša gada Izglītības ministrijas vidusskolu skolotāju pārbaudijumu komisijas loceklis. 1939. gadā iecelts par Latvijas Profesiju kameras locekli un pirmajā zinātnes un izglītības sekcijas sēdē ievēlēts par Latvijas Skolotāju biedrības statutu komisijas referentu un skolotāju žurnala komisijas locekli. 1926. g. apbalvots ar virsnieka pakāpes Triju Zvaigžņu ordeni, bet 1938. g. ar komandiera pakāpes Atzinības krustu.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 218—219): 33) Mēģinājums apvienot pamatskolas I un II klasē apkārtnes mācību ar matematiku, zīmēšanu, mātes valodu un vingrošanu. IMM 1928, V/VI, 623—626. 34) Gaitu sākot. Jelg. sk. inst. abs.

biedr. rakstu kr. I, 1930, 1—2. 35) Vispārīgā didaktika. 1931, 130 lpp. 36) Jaunās skolas skolotājs. IMM 1931, XII, 521—525. 37) Autoritates un brīvības princips Kerščnšteinera didaktikā. Jelg. un Rīgas skolot. inst. abs. biedr. rakstu krāj. 1932, II, 41—46. 38) Skolas un skolotāja autoritate. IMM 1932, VII/VIII, 19—25. 39) Skolas un skolotāju autoritate. Latv. vidusskola un arodskola. IV kongress 1932. Rīgā 1933, Latv. vidussk. skol. koop. 40) Pedagoģika un audzināšanas zinātne. Audz 1934, XI, 451—458. 41) Mūsu īstā darba skola. Audz 1935, VII/VIII, 351—358. 42) Autoritate un brīvība atjaunotās Latvijas skolā. IMM 1936, II, 124—138; III, 275—287. 43) Skolotāju attiecības pret tautu un valsti. Atjaunotās Latvijas skola un skolotājs, prakt. pedagoģ. inst. izd. 1936. 44) Dzīves līdzsvara pedagoģika. IMM 1939, I, 35—42. 45) Individualpsicholoģija. Audz 1935, I, 10—14. 46) Valsts skolotāju instituts Jelgavā. IMM 1928, X, 325—327. 47) Valsts skolotāju instituts Jelgavā. IMM 1929, XI, 444—447. 48) Valsts skolotāju instituts Jelgavā 1920—1930. IMM 1930, X, 331—338. 49) Pirmās Jelgavas pilsētas Annas pamatskolas 200 gadu pastāvēšanas svinības. IMM V—VI, 454—457. 50) Jelgavas valsts skolotāju instituts 1920—1935. IMM 1935, X, 303—312. 51) Muzikalā audzināšana Valkas-Valmieras skolotāju seminarā 1900—1903. Audz 1929, X, 243—247. 52) Eduarda Jozuus latviešu rakstības projekts. Filoloģijas materiali, prof. J. Endzelīnam 60 g. dzimš. dienā veltīts rakstu kr. Rīgā, 1933, 110—118.

Recenzijas: 53) Tautas audzināšana II. Pedagoģisku rakstu krājums. Sakopojis A. Vičs. Balss 1925, 12. 54) Kāds jauns darbs mūsu pedagoģiskā literaturā. IMM 1934, V/VI, 403—411.

Bibliografijas un atceres: 55) Eduards Zicans. IMM 1929, I, 65—66. 56) Fēlikss Štrauchs. IMM 1929, I, 66. 57) Teodors Zeiferts. Ltv 1929, 2445. 58) Prāvests Dr. theol. h. c. Kārlis Kundziņš kā skolu un skolotāju draugs (50 g. darba svētkos un 80 g. dzimšanas dienā). IMM 1930, IV, 359—362. 59) Muzikas pedagoga Jēkaba Mediņa 25 g. darbība. IMM 1930, XII, 620—621, Audz 1930, XII, 325—326. 60) Eduards Jozuus pēdējā gaitā. IMM 1931, VII/VIII, 100—101. 61) Aleksandrs Dauge. Sveiciens 35 g. pedagoģiskās darbības atceres gadijumā. Burtn 1932, III, 271—273. 62) Keršenšteinera piemiņai. IMM 1932, III, 203—205. 63) Teodora Zeiferta pēdējais rokas spiediens. Rakstu kr. T. Zeiferta piemiņai K. Egles red. 1932. 64) Dekrolija piemiņai. IMM 1932, XI/XII, 292—294. 65) Pa Ziemeļlatvijas bērzu un kļavu gatvēm. Sveicinājums prof. Dr. phil. h. c. J. Kauliņa kgam 70 g. dzimšanas dienā, 1933. g. 26. nov. Ceļi 1933, III, 19—26. 66) Jelgavas valsts skolotāju instituta 15 g. darb. atceres akta apraksts. IMM 1935, X, 372—373. 67) Jānis Pīlaps — 25 g. darb. atcere. IMM 1938, XII, 726—727.

Raksti dienas presē: 68) Uz ceļa. BrZ 1935, 108. 69) Robežu atrašana. BrZ 1935, 116. 70) Spārnotais gars. BrZ 1935, 179. 71) Stūra akmens. BrZ 1935, 232. 72) Tautas augšāmcelšanās. BrZ 1935, 262. 73) Zinātnieks un zinātnes mecenats. BrZ 1938, 269.

5. **Docents Jānis Bernhards Ratermanis,** dzimis 1904. g. 30. jūnijā Stūru (tag. Blīdienes) pag. skolas namā, kur viņa tēvs Fricis sabija 37 gadus par skolotāju; turpat viņš arī pa otram lāgam apprecējies ar Šarloti Grīnu no Stūru pag. Miešķu mājām. 1904. g.

rudenī tēvs pārceļas uz Saldu par ķesteri un turpat nomirst 1907. gadā. Pēc tēva nāves māte ar bērniem pārceļas uz Liepāju. Jaunāko Jāni nosūta uz kādu gadu uz Vilci, kur mātei svainis ir pagasta skolotājs; vēlāk viņš apmeklē pamatskolu Liepājā, bet pēc tam Jelgavā gatavojas iestāšanās pārbaudijumiem ģimnazijā un 1914. g. rudenī iestājas Liepājas ģimnazijā, bet tā paša gada decembrī ar māti pārceļas uz Jelgavu, kur beidz pirmo ģimnazijas klasi. 1915. g. bēgļu laikā viņš vienu gadu apmeklē ģimnaziju Pliskavā, bet 1917. gadā ar māti aizbrauc uz Krimu. Sakarā ar revoluciju dzīve top arvien grūtāka, un Ratermanis, atkarībā no apstākļiem, te iet skolā, apmeklējot Jaltas, Aluštas, Simferopoles ģimnazijas, te atkal, it īpaši pēc vecākā brāļa nāves, pelnas ar fizisku darbu; tā zūd vēl viens skolas gads. 1920. g. vasarā viņš ar māti pārbrauc Latvijā; Ratermanis iestājas I valsts vidusskolā. 1921. g. vasarā nomirst māte un rudenī Ratermani aizsūta kā stipendiatu uz Franciju, kur viņš 1925. g. beidz Turkuenas liceju. Tā paša g. rudenī viņš iestājas Lilles Universitatē, kur studē filozofiju, iegūstot 1928. g. licenciata gradu (licencié ès lettres) un tad papildinas franču literaturā un filoloģijā, noliekot attiecīgos pārbaudijumus 1928.—29. g. Pa studiju laiku Francijā Ratermanis pelnas kā uzraugs (maître d'internat) privatās skolās; viņš saņem arī no Latvijas Universitates atmaksājamo stipendiju (3 gadus), un divus gadus uzņemas audzinātāja pienākumus Latvijas stipendiatiem Turkuenas licejā. 1929. g. Ratermanis iestājas filol. un filoz. fak. romāņu nodaļā, ko beidz 1933. g.; viņu atstāj pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai. Sākot ar 1929. g. viņš strādā kā franču valodas skolotājs Franču licejā Rīgā; bez tam darbojies arī kā franču valodas lektors 1930. g. Rīgas komercinstitutā, kā latīņu valodas lektors Tautas univ. 1932. g. un kā mācības spēks Franču institutā 1933. gadā. 1934. g. Ratermani ievēlē par lektoru romāņu filoloģijā, un 1935. g. viņu komandē uz Franciju doktoranda pārbaudijumu sagatavošanai. Pēc pārbaudijumu izturēšanas un habilitacijas darba iesniegšanas Ratermani ievēlē 1936. g. pavasarī par privatdocentu un tā paša gada rudenī par jaunāko docentu. Kopš 1935. g. viņš skaitas Izgl. min. franču valodas mācības grāmatu vērtēšanas komisijas loceklis.

Iespiestie darbi: 1) Contribution à l'étude du style de Flaubert. LUR fil. III, 6, 1936, 169—222. 2) Essai sur le style de Montesquieu historien. LUR fil. III, 7, 1936, 225—248c. 3) Encore sur le style de Flaubert. LUR fil. V, 4, 1939,

111—223. 4) Franču klasicisma doktrina. Dg 1936, 6, 530—541. 5) Tena kritikas principi. Dg 1938, 2, 140—155. 6) Daži kara un patriotisma motivi franču daiļliteraturā. LK 1939, 11 un 13. Bez tam Latv. konv. vārdnīcā ir šādi viņa raksti: Franču metrika, Provensaliešu literatura un valoda, Retu-romāņi, Romānistika, Romāņu valodas, Rumanijs, Sardu valoda.

6. **Ārštata docents Etjens Marsels Segrests.** Tuvākas ziņas sk. LUX, 208. lpp. 1930. g. 9. okt. Segrests apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 3. šķiru; no 1933. g. viņš ir Goda leģiona virsnieks. Līdz 1938. g. viņš ir Latviešu un franču biedrības viceprezidents. 1930. g. publicējis grāmatu La Lettonie, kas izdota Parīzē; bez tam daudzi raksti par Latviju franču presē.

7. **Docents Dags Trocigs,** dzimis 1914. gada 15. oktobrī Hedemorā kā pilsētas padomes locekļa Kārļa Trociga un viņa sievas Veras, dzim. Lagerholmas, dēls. Apmeklējis Hedemoras pamatskolu un ģimnaziju Stokholmā, pēc tam studējis Stokholmas augstskolā. 1937. gadā izturējis fil. kand. eksamenu pie Stokholmas augstskolas. No 1938. gada oktobra mēneša Latvijas Universitates etnoloģijas docents. No 1936.—38. g. darbojies pie Nordiska Museet (Ziemeļu muzeja) Stokholmā kā sevišķu uzdevumu darbinieks. Vairākkārt zviedru presē parādijušies viņa apcerējumi par kulturas dzīves jautājumiem.

Iespiestie darbi: 1) Den yngre järnåldern i Dalarna. Iespiests Dalarnas Hembygdsbok 1936. 2) Urmakeriet i Mora. Iespiests Dalarnas Hembygdsbok 1937. 3) Maria kyrkas tornur. Iespiests Tekniska Museets årsbok 1938. 4) Laggningen på Sollerön. Iespiests rakstu krājumā „Gruddbo på Sollerön", kas veltīts prof. Sigurd Erixon'am 1938. 5) Ätteklubban. Folkminnen och folktantar 1938.

8. **Vecākais docents Mišels Žonvals (†).** Tuvākas ziņas skat. LUX, 208—209. Ievēlēts par vecāko docentu 1930. g. 26. I. Miris Parīzē 1935. g. 15. XI.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Jānis Bērziņš,** dzimis 1883. g. 9. jūnijā Mārcienas Piejaudzēnos. Vecāki, Jānis un Ieva, dzim. Lazdaine, bija saimnieki. 1890. g. rudenī Bērziņš iestājās Mārcienas pareizticīgo pamatskolā un 1891. g. Bērzaunes Kaileņu skolā. 1893. g. viņš sāka apmeklēt Lazdonas Līzeskalna draudzes skolu, bet 1895. g. iestājās Rīgas pareizticīgo garīgā skolā, kur saņēma kroņa stipendiju. Pēc kursa nobeigšanas šinī skolā, 1899. g. Bērziņš iestājās Garīgā seminarā, kur sabija 6 gadus, saņemdams Vitebskas bīskapa Aleks-

andra Zaķīša stipendiju. Seminarā darbojās šinī laikā skolnieku „Pērkoņa koris" kurā Bērziņš ņēma dzīvu dalību. Pēc kursa nobeigšanas 1905. g. viņš iestājies Tērbatas Universitatē vēstures un filoloģijas fakultates vēstures nodaļā, bet 1905./6. māc. gadā nemieru dēļ mācības nenotika. Studiju laikā par darbu: „Mogiļovas maģistrata darbība pirmajos gados pēc Magdeburgas tiesību piešķiršanas Mogiļovai" Bērziņš dabūja zelta medali. Universitates kursu viņš nobeidza 1912. g. pavasarī ar vēstures kandidata gradu, un šī paša gada rudenī viņu atstāja pie Universitates sagatavoties zinātniskam darbam. 1912. gada rudenī, pēc neilga Rīgas Pētera un Pāvila brālības skolā nostrādātā laika Bērziņš iestājās skolotāju kursos pie Tērbatas Universitates skolotāju sagatavošanai vidusskolām un sāka strādāt Tērbatas meiteņu Puškina ģimnazijā. Interese par Lietuvu un vēlēšanās iepazīties ar Viļņas archiva krājumiem aizveda viņu 1913. gadā uz Viļņu. Tur viņš mācija vēsturi Ī Viļņas ģimnazijā, kņ. Oļega realskolā un kādu laiku Krievijas vēsturi arī Kagana žīdu ģimnazijā. 1915. g., kad Viļņu evakuēja, Bērziņš pārbrauca uz Tērbatu, kur sāka strādāt kā bibliotekara palīgs Universitates bibliotekā, bet drīz arī kā vēstures skolotājs Trefnera, no Rīgas evakuētās N. Vīnzarājas un Skolotāju savienības ģimnazijās. Mācības apgabala kurators Grabars uzaicināja viņu kā latviešu pārstāvi kuratora padomē un bīskaps Platons Kuļbušs bīskapa padomē. 1915. g. septembrī Bērziņu iesauc kara dienestā un ieskaita zemessargos, bet 1916. g. maijā vājās redzes dēļ no dienesta atbrīvo. Vācu okupacijas laikā, 1918. g. Tērbatas Universitate evakuējās uz Voroņežu; tai līdzi aizbrauca arī Bērziņš un Voroņežā turpināja strādāt Universitates bibliotekā. Latvijā viņš atgriezās 1921. g. 5. jūlijā. 1921. g. sāka darboties kā vēstures skolotājs Rīgas pilsētas IV vidusskolā, kur strādāja līdz 1924. g. augustam. 1921.—1922. g. bija Latvijas Universitates centralās bibliotekas bibliotekars. No 1923. līdz 1927. gada augustam bija vēstures skolotājs Rīgas Skolotāju institutā; no 1923. līdz 1937. g. strādāja Latvijas Tautas universitatē. No 1937. g. strādā Latvijas Pareizticīgās baznīcas teoloģijas institutā. Sākot ar 1924. g .strādā Latvijas Universitates filol. un filoz. fakultatē: līdz 1929. g. kā lektors un no 1929. g. 28. janv. kā privatdocents. Sākot ar 1925. g. ir Valsts archiva direktors. Bērziņš darbojas kā loceklis vai biedrs šādās organizacijās: Piemineklu valdē, Latvijas Vēstures institutā, Pareizticīgās baznīcas sinodē, Rīgas Latviešu biedrībā, Latviešu un

lietuviešu vienībā, Pērkoņa klubā, stud. organizacijā Zinteniece, Pētera un Pāvila brālībā. Centralās izglītības biedrības un Izglītības ministrijas uzdevumā lasijis daudzas lekcijas uz laukiem, bez tam lasijis priekšlasijumus Igaunijā un Lietuvā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. pak. un Lietuvas Ģedimina ordeņa 4. pak.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 211. lpp.): 11) Latviešu tautas vēstures nozīme mūsu sabiedriskā dzīvē. Zemnieka gada grāmata 1928. gadam. 12) Mēģinājums ievest krievu burtus leišu un latviešu rakstos. IMM 1930, I—VI. 13) Mācīšanas problema. Rīgas skolotāju instituta bij. audz. biedr. rakstu krājums. Rīgā 1930. 14) Par kritiku. Burtn 1934, IV, V 15) Tautības būtība un vērtība. Burtn 1934, X, XI. 16) No vācu un latviešu attiecības vēstures. Burtn 1935, I, II. 17) Kur notika Saules kauja 1236. g. IMM 1935, I. 18) Ērgļu un Turaidas pils saimniecība XVI g. s. 80-tos gados. VAR. Pētijumi I. Rīgā 1935. 19) Mēra postijumi Vidzemē 1710. g. VAR. Pētijumi I. Rīgā 1935. 20) Kā Igaunijas pareizticīgā baznīca dabūja autonomiju. „Ticība un Dzīve" 1935, VI. 21) Bēru ierašas Mārcienas apkaimē. „Veltijums izgl. min. un prof. A. Tentelim" Rīgā 1936. 22) Par seno baltu tautu robežām austrumos. Aizs 1936, 7/8. 23) Saules kauju pieminot. Aizs 1936, 9. 24) Pirmie kristīgās ticības soļi Latvijā. „Ticība un dzīve" kalendars, 1937. 25) Vēstures metodikas galvenās problemas. „Pagātne un Tagadne" II. Rīgā 1938. 26) Livonija un Lietuva 16. g. s. sešdesmitajos gados. „Vēstures atziņas un tēlojumi" Rīgā 1937. 27) Kurzemes hercoģiste XVI un XVII g. s. „Vēstures atziņas un tēlojumi" Rīgā 1937. 28) Über das Archivwesen Lettlands. Pirmā Baltijas vēsturnieku konference Rīgā. Rīgā 1938.

Recenzijas un kritikas: 29) L. Adamovičs, Studijas latviešu brāļu draudzes vēsturē. IMM 1928, XI. 30) J. Janševskis, Nīca. IMM 1929, IV. 31) Fr. Balodis, Mūsu pilskalni. IMM 1930, V—VI. 32) A. Stokmanis, Skolēnu darbi vēsturē. IMM 1930, V—VI. 33) J. Juškevičs, Hercoga Jēkaba laikmets Kurzemē. IMM 1932, V—VI. 34) A. Spekke, Latvieši un Livonija 16. g. s. IMM 1936, II.

Bez tam vēl: 35) Latviešu vēstures draugiem. IMM 1921. 36) Valsts archiva uzaicinājums pagastu valdēm. Vairākās avīzēs 1925. 37) Muižu saimniecība Vidzemē zviedru laikos. BrZ 1927, 271 un t. 38) Pārskats par Valsts archiva darbību. IMM 1928, XI. 39) Archibīskaps Jānis. Nekrologs. IMM 1934, X. 40) Jauns virsgans Latvijas pareizticīgo baznīcai. IMM 1936, IV.

2. **Privatdocents Gustavs Lukstiņš,** dzimis 1894. gada 7. oktobrī. Tēvs Ādams Lukstiņš bija skolotājs Mālpils pagasta Ķikutu skolā; māte Emma, dzim. Rozenberga. Mācijies pamatskolā pie sava tēva, 1906. gada rudenī iestājies Rīgas Aleksandra ģimnazijā, kuru beidza 1914. gadā. Tanī pašā gadā iestājies Pēterburgas Universitates vēst. un filoloģijas fakultateș klasiskajā nodaļā, kur mācijies līdz 1917. gada pavasarim, kad kara apstākļu dēļ studijas bija jāpārtrauc. 1922. gada rudenī iestājies Latvijas Universitates filoloģijas un filozofijas fakultates vēstures nodaļā, kuru beidza

1927. gada rudenī. Atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai, 1929. gada vasarā komandēts uz Getingu, kur studē vienu semestri, strādājot sevišķi pie prof. Kāršteta Romas vēsturē un pie prof. Tīrša klas. arch. 1930. gadā komandēts uz Italiju, kur strādā Romas bibliotekās. Doktora pārbaudijumus beidz likt 1935. gada rudenī. 1937. g. iesniedzis darbu pro venia legendi „Romula un Rema problema" 1938. g. 19. janvarī apstiprināts par privatdocentu pie senās vēstures katedras. Līdztekus studijām un darbībai Universitatē bijis arī šādos pašvaldības un valsts amatos: 1917.—1919. g. skolotājs Iecavas pamatskolā, 1919.—1921. g. skolotājs Bauskas (vēlāk valsts) ģimnazijā, 1921.—1936. g. skolotājs Rīgas Jūrmalas pilsētas ģimnazijā, no 1936. gada direktora v. i. Hercoga Pētera ģimnazijā Jelgavā. 1938. g. valsts 20 gadu pastāvēšanas svētkos apbalvots ar Atzinības krusta 4. šķiru.

Iespiestie darbi: 1) Romula un Rema problema un viņas atrisinājuma mēģinājumi. Veltijums prof. A. Tentelim 1937, 19—30. 2) Romula un Rema problema. LUR fil. V, 23—62. Bez tam raksti par Romas politisko vēsturi Latv. konv. vārdnīcā sākot ar „Karakalla", bet izņemot rakstu „Romas vēsture"

3. **Privatdocents Jānis Alberts Jansons,** dzimis 1892. gada 5. aprilī Zemgalē, Mežotnes pagasta Kugrēnos, kur par saimniekiem bija viņa tēvs Pēteris (dzim. 1864. g. 28. febr., mir. 1931. g. 9. okt.) un māte Lizete, dzim. Lauciņa (dzim. 1866. g. 9. okt., mir. 1933. g. 3. jūn.). No 1901. līdz 1905. g. Jansons apmeklējis Mežotnes pagastskolu, no 1905. līdz 1913. gadam Jelgavas realskolu, kuru nobeidzot izturējis arī latīņu valodas pārbaudijumu pie turienes ģimnazijas. Tā paša gada rudenī iestājies Pēterpils Universitates vēstures un filoloģijas fakultates romāņu un ģermāņu nodaļā. No 1916. g., kara dienestā iesaukts, pārtraucis studijas. Pēc pasaules kara 1918. gadā atgriezies no Turcijas frontes dzimtenē un no 1919. gada sācis strādāt kā ģimnazijas skolotājs Limbažu ģimnazijā. 1920. gadā pārnācis uz Rīgu, Jansons atjauno studijas Latvijas Universitatē, iestādamies filoloģijas un filozofijas fakultates baltu nodaļā. Tai pašā laikā viņš strādā kā skolotājs Rīgas pils. bij. IV ģimnazijā un bij. Rīgas Skolotāju institutā no tā dibināšanas 1922. gada līdz pārcelšanai uz Cēsīm 1938. g. 1926. g. Jansons beidz studijas filoloģijas un filozofijas fakultatē ar baltu filoloģijas kandidata gradu un tiek atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai. Paraleli baltu filoloģijas studijām Jansons visu studiju laiku interesējies arī par reliģijas zinātnēm, un pēc filoloģijas studiju noslēguma iestā-

jies L. U. teoloģijas fakultatē. 1927. gada pavasarī Jansonu komandē uz Vāciju. Tur viņš Ķelnes un Bonnas Universitatēs divus gadus nodarbojas ar etnoloģiju, reliģijas zinātni, ar literaturas vēsturi un folkloru. 1929. gadā minētās Universitatēs Jansons iztur doktora pārbaudijumus un iegūst Ķelnes Universitates Dr. phil. gradu par disertacijas darbu „Die lettischen Maskenumzüge und ihre kulturhistorische Bedeutung", daļa no kura publicēta 1933. g. Rīgā. Par privatdocentu pie baltu filoloģijas katedras Jansons ievēlēts 1936. g. 11. III. No 1936. g. sākuma darbojas arī kā stundu skolotājs Rīgas pilsētas II ģimnazijā. Skolās strādādams, Jansons rosīgi piedalijies folkloras materialu krāšanā; tos viņš nodevis gan prof. P. Šmitam, gan arī Folkloras krātuvei; sakarā ar šo darbību viņam piešķirta Triju Zvaigžņu ordeņa 5. pakāpe. Jansons sākot no 1920. g. ir nolasijis vairāk kā 150 dažādu referatu (galvenā kārtā par literaturas, folkloras, pedagoģijas, reliģijas, ētikas u. c. jautājumiem) sevišķi skolotāju sanāksmēs gan provincē, gan Rīgā. Rīgā ar priekšlasijumiem uzstājies arī Rīgas Latviešu biedrībā, Filologu biedrībā, kuru biedrs viņš ir, un Latv. literariskajā biedrībā („Latviešu draugu biedrībā"), kur viņš ir valdes loceklis.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Die lettischen Maskenumzüge. Rīgā 1933, 114 lpp. 2) Tautiskās atmodas laikmeta darbinieki — Alunāns, Barons, Brīvzemnieks. Apcerējumi un rakstu izlase. Rīgā 1939, 408 lpp.

B. Brošuras un mazāki raksti: 3) Latviešu skatu lugas sākumi — kāzās un rotaļās. RLBZK XVIII, 1926, 164—223. 4) Uz kā pamatojas mūsu traģedijas sākumi Jāņos un dievainēs. FBR VI, 1926, 141—163. 5) J. Rainis, viņa „Tālās noskaņas", kā arī ievērojamākie dramatiskie darbi mūsu kulturas un literaturvēstures gaismā. FBR X, 1930, 164—223. 6) T. Zeiferts kā sava laika cilvēks un liriķis. Rakstu krāj. „T. Zeiferta piemiņai' 1932, 59—111. 7) Zeiferts kā kritiķis. IMM 1933, 1—3, 1—11; 90—98; 181—191. 8) Zeiferta literaturas vēsture metodoloģiskā apgaismojumā. Skola un dzīve 1933, 1, 5—17. 9) Zeiferts kā kritiķis un literaturvēsturnieks. Rīgā 1933. Abi pēdējie iepriekš minētie raksti vienā brošurā 46 lpp. 10) T. Zeiferts. Zeiferta Latv. rakstniecības vēstures III d. otrā izdevumā, 1934, 69—96. 11) Literaturas zinātne. Latv. literaturas vēsture, I sēj. Rīgā 1934, 21—64. 12) Brāļi Kaudzītes. Latv. lit. vēsture, II sēj. 1935, 308—345. 13) Kr. Barona dzīves un darba pedagoģiskās vērtības. Audz 1935, 10, 495—507. 14) Kr. Barona vieta mūsu kulturas dzīvē. IMM 1935, 11, 443—460. 15) Senču tīkums — mūsu tagadnes un nākotnes pamats. „Garezera raksti" VII, 1935, 3—23. 16) Jēkabs Janševskis. Latv. lit. vēsture III sēj., 1936, 242—261. 17) Ed. Virza un viņa Straumēni. IMM 1936, 1—3, 1—15; 138—149; 255—274. 18) Virzas poemas, īpaši Straumēni. Latv. lit. vēsture, V sēj. 1936, 315—326. 19) Ģimnazijas latviešu valodas programa un mūsu kulturas dzīve. Audz 1936, 7/8, 414—437. 20) Latviešu literaturvēsturnieka uzdevumi. BrZ 1936, 189, 213, 219. Atsev. brošura

ar tādu pašu virsrakstu. Rīgā 1936, 32 lpp. 21) Maģija latviešu tautas tradicijās. Audz 1937, 3—4, 163—181; 270—285. 22) Dispozicijas jautājums latviešu literaturas vēsturē. IMM 1937, 396—416, 596—613. 23) A. Švābes darbs latviešu folkloras laukā. Tautas vēsturei (veltijums prof. A. Švābem) 1938, 29—39. 24) P. Šmits kā literaturas kritiķis. BrZ 1938, 129.

C. Recenzijas un citi raksti: 25) P. Jeger-Freimane, Atziņu ceļi. IMM 1937, 1, 95—97. 26) Raksti konversacijas vārdnīcā: Masku gājieni, 25991—25998. Pārstrautu Jānis, 30888—30889. Pelnrušķīte, 31480—31483.

4. **Privatdocents Kārlis Voldemārs Kārkliņš,** dzimis 1888. gada 9. maijā Iemetējos, Kauguru pag., Valmieras apr. Māte laukstrādniece Anna Kārkliņa. Mācijies Kauguru un Jaunvāles pagasta skolā un Trikātas draudzes skolā. Beidzis Valmieras skolotāju seminaru (1910.). Studējis Latvijas Universitates filoloģijas un filozofijas fakultatē baltu filoloģiju un beidzis kursu ar cand. phil. gradu 1926. g. Studējis ģermāņu filoloģiju Bonnas Universitatē. Nolicis Latvijas Universitatē doktoranda pārbaudijumus latviešu literaturā. 1931. g. ievēlēts par latviešu valodas lektoru Latvijas Universitatē. 1933. gadā ievēlēts par privatdocentu latviešu literaturas vēsturē. Darbojas vidusskolu grāmatu vērtēšanas komisijā pie Izglītības ministrijas.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Fr. Bārda. A. Raņķa apg. 1935, 9—32+163—244. 2) Kronvaldu Atis. A. Raņķa apg. 1936, 5—24+130—185. 3) Rakstniecības teorija. K. Dūņa apg. 1921, 71 lpp. 4) Latviešu literatura. Latvijas skol. kooperat. apg. 1932, 108 lpp. 5) Vārds I—VI. Valodas mācība.

B. Raksti žurnalos: 6) Apsīšu Jēkaba stāstu technika. IMM 1933, 265—275+398—412. 7) Antons Austriņš. Latv. lit vēst. V, 110—124. 8) Fr. Bārda. LV 1920. 9) R. Blaumaņa noveļu uzbūve. Dg 1933, 923—931+1023—1027. 10) R. Blaumanis. Latv. lit. vēst. III, 310—343. 11) R. Blaumaņa Pazudušais dēls. Rit 1923. 12) R. Blaumaņa Sestdienas vakars. Stud. g. gr. 1923. 13) R. Blaumanis kā dramatiķis. Jaunā Latvija 1918. 14) Kronvaldu Atis. Latv. lit. vēst. II, 232—247. 15) K. Krūzas lirika. IMM 1934. 16) Mīlestība Plūdoņa dzejā. Rit 1924. 17) V. Plūdoņa individualā lirika. IMM 1934, 212—218. 18) Platona filozofijas ietekme Fr. Bārdas dzejā. FM 192—197. 19) Augusts Saulietis. IMM 1933, 121—124. 20) Svarīgākās īpatnības Apsīšu Jēkaba un R. Blaumaņa stilā. Dg 1932. 21) Tautiskā laikmeta literaturas virzieni. Latv. lit. vēst. III, 7—20. 22) Teodors Ūdris. IMM 1920, 435—448. 23) Valža darbu problemas un kompozicija. IMM 1934, 558—572. 24) Virzieni latviešu literat. 20. g. s. sākumā. Latv. literat. vēst. IV, 139—152. 25) Virzieni latv. literat. 20. g. s. pirmajā trešdaļā. Latv. lit. vēst. VI, 60—76. 26) Praulēniešu izloksne. FBR VI.

5. **Privatdocente Alīse Karlsone,** dzimusi 1881. g. 2. jūnijā Valkā. Tēvs Pēteris Karlsons no 1889. līdz 1917. g. zemnieku virstiesnesis Valkas apriņķī, vēlāk miertiesnesis Rīgā († 1920.). Māte, dz.

Bērziņa, mirst jau agri, 1890. g. Trikātā. Gadu vēlāk P. Karlsons apprecas otro reizi ar jelgavnieci Adēli Brant-Brankševici, sakarā ar ko Alīse K. nokļūst Jelgavas sieviešu ģimnazijā, ko nobeidz 1900. g. ar zelta medaļu. Nostrādājusi dažus gadus Pēterburgā kā privata skolotāja Karlsone 1905. g. aizbrauc uz Ķijevu, kur 1915. g. pavasarī iegūst Ķijevas Sv. Vladimira Universitatē I šķiras diplomu ģermāņu un romāņu filoloģijā. 1916./17. g. iegūst virsskolotājas tiesības latīņu valodā, apmeklējot pedagoģiskos kursus pie Mācības kuratorijas. Sākot ar 1906. g. 1. maiju Karlsone strādājusi kā skolotāja Ķijevas Imperatora Nikolaja I meiteņu institutā un sākot ar 1914. g. kā lektore un vēlāk kā docente vairākās Ķijevas augstākās mācības iestādēs. Kopā ar Ķijevas Universitati Karlsone 1915./16. māc. g. pavada Saratovā, strādājot turp evakuētās augstākās mācību iestādēs, 1916.—1919. g. turpina atkal Ķijevā. No 1919. g. rudens līdz 1921. g. Karlsone, kara un revolucijas notikumu nogriezta no Ķijevas, uzturas Krimā, kur strādā sākumā Sevastopoles Juridiskā institutā kā angļu un latīņu valodas lektore, blakusdarbā kā vecākā žēlsirdīgā māsa Sevastopoles evakopunktā (māsas tiesības kara laikā iegūtas vēl Saratovā un otrreiz specialā pārbaudijumu komisijā Jaltā 1920. g.). 1920. g. rudenī Karlsoni ievēlē par docenti ģermāņu un romāņu filoloģijā Taurijas Universitatē Krimā, Simferopolē. Lielinieku ienākšana pārtrauc šo darbību. Filoloģijas fakultati slēdz, Karlsone strādā tālāk kā jauno valodu lektore. 1921. g. viņa atgriežas Ķijevā, kur Universitate slēgta. Karlsone spiesta strādāt kā franču valodas lektore Dzelzceļu technikumā, arī Tautas universitatē un Diplomatisko zinību institutā. 1922. g. aprilī Karlsonei izdodas atgriezties Latvijā, pateicoties Latvijas Universitates aicinājumam. 1922./23. g. Karlsone strādā Latv. Universitatē kā lektore ģermānistikā. No 1923. līdz 1926. g. pavasarim Karlsone ar Latvijas Universit. stipendiju atrodas ārzemju komandējumā Minchenē, kur 1925. g. vasarā iegūst Dr. phil. gradu ar predikatu „magna cum laude" 1926. g. 6. oktobrī Karlsoni ievēlē Latvijas Universitatē par privatdocenti angļu filoloģijā. No 1927. līdz 1931. g. Karlsone bijusi arī latīņu valodas skolotāja P. Dzeņa ģimnazijā un tai pašā laikā arī pati vadijusi privatus latīņu valodas kursus. Ārzemju komandējumos Karlsone ir bijusi: 1928. g. Vācijā un Anglijā, 1930. g. Austrijā (pa vasaras brīvlaiku), 1931. g. Amerikā (4 mēnešus), 1932. g. Anglijā (pa vasaras brīvlaiku), 1936./37. mācības gadā atkal Anglijā, pavadot tur savu zinātniskā atva-

ļinājuma gadu. Visus šos atvaļinājumus Karlsone vienmēr izmantojusi darbam ārzemju bibliotekās, vispirms vācot materialus saviem lasamiem kursiem. Pēdējā Anglijā pavadītā gadā Karlsone sagatavojusi iespiešanai specialu pētijumu: Aelfric's Admonitio ad filium spiritualem (angļu valodā) un bez tam savākusi materialus angļu literaturas vēsturei L. Universitates klausītāju vajadzībām (latv. valodā), ko patlaban beidz apstrādāt. Uzturoties ārzemēs Karlsone nolasijusi vairākas lekcijas par Latviju, latviešu valodu, vēsturi un literaturu, it sevišķi Amerikā un Anglijā. Latvijas Universitatē Karlsone 1927. g. iekārtojusi angļu filoloģijas seminaru. Karlsone ir biedre Latviešu filologu biedrībā un Kr. Barona biedrībā, bet ārzemēs franču Société de linguistique, Amerikas Linguistique Society of America, Anglijas Mediaeval Society un Anglo Norman Text Society. Tuvākas ziņas sk. LUX, 213—215.

6. **Privatdocents Jānis Krīgers (Krodzinieks) (†),** skat. LUX, 215—217.

7. **Privatdocente Olga Rudovska** (skat. LUX, 232. lpp.). Līdz 1937. g. jūlijam asistente pie mākslas vēstures katedras. 1930. un 1931. g. vasaras zinātniskā komandējumā strādā Francijas un Italijas mākslas muzejos un bibliotekās. 1932. g. vasarā klausas lekcijas Berlīnes Universitatē par grieķu mākslu pie prof. Fr. Noaka un E. Rodenvalda. 1933. un 1934. g. vasarā strādā atkal Italijas senās mākslas muzejos. 1937. g. februarī noliek doktora eksamenus grieķu vēsturē un mākslas vēsturē un renesanses vēsturē un mākslas vēsturē. Kā habilitacijas darbu filoloģijas un filozofijas fakultate pieņem rakstu „Antiks Erota torss Jelgavas muzejā" 1937. gada 27. maijā nolasija parauglekcijas par tematiem: „Feidija māksla" un „Grieķu oriģinali Latvijā" Pēc tam filoloģijas un filozofijas fakultate savā 1937. g. 27. maija sēdē ievēlē par privatdocenti pie mākslas vēstures katedras. Iestāju lekciju „Ievērojamākie grieķu mākslas muzeji Eiropā" Rudovska nolasijusi 1937. gada 29. septembrī. Sākot ar 1937./38. m. g. rudens semestri vada seminarus grieķu mākslas vēsturē un lasa lekcijas par grieķu mākslu. Vairākkārt lasijusi lekcijas par grieķu mākslu L. Tautas universitatē un Krišjāņa Barona tautas augstskolā. 1938. g. vasarā ar Kulturas fonda pabalstu zinātniskā nolūkā apmeklēja Italiju un Franciju; divus mēnešus strādājusi Italijas mākslas muzejos un

bibliotekās, kā arī iepazinusies ar jaunākajiem izrakumiem un tur atrastajiem mākslas priekšmetiem. Tāpat arī Francijā.

Iespiestie darbi: 1) Antiks Erota torss Jelgavas muzejā. SuM 1937, IV 2) Ievērojamākie grieķu mākslas muzeji Eiropā. Stud 1937/38, 2 un 3. 3) Antikie mākslas piemineklļi Latvijā. SuM 1939, III. Vairāki raksti par mākslu un recenzijas citos žurnalos un dienas presē.

8. **Privatdocents Jānis Siliņš,** dzimis 1896. g. 1. jūnijā Rīgā strādnieku ģimenē. Tēvs Jānis, dzimis Rīgā 1875. g. 15. janv.; māte Amālija, dzim. Beicone, dz. Kaunas gub. 1871. g. 19. okt. Pirmo izglītību baudijis 2. Rīgas valsts elementarskolā (Tulas ielā), to pabeidzis 1907./08. g. Pēc tam vienu gadu sabijis Rīgas pils. tirdzniecības skolā, no turienes pāriet uz pilsētas realskolu, pabeidzot pamatnodaļas septīto klasi 1914./15. g. No 1915./16. līdz 1917. g. studējis Maskavas komercinstitutā, 1917. g. iestājies Maskavas Universitates vēstures un fil. fakult. daiļo mākslu vēstures un teorijas nodaļā; 1919.—1921. g. Kazaņas Univers. un Kazaņas Mākslas skolā, kur 1920./21. g. tiek iecelts par zinātnisko līdzstrādnieku. Atgriezies Latvijā, no 1921. līdz 1928. g. studē filozofiju Latvijas Universitatē. Dabū 1924. g. pirmās šķiras balvu par sacensības darbu „Tikumiskās darbības un domāšanas attiecības Sokrata, Platona un Aristotela mācībās" nākamā gadā otro godalgu par sacensības darbu „Feidijs" 1929. g. pavasarī iegūst filoz. kand. gradu, tiek atstāts gatavoties zinātniskai darbībai. 1931./32. g. iztur mutes vārdiem doktora pārbaudijumus filozofijā. Šai pašā gadā tiek ievēlēts Mākslas akademijā par lektoru estetikā un ped. psichol., 1938. g. turpat ievēlēts par ārštata docentu. 1936. g. tiek ievēlēts par privatdocentu pie sistem. filoz. katedras. Kopš 1916. g. raksta periodiskos izdevumos apcerējumus par mākslu, kulturas dzīves un filozofijas jautājumiem. 1916./17. g. Maskavā Dzimtenes Atbalss redakcijas koleģijas loceklis; 1921./22. g. Jaunās Latvijas redakc. loceklis. 1935. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. šķiru; 1938. g. saņēmis Kr. Barona prēmiju; 1938. g. no febr. līdz jūnijam komandēts uz Zviedriju, Baltijas inst. sarīkotos mākslas vēsturnieku kursos; 1939. g. komandējums uz Vāciju.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Rūdolfs Pērle. 1928, 86 lpp. 2) Mikelandželo. 1930, 222 lpp. 3) Kārlis Zāle. 1938, 60 lpp. 4) Psicholoģija un loģika. Vidusskolām un pašmācībai. 1931, 192 lpp.; 1936², 195 lpp.

B. Raksti žurnalos: 5) Ansis Cīrulis. IlŽ 1925, I, 12—14. 6) Arturs Baumanis. IlŽ 1925, I, 33—39. 7) Voldemārs Zeltiņš. IlŽ 1925, I, 40—45. 8) Ādams Alk-

snis. IlŽ 1925, I, 65—71. 9) Jūlijs Madernieks. IlŽ 1925, I, 76—80. 10) Valdemārs Matvejs. IlŽ 1925, I, 141—145. 11) Jānis Kuga. IlŽ 1925, I, 162—169. 12) Augusts Bija. IlŽ 1925, I, 170—172. 13) Rūdolfs Pērle. IlŽ 1925, II, 249—262. 14) Pēteris Krastiņš. IlŽ 1925, II, 289—296. 15) Burkards Dzenis. IlŽ 1925, II, 323—329. 16) Gustavs Šķilters. IlŽ 1926, I, 1—19. 17) Eduards Vītols. IlŽ 1926, I, 33—42. 18) Ludolfs Liberts. IlŽ 1926, I, 65—77. 19) Kārlis Brencēns. IlŽ 1926, I, 97—105. 20) Otto Skulme. IlŽ 1926, II, 213—224. 21) Sigismunds Vidbergs. IlŽ 1926, II, 279—288. 22) Indriķis Zeberiņš. IlŽ 1926, II, 345—358. 23) Līnija gleznieclbā. Laikmets 1923, 4, 77—80. 24) Ludolfs Liberts. Laikmets 1923, 4, 75—76. 25) Zinātnes filozofija. Dzelzc 1926, 16. 26) Tagadnes domātāju divi ceļi. Dzelzc 1926, 17. 27) Noslēpumainās parādības dvēseles dzīvē. Dzelzc 1926, 6; 1927, 2, 7. 28) Literatura par tēlotājām mākslām un celtniecību. Latv. rakstn. portr. 1926, 455—465. 29) Tautas brīvības cīņu tēlojumi latvju mākslā. Piemiņas vaiņ. Latvijas krit. varoņ. 1926, I, 99—107. 30) Tautas dzīves tēlojumi Alkšņa, Rozentāla un Ūdera darbos. IMM 1928, II, 187—193. 31) Audzināšana un ģimene. Jaunatn. Ceļš 1929, 71—73, 106—109, 134—137, 167—169. 32) Reliģiskā audzināšana. Jaunatn. Ceļš 1930, 290—292. 33) Contemporary Latvian art. Latvia, 1931, Kopenh., 33—42. 34) Mākslas filozofija. LKV 25361—25365. 35) Mākslas psicholoģija. LKV 25379—25382. 36) Современное Латвийское искусство. Вѣстник совр. Латв. искусства M. 1934. 37) Tēlnieka prof. Dr. arch. Konst. RonČevska piemiņai. IMM 1935, II, 305—308. 38) Le développement de l'art letton. Beaux-arts 1935, 141. 39) Vilhelms Purvītis. IMM 1932, I. 40) Latviešu jaunā tēlniecība. SuM 1936, II, 135—156. 41) Rīga latviešu mākslinieku tēlojumā. SuM 1936, III, 123—148. 42) Brīvības pieminekļa sacensību vēsture. SuM 1936, IV, 187—202. 43) Latviešu skatuves gleznieclba. SuM 1936, IV, 160—174. 44) Dekoraciju gleznieclba Nac. op. uzvedumos. Muz. apsk. 1936, I, 17—22. 45) Brāļu kapi Rīgā. SuM 1937, I, 91—107. 46) Heroisma tēlojumi un noskaņas latviešu gleznieclbā. SuM 1937, I, 75—89. 47) Kurzemes daiļnieki un Kurzemes tēlojumi jaunā latviešu mākslā. SuM 1937, II, 174—188. 48) Piezīmes par mākslas dzīvi un māksliniekiem Jelgavā kopš 19. g. s. SuM 1937, III, 109—149. 49) Mākslinieki un mākslas centri provincē. SuM 1937, IV, 194—203. 50) Die lettische Kunst. Lett. Kunst d. Gegenw. Wien 1937, 7—12. 51) Latvisko centienu problema mūsu mākslā. I Latv. daiļ. izst. kat. 1937, XLIII—XLVI. 52) Piemineklis 6. Rīgas kājnieku pulka kritušiem karavīriem. SuM 1938, I, 129—133. 53) Ludolfa Liberta skatuves gleznas. SuM 1938, III, 109—140. 54) Latviešu mākslas dzīves un gleznieclbas gaitas pēdējos 20 gados. SuM 1938, IV, 97—160. 55) Reliģiskās mākslas problema. Rel. filoz. raksti V, 1936, 145—152. 56) L'art letton moderne. Exp. d'art de la Lettonie, catalogue, Paris 1939, 13—20. 57) Sztuka łotewska. Rodzina 1938, Warszawa, 478—481. Bez tam recenzijas, sīkāki raksti Dzimtenes Atbalsī, Latv. Kar., Latv. Vēstn., Ritumā, IMM, Сегодня, Daugavā, Latv. Gr., IlŽ, Latv. Sargā u. c. no 1916—1939.

9. **Privatdocents Marģers Stepermanis,** dzimis 1898. gada 15. augustā Bauskā, rakstnieka un grāmatu tirgotāja Stepermaņu Krustiņa ģimenē. Viņa tēvs cēlies no Kroņa-Vircavas Stepēnu mājām, bet māte Grieta, dz. Bīriņa, no Jaunsvirlaukas pagasta Lubenieku mājām. Skolas gaitas viņš uzsāka Jelgavā, apmeklējot toreizējo

Riekstiņa un Trana elementarskolu, pēc tam Jelgavas realskolu. Izceļoties pasaules karam, kad Jelgavas skolas evakuēja uz Krieviju, Stepermanis pārnāca uz Rīgu un iestājās Latviešu izglītības biedrības nodibinātajā realģimnazijā, kuras pilnu kursu nobeidza 1918. gada pavasarī. 1919. g. janvarī viņš aizbrauca uz Liepāju; pēc lielinieku atspiešanas īsu laiku nodarbojās par skolotāju Kuldīgas pilsētas pamata un vidusskolā, 1919. gada rudenī atgriezās Rīgā, tika iesaukts kara dienestā un piedalijās cīņās pret Bermontu, kā arī kaujās pret lieliniekiem Latgalē. Pēc demobilizēšanās iestājās L. U. filoloģijas un filozofijas fakultates vēstures nodaļā, kuras kursu beidza 1928. gadā, un pēc kandidata grada iegūšanas tika atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskam darbam jauno laiku vēsturē. 1931. gada pavasarī viņš ieguva Kr. Morberga fonda stipendiju un tika komandēts papildināties jauno laiku vēsturē uz Parīzes Ecole Normale Supérieure, kur tas kā interns šīs iestādes audzēknis atradās divus gadus, tai pašā laikā strādādams arī kā immatrikulēts students Parīzes Universitates Faculté des Lettres. Uzturēdamies Parīzē Stepermanis strādāja arī Parīzes Nacionalās bibliotekas rokrakstu nodaļā, tāpat arī Francijas Ārlietu ministrijas archivā, vākdams liecības par Latvijas un Francijas senajiem sakariem. Atgriezies Rīgā viņš 1934. gada pavasarī pie Latvijas Universitates filoloģijas un filozofijas fakultates uzsāka savus doktora pārbaudijumus vēsturē, beidzot šos pārbaudijumus 1935. g. rudenī. Blakus studijām un universitates darbam Stepermanis no 1928. līdz 1936. g. pavasarim strādāja par štata skolotāju Rīgas pilsētas III ģimnazijā, pēc kam tika iecelts par jaunnodibinātā Latvijas Vēstures instituta ģeneralsekretara v. i., bet no 1938. g. 1. IV par ģeneralsekretaru. Pēc habilitacijas darba „Aizkraukles K. F. Šulcs un viņa sabiedriskā darbība" iesniegšanas tika 1936. g. 5. II ievēlēts par privatdocentu vēsturē. M. Stepermanis strādājis laikrakstos Brīvā Zeme un Rīts, publicējot tur dažādus rakstus un apcerējumus par Latvijas vēstures jautājumiem. Par saviem dažādiem zinātniskiem darbiem viņš saņēmis 3 Krišjāņa Barona fonda prēmijas. Sākot ar 1933. gadu International Commitee of Historical Sciences katru gadu izdodamā International Bibliographie of Historical Sciences sējumā sniedz Latvijas vēstures bibliografiju. Piedalijies 1929. g. bibliotekaru kongresā Romā, 1935. g. VIII Ziemeļu zemju vēsturnieku kongresā Stokholmā un 1937. g. Pirmā Baltijas zemju vēsturnieku konferencē Rīgā.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Rīgas skolas un skolu politika vācu okupacijas laikā 1917.—1919. Rīgā 1929, 96 lpp. 2) J. G. Eizens un viņa darbi par dzimtbūšanas atcelšanu Vidzemē. Rīgā 1934, 57 lpp.

B. Raksti periodikā: 3) Zemnieku piespriešana zviedru laikos Vidzemē. FBR X, 1930, 116—163. 4) Vidzemes zemnieku ieķīlāšana, piespriešana un cedēšana muižnieku parādu lietās 18. g. s. sākumā. IMM 1931, I, 231—249. 5) Pirmās cīņas par dzimtbūšanas atcelšanu Vidzemē. IMM 1931, II, 275—293, 438—453. 6) Mirabō interese par Kurzemi un barona Noldes slepenā misija 1787. g. IMM 1933, II, 5—18, 159—168, 269—276. 7) Latviešu stāvoklis 17. un 18. g. s. un apgaismotāju kustība Latvijā. Latv. lit. vēst., Rīgā 1935, II, 62—82. 8) Aizkraukles K. F. Šulcs un viņa sabiedriskā darbība. LUR fil. III, 5, 1936, 105—168b. 9) Vidzemes zemnieku reformas idejiskie pamati 18. g. s. Ceļi 1936, VII, 96—108. 10) Vecā Stendera sabiedriskie uzskati. IMM 1936, II, 323—332, 493—503. 11) Kurzemes starptautiskais stāvoklis hercoga Jēkaba laikā. Atziņas un tēlojumi, Rīgā 1937, 145—158. 12) Latviešu apgaismotāji 18. gadsimtenī. Atziņas un tēlojumi, Rīgā 1937, 189—205. 13) Kurzemes hercoga Jēkaba palīdzība Anglijas ķēniņam Kārlim I cīņā pret parlamentu. SuM 1936, II, 19—25. 14) Francijas interese par Rīgu Luija XIV valdīšanas pēdējā posmā. SuM 1936, III, 44—52. 15) Uzbrukums latviešu tautībai zemnieku brīvlaišanas laikmetā. SuM 1936, IV, 32—38. 16) Francijas Burboni Jelgavā. SuM 1937, III, 55—63. 17) Die geschichtliche Entwicklung der Rigaer Gilden und Ämter. Die neuen Wirtschaftsgesätze Lettlands, Riga, 1936, 128—134. 18) Kāda Kurzemes zemnieka pravietojums hercogam Jēkabam. LVIŽ 1937, 424—430. 19) J. G. Eisen et ses luttes pour l'abolition du servage en Livonie et en Courlande. I Balt. vēst. konf. Rīgā, 1937, 501—508. 20) Dažas 18. g. s. zemnieku sūdzības un iesniegumi. LVIŽ 1938, 433—438. 21) Kāda 1812. g. latviešu laikagrāmata. LVIŽ 1938, 633—643. 22) Ž. F. Turī Kurzemes ceļojumu apraksts. Tautas vēsturei, Rīgā, 1938, 341—344. 23) Dažas piezīmes par latviešu vidusskolas nodibināšanos. RP III Vidusskolas 10 g. darb. pārskats, Rīgā, 1928, 26—32. 24) Dažas piezīmes par vēstures programu Francijas vidējās mācības iestādēs. RP III ģimnazijas 16 g. darb. pārskats. Rīgā, 1934, 25—27. 25) Dažādi vēstures viedokļi un uztvērumi. Sēj II, 1936, 1333—1336. 26) Latvijas vēsturnieku daudzinot (sakarā ar prof. Dr. A. Tenteļa 60 gadu dzimšanas atceri). Sēj 1936, 1153—1158. 27) Atjaunotā Latvija kulturas celtniecības darbā. Trešais gads. Leta, 1937, 293—299. 28) Dažas piezīmes par pagastu pašvaldību chroniku rakstīšanu. Pašvald. darbs, 1937, 273—274. 29) Latvijas vēsture mūsdienu apgaismojumā. Skola tautas acs, Liepājā, 1936, 65—73. 30) Dažas ziņas par Latviju franču senajā vēstures literaturā un vēstures avotos. LVIŽ 1937, 226—256. 31) Kurzemes un Francijas attiecības hercoga Jēkaba laikā. Dzīvei pretim, Rīgā, 1936, 175—183.

C. Recenzijas: 32) O. Nonācs un V Šreiners Pēc 18. novembra. Rīgā, 1933. IMM I, 1934, 272—275. 33) Meuvret, Jean. Histoire des pays Baltiques. Paris, 1934. IMM I, 1934, 489—492. 34) R. Vipers. Jauno laiku vēsture. Absolutās monarchijas un triju lielo revoluciju laikmets (1640.—1795.). Rīgā, 1937. LVIŽ 1938, 144—146. 35) R. Vipers. Jauno laiku vēsture. Napoleona imperijas, liberalisma un nacionalo kustību laikmets. (1795.—1851.). Rīgā, 1938. LVIŽ 1938, 711—713. 36) Pagātne un tagadne, II, Rīgā, 1938. LVIŽ 1938, 445—449. 37)

N. Bušs. Rīgas pilsētas bibliotekas un tās grāmatu vēsture. Red. L. Arbuzovs. Rīgā, 1937 R 1937, 327.

D. Raksti laikrakstos: 38) Pirmais latviešu zemnieku modinātājs un aizstāvis, J. G. Eizens, viņa darbība un idejas. BrZ 1934, 62. 39) Francijas ārlietu ministrs hercoga Jēkaba galmā. R 1935, 13. 40) Holandiešu jūrnieks par latviešiem zviedru laikos. R 1935, 83. 41) Kārlis Snels — kāds Merķeļa priekštecis. R 1935, 198. 42) Linaudēju musketieri vecajā Rīgā. R 1935, 240. 43) Francijas plāns par Livonijas iegūšanu. R 1935, 254. 44) Jāņa Jurjāna cīņa ar Ērgļu dzimtkungu. R 1936, 129. 45) Latvijas historiografijas atdzimšana. R 1936, 134. 46) Brīvās latviešu Kurzemes starptautiskais stāvoklis hercoga Jēkaba laikā. R 1936, 189, 190. 47) Franču vēsturnieka atsauksme par latviešiem Versaļas miera kongresā 1919. g. R 1936, 208. 48) Kurzemes brīvie latvieši 18. gadsimtenī. R 1936, 246. 49) Garlībs Merķelis un viņa „Latvieši" R 1936, 250. 50) Latvietis kulturas celtniecības darbā. R 1936, 323. 51) Leģenda par Sigismunda Augusta privileģijām. R 1936, 344. 52) Vēstures leģenda un tās aizstāvji. R 1937, 86. 53) Vēsturnieki darba un sasniegumu gaitās. R 1937, 133. 54) Vidzemes zemnieku aizdevums Zviedrijas ķēniņam Kārlim XII. R 1937, 170. 55) Zinātnei veltīti gadi. (Prof. Fr. Baloža 25 gadu zinātniskās darbības atcere.) R 1937, 277.

Latviešu konversacijas vārdnīcā dažādi raksti par Anglijas, Francijas un Z. A. S. V. jaunāko laiku vēsturi un valstsvīriem; arī par Latvijas vēsturi, kā: Kurzemes 1812. g. franču okupacija, G. Merķelis, Rozena deklaracija u. c.

10. **Privatdocents Harrijs Gunars Vallins,** sk. LUX 219. lpp. Privatdocents un zviedru valodas lektors no 1928. g. 19. dec. līdz 1936. g. 25. nov., kad pārgājis uz Stokholmu.

11. **Privatdocents Jēkabs Velme (†),** sk. LUX 219.—221. lpp.

E. LEKTORI.

1. **Lektors Pauls Akermanis,** sk. LUX 222. lpp. Viņa tēvs komersants Teofils Akermanis, māte Luize Blanšāra, šveicieši. Pensijā aizgājis 1936. g. 1. jūlijā.

2. **Lektrise Helene Akmentiņa,** sk. LUX 222.—223. lpp. Krievu valodas lektrise no 1927. g. 15. okt. līdz 1930. g. 15. okt.

3. **Lektors Gastons Boljè (Beaulieux),** dzimis 1907. g. 31. martā Parīzē; viņa tēvs, Léon Beaulieux, ir slavu filoloģijas profesors; māte Madeleine Brigot. Mācijies Louis-le-Grand licejā Parīzē, kur ieguvis „bachelier de l'enseignement secondaire" diplomu. Pēc tam beidzis „Ecole nationale des Langues Orientales" un Sorbonnas Universitati ar franču valodas skolotāja gradu ārzemēs. No 1936.

g. strādā Latvijas Universitatē kā franču valodas lektors. Bez tam strādā Franču Institutā un Franču Licejā Rīgā.

4. **Rūdolfs Cimmermanis,** dzimis 1878. g. 12. janvarī Rīgā, tirgotāja Frīdricha un viņa sievas Marijas, dzim. Ēvertes dēls. Apmeklējis bij. Rīgas pilsētas ģimnaziju, kuru beidzis 1894. g. vasarā. Divus gadus bijis mājskolotājs Krievijā, pēc kam studejis Karaļauču Universitatē jaunās valodas un sanskritu. 1900. g. jūlijā viņš ieguvis Dr. phil. gradu. No 1900. līdz 1902. g. studejis Francijā un Anglijā. 1902. g. atgriezies Rīgā, kur ievēlēts par franču valodas skolotāju Aleksandra un bij. Pilsētas ģimnazijās. 1911. g. janvarī ievēlēts par angļu valodas docentu bijušā Rīgas Politechnikas institutā, un kopš 1919. g. ir angļu valodas un angļu tirdzniecības korespondences lektors Latvijas Universitatē. Tuvākas ziņas LUX, 293. lpp.

5. **Lektors Viljams Freijs,** dzimis 1906. g. 27. sept., Hallē, Zviedrijā, kā valsts ierēdņa Vilhelma Freija un tā sievas, dzim. Samuelsson'es, dēls, Apmeklējis Östertälje's pamatskolu, Södertälj's vidusskolu un pēc tam iestājies Upsalas Universitatē, kur 1928. g. nolicis fil. kand. eksamenu un 1930. g. fil. mag. eksamenu. 1931. g. vadijis zviedru valodas kursus Kaunā, Lietuvā. 1932.—1936. g. vidusskolas skolotājs Hjo pilsētā un minētās skolas direktora palīgs. No 1937. g. Latvijas Universitates zviedru valodas lektors. 1936. g. pilsētas bibliotekars un Priekšlasijumu biedrības priekšsēdētājs Hjo pilsētā. Līdzdarbojies ar dažādiem rakstiem zviedru laikrakstos un žurnalos, kā arī lietuvju un latviešu periodikā. 1938. g. piedalijies Zviedrijas un Baltijas valstu studējošās jaunatnes sadarbības konferencē. Piedalijies arī 1938. g. Rīgā noturētajā Ziemeļu un Baltijas valstu intelektualas sadarbības konferencē.

Iespiestie darbi: 1) Zviedru valodas gramatika. Rīgā, 1938, 55. 2) Bidrag till Södertälje stads historia: Vår bygd 1929, 33. 3) Moderninė švedų literatūra: Vairas, Kaunas, 1932. 4) Kommateringen i våra läroböcker: Pedagogisk tidskrift 1934. 5) Zviedru tautas bibliotekas. Bibliotekārs, 1937, 4, 73—75.

Bez tam 1933.—1936. g. rakstijis recenzijas par literaturu Skaraborgs-Tidningen un biografiskus rakstus par zviedru zinātniekiem, rakstniekiem un māksliniekiem publicējis Lietuviškoji Enciklopėdija un Latv. Konversacijas vārdnīcā.

6. **Lektors Aleksis Gulēns,** dzimis 1875. g. 7. aprilī Grostonas pagastā Madonas apriņķī kā lauksaimnieka rentnieka dēls, māte dzim. Pakalniete. Apmeklējis Zelgauskas pagastskolu, bet pēc tam

Grostonas pag. Kaileņu draudzes skolu, kur mācijies trīs ziemas un trīs pusvasaras, un Rīgas garīgo seminaru. Pēc kursa nobeigšanas seminarā 2 gadus strādājis kā pamatskolas skolotājs, 1 g. Skulberģu (tag. Skaņkalnes) pareizticīgo draudzes skolā un 1 g. Ķemeru pamatskolā. Pēterpils Vēstures filoloģisko institutu beidzis 1903. g. ar ģimnazijas skolotāja tiesībām (vecajās valodās un krievu valodā — literaturā) un no 1903. g. 5. jūnija līdz 1920. g. 1. jūlijam strādājis Krievijā dažādās vidusskolās kā skolotājs (Kostromā), inspektors (Arzamasā) un direktors (Bujā). Visās minētajās pilsētās aktivi piedalijies arī sabiedriskā dzīvē, darbojies dažādās kulturalās un labdarības organizacijās. 1920. g. atgriezies Latvijā un strādājis kā skolotājs Rīgā, Rīgas valsts vidusskolā pieaugušiem, Rīgas valsts technikumā, II Rīgas valsts ģimnazijā, I Rīgas valsts ģimnazijā kā inspektors, Rīgas valsts komercskolā kā direktors un patlaban ieņem direktora vietu I Rīgas valsts ģimnazijā un ārštata lektora vietu Latvijas Universitatē. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

7. **Lektors Džons Vošops Henter Blērs (John Wauchope Hunter Blair),** dz. 1903. g., Elthamā, Kentā, Anglijā. Viņa vecāki bija nel. angļu armijas ģeneralis Walter Hunter Blair un viņa sieva Ethel Mary (dzim. Logan). Viņš nobeidza Īrlinsa pamatskolu un vēlāk mācijās Karal. jūras skolās Ostornā un Dartmutā, un privati. Nobeidzis Oksfordas Universitati ar cand. grad. 1924. g. Strādājis kā skolotājs Merkistona ģimnazijā Edinburgā (1927.—1930. g.) un citās angļu skolās līdz 1933. g., kad viņš atbrauca Latvijā kā lektors I. M. angļu valodas institutā. Kopš tā laika viņš māca arī angļu valodu Rīgas radiofonā. 1936. g. viņu izvēlēja par angļu valodas lektoru Latvijas Universitatē.

Iespiestie darbi: Grāmatas: 1) "Valdis and Velta in England" (angļu lasama grāmata latviešiem), 1937[1]; 1938[2], 1939[3] 192. 2) "Active English" (angļu valodas mācības grāmata skolām). 1937[1], I. d., 1938[2], 92, II. d. 1938, 88. 3) Angļu valodas mācība pamatskolās (rokas grāmata skolotājiem). 1937, 88.

8. **Lektrise Klara Gersoni Koisone,** dzimusi 1896. g. 17. okt. Torre Pelliče pilsētā, Turinas apvidū, Italijā. Tēvs vēstures skolotājs ģimnazijā. Klasisko ģimnaziju beigusi Torre Pelliče pilsētā, pēc tam apmeklējusi un beigusi Valsts skolotāju seminaru Pinerolo pilsētā. 1913. g. iestājusies Florences Universitatē „Magistero" fakultatē, kur studējusi romāņu filoloģiju. Florences Universitati

beigusi 1919. g. ar diplomdarbu „Gli studi italiani in Francia" No 1919. g. līdz 1922. g. strādājusi kā italiešu valodas skolotāja kādā valsts ģimnazijā Dženovā. Kopš 1923. g. strādā Latvijas Universitates filoloģijas un filozofijas fakultatē kā italiešu valodas lektrise, lasa italiešu valodu arī Latv. Konservatorijā un Latv. Tautas universitatē, māca italiešu valodu arī Italiešu valodas kursos, ko uztur Italijas valdība. Nolasijusi arī vairākus priekšlasijumus par italiešu literaturu un kulturu latviešu valodā. 1932. g. martā iespiests italiešu folkloras mēnešrakstā Lares apcerējums par latviešu tautas dziesmām un arī daži tautas dziesmu tulkojumi.

9. **Lektors Pēteris Kūlis,** dzim. 1883. g. 1. maijā Siguldas Jaundreļļos kā saimnieka Pētera un Marijas, dz. Meņģeles dēls. Mācījies 1890.—1894. g. Rīgas pilsētas apvienotā elementarskolā (tagad Rīgas pils. Kr. Barona (2.) pamatskolā); 1894.—1903. g. Rīgas Nikolaja ģimnazijā; 1903.—1906. g. Tērbatas Universitates jur. fak. Kad sakarā ar 1905. g. revoluciju darbu universitatē pārtrauca, Kūlis nolicis 1906. g. pavasarī Ķijevā pie mācības apgabala pārvaldes ģimnazijas vācu valodas skolotāja pārbaudijumu; 1906.—1909. g. viņš ir vācu valodas skolotājs Ņ. Novgorodas realskolā, 2. sieviešu ģimnazijā un citās vidusskolās; no 1909. līdz 1919. g. Maskavā rūpniecības un lauksaimniecības skolās; Maskavā turpināt studijas universitatē neizdevās, nedabūja priekšniecības atļauju, tādēļ iestājies Maskavas Komercinstitutā, kur 1917. g. nobeidzis kursu līdz valsts pārbaudijumiem; 1919.—1934. g. augustam skolotājs Rīgas pilsētas 3. un 2. ģimnazijās, valsts vidusskolā pieaugušiem un citās vidusskolās; no 1929. g. 25. septembra vācu valodas lektors Latvijas Universitatē tautsaimniecības un tiesību zin. fakultatē, no 1932. g. arī filoloģijas un filozofijas fakultatē, bet no 1934. g. tikai filoloģijas un filozofijas fakultates studentiem. 1920.—1923. g. direktora palīgs valsts vidusskolā pieaugušiem; no 1924. g. līdz 1934. g. Izglītības ministrijas Skolu departamenta vidus- un arodskolu skolotāju cenzēšanas komisijas loceklis; no 1921. līdz 1934. g. Latvijas Vidusskolu skolotāju biedr. un no 1924. g. Latvijas 2. skolotāju krāj-aizdevu sabiedrības valdes loceklis; no 1934. g. augusta Izglītības ministrijas vidusskolu direktors. Rakstijis ministrijas mēnešrakstā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 5. un 4. šķiru un Igaunijas Baltās Zvaigznes ordeņa 3. šķiru.

10. **Lektors Jānis Lezdiņš,** dz. 1898. g. 30. (17.) decembrī Raunas pag. Duburos. Tēvs Jānis, sākumā laukstrādnieks, vēlāk kurpnieks; māte Kristīne, dzim. Kauliņa. No 1905. gada ģimenes dzīves vieta Vec-Mīlgrāvī, no 1914. g. Rīgā. No 1908. g. J. L. mācijies Daugavgrīvas draudzes skolā, to beidzot 1910. g. Pēc tam 2 gadus papildinājis izglītību turpat skolotāja K. Brēmaņa vadībā. 1912. g. iestājies Rīgas Nikolaja ģimnazijas 4. klasē; šīs ģimnazijas kursu beidzis ar zelta medaļu Tērbatā 1917. g. Tai pašā gadā iestājies Tērbatas Universitates ķīmijas fakultatē, vēlāk pārejot uz filoloģijas fakultati. Pēc studiju pārtraukuma kara apstākļu dēļ, 1920. g. iestājies Latvijas Universitates filoloģijas un filozofijas fakultates filozofijas nodaļā, pārejot uz klasiskās filoloģijas nodaļu 1922. g. Šo nodaļu beidzis 1929. gadā. Pēc kandidata darba iesniegšanas 1934. g. ievēlēts par grieķu valodas lektoru filoloģijas un filozofijas fakultatē. Lasijis arī kursu par latīņu sintaksi (1936./37. m. g.) un latīņu valodas papildu kursu (1938./39. m. g.). No 1923. līdz 1936. g. bijis par latīņu un grieķu valodas skolotāju 1. Rīgas valsts ģimnazijā, no 1930. līdz 1934. g. par grieķu valodas skolotāju Ev.-luter. Baznīcas ģimnazijā Rīgā. No 1932. gada ir latīņu valodas lektors Latvijas Tautas universitatē. 1934. un 1935. gadā bijis Izglītības ministrijas latīņu un grieķu valodas programu pārkārtošanas komisijas un latīņu un grieķu valodas mācības grāmatu vērtēšanas komisijas loceklis.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Lingua Latīna. Latīņu valodas propaideutiskais kurss ģimnazijām. I daļas 1. puse. Rīgā, 1935, 120. 2) Lingua Latīna. Latīņu valodas propaideutiskais kurss ģimnazijām. I daļas 2. puse. Rīgā, 1936, 160. 3) Lingua Latīna. Latīņu valodas propaideutiskais kurss ģimnazijām. II daļa. Rīgā, 1937, 336. 4) J. Lezdiņš un A. Rāta. Elementa Graeca. G. Retgera grieķu valodas pamatkurss. Rīgā, 1936, 314.

Bez tam: 5) Dažas domas par latīņu valodas skolotāju sagatavošanu. IMM 1938, II, 186—189.

11. **Lektors Ādolfs Raulinaitis,** dzimis 1903. g. 9. martā Lietuvā, Suvalku apgabalā, Seinu apriņķī. Tēvs Toms, māte Praņe, dzim. Valentukoņīte, lauksaimnieki. Apmeklējis pamatskolu ar krievu, lietuviešu un poļu valodām. Tālāk mācijies Seinu vidusskolā, bet beidzis Seinu ģimnaziju ar lietuviešu, vācu, latīņu un franču valodām. Studējis Lietuvas Vītauta Dižā Universitatē un nobeidzis tur lietuviešu valodas un literaturas, ģermānistikas, kā arī pedagoģijas un psicholoģijas nozares. Pie tam papildinājies

Grenobles franču valodas kursos un Berlīnes vācu valodas kursos, bet Rīgā pie prof. J. Endzelīna baltu valodu salīdzinamā gramatikā un latviešu valodas zinātniskā gramatikā. Pedagoģisko darbu strādājis vēl pasaules kara laikā Vācijas okupētā Lietuvā, lietuviešu privatā skolā, pasniegdams elementaro lietuviešu valodu. 1927./28. — 1935./36. m. g. bija skolotājs Rīgas lietuviešu ģimnazijā, bet 1927.—1934. g. lietuviešu valodas pasniedzējs Latvju un lietuvju vienības lietuviešu valodas kursos. Lasijis arī lietuviešu valodas un tās pasniegšanas metodikas lekcijas Latvijas Izglītības ministrijas sarīkotos skolotāju pedagoģiskos kursos Rīgā. Līdz ar 1936./37. m. g. ir Šauļu skolotāju seminara lietuviešu valodas un literaturas skolotājs. Raulinaitis ir Latvijas Universitates lietuviešu valodas lektors ar 1928./29. m. g. iesākot. Piedalijies dažādos žurnalos un laikrakstos kā līdzstrādnieks, bet laikrakstā „Lietuvių Balsas" arī kā redaktors. No lielākiem rakstiem žurnalos minami: virkne rakstu par Latvijas kulturas fondu un svētā J. Kantija sprediķa pēc Vītauta Dižā nāves rokraksta paleografiskais šifrējums latīņu valodā un komentari lietuviešu valodā. Atsevišķi sarakstijis grāmatas: „Naujais Keliais" „Kova del vainiko" un pārtulkojis R. Blaumaņa „Pazudušais dēls" (valsts teatrim). Lasijis priekšlasijumus lietuviski un latviski, no kuriem minami: Lietuviešu valodas filozofijas lieta (Lietuvas Katoļu zinatniskā akademijā) un par nacionalās kulturas tieksmēm valodā un literaturā Tautas universitatē (Lietuvā), kā arī atsevišķos gadijumos. Ar Latvijas Universitates komandejumu braukājis Viļņas lietuviskā apgabalā, kur salasijis pāri 3000 vārdu svešo ietekmju dzūru dialektā studēšanai. Sabiedriskā dzīvē aktivi darbojies no 1921. g., būdams Lietuvas katoļu nacionalās jaunatnes centra valdes priekšnieks, studentu ateitininku centra valdē, aizsargos — piedalijies ekspedicijās, Latviešu filologu biedrībā, Lietuvas Katoļu zinātniskā akademijā, Lietuviešu valodas skolotāju biedrībā, Latviešu un lietuviešu vienības valdē, Viļņas atsvabināšanas biedrībā, Lietuvas Sietumu biedrībā, dažās skolotāju un studentu biedrībās u. c.

12. **Lektors Artūrs Šprings,** dzimis 1876. g. 15. augustā Kurzemē, Skrundas pagastā. Tēvs bija Kurzemē divi pusmuižu un dzirnavu rentnieks Aizputes apriņķī. Māte dzim. Ēlerte. 1894. g. nobeidzis Liepājas realskolu. No 1894. līdz 1896. g. strādājis Liepājas Biržas bankā un Valsts bankā kā kancelejas ierēdnis. 1896. g.

iestājies bij. Rīgas Politechnikas komercnodaļā un to beidzis 1903. g. ar I šķiras diplomu. Studiju laika pēdējos gados strādājis pie Rīgas-Orlas dzelzceļa kā kancelejas ierēdnis. No 1903. g. līdz 1912. g. bijis skolotājs Kurskas guberņā, Rīgas tirdzniecības skolā un ģimnazijā. 1912. g. pārcelts uz Ķijevas kadetu korpusu kā vācu valodas štata skolotājs. Ķijevā lasijis arī vācu valodu Ķijevas Juridiskā institutā. 1921. g. atgriezies dzimtenē, kur sācis darboties kā vācu valodas lektors Latvijas Tautas universitatē. No 1922. g. līdz šim laikam lasa arī vācu valodu Kara skolā, bet no 1924. līdz 1926. g., un no 1933. g. līdz šim laikam Augstākā kara skolā. No 1923. g. vācu valodas skolotājs Rīgas pilsētas krievu ģimnazijā. 1932./33. m. g. pasniedzis vācu valodu arī Rīgas pilsētas I ģimnazijā. 1934. g. štata skolotājs Rīgas pilsētas Viļa Olava komercskolā. 1934. g. ievēlēts Latvijas Universitatē par vācu valodas lektoru tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates studentiem. Ieguvis savā laikā tiesības mācīt vācu valodu, preču zinības, grāmatvedību un korespondenci. No 1938. g. ir vācu valodas mācības grāmatu cenzēšanas komisijas loceklis. Apbalvots savā laikā ar krievu Stanislava III šķiras ordeni.

13. **Lektors Viljams Šārps Vilsons (†),** dzimis 1863. g. 17. aprilī Ould-dīrā (Old Deer) Eberdīnas (Aberdeen) tuvumā, Skotijā kā ģimnazijas direktora Roberta Vilsona dēls. Izglītojies Ould-dīras ģimnazijā (public school) un Eberdīnas Universitatē, kuras filoloģijas (arts) fakultati beidzis 1884. g. ar mag. phil. (angl. M. A.) gradu. Divus gadus studējis Parīzē un Bonnā. Pedagoģisko darrbību iesāka 1887. g. Portsmutā (Portsmouth). Bija mājskolotājs no 1888. g. līdz 1892. g. kādā angļu ģimenē Londonas tuvumā un no 1892. g. līdz 1897. g. divās krievu ģimenēs Pēterpilī. Turpat pasniedza angļu valodu Krievijas flotes kadetu korpusā, Demidova meiteņu skolā, Dzelzceļu inženieru institutā un Sv. Pētera skolā. 1904. g. Vilsonu ievēlēja par angļu valodas lektoru Pēterpils Universitatē, kur viņš sabija līdz 1920. g. decembrim. No 1907. g. līdz 1917. g. viņš bija arī Krievijas Izglītības ministrijas galvenais eksaminators angļu valodā. 1921. g. Vilsonam uzticēja angļu valodas lektora kursu Latvijas Universitatē un Izglītības ministrijas Angļu valodas institutā. Abās iestādēs viņš strādāja līdz 1934. g. 1935. g. pavasarī Vilsons nomira un tika apglabāts Rīgā. Vilsons bija viens no Angļu un latviešu kluba nodibinātājiem 1921. g. Viņš

bija kluba prezidents līdz 1935. g. Vilsonam tika piešķirts Krievijas Sv. Stanislava ordenis (kavaliera pakāpe) un Latvijas Triju Zvaigžņu ordenis (virsnieka pakāpe).

Bez LUX 225. lpp. minētiem rakstiem vēl grāmatas: 1) 300 Lessons in Conversational English, Vol. I (Rīgā, 1929, 176). 2) 300 Lessons in Conversational English, Vol. II (Rīgā, 1930, 162).

14. **Lektors Jānis Zariņš (†),** dzimis 1869. g. 19. maijā Jaunates (tagad Skaņkalnes) Cēlēnos kā dzirnavnieku dēls, agrā bērnībā zaudējis vecākus. Pēc Bērzaines bruņniecības ģimnazijas absolvēšanas viņš 1888. g. iestājās Tērbatas Universitatē. Beidzis tanī vācu un salīdzinamās valodniecības un pēc tam Ņežinas vēstures filoloģijas fakultatē slavu filoloģijas nodaļu. 1913. g. vasaras pusgadā Berlīnes Universitatē studējis indoloģiju un salīdzinamo gramatiku. No 1916. g. līdz aiziešanai pensijā viņš nepārtraukti strādājis dažādās Rīgas skolās. Miris 1933. g. 7. maijā. Plašākas ziņas sk. LUX, 225—226. lpp.

15. **Lektors Teodors Zeiferts,** † 9. XII 29. Sk. LUX, 226—231.

F. ASISTENTI.

1. **Vecākā asistente Milda Liepiņa,** dzim. 1889. g. 22. aprilī Jaunjelgavā, Jāņa un Katrīnes, dzim. Šlosbergas meita. (Plašākas ziņas sk. LUX, 231. lpp.). 1931. g. Liepiņa ieguvusi Latv. Universitates cand. paed. gradu. 1929. g. vasaras brīvlaikā L. darbojusies Leipcigas Universitates psiholoģijas institutā prof. F. Krigera vadībā, bet 1930. g. vasaru strādājusi Vīnes Universitates psiholoģijas institutā prof. K. Bilera vadībā. 1937. g. nolikusi doktora pārbaudījumus pedagoģijā. 1938. g. vasarā bijusi zinatniskā komandējumā Vācijā, kur piedalijusies vācu psihologu kongresā Baireitā un strādājusi Leipcigas un Bonnas psiholoģijas institutos. Vecākās asistentes vietu atstājusi 1939. g. 1. jūlijā. Blakus universitates darbam L. mācijusi psiholoģiju M. Milleres ģimnazijā, darbojusies kā pedagoģijas lektore Latv. Mākslas akademijā un kā ped. psiholoģijas lektore Latv. Tautas universitatē. Kopš 1931. g. vada Latv. siev. ligas svētd. kursus (pamatskolu) darba ļaudīm. Liepiņa lasijusi daudzas populāras lekcijas par psiholoģijas un pedagoģijas jautājumiem Rīgā un provincē, darbojusies arī vairākās sabiedriskās organizacijās.

Iespiestie darbi (sk. LUX 231): A. Grāmatas: 8) Inteliģences pārbaudes, Rīgā, 1935. 9) Rakstura tipi un rakstura audzināšana. Rīgā, 1938, 263. Tulkojusi arī: Edvarda Šprangera Jaunatnes psiholoģiju. Rīgā, 1929.

B. Raksti žurnalos: 10) Vienīgais bērns skolas darbā. IMM 1930, 7/8, 417—423. 11) Eksperimentalās psiholoģijas virzieni. IMM 1930, 4, 417—423. 12) Psiholoģijas virzieni. IMM 1931, 82—88. 13) Inteliģences pētīšanas pamati. Audz 1932, 9, 51—53. 14) Vilhelms Vunts. IMM 1933, 5/6, 361—372. 15) Mīlestības pārdzīvojuma pamati. Latviete 1936, 8/9. 16) Laulība un ģimene. Latviete 1937, 5. 17) Latviešu skolēnu inteliģences testu standartizacijas jautājums. IMM 1938, 3, 295—301.

2. **Jaunākais asistents Andrejs Stūrītis,** dzimis 1905. gada 16. jūlijā Madonas apriņķī Bērzaunes pagasta Brutēnos kā saimnieka dēls. Tēvs Augusts (1871.—1935.), māte Ede (dzim. Sirsniņa 1881. g.), vēl dzīva. Stūrītis mācijies 1912.—1914. g. Bērzaunes pagasta Boķu skolā, bet 1915. g. Grostonas pag. pareizticīgo draudzes skolā Kailenēs. 1916. g. iestājies Rīgas garīgajā skolā, bet, pārceļoties tai uz Ņižņij-Novgorodu, izstājies un 1917. gadā gājis Lauteres pag. Smilteņu ministrijas skolā. 1918. g. rudenī nolicis iestāju pārbaudijumu Madonas realskolā, bet 1919. g. pārgājis uz Cesvaines valsts ģimnaziju, ko beidzis 1923. g. Tā paša gada rudenī iestājies Latv. Univers. filoloģijas un filozofijas fakultates filozofijas nodaļā, studējis ar pārtraukumu 1926./27. m. g., beidzis universitati 1932. g. ar filozofijas kandidata gradu. 1931.—1932. g. Stūrītis strādājis Rīgas Pilsētas jaunatnes pētīšanas un arodizvēles psichotechnikas institutā, bet no 1932. g. 3. septembra līdz 1935. g. 1. augustam darbojies par latviešu valodas skolotāju Dobeles pilsētas ģimnazijā. Lai turpinātu 1932. g. uzsāktās baltu filoloģijas studijas, viņš 1935. g. pārnācis uz Rīgu. Blakus studijām strādājis par psiholoģijas skolotāju M. Milleres ģimnazijā no 1935. g. 1. oktobra līdz 1938. g. 1. augustam un M. Bekeres ģimnazijā no 1936. g. 10. septembra līdz 1938. g. 1. augustam, bet kopš 1937. g. 16. sept. strādājis arī I Rīgas valsts ģimnazijā. 1936. g. 26. maijā Stūrītis atstāts pie universitates sagatavoties zinātniskai darbībai, bet 1938. g. maijā apstiprināts par subasistentu un 1939. g. aprilī par jaunāko asistentu pie psiholoģijas katedras.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: Prof. P. Dāles rediģētā grāmatā „Imanuels Kants dzīvē un darbā", Rīgā, 1930, ievietoti viņa apcerējumi: „Atziņas teorija", 61—100; „Dabas filozofija" 100—116; „Estetika" 116—130; „Kants un vēlākais laiks" 203—212.

B. Raksts žurnalā: Inteliģences problēma. Dg 1933, 2, 147—153; 3, 235—242.

C. Recenzijas: Jānis Siliņš, Psicholoģija un loģika vidusskolām un pašmācībai. Rīgā, 1930. g. Un 1931, 3, 50 un sek.; Audz 1931, 9, 218—221. 4) Immanuēls Kants, Tīrā prāta kritika. Tulk. A. Rolavs. Rīgā, 1931. g. Burtn 1932, 1, 88—90. 5) M. Liepiņa, Rakstura tipi un rakstura audzināšana. Rīgā, 1938. g. Sēj 1938, 9, 997 un sek.

Bez tam Latviešu konversacijas vārdnīcā iespiesti šādi raksti: Nominalisms, Novērošana, Psichiskā īstenība, Psicholoģija, Psicholoģijas virzieni, Rakstnieka psicholoģija, Redzes atmiņa.

3.**Jaunākais asistents Pāvils Videvuts Zicāns**, dzimis 1912. g. 26. jūlijā Valmierā. Viņa tēvs ir prof. Eduards Zicāns (sk. teoloģijas fak.), māte Irma, dz. France. 1921.—1924. g. Zicāns apmeklējis M. Milleres neoģimnazijas pamatskolu, bet no 1924. līdz 1930. g. Rīgas I Valsts ģimnaziju. 1930. g. viņš beidzis klasiskās ģimnazijas kursu un iestājies Latv. U. filoloģijas un filozofijas fakultatē, lai studētu klasisko filoloģiju. Studiju laikā darbojies korporacijā Fraternitas Livonica un Latv. Universitates korī. No 1933. līdz 1938. g. mācijis latīņu valodu N. Draudziņas ģimnazijā. 1936. g. rudenī par universitates izsludināto sacensības darbu — Antikie motivi latviešu tautas pasakās — Zicāns saņem pirmo godalgu. Klasiskās filoloģijas kandidata gradu iegūst 1937. g. pavasarī. No 1937. g. janvara līdz tā paša gada jūlijam Zicānam piešķirta stipendija no nel. Kr. Morberga novēl. fonda studiju turpināšanai Zviedrijas archeoloģijas institutā Romā. Še Dr. Gjerstada vadībā viņš nodarbojies ar Romas un Pompeju topografiju. Kopā ar instituta dalībniekiem viņš piedalas zinātniskās ekskursijās pa Dienviditaliju, Siciliju un Grieķiju. No 1937. g. 1. jūl. Zicānu ievēlē par jaunāko asistentu pie mākslas vēstures katedras un 1938. g. atstāj pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai romiešu filoloģijā. 1938. g. vasarā viņu komandē zinātniskos nolūkos uz Zviedriju un Dāniju. 1939. g. Zicānam piešķirta Zviedrijas valsts stipendija triju mēnešu studijām Zviedrijas universitatēs.

Iespiestie darbi: 1) Die Typen der Wohnhäuser in den Fragmenten des Forma Urbis — Acta Instituti Romani Regni Sueciae, 1939. 2) Tulkojumi no antikās literaturas Latvijas 20 gados, Ceļš 1939.

III
INŽENIERZINĀTŅU FAKULTATE

III. Inženierzinātņu fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Jānis Balodis,** dzimis 1878. g. 10. oktobrī Valkas apriņķa Trikātas pagasta Vēžnieku mājās; turpat dzimis viņa tēvs Jānis Balodis 1839. g. 14. sept. (v. st.) un miris 1913. g. 23. janvarī (v. st.). Māte Liene, dzim. Danielsone, dzimusi Valmieras apriņķa Brenguļu pagasta Daibes mājās 1852. g. 13. janv. (v. st.) un mirusi Trikātas pag. Vēžniekos 1936. g. 18. jūnijā. Tēva dzimta Vēžnieku mājās dzīvo no zviedru laikiem, apmēram no 1680. līdz 1687. gadam, kādas septiņas paaudzes. Pirmo izglītību J. Balodis ieguvis mājā no vecākā brālēna un pēc tam iestājies Trikātas draudzes sholā. Pliskavas mērniecības skolā mācijies no 1895. līdz 1898. g. kā kroņa stipendiāts; 1902. g. maija mēnesī izturējis kā eksterns pārbaudijumus realskolas sešu klasu apmērā, bet par realskolas septito klasi pie Temir-chan-šūras realskolas; 1903. g. iestājies Konstantīna Mērniecības un ģeodezijas zinātņu institutā Maskavā, kur kursu beidzis 1908. gadā, vienu gadu nodzīvojis instituta internatā, bet pēc tā likvidēšanas saņēmis stipendiju. Plašākas ziņas sk. LUX 246.—247. lpp. 1938. g. novembrī ievēlēts Latvijas Universitates padomē; piedalijies 1926. g. II Starptautiskā fotogrammetrijas kongresā Berlīnē un 1938. g. V Starptautiskā fotogrammetrijas kongresā Romā; 1930. g. bijis komandējumā Vācijā, Čechoslovakijā, Austrijā un Šveicē. Lekcijas lasijis 1922. g. Zemkopības ministrijas Zemju departamenta Mērniecības daļas mērnieku un taksatoru papildu kursos.

Iespiestie darbi (sk. LUX 247): 3) Sferiskā trigonometrija, 1923, 92 lpp. ar 30 att. 4) Mērniecība I, 1934, 540 lpp. ar 122 zīm. 5) Kartografija, 1936, 396 lpp. ar 122 zīm. 6) Lieldienas noteikšana. MKV 1923, 1, 10 lpp. 7) Vērtēšanas tarifi. MKV 1924, 10, 127—133 un 11/12, 137—145. 8) Prizmatisku ekeru optisko kļūdu teorija. MKV 1936, 11/12, 174—176; beigas ZIe 1937, 1—2, 13—15. 9) Piezīmes pie nonija teorijas. ZIe 1937, 5/6, 85—88, ar 6 zīm. 10) Pantografi. ZIe 1937, 9/10, 148—155. 11) Dažas piezīmes pie četrstūra laukuma aprēķina. ZIe 1938, 11/12, 202—205.

2. **Profesors Mārtiņš Bīmanis,** dzimis 1864. g. 1. maijā Lielplatones Mazverbu mājās. Tēvs Jānis, saimnieks, māte Trīne, dz. Veinberga. Mācijies pagasta skolā, tad Jelgavas apriņķa, vēlākā realskolā, ko beidzis kā viens no pirmā izlaiduma 1883. g.; Rīgas Politechnikas institutā bijis ar nelieliem pārtraukumiem, 1883.—1889. g., un to beidzis ar uzslavu. Plašākas ziņas sk. LUX, 234.—237. lpp. 1931./32. un 1932./33. g. bijis Latvijas Universitates rektors un 1933./34. g. fakultates dekans; pensionēts 1934. g. Laikā no 1929. līdz 1938. g. ņēmis un vēl ņem dalību Iekšlietu ministrijas techniskā padomē no dibināšanas līdz šim laikam, Pasaules enerģijas konferences Latvijas komitejā kā priekšsēdētājs no 1924. g., elektrības padomē kā priekšsēdētājs no 1934. g. Bīmanis ir arī Celtniecības komitejas padomes un pilsētas izbūves komisijas loceklis. Rīgas pilsētā viņš darbojies pie jaunā Zaķu muižas ūdensvada pētīšanas un izbūves darbiem, piedalijies komisijās par kanalizacijas nodokļa noteikšanu (1935. g.) un notekūdeņu izmantošanu (1937. g.); viņš ir Sarkanā Krusta galvenās valdes un techniskās komisijas loceklis, bez tam Akademiskās draudzes priekšnieks, Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komitejas goda biedrs, Latvijas Universitates darbinieku krāj-aizdevu biedrības valdes priekšnieks, Latvijas Universitates un citu darbinieku apdrošināšanas biedrības valdes loceklis. Viņš ir arī biedrs Rīgas Latviešu biedrībā, Latviešu un zviedru biedrības goda biedrs, Amerikas draugu biedrības goda biedrs, Latviešu un somu, Latviešu un lietuvju, Latviešu un dāņu, Inženieru biedrības, Selonijas filistru biedrības biedrs, Profesiju kameras goda korespondents, akciju sabiedrības Vairogs padomes loceklis. Bīmanis ir Dr. ing. h. c. Latvijas Universitatē (1923. g.) un Dr. oec. h. c. Tērbatas Universitatē (1923. g.); viņš ir Triju Zvaigžņu ordeņa lielvirsnieks (II šķ. 1932.), apbalvots ar Latvijas Aizsargu organizacijas Nopelnu krustu 1932. gadā un ar Latvijas Sarkanā Krusta goda krustu 1925. g. M. Bīmanis ievēlēts novadūdeņu komisijas goda prezidijā Maskavā (комиссия по очистке сточных вод) 1929. g. Bijis deleģēts Cīriches Politechnikas 75 g. jubilejā 1930. g. un Tērbatas Universitates 300 g. jubilejā 1932. g., ņēmis dalību Pasaules enerģijas konferences sapulcēs 1924. g. Londonā, 1926. g. Bāzelē, 1930. g. Berlīnē, 1938. g. Vīnē. Lasijis 1932. g. Helsinku Techniskā augstskolā 2 lekcijas: 1) Par izglītības stāvokli Latvijā un 2) Jaunākais ūdensvadu un notekūdeņu jautājumā, bet 1937. gadā Iekšlietu ministrijā būvin-

spektoru sanāksmē par sanitartechnisku jautājumu praktisku atrisināšanu apdzīvotās vietās un rūpniecības iestādēs. Izstrādājis 1) kopā ar doc. V Skārdu un E. Jākobsonu Liepājas ūdensvada projektu, 2) kopā ar doc. V Skārdu Bauskas kanalizacijas projektu; Hipoteku bankā ir bijis par taksatoru līdz 1934. gadam.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 236—237): A. Grāmatas: 45) Sanitartechniskās labierīcības atsevišķās saimniecībās, Rīgā, 1930, 208 lpp. ar 159 zīm. 46) Ūdens apgāde, Rīgā, 1938, 768 lpp. ar 546 zīm.

B. Raksti žurnalos: 47) Trešā pasaules enerģijas konference. Ek 1935, 20. 48) Pasaules enerģijas konferences darbība, 1936. Ek 1937, 11/12. 49) Pasaules enerģijas komisija. Ek 1937, 15. 50) Pasaules enerģijas komisijas sanāksme Vīnē 1938. g. Ek 1938, 1. 51) Elektrības saimniecības apskats. Ek 1938, 8. 52) Cauruļu korozija. Ek 1938, 15. 53) Enerģijas konference Vīnē 1938. g. Ek 1938, 16. 54) Elektrības piegāde Budapeštā. Ek 1939, 2. 55) Exploitation of Mechanical Power, The Latv. Econ. 1938. g. 56) Pilsētu labierīcības, I.. pils. sav. rakstu krāj.

Latv. konversacijas vārdnīcā ir šādi Bīmaņa raksti: kanalizacija VIII, latvju zinātne XI, mājas kanalizacija, mājas kon. ietaises, mājsaimn. atkritumi XIII, notekūdeņi, notekūdeņu dezinfekcija, notekūdeņu novietošana XV, pasaules enerģijas konference, pilsētu aptīrīšana, pilsētu labierīcības XVI, politechnikums, publiskas atejas XVI.

3. **Profesors Pīrs Bōls (†),** dzimis 1865. g. 23. oktobrī. Dr. math. Darbojies Rīgas Politechnikas institutā un Latvijas Universitatē, sākot ar tās dibināšanu. Pasniedzis augstāko matematiku. Miris 1921. g. 25. decembrī.

4. **Profesors Alvils Buchholcs,** dzimis 1880. g. 4. novembrī Valkas apriņķa Mālupes muižā kā tās rentnieka Johana un viņa sievas Luizes, dz. Blumenau, dēls. 1904. gadā viņš beidzis Rīgas Politechnikas instituta inženierzinātņu fakultati ar I šķiras būvinženiera gradu, tanī pašā gadā apstiprināts par asistentu pie minētā instituta ģeodezijas katedras. Būdams vec. asistenta amatā, 1916.—1917. g. izpildijis arī statikas un stiprības mācības pasniedzēja pienākumus. 1918. gadā ievēlēts un apstiprināts par ģeodezijas katedras štata docentu, pasniedzis ģeodetiskus priekšmetus pēc Instituta mācības spēku atgriešanās no Maskavas uz Latviju, tāpat arī Baltijas Techniskā augstskolā un Latvijas Universitatē, kur 1920. gadā ievēlēts un apstiprināts par ģeodezijas katedras profesoru. Plašākas ziņas sk. LUX, 237.—239. lpp. 1933. gadā aizstāvējis disertaciju par tematu „Über einige Probleme der Radialtriangulation", ieguvis L. U. Dr. ing. gradu. Kopš Latvijas Fo-

togrammetrijas biedrības dibināšanas 1928. gadā viņš ir šīs biedrības priekšnieks un 1932. gadā ievēlēts par biedrības goda biedru. Publicējis dažus sīkākus rakstus par ģeodetiskiem un fotogrammetriskiem jautājumiem Rīgas laikrakstos (Pēdējā Brīdī, Latvijas Kareivī). 1935. gadā Buchholcs saņēmis Kulturas fonda prēmiju par A. Gulbja apgādībā iznākušo grāmatu „Fotogrammetrija", 1930.—1934. gados bijis Starptautiskās fotogrammetrijas biedrības valdes loceklis, 1930. gadā nolasijis divas lekcijas (par gaisa ainu pārvēršanu un par aerotriangulaciju) Igaunijas Ģeodezijas biedrībā Tallinā. Komandēts piedalijies un nolasijis referatus 3 starptautiskos fotogrammetrijas kongresos: 1930. gadā Cīrichē (referati: „Photogrammetrie in Lettland" un „Stufenweise Bildtriangulation"), 1934. gadā Parīzē (referati: „Entzerrung mit graphischer Kartierung aus dem Spiegelbild des Originalnegativs" un „Zur Fehlertheorie des Rautenzugs") un 1938. gadā Romā (referats: „Alcune sperienze coll'impiego del metodo di raddizzamento per il rilevamento catastale in Lettonia"). Cīriches kongresā bijis VIII zinātniskās komisijas prezidents, bet Romas kongresā IV zinātniskās komisijas viceprezidents. Romas kongresā ievēlēts par Starptautiskās fotogrammetrijas biedrības oficiālā organa, žurnala „Photogrammetria" redakcijas komitejas locekli.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 239—241): A. Grāmatas: 47) Fotogrammetrija. Rīgā, 1934, 224 lpp.

B. Zinātniskie raksti žurnalos un rakstu krājumos: 48) La omisión de las condiciones de perspectividad como causa de error de la transformación óptica. Anales de la Soc. Española de Estudios Fotogramétricos, t. II, n. 4, Madrid, 1929. 49) Воздушная съемка цодробностей ситуаціи. Труды конференции землемѣровъ и землеустроителей Латвии, Эстонии и Литвы. Rīgā, 1930. 50) Über die Ausgleichung von Bildtriangulationen. BuL 1930, 1. 51) Par dažiem kļūdu avotiem pie fotoplānu sastādīšanas. TeA 1930, 2 (26). 52) Photogrammetrie in Lettland. IAPh VII, 1, 1930. 53) Stufenweise Bildtriangulation. IAPh VII, 1, 1930. 54) Das Hochschulstudium in Photogrammetrie. BuL 1931, 3. 55) Mēģinājums ar precizu līmetņošanu mākslīgā apgaismojumā. LUR inž. I, 4, 1931. 56) Profesora Dr. h. c. Eduarda Doležala 70. dzimšanas dienai un Austrijas Fotogrammetrijas biedrības 25 gadu jubilejai. MKV 1932, 1/2. 57) Bildpolygonierung bei gleichmässiger Nadirdistanz und Geländeneigung. Festschr. Ed. Doležal, Rud. M. Rohrer, Baden b. Wien, 1932. 58) Etude sur la polygonation aérienne. Sborník Masarykovy. Akad. Práce, Praha, 1932, 2. 59) Über einige Probleme der Radialtriangulation. LUR inž. I, 6, 1932. 60) Entzerrung mit graphischer Kartierung aus dem Spiegelbild des Originalnegativs. Oesterr. Zeitschr. f. Vermessungsw. 1933, 6. 61) Ergebnisse einer Prüfung des Correctostat-Papiers. BuL

1934, 2. 62) Die Photogrammetrie in Lettland 1930—1934. IAPh VIII, 1, 1934. 63) Zur Fehlertheorie des Rautenzugs. IAPh VIII 1, 1934. 64) Atmiņas par 4. Starpt. Fotogrammetrijas kongresu un izstādi Parīzē. MKV 1935, 1—3. 65) Über einen neuen Umzeichner. BuL 1935, 3. 66) On a new apparatus for transformation by drawing. Hydrogr. Rev. XIII, Monaco, May 1936. 67) Buchholtz-OMI (Ottico Meccanica Italiana) pārvēršanas aparats. MKV 1935, 7—9, 10—12. 68) Routové tahy s neorientovanými pomocnými základnami. Zeměměř. Věstn., Brno, 1936, 3—4. 69) Aus Rautenzügen gebildete Dreiecksketten. LUR inž. II, 1, 1936. 70) Zur Ausgleichung von Rautenzügen. LUR inž. II, 1, 1936. 71) /Photogrammetrische Arbeiten in Lettland. BuL 1937, 2. 72) Major Thorolf Ween. BuL 1937, 2. 73) Die Photogrammetrie in Lettland 1934—1938. LGFB 1938. 74) Die Anwendung des Entzerrungsverfahrens bei der Katastervermessung Lettlands. LGFB 1938. 75) Travaux exécutés en Lettonie. Rapport de la Comm. perm. de Phototopogr. aérienne de l'Union Géograph. Intern., Paris, 1934.

C. Recenzijas: 76) L. U. doc. Jāņa Baloža Mērniecība, I. MKV 1935, 1—3. 77) Prof. Ļev A. Sopocko: Osnovi fotogrammetriji (Fotogrammetrijas pamatvilcieni), I. ZIe 1938, 1—2.

5. **Profesors Jēkabs Cizarevičs,** dzimis 1868. g. 22. novembrī Kurzemē, Emburgas pagasta Mazcizara mājās. Tēvs Pēteris, māte Lavīze, dzim. Rafaela. Rīgas Politechniku beidzis 1895. g. maijā ar inženiera gradu. Bijis par lektoru Jekaterinoslavas privatā technikumā teoretiskā mechanikā un grafostatikā 1921.—22. g., par docentu Jekaterinoslavas dzelzceļa politechnikas zinātniskā organizacijā 1921./22. g. II pusgadā. Plašākas ziņas sk. LUX, 247—249. Bijis Universitates padomes loceklis no 1924. gada 1. jūlija līdz 1925. g. 1. jūlijam, no 1928. g. 1. jūlija līdz 1929. g. 1. jūlijam, no 1936. g. okt. līdz 1938. g. 1. nov. Ievēlēts par profesoru inženierzinātņu fakultatē 1931. g. 18. nov., aizgājis pensijā 1938. g. 1. dec.; apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III pakāpi 1934. g. 15. nov.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 249. lpp.): Grāmatas: 9) Kompleksi skaitļi. Determinanti. Algebraiski nolīdzinājumi. Parcialdaļas, Rīgā, 1931, 64 lpp. 10) Parasto diferencialnolīdzinājumu integrēšana, Rīgā, 1931, 114 lpp. 11) Analitiskā ģeometrija telpā, Rīgā, 1931, 88 lpp. 12) Grafiskā integrēšana un diferencēšana. Neperiodiskas līknes nolīdzinājuma atrašana, Rīgā, 1931, 45 lpp.

6. **Profesors Edgars Jakobi (Jacoby),** dzimis 1881. g. 5. martā Rēvelē, kā pilsētas inženiera Kārļa un viņa sievas Alīnas, dzim. Kolmanes, dēls. Plašākas ziņas sk. LUX, 241. lpp. 1931. g. ievēlēts par Dancigas Techniskās augstskolas goda doktoru (Dr. ing. h. c.). Kā vācu Ostu būvju technikas sabiedrības (Hafenbautechnische Gesellschaft) biedrs piedalijies sabiedrības kongresos. Baltijas hid-

rologu konferenču darbos ņēmis dalību kā pastāvīgā biroja priekšsēdētāja palīgs.

Projekti: 1) Spēkstacijas projekts Ventas upē pie Kuldīgas. Firmas L. Neiburgs u. b-dri uzdevumā. 2) Liepājas KOD doka II pārbūves projekts (kopā ar vec. doc. P. Pāvulānu).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 242—243): A. Grāmatas: 24) Die Berechnung der Stauhöhe bei Wehren. Rīgā 1931, 52 lpp.

B. Raksti žurnalos: 25) Flossübergang über hohe Gefällstufen. I Latvijas inž. un techn. konferences darbi 1922, 138—153. 26) Lielupes Majoru cilpas iztaisnotāja kanaļa modeļa izmēģinājumi. LUR inž. I, 1, 1929, 1—24. 27) Daugavas Zaķu salas apkārtnes regulēšanas projekta pārbaudijums laboratorijā. LUR inž. I, 2, 41—72. 28) Vorschlag für ein Flußkataster (kopā ar prof. Vegneru). Bericht f. d. III. Balt. hydrolog. Konferenz, Varšavā, 1930, 6 lpp. 29) Überströmen, Überfall und Ausfluß. Der Bauingenieur 1931, 54—55. 30) Aizsprostojumu uzstādināta ūdens augstuma aplēšana. LUR inž. I, 3, 73—120. 31) Die Berechnung der Stauhöhe bei Wehren. Wasserkraft u. Wasserwirtschaft 1933, 7/8. 32) Aizsprostojumu uzstādināta ūdens augstuma aplēšana. LUR inž. I, 8, 369—384. 33) Die Anwendung der Energielinie auf eine Flüssigkeitsmasse von endlichem Querschnitte. Wasserkraft u. Wasserwirtschaft 1934, 185—190. 34) Laboratoriumsversuche an Floßgassenmodellen. Wasserkraft und Wasserwirtschaft 1934, 73—76. 35) Die Zerstörung des Wellenbrechers in Roja. WRH 1935. 36) Die Berechnung der Standsicherheit von Seehafendämmen. WRH 1936, 96—98 un 119—122.

C. Recenzija par prof. E. Ziemeļa „Pāļu pamati"

7. **Profesors Arnolds Jenšs (†),** dzimis 1866. g. 13. augustā. Beidzis Civilinženieru institutu Pēterpilī. Darbojies Rīgas Politechnikas institutā un Latvijas Universitatē, sākot ar tās dibināšanu. Pasniedzis sanitartechniku. Miris 1920. g. 11. februarī.

8. **Profesors Gustavs Klaustiņš (†),** dzimis 1880. g. 9. septembrī Mežmuižā. Darbojies Latvijas Universitatē sākot ar 1920. g. 21. janvari. Plašākas ziņas līdz 1929. g. sniegtas LUX, 249—250. Gustavs Klaustiņš L. U. saimniecības lietu prorektors 1929./30. un 1930./31. mācības gadā. Inženierzinātņu fakultates dekans 1931./32., 1932./33., 1934./35., 1935./36. un 1936./37. m. g. L. U. padomes loceklis 1933./34. māc. g. L. U. saimniecības padomes loceklis sākot ar 1922. g. līdz 1936. g. 1. jūlijam. 1936. g. 7. maijā aizstāvējis doktora disertaciju „Dzelzceļu sistemu pamatprincipi un izveidošanās" iegūstot inženierzinātņu doktora gradu. Apstiprināts par profesoru inženierzinātņu fakultatē pie ceļu būvniecības katedras skaitot ar 1936. g. 23. septembri. Blakus zinātniskiem un pedagoģiskiem pienākumiem Universitatē daudz pašaizliedzīga darba ziedojis sabiedriskiem

mērķiem. Izveidojis un vadijis „Klaustiņa kori" Daudz pūļu un nenogurstošas gādības veltijis Latvijas Universitates ērģeļu būvei. Miris 1937. g. 3. maijā.

9. **Profesors Eduards Ramanis,** dzimis 1874. g. 16. decembrī Läsberģa pag. dzirnavās pie Alūksnes ezera kā vecākais dēls lielā ģimenē (4 dēli un 3 meitas). Tēvs Fricis, Mēra pag. gruntnieka dēls, māte Matilde, dzim. Šarmane. Pārejot dzīvot uz Latgali, pabeidzis latviešu draudzes skolu Pokrovā (tag. Kacēnu pag.), pēc tam arī Sergija realskolas kursu ar I šķiras godalgu, iestājies 1894. g. Rīgas Politechnikas institutā un beidzis to 1901. g. janvarī ar būvinženiera gradu ar uzslavu. No 1901. līdz 1904. g. kā jaunākais inženieris Astrachaņas gub. pārzinājis zemesceļu un ceļu un tiltu būves. 1904.—11. g. lielā Sibirijas dzelzceļa jaunbūvju un ekspluatacijas ceļu iecirkņa priekšnieka palīgs, tad iecirkņa priekšnieks; vadijis otrā sliežu ceļa būvdarbus savā iecirknī. 1911./12. g. vadijis Vakarsibirijas I portlandcementa fabrikas būvi Jaškino st.; 1912./13. g. Ramanis ir darbu vadītājs pilsgalma tilta būvei pār Ņevu Pēterpilī, no 1913. līdz 1915. g. sevišķu uzdevumu inženieris pie Sibirijas dzelzceļu ceļu direkcijas, 1915.—18. g. Taškentas dzelzceļa ceļu direktora palīgs ūdensvadu lietās un no 1918. gada līdz 1921. g. jūnijam Dienvidsibirijas dzelzceļa maģistrales būvvaldes virsinženieris un vēlāk galv. inženiera palīgs. Latvijā Ramanis no 1921. g. augusta ir Dzelzceļu virsvaldes vecākais inženieris, Bulduru un Juglas tiltu būves atbildīgais vadītājs, no 1924. līdz 1929. g. beigām sevišķu uzdevumu inženieris turpat un dzelzceļu jaunbūvju padomes techniskais sekretars, bet 1929.—31. g. nel. inž. Razuma būvfirmas darbu vadītājs (Rūjienas dzelzceļa u. c. būves). Ramanis ir bijis divi gadus lektors dzelzceļnieku kursos Orenburgā, vienu gadu technisko kursu vadītājs Semipalatinskā, no 1922. līdz 1929. g. beigām stundu pasniedzējs ūdensbūvēs Valsts technikumā Rīgā. Latvijas Universitatē viņš ir no 1929. g. jūnija privatdocents, tad docents un no 1930. g. 1. jūlija vecākais docents. 1937. g. pavasarī aizstāvējis disertaciju un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. 2 gadus bijis fakultates sekretars. Ir būvsaimniecības katedras vadītājs. Viņš ir biedrs Rīgas Latviešu biedrībā un Latviešu un lietuviešu vienības valdes loceklis. Piedalijies kā eksperts 1934. g. janvarī komisijā Kaunā pretenziju izšķiršanai dzelzceļu, tiltu un ostas būvju lietā Lietuvas Satiksmes ministrijā; 1935.

gada aprilī Kaunas Vītauta Dižā Universitatē nolasijis lekciju „Современныя задачи организации путей сообщения в Балтийских странах" No 1934. g. Ramanis ir pastāvīgs loceklis Iekšlietu ministrijas Būvniecības departamenta normu komisijā.

Nolasītas lekcijas un referati Latviešu būvinženieru biedrībā: 1932. gadā: 1) Jauns dzelzceļu kustības veids. 2) Par norēķināšanās principiem. 3) Ko mēs varam mācīties no dzelzceļu jaunbūvēm Latvijā. 1934. gadā: 4) Lietuvas jaunākie satiksmes ceļu ierīkojumi. 5) Jaunas metodes lauku ceļu uzlabošanā. (Rīgas radiofonā 22. XI). 1935. gadā: 6) Optimalā grunts un tās pielietošana. 1936. gadā: 7) Strādāt, lai dzīvotu, vai dzīvot, lai strādātu (darba organizacijas jautājumi). 1938. gadā: 8) Par technisko rakstību (L. inž. b-bā).

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Vodjanija sooružeņija, I un II. Rīgā 1902, 384+324 lpp. (pārstrādāts prof. H. Malchera ūdensbūvju kurss, 1. izdevums bija vācu valodā). 2) Ekonomičeskija iziskaņija časti Južno-Sibirskoj žeļ. dorogi. Iesp. dz. būves pārv. izd. 1918, apm. 50 lpp. 3) Satiksmes ceļu problema Latvijā un kaimiņvalstīs (disertacija). Rīgā 1937, XVI+92 lpp. 4) Schiedssprüche in den technischen Streitfragen auf Anlaß des Baues der Eisenbahn Telšiai-Kretinga, der Brücken in Kaunas und des Hafens in Klaipeda. Ausgabe der Expertenkommission, Kaunas 1934, litogr. 30 lpp.

B. Rediģējis: 5) K. Upesleja. Aprēķinu normas būvdarbiem. Rīgā 1932/33, 566+584 lpp. 6) Rīgas politechnikums. Album Academicum. 1862—1919. Rīgā 1938, 370 lpp. (ar tekstu un ievadu).

C. Raksti žurnalos: 7) Dzelzceļu jautājums Latvijā un Lietuvā. Inž. kongr. biroja žurn. 1926, 5, 72—75. 8) Neatliekama reforma dzelzceļu un auto satiksmē. Ek 1931, 24, 879—884 un DzV 1932, 1. 9) Norēķināšanās par būvdarbiem. DzV 1933, 7, 158—160. 10) Piezīmes par mūsu technisko rakstu valodu. DzV 1933, 15—16, 330—331, 351—354. 11) Ekonomiskas ielu segas. Ek 1937, 9. 12) Jaunie pareizrakstības noteikumi un technisko rakstu valoda. DzV 1938, 23, 497—500. 13) Rakstība praktiskai dzīvei. DzV 1938, 23, 520—524. 14) Racionalizacijas vēsturiskā attīstīšanās. Ek 1938, 23, 8 lpp.

10. **Profesors Grigorijs Švarcs (†),** dzimis 1860. g. 22. jūlijā Lodzā. Darbojies Rīgas Politechnikas institutā un Latvijas Universitatē, sākot ar tās dibināšanu. Pasniedzis dzelzceļu būvniecību un vairākas citas inženierzinātņu disciplinas. Miris 1928. g. 28. septembrī. Plašākas ziņas sk. LUX, 243—245.

11. **Profesors Arturs Tramdachs,** dzimis 1884. g. 14. septembrī Zemgalē kā būvuzņēmēja dēls. Pirmskolu apmeklējis Saldū un 1897. gadā iestājies Jelgavas realskolā, kuras pilnu kursu beidzis 1903. g. Tanī pašā gadā iestājies Rīgas Politechnikas institutā, kur 1910. g. ieguvis būvinženiera gradu ar uzslavu. Pēc fabrikas kanalizacijas būvdarbiem Maskavas guberņā, projektu sastādīšanas dažādām

dzelzsbetona būvēm un Rīgas pilsētas kanalizacijas izbūves darbiem kā Ways u. Freitag A. G. Rīgas nodaļas inženieris Tramdachs iestājies 1911. g. 14. oktobrī Rīgas Orlas dzelzceļu valdē, kuru kā inženieris sevišķiem uzdevumiem atstājis 1918. g. oktobrī. Kara laikā T. veicis vairākus svarīgus techniskus uzdevumus, no kuriem minami šādi: a) ienaidnieka varbūtēji sagrauto dzelzceļu tiltu atjaunošanas veidi dažām līnijām, to starpā Rīga-Mažeiki un Rīga-Tukums, b) gaidamai lielai ofensivai sastādīti vairākām līnijām detaļēti stigas un tiltu atjaunošanas plāni, c) sakarā ar to izstrādāta programa un iekārta tiltu bazēm tuvākā un tālākā aizmugurē, d) kādas svarīgas dzelzceļa līnijas otrām sliedēm sastādīti lielu tiltu projekti koka konstrukcijās, e) izdarīta kāda privata dzelzceļa pārņemšana valsts rīcībā un nodošana citai valsts dzelzceļu valdei, f) pārbaudīta kādas vecākas dzelzceļu līnijas tiltu nestspēja un izstrādāti pastiprināšanas projekti, lai laistu apgrozībā smagus vilcienus. No valsts dibināšanas bijis par satiksmes ministra biedru un pēc šī posteņa likvidēšanas par sevišķu uzdevumu inženieri pie satiksmes ministra. No 1919. g. 5. augusta bijis Latvijas dzelzceļu techniskais direktors un atstājis šo posteni 1921. g. 16. jūlijā, pārejot vienīgi L. U. darbā. Satiksmes ministrijā bijis jāveic pirmais organizacijas darbs un jāatjauno kara apstākļos izpostītie dzelzceļi. Par nopelniem šinī darbības posmā Tramdachs apbalvots ar Latvijas Republikas Atbrīvošanas cīņu 10 gadu jubilejas piemiņas medaļu un Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Darbojies Izglītības ministrijas terminoloģijas komisijā 1920. un 1921. g.; 1928. gadā ievēlēts inženierzinātņu fakultates apzīmējumu normēšanas komisijā un 1936. g. inženierzinātņu fakultates techniskās vārdnīcas komisijā. Par Universitates mācības spēku apstiprināts 1919. g. 11. septembrī, bet par inženierzinātņu fakultates štata docentu 1920. g. 24. janvarī. Tramdachs piedalijies L. U. organizacijas padomē kā Satiksmes ministrijas delegats. Universitates padomē viņš darbojies kā inženierzinātņu fakultates dekans 1924./25., 1925./26. un 1929./30. m. g. un kā delegats 1926./27. m. g. No 1926. g. 1. jūlija līdz šim laikam viņš vada inženierkonstrukciju pētīšanas institutu, kas dib. 1923. gadā zinātniskai pētīšanai un būvinženieru zinātniskai sagatavošanai. Komandējumos ārzemēs Tramdachs bijis 1923. g., lai iepazītos ar kara laikā notikušo betona un dzelzsbetona būvniecības attīstību Vakareiropā; 1926. g., lai iepazītos ar materialu pārbaudes un konstrukciju pētīšanas stāvokli un nostādijumu Vakar-

eiropā; 1928. g., lai piedalītos I Starptautiskā tiltu un inženierceltņu būvniecības kongresā Vīnē; 1929. g., lai studētu masivu tiltu būvniecību Zviedrijā; 1930. g., lai piedalītos II Materialu pārbaudes kongresā Cīrichē. 1934. g. 9. martā Tramdachs iegūst inženierzinātņu doktora gradu, aizstāvēdams disertaciju „Ar elastīgu koka pāļu ledgriežu izveidošanu saistīti pamatliekoši jautājumi" 1934. g. 23. martā viņš ievēlēts par profesoru pie masivas būvniecības katedras. Tramdachs ir biedrs Starptautiskā tiltu un augstbūvju inženieru savienībā (Cīrichē). 1930. g. viņš sastādijis 2 projektus apriņķu graudu sabērtuvēm dzelzsbetona konstrukcijā, 1931. g. apstrādājis dzelzsbetona konstrukciju ugunsdrošības jautājumus sakarā ar ugunsgrēku kādā lielā dzelzsbetona fabrikas ēkā, 1932. g. ņēmis dalību eksporta koku standartizacijas komisijā, 1933. g. studējis ģipša lietošanas kārtību būvniecībā un pamatus ģipša šķirņu salīdzināšanai un novērtēšanai, bet sākot ar 1937. g. darbojas Zemes bagātību pētīšanas komitejas būvmaterialu un javu vielu sekcijā, kā arī 1938. g. finansu ministra ieceltā Latvijas būvakmeņu pētīšanas komisijā. Minētiem darbiem Tramdachs izstrādājis pētijumu programas un darbus vadijis kā laukā, tā laboratorijā. 1938. g. viņš uzņēmies ilgstošo betona pētijumu un masivu kustību novērojumu vadību Ķeguma spēka stacijas būvei.

Izstrādātie projekti: Betona būvniecības normu projekti. 1900. g. iesn. Iekšl. min. būvn. pārv. „Valsts vajadzībām lietojamā portlandcementa technisko noteikumu projekts" 1929. g. iesniegts Iekšl. min. būvn. pārv. Valsts vajadzībām lietojamā dolomitu romāncementa pārbaudes techniskie noteikumi. 1932. g. iesniegts Iekšl. min. būvn. pārv.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 255. lpp.): 13) Ilgstoši izmēģinājumi ar koku. TŽ 1929. 14) Latvijas cementa normas. TŽ 1929. 15) Aptveri un to metināšana. Litografēts. 16) Dažu svarīgu romāncementa īpašību apgaismojums. DzV 1932, 29/30, 13—14. 17) Par romāncementu un viņa lietošanas kārtību. L. Lauks. centralb. būvtechn. bir izd. 1932. 18) Par inženierkonstrukciju drošību. DzV 1933. 19) Latvijas Universitates prof. Dr. art. ing. h. c. Mārtiņa Bīmaņa 70 mūža gadu darbs. IMM 1934, 5/6. 20) Mūra un betona caurlaidības novēršana. Latv. Lauks. centralb. techn. bir. izd. 1934. 21) Technika un inženierētika. Stud 1935, 216—218, 220. 22) Par inženierdarinājumu estetiku. Rīgā 1935. 23) Rīgas portlandcementa raksturojums. Ek 1936, 7.

12. **Profesors Maksimilians Vegners,** dzimis 1884. g. 22. VII Rīgā. Tēvs Kārlis Krišjānis, māte Valerija, dz. Šteinberga. 1902. g. beidzis Pētera I realskolu Rīgā un tā paša gada rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta inženieru nodaļā, ko beidzis 1907. g.

17. VI ar būvinženiera gradu ar uzslavu. Ar 1907. gada 1. XII Vegners ieskaitīts Krievijas Zemkopības ministrijas zemes uzlabošanas departamenta dienestā pie Baltijas domēņu valdes hidrotechniskās nodaļas, bet no 1908. g. 1. II Vidzemes zemes kulturas birojā Tērbatā, kur strādā kā kulturinženieris, galvenā kārtā pie drenažas, mežu un purvu nosausināšanas darbiem Vidzemē, bet biroja uzdevumā izpilda arī lielāka apjoma melioracijas darbus Maskavas apkārtnē un Vitebskas guberņā. Ar 1910. g. 1. III viņš no jauna piekomandēts Baltijas domēņu valdei Rīgā kā inženieris hidrotechniķis, bet sākot ar 1915. gadu kā hidrotechniskās daļas vadītājs, kur viņa vadībā plašākā apjomā tiek uzsākti novadu regulēšanas darbi valsts muižās un mežos Kurzemē, Vidzemē un Igaunijā. No 1914. līdz 1916. g., līdztekus valsts dienestam, Vegners izpilda arī Latvijas Ekonomiskās sabiedrības zemes kulturas biroja vadītāja pienākumus. Pedagoģisko darbību Vegners uzsāka 1915. gadā, uzņemoties melioracijas pasniegšanu inž. V Ozoliņa Kulturtechniskos kursos Rīgā, kas vēlāk izveidojās par Kulturtechnisko skolu. No 1915. 1. X līdz 1918. g. 1. III Vegners pieskaitīts Zemkopības ministrijas hidrotechniskai organizacijai un tieši padots Krievijas ziemeļu frontes štabam. Vegners ieņem hidrotechnisko darbu priekšnieka vietu pie XII, V un vēlāk I krievu armijas. Pēc Beļģijas inženieru aizrādijumiem Vegnera vadībā šinī laikā, starp citu, plašākos apjomos tiek izvesta mākslīga ienaidnieku poziciju applūdināšana Kaņiera ezera rajonā, uz ziemeļiem no Ķemeriem un rajonā uz rietumiem no Jēkabpils. Vācu okupacijas laikā Vegneram izdevās pārvest Rīgā uz Pliskavu evakuēto Baltijas domēņu valdes hidrotechniskās daļas archivu, kanceleju, instrumentu noliktavu un laboratorijas. Latvijas tapšanas laikā Vegners 1918. g. 1. XII iecelts par Zemkopības ministrijas melioracijas pārvaldes direktoru, kādā amatā skaitijās līdz 1920. g. beigām. Sākot ar 1919. gadu viņš piedalās arī Latviešu izglītības biedrības augstskolas sekcijā, iecelts L. Augstskolas inženieru nodaļas (vēlāk fakultates) kodolā. 1919. g. 26. IX viņš iesniedz fakultatei kulturtechnikas nodaļas mācības plānu, ko 1919. g. 9. XI fakultate pieņem un apstiprina un ar 1920. g. 18. VIII ievēlē Vegneru par šīs nodaļas pārzini. Fakultate uzdod Vegneram melioracijas un ūdenstiesību kursu pasniegšanu. Ar 1921. g., kad likvidē melioracijas pārvaldi, viņš pārnāk L. Universitatē štatā. Pēc disertacijas „Plūdu ūdeņu noteces daudzums nelielos baseinos Latvijā" aizstāvēšanas 1934. g. 27. IV

viņam inženierzin. fakultate piešķir Dr. ing. gradu. 1934. g. 1. XI ievēlēts par profesoru. No 1922. g. 4. IX līdz 1933./34. g. viņš ir fakultates sekretars, tāpat arī delegats U. padomē 1928./29., 1929./30., 1931./32. un 1932./33. m. g. No 1923. līdz 1932. g. un sākot ar 1937. g. jūliju ir techniskais konsultants pie Zemkopības ministrijas kulturtechniskās daļas (vēlāk Zemes ierīcības departamenta). 1923. g. departaments uzdod viņam projektu sastādīšanu aizsargbūvēm (polderiem) Papē, kā arī virsuzraudzību par darbiem, kas izvesti pussaimnieciskā kārtā. Pēc tam viņam uzdots noorganizēt pie kulturtechniskās daļas hidrometrisko darbu biroju, ierīkot līmeņu novērošanas posteņus salīdzinot mazākās upēs Latvijā, pētīt ūdeņu noteces gaitu un noteces daudzumu, kā arī pārbaudīt sastādītos novadu regulēšanas projektus un sekot projektu sastādīšanai lielākiem objektiem. Vairākkārt kā departamenta pārstāvis piedalās techniskās komisijās un komisijās darbu pieņemšanai. No 1929. g. Vegners ir techniskās komisijas loceklis pie Melioracijas departamenta un priekšsēdētāja vietas izpildītājs melioracijas projektu caurskatīšanai un apstiprināšanai, no 1925. g. arī Rīgas pilsētas būvvaldes techniskais konsultants melioracijas jautājumos. Būvvalde uzdod viņam novadu tīkla atjaunošanu, regulēšanu un paplašināšanu, projektu sastādīšanu pilsētas nomalēs bez sistematiskās kanalizacijas, Rīgas gaisa ostas projekta sastādīšanu un virsvadību pie darbu izvešanas; poldera projekta sastādīšanu pilsētas ganībām un citus projektus. Sākot ar 1928. g. viņš ir Rīgas pilsētas pārstāvis Latvijas gaisa satiksmes padomē, 1923. g. Latvijas inženieru un techniķu kongresa biroja uzdevumā izstrādā likumprojektu par „Latvijas iekšējo ūdeņu lietošanu" un kā autors un specialists aicināts uz starpresoru komisijas, bet vēlāk arī uz Saeimas komisiju sēdēm likumprojekta apskatīšanai. Komandēts uz ārzemēm zinātniskā nolūkā 1922. g. vasarā uz Vāciju, lai sīkāki iepazītos ar vācu ūdens likumiem un to vēsturi; 1924. gada komandējumā informējies par jaunākiem sasniegumiem kāpu nostiprināšanas technikā Vācijā; 1928. gadā zinātniskā komandējumā sīkāki informējies par kulturinženieru izglītības jautājumiem un viņu tiesisko stāvokli Čechoslovakijā un Austrijā un jaunākiem sasniegumiem gravu izbūves technikā Šveicē, Ziemeļitalijā un Francijā, kā arī iepazinies ar jaunākiem paņēmieniem aerodromu izbūves technikā Vācijā; 1929. gada komandējumā uz Vāciju informējies par jaunākiem plašākiem sabiedriskā kārtā izdarītiem meliora-

cijas darbiem Rītprūsijā; 1930. gada komandējumā piedalas kā Latvijas delegats III Baltijas valstu hidrologu konferencē Varšavā; 1930. g. un 1931. g. vasaru ceļojumos pa Dancigu un Rītprūsiju seko polderu izbūves un iekārtas jaunākiem sasniegumiem Vislas deltā; 1932. un 1933. g. vasarā komandējumā uz Zviedriju un Dāniju iepazinies ar moderniem aerodromiem jūras lidmašīnām; 1934. gada vasarā komandējumā uz Vāciju seko polderu izbūvei un jūras piekrastes nostiprināšanas darbiem Vācijas jūras piekrastē; 1938. g. augustā piedalas ar referatiem VI Baltijas hidrologu konferencē Lībekā, Hamburgā un Berlīnē kā Zemkopības ministrijas delegats.

Techniski darbi un projekti: 1) Papes poldera projekts. Zemkopības ministrijas uzdevumā sastādīts 1923. g., izpildīts 1924./25. g. 2) Alūksnes pilsētas atklātas kanalizacijas sistemas atjaunošanas un izbūves projekts. Sastādīts 1929. g., pa daļai izpildīts 1929./30. g. 3) Rīgas lidostas izbūves projekts Spilvē. Sastādīts 1928. g., izpildīts 1928./29. g. 4) Projekts Rīgas civilam aerodromam pie Kalnciema šosejas. 1937. g., pa daļai izpildīts 1938. gadā.

Sniedzis šādas atsauksmes un atzinumus: 1) „Cieceres ezera ūdens bagātību lietderīgāks izmantošanas veids" Atsauksme Centralai zemes ierīcības komitejai 1924. g. 27. I. 2) „Kujas upes regulēšanas projekta hidrauliskā un hidroloģiskā pārbaude un atzinums" 1932. g. (iesniegts Z. M. kulturtechn. daļai). 3) „Rīgas ūdensvada pamatošanas projekts Krievupes ielejā" Atsauksme un norādijumi. 1933 (iesniegts Rīgas pilsētas uzņēmumu valdei). 4) „Līgatnes upes hidroloģiskais raksturs. Ekspertize. 1936 (iesniegts Fin. min. Rūpniecības depart.). 5) „Grunts ūdens līmeņa režims jaunceļamās Finansu ministrijas ēkas rajonā" Atzinums un norādijumi. Latvijas Kreditbankai 1936. 6) Recenzija par Zemkopības ministrijas sastādīto „Nīcas poldera projektu" un tā realizēšanas gaitu. 1937 (iesniegta Zemkopības min. Zemes ierīcības dep.). 7) Atzinums par Zemkopības ministrijas sastādīto projektu „Jelgavas aerodroms" 1937 (iesniegts Zemk. min. kulturtechn. daļai). 8) „Lubānas ezera kanaļu sistemas projekts" Argumenti, jautājumi un slēdzieni. 1938 (iesniegts Zemkopības ministrijai). 9) Recenzija par Zemkopības ministrijas sastādīto „Garozas poldera projekta realizēšanas gaitu un apmēru" 1938 (iesniegta Zemk. min. Zemes ierīcības depart.). 10) Atzinums par „Rīgas pilsētas ūdensvada maģistrales pamatu nodrošināšanu Brīvības gatvē pie Varžu dīķa" 1938 (iesniegts Rīgas pilsētas uzņēmumu valdei).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 257. lpp.): 10) Der Meliorationskredit in Rußland. Mitt. d. Liv- und Estl. Landeskulturbureaus. Dorpat 1909. 11) Jaunie melioracijas likumi Latvijā. Referats I melioracijas dienā Latvijā, 1926. g. 25. II. MKV 1926. 12) Kulturinženiera grads un tiesības Čechoslovakijā. TŽ 1928. 13) Novērojumi aerodromu izbūves technikā Vācijā. Ek 1929. 14) Kulturinženiera uzdevumi gaisa satiksmes technikas laukā. Referats. TŽ 1929. 15) Mechaniskā paņēmiena piemērotība drenu atstatuma noteikšanai. MKV 1929. 16) Drenu dziļums un atstatums. TŽ 1929. 17) Labierīcības un melioracijas darbi Alūksnē.

PašvB 1929. 18) Plūdu ūdeņu noteces daudzums. MKV 1930. 19) Plūdu ūdeņu daudzumi 1927./28. gados. TŽ 1929. 20) Vorschlag für ein Flußkataster. Referats kopīgs ar prof. E. Jakobi III Baltijas valstu hidrologu konferencē. Iespiests Varšavā 1930. 21) Melioracijas darbi Rītprūsijā. MKV 1931. 22) Rīgas gaisa ostas izbūve. TeA 1931. 23) Jaunākie polderi Vislas deltā. MKV 1931. 24) Novadu noteces režima stabilizēšanas principi. Referats Latvijas kulturtechniķu I kongresā, Rīgā, 1921. g. 21. III. MKV 1931. 25) Polderi, viņu iekārta un rentabilitate. Latvijas būvinženieru biedrības izdevumā 1931, 43 lpp. 26) Noteku dimensiju noteikšana un priekšlikums viņu hidrauliskai aplēsei. MKV 1932. 27) Melioracijas darbi pilsētas ganībās Rīgā. I polders Latvijā. MKV 1933. 28) Priekšlikums maksas sadalīšanai melioracijas sabiedrībās. MKV 1933 un 1934. 29) Pētijumi par plūdu ūdeņu noteces gaitu un daudzumu. MKV 1934. 30) Plūdu noteces režims. Pētijumi Latvijas hidroloģijā. LUR inž. I, 9, 1935. Godalgots ar Kulturas fonda prēmiju. 31) Die Hagelkatastrophe in Lettland am 15. VIII. 1935. Zeitschrift f. Welteislehre, Berlin 1935, 11/12. 32) Land Drainages Act 1930 — jaunais Anglijas melioracijas likums. Ek 1936, 4. 33) Merkmale der Gestaltung des Flußbettes natürlicher Wasserläufe. Referats V Baltijas hidrologu konferencē, iesp. Helsinkos 1936, 22 lpp. 34) Jaunākās metodes drenu atstatuma noteikšanai. ZIeVēstn 1936/37. 35) Aerodromu iekārtošana un izbūve. Zemk. min. izd. „Melioracijas dienu referati", Rīgā 1938. 36) Einfluß der Verwilderung und Verkrautung auf den Rauhigkeitsbeiwert der Fließformel. Referats VI Baltijas hidrologu konferencē Lībekā 1938, iesp. Berlīnē 1938, 24 lpp. 37) Beobachtungen über den Winterabfluß. Referats VI Baltijas hidrologu konferencē Lībekā 1938, iesp. Berlīnē 1938, 40 lpp.

13. **Profesors Eduards Veiss,** dzimis 1886. g. 6. jūlijā Rīgā; tēvs Eduards Aleksandrs Veiss, ekspeditors Rīgā, māte Anete, dzim. Err no Kurisāras, Igaunijā. Apmeklējis Rīgas pilsētas pamatskolu Āgenskalnā 1894.—1897. g., Rīgas pilsētas realskolu 1897.—1904. g., Rīgas Politechnikas institutu 1904.—1911. g. un to beidzis 1911. g. ar I šķiras būvinženiera gradu. Bijis Rīgas Politechnikas instituta docents no 1917. g. 1. septembra būvmechanikas priekšmetos. Latvijas Universitatē ievēlēts 1919. g. 17. septembrī par docentu un 1921. g. 4. aprilī par vecāko docentu būvmechanikā un inženierbūvju projektos. Arī architekturas fakultatē lasijis par būvvadību un būvaprēķiniem no 1919. g. līdz 1936. g. (Plašākas ziņas sk. LUX, 257—259.) 1935. gada 5. aprilī aizstāvējis disertaciju „Inženierestetika tiltu veidojumos un viņas atkarība no būvmechanikas" ar ko ieguvis Dr. art. ing. gradu. 1935. g. 1. novembrī apstiprināts par profesoru pie būvmechanikas katedras, kuras vadība viņam uzticēta. Fakultatē bijis daudzu komisiju loceklis. Daudzas reizes bijis tiltu eksperts būvtechniskos, īres un patentu jautājumos, nelaimes gadijumos pie būvēm, kā arī konsultants valdības un pašval-

dības iestādēs. Veiss ir Latvijas Būvinženieru biedrības, kongresu biroja un Latvijas Inženieru biedrības dibinātājs, Latvijas Būvinženieru biedrības un Technisko biedrību savienības valdes loceklis, tāpat „Techniskā žurnala" redakcijas koleģijas loceklis un pastāvīgais līdzstrādnieks, kā arī Ekonomista līdzdarbnieks. Viņš ir International Association for Testing material biedrs un pastāvīgs komitejas loceklis, Association internationale des pont et charpents biedrs, Deutsche Gesellschaft für Bauingenieurwesen biedrs līdz 1933 .g., Latvijas Inženieru biedrības biedrs un pilnvarnieks. Piedalijies Starpt. tiltu kongresā Vīnē 1928. g. ar referatu par inženierkonstrukciju estetiku. Komandēts 1930. g. uz Starpt. mechanikas un pielietotās matematikas kongresu Stokholmā, 1936. g. uz Tiltu un augstbūvju kongresu Berlīnē un Minchenē. Bez tam zinātniskos nolūkos bijis komandējumos 1922. g. Vācijā, 1923. g. Zviedrijā, Vācijā, Šveicē un Austrijā technisko augstskolu iekārtas studijām, 1924. g. un 1928. g. Austrijā, 1930. g. Zviedrijā un Dānijā, 1931. g. Somijā, Zviedrijā un Vācijā, 1932. g. un 1933. g. Zviedrijā tiltu studijām, 1934. g. un 1935. g. Zviedrijā un Dānijā, 1936. g. Vācijā tiltu būvniecības jautājumu un līdz ar to būvmechanisko problemu studijām, 1938. g. Stokholmā „Svenska technolog Föreningen" lekcijas nolasīšanai, 1939. g. Kaunas Vītauta Dižā Universitatē lekcijas nolasīšanai par Latvijas būvniecības attīstību no 1919. g. līdz 1938. gadam, 1939. g. Kopenhagenā lekciju nolasīšanai „Dansk Ingeniørforening" par būvtechnikas zinātnisko sistematiku. Nolasīti bez tam daudz referati Latvijas Inženieru b-bā, Latvijas Būvinženieru b-bā, Rīgas Architektu b-bā, Rīgas Techniskā b-bā, Latvijas inženieru kongresos un citās b-bās un konferencēs.

Laikā no 1912. g. līdz 1939. gadam **sastādītie projekti un vadītie būvdarbi** ir šādi: 1) Rīgas eksportostas krastmalas 550 m pagarinājums ar 10 m ūdensdziļumu. 2) Rīgas cementa fabrikas „C. Ch. Šmidt" cementa dzirnavas, klinkera noliktavas un bunkera un citas jaunbūves, sevišķi dzelzsbetona konstrukcijā. 3) Rīgas pilsētas Sarkandaugavas tilta virsbūve. 4) Latvijas Universitates jaunās aulas, garderobes un tējnīcas stāvu jaunbūves ar dzelzs un dzelzsbetona konstrukciju, betona pāļu pamatiem un observatorijas torņa atbalstu konstrukcijas. 5) Rīgas preču stacijas vagonu darbnīcas jumta dzelzskonstrukcijas. 6) Pontonu tilts pār Lielupi Bulduros. 7) Dzīvojamo māju dzelzsbetona konstrukcija Baznīcas ielā un Ģertrūdes ielā 4. 8) Sašķobijušās Klimova fabrikas ēkas Lāčplēša ielā, Rīgā, nostiprinājums, tas pats Kalēju ielā 26 un 28. 9) Cēsu ģimnazijas un Valmieras komercskolas dzelzsbetona konstrukcijas. 10) Brocēnu cementa fabrikas (Rīgas cementa fabrikas C. Ch. Šmidt) jaunbūve, speciali drupinātāja, bunkeru, rezervuaru, silosu un mašīnpamatu katla, turbīnas un dīzeļmotoru pa-

matu dzelzsbetona konstrukcijas, koka ūdensvada, krāsnsmājas un skursteņa mūra un dzelzskonstrukcijas un dažas dzīvojamās mājas. 11) Valsts archiva Rīgā I un II piebūves dzelzsbetona konstrukcijas. 12) Valsts I ģimnazijas Rīgā paplašinājuma dzelzsbetona konstrukcija. 13) Rīgas ūdensvada Juglas dikera sastatņu konstrukcija un nogremdēšanas ierīce un pārbaude. 14) „Jaunāko Ziņu" spiestuves 6-stāvu ēka ar dzelzsbetona un dzelzskonstrukciju. 15) Ķeguma spēkstacijas Rīgas transformatora stacijas ēka un darbnīca — dzelzsbetona konstrukcija. 16) Dažas sīkākas jaunbūves un pārbūves un būvmechanikas pārbaudes un konsultacijas. 17) Divu fabriku skursteņu projekti Vidzemē. 18) Nobrauktuve no Zemgales tilta uz Zaķu salu Rīgā, dzelzsbetona konstrukcija.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 259. lpp.): 8) Åter uppbyggnadet i Lettland 1918—1938. Byggnadsvärlden Stockholm 1939, IV

14. **Profesors Alfrēds Vītols,** dzimis 1878. g. 9. janvarī Katvarā. Dr. ing. Darbojas Latvijas Universitatē no tās dibināšanas. 1921. g. pārgājis mechanikas fakultatē. Plašākas ziņas sk. LUX, 421—426 un mechanikas fakultates mācības spēku sarakstos.

15. **Profesors Edmunds Ziemelis,** dzimis 1880. g. 7. novembrī Bauskā. Tēvs Krišjānis galdnieka amata meistars; māte Lība, dzim. Duklava. Ziemelis beidzis Rīgas Politechnikas instituta inženieru nodaļu 1907. g., iegūdams būvinženiera gradu ar uzslavu. Par mācības spēku Universitatē apstiprināts 1919. g. 19. septembrī; no 1920. g. 24. janvara apstiprināts par docentu un vēlāk par vecāko docentu. 1933. g. 27. maijā aizstāvējis doktora disertaciju un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. No 1933. g. 1. novembra apstiprināts par profesoru. Plašākas ziņas sk. LUX, 259—262. Inženierzinātņu fakultates dekana amatā ievēlēts 1928./29. un 1939./40. m. g. un 1936./37. m. g. beigās izpildijis dekana pienākumus. Universitates padomē darbojies no 1922. g. līdz 1933. g. un no 1934. g. 1. maija līdz šim bez pārtraukuma. Universitates studentu tiesā kā loceklis darbojas no 1922. g.; tāpat arī Universitates bibliotekas komisijā kā inženierzinātņu fakultates pārstāvis; 1933. g. fakultate uzdod Ziemelim vadīt dziļbūvju kabinetu. No 1928. g. decembra līdz 1931. g. martam bijis H. Celmiņa Ministru kabinetā par izglītības ministru, izpildot tanī pašā laikā dažus mēnešus satiksmes ministra pienākumus; no 1931. g. marta līdz decembrim bijis K. Ulmaņa Ministru kabinetā par izglītības ministru. No 1932. g. līdz 1936. g. bijis Latvijas technisko biedrību savienības priekšsēdētājs. No 1932. līdz 1934. g. bijis Daugavas izbūves padomes loceklis. No 1933. g. apriļa ir Latvijas Bankas padomes priekšsēdētāja vietnieks, no

1937. gada žurnala Ekonomists techn. nodaļas redaktors. No 1936. g. maija līdz 1939. g. janvarim bijis Nacionalās celtniecības komitejas padomes loceklis un no 1939. g. 24. janvara Nacionalās celtniecības komitejas loceklis. No 1938. g. 26. novembra līdz 1939. g. 16. janvarim bijis Latvijas Profesiju kameras pilnvarnieks, bet 1939. gada 16. janvarī iecelts par Profesiju kameras priekšsēdētāju. Par nopelniem apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa II šķiru, Zviedrijas Ziemeļzvaigznes ordeņa I šķiru, Lietuvas Ģedimina ordeņa I šķiru un Francijas Goda Leģiona ordeņa II šķiru.

Techniski darbi — konsultacijas: 1) par Liepājas cukura fabrikas ēkām, 1932. g., 2) par „The Foundation Company" Daugavas spēka stacijas projektu pie Ķeguma, 1933. g., 3) par Gaujas tilta pāļu pamatiem pie Siguldas, 1934. g., 4) par Krustpils-Jēkabpils tilta balstu dziļuma grozīšanu, 1935. g., 5) par turu projekta grozīšanu pie tilta būves pār Gauju pie Siguldas, 1937. g., 6) par Lielupes dzelzceļa tilta balstu pārbaudi pie Lielupes stacijas, 1937. un 1938. g., 7) par pamatu likšanas veida grozīšanu Finansu ministrijas jaunceltnes otrai daļai, 1938. g., 8) par pamatu stāvokli Rīgas pilij, 1938. g., 9) par pamatu nostiprināšanu Šoseju un zemesceļu dep-ta darbnīcu ēkām Rīgā, 1938. g.

Priekšlasijumi: 1) Technika mūsu valsts pirmajā gadudesmitā. Latvijas technisko biedrību savienības svinīgā sapulcē 1928. g. 22. novembrī. 2) Mirušā doc. A. Razuma piemiņai. Inženierzinātņu fak. padomes svinīgā sēdē 1929. g. 3. oktobrī. 3) Technikas dienas. Latvijas technisko biedrību savienības rīkoto technikas dienu atklāšanā 1933. g. 11. aprilī. 4) Profesora G. Klaustiņa piemiņai. Inženierzinātņu fak. padomes svinīgā sēdē 1937. g. 6. maijā. 5) Latvijas Profesiju kamera un tās uzdevumi. Radiofonā 1939. g. 24. janvarī. 6) 15. maijs. Cēsu Skolotāju biedrības svētku sēdē 1939. g. 13. maijā. 7) Profesiju kamerā apvienoto darbinieku nozīme autoritarā valstī. Radiofonā 1939. g. 16. maijā. 8) Gara darbinieku organizēšanās pēc profesijām. Valmierā, Ziemeļlatvijas skolotāju dienā, 1939. g. 30. augustā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 261—262): 11) Pāļu pamati. L. U. mācības grāmatu serija Nr. 4, 1938, 239 lpp. 12) Inženierzinātnes: dziļbūves, ūdensbūves, ceļu būves, būvmašīnas un būvsaimniecība. Zinātne tēvzemei 1938, 113—127. 13) Pamatu likšana un ģeotechnika. Ek 1937, 17, 680—686. 14) Injekcija inženierbūvniecībā. Ek 1937, 21, 881—888. 15) Betona vietas pāļa nestspējas aprēķināšana. Ek 1938, 6, 291—296. 16) Pētijumi par slodzēta objekta virsmas izveidojuma iespaidu uz mēģinājumu slodzēšanas rezultatiem smilts būvgruntīs. Disertacija 1933. 17) Technika mūsu valsts pirmajā gadudesmitā. TŽ 1928, 19/21, 150—156. 18) Docents A. Razums. Stud 1929. 19) Franču liceja jaunās ēkas atklāšana. IMM 1930. 20) Skolotājs Profesiju kamerā. Latvijas skola 1939, 1.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Eduards Ansons (†),** dzimis 1880. g. 24. novembrī Lielvircavas pagastā, Zemgalē. Darbojies Latvijas Uni-

versitatē sākot ar 1920. g. 8. septembri. Lasijis augkopību, pļavu, ganību un purvu kulturu. Miris 1928. g. 23. augustā (skat. LUX, 245—246).

2. **Vecākais docents Eduards Jākobsons,** dzimis 1896. g. 7. jūnijā Kurzemē. Apmeklējis Liepājas realskolu, kuras kursu beidzis 1914. g., pēc tam iestājies Rīgas Politechnikas institutā un beidzis Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultati 1924. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi; diplomdarbam piešķirta I godalga. Jākobsons strādādājis Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē pie tiltu katedras no 1922. g. 1. novembra par subasistentu, no 1924. g. 16. novembra par jaunāko asistentu, no 1926. g. 16. decembra par asistentu, no 1929. g. 1. jūlija par vecāko asistentu. 1930. g. 24. aprilī ieguvis pro venia legendi tiesības un kā privatdocents lasijis četrus gadus fakultativu priekšmetu par inženieraugstbūvju koka konstrukcijām. 1934. g. apstiprināts par docentu. 1937. g. ieguvis Latvijas Universitates inženierzinātņu doktora gradu. Par vecāko docentu ievēlēts 1937. g. 1. novembrī un pašlaik lasa inženierzinātņu fakultates studentiem koka tiltus, architekturas fakultates studentiem būvstatistiku II un III, lauksaimniecības fakultates mežu inženieru nodaļas studentiem mežu inženieru zinības. Inženierkonstrukciju pētīšanas institutā pārzina siltumtechnikas nodaļu. 1929. gadā komandēts uz ārzemēm zinātniskā nolūkā, un pēc tam vairākas reizes bijis ārzemēs ar paša līdzekļiem. Jākobsons brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā Kalpaka bataljonā. Ņēmis dalību kaujās pie Rīgas atbrīvošanas no lieliniekiem, Latgales frontē un kaujās pie Rīgas aizstāvēšanas pret bermontiešiem; par kauju nopelniem paaugstināts. Dienējis inženieru karaspēka daļās, komandējis armijas auto motociklu parku un vēlāk darbojies Armijas galvenā štaba apmācības daļā. Demobilizējies 1922. g. 1. aprilī. Pie inženierbūvēm Jākobsons jau strādājis 1916. gadā Maskavas pilsētas valdē Ļubercas apūdeņošanas laukos prof. M. Bīmaņa vadībā. 1918. gadā strādājis Liepājas pilsētas valdē par pilsētas inženiera palīgu. Vēlāk inženieru karaspēka daļās sastādijis projektus un vadijis darbus vairākām inženieru būvēm. No tiltiem, pie kuriem strādājis, minami: Kalnciema tilta saspridzinātās daļas atjaunošana un kājnieku tilta estakade (koka konstrukcija), Juglas pagaidu tilts (peldošs), Suntažos koka tilts, Lubānā tilts pār Aivieksti (atjaunota nodedzinātā koka konstrukcija), Madonas apkārtnē peldošs tilts pāri Aiviekstei un citi. 1925. gadā Jākobsons darbojies līdzi Sapieru

bataljonā tiltu kursu pasniegšanā. Kādu laiku pasniedzis stundas Rīgas pilsētas Valsts technikumā. Jākobsons veicis pētijumu par cementa paraugu blietēšanu 1924.—1926. g. Pētijumi veikti ar mūsu būvkoku un inženieru koku konstrukcijām 1924.—1939. g. Jākobsons uzņemts par biedru Starptautiskā koku pētīšanas biedrībā. Izstrādājis projektus un vadijis būvdarbus modernām inženieru koka konstrukcijām, kur pielietojis pētijumos iegūtos novērtējumus. Jākobsons pārbaudijis dažādas ārsienas uz siltuma caurvadīšanu un izstrādājis jaunas konstrukcijas, sākot ar 1935. g. Noteicis prasības, kādas uzstādamas siltuma caurvadīšanai jauniem būvveidiem. Jākobsons ilgākus gadus darbojies pie Iekšlietu ministrijas techniskā padomē un pašlaik darbojas kā jauno būvmaterialu pārbaudes komisijas priekšsēdētājs un ir loceklis jauno būvveidu pētīšanas komisijā. 1929./30. gadā bijis Techniskā žurnala redaktors. Zemkopības ministrijā darbojas par konsultantu atsevišķos būvtechniskos jautājumos. Amatniecības kamerā nolasijis lekciju ciklu un darbojas līdzi praktiskās apmācībās. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

No praktiskiem darbiem minami: 1) Kuldīgas tilta atjaunošanas projekts 1926. gadā, divām saspridzinātām spraugām (dzelzsbetona konstrukcijā). Projekts realizēts. 2) 1924. gadā strādājis pie dzelzsbetona tilta būves pāri Kārļa baseinam pie jaunā tirgus Rīgā. 3) Piedalijies projektēšanas un montažas darbos pie Rīgas vecā dzelzs tilta atjaunošanas 1924.—1925. g. 4) 1925.—1926. gadā bijis par Braslas hidroelektriskās spēka stacijas izbūves darbu vadītāju un vēlāk piedalijies stacijas atjaunošanas darbos, kā arī atsevišķos paplašināšanas darbos. 5) 1927. g. projekts un fabrikas izbūves darbi Artilerijas ielā 40. 6) Ēkas pastiprināšana fabrikas vajadzībām Bruņinieku ielā 117 (rauga fabrika) 1927. g. 7) Fabrikas ēka ar īpatnējām betona sienām Cēsu ielā 33 1927. g. 8) Noliktava dzirnavām (betona konstrukcija) Maskavas ielā 52. 9) „Kvadrata" gumijas fabrikas jaunbūvētā korpusa dzelzsbetona jumta konstrukcijas 1928. g. 10) „Daugavas" finieru fabrikas specialas tvertnes koka konstrukcijā 1929. g. 11) Darbojies kopā ar vec. doc. Pāvulānu Iļģeciema dzirnavu un zāģētavas izbūves darbos pie 5 stāvu labības sabērtuves, elevatora izbūves (1927.—1929. g.) un pie 5 stāvu labības sabērtuves izbūves Bauskā, Lejas dzirnavu vajadzībām. Dzelzsbetona pamati Roša ēkai, Karlīnes ielā. Aizsprosta izbūve dzelzsbetona konstrukcijā Aknīstē 1934. g. Aizsprosta izbūve Līgatnē, betona konstrukcijā 1936. g. Koku apstrādāšanas fabrika Marijas ielā 92. Finansu ministrijas Linu monopola pārvaldes noliktava 1939. g. (dzelzsbetona konstrukcijā ar koka šūniņu jumtu konstrukciju). Darbojies līdzi pie Liepājas ūdensvada projekta sastādīšanas, strādājis pie dzelzsbetona ūdenstorņa projekta. Vecā dzelzs tilta atjaunošanas darbiem projekts kreisā krasta balstam, vidējiem un Zaķu salas balstiem. Vairāki projekti koka jumta konstrukcijām ar pretbīdņiem, kā biedrības ēkai Ozolniekos, Galvas pilsētas Rīgas elektriskai apakšstacijai pie 1905. g.

parka un citi. Ņēmis dalību vairāku tiltu un kopņu pārbaudēs un daudz citi projekti un būvvadība.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 273. lpp.): 4) Jauninājumi koka pretestības noteikšanā. TŽ 1929. 5) Fabrikas „Quadrat" dzelzsbetona jumta būve. TŽ 1929, 16/20. 6) Mūsu koka būvniecības novērtējums. Technikas dienas grāmatā 1933. 7) Kūdras izolacijas plātnes kā būvmaterials. Amatnieks 1938, 8. 8) Sienas siltumvadība. Techniska rokas grāmata. 9) Ārsienas siltuma caurvadība. Architektura 1939, un citi.

3. **Ārštata vecākais docents Pēteris Konrāds,** dzimis 1890. g. 16. martā Valmieras apriņķī Kauguru pagastā. Tēvs Kārlis, māte Marija, dzim. Janova (Jennau). Studijas Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā nobeidzis 1915. g. pavasarī un ieguvis I šķ. mācīta agronoma diplomu. No 1921. g. vada Valsts Pēternieku purvu kulturas izmēģinājumu staciju. 1928. g. 19. decembrī ievēlēts par privatdocentu pie kulturtechnikas katedras Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē. No 1934. g. 1. novembra ieskaitīts par ārštata vecāko docentu. Plašākas ziņas skat. LUX, 267. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 268. lpp.): 11) Vai Polijas kaliju sāļu pielietošana Latvijā ir izdevīga. LL 1932, 6. 12) Zāļāju mēslošana ar neorganiskiem un organiskiem slāpekļa mēsliem. LM 1933, 9, 417—468. 13) Kaļķojumu ietekme uz pļavu un tīrumu augu ražību kūdrainās augsnās. LM 1934, 3, 113—160. 14) Augu sabiedrību izveidošanās sētos zāļājos. Lauku darbs un zinātne, IX agronomu zinātniskā kongresa materiali. 1935. 15) Kalija un fosforskābes mēslu ietekme kūdrainu augsnu zāļājos. LM 1935, 5, 269—298 un 6, 371—437. 16) Einfluß d. Düngung, insbesondere d. Kalidüngung auf den Ertrag u. die botanische Zusammensetzung v. Wiesen in kultivierten Böden. Die Ernährung d. Pflanzen 1936, 12. 17) Vērojumi un pētijumi tīrumu augu kultivēšanā purvu zemēs. LM 1936, 10, 493—520 un 12, 619—660. 18) Vērojumi un pētijumi zāļāju izveidošanā purvu zemēs. Melioracijas dienu referati 1938. 19) Lielupes pļavu ražība un to uzlabošanas iespējas. Latv. agr. b-bas 1939. g. izdevums „Lauku darbs un zinātne" 20) La fertilisation des plants herbagées. I-er Congrès international des engrais chimiques. Rome 1938. 21) La fertilisation des terrains bonifiées. I-er Congrès international des engrais chimiques. Rome 1938.

4. **Vecākais docents Aleksandrs Labutins,** dzimis 1880. g. 24. augustā Rīgā. Dr. ing. Darbojas Latvijas Universitatē no 1919. g. 20. decembra. 1937. g. pārgājis mechanikas fakultatē. Plašākas ziņas sk. LUX, 262—263 un mechanikas fakultates mācības spēku sarakstos.

5. **Vecākais docents Eduards Laimiņš,** dzimis 1882. g. 17. augustā Trikātas Zaltēs. Latvijas Universitates vecākais docents no

1922. g. 14. janvara līdz 1935. g. 14. septembrim. Pasniedzis inženierzinātņu fakultatē augstākās ģeodezijas un astronomijas priekšmetus un bijis šo disciplinu veidotājs. Plašākas ziņas skat. LUX, 263—264. Blakus darbam Universitatē bez jau LU 10 gadu pārskatā minētiem valsts darba pienākumiem bijis par iekšlietu ministru no 1928. g. decembra līdz 1931. g. martam un par kara ministru no 1931. g. marta līdz 1931. g. decembrim. Ievēlēts Saeimā 1928. un 1931. gadā, kur darbojies vairākās komisijās un Kulturas fonda domē. Pēc 1934. g. 15. maija ir Rīgas pilsētas nekustamu īpašumu valdes priekšnieks un pilsētas galvas biedrs. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 2. un 3. šķiru, Igaunijas Brīvības krusta II šķiru, Somijas Baltās Rozes, Zviedrijas Ziemeļzvaigznes un Lietuvas Dižkunigaikšta Ģedimina ord. I šķiru un Polijas „Virtuti Militari" ordeni. Inženierzinātņu fakultate 1935. g. piešķīrusi Laimiņam Dr. ing. h. c. gradu.

6. **Ārštata vecākais docents Richards Pāvels,** dzimis 1877. g. 8. V Talsos kā pag. darbveža dēls; tēvs Kārlis, māte Karlīne, dz. Jordans. 1903. g. beidzis Rīgas Politechnikas institutu ar būvinženiera gradu. Plašākas ziņas sk. LUX, 52—53. 1915. g. Pāvels bijis arī Latviešu-igauņu-leišu bēgļu komitejas priekšsēdētājs Samarā, bet 1916.—1917. g. Latv. un igauņu komitejas priekšsēdētājs. 1930. g. ievēlēts par vec. ārštata docentu pie sanitartechnikas katedras. 1933.—35. g. vadija Rīgas jaunā ūdensvada būvdarbus; pēc tam strādā kā ūdensvada izbūves vadītājs. 1938. g. apbalvots ar Atzinības krusta 4. šķiru. 1924. g. zinātniskos nolūkos komandēts uz Vāciju, Dāniju un Zviedriju; 1929. g. uz Vāciju un Šveici; 1932./33. g. uz Vāciju un Čechoslovakiju; 1933. g. rudenī uz Franciju; 1936. g. uz Vāciju, bet 1937. g. uz Vāciju un Šveici.

Techniskie darbi un projekti pēc 1928. g.: Rīgas pilsētas jaunā ūdensvada izbūve Zaķu muižas novadā. Tērauda ūdensvada maģistrales izbūve uz dzelzc. tilta pāri Daugavai, Rīgā 1935. 2000 m^3 lielās ūdens tvertnes pacelšana ūdens tornim Alīses ielā par 7,5 m, Rīgā 1937. Dubultdīķera izbūve caur Juglas upi Rīgā, 2×800 mm ⌀, 260 m garumā, 1938. Rīgas gruntsūdens rajonu pētīšana Rembergu, Ķivuļu, Bukultu un Berģu novados, 1936—1939.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 53. lpp.): 9) Sanitaro būvju apskats dažās Vācijas un Šveices pilsētās. 1929. 10) Pārskats par Rīgas pilsētas ūdens apgādes attīstību 1560—1935. „Rīgas pils" 1935. 11) Der Ausbau des neuen Grundwasserwerks der Stadt Riga 1933—1935. Das Gas- u. Wasserfach. 1937, 677—683 un 716—720. 12) Par Rīgas pilsētas ūdens apgādi. Rīgas pils. darbinieku biedrības izde-

vums 1937, 38 lpp. 13) Ūdens apgāde un ūdeņu novadīšana Latvijas pilsētās. PašvB 1938, 3.

7. **Vecākais docents Pāvils Pāvulāns,** dzimis 1883. g. 15. decembrī Zemgalē, Seces pagastā. Viņa tēvs Jānis Pāvulāns bija Seces baznīcas ērģelnieks, kā arī skolotājs kopā ar savu sievu Emīliju, dzimušu Deglavu; pēc tam viņš bijis Daudzevā muižas pārvaldnieks un no 1898. gada Krievijā, Minskas guberņā. Plašākas ziņas sk. LUX, 250. lpp. Inženierkonstrukciju pētīšanas institutā vada konstrukciju pārbaudes un skaņu caurlaidības pārbaudes nodaļu. Ievēlēts Nacionalās celtniecības komitejas satiksmes jautājumu komisijā un A/S. „Vairogs" padomē. Darbojas arī par konsultantu tiltu jautājumos valdības un pilsētu pašvaldību iestādēs. Būvinženieru biedrībā ir ilggadīgs valdes loceklis dažādos amatos. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. Ārzemēs ir aktivs biedrs savienībā „Internationale Vereinigung für Brücken- und Hochbau", 1928. gadā piedalijies minētās organizacijas Vīnē sarīkotajā kongresā. Kā valdības iestāžu konsultants komandēts uz ārzemēm pārbaudīt tiltu izgatavošanu un sekot tai, pie kam arī pētīti zinātniski jautājumi.

Sastādijis tiltu projektus, pēc kuriem uzbūvēti šādi tilti: 1) Krustpils-Jelgavas dzelzceļa līnijas tilts pār Daugavu. 2) Šosejas dzelzs tilta virsbūve Jelgavā pār Driksas upi. 3) Dzelzsbetona dzelzceļa loka tilts pār Salacas upi. 4) Dzelzsbetona caurbrauktuve Jēkabpilī. 5) Šosejas dzelzsbetona tilts pār Juglu pie Strazdmuižas. 6) Tilta balsti tiltam pār Daugavu starp Krustpili un Jēkabpili. 7) Liepājas tirdzniecības tilta virsbūves pastiprināšana. 8) Dzelzsbetona šosejas tilta atjaunošana pār Ventas upi Kuldīgā.

Sastādītie tiltu projekti, kuri nav realizēti: 1) Pilsētas tilts pār Daugavu Daugavpilī. 2) Konkursa projekts dzelzceļa tiltam pār Daugavu Krustpilī. 3) Konkursa projekts dzelzceļa tiltam Mīlgrāvī pie Rīgas. 4) Pilsētas tilts pār Daugavu Rīgā (2 varianti).

Sastādijis vairākus dzelzs konstrukcijas projektus, kā arī Iļģeciema koka elevatoru un ūdenstorņa celšanas projektu Alīses ielā Rīgā, kas abi realizēti. Izdarijis tiltu un dažādu sieniņu skaņu caurlaidības pārbaudes, kur gūtie pētīšanas materiali sakopoti atrodas inženierkonstrukcijas pētīšanas institutā.

Iespiestie darbi: 5) Tilti pār Daugavu Rīgā. Ek 1938, 1.

8. **Vecākais docents Alfrēds Razums (†),** dzimis 1880. gada 9. jūnijā. Darbojies Latvijas Universitatē no tās dibināšanas. Pasniedzis būvsaimniecību un sanitarās augstbūves. Miris 1929. gada 2. oktobrī. Plašākas ziņas sk. LUX, 252—253.

9. **Ārštata vecākais docents Mārtiņš Robs,** dzimis 1874. gada 7. febr. Jelgavas apriņķa Vilces pag. Upeniekos. Tēvs Mārtiņš un māte Anna, dzim. Grūbe, bija šo māju īpašnieki un saimnieki. Līdz 1887. gadam viņš apmeklējis Vilces pagasta skolu, 1888. gadā iestājies Jelgavas realskolā, ko nobeidzis 1891. gada Ziemassvētkos. 1892. gadā Robs iestājies Rīgas Politechnikas instituta inženieru nodaļā, ko nobeidzis 1898. gadā ar inženiera gradu un ar uzslavas rakstu. No 1898. līdz 1901. gadam strādājis pie Rīgas-Orlas dzelzceļa otrā ceļa būves no Daugavpils līdz Smoļenskai kā inženieris pie būvju projektēšanas, kā arī izpildīšanas. Šai pašā laikā, no 1899. līdz 1900. g. viņš bijis kara klausībā Daugavgrīvas cietokšņa krasta artilerijā, 1901. gadā iestājies Maskavas-Ķijevas-Voroņežas dzelzceļa dienestā, kur kā techniskās daļas inženieris nodarbojies galvenā kārtā pie jaunu līniju nospraušanas un projektēšanas darbiem. 1902. gadā pārgājis uz Vologdas-Vjatkas līnijas jaunbūvi, kur sākumā nodarbojies pie līnijas un mākslīgo būvju projektēšanas un vēlāk pie tiltu būves. 1904.—1905. g. ņēmis dalību Japāņu karā kā krievu armijas artilerijas rezerves leitnants, no kurienes atgriezies 1906. g. un devies studiju ceļojumā uz Vāciju, Šveici, Italiju un Franciju. 1907.—1908. g., kad būvniecības darbi Krievijā bija stipri ierobežoti, iestājies par inženieri firmā Sīmens un Halske Pēterpilī. 1908. g. februarī pārgājis uz Maskavas-Ķijevas-Voroņežas dzelzceļu, kur 14 gados — līdz 1922. gadam — ieņēmis techniskās daļas inženiera, ceļa iecirkņa priekšnieka palīga, ceļa iecirkņa priekšnieka, techniskās daļas vadītāja, jaunbūvju daļas vadītāja, techniskā direktora palīga un vietnieka amatus. 1922. gada aprilī atgriezies Latvijā kā optants un iestājies Latvijas dzelzceļu dienestā, kur sabijis līdz 1923. gadam kā techniskās daļas vadītājs. No 1923. līdz 1925. g. 1. aprilim bijis Finansu ministrijas Doles spēka stacijas būves biroja vecākais inženieris, bet 1925. g. 1. apr. iestājies kā techniskās daļas vadītājs Liepājas-Glūdas dzelzceļa būvvaldē, kam sākot ar 1929. gadu bija nodota arī Rīgas-Rūjienas un Liepājas-Alsungas dzelzceļa līniju būves vadība. Būvvalde izbeidza darbību 1932. g. Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultate ievēlēja Robu par štata docentu dzelzceļu būvniecības katedrai no 1930. g. 1. janv. Robs bijis dažus gadus Universitates padomes loceklis, 1935. gada februarī iecelts par Finansu ministrijas hidro-elektrisko būvju komitejas priekšsēdētāju, 1936. g. maijā ievēlēts par inženierzinātņu fakultates dekanu. Sakarā ar iecelšanu par Ķeguma spēka stacijas

būves inspektoru, no 1936. g. 31. jūlija Robam nācies pāriet ārštatā. M. Robs saņēmis Triju Zvaigžņu ord. IV šķ., Triju Zvaigžņu ord. III šķ. 1937 g. un Zviedrijas Vazas ord. III šķ. Sniedzis arī pārskatus un informativa rakstura rakstus periodiskā presē un žurnalos par izpildamiem darbiem un projektiem.

10. **Vecākais docents Aleksandrs Siksne (†),** dzimis 1882. g. 25. februarī Kurzemē. Darbojies Latvijas Universitatē no tās dibināšanas. Pasniedzis zemes darbu, ceļu un mežu inženieru zinību priekšmetus. Miris 1934. g. 28. aprilī. Plašākas ziņas skat. LUX, 265—267.

11. **Vecākais docents Vilis Skārds,** dzimis 1894. gada 3. martā Zemgalē, Sērenes pagasta Lieljākšanu mājās, lauksaimnieku Jāņa un Mades, dzim. Krastiņas, ģimenē. No 1903. līdz 1906. g. apmeklējis Sērenes pagasta skolu, no 1906. līdz 1909. g. Jaunjelgavas pilsētas skolu un 1910. g. iestājies Ķeniņa privatā realskolā Rīgā, kuras kursu beidzis 1913. g. Tā paša gada rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta būvinženieru nodaļā, kur studējis līdz 1916. gada pavasarim; Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē iestājies 1920. g. sākumā un būvinženiera gradu ar uzslavu ieguvis 1922. g. sākumā, pie kam diplomdarbs godalgots ar I godalgu. Plašākas ziņas sk. LUX, 272—273. No 1924. līdz 1927. g. ar nelieliem pārtraukumiem darbojies kā inženieris Rīgas pilsētas Būvvaldes kanalizacijas nozarē; 1934. un 1935. g. kā inženieris pie Rīgas jaunā ūdensvada izbūves un 1936. g. vasaras brīvlaikā kā konsultants Rīgas pilsētas Būvvaldē kanalizacijas nozarē pie Latgales priekšpilsētas kanalizacijas projekta izstrādāšanas. 1922. g. 1. aprilī Skārds apstiprināts par jaunāko asistentu pie sanitartechnikas katedras, 1924. g. par asistentu un 1927. g. par vecāko asistentu. Pro venia legendi ieguvis 1930. g. ar darbu „Gruntsūdens izcelšanās" un par privatdocentu apstiprināts skaitot ar 1930. gada 21. maiju. 1930. g. fakultates padome uzticējusi Skārdam kā privatdocentam lasīt obligatu kursu par sanitarām augstbūvēm. Sākot ar 1933./34. m. g. Skārds lasijis fakultativu kursu mācība par gruntsūdeni. Par docentu Skārds apstiprināts skaitot ar 1934. g. 12. septembri, un par vecāko docentu no 1937. g. 1. novembra; 1939. g. 13. maijā aizstāvējis disertaciju „Eksperimentali pētijumi par filtracijas likumu" un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. Sākot ar 1934./35. m. g. fakultate viņam uzdevusi obligato kursu „notekūdeņu novadīšana" un

sākot ar 1939./40. gadu arī „ūdens apgādāšanas" pasniegšanu. Sākot ar 1934./35. m. g. Skārds ievēlēts par sanitartechnikas katedras vadītāju. 1936./37. m. g Skārds ievēlēts par Latvijas Universitates saimniecības padomes locekli un 1937./38. un 1938./39. g. par inženierzinātņu fakultates dekanu. No 1930./31. m. g. līdz 1936./37. m. g. Skārds pasniedzis arī ūdensvadu, bet pēdējā gadā bez tam kanalizacijas kursu un šinīs disciplinās vadijis praktiskos darbus Rīgas pilsētas technikumā. 1933. g. Skārds ņēmis dalību Rīgas pilsētas valdes ieceltā lietpratēju komisijā, kuras uzdevums bijis noskaidrot Rīgas jaunā ūdensvada izmaksu; 1937. un 1938. g. komisijā pie Finansu ministrijas, lai noskaidrotu ūdensbojāšanās cēloņus Lielupē un to novēršanas iespējas un 1938. un 1939. g. komisijā pie Rīgas pilsētas Būvvaldes, lai noskaidrotu notekūdeņu izmantošanas iespējas Rīgā. Bez tam viņu uzaicinājušas ņemt dalību pie dažādu sanitartechnisku jautājumu atrisināšanas Rīgas, Jelgavas, Cēsu, Daugavpils un Šauļu pilsētu valdes. Skārds apbalvots ar Atzinības krusta ordeņa III šķiru un Latvijas Atbrīvošanas kara piemiņas zīmi. Zinātniskos nolūkos Skārds komandēts uz ārzemēm 1928., 1929., 1930., 1931., 1934. gadā, pie kam 1929. un 1930. g. komandējumu ilgums kopā bijis 12 mēnešu ilgs, un šinī laikā Skārds strādājis praktiski pie kanalizacijas tīkla un Stansdorfas notekūdeņu tīrīšanas stacijas būves Berlīnē; 1930. g. bez tam viņš iepazinies ar vairāku peldbaseinu, krematoriju, lopkautuvju un tirgus iekārtām. 1937. g. Skārdu uz Vāciju komandējusi Finansu ministrija ar uzdevumu noskaidrot sulfitcelulozas un papīru fabriku notekūdeņu tīrīšanas jautājumu. 1929. gadā piedalijies „Verein für Wasserboden und Lufthygiene" sanāksmē Berlīnē.

No lielākiem praktiskiem darbiem minami: 1) Līdzdalība Cēsu pilsētas ūdensvada un kanalizacijas projektu izstrādāšanā (1923). 2) Daugavpils vājprātīgo slimnīcas kanalizacijas projekts (1924). 3) Projekti un darbu vadība Rīgas pilsētas Sarkankalna un Bērnu slimnīcu kanalizacijas darbiem (1924—1927). 4) Līdzdarbība Ķemeru pilsētas ūdensvada un kanalizacijas projektu izstrādāšanā (1928). 5) Eksportostas kanalizacijas projekts (1929). 6) Līdzdarbība Liepājas pilsētas ūdensvada projekta izstrādāšanā (1936). 7) Līdzdarbība Bauskas kanalizacijas projekta izstrādāšanā (1936). 8) Rūjienas pilsētas kanalizacijas projekts (1936). 9) Tukuma pilsētas kanalizacijas projekts (1937). 10) Ūdens piegādes, notekūdens novadīšanas tīklu un tīrīšanas ietaišu projekti un darbu virsvadība Sarkanā Krusta sanatorijām un slimnīcām Tērvetē, Krimuldā, Cēsīs, Rēzeknē un Pļaviņās (1933—1939).

12. **Bij. vec. docents Andrejs Stūresteps,** dzimis 1874. gada 3. maijā Madonas apriņķī kā saimnieka dēls. Pirmā izglītība Lazdonas divklasīgā ministrijas skolā, vēlāk Pēterburgas skolotāju seminarā. 1895. g. tautskolotājs Tukuma kroņa elementarskolā. 1896. g. pāriet par skolotāju uz Liepājas-Romnas dzelzceļa skolu. 1898. g. abituriju noliek Pēterburgā pie Aleksandra kadetu korpusa. 1899. g. iestājas Pēterburgas Elektrotechniskā institutā, ko beidz 1904. g. ar I šķiras inženiera elektriķa gradu. Tanī pašā gadā pārnāk uz Rīgu pie pasta un telegrafa apgabala valdes par mechaniķi. 1905. g. iecelts par Liepājas pilsētas un Kara ostas telefona tīkla priekšnieku, kādā amatā paliek līdz 1912. gadam, kad pārnāk par vecāko mechaniķi uz Rīgas pasta un telegrafa apgabala valdi ar dzīves vietu Tērbatā, kur nobeidz Tērbatas Universitates augstākos matematikas kursus, iegūdams ģimnazijas skolotāja tiesības. 1914. g. iecelts par valdības inspektoru pie Rīgas telefonu sabiedrības, kur paliek līdz 1917. g. 17. aug. Pēterpilī Kerenska valdības laikā iecelts par Maskavas ārpilsētas un tālsatiksmes telefona tīklu priekšnieku. 1918. g. 8. septembrī atgriezās Latvijā. 1918. g. 20. novembrī Pagaidu valdības uzdevumā stājies pie pasta un telegrafa satiksmes organizēšanas. Pagaidu valdībai atgriežoties, iecelts par p. t. virsvaldes technisko direktoru. Atstāj valsts dienestu 1924. g. 7. decembrī. Kā skolotājs paraleli techniskam darbam pasniedzis matematiku un fiziku Liepājas Nikolaja ģimnazijā un komercskolā, bet Rīgā A. Ķeniņa, N. Draudziņas, P. Dolgichas un Kregera-Petersa ģimnazijās. Organizējis un vadijis pasta-telegrafa virsvaldes techniskos kursus. 1921. g. 1. februarī ievēlēts par stundu docentu telegrafijā un telefonijā inž. fakultatē, 1922. g. 22. martā apstiprināts par vecāko docentu. 1926. g. 1. jūnijā atstājis universitates darbu.

Iespiestas šādas grāmatas: 1) Telefonijas kurss. 2) Elektrotechnika. 3) Praktiskā elektrotechnika I. 4) Praktiskā elektrotechnika II. Bez tam matematikā sarakstijis vairākas mācības grāmatas vidusskolām.

13. **Docents Voldemārs Jungs,** dzimis 1904. g. 7. janvarī Jaunpiebalgā. Pirmo izglītību ieguvis Gatartas pagastskolā un Jaunpiebalgas draudzes skolā. 1919. g. iestājies Valsts Rīgas technikumā un no tā 1920. g. pārgājis uz Latviešu jaunatnes savienības vidusskolu, kuru beidzis 1921. g. pavasarī. 1921. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultates kulturtechnikas nodaļā. To pēc nesadalītās programas ar atzīmi „ļoti sekmīgi" beidzis

1931. g., iegūstot kulturinženiera gradu. Diplomdarbs godalgots ar pirmo godalgu. 1938. g. aizstāvējis doktora disertaciju „Latvijas apvidu gravimetriskie pētijumi" un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. Aroda praksē strādājis 1920. gada vasarā Amatas upes un Gaujas-Daugavas kanāļa situacijas uzmērīšanas un plānu sastādīšanas darbos. 1924. gadā praktizējies Zemkopības ministrijas vērtēšanas daļā Jelgavas apriņķa jaunsaimniecību vērtēšanas darbos. 1925. un 1926. g. pavasaros izpildijis subasistenta pienākumus zemākās ģeodezijas praktisko lauka darbu vadībā. 1926. un 1927. g. strādājis Jūrniecības departamentā pie hidrometriskiem novērojumiem un novērojumu posteņu ierīkošanas. Sākot ar 1927. g. rudeni nodarbināts fakultatē kā subasistents un vēlāk kā jaunākais asistents astronomijas un augstākās ģeodezijas disciplinās. 1934./35. m. gadā iesniedzis pro venia legendi darbu un nolasijis paraugleкciju „Augstākās ģeodezijas problemas un to atrisināšanas paņēmieni" 1935. g. maijā apstiprināts par privatdocentu. 1935. g. rudenī nolasijis iestāju lekciju „Ģeodezijas metodes un uzdevumi" un sācis lasīt ģeodezijas specialitates studentiem augstākās ģeodezijas kursu. Skaitot ar 1937. g. 1. janvari apstiprināts par docentu augstākās ģeodezijas pasniegšanai un šīs disciplinas praktisko darbu un novērojumu vadībai. 1937. g. maijā inženierzinātņu fakultates padomes svinīgā mācības gada noslēguma sēdē noturējis akademisko runu „Ģeodetisko mērijumu nozīme ģeoloģijā un ģeofizikā" 1938./39. m. gadā ievēlēts par inženierzinātņu fakultates sekretaru. Ir zinātniskās Latvijas Ģeodezijas un fotogrammetrijas biedrības biedrs un valdes loceklis un Latvijas Inženieru biedrības pilnvarnieks. Blakus universitates darbam 1931. g. piedalijies Liepājas ostas un Liepājas piekrastes karšu sastādīšanā. 1933.—1935. g. strādājis Rīgas pilsētas Būvju valdē. Sākot ar 1937./38. m. g. ņem dalību Zemes bagātību pētīšanas instituta darbā. 1935. g. iecelts un darbojas ģeodetiskās literaturas cenzēšanas komisijā. 1932./33. g. bijis karaklausībā. Par kārtīgu dienesta pienākumu pildīšanu viņam piešķirta 5. Cēsu kājnieku pulka krūšu nozīme. 1939. g. par iespieddarbu „Gravimetriskie novērojumi Latvijā 1933.—1937. g. piešķirta Kr. Barona prēmija. 1926. g. apmeklējis Starptautisko fotogrammetrijas kongresu un instrumentu izstādi Berlīnē. 1930. g. apmeklējis Starptautisko fotogrammetrijas kongresu un mērniecības instrumentu izstādi Šveicē, 1935. g. vasarā piedalijies Baltijas valstu ģeodetu un kulturtechniķu konferencē Kaunā, 1937. g. vasaras brīv-

laikā bijis zinātniskā komandējumā Somijā un Igaunijā, 1938. g. vasarā ņēmis dalību Baltijas valstu ģeodetu konferencē Kaunā.

Iespiestie darbi: 1) Smaguma spēks Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Piebalgā un Rēzeknē. MKV 1933, 24 lpp. 2) Kopā ar V Freiju: Rīgas Pētera baznīcas torņa koordinatas. MKV 1934, 13 lpp. 3) Smaguma spēks Latvijas rietumu, ziemeļu un dienvidu apvidos. MKV 1936, 39 lpp. 4) Zemes veida un lieluma noteikšana. Ek 1937, 14 lpp. 5) Gravimetrijas pielietošana ģeofizikas pētījumos. Ek 1937, 8 lpp. 6) Kopā ar V Freiju: Ģeografiskais platums Universitatei un Veccepļiem. Latvijas valsts trigonometriskā tīkla IX daļā, 64 lpp. 7) Gravimetriskie novērojumi Latvijā 1933.—1937. g. Turpat, 67 lpp.

14. **Docents Alfonss Krastiņš,** dzimis 1900. g. 26. nov. Vidzemē, Cēsīs, būvuzņēmēja Augusta Krastiņa ģimenē; māte Anna, dzim. Dzirne. Beidzis Cēsu pilsētas elementarskolu un L. Ausēja realskolu Cēsīs 1919. g., iestājies brīvprātīgi Latvijas armijā, beidzis karaskolu un piedalijies kā virsnieks atbrīvošanas cīņās. 1921. g. iestājies inženierzinātņu fakultatē un studijas beidzis 1928. g. ar būvinženiera gradu un atzīmi diplomā „ļoti sekmīgi" Praktiskā darbā ceļu būvniecībā strādājis no 1924. g. kā techniķis un no 1928. g. līdz 1936. g. S. M. Šoseju un zemesceļu departamentā kā inženieris un vēlāk kā vecākais inženieris pie tiltu un ceļu būvju izmeklēšanas, projektēšanas un būvdarbiem, piedaloties dažādās komisijās ceļu būvniecības jautājumos. Sākot ar 1929./30. m. g. strādājis kā asistents pie ceļu būvniecības katedras. 1934./35. m. g. ievēlēts par privatdocentu un lasa zemes darbu un ceļu kursu. Par štata docentu apstiprināts 1936. g. 1. VII, kad arī atstājis darbu Šoseju un zemesceļu departamentā. Ārzemju komandējumos bijis 1934. g. Vācijā, 1937. g. Čechoslovakijā un Austrijā un 1938. g. Holandē, kur piedalijies VIII Starptautiskajā ceļu būvniecības kongresā Hāgā. Ir biedrs Starptautiskajā ceļu kongresu organizacijas savienībā.

Iespiestie darbi: 1) Cementa pielietošana ceļu būvniecībā. Ek 1937, 22, 946—948. 2) Latvijā atrodamie dabīgie ceļu būvmateriali. Ek 1938, 6, 296—299. 3) Kāda aktuala satiksmes problema. Ek 1938, 3, 137—139. 4) Satiksmes izveidošanās pilsētās un modernās ielu segas. Ek 1938, 10, 493—502. 5) Klinkeru ceļu segas un to pielietošanas izredzes Latvijas ceļu būvniecībā. Ek 1938, 23, 1085—1088.

15. **Docents Kārlis Zalts,** dzimis 1885. g. 22. martā Burtnieku pag. Rubās kā saimnieka Jēkaba (1840.—1918.) un viņa sievas Annas, dzim. Preimanes (1842.—1908.), jaunākais dēls. Pirmo izglītību

baudija Burtnieku draudzes skolā (1896.—1899.), Orlovska privatskolā Valmierā (1898.—1901.) un Jelgavas realskolā (1901.—1904.). No 1904. g. rudens studējis Ķijevas Politechnikas institutā mechanikas (t. i. mašīnu inženieru) nodaļā, ko — pēc kara dienesta nokārtošanas — nobeidza 1912. g. decembrī ar inženiera technologa gradu. Pēc studiju nobeigšanas K. Zaltu atstāja par laborantu Ķijevas Politechnikas instituta siltuma motoru laboratorijā, kādā amatā viņš bija no 1914. līdz 1921. g. (sk. LUX, 271. lpp.). Ķijevas Polit. instituta komandējumā 1913. g. K. Zalts noklausijās saldēšanas technikas kursu (lekciju ciklu) Maskavā un nākošā g. vasarā apmeklēja lielākās mašīnu fabrikas Pēterburgā, Rēvelē un Rīgā. Kara laikā, 1915. g. augustā, bija iecelts komisijā, kurai bija jāizvāc Austrumgalicijas fabriku iekārtas. No 1916. g. beigām, līdztekus darbam politechnikā, piedalijās Ķijevas apgabala organizacijā, ko pasaules kara laikā Krievijas valdība nodibināja degvielu (ogļu un naftas) patēriņa regulēšanai; šinī iestādē vienu gadu vadija statistikas nodaļu. Sakarā ar kurinamā krizi pētija jautājumu par torfa krājumiem Ukrainā un sarakstija memuaru ar kartēm un diagramām („О болотахъ и торфяникахъ Кіевской губерніи"); kara juku dēļ raksts palika neiespiests. No 1916. līdz 1917. g. mācija Ķijevas privatos politechnikas kursos technisko rasēšanu un lasija lekcijas teoretiskā mechanikā. Lielinieku valdības laikā nepilnu gadu darbojās Ķijevas arsenala konstrukcijas birojā. No 1920. līdz 1921. g. lasija Ķijevas Politechnikas institutā lekcijas par tvaika turbīnām, kā arī vadija praktiskos darbus un specialo projektēšanu šinī disciplinā. K. Zalts atgriezās Latvijā 1921. g. jūnijā. No 1921. g. rudens līdz 1932. g. darbojās Valsts statistiskā pārvaldē antropoloģiskās un cenu statistikas nozarēs. 1922. g. pavasara semestrī K. Zalts lasija fakultativu kursu praktiskā matematikā; iesākot ar 1923. g. kurss ir obligats kulturtechnikas nodaļas studentiem. Habilitacijas raksts privatdocenturas iegūšanai: „Théorie des nomogrammes à trois échelles rectilignes" (manuskriptā) iesniegts fakultatei 1926. gadā. 1921.—1922. māc. g. uz brīva līguma pamata noturēja Latvijas Universitatē seminarus augstākā matematikā; tos pašus pienākumus pildijis no 1922./23. māc. g. kā jaunākais un turpmākos gados kā vecākais asistents pie matematikas katedras inženierzinātņu fakultatē. Līdztekus tam, lai papildinātos zināšanās un iepazītos ar matematikas mācīšanas paņēmieniem, 1928. g. rudenī iestājās par studentu Latvijas Universitates matematikas un dabas zinātņu fakul-

tates matematikas nodaļā, kuras kursu nobeidza 1936. g. rudens semestrī. 1937. g. 16. aprilī K. Zaltam piešķirts matematikas kandidata grads ar atzīmi „ļoti sekmīgi" 1936./37. māc. g. lasija lekcijas par augstāko matematiku Valsts elektrotechniskās fabrikas darbinieku grupām. Darbojās A. Gulbja konversacijas vārdnīcā, kur publicējis lielāku skaitu sīku rakstu par matematiku. No 1937. gada 1. aug. darbojās A/S. „Degviela" 1938. g. 18. maijā ievēlēts par docentu pie inženiermatematikas katedras, skaitot ar 1938. g. 1. jūliju.

Iespiestie zinātniskie un techniskie raksti izkaisīti dažādos žurnalos, periodiskā presē un rakstu krājumos. Sekojošā sarakstā uzņemti lielākie no tiem, kas nākuši klajā pēc studiju pabeigšanas: 1) Noslēpumaini skaitļi. D 1913. 2) Algebra un tirdzniecība. D 1914, 8—9, 993—1003, 1101—1108. 3) Опыты надъ паденіемъ давленія въ паропроводахъ. Изв. Кіевск. Общ. для надзора за паровыми котлами. 1915, V, 9, 222—229. 4) Dzīvnieki pirmatnēju tautu uzskatos. Taur 1916, 8, 32—36 un 9, 29—38. 5) Par praktiskās matematikas mācīšanu Latvijas augstskolā. IMM 1921, 9, 1002—1003. 6) Lapu koku mežs. LK 1921, 217. 7) Atlieku augi un klimata pārgrozības. LK 1921, 223, 235. 8) Augu izplatīšanās. LK 1921, 252. 9) Skuju koku mežs. LK 1921, 269. 10) Cukura rūpniecība Krievijā. LK 1921, 238. 11) Ogļu rūpniecība Donas baseinā. LK 1921, 218. 12) Ūdens kritumu izmantošana. LK 1922, 147—148. 13) Grāmatrūpniecība un kultura. LK 1922, 151. 14) Zemkopība un rūpniecība. LK 1922, 192. 15) Statistiski materiali par zirgu spalvu Latvju dainās. IMM 1922, 834—851. 16) Rēķinamās mašīnas. LV 1923, 50 un 55. 17) Par lieliem rēķinātājiem. LV 1923, 20. 18) Latviešu augums. RZ 1925, 223—225. 19) Saskaitamās mašīnas „Comptometer" un „Comptograph" Ek 1925, 7—11, 389—398, 463—467, 527—530, 584—590. 20) Indekskaitļu aprēķināšanas metodes. Ek 1927, 12—13, 479—484. 21) Jaunā lieltirdzniecības cenu indeku aprēķināšanas metode. Ek 1927, 21. 22) Kumeliņš latviešu tautas dziesmās. LTD II, 1928, 457—538. (Par rakstu piešķirta Kr. Barona prēmija.) 23) Jāšana un jājamie piederumi. LTD V, 1930, 321—346. 24) Sauszemes satiksmes līdzekļi senajā Latvijā. LTD XII, 1932, 271—299. 25) Nomografija un skola. Matematisko zinātņu darbinieku kongresā 1935. g. 25. un 26. aprilī nolasītie referati. 1936, 37—70. 26) Rēķinamo mašīnu loma darba racionalizacijā. LTRK izdevumā: Labs darbs — labas sekmes, 1937, 89—108. 27) Vektoru teorija. Lekcijas, kas lasītas Valsts elektrotechniskā fabrikā 1936./37. g. (šapirografēts izdevums, 135 lpp.). 28) Trīs projektivas skālas, kā kollīnearu punktu nomograma. LUR inž. II, 4, 1938, 73—135. 29) Mainīgo šķiršanas problema nomografijā. LUR inž. II, 5, 1938, 137—200.

Žurnalistikā lāgiem piedalijies kopš 1906. g., kad Dr. phil. P. Zālīša rediģētā avīzē „Laiks" (Jelgavā, 1906, 24) parādijās pirmais K. Zalta raksts „Krievu garīdzniecība un strādnieku kustība" (parakstīts: K. Elktis). No 1906. līdz 1916. g. publicēta virkne populari-zinātnisku rakstu avīzē „Mūsu Laiki", Liepājas „Mēnešrakstā" un žurnalos „Izglītība" „Domas" u. c. No 1921. g. rudens līdz 1923. g. 1. febr. darbojās „Latv. Kareivja" redakcijā. Bija arī Žurnalistu arodbiedrības biedrs, bet vēlāk brīvprātīgi izstājās, sakarā ar piegriešanos tīri zinātniskam darbam Latvijas Universitatē.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Nikolajs Bomovskis (†),** dzimis 1880. g. 14. jūlijā Kuldīgā. Tēvs kalpojis 34 gadus par akcīzes ierēdni Kuldīgā, ieņemdams sekretara amatu. Miris 1908. gadā Kuldīgā. Māte Antonija, dzim. Bērens, mirusi 1937. gada 26. janvarī Kuldīgā. Beidzis 1916. gadā uz Maskavu evakuēto Rīgas Politechnikas institutu ar uzslavu, iegūstot inženiera technologa gradu. 1926. gadā beidzis Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultati ar matematikas kandidata gradu. Lasijis dažādus priekšlasijumus matematikas jautājumos Vācu dabaszinātņu biedrībā 1932. gadā. Rakstijis žurnalā Mērniecības un Kulturtechnikas Vēstnesis 1931. gadā.

2. **Privatdocents Aleksandrs Brumbergs,** dzimis 1896. gada 9. novembrī Rīgā kā amatnieka Brenča Brumberga un viņa sievas Karlīnes, dzim. Ķonītes, dēls. Zemāko izglītību baudijis D. Dancigera un P. Stabuša privatskolās, pēc tam iestājies Rīgas pilsētas realskolā, ko beidzis 1915. gadā. Tanī pašā gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta inženieru nodaļā un beidzis Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultati 1931. gadā ar atzīmi diplomā „ļoti sekmīgi" 1916. gadā iesaukts armijā, beidzis kara skolu, pēc tam bijis Latviešu strēlnieku pulkos, bet no 1919. gada līdz 1921. gadam Latvijas armijā ņēmis dalību kaujās pret Bermontu un lieliniekiem un par kaujas nopelniem paaugstināts. Demobilizējies 1921. gada pavasarī. Aroda praksē sācis strādāt 1923. gadā uz Latvijas dzelzceļiem. No 1924. gada līdz 1929. g. novembrim strādājis Dzelzceļu virsvaldes II ceļu iecirknī pie kara laikā izbūvētās Ieriķu-Gulbenes līnijas atjaunošanas un pārbūves darbiem, ņemot dalību pie lielāka skaita masivu tiltu un dzelzsbetona caurteku būvēm, jaunu dzelzceļu atzarojumu un ceļu pārbūvēm, civilbūvēm, ceļu un civilbūvju projektu izstrādāšanas, maksas aprēķinu sastādīšanas u. t. t.; no 1929. gada līdz 1933. gadam bijis par atbildīgo būvdarbu vadītāju privatā uzņēmumā. 1935. gadā strādājis hidroelektrisko būvju komitejā pie Ķeguma spēka stacijas būves maksas aprēķinu un izmaksas salīdzinošu aplēšu sastādīšanas. No 1935. līdz 1938. g. ar nelieliem pārtraukumiem darbojies kā inženieris Galvas pilsētas Rīgas būvju valdes ceļu nodaļā pie asfaltbetona, smilšasfalta un betona segu būvēm Rīgā. Sākot ar 1938. g. 15. martu darbojas Galvas pilsētas Rīgas būvju valdē par ceļu direktora palīgu. 1933. gadā A.

Brumbergs apstiprināts par jaunāko asistentu pie ceļu būvniecības katedras, 1935. gadā par asistentu un 1937. gadā par vecāko asistentu. 1937. gada 10. septembrī apstiprināts par privatdocentu pie Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultates ceļu būvniecības katedras. 1938. gadā ņēmis dalību Baltijas valstu ceļu darbinieku 7. konferencē Rīgā.

No lielāko darbu virknes atzīmējami: 1) Jaunu šoseju izbūve (Sloka-Ķemeri, Rīga-Skaistkalne, Rīga-Limbaži, Līgatne-Nītaure). 2) Šoseju segu kapitalremonti (Latgales, Meitenes, Jelgavas šosejās). 3) Zemes darbi šoseju un zemesceļu būvēm. 4) Dzelzsbetona elevatora būve Jelgavā. 5) Labības elevatora būve Daugavpilī. 6) Nostādināšanas baseina un kolektora būve Liepājas cukurfabrikā. 7) 19 km garas „L platuma dzelzceļu līnijas projekts un izbūve. 8) Vairāku masivu tiltu un dzelzsbetona caurteku izbūve. 9) Vairāku rūpniecības būvju un dzīvojamo ēku projekti un būvvadība.

Iespiests darbs: „Dienas gaismas signali uz dzelzceļiem" Ek 1937, 582—586.

3. **Privatdocents Kārlis Gailis,** dzimis 1901. g. 8. martā Stienes pagastā, Vidzemē, kur tēvs Kārlis bija dārznieks Stienes muižā; māte Marija, dzim. Ozoliņa. Pirmo izglītību baudijis Lēdurgas pagasta un draudzes skolās (1910.—1915.), pēc tam iestājies pēdējā (VI) klasē ministrijas skolā Turaidā, ko beidzis 1916. g. 1919. gadā iestājies Blūma realskolā Rīgā, bet 1920. g. pārgājis uz Valsts vidusskolu pieaugušiem, ko beidzis 1921. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. inženierzinātņu fakultatē, ko nobeidzis 1929. gada pavasarī, iegūdams būvinženiera gradu ar atzīmi diplomā „ļoti sekmīgi" Diplomdarbs godalgots. Studiju laikā, no 1924. g. 16. oktobra līdz 1929. g. 1. februarim ir subasistents pie inženierzinātņu fakultates betona un dzelzsbetona katedras. Bez tam 1925. g. un 1926. g. pavasarī ievēlēts arī par grupas vadītāju studentu apmācībai ģeodezijas lauku praktiskos darbos. 1930. g. 1. martā ievēlēts par ārštata asistentu pie betona un masivo tiltu katedras. 1937. g. 1. maijā ieguvis privatdocenta tiesības pie minētās katedras. Kopš 1929. g. 25. maija strādā kā inženieris Šoseju un zemesceļu departamenta tiltu daļā pie koka, masivo un dzelzs tiltu projektēšanas, būvdarbu pārraudzības un pieņemšanas darbiem. 1936. g. janvarī iecelts par minētās daļas vecāko inženieri. Piedalas kā Šoseju un zemesceļu dep-ta pārstāvis starpresoru komisijās Satiksmes ministrijā un Būvniecības pārvaldē darba normu un technisko noteikumu izstrādāšanā. Komandēts un piedalijies kā Šoseju un zemesceļu dep-ta pārstāvis Baltijas valstu Šoseju un zemesceļu darbinieku

konferencē 1936. g. Tallinā un 1938. g. Rīgā. 1937. g. vasarā satiksmes ministrs piešķir komandējumu uz Vāciju, Franciju un Beļģiju iepazīties ar ceļu un tiltu būvniecību minētās valstīs un pieņemt dzelzs materialus Zemgales tiltam. 1938. g. vasarā L. U. piešķir komandējumu paša līdzekļiem zinātniskos nolūkos uz Vāciju un Čechoslovakiju. Kopš 1937. g. marta Latvijas Inženieru biedrības prezidija loceklis un šīs b-bas būvinženieru nodaļas valdes loceklis. 1938. g. novembrī apbalvots ar Atzinības krusta ordeņa V šķiru.

Izstrādājis: 1) Vairākus desmitus dažādu tiltu projektus, no kuriem kā lielākais minams 150 m garais dzelzsbetona tilts pār Gauju Siguldā (virsbūve). 2) Techniskos noteikumus koka, betona un dzelzsbetona tiltu projektēšanai (Šoseju un zemesceļu dep-ta mērogā) un techniskos noteikumus stiegrota un nestiegrota betona darbu veikšanai (Satiksmes min. mērogā).

Raksts „Betona sastāva projektēšana un kontrole" iespiests žurnalā „Ceļš un Satiksme" 1938, 15, 125—136; 1939, 3, 19—35. Turpinājums divos nākošos numuros.

4. **Privatdocents Jānis Leimanis,** dzimis 1881. gada 2. decembrī Tūjas Kurpniekos, Valmieras apriņķī; tēvs Pēteris un māte Marija, dzim. Andreisone, lauksaimnieki. Apmeklējis 1890.—1891. g. Mētagas pamatskolu, 1891.—1894. g. Liepupes draudzes skolu. 1894. g. iestājies Rīgas Nikolaja ģimnazijā, ko beidzis 1901. gadā ar zelta medaļu; tanī paša gadā iestājies Pēterpils Aleksandra I satiksmes ceļu inženieru institutā, kuru beidzis 1907. gada jūnijā ar I šķiras satiksmes ceļu inženiera gradu. Būdams vēl students viņš strādājis 1902. g. uz Rjazaņas-Urala dzelzceļa, 1903. g. Rīgas eksportostas būvē, 1905. g. pie Orenburgas-Taškentas dzelzceļa būves. Praktisko darbu apraksts „Ūdenspiegādes jautājums Orenburgas-Taškentas dzelzceļa stacijai Čiili" apbalvots ar instituta prēmiju. No 1907. gada līdz 1908. gada 1. aprilim viņš nodarbojies Pēterpilī ar privatu praksi. No 1908. g. 1. aprīļa līdz 1912. g. 1. dec. J. Leimanis darbojies Krievijā uz Rjazaņas-Urala dzelzceļa par ceļu iecirkņa priekšnieka palīgu un vēlāk par ceļu iecirkņa priekšnieku; no 1912. gada 1. decembra līdz 1919. g. 1. maijam Melnās jūras dzelzceļa būvē Kaukazā par būves distances priekšnieku. No 1919. g. 1. jūnija līdz 15. jūlijam viņš bijis pētīšanas darbu vadītājs dzelzceļu līnijai no Armavira-Tuapses dzelzceļa Krivenkovskojes stacijas līdz „Krasnij Most" pa Pšenachas upes krastiem Kaukaza kalnājos. No 1919. gada 15. jūlija līdz 1920. g. 1. jūnijam J. Leimanis bijis par distan-

ces priekšnieku un iecirkņa priekšnieka v. i. pie Belorečenskajas-Tichoreckajas dzelzceļa būves priekšdarbiem Armavira-Tuapses dzelzceļa sabiedrībā un no 1920. g. 1. jūlija par būves iecirkņa priekšnieku pie Stavropoles-Blagodarnojas-Divnojas dzelzceļa būves. Pēc 1920. gada 1. oktobra viņš atgriezies Latvijā (tuvākas ziņas sk. LUX, 208—209). No 1921. g. 1. nov. Leimanis ir bijis Dzelzceļu virsvaldē par techniskās direkcijas staciju un virsbūves biroja (daļas) vadītāju, no 1924. g. 16. decembra par techniskā direktora palīgu jaunbūvēs, no 1925. g. 1. aprīļa par Liepājas-Glūdas dzelzceļa būves vadītāju. 1929. g. viņam uzdots vadīt arī Rīgas-Rūjienas un Liepājas-Alsungas dzelzceļu būves. No 1932. g. 8. I līdz 1935. g. 1. XI Dzelzceļu virsvaldes techniskā direktora palīgs dzelzceļu jaunbūvēs. Satiksmes ceļu inženieru b-bas goda biedrs no 1933. g. 6. XII. Cēsu pilsētas valde 1924. g. viņu uzaicina par šķīrējtiesnesi Amatas spēkstacijas būves lietā un Rīgas pilsētas valde un tramvaju sabiedrība tāpat sabiedrības mantas novērtēšanai 1923. gadā. Bez tam no 1923. gada 1. augusta J. Leimanis mācijis dzelzceļu kursu Rīgas Valsts technikumā un 1925./26. mācības gadā to pašu virsnieku akademiskos kursos. Latvijas Universitatē Leimanis apstiprināts no 1925. gada 1. februara par privatdocentu pie inženierzinātņu fakultates ceļu katedras un mācijis mežu inženieru zinības mežkopjiem līdz 1934. g. 1. VII. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru.

Iespiestie darbi: 1) Rīgas-Limbažu-Rūjienas dzelzceļš. Ek 1923, 22, 869—894. 2) Rietumkurzemes dzelzceļlīniju projekti. Ek 1924, 7 un 8, 337—343, 410—415. 2a) Tas pats angļu valodā — Railway Schemes in Western Kurzeme (Courland). The Latvian Economist 1924, 5 un 6, 67—78. 3) Jaunbūvējamo šaursliežu dzelzceļu sliežu platums. Ek 1924, 15, 839—842. 4) Zemgales dzelzceļlīniju projekti. Ek 1924, 19 un 20, 1121—1125, 1208—2131. 4a) Railway Projects of Zemgale. The Latv. Economist 1924, 12. 5) Ventspils-Kuldīgas 750 m dzelzceļlīnijas projekts. Ek 1925, 3, 86—94. 5a) The proposed Ventspils-Kuldīgas (Windau-Goldingen) 750 m Railway. Ek 1925, 3. 6) Liepājas-Glūdas dzelzceļa būves gaita. Ek 1926, 18, 19 un 20, 728—735, 787—792, 834—840. 7) Liepājas-Glūdas dzelzceļa techniskā puse. DzV 1926, 10 un 18. 8) Liepājas-Glūdas dzelzceļa būves stāvoklis otrās būvsezonas beigās. TŽ 1927, 1, 1—11. 9) Mākslīgās būves uz jaunbūvējamā Liepājas-Glūdas dzelzceļa. DzV 1927, 16, 317, 302. 10) Liepājas-Glūdas dzelzceļa būve trešā budžeta gada sākumā. Ek 1927, 17, 615—622. 11) Liepājas-Glūdas dzelzceļa būve. Ek 1928, 21, 850. 12) Liepājas-Glūdas dzelzceļa būve un darbu stāvoklis 1928. g. 18. nov. DzV 1928, 22. 13) Liepājas-Glūdas dzelzceļš. Iespiests grāmatā „Latvijas republika desmit pastāvēšanas gados" 14) Latvijas dzelzceļu izbūve. Referats būvniecības jautājumos Technikas dienās

1933. 12.—13. IV (atsevišķs novilkums 55 lpp.). 15) Norēķināšanās par zemes darbiem dzelzceļu jaunbūvēs. DzV 1934, 26/13 un 28/14, 253—256, 277—280. 16) Rīgas-Rūjienas dzelzceļš un satiksmes problema Skultes-Limbažu-Salacgrīvas trijstūrī. DzV 44/22, 429—431. 17) Mūsu jaunbūvēto dzelzceļu trūkumi. DzV 1936, 21/11, 239—241. 18) Būvdarbi saimniecības kārtā. DzV 1938, 27/14, 287—288. 19) Pārejas no sliežu ceļa taisnēm līknēs. DzV 1938, 33/17, 366—372. 20) Kubiskā parabola kā pārejas līkne. DzV 1938, 45/23, 526—533. 21) Latvijas dzelzceļi 1918—1938. Sēj 1939, 1, 2 un 3. 22) Dzelzceļu virsvaldes izdevumā „Latvijas dzelzceļi 1918—1938" raksti: Liepājas-Glūdas līnija, Būves sagatavošana: Būves priekšdarbi. Līnijas virzienu variants. Būves organizacija. Projektēšanas techniskie noteikumi. Pētīšanas darbi. Līnijas projekts 380—388; Zemes darbi 388—394; Virsbūve 400—404; Būves izdevumi. Līnijas atklāšana 410—411. Bez tam Latviešu konversacijas vārdnīcā, sākot ar I sēj. raksti par dzelzceļiem un daž. būvniecības jautājumiem.

5. **Privatdocents Ērichs Vīdemanis,** dzimis 1890. g. 7. februarī Rīgā, Ernsta un Emmas, dzim. Merkeres dēls. Izglītību baudijis Langermaņa pamatskolā Rīgā un Rīgas pilsētas realskolā, kuru beidzis 1907. g. Tajā pašā gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta architekturas nodaļā, kuru beidzis 1913. g. ar I šķiras inženiera architekta diplomu. No 1913. līdz 1915. gadam strādājis Rīgā kā architekts. No 1916. līdz 1918. g. martam bijis kara dienestā Krievijā un no 1919. līdz 1921. g. Latvijā, piedaloties cīņās pret lieliniekiem, par ko apbalvots ar Latvijas Atbrīvošanas kara piemiņas zīmi. No 1921. g. atkal strādājis Rīgā kā architekts. Rīgas Architektu biedrībā izpildijis sekretara un kasiera amatus. Akademiskā darbība sākas 1918. g. rudenī, kurā bijis Rīgas Techniskās augstskolas asistents tēlotājā ģeometrijā. No 1928. g. 1. jūlija bijis ievēlēts un apstiprināts par jaunāko asistentu L. U. architekturas fakultatē būvmechanikā, no 1929. g. par asistentu un no 1932. g. par vec. asistentu. No 1935. g. februara līdz 1936. g. jūnijam architekturas fakultatē lasijis obligatas lekcijas techniskā mechanikā un būvkonstrukciju statikā. No 1936. g. 7. oktobra skaitas par vec. asistentu inženierzinātņu fakultatē ar darba lauku architekturas fakultatē. 1936. g. iesniedzis inženierzinātņu fakultatei darbu pro venia legendi „Ievads starpību rēķinos būvstatiķiem"; 1937. g. 5. maijā ievēlēts par privatdocentu. Kā privatdocents lasijis neobligatas lekcijas „Čaulas ēku būvniecībā" „Čaulas tvertņu būvniecībā", „Starpību rēķini un to pielietošana būvmechanikā", „Statika režģotām kopnēm telpā" „Skeletu un halu būvju rāmju statika"

Privatā būvpraksē ir uzbūvējis vairākas dzīvojamās ēkas Rīgā un Ogrē. Specializējoties būvkonstrukciju statikā izdarijis statiskus aprēķinus un izstrā-

dājis konstruktivus zīmējumus jaunbūvju un pārbūvju lielam skaitam: priekš pasaules kara Rīgas Komercbankas jaunbūvei (tagadējai Latvijas Kreditbankai); pēc kara muzikas estrades jaunbūvei Grīziņkalnā Rīgā, Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības, Leibovica, Gegingera šokolades fabrikas, Koppela jaunbūvēm Rīgā u. c.

Iespiestie darbi: 1) Techniskai rokas grāmatai architektiem un būvtechniķiem apstrādājis nodaļas par matematiku, mechaniku, statiku, stiprības un elastības mācību. 1932[2], 81 lpp. un 1939[3], 118 lpp. 2) „Jonisko kapiteļu volutas kā matematiskas spirales" LUR arch. I, 3, 1930, 235—256. 3) „Inerces elipse vai inerces radiju līkne?" LUR arch. I, 2, 1930, 225—234. 4) „Sija ar elastiskiem atbalstlaukumiem" LUR arch. I, 6, 1932, 327—376. 5) „Berechnung nicht biegungssteifer Rotationsschalen für Winddruck" Schweiz. Bauzeitung 1936, 23, 108. 6) „Der Formänderungszustand einer quadratischen Platte mit quadratischer Öffnung" Ing. Arch. VII, 1, 1936, 56—70. 7) „Der Spannungszustand einer quadratischen Platte mit quadratischer Öffnung" Ing. Arch. VII, 3, 1936, 196—202. 8) „Spriegumu stāvoklis kvadratveidīgai plātnei ar visāda lieluma kvadratveidīgu caurumu" LUR inž. II, 3, 1937, 57—72. 9) „Ein Beitrag zur Frage der Formgebung räumlich tragender Tonnenschalen" Ing. Arch. VIII, 4, 1937, 301—310. 10) „Ein neuer Verfahren praktischer Rahmenberechnung" Der Stahlbau, XII, 1939, 125—128.

D. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents Jānis Biķis,** zemtura Oto un Annas, dzim. Kupšes, dēls, dzimis 1897. gada 25. oktobrī Valkas apr. Mālupes pagasta Tarvās. Pēc Mālupes pagastskolas beigšanas 1910. g. rudenī iestājies Alūksnes Izglītības biedrības proģimnazijā, kuru beidzis 1914. g. pavasarī; pēc pārtraukuma 1915. g. rudenī iestājies Rīgas Kulturtechnikas skolas mērniecības agronomijas nodaļā. Līdz ar skolas evakuaciju pārgājis uz Tveru. Pēc 3 Tverā skolā pavadītiem gadiem 1918. g. rudenī skolai līdzi pārnācis uz Rīgu un to beidzis 1919. g. pavasarī. 1919. g. rudenī iestājies inženierzinātņu fak. kulturtechnikas nodaļā. Kulturtechnikas nodaļas nedalīto kursu (ģeodezija un kulturtechnika) beidzis 1929. g. 17. decembrī ar atzīmi diplomā „ļoti sekmīgi" 1937. g. 13. maijā aizstāvējis disertaciju par tematu „Zemes garozas kustību ietekme vertikalās uzmērīšanas darbos Latvijā un pārējā Baltijas jūras piekrastē" un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē no 1924. g. 1. janvara līdz 1930. g. 1. februarim strādājis kā subasistents pie ģeodezijas katedras; no 1930. g. 1. februara jaunākais asistents un no 1932. g. 1. jūlija kā asistents. 1935. g. 1. jūlijā ievēlēts par vecāko asistentu pie tās pašas katedras. 1919. gada pavasarī, Latvijas ziemeļarmijai ienākot Alūksnē,

iestājies tajā par kareivi. 1920. g. janvarī piekomandēts Galvenā štaba ģeodezijas topografijas daļai, kur strādājis pie topografisku karšu sastādīšanas. No turienes 1920. g. 18. februarī, sakarā ar agrarreformu, kā mērnieks pārcelts uz Zemkopības ministrijas mērniecības daļu pie zemes ierīcības darbiem, kur strādājis līdz 1922. gada 12. februarim. 1923. g. vasarā strādājis Finansu ministrijas Jūrniecības departamentā pie jūras pētīšanas darbiem Ovīšu sēkļu rajonā. 1924. g. vasarā sakarā ar jūras pētīšanas darbiem izvedis triangulacijas darbus, lai saistītu krasta atbalsta punktus ar pastāvošo Tennera triangulaciju. 1925. g. vasarā izvedis mazo triangulaciju un poligonometriskos darbus Ventspils apkārtnē. 1926. g. vasarā vadijis Daugavas piekrastes rajona topografisku uzmērīšanu no Doles salas līdz pontonu tiltam un plāna sastādīšanu saskaņā ar Rīgas pilsētas trigonometrisko un līmetņošanas tīklu. 1931. g. strādājis pie Liepājas piekrastes un Liepājas ostas hidrografisko karšu sastādīšanas, 1933. gadā pie Mērsraga Rojas hidrografiskās kartes sastādīšanas. 1926. g. apmeklējis Starptautisko fotogrammetrijas kongresu Berlīnē un 1930. g. Starptautisko fotogrammetrijas kongresu un ģeodetisku instrumentu izstādi Cīrichē.

Iespiestie darbi: 1) „Ceisa precizās līmetņošanas latu pārbaudīšana" MKV 1925, 10, 123—127. 2) „Nivelēšana pār Mīlgrāvja caurteku" MKV 1932, 10/12, 115—122.

2. **Vecākais asistents Jānis Kainašs,** dzimis 1885. gada 15. jūnijā Rīgā. Tēvs Jānis, māte Līze, dzim. Zvaigznīte. Apmeklējis Rīgas pilsētas elementarskolu. Nobeidzot Rīgas pilsētas realskolu, iestājies Rīgas Politechnikas institutā; ar pārtraukumiem turpinājis izglītību, iegūstot Latvijas Universitatē 1935. g. būvinženiera gradu ar atzīmi „ļoti sekmīgi"; diplomdarbam piespriests atzinības raksts „summa cum laude" Praksē strādājis pie fabrikas kupola būves Zasulaukā, pasaules kara laikā 1915. g. Ņižnijnovgorodā pie ēku būvēm evakuētajai Rīgas rūpniecībai. 1916. g. bijis darbu uzraugs pie Maskavas-Kazaņas dzelzceļa Arzamasas-Šichrani dzelzceļa līnijas jaunbūves. 1917. g. iecelts par darbu vadītāju pie lielā dzelzsbetona viadukta būves pār Vatjmas upi uz minētās līnijas, kur nostrādājis līdz darba pabeigšanai 1918. g., kad atgriezies Latvijā; iestājoties valsts dienestā darbojies pie kara laikā izpostīto tiltu atjaunošanas. Pēc tam strādājis pie Daugavas regulēšanas darbiem Zaķu salas rajonā un 1934. g. pie Krakovas pilsētas ūdensvada un Gdiņas un Helas ostu izbūves, 1938. g. pie Stokholmas ostas izbū-

ves. 1923. gadā ievēlēts par subasistentu pie būvsaimniecības katedras un 1924. g. pie ūdensbūvju katedras. 1922./23. un 1923./24. g. strādājis inženierzinātņu fakultates bibliotekā un 1937./38., 1938./39. g. ievēlēts par fakultates bibliotekaru. 1934. g. zinātniskos nolūkos komandēts uz ārzemēm — Poliju un Dancigu. 1935. g. 1. oktobrī ievēlēts inženierzinātņu fakultatē par jaunāko asistentu, 1937. gada 1. novembrī par asistentu un 1938. g. 1. decembrī apstiprināts par vecāko asistentu pie ūdensbūvju katedras. 1938. un 1939. gadā uz 9 mēnešiem komandēts uz ārzemēm Poliju un Zviedriju.

Iespiestie darbi: 1) Lielupes Majoru cilpas smilts īpašības sausumā un stāvošā un tekošā ūdenī. LUR inž. I, 1b, 1929. 2) Dažu iekšzemes un ārzemju fotoplašu jūtība. TŽ 1929, 9/12.

3. **Asistents Jānis Ātrens,** dzimis 1903. gada 9. augustā Tiflisā. Tēvs veterinārārsts Kārlis Ātrens, māte Natalija, dzim. Bite. Bērnību pavadijis Kaukazā; 1912. g. rudenī iestājies ģimnazijā, kuru absolvē 1921. gada pavasarī. 1921. gada vasarā kopā ar vecākiem atgriežas Latvijā. Tā paša gada rudenī iestājas Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē. Fakultati beidz 1936. g. 10. janvarī ar būvinženiera gradu un atzīmi „ļoti sekmīgi" Jau ar 1925. g. strādā prof. A. Tramdacha vadībā pie dzelzsbetona celtņu projektiem. No tiem minami realizētie: 1925. g. Rāmavas kūts dzelzsbetona griesti; 1927. g. Valsts saldētava; 1931. g. Valmieras, Bauskas un Jelgavas labības elevatori dzelzsbetona konstrukcijā. 1925. g. J. Ātrens izpilda subasistenta pienākumus no 14. IX līdz 1926. g. 14. II un tāpat arī 1927. g. vasarā, četrus mēnešus pagaidu subasistents. No 1928. g. 1. febr. J. Ātrens ir par subasistentu pie dzelzsbetona katedras līdz 1936. g. 1. aprilim, ar pārtraukumiem no 1934. g. 1. oktobra līdz 1936. g. 1. janvarim, kad kā prof. M. Roša stipendiats, fakultates komandēts, J. Ātrens dzīvo Šveicē, kur EMPA* institutā papildina savas zināšanas par būvmaterialu un gatavu darinājumu pārbaudi. No 1936. g. 1. apr. J. Ātrens ievēlēts par jaunāko asistentu un no 1938. g. 1. dec. par asistentu pie betontechnikas katedras. Kā students praktikants, gan arī kā techniķis viņš darbojies 1922. g. pie Bulduru dzelzs tilta būves pāri Lielupei, 1923. g. pie Rīgas ostas regulēšanas dambju jaunbūvēm, 1930. g. Jelgavā pie kanalizacijas kolektoru izbūves, 1932. g. pie Rīgas galvenās stacijas bagažu telpas un Dzirnavu ielas viadukta paplašinā-

* Eidgenössische Materialprüfungsanstalt an der ETH in Zürich.

šanas darbiem. Pēc studiju beigšanas 1937. gada vasarā viņš pieaicināts par konsultantu Ķeguma spēka stacijas būvlaboratorijas noorganizēšanai. 1938. g. fakultate J. Ātrenu komandējusi uz 6 mēnešiem Ķeguma spēka stacijas būvinspekcijas rīcībā pie spēka stacijas būvdarbiem. Sākot ar 1937. g. rudeni J. Ātrens māca Rīgas Valsts technikumā „tiltus" Ir Latvijas Inženieru biedrības biedrs; aktivi darbojas L. U. studentu vienības „Līdums" vecdraugu biedrības valdē, 1928./29. m. g. bijis laikraksta „Students" atbildīgais redaktors. Minētajā laikrakstā iespiesti vairāki J. Ātrena raksti par sabiedriskiem jautājumiem.

Iespiestie darbi: 1) Masivo tiltu konspekts. 1927, 64 lpp. 2) Dzelzsbetona seminara pamatliekošu uzdevumu krājums. 1928, 62 lpp. 3) Cementa īpašību pārbaude neatkarīgi no oficiālām normām. 1929, 30 lpp. 4) Kontrolsijiņu pārbaudes datu izmantošana. 1929, 21 lpp. 5) Materialpārbaude, būvkontrole, piedzīvojumu prakse. Ek 1927, 13/14. 6) Betona masas ražošanas kontrole būvvietā. Ek 1937, 16. 7) Nomogramas betona sastāva noteikšanai. Ek 1939, 3.

4. **Asistents Jūlijs Baumanis,** dzimis 1902. g. 17. decembrī Madonas apriņķa Bērzaunes pagasta „Grīvu" mājās, kuras apsaimnieko mājas īpašnieki tēvs Voldemārs un māte Berta, dzim. Vankina. Pirmo izglītību baudijis Bērzaunes Lipšu pagastskolā un Bērzaunes un Vestienas draudzes skolās. 1918. g. rudenī iestājies Madonas reālģimnazijā, bet skolu atstāj pirms mācības gada beigām un 1921. g. rudenī iztur pārbaudijumu Latviešu jaunatnes savienības vidusskolā, ko beidz 1923. g. pavasarī un rudenī iestājas inženierzinātņu fakultates kulturtechnikas nodaļā. Studijas nobeidz 1931. g. 18. decembrī, iegūdams kulturinženiera gradu ar atzīmi „ļoti sekmīgi" 1926. g. vasarā strādā Jūrniecības departamentā pie Daugavas un Rīgas ostas uzmērīšanas no Doles salas līdz Rīgas tiltiem un no 1927. g. līdz 1929. g. pavasarim kā praktikants un techniķis Melioracijas departamentā pie purvu pētīšanas Latgalē un Vidzemē, kā arī pie kūdras analizēm purvu un kūdras pētīšanas laboratorijā prof. P. Nomaļa vadībā. No 1929. g. rudens līdz 1932. g. pavasarim izpilda ģeodezijas katedras subasistenta pienākumus. No 1932. g. augusta līdz 1933. g. septembrim ir iesaukts karadienestā, no 1934. līdz 1936. g. strādā Melioracijas departamentā kā Latvijas un Polijas robežas melioracijas darbu techniskā vadītāja vietnieks. No 1935. g. janvara ir jaunākais asistents un no 1938. g. decembra asistents pie melioracijas katedras. Piedalijies Rīgas ostas (1929. g.), Liepājas ostas un Liepājas piekrastes (1931. g.) hidrografisko karšu sastādī-

šanā, kuras izdevis Jūrniecības departaments. Sastādijis Rīgas pilsētas (1931.—1933. g.) un Rīgas ostas (1931. g.) fotoplānus un izmēģinājumu drenažas projektu Valsts Lielplatones saimniecībai (1938. g.). Piedalijies Starptautiskās fotogrammetrijas biedrības kongresos Berlīnē (1926. g.) un Cīrichē (1930. g.), Vācijas Ūdenssaimniecības kongresā Āchenā (1938. g.) un VI Baltijas valstu hidrologu konferencē Lībekā (1938. g.). 1937. un 1938. g. vasarā bijis zinātniskā komandējumā Polijā, Čechoslovakijā, Vācijā, Holandē un Dānijā.

Iespiestie darbi: 1) Tabulas zemes darbu vienības cenu noteikšanai novadgrāvjiem (4 tabulas un paskaidrojumi; pavairotas Z. M. Kulturtechn. daļā 1936. g.). 2) Novadu nostiprināšana, krājumā „Melioracijas dienu referati" 1937, 9.—10. apr. Rīgā, 1938, 94—128. 3) Upju regulēšana un melioracijas darbi Čechoslovakijā. Iesp. žurnalā „Zemes ierīcības vēstnesis" 1938, 5/6—11/12, 23. 4) Veidlapas novadu nostiprinājumu projektēšanai. Kulturtechn. daļas izdevumā, Rīgā 1938, 25 lapas. 5) Maksas aprēķini nostiprināšanas un citu darbu vienībām. Pavairojusi Kulturtechn. daļa Rīgā, 1938, 30 lpp. Piedalijies sastādīšanā un sarakstijis lietošanas paskaidrojumus grāmatai „Tabulas līkņu nospraušanai nosusināšanas un ceļu būves darbiem valsts mežos" Mežu departamenta izdevumā, Rīgā 1937, 57 lpp.

5. **Asistents Viktors Freijs,** skolotāja Ernesta un Alīses, dzim. Starkes, dēls, dzimis 1906. g. 28. septembrī Ribinskā. Apmeklējis skolu Bakū, Astrachaņā, Saratovā un Rīgā, kur nobeidzis Rīgas pilsētas I vidusskolu 1925. gadā. Tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitatē, kur nobeidzis kulturtechnikas nodaļu ģeodezijas specialitatē 1935. gadā ar atzīmi „ļoti sekmīgi" un atzinības rakstu „summa cum laude" par diplomdarbu. Studiju laikā strādājis praksē Zemkopības ministrijas mērniecības daļā Rīgas zemju uzmērīšanas darbā Bieriņu un Bolderājas rajonos, tad Finansu ministrijas Jūrniecības departamentā Salacgrīvas ostas pētīšanas darbos. 1930. g. rudenī piedalijies Starptautiskā fotogrammetrijas kongresā Cīrichē. No 1930. g. 1. janvara līdz 1936. g. 1. oktobrim strādājis kā subasistents inženierzinātņu fakultates ģeodezijas institutā. No 1936. g. 1. oktobra līdz 1939. g. 1. janvarim ir jaunākais asistents un no 1939. g. 1. janvara līdz šim laikam kā asistents pie ģeodezijas katedras.

Iespiestie darbi: 1) V Jungs un V Freijs. Ģeografiskais platums Universitatei un Vecceļiem. 1938, 64 lpp. 2) V Jungs un V Freijs. Pētera baznīcas torņa koordinatas. MKV 1934, 95—106.

6. **Bij. asistents Verners Kļaviņš,** dzimis 1899. gada 30. aprilī Cēsu apriņķa Drustu pagastā kā vietējā dārznieka dēls. Pirmo iz-

glītību baudijis vietējā pagasta skolā, ko apmeklējis divus gadus. 1911. gadā iestājies Cēsu L. Ausēja realskolā Cēsīs un to beidzis 1918. g. 1918. gadā sācis studēt L. Universitates inženierzinātņu fakultatē, bet kara apstākļu spiests, pārtraucis studijas līdz 1921. gadam. Vēlāk studijas atjaunojis un būvinženiera gradu ieguvis 1931. gadā, saņemot par izstrādāto diplomdarbu pirmo godalgu. Praksi uzsācis 1923. gadā. Pirmās divas vasaras strādājis uz dzelzceļa, iepazīstoties galvenā kārtā ar tiltu būvniecību. 1925. g. iestājies Rīgas pašvaldības dienestā, izpildot sākumā techniķa, bet pēc Universitates beigšanas inženiera pienākumus pie ceļu un tiltu projektēšanas, kā arī realizēšanas. 1934. g. rudenī ievēlēts par jaunāko asistentu pie inženierzinātņu fakultates tiltu katedras un 1936. g. turpat par asistentu. Sākot ar 1939. g. 1. janvari atbrīvots uz paša lūgumu no asistenta pienākumiem.

7. **Bij. jaunākā asistente Auguste Baumane,** dzimusi 1902. g. 24. novembrī Rīgā. Tēvs Paulis, amatnieks; māte Olga, dzim. Zilberga, abi piederīgi pie Tukuma apriņķa. Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultati beigusi 1926. g. un ieguvusi būvinženiera gradu ar atzīmi „ļoti sekmīgi" Plašākas ziņas, kas ievietotas LUX, 275—276, vēl papildinamas: 1) 1928. g. vasarā piešķirts atvaļinājums zinātniskam komandējumam uz Vāciju, kādam nolūkam izsniegts arī Kulturas fonda pabalsts. 2) Ar 1929. g. 1. jūliju piešķirts uz 2 gadiem bezalgas atvaļinājums praktisko zināšanu papildināšanai, atļaujot strādāt pie Rīgas-Rūjienas dzelzceļa būves firmā „Būvinž. A. Razums" 3) 1931. g. jūlijā pārgājusi strādāt Šoseju un zemesceļu departamentā.

Piezīme: LUX, 275—276 teikumā: 1925. g. vasarā vārda „nostiprināšanas" vietā jāraksta „nospraušanas"

8. **Bij. jaunākais asistents Arturs Berkolds,** dzimis 1902. g. 20. janv. Valkas apr. Kalncempju pag. Nāzupu mājās. Vecāki lauksaimnieki Paulis (miris 1920. g.) un Minna (dzim. Ģērmane). Apmeklējis Kalncempju pag. skolu, Z. Lancmaņa proģimnaziju Lejasciemā, Alūksnes Izglītības b-bas vidusskolu, ko beidzis 1921. g. No tā paša gada rudens studējis L. U. inženierzinātņu fak. kulturtechnikas nodaļā, to beidzot ar atzīmi „ļoti sekmīgi" 1929. g. maijā ieguvis kulturinženiera gradu. Diplomdarbs „Minchenes fotoplāna sastādīšana" godalgots ar pirmo godalgu. No 1924. g. līdz 1929. gada rudenim strādājis kā subasistents, no 1929. g. 1. sept. līdz 1930. g. 1.

febr. kā jaunākā asistenta v. i. pie ģeodezijas katedras. Studiju laikā strādājis Jūrniecības departamentā kā techniķis pie jūras un ostu pētīšanas darbiem un jūras karšu sastādīšanas. No 1930. g. 1. okt. līdz 1938. g. 30. nov. inženieris Zemes ierīcības departamenta mērniecības daļā pie ģeodetiskiem pamatdarbiem; no 1938. g. 1. dec. Dzelzceļu virsvaldes atsavināšanas nodaļas vadītājs. Bijis Latvijas Inženieru b-bas būvinženieru nodaļas valdes loceklis un Latvijas Ģeodezijas un fotogrammetrijas b-bas revizijas komisijas loceklis. 1930. g. kā Universitates izvēlēts kandidats papildinājies Minchenes Techniskā augstskolā ģeodezijā un fotogrammetrijā, paraleli tam praktizēdamies sab-bā Photogrammetrie. Piedalijies Starptautiskās fotogrammetrijas sabiedrības kongresos Berlīnē un Cīrichē (1925. un 1930. g.), Baltijas ģeodezijas komisijas konferencēs Rīgā, Tallinā un Kaunā (1927., 1935., 1938. g.), ņēmis dalību Latvijas un Polijas robežkomisijas techniskās konferencēs (1933. g.); komandēts uz Somijas Ģeodezijas institutu bazu mērīšanas aparatu salīdzināšanai (1935. g.). Strādādams Universitatē, iesniedzis fakultatei zinātniskus darbus — par instrumentu pētijumiem un fotogrammetriju; ņēmis dalību pie „Valsts trigonometriskā tīkla kataloga" III—IX daļas sastādīšanas.

9. **Jaunākā asistente Ludmila Blūma, dzim. Krusa,** dzimusi 1900. gada 3. aprilī Valkas apriņķa Bejas pagastā. Tēvs Kārlis, lauksaimnieks, miris agrā bērnībā; māte Fanija, dzim. Gružana. Pirmo izglītību saņem no mājskolotāja un pēc tam Alūksnes pilsētas proģimnazijā. Pēc pēkšņās tēva nāves aizbrauc pie tēvoča uz Poltavas gub. Lochvicas pilsētu, kur izglītojas mājās, bet pārbaudijumus liek Lochvicas sieviešu ģimnazijā. 1916. gada rudenī iestājas Pliskavas Barsukovas sieviešu ģimnazijā, ko pabeidz 1918. gada pavasarī ar zelta medaļu. 1919. gadā pārbrauc Latvijā un tā paša gada rudenī iestājas kā hospitante Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē, bet 1920. g. pavasarī uzņemta par studenti. Fakultati beidz 1935./36. m. g. ar atzīmi „ļoti sekmīgi"; diplomdarbs „Dzelzceļa tilts pār Ventu pie Kuldīgas" godalgots. Studiju laikā strādājusi kā praktikante II ceļu iecirknī pie Rīgas-Ērgļu-Kārsavas jaunbūvējamās dzelzceļu līnijas, kā arī I distancē pie Mazās Juglas tilta būves pie Suntažiem. Izstrādājusi vairākus celtņu projektus, no kuriem realizēti šādi: 1) Skolot. K. Šnukas dzīvojamās ēkas projekts Alūksnē. 2) Tirgot. O. Veistera dzīvojamās ēkas projekts Alūksnē.

3) Kalnpededzes bibl. biedrības nama pārbūves projekts. 4) Bejas pag. „Daiņas" pārbūves projekts. Bez tam darbus vadijusi pie F. Blūma dzīvojamās ēkas būves Bulduros. 1936. gada septembrī ievēlēta par jaunākā asistenta v. i. pie inženierzinātņu fakultates tiltu katedras. Paraleli strādā inženierkonstrukciju pētīšanas institutā pie dažādiem zinātniskiem pētijumiem. Ir Latvijas Inženieru biedrības biedre. Tāpat ir „Dziesmuvaras" seniešu kopas locekle.

10. **Jaunākais asistents Alfrēds Richards Jumiķis,** dzimis 1907. gada 7. decembrī Rīgā. Pirmo mājmācību guvis no saviem vecākiem. Māte Katrīna, dzim. Siliņa, mira 1915. gadā, bet tēvs iestājās 8. Valmieras latviešu strēlnieku pulkā un aizgāja frontē, no kurienes vairs neatgriezās. 1918. gadā A. Jumiķis nokļūst pilsētas bērnu patversmē Rīgā, bet 1920. gadā Veselavā un Spārē pie Ieriķiem. 1924. gadā Jumiķis Spārē beidza pamatskolu, pēc tam strādāja Pasta un telegrafa departamenta galvenajās darbnīcās un 1925. gada septembrī iestājās Cīravas mežziņu skolā, ko 1927. gada 6. augustā nobeidza ar I šķiras meža techniķa gradu. Pēc meža skolas beigšanas Jumiķis atstāja patversmi un iestājās Zemkopības ministrijas Mežu departamenta techniskās sekcijas dienestā. Paraleli darbam valsts iestādē A. Jumiķis vakaros apmeklē Rīgas valsts komercskolu, ko 1931. gadā beidz ar atzinības balvu. Tūliņ pēc komercskolas beigšanas Jumiķis iestājas Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē un to nobeidza 1937. gada 24. maijā ar atzīmi „ļoti sekmīgi", izpelnīdamies par diplomdarbu „Rīgas ostas sausā doka projekts" atzinību „summa cum laude" Kopš 1927. g. 6. septembra strādājis Mežu departamenta techniskā sekcijā, sākumā par zīmētāju, būvdarbu kalkulatoru, II šķiras techniķi, I šķiras techniķi, vecāko techniķi un vēlāk par inženieri. Ar 1938. g. 14. novembri ir jaunākais asistents pie inženiermatematikas katedras. Mežu departamentā projektējis virsmežniecību darbinieku ēkas, ūdens apgādi un kanalizacijas iekārtas, tiltus, ciekurkaltes, ugunsnovērošanas torņus.

Iespiestie darbi: 1) Nelaimes gadijumi būvdarbos un to novēršana. MDz 1937, 139. 2) Darba plāna sastādīšana būvsaimniecībā. MDz 1938, 6. 3) Jaunās būv- un zāģkoku taupības mērauklas Vācijā. MDz 1938, 7. 4) Ģeotechnika inženierbūvniecībā. Ek 1938, 15, 656—661. 5) Grunts ģeotechniskas pētīšanas nozīme ceļu būvniecībā. Ceļš un satiksme 1938, 9.

IV
ĶĪMIJAS FAKULTATE

IV. Ķīmijas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Jūlijs Auškāps,** dzimis 1884. g. 2. jūnijā Baižkalna pagasta skolā kā skolotāja Jāņa Auškāpa un viņa sievas Annas, dzim. Strantes jaunākais dēls; 1910. g. beidzis ar uzslavu Pēterpils Technoloģijas instituta ķīmijas nodaļu, iegūdams inženiera technologa gradu; tanī pašā gadā atstāts pie instituta sagatavošanai profesora amatam; 1911. g. iecelts par docentu Pēterpils sieviešu politechnikā. 1920. g. Auškāps ievēlēts par Uralu Kalnu instituta profesoru organiskajā ķīmijas technoloģijā, bet pēc atgriešanās Latvijā par docentu L .U. ķīmiskajā šķiedrvielu un krāsvielu technoloģijā. 1922./23.—1923./24. g. viņš ir ķīmijas fakultates sekretars, 1924./25.—1925./26. g. tās pašas fakultates dekans. 1930. g. Auškāps iegūst Dr. technol. chem. gradu, aizstāvējis disertaciju „Organisko krāsvielu absorpcijas spektru kvantitativas izvērtēšanas mēģinājums" un tanī pašā gadā viņu ievēlē par profesoru pie organiskās ķīmijas technoloģijas katedras. 1933./34.—1936./37. g. viņš ir Latvijas Universitates rektors; 1936. g. komandēts uz Utrechtu pārstāvēt Latvijas Universitati universitates 300 gadu jubilejā, uz Londonas Universitates 100 g. jubileju, uz Starptautiskās lietišķās ķīmijas kongresu Londonā un zinātniskām studijām Francijā; tanī pašā gadā apmeklē Stokholmu Latvijas valsts dibināšanas svētkos un nolasa tur referatu Zviedru un latviešu b-bā, kā arī iepazīstas ar Somijas augstskolām Helsinkos. 1937. g. Auškāpu iecelj par Uzvaras laukuma idejas projekta komisijas priekšsēdētāju; tanī pašā gadā viņu ievēlē par A/S. „Degviela" padomes priekšsēdētāju. 1938 gadā Auškāpu iecelj par Latvijas Profesiju kameras pilnvarnieku pēc tam, kad pieņemts likums par Profesiju kameru, pie kura izstrādāšanas viņš darbojies līdzi Valsts Prezidenta uzdevumā no 1936. g. 1938. g. Auškāps apmeklē zinātniski-technisku studiju nolūkā Čechoslovakiju, Ungāriju un Franciju. No 1938. g. 22. augusta Auškāps ir izglītības ministrs. J. Auškāps vairākus gadus

bijis Latvijas Ķīmiķu biedrības priekšsēdētājs un ir tās valdes loceklis, ir Rīgas Latviešu biedrības runas vīrs un Zinātņu komitejas kārtējs biedrs, Latvijas Bioloģijas biedrības biedrs, Francijas Ķīmijas biedrības biedrs, Starptautiskās ādas ķīmiķu biedrības biedrs. Izpildīdams L. U. rektora un izglītības ministra pienākumus Auškāps bieži uzstājies ar runām, kurām sabiedriska nozīme; runu daļa sakopota grāmatā „Zinātnei un tēvijai" (Pagalma izdev. 1938.). Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III un II šķ., Atzinības krusta I šķ. ordeni, Lietuvas Ģedimina ord. II šķ., Zviedrijas Ziemeļzvaigznes II šķ. ordeni, Somijas Baltās Rozes ordeņa II šķ., Sv. Silvestra ord. II šķ. Plašākas ziņas sk. LUX, 114. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 116. lpp.): 13) Kvantitativi pētijumi par organisko krāsvielu absorpcijas spektriem. LUR ķīm. I, 12, 1930. 14) Materijas vērtības augšana un zušana. IMM 1933, II, 417. 15) Ķīmijas problemas un uzdevumi Latvijā. RLBZK 1934, 45. 16) Eine einfache Absorptionsvorrichtung. LUR ķīm. III, 2, 1935, 12. 17) Zur Schwefelsäurebestimmung im Leder. LUR ķīm. III, 3, 1935, 15. 18) Ķīmijas technoloģija. Izd. „Zinātne tēvzemei 1918—1938", Rīgā 1938, 174.

2. **Profesors Kārlis Blachers (†),** dzimis 1867. g. 8. decembrī Baltkrievijā, Bobruiskā kā Tallinas ārsta Dr. med. Kārļa Blachera un Felicijas, dzim. Berlingas, dēls. Mācijies Rēveles guberņas ģimnazijā, studējis Rīgas Politechnikas institutā ķīmiju un 1894. g. ieguvis inženiera ķīmiķa gradu; 1895. un 1896. g. kā ministrijas stipendiats sagatavojies zinātniskai darbībai un 1897. g. ievēlēts Rīgas Politechnikas institutā par docentu ar uzdevumu lasīt kurinamo vielu un tauku un eļļu technoloģiju, siltumtechniku un specialo mašīnmācību; 1897. g. ievēlēts par adjunktprofesoru, bet 1899. g. par profesoru un šo amatu ieņēmis līdz 1918. g. No 1918. līdz 20. g. darbojies Krievijā Ivanovo-Vozņesenskas Politechnikas institutā un bijis tur ķīmijas nodaļas dekans. Latvijas valdības pieprasīts dabūjis atļauju atgriezties Rīgā, un no 1920. g. 1. IV ievēlēts L. U. ķīmijas fakultatē par profesoru kurinamo vielu technoloģijā, siltumtechnikā un specialajā mašīnmācībā. Pēdējos divus priekšmetus apvienojot, radīts kurss „ķīmiskās rūpniecības techniskie un ekonomiskie pamati" ko Blachers lasija līdz 1939. g., iekārtojot pie šā priekšmeta specialu siltumtechnikas un enerģijas saimniecības laboratoriju, kādas nav pie citām augstskolām. Par zinātniskiem nopelniem kurinamo vielu technoloģijā un siltumtechnikā ķīmijas fakultate 1924. g. piešķīra viņam Dr. chem. techn. h. c. gradu. Pensionēts un ieskaitīts ārštatā ar 1939. g. 1. janvari. Apbalvots ar

Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru 1938. g. Miris 1939. g. 15. febr. Rīgā (plaš. ziņas sk. LUX, 89—94).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 94. lpp.): 79) Der Weg vom Studium zur praktischen Energie- und Feuerungstechnik. Feuerungstechnik 1934, 11; 1935, 1; 2. 80) Die Vorpraxis. Monographien zur Feuerungstechnik Bd. 13, 1935. 81) Erfahrungen bei dem Bestimmen des Grusgehaltes von Steinkohle. Arch. Wärm. 1936, 243. 82) Die genaue Verbrennungsrechnung, ihre Grundlagen, ihre Formulierung und Anwendung. Feuerungstechnik 1939, 3, 65—69. Bez tam Blachers vēl publicējis vairākus rakstus par okultām parādībām šā novirziena izdevumos.

3. **Profesors Mečislavs Centneršvērs,** dzimis 1874. g. 10. jūlijā kā grāmattirgotāja Gabriela Centneršvēra dēls. Pabeidzis 5. Varšavas ģimnaziju, viņš studē Leipcigas Universitatē sākumā bioloģiju, bet drīz pievēršas ķīmijai un strādā prof. Vislicenusa un prof. V Ostvalda laboratorijā. 1898. g. iegūst Dr. phil. gradu un tai pašā gadā dabū asistenta vietu Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā. 1904. g. iegūst ķīmijas maģistra gradu Pēterpils Universitatē un šajā gadā sāk lasīt fizikas lekcijas Rīgas Politechnikas instituta komercnodaļai, bet 1907. g. pielietojamās fizikalās ķīmijas lekcijas ķīmijas nodaļai; 1908. g. ievēlēts par docentu fizikalā ķīmijā, bet 1917. g. par profesoru vispārīgā ķīmijā. L. U. nodibinoties Centneršvērs ievēlēts ķīmijas fakultates „kodolā", bet, atrazdamies 1919. g. septembrī un oktobrī Vācijā, varēja sākt darboties tikai novembrī. L. U. ķīmijas fakultatē viņš lasija neorganisko un fizikalo ķīmiju līdz 1929. g. beigām, kad aizgāja pensijā un pārcēlās uz Varšavu. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ. Ķīmijas fakultate 1929. gadā piešķīra viņam Dr. chem. h. c. gradu. Sk. LUX, 90—100.

4. **Profesors Valdemārs Fišers (†),** dzimis 1881. g. 5. febr. Polijā, Petrokovas apriņķī kā Moščepicas muižas īpašnieka Maksimiliana Fišera un viņa sievas Lauras, dzim. Kicmanes, dēls. 1899. g. beidzis Lodzas Augstāko manufakturas rūpniecības skolu; no 1899. līdz 1904. g. studējis Rīgas Politechnikas institutā ķīmiju un ieguvis inženiera technologa gradu, bet no 1906. līdz 1907. g. Leipcigas Universitatē, kur ieguvis Dr. phil. gradu. 1914. g. Charkovas Universitatē aizstāvējis disertaciju un ieguvis Mag. chem. gradu. Bijis par asistentu Leipcigas Universitatē pie prof. Hanša 1908. g., pēc tam no 1908. līdz 1914. g. par asistentu Rīgas Politechnikas institutā, kur no 1912. g. līdz 1914. g. lasijis arī analitisko ķīmiju un fizikalās metodes analitiskajā ķīmijā. 1914. g. ievēlēts Rīgas Poli-

technikas institutā par profesoru vispārīgā ķīmijā un šo vietu ieņēmis līdz 1919. g. Latvijas Universitatē Fišers ievēlēts 1919. g. augustā par profesoru organiskajā un analitiskajā ķīmijā, bijis ķīmijas fakultates pagaidu dekans un pirmais kārtējais dekans līdz 1922. g., vadijis arī fakultates organizēšanas darbus. 1926. g. saņēmis Kulturas fonda prēmiju par darbu „Über den Mechanismus der Ausscheidung von Salzen aus übersättigten Lösungen und die Bildung rhytmischer Niederschläge in Gallerten" 1929. g. ķīmijas fakultate piešķīra viņam Dr. chem. h. c. gradu. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ. Miris 1934. g. 3. jūlijā Rīgā. Skat. LUX, 101—103.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 102—103): 21) Die Bestimmung und Trennung der salpetrigen Säure nach der Esterifizierungsmethode. ZaoCh 1929, 179, 332—338 (kopā ar A. Šmitu). 22) Studien an übersättigten Lösungen III. Die rhytmischen Niederschläge der Silberhalogenide und des Thallojodids. LUR ķīm. I, 1930, 263—271. 23) Die Molekülverbindungen von Oxyazokörpern mit Säurehalogeniden. Ber 1931, 64, 236—239 (kopā ar A. Tauriņu). 24) Über ein Isomeres des Anhydro-bis-diketohydrindes (Biindons). LA 1931, 489, 97—106 (kopā ar G. Vanagu). 25) Über die Valenzverhältnisse der Halogenide der dritten, vierten und fünften Gruppe des periodischen Systems. ZaoCh 1932, 205, 309—320 (kopā ar A. Tauriņu). 26) Über das Anhydro-bis-bindon und den Chemismus der Bildung des Tribenzoylen-benzols (Truxenchinons). Ber 1933, 65, 1852—1855 (kopā ar A. Cīruli). 27) Über die Kondensation von Isatin und Indandion (1. 3). LA 1934, 514, 261—267 (kopā ar A. Cīruli).

5. **Profesors Maksimilians Glazenaps (†),** dzimis 1845. g. 21. jūnijā Ēdolē, Kurzemē. Pirmo izglītību guvis privatā ceļā un pēc tam beidzis Rīgas Politechnikas priekšskolu. No 1867. līdz 1870. g. studējis ķīmiju Rīgas Politechnikā un ieguvis inženiera ķīmiķa diplomu. Pēc pabeigtām studijām no 1870. līdz 1873. g. bijis par asistentu Politechnikā un reizē arī par ķīmiķi izmeklēšanas stacijā; 1873. g. viņš kļūst par docentu, bet 1878. g. par profesoru ķīmijas technoloģijā un preču zinātnē. Ķīmijas technoloģija augstskolās vēl nebija sadalīta specialitatēs, tādēļ Glazenapam bija jālasa par visiem nozarojumiem kopā. Tāpēc Glazenapa zinātniskā darbībā saskatama liela vispusība. Viņa pirmie darbi ir ar ļoti dažādu un raibu raksturu; viņš raksta gan par kūdras apkurināšanu rūpniecības uzņēmumos, gan par sveķu tecināšanu, gan arī par Krievijas un Baltijas dabas bagātībām. Glazenaps plaši pētija Daugavas ūdeni, Rīgas artezisko aku ūdeni un ūdeņus Rīgas apkārtnē un aizstāvēja projektu, kas paredzēja ņemt ūdeni no Baltezera apkārt-

nes, ko vēlāk arī realizēja. Glazenapa mēģinājumi ar cukurbiešu audzēšanu Kurzemē pierādija, ka cukurbiešu kultivēšana Latvijā ir tikpat labi iespējama kā Dienvidkrievijā. Tālākie Glazenapa pētijumi rūgšanas technoloģijā, javas vielu un silikatu technoloģijā sagādāja viņam liela zinātnieka vārdu. Kad Pēterpilī nolēma izdot enciklopediju lauksaimniecības technoloģijas jautājumos, viņam uzdeva sarakstīt nodaļas par stērķelēm un rūgšanu. Glazenaps noskaidroja atsevišķu sastāvdaļu lomu ģipsī, romāncementā un portlandcementā. Savus pirmos plašos novērojumus un atzinumus portlandcementa technoloģijā viņš cēla priekšā vācu portlandcementa fabrikantu sasauktā sēdē 1913. g. Viņš atrada portlandcementa klinkerī jaunu, vēl nepazīstamu sastāvdaļu, noskaidroja magnezija kaitīgo lomu portlandcementa sastāvā. Rīgas Politechnikas institutā Glazenaps no 1882. līdz 1907. g. bija par ķīmijas nodaļas dekanu. 33 gadus viņš bija par „Rigasche Industrie-Ztg" redakcijas locekli un redaktoru. L. U. ķīmijas fakultatē M. Glazenaps sāka darboties jau no paša sākuma (apstiprināts no 1919. g. 25. IX). Viņš lasija metalurģiju, lauksaimniecības technoloģiju, preču zinātni un mikroskopiju. Miris 1923. g. 16. augustā Rīgā.

Iespiestie darbi: 1) Gährung, Fäulniß und ihre Beziehung zur Gesundheitspflege. IndZ 1876, 49—52, 63—66. 2) Über das Vorkommen von Eisenerz i. d. Ostseeprovinzen. IndZ 1876, 169—172. 3) Verwertung des Torfes i. d. Glasfabrikation. IndZ 1877, 205—207. 4) Gewinnung und Verwertung von Harzen der Nadelhölzer. IndZ 1878, 13—18. 5) H. Pütsch's Kalkbrennofen mit Torfgasfeuerung. IndZ 1878, 85. 6) Das Trinkwasser der Rigaschen Strandorte. IndZ 1878, 149—156. 7) Über die Schwankungen im Salzgehalt des Ostsee-Wassers am Strande von Neu-Bilderlingshof. IndZ 1878, 199—202. 8) Die Herstellung von Abgüssen aus bei Weißglut gebranntem Dolomit. Dinglers Journ. 1878. 9) Die Naphta Fundstätten Rußlands. IndZ 1882, 232—233, 244—245. 10) Über Erdfarben und ihr Vorkommen in Rußland. IndZ 1882, 5—6. 11) Über Zuckerrübenbau in den Ostseeprovinzen. Dorpat 1884, 39 lpp. 12) Über Tiefbrunnen und Tiefbrunnenwasser der Baltischen Provinzen und der angrenzenden Gouvernements. IndZ 1885, 240—242, 252—255. 13) Zur Beschaffenheit des Düna- und des Rigaer Leitungswassers während der Frühjahrs-Hochflut 1886. IndZ 1886, 136—138. 14) Bericht über die Ergebnisse der im Jahre 1885 in Kur- und Livland ausgeführten Zuckerrüben-Culturen. Dorpat 1886, 39 lpp. (BW ats. izd.). 15) Chemisch-analytische und mikroskopische Untersuchung des Bodens, des Grundwassers und einiger Brunnen und offener Gewässer der Stadt Riga. Riga 1887, 66 lpp. 16) Zur Wasserversorgung der Stadt Riga. IndZ 1888, 265—273. 17) Über das Marmorlager zu Metzküll auf der Insel Ösel. IndZ 1889, 232—235. 18) Zur Kenntniß der Kaoline und feuerfesten Thone Rußlands. IndZ 1890, 231—235. 19) Zur Anwendung der Fluorwasserstoffsäure und der Fluorsalze bei

der Herstellung und Vergährung der Brennereimaischen. Dorpat 1891, 26 lpp. (BW ats. izd.). 20) Übersicht der Ergebnisse der in den Jahren 1884—86 in Kur- und Livland ausgeführten Zuckerrüben-Kulturen. Dorpat 1892, 46 lpp. (BW ats. izdev.). 21) Der Aluminium als Lichtquelle in der Photographie. IndZ 1892, 191—194. 22) Zusammensetzung und Brennwerth der Steinkohle von Twibul. IndZ 1892, 185—186. 23) Über die Chemische Zusammensetzung einiger Tiefbrunnenwässer Rigas. IndZ 1892, 195—198. 24) Zur Frage der Wasserversorgung Rigas; nebst einem neuen Vorschlag zur Lösung derselben. IndZ 1893, 37—52. 25) Mechanische, chemische und pyrometrische Untersuchungen einiger feuerfester Thone aus dem Kreise Borowitschi, Gouv. Novgorod. IndZ 1893, 277—281. 26) Über einen Regenerativ-Schmelzofen für hohe Temperaturen zu Laboratoriumszwecken. IndZ 1893, 281—282. 27) Vergleichende Untersuchungen über den Nutzeffect einiger Rigascher Dampfkessel-Feuerungen. IndZ 1894, 1—6, 14—17. 28) Die Unzuverlässigkeit der sogenannten Schwefelsäureprobe für den Nachweis und die Bestimmung von Fuselbestandtheilen im Spiritus. Z. f. Spiritusind. 1894, 42. 29) Über eine Fehlerquelle bei der Bestimmung des Fuselöls im Spiritus nach dem Roeseschen Verfahren. Z. f. Spiritusind. 1894, 21. 30) Zur Kenntniß des „Ilges"-Automat und des „Perrier"-Feinsprites. Z. f. Spiritusind. 1895, 9. 31) Über die quantitative Bestimmung minimaler Mengen von Fuselöl in Feinspriten nach dem Röseschen Ausschüttelungsverfahren. Ztschr. f. angew. Chemie 1895, 22. 32) Maisstärke-Fabrikation in Nordamerika. IndZ 1896, 87—88. 33) Über Spiritusgewinnung aus Torf. IndZ 1896, 88—89. 34) Zur Verunreinigung der offenen Gewässer Rigas durch Fabrikwässer. IndZ 1897, 269—273. 35) Vorschlag zur Verwertung der Rigaschen Torflager. IndZ 1898, 109—114. 36) Über die Wirkungsweise der Holzkohle bei der Reinigung des Spiritus. Z. f. ang. Ch. 1898, 18, 19. 37) Über Kalksandsteine und ihre Herstellung. IndZ 1899, 12—14, 17—18. 38) Weitere Untersuchungen über Kalksandsteine. TIZg 1904, 41. 39) Über Änderung des Kleingefüges der Tone durch Einwirkung hoher Hitzegrade. TIZg 1907, 89. 40) Studien über Stuckgips, totgebrannten und Estrichgips. TIZg 1908 (ats. izd.). 41) Offene Fragen und neue Wege auf dem Gebiete der Gipsindustrie (ats. izd.). 42) Zur Petrographie d. Portlandzementklinkers. Prot. d. Verh. d. Ver. d. Portlandzem. Fabrikanten 1903. 43) Zur Kenntniß des Weißen-Stern-Zementes. Prot. d. V. d. Portlandzem. Fabrikant. 44) Über Kristalloide u. Kolloide bei der Erhärtung mörtelartigen Stoffe. Prot. d. V. d. Portlandzem. Fabr. 1914. 45) Magnesia- und Dolomit-Portlandzement und ihre Eigenschaften. Vortrag auf 37. Generalversamml. d. V d. Portlandzem. Fabrikanten. 46) Kristalloide und Kolloide in der Zementtheorie. Zement 1922, 446—448. 47) Über den Chemismus der Erhärtung dolomitischer Romanzemente, die Kristallisationsformen des Magnesiumhydroxydes und eine kolloidale Form des Kalciumhydroxydes. Zement 1922, 489—492, 509—510, 523—525. 48) Über die Kristallisationsenergie des Calciumsulfatdihydrates und regenerierten Gipsstein. Zement 1922, 365—367. 49) Über kolloide Calciumhydroxyde. KollZ 1922, 195—196. 50 Über den Mörtel der Pyramide von Abu Roasch. TIZg 1923, 361—362. 51) Zur Mahlfeinheit des Stuckgipses. TIZg 1923, 483—484. 52) Zur Petrographie des neuzeitlichen Portlandzement-Klinkers. Zement 1923, 133—136. 53) Über die Kristallisationsenergie des gebrannten Gipses. ZaoCh 1923, 130, 246—252.

6. Profesors Aleksandrs Miķelis Janeks, dzimis 1891. gada 28. nov. Daugavpilī. Tēvs dzimts goda pilsonis, skolotājs un vēlāk ierēdnis un sabiedrisks darbinieks Pēterburgā. Māte dzim. Beern. Vidējo izglītību Janeks dabūjis Pēterburgā Sv. Katrīnas skolā (1899.—1909.). 1909. g. iestājies Pēterburgas Universitatē fizikas un matematikas fakultatē ķīmijas grupā un 1915. gadā nobeidzis šo fakultati ar pirmās šķiras diplomu. No 1916. g. februara līdz 1918. g. jūnijam Janeks strādājis Pēterburgas Kalnu institutā prof. P. P. fon Veimarna laboratorijā, kur specializējies dispersoidoloģijā. 1918. g. jūn. Janeks tika ievēlēts par docentu Uralu Kalnu institutā (Jekaterinburgā), kur lasija fizikalās ķīmijas kursu. 1919. g. jūlijā apstiprināts par profesora v. i. un tanī pašā mēnesī, Kalnu institutam evakuējoties no Jekaterinburgas, komandēts par profesora v. i. uz Vladivostokas Politechnikas institutu. 1919. g. oktobrī viņš ievēlēts par šī instituta kalnu fakultates sekretaru. 1920. g. martā Janeks izbraucis no Vladivostokas uz Latviju, kur ieradies jūnijā un tiek ieskaitīts Latvijas Universitates mācības spēku sastāvā. 1920. g. septembrī Latvijas Universitates ķīmijas fakultate ievēlēja Janeku par docentu un 1921. gadā par vecāko docentu. 1929. gada 9. decembrī Janeks ieguva Latvijas Universitates ķīmijas doktora gradu un 1930. gada 17. septembrī tika ievēlēts par profesoru vispārīgā ķīmijā. Latvijas Universitatē Janeks lasa šādus priekšmetus: dispersoidoloģiju, neorganisko ķīmiju (inžen., mechan. un tauts. un tiesību zin. fak.) un ķīmijas vēsturi. Bez tam viņš nodibinājis un iekārtojis dispersoidoloģijas laboratoriju, ko pārzina līdz ar ķīmijas vispārējo laboratoriju. No 1935. gada Janeks ir Latviešu un franču tuvināšanas biedrības priekšnieks. No 1932. līdz 1934. g. bija Latvijas Bioloģijas biedrības priekšnieks, 1937. gadā bija ievēlēts par vicepriekšnieku Latvijas komitejā Parīzes izstādes sekmēšanai. 1931. g. kā Latvijas Universitates delegats viņš piedalijās Collège de France 400 gadu pastāvēšanas svinībās Parīzē, kā arī vairākkārt sūtīts zinātniskos komandējumos uz ārzemēm (2 reizes ar Kulturas fonda pabalstu). Janeks ir biedrs Latviešu un franču tuvināšanās biedrībā, Latvijas Ķīmijas biedrībā, Latvijas Bioloģijas biedrībā, Comité pour l'Espansion du Livre Scientifique (Parīzē), biedrībā „Philosophia" (Beogradā), Kolloid-Gesellschaft (Leipcigā), Deutsche Chemische Gesellschaft (Berlīnē). Janeks apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru un Francijas Goda Leģiona ordeņa virsnieka pakāpi.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 118—119): A. Grāmatas: 26) Neorganiskā ķīmija. 1930, 4. izd., 234 lpp. 27) Das Sein, das Werden und die Deutung d. Wirklichkeit. 1933, 20 lpp. 28) A. Janek un Br. Jirgensons. Dažu mazšķīstošo organisko vielu iespaids uz elektrolit-koagulaciju. LFŽ 1928, 5, 149—152. 29) Paul Schutzenberger, l'Homme et l'Oeuvre. AU ķīm. I, 6, 139—144. 30) A. Janek un A. Schmidt. Die Koagulation von Kolloiden durch Emulsionen, die sich bei Temperaturänderung bilden, I. KollZ. 1930, 50, 263—265. 31) A. Janek un A. Schmidt. Überführung der dispersen Phase aus einem Dispersionsmittel in ein anderes durch Entmischung I. Die Erscheinung und der Einfluß der Hofmeister'schen Ionenreihe. KollZ 1930, 52, 280—288. 32) Ein neues Verfahren zur Herstellung von Schwefelsolen. KollZ 1933, 64, 31—32. 33) Divas jaunas kolloida sēra pagatavošanas metodes. LFŽ 1933, 8, 355—356. 34) Kolloide Schwefellösungen durch Einwirkung von Jod auf Natriumsulfid. KollZ 1933, 65, 87. 35) A. Janek und A. Schmidt. Kolloide Lösungen bei der Hydrolyse von Zerisulfat. KollZ 1933, 65, 295—297. 36) A. Janek und Schmidt. Überführung der dispersen Phase aus einem Dispersionsmittel in ein anderes durch Entmischung II. KollZ 1934, 66, 296—302. 37) Die Realität vom Standpunkte des Epallelismus. LFŽ 1935, 4, 150—155; 5, 190—196; 6, 230—234. 38) A. M. Ampère, l'Homme et l'Oeuvre. LFŽ 1937, 1, 22—25. 39) Der Epallelismus und die naturwissenschaftliche Forschung. LFŽ 1937, 4, 167—172; 5, 215—219; 6, 247—255. 40) Kurze Übersicht über den epallelistischen Standpunkt und seine Stellung zur Frage über das Wesen der naturwissenschaftlichen Forschung. LFŽ 1937, 7, 310—313. 41) Collège de France 400 gadu pastāvēšanas svētki Parīzē. LFŽ 1931, 12, 391—396. 42) Francijas gara kultura. Burtn 1936, 1, 29—39.

Bez tam sīkāki raksti par kulturas jautājumiem presē (Studentā un citur).

B. Tulkotas grāmatas. 43) Prof. Le Chatelier. Izcilu personību izveidošanās zinātnē un technikā. 1934, 15. 44) E. Picard. Skats uz zinātņu un fizikalo teoriju vēsturi. 1937, 43.

7. **Profesors Augusts Ķešāns,** dzimis 1881. g. 27. okt. Mores pag., Vidzemē; tēvs rentnieks Dāvis, māte Marija, dzim. Veitmane. Sk. LUX, 132. lpp. Beidzis Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļu 1913. g. ar uzslavu; 1914. g. ievēlēts turpat par asistentu. Latvijas Universitatē ievēlēts par vecāko asistentu analitiskā ķīmijā 1920. g., par privatdocentu 1926., ieguvis Dr. chem. gradu 1929. g., par docentu neorganiskajā ķīmijā ievēlēts 1930. g., par vecāko docentu 1932. g., par profesoru 1933. g. A. Ķešāns ir par ķīmijas fakultates sekretaru no 1930. 1. VII līdz 1937. g. 30. VI, par dekanu 1937./38. un 1938./39. m. g. Viņš ir loceklis Izglītības ministrijas mācības grāmatu novērtēšanas komisijā un Latvijas Profesiju kameras pirmajā sastāvā zinātņu un izglītības sekcijas augstskolas mācības spēku kopas priekšsēdētājs. Saņēmis Kulturas fonda prēmiju par rakstu Latvju zinātne (ķīmija) 1936. gadā; apbalvots ar Triju

Zvaigžņu ordeņa III šķiru 1934. gadā, bijis zinātniskā komandējumā 1926. gadā Vīnes Techniskajā augstskolā, kur papildinājies mikroķīmiskā analizē ar Kulturas fonda līdzekļiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 132—133): A. Grāmatas: 9) Kvalitatīvās ķīmiskās analizes gaita. Tabulas un reakcijas. Trešais, paplašinātais izdevums, 80 lpp. Rīgā, 1930. 10) Ievads kvalitatīvā ķīmiskā analizē, 280 lpp. ar atsevišķu pielikumu, 16 lpp. Rīgā, 1936.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 11) Fosforskābes atdalīšana kvantitatīvā analizē bismuta fosfata veidā (disertacija). LUR ķīm. I, 1929, 65—126. 12) Slāpekļa skābes iedarbība uz metaliem, hidrazinam klātesot. LUR ķīm. II, 1931, 145—152. 13) Slāpekļskābes iedarbība uz sērūdeņradi un dažiem sulfidiem, hidrazinam klātesot. LUR ķīm. II, 1933, 312—320. 14) Prof. Dr. chem. h. c. V. M. Fišera zinātniskā darbība (kopā ar G. Vanagu). LFŽ 1934, 3—12. 15) Latvju zinātniskā darbība (kopā ar G. Vanagu). LFŽ 1934, 3—12. 15) Latvju zinātne (ķīmija). LKV 1935, 11, 22456—22467.

8. **Profesors Jānis Kupcis (†),** dzimis 1871. g. 1. martā Jaunjērcēnu pagastā, Vidzemē; tēvs Dāvis Kupcis un māte Anna, dzim. Bendika, bijuši lauksaimnieki. Kupcis studējis farmaciju Tērbatā no 1894. līdz 1896. g. un ieguvis provizora gradu. Maģistra gradu ieguvis 1901. g., pēc tam darbojies kara medicinas laboratorijā Kaukazā. No 1918. līdz 1921. g. bijis par Grūzijas Universitates sanitarā instituta ķīmijas daļas vadītāju Tiflisā. L. U. farmacijas nodaļā Kupcis ievēlēts 1921. g. par vecāko asistentu pie uztura vielu katedras, bet 1922. g. par vecāko docentu tiesas ķīmijā un aptiekas laboratorijas praksē, 1927. g. par profesoru praktiskajā farmacijā. Sīkākas ziņas par šo laiku skat. LUX, 103—105. Par zinātniskiem nopelniem ķīmijas fakultate 1934. g. 26. IX. piešķīra Kupcim Dr. pharm. h. c. gradu. Miris 1936. g. 29. aprilī.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 105. lpp.): 30) Über die Entstehung des Schwefelwasserstoffes in den Schwefelquellen von Kemmern. II Latv. ārstu kongr. d. 1929. 31) Pētījumi par joda saturu Latvijas kāpšļa izplatīšanās noskaidrošanai. LUR ķīm. I, 1930, 425—453. 32) Die Jodfrage in Lettland im Zusammenhange mit dem Kropfe. Z. f. Hygiene 113. LFŽ 1931, 303—313; 358—363; 401—408. 33) Ein neues Mineralwasser in Kemmern. LFŽ 1931, 201—205. 34) Tautas medicinas līdzekļi daiņās. LTD. 35) Par Kaņierezera dūņām. LUR ķīm. II, 1934, 357—382.

9. **Profesors Aleksandrs Liepiņš,** dzimis 1880. gada 8. dec. Vidzemē, Taurupes pagastā, kur viņa tēvs Jānis un māte Anna, dz. Grīviņa, nodarbojušies ar lauksaimniecību savās lauku mājās. Pēc Pēterpils Universitates fizikas un matematikas fakultates beigšanas 1909. gadā viņš atstāts pie šīs augstskolas par stipendiatu

pie organiskās ķīmijas katedras sagatavoties profesurai. Blakus zinātniskai darbībai šinī laikā viņš pasniedzis ķīmiju, kādu laiku arī fiziku vienā no Pēterpils komercskolām un preču zinātni vienā no tirdzniecības skolām. No 1914. gada Liepiņš ievēlēts un apstiprināts par asistentu Pēterpils Universitatē pie organiskās ķīmijas katedras. Pasaules kara laikā, paraleli zinātniski pedagoģiskai darbībai, pētijis gāzu un pretgāzu jautājumus, izpildijis kara resora uzdevumā dažādus darbus un starp citu noorganizējis frontes laboratorijas un pēc tam vienu no tām (Ziemeļfrontes laboratoriju) vadijis līdz kara beigām. Plašākas ziņas skat. LUX, 119—121. Izbeidzoties karam Liepiņš turpinājis darboties Pēterpils Universitatē, sākumā kā asistents, bet vēlāk kā docents. Drīz pēc tam viņš saņēmis vairākus piedāvājumus ieņemt profesora posteni Krievijas augstskolās, bet atteicies. Skaitot no 1921. gada 1. jūlija, Liepiņš ievēlēts un apstiprināts par ķīmijas fakultates vecāko docentu Latvijas Augstskolā, pēc kam viņš tā paša gada rudenī pārbraucis Latvijā. Ķīmijas fakultate viņam uzdevusi vadīt studentu praktiskos darbus sintetiskajā laboratorijā un lasīt vienu daļu farmakoķīmiskās technoloģijas kursa farmacijas nodaļas studentiem, bet vēlāk lasīt neorganiskās un organiskās ķīmijas kursus lauksaimniecības un matematikas un dabaszinātņu fakultatu studentiem un organiskās ķīmijas kursu tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļas un inženierzinātņu fakultates kulturtechnikas nodaļas studentiem. Pirmā gadā pēc atbraukšanas Latvijā pasniedzis ķīmiju arī Tautas universitatē. 1928. gada jūnijā Liepiņš piedalijies Mendeļejeva ķīmiķu kongresā Krievijā, kur nolasijis divus referatus, bet 1929. gada vasarā bijis zinātniskā komandējumā Vācijā ar Kulturas fonda pabalstu. 1930. gadā viņš aizstāvējis doktora disertaciju par tematu: „Par simmetriskiem di-n-alkil-di-fenil-etaniem un to stereoisomeriju" Tanī pašā gadā Liepiņš ievēlēts un apstiprināts par vispārīgās ķīmijas profesoru. Sākot ar 1932./33. m. g. viņš arī vada praktiskos darbus analitiskā ķīmijā lauksaimniecības un matematikas un dabaszinātņu fak. studentiem. Prof. Liepiņš ir Vācu ķīmiķu biedrības (Deutsche Chemische Gesellschaft), Franču ķīmiķu biedrības (Société chimique de France) un Latvijas Ķīmijas biedrības biedrs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 121. lpp.): 6) Par simmetriskiem di-n-alkil-di-fenil-etaniem un to stereoisomeriju. LUR ķīm. 145—227, sk. arī C 1930. 7) Par jaunu automatisku kriostatu. LFŽ 1939, 1, 1—18.

10. **Profesors Oskars Lucs,** dzimis 1871. g. 22. aprilī Vidzemē, Iršos. Viņa tēvs ādmiņu meistars Georgs Johans un māte Jakobine, dz. Lucs, nodarbojās arī kā zemkopji un abi dzimuši Iršos. Lucs studējis toreizējā Rīgas Politechnikā no 1890. līdz 1894. g. un beidzis ar inženiera ķīmiķa gradu, papildinājies Rostokas Universitatē, kur 1899. g. ieguvis Dr. phil. gradu; 1908. g. Ķijevas Universitatē aizstāvējis disertaciju un ieguvis Mag. chem. gradu. Tūliņ pēc studiju beigšanas Rīgā, 1894. gadā, palicis pie Rīgas Politechnikas par asistentu kvantitatīvās analizes laboratorijā, 1898. g. ievēlēts par docentu un 1908. g. par adjunktprofesoru ķīmijā. Pēc Rīgas Politechnikas instituta likvidēšanas Maskavā 1918. g. jūlijā atgriezies Rīgā. L. U. Lucs ievēlēts 1919. g. rudenī sākumā par praktisko darbu vadītāju analitiskajā laboratorijā lauksaimniekiem un mediķiem, bet no 1920. g. par vecāko docentu un no 1927. g. par profesoru vispārīgajā ķīmijā. Sk. LUX, 105—107. Pēc izkalpotas pensijas 1934. gadā atkārtoti pārvēlēts līdzšinējā vietā un amatā; pensionēts, sākot ar 1939. g. 1. jūliju. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ. Bijis par biedru Latvijas Ķīmijas biedrībā, Latvijas Bioloģijas biedrībā, Vācu dabas zinātņu biedrībā Rīgā, Société chimique de France, Deutsche chemische Gesellschaft Berlīnē un Deutsche Gesellschaft für chemisches Apparatewesen „Dechema" Berlīnē. Piedalijies daudzos starptautiskos un vācu ķīmiķu kongresos.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 106—107): 37) Über die Empfindlichkeit und Verwendbarkeit der qualitativen Reaktionen. Das Kalium-Jon. Z. anal. Chem. 1920, 59. 38) Synthese optisch aktiver substituierter Asparagine. I. u. II. Ber 1929. 62, 1879; 1929, 62, 1916. 39) (Kopā ar B. Jirgensonu.) Über eine neue Methode der Zuteilung opt. aktiver Aminosäuren zur Rechts- oder Linksreihe. I. u. II. Ber 1930, 63, 448; 1931, 64, 1221. 40) Über die Konfiguration der Mandelsäure aus Amygdalin und der aktiven Phenyl-amino-essigsäuren. Ber 1932, 65, 1609. 41) Monosubstituierte Fettamine und Halogenbernsteinsäuren. Ber 1934, 67, 648. 42) (Kopā ar A. Kraukli.) Über die Synthese der Bernsteinsäure-isochinoliniumbetaine. Ber 1936, 69, 419. 43) Über optisch aktive Imide. Ber 1936, 69, 1333. 44) (Kopā ar R. Kleinu un A. Jirgensonu.) Über Isomerisationsprodukte der Pyridinsalze umgesättigter Säuren. Lieb. Ann. 1933, 505, 307—310. 45) Waldemar Fischer (nekrologs). Bull. Soc. Chim. de France 1934, 55.

11. **Profesors Jānis Maizīte,** dzimis 1883. gada 10. maijā Liepas pagasta Leču mājās. Tēvs Kārlis, minēto māju saimnieks, izmācijies arī kalēja amatu. Kādu laiku viņam uzdots pasniegt pirmmācību pagasta bērniem; māte Karlīne, dz. Pelēkzirne, Kauguru

pagasta Aušku māju saimnieka meita. Ziņas līdz 1929. g. sk. LUX, 121. lpp. 1919. gadā studējis arī medicinu Voroņežas Universitatē. 1937. g. 10. martā aizstāvējis disertaciju par tematu: „Pētijumi par Latvijas paparžu ekstraktiem", pēc kam viņam piešķirts farmacijas doktora grads. Tā paša gada 28. aprilī ievēlēts par farmacijas ķīmijas profesoru pie ķīmijas fakultates. Bez farmacijas ķīmijas katedras priekšmetiem Maizīte pasniedz arī dažus praktiskās farmacijas katedras priekšmetus un sākot ar 1925. g. farmacijas vēsturi. Sākot ar ievēlēšanu pie ķīmijas fakultates pārzina un vada paša noorganizētas un iekārtotas ārstniecības vielu izmeklēšanas, farmaceitiskās recepturas laboratorijas un sākot ar 1938. g. atvērto farmacijas vēstures muzeju. No 1928. līdz 1931. g. un no 1937. g. līdz 1939. g. 30. VI ķīmijas fakultates sekretars. Nodarbojas pirmās Latvijas farmakopejas komisijā kā redakcijas komisijas priekšsēdētājs, ir lektors pasivās gaisa aizsardzības skolā, ķīmijas fakultates pārstāvis farmaceitisko specialitatu komisijā, Veselības padomes loceklis pie Tautas labklājības ministrijas un līdzstrādnieks Latviešu konversacijas vārdnīcā. Piedalijies pirmā Latvijas farmacijas likuma izstrādāšanā. J. Maizīte ir Latvijas Ķīmijas biedrības un Latvijas Farmaceitu biedrības valdes loceklis. Ir arī pēdējās biedrības pārstāvis Starptautiskā farmaceitu savienībā un Starptautiskā Eiropas ārstniecības augu organizacijā, kā arī „Bulletin de la Fédération internationale pharmaceutique" Latvijas līdzstrādnieks. Kā Tautas labklājības ministrijas pārstāvis piedalijies 12. Starptautiskā farmaceitu un 5. Starptautiskā ārstniecības augu interesentu kongresos Briselē 1935. g. Kā Latvijas Farmaceitu biedrības delegats piedalijies Starptautiskās farmaceitu savienības sapulcēs 1930. gadā Stokholmā, 1935. g. Briselē un 1937. gadā Kopenhagenā. 1938. g. piedalijies 6. Starptautiskā ārstniecības augu kongresā Prāgā, Dabas pētnieku un ārstu kongresā Štutgartē un 10. Starptautiskā dārzkopības kongresā Berlīnē, kur sniedzis ziņojumus par dažādiem saviem pētijumiem. L. U. ķīmijas fakultates komandejumā piedalijies 1934. g. pirmā Starptautiskā farmacijas vēstures kongresā Bāzelē, kur sniedzis īsu ziņojumu. 1935. g. J. Maizīte ievēlēts par „Société de Pharmacie d'Anvers" goda biedru. Kā Latvijas Farmaceitu biedrības delegats piedalijies Baltijas valstu aptiekaru konferencēs 1937. g. Tallinā un 1938. g. Rīgā, kur nolasijis referatus par saviem pētijumiem. 1936. g. piešķirta Krišjāņa Barona prēmija, 1928. g. no Francijas valdības pal-

mas (Officier d'Académie). Ziņas par piedalīšanos vairākās iekšzemes un ārzemes zinātniskās un sabiedriskās organizacijās sk. LUX, 127. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 124—127): 45) Zur Vorgeschichte des ersten Kongresses der Baltischen Pharmazeuten. C. R. du 1-er Congrès pharmaceutique des Délégués des Etats Baltiques. Riga 1926, 7—10. 46) Astotā starptautiskās farmaceitu savienības sapulce Stokholmā. LFŽ 1930, 8, 268—271. 47) Jautājums par patentlīdzekļiem astotā starptautiskās farmaceitu savienības sapulcē Stokholmā. LFŽ 1930, 8, 306—309. 48) IV starptautiskais dziedniecības un ēterisko eļļu augu kongress Parīzē. LFŽ 1931, 9, 366—372. 49) Farmaceitu izglītības reforma Vācijā. LFŽ 1931, 9, 339—341. 50) Das neue pharmazeutische Selbständigkeitsgesetz in Lettland. Bull. de la Fédérat. internat. pharm. 1932, 13, 149—150. 51) Par farmaceitiskiem likumiem Baltijas valstīs. LFŽ 1932, 10, 10—12; 1933, 11, 1, 33 lpp. 52) Par aptiekas stikla labvērtības noteikšanu. LFŽ 11, 1933, 5—12, 52. lpp. 53) Dziedniecības augu ievākšana Latvijā. LFŽ 12, 1934, 2—4. 54) Latvijas paegļu ogu eļļa. LFŽ 12, 1934, 176—178. 55) Par Latvijas skuju eļļām. LUR ķīm. II, 13, 401—434; LFŽ 13, 1935, 7—10, 31. lpp. 56) XII starptautiskais farmacijas kongress 1935. g. Briselē. LFŽ 13, 1935, 303—308. 57) V starptautiskais ārstniecības, aromatisko un līdzīgu augu kongress Briselē. LFŽ 13, 1935, 308—309. 58) Farmaceitu loma pretgāzu aizsardzībā. LFŽ 14, 1936, 2—3, 16. lpp. 59) Kārlis Vilhelms Šēle. LFŽ 14, 1936, 205—209. 60) Desmitā starptautiskās farmaceitu federacijas ģeneralsapulce Kopenhagenā. LFŽ 15, 1937, 468—473. 61) Latvijas anīss. LFŽ 15, 1937, 10—21. 62) Latvijas fenchelis. LFŽ 15, 1937, 72—76. 63) Hormonu preparati un to normēšana. LFŽ 15, 1937, 3—6, 24 lpp. 64) Über die Kontrolle des pharmazeutischen Spezialitäten in den Baltischen Ländern. LFŽ 15, 1937, 7—8, 14 lpp. 65) Latvijas koriandrs. LFŽ 15, 1937, 385—393. 66) Latvijas ķimenes. LFŽ 15, 1937, 419—427. 67) Zur Geschichte des „Extractum Filicis maris Volmarensi" Eesti Rohuteadlane 1937, 5—7, 16 lpp. 68) Sekstlapu papardes ekstrakts. LUR ķīm. IV, 5, 116—128d. 69) Gāzu receptura. LFŽ 16, 1938, 1—2, 16 lpp. 70) Latvijas koka terpentineļļa. LFŽ 16, 1938, 115—117. 71) Farmacijas nozaru zinātniskie darbi, kas publicēti laikā no 1918. līdz 1938. g. LEŽ 16, 1938, 475—484. 72) VI starptautiskais ārstniecības augu interesentu kongress Prāgā. LFŽ 16, 1938, 546—550. 73) Farmacija. Zinātne tēvzemei. Rīgā 1938, 47—67.

Pārskati par atsevišķiem jautājumiem, recenzijas un nekrologi: 74) Insulins. LFŽ 2, 1924, 56—57. 75) Par santonina falsifikaciju. LFŽ 2, 1924, 87. 76) Ārstniecības vielu standartizēšana bioloģiskā ceļā. LFŽ 2, 1924, 151—153. 77) Par jodkalija falsifikaciju ar bromkaliju. LFŽ 2, 1924, 263—264. 78) Par koncentrētiem uzlējumiem un novārijumiem. LFŽ 3, 1925, 9—10. 79) Dr. Georgs Fromme. LFŽ 3, 1925, 68. 80) Edmund White. LFŽ 7, 1929, 88—89. 81) Starptautiskais farmaceitiskā likuma projekts. LFŽ 7, 1929, 87—88. 82) Prof. Dr. W. N. Nagai. LFŽ 7, 1929, 136—137. 83) Prof. I. Kondakovs. LFŽ 9, 1931, 420—424; Eesti Rohutedlane 1931. 84) Reta jubileja. LFŽ 11, 1933, 39. 85) Jaunā farmaceitu izglītības kārtība Vācijā. LFŽ 13, 1935, 76—78. 86) Dr. Carlo Pedrazzini. La Farmacia storica et artistica italiana. Milano 1934, 300; LFŽ 13, 1935, 520—523. 87) Oskars van Schoovs. LFŽ 14, 1936, 391—392. 88) Prof. Dr. Wolfgang's Himmelbaur's. LFŽ 15, 1937, 457—458. 89) Colonel-pharmacien D. Blūmentāls. Bull. de la Fé-

dérat. internat. pharm. 1937, 85. Bez tam daži raksti farmacijas un ķīmijas nozarēs dienas presē.

12. **Profesors Alfrēds Petrikalns,** dzimis 1887. gada 19. sept. Rīgā. Tēvs amatnieks, zemkopja dēls; māte, dzim. Eglīte, mežziņa meita. Pirmo izglītību baudijis Rīgas pamatskolā (tagadējā Valda Zālīša pamatskolā) no 1896. līdz 1901. gadam, kuru nobeidzot 1901. gadā iestājies Rīgas pilsētas realskolas techniskā nodaļā. Realskolu nobeidzis 1908. gadā ar Andreja Štrausa godalgu un tanī pašā gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas fakultatē, kuru absolvējis 1914. gadā ar inženiera technologa gradu. Pēc instituta beigšanas uzaicināts ieņemt skolotāja vietu fizikā un ķīmijā otrā Orenburgas kadetu korpusā, kur sabijis vienu gadu, un pārnākot uz Maskavu 1915. gadā iesaukts kara dienestā. Sīkākas ziņas par laiku no 1915. līdz 1920. g. skat. LUX, 127. lpp. Atgriežoties Latvijā ievēlēts par asistentu Latv. Universitatē ķīmijas fakultatē no 1920. g. 1. jūlija. Fakultates uzdevumā sācis no 1921. g. 1. janv. lasīt fotoķīmijas kursu; no 1923. g. 1. jūlija ievēlēts par vecāko asistentu ķīmijas vispārējā laboratorijā. 1923. g. oktobrī habilitējies par privatdocentu pie fizikalās ķīmijas katedras, pie kam no 1924. g. 1. janvara sācis lasīt arī vēl radioloģijas un materijas uzbūves kursus. No 1925. g. 1. janvara ievēlēts par docentu, bet no 1927. g. 1. septembra par vecāko docentu pie fizikalās ķīmijas katedras; 1928. g. 2. decembrī aizstāvējis doktora disertaciju par tematu: „Fosfora oksidacijas luminescence un tās cēloņi" un ieguvis Dr. chem. gradu. Pēc prof. M. Centneršvēra aiziešanas uz Varšavu tiek no 1930. g. 1. janv. iecelts par fizikalās ķīmijas katedras vadītāju, bet 1930. g. 17. sept. ievēlēts par profesoru. 1926./27. un 1927./28. m. g. bijis ķīmijas fakultates sekretars, bet 1933./34. un 1934./35. m. g. fakultates dekans. No 1933. gada 1. apriļa skaitas par ķīmijas fakultates izmēģinājumu un pētijumu laboratorijas vadītāju, ir L. U. zinātniskā pētniecības fonda loceklis un Univ. pārstāvis Kr. Barona prēmiju komitejā, kā arī bijis Univ. pārstāvis Zemes bagātību pētīšanas komitejā. Ir A/S. „Rīgas Ģipsis" padomes priekšsēdētājs, pirmā sastāva Profesiju kameras loceklis un technikas un celtniecības sekcijas, ķīmiķu kopas priekšsēdētājs. Ilggadīgs Latvijas Ķīmijas biedrības priekšnieks un ķīmijas fakultates zinātniskā kolokvija vadītājs. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni un Francijas Akademijas palmām (Officier d'Académie). Bijis vairākkārt zinātniskos ārzemju komandējumos un ir ārzemju zinātnis-

ko biedrību: Société chimique de France, Deutsche Bunsen-Gesellschaft un Deutsche Chemische Gesellschaft biedrs.

Iespiestie raksti (sk. LUX, 128. lpp.): 14) Über den Raman-Effekt. ZphysCh 1929, 3, 217 (ar J. Hochbergu). 15) Über die Bedeutung der Raman-Spektren für die Struktur- und Bindungsfragen der organischen Stoffe. ZphysCh 1929, 3, 360. 16) Über die Raman-Spektren einiger organischer und anorganischer Verbindungen (kopā ar J. Hochbergu). ZphysCh 1929, 4, 299. 17) Zum Raman-Effekt hochschmelzender Substanzen (kopā ar J. Hochbergu). ZPhysik 1929, 59, 114. 18) Über den Raman-Effekt der Cyangruppe (kopā ar J. Hochbergu). ZphysCh 1930, 8, 440. 19) Über den Einfluß des Gasdrucks auf die lichtelektrische Leitfähigkeit organischer Farbstoffe. ZphysCh 1930, 10, 9. 20) Über die Thermokräfte in den Systemen Tellur-Schwefel und Tellur-Selen (kopā ar K. Jakoby). ZaoCh 1933, 210, 195. 21) Die Molekularspektra einiger Indium- und Gallium-Halogenide (kopā ar J. Hochbergu). ZPhysik 1933, 86, 214. 22) über die Molrefraktion des Azid-Ions (kopā ar B. Ogriņu). Radiologica 1938, 3, 201.

13. **Profesors Boriss Popovs,** Anfira Popova un Marijas Popovas, dzim. Boļšakovas, dēls, dzimis 1871. g. 30. jūlijā Rīgā. 1897. g. beidzis Pēterpils Universitates fizikas un matematikas fakultati. Sākot ar 1905. g. mineraloģijas un ģeoloģijas docents Civilo inženieru institutā Pēterpilī. 1908. g. iegūst maģistra gradu un viņu ievēlē par vecāko asistentu pie Pēterpils Universitates mineraloģijas un ģeognozijas katedras. Tanī pašā gadā Augstākos sieviešu dabas zinātņu kursos sāk lasīt lekcijas dinamiskajā ģeoloģijā. 1912. g. viņu ievēl par privatdocentu Pēterpils Universitatē, bet 1920. g. par profesoru Latvijas Universitatē. Šādu zinātnisku biedrību pilntiesīgs loceklis: Société Française de Minéralogie, Deutsche Mineralogische Gesellschaft, Deutsche Geologische Gesellschaft, Geologiska Föreningen i Stockholm, Norsk Geologisk Förening, Suomen geologinen seura, Rīgas Dabas pētnieku biedrībā, Krievijas Mineraloģijas biedrībā, Ļeņingradas Dabas pētnieku biedrībā. Kopš 1927. g. katru gadu pa vasaras brīvlaiku komandēts uz Korsiku, kur izdarijis plašus petroloģiskus pētijumus. 1930. g. Latvijas Universitate komandē viņu uz Société Géologique de France 100 gadu pastāvēšanas jubilejas svinībām. Daudzas reizes komandēts un piedalijies ar priekšlasijumiem dažu Vakareiropas zinātnisku biedrību sanāksmēs. Plašākas ziņas sk. LUX, 107—109.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 109. lpp.): 7) Kristalu klases. Īss pārskats ar paskaidrojumiem kristalu projecēšanā. 1930 (1. izd.) un 1937 (2., pilnīgi pārstrādāts izdevums), 64 lpp. 8) Optiskais noteicējs svarīgākiem iežos sastopamiem mineraliem. 2. papildināts izdevums, 51 lpp. 9) Sphärolithenbau und Strahlungskristal-

lisation. LFŽ 1934, 308—319, 353—364, 389—398, 450—456, 496—507. 10) (Kopā ar I. Kvelbergu). Die Tafoni-Verwitterungserscheinung. LUR ķīm. II, 6, 1937, 129—368.

14. **Profesors Mārtiņš Prīmanis,** dzimis 1878. g. 24. I Ādažu Sautiņos kā saimnieka Jēkaba Prīmaņa un viņa sievas Ievas, dzim. Bernsones, dēls. Pēc Ādažu pagastskolas beigšanas 1890. g. iestājies Rīgas Pētera I realskolā. Plašākas ziņas sk. LUX, 128—129. 1919. g. augusta beigās ievēlēts ķīmijas fakultates organizacijas apakškomisijā (fakultates kodolā) un kopā ar nel. prof. Dr. V. Fišeru un inž. ķīm. Sp. Paegli veic pirmos fakultates organizēšanas darbus. No šī laika arī nepārtraukti darbojies bij. Rīgas Polit. instituta reorganizacijas komitejā, Latvijas Augstskolas organizacijas komitejā un L. U. padomē kā ķīmijas fakultates pārstāvis. 1919.—1920. g. L. U. saimniecības padomes noorganizētājs un pirmais priekšsēdētājs (pag. prorektors); pēc tam vēl ieņēmis šīs padomes locekļa amatus. 1919.—1922. g. fakultates sekretars un 1929./30 un 1930./31. m. g. ķīmijas fakultates dekans. 1923. g. noorganizē L. U. ķīmijas fakultates „Izmēģinājumu un pētijumu laboratoriju", par kuras vadītāju apstiprināts 1924. g. 1. IV un kuru vada līdz 1931. g. 31. III. 1934. g. ievēlēts par „Nel. Kr. Morberga novēlējuma fonda" pārvaldes saimniecības komisijas locekli un ir no 1935. līdz 1937. g. šīs komisijas priekšsēdētājs. 1936. g. aizstāvēja doktora disertaciju par tematu: „Pētijumi par Kurzemes Meldzeres rajona brūnoglēm" un ieguva ķīmijas technoloģijas doktora gradu; tai pašā gadā ievēlēts par profesoru pie neorganiskās ķīmijas katedras. 1937. g. 1. VII ievēlēts par L. U. rektoru. Prīmanis ir bijis L. U. goda tiesas un revizijas komisijas loceklis. 1923.—1925. g. viņš ir Rīgas pilsētas Uzņēmumu nodaļas vadītāja palīgs un šīs nodaļas vadītājs — Rīgas pilsētas valdes loceklis. 1936.—1937. g. ir L. U. pārstāvis „Zemes bagātību pētīšanas" komitejā. No 1939. g. Prīmanis ir L. U. Profesiju kameras un Kulturas padomes loceklis. Prīmanis ir biedrs Latvijas Ķīmijas biedrībā (līdzdibinātājs un valdes loceklis), Rīgas Technisķā biedrībā un L. Inženieru biedrībā. 1937. g. viņš saņēmis Kr. Barona prēmiju par darbu: „Pētijumi par Kurzemes Meldzeres rajona brūnoglēm" 1928. g. apbalvots ar franču Akademijas palmām (Officier d'Académie), 1929. g. ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ., 1937. g. ar Pāvesta Silvestra ord. II šķ., 1938. g. ar Triju Zvaigžņu ord. II. šķ. Prīmanis ir „Société chimique de France" un „Verein deutscher Chemiker" biedrs. 1924. g. piedalijies kā Rīgas pilsētas delegats

Pirmā pasaules spēka konferencē Londonā. 1928. g. piedalijies kā ķīmijas fakultates pārstāvis Starptautiskā ķīmiķu konferencē Varšavā. Vairākkārt zinātniskos komandējumos apmeklējis dažādas pētīšanas iestādes un rūpniecības uzņēmumus Anglijā, Austrijā, Italijā, Polijā, Somijā un Vācijā. Prīmanis, darbodamies Latvijas Universitatē, izdarijis ap 2000 analižu valsts un pašvaldības iestādēm un rūpniecības uzņēmumiem un atrisinājis vairākus techniskus jautājumus rūpniecības vajadzībām. Plašākas ziņas skat. LUX, 129—130.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 129. lpp.): 6) Faits biographiques de P. Schutzenberger. Société de bourses de recherches scientifiques chimiques 1929. 7) Pareizu izmēģinājumu rezultatu iegūšana laboratorijās. Ek 1930, 3. 8) Sērkociņu (degkociņu) labumu noteikšana (kopā ar A. Veidemani). Ek 1932. 9) Pētijumi par Kurzemes Meldzeres rajona brūnoglēm. LUR ķīm. III, 6, 1937, 227—314. 10) Latvijas izrakteņu pētīšana un to izmantošana. Ek 1937, 22, 913—918.

15. **Profesors Eižens Rozenšteins (†),** dzimis 1886. g. 18. aprilī Lielsalacas pag. Mērnieku muižā kā dzirnavnieka Augusta Rozenšteina un viņa sievas Maijas, dzim. Alksnes, dēls. Nobeidzis N. Mironova komercskolu Rīgā ar sudraba medaļu, studējis Rīgas Politechnikas institutā ķīmiju no 1907. g. ar pārtraukumiem un pilnu kursu nobeidzis Latvijas Universitatē 1921. g. ar inženiera technologa gradu. Jau students būdams, strādājis pie prof. Valdena par subasistentu; L. U. bijis par subasistentu pie ķīmijas technoloģijas laboratorijas 1921. g., bet tai pašā gadā ievēlēts par jaunāko asistentu un I šķiras lektoru ar uzdevumu lasīt javas vielu un silikatu technoloģijas kursu; par asistentu 1923. g., bet par docentu neorg. ķīmijas technoloģijā un preču zinātnē no 1923. g. 1. sept.; par vec. docentu 1927. g. Tuvākas ziņas par šo laikmetu sk. LUX, 130. lpp. Aizstāvējis disertaciju un ieguvis Dr. chem. techn. gradu 1931. g. 2. XII un 1932. g. ievēlēts par profesoru preču zinātnē. Bijis par konsultantu C. Ch. Schmidt'a a/s. cementa fabrikā, M. S. Kuzņecova porcelāna fabrikā, Emolipa stikla fabrikā, uzņēmumā „Latvijas Māls" Latvijas rūpniecības uzņēmumu uzdevumā plaši pētijis Latvijas derīgos iežus un izrakteņus, ieteicis un ievedis lietošanā Latvijas cechšteina kaļķakmeni cementa un cukura rūpniecībā. Rūpniecības departamenta uzdevumā plaši pētijis Latvijas devona formacijas mālu noderību klinkera ķieģeļu ražošanai un vispār centies aizstāt ievedamos materialus ar pašu zemes derīgiem izrakteņiem. Bijis par tirgotāju un rūpnieku pārstāvi importa regulēšanas

komisijā; par ķīmijas fakultates izmēģinājumu un pētījumu laboratorijas pārzini no 1930. g. līdz 1933. g. Nodibinājis un vadijis Latvijas Mineralvielu pētīšanas biedrību. Miris 1933. g. 13. februarī Rīgā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 131. lpp.): 7) Dažādi faktori saldūdeņu kaļķu izcelšanās gaitā. Daba 1928, 139—144. 8) Latvijas saldūdeņu kaļķi (kopā ar Z. Lancmani). Ek 1928, 618—622, 658—667, 744—750. 9) Portlandcementa normas (kopā ar A. Tramdachu). Ek 1928, 792—796, 832—836. 10) Zur Struktur und Form der Süßwasserkalke. LUR ķīm. I, 1929, 13—27. 11) Dolomitu romāncements un hidrauliskais dolomits (disertacija). LUR ķīm. II, 1931, 25—144. 12) Par terminoloģijas saskaņošanu ģeoloģijā un silikatu technoloģijā. IMM 1932. 13) Charakterisierung und Gruppierung der Schichten von Gipsfundorten im Gebiet Stopiņi-Salaspils-Nāvessala. LUR ķīm. II, 1932, 241—288. 14) Iekšzemes portlandcementa rūpniecības attīstības gaita. Ek 1932, 184—189. 15) Latvijas derīgo izrakteņu pētīšana un izmantošana. Ek 1932, 835—841, 875—881. 16) Ķīmijas loma būvmaterialu ražošanā un novērtēšanā. Latvijas Techn. b-bas izdevums 1933, 278—305. 17) Über die Systematik der Kalke. TIZg 1933, 290—291.

16. **Profesors Edvards Svirlovskis,** dzimis 1874. g. 10. novembrī Kurzemē, Ūziņu Lieldimzēnos; tēvs Jānis, māte Līzbete, dzim. Jakobsone. Vidusskolas izglītību baudijis Jelgavas ģimnazijā. Tērbatas Universitatē iestājies 1899. gada rudens semestrī. 1906. gadā viņš aizstāvējis disertaciju farmacijas maģistra gradam. Tā paša gada rudenī iestājies maģ. K. Krēsliņa aptiekā Pēterpilī par laborantu. 1908. gada sākumā Svirlovskis uzaicināts par farmacijas žurnala — „Фармацевтическій Журналъ" redaktoru un Pēterpils Farmaceitu biedrības ķīm. bakterioloģiskās laboratorijas vadītāju, un šos pienākumus izpildijis ar pārtraukumiem līdz 1918. gadam. 1914. gadā viņš komandēts uz ārzemēm, kur strādā Bernē pie profesora A. Čircha farmakognozijā un O. Tunmaņa augu mikroķīmijā. 1916. gadā Svirlovskis iecelts par Zemkopības departamenta vecāko specialistu Pēterpilī; 1916. un 1917. gada vasarā komandēts uz Turkestanu pētīt turienes farmakofloru un ierīkot un vadīt opija izmeklēšanas laboratorijas Semirečas apgabalā. 1919. gadā Svirlovskis uzaicināts Latvijas Veselības departamenta dienestā par departamenta ķīmijas nodaļas vadītāju, 1920. g. ievēlēts par Latvijas Universitates docentu un 1924. g. par profesoru. 1923. g. vasarā Universitate viņu komandē uz Vāciju, kur viņš strādā Berlīnes Farmacijas institutā un Botaniskā dārzā; 1929. gada vasarā viņš strādā Vīnes Botaniskā institutā. 1937. g. 20. maijā aizstāvēja doktora disertaciju.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 110. lpp.): 19) Aparats ēter. eļļu daudzuma noteikšanai mazos augu daudzumos. LFŽ 1925. 20) E. Svirlovskis un A. Lidurte. Latvijā kultivēto Digitalis purpurea L. un citu Digitalis sugu bioloģiskā novērtēšana. LFŽ 1931; LBBR 1931. 21) E. Svirlovskis un J. Okšis. Beitrag zur Kenntnis der Verteilung der Saponine in der Gattung Digitalis. LRRB 1931. 22) E. Svirlovskis un M. Liepiņa. Beitrag zur Kenntnis der Verteilung und Bildung der Saponine und der Bildung der Glykoside in der Gattung Digitalis. LBBR 1934. 23) E. Svirlovskis un A. Steinbriks. Tropana grupas alkaloidu pierādīšana mikroķīmiskā ceļā. LFŽ 1935. 24) Ainas no Italijas augu dzīves. LFŽ 1934. 25) E. Svirlovskis un I. Krause. Beitrag zur Identifizierung der Monosaccharide und Uronsäuren, sowie deren Nachweis in Polysacchariden, Glykosiden und Saponinen auf mikrochemischem Wege. LBBR 1938. 26) Ceļojuma iespaidi un novērojumi. LFŽ 1938.

17. **Profesors Gustavs Vanags,** dzimis 1891. gada 10. martā Sniķeres pagasta Rungu mājās kā lauksaimnieka Jaņa un Anetes, dz. Zeichmanes, otrais dēls. 1921. g. beidzis Latvijas Universitates ķīmijas fakultati ar inženiera technologa gradu un atzīmi „ļoti sekmīgi" (sīkākas ziņas sk. LUX, 145. lpp.). Students būdams, Vanags vairākus gadus darbojies par subasistentu pie prof. O. Luca. No 1921. g. 1. sept. ievēlēts par jaunāko asistentu kvalitativā analitiskā laboratorijā lauksaimniekiem un mediķiem; no 1923. g. 1. janv. turpat par asistentu un no 1924. g. 1. sept. par vecāko asistentu; no 1928. g. 1. sept. pārcelts tādā pašā amatā pie sintetiskās laboratorijas. 1932. g. 16. martā aizstāvējis disertaciju par tematu „Aktivās metilengrupas oksidēšana" un ieguvis ķīmijas doktora gradu. Darbam 1933. g. piešķirta Kulturas fonda godalga. No 1934. gada 1. jūlija ievēlēts par privatdocentu pie organiskās ķīmijas katedras. No 1934. g. 1. oktobra atbrīvots no asistenta pienākumiem, uzdodot viņam kā privatdocentam lasīt organiskās ķīmijas pamatkursu ķīmiķiem un farmaceitiem un vadīt attiecīgu semināru. No 1936. g. 1. aprīļa ievēlēts par docentu pie organiskās ķīmijas katedras, no 1937. g. 20. okt. turpat par vecāko docentu un no 1939. g. 1. V par profesoru. 1936. g. piešķirto ārzemju komandējumu ilgākas slimošanas dēļ nevarēja izmantot. 1934./35. māc. gadā Vanags bija L. U. padomes loceklis. Izglītības ministrijas aicināts piedalijies skolu grāmatu novērtēšanas komisijas sēdēs un pamatskolu un ģimnazijas ķīmijas programu izstrādāšanā. Vanags darbojas kā līdzstrādnieks A. Gulbja izdodamā Latviešu konversacijas vārdnīcā; rakstijis arī recenzijas par grāmatām un atreferējumus no ārzemju ķīmijas žurnaliem. No 1933. g. Vanags ir Lat-

vijas Ķīmijas biedrības valdes loceklis un 1935. g. bija arī tās sekretars. No 1923. g. ir Vācu ķīmijas biedrības (Berlīnē) biedrs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 145. lpp.): 6) Neorganiskā ķīmija skolām un pašmācībai. 2. iespiedums. Rīgā, 1932, 294 lpp. 7) Organiskā ķīmija. 3. izd. Rīgā, 1937, 178 lpp. 8) Über ein Isomeres des Anhydro-bisdiketohydrindens (Biindons) (kopā ar V Fišeru). Lieb. Ann. 1931, 489, 97—106. 9) Aktivās metilengrupas oksidēšana — 1931. g. iesniegtā doktora disertacija, saīsinātā veidā iespiesta LUR ķīm. II, 1931, 155—230. 10) Oxydationsprodukte von Indandion 1. 3 und von Bindon. Lieb. Ann. 1932, 494, 107—116. 11) Zum Verlauf der Alkylierung von Enolaten. Ber 1933, 66, 1678—1681. 12) Zur Kenntnis der Bis-bindonylene: cis-Bis-bindonylen. Lieb. Ann. 1934, 510, 280—287. 13) Prof. Dr. chem. h. c. V M. Fišera zinātniskā darbība. LFŽ 1934, 434—443 (kopā ar A. Ķešānu). 14) Über die Alkylierung von Bindon. Ber 1935, 68, 408—414. 15) Kondensation von Bindon mit α-Halogencarbonsäure-estern. Ber 1936, 69, 189—194. 16) Über die Einwirkung von Aminen auf Indandion-Derivate. Ber 1936, 69, 1054—1060 (kopā ar U. Valbi). 17) 2-Nitro-indandion- (1. 3) und seine Salze. Ber 1936, 69, 1066—1074. 18) Direkte Umwandlung des Bis-indandions in Dioxy-naphthacenchinon. Ber. 1937, 70, 274—277. 19) Verwendung von 2-Nitro-indandion- (1. 3) für die Isolierung und Identifizierung organischer Basen. Ber 1937, 70, 547—559 (kopā ar A. Lodi). 20) Einige Derivate der Indangruppe als Reagenzien auf Amine. I. Nachweis primärer Monsoamine mittels Bindons. Z. anal. Ch. 1938, 113, 21—34. 21) Versuche zur Darstellung des Ninhydrins aus 2-Nitro-indandion- (1. 3). Ber 1938, 71, 1267—1272 (kopā ar A. Lodi). 22) Über Isomerisierungs-Erscheinungen bei 2-Amino-indandion-(1. 3)-Derivaten. Ber 1938, 71, 1448—1456 (kopā ar U. Valbi). 23) β-Oxim des Indandions-(1. 3) oder 2-Nitroso-indandion-(1. 3)? Ber 1939, 72, 49—51 (kopā ar A. Lodi). 24) Bis-[Indandion-carbonsäure-äthylester]. Ber 1939, 72, 973—976.

Recenzijas: 25) Latvijas augstskolas raksti. Ltv 1922, 319. 26) Zinātniskās terminoloģijas vārdnīca (dažas piezīmes nodaļai „Ķīmija un ķīmiskā technoloģija"). Ltv 1922, 356. 27) H. Vītoliņš. Ķīmija vidus un arodu skolām I d. Neorganiskā ķīmija. IMM 1923, 728—734. 28) „Daba" Populari zinātnisks ilustrēts mēnešraksts. Ltv 1924, 863.

Bez tam: 1) Virkne atreferējumu žurnalā „Daba" no ārzemju ķīmijas žurnaliem 1926.—1927. g. 2) Ap 200 garāku un vairāk simtu īsāku rakstu par ķīmijas jautājumiem „Latviešu konversacijas vārdnīcā"

18. **Profesors Eduards Zariņš,** dzimis 1876. gada 19. novembrī Jaunraunas pagasta Šautuvos. Tēvs Jēkabs, māte Karlīne, dzim. Trēziņa. 1904. g. beidzis Tērbatas Universitates farmacijas nodaļu. 1905. gadā nolicis Maskavas Universitatē maģistra eksamenu. No 1905. līdz 1906. g. specializējies uztura un baudu vielu ķīmijā prof. Frezeniusa laboratorijā Visbādenē; no 1906. līdz 1907. g. bijis par asistentu turpat. 1908. g. aizstāvējis disertaciju farmacijas maģistra gradam Pēterpils Kara medicinas akademijā. Pēc tam bijis par

Krievijas Zemkopības ministrijas zinātniskās komitejas laboratorijas ķīm. nodaļas vadītāju un vicedirektoru, par vec. asistentu Pēterpils Kara medicinas akadēmijā, par privatdocentu Pēterpils Sieviešu medicinas institutā, par docentu Psichoneiroloģijas institutā un par profesoru II Universitatē Pēterpilī. No 1919. g. Zariņš ir profesors Latvijas Universitatē. Plašākas ziņas sk. LUX, 110. lpp. 1929. g. ķīmijas fakultate piešķīra prof. E. Zariņam Dr. pharm. h. c. gradu. No 1931. līdz 1933. g. un no 1935. līdz 1937. g. prof. E. Zariņš ir bijis ķīmijas fakultates dekans. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III un IV šķiru, Francijas Goda Leģiona kavaliera krustu, ar Latvijas Sarkanā Krusta I šķ. Goda krustu, ar Latvijas Aizsargu Goda krustu un ar skautu „Svastiku"

Iespiestie darbi (sk. LUX, 111. lpp.): A. Grāmatas: 57) Kas katram jāzina par uztura vielām. 1931, 34 lpp. 58) Uztura vielu ķīmija. I daļa. 1930, 385 lpp. 59) Dzeramais ūdens, tā izmeklēšana un novērtēšana. 1932, 76 lpp. 60) Alkoholiskie dzērieni un to izmeklēšana. 1932, 109 lpp. 61) Vitamini, hormoni, fermenti un to nozīme uzturā. 1938, 90 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 62) E. Zariņš un O. Auziņa. Latvijas kviešu ķīmiskais sastāvs. LUR ķīm. I, 1929, 127—138. 63) E. Zariņš un R. Grīvans. Cietes sīrupa daudzuma noteikšana konfektēs. LFŽ 1930, 1, 3—20. 64) E. Zariņš. Mūsu senču uzturs pēc dainām. LFŽ 1933, 8—9, 3—14. 65) E. Zariņš un J. Ozoliņš. Pētijumi par Rīgas jūras līča un Baltijas jūras ūdens ķīmisko sastāvu Latvijas piekrastē. RLBZK 1934; LFŽ 1935, 1—4, 3—42. 66) E. Zariņš und J. Ozoliņš. Untersuchungen über die Zusammensetzung des Meerwassers im Rigaschen Meerbusen und an der lettländischen Küste des baltischen Meeres. J. du Conseil internat. pour l'exploration de la Mer X, 1935, 3, 275—301. 67) E. Zariņš un A. Krūmiņš. Pētijumi par vietējās un ievestās tabakas ķīmisko sastāvu. LFŽ 1933. 68) E. Zariņš un J. Ozoliņš. Pētijumi par broma un silicija daudzumiem Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā. LUR ķīm. III, 321—328. 69) E. Zariņš un C. Putniņa. C vitamins un tā daudzumi mūsu uztura vielās. LUR ķīm. III, 329—384. 70) E. Zariņš un R. Tenteris. Kviešu maizes mīklas rūgšanas intensitates atkarībā no miltu diastatiskās spējas. LUR ķīm. IV, 99—114. 71) E. Zariņš un R. Tenteris. Miltu mitrums un tā noteikšana žāvējot 130° C temperaturā. LUR ķīm. IV, 57—74. 72) E. Zariņš un R. Tenteris. Latvijas 75% izmaluma kviešu miltu sastāvs un to īpašības. LUR ķīm. IV, 75—97.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Ernests Dišlers,** dzimis 1880. g. 22. februarī Kuldīgas apr. Gaiķu pag. kā Ermaņa un Ievas, dzim. Freibergas, otrais dēls. Apmeklējis Gaiķu pagasta skolu un Tukuma 3-klasīgo pilsētas skolu, kuru beidzis 1896. gada maijā. No 1899. gada 1. janvara līdz 1904. g. 1. janvarim strādājis kā tautskolotājs Kurzemes

un Baku-Dagestanas direkcijas skolās. 1904. gada maijā kā eksterns ieguvis gatavības apliecību Narvas ģimnazijā. Tā paša gada septembrī iestājies Pēterpils Elektrotechnikas institutā, kur studēja elektrotechniku un elektroķīmiju. Institutu nobeidzis 1911. gada februarī. Atstāts pie tā paša instituta sagatavoties zinātniskai darbībai techniskās elektroķīmijas nozarē. No 1913. g. 1. III asistents pie techniskās elektroķīmijas katedras. Elektrotechnikas instituta uzdevumā 1912. un 1914. g. vasaras brīvlaikos bijis ārzemju komandējumos uz Zviedriju, Norveģiju, Vāciju un Beļģiju. No 1916. g. 1. VII arī privatdocents pie techniskās elektroķīmijas katedras. No 1918. g. 24. V līdz 1920. g. novembrim strādājis Omskā kā Omskas Techniskās vidusskolas skolotājs un Omskas Dzelzceļu pārvaldes elektrotechniskās daļas inženieris. No 1920. g. 10. XII līdz 1921. g. 7. III strādājis atkal Pēterpils Elektrotechnikas institutā kā privatdocents un asistents pie techniskās elektroķīmijas katedras. 1921. g. martā atgriezies Latvijā. No 1921. g. 1. VII vecākais docents L. U. ķīmijas fakultatē pie elektroķīmisko technoloģiju katedras. 1925. g. vasaras brīvlaikā bijis ārzemju komandējumā uz Vāciju un Čechoslovakiju. No 1922. g. līdz 1926. gadam darbojies Latvijas Elektrotechniķu biedrībā. Paraleli darbam Universitatē no 1922. g. 1. VIII līdz 1936. g. 1. VIII strādājis R. V technikuma technoloģijas nodaļā. No 1930. gada strādā arī Latviešu senatnes pētītāju biedrībā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 117 lpp.): 8) Kāds būs izskatijies senlatviešu karogs? Latv. Balss 1931, 12.

2. **Vecākais docents Eduards Lindemanis,** dzimis 1878. g. 24. aprilī Svētes pag., Kurzemē kā lauksaimnieku Jāņa Lindemaņa un Annas, dzim. Steglavas, dēls. Mācijies Svētes pagastskolā, beidzis Jelgavas realskolu, studējis ķīmiju Rīgas Politechnikas institutā no 1897. līdz 1902. g., tad Ķijevas Politechnikas institutā un 1909. g. ieguvis inženiera technologa gradu. No 1909. līdz 1916. g. asistents, no 1916. līdz 1917. g. docents Ķijevas Polit. institutā organiskās ķīmijas technoloģijā, pēc tam docents Ķijevas Komercinstitutā. Sk. LUX, 121. lpp. L. U. ķīmijas fakultatē apstiprināts par vec. docentu organiskās ķīmijas technoloģijā no 1920. g. 1. maija. Vairākkārt apmeklējis Vāciju un Čechoslovakiju, kur iepazinies ar augstskolu laboratorijām, eļļas un naftas rūpniecību un augļu sulu ražošanu. Projektējis, cēlis un vadijis dažādas rūpniecības iestādes Krievijā. Pastāvīgs konsultants A/S. „Degviela" Latvijā.

3. **Vecākais docents Mārtiņš Eduards Straumanis,** dzimis 1898. gadā Kretingā. Viņa vecāki Jānis Straumanis, tagadējais Dobeles iecirkņa prāvests un Matilde, dzim. Švīdere. Straumanis 1925. g. 10. janvarī beidz L. U. ķīmijas fakultati ar inženiera ķīmiķa gradu. No 1925. g. 10. janvara līdz 1927. g. 1. aprilim atstāts pie fakultates sagatavoties zinātniskai darbībai. 1927. g. 3. aprilī aizstāv disertaciju un iegūst ķīmijas doktora gradu. Ar 1928. g. 1. septembri skaitas par jaunāko asistentu ķīmijas fakultatē. 1928. g. 21. novembrī ievēlēts par privatdocentu, 1929. g. 1. septembrī par asistentu. Plašākas biografiskas ziņas atrodamas LUX, 133. lpp. 1931. g. Kulturas fonda atbalstīts strādā 5 mēnešus Berlīnē (Kaiser-Wilhelm-Institut für Metallforschung) un nolasa referatu par saviem pētijumiem kristalu augšanas nozarē (Berlīnē, Harnack-Haus). 1931. g. novembrī Vācijas „Reichsausschuß für Metallschutz" (tagad „Gesellschaft für Korrosionsforschung") uzaicina Straumani aktivi darboties līdz sabiedrībā. Sākot ar 1932. g. 12. oktobri Straumanis ir vecākais asistents. 1932. g. iegūst no Rokfellera fonda, Universitates atbalstīts, rentgenografisku iekārtu. No tā laika un vēl tagad izveido rentgenografisku laboratoriju ķīmiskiem pētijumiem. 1933. gadā ievēlēts par Vācijas „Reichsausschuß für Metallschutz" biedru. 1933. g. strādā 3 mēnešus Freiburgā prof. Cintla un Dr. Zēmana rentgenografiskās laboratorijās. 1934. g. rudenī fakultate uzdod Straumanim lasīt analitiskās ķīmijas kursu, vadīt analitiskās laboratorijas un noturēt seminarus. 1934. g. novembrī uz Vācijas „Reichsausschuß für Metallschutz" uzaicinājuma nolasa Berlīnē referatu par metalu aizsardzību pret koroziju. 1936. g. rudenī Straumani ievēlē par docentu, 1937. g. to pašu laiku par vecāko docentu. 1932. g. Straumanis apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni (V šķ.) par kaujas nopelniem atbrīvošanas cīņās un 1938. g. ar Atzinības krustu (IV šķ.). Ārzemju komandējumos bijis 5 reizes, piedalijies 5 Bunsena kongresos (Drēzdenē, Minchenē, Heidelbergā, Vīnē un Karlsruhē) un 1936. g. kā Universitates pārstāvis pasniedzis adresi un apsveicis Getingenas Universitati tās 200-gadīgā jubilejā. Straumanis sarakstijis grāmatiņu: Īss ievads komplekso savienojumu teorijā, Rīgā, 1935, 60 lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 133. lpp.): 13) The Electromotive Behaviour of Single Zinc Crystals. Nature 1929, 124. 56 lpp. 14) Das elektrochemische Verhalten und die Auflösungsgeschwindigkeit von Zinkeinkristallen in Schwefelsäure. ZphysCh 1930, 147, 161—187. 15) Die Hemmung der Auflösungsgeschwindigkeit

des Zinks durch Legierung mit Cadmium. ZphysCh (A) 1930, 148, 112—124. 16) Zur Theorie der Metallauflösung. ZphysCh (A) 1930, 148, 349—360. 17) Über den Abbau von Metallkristallen durch Ätzmittel. Z. Krist. 1930, 75, 430—448. 18) Zur Theorie der Metallauflösung II. ZphysCh (A) 1931, 153, 107—111. 19) Das Wachstum von Metallkristallen in Metalldampf. ZphysCh (B) 1931, 13, 316—337. 20) M. Centnerszwer un M. Straumanis. Lösungsgeschwindigkeit einiger Zink-Silberlegierungen in Säuren. ZphysCh (A) 1931, 156, 23—37. 21) Zur Theorie der Metallauflösung III. ZphysCh (A) 1931, 156, 150—158. 22) Ein allseitig drehbarer Objekttisch. Z. techn. Phys. 1931, 12, 576—578. 23) M. Straumanis un J. Weerts. Über die β-Umwandlung in Kupfer-Zink und Silber-Zinklegierungen. Metallwirtschaft 1931, X, 919—922. 24) Über das Gleiten und Verfestigen von Zinkeinkristallen. Z. Krist. 1932, 83, 29—34. 25) M. Straumanis un J. Weerts. Über die Ausscheidung der α-Phase im β-Messing. Z. Phys. 1932, 78, 1—16. 26) Das Wachstum von Metallkristallen im Metalldampf II. ZphysCh (B) 1932, 19, 63—75. 27) M. Centnerszwer und M. Straumanis. Die Geschwindigkeit der Auflösung des Carbonyleisens in Salz- und Schwefelsäure. ZphysCh (A) 1932, 162, 94—102. 28) Die elektrochemische Theorie der Korrosion der Metalle. Korrosion und Metallschutz 1933, 9, 1—11; 29—36; tas pats kā „Reichsausschuß für Metallschutz" monografija, Berlīnē, 1933. g. Tulkota krievu valodā 1935. g. 29) Über die Löslichkeit von Kadmium in Zink bei Raumtemperatur. Metallwirtschaft 1933, XII, 175—176. 30) M. Straumanis un C. Strenk. Über das Zinn(2)-Oxyd. ZaoCh 1933, 213, 301—309. 31) Korrosionschutz auf elektrochemischer Grundlage. Korrosion und Metallschutz 1933, 9, 229—231. 32) M. Centnerszwer und M. Straumanis. Lösungsgeschwindigkeit des elektrolytischen Zinkes in Säuren. ZphysCh (A) 1933, 167, 421—430. 33) Das Wachstum von Metallkristallen im Metalldampf III. ZphysCh (B) 1934, 26, 246—254. 34) Wachsende Magnesiumkristalle. Z. Krist. 1934, 89, 487—494. 35) M. Straumanis un O. Mellis. Präzisionsaufnahme nach dem Verfahren von Debye und Scherrer. Z. Phys. 1935, 94, 184—191. 36) Betrachtungen über die Möglichkeiten des Korrosionsschutzes von Metallen. Korrosion und Metallschutz 1935, 11, 49—53. Berlīnes priekšnesuma saturs. 37) M. Straumanis un A. Cīrulis. Über das gelbe Kupfer(1)-Oxyd. ZaoCh 1935, 224, 107—112. 38) M. Straumanis un N. Brakšs. Der Aufbau des Zink-Cadmium-Eutektikums. ZphysCh (B) 1935, 30, 117—131. 39) Das Wachstum von Metallkristallen im Metalldampf IV. ZphysCh (B) 1935, 30, 132—138. 40) M. Straumanis un A. Ieviņš. Präzisionsbestimmungen von Glanzwinkeln und Gitterkonstanten nach der Methode von Debye und Scherrer. Naturwissensch. 1935, 23, 833. 41) M. Straumanis un A. Ieviņš. Präzisionsaufnahmen nach dem Verfahren von Debye und Scherrer II. Z. Phys. 1936, 98, 461—475. 42) Diskussionsbeitrag zum Thema „Ideal- und Realkristall" Z. Krist. 1936. 43) Über den Einfluß des Sauerstoffs auf das Potential von Lokalkathoden. Korrosion u. Metallschutz 1936, 12, 148—154. 44) A. Ieviņš un M. Straumanis. Die Gitterkonstante des reinsten Aluminiums. ZphysCh (B) 1936, 33, 265—274. 45) M. Straumanis un A. Ieviņš. Die Gitterkonstanten des NaCl und des Steinsalzes. Z. Phys. 1936, 102, 353—359. 46) M. Straumanis un E. Ence. Über das System $Zn/Hg(CNS)_4/-Cu/Hg(CNS)$. ZaoCh 1936, 228, 334—340. 47) M. Straumanis un A. Cīrulis. Einige neue Komplexverbindungen der Quecksilber- und der Kupferhalogenide mit aliphatischen Aminen. ZaoCh

1936, 230, 65—87. 48) A. Ieviņš un M. Straumanis. Nachtrag zur Arbeit „Die Gitterkonstante des reinsten Aluminiums" ZphysCh (B) 1936, 34, 402—403. 49. A. Ieviņš un M. Straumanis. Bemerkung zur Arbeit von M. U. Cohen: „The Elimination of Systematic Errors in Powder Photographs" Z. Krist. 1936, 95, 451—454. 50) Zur Theorie des Differenzeffektes (Antwort an Herrn W. J. Müller, Wien). Z. Elektroch. 1937, 43, 406. 51) Die Löslichkeit von Cu-Ionen im Cd $Hg(CNS)_4$. ZaoCh 1937, 233, 201—208. 52) M. Straumanis un A. Cīrulis. Einige neue Komplexverbindungen der Quecksilberhalogenide mit den Halogeniden der aliphatischen Amine. ZaoCh 1937, 234, 17—32. 53) Die Methoden der Zinnbestimmung im Weißblech. Eine vergleichende Untersuchung. Z. anal. Ch. 1937, 110, 411—421. 54) M. Straumanis un N. Brakss. Der Aufbau der Bi-Cd-, Sn-Zn-, Sn-Cd- und Al-Si-Eutektika. ZphysCh (B) 1937, 38, 140—155. 55) Der Einfluß metallischer Beimengungen auf die Lösungsgeschwindigkeit des Aluminiums in Salzsäure. Korrosion und Metallschutz, 1938, 14, 1—7. 56) Zur Theorie der Metallauflösung IV (zugleich Antwort an W. J. Müller, Wien). Korrosion und Metallschutz 1938, 14, 67—77. 57) Zur Theorie der Metallauflösung V (zugleich Antwort auf die Arbeit von W. J. Müller, Wien: Über das Potential von Metallen, welche anodisch oder als Lokalstromanoden in Lösung gehen). Korrosion und Metallschutz 1938, 14, 81—83. 58) A. Ieviņš, M. Straumanis un K. Karlsons. Präzisionsbestimmung von Gitterkonstanten hygroskopischer Verbindungen (LiCl, NaBr). ZphysCh (B) 1938, 40, 146—150. 59) M. Straumanis un A. Ieviņš. Die Bestimmung von Ausdehnungskoeffizienten nach der Pulver- und der Drehkristallmethode. ZaoCh 1938, 238, 175—188. 60) M. Straumanis un A. Ieviņš. Die Drehkristallmethode als Präzisionsverfahren und deren Vergleich mit der Pulvermethode. Z. Phys. 1938, 109, 728—743. 61) A. Ieviņš, M. Straumanis un K. Karlsons. Die Präzisionsbestimmung von Gitterkonstanten nichtkubischer Stoffe (Bi, Mg, Sn) nach der asymmetrischen Methode. ZphysCh (B) 1938, 40, 347—356. 62) M. Straumanis un N. Brakšs. Über die Lösungsgeschwindigkeit des Aluminiums in Natronlauge. Korrosion und Metallschutz 1939, 15, 5—11. 63) M. Straumanis un B. Ogriņš. Zur gravimetrischen Bestimmung des Molybdäns als MoO_3. Z. anal. Ch. 1939. 64) M. Straumanis un A. Ieviņš. Hängt die Größe der Gitterkonstante von der Welenlänge ab? ZphysCh (B) 1939.

M. Straumanis vēl sastādījis ķīmijas fakultates mācības spēku publicēto darbu sarakstu laikā no 1931. līdz 1936. gadam, LUR 1938. un sarakstijis grāmatai „Zinātne tēvzemei" nodaļu par ķīmijas fakultates teoretisko nodaļu zinātnisko darbību valsts 20 gadu pastāvēšanas laikā.

4. **Docents Alfrēds Ieviņš,** dzimis 1897. g. 16. jūlijā Zemgalē, kur viņa vecākiem: tēvam Fricim Ieviņam un mātei Karlīnei (dz. Feldmane) piederēja lauku māja. Pirmo izglītību ieguvis Bukaišu pagasta skolā. Vidusskolu apmeklējis Rīgā: sākumā P. Dzeņa progimnaziju, bet vēlāk Rīgas Aleksandra ģimnaziju, kuru beidzis ar zelta medaļu 1917. g. Verovā. Bēgļu gaitās nokļuvis Sibirijā, kur 1919. g. kā savvaļnieks iestājies I Latvijas strēlnieku pulkā

(Troickas pulkā). Pēc atgriešanās Latvijā 1920. g. uzņemts L. U. ķīmijas fakultatē, kuru beidzis ar inženiera ķīmiķa gradu 1924. g. maijā. Tai pašā gadā ievēlēts par subasistentu pie preču zinātnes katedras, bet no 1925. g. 1. jūlija par jaunāko asistentu. Vēlāk ieņēmis asistenta un vec. asistenta amatus un vadijis praktiskos darbus ķīmijā un preču zinātnē tautsaimn. fak. studentiem. Tai pašā laikā strādājis arī dažos rūpniecības uzņēmumos. 1933. g. pēc prof. E. Rozenšteina nāves fakultate uzdeva Ieviņam lasīt preču zinātnes kursu. 1934. g. habilitējies un ievēlēts par privatdocentu. 1938. g. aprilī ar darbu: „Asimmetriskā metode režģa konstanšu noteikšanai un dažas tās izlietošanas iespējas" ieguvis Dr. chem. technol. gradu un no 1938. g. 1. jūlija ievēlēts par docentu.

Iespiestie darbi: 1) Par cēlmetalu reģenerēšanu no atkritumiem. LUR ķīm. 1929, I, 1—12. 2) Par kalcija noteikšanu oksida veidā. LUR ķīm. II, 1935, 465—472. 3) Der Schwefelgehalt des Leuchtgases als Fehlerquelle bei analytischen Arbeiten. Z. anal. Ch. 1935, 102, 412—418. Kopā ar M. Straumani: 4) Präzisionsbestimmung von Glanzwinkeln und Gitterkonstanten nach der Methode von Debye und Scherrer. Naturwiss. 1935, 49, 838. 5) Präzisionsaufnahmen nach dem Verfahren von Debye un Scherrer. Z. Phys. 1936, 98, 461—475. 6) Experimentelle oder rechnerische Fehlerelimination bei Debye-Scherrer-Aufnahmen? Z. Krist. 1936, 94, 40—52. 7) Bemerkung zur Arbeit von M. U. Cohen: "The Elimination of Systematic Errors in Powder Photographs" Z. Krist. 1936, 95, 451—454. 8) Die Gitterkonstante des reinsten Aluminiums. ZphysCh (B) 1936, 33, 265—274. 9) Nachtrag zur Arbeit „Die Gitterkonstante des reinsten Aluminiums. ZphysCh (B) 1936, 34, 402—403. 10) Die Gitterkonstanten des NaCl und des Steinsalzes. Z. Phys. 1936, 102, 353—359. 11) Die Drehkristallmethode als Präzisionsverfahren und deren Vergleich mit der Pulvermethode. Z. Phys. 1938, 109, 728—743. 12) Die Bestimmung von Ausdehnungskoeffizienten nach der Pulver- und der Drehkristallmethode. ZaoCh 1938, 238, 175—188. Kopā ar M. Straumani un K. Karlsonu: 13) Präzisionsbestimmung von Gitterkonstanten hygroskopischer Verbindungen (LiCl, NaBr). ZphysCh (B) 1938, 40, 146—150. 14) Präzisionsbestimmung von Gitterkonstanten nichtkubischer Stoffe (Bi, Mg, Sn) nach der asymmetrischen Methode. ZphysCh (B) 1938, 40, 347—356.

5. **Docents Jūlijs Rumments,** dzimis 1900. g. 14. decembrī Rūjienā. Tēvs provizors Kārlis Rumments, aptiekars Rūjienā, māte Lidija, dzimusi Millere. Pirmizglītību baudijis Rūjienas un Pērnavas pamatskolās, bet vidusskolu apmeklējis no 1910. līdz 1917. g. Pēterpilī un no 1920. līdz 1922. g. Valkā, kur arī ieguvis gatavības apliecību. Starplaikā atgriezies dzimtenē, no 1919. līdz 1920. g. piedalijies Latvijas atbrīvošanas cīņās. 1922. g. iestājies Latvijas Universitatē ķīmijas fakultates farmacijas nodaļā, kuru ļoti sekmīgi

beidzis 1927. g. maijā, iegūdams farmacijas kandidata gradu. Studiju laikā viņam piešķirta pirmā godalga par sacensības darbu — „Mikroorganismu ietekme uz vilkogu lapu izvilkumu" Praktiskās farmacijas gaitas sācis kā aptiekas praktikants 1924. g. Rīgā. Pēc Universitates beigšanas vairākus gadus darbojies Latvijas Universitates aptiekā, Farmacijas pārvaldes laboratorijā un no 1928. līdz 1935. g. Zemkopības ministrijas laboratorijā kā bakterioloģiskās nodaļas vadītājs. No 1935. līdz 1936. g. pārvaldijis Tautas labklājības ministrijas aptieku un ārstniecības augu uzņēmumu pie tās. 1933. g. atstāts pie Latvijas Universitates sagatavoties zinātniskam darbam. 1936. g. 30. sept. aizstāvējis doktora disertaciju un ieguvis Dr. pharm. gradu. Disertacijas darbs — „Pētijumi par pienskābes dīgļu tīrkulturām un to ražoto acetilmetilkarbinolu" Tā paša gada beigās viņu ievēlē par privatdocentu pie praktiskās farmacijas katedras. 1937. g. sākumā noturējis iestājlekciju „Par emulsijām" un uzsācis obligatorisko priekšmetu lasīšanu. 1938. g. 1. aprilī viņu ievēlē par docentu. J. Rumments darbojas no 1937. g. Zemes bagātību pētīšanas komitejā kā dziedniecības ūdeņu un dūņu sekcijas loceklis. 1937. g. viņš iecelts par Veselības padomes locekli pie Tautas labklājības ministrijas. Profesionali sabiedriskās organizacijās ņēmis aktivu dalību no 1928. g., kad kopā ar vairākiem citiem Latvijas Universitati beigušiem farmaceitiem dibinājis Farmacijas veicināšanas biedrību. Tagad apvienotās Latvijas Farmaceitu biedrības valdes loceklis un Latvijas farmaceitu žurnala redaktors, kura pienākumus izpilda jau no 1931. g. Studiju laikā saņēmis prēmiju Ls 100,— kā pirmo godalgu par sacensības darbu. Apbalvots ar 10 gadu jubilejas piemiņas medaļu par piedalīšanos Latvijas atbrīvošanā 1918.—1920. g. Ir „Deutsche Pharmazeutische Gesellschaft" un „International Society of Medical Hydrology" biedrs. Piedalijies starptautiskos piensaimniecības kongresos Dānijā 1931. g., Italijā 1934. g. un Vācijā 1937. g., kur referējis par saviem pētijumiem, galvenā kārtā par eksportsviesta aromata rašanās jautājumu. 1938./39. māc. gadā bijis zinātniskā komandējumā Ungārijā un Vācijā, kur specializējies organoterapeitisko zāļu līdzekļu izmeklēšanā un standartizēšanā, kā arī dziedniecības dūņu pētīšanā.

Iespiestie darbi: 1) Par joda un jodkalija kvantitativo noteikšanu joda šķīdumā spirtā. LFŽ 1928, VI. 2) Das Wasser in den Molkereien und die Haltbarkeit der Butter. 1931, IX starpt. piens. kongr. mat. 3) Sviesta mikrostruk-

tura. LFŽ 1933, XI. 4) Beitrag zur Prüfung von Säureweckern. 1934, X Starpt. piens. kongr. mat. un „Le Lait" 5) Pētijumi par pienskābes dīgļu tīrkulturām un to ražoto acetilmetilkarbinolu. LFŽ 1935, XIII. 6) Über den Zitronensäuregehalt der Milch im Zusammenhang mit der Acetylmethylcarbinolgärung. 1937, XI Starpt. piens. kongr. mat. 7) Jauns paņēmiens brīvā joda un jodidu joda kvantitativai noteikšanai. LFŽ 1938, XVI.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Boriss Bružs.** Sk. LUX, 131—132. No 1935. g. matematikas un dabaszinātņu fakultatē.

2. **Privatdocents Arturs Dinbergs,** dzimis 1887. g. 21. jūnijā Rīgā kā amatnieka Kaspara Dinberga un viņa sievas Katrīnas, dz. Kalītes, dēls. Pēc pamatskolas un Pētera I realskolas beigšanas 1907. gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā un kursu beidzis 1913. g. ar inženiera technologa gradu un uzslavu. Sākot ar 1914. gadu darbojies akc. sab. „Kaučuks" par laboratorijas un izmēģinājumu daļas vadītāju, pārzinot arī izejvielu un tvaika saimniecības kontroli. Kopā ar fabriku evakuēts 1915. g. uz Maskavu, 1916. g. piekomandēts Galvenās artilerijas pārvaldes ķīmijas komitejai ar uzdevumu izmēģināt un kontrolēt dažādās gumijas fabrikās izgatavotās gumijas sejas segas pretgāzu maskām. Šinī darbā viņam radās izdevība tuvāk iepazīties ar Krievijas lielāko gumijas fabriku „Bogatir" un „Treugoļņik" darba metodēm un organizaciju. Pēc demobilizacijas Dinbergs strādājis Maskavas gumijas fabrikās, kur lielos daudzumos gatavojis organisku vulkanizacijas veicinātāju, ko lietoja turpat fabrikās. Latvijā Dinbergs ieradies 1920. g. rudenī un tūliņ sācis ražot dzēšamās gumijas. Vēlāk viņam pievienojušies citi gumijas techniķi, un kopīgiem spēkiem viņi noorganizējuši gumijas rūpniecības a/s. „Varonis", kurā Dinbergs tagad ir valdes priekšsēdētājs. 1925. g. Dinbergs bijis studiju ceļojumā Vācijā un Dienvidamerikā, kur iepazinies ar kaučuka ražošanu un pārstrādāšanu. No 1936. g. darbojas par skolotāju Rīgas Valsts technikumā, ir biedrs Rīgas Rūpnieku biedrībā, kur vada gumijas apakšsekciju, un LTR kameras loceklis. Habilitējies par privatdocentu ķīmijas fakultatē pie organiskās ķīmijas technoloģijas katedras no 1939. g. 1. marta ar darbu „Kaučuka vulkanizacija 1938.

3. **Privatdocents Jūlijs Eiduks,** dzimis 1904. gada 16. maijā Vietalvas pag. Jaunzemjos kā lauksaimnieku Jāņa un Mades, dz.

Vāgeles, dēls. Pirmo izglītību saņēmis vietējā pagastskolā. Tālāk izglītojies Liepkalnes proģimnazijā, Madonas vidusskolā un Rīgas pils. I vidusskolā, ko beidzis 1922. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. ķīmijas fak. ķīmijas nodaļā. Studiju laikā darbojies Ķīmijas fak. stud. b-bā un stud. korporacijā „Selonija" 1926. g. rudenī ievēlēts par subasistentu pie silikatu technoloģijas, preču zinātnes un elektroķīmisko rūpniecību priekšmetiem. Ar 1927. gadu skaitas par subasistentu tikai pie silikatu technoloģijas un preču zinātnes priekšmetiem. 1930. g. ļoti sekmīgi beidzis ķīmijas fak. pilnu kursu ar inženiera ķīmiķa gradu. Tā paša gada rudenī par sacensības darbu: „Devona formacijas māli kā izejviela klinkeru ķieģeļu ražošanai" izpelnijies pirmo godalgu. 1931. g. atstāts uz 1 gadu pie neorg. ķīm. technoloģijas katedras gatavoties zinātniskai darbībai. 1933. g. pavasarī ievēlēts par jaunāko asistentu. Vasarā strādājis stikla, cementa un ģipša fabrikās. Tā paša gada rudenī komandēts uz 1 gadu uz Vāciju papildināties silikatu technoloģijā. Komandējuma laikā saņēmis Kr. Morberga stipendiju. Pēc atgriešanās no komandējuma 1934. g. oktobrī sācis lasīt lekcijas silikatu technoloģijā un vadīt attiecīgos praktiskos darbus. 1936. g. 15. janvarī apstiprināts par privatdocentu. Sākot ar 1936. g. pavasari darbojas Zemes bagātību pētīšanas komitejā, tagad institutā, kā Ģeoloģijas (agrāk mineralvielu pētīšanas) b-bas pārstāvis. Tās uzdevumā izdarijis plašus balto smilšu, mālu un ģipšakmens lauztuvju atkritumu iežu pētijumus. Bez tam darbojas arī Ģeoloģijas b-bas valdē un ir Latvijas Ķīmijas b-bas, Deutsche Keramische Gesellschaft un American Ceramic Society biedrs. 1936. gadā zinātniskā nolūkā apmeklējis Zviedriju un Vāciju, bet 1937. gadā Poliju un Vāciju, kur iepazinies ar dažādām keramikas un javu vielu nozares fabrikām. 1938. gada vasarā piedalijies Vācijas Keramiķu b-bas kongresā un apmeklējis keramikas mašīnu izstādi, kā arī iepazinies ar Šveices keramikas rūpniecību. 1939. gadā apmeklējis Somijas izrakteņu pētīšanas institutus un lielākās stikla un porcelāna fabrikas. 1937. gada pavasarī iecelts par A/S. „Ķieģelnieks" padomes priekšēdētāju.

Iespiestie darbi: 1) Pētijumi par dažu Latvijas mālu noderīgumu bruģu klinkeru ražošanai. Ek 1933, 18, 672—677. 2) Kopā ar Z. Lancmani. Devona mālu krājumu apmēru novērtēšanas darbi Dundagas, Tūjas, Siguldas un Cēsu apkārtnē. Ek 1933, 12, 480—483 un Ek 1933, 20, 748—753. 3) Techniskā ģipša tīrības pakāpes ātrs noteikšanas paņēmiens. LUR ķīm. III, 1, 1936, 1—10. 4)

Latvijas māli kā izejviela klinkeru ražošanai. LUR ķīm. III, 1, 1936, 25—143 (godalgots ar Kr. Barona prēmiju). 5) Dažādi hidrauliskie cementi un to īpašības. LFŽ 1936, 7, 294—304; 1936, 8, 336—345; 1936, 9, 368—377; 1936, 10, 417—421. 6) Vieglie betoni un to pagatavošana. Ek 1937, 11, 475—476; Ek 1937, 16, 632—633. 7) Pazīsti savas dzimtās zemes dabas bagātības. Rakstu krāj. Dzīvei pretim Rīgā, 1936, 11 lpp. 8) Izmantosim lietderīgāki mūsu zemes bagātības. Rakstu krāj. Tēvu sēta, Rīgā, 1937, 6 lpp. 9) Latvijas derīgie izrakteņi. Rakstu krāj. Zeme, daba un tauta, Rīgā, 1937, 89 lpp. (godalgots ar Kr. Barona prēmiju).

Bez tam dažādi specialie raksti Konversacijas vārdnīcā.

4. **Privatdocents Bruno Frīdrichs Jirgensons,** dzimis 1904. g. 16. maijā Ādažu pagasta Strēlnieku mājās. Tēvs Frīdrichs, tirgotājs un zemkopis (dz. 1879. g. Ādažu pag.). Tēva tēvs Jānis — amatnieks; tēva vectēvs zemkopis, arī Ādažu pag. Māte Anna, dzim. Mence (dz. 1879. g.); viņas vecāki no Carnikavas. Br. Jirgensons skolas gaitas sācis Rīgā, V Olava elementarskolā, vienu gadu apmeklējis arī Carnikavas pagasta skolu. 1917. gadā pēc Rīgas okupacijas J. paņēma kā šķūtnieku krievu karaspēks, pie kam viņš tika atšķirts no vecākiem, aizbrauca uz Pēterpili, kur iestājās evakuētajā V Olava tirdzniecības skolā. Bada spiests vēlāk aizbrauca uz Simbirsku. Atgriezās dzimtenē 1918. g. vasarā, pie kam vecākus atrada Kurzemē, kas tur bija 1917. g. aizraidīti no frontes joslas. 1919. g. janvarī J. iestājās Jelgavas reālģimnazijā, ko beidza 1921. g. pavasarī. 1921. g. iestājies L. U. ķīmijas fakultatē. J. to beidz 1926. gadā ar ķīmijas kandidata gradu. Šeit jau no 1922. g. J. strādā kā subasistents. 1928. gadā J-u ievēlē par asistentu; viņš vada analitiskās ķīmijas praktiskos darbus, no 1929. gada arī organiskās un neorganiskās ķīmijas seminarus. 1928. g. vasarā J. apmeklējis koloidķīmijas un analitiskās ķīmijas institutus Leipcigā un Vīnē. 1930. g. vasarā bijis ārzemju komandējumā Šveicē, kur strādājis Cīriches Universitates ķīmijas institutā pie Nobeļa prēmijas laureata, prof. P. Karera. No 1932. gada ir vecākais asistents. Disertaciju „Pētijumi par biokoloidu koagulaciju ar organiskām vielām un sālīm" Br. Jirgensons iesniedz 1932. g. un aizstāv 1933. g. 16. maijā, iegūstot ķīmijas doktora gradu. 1934. g. 16. maijā J. tiek ievēlēts par privatdocentu pie vispārīgās ķīmijas katedras. No 1934. g. rudens līdz 1935. g. vasarai J. ir aktivā kara dienestā. Pēc atgriešanās no kara dienesta bez parastiem asistenta pienākumiem sāk lasīt arī neoblig. kursu „Vitaminu un hormonu ķīmija" 1936. g. vasarā J. izbrauc ārzemju komandējumā uz Vāciju, Holandi un Šveici, kur apmeklē vairākus vitaminu un hormonu pētīšanas in-

stitutus un fabrikas. 1938. g. rudens semestrī J. lasa neobligatu kursu „Lielmolekularo vielu ķīmija" Sākot ar 1933. g. J. uzdots lasīt arī ķīmijas metodikas kursu. J. ir vairāku mūsu lielāko žurnalu, piem., „Sējējs" un „Daugava" līdzstrādnieks. J. ir Latvijas Ķīmijas biedrības un Vācijas Kolloid-Gesellschaft biedrs. Latvijas radiofonā Jirgensons nolasijis 73 populari-zinātniskus priekšlasijumus par ķīmijas jautājumiem un vairākus publiskus priekšlasijumus dažādās biedrībās. No 1927. līdz 1937. g. J. strādā Rīgas Skolotāju institutā kā ķīmijas pasniedzējs. No 1938. g. februara Latvijas Slimo kasu starpbiroja ķīmiski-farmaceitiskā laboratorijā kā konsultants; piedalijies vairāku jaunu preparatu izstrādāšanā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 136—137): A. Grāmatas: 14) Dzīvības problema, Rīgā, 1926, 85 lpp. 15) 1000 jautājumu ap mums, Rīgā, 1934, II iesp. 1937, 100 lpp. 16) Nemirstības problema, Rīgā, 1935, 108 lpp. 17) Ikdienas ķīmija un technoloģija, Rīgā, 1936, 105 lpp. 18) Modernās zinātnes lielie sasniegumi, Rīgā, 1936, 2. iesp. 1938, 350 lpp. 19) Zinātnes balvas. Rīgā, 1937, 70 lpp. 20) Neredzamās pasaules, Rīgā, 1938, 100 lpp.

B. Raksti žurnalos: 21) Die Koagulation solvatisierter Sole mit organ. Stoffen und Salzen IV BiochZ 1931, 240, 118—230; V KollZ 1933, 63, 78—86; VI KollZ 1936, 74, 205—210; VII KollZ 1936, 76, 182—190. 22) Die Oxydations-Reduktionsreaktion u. d. Frage u. d. Wesen chem. Bindung. ZElektroch II, 473—479; III, 477—485. 23) Über die stabilisierende Wirkung polarer Moleküle. KollZ 1930, 51, 290—300. 24) Über die maximale flockende Wirkung organischer Stoffe bei bestimmten Konzentrationen ZphysCh 1931, 158, 56—64. 25) Über die optische Aktivität und Koagulation der Abbauprodukte des Kaseins I. BiochZ 1932, 246, 219—227. 26) Über die optische Aktivität und Koagulation der Abbauprodukte des Kaseins II. BiochZ 1933, 257, 427—435. 27) Über die Koagulation der Kasein- und Albuminsole durch Alkohole bei verschiedenem pH. KollZ 1932, 61, 41—47. 28) Über die Bestimmung der Einheitlichkeit von Proteinen durch Flockungsversuche. BiochZ 1934, 268, 406—414. 29) Untersuchungen über die Fraktionen des Kaseins. BiochZ 1934, 268, 414—421. 30) Über die Gelatinierung des Albumins in salzhaltigem, wässerigem Propylalkohol. KollZ 1936, 74, 360—370. 31) Über die Flockung hyophiler Kolloide durch Nichtelektrolyte und Salze. Kol. Beih. 1936, 44, 285—386. 32) Über die Methylierung des Xantophylls. Helv. 1930, 13 (1102) (ar P. Kareru). 33) Über eine neue Methode der Zuteilung optisch-aktiver α-Aminosäuren zur Rechts- oder Linksreihe I. Ber 1930, 63, 448—456 (ar O. Lucu). 34) Über eine neue Methode der Zuteilung optisch-aktiver α-Aminosäuren zur Rechts- oder Linksreihe II. Ber 1931, 64, 1221—1227 (ar O. Lucu). 35) Über eine neue Methode der Zuteilung optisch-aktiver Oxy-Säuren zur Rechts- oder Linksreihe I. Ber 1932, 65, 784—791 (ar O. Lucu). Bez tam ap 250 populari zinātnisku rakstu mēnešrakstos „Daugava", „Burtnieks", „Daba", „Sējējs", „Ekonomists", „Aizsargs" u. c., laikrakstos „Rīts", „Brīvā Zeme" u. c. Raksti par Lavuazje un Edisonu krājumā „Lielas personības" III, 1936.

5. **Privatdocents Pauls Kalniņš,** dzimis Vidzemē, Valmieras apriņķī, kā Pāles tirgotāja Friča Kalniņa un Jūles, dzim. Priedes, vecākais dēls. Studējis Rīgas Politechnikas būvinženieru nodaļā (1904.—1905.), Cīriches Universitates II filozofijas fakultatē — dabas zinātnes (1906.—1907.) un Karlsrūhes Techniskās augstskolas ķīmijas fakultatē — ķīmiju (1907.—1912.). Kā asistents strādājis Hanoveres Techniskās augstskolas privatdocenta, tagadējā Nobeļa prēmijas laureata, Dr. Fr. Bergiusa privatā pētniecības laboratorijā, galvenā kārtā par benzina sintezi (1912.—1914.). 1912. g. decembrī Bergiuss Kalniņam uzdeva pārlabot kreikingmetodi (craking). Šis darbs bija 1913. g. maijā tik tālu veikts, ka Bergiuss varēja pieteikt savu pirmo sintetiskā benzina patentu. Kad 1914. g. janvarī Bergiusa laboratoriju pārvērta par Esenes Goldšmita firmas zinātnisko laboratoriju, Kalniņš strādāja šīs A/S. laboratorijās Hanoverē un Esenē līdz pasaules kara beigām. Bergiusa un vēlāk Goldšmita firmas laboratorijās — kopā ar citiem ķīmiķiem un fiziķiem — Kalniņš strādāja vairākus gadus pie eksperimentalā darba, kā smagās eļļas pārvērst benzinā, hidrējot eļļu termiskos iziršanas produktus. Referējis par šiem darbiem un Kalniņa līdzdarbību šinīs darbos Bergiuss sekojošos publicējumos: 1) ZaoCh 1921, 34, 341; 2) ZdVerdIng Bd. 69, 1925, Sonderabdruck; 3) ZaoCh 1928, 41, 707. Kopš 1920. g. Kalniņš vada praktiskos darbus Latvijas Univ. sintetiskā laboratorijā — līdz 1925. g. kā asistents un no 1925. g. kā vecākais asistents. 1923. g. vasaras brīvlaiku Kalniņš izlietoja Karlsrūhes Techniskās augstskolas beigšanai ar inženiera ķīmiķa gradu (diplomdarbs: Über die Darstellung von Phenol aus Chlorbenzol. Ber 1914, 3155, iespiests kopā ar prof. Kurtu H. Meijeru un doc. F. Bergiusu). 1924. g. vasaras brīvlaikā Kalniņš strādāja Vīnes augstskolu bibliotekās, kādam nolūkam Kalniņam bija piešķirts zinātnisks komandējums ar paša līdzekļiem. 1928. g. vasaras brīvlaiku Kalniņš izlietoja doktora grada iegūšanai Cīriches Universitates II filozofijas fakultatē, kādam nolūkam K. bija piešķirts zinātnisks komandējums ar paša līdzekļiem. 1930. g. pavasarī Kalniņš ievēlēts par privatdocentu. Tā paša gada rudens semestrī viņš sāk lasīt specialās organiskās ķīmijas kursu un vada seminaru organiskā ķīmijā. No 1934. gada rudens semestra lasa paplašinātu specialās organiskās ķīmijas kursu un patstāvīgi vada praktiskos darbus sintetiskajā laboratorijā. 1938. g. Kalniņš ieguva ķīmijas doktora gradu Latvijas Universitatē, savai otrai disertacijai izlietojot savus pētijumus cik-

lopropana un ciklobutana rindās. Plašākas ziņas sk. LUX, 137—139, kā arī „Zinātnē tēvzemei"

Iespiestie darbi (sk. LUX, 139. lpp.): 5) Par feniletiķskābes anhidrida polimerizēšanos un termisko iziršanu. I ziņojums par ciklobutan-α-dioniem. LUR ķīm. I, 17 (izvilkums no habilitacijas raksta). 6) Pētijumi ciklobutana un ciklopropana rindās. LFŽ 1935. 7) Über das angebliche Aceton-anil von Knövenagel. Justus Lieb. Ann. 523, 118. 8) Über die Enolform des Saureanhydrids in der Perkinschen Synthese. Ber 69, 2843. 9) Bemerkungen zu K. v. Auwers: Zur Konstitution des Knövenagelschen „Aceton-anils" Ber 69, 2843. 10) Par Knēvenagela „aceton-anila" merkurēšanu. LUR ķīm. III, 7.

6. **Privatdocents Pēteris Krūmiņš,** dzimis 1898. gada 12. martā Kārzdabas pag. Kalna-Putniņos kā Pētera un Annas, dzim. Krīvanes, jaunākais dēls. Pirmo izglītību gūst Kārzdabas pamatskolā un Cesvaines draudzes skolā. Vidusskolu apmeklē Pēterpilī, bet kara apstākļu dēļ pārtrauc, un pēdējo vidusskolas klasi, pēc realskolas tipa, beidz Latviešu jaunatnes s-bas vidusskolā Rīgā, 1921. g. Tā paša gada rudenī iestājas L. U. ķīmijas fakultatē, kuras pilnu kursu, studējot ar pārtraukumiem, beidz 1931. g. un iegūst inženiera ķīmiķa gradu. Līdztekus studijām L. U. papildinājies Vācijā: 1929. gada vasarā Berlīnes Universitatē, bet 1930. un 1931. g. kā Al. Humboldta stipendiats Berlīnes Techniskā augstskolā, prof. Terres un prof. Gerngrosa vadībā. Laikā no 1925. līdz 1934. g. rudenim Krūmiņš strādā finieru rūpniecībā, sākot no praktikanta un beidzot ar techniskā direktora amatu. 1933. g. 22. febr. Krūmiņu ievēlē par subasistentu ķīmijas fakultatē tauku un eļļu technoloģijas nozarē, bet vēlāk kurinamo vielu technoloģijas nozarē. 1934. g. rudenī Krūmiņš nododas vienīgi darbam Universitatē. Ķīmijas fakultate viņu atstāj uz 1 gadu sagatavoties zinātniskai darbībai. 1935. g. 27. martā Krūmiņu ievēlē par privatdocentu pie organiskās ķīmijas technoloģijas katedras. No 1935. g. 1. apriļa līdz gada beigām Krūmiņam piešķir komandējumu uz ārzemēm (no nel. Kr. Morberga fonda). Šinī laikā viņš strādā Berlīnes Techniskā augstskolā prof. Ubbellohde's vadībā, Holandes Valsts laboratorijā Hāgā Dr. Nellenstyn'a vadībā un lielākās mineraleļļu laboratorijās Londonā. Komandējumu pagarina uz turpmākiem 8 mēn. (ar paša līdzekļiem), kurā laikā Krūmiņš noorganizē jaunu finieru fabriku Bulgārijā un apmāca tās personalu. L. U. 1936./37. m. g. viņš lasa kursu par finieru rūpniecību, nākošā māc. g. bez tam vēl kursu „Sintetiskās degvielas", bet sākot ar 1938./39. m. g. pēdējā vietā kurinamo vielu tech-

noloģiju, un bez tam vada izmēģinājumu un pētijumu laboratorijas tauku un eļļu technoloģijas nozari. Kopš 1932. g. Krūmiņš ir biedrs Vācu inženieru s-bā, ņēmis dalību vairākos minētās s-bas zinātniski-techniskos sarīkojumos, kā arī piedalijies 1935. g. kongresā Breslavā. Krūmiņš darbojas Fin. min. Zemes bagātību pētīšanas komitejā, kura 1937. g. vasarā viņu, kā specialas komisijas loc., komandēja uz SPRS, Vāciju, Īriju un Dāniju, iepazīties ar kūdras izstrādāšanas un pārstrādāšanas metodēm. 1938. g. janvarī L. U. piešķir Krūmiņam komandējumu uz Vāciju un Holandi dažādu techniski zinātnisku jautājumu noskaidrošanai augu eļļu rūpniecībā, pie kam komandējuma izdevumus sedza A/S. „Sausiņš un b-dri" 1938. g. vasaras brīvlaikā Krūmiņu komandē uz Vāciju, Beļģiju, Čechoslovakiju un Rumāniju studēt naftas un sintetisko degvielu rūpniecību. Komandējuma izdevumus sedz A/S. „Degviela" 1938. g. I. IV Krūmiņš ievēlēts par A/S. „Šīfers" padomes priekšsēdētāju.

Iespiestie darbi: 1) Kādu es redzēju Krievijas lielāko spēkstaciju (Dņeprostroi) — 1932, 12. X. 2) Sintetiskie preparati ziepju atvietošanai. LFŽ 1935, 5 un 6. 3) Einige Untersuchungen über Furnierverleimung mit Casein und Albumin. Angew. Chemie 1935, 48, 212. 4) Eine Versuchsanordnung der Prüfung von Sperrholzleimung. Die Chemische Fabrik 1935, 8, 160. 5) Vācijas saimnieciskās dzīves problemas. Burtn 1935, 12. 6) Mežu nozīme technikas attīstībā. Ek 1937, 16. 7) Enerģijas problemas technikā. Ek 1937, 17.

7. **Privatdocents Jānis Krustiņsons,** dzimis 1892. g. 4. martā Rīgas apriņķa Babītes pagastā, kur viņa tēvs Ansis bijis mežsargs (dzim. 1863. g. 26. janv., miris 1937. g. 3. febr.); māte Minna, dzim. Bite, dz. 1862. g. 23. maijā, mirusi 1936. g. 1. dec. Plašākas ziņas sk. LUX, 139. lpp. 1928. g. vasarā ar Kulturas fonda pabalstu bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, kur dažās universitatēs (Berlīnes, Leipcigas un Minchenes) iepazīstas ar augsto temperaturu mērīšanas metodēm. 1929. g. oktobrī pie Latvijas Universitates iegūst ķīmijas doktora gradu, aizstāvot disertaciju „Studien über thermische Dissoziation" Līdz 1934. gadam strādā ķīmijas fakultatē kā vecākais asistents un vada praktiskos darbus fizikalās ķīmijas laboratorijā. 1934. g. rudenī, pēc 10 gadu darbības augšminētā laboratorijā, pāriet uz kvantitativo analitisko laboratoriju, kur izpilda tādu pašu vietu. 1935. g. 10. aprilī ievēlēts par privatdocentu pie fizikalās ķīmijas katedras.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 140. lpp.): 6) Praktiskie darbi fizikalā un elektroķīmijā. 1931, 168 lpp. 7) Termiskās disociacijas pētijumi. LUR ķīm. I, 1929—

1930, 29—63. 8) Cietas vielas disociacijas temperaturas atkarībā no kristala grauda lieluma. LUR ķīm. I, 1929—1930, 273—278. 9) Einfluß der Korngröße auf den Dissoziationsdruck fester Stoffe. Rotes Quecksilberoxyd. Doppelspat. ZphysCh 150, 1930, 3/4, 310—316. 10) Die Dissoziation des Manganspats und des Mangancarbonats. ZElektroch 38, 1932, 10, 780—783. 11) Eine einfache und billige Vorrichtung zum selbsttätigen Ein- und Ausschalten des elektrischen Stromes. ChZtg 1932, 96, 950. 12) Über die Herstellung des normalen Nickelcarbonats nach Senarmont und über die Bildung fester Lösungen von Nickelchlorür in Nikelcarbonat. ZaoCh 212, 1933, 1, 45—48. 13) Die thermische Dissoziation des normalen Mangancarbonats und Cobaltcarbonats. ZElektroch 39, 1933, 12, 936—939. 14) Über die thermische Dissoziation des Blei(4)-oxyds. ZElektroch 40, 1934, 246—248. 15) Über die Dissoziation des Eisen(II)-carbonats. ZaoCh 225, 1935, 1, 93—96. 16) Katalize. LFŽ 1937, X un XII, 111 lpp. 17) Über die thermische Dissoziation des Blei(4)-oxyds. 43, 1937, 65—66. 18) Über die thermische Dissoziation einiger Chloride. ZElektroch 44, 1938, 537—539. 19) Über das Verhalten des Harnstoffs beim Erhitzen. ZElektroch 44, 1938, 790—791. 20) Über die thermische Dissoziation des Platintetrachlorids. ZElektroch 45, 1939, 83.

8. **Privatdocente Irma Kvelberga,** dzimusi 1887. g. 8. janvarī Kandavas Līgās, Talsu apriņķī. Vecāki ir bijuši lauksaimnieki; māte dzim. Mīlenbacha. Pirmizglītību baudijusi mājās, vidusskolas izglītību Jelgavas sieviešu ģimnazijā. Pēc vidusskolas beigšanas iestājusies Pēterpils Augstākos sieviešu dabaszinātņu kursos, kurus beigusi 1914. g. No 1917. līdz 1920. g. strādājusi par skolotāju Daugavpilī. 1920. g. pārnākusi Rīgā, strādājusi mācības līdzekļu muzejā, Valsts vidusskolā pieaugušiem, Millera neoģimnazijā un Bekera neoģimnazijā. 1921. g. ievēlēta par jaun. asistenti, 1923. g. par asistenti Latvijas Universitatē pie mineraloģijas katedras ķīmijas fakultatē. Sākot ar 1926. g. skaitas par vec. asistenti. 1936. g. habilitējusies Latvijas Universitatē, iesniedzot darbu „Die Tafoniverwitterungserscheinung" 1938. g. vasarā bijusi zinātniskā komandējumā Korsikā.

Iespiests darbs: (kopā ar prof. B. Popovu). Die Tafoni-Verwitterungserscheinung. LUR ķīm. IV, 6, 1937, 129—368.

9. **Privatdocents Oto Mellis,** Pētera un Alvīnes, dzim. Arkliņas, dēls, dzimis 1906. g. 10. martā Pēterpilī. 1913.—16. g. mācijies Sv. Annas skolā, 1916. g. iestājies Pēterpils Ķeizariskā komercskolā, ko 1921. g. beidzis kā 6. padomju vidusskolu. 1921.—23. g. studējis Pēterpils Universitates fizikas un matematikas fakultates mineraloģijas-ģeoloģijas nodaļā, kur sākot ar 1921. g. specializējies kristalografijā un mineraloģijā pie prof. P. Zemjatčenska. 1923. g. pārbraucis

Latvijā. Pēc E. Zalemaņa privatās ģimnazijas beigšanas 1924. g. iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultatē, ko ar dabas zinātņu kandidata gradu beidzis 1933. g. pavasarī. 1929. g. pavasarī ar Latvijas Universitates atbalstu apmeklējis laukakmeņu pētīšanas kursus Prūsijas Ģeoloģijas iestādē Berlīnē, bet 1936. g. pavasarī un vasarā papildinājies mineraloģijā pie prof. V M. Goldšmita Oslo. 1930.—33. g. subasistents, 1933.—35. g. jaunākais asistents, 1935.—38. g. asistents; sākot ar 1938. g. vecākais asistents pie L. U. mineraloģijas un petroloģijas katedras. 1937. g. ievēlēts par privatdocentu. 1935. g. ievēlēts par biedru Somijas Ģeologu biedrībā, bet 1937. g. Zviedrijas Ģeologu biedrībā. 1936. g. piedalijies kā L. U. pārstāvis Somijas Ģeologu biedrības 50 g. pastāvēšanas jubilejas svinībās. 1937. g. vasarā kā L. U. pārstāvis ņēmis dalību Starptautiskā ģeologu kongresa 17. sesijā Maskavā. Zinātniskos nolūkos apceļojis Igauniju, Somiju, Čechoslovakiju, Poliju, Austriju, Vāciju, Italiju, Šveici, Franciju, Zviedriju un Norveģiju.

Iespiestie darbi: 1) Beitrag zur Kenntnis der optischen Eigenschaften des gesteinsbildenden Chondrodits von Pargas. Geolog. Fören. i Stockholm Förhandl. 1927, 220—228. 2) Über das Vorkommen von Helsinkitgeschieben in Lettland. Z. f. Geschiebeforschung 1928, 145—150. 3) Ein bequemer Kreuztisch für Fedorow-Mikroskope. ZfMin etc. A. 1930, 396—399. 4) Einige Ergänzungen zu Hesemanns Aufsatz etc. Z. f. Geschiebeforschung 1931, 160—173. 5) Beitrag zur Kenntnis der deutschen Helsinkitgeschiebe. Z. f. Geschiebeforschung 1931, 160—173. 6) Zur Genesis des Helsinkits. Geolog. Fören. i Stockholm Förh. 1932, 419—435. 7) (Kopā ar M. Straumani). Präzisionsaufnahmen nach dem Verfahren von Debey und Scherrer. ZPhys 1935, 184—191. 8) Über den Tutencölestin von Nāves sala in Lettland. CR d. l. Société géologique de Finlande 1937, 21—24. 9) Par kristalisko laukakmeņu pētīšanu Latvijā. ĢR 1930, 111—117. 10) Limonita atradnes Latvijā. ĢR 1938, 103—144.

10. **Privatdocents Jānis Misiņš,** dzimis 1885. g. 2. februarī Mēdzūlas pagastā Madonas apr. kā lauksaimnieka, rentnieka Jāņa un Līzes, dzim. Liepiņas, jaunākais dēls. Sk. LUX, 141. lpp. 1907. g. rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā, kuras kursu beidzis 1913. g. ar inženiera technologa gradu. Tā paša gada rudenī iestājies Krievu-Baltijas vagonu fabrikas dienestā par ķīmijas un materialu izmēģinājumu laboratorijas vadītāju. 1915. g. pēc fabrikas evakuacijas no Rīgas kādu laiku dzīvojis Tverā, bet no 1916. g. 1. janvara Jekaterinburgā, kur strādājis par inženieri Vakaruralu dzelzceļa pārvaldē un tai pašā laikā lasijis anorganiskās un analitiskās ķīmijas kursu Jekaterinburgas Ķīmijas techniskos

kursos. 1917. g. maijā pārcēlies uz Baku pie joda un broma iegūšanas fabrikas būves un noorganizēšanas. 1918. g. jūnijā atgriezies Latvijā, tā paša gada decembrī iestājies Latvijas Pagaidu valdības Zemkopības ministrijas dienestā. Lielinieku varas laikā bijis nodarbināts rūpniecības komisariatā. Pēc lielinieku padzīšanas un valdības atgriešanās Rīgā iestājies Satiksmes ministrijas ceļu un būvju virsvaldes darbu direkcijas dienestā par inženieri, vēlāk par vecāko inženieri un apgādības daļas vadītāju. Pēc ceļu un būvju virsvaldes likvidēšanas kādu laiku strādājis privatā celmu malkas sausās destilēšanas uzņēmumā. 1921. g. 2. janvarī iestājies Valsts kontroles dienestā par vecāko revidenta palīgu. 1923. g. oktobrī ievēlēts par asistentu L. U. ķīmijas fakultates technoloģijas laboratorijā. Vēlāk pārvēlēts par vecāko asistentu. No 1931. gada ievēlēts par ķīmijas fakultates izmēģinājumu un pētijumu laboratorijas vadītāja vietas izpildītāju. Darbojies arī Finansu ministrijas Zemes bagātību pētīšanas komitejā. 1937. g. habilitējies par privatdocentu pie neorganiskās ķīmijas technoloģijas katedras.

11. **Privatdocents Kārlis Štrenks,** dzimis 1886. g. 10. februarī Rīgā. Tēvs Augusts bij toreizējā Rīgas-Daugavpils dzelzceļa kasu revidents un kontrolieris, māte Emīlija, dzim. Köll. Plašākas ziņas sk. LUX, 144. lpp. No 1929. g. 22. dec. Štrenks ir privatdocents.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 144. lpp.): 3) Neorganiskās ķīmijas praktikums. 1932, 45 lpp.; 1936², 48 lpp. 4) Ķīmiskais līdzsvars. 1934, 22 lpp. 5) Par sēra fluoridu S_2F_2. LUR ķīm. I, 8, 1930, 235—260. 6) Hēlija vēsture un nozīme zinātnē un technikā. LFŽ 1931, 39—45. 7) M. Straumanis und C. Strenk. Über das Zinn (2)-oxyd. ZaoCh 1933, 213, 301—309.

12. **Privatdocents Alfrēds Voldemārs Tauriņš,** dzimis 1904. g. 20. augustā Dauguļu pagastā Valmieras apriņķī. Viņa vecāki — tēvs Miķelis un māte Matilde Elīzabete, dzim. Otere, cēlušies no Lielstraupes pagasta. Tauriņš mācijies Dikļu draudzes skolā 1913.—1916. g., Valmieras realskolā 1916.—1920. g. un no 1920. g. Valmieras valsts vidusskolā, kuru ar gatavības apliecību nobeidzis 1923. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē. 1926./27. m. g. ieguvis otro godalgu par darbu „Jautājums par trīsvērtīgā slāpekļa stereoķīmijas pašreizējo stāvokli" un 1927./28. m. g. ieguvis pirmo godalgu par darbu „Organisko radikalu saistības stipruma noteikšanas metodes" Ķīmijas fakultates kursu ar inženiera ķīmiķa gradu nobeidzis 1930. g. 11.

janvarī. Tauriņš strādājis 1929./30. m. g. par subasistentu organiskā un analitiskā ķīmijā; 1930. g. septembrī viņš ievēlēts pie kvalitatīvās analitiskās laboratorijas par jaunāko asistentu, bet 1932. g. oktobrī par asistentu. 1934. g. rudenī pārgājis par asistentu pie sintetiskās laboratorijas, kur vada praktiskos darbus līdz pēdējam laikam. Par vecāko asistentu ievēlēts 1935. g. novembrī. 1936. g. Tauriņš iesniedzis doktora disertaciju „Para-oksiazobenzola reakcija ar organomagnija savienojumiem" kuru aizstāvējis 1936. g. 6. novembrī, iegūdams ķīmijas doktora gradu. Par privatdocentu pie organiskās ķīmijas katedras ievēlēts 1939. g. 18. janvarī. Tauriņš 1939. g. pavasara semestrī kā Kr. Morberga fonda stipendiats strādājis organiskā ķīmijā pie prof. R. Kūna Heidelbergā zinātniskā institutā „Kaiser-Wilhelm Institut für medizinische Forschung, Institut für Chemie"

Iespiestie darbi: 1) W M. Fischer und A. Tauriņš. Die Molekülverbindungen von Oxyazokörpern mit Säurehalogeniden. Ber 1931, 64, 236. 2) W. M. Fischer und A. Tauriņš. Über die Valenzverhältnisse der Halogenide der dritten, vierten und fünften Gruppe des periodischen Systems. ZaoCh 1932, 205, 309. 3) Über die Reaktionsweise zwischen magnesium-organischen Verbindungen und Oxyazokörpern. LUR ķīm. II, 1933, 321 lpp. 4) Über die Bestimmung von Kupfer, Cadmium und Nickel als neue Komplexverbindungen. ZanalytCh 1934, 97, 27. 5) Die Bestimmung von Kobalt in Form einer neuen Komplexverbindung. ZanalytCh 1935, 101, 357. 6) Die Reaktion zwischen p-Oxyazobenzol und Organomagnesium-verbindungen. Journ. f. prakt. Ch. N. F. 1937, 149, 1—29. 7) Para-oksiazobenzola reakcija ar organomagnija savienojumiem. LUR ķīm. IV, 1938, 1—56.

13. **Privatdocents Arvīds Veidemanis,** dzimis 1893. g. 29. septembrī Rīgā. Tēvs Kārlis, māte Karlīne, dzim. Zvīgule. Tēvs kādu laiku nodarbojies ar tirdzniecību Valkā un Rīgā. Vēlāk visa ģimene aizbraukusi uz Rēveli, kur tēvs dabūjis fabrikas ierēdņa vietu. Šeit Veidemanis 1901. g. iestājies pamatskolā, pēc diviem gadiem pārgājis uz 6-klasīgo pilsētas skolu, kuru nobeidzis ar uzslavu. 1908. g. rudenī iestājies Rēveles Nikolaja I ģimnazijā, kuras kursu beidzis 1913. gadā ar zelta medaļu. Tā paša gada rudenī Veidemanis iestājies Pēterpils Politechnikas instituta metalurģijas nodaļā, kurā izglītojies līdz 1916. g. pavasarim, kad iesaukts kara dienestā un nosūtīts uz Pēterhofas karaskolu. Pēc karaskolas beigšanas Veidemanis dienējis Simbirskā rezerves pulkā, no kura uz paša lūguma pārcelts latviešu strēlnieku pulkā. Pēc lielinieku apvērsuma dzīvojis **Rēvelē** zem vācu okupacijas varas. Pēc vāciešu aiziešanas

no Igaunijas 1919. g. sākumā iesaukts karā pret lieliniekiem; 1919. gada rudenī ievainots. Pēc izveseļošanās 1920. g. februarī Veidemanis brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā; dienējis II Ventspils pulkā un pēc tam tanku divizionā; demobilizējies virsleitnanta pakāpē 1921. g. vasarā. Tanī pašā gadā viņš iestājies Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē; 1923. g. 15. janvarī ievēlēts par subasistentu; 1924. g. pavasarī beidzis ķīmijas fakultates kursu ar inženiera ķīmiķa gradu. Tā paša gada 1. oktobrī Veidemanis ievēlēts par jaunāko asistentu pie ķīmijas technoloģijas laboratorijas. 1926. g. 1. oktobrī pārvēlēts par asistentu, 1929. g. 1. oktobrī par vecāko asistentu, 1936. g. janvarī iesniedzis ķīmijas fakultatei savu habilitacijas darbu. Tā paša gada 2. aprilī ievēlēts par privatdocentu pie neorganiskās ķīmijas technoloģijas katedras. Visu laiku darbojies arī ķīmijas fakultates izmēģinājumu un pētijumu laboratorijā. Piedalijies daudzās ekspertizēs.

Iespiestie darbi: 1) Latvijas linu ķīmiskais sastāvs. Ek 1928, 9, 449—453 (kopā ar J. Auškāpu). 2) Sērkociņu (degkociņu) labuma noteikšana. Ek 1932, 12, 474—483 (kopā ar M. Prīmani). 3) Fabriku dūmu un gāzu nelabvēlīgās ietekmes apkarošana. Ek 1936, 10, 406—410. 4) Atkritumvielu izmantošana neorganiskās ķīmijas rūpniecībā. Ek 1937, 2, 48—52. 4) Par ģipša sēra izmantošanas problemu (saīsināts habilitacijas darbs). LUR ķīm. III, 10, 1937, 385—415. 5) Atkritumģipša reducēšana ar kūdru. LFŽ 1938, 203—206. 6) Slapjās katalizes metode sērskābes ražošanai. Ek 1938, 21, 959—961.

14. **Privatdocente Katrīne Zēberga,** dzimusi 1889. g. 29. janvarī Rīgā, skolotāju ģimenē. Viņas tēvs Frīdrichs Zēbergs bija Rīgas Aleksandra un Jelgavas ģimnazijas skolotājs, māte Katrīne, dzim. Piščalkina, pirms laulības Ņižņijnovgorodas pilsētas skolas skolotāja. Pirmo izglītību baudijusi mājās, 1898. g. iestājās Rīgas Lomonosova sieviešu ģimnazijā, ko beigusi 1908. gadā ar zelta medaļu. Tanī pašā gadā iestājās Maskavas Augstāko sieviešu kursu dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā, vēlāk pārgāja dabaszinātņu nodaļā, ko beigusi 1915. g. ar I šķiras diplomu kā specialiste kristalografijā un mineraloģijā. Diplomdarbu „Analcima analize" iespieda 1915. g. Pēterpils Zinātņu akademijas rakstos. No 1916. g. līdz 1918. g. ieņēma ķīmiķa vietu Viskrievijas zemstvu savienības laboratorijā frontē. 1921. g. ievēlēta Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē par jaunāko asistenti pie kristalografijas un mineraloģijas katedras, 1924 g. par asistenti, 1927. un 1932. g. par vecāko asistenti pie tās pašas katedras. 1937. g. iesniedza ķīmijas fakultatei

habilitacijas darbu „Granīta un gabro attiecības Korsikas iežos" un tanī pašā gadā ievēlēta par šīs fakultates privatdocenti. No 1938. gada sākuma lasa kursu „Mineralu optiskā analize" 1938. g. vasarā bijusi zinātniskā komandējumā Korsikas salā, kur savākts jauns materials Korsikas salas iežu īpatnējo attiecību tālākiem pētījumiem.

D. LEKTORI.

1. **Lektors Dāvis Blūmentāls (†),** dzimis 1871. gada 25. jūnijā Smiltenes Jaun-Bilskas Jauneļos. Tēvs Jēkabs, māte Līze, dz. Zaļkalne. Vecākiem piederējušas minētās lauku mājas, vēlāk arī linu un manufakturas veikals Smiltenē. Blūmentāls apmeklējis papriekš vietējo draudzes skolu, tad Valkas apriņķa skolu un, beidzot, Rīgas guberņas ģimnaziju. 1892. g. sāk praktizēt aptiekās Tiflisā, Bucharā un Ukrainā. 1895. g. noliek aptiekara palīga eksamenu pie Maskavas Universitates. Pēc triju gadu aptiekas prakses iestājas 1898. g. Tērbatas Universitatē, kur studē līdz 1900. g. farmaciju. Provizora gradu iegūst 1900. g. Maskavas Universitatē. 1902. g. nobeidz Pēterburgā bakterioloģijas un uztura vielu izmeklēšanas kursus. Iesākoties krievu un japāņu karam, Blūmentāls tiek iecelts par ķeizarienes Aleksandras galvenās aptiekas un Sarkanā Krusta centralās noliktavas pārzini Charbinā, kur paliek līdz 1906. gadam. No 1907. līdz 1911. g. Sarkanā Krusta sanitarmediciniskās daļas priekšnieks. 1911. g. Sarkanā Krusta centralās noliktavas priekšnieka palīgs. 1910. un 1911. g. Blūmentālu komandē uz Vāciju, Italiju, Beļģiju, Šveici un Austriju. 1910. g. ievēlēts par Pēterburgas Farmaceitu biedrības sekretaru. 1912.—1913. g. piedalas Balkānu karu sanitarā apgādē, pēc kam no jauna tiek komandēts uz Angliju, Holandi, Beļģiju, Franciju un Vāciju. 1913. gadā Blūmentāls piedalas kā Pēterburgas Farmaceitu biedrības delegats XI Starptautiskā farmaceitu kongresā Hāgā, kur nolasa referatu par pārsienamiem līdzekļiem, un pēc tam Ģentē par farmaceitu izglītību. Neražas un choleras gados Blūmentālam uzdod formēt un vadīt sanitaro kolonnu apgādi Sibirijā, Volgas un Urala apgabalos. Pasaules karam izceļoties, Blūmentālu ievēlē Krievijas armijas sanitarās apgādes specialā komitejā. 1915. g. Blūmentāla vadībā ierīko Ziemas pilī lazareti ar 1000 gultām un attiecīgiem kabinetiem un laboratorijām, kā arī viņam uzdod hospitaļu flotilijas sanitarās apgādes vadību. Kara laikā Blūmentāls ir atkārtoti sevišķos uzdevumos ko-

mandēts uz ārzemēm, galvenā kārtā sakarā ar zāļu līdzekļu apgādi armijai. 1917. g. viņš ievēlēts Izglītības ministrijas augstākās izglītības komisijā, un tai pašā gadā iecelts par Sarkanā Krusta centrālās noliktavas priekšnieku. 1919. g. Blūmentāls uzaicināts par docentu Ķīm. farmaceitiskā institutā Petrogradā un iecelts par Farmacijas vēstures muzeja priekšnieku. 1920. g. Blūmentāls atgriežas Latvijā un tiek iecelts par Sarkanā Krusta direktoru, uzņemoties arī Sarkanā Krusta žurnala rediģēšanu. Sākot ar 1920. g. 21. dec. Blūmentāls ievēlēts par I šķiras lektoru farmacijas vēsturē pie L. U. ķīmijas fakultates, kādu vietu ieņem līdz 1922. g. 11. okt., kad uz paša lūguma tiek atsvabināts no lekciju lasīšanas. 1922. g. Blūmentāls ieskaitīts aktivā kara dienestā Kara sanitarā pārvaldē. Tai pašā gadā apstiprināts farmaceita plkv-ltn. dienesta pakāpē un iecelts par kara farmacijas daļas priekšnieku. 1924. g. viņš paaugstināts par farmaceitu pulkvedi un 1925. g. pārdēvēts par kara farmacijas inspektoru; 1931. g. maksimalā vecuma dēļ atvaļināts no kara dienesta. 1927. g. ņēmis dalību IV Starptautiskā kara farmacijas kongresā Varšavā. 1916.—1917. g. Blūmentāls ir „Фармацевтическій журналъ" redaktors Petrogradā. Latvijā viņš ierosina „Latvijas Farmaceitu Žurnala" izdošanu un ir tā pirmais redaktors (1923). Latvijas Farmaceitu b-bas pirmos gados viņš ir arī bijis tās delegats Starptautiskā farmaceitu savienībā. Blūmentāls ir bijis Baznīcas virsvaldes revizijas komisijas loceklis, Rīgas pilsētas pṛāvesta iecirkņa valdes sekretars, Atmodas (bij. Garnizona) draudzes valdes priekšsēdētāja biedrs, Doma baznīcas izdaiļošanas komisijas loceklis un Latvijas Atvaļināto virsnieku biedrības priekšsēdētāja biedrs. D. Blūmentāls miris 1937. gada 22. augustā. Viņš ir savā laikā bijis apbalvots ar vairākiem Krievijas ordeņiem: Sv. Annas III un II pak., Sv. Staņislava II pak., Sv. Vladimira IV pak., kā arī ar dažādām piemiņas medaļām un, beidzot, ar ķeizarienes zelta gredzenu ar valsts ģerboni un briljantu. Bez tam D. Blūmentālam ir piešķirti arī Bulgārijas, Serbijas un Melnkalnes ordeņi un 1928. gadā Polijas Zelta krusts „Par nopelniem" Latvijas valdība viņam piešķīrusi Triju Zvaigžņu ordeņa III pakāpi.

Iespiestie darbi: 1) Beiträge für Bestimmung der Güte von Verbandstoffen. CR du XI-me Congrès international de Pharmacie. La Haye, 1913, T. I, 511—513. 2) Проектъ программы и нѣкоторые матеріалы для составленія исторіи фармаціи въ Россіи. Фармацевтическій журналъ. 3) Матеріалы по исторіи фармаціи въ Россіи. Фармацевтическій журналъ. 55, 1916, 21—23.

Latvijas farmacijas vēstures pamatvilcieni. LFŽ 1, 1923, 1—2, 15 lpp. 5) Latvijas farmacijas iekārta. LFŽ 1, 1923, 45—54. 6) Jaunais muitas tarifs. LFŽ 1, 1923, 60—62. 7) Par gāzēm kā karošanas līdzekļiem un aizsardzību pret viņām. LFŽ 2, 1924, 74—81. 8) Jauni ceļi kara vešanā. LFŽ 3, 1925, 1—2, 9 lpp. 9) Par pretgāzu līdzekļiem. LFŽ 3, 1925, 133—136. 10) Über die Zolltariffrage in Lettland. CR du 1-er Congrès pharmac. des délégués des Etats Baltiques. 1926, 107—111. 11) Patentmittel und Reklame. CR du 1-er Congrès pharmac. des délégués des Etats Baltiques, 1926, 93—102. 12) Über die Federation der Pharmazeuten Finnlands, Estlands, Litauens und Lettlands. CR du 1-er Congrès pharmac. des délégués des Etats Baltiques, 1926, 124—125. 13) Die Bildungsfrage der Pharmazeuten. LFŽ 4, 1926, 18—20. 14) Profesionalā ētika. LFŽ 4, 1926, 64—66. 15) Bakterijas kā modernākais kaujas līdzeklis. LFŽ 5, 1927, 108—109. 16) Kādas prasības uzstādamas aptiekas stikla, termometru un gumijas piederumu pārbaudīšanā. LFŽ 5, 1927, 196—201. 17) Materiali farmacijas vēsturei. LFŽ 5, 1927, 1—4, 6—12; 6, 1928, 2, 4, 7, 8, 10, 12; 7, 1929, 6—12; 8, 1930, 1, 3—6, 8—12; 9, 1931, 1, 3, 5, 7—10 (apm. 240 lpp.). 18) Luizits. LFŽ 6, 1928, 22—25. 19) Pilsgalma aptiekara Ārenda Klasena fon Stellingsverfft'a loma pie cara Jāņa Briesmīgā. LFŽ 12, 1934, 3—4, 12 lpp. 20) Vai mūsu profesionalā ētika apdraudēta? LFŽ 12, 1934, 133—136. 21) Atpakaļ pie racionalās farmacijas. LFŽ 12, 1934, 221—224. 22) Aptiekai jāsien ciešākas sadarbības saites ar zemkopību. LFŽ 12, 1934, 351—352. 23) Karš un kaujas nozāļu līdzekļi. LFŽ 14, 1936, 10—12; 15, 1937, 1—9, 111 lpp.

2. **Bij. lektors Jānis Priede,** dzimis 1872. g. 31. decembrī Valgundes pagastā, Kurzemē. Mācijies pagasta skolā, tad beidzis Jelgavas ģimnaziju, studējis Pēterpils Universitatē dabaszinību nodaļā un kursu beidzis 1903. g. Līdztekus klausijies arī prof. Leshafta kursos. Pēc studiju nobeigšanas darbojies dažās valsts, komunalās un privatās vidusskolās, kur mācijis fiziku, ķīmiju, kosmografiju, ģeografiju, matematiku un vācu valodu. Priekš kara 8 gadus uzturējis privatu sieviešu ģimnaziju Jelgavā. L. U. ķīmijas fakultatē 1919./20. m. g. pagaidām bijis par lektoru kristalografijā un mineraloģijā.

E. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents Arvīds Cīrulis,** dzimis 1904. g. 7. augustā Lazdonas pagasta Žīveņu mājās. Vecāki Jānis un Ieva, dzim. Ūdris, zemkopji. No 1913. līdz 1916. g. Cīrulis apmeklējis Praulienas pagasta skolu un no 1916. līdz 1919. g. Madonas realskolu. 1919. g. rudenī iestājies Madonas ģimnazijā un 1923. g. pavasarī to beidzis. 1923. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē, 1927. g. rudenī iestājies par papildu darbinieku Zemkopības ministrijā, kur strādājis pie augsnu analizēm un mākslīgo mēslu

kontroles. Ķīmijas fakultati pēc „A programas beidzis 1931. g. pavasarī. Sākot ar 1930. g. 1. septembri bijis subasistents organiskā un analitiskā ķīmijā, no 1931. g. 15. nov. līdz 1932. g. 1. jūnijam asistenta vietas izpildītājs kvantitativā analitiskā laboratorijā, bet no 1932. g. 1. jūnija līdz 1934. g. 1. sept. subasistents pie prof. Fišera. 1934. g. 1. sept. ievēlēts par jaunāko asistentu kvalitativā analitiskā laboratorijā, 1935. g. rudenī turpat par asistentu, bet 1938. g. 1. sept. par vecāko asistentu kvantitativā analitiskā laboratorijā.

Iespiestie darbi (kopā ar V Fišeru): 1) Über das Anhydro-bis-bindon und den Chemismus der Bildung des Tribenzoylen-benzols (Truxenchinons). B. 65, 1932, 1852—1855. 2) Über die Kondensation von Isatin und 1.3-Indandion. A. 514, 1934, 261—267. 3) Über die Kondensation von Indandion-1.3 mit Aceton. A. 522, 1936, 278—284. Kopā ar M. Straumani: 4) Über das gelbe Kupfer (1)-Oxyd. ZaoCh 1935, 224, 107—112. 5) Einige neue Komplexverbindungen der Quecksilber- und der Kupferhalogenide mit aliphatischen Aminen. ZaoCh 1936, 230, 65—87. 6) Einige neue Komplexverbindungen der Quecksilberhalogenide mit den Halogeniden der aliphatischen Amine. ZaoCh 1937, 234, 17—32.

2. **Bij. vecākais asistents Maksis Copi,** dzimis 1882. gada 29. aprilī Pēterpilī kā tirgotāja Kārļa Copi dēls. Beidzis tirgotāju biedrības Petrovskas vidusskolu, studējis Rīgas Politechnikas institutā ķīmiju no 1899. līdz 1905. g. un ieguvis inženiera technologa gradu. No 1905. līdz 1919. g. bijis par ķīmiķi un direktoru vairākās fabrikās Pēterpilī. L. U. ievēlēts par asistentu ķīmijas technoloģijas laboratorijā no 1919. g. 25. IX. Vietu atstājis 1923. g. 1. oktobrī.

3. **Vecākais asistents Pauls Dauge (†),** dzimis 1866. g. 14. decembrī Rīgā kā namīpašnieka Andreja Dauges dēls. Beidzis ģimnaziju Rīgā un studējis Rīgas Politechnikas institutā ķīmiju, iegūdams inženiera technologa gradu. Pēc studiju beigšanas no 1894. g. līdz 1917. g. bijis par asistentu Rīgas Politechnikas institutā pie neorganiskās, organiskās, kvantitativās un kvalitativās analizes laboratorijām; laikā no 1908. līdz 1917. g. lasijis arī analitiskās ķīmijas kursu lauksaimniecības nodaļas studentiem. Bijis par „Chemisches Zentralblatt" un „Beilsteins Handbuch der organ. Chemie" līdzstrādnieku apm. 10 gadus. Uzbūvējis un vadijis stikla fabriku Latvijā. L. U. ķīmijas fakultatē ievēlēts par vecāko asistentu kvalitativās analizes laboratorijā no 1919. g. 17. sept. Miris 1921. g. 30. decembrī.

4. **Vecākā asistente Milda Dūmiņa-Labsvīra,** dzimusi 1900. g. 28. janvarī Vec-Bilskas muižā Valkas apriņķī. Tēvs Kārlis Labsvīrs, māte Kristīne, dzim. Ozoliņa. Pirmo izglītību baudijusi Smiltenes-Mālones pagasta skolā, vēlāk apmeklējusi tirdzniecības skolu Smiltenē un vidusskolu Valkā un Valmierā. 1919. g. rudenī iestājusies L. U. ķīmijas fakultatē, kuru beigusi 1927. gada pavasarī ar farmacijas kandidata gradu. No 1923. g. strādā kā subasistente pie ārstniecības vielu izmeklēšanas laboratorijas. Pēc kursa beigšanas 1927. g. rudenī ievēlēta par jaunāko asistenti pie farmacijas ķīmijas katedras. 1928. g. pārvēlēta par asistenti un 1937. g. par vecāko asistenti pie minētās katedras. 1937. gada rudenī ar Kr. Morberga fonda pabalstu komandēta uz Zviedriju un Norveģiju, kur iepazinusies ar pārbaudi farmacijas specialitatēs Skandinavijas valstīs un zivju eļļas ražošanu un labvērtības noteikšanu Norveģijā.

Iespiestie darbi: 1) Par kvantitativo teobromina noteikšanu teobromina natrija salicilatā. LFŽ 1932, 179—182. 2) Par sila priedes skuju eļļu. LFŽ 1936, 363—368. 3) Zivju eļļas ražošana un novērtēšana Norveģijā. LFŽ 1938, 151—157.

5. **Vecākā asistente Olga Grauze-Lāce,** dzimusi 1897. g. 7. novembrī Rīgā. Tēvs Mārcis, māte Marija, dzim. Upīte. Apmeklējusi Rīgas Latv. biedrības 4-kl. skolu un pēc tam V Maldoņa siev. ģimnaziju. 1915. g. viņa aizbraukusi uz Maskavu, kur 1916. g. pavasarī beigusi Protopopovas siev. ģimnaziju; tā paša gada rudenī iestājusies Maskavas Komercinstituta techniskā nodaļā. 1920. g. augustā viņa atgriezusies Latvijā un iestājusies L. U. ķīmijas fakultatē, kuru beigusi 1927. g. janvarī ar inženiera ķīmiķa gradu. 1929. g. septembrī viņa beigusi arī farmacijas nodaļu ar farmacijas kandidata gradu. Sākot ar 1921. g. strādājusi Volfšmita akc. sab. rauga fabrikā par laboranti. 1927. g. septembrī Grauze ievēlēta par jaun. asistenti, 1928. g. par asistenti un 1935. g. par vecāko asistenti pie farmakognozijas instituta. 1936. gada rudenī Universitate viņu komandē uz Šveici, kur viņa vienu semestri strādā Cīriches Techniskās augstskolas organiskās ķīmijas laboratorijā pie prof. L. Ruzicka, iepazīstoties ar organiskās ķīmijas spec. fitoķīmijas darba metodēm un paņēmieniem. Atpakaļceļā 1937. gada pavasarī viņa apmeklē arī abas Rivjeras, lai iepazītos ar Vidusjūras apgabala floru, it sevišķi farmakofloru.

Iespiestie darbi: 1) Der Gehalt der in Lettland eingesammelten Blätter von Arctostaphylos uva ursi Sprengel und der Einfluß der Jahreszeiten auf die

Bestandteile derselben. LUR ķīm. II, 1935; LFŽ 1935. 2) Sēra un amonija sulfata mēslojuma ietekme uz gaistošās eļļas saturu sinepju sēklās. LFŽ 1937.

6. **Bij. vecākais asistents Marģers Gūtmanis,** dzimis 1885. g. 26. decembrī Vidzemē, Mores pagastā. 1904. g. nobeidzis Pliskavas ģimnaziju, 1914. g. Katrīnas II Kalnu institutu Pēterpilī ar I šķiras diplomu un kalnu inženiera gradu. L. U. ķīmijas fakultatē ievēlēts par jaunāko asistentu 1920. g. pie ģeoloģijas un mineraloģijas katedras, par asistentu 1921. g. un par vecāko asistentu 1924. g. un šo amatu izpildijis līdz 1929. g. 25. novembrim, kad aizceļojis uz Argentīnu. Sk. arī LUX, 134. lpp.

7. **Vecākais asistents Edvīns Iegrīve,** dzimis 1878. g. 28. maijā Jelgavā kā grāmattirgotāja Jāņa un Amālijas, dzim. Krigeres, dēls. Beidzamos studiju gadus Rīgas Polit. institutā 1904.—1906. g., būdams par privatasistentu pie docenta O. Luca, nostrādā savu zinātnisko diplomdarbu un ķīmijas nodaļu nobeidz 1906. g. ar inženiera technologa gradu. 1929. g. Latvijas Universitatē iegūst Dr. chem. gradu. Piešķirta Triju Zvaigžņu ordeņa IV pakāpe. Plašākas ziņas sk. LUX, 135. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 135. lpp.): 8) Über zwei empfindliche Farbnachweise für Kobalt. ZanalCh 1930, 82, 150—152. 9—12) Reaktionen und Reagenzien zum Nachweis organischer Verbindungen I—III. ZanalCh 1932, 89, 121—124; 1933, 95, 323—326 un 1935, 100, 31—35. 13) Über einen neuen Farbnachweis für Magnesium. ZanalCh 1937, 108, 14—16. 14) Zum Nachweis von Aluminium mittels Eriochromcyanins R. ZanalCh 1937, 108, 268—269. 15) Reaktionen und Reagenzien zum Nachweis organischer Verbindungen IV ZanalCh 1937, 110, 22—24. 16) Zum mikrochemischen Nachweis einiger Phenole. Mikrochemie 1937, XXIII, 173—175. 17) Zum Nachweis von Methylalkohol. Mikrochimica Acta 1937, II, 339—331.

8. **Vecākais asistents Oskars Jirgensons,** dzimis 1895. g. 5. augustā Alojas pagasta Pūķu mājās. Vecāki zemkopji, tēvs saucas Tenis Lūsis, māte Kristīne, dzim. Jirgensone. Bērnībā adoptēts mātes māsai Jūlijai, mainot uzvārdu Lūsis par Jirgensonu. No Alojas draudzes un Mazsalacas ministrijas skolas Jirgensons pāriet uz Valmieras tirdzniecības skolu, kuru beidz 1913. g. Pēc tam mācās Bjelostokas komercskolā, un kara apstākļu dēļ beidz Pliskavas komercskolu 1916. gadā. Tanī pašā gadā uzsāk studijas Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā. 1917. g. beidz kara meteoroloģijas un gāzu kursus Maskavā un dien krievu armijā. 1918. g. turpina studijas Baltijas Techniskā augstskolā un strādā pie prof. Fišera kā priekšlasijumu subasistents. 1919. g. jūnijā iestājas Lat-

vijas armijā. No 1919. līdz 1925. g. Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē subasistents pie organiskās un analitiskās ķīmijas katedras. 1924. g. beidz fakultati ar inženiera ķīmiķa gradu. No 1924. g. okt. līdz 1925. g. dec. izpilda gāžu inženiera pienākumus Kara ministrijas Bruņošanās pārvaldē. 1925. g. okt. ievēlēts par jaunāko asistentu pie kvalitativās analitiskās laboratorijas, 1927. g. par asistentu un 1936. g. par vecāko asistentu. No 1925. g. līdztekus Universitatei nodarbojas arī Bruņošanās pārvaldes laboratorijā kā specialists pie ķīmisko kauju vielu un to pretlīdzekļu pētīšanas. No 1929. g. lasa ķīmijas kaujas vielu kursu ķīmiskā dienesta virsnieku kursos. Ar 1936. g. lasa ķīmisko kaujas vielu kursu ķīmijas fakultatē, ķīmijas, medicinas, veterinarmedicinas fakultatu studentiem, kā arī vada seminaru šinī priekšmetā. 1935./36. un 1936./37. m. g. Universitates padomē asistentu pārstāvis.

9. **Bij. vecākais asistents Teodors Lejiņš,** dzimis 1889. g. 15. novembrī Zasas pagastā Kurzemē. Studējis Tērbatas Universitatē farmaciju un ieguvis provizora gradu 1917. g.; pēc tam no 1918. līdz 1921. g. bijis par asistentu Pēterpils Kara medicinas akademijā. L. U. ķīmijas fakultatē ievēlēts par asistentu pie farmacijas ķīmijas katedras 1920. g., par vecāko asistentu 1923. g. Bijis par asistentu pārstāvi ķīmijas fakultatē 1923./24. m. g. Atlūdzies, skaitot no 1926. gada 15. sept.

10. **Bij. vecākais asistents Kārlis Neimanis,** dzimis 1884. g. 28. jūnijā Rīgā kā ierēdņa Pētera Neimaņa dēls. Pabeidzis Rīgas pilsētas realskolu, no 1903. līdz 1909. g. studējis ķīmiju Rīgas Politechnikas institutā un ieguvis inženiera technologa gradu. No 1909. līdz 1912. g. bijis par skolotāju Samaras ģimnazijā un realskolā, pēc tam no 1912. līdz 1917. g. par inženieri ķīmiķi Sergijevas eksplozivo vielu fabrikā Samarā, kur iekārtojis jaunu tetrila nodaļu. 1918. gadā ieņēmis fabrikas inspektora vietu Altajā, 1919. g. bijis par Vladivostokas pulvera fabrikas mechanisko darbnīcu priekšnieku, 1920. g. iecelts par docentu eksplozivo vielu ķīmijā Uralu Kalnu institutā. L. U. ķīmijas fakultatē ievēlēts par asistentu pie vispārējās ķīmijas katedras mediķiem un vet. mediķiem no 1921. g. 1. janvara, par vec. asistentu turpat no 1924. g. 10. febr. Atlūdzies no dienesta, skaitot no 1925. g. 15. oktobra. Neimanis piedalijies 2 slāpekļskābes, 1 trotila un 1 tetrila fabrikas projektēšanā un celšanā.

11. **Vecākais asistents Paulis Nuka (Nukke)** (†), dzimis 1890. g. 14. maijā Rīgā, kur viņa vecākiem Ādamam un Annai, dzim. Reinfeldei, piederēja neliela dārzniecība. Beidzis Nikolaja ģimnaziju Rīgā, studējis Rīgas Politechnikas institutā ķīmiju un ieguvis 1914. g. inženiera technologa gradu. 1914.—15. g. bijis par asistenta v. i. R. P. institutā pie organiskās ķīmijas laboratorijas. L. U. ievēlēts 1920. g. par asistentu kvantitatīvās analizes laboratorijā un 1923. g. turpat par vecāko asistentu. Sk. LUX, 142. lpp. Miris 1938. g. 12. jūnijā.

Iespiestie darbi: 1) Praktiskie darbi kvantitatīvā analizē. 1932², 52 lpp. 2) Zur Kenntnis der Fluoride des Mangans. ZallgCh 1929, 180, 235—240. 3) Mangana gulsnēšana mangana fosfata veidā. LUR ķīm. II, 1931, 1—23. 4) Zur Löslichkeit des Nickeldimethylglyoxims. ZanalytCh 1932, 91, 29—32.

12. **Vecākā asistente Irina Robežniece,** dzimusi 1897. g. 20. jūlijā Pēterpilī. Tēvs Andrejs, dzim. 1860. g. 11. II, mir. 1918. g. 8. VIII; māte Līna, dzim. Andersone, dzim. 1860. g. 20. XII, mir. 1930. g. 28. VII. No 1909. g. apmeklē Pēterpils Konservatoriju; 1917. g. kā eksterne pie Pēterpils apriņķa iegūst gatavības apliecību. 1917. gadā iestājas Pēterpils Universitates fiziko-matematikas fakultatē, bet 1918. g. studijas pārtrauc tēva nāves dēļ. 1918.—1920. g. strādā kā skolotāja Pliskavas guberņā un Valkas apriņķī. 1920. g. rudenī iestājas L. U. ķīmijas fakultatē, kuras farmacijas nodaļu beidz 1926. gadā. No 1923. g. līdz 1926. g. strādā kā subasistente, bet no 1926. g. kā asistente pie uztura vielu ķīmijas katedras. 1931. g. vasarā papildinas organiskajā kvantitativajā mikroķīmijā pie A. Frīdricha Vīnē. 1937.—1938. māc. gadā komandēta zinātniskiem nolūkiem uz ārzemēm: no 1937. g. 15. augusta līdz 20. decembrim strādā prof. H. v. Eulera bioķīmijas institutā Stokholmā un no 1938. g. 15. janvara līdz 15. jūlijam prof. A. v. Szent-György bioķīmijas institutā Segedā.

Iespiestie darbi: 1) Par jodometriskām metodēm piena cukura noteikšanai pienā un piena preparatos. LUR ķīm. II, 7, 1933. 2) Piezīmes par metilalkohola pierādīšanu etilalkoholā. LFŽ 1934, 3. 3) Miltu tauku skābes grads. LUR ķīm. III, 11, 1937. 4) Tauku rezorpcija tievajās zarnās pēc Verzara instituta pētijumiem. LFŽ 1937. 5) H. v. Euler, M. Malmberg, I. Robežnieks, F. Schlenk. Cozymase als wasserlösliches Vitamin. Naturwissenschaften 1938, 26, 45. 6) H. v. Euler, H. Heiwinkel, M. Malmberg, I. Robežnieks, F. Schlenk. Zur Kenntnis der Cozymasebilanz im Rattenkörper. Arkiv f. Kemi 1938, B. 12 A, 25. 7) Dioxymaleinsäure und Peroxydase. ZphysiolCh 1938, 255, 255. 8) Kritische Beobachtungen zur Vitamin P-Frage. Z. f. Vitaminforsch. 1938/39, 8, 27. 9) Dzīvnieku šū-

niņas elpošanas mechanisms pēc A. v. Szent-Györgyi. LFŽ 1938, 11. 10) Vitamini P un Bv. LFŽ 1939, 2.

13. **Vecākais asistents Viktors Šķilters,** tēva Leonarda un mātes Annas, dzim. Sprances, trešais dēls, dzimis 1896. g. 1. maijā Limbažos. Tēva amats kalējs. Sk. LUX, 142—143. 1920. g. rudenī Šķilters iestājies L. U. ķīmijas fakultatē, kuru nobeidzis 1927. g. ar farmacijas kandidata gradu; no 1923. līdz 1927. g. septembrim ir subasistents, no 1927. g. sept. jaunākais asistents, no 1928. g. sept. asistents un no 1935. g. vecākais asistents pie praktiskās farmacijas katedras. Par darbu „Daži dati par cilvēka zarnu parazitu izplatīšanos Latvijā (sevišķi Latgalē)" apbalvots ar Kulturas fonda prēmiju. Kā Latvijas brīvības cīņu dalībniekam Šķilteram piešķirta Latvijas atbrīvošanas kara piemiņas zīme.

Iespiestie darbi: 1) Limbažu pilsētas dzeramais ūdens. LFŽ 1929, 5 un 6, 208—213 un 235—245. 2) Vienkāršs un lēts stativs sarkano asins ķermenīšu grimšanas ātruma noteikšanas caurulītēm. LFŽ 1935, 5, 197. 3) Svešķermeņi zirga kuņģī. LFŽ 1935, 8, 313—318. 4) Daži dati par cilvēka zarnu parazitu izplatīšanos Latvijā (sevišķi Latgalē). LUR ķīm. III, 5, 1936, 145—228. 5) Vai kuņģa sulas sastāvs ietekmē galvas matu izkrišanu? LFŽ 1937, 2, 83—87.

14. **Vecākais asistents Arvīds Šmits,** dzimis 1894. g. 6. maijā kā Ternejas pag. Ķeiļu māju īpašnieka dēls. Tēvs Pēteris, dzimis 1854. g. Jeru pag. Aņģos, miris 1921. g. Māte Emīlija, dzim. Alberte, no Rūjienas pag. Elmetes mājām, dzim. 1861. g., mirusi 1937. gadā. Izglītību ieguvis Rūjienas draudzes skolā (1903.—1907.) un A. Ķeniņa realskolā Rīgā (1907.—1912.). 1912. gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā; 1915. g. rudenī uz īsu laiku iestājies Pēterpils Technoloģijas institutā, bet jau tā paša gada novembrī atjaunojis studijas Rīgas Politechnikā Maskavā. 1920. g. aprilī atgriezies Rīgā, kur pāris mēnešus bijis par subasistentu Latvijas Augstskolas ķīmijas fakultatē. Tad līdz 1921. g. pavasarim strādājis Zemkopības ministrijas kurinamā komisijā kā techniķis. Pēc tam strādājis privatos uzņēmumos. 1922. gada rudenī atkal iestājies L. U. ķīmijas fakultatē, kur studijas beidzis 1923. g. decembrī ar inženiera ķīmiķa gradu. 1924. g. rudenī ievēlēts par jaunāko asistentu pie analitiskās laboratorijas, 1926. g. par asistentu, bet 1929. g. par vecāko asistentu pie koloidu ķīmijas laboratorijas.

Iespiestie darbi: 1) Ein Beitrag zur Darstellung des Goldsols durch Reduktion mit Wasserstoff. KollZ 1931. 2) Kopā ar prof. V. Fišeru par analitiskiem

tematiem 7 publicējumi (sk. prof. V Fišers). 3) Kopā ar prof. A. Janeku par koloidķīm. jautājumiem 3 darbi (sk. prof. A. Janeks).

15. **Vecākais asistents Kārlis Voldemārs Štāls,** dzimis 1889. g. 5. aprilī Rīgā. Viņa tēvs Mārtiņš (1865.—1910.), dzimis Siguldas pagasta Apiņos, māte Anna, dzim. Liepiņa (1862.—1895.), no Cēsīm. Tēvs bija tirgotājs un daudz strādāja latviešu saimnieciskās dzīves nostiprināšanas labā. Tas bija galvenais dibinātājs un valdes priekšnieks Rīgas Tirgotāju savstarpīgā kreditbiedrībā. Skolas gaitu Voldemārs Štāls iesāk, apmeklējot Rīgas pilsētas savienotās pirmmācības skolas. 1902. gadā iestājas Mironova komercskolā Rīgā un 1908. gadā to pabeidz. 1908. gadā imatrikulējies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā, kuru kara laikā pabeidz Maskavā 1917. g. ar pirmo šķiru, iegūdams inženiera technologa gradu. Sk. LUX, 143—144. Sākot no 1921. gada janvara strādā Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē, kur ievēlēts vispirms par pagaidu asistentu, bet 1925. g. par vecāko asistentu. Līdz 1932. gada pavasara semestrim vada praktisko darbu grupu kvalitativā analizē lauksaimniekiem, bet sākot no tā paša gada rudens semestra vada ķīmijas praktikuma grupu mediķiem un veterinarmediķiem. Ārpus darba laboratorijā vada seminarus analitiskā, neorganiskā un organiskā ķīmijā. 1936. gada aprilī iegūst ķīmijas doktora gradu Latvijas Universitatē, aizstāvot disertaciju „Kvantitativi pētijumi par borskābes un spirta liesmas reakciju un mazu bora daudzumu ātra kvantitativa noteikšana" Ir biedrs „Deutsche Chemische Gesellschaft"

Iespiestie darbi: 1) Kvantitativi pētijumi par borskābes un spirta liesmas reakciju. LUR ķīm. I, 1930, 369—400. 2) Mazu borskābes daudzumu ātra kvantitativa noteikšana pēc liesmas krāsošanās spilgtuma. LUR ķīm. I, 1930, 401—401. 3) Quantitative Untersuchungen über die Borsäure-Alkohol-Flammenreaktion. ZanalCh 1931, 83, 268—289. 4) Schnelle Bestimmung kleiner Borsäuremengen durch die Intensität der Flammenfärbung. ZanalCh 1931, 83, 340—344. 5) Herstellung carbonatfreier Natronlauge. ZanalCh 1934, 97, 86—89. 6) Aus der Laboratoriumspraxis. ChZtg 1934, 58, 682. 7) Beiträge zur Borsäure-Alkohol-Flammenreaktion. ZanalCh 1935, 101, 342—347. 8) Schnelle Bestimmung kleiner Bormengen durch die Intensität der Flammenfärbung (II Mitteilung). ZanalCh 1935, 101, 348—356.

16. **Vecākais asistents Nikolajs Šteinbachs (†),** dzimis 1866. g. 13. janvarī Rīgā. Beidzis Rīgas pilsētas ģimnaziju, no 1889. līdz 1899. g. studējis ķīmiju Rīgas Politechnikas institutā un ieguvis inženiera ķīmiķa gradu. No 1899. līdz 1917. g. bijis par asistentu R. P.

inst. kvantitatīvās analizes laboratorijā. L. U. ķīmijas fakultatē ievēlēts 1919. g. par vecāko asistentu tai pašā laboratorijā un šo amatu ieņēmis līdz 1931. g. 1. VII, kad pensionēts. Miris 1932. gadā.

Iespiests darbs (kopā ar prof. V Fišeru): Eine neue titrimetrische Bestimmung der Nitrite und eine Trennung der salpetrigen und der Salpetersäure. ZaoCh 1912, 78, 134—140.

17. **Bij. asistents Jānis Blaus,** dzimis 1902. g. 29. jūnijā Ērgļu pagastā Cēsu apriņķī kā rakstnieka Pētera Blaua dēls. Pirmo izglītību baudijis mājās, pēc tam no 1911. līdz 1914. g. mācijies Dubultu ģimnazijā, tad Rīgas pilsētas realskolā un pēc tās evakuacijas Latv. izglītības biedrības vidusskolā līdz 1918. g., kad iestājies Latvijas Pagaidu valdības skolnieku rotā, bet 1919. g. ģenerała Baloža brigades studentu bataljonā, ar kuru piedalijies atbrīvošanas cīņās; 1919. g. 7. XI ieskaitīts Kara skolā par kadetu, bet drīz demobilizējies. Beidzis vidusskolas kursu 1920. g., iestājies L. U. ķīmijas fakultatē un 1933. g. ieguvis inženiera ķīmiķa gradu. Bijis par subasistentu pie neorganiskās ķīmijas technoloģijas katedras no 1930. g. 1. I līdz 1934. g. 30. IX, tad par jaunāko asistentu pie neorganiskās ķīmijas katedras līdz 1936. g. 31. X un par asistentu turpat līdz 1938. g. 10. XI. Bijis ārzemju komandējumā ar vācu Humbolta stipendiju 1937./38. m. gadā.

Iespiestie darbi: 1) Benzola iegūšana no deggāzes. LFŽ 1936, 4—11. 2) Vienkārša metode pulverveidīgu vielu liofilijas noteikšanai. LUR ķīm. III, 1937, 433—437.

18. **Asistents Jānis Hochbergs,** dzimis 1904. g. 7. jūlijā Rīgā tirgotāja Jāņa un Emmas, dzim. Krūmiņas, ģimenē kā vecākais dēls. 1913. g. iestājies Mironova komercskolā Rīgā, kuru apmeklējis līdz 1915. g., kad skola evakuējās. 1916. g. rudenī turpina mācības Rich. Gegera komercskolā Rīgā, kur mācas līdz 1919. g. janv., kad lielinieku vara šo skolu slēdz. 1919. g. rudenī iespējams izglītību turpināt Rīgas pilsētas I vidusskolas realā nodaļā, kuru absolvē 1923. gadā. 1923./24. māc. g. rudens semestrī Hochbergs iestājas L .U. ķīmijas fak. ķīmijas nodaļā un kursu ļoti sekmīgi beidz 1933. g. pavasarī ar inženiera ķīmiķa gradu. No 1927. g. darbojas fotoķīmijas laboratorijā kā subasistents, bet 1929. g. kā subasistents pie fizikalās ķīmijas katedras līdz 1933. g. rudenim, kad izpilda aktivo kara dienestu, un 1934. g. rudenī pēc virsnieku vietn. kursu beigšanas ievēlēts par jaunāko asistentu pie fizikalās ķīmijas ka-

tedras. 1936. g. ievēlēts par asistentu pie tās pašas katedras. Vada praktiskos darbus un seminaru fizikalā ķīmijā un praktiskos darbus fotoķīmijas laboratorijā. 1939. g. janvarī komandēts zinātniskā nolūkā uz Vāciju.

Iespiestie darbi (kopīgi ar prof. A. Petrikalnu): 1) Uber den Raman-Effekt. ZphysCh 1929, 3, 217—228. 2) Zum Ramaneffekt hochschmelzender Substanzen. ZphysCh 1929, 59, 114—116. 3) Über den Raman-Effekt der Cyangruppe. ZphysCh 1930, 8, 440—444. 4) Die Molekularspektra einiger Indium und Gallium-Halogenide. ZphysCh 1933, 86, 214—230.

19. **Asistents Arnolds Jirgensons,** dzimis 1906. g. 2. decembrī Ādažu pag. „Strēlniekos" Tēvs Frīdrichs un māte Anna, dz. Mence, tanī laikā minētās saimniecības mazmājā nodarbojās ar piena pārstrādāšanu, kā arī piena un piena produktu tirdzniecību. 1910. g. vecāki pārcēlās uz dzīvi Rīgā, kur A. Jirgensons apmeklē 7 g. vecumā V Olava komercskolu, bet kad, uznākot pasaules karam, vecāki atgriezās Ādažu pagastā, kur rentē lauku mājas, pārtrauktās skolas gaitas turpina Carnikavas pagastskolā. Vācu okupacijas laikā vecāki pārvietojās uz dzīvi Zemgalē, Lielbērzes pag., un šinī laikā Jirgensonam jāpārtrauc skolas gaitas uz 3 gadiem. 1919. g. izglītību viņš turpina pašmācības ceļā un gadu vēlāk iestājas Jelgavas realģimnazijas 6. pamatskolas klasē. Pēc pāris gadiem viņš pāriet II valsts vidusskolā, ko beidz 1925. gadā pēc realā tipa programas. Tanī pašā gadā Jirgensons iestājas L. U. ķīmijas fakultatē, ko beidz ar inženiera ķīmiķa gradu 1932. g. Jau 1927. g. viņš ievēlēts ķīmijas fakultatē par subasistentu pie analitiskās ķīmijas laboratorijas, bet dažus gadus pēc augstskolas beigšanas par jaunāko asistentu pie ķīmijas kvalitativās laboratorijas lauksaimniekiem un 1938. g. turpat par asistentu.

Projektējis, iekārtojis un ievadijis darbā ķīmisku fabriku pie Latvijas Piensaimnieku centralās savienības kazeina, mākslīga raga (galalita) un dažādu technisku produktu ražošanai. Šī organizacija vairākas reizes Jirgensonu komandējusi uz ārzemēm iepazīties ar jaunākiem ķīmijas un technikas sasniegumiem.

Iespiestie darbi: 1) Über Isomerisationsprodukte der Pyridinsalze ungesättigter Säuren. J. Liebigs Annalen der Chemie 1933, 307—310 (kopā ar O. Lucu un R. Kleinu). 2) Die Koagulation stark solvatisierter Sole durch organische Stoffe und Salze, VII (kopā ar Br. Jirgensonu). KollZ 1936, 76, 182—187. 3) Zinātne un valsts. Burtn 1934, 111—117. 4) Mākslīgi izgatavotas plastiskas masas. Ek 1938, 201—204. 5) Vilna no piena. LFŽ 1938, 425—429. Bez tam vairāki raksti žurnalos Daba un Burtnieks..

20. **Bij. asistents Fricis Kronbergs,** dzimis 1898. g. 2. novembrī Izviedes muižā, Kurzemē. Mācijies Liepājas Nikolaja ģimnazijā līdz 1915. g., bet kara apstākļu dēļ to nenobeidzis; izturējis abiturijas pārbaudijumus Liepājas valsts vidusskolā 1922. g. No 1923. līdz 1928. g. studējis ķīmiju L. U. un ieguvis inženiera ķīmiķa gradu. No 1925. līdz 1928. g. bijis par subasistentu pie organiskās ķīmijas technoloģijas katedras šķiedrvielu un krāsvielu ķīmijas nozarēs, no 1928. līdz 1930. g. turpat par jaun. asistentu. Sk. LUX, 139. lpp. No 1930. līdz 1934. g. Kronbergs bijis par asistentu. Atbrīvots no dienesta 1934. g. 15. VI. Par sacensības darbu „Sīkrūpniecībai piemērotas audumu izraibošanas metodes krāsās" 1927. g. saņēmis I godalgu. Bijis zinātniskā komandējumā Vācijā un Francijā ar Kulturas fonda pabalstu 1930.—31. g.

Iespiests darbs: Dažu saslapinātāju un biezēkļu ūdens šķīdumu virsmas spriegumi. LUR ķīm. II, 1934, 385—398.

21. **Asistents Roberts Sīmanis (†),** Kārļa dēls, dzimis 1889. g. 28. martā Nītaurē, Vidzemē. Beidzis Aleksandra ģimnaziju Rīgā un studējis ķīmiju Rīgas Politechnikas institutā un 1915. g. ieguvis inženiera technologa gradu. No 1915. līdz 1917. g. bijis par asistenta v. i. Rīgas Politechnikas instituta kvalitatīvās analizes laboratorijā, no 1917. līdz 1918. g. par inženieru municijas fabrikā Maskavā. Latvijā atgriezies 1918. g. un bijis par skolotāju II Rīgas pilsētas ģimnazijā. L. U. ķīmijas fakultatē apstiprināts par asistentu pie neorganiskās ķīmijas katedras no 1919. g. 25. septembra. Ņēmis dalību laboratorijas noorganizēšanā, bijis līdzstrādnieks pirmai Konversacijas vārdnīcai un Zinātniskās terminoloģijas vārdnīcai, sevišķi interesējies par zinātniskiem terminiem ķīmijā. Miris 1921. g. 1. janvarī.

Iespiesta grāmata „Uzdevumi praktiskiem darbiem neorganiskā ķīmijā" 1921, 52 lpp.

22. **Bij. asistents Alfrēds Šiliņš,** dzimis 1892. g. 5. janvarī Rīgā kā namsaimnieka Jāņa Šiliņa dēls. Beidzis Rīgas Aleksandra ģimnaziju un sācis studēt ķīmiju Rīgas Politechnikas institutā 1911. g., bet pilnu kursu beidzis L. U. 1921. g. ar inženiera technologa gradu. 1919. g. vasarā bijis Latvijas atbrīvošanas armijā, bet no 1920. g. piekomandēts L. Augstskolas ķīmijas fakultatei, kur bijis par subasistentu pie neorganiskās un organiskās ķīmijas katedrām. Ievē-

lēts par jaun. asistentu 1922. g. pie organiskās ķīmijas katedras, par asistentu no 1923. g. Atstājis dienestu 1928. g. 1. sept.

23. **Jaunākais asistents Laimonis Bajārs,** dzimis 1908. g. 24. jūnijā Somijā, Vīpuri kā Friča Bulļa un Marijas, dzim. Bucītes, dēls. Tēvs pasaules karā pazudis bez vēsts, mātes laulība šķirta un tā apprecējusies otrreiz ar Jāni Bajāru, kas arī Laimoni Bulli adoptējis, līdz ar to piešķirot tam uzvārdu Bajārs. Kara gadus pavadijis kopā ar vecākiem Krimā un Latvijā atgriezies 1922. g. sākumā. Tā paša gada rudenī iestājies P. Dzeņa realģimnazijas II klasē. 1923. g. rudenī pārgājis uz bij. Rīgas pils. 4. vidusskolas realās nodaļas III klasi. Vidusskolu beidzis 1925. g. pavasarī un tā paša gada rudenī iestājies ķīmijas fakultatē, kuras pilnu kursu beidzis 1936. g. janvarī, iegūstot inženiera ķīmiķa gradu ar atzīmi „ļoti sekmīgi" 1931. gada aprilī ievēlēts par subasistentu pie ķīmiskās rūpniecības tehnisko un ekonomisko pamatu katedras. Šo amatu izpildijis līdz 1936. g. 1. sept., kad aizgājis kara dienestā Aviacijas pulkā. Kara dienesta laikā bijis piekomandēts arī Galvenā štaba kara saimniec. daļai. Pēc kara dienesta beigšanas 1937. g. 1. septembrī ievēlēts par subasistentu, bet kopš 1937. g. 1. nov. par jaunāko asistentu pie augstāk minētās katedras.

Iespiests darbs: Prof. C. Blacher und ing. chem. L. Bajārs. Technisches Denken und Kleintechnik. Zs d. Öster. Ing. und Arch. Ver. 1937, 41/42.

24. **Jaunākais asistents Nikolajs Brakšs,** dzimis 1905. g. 5. maijā Alsviķu pag. kā lauksaimnieka Andreja un Marijas, dzim. Žīgures, jaunākais dēls. Apmeklējis Kalncempju 6-kl. pamatskolu (1917.—1921.) un Alūksnes vidusskolu (1921.—1924.), normalo 10-gadīgo vidējās izglītības kursu nobeidzot 7 gados. 1924. g. rudenī iestājies L. U. ķīmijas fakultatē, kuras kursu beidzis 1933. g. ar inženiera ķīmiķa gradu un atzīmi „ļoti sekmīgi" 1933. g. rudenī sācis strādāt par subasistentu vispirms pie fizikalās ķīmijas, pēc tam pie analitiskās ķīmijas katedras. 1935. g. iesaukts aktivajā kara dienestā, bet pēc tam 1936. g. pirmajā pusē darbojies kā inženieris ķīmiķis Valsts elektrotechniskajā fabrikā. Ar 1936. g. 1. jūliju atkal ievēlēts par subasistentu pie analitiskās ķīmijas katedras, kur strādājis līdz 1938. g. 1. septembrim, kad ievēlēts par jaunāko asistentu pie kvalitativās analitiskās laboratorijas. Blakus augstskolas darbam Brakšs darbojies kā analitiskās ķīmijas skolotājs Rīgas Valsts technikumā.

Iespiestie darbi: M. Straumanis un N. Brakšs: 1) Der Aufbau des Zink-Cadmium-Eutektikums. ZphysCh 1935, (B) 30, 117—131. 2) Der Aufbau der Bi-Cd-, Sn-Zn-, Sn-Cd- und Al-Si-Eutektika. ZphysCh 1937, (B) 38, 140—155. 3) Über die Lösungsgeschwindigkeit des Aluminiums in Natronlauge. Korr. u. Metallsch. 1939, 15, 6—11. N. Brakšs: 4) Technika un saimniecība. Ek 1932, 17, 622—626. 5) Māksla vai technika? Dg 1932, 12, 1349—1353. 6) Elektroķīmisko rūpniecību nākotnes izredzes Latvijā sakarā ar Daugavas ūdens spēku izbūvi (L. U. 1933. g. stud. sacensībā godalgots darbs). Ek 1933, 3, 114—116 un 1933, 4, 149—152. 7) Baltijas valstu kopdarbības nozīme rūpniecībā. Ig. un latv. b-bas mēnešr. 1934, 4, 37—41. 8) Technokratija. Ek 1935, 21, 786—791. 9) Kā Vācija domā nokārtot dzinējvielu pašapgādi. Ek 1936, 9, 344—346. 10) Piezīmes par mūsdienu tehnisko izglītību. Stud 1936, 8, 183—184. 11) Kūdras ķīmiskā izmantošana. Ek 1936, 3, 121—124. 12) Ogļu „sašķidrināšanas" problema. DzV 1936, 14, 296—299. 13) Metalu produkcija 1935. g. Ek 1937, 1, 25—27. 14) Slāpekļmēslu rūpniecības stāvoklis pasaulē. Ek 1937, 7, 267—268. 15) Pagātnes un nākotnes inženieris. Stud 1937, 1, 28—30. 16) Kombinēta kūdras izmantošana enerģijas saimniecībā un rūpniecībā. Ek 1937, 19, 779—781. 17) Technikas teorija, tās pamatjautājumi un praktiskā nozīme. LFŽ 1937, 267—271 un 313—317.

25. **Bij. jaunākais asistents Jūlijs Bramanis,** dzimis 1892. g. 20. augustā Inčukalnā kā kalēja Bernarda Bramaņa dēls. Uzaudzis un apmeklējis pamatskolu Rīgā, pēc tam 3 gadus mācijies par drēbnieku, turpinādams izglītību vakarskolu kursos. Izturējis pārbaudijumu un iestājies dzelzceļa telegrafa klasēs, pēc tam kalpojis 2 gadus par telegrafistu, tad strādājis kādā ķīmijas fabrikā, tad par sekretaru pie advokata un, beidzot, pasaules kara laikā par ierēdni Nikolajevaš kuģu būvētavā Ukrainā. Izglītību turpinādams pašmācības ceļā, izturējis pārbaudijumu kā eksterns Nikolajevas realskolā par 6 un par 7 klasēm un 1918. g. ieradies Rīgā, iestājies toreizējā vācu Baltijas Techniskajā augstskolā un studijas nobeidzis L. U. 1923. g. ar inženiera ķīmiķa gradu. Ievēlēts par jaunāko asistentu ķīmijas fakultatē pie vispārējās ķīmijas katedras mediķiem un veterinarmediķiem no 1923. g. 1. X un sabijis šai amatā līdz 1927. g. 30. jūnijam.

26. **Jaunākais asistents Jānis Bungs,** dzimis 1912. g. 16. maijā Vecsvirlaukas pag. Bozēs. No 1921. līdz 1926. g. apmeklējis pamatskolu pie I Jelgavas valsts ģimnazijas, pēc tam līdz 1930. g. I Jelgavas valsts ģimnaziju un no 1930. līdz 1938. g. studējis L. U. ķīmijas fakultatē, iegūdams ķīmijas kandidata gradu. Studiju laikā strādājis Jelgavas cukurfabrikā un Valsts elektrotechniskajā fabrikā. 1937./38. m. g. bijis par subasistentu pie neorganiskās ķīmijas katedras, 1938./39. m. g. pie organiskās ķīmijas katedras. No 1939.

gada 1. marta ievēlēts par jaunāko asistentu pie kvalitatīvās analizes laboratorijas.

27. **Jaunākais asistents Pēteris Ērmanis,** dzimis 1905. g. 10. augustā Cēsu pagastā, kur vecākiem pieder lauku mājas (māte dzim. Ābols). Izglītību baudijis Cēsu pagasta pamatskolā; bet vēlāk Cēsu valsts vidusskolā, kuru beidzis 1926. g. 1926. g. iestājies Latvijas Universitates matematikas fakultates dabaszinātņu nodaļā, bet 1929. g. rudenī pārgājis ķīmijas fakultates farmacijas nodaļā, ko beidzis 1935. g. pavasarī ar farmacijas kandidata gradu. Studiju laikā strādājis prof. J. Kupča aptiekā, tad Latvijas Slimo kasu starpbiroja ķīm.-farmaceitiskā laboratorijā, bet no 1937. g. 1. februara pie Latvijas Universitates praktiskās farmacijas katedras kā subasistents. 1938. g. 27. aprilī ievēlēts par jaunāko asistentu pie praktiskās farmacijas katedras.

Iespiests darbs: „Sīkbūtnes Ķemeru dūņās" LFŽ 1938.

28. **Bij. jaunākā asistente Zelma Lejiņa,** dzim. Ungure, dzimusi 1900. g. 2. janvarī Valmieras apriņķī. Mācijusies Limbažu tirdzniecības skolā, bet pilnu vidusskolas kursu beigusi Valmieras sieviešu ģimnazijā 1918. g. Studējusi ķīmijas fakultates farmacijas nodaļā no 1919. līdz 1925. g. un ieguvusi farmacijas kandidata gradu. No 1922. līdz 1925. g. bijusi par subasistenti sākumā pie uztura vielu ķīmijas, bet vēlāk pie praktiskās farmacijas katedras; no 1926. līdz 1927. g. jaunākā asistente turpat. Atstājusi dienestu 1927. g. 1. IX.

Iespiests darbs: Ķemeru dūņas (kopā ar prof. J. Kupci). LFŽ 1926.

29. **Jaunākais asistents Jānis Meņģelis,** dzimis 1898. g. 16. septembrī Rīgā. Viņa tēvs Kārlis sākumā strādāja kā būvtechniķis, bet vēlāk vadīja saimniecību iegūtās lauku mājās Cēsu tuvumā. Māte Emīlija, dzim. Buķe. Meņģelis pēc Dannenberga sagatavošanas skolas apmeklējis Millera realskolu, Dubultu ģimnaziju, Cēsu realskolu un, beidzot, realskolu Novoņikolajevskā. Nodibinoties Tālajos austrumos Imantas pulkam, viņš iestājās tajā, un kopā ar šo pulku atgriezās dzimtenē. 1920. g. iestājies Latvijas Universitates ķīmijas fakultatē, bet, sarežģoties materialiem apstākļiem, bija spiests studijas pārtraukt. Pārtraukuma laikā strādāja Jelgavas cukurfabrikā un Latvijas Piensaimniecības centralā savienībā. Pēc dažiem gadiem izdevās studijas atjaunot un 1937. g. beigt fakultati

ar ķīmijas kandidata gradu. No 1934. g. 1. okt. darbojas kā subasistents, bet no 1937. g. 1. okt. kā jaunākais asistents pie neorganiskās ķīmijas katedras.

30. **Jaunākais asistents Bruno Persijs Ogriņš,** Jāņa un Kristīnas (dzim. Freivaldes) dēls, dzimis 1911. g. 19. septembrī Rīgā. Tēvs strādājis kā kalpotājs kantorī, bet pēc kara pārgājis dzīvot uz laukiem dzimtajā pagastā, Raunā, kur nodarbojies ar amatniecību. Skolas gaitas Ogriņš sāk Raunas pag. Grotes I pak. pamatskolā, kur mācas no 1921. līdz 1923. g.; no 1923. līdz 1925. g. mācas Raunas draudzes II pak. pamatskolā un no 1925. līdz 1929. g. Rīgas pils. I vidusskolā. 1929. g. rudenī iestājas L. U. ķīmijas fakultatē, ko beidz 1938. g. janvarī ļoti sekmīgi ar ķīmijas kandidata gradu. Vecāku grūto materialo apstākļu dēļ no 1930. g. Ogriņš strādā kā ierēdnis Nodokļu departamentā. 1935. g. maijā ievēlēts par bezalgas subasistentu pie fizikalās ķīmijas katedras un strādā analizes izmēģinājumu un pētijumu laboratorijā. 1937. g. viņš 3 mēnešus ir par subasistentu pie elektroķīmijas un silikatu technoloģijas katedrām. 1938. g. septembrī ievēlēts par jaunāko asistentu pie neorganiskās ķīmijas katedras. 1937. g. Universitate godalgo ar I godalgu sacensības darbu „Molekulsvara noteikšana lielmolekularām vielām"

Iespiestie darbi: 1) Über die Molrefraktion des Azid-Ions, kopā ar prof. A. Petrikalnu. Radiologica 1938, 3, 201—207. 2) Zur gravimetrischen Bestimmung des Molybdäns als MoO_3, kopā ar vec. doc. M. Straumani. ZanalCh 1939,

31. **Bij. jaunākais asistents Augusts Ošiņš,** dzimis 1895. g. 16. aprilī Aiviekstes pagastā. Mācijies vietējā pagastskolā, tad Jēkabpils tirdzniecības skolā un vidusskolas izglītību nobeidzis 1914. g. Zveņigorodskas komercskolā Ukrainā ar sudraba medaļu. No 1914. līdz 1916. g. studējis metalurģiju Pēterpils Politechnikas institutā, tad mobilizēts un iedalīts Konstantīna artilerijas skolā, kuru nobeidzot bijis 1. Artilerijas brigadē par virsnieku līdz 1918. g. Frontei sabrūkot nonācis Pēterpilī, tad Maskavā un atgriezies tēva mājās, kur 1919. g. noorganizējis partizanu pulciņu cīņai ar lieliniekiem, bet sagūstīts un nosūtīts uz Viļņas apgabalu; no gūsta atsvabinājies un 1920. g. 3. janvarī, izejot caur frontes līniju pie Daugavpils, ieradies atkal Latvijā un brīvprātīgi iestājies nacionalajā armijā, sākumā bijis par adjutantu Kara skolā, pēc tam par galvenās techniskās noliktavas vadītāju; demobilizējies 1921. g. un aiz-

braucis uz Latgali. 1923. g. iestājies L. U. ķīmijas fakultatē un kursu beidzis 1928. g. ar inženiera ķīmiķa gradu. Bijis par subasistentu pie vispārīgās ķīmijas katedras lauksaimniekiem un dabas zinātniekiem no 1923. g. 1. IX līdz 1931. g. 30. VI, pēc tam turpat par jaunāko asistentu. Atbrīvots no dienesta 1934. g. 15. jūnijā.

32. **Jaunākais asistents Oļģerts Ripa,** dzimis 1912. g. 21. dec. Smiltenē. Viņa tēvs Mārtiņš šeit bija kādas firmas Smiltenes nodaļas veikalvedis. Pēc bēgļu gaitām Krievijā ģimene apmetās mātes Bertas (dzim. Zōnes) mājās Valmieras pagastā. No 1920. līdz 1925. g. Ripa apmeklējis Valmieras pilsētas II pamatskolu un vēlāk Valmieras valsts ģimnaziju. 1930. g. pēc izturētiem abiturijas eksameniem viņš iestājās L. U. ķīmijas fakultatē, izvēloties studijām technoloģiju nozari. Studijas beidzis 1936. g. rudenī ar inženiera ķīmiķa gradu. No 1937. g. aprila līdz 1938. g. oktobrim viņš izpildijis kara dienestu. Kā subasistents pie šķiedrvielu un krāsvielu technoloģijas katedras strādājis no 1934. g. 15. sept. līdz 1938. g. 1. janv., kad ievēlēts par jaunāko asistentu. 1936. g. saņēmis I godalgu par studiju darbu „Mākslīgo šķiedrvielu loma tekstilrūpniecībā"

33. **Bij. jaunākā asistente Marta Katrīna Skuja,** dzimusi 1899. g. 7. dec. Alsviķu pagastā, Vidzemē, kā kalēja Jāņa Skujas meita. Vidusskolu apmeklējusi Rīgā, nobeigusi Pliskavā 1917. g. Pēc tam 2 gadus bijusi par skolotāju Rīgas Jūrmalas Majoru un Mellužu pamatskolās. No 1920. līdz 1926. g. studējusi ķīmiju un ieguvusi inženiera ķīmiķa gradu, pēc tam studējusi farmaciju. Bijusi par jaunāko asistenti pie farmakognozijas katedras no 1926. g. 15. IX līdz 1927. g. 15. IX. Apprecējusies ar vec. asistentu (tagad docentu) Alfrēdu Ieviņu.

V
LAUKSAIMNIECĪBAS FAKULTATE

V. Lauksaimniecības fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Jānis Indriķis Apsītis,** dzimis 1886. g. 16. jūnijā Valmieras apriņķa Vecates pagasta Strazdiņu mājās kā īpašnieku Gusta un Annas, dzim. Priedītes, dēls. 1908. gadā viņš beidzis Francijas Nansi Universitates zinātņu fakultates lauksaimniecības institutu. Pēc studiju beigšanas strādā turpat lauksaimniecības botanikas laboratorijā un gatavo disertaciju „Augstu temperaturu ietekme uz sēklām sakarā ar to žāvēšanu" zinātņu doktora gradam; nepilnu gadu izpilda šajā laboratorijā adjunkta preparatora pienākumus (plašākas ziņas sk. LUX, 287. lpp.). Par docentu Latvijas Universitatē ievēlēts 1923. g. novembrī. 1933. g. maijā viņš aizstāv disertaciju „Zemes fizikas dinamika un auglība" un iegūst agronomijas zinātņu doktora gradu, 1934. g. ievēlēts par vecāko docentu un 1935. g. par profesoru. 1937.—38. g. bijis fakultates sekretars, 1933.—36. g. Lauksaimniecības tautas augstskolas pārzinis, 1936.—39. g. „Lauksaimniecības leksikona" redaktors. Noturējis vairāk desmit priekšlasijumu agronomu, skolotāju un lauksaimnieku kongresos, sanāksmēs, papildskolās, radiofonā. Ilgus gadus J. Apsītis ir Latvijas Agronomu biedrības valdes loceklis un 1935.—37. g. tās priekšsēdētājs. 1931., 1932., 1934., 1937. un 1938. g. bijis zinātniskos komandējumos (ar personīgiem līdzekļiem) Vācijā, Beļģijā, Francijā, Šveicē, Italijā, Čechoslovakijā, Austrijā, Lietuvā un Igaunijā. No 1933. g. līdz šim laikam Starptautiskās agronomu federacijas valdes loceklis, no 1934. g. līdz šim laikam Starptautiskās lauksaimniecības preses federacijas valdes loceklis un 1935.—37. g. Baltijas valstu agronomu savienības valdes loceklis. Nolasijis referatus starptautiskās agronomu sanāksmēs Romā 1934. g. par lauksaimniecības mācīšanu pamatskolās un Cīrichē 1938. g. par nepieciešamību padziļināt agronomu zināšanas agrofizikā. Sniedzis vairākus ziņojumus starptautiskās sanāksmēs par Latvijas lauksaimniecību, lauksaimniecības izglītību un agronomu darbību; šie ziņojumi publicēti sanāksmju darbību pārskatos.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Другъ земледѣльца. Москва 1916, 410 lpp. 2) Zeme, viņas ielabošana un strādāšana. Rīgā 1926, 214 lpp. 3) Mēsli un mēslošana. Rīgā 1927, 111 lpp. 4) Laba sēkla. Rīgā 1912, 42 lpp. 5) Aizrādijumi jaunsaimniekiem. Rīgā 1922, 31 lpp. 6) Хорошее сѣмя. Петроградъ 1913, 40 lpp 7) Продукція, коммерція и обработка сливъ въ С. Штатахъ, Франціи и Сербіи. Астрахань 1913, 43 lpp. 8) Къ вопросу организаціи сбыта продуктовъ садоводства и огородничества. Астрахань 1913, 52 lpp.

B. Raksti žurnalos: 9) Les grains en état d'anesthésie sont très sensibles à l'action de la chaleur. CRSB. Paris 1911, LXXI, 55. 10) Retour progresif à l'état normal des grains anesthésiés. CRSB. Paris 1911, LXXI, 57. 11) Les grains tués par la chaleur gardent-ils intactes leurs facultés diasthasiques? CRSB. Paris 1909, LXVII, 367. 12) Sur la résistence des peroxydiastases dans les grains chauffés. CRSB. Paris 1911, LXXI, 287, 13) L'apprréciation de la qualité du gluten. Ann. Agron. Paris 1912, 123. 14) Сушка хлѣбнаго зерна. Сельское хозяйство и лѣсоводство 1919, 4—5—6—7—8. 15) Kainits zvēru un pērkoņu apkarošanā. LM 1930, 1. 16) Dziļkultūras techniskā un saimnieciskā vērtība. LM 1930, 6. 17) L'emploi des engrais artificiels azotés. Rev. intern. d'Agric. 1929, 6. 18) Quelques observations critiques sur le travail d'automne du sol. Rev. intern. d'Agric. 1930, 4. 19) Die Anwendung der stickstoffhaltigen Düngemittel. Die Futter- und Düngemittel Industrie 1929, 21—22. 20) Zemes fizisko īpašību dinamika un viņas auglība sakarā ar apstrādāšanu. LUR lauks. I, 12, 1930. 21) Dažādu papuvju raksturojums pēc ziemāja un tam sekojošu kulturu ražām. LM 1931, 1. 22) Zeitgemäße Bodenbearbeitungsfragen. Mitt. d. DLG 1931, 5. 23) Emploi du papier carton et de la sciure de bois comme couverture du sol pour remplacer les binages. Ann. Agron. 1931, 4. 24) Zemes rušināšana un segšana. LM 1931, 5—6. 25) Materiali lauku nezāļu raksturošanai. LM 1932, 5. 26) Ierosinājumi un atzinumi zemes strādāšanā. LM 1933, 4. 27) Die Dynamique der physikalischen Eigenschaften des Bodens und seine Fruchtbarkeit. Landw. Jahrb. 1933, 6. 28) Arkla un kultivatora darba salīdzinošā vērtība. LM 1933, 10. 29) Anregungen und Erkenntnisse in Fragen der Bodenbearbeitung. ZPflD 1933, 4—6. 30) Die Struktur des Bodens und seine Temperatur. ZPflD 1933, 6. 31) Materiali par gruntsūdens līmeni. LM 1935, 6. 32) Zemes struktura un zemes temperatura. LM 1934, 7. 33) Die Tiefkultur im Lichte siebenjähriger experimentaler Forschung. ZPflD 1935, 5—6. 34) Der Einfluß künstlicher und natürlicher Faktoren auf die Struktur des Bodens. ZPflD 1936, 1—2. 35) Mēģinājumi noteikt idealu zemes strukturu un apgaismot tās praktisko vērtību. LM 1936, 10. 36) Augsnas mitrums un tā novērtēšana. LM 1937, 4. 37) Daži materiali par lauku nezālēm un to obligatu apkarošanu. LM 1937, 11. 38) Bodenstruktur und Pflanzenwachstum. Bodenkunde und Pflanzenernähr. 1937, 5—6. 39) Mākslīgo mēslu ietekme uz aramkārtas strukturu un dažām tās fiziskām īpašībām. LM 1937, 12. 40) Handelsdünger und Bodenstruktur. Die Ernährung der Pflanze 1938, 7. 41) La nécessité pour les techniciens agronomes d'approfondir les connaissances d'agrophysique. La Techn. agric. intern. 1938, 1. 42) Linu rūpniecība Beļģijā. Ek 1931, 23. 43) Lauksaimniecības mechanizacija un racionalizacija. Ek 1932, 4. 44) Iekšzemes dabisko mēslošanas līdzekļu novērtējums. Ek 1932, 13/14. 45) Landwirtsch. Versuchsanstalten in Lettland. Ber.

über d. III. Kongr. des Agronomverb. d. Balt. Staaten, Riga, 1933. 46) Kartupeļu izvērtēšana Vācijā. Ek 1933, 20. 47) Berlīnes pilsētas netīro ūdeņu lauksaimnieciska izmantošana. Ek 1934, 20. 48) Les nouvelles perspectives de l'agriculture en Lettonie. La Techn. agric. intern. 1934, 3. 49) Lauksaimniecības mācības metodika un technika pamatskolā. IMM 1935, 1. 50) Mašīnisms kā darba roku taupītājs lauksaimniecībā. Ek 1937, 7. 51) Augstākā lauksaimniecības izglītība un lauksaimniecības ekonomika. Ek 1937, 18. 52) Lauksaimniecības savstarpējās kreditbiedrības Francijā. Z 1908, 681. 53) Graudi un to izvēle sēklai. Z. 1909, 321 un 341. 54) Jaunākie uzskati par zemes auglību. Z 1909, 442. 55) Baltijas lauksaimniecības jaunuzbūve un ārzemju „viltus mācības" Z 1909, 481. 56) Piezīmes iz lauksaimniecības prakses un teorijas. Z 1909, 802, 821, 841. 57) Kāda nozīme pļaujas laika izvēlei zāļu barības daudzuma un labuma pacelšanā. Z 1909, 522. 58) Labību graudu žāvēšana. Z 1910, 503. 59) Daži apstākļi, kas kavē mūsu zemkopības attīstību. BL 1910, 10. 60) Mineralmēslu iespaids uz graudu ražām. Z 1910, 1023. 61) Kā saimnieko zemkopji Francijā. Z 1910, 423, 443, 476. 62) Piezīmes par Šveices lauksaimniecību. Z 1910, 666. 63) Корнеплоды какъ факторъ раціональнаго скотоводства. Животноводство 1911. 64) Теорія и практика. Южнорусск. с.-хоз. газета 1911, 28, 29. 65) Новые факторы плодородія почвы. Южнорусск. с.-хоз. газета 1912, 16, 17. 66) Электрокультура. Деревня 1911, 2—8. 67) Растительные токсины и новыя перспективы практическаго сельскаго хозяйства. Нужды деревни 1910, 21. 68) О Прибалтійскомъ сельскомъ хозяйствѣ. Нужды деревни 1910, 32—36. 69) Purvu kultivēšana un tās panākumi Zviedrijā. Z 1911, 342. 70) Sēklas dīgšana un zemes mitrums. Z 1911, 441. 71) Сельскохозяйственное использованіе городскихъ сточныхъ водъ. Южнорусск. с.-хоз. газета 1912. 72) Ciemos pie svešu zemju lauksaimniekiem. Z 1912, 844. 73) Alpu kalnos. Z 1912, 649. 74) Крестьяне и аграрная политика въ Швейцаріи. Агр. журн. 1913, 36—37. 75) Замѣтки по техникѣ хлѣбной торговли въ связи съ качествомъ зерна. Южнорусск. с.-хоз. газета 1913. 76) Чистыя культуры и смѣси мотыльковыхъ и злаковъ. Южнорусск. с.-хоз. газета 1913. 77) Къ вопросу о пониженіи всхожести сѣмянъ хлѣбовъ умолота настоящаго года. Южнорусск. с.-хоз. газ. 1913. 78) Aramkārtas pārveidošanās zem dažādu kultivēšanas paņēmienu iespaida. Z 1914, 361. 79) Lauksaimnieku biedrošanās Beļģijā. Z 1914, 603. 80) Нѣкоторыя открытія въ области повышенія урожаевъ. Южнорусск. с.-хоз. газета 1914, 29. 81) Проницаемостъ почвы какъ факторъ, съ которымъ необходимо считаться при орошеніи. Южнорусск. с.-хоз. газета 1914, 14. 82) Льняная промышленность во французскобельгійскихъ пограничныхъ районахъ. Землед.газета 1914, 16. 83) Развитіе крестьянской земельной собственности въ Даніи. Землед. газета 1914, 19. 84) Радіоактивность въ сельскомъ хозяйствѣ. Землед. газета 1914, 21. 85) Цѣнность земельныхъ угодій во Франціи. Землед. газета 1914, 26. 86) Сахарная промышленность во Франціи и Германіи. Землед. газета 1914, 29. 86) Взрывчатыя вещества въ сельскомъ хозяйствѣ. Землед. газета 1914, 39. 88) Изъ кооперативной жизни во Франціи. Вѣстн. мелк. кредита 1914, 18. 89) Кооперативы переработки и продажи во Франціи. Вѣстн. мелк. кредита 1914, 28, 29, 30, 31. 90) La Station expérimentale de Petschora. Le Terre vaudoise 1914. 91) La dégénérescence de l'avoine. La Terre vaudoise 1914. 92) La coopération agricole en Russie. Le Sillon romand 1914. 93) Крестьянское хозяйство въ Швейцаріи. Сельскій хозяинъ 1914. 94) Lauk-

kopības atjaunošana un pacelšana. Z 1921, 57, 75, 89, 105. 95) Sviesta un cūkgaļas eksports. Ek 1921, 476. 96) Jauna lauksaimniecības rūpniecība. Z 1924, 98. 97) Jaunākās teorijas zemes auglības pacelšanā. Z 1924, 225, 241, 271, 287, 303. 98) Jauni ceļi zemes strādāšanā. Z 1924, 415. 99) Oglekļmēsli. Z 1924, 435. 100) Aramkārtas sīkie iemītnieki. Z 1923, 773. 101) Teorija un prakse. Z 1923, 469. 102) Zemes strādāšana. Z 1925, 377, 401. 103) Laukkopības izstādijumu godalgošana Z 1925, 641. 104) Bīstama vienpusība. Z 1925, 769. 105) Jaunsaimnieku nostiprināšana. Z 1925, 329, 345. 106) Lauku izmēģinājumu drošības noteikšana. Z 1927, 24, 50. 107) Zemes strādāšanas nozīme. Z 1927, 98. 108) Labas sēklas iegūšana. LRKr 1922. 109) Lauksaimniecības attīstība. LRKr 1925. 110) Zemes papuvēšana. LRKr 1926. 111) Neokulturas paņēmieni. Z 1928, 4. 112) Labību šķirnes Igaunijā. Z 1928, 5. 113) Zemes bakterijas. Z 1928, 19, 20. 114) Vecauces rudzi. Z 1928, 23. 115) Lauksaimniecības kredits Francijā. Z 1928, 25. 116) Darba rokas lauksaimniecībā. Z 1928, 29. 117) Mineralie slāpekļmēsli. Z 1928, 32. 118) Mākslīgo mēslu aplinkus iedarbība uz zemi un augiem. Z 1928, 35, 36. 119) Papuves ražības salīdzinājumi. LL 1928, 2. 120) Zemes strādāšanas paņēmienu salīdzinājumi. LL 1928, 7. 121) Zemes aršanas dziļumu salīdzinājumi. LL 1928, 8. 122) Kūtsmēslu pilnīgāka izmantošana. LL 1928, 14, 15. 123) Priekšā stāvošie ziemāju sējas darbi. LL 1928, 16. 124) Rugājzemes strādāšana rudenī. LL 1928, 19. 125) Zemes bojājumi un bojājumu labošana sakarā ar slapjo vasaru. LL 1928, 21. 126) Atskats uz 10 gadiem un skats nākotnē. LL 1928, 22. 127) Latvijas lauksaimniecības 10 gadi. LRKr 1929. 128) Lauku pārraudzības biedrību sekmīgas darbības noteikumi. LL 1929, 8, 9. 129) Zemes segšana. LL 1929, 11. 130) Lauku skolu reorganizacija Francijā un skolotāju sagatavošana lauku skolām. Ārpussk. izgl. 1929, 11, 12. 131) Papuve. LRKr 1930. 132) Kā pacelt mūsu lauku ražību. LL 1930, 4, 5. 133) Jaunākie sasniegumi un atziņas lauksaimniecībā. LRKr 1931. 134) Zvēru un pērkoņu nīšana ar kainita palīdzību. LL 1931, 11. 135) Zemes strādāšanas jautājumi tagadnes apgaismojumā. LL 1931, 14. 136) Kūtsmēsli — uzmanības cienīga saimnieciska vērtība. LL 1931, 20, 21. 137) Vairāk vērības slāpeklim. LRKr 1930. 138) Pašmācība zemkopībā. Ārpussk. izgl. 1928, 8—9. 139) Kā vērtības zūd. LL 1933, 7. 140) Pareizs virsmēslojums. LRKr 1933. 141) Pavasara zemes darbi laukos veidojami atkarībā no apstākļiem. LL 1933, 9. 142) Nezāļu postam tuvojoties. LL 1933, 9. 143) Papuves kārtošana. LL 1933, 16. 144) Augu maiņas nozīme dažādos apstākļos. LL 1933, 3. 145) Apsvērtību zemes kopšanas darbos. LRKr 1935. 146) Papuves kopšana un izmantošana. Zemn. gada grām. 1934. 147) Lauksaimniecības aroda idejiska stiprināšana. LL 1934, 8, 9. 148) Dabiskie slāpekļa ievadītāji zemē. LL 1934, 13. 149) Dažas vadošās līnijas zemes kopšanā. LL 1935, 1. 150) Papuves lauka kopšana. LL 1935, 12. 151) Lai druvas zeltītos. LL 1935, 14. 152) Cīņa ar daudzgadīgām nezālēm. LL 1935, 16. 153) Zemes darba rīki. LL 1935, 19. 154) Lauku dzīves izdaiļošana. ZS 1935, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 26. Bez tam ir vairāki simti īsāku rakstu agrotechniskos, saimnieciskos un agrarpolitiskos jautājumos ievietoti Latvijas, Francijas, Šveices, Vācijas un Itālijas žurnalos un laikrakstos un cittautu darbu atreferējumu latviešu žurnalos. Sastādīts LLC izdotais plakats „zemes mēslošana" Tulkota krievu grāmata „Грядковая культура" franču valodā „Pour obtenir des forts rendements en céréales".

2. **Profesors Jānis Bergs (†),** dzimis 1863. g. 4. decembrī Zaļenieku pagasta Kalēju Ikvildās kā lauksaimnieka dēls. Apmeklējis Dobeles pamatskolu, pēc tam Jelgavas realskolu. 1884. g. iestājies Rīgas Politechnikā. Sākumā studējis inženierzinātnes, tad lauksaimniecību. Ieguvis agronoma gradu 1888. gadā. Nodibinoties Latvijas Universitatei, agr. J. Bergs lasa lekcijas saimniekošanas mācībā, laukkopībā un īpatnējā augkopībā. 1919. g. 21. decembrī B. ievēlēts par profesoru. Miris 1927. g. 25. decembrī. Plašākas ziņas sk. LUX, 277—279.

3. **Profesors Arnolds Bušmanis (†),** dzimis 1873. g. 8. decembrī Kermo muižā, Igaunijā. 1898. g. ieguvis I zinātnisko gradu. Ar 1902. g. sācis darboties kā asistents Rīgas Politechnikas institutā, 1903. g. ievēlēts par docentu kulturtechnikā, bet sākot ar 1906. g. lasijis arī piensaimniecības un īpatnējās lopkopības kursus; 1911. g. ievēlēts par adjunkta profesora vietas izpildītāju, 1918. g. ievēlēts par kārtēju profesoru Baltijas Techniskā augstskolā, bet 1919. g. septembrī par L. U. lauksaimniecības fakultates profesoru. Sīkākas ziņas sk. LUX, 279—282 un „Zinātne tēvijai" Miris 1932. gadā.

4. **Profesors Maksis Eglītis,** dzimis 1892. g. 13. aprilī Cēsu apr. Mārsnēnu pag. kā kroņa Startu muižas nomnieka Jēkaba Eglīša un viņa sievas Annas, dzim. Lapsiņas, dēls. 1910. g. beidzis Rīgas Biržas komercskolu, no 1910. līdz 1918. g. studējis Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā, kuru beidzis ar pirmās šķiras mācīta agronoma gradu. No 1912. līdz 1917. g. strādājis Rīgas Lauksaimniecības c-bā un Cēsu rajona pārtikas valdē. 1914. g. iesaukts krievu armijā, bet studiju turpināšanai no kara dienesta atbrīvots. 1918. g. darbojies Latvijas Pagaidu valdības Apgādības ministrijā. 1918. g. decembrī brīvprātīgi iestājies Atsevišķā studentu rotā un kā Kalpaka bataljona karavīrs piedalijies Latvijas atbrīvošanas cīņās. Paaugstināts par leitnantu. 1920. g. pārgājis Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības dep-ta dienestā un vadijis lauksaimniecības ziemas skolu Valmierā. No 1922. līdz 1929. g. vadijis Latvijas Lauksaimniecības c-bas augu aizsardzības institutu. 1922. g. jaunākais asistents fitopatoloģijā pie augu kaitēkļu un kaišu katedras, 1926.—1928. g. privatdocents un asistents, 1928.—1933. g. docents, 1933.—1935. g. vecākais docents, 1935. g. profesors. 1938./39. m. g. lauksaimniecības fakultates sekretars. Pārzina L. U. lauks. fakultates fitopatoloģijas kabinetu. 1930.—1932. g. vasaras semestrus pa-

pildinājies augu slimībās Cīriches Techniskā augstskolā, prof. E. Geimaņa vadībā. 1932. g. ieguvis dabas zinātņu doktora (Dr. sc. nat.) gradu Cīriches Techniskā augstskolā, bet 1935. g. agronomijas doktora (Dr. agr.) gradu Latvijas Universitatē. No 1929. g. darbojas kā konsultants Latvijas Lauks. c-bas, vēlāk Latvijas Lauksaimniecības kameras augu aizsardzības institutā. Darbojas Zemkopības ministrijas augu aizsardzības padomē, techniskā komisijā pie Zemkopības ministrijas augu aizsardzības inspekcijas un augu sanitarās kontroles komisijā. Oficials korespondents augu aizsardzības jautājumos Starptautiskā lauksaimn. instit. Romā. Latvijas Lauksaimn. kameras žurnala „Latvijas Lauksaimnieks" redakcijas koleģijas loceklis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru un Latvijas Atbrīvošanas kara piemiņas zīmi. 1923. g. Zemkopības ministrijas uzdevumā apceļojis Holandi, Dāniju un Vāciju un iepazinies ar augu aizsardzības organizacijām minētās valstīs. 1923. gadā piedalijies Starptautiskā fitopatologu un entomologu konferencē Vageningenā, Holandē, 1929. g. Baltijas valstu agronomu savienības kongresā Tērbatā. 1930.—1932. g. vasarās iepazinies ar lauksaimniecības un augu aizsardzības izmēģinājumu iestādēm Šveicē.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 295. lpp.): A. Grāmatas: 3) Kopā ar L. Gailīti. Rokas grāmata meža sardzei I. Mežu kaites un kaitēkļi. 1930, 7—35. 4) Kopā ar H. Eglīti, E. Ozolu, A. Ķiruli, J. Smarodu, K. Starcu un J. Zirnīti. Kulturaugu kaitēkļu, slimību un nezāļu apkarošana. 1931, 1933[2], 1937[3], 37—39, 45—54, 197—203. 5) Augu slimības. Mācības grāmata studējošiem. 1938, 455 lpp.

B. Raksti žurnalos, periodiskā presē un rakstu krājumos: 6) Atskats uz Bio-entomoloģijas stacijas darbību no 1913. līdz 1922. g. Rīgā 1923, 20 lpp. 7) Atzīmes par kartupeļu slimībām. Lauka mēģinājumi miežu cietās un auzu putošās melnplaukas novēršanai. Ķīmisko līdzekļu iespaids uz rudzu asnu un sakņu attīstību. AAIDP 1923/24, 18—21. 8) 1923. g. starptautiskais fitopatologu un entomologu kongress Vageningenā, Holandē. Augu aizsardzības organizacijas Holandē, Dānijā un Vācijā. Lauks. bibliot. Kā dzīvo un strādā lauks. ārzemēs. 1924, VII, 47—73. 9) Kartupeļu apmiglošana ar 1% Bordo šķidrumu. Kartupeļu virusslimības. AAIDP 1924/25, 11. 10) Cīņa ar augu slimībām. LLK 1924, 101—108. 11) Kartupeļu lakstu puves, Phytophthora infestans (Mont.) de By, apkarošanas mēģinājumi 1924. un 1925. g. AAIDP 1925/26, 22—31. 12) Kartupeļu slimības. Augu aizsardz. instit. skrejlapa Nr. 33. Rīgā, 1926. 13) Rudzu sēklas kodināšanas mēģinājumu rezultati 1925./26. g. AAIDP 1926/27, 3. 14) Maladies des plantes observées en 1927. Lettonie. MIPP Rome, 1928, 406. 15) Augu aizsardzības stāvoklis un izredzes laukkopībā. LLK 1928, 66—78. 16) Ko sola augu aizsardzība saimnieciskā stāvokļa uzlabošanā. LL 1927, 3, 71—74. 17) Novērojumi par kartupeļu šķirņu attiecībām pret Actinomyces kraupjiem no 1925. līdz 1927. g. AAIDP 1927/28, 9—10. 18) Kas sasniegts augu aizsardzībā Latvijas 10

gadu pastāvēšanas laikā. LL 1928, 22, 681—682. 19) Rudzu sēklas kodināšana. LL 1928, 18, 548—551. 20) Krankheiten der Nutzpflanzen im Jahre 1928. IAP 1929, Rom, 36—37. 21) Visa sēkla nākamā pavasarī kodinama. LL 1929, 2, 38—39. 22) Augļu koku vēzis. LL 1929, 6, 174—175. 23) Šopavasar nevienu nekodinātu sēklu zemē. LL 1929, 8—9, 231—233. 24) Linsēklu kodināšana ievērojami paceļ linu ražu. LL 1929, 10, 293—294. 25) Būsim nomodā par mūsu kartupeļu laukiem. LL 1929, 14, 436—437. 26) Kas darams pret šogad stipri izplatīto kartupeļu melnkājību? LL 1929, 17, 531. 27) Kāpēc rūsas šogad maz bojājušas labību? LL 1929, 23, 724—725. 28) Novērojumi par linu slimībām un linsēklu kodināšanas iznākumi lauka mēģinājumos 1927. un 1928. g. Pārskati un materiali par pētīšanas un organizac. darbiem linkopības nozarē, Latvijā 1919.—1929. g. Rīgā 1929, 82—93. 29) Über einige Flachskrankheiten und die Ergebnisse der Leinsaatbeize in den Jahren 1927. u. 1928. IAP Rom, 1930, 151—152. 30) Daten und Meldungen über Frostschäden an den Kulturpflanzen im Winter 1928/29, Lettland. IAP Rom, 1930, 122—125. 31) Pflanzenschutzbestimmungen. Lettland. IAP Rom, 1930, 129—130. 32) Kodināsim visu izsējamo sēklu. Augu aizsardz. instit. skrejlapa 1930, 48. 33) Sadarbībā ar E. Ozolu. Novēršot linu slimības un kaitēkļus, linkopība kļūs ienesīgāka. Augu aizsardz. instit. skrejlapa 1930, 49 34) Cik tālu bārbeļu krūmi izplata rūsu? LL 1930, 2, 43—45. 35) Kodinat visu izsējamo sēklu. LL 1930, 8, 274—275. 36) Rudzu neražas un sniega pelējums. LM 1931, 40. 37) Beitrag zur Kenntnis einiger Flachskrankheiten Lettlands. Ergebnisse der Leinsaatbeize in den Jahren 1927 u. 1928. Agronomenverband d. Baltischen Staaten. Ber. Nr. 6 d. II Kongr. 1929 in Tartu. Tartu 1931. 38) Maladies des plantes observées en 1930. Lettonie. MIPP Rome, 1931, 40. 39) Mesures législatives. Lettonie. MIPP Rome, 1931, 79—80. 40) La loi publiée le 28 mai 1931. Lettonie. MIPP Rome, 1931, 221. 41) Kur meklējami rudzu neražu cēloņi? LL 1931, 9, 281—284. 42) Kā novērst kviešu un miežu putošās melnplaukas. LL 1931, 9, 286—287. 43) Miežu sēklas kodināšana jūtami pacels miežu ražas. LL 1931, 10, 323. 44) Kamdēļ šogad kartupeļi pūst? LL 1931, 23, 750—751. 45) Sadarbībā ar H. Eglīti. Rudzu ziemošanas apstākļi un neražas cēloņi 1930./31. g. Latvijas augu aizsardz. instit. raksti 1932, II, 33—39. 46) Maladies des plantes observées en 1931. MIPP Rome, 1932, 4—5. 47) Kodinot sēklu nodrošināsim nākamo rudzu ražu. LL 1932, 16, 384—387. 48) Vai labību rūsas atkarīgas no mineralmēslojuma? LL 1932, 24, 582. 49) Der Einfluß der Infektion auf die Temperatur und die Kohlensäureabgabe bei Kartoffeln. Phytopatologische Zeitschr. 1933, Bd. V, H. 4, 343—379. 50) Maladies des plantes agricoles observées pendant 1932. MIPP Rome, 1933, 4—5. 51) Mesures législatives. Lettonie. MIPP Rome, 1933, 33, 108. 52) Biešu serdes un sausā puve kā bora trūkuma parādība. LL 1933, 1, 12—13. 53) Kādi apstākļi veicina tomātu lapu brūnos plankumus? (ref.) LL 1933, 13, 308. 54) Kā novērst kartupeļu lakstu puvi? LL 1933, 14, 337. 55) Augu izturība pret zemu temperaturu atkarībā no mēslojuma (ref.). LL 1933, 16, 390. 56) Jaunākie novērojumi par Monilia fructigena ierosināto puvi (ref.). LL 1933, 20, 482—483. 57) Vai kviešu un miežu putošās melnplaukas novēršamas aplaistīšanas paņēmienā? (ref.). LL 1933, 22, 531—532. 58) Kartupeļu šķirņu izvirtība un virusslimības. LL 1933, 23, 554—556; 24, 578—579; 1934, 1, 7—8. 59) Die Empfänglichkeit des Winterroggens für Puccinia dispersa in Abhängigkeit von der Mineralsalzernährung. Ernährung d.

Pflanze. Berlin, 1934, 167. 60) Augļu koku sudrabotās lapas. LL 1934, 5, 120. 61) Kāpēc jāiznīcina bārbeles un pabērzi? LL 1934, 7, 174—175. 62) Kartupeļu irdenais kraupis. LL 1934, 8, 200—201. 63) No cittautu literaturas. LL 1934, 10, 266. 64) Labības rūsēšana atkarīga no mineralmēslojuma (ref.). LL 1934, 12, 322—324. 65) Labības augu izturība pret rūsām atkarībā no slāpekļa vielu satura lapās (ref.). LL 1934, 14, 387 66) Novērojumi par labību izturību pret rūsām, atkarībā no augu vecuma (ref.). LL 1934, 421—422. 67) Apkarojiet kviešu putošo melnplauku. LL 1934, 16, 446—447. 68) Piepes augļu dārzos. LL 1934, 16, 447—448. 69) Iznīciniet pūstošos augļus. LL 1934, 18, 499. 70) Apkarosim avenāju stublāju nokalšanu. LL 1934, 18, 499—500. 71) Bora satura nozīme mēslošanas līdzekļos. LL 1934, 19, 523—524. 72) Lauku kulturu veselības stāvoklis 1934. g. LL 1934, 21, 586—587. 73) Ziemas rudzu ieņēmība pret lapu brūno rūsu, Puccinia dispersa, atkarībā no mineralmēslojuma. LDuZ. IX agronomu zin. kongresa darbi, Rīgā 1935, 214—221. 74) Termiskās un elpošanas norises inficētos augos vai to daļās. Mašīnrakstā. Disertacija. 1935, 93 lpp. 75) Neapstāsimies pusceļā. LL 1935, 18, 514—515. 76) Augu aizsardzība ir lauksaimnieka un dārzkopja neatliekams darbs. LL 1935, 20, 577—579. 77) Novērojumi par kviešu un miežu slimošanu ar putošām melnplaukām, atkarībā no ārējiem faktoriem. LL 1935, 22, 629. 78) Ābeļu sakņu puve kokaudzētavās. LL 1935, 23, 655—657. 79) Mesures législatives. Lettonie. MIPP Rome, 1936, 157. 80) Jauns paņēmiens augļu koku apmiglošanai vajadzīgā šķidruma daudzuma aplēšanai. LL 1936, 7, 201. 81) Miežu sēkla jākodina pret melnsvītrām un lapu brūniem plankumiem. LL 1936, 269. 82) Kartupeļu slimību apkarošana vissekmīgāk veicama vienotiem spēkiem. LL 1936, 10, 301—302. 83) Labas kartupeļu ražas iegūšanai jāapkaro lakstu puve. LL 1936, 14, 412. 84) Pienācis laiks bīstamākās rudzu slimības — sniega pelējuma — novēršanai. LL 1936, 16, 461—464. 85) Mazpulkiem jāturpina sekmīgi sāktie augu aizsardzības darbi. Mazp 1937, 173. 86) Mazpulkiem jāiekārto rudzu sēklas kodināšanas mēģinājumi. Mazp 1937, 317. 87) Jauna kartupeļu bumbuļu slimība, mizas pelēkie plankumi. LL 1937, 2, 42—43. 88) Izveidojot augu aizsardzību, celsim ražas un uzlabosim ražu kvalitati. LL 1937, 5, 141—144. 89) Sēklas kodināšana atmaksājas. LL 1937, 8, 245—247. 90) Sēklas kodināšana pasargā ziemājus no sniega pelējuma, asnu puvēm un melnplaukām. LL 1937, 16, 504—506. 91) Jauns, lēts un ērti pagatavojams līdzeklis kartupeļu apmiglošanai pret lakstu puvi. LL 1937, 16, 505. 92) Mesures législatives. Lettonie. MIPP Rome, 1938, 246—247. 93) Mazpulku dalībniekiem šogad jāizdara miežu sēklas kodināšanas mēģinājumi. Mazp 1938, 176. 94) Sēklas kodināšana nodrošina ziemāju ražas. SD 1938, 27, 456—457. 95) Katra lauksaimnieka pienākums sēt tikai kodinātu ziemāju sēklu. ZS 1938, 33, 516—518. 96) Kodiniet visu izsējamo labības sēklu. LLK skrejlapa 1938, 61, 4. 97) Ražu celšanas darbā sevišķa vērība jāpiegriež labības sēklas kodināšanai. LL 1938, 8, 242—243. 98) Ziemāju ražas jānodrošina, kodinot visu izsējamo sēklu. LL 1938, 16, 412. Bez tam augu slimību apraksti Latviešu konversacijas vārdnīcā un Lauksaimniecības leksikonā.

5. **Profesors Arvīds Kalniņš,** dzimis 1894. g. 6. aug. (v. st.) Rīgas apr. Bebru pag. kā Silavu māju saimnieka Jāņa Kalniņa dēls. Māte Emīlija, dzim. Pētersone. Vecāki vēlāk maina dzīves vietu

un tēvs iegūst savā īpašumā Aizupes mājas Ozolnieku pagastā, Jelgavas apriņķī. Skolas gaitas Kalniņš sāk Kokneses muižas skolā, kur skolas pārzinis sagatavo iestāšanās pārbaudijumiem Rīgas pilsētas realskolā. Rīgas Politechnikas institutā iegūst I šķ. inženiera technologa diplomu. 1920. g. kā Mežu departamenta inženieris piedalas L. U. mežkopības nodaļas programas izstrādāšanā, un līdz ar mežkopības nodaļas darbības sākumu tiek ievēlēts par docentu ar mežu technoloģijas katedras vadību. 1928. g. ievēlēts par vecāko docentu. Bijis arī par zemkopības un izglītības ministru. 1930. g. ieguvis mežu zinātņu doktora gradu un 1931. g. apstiprināts par profesoru. Kā Latvijas pārstāvis piedalas Starptautiskās mežu pētīšanas staciju apvienības dibināšanā 1929. g. Stokholmā, un līdz ar pastāvīgās koksnes technisko īpašību pētīšanas komisijas nodibināšanu pie šīs apvienības, ievēlēts par tās pastāvīgo locekli. Piedalijies Starptautiskās mežu pētīšanas staciju apvienības kārtējās sanāksmēs un nolasijis tur plašākus referatus 1929. g. Stokholmā un 1936. g. Budapeštā. Mežzinātniskā biedrība Somijā ievēlējusi Kalniņu par korespondējošo biedru 1934. g. Kalniņš ir Latvijas Preses biedrības biedrs, „Šalkones" goda biedrs. Plašākas biografiskas ziņas sk. LUX, 295. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 296. lpp.): 4) Die technischen Eigenschaften der Hölzer Lettlands. Verhandlungen des Internationalen Kongresses forstlicher Versuchsanstalten, Stockholm 1929, 254—264. 5) Haben Studien über die technischen Eigenschaften der Hölzer einen Wert für die Waldtypenlehre. FwZ 1929, 799—800. 6) Latvijas priedes (Pinus silvestris L.) techniskās īpašības. Latvijas mežzinātniskie raksti 1930, 1, 1—133. 7) Harzung als Holzkonservierungsmittel. „IX. Kongreß des Internationalen Verbandes Forstlicher Forschungsanstalten" Ungarn 1936, 56, 1—14. 8) Latvijas koku vidējās techniskās īpašības. LUR lauks. II, 9, 273—291 (kopā ar priv. doc. Rob. Liepiņu). Raksts apbalvots ar Kr. Barona prēmiju. 9) „Osmozes" paņēmiens dažu stabu konservēšanai. Mdz 1937, 140, 5172—5177. 10) Jaunākie paņēmieni koku konservēšanā. Ek 1937, 2, 71—77. 11) Skuju, kā mežsaimniecības atkritumu, izmantošanas iespējas. Ek 1937, 24, 1027—1029 (kopā ar priv. doc. Rob. Liepiņu). 12) Uzņēmumu racionalizacijas pamatprasības. Ek 1938, 21, 922—923. 13) Lielāku vērību pētniecības darbam mežsaimniecībā un kokrūpniecībā. Mdz 1938, 3, 129—135. 14) Technical Properties of Latvian Coniferous Timber (Pinus silvestris L., Picea excelsa Lk. and Larix europaea Dc.) with Relation to Conditions of Growth. Latvijas mežu pētīšanas stacijas raksti X, 1938, 32 lpp. (sarakstīta kopā ar priv.-doc. Rob. Liepiņu). 15) Kā apkarojama ēkas puve. Atsev. nodaļa grāmatā „Norādijumi mazēku būvētājiem pilsētās un ciemos" 1938, 93—103.

6. **Profesors Augusts Kirchenšteins,** dzimis 1872. g. 18. sept. Mazsalacā, Valtenbergas muižas krogū; tēvs Mārtiņš; māte Baba, dzimusi Lūkina, mira p. g. 91 g. vecumā. Studējis Tērbatas Veterinarā institutā, kuru beidz 1902. g. Pēc tam, uzturoties Šveicē kā emigrants, klausas lekcijas Cīriches Universitatē un specializējas bakterioloģijā. No 1911. līdz 1914. g. Kirchenšteins strādā Tuberkulozes pētīšanas institutā Davosā (Šveicē) kā asistents; tur izdarītie pētijumi publicēti Vācijas un Šveices mediciniskos žurnalos. 1914. g. beigās pieņem veterinarārsta bakteriologa vietu Serbijas armijā. Atgriežoties 1916. g. atpakaļ no Serbijas, turpina Ženēvas medicinas fakultates higiēnas institutā Davosā iesāktos pētijumus. Pēc tam Kirchenšteins iestājas Šveices valsts dienestā kā bakteriologs Tesinas kantona ķīmijas bakterioloģijas laboratorijā Luganā. Šajā iestādē izdarītie pētijumu rezultati publicēti Šveices oficialos higienas žurnalos franču un itaļu valodās. Pārnākot 1917. g. Latvijā, Kirchenšteins ņem dalību Latvijas Universitates organizacijas darbā. 1919. g. viņu ievēlē par docentu, un pēc pirmās doktora disertacijas aizstāvēšanas Latvijas Universitatē 1923. g. viņu apstiprina par profesoru pie lauksaimniecības fakultates mikrobioloģijas katedras. (Plašākas ziņas sk. LUX, 282—286). Sākot ar 1933. g. lekcijas lopārstniecībā fakultate papildina ar lekcijām par mājkustoņu lipīgām slimībām. Sākot ar 1923. g. Kirchenšteins ir L. U. serumstacijas direktors. 1928./29. m. g. viņš ir L. U. goda tiesas loceklis. 1930. g. Kirchenšteins otro reizi ievēlēts par Galvas pilsētas Rīgas domnieku un veselības komisijas locekli. 1938. g. decembrī Rīgas veselības komisijas priekšnieks uzaicina viņu ņemt dalību noteikumu izstrādāšanā piena un piena produktu pārraudzībai. Kirchenšteins ņem dalību 1) Latvijas Agronomu biedrībā, 2) Ārstu biedrībā, 3) Veterinarārstu biedrībā, 4) Latvijas Bioloģijas biedrībā, 5) Veselības veicināšanas biedrībā, 6) Latvijas Preses biedrībā, 7) Starptautiskās rakstnieku savienības PEN Latvijas nodaļā, kurā viņš kopš 1937. g. ir priekšnieks, un kā delegats ņēmis dalību sanāksmēs 1929. g. Vīnē, 1937. g. Parīzē un 1939. g. Prāgā. Kopš 1928. g. līdz pēdējam laikam rediģē Jaunāko Ziņu nodaļu „Tautas veselība' tajā 10 gadu laikā viņš ievietojis ap 150 apcerējumu. Īsākas intervijas ievietotas Jaunākās Ziņās, Studentu Dzīvē un Brīvā Zemē. Kirchenšteins apbalvots 1) ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru, 2) Dānijas Danneborga ordeņa II šķiru (1932. g.), 3) Latvijas Tuberkulozes apkarošanas biedrības I šķiras Goda krustu. Kir-

chenšteins ir biedrs šādās biedrībās: 1) L'Association des Mikrobiologistes de Langue Française, 2) Société de Chimie Biologique, 3) Société Chimique de France. Viņš ņēmis dalību un bijis zinātniskos komandējumos 1) Starptautiskā I mikrobioloģijas kongresā Parīzē (1930. g.), 2) Starptautiskā tuberkulozes apkarošanas konferencē Oslo (1930. g.) kā Latvijas Tuberkulozes apkarošanas biedrības delegats, 3) Baltijas valstu veterinarārstu kongresā Tērbatā (1935. g.), 4) Baltijas valstu serumstaciju direktoru konferencē Tērbatā (1936. g.), 5) Baltijas veterinarārstu kongresā Kaunā (1937. g.), 6) Baltijas valstu serumstaciju direktoru konferencē Tērbatā (1937. g.) 7) Starptautiskā veterinarmedicinas kongresā Cīrichē (1938. g.). Pie šīm starptautiskām sanāksmēm pieder arī: 1) Baltijas valstu veterinarārstu kongress Rīgā, 1931. g.; tajā A. Kirchenšteins ziņo par: a) piena higienas jautājuma nokārtošanu, b) vitaminu nozīmi mājkustoņu uzturā un c) Baltijas valstu serumstaciju kopdarbības jautājumu nokārtošanu; 2) Baltijas valstu serumstaciju atbildīgo darbinieku konference Rīgā. 1938. gada augustā uz A. Kirchenšteina ierosinājumu notika Rīgā Baltijas valstu serumstaciju pārziņu, veterinaro departamentu un citu šo iestāžu atbildīgo darbinieku konference kopdarbības nokārtošanai mutes un nagu sērgas apkarošanas jautājumā.

No techniskiem darbiem jāmin Kirchenšteina piedalīšanās 1) Mātes un bērna aizsardzības izstādē (bakteriju kulturas un piena higienas nodaļā 1927. g.), 2) Latvijas ražojumu propagandas izstādē Rīgā, 1935. g. (mikrobioloģijas un serumstacijas eksponati), 3) Zemgales izstādē Jelgavā, 1937. g. (serumstacijas eksponati), 4) Veselības veicināšanas biedrības izstādē 1938. g. (serumstacijas eksponati).

Publiskās lekcijas Kirchenšteins lasijis veterinarārstu, ārstu un agronomu sanāksmēs (12. l.), publiskos citu biedrību sarīkojumos (22 l.) un radiofonā (10 l.). No veterinarārstiem mēneša sapulcēs noturētiem priekšnesumiem jāatzīmē: 1) Tuberkulina potējumu nozīme mājkustoņu tuberkulozes apkarošanā, 1929. g. 2) Patogeno mikrobu virulences problema, 1935. g. 3) Jaunākie pētijumi par pareiza uztura nozīmi mājkustoņu lipīgu slimību profilaksē. Atkārtošanas kursos rajona veterinarārstiem 1938. g. jūlijā. 4) Starptautiskais veterinarās medicinas kongress Cīrichē; ziņojumi trijām mēn. sapulcēs 1938. g. Ārstu biedrības atklātā sanāksmē L. U. anatomikumā Kirchenšteins lasa par vitaminu nozīmi infekcijas slimību profilaksē, 1936.

No populari-zinātniskām lekcijām jānorāda uz sekojošām: 1) Sabiedriskā higiena. Latvijas pilsētu savienības pašvaldības darbinieku kursos, 6 lekc., 1928. g. sept. 2) Agrarās reformas iespaids uz tautas, sevišķi uz lauku iedzīvotāju, veselību. Agrārās reformas X gadu atcerei. Slampes izglītības biedrībā, 1929. g. 3) Mājlopu tuberkulozes sakari ar cilvēku tuberkulozi. Jelgavā, pilsētas valdes

sarīkotā sanāksmē, 1929. g. 4) No kā atkarīgs sviesta labums? Latgales piensaimn. biedrības kongresā Rēzeknē, 1929. g. 5) Vitaminu nozīme mājkustoņu uzturā. Pārraugbiedrību sapulcē L. Lauks. centralbiedr., 1929. g. 6) Lauksaimnieku uzdevumi higieniska piena ražošanā. Zemgales lauksaimn. centralbiedrībā, 1930. g. 7) Piens kā uztura līdzeklis un piena patēriņa veicināšana. L. lauksaimniecības ražojumu propagandas dienās, 1931. g. 8) Vājpiena pasterizēšanas nozīme mājkustoņu lipīgu slimību apkarošanā. Pienotavu pārziņu sapulce L. L. centralbiedrībā, 1931. g. 9) Atmiņas par Latvijas Universitates goda biedru prof. A. Foreli. Piemiņas vakars lauks. fakultates aulā L. U. stud. biedrības „Veronia" sarīkojumā, 1931. g. 10) Alkohols un tuberkuloze. L. U. studentu atturības biedrības lektoru sagatavošanas kursos akademiskā runa atturības dienās, 1933. g. 11—13) Vitaminu trūkums uzturā kā slimību cēlonis (1936. g.). Pareiza uztura nozīme organisma izsargāšanā no slimībām (1937. g.). un „Viena slimība iet, citas nāk" (1939. g.). Latvijas Veģetariešu biedrībā. 14—15) Pareizi sastādīta uztura nozīme veselības kopšanā (1937. g.) un Jaunākie pētijumi par vitaminu nozīmi slimību novēršanā (1938. g.). Latvijas Vecāku un audzinātāju biedrībā. 16—17) Vakarēšanās Valkā: 1) Par pareizu uzturu. Lugažu pagastnamā (Valkā). 2) Skats mikrobu pasaulē. Lugažu pag. Jaunruķeļos, 1939. g.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 284—286): A. Grāmatas: 48) Grūsnība un dzemdēšanas palīdzība pie mājlopiem. Rīgā, 1929, 150 lpp. (kopā ar P. Mežaku). 49) Tuberkulins un tuberkulina reakcijas. Rīgā, 1929, 40 lpp. 50) Lopārstniecība, 4. izd., Rīgā, 1930, 423 lpp.; 1935[6], 308 lpp. 51) Uzturs kā spēka un veselības pamats. Rīgā, 1931, 59 lpp. 52) Mājkustoņu sērgas. Rīgā, 1934, 394 lpp. 53) Vitaminu un citu uztura vielu nozīme organisma aizsardzībā pret infekcijām. Rīgā, 1936, 40 lpp.

B. No zinātniskiem un techniskiem rakstiem jānorāda uz sekojošiem: 54) Veselības apstākļi uz laukiem. PašvB 1928, 10. 55) Mit Calmettes Impfstoff BCG geimpfte Säuglinge in Riga. Zeitschrift für Tub. 1930, Bd. 57, H. 5. 56) Alkohola iespaids uz saslimšanu un mirstību ar lipīgām slimībām, spec. ar tuberkulozi. Uz Nākotni 1930, 3. 57) Veterinarās tuberkulozes apkarošanas nozīme cīņā pret cilvēku tuberkulozi. Tuberkulozes racionalizacijas kongresa darbi. 1933.

Bez tam Kirchenšteins ir pastāvīgs līdzstrādnieks LKV, kur apcerējis jautājumus par bakterioloģiju, par cilvēku un mājkustoņu lipīgām slimībām, par bakteriju nozīmi dabas vielu maiņā (pūšana u. c.), par potēšanām u. c. Viņš strādā arī līdz Lauksaimniecības leksikonā, apskatot jautājumus par mājkustoņu lipīgām slimībām, par piensaimniecības bakterioloģiju u. c.

7. **Profesors Paulis Lejiņš,** dzimis 1883. g. 26. februarī Vecates pagastā Rimeikas pusmuižā, kur viņa vecāki — tēvs Jānis un māte Līze, dzim. Krūzmane, sākot ar 1855. g. bija par rentniekiem. Pirmo zinātnisko gradu ieguvis 1907. g. Ņēmis rosīgu dalību L. U. dibināšanā, ieskaitīts lauksaimniecības fakultates kodolā, 1919. g. 5. septembrī apstiprināts par docentu, bet 1932. g. ievēlēts par lauksaimniecības fakultates goda doktoru (Dr. agr. h. c.) un profesoru. Lasa vispārējo lopkopību, govkopību un zirgkopību.

Universitatē ieņēmis šādus administrativus amatus: 1919.—1920. g. pagaidu prorektors, 1920.—1921. g., 1930.—1932. g. un 1934.—1936. g. lauksaimniecības fakultates dekans. Lauksaimniecības fakultates pētīšanas saimniecības Rāmavas vadītājs, sākot ar 1922. g. 1. janvari līdz šai dienai. (Par laiku līdz 1929. g. sīkākas ziņas atrodamas LUX, 302—305). 1934. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III pakāpi. No 1925. līdz 1935. g. bijis Latvijas Lopkopības centralās savienības valdes priekšsēdētājs, bet no 1935. līdz 1936. g. Latvijas Lauksaimniecības kameras vicepriekšsēdētājs. 1935. un 1936. g. piedalijies Romas Starptautiskā lauksaimniecības instituta konferencēs piena lopu ciltsgrāmatu unificēšanas jautājumā, bet 1937. g. tādā pašā konferencē Hāgā. Tanī pašā 1937. g., kā Latvijas delegats, piedalijies Starptautiskās lauksaimniecības preses konferencē Hāgā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 304—305): 26) Ar referatu „Maßnahmen zur Förderung der Milchviehzucht in Lettland" piedalijies Starptautiskā piensaimniecības kongresā Kopenhagenā, 1931. g. (iespiests minētā kongresa I sekcijas izdevumā 142—150). 27) Mineralvielu nozīme piena lopu ēdināšanā. Z 1929, 3. 28) Kaļķu piedevas un izmantošana. Z 1929, 5. 29) Lopu ganīšana. Z 1929, 11. 30) Kā izsargāt cūkas un sivēnus no kaulu vājuma. Z 1929, 24. 31) Taupīsim savu zirgu spēku. Z 1930, 1. 32) Valsts un sabiedrības sadarbība mūsu lopkopības celšanā. Z 1930, 4. 33) Sivēnu audzēšana. Z 1930, 7. 34) Kā šogad ēdināsim piena lopus. Z 1930, 23. 35) Kā saimniekot. Z 1933. 36) 1936. g. Zemnieku dienās lasijis referatu „Latvijas lopkopības sasniegumi un turpmākie uzdevumi" (iespiests Zemnieku grāmatā 204—212).

8. **Profesors Arvīds Lepiks (Leppiks),** dz. 1889. g. 18. sept. Rīgā, kur viņa vecāki Jānis un Karlīne, dz. Vīgante, bij pārnākuši no laukiem. Pirmās skolas gaitas sāka 1897. g. Šreienbušā (tagad Čiekurkalns) J. Oša privatskolā, pēc tam 1902.—3. mācijies Biķeru draudzes skolā Dreiliņu pag., no turienes iestājies Pētera realskolā, kuru nobeidzis 1907. g. Tanī pašā gadā izturējis mājskolotāja pārbaudijumu pie Rīgas mācības apgabala komisijas un iestājies Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļā, kuras kursu nobeidzis 1913. g. ar I šķiras inženiera technologa gradu. Studiju gados no 1908. līdz 1912. g. darbojies arī kā skolotājs Jesenas-Lerchas meiteņu proģimnazijā. 1913. g. iestājies Baltijas (tagad Priekuļu) lauksaimniecības mašīnu izmēģināšanas stacijā kā vadītāja palīgs un šo amatu izpildijis līdz 1915. g. septembrim, kad kara apstākļu dēļ atstājis Latviju. Plašākas ziņas sk. LUX, 305. lpp. Latvijas augstskolas dibināšanas laikā uzaicināts par docentu lauksaimnie-

cības fakultatē; ar 1919./20. m. g. sāka lasīt lauksaimniecības mašīnu kursu. 1920. g. saņēma uzdevumu lasīt lauksaimniecības mašīnu teorijas un konstrukciju kursu mechanikas fakultatē. 1920./21. m. g., pēc mežkopības nodaļas nodibināšanas, lasa ievadu augstākā matematikā un augļu augļu un renšu teoriju, kas vēlākos gados apvienoti mežsaimniecības matematikas kursā. Sākot ar 1932./33. g. lasa neobligatorisku kursu par variacijas statistikas elementiem. Pēc 1923. g. iekārtojis lauksaimniecības mašīnu kabinetu. 1923. g. ievēlēts par vecāko docentu. 1935. g. aizstāvējis doktora disertaciju: „Salīdzinamās studijas par atsperecēšas un atsperkultivatora zariem un viņu darbu" un ieguvis Dr. agr. gradu. 1936. g. ievēlēts par štata profesoru. No 1924. līdz 1926. g. bija lauksaimniecības fakultates dekans, 1919. g. un 1926.—28. g. fakultates sekretars; 1924.—28. g. L. U. padomes loceklis un fakultates pārstāvis bibliotekas komisijā. Piedalijies kā fakultates pārstāvis Z. M. lauksaimniecības mechanizēšanas komisijā 1936. g. un kopš 1937. g. piedalas lauksaimniecības mašīnu un rīku kontroles komisijā. 1937. g. bijis L. L. kameras locekļa kandidats un darbojies technikas un labierīcību sekcijā. 1937. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. No 1930. g. ir starptautiskās lauks. technikas komisijas (Commission Internationale du Génie Rural) loceklis. No 1930. līdz 1936. g. starptautiskās lauks. izglītības komisijas loceklis. Piedalijies mašīnu koplietošanas organizaciju kongresā 1925. g. (ar referatu); I Starpt. lauks. technikas kongresā Lježā 1930. g. (ar referatu); II Starpt. lauks. technikas kongresā Madridē 1935. g. (ar referatu); III Starpt. lauksaimniecības izglītības kongresā Briselē 1930. g. Ārzemju komandējumos pēc 1929. g. ar personīgiem līdzekļiem bijis 1930. g. un no 1933. līdz 1937. g. ikgadus. 1938. gadā komandējumam saņēmis Kulturas fonda pabalstu. Apmeklējis Vakareiropas mācības iestādes, institutus, izstādes un rūpniecības uzņēmumus.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 306. lpp.): A. Grāmatas: 10) Augļu augļu un renšu rēķini. Rīgā 1925, 24 lpp. 11) Pārskats par celmu laužamo mašīnu izmēģināšanu. Rīgā 1929, 45 lpp.

B. Raksti žurnalos un dienas presē: 12) Atsperecēšas un kultivatoru zaru veidmaiņa. LUR lauks. I, 1. 12a) Die Bestimmung der Arbeitstiefe der Bodenbearbeitungsgeräte mit elastischen Zinken. Organisation et Rapports de Congrès International du Génie Rural. 1930, Gembloux. 13) Le procédé du choc dans l'action des herses et des cultivateurs à dents flexibles. Org. et Rapports du II. Congrès Internat. du Génie Rural. Madrid 1935. 14) Dynamomètre leger pour essais

dans les champs turpat. 15) Zviedru tipa vērstuves. LUR lauks. II, 21, 1935. 16) Salīdzinamas studijas par atsperkultivatora un atsperecēšu zariem un to darbu. LUR lauks. III, 24, 1937. 17) Daži dati par arklu un ecēšu pretestību (kopā ar asist. Āboliņu). LM 1937, 10. 18) Recherches comparatives sur les dents élastiques des cultivateurs et des herses et sur leur mode d'action. Machinisme Agricole et Equipement Rural, Paris 1937, 35. 19) Enseignement supérieur agronomique en Lettonie. Actes du IV Congrès Intern. de l'Enseignement Agricole, Rome 1934, Vol. II. 20) Enseignement agricole moyen en Lettonie. Turpat. 21) Traktori un motorarkli. LL 1920, 3. 22) Ko kara gadi devuši jauna lauks. mašīnās. LL 1921, 1. 23) Rindu sēja. LL 1921, 8. 24) Traktoru saimniecība Latvijā. Ek 1921, 7. 25) Jauns traktors. LL 1922, 23. 26) Traktoru saimniecības jaunais posms. LL 1922, 17. 27) Priekuļu lauks. mašīnu izmēģin. stacijas darbības pārskats par 1920.—23. g. 28) Elektrība lauku dzīvē. LL 1923, 5. 29) Techniskie instruktori lauksaimniecībā. LL 1923, 8. 30) Pļaujmašīnu rezerves daļu lietā. LL 1923, 16. 31) Lauksaimniecības mašīnas Hamburgas izstādē. LL 1924, 15. 32) Kur ir jaunie sabiedriskie darbinieki lauks. technikas nozarē. LL 1925, 12. 33) Sabiedriskā mašīnu koplietošana agrāk un tagad. LL 1927, 1/2. 34) Jauninājumi lauks. mašīnu nozarē. LL 1927, 13/14. 35) Nelaimes gadijumi kulšanas darbā. LL 1928, 19. 36) Spārnu rotors. Z 1929, 10. 37) Visas rindsējmašīnas darbā. Z 1929, 7. 38) Zemes frēzes. Z 1929, 19. 39) Lielāku vērību rindsējai. Z 1929, 3. 40) L. U. lauks. fakultate 10 gados 1919.—1929. IMM 1930, 2. 41) Ar kādu spēku iespējams pavilkt drenu arklu. Z 1930, 5. 42) Lauks. technika valsts pirmos 10 gados. LL 1928, 22. 43) Jauni sasniegumi lauks. mašīnu nozarē. LL 1928, 15. 44) Celmu laužamās mašīnas. LL 1929, 12. 45) Aizsargierīces pie kuļmašīnām. LL 1929, 19. 46) Sasniegumi labības novākšanā. LL 1929, 21. 47) Jaunākais lauks. technikā. LL 1931, 18. 48) Ko rāda un māca 1937. g. l. m. skaitīšanas rezultati. Z 1938, 2. 49) Salmu krāvējs — zemkopja palīgs. Z 1938, 20. 50) Rindsējmašīna — palīgs ražu celšanas darbā. LL 1938, 8.

Bez tam vēl raksti par lauks. technikas un citiem jautājumiem Jaunākās Ziņās u. c. periodiskos izdevumos. Apstrādāta vārdu daļa no lauks. mašīnu grupas Konversacijas vārdnīcā un Lauksaimniecības leksikonā.

9. **Profesors Rūdolfs Markus,** tēva Miķeļa un mātes Lavīzes, dz. Čakstes, dēls, dzimis 1895. g. 28. decembrī Vitebskas guberņā. Ziņas par laiku līdz 1929. g. sk. LUX, 307. lpp. 1933. g. ievēlēts par vecāko docentu. 1936. g. aizstāvējis disertaciju par tematu „Nosusināšanas ietekme priedes un egles pieaugumā purvaugsnās Latvijā" un ieguvis Dr. rer. for. gradu. 1937. g. ievēlēts par profesoru. No 1929. līdz 1937. g. izpildijis fakultates sekretara amatu; no 1937. līdz 1938. g. bijis Universitates padomes loceklis. Darbojies kā loceklis Latvijas Lauksaimniecības un Profesiju kamerās. Par darbu „Nosusināšanas ietekme priedes un egles pieaugumā purvaugsnās Latvijā" saņēmis Kulturas fonda I šķ. godalgu. Latvijas atbrīvošanas cīņās apbalvots ar Lāčplēša Kara ordeņa III šķ.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 307. lpp): Grāmata: 6) Nosusināšanas ietekme priedes un egles pieaugumā purvaugsnās Latvijā. 1936, 204 lpp. Raksti žurnalos: 7) Mežsaimniecības rentabilitate un matematiskā metode. MK 1928. 8) Kāda nozīme cirsmai pēc audžu stāvokļa valstsmežu ierīcības instrukcijā? MK 1928. 9) Tipoloģija un viņas nozīme mežierīcībā. MK 1929. 10) Prof. Dr. rer. for. h. c. E. Ostvalds. MK 1930. 11) Vai Faustmann'a zemes rentes teorija mežsaimniecībā saimnieciski-teoretiski pamatota? LUR lauks. I, 8, 1930. 12) Šķērsgriezuma laukuma kļūda sakarā ar caurmēra noapaļošanu pie mežaudžu dastošanas (kopā ar asist. P. Šreinertu). LUR lauks. I, 18, 1931. 13) Stumbru sortimentacija un takse. MK 1931. 14) Prof. Dr. h. c. E. Ostvalda piemiņai. MK 1932. 15) Mežaudžu krājas kapitala statiskā un dinamiskā kontrole (kopā ar asist. P. Šreinertu). LUR lauks. II, 6, 1932. 16) Egles stumbru formas studijas (kopā ar asist. P. Šreinertu). LUR lauks. II, 17, 1935. 17) Par mežu tipoloģisko klasifikaciju purvaugsnās. MDz 1936.

10. **Profesors Pēteris Nomals,** dzimis 1876. g. 24. jūlijā Jēkabpils apriņķa Sēļpils pagasta Priekšānu māju saimnieka ģimenē. Tēvs Jēkabs un māte Maija, dz. Vecaine. Mācijies Sēļpils pagasta skolā, Jēkabpils pilsētas skolā un Trefnera privatģimnazijā Tērbatā. Strādājis par skolotāju Biržu Bērzgales un Skrīveru pagasta skolā. Izturējis par eksternu gala pārbaudijumu Narvas ģimnazijā un 1903. g. iestājies Rīgas Politechnikas ķīmijas nodaļā, kuru beidzis 1910. gadā ar pirmās šķiras inženiera technologa gradu ar uzslavu. Strādājis Krievijas zemkopības ministrijas hidrotechniskā daļā Rīgā un galvenā purvu valdē Pēterpilī — purvu un kūdras pētīšanas, hidrotechnikas un purvu izmantošanas novados. Darbojies arī kā skolotājs techniskā skolā Tveras guberņā un kulturtechniskā skolā un technikumā Rīgā. Ņēmis dalību Augstskolas organizēšanā un līdz ar tās nodibināšanos ievēlēts par docentu purvu mācībā un purvu izmantošanā. (Plašākas biografiskas ziņas sk. LUX, 311.—313. lpp.) Bijis Universitates prorektors studentu lietās 1920./21. m. g., lauksaimniecības fakultates dekans: no 1922. g. 1. jūlija līdz 1924. g. 1. jūlijam un no 1932. g. 1. jūlija līdz 1934. g. 1. jūlijam, fakultates revizijas komisijā no 1926. g. 1. jūlija līdz 1928. g. 1. jūlijam, Universitates padomes loceklis: no 1924. g. 1. jūlija līdz 1926. g. 1. jūlijam, no 1928. g. 1. jūlija līdz 1932. g. 1. jūlijam un no 1934. g. 1. jūlija līdz 1936. g. 1. jūlijam, Universitates revizijas komisijā — 1930./31. un 1931./32. m. g., L. U. rakstu redakcijas kopkoleģijā no 1929. g. 1. aprīļa līdz šim laikam. 1930. g. 17. maijā ieguvis doktora gradu ar disertaciju: „Ūdens, mineralvielu un slāpekļa daudzums un grupējums Latvijas purvos" un no

1930. g. 1. jūlija apstiprināts par profesoru purvu mācības un purvu izmantošanas katedrā. Darbojies Latvijas inženieru, agronomu, kulturtechniķu un ģeografu kongresos, Universitates delegats Pasaules enerģijas konferences Latvijas nacionalā k-jā, aktivs līdzstrādnieks Z. B. P. k-jā un R. L. B. zinātņu k-jā. Piešķirtas prēmijas par darbiem: 1) Kr. Barona prēmija: a) Lauku saimniecību ūdeņi. Agr. zin. kongr. darbi 1925. b) Latvijas purvi. Latv. zeme — daba — tauta 1936. (Godalgots viss izdevums.). c) Purvu ezeru ūdeņi Latvijas austrumdaļā. LUR lauks. I, 1932. 2) Kulturas Fonda prēmija: a) Raksti par kūdru. Latviešu konversacijas vārdnīcas 10. sējums. (18667—18676. Godalgots viss sējums.) b) Kurzemes purvu apskats. RLBZK 22, B, 1937. Piedalijies ar ziņojumiem starptautiskās konferencēs: Pasaules enerģijas konferencē Londonā (1928.), Baltijas hidrologu konferencēs Helsinkos (1936.) un Lībekā (1938.). Zinātniskos komandējumos apmeklējis Somiju, Zviedriju, Norveģiju un Dāniju (1924.), Angliju (1928.) un Padomju savienību (1937.). Aktivi līdzdarbojies Pasaules enerģijas konferences Latvijas nacionalās k-jas „Latvijas elektrifikacijas pamati" (1931.) un „Latvijas siltuma bilance" (1937.) sastādīšanā un rediģēšanā. Zemes bagātību pētīšanas komitejas uzdevumā 1937./38. g. vadijis Ziemeļvidzemes Sedas purva (apm. 9000 ha) pētīšanas darbus un izmantošanas projekta izstrādāšanu. 1938./39. g. Z. B. P. K. uzdevumā vadijis Lubānas ezeram piekļaujošos Latgales purvu (apm. 16.000 ha) pētīšanas darbus un projekta izstrādāšanu.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 311—313): 16) Gitijas nogulumi pie Ģipkas. LUR lauks. I, 1930, 65—82. 17) Latvijas kūdras krājumi. Latvijas elektrifikacijas pamati. 1931, 220—232. 18) Latvijas purvi. GR II, 1930. 19) Purvu ezeru ūdeņi Latvijas austrumdaļā. LUR lauks. I, 1931, 409—507. 20) Daži purvu ezeru ūdeņi Latvijas piejūras apgabalos. LUR lauks. II, 1932, 161—196. 21) Sārnatas purvs ūda. Ek 1933, 894—898. 22) Daži purvu ezeru ūdeņi Rīgas un Jelgavas iedobumā un Kurzemes ziemeļaustrumdaļā. LUR lauks. II, 1935, 487—522. 23) Latvijas purvi. Latv. zeme — daba — tauta II, 1936, 259—320. 24) Kurinamās kūdras ražošanas tagadne un tuvākās nākotnes ceļi. Ek 1936, 9, 358—364. 25) Einige Daten über die Moore Lettlands. XV Hydrologische Konferenz der Baltischen Staaten, Helsinki, 1936. 26) Raksti par Latvijas kūdru. LKV X, 18667—18676. 27) Raksti par purviem. LKV XVII, 34516—34524. 28) Kurinamās kūdras siltumspēja. Ek 1937. 29) Kurzemes purvu apskats. RLBZK 22, B (3 kartes + 163 lpp.), 1937. 30) Kūdras masivu tipizacija praktiskā purvu izmantošanā. Kult. kongr. darbi, 1938. 31) Die Verdunstungsintensität in einem Hochmoor. XVI. Hydrolog. Konferenz der Baltischen Staaten, Berlin, 1938. 32) Sedas purva izmantošanas problemas. Ek 1938, 13/14, 584—599.

11. **Profesors Eižens Ostvalds (†).** Dzimis 1851. gada 4. novembrī, Rīgā. Ziņas par dzīves gaitu līdz 1929. g. sk. LUX, 286. lpp. 1930. gadā, pavasara semestrim sākoties, aizgājis pensijā, uzturot līdz pat nāvei visciešākos sakarus ar Universitati. Miris 1932. gada 12. februarī, apglabāts Lielajos kapos, Rīgā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 286—287): A. 30) Hilfsbuch für Forsttaxatore (ar J Lühr un E. v. Stryk). 1903, 278 lpp. 31) Fortbildungsvorträge über Fragen der Forstertragsregelung. 1915, 575 lpp. 32) Der Wald im Rahmen des Güterfideikommisses. 1916. 33) Grundlinien einer Waldrententheorie. 1931, 351 lpp.

B. Raksti žurnalos: 34) Über die Rentabilität der Forstwirtschaft. BW 1877. 35) Über die Bewirtschaftung der Baltischen Privatwäldern. BW 1878. 36) Über den Einfluß der Entwässerung versumpfter Orte auf dem Baumwuchs. BRZ 1878. 37) Zur Reinertragspraxis. ThJ 1882. 38) Die Waldrente. AFuJ 1885. 39) Über die Art der Verrechnung der Kulturkosten. AFuJ 1886 febr. 40) Über die Art der Verrechnung der Kulturkosten. AFuJ 1886 aug. 41) Vorertragstafeln, Sortimentstafeln und Gesamtertragstafeln für Kiefern- und Fichten-Hochwald. BW 1887. 42) Beiträge zur Massen und Wertschätzung der Holzbestände. BW 1887. 43) Über die Art des Verrechnung der Kulturkosten. AFuJ 1887. 44) Über die Ermittelung des Ertragswerts der Forsten. AFuJ 1887. 45) Über die Art der Verrechnung der Kulturkosten. FB 1889, marts. 46) Über die Art der Verrechnung der Kulturkosten. FB 1889, sept. 47) Inwieweit ist die Forderung strengster Nachhaltigkeit der Nutzungen aufrechtzuerhalten? CF 1890. 48) Über die Veranschlagung des Abtriebsertrages bei der Berechnung des Weiserprozents. ThJ 1890. 49) Über die Art der Verrechnung der Kulturkosten. ThJ 1891. 50) Instruktion für die Ausführung der Einrichtungsarbeiten in den Kronsforsten. BW 1891. 51) Über die Wahl der Waldverjüngungsart. LD 1893. 52) Zur Wahl der Bestandsbegründungsart. BW 1893. 53) Einige Bemerkungen über die Veranschlagung des laufenden Zuwachses. BW 1893. 54) Über die Sparkraft des Waldes. BW 1893. 55) Zur Theorie und Praxis forstlicher Rentabilitätsrechnungen. BW 1893. 56) Welche Bedeutung hat der Umtrieb für die Forsteinrichtung? AFuJ 1893. 57) Über die Anwendbarkeit des Genossenschaftsprinzips in der Forstwirtschaft. BW 1894. 58) Die Rigaschen Stadtsforsten. BW 1894. 59) Zur Frage der Moorbildung und Moorentwässerung. BW 1894. 60) Über die Aufforstung der Hochmoore. BW 1894. 61) Über das in den Rigasche Stadtforsten zur Anwendung gelangende Forsteinrichtungsverfahren. BW 1894. 62) Über die Art der Verrechnung der Kosten des forstlichen Betriebes. AFuJ 1894. 63) Kann ein Forsthaushalt, welcher sich mit dem erreichbaren Minimum an barem Aufwand für Kultur und Verwaltung begnügt, allgemein als ein sparsamer bezeichnet werden? AFuJ 1895. 64) Ist es zulässig, behufs Entwicklung allgemeiner forstkalkulatorischer Hilfsmittel, von der isoliert gedachten Einzelfläche auszugehen? AFuJ 1895. 65) Wie ist der nachhaltige Fruchtgenuß für in beschränktem Privateigentum stehende Wälder zu bemessen und zu sichern? BW 1896. 66) Zur Frage der Waldbesteuerung. BW 1896. 67) Aus preußischen Forsten. BW 1896. 68) Zur Kritik der Preßler-Judeich-Heyerschen Reinertragslehre. AFuJ 1896. 69) Ist der Umtrieb ein un-

ersetzliches Hilfsmittel der Ertragsregelung? AFuJ 1896. 70) Walderwartungswert und Waldrente. AFuJ 1897. 71) Die Beeinflussung des Grundwassers durch Hochmoore. NR 1897. 72) Zur Frage der Sicherung des Waldfideikommissvermögens. AFuJ 1897. 73) Über Wachstum und Ertrag normaler Kiefern- und Fichtenbestände in Livland. BW 1898. 74) Bodenrenten- oder Waldrentenmaximum? AFuJ 1898. 75) Zur forstlichen Rentabilitätsrechnung und Forsteinrichtung. AFuJ 1898. 76) Zur Zuwachsschätzung. BW 1898. 77) Provisorische Normalertragstafeln der Kiefer und Fichte in Livland. BW 1898. 78) Zur Theorie der Waldwertrechnung. AFuJ 1899. 79) Über die Ausbildung von Privatforstbeamten. BW 1899. 80) Zur Forsteinrichtung und Waldwertrechnung. BW 1899. 81) Über den Einfluß verschiedener Durchforstungsgrade. BW 1899. 82) Künstliche und natürliche Verjüngung. AFuJ 1900. 83) Hiebreife und Weiserprozent. AFuJ 1900, febr. 84) Hiebreife und Weiserprozent. AFuJ 1900, jūnijs. 85) Zur Theorie und Praxis der Forsteinrichtung. AFuJ 1901. 86) Welche Anforderungen stellt das Prinzip der Nachhaltigkeit an die Forsteinrichtung, an den laufenden Betrieb und an die Rechnungslegung? BW 1901. 87) Waldrente contra Bodenrente. BW 1902. 88) Demonstration eines Wirtschaftsplanes. BW 1902. 89) Waldrente contra Bodenrente. BW 1902. 90) Vom deutschen Forstverein. BW 1903. 91) Die forstliche Bodenreinertragstheorie und die Praxis. BW 1903. 92) Waldrente contra Bodenrente. BW 1903. 93) Zur Verständigung in Sachen der Waldrente. BW 1903. 94) Zur Kritik der Neumeisterschen Forsteinrichtung der Zukunft. BW 1903. 95) Waldrente contra Bodenrente. BW 1903. 96) Zur Waldwertrechnung. BW 1903. 97) Kulturkosten und Walderwartungswert. BW 1905. 98) Der kurländische Forstverein und die Forsteinrichtungsfrage. LZ. 1905, 13, 22. 99) Zur Systematik forstlicher Wirtschaftstheorien. AFuJ 1906. 100) Zur Veranschlagung des Grundkapitals aussetzender Betriebe. AFuJ 1906. 101) Forstliche Zeitfragen. NBW 1906. 102) Die Besteuerung des Waldes. NBW 1906. 103) Zur Schätzung stehender Nadelholzstämme. BW 1906. 104) Über Form und Inhalt der Fichte. BW 1906. 105) Das Nachhaltigkeitsprinzip und der Kulturaufwand. BW 1906. 106) Hönlinger, Waldwertrechnung und forstliche Statik. NBW 1906. 107) Der Reinertrag des forstlichen Nachhaltsbetriebes. ZfFuJ 1907. 108) Ist die grundsätzliche Gleichartigkeit des aussetzenden und des jährlichen Nachhaltsbetriebes auf der Basis der Bodenrententheorie nachweisbar? AFuJ 1907. 109) Konstruktionsfehler im Aufbau der Bodenrententheorie. AFuJ 1907. 110) Zur Frage der Waldbeleihung. BW 1907. 111) Die Forstabteilung des Liv-Estländischen Büros für Landeskultur. BW 1907. 112) Zur Kritik der Fundamentalsätze der Bodenrententheorie. BW 1907. 113) Zur forstlichen Betriebsbuchführung. BW 1908. 114) Über Sturmbeobachtungen. BW 1908. 115) Über Bestandshöhenklassen. BW 1908. 116) Zur Kritik der Fundamentalsätze der forstlichen Bodenrententheorie. ZfFuJ 1909. 117) Über Waldnutzungspläne. BW 1911. 118) Sind im Reinertragsansatz des forstlichen Nachhaltsbetriebes die Zinsen der Waldbegründungskosten als Ausgaben oder als Einnahmen zu verrechnen? ZfFuJ 1912. 110) Zur wirtschaftlichen Interpretation der Bodenertragswertformel. ZfFuJ 1912. 120) Der Erwerbswald, der Wirtschaftszinsfuß und die Waldrente. ZfFuJ 1913. 121) Die Einkommensteuer des aussetzenden Betriebes. ZfFuJ 1913. 122) Zur Theorie des aussetzenden und jähr-

lichen Nachhaltsbetriebes. CF 1913. 123) Die Einkommensteuer des aussetzenden Betriebs. ZfFuJ 1913. 124) Zur Waldrentenfrage. S 1920. 125) Fortbildungsvorträge (Besprechung). S 1921. 1921—1928 sk. LUX, 286—287. lpp. 126) Zum Kulturkostenproblem. S 1928. 127) Tāme un rente. MK 1929. 128) Etatstudien. ThJ 1929. 129) Zur wirtschaftlichen, logischen und mathematischen Kritik der Bodenreinertragslehre. S 1929. 130) Altersklassenübersicht oder Periodenplan. ThJ 1930. 131) Über die Verrechnungsart des Verjüngungsaufwandes im nachhaltigen forstlichen Betriebe. ThJ 1930. 132) Die Faustmannsche Bodenwertformel und die Forsteinrichtung. ThJ 1930. 133) Über die wirtschaftstheoretische Natur des Erwerbswaldes. S 1930. 134) Zur Kritik der Kriegerschen Meßziffer der wirtschaftlichen Leistungsfähigkeit des Waldes. ThJ 1931.

12. **Ārštata profesors Pēteris Starcs,** dzimis 1887. g. 29. janvarī Madonas apriņķī Lubejas pagasta Pumpu mājās, kā šo māju saimnieka dēls. Tēvs Jānis, māte Kristīne, dzim. Niedrīte. Starca ģimenes priekšteči ir jau 300 gadus lauku saimnieki. No 1896. g. līdz 1902. g. Starcs mācijies Līderes draudzes skolā, bet 1902./3. g. Lazdonas ministrijas skolā. 1903. g. iestājās Valmieras skolotāju seminarā, ko nobeidzis 1906. g. pavasarī. No 1906. g. 1. oktobra līdz 1911. g. septembrim strādājis par tautskolotāju Vestienā. Ģimnazijas gala eksamenu nolicis pie Pēterpils mācības apgabala un 1911. g. iestājies Pēterpils lauksaimniecības kursos, kas vēlāk pārvērsti par Lauksaimniecības akademiju. No 1916. g. 1. decembra viņš sācis strādāt Pēterpils lauksaimniecības kursos par asistenta vietas izpildītāju, bet pēc kursu beigšanas — 1917. g. 7. maijā — par asistentu. 1919. gada aprilī nobeidzis Pēterpils Universitates juridisko fakultati, pēc kam viņš atstāts pie politiskās ekonomijas katedras sagatavoties zinātniskai darbībai. 1920. g. 1. martā viņš ievēlēts Pēterpils apgabala zinātņu komitejā par asistentu lauksaimniecības ekonomiskos jautājumos. 1920. g. septembrī iesācis likt magistranda eksamenus; palicis nenolikts tikai viens papildu eksamens, jo radusies iespēja izbraukt uz Latviju; 1920. g. 17. decembrī atgriezies Rīgā. 1921. g. 20. janvarī Starcs ievēlēts Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē par 1. šķiras lektoru agrarpolitikā, sabiedriskā agronomijā un kooperacijā. 1923. g. maijā nolicis valsts eksamenus pie lauksaimniecības fakultates un ieguvis Latvijas Universitates agronoma gradu. 1925. g. pavasarī iesniedzis pro venia legendi darbu par tematu „Lauksaimnieku agrarpolitiskā kustība"; 1926. g. maijā ievēlēts par ārštata docentu skaitot no 1926. g. 1. jūlija. 1937. g. 16. oktobrī sekmīgi aizstāvējis disertaciju „Darba spēka problema Latvijas lauksaimniecībā"

un ieguvis agronomijas doktora gradu. 1938. g. 30. novembrī ievēlēts par ārštata profesoru. Ziņas par darbību līdz 1929. g. sk. LUX, 314.—316. lpp. Arī pēc 1929. g. turpinājis darboties Latvijas lauksaimniecības centralbiedrībā kā Lauksaimniecības ekonomiskā instituta direktors. 1935. g. 10. aprilī iecelts par L. Lauks. kameras ekonomiskās nodaļas vadītāju. 1932. g. nodibinājis Latvijas agrarsavienību un ievēlēts tā paša gada 12. jūnijā par tās priekšsēdētāju. No 1932. līdz 1934. g. rediģēja savienības laikrakstu „Agrarietis" Nodibināja un 8 gadus rediģēja nedēļas laikrakstu „Lauksaimniecības Tirgus Ziņas" Arī pēc 1929. g. turpināja darboties kā Romas Starptautiskā lauksaimniecības instituta zinātniskās padomes loceklis, Lauksaimniecības organizaciju pastāvīgās komitejas loceklis un instituta ekonomiskās padomes loceklis, kā L. L. c-bas un vēlāk kā Latvijas Lauksaimniecības kameras delegats Lauksaimniecības starptautiskā konfederacijā Parīzē, kur ievēlēts par Lauksaimniecības darbaspēka komitejas locekli. Kā L. L. kameras delegats darbojies cukurbiešu audzētāju starptautiskā savienībā, kur 1938. g. maijā Berlīnē ievēlēts par šās savienības vicepriekšsēdētāju. 1937. g. martā Čechoslovakijas Lauksaimniecības akademija ievēlēja Starcu par savu korespondējošo locekli. 1938. g. 20. oktobrī Ženēvas Starptautiskā darba biroja administratīvā padome savā konferencē Londonā viņu ievēlēja uz 3 gadiem par Lauksaimniecības pastāvīgās komitejas locekli. Starcs ir bijis lauksaimniecības padomes loceklis pie Zemkopības ministrijas, Romas Starptautiskā lauksaimniecības instituta darbības veicināšanas komitejas sekretars pie tās pašas ministrijas, dzelzceļu tarifu padomes loceklis pie Satiksmes ministrijas, alimentacijas komitejas darbvedis pie L. L. kameras. No 1938. gada februara ir Tautas dzīvā spēka pētīšanas instituta sekretars. Starcs bez tam vēl ir Pareizticīgo teoloģiskā instituta un Tautas universitates lektors. Viņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. šķiru, Čechoslovakijas Baltās Lauvas ordeņa 4. šķiru un Statistikas godzīmes 2. pakāpi. Piedalijies apm. 20 starptautiskos kongresos un konferencēs. Ārzemju kongresos un konferencēs nolasijis referatus: 1. Somijas Agronomu konferencē 1926. g. decembrī Helsinkos; 2. Romas starptautiskā lauksaimniecības instituta zinātniskās padomes pirmajā sesijā 1927. g. 7.—12. novembrim Romā, referats par lauksaimniecības kooperativo un arodniecisko organizaciju attiecībām; 3. IV lauku dzīves izdaiļošanas kongresā Ļježā 1930. g. 7.—15. aug.

par darba dienas garumu Latvijas lauksaimniecībā; 4. Tai pašā kongresā par lauku dzīves apstākļu uzlabošanu Latvijā; 5. Romas starptautiskā lauks. instituta 1930. g. 17. un 18. oktobrī sasauktā Lauksaimniecības organizaciju konferencē par lauksaimniecības organizaciju uzdevumiem cīņā ar krizi; 6. Starptautiskā laukšaimniecības komisijas konferencē 1931. g. jūnijā Prāgā par Latvijas lauksaimniecības kooperaciju; 7. XV Vispasaules lauksaimniecības kongresā 1931. g. 5.—8. jūnijā Prāgā par kooperativu revizijām Latvijā; 8. Tai pašā kongresā par kooperacijas izglītību Latvijā; 9. Baltijas valstu agronomu V kongresā 1935. g. 25.—29. jūnijā Helsinkos par lauksaimniecības krizi; 10. XII Starptautiskā cukurbiešu audzētāju kongresā 1938. g. 22.—27. maijā Berlīnē par cukurbiešu audzēšanas kontingentēšanu Latvijā. Lauksaimniecības organizaciju konferencē 1930. g. 15.—16. oktobrī Romā Starcs ievēlēts par otro ģeneralreferentu. XVII Lauksaimniecības vispasaules kongresā Hāgā 1937. g. jūnijā ievēlēts par agrarpolitikas sekcijas vicepriekšsēdētāju. 1938. g. maijā Berlīnē ievēlēts par Cukurbiešu audzētāju starptautiskā kongresa vicepriekšsēdētāju.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 316. lpp.): 7) Referats par tematu „Latvijas lauksaimniecība", iespiests Somijas agronomu žurnalā 1926. 8) „Les relations entre les organisations coopératives agricoles et les organisations professionelles pour la défense des intérêts agricoles" Actes du Conseil international Scientifique agricole, Rome, Première session (7—12 nov. 1927), II vol. 9) Lauksaimniecība Latvijas 10 pastāvēšanas gados. R. kr. „Latvijas republika 10 gados" 1928, 333—337. 10) Latvijas lauksaimniecības turpmākais virziens. LM 1930, 8. 11) Latvijas agrarās reformas novērtējums. R. kr. Latvijas agrarā reforma, 1930, 717—743. 12) L'Agriculture de la Lettonie. Encyclopedia Antverpiensis, rakstā Lettonie, 1930. 13) La question du monopole du blé en Lettonie. Rev. intern. d'agricult. Rome 1930, I. 14) La durée du travail dans l'agriculture en Lettonie. Rev. intern. d'Agric. 1930, XI, arī Bulletin de la Commission internationale de l'Embellissement de vie rurale 1930, 9. 15) Le progrès de la vie rurale en Lettonie. Bulletin de la Commission intern. etc. 1930, 9. 16) Saimnieciskās krizes cēloņi. LM 1931. 17) Saimnieciskais nacionalisms. Burtn 1931, 11, 16 lpp. 18) La crise agricole et les devoirs des associations. Cahier international des associations agricoles. Rome, Janvier 1931. 19) L'état actuel de la coopération agricole en Lettonie. Annales de la Commission internationale d'agriculture, Nr. 5, Paris, 1931. 20) Revisions des coopératives agricoles en Lettonie. Iespiests Prāgas 1931. g. kongresa materialos. 21) L'enseignement à la coopération en Lettonie. Iespiests Prāgas 1931. g. kongresa materialos. 22) Latvijas lauksaimniecība. Latvieši II, 1932, 244—276. 23) Cīņa ar lauksaimniecības krizi. LM 1932, 10, 62 lpp. 24) Atpakaļ pie zemes. Tautas Izglītība I, 1933, 32 lpp. 25) Lauksaimniecības grāmatvedības rezultati par 1924./25.—1931./32. saimniecības gadiem. Ievada daļa.

1934, 53 lpp. 26) Darbaspēka jautājums Latvijas lauksaimniecībā. 1934, 180 lpp. 27) Lauksaimniecības krize Baltijas valstīs. Igaunijas žurn. Agronomia 1935, 13. sept. 28) Die Krise in der Landwirtschaft, Maßnahmen zu deren Linderung und die Auswirkung dieser Maßnahmen in den Baltischen Staaten. Bericht über den V Kongreß im Juni 1935. im Helsinki. 1936, Helsinki, 79—113. 29) Laukstrādnieku trūkumu būs iespējams novērst. LGGr 1936. 30) Latvijas lauksaimniecība. Latvijas zeme, daba, tauta, III d., Rīgā 1937, 41 lpp. 31) Lauksaimniecības grāmatvedības rezultati 1924./25.—1933./34. saimniecības gadiem. Ievada daļa, 1937, 48 lpp. 32) Laukstrādnieku jautājums. Talsu novads V 1937, 894—905. 33) Tautas dzīvā spēka jautājums. LL 1937, 4. 34) Iedzīvotāju politikas pamata jautājumi. LL 1937, 11. 35) Kas kavē un kas veicina tautas dzīvā spēka pieaugumu. LL 1937, 16. 36) Strukturas krize mūsu lauksaimniecībā. LL 1937, 17. 37) Latvijas nacionalās valdības agrarpolitika. Lietuvas žurn. „Žemes Ukis" 1938. g. nov. 38) Laukstrādnieku trūkuma novēršanas ceļi. Aizs 1938, 12. 39) Bericht über die Methoden der Kontingentierung der Rübenproduktion in Lettland. Iespiests Berlīnes 1938. g. Cukurbiešu audzētāju kongresa materialos. Dažādos periodiskos izdevumos publicēti ap 350 raksti.

13. **Profesors Jānis Vārsbergs,** dzimis 1879. g. 5. maijā Cēsu apriņķī, Praulienas pag. Drikājos, kā šo māju saimnieka Jēkaba Vārsberga un viņa sievas Līzes, dzim. Tursas, dēls. Apmeklējis Praulienas pagasta „Gustava" skolu, vēlāk mācijies Ļaudonas draudzes skolā, Jēkabpils pilsētas skolā un K. Millera privatskolā Cēsīs. Pārgājis uz Jelgavas realskolu un to beidzis 1901. g. 1903. g. rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā un kursu beidzis 1908. g. pavasarī ar I šķiras mācīta agronoma gradu. Pēc augstskolas beigšanas strādājis Rīgas Lauksaimniecības centralbiedrībā līdz 1910. g. 1910. g. studiju nolūkā valdības komandēts pavadijis ārzemēs (plašākas ziņas sk. LUX, 320. lpp.). 1911. un 1912. g. V darbojies Oloņecas guberņā kā valdības specialists pļavkopībā un purvkulturā. Piedalijies specialistu apspriedēs Pēterpilī un Maskavā. 1913. g. pavasarī Vārsbergs pārnāk Latvijā un darbojas kā pļavkopības un purvkulturas specialists Rīgas Lauksaimniecības centralbiedrībā. 1918. g. viņš vada Priekuļu muižas saimniecību. No 5. septembra 1919. g. V darbojas Latvijas Universitatē, sākumā kā vec. docents, bet vēlāk, no 1932. g. oktobra kā profesors. 26. maijā 1932. g. aizstāvējis disertaciju „Zāļāju augu sabiedrības — augu ārējo augšanas apstākļu veidojums" un viņam piešķirts agronomijas zinātņu doktora grads. Fakultatē izpildijis vienu gadu fakultates sekretara un divus gadus dekana pienākumus. Darbojies arī Saimniecības padomē un L. U. padomē. Vairākus gadus bijis fakultates revizijas komisijas locek-

lis. 1928. gadā vada saimniecību un studentu praksi Vecaucē. Vārsbergs ir piedalijies vairākās fakultates un Universitates komisijās. Kara laikā rediģējis „Baltijas Lauksaimnieku" un izpildijis arī Rīgas Lauksaimniecības centralbiedrības sekretara pienākumus. Darbojies Baltijas Bēgļu apgādāšanas komitejas valdē, noorganizējis un vadijis siena apgādāšanu armijas vajadzībām Vidzemē, bijis Vidzemes guberņas pārtikas komitejas loceklis. Dzīvi piedalijies Zemnieku savienības dibināšanā. Tautas padomē un Satversmes sapulcē ievēlēts un darbojies kā Zemnieku savienības frakcijas loceklis; bijis finansu un budžeta komisijas priekšsēdētājs un izglītības komisijas loceklis. Dažus gadus bijis Latv. Tautas bankas padomes loceklis, Latvijas Lauks. centralbiedrības savstarp. kreditbiedrības padomes loceklis un valdes priekšsēdētājs, Centralās savienības „Konzums" padomes loceklis un priekšsēdētājs. Vārsbergs darbojies Latvijas Agronomu biedrības valdē, 12 gadus bijis šīs biedrības valdes priekšsēdētājs. Darbojies arī „Brīvā Zemē" un „Balsī" kā redaktors un līdzstrādnieks. Dienas laikrakstos un lauksaimniecības žurnalos, jau sākot ar 1907. gadu, ievietojis daudz rakstu par lauksaimniecības jautājumiem un recenzijas par lauksaimniecības grāmatām. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 3. šķiru un par nopelniem Latvijas atbrīvošanā viņam piešķirta Latvijas Republikas Atbrīvošanas cīņu 10 gadu jubilejas piemiņas medaļa. Vārsbergs piedalas un darbojas līdz Starptautiskajā sēklu kontroles savienībā, un viņa darbu rezultati publicēti minētās savienības darbības pārskatos ar Rīga J. V bijis zinātniskos komandējumos Holandē, Vācijā un Skandinavijas valstīs; Somijā, Igaunijā un Lietuvā piedalijies vairākos Baltijas valstu agronomu savienības zinātniskos kongresos un Tērbatā nolasijis referātu par Latvijas sarkano āboliņu. V kā valdības specialists Oloņecas guberņā sastādijis gada pārskatus par darbību, kas iespiesti krievu valodā: 1. Отчетъ за 1911 годъ. 39 lpp. 2. Отчетъ за 1912 годъ. 66 lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 321—323): 57) Zāļāju mēslošana. Rīgā 1929, 31 lpp. 58) Zāļāju saimniecība (Pļavas un ganības). LRGr II, 1925, 305—329. 59) Kultur des Rotklees. Bericht über den II Kongreß in Tartu, I, 1929, 29—38. 60) Zāļāju pētīšana. LM 1931. 61) Siena novākšanas paņēmienu sakarība ar ražas iznākumu un siena botanisko un ķīmisko sastāvu. LM 1932, 467—477. 62) Mēslojuma iespaids uz pļavas ražu un siena botanisko sastāvu. LUR lauks. 10, 1931, 177—220. 63) Pļavas un ganības. Lauks. kab. kalendars 1924. g. Rīgā, 66—76. 64) Mūsu senču lauksaimniecība latvju daiņās. LTD 1928, II, 200a—

200d, 4 lpp. 65) Līdums latvju daiņās. LTD II, 201—204. 66) Pļavas un ganības latvju daiņās. LTD III, 266—270. 67) Lini un kaņepes latvju daiņās. LTD III, 41—54. 68) Nosacijumi par siena pieņemšanu karaspēka daļās. Karaspēka pārtika 1932. g. Rīgā, 184—187. 69) Die Einwirkung der Düngung auf die Pflanzenbestände des Grünlandes. Die Ernährung der Pflanze, Berlin 1934, H. b. S. 107—109. 70) LKV ievietoti garāki raksti par sekojošiem vārdiem: līdums, mākslīgie mēsli, mēslošana, mēslošanas izmēģinājumi, mēslošanas līdzekļi, parauga saimniecība, plēsums, pļava.

Bez minētiem lielākiem rakstiem vairāki raksti un recenzijas (pāri par 160, ievietoti šādos lauksaimn. žurnalos un laikrakstos: Baltijas resp. Latvijas Lauksaimnieks, Zemkopis, Zemes spēks, Lopkopis un piensaimnieks, Mazpulks. Zaļā nedēļa, Lauksaimniecības kalendars, Brīvā Zeme, Balss, Latvija, Latvju Kareivis, Вѣстникъ Олонецкаго губ. земства, Молочное хозяйство, Болотовѣдѣние, Sastādijis ser. VII—XII tabulas zāļāju augi. Kopā ar citiem rakstijis un rediģējis mācības grāmatas pamatskolām „Dabas mācība un lauksaimniecība", lasijis lekcijas par zāļājiem Lauks. tautas augstskolā, dažādos kursos, sanāksmēs.

B. DOCENTI.

1. **Docents Jānis Bickis (†),** dzimis 1877. g. 5. maijā Talsu apr. Vandzenes Beķeru mājās. Beidzis Rīgas pilsētas realskolu un 1909. g. Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļu. Daudz strādājis sabiedriskās agronomijas laukā. Pēc Priekuļu lauksaimniecības vidusskolas nodibināšanas iecelts par tās direktoru. 1913. g. nodibinājis Priekuļos, pie Cēsīm, Baltijas bio-entomoloģijas staciju, tagadējo Latvijas augu aizsardzības institutu, kuru vadijis līdz 1918. g. 1920. g. ievēlēts par docentu pie lauksaimniecības fakultates augu kaitēkļu un kaišu katedras, kuru veidojis un vadijis līdz 1926. g. 1933. g. 18. decembrī Jānis Bickis miris Cēsu pilsētas slimnīcā un 22. decembrī apglabāts sava mūža darba vietas — Priekuļu kapos. Bickim pieder vairāki zinātniski augu aizsardzības raksti un apcerējumi žurnalos un periodiskos rakstu krājumos.

Iespiestie darbi: 1) Отчетъ о дѣятельности Прибалтійской станціи по борьбѣ съ вредителями культурныхъ растеній при Рижскомъ Центральномъ Сельско-хозяйственномъ Обществѣ за 1913. годъ. Венденъ. 28 lpp. 2) Ābeļu ziedu smecernieks (Anthonomus pomorum L.). Cēsīs 1914, 8 lpp. 3) Labību un citu stiebru augu melnplaukas. Cēsīs 1915, 24 lpp, 1 tab. 4) Kartupeļu slimības un kaitēkļi. Pielikums: kartupeļu uzglabāšana. Rīgā 1918, 56 lpp. 5) Dabas zinātniski tēlojumi. Cēsīs 1919, 87 lpp. 6) Latvijas augu noteicējs. 1920[1], 1923[3], 1935[4], I—XLVIII+ 267 lpp.

2. **Ārštata vecākais docents Jānis Bokalders,** dzimis 1885. g. 21. nov. Priekuļu pag. (pie Cēsīs) kā lauksaimnieka dēls. Mātes uzvārds Kampe. Apmeklējis Cēsu draudzes skolu, K. Millera privat-

skolu Cēsīs, Jelgavas realskolu un Rīgas Politechnikas institutu. Beidzis Maskavas Komercinstitutu ar I šķiras ekon. zināt. kandidata gradu. No 1921. g. ārštata docents un 1938. g. ārštata vecākais docents. Valsts statistiskās pārvaldes vicedirektors 1919.—1925. g., finansu viceministrs 1925.—1931. g. Žurnala Ekonomists redaktors kopš 1927. g. Latvijas Ģeografijas biedrības goda biedrs. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ. (1926. g.), Ungārijas La Croix de mérite II. šķ. ar zvaigzni, Valsts statistiskās pārvaldes goda zīmes I šķ. Piedalijies hidrologu kongresos Rīgā un Helsinkos (1936. g.); tirdzniecības sarunās ar Igauniju (1928. g.) un Padomju savienību (1932. g.), Izgudrojumu aizsardzības kongresā Budapeštā (1930. g.), Starptautiskā statistikas instituta sesijā Berlīnē (1921. g.), bez tam komandēts vairākas reizes specialiem nolūkiem uz dažādām zemēm.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 291. lpp.): 8) Latvijas lauksaimniecības skaitīšanas (1923. g.) rezultati I un II. 1924, 1926. 9) Latvijas lauksaimniecība (M. Skujenieka Latvijas zeme un tauta 1927, 384—619. 10) Latvijas tirdzniecības un rūpniecības problemas. Latvieši II 1932, 219—244. 11) Latvijas pilsētas. Latvijas zeme un tauta 1937, III, 205—295. Bez tam Ekonomistā pēc 1935. g. ievietoti pāri par 150 dažādi raksti, apskati un recenzijas.

3. **Vecākais docents Pēteris Delle,** dzimis 1877. gada 3. nov. Grostonas pagastā, Cēsu apriņķī. Vecāki — Nikolajs Delle, lauksaimnieks, tirgotājs, sava laika redzams sabiedrisks darbinieks. Māte — dz. Meiere. Izglītību baudijis Bērzaunes draudzes skolā, Jēkabpils pilsētas skolā, Gorku zemkopības skolā, Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības un ķīmijas fakultatēs. Emigracijas laikā no 1906. līdz 1917. gadam strādājis Vācijas, Dānijas un Krievijas zinātniskās iestādēs, pēc tam beidzis Maskavas Lauksaimniecības akademiju. Sākot ar 1920. g. maiju pie Latvijas Universitates, noorganizējis un vadijis lauksaimniecības fakultates rūgšanas un lauks. technoloģijas katedru, tāpat kontroles, izmēģinājumu un tīrkulturu staciju. Plašākas ziņas sk. LUX, 291—294 un „Zinātne tēvzemei" 200—204. Bijis Universitates padomes, Universitates revizijas komisijas un Latvijas Lauksaimniecības kameras loceklis. Zemkopības ministrijas komandēts 1937. gadā uz Starptautisko lauksaimniecības rūpniecību kongresu Holandē un tai pašā gadā uz Starptautisko augļu izvērtēšanas kongresu Berlīnē. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Latvijas Agronomu un Latvijas Biologu biedrības biedrs un Rīgas Dārzkopības biedrības mūža biedrs. Zinātniskā darbība pēdējā laikā skārusi, pa daļai valdības uzdevumā, galvenā

kārtā jautājumus, kas saistas ar daudzām nebūšanām un gatavojamām reformām augļu izvērtēšanas nozarēs, jaunu likumu un obligatu ražošanas noteikumu izstrādāšanu, to zinātnisku un eksperimentalu pamatošanu. Eksperimentalie un analitiskie darbi skāruši tamdēļ mūsu augļkopības ražojumus, to saturu un īpašības, īpašību svārstības, sastāva dinamisko raksturu, sastāva normas, tehnisko vērtību, kā arī izvērtēšanas kontroli un izvērtēšanas techniskos jautājumus. Uzsākta gadskārtēja tā sauktā „sulu statistika" kas liekama praktiskā darba pamatos. Darbā gūtie dati un materiali tiek kārtoti, apstrādāti un gatavoti gan publicēšanai, gan specialu kursu sarīkošanai, kā vispārējos, tā šauri specialos augļu izvērtēšanas jautājumos.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 293—294): 30) Materiali un ierosinājumi vietējās augļkopības, augļu vērtēšanas un izvērtēšanas jautājumos. LK Dārzkop. žurn. 1938, 93—101, 225—233, 318—324, 362—365; 1939, 8—17. 31) Pārkārtota kvalitates vīnu un tiem tuvu stāvošu produktu ražošana, kā ienākumu avots. LK Padomi konservēšanā 114—159. 32) Pie jautājuma par vietējo kvalitates vīnu ražošanu un rūpnieku piemirstiem pienākumiem. Rīgas Dārzkop. b-bas Gada grām. 1935. 33) Kā pazīt veselības ziņā aizdomīgos, ķīmiski konservētos augļu un ogu sulas un pasargāt sulu rūpniecību no vieglprātīgas sevis diskreditēšanas. Turpat 1935.

Bez tam periodiski pārskati un iesniegumi Lauks. pārvaldei par katrreizējo stāvokli attiecīgās nozarēs un ierosinājumi stāvokļa labošanai.

4. **Vecākais docents Paulis Dermanis,** dzimis 1898. g. 16. maijā Zemgalē; 1915. g. beidzis Jelgavas realskolu un iestājies Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā, kas bija evakuēta uz Maskavu. Studiju laikā Dermanis beidzis pie Pētera akademijas lauksaimniecības mašīnu instruktoru kursus un 1916. gadā strādājis Penzas guberņā par lauksaimniecības mašīnu instruktoru; 1917. gadā strādājis par agronomijas nodaļas vadītāja palīgu Bukovinā pie vairāku muižu apsaimniekošanas. 1918. gadā Pliskavā Dermanis darbojies Viskrievijas pilsētu savienībā par muižas pārzini; tai pašā gadā pēc lielinieku apvērsuma atgriezies Latvijā un iestājies studiju turpināšanai Baltijas Techniskā augstskolā; pēc vācu okupacijas varas izbeigšanās studijas pārtraucis un strādājis Jelgavas apriņķī par valsts zemju rajona pārzini. 1922. g. Dermanis iestājies Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē, kuru beidzis 1924. gadā. Pēc Universitates beigšanas viņš strādājis pie prof. J. Berga lauksaimniecības fakultates izmēģinājumu un praktisko darbu saimniecībā Vecaucē, sākumā par subasistentu un no 1924. g. 1. septembra par asistentu. 1928. g. 1. martā Dermanis ievēlēts par pri-

vatdocentu un tam uzticēta daļa īpatnējās augkopības kursa lasīšana. 1929. g. 22. martā ievēlēts par Vecauces ķīmiskās laboratorijas vadītāju. Lai iepazītos ar citu valstu saimniecībām un izmēģinājumu iestādēm, Dermanis apmeklēja 1922. g. Vāciju, 1926. gadā Poliju, Čechoslovakiju un Vāciju, 1927. g. Somiju un ņēma dalību I Baltijas valstu agronomu kongresā, 1928. g. Lietuvu, 1929. g. Igauniju un ņēma dalību II Baltijas valstu agronomu kongresā. 1931. g. vasarā apmeklēja lauksaimniecības augstskolas un izmēģinājumu iestādes Vācijā, Beļģijā, Francijā, Italijā, Šveicē, Austrijā, Čechoslovakijā un Polijā. 1932. g. Latvijas Universitate komandēja Dermani studiju nolūkā uz vienu gadu uz ārzemēm. Komandējumu Dermanis pavadija galvenā kārtā Vīnes Lauksaimniecības augstskolā, strādājot pie prof. H. Kazerera, prof. E. Čermaka un prof. E. Cederbauera. Komandējuma laikā apmeklēja arī Vāciju, Ungāriju un Čechoslovakiju. 1933. g. piedalijās IV Baltijas valstu agronomu kongresā Lietuvā. 1933. g. 1. novembrī Dermanis ievēlēts uz trim gadiem par docentu pie augkopības katedras, 1936. g. 13. maijā ievēlēts par docentu bez laika ierobežojuma un 1936. g. 17. novembrī par vecāko docentu. 1937. gadā ar referatu piedalijies Baltijas valstu agronomu VI zinātniskā kongresā Tērbatā. 1939. gadā aizstāvējis disertaciju un ieguvis agronomijas zinātņu doktora gradu.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 324. lpp.): 25) Novērojumi ar zaļbarības augiem 1928. g. vasarā. LLK 1929, 109—115. 26) Ziemāju mēslošana ar slāpekli. Z 1929, 8, 172—174. 27) Kā izaudzēt labu kartupeļu sēklu. LLK 1930, 35—39. 28) Labības sējumu ecēšana un rušināšana. LM 1930, 2, 73—84. 29) Ersķu audzēšanas iespējamība Latvijā. LM 1930, 12, 757—767. 30) Auzu attīstība un šķirņu ražība Vecaucē 1925.—1928. g. LM 1930, 5, 273—290. 31) Izmēģinājumi par kartupeļu sēklinieku dalīšanu. LUR lauks. I, 6, 1930, 101—122. 32) Vēlo un vidēji vēlo kartupeļu šķirņu salīdzinājumi Vecaucē 1927.—1930. g. LM 1931, 3, 153—165. 33) Daži izmēģinājumi ar ārstniecības augiem Vecaucē. LM 1931, 2, 81—98. 34) Pļavu mēslošanas izmēģinājumi Vecaucē 1926.—1929. g. LM 1931, 6, 397—416. 35) Izmēģinājumi par cukurbiešu retināšanas laika nozīmi. LM 1931, 4, 217—223. 36) Miežu šķirnes un to ražība Vecaucē 1924.—1929. g. LUR lauks. I, 17, 1931, 509—536. 37) Sēšanas laika nozīme miežu audzēšanā. LM 1932, 1, 1—8. 38) Salpetra mēslojuma un izsēšanas laika ietekme uz cukurbiešu ražu un cukursaturu. LM 1932, 5, 257—263. 39) Izmēģinājumi ar lopbarības sakņaugiem laikā no 1929. līdz 1932. g. Vecaucē. LM 1932, 10, 582—599. 40) Izmēģinājumi par kartupeļu mēslošanu ar kaļķa salpetri. LUR lauks. II, 7, 1932, 217—226. 41) Tabakas audzēšana un šķirnes. LM 1933, 8, 361—371. 42) Kukuruzas audzēšanas iespējamība Latvijā sakarā ar Vecaucē izdarītiem izmēģinājumiem 1925.—1931. g. LUR lauks. II, 11, 315—331. 43) Cukurbiešu selekcija un sēklu

audzēšana. LM 1933, 4, 169—176. 44) Cukurbiešu šķirņu jautājums mūsu apstākļos. LM 1933, 4, 153—169. 45) Izmēģinājumi par cukurbiešu izsējas daudzumu un sēšanas laika nozīmi. Z 1934, 16, 241—244. 46) Zirņu šķirnes. Z 1934, 5, 67—70. 47) Vasaras kviešu šķirņu salīdzinājumi Vecaucē 1925.—1935. g. Z 1934, 11, 159—162. 48) Pētijumi par kartupeļu audzēšanas paņēmieniem. LM 1934, 4, 161—188. 49) Laboratorijas pētijumi par ziemas un vasaras kviešu miltu iznākumu un cepamvērtību. LUR lauks. II, 19, 1935, 553—580. 50) Izmēģinājumi par auzu, miežu un vasaras kviešu izsējas daudzumiem. LM 1935, 3, 168—181. 51) Izmēģinājumi kāpostu audzēšanā ar sēšanu un pārstādīšanu. Z 1935, 21, 498—500. 52) Izmēģinājumi pļavu auzenes un timotiņa sēklu ražošanā. Z 1935, 5, 89—91 un 6, 114—115. 53) Cigoriņu audzēšana. ZN 1935, 10, 217—220. 54) Lapu kāposti. ZN 1935, 3, 76—78. 55) Galviņkāpostu šķirnes. ZN 1935, 1, 4—5. 56) Pētijumi par smaržīgās kumelītes audzēšanas paņēmieniem un ēteriskās eļļas saturu atkarībā no augšanas apstākļiem. LFŽ 1936, 5, 219—255 un 6, 239—248. 57) Izmēģinājumi kartupeļu sēklinieku griešanā. LM 1936, 4, 259—272. 58) Saulgriezes audzēšanas nozīme mūsu apstākļos. 1936, 1—14. 59) Versuche über die Düngung von Wiesenschwingel zur Samengewinnung. Pflanzenbau, Leipzig 1938, 3, 117—122. 60) Versuche über verschiedene Anbauverfahren der Kartoffel. Pflanzenbau, Leipzig 1938, 10, 378—399. 61) Anbauversuche mit Kopfkohl bei der direkten Aussaat an Ort und Stelle und bei der Pflanzung. Die Gartenbauwissenschaft, Berlin 1938, I, 17—22. 62) Dažādu augu salīdzinājumi zaļbarības ražošanā (kopā ar agr. J. Lucānu). LM 1938, 4, 200—228. 63) Griķi — vieglo augsnu augs. LL 1938, 6, 181—184. 64) Forschungen über die chemische Zusammensetzung der Gerste in Abhängigkeit von deren Sorte und den Wachstumsverhältnissen. LandwJahrb 1938, 4, 566—588. 65) Versuche über den Anbau der Kamille und über den Einfluß verschiedener Wachstumsfaktoren auf den Gehalt der Kamillenblüte an ätherischen Öl. Heil- und Gewürzpflanzen, München 1938, 28, 7—19. 66) Miežu īpašības atkarībā no šķirnes un augšanas apstākļiem. Disertacija 1939, 1—369.

Techniskie raksti: 67) Novērojumi Vācijas izmēģinājumu iestādēs. LM 1931, 9, 646—653 un 10, 722—727. 68) Ceļojuma iespaidi par ārzemju lauksaimniecību. Z 1932, 1, 7—10. 67) Bādenes lauksaimniecība. Z 1932, 14, 260—262. 70) Die Feldkulturen Lettlands. Agronomenverband der baltischen Staaten. Bericht über den III Kongreß. Rīgā 1932. 71) Jaunākie Vācijas atzinumi lauku darba pētīšanā. LM 1932, 7, 402—407. 72) Lauksaimniecības izmēģinājumu iestādes Bādenē. LM 1932, 7, 407—409. 73) Austrijas vīnkopība, augļkopība un sakņkopība. LL 1932, 22, 532—534. 74) Ekskursija pa Austrijas priekšzīmīgām saimniecībām. Z 1932, 22, 371—373. 75) Alpu saimniecības. Z 1932, 24, 402—404. 76) Izmēģinājumi lauksaimniecības zinātnē. LKV 1932, 13380—13383. 77) Ziemas rudzu šķirņu ražība un īpašības. J. Bisenieka Lauksaimnieku kalendars. Jelgavā 1934, 48—51. 78) Mistri dod drošākas un augstākas ražas nekā tīrsējas. ZN 1934, 2, 26—27. 79) Burley tabakas audzēšanas paņēmieni Amerikā. ZN 1934, 5, 79—80. 80) Rāceņi — mūsu pieticīgākais sakņaugs. ZN 1934, 18, 285—286. 81) Kartupeļu apkopšana. ZN 1934, 19, 300—301. 82) Labības veldrēšana. ZN 1934, 20, 314—315. 83) Labības nogatavošanās. ZN 1934, 21, 330—331. 84) Paņēmieni, kā ietekmēt kulturaugu augšanas ilgumu. ZN 1934, 40, 642—643. 85) Jaunākie atzinumi ārzemju lauksaimniecībā. J. Bisenieka Lauksaimnieku ka-

lendars. Jelgavā 1935, 38—43. 86) Smaržīgās kumelītes audzēšana. Z 1936, 7, 169170 un 8, 199—200. 87) Ziemāju kopšana pavasarī. SD 1937, 1, 8. 88) Ar piemērotu šķirņu un audzēšanas paņēmienu izvēli iespējams izaudzēt vēlama sastāva miežus. LL 1938, 24, 690—692. 89) Zāļu sēklu ražošana. LL 1938, 10, 310—313.

Populari techniskie raksti, skaitā 15, ievietoti dienas laikrakstos.

5. **Docents Vilis Eiche,** dzimis 1903. g. 29. jūnijā Ādažu pag. Rīgas apr. Jaunmuguru mājās kā Bernharda un Katrīnas, dz. Teikmanes, lauksaimnieku, jaunākais dēls. Izglītību ieguvis Rīgas pilsētas Švarcmuižas elementarskolā, Rīgas Nikolaja I ģimnazijā (1914.—1917.), Rīgas Latviešu izglītības biedrības realskolā (1917.—1918.) un Rīgas pilsētas II vidusskolā (1919.—1921.), ko beizis 1921. gadā. Tanī pašā gadā iestājies Latvijas Universitatē un studējis 1 g. ķīmijas fakultatē, bet ar 1922. g. lauksaimniecības fakultates mežkopības nodaļā, ko beidzis 1928. g. 13. septembrī ļoti sekmīgi. Paraleli studijām strādājis vecāku lauksaimniecībā un Zemkopības ministrijas Mežu departamentā par praktikantu un ierēdni. Studiju laikā izpildijis obligato kara klausības dienestu armijā. 1919. g., vācu karaspēka uzbrukuma laikā Rīgai, pārtraucot skolas gaitas, ņēmis dalību pilsētas apsardzības dienestā. Latvijas Universitatē darbību sācis 1928. g. 15. septembrī, kad ievēlēts par jaunāko asistentu pie mežu bioloģijas katedras. 1930. g. ievēlēts par asistentu un 1934. g. par vecāko asistentu. 1937. g. habilitējies un ievēlēts par privatdocentu un 1938. g. par docentu. Līdztekus darbam Universitatē ņēmis dalību mežsaimnieku organizacijās, kur kongresos un sanāksmēs nolasijis vairākus priekšlasijumus. Apmeklējis Igauniju un Poliju, kur iepazinies ar to zemju mežsaimniecību. Par pētijumu darbu „Baltais skābardis" piešķirta Kr. Barona fonda prēmija.

Iespiestie darbi: 1) Egļu audžu dabisko atjaunošanos ietekmējošie faktori. MR 1930, VIII, 88—102. 2) Baltā skābarža, Carpinus Betulus L., izplatība un oikoloģija Latvijā. LUR lauks. II, 13, 1933, 343—448 (kopā ar K. Kiršteinu). 3) Meža tipi kā meža vēsturiskās izveidošanās rezultats. MR 1933, XI, 39—49. 4) Meža augsna un tās pārveidošanās. MR 1935, XIII, 150—168. 5) Cilvēka loma Latvijas meža izveidošanās gaitā. MR 1937, XV, 134—146. 6) Tērbatas Universitates mācību mežniecības audžu raksturs un apsaimniekošana. MDz 1930, 64, 2329—2332. 7) Polijas Bialoviežas pušča un tās saimnieciskie tipi. Mdz 1931, 74/75, 2812—2815. 8) Latvijas meži. Zeme, daba un tauta II, 1936, 153—258. 9) Lejaskurzemes mežu īpatnības. Mdz 1937, 145, 5477—5483. 10) Meža bioloģijas katedras darbība. Zinātne tēvzemei 1939. 11) Meža tipu saraksts. Mežu ierīcības instrukcija 1938. Bez tam raksti Latv. konversacijas vārdnīcā 1937—1939, raksti Lauksaimniecības leksikonā 1937—1939, recenzijas Mdz 1930—1932.

6. **Vecākais docents Kārlis Kiršteins (†),** dzimis 1890. g. 30. maijā Cēsu apr. Kosas pag. Upīšu mājās kā kroņa mežsarga dēls. Pēc Rīgas Pētera realskolas beigšanas 1910. g. iestājies Pēterpils Mežu institutā, ko beidzis 1914. g. ar I šķ. mācīta mežkopja gradu. Latvijas Universitatē darbību sācis 1937. g. 1. novembrī, kad lauksaimniecības fakultatē ievēlēts par docentu pie mežu bioloģijas (mežzinības) katedras (plašākas ziņas sk. LUX, 296. lpp.) un 1930. g. par vecāko docentu. Līdztekus darbam Universitatē bijis III un IV Saeimas deputats. Darbojies profesionalās, politiskās un mežkopju organizacijās. Vairāki raksti iespiesti Latvijas Sargā, Latvijas Vēstnesī, Latvijas Lauksaimniekā, Zemkopī, Jaunākās Ziņās, Centra Balsī un Meža dzīvē. Par pētijumu darbu „Baltais skābardis" piešķirta Kr. Barona fonda prēmija. Bija Somijas Mežzinātniskās biedrības korespondētājs biedrs. Piedalijies starptautiskos mežzinātnisko pētīšanas iestāžu kongresos 1929. g. Zviedrijā un 1932. g. Francijā. Pēdējā nolasija pētijumu atzinumus par baltā skābarža izplatību Latvijā. Iepazinies ar Igaunijas (1930. g.), Polijas, Vācijas un Zviedrijas (1929. g.) un Francijas (1932. g.) mežsaimniecību. Kārlis Kiršteins miris 1937. g. 11. augustā Ulbrokas Silvās pēc ilgas slimošanas.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 296. lpp.): 12) Lettlands Waldtypen. Acta Forest. Fen. 34, 1929, 33, 1—20. 13) Baltā skābarža, Carpinus Betulus L. izplatība un oikoloģija Latvijā (kopā ar V Eichi). LUR lauks. II, 13, 1933, 343—448. 14) Das natürliche Vorkommen und die Oekologie der Hainbuche (Carpinus Betulus) in Lettland. Congrès de Nancy, 1932. 15) Meža tipoloģijas attīstība un tipu jautājums Latvijā. MR 1935, XIII, 81—106. 16) Ozols (Quercus robur L.) Kurzemē. MR 1936, XIV, 41—81. 17) Šablonisms mežsaimniecībā. Mdz 1935, 123, 4373—4376. 18) Līdzsvarotu mežsaimniecību. Mdz 1936, 134, 4826—4827. Recenzijas rakstijis Meža dzīvē 1936. g.

7. **Vecākais docents Pāvils Kreišmanis,** dzimis 1885. g. 27. novembrī Valmieras apriņķa Vilzēnu pagasta Ķirķu mājās kā zemtura Jēkaba un Edas (dzim. Ārgales) astotais bērns. Pēc Vilzēnu pagasta skolas un Matīšu draudzes skolas pabeigšanas mācijies E. Liepiņa privatskolā Valmierā, ko pabeidzis 1904. g. Gatavības apliecību ieguvis kā eksterns Pēterpilī I kadetu korpusā. No 1906. līdz 1908. g. studējis lauksaimniecību Rīgas Politechnikas institutā. Turpinājis studijas 1909. un 1910. g. Maskavas Lauksaimniecības institutā Petrovsko-Razumovskojē, ko beidzis 1910. g. decembrī ar I šķ. agronoma gradu. No 1911. g. 1. janvara darbojies Rīgas Lauksaimniecības centralbiedrībā, sākumā kā lauksaimniecības kursu

vadītājs un lektors, vēlāk kā specialists zemkopībā noorganizējis ceļojošos izmēģinājumus, no 1912. g. kā biedrības sekretars un žurnala Baltijas Lauksaimnieks redaktors, no 1913. g. 1. septembra kā specialo priekšmetu skolotājs Priekuļu Lauksaimniecības skolā Priekuļos, pie Cēsīm. Karam izceļoties mobilizēts un sabijis aktivā armijā kā atsevišķās 8. ķīmiskās rotas komandieris frontes dažādās vietās līdz 1918. g. jūnijam. Pēc atgriešanās Latvijā no 1918. g. rudens izpildijis Priekuļu Lauksaimniecības skolas priekšnieka pienākumus un no 1919. g. rudens līdz 1928. g. Priekuļu Lauksaimniecības vidusskolas direktors. No 1928. g. 1. augusta docents Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē, no 1929. g. 1. janvara Vecauces izmēģinājumu un praktisku darbu saimniecības un studentu prakses vadītājs, no 1935. g. 1. novembra vecākais docents un no 1938. g. 1. jūlija lauksaimniecības fakultates dekans. Bijis lauksaimniecības padomes, sav. L. Lauks. centralbiedrības valdes, Latvijas Lauksaimniecības kameras loceklis, no 1937. g. Latvijas Zemnieku kredita bankas padomes priekšsēdētājs, C/S. „Turība" padomes loceklis, no 1937. g. Latvijas Agronomu biedrības valdes priekšsēdētājs, no 1938. g. LLK vicepriekšsēdētājs, no 1939. gada janvara Latvijas Profesiju kameras loceklis un iecelts par Lauksaimniecības akademijas pagaidu rektoru. 1939. g. maijā ieguvis lauksaimniecības doktora gradu. Bijis par redaktoru šādiem izdevumiem: žurn. Baltijas Lauksaimnieks no 1913. līdz 1914. g., žurn. Latvijas Lauksaimnieks no 1920. līdz 1921. g., žurn. Vanags līdz 1938. g., žurn. Lauksaimniecības Mēnešraksts no 1929. g. līdz 1938. g., Lauksaimniec. izmēģinājumu un pētijumu žurnalam no 1939. g. janvara, Latvijas Agronomu biedrības Ziņām no 1937. g., Lauksaimniecības rakstu pielikumam Latvijas Lauks. centralbiedrības izdotai Lauksaimnieku gada grāmatai no 1921. līdz 1924. gadam, Latvijas Lauksaimniecības kameras izdotai Lauksaimnieka gada grāmatai no 1936. g., grāmatām Lauksaimniecība pamatskolā I d., 1925. g., II d., 1926. g., I d., 1927² II d., 1928²., Lauksaimniecības grāmatvedības rezultati 1924.—1932. g., L. L. centralbiedrības izd. 1934. g. un tas pats no 1924. līdz 1934. g., Latvijas Lauksaimniecības kameras izdevums 1937. g., Lauku darbs un zinātne, Latvijas Agronomu biedrības izd., 1939. g. Rakstijis žurnalos Ekonomists, Vanags, Burtnieks, Zemes Spēks, Sējējs, Baltijas Lauksaimnieks, Latvijas Lauksaimnieks, Lauksaimniecības Mēnešraksts, strādājis līdz Lauksaimniecības leksikonā un Latviešu konversacijas vārdnīcā. Apbalvots ar

Serbijas Baltā Ērgļa ordeni ar šķēpiem, Polonia Restituta III šķ., Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķ. un Atzinības krusta III šķ. Ir pat biedru International Conference of agricultural Economists England, Commission internationale d'agriculture Paris, korespondējošais loceklis Romas Starptautiskā lauksaimniecības institutā. Piedalijies kā Latvijas delegats Starptautiskā agrarkonferencē Varšavā 1930. g. augustā un Vidus- un Austrumeiropas valstu agrarkonferencē Bukarestā 1930. g. oktobrī, Baltijas valstu agronomu kongresos Igaunijā 1929. g., Rīgā 1931. g., Lietuvā 1933. g., Somijā 1935. g., Igaunijā 1937. g. Specialā Zemkopības ministrijas uzdevumā apceļojis 1920. g. Zviedriju un Dāniju, 1922. g. ar Kulturas fonda pabalstu Izglītības ministrijas uzdevumā iepazinies ar lauksaimniecības skolām Vācijā un Šveicē, bijis komandējumā zinātniskos nolūkos 1932. g. Tērbatā, 1935. g. Šveicē, Varšavā un Berlīnē. Kā lauksaimniecības fakultates delegats piedalijies XVIII Starptautiskā lauksaimniecības kongresā Drēzdenē 1939. g. jūnijā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 299—300): A. Grāmata: 9) Mineraloģija. 1933, 93 lpp.

B. Raksti žurnalos: 10) Zemkopība latvju dainās. LTD 1928, II. 11) Agronomiskā zinātne un lauksaimniecības izglītība. LGGr 1928. 12) Lauku ražu pacelšana. Ek 1930. 13) Lauksaimniecības ražojumu pašizmaksa. LM 1930, II. 14) Augsekas ierīkošanas pamatnoteikumi. LGGr 1930. 15) Kā nokārtojama lauksaimniecības grāmatvešana Latvijā. LDuZ 1935. 16) Par plānveidīgu saimniekošanu. XII lauks. ned. Rīgā 1935. 17) Die Unterstützung der Landwirtschaft in Latvija. Bericht über d. VI Agronomenkongreß des Agronomenverbandes d. Baltischen Staaten. Tallinn 1937. 18) Daži skaitļi par darba veici. LM 1938, I. 19) Latvijas lauksaimniecības zinātnes tapšana 20 gados. LM 1938, II. 20) Augstražības ekonomiskā baze. LDuZ 1939.

C. Populari-zinātniskie raksti: 21) Nekavējams darbs. BL 1909, 21. 22) Kādus labumus dod izmēģināšanas iestādes. BL 1812, 2—7. 23) Jaunas izredzes linkopībā. BL 1912, 17—19. 24) Pārskats par Priekuļu lauksaimniecības skolas nodibināšanu un nama būvi. BL 1913, 18. 25) Lauksaimniecības skolu pedagogu kongress Maskavā. BL 1914, 3. 26) Apskats par Baltijas lauksaimniecības stāvokli 1914. g. BL 1914, 8—18. 27) Par lauksaimniecības skolām. LL 1919, 2. 28) Latvijas zemniecība nostiprinas. LL 1920, 20. 29) Ap Latvijas zemi. LL 1920, 21. 30) Ievadam. LL 1920, 13. 31) Par zemkopības skolām. LL 1920, 15. 32) Ceļojuma iespaidi Zviedrijā. LL 1920, 12. 33) Kā zemkopis stiprinās Latvijas saimniecisko stāvokli. LL 1921, 9. 34) Lauksaimniecība ievesta pamatskolās. LL 1926, 1. 35) Grūtie lauksaimniecības apstākļi un izglītība. LL 1927, 1/2. 36) Kur meklējami lauksaimnieciskās krizes cēloņi. Burtn 1927, VII. 37) Lauksaimniecības mācības iestādes Latvijas pastāvēšanas 10 gados. LL 1928, 22. 38) Kā izaudzēt lētus sakņaugus. LL 1931, 4. 39) Par plānveidīgo saimniekošanu. LL 1935, 7. 40) Kādas kulturas tagad audzēt. Zemnieka gada grāmata 1935. 41) Lētas ražošanas atslēga

ir augstas un pastāvīgas ražas. Zemnieka gada grāmata 1935. 42) Mūsu lauksaimniecības līkumotais ceļš. Sēj 1936, V 43) Augstākās ražas. LL 1936, 7. 44) Augu seka patreizējos apstākļos. LGGr 1936. 45) Daži saimniekošanas jautājumi. LGGr 1937. 46) Saimnieka loma un uzdevumi. LGGr 1938. 47) Vai lauksaimnieks var būt atturībnieks. LL 1938, 19. 48) Lauksaimnieka svarīgie uzdevumi. Tēvijas Sargs 1938, 1. 49) Darba spēka trūkuma novēršana. LGGr 1939. 50) Saimniecības organizacijas jautājumi. LGGr 1939. 51) Trīs posmi ražu celšanā. LDuZ 1939. 52) Vienotie spēki. BrZ 1939, 108. 53) 1934. g. 15. maiju atceroties. LL 1939, 10.

D. Disertacija: Pētijumi par lauku kulturu un augu seku darba kapacitati. L. Izm. pēt. žurn. 1939, 2/3.

Bez tam Latv. konversacijas vārdnīcā ap 80 vārdi, Lauksaimniecības leksikonā 110 vārdi.

8. **Vecākais docents Pēteris Kulitāns,** dzimis 1878. g. 13. aprilī Ilūkstes apr. Gārsenes pag. Zimbļu mājās. Tēvs Stanislavs, lauksaimnieks, miris 1903. g., māte Anna, dzimusi Rāviņa, mirusi 1935. gadā. Sīkākas biografiskas un arī bibliografiskas ziņas sk. LUX, 300—302. Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļu Kulitāns beidza 1908. g. ar pirmās šķiras inženiera technologa gradu. L. Universitatē par mācības spēku ievēlēts 1919. g. 26. VIII, lauksaimniecības fakultates kodolā 1919. g. 4. IX. Tanī pašā vasarā ievēlēts L. U. saimniecības komisijā. Kā docents darbojas no 1919. g. 15. XII. Noorganizēja un joprojām vada augsnas zinības un lauksaimniecības ķīmijas laboratoriju studentu praktiskiem darbiem un zinātniskiem pētijumiem. Muzeju kā mācības līdzekli augsnas zinībā un lauksaimniecības ķīmijā sāka iekārtot ar 1923. g. un turpina to izveidot un papildināt. Iekārtoja un līdz šim pārrauga augsnas, mākslīgo mēslu un lopbarības līdzekļu kontroles analižu laboratoriju. No 1925. g. pavasara uzstādija ilggadīgus izmēģinājumus ap 600 kv. asu zemesgabalā pie Citadeles ielas, Rīgā. No 1926. g. ierīkoja fakultates nama sētā stiepuļu pinuma paviljonu veģetacijas izmēģinājumiem. Paraleli dažiem no šiem izmēģinājumiem izdarija izmēģinājumus uz lauka Rāmavā, galvenā kārtā 1926.—1930. g. No 1920. g. 20. I līdz 1923. g. 1. VII bija fakultates sekretars, bet no 1928. g. 1. VII līdz 1930. g. 1. VII un no 1936. g. 1. VII līdz 1938. g. 1. VII fakultates dekans. Pirmajos L. U. pastāvēšanas gados izstrādāja likumprojektu un instrukcijas par mākslīgo mēslu tirdzniecību un kontroli. Darbojās Zemkopības ministrijā kā konsultants zemes vērtēšanas darbos. Tāpat vēlāk atkārtoti ņēma dalību Z. M. un citu izmēģinājumu iestāžu vadītāju un citu darbinieku apsprie-

dēs, kur nosprauda programu turpmākam šo iestāžu darbam. Ņēma dalību Zemk. min. Zemes ierīcības departamentā zemes kadastrālās vērtēšanas instrukciju izstrādāšanas darbā. Kā Izglītības ministrijas pārstāvis piedalijās skolu izlaidumu svinībās. Kā L. U. lauksaimniecības fakultates pārstāvis 1937. g. pavasarī un vasarā darbojās komisijā, kas izstrādāja Jelgavas Lauksaimniecības akademijas izbūves un mācības plānu projektus. No 1938. g. pavasara Izglītības ministrijas pārstāvis Iekšlietu ministrijas Būvniecības departamenta L. akademijas būvkomisijā. Bijušā L. Lauksaimniecības centralbiedrībā vairāk gadus lasija lekcijas lauksaimniecības un dārzkopības ziemas vakara kursos augsnas zinībā un mēslošanā, piedalijās agronomu apspriedēs ar referatiem etc. Ir biedrs L. Agronomu biedrībā. Nolasija referatus šīs biedrības rīkotos zinātniskos agronomu kongresos un referatu vakaros. L. Agronomu b-bas valdē bijis no 1921. g. 20. III līdz 1922. g. 19. II un no 1925. g. 24. X līdz 1929. g. 19. VI. Ir biedrs Latvijas Dārzkopības b-bā, kā arī Rīgas Dārzkopības b-bā, kuras darbā atkārtoti piedalijies ar referatiem. Ir biedrs L. Ģeoloģijas b-bā, Latviešu izglītības b-bā (priekšn.), Vecāku un pedagogu b-bā, Kokneses Lauksaimniecības b-bā etc. Rīgas radiofonā bez dažām atsevišķām lekcijām nolasijis vairākus lekciju ciklus par mēslošanu 1928. g. martā un aprilī, 1933. g. janvarī un 1936. g. februarī; par Latvijas augsnām 1932. g. janvarī un februarī; par skābām augsnām un kaļķošanu 1932. g. novembrī un decembrī. No 1936. g. 1. VII līdz 1938. g. 1. VII bija LL kameras vicepriekšsēdētājs kā L. U. lauksaimniecības fakultates dekans. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV un III šķiru un Lietuvas valsts 10 gadu jubilejas medaļu. Ilggadīgs biedrs Starptautiskā augsnas zinības sabiedrībā (International Society of Soil Science), Romas Starptautiskā lauksaimniecības instituta zinātniskās padomes loceklis. Piedalijies Romas St. lauks. instit. zinātniskās padomes sēdēs, augsnas auglības komisijā 1927. g. novembrī, II Starptautiskā augsnas zinības kongresā Krievijā 1930. g., četros Baltijas valstu Agronomu savienības kongresos (Somijā, Igaunijā, Latvijā un Lietuvā). Zinātniskos komandējumos bijis 1923. g. 2 mēneši Vācijā (iepazīties ar Vācijas lauksaimniecības izmēģinājumu stacijām un citām pētniecības iestādēm) un 1937. g. novembrī Igaunijā, Somijā, Zviedrijā, Norveģijā, Dānijā, Vācijā, Šveicē, Čechoslovakijā, Polijā un Lietuvā iepazīties ar minēto valstu augstākās lauksaimniecības izglītības iestādēm un zinātniskiem institutiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 301—302): 23) P. Kulitāns, K. Krūmiņš, K. Bambergs. Lauksaimniecības analize. Docenta P. Kulitāna redakcijā. I. Augsna. 1930, 320 lpp. II. Mēsli. Augi un barības līdzekļi. Kaitēkļu apkarošanas līdzekļi. 1931, 213 lpp. 24) Kaļķojuma ietekme uz ražu smilšainā un kūdrainā augsnā Rāmavā 1926.—1930. g. LUR lauks. II, 1, 1931, 1—59. 25) Izmēģinājumi par izmantojamo augu uzturvielu saturu dažādās augsnas kārtās. IX agron. zin. kongr. darbi 1935, 32—37. 26) Māla augsnas. LKV 13, 25438—25445. 27) Mākslīgie fosforskābes mēslošanas līdzekļi. LLK 1930. 28) Kā mēslot krizes laikā? 1933, 26 lpp.

9. **Docents Krišjānis Melderis,** dzimis 1880. g. 19. februarī Kurzemē, Bikstu pagasta Ģērmaņu mājās. Vidusskolas izglītību ieguvis Jelgavas realskolā, ko beidzis 1902. g., bet 1903. g. kā eksterns turējis otrreiz pārbaudijumus pie tās pašas skolas, lai uzlabotu atzīmes, kas traucēja lielā konkursa dēļ tālāko izglītību. Tanī pašā gada rudenī iestājies Pēterpils Mežu institutā. Pēc kursa beigšanas viņu atstāja par augstākās šķiras stipendiatu pie instituta mežkopības un entomoloģijas katedrām. Pēc tam 3 g. bija Pēterpils Mežu departamentā un nodarbojās ar mežu postītājas „mūķenes" pētīšanu Kurzemes, Lietuvas un Polijas mežos. Laikā no 1914. līdz 1921. g. bija mežzinis Beršadu mežniecībā Podolijā. 1921. g. atgriezās Latvijā un sāka darbu Mežu departamentā, kur bija mežu ierīcības revidents, vēlāk (1922.—1928.) Mežu departamenta direktors un (1928.—1934.) mežu pētīšanas stacijas vadītājs. Latvijas Universitatē Melderis darbojās laikā no 1921. līdz 1924. g. Bija docents pie lauksaimniecības fakultates mežzinības (vēlāk mežu bioloģijas) katedras un Latv. Universitates mācību un izmēģinājumu mežniecības vadītājs. Meldera darbība mežkopības nodaļā noritēja cieši ar šīs nodaļas nodibināšanu un izveidošanu.

Laikā līdz 1934. g. iespiestie darbi:

A. Grāmata: 1) Типологическая классификація лѣсовъ Курляндской губ. 1913.

B. Raksti: 2) Типы насажденій Аагофскаго лѣсничества Лифляндской губерніи. Изв. Импер. Лѣсн. Инст. 1909, XIX. 3) Вліяніе экспозиціи на ростъ насажденій и возобновленіе. Изв. Импер. Лѣсн. Инст. 1912, XXII. 4) Вліяніе корневой системы на распредѣленіе подроста вокругъ сѣменниковъ съ сухомъ бору. Изв. Импер. Лѣсн. Инст. 5) Судьба тисса въ Прибалтійскихъ губерніяхъ. Лѣсной журналъ 1911.

10. **Vecākais docents Frīdrichs Neilands,** dzimis 1878. gada 28. augustā Kurzemē, Tukuma apr. Praviņu pagasta Vecvagaru mājās, kur viņa vecāki nodarbojās ar lauksaimniecību. Tēvs Vilis, māte Dārta, dzim. Vilmane, Pienavas pagasta Nuku māju saimnieka meita. No 1886. līdz 1893. gadam Neilands mācijies Praviņu pagasta un

Tukuma pilsētas skolās; 1894. gadā iestājies Maskavas Lauksaimniecības vidusskolā, kuras kursu nobeidzis 1900. gadā ar I šķiras atestatu. 1900. gadā Neilands iestājies Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā, kuras kursu nobeidzis 1904. gada novembrī ar I šķiras mācīta agronoma gradu. Higienas izstādē 1913. g. Pēterpilī apbalvots ar lielo zelta medaļu par piensaimn. zinātniskiem darbiem un eksponatiem. Plašākas ziņas sk. LUX, 307—309. 1920. gada augustā Neilands atgriezies Latvijā un septembrī ievēlēts L. U. lauksaimniecības fakultatē par vecāko asistentu; no 1921. gada rudens lasijis par piena ķīmiju un technoloģiju. 1923. gada novembrī Neilands ievēlēts par docentu piensaimniecībā, bet 1927. gada maijā par vecāko docentu. No 1920. gada decembra sācis darboties arī Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamentā par piensaimniecības specialistu. 1922. g. Neilands noorganizējis valsts eksportsviesta kontroli, par kuras vadītāju bijis līdz 1927. g. novembrim. No 1921. g. viņš piedalijies par lektoru 18 Rīgā un provincē sarīkotos piensaimniecības darbinieku sagatavošanas un atkārtošanas kursos. 1927. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru. No 1922. gada aprila līdz 1928. g. beigām Neilands kopā ar J. Sudrabu rediģējis lauksaimniecības žurnalu Latvijas Lauksaimnieks. Bez tam viņš rediģējis vairākus Lauksaimniecības departamenta, Lauksaimniecības pārvaldes un Latvijas Lauks. centralbiedrības izdevumus. Neilands ir Latvijas Piensaimniecības darbinieku b-bas goda biedrs, Latvijas Agronomu b-bas biedrs. 1938. gadā ievēlēts par Starptautiskās piensaimniecības apvienības Latvijas nacionalās komitejas locekli. No 1939. g. jūlija piensaimniecības katedras vadītājs Jelgavas Lauksaimniecības akademijā un akademijas revizijas komisijas priekšsēdētājs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 309—311): 55) Sviesta iznākumu aprēķināšana. LLuP 1930, 12. 56) Die Milchwirtschaft Lettlands. Agronomenverband der Baltischen Staaten. Bericht über den III Kongreß in Riga 1931. 57) Milchwirtschaftliche Fachausbildung in Lettland. Internationaler Milchwirtschaftskongreß 1931. in Kopenhagen. 120. Vortrag. 58) Vai visām saimniecībām jācenšas pēc augsta tauku satura pienā? LLuP 1934, 8. 59) No kā sviestam rodas tauku garša. LL 1936, 1. 60) Visiem iespējamiem līdzekļiem jāceļ sviesta kvalitate. LL 1936, 4. 61) Sviesta sālīšana. LL 1936, 5. 62) Kādus ļaunumus nodara pienotavām ilgi mājās saglabāts piens? LL 1936, 6. 63) Piena vienpusīga izvērtēšana nav izdevīga un droša. LL 1936, 13. 64) Kā biešu lapu izēdināšana piena govīm ietekmē sviesta īpašības. LL 1936, 19. 65) Kādi apstākļi vēl arvienu traucē koppienotavu darbību. LL 1937, 11. 66) Piensaimniecība. 1939, 512 lpp. ar 280 zīm. un raksti par piensaimniecību Lauks. leksikonā 1937—1939.

11. **Vecākais docents Augusts Raisters,** dzimis 1888. g. 2. martā Vidzemē, Cēsu apr. Ramkas Sproģos, kur vecākiem — tēvam Jānim Raisteram un mātei Annai (dzim. Ērmane) bija saimniecība un veikals. Pirmizglītību ieguvis Ramkas Lutera pamatskolā (1898.—1901. g.), Jaunpiebalgas draudzes skolā (1901.—1903. g.) un Rīgā realskolā, kuru beidzis 1909. g.; pēc tam studējis architekturu Rīgas Politechnikas institutā un 1916. g. 3. jūnijā ieguvis inženiera architekta gradu; par diplomdarbu piešķirta Reinberga prēmija. Pirmo aroda praksi Raisters iegūst strādājot no 1912. g. Tveras guberņas zemstē ugunsdrošā būvniecībā, architekta Malvesa birojā Rīgā u. c. Plašākas ziņas sk. LUX, 313. lpp. Raisteru 1919. g. septembrī uzaicina par Latvijas Augstskolas organizacijas padomes locekli kā Latvijas Izglītības biedrības augstskolas sekcijas pārstāvi. 1919. g. 10. dec. viņš ievēlēts par lauksaimniecības fakultates docentu; viņš lasa vispārējo kursu lauksaimniecības būvniecībā lauksaimniekiem, mežkopjiem un ģeodetiem, bet specialo kursu lauksaimniecības būvniecībā inženieriem kulturtechniķiem, kā arī vada attiecīgos praktiskos darbus un projektus. 1928. g. Raisteru ievēlē par vecāko docentu. Raisters izpildijis deviņus gadus (1928.—1933. un 1937.—1939. g.) Universitates saimniecības padomes locekļa pienākumus, un viņa darbības laikā izvestas lielākās jaunbūves un pārbūves Universitates ēku kompleksā; bijis nel. Kr. Morberga novēl. fonda pārvaldes saimniecības komisijas loceklis un ņēmis dalību pie Romas viesnīcas pārbūves un tālākās izbūves; darbojies fakultates dažādās komisijās un Universitates mācības spēku saimnieciskās organizacijās. Bijis celtniecības komisijas loceklis un Miera draudzes padomes loceklis. Raisters apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. Zinātniskos nolūkos apmeklējis Čechoslovakiju, Austriju, Italiju, Franciju, Beļģiju un Vāciju.

Celtniecības darbi no 1929. līdz 1939. g. izpildīti pēc Raistera projektiem un viņa vadībā: 1) Pagasta 6-kl. pamatskolas ēkas Jērcēnos, Sunākstē, Biržos, Rudbāržos, Stelpē, Jaunpilī, Alsungā, Alūksnē. 2) Pagasta, biedrību un aizsargu nami Ozolniekos, Viļēnos, Kurcumā, Aucē un Ramkā. 3) Ārsta mājas Jaunpiebalgā un Biržos. 4) Vairākas jaunbūves un pārbūves L. Univ. lauksaimn. fakultates fermās Lielaucē, Vecaucē, Rāmavā un Serumstacijā (Kleistu muižā). (Agrāk veiktos darbus sk. LUX, 314. lpp.)

Iespiestie darbi (sk. LUX, 314. lpp.): 7) „Saimniecības ēku iekārta". Techniska rokas grāmata architektiem un būvtechniķiem. 1932, 159—165. 8) „Būvdarbu izmaksa". Rokas grāmata mazmāju būvētājiem. 1933, 50—82.

12. **Docents Pēteris Rizga,** dzimis 1883. gada 16. martā Sēļpils pagasta Rizgu mājās, Brenča un Annas (dzim. Grieķeres) dēls. Mācijies Sēļpils pagasta skolā, beidzis Jēkabpils pilsētas skolu un skolotāju kursus pie Jelgavas pilsētas skolas. Izglītību turpinājis Valparaiso Universitates sagatavošanas departamentā, tad beidzis Bostonas Universitati kā zinātņu bakalaurs (B. Sc.) un mākslu maģistrs (A. M.). Latvijas Universitatē sācis strādāt ar 1922. g. kā lauks. fakultates rūgšanas technoloģijas laboratorijas asistents. Ar 1931. g. pārcelts uz Vecauces izmēģinājumu saimniecību kā privatdocents ar uzdevumu vadīt biškopības un putnkopības kabinetus. No 1938. gada ārštata docents. Tuvākas ziņas sk. LUX, 326—327.

No techniskiem darbiem būtu minami sekojoši: Biškopībā — konstruēts 1. aparats mākslīgu šūnu stiprības pārbaudīšanai, 2. mašīna stiepuļu iekausēšanai mākslīgā šūnā, 3. aparats izlidojošo un stropā ielidojošo bišu automatiskai skaitīšanai un reģistrēšanai, 4. spiede viršu medus iegūšanai no šūnām, 5. aparats bišu māšu, tranu un spietu ķeršanai, 6. konstruēti Latvijas apstākļiem piemēroti trīs stropu tipi, 7. konstruēti automatiski reģistrējoši stropu kontrolsvari un dažas sīkas lietas. Putnkopībā — 1. izprojektēta „Auces tipa" vistu māja, 2. ūdens trauks mazu un lielu putnu dzirdināšanai, 3. piena trauks maziem un lieliem putniem, 4. sile miltu izēdināšanai cāļiem, 5. izprojektēta „Auces tipa" cāļu māja.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 326—327): A. Grāmatas: 10) Drava un strops. 1930. 11) Bišu ziemošana. 1930. 12) Mūsu dravniecības attīstības ceļi. 1931. 13) Praktiska dravniecība. 1936. 14) Bišu slimības un kaitēkļi un viņu apkarošana. 1937. 15) Mazpulku vadonis biškopībā. LLK 1937—1938. 16) Mazpulku vadonis putnkopībā. LLK 1938. 17) Vistu izlase un šķirošana pēc ārējām pazīmēm. 1938.

B. Raksti žurnalos: 18) Loss of Bees in Rainy Weather. LUR lauks. I, 3, 1929. 19) Influence of the Weather on Honey Production in Kurzeme, Latvia. LUR lauks. II, 8, 1932. 20) Racionala vasku iegūšana. LUR lauks. II, 10, 1932. 21) Bišu un viņu nesto nektara un ziedputekšņu svars un svara maiņas iemesli. LUR lauks. III, 1, 1936. 22) Dažas Latvijas medu fizikalās īpašības sakarā ar medus iegūšanu un šķirošanu. LUR lauks. IV, 1, 1938. 23) Прочность вощины (основы) при различных температурах и различных положеніях. Последние достиженія в пчеловодной технике. Государственное издательство 1929. 24) On Method of Swarm control. The Bee World 1931, XII, 7. 25) When and How Many Times do Queens Leave the Hive. The Bee World 1931, XII, 7. 26) Some Observations on Lighted Hives. The Bee World 1932, XIII, 5. 27) Some Ways of Increasing the Honey Crop. The Bee World 1932, XIII, 11. 28) How to Catch the Queen. The Bee World 1932, XIII, 8. 29) Comparative Results of some Methods of Bee Keeping. The Bee World 1934, XV, 8. 30) A Hive for Migratory Bee Keeping. The Bee World 1936, XVII, 3. 31) The Viscosity of Honey in Relation to Extraction. The Bee World 1938, XVIII, 4. Vietējā periodiskā presē, gada grāmatās, Lauks. pārvaldes, LLK, Agron. biedrības u. t. t. izdevumos iespiesti pāri par 200 dažādu rakstu.

13. **Docents Jānis Sudrabs,** dzimis 1884. g. 2. decembrī Vecpiebalgas Kalna Vīļumos. Tēvs Andžs, lauksaimnieks, dz. 1841. g. 22. XII (v. st.), miris 1923. g. 4. martā. Māte Marija, dzim. Žīdava (Žīds), dzim. 1854. g. 17. okt., vēl dzīva. Plašākas ziņas sk. LUX, 330. lpp. Vispārīgās izglītības turpināšanai iestājies Valsts vidusskolā pieaugušiem, ko beidzis 1922. g. 13. jūnijā pēc realskolas kursa. Tanī pašā 1922. g. rudenī iestājies L. U. lauksaimniecības fakultatē, ko ar agronoma gradu beidzis 1928. g. 15. septembrī, par diplomdarbu saņemot I godalgu. 1921. g. lauksaimniecības fakultate Sudrabu uzaicina lasīt lekcijas dārzkopībā. Kā lektors un instruktors viņš savu uzdevumu pilda līdz 1932. g. 1. janvarim, kad ieguvis privatdocenturu. Visus šos gadus vadijis arī studentu praktiskos darbus dārzkopībā Vecauces mācības un izmēģinājumu saimniecībā. 1937. gadā Sudrabs ievēlēts par štata docentu un vada dārzkopības katedru. Latvijas Tautas universitates mežkopības nodaļā viņš arī lasijis dārzkopības kursu, tāpat arī Lauksaimniecības tautas augstskolā no 1929. g. No 1919. g. 1. VII līdz 1937. g. 1. IV Zemkopības ministrijā vadijis dārzkopības nodaļu. Sākot ar 1937. g. 1. IV Zemk. ministrijas konsultants dārzkopības jautājumos. No 1923. g. Sudrabs ir Latvijas Dārzkopības biedrības priekšnieks. un Latv. Un. Botaniskā dārza draugu biedrības valdes loceklis. No 1921. g. viņš rediģē Latvijas Lauksaimnieka dārzkopības nodaļu. No 1933. g. 1. XI līdz 1934. g. 1. V Dārzkopības žurnala redaktors. No 1936. g. 1. I Dārzkopības un biškopības žurnala redaktors. Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks. Darbojas arī dienas presē (Brīvā Zemē), periodikā un lauksaimniecības rakstu krājumos, ir Latvijas Preses biedrības biedrs, Latvijas Profesiju kameras zemes kulturas sekcijas loceklis un agronomu un dārzkopju kopas priekšnieks. 1926. g. 18. nov. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru, 1931. g. 3. II ar Beļģijas Kroņa ordeņa V šķ., 1936. g. 10. V ar Beļģijas Kroņa ordeņa IV šķ. 1927. g. kā Zemkopības ministrijas pārstāvis piedalijies VIII Starptautiskā dārzkopības kongresā Vīnē, 1934. g. III Starptautiskā lauksaimniecības technikas un ķīmijas kongresā Parīzē, 1932. g. Baltijas valstu agronomu kongresā nolasijis referatu par Latvijas dārzkopību un 1938. g. Latvijas Agronomu b-bas zinātniskā kongresā par augļu koku vaiņagu. Ir Latvijas Agronomu biedrības biedrs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 331. lpp.): A. Grāmatas: 5) Augļkopība. 1938[4], 498 lpp. 6) Dārzkopība. Mācības grāmata lauksaimniecības skolām. 1938[2], 427 lpp

7) Augļu dārza mēslošana. 1930, 44 lpp. 8) Cīņa ar kaitēkļiem augļu dārzā. 1930, 39 lpp. 9) Laba zemnieka sētas daiļums. 1937, 25 lpp. 10) Dabas mācība un lauksaimniecība. Pamatskolu VI kl. kurss, 86 lpp. 11) Augļu un dārzāju ražas izmantošana. 1936, 191—206 un 495—526.

B. Raksti žurnalos un citos izdevumos: 12) Augļu dārzs. LRGr 1925, 113—127. 13) Dārzkopība. Lauksaimnieka padomnieks 1927, 358—385. 14) Rožu dārziņš. LTD 1929, 421—424. 15) Puķu vaiņags. LTD 1929, 425—428. 16) Ābeļu dārzs. LTD 1929, 429—430. 17) Der Obstbau und Obstexport Lettlands. Völkermagazin 1928, 1—21. 18) Augļu koku izsalšana 1928./29. g. ziemā un tās varbūtēji cēloņi. ZMM 1931, 9, 577—603; 11, 729—746. 19) Kūdra kā augļu uzglabāšanas materials. ZMM 1936, 11. 20) Lapas fizioloģija un tās nozīme. LL 1913. 21) Nolaista 20—25 g. veca augļu dārza uzlabošanas darbu aprēķins. LL 1920. 22) Dārzkopības atjaunošanas un izbūves darbā. LL 1920. 23) Augļu dārza, 10 pūrv. liela, ierīkošanas izdevumu aprēķins. LL 1921. 24) Par potcelma iespaidu uz poti un otrādi LL 1921. 25) Potcelmi. LL 1921. 26) Augļu eksports. LL 1922. 27) Augļu koku ražas un neražas cēloņi. LL 1922. 28) Potēšana. LL 1922. 29) Augļkopības nākotnes izredzes. LL 1923. 30) Jāņogas. LL 1923. 31) Ābolu un bumbieru kaltēšana. LL 1924. 32) Avenes. LL 1924. 33) Dārzkopības izglītība. LL 1924. 34) Ērkšķogas. LL 1924. 35) Zemenes. LL 1924. 36) Ābolu un bumbieru šķirnes. LL 1925. 37) Anglijas un Kanadas augļu raža. LL 1925. 38) Augļu sērošana kaltējot. LL 1925. 39) Domas par dažām mūsu ābolu šķirnēm. LL 1925. 40) Kā mēs savus augļus bojājam. LL 1925. 41) Kā vācu augļu tirgotāji rūpējas par savu augļu slavu. LL 1925. 42) Konservēto barības un baudu vielu ievedums un izvedums Vācijā. LL 1925. 43) Ķirši. LL 1925. 44) Latvijas cukurs un augļkopju izredzes. LL 1925. 45) Plūmju šķirnes. LL 1925. 46) Svaigu augļu un sakņu ievedums Vācijā. LL 1925. 47) Valsts Bulduru dārzkopības skola. LL 1925. 48) Vīns podos. LL 1925. 49) Dārzāju izvēle. LL 1926. 50) Darbi augļu dārzā agrā pavasarī. LL 1926. 51) Kad zemeņu ogulājiem jānogriež lapas. LL 1926. 52) Ko nu darīt. LL 1926. 53) Kas vēl šoruden darams augļu dārzā, lai nākamam gadam ražotu labus eksporta augļus. LL 1927. 54) Mūsu dārzkopju izredzes. LL 1928. 55) Par ābolu eksportu uz Norveģiju. LL 1927. 56) Dārzkopības vidusskola. LL 1928. 57) Kā Vācija veicina savu dārzkopību. LL 1928. 58) Vīna audzēšana augu mājā. LL 1928. 59) Ko dārzkopjiem sola 1929. g. LL 1929. 60) Vai mums jābaidas no melno jāņogu pārprodukcijas. LL 1929. 61) Daži augļu koku iznīkšanas cēloņi. LL 1929. 62) Zirgu mēslu atvietotāji lecekšu apsildīšanai. LL 1929. 63) Sala plaisas. LL 1929. 64) Jaunākais mēslu podiņu izgatavošanā. LL 1929. 65) Kādas būs 1929./29. g. ziemas sala sekas augļu dārzos. LL 1929. 66) Augļu dārza mēslošana. LL 1929. 67) Kā vācieši cenšas atjaunot pag. ziemas salā nopostītos augļu dārzus. LL 1929. 68) Kā izsargāties no tomātu slimībām augu mājās. LL 1929. 69) Augļu un dārzāju konservu rūpniecības saimnieciskā nozīme. LL 1929. 70) Augļu un dārzāju uzglabāšana pie zemas temperaturas (saldētavā). LL 1929. 71) Elektrības pielietošana dārzkopībā Zviedrijā. LL 1929. 72) Tabakas audzēšana attīstas. LL 1929. 73) Kāpostu galviņu uzglabāšana sniegā. LL 1929. 74) Kādas bumbieru, plūmju, ķiršu un ogulāju šķirnes audzēsim tirdzniecības nolūkos savos dārzos. LL 1930. 75) Neatliekama prasība. LL 1930. 76) Kā nokārtot mūsu dārzkopības ražojumu tirgu. LL 1930. 77) Cik Zviedrijā ieved svaigu augļu. LL 1930. 78) Lietojat dārzājus. LL

1930. 79) Augu saknēm uzņemamās fosforskābes noteikšana zemē. LL 1930. 80) Zinātne un prakse. LL 1930. 81) Kā Holande pabalsta savus dārzkopjus. LL 1930. 82) Moralisks pabalsts augļkopjiem. LL 1930. 83) Gadu maiņā. LL 1931. 84) Katrā augļu dārzā jābūt bitēm. LL 1931. 85) Augļi un dārzāji kā uzturas vielas. LL 1931. 86) Kas darams, lai atvietotu ārzemju dārzkopju ražojumus vietējā tirgū. LL 1931. 87) Dārzkopju pārdomas. LL 1932. 88) Dārzkopība citu lauksaimniecības nozaru vidū. LL 1933. 89) Augļu retināšana. LL 1934. 90) Sakņkopības stāvoklis. LL 1934. 91) Dārzāju sēklu audzēšanas izredzes. LL 1934. 92) Augļu un dārzāju konservu rūpniecības nozīme dārzkopībā. LL 1934. 93) Dārzkopju ražojumu tirgus trūkums un kā pieiet pie tā kārtošanas. LL 1934. 94) Dārzāju šķirņu normēšana. LL 1935. 95) 1 kg ābolu ražošanas vērtība. LL 1935. 96) Kādā virzienā jāstrādā dārzkopim lauksaimniekam. LL 1935. 97) Ko stāsta vīnogas skatu logos. LL 1935. 98) Kā noorganizēta dārzāju sēklu audzēšana. LL 1936. 99) Ābeļu pārpotēšana. LL 1936. 100) Dārzkopja lauksaimnieka ieguvumi. LL 1937. 101) Ko es dzirdēju dārzkopības instruktoru sanāksmē. LL 1938. 102) Dārzkopības ieguvumi valsts pastāvēšanas laikā. LL 1938. 103) Ābolu ražu sagaidot. DuBŽ 1936. 104) Ābeļu miglošana ziedēšanas laikā. DuBŽ 1936. 105) Ābolu izsvīdēšana. DuBŽ 1936. 106) Ar prieku darīts darbs vaiņagojas panākumiem. DuBŽ 1936. 107) Cietumu ferma vai dārzkopības strādnieku skola. DuBŽ 1936. 108) Dahlia Cav., Georgina Willd. DuBŽ 1936. 109) Kā izvērtēsim šā gada augļu ražu. DuBŽ 1937. 110) Lazda. DuBŽ 1937. 111) Vai iespējams iztikt bez ābeļu un bumbieru sēklaudžu pārpiķēšanas. DuBŽ 1937. 112) Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmaņa 60. dzimšanas dienā. DuBŽ 1937. 113) Augļi un ogas tirgum rūpīgi jāsagatavo. DuBŽ 1937. 114) Augļu koku vaiņags. DuBŽ 1937. 115) Sanitates padomnieks. DuBŽ 1937. 116) Oxelis spec. DuBŽ 1937. 117) Ķiršu mēris. DuBŽ 1937. Bez tam dienas presē Jaunākās Ziņās un Brīvā Zemē ievietoti ap 75 dažāda satura raksti.

14. **Privatdocents Arvīds Šmits,** dzimis 1895. g. 17. febr. Jaungulbenes pag. Jaunrimstavu mājās. Tēvs Pēteris, māte Liena, dz. Ozoliņa — zemkopji. Beidzis Jaungulbenes pagasta Kalna skolu, 2-kl. ministrijas skolu un Jelgavas lauksaimniecības vidusskolu. 1925. g. beidzis L. U. lauksaimniecības fakultati. No 1926. līdz 1927. g. lauks. fak. lopkop. katedras asistents; no 1933. g. vec. asistents un privatdocents. No 1939. g. 1. jūnija docents. Pēc vidusskolas beigšanas no 1913. līdz 1915. gadam darbojies bij. Kaunas guberņā par kulturtechniķi. Piedalijies pasaules karā. 1919. gadā Latvijas pagaidu valdības Zemkopības ministrijas sevišķu uzdevumu ierēdnis, tad Ventspils apriņķa zemju inspektora v. i. un Alūksnes rajona zemju pārzinis un agrarkomisijas priekšsēdētājs. Brīvprātīgi iestājies Latvijas atbrīvošanas armijā. No 1925. līdz 1926. gadam darbojies par rajona agronomu un zemkopības nodaļas vadītāju Kurzemes Lauks. centralbiedrībā. No 1927. līdz 1929. g. Valsts Malnavas Lauks. vidusskolas fermas pārzinis un

lopkopības skolotājs. No 1929. līdz 1933. g. Valsts Višķu mājturības un dārzkopības skolu organizētājs, lopkopības skolotājs un šo māc. iestāžu vadītājs. No 1937. g. arī akc. sab. Ādu un vilnas centrale valdes priekšsēdētājs. Sākot ar 1913. g. raksta popularizinātniskus rakstus Zemkopī, Latv. Lauksaimniekā, Jaun. Ziņās, Brīvā Zemē, Zemes Spēkā, Latv. Lopkopī un Piensaimniekā u. c. Ir Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks. Apbalvots ar Atzinības Krusta ordeņa IV šķ., Latvijas atbrīvošanas kara piemiņas zīmi un Latvijas valsts 10 g. piemiņas medaļu. Bijis zinātniskos komandējumos 1936. g. pavasarī Berlīnes Fridricha Universit. lopkopības institutā, kur strādājis prof. C. Kronachera vadībā vilnas pētīšanas jautājumos; 1937. g. otrā pusē bijis 6 mēn. zinātn. atvaļ. komandējumā Anglijā, Skotijā, Īrijā, kur strādājis Edinburgas Universit. mājlopu ģenetikas institutā, pētijot iedzimtības jautājumus cūkkopībā un noskaidrojot bekona ražošanas jautājumus citos institutos. Zinātniskos nolūkos apceļojis Igauniju, Lietuvu, Dāniju, Zviedriju, Somiju, Beļģiju un Franciju.

Iespiestie darbi: 1) Praktiska rokas grāmata cūkkopjiem. 1937, 96 lpp.; 1938², 104 lpp. 2) Āboliņa un lucernas siens cūku ēdināšanā. X agronomu zin. kongr. darbi. 1936, 108—115. 3) Latvijas bekona īpašības. LL 1937, 3. 4) Kas darams bekona kvalit. uzlabošanai. LL 1937, 9. 5) Lauksaimniecības zinātne. LKV XI, 22467—22478. Bez tam apm. 100 populari-zinātnisku rakstu dienas un periodiskā presē un Latviešu konversacijas vārdnīcā.

15. **Vecākais docents Andrejs Jānis Teikmanis,** dzimis 1877. g. 22. septembrī Rīgas apriņķa Ādažu pagasta Vec-Vilciņos kā šo māju īpašnieku, Andreja Teikmaņa un Ievas, dzim. Briezes, dēls. Apmeklējis vietējo Bērģu pagasta skolu, beidzis Pētera I realskolu Rīgā 1898. g., pēc tam 1902. gadā Pēterpils Mežu institutu. Tālākā dzīves gaita un profesionalā darbība apgaismota LUX, 316—318. Sākot ar 1922. g. 1. jūliju Teikmanis ieņem L. U. lauksaimniecības fakultates mežu izmantošanas un mežu politikas katedru, sākumā kā ārštata docents, tad no 1924. g. 17. jūnija kā štata docents un vēlāk kā vecākais docents; ar 1926. g. 1. janvari šai katedrai pievienots arī mežu pārvaldīšanas un mežu likumu kurss; 1925. g. 15. februarī Teikmani ievēlē par L. U. mācības un izmēģinājumu mežniecības (ar 1937. g. 1. aprili virzmežniecības) vadītāju. 1938./39. māc. gadā viņš ir L. U. padomes loceklis. Ar 1932. g. Ministru kabineta lēmumu iecelts par priekšsēdētāju starpresoru komisijai valsts mežu izmantošanas plāna izstrādāšanai 1932./33. gadam, kāda dar-

bojās no 1932. g. 26. V līdz 15. VII. Ir Rīgas Latviešu biedrības biedrs; ir biedrs citās sabiedr. organizacijās (sk. LUX, 318. lpp.). Teikmanis apbalvots 1927. gadā ar Francijas „Mérite Agricole" un 1933. g. ar Triju Zvaigžņu III šķ. ordeņiem; līdz šim laikam ir Romas Starptautiskā lauksaimn. instituta zinātniski-techniskās padomes loceklis un Somijas Mežzinātniskās biedrības korespondētājs biedrs. 1932. g. aprilī piedalijies Tautu savienības ekonomiskās komitejas sasauktajā koksnes konferencē Ženēvā kā Latvijas delegats; tā paša gada jūnijā piedalijies Starptautiskā mežsaimniecības un koktirdzniecības konferencē Vīnē kā Latvijas valdības pilnvarotais un ņēmis dalību Starptautiskās koksnes komitejas („Comité international du Bois") nodibināšanā; 1934. g. oktobrī piedalijies šīs komitejas konferencē Vīnē kā Latvijas delegats. Uz Tērbatas Universitates aicinājumu nolasijis 1937. g. decembrī šajā universitatē priekšlasijumu „Die Zukunft der Forstwirtschaft der Baltischen Staaten"

Iespiestie darbi (sk. LUX, 318—319): A. Grāmatas: 19) Latvijas mežu statistika un Mežu departamenta darbība. 1930, III. 20) Mežu dienas Latvijā 1930. g. 1931. 21) Mežu dienas Latvijā 1931. g. 1932.

B. Raksti žurnalos: 22) Die Wälder der Baltischen Staaten und ihre Bedeutung für den internationalen Holzmarkt. Lettlands Ökonomist 1930. Tas pats darbs angļu valodā 'The Forests of the Baltic States and their Importance for the international Timber Market" The Latvian Ekonomist 1931. 23) Baltijas valstu meži un to nozīme starptautiskā koksnes tirgū, ar referatu franču valodā. LM 1930. 24) Valsts saimnieciskā politika un darba spēka trūkums lauksaimniecībā. LM 1931, 7. 25) Kāpēc lauksaimniecībā trūkst darba roku? LL 1932, 4 un 5. 26) Starptautiskās mežsaimniecības un koktirdzniecības konferences Ženēvā un Vīnē 1932. gadā. MR 1932, X. 27) Apmežosim nekultivētus zemes gabalus. Kādus ceļus iezīmēja XII lauksaimnieku nedēļa. 1935. 28) Latvijas mežu un mežsaimniecības pētijumu jautājums. LM 1936.

16. **Vecākais docents Nikolajs Zemītis,** dzimis 1890. g. 3. augustā Vidzemē, Madonas apr. Kalsnavas pag. Tāllejās kā lauksaimnieka un atvaļ. Krievijas armijas virsnieka Jāņa Zemīša un viņa sievas Luizes, dzim. Tomsones, dēls. Pirmo izglītību baudijis mājās savas mātes vadībā, pēc kam 1903. g. iestājies Rīgas Aleksandra ģimnazijā, kuras kursu beidzis 1910. g. pavasarī. Pēc tam vienu gadu darbojies kā mājskolotājs Valkā un 1911. g. rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības fakultatē, ko beidzis 1917. g. ar I šķiras mācīta agronoma gradu. Studiju laikā un pēc tam strādājis Latvijas Lauksaimniecības centralbiedrībā. 1919.

gadā kalpojis Latvijas armijā. Pēc tam darbojies kā Rīgas apgādības apgabala pilnvarnieks pie Apgādības ministrijas līdz tās likvidēšanai. Tai pašā laikā studējis mežkopību Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultates mežkopības nodaļā un beidzis to kā pirmais absolvents 1922. g. ar inženiera mežkopja gradu. Pēc Universitates beigšanas ievēlēts par asistentu pie vispārējās mežkopības un mežu botanikas katedras, bet 1926. g. par privatdocentu mežzinības kursam, 1933. g. par docentu un 1936. g. par vecāko docentu pie mežkopības katedras. Ar 1937./38. māc. gadu ieņem lauksaimniecības fakultates saimniecību revizijas komisijas locekļa amatu. Bez tam darbojas vairākās sava dzimtā (Kalsnavas) pagasta sabiedriskās un saimnieciskās organizacijās. 1928. g. saņēmis Kr. Barona prēmiju par grāmatu „Medniecība" 1929. g. komandēts zinātniskos nolūkos uz Vāciju un Zviedriju un piedalijies Starptautiskā mežkopju kongresā Stokholmā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 327—328): A. Grāmatas: 5) Augsnas fiziskās īpašības dažos Latvijas mežaudžu tipos. 1934, 61 lpp. 6) Apstrādāšanas ietekme uz mežu augsnas ūdens un gaisa režimu. 1937, 31 lpp.

Bez tam raksts: 7) Simensa motorfrēzes mežsaimniecībā. MR 1930, VIII, 78—88.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Jānis Amtmanis,** dzimis 1892. g. 23. decembrī Birzgales (Lindes) pag., Rīgas apriņķī, Lejas-Bruntanu mājās. Tēvs Jānis, Jura d. Amtmanis, māju īpašnieks, pats saimnieko. Māte Lība, dzim. Tiltniece. Plašākas ziņas sk. LUX, 331. lpp. Ievēlēts par asistentu pie zootechniskās laboratorijas 1922. g. rudenī. 1932. g. rudenī fakultates padome ievēl Amtmani par privatdocentu, uzticot lasīt obligatu kursu mājkustoņu ēdināšanas mācībā. Bez tiešā darba laboratorijā un lekcijām uzrakstijis vairākus desmitus papulari-zinātnisku rakstu laikrakstos. 1935. g. bijis zinātniskā komandējumā uz ārzemēm. Strādājis Cīriches Techniskās augstskolas dzīvnieku ēdināšanas institutā un Budapeštas Veterinarmedicinas institutā.

Iespiestie darbi: A. Prof. Bušmaņa raksti ar J. Amtmaņa līdzdarbību: 1) Dažāda Latvijas siena sastāvs un barības vērtība (atsevišķs izdevums). 2) Untersuchungen über den Anteil der Kohlehydrate des Futters an der Bildung des Milchfettes und Milchzuckers. Z. f. Tierzücht. usw. Bd. X, H. 1.

B. Patstāvīgi raksti: 3) Zaļbarības konservēšanas jautājuma patreizējais stāvoklis. LM 1932, 9. 4) Cūkkopības izmēģinājumi Valsts Valmieras lauksaimn.

izmēģin. stacijā. LM 1933, 11. 5) Ieskābējiet cukurbiešu lapas. Cukurbiešu kultura un cukurrūpniecība 1936/37, 7. 6) Mineralvielas lopkopībā. IX agr. kongresa darbi. 7) Zaļbarības konservēšana ar ogļskābo gāzi. LM 1937, 11. 8) Kāds jauns paņēmiens ēterisko eļļu kvantitativai noteikšanai (kopā ar stud. Ģīrupnieku). LFŽ 1937, 3.

Bez tam apm. 70—80 dažādu zinātniski-popularu rakstu laikrakstos.

2. **Privatdocents Kārlis Bambergs,** dzimis 1894. g. 27. februarī Aizputes apr. Kazdangas pag. Lejas Beltēs. Tēvs Kārlis, lauksaimnieks, māte Grieta, dzim. Šterna. Pirmo izglītību ieguvis Kazdangas pagastskolā. Pēc Aizputes pilsētas skolas beigšanas izturējis kā eksterns gatavības pārbaudijumus 1912. g. pie Pēterpils I kadetu korpusa. 1913. g. iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā. 1923. g. rudenī beidzis L. U. ķīmijas fakultati. No 1922. līdz 1923. g. strādājis par subasistentu pie ķīmijas fakultates šķiedrvielu, tauku un eļļas technoloģijas katedrām. No 1923. g. septembra Bambergs strādā par asistentu pie augsnas zinības un lauksaimniecības ķīmijas laboratorijas. 1928. g. habilitējies un ievēlēts par privatdocentu. No 1929. g. līdz 1939. g. asistentu delegats lauksaimniecības fakultates padomē, bet no 1936. g. līdz 1939. g. arī asistentu delegats L. U. padomē. Sākot ar 1937. g. Bambergs darbojies Zemes bagātību pētīšanas komitejā. Bijis vairākus gadus Latvijas Mineralvielu pētīšanas biedrības valdes loceklis, bet 1937. g. tās priekšnieks. No 1937. g. Latvijas Ģeoloģijas b-bas valdes loceklis. Ir Latvijas Ķīmijas un Starptautiskās augsnas pētnieku biedrības biedrs. Bambergs piedalijies šādās starptautiskās augsnas pētnieku konferencēs: 1) Karaļaučos 1929. g., 2) Kopenhagenā 1933. g., 3) Karaļaučos 1936. g. un 4) Helsinkos 1938. g. Bez tam piedalijies ar referatu 1938. g. Starptautiskā mākslīgo mēslu kongresā Romā. 1926. g. komandēts trīs nedēļas uz Vāciju un Poliju.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 323. lpp.): A. Grāmatas: 9) Lauksaimniecības analize. 1930—32, kopā ar P. Kulitānu un K. Krūmiņu. 10) Mēslošanas izmēģinājumu rezultati. 1932, 36 lpp.

B. Raksti žurnalos: 11) Apmaiņas bažu saturs un to attiecības Latvijas aramzemēs. LUR lauks. I, 2, 1929, 29—40. 12) Organiskas vielas un slāpeklis Latvijas augsnās. LUR lauks. I, 9, 1930, 159—180. Kopā ar K. Krūmiņu. 13) Augiem viegli izmantojamā aktivā kalija un fosforskābes noteikšana augsnā. LUR lauks. II, 4, 1931, 119—165. 14) Augsnas paraugu ņemšanas un profilu pētīšanas urbis. LM 1930, 389—394. 15) Vircas sastāvs un tā noteikšana ar areometru. LM 1934, 361—370. 16) Slāpekļa zudumi kūtsmēslus izvedot un iestrādājot. LM 1934, 449—466. 17) Augsnas reakcija un kaļķošana. LM 1935, 35—49, 57—75, 187—211 un

251—268. 18) Kūtsmēslu un citu saimniecības mēslu sastāvs. LM 1935, 615—632. 19) Aktivās un pasivās augu uzturvielas augsnā un to noteikšana. LM 1936, 67—103. 20) Slāpekļa mēslu salīdzināšanas izmēģinājumi lauku saimniecībās. LM 1936, 161—175. 21) Mēslošanas vajadzības noteikšanas metožu starptautiska salīdzināšana. LM 1936, 539—550. 22) Pakaišu vajadzība mūsu saimniecībās. LM 1937, 122—125. 23) Mēslošanas panākumi un atmaksāšanās. LM 1938, 49—88. 24) Kā drenaža ietekmē augsnas īpašības. Melioracijas dienu referati. 1938, 166—172. 25) Kūtsmēslu vešana ziemā un uzglabāšana gubās. Lauksaimniec. izmēģ. un pētijumu žurnals 1939, 2—28. 26) Studien über das austauschbare Kalium. ZPflD 1929, A, 14, 177—184. 27) Aktive und passive Pflanzennährstoffe im Boden und deren Bestimmung. ZPDB 1936, 45, 154—188. 28) Die Laboratoriumsmethoden zur Bestimmung der Düngerbedürftigkeit der Böden müssen den Bodeneigenschaften bzw. Bodentypen angepaßt werden. Verh. d. II. Kommission d. IBG Kopenhagen 1933, 7—11.

Bez tam vēl iespiesti apm. 30 īsāki zinātniski un popularzinātniski raksti dažādos žurnalos un laikrakstos.

3. **Privatdocente Marija Galeniece** (dzim. Liniņa), dzimusi 1890. gada 18. novembrī Madonas apriņķa Mētrienas pagastā, kur viņas tēvs Pēteris bija lauksaimnieks; māte Anna, dzim. Bataraga, bija tā paša pagasta Bandanu māju saimnieka meita. Pēc vietējās pamatskolas beigšanas Galeniece iestājās Rīgā A. Ķeniņa ģimnazijā, ko nobeidz 1911. g. Tā paša gada rudenī viņa iestājas Pēterpils Augst. siev. dabaszinātņu kursos. Studiju laikā 3 vasaras strādā zem. dep. Turgaja apgabala entomoloģiskajā stacijā. Kara laikā studijas pārtrauca un strādā kā skolotāja. Studijas atjauno 1920. g. Latvijas Universitates dabaszinātņu fakultatē, ko nobeidz 1921. g. No 1920. līdz 1922. g. strādā Zemkopības ministrijā kā purvu botaniķe, un 1922. g. rudenī viņu ievēlē lauks. fakultatē par asistenti pie kūdras un technikas katedras, un 1935. g. G. ievēlē par privatdocenti. Darbojas līdzi Konversacijas vārdnīcā un arī periodiskā presē. 1936. g. par darbu „Latvijas purvu un mežu attīstība pēcleduslaikmetā" saņēma Kr. Barona prēmiju. Galeniece ir biedre Fenno-Baltijas augu ģeografu apvienībā un ņēmusi dalību šīs apvienības konferencēs Tērbatā, Kuresarē un Helsinkos. Tāpat G. ir biedre Amerikas Sieviešu ģeografu apvienībā un Internacionalā akad. izgl. sieviešu apvienībā. G. ir bijusi šādos zinātniskos komandējumos: 1925. g. Vācijā, kur strādājusi Bavarijas purvu pēt. stacijā, 1934. g. Zviedrijā un 1937. g. vienu semestri Somijā, kur strādāja Helsinku Universitatē pie diatomeju analizēm.

Iespiestie darbi: 1) Investigation of Pollen from some Mosses in Latvia. LUBDR 1926, I. 2) New localities with fossil Trapa natans in Latvia. LUBDR

1928, III. 3) Pollen Analysis from some Bogs in Eastern Latvia. LUR lauks. 1931. 4) Latvijas purvu un mežu attīstība pēcleduslaikmetā. LUR lauks. 1935.

4. **Privatdocents Alfrēds Kalniņš,** dzimis 1894. g. 26. decembrī (v. st.) [1895. g. 7. janv. j. st.] Cēsīs kā Dāvja un Karlīnas, dzim. Pīlaines, jaunākais dēls. 1923. gada pavasarī beidzis L. U. lauksaimniecības fakultati ar I godalgu, iegūstot agronoma gradu. No 1921. gada 15. oktobra līdz 1923. g. 30. jūnijam bijis subasistents rūgšanas un lauksaimniecības technoloģijas laboratorijā. No 1923. g. 1. jūlija jaunākais asistents, no 1924. g. 1. jūlija asistents, no 1929. g. 1. jūlija vecākais asistents. 1935. g. pavasarī iesniedzis fakultatei pro venia legendi darbu „Linu mirkšanas norises no ķīmiskā un bakterioloģiskā viedokļa" un 1936. g. janvarī ievēlēts par privatdocentu pie lauksaimniecības technoloģijas katedras. Ar 1936. g. lasa neoblig. kursus: 1) Linu mērcēšana un apstrādāšana, 2) Augsnas mikrobioloģija. 1929.—1938. m. g. bijis asistentu un ārštata mācības spēku pārstāvis fakultates padomē. No 1926. g. 26. janvara līdz 1927. g. 31. martam komandēts par Starptautiskās izglītības padomes (International Education Board, New-York) stipendiatu uz Rothamstedas izmēģinājumu staciju Anglijā, kur strādājis augsnas mikrobioloģijas nodaļā. No 1927. g. ir Starptautiskās augsnas zinības biedrības biedrs. Ar 1930. g. darbojas Valsts Bulduru dārzkopības vidusskolā, pasniedzot bakterioloģiju un augu fizioloģiju. Sīkākas ziņas sk. LUX, 334. lpp.

Iespiestie darbi: 1) Aerobic soil bacteria that decompose cellulose. LUR lauks. I, 11, 1930. 2) Mikrobioloģiskā zemes analize. LDuZ 1936, 14—20. 3) Linu mērcēšanas izmēģinājumi. LDuZ 1936, 68—80. 4) Linu mirkšanas bioķīmiskās norises un mikrofloras sastāva pārmaiņas. LUR lauks. III, 6, 1937. 5) Gaisa slāpekļa saistīšana un mineralizacija. I Lupīnas un seradellas gumiņu bakteriju rasu dažādā aktivitate gaisa slāpekļa saistīšanā. LUR lauks. IV, 2, 1938. 7) Lupīnas zaļmēslu sadalīšanās mikrobioloģiskās norises. LUR lauks. IV, 6, 1939.

Bez tam raksti par bakterioloģiskiem un mikrobioloģiskiem jautājumiem Lauksaimniecības leksikonā, Latviešu konversacijas vārdnīcā, Latvijas Lauksaimniekā.

5. **Privatdocents Kārlis Krūmiņš,** dzimis 1890. g. 26. dec. Viļķenes pag. Lejas-Radziņos kā rentnieka Andreja Krūmiņa un viņa sievas Kristīnes, dzim. Rungaines, otrais dēls. Dažus gadus vēlāk pārcēlies uz dzīvi Vitrupes pagastā, kur viņa vecāki iepirkuši Vec-Melbārdu mājas. Pēc Vitrupes pagastskolas pabeigšanas apmeklējis 3 gadus Liepupes draudzes skolu un 2 g. Limbažu pilsētas skolu,

ko pabeidzis 1906. g. ar uzslavas rakstu. Pēc tam apmeklējis vispārizglītojošus vakara kursus Rīgā. 1911. g. pavasarī izturējis par eksternu abiturijas pārbaudijumus pie Pliskavas kadetu korpusa. 1911. g. rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļā, kuru beidzis 1918. g. pavasarī. Tuvākas ziņas sk. LUX, 334—335. No 1921. g. 1. janv. strādājis par asistentu pie lauksaimniecības ķīmijas un augsnas zinības katedras. Par vecāko asistentu ievēlēts, skaitot ar 1924. g. 1. jūliju. Pro venia legendi darbu „Reakcijas noteikšanas metodes un Latvijas augsnu reakcija" iesniedzis 1929. g. pavasarī. Ir privatdocents no 1932. g. 1. jūl. 1924. g. bijis ārzemju komandējumā Vācijā, Anglijā un Dānijā, lai iepazītos ar veģetacijas izmēģinājumu iekārtu un modernām laboratorijas ierīcēm. Apmeklējis augsnas pētīšanas nolūkā visus Latvijas apriņķus, ievācot ap 2000 augsnas paraugu. Ārpus augstskolas piedalijies zemes kadastra organizacijas apspriedēs un darbojies Zemes bagātību pētīšanas komitejā kā lietpratējs un agronomisko izrakteņu sekcijas vadītājs. Darbojas arī kā augsnas mācības pasniedzējs Rīgas Valsts technikumā. Rediģējis J. Ambaiņa grāmatu „Augsnas mācība" Skaitas par biedru Latvijas Agronomu biedrībā, Latvijas Mineralvielu pētīšanas biedrībā resp. Latvijas Ģeoloģijas biedrībā, Latvijas Dabaszinātņu biedrībā (līdz 1936. g.) un Latvijas Ķīmijas biedrībā. Piedalijies Latvijas agronomu zinātniskos kongresos ar šādiem referatiem: Par zemes reakcijas noteikšanas metodēm, Kaļķošanas materialu novērtēšana un kontrole, Augsnas kalija skaitlis, Kulturaugsnas. Rakstijis Dabā, Lauksaimniecības mēnešrakstā, Ekonomistā, Jaunākās Ziņās, Brīvā Zemē un Latvijas Kareivī. Līdzdarbojies Lauksaimniecības leksikonā. Par rakstu krājumā Latvijas zeme, daba, tauta ievietoto darbu „Latvijas augsnas" saņēmis Kulturas fonda prēmiju. No 1926. g. ir biedrs Starptautiskā augsnas pētnieku biedrībā (Internat. Soc. of Soil Science). 1929. g. piedalijies šīs biedrības konferencē Karaļaučos. 1930. g. kopā ar doc. P. Kulitānu piedalijies minētās biedrības organizētā mechaniskās analizes metožu pārbaudē (skat. referatu Second Int. Congr. of Soil Sc. 1930. Vol. I). 1933. g. ar iesūtītu referatu piedalijies šīs biedrības konferencē Kopenhagenā. 1938. g. komandēts uz šīs biedrības konferenci Helsinkos, un sakarā ar to piedalijies vairākās augsnas pētīšanas ekskursijās pa Somiju. Augsnas paraugu ievākšanas nolūkā apmeklējis arī Igauniju.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 335. lpp.): 4) Doc. P. Kulitāna rediģētā grāmatā Lauksaimniecības analize I un II (1930. un 1931. g.) sarakstijis 380 lpp. 5) Zur Bestimmung der Bodenreaktion mit d. Pehameter. ZPDB 1929, 1—132; Teil B. 1931, 553—556. 6) Die relative Lösungswärme als einfaches Hilfsmittel z. Identifizieren von Düngemitteln. ZPDB Teil A, 22; B, 1931, 373—380. 7) Feldmethoden z. Bestimmung d. Reaktionszustandes u. des Kalkbedarfs. ZPDB, Teil A, 28; B, 1933, 206—224. 8) Ein Phosphometer z. schnellen Bewertung d. Phosphorsäurebedarfs. ZPDB Teil A, 26. B, 1932, 337—349. 9) Über die Anwendung d. Zinnstabes bei der Phosphometermethode. Verhandl. d. II Kommiss. d. Intern .Bodenk. Gesell., Kjöbenhavn, 1933, 32—35. 10) Zur Vereinfachung d. elektrometrischen pH-Bestimmung mit der Chinhydronelektrode (über den direkten elektrom. pH-Vergleich). LUR lauks. II, 12, 1933, 333—342. 11) I. Mangāna saturs Latvijas augsnās un iežos. II. Mangāna dioksida ietekme uz chinhidronelektrodu. III. Mangāns kā apmaiņas baze. LUR lauks. II, 2, 1931, 61—113. 12) Kalimetrs aptuvenai kalija mēslu vajadzības novērtēšanai. LM 1933, 313—326. 13) Amonija atdalīšana pie kalimetra metodes. LM 1933, 584—592. 12) Organiskās vielas un slāpeklis Latvijas augsnās (kopā ar K. Bambergu). LUR lauks. I, 9, 1930, 159—180. 15) Ģipša iegulumi Latvijā (kopā ar K. Bambergu). Daba 1927, 51—62. 16) Augsnas kalija skaitlis. LDuZ 1935. 17) Latvijas augsnas. Latvijas zeme, daba, tauta 1936/1937, I, 417—517. 18) Kulturaugsnas. LDuZ 1939, 52—64.

6. **Privatdocents Indriķis Hugo Lācis,** dzimis 1891. g. 1. novembrī Cēsu apriņķa Drustu (toreiz Auļukalna) pag., kur tēvs Jānis un māte Anna, dzim. Pabērza, bijuši Ķeveru māju saimnieki, dzimtsīpašnieki. Pēc Auļukalna pagasta skolas un Drustu draudzes skolas pabeigšanas 1906. g. iestājies Pliskavas lauksaimniecības vidusskolā. Pēdējo pabeidzis 1912. g. un tad pat iestājies Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā, kur studējis līdz 1917. gadam. 1926. g. beidzis L. U. lauksaimniecības fakultati. Praktiskās darba gaitas L. iesācis, nostrādādams 1913. g. vasaru kā praktikants toreizējā Cēsu (tagad Priekuļu) izmēģinājumu un selekcijas stacijā. Tā paša gada oktobrī iecelts par laukkopības instruktoru un ceļojošo izmēģinājumu vadītāju pie Rīgas Lauksaimniecības centralbiedrības, kur sabijis līdz 1915. g. aprilim, pēc kam līdz 1917. g. maijam bijis rajona agronoms Rostovas zemstē Jaroslavas guberņā, bet vācu okupacijas laikā Landes Verpflegungszentrale dienestā. Ar Latvijas valsts nodibināšanu aicināts Apgādības ministrijas dienestā un darbojies Liepājā, Ziemeļlatvijā (arī agrarlietu pārzinis) un Gulbenē kā apgādības apgabala pilnvarnieks. Pēc Apgādības ministrijas likvidacijas 1921. g. iecelts par Valkas apriņķa valsts zemju inspektoru, bet 1923. g. aprilī par vecāko agronomu laukkopībā Lauksaimniecības departamentā. 1924. g. Zemkopības ministrija pie-

šķīrusi komandējumu iepazīties ar lauksaimniecības pētīšanas iestāžu organizaciju un darbību Vācijā, Dānijā, Čechoslovakijā un Zviedrijā. Tā paša gada rudenī iecelts par Valsts Jaungulbenes laukkopības izmēģinājumu stacijas vadītāju. 1937. gada 20. janvarī ievēlēts par privatdocentu pie lauksaimniecības ķīmijas un zemes mēslošanas katedras. 1938. g. ievēlēts par locekli L. A. B. laukkopības sekcijā un vietējā (Jaungulbenes pagasta) lauksaimniecības biedrības valdē. 1926. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķ.

Iespiestie darbi: 1) Izmēģinājumi ar Nitrophosk'u. LM 1930, 3, 184—190. 2) Minerals leicits kā kalija mēslošanas līdzeklis. LM 1930, 8, 506—513. 3) Slāpekļa mēslojums cukurbietēm. LM 1930, 12, 778—780. 4) Salpetra slāpekļa darbība vasarāju labību mēslošanā. LM 1931, 4, 238—257. 5) Kūtsmēslu slāpeklis lauku mēslošanā. LM 1932, 3, 7, 129—151, 449—457. 6) Nitrophosk's kā fosforskābes mēslošanas līdzeklis. LM 1932, 4, 242—245. 7) Izmēģinājumi augsnas kaļķošanā. LM 1933, 6, 265—394. 8) Vai kaļķa-amonjaka salpetris lietojams virsmēslojumā. LM 1933, 11, 592—595. 9) Augu barības vielu izmantošanas izmēģinājums vieglā augsnā. LM 1933, 1, 1—10. 10) Izmēģinājumi augsnas kaļķošanā. LM 1934, 6, 281—314. 11) Kūtsmēslu slāpeklis lauku mēslošanā. LM 1935, 2, 76—126. 12) Kaļķa darbība dažās pelnveidīga tipa augsnās. IX agr. zin. kongr. d. 1935, 38—46. 13) Kūtsmēslu lietošanas apstākļi Latvijā un tuvākie uzdevumi kūtsmēslu jautājumu pētīšanā. LM 1937, 1, 1—41; 2, 81—109. 14) Slāpekļa amonizacijas un bioloģiskās saistīšanas norišu loma kūtsmēslu kvalitates izveidošanā. LM 1938, 1, 5—14. 15) Vircas atšķiršanas nozīme kūtsmēslu slāpekļa izmantošanā. XI agr. zin. kongr. d. 1939, 65—76.

Bez augstāk uzrādītiem publicējumiem lielāks skaits popularu rakstu augsnas mēslošanas jautājumos iespiests žurnalos Zemes Spēks, Latvijas Lauksaimnieks, lauks. kalendaros, kā arī dienas presē.

7. **Privatdocents Roberts Liepiņš,** dzimis 1886. gada 31. maijā Rīgas apriņķa Aderkašu (tagad Taurupes) pagastā kā Jaunreimužu mājas īpašnieka Pētera Liepiņa un viņa sievas Annas, dzim. Markovas, dēls. Pirmo izglītību viņš ieguvis vietējā pagasta skolā un tālāko vispārīgo izglītību Aleksandra ģimnazijā Rīgā. No 1907. g. viņš studējis Bāzeles Universitatē ķīmiju un 1912. g. studijas beidzis ar Dr. phil. gradu. 1920. g. beigās L. U. lauksaimniecības fakultate viņu ievēlējusi par mežu technoloģijas laboratoriju asistentu un 1930. gadā par privatdocentu. Par rakstu „Latvijas koku vidējās techniskās īpašības" (kopā ar prof. Arv. Kalniņu) viņš saņēmis Kr. Barona prēmiju. Citas biografiskās ziņas skat. LUX, 335. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 335. lpp.): 2) Grāmata: Mežsaimniecības un kokrūpniecības produktu analize. 1934, 72 lpp. 3) Bērza deguta ražošanas iespēja-

mības. Ek 1929, 2, 75—77. 4) Latvijā ražotā terpentineļļa un tās tīrīšanas paņēmiens. LUR lauks. I, 5, 1930, 83—98. 5) Latvijas koku vidējās techniskās īpašības. LUR lauks. II, 9, 1933, 273—288 (kopā ar prof. Arv. Kalniņu). 6) Die technischen Eigenschaften der Birke Lettlands. Commentationes Forestales 6. Helsinki 1933, 13 lpp. 7) Skuju, kā mežsaimniecības atkritumu, izmantošanas iespējas. Ek 1937, 24, 1027—1029 (kopā ar prof. Arv. Kalniņu). 8) Technical properties of Latvian coniferous timber (Pinus silvestris L. Picea excelsa Lk. and Larix Europaea Dc.). With relation to conditions of growth. Latvijas mežu pētīšanas stacijas raksti X, Rīgā 1938, 82 lpp. (kopā ar prof. Arv. Kalniņu).

8. **Privatdocente Liene Plaude,** agrāk Skrodele, dz. Ādmine, dzimusi 1898. g. 26. decembrī Mazsalacas pagasta Radziņtalčos kā lauksaimnieka Kriša un viņa sievas Emmas, dz. Zaļaiskalns, meita. Apmeklējusi no 1908. līdz 1913. g. 5-klasīgo pamatskolu Mazsalacā, Valkas sieviešu ģimnaziju no 1913. līdz 1917. g., beidzot 6. klasi ar I šķ. godalgu un 7. kl. ar zelta medaļu, Volčanskas sieviešu ģimnazijā 8. klasi 1917./18. g. No 1918. līdz 1921. g. studējusi Jaun-Aleksandrijas lauksaimniecības institutā, 1923./24. g. Vīnes Kulturtechnikas augstskolā un no 1928. līdz 1930. g. Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē. Studiju starplaikā darbojusies kā stundu pasniedzēja ķīmijā, kosmografijā, bioloģijā, ģeografijā un krievu valodā Mazsalacas vidusskolā. No 1929. gada subasistente pie lopkopības katedras ar dzīves vietu L. U. lauksaimniecības fakultates izmēģinājumu un praktisko darbu saimniecībā Vecaucē. 1931. gadā ievēlēta par jaunāko asistenti, 1933. g. par normalasistenti, no 1935. gada vecākā asistente un privatdocente, lasot lopkopības enciklopediju mežkopības nodaļā un 1938./39. g. lopbarības līdzekļu kursu veterinarmedicinas fakultatē. Darbojusies kā eksperte LLK 1936. g. rīkotajās Auces rajona un 1937. g. rīkotajās Zemgales apgabala izstādē lopu vērtēšanas komisijās un kā referente LLK lopkopības sekcijas un lopkopības darbinieku sanāksmēs. Darbojoties lauksaimniecības periodiskā presē saņēmusi 1938. g. Zeltiņa fonda I šķiras godalgu par rakstiem lopkopībā. Studiju nolūkos apceļojusi Vāciju, Igauniju, Lietuvu, Somiju un Skandinavijas valstis, apmeklējot šo zemju labākās lopu audzētavas un lopkopības pētīšanas iestādes, un ir līdzdalībniece „Deutsche Gesellschaft für Züchtungskunde" Bez tam piedalijusies Baltijas valstu agronomu kongresā Igaunijā 1937. gadā ar referatu. Nolasīti referati: 1) 1934. g. Lopkopju kongresā „Cūkkopības izmēģinājumu rezultati L. U. L. F. izmēģinājumu saimniecībā Vecaucē" 2) 1936. g. L. Agronomu kongresā „Slaukšanas paņēmienu ietekme

uz izslaukumu un piena tauku saturu" 3) 1937. g. Baltijas valstu agronomu kongresā Tallinā „Der Einfluß der Massage auf die Sekretion der Milchdrüsen" 4) 1938. g. L. Agronomu kongresā „Izslaukumu sakarība ar govju ēdināšanu cietstāvēšanas laikā" 5) 1936. g. LLK lopkopības sekcijā „Jaunākie atzinumi jaunlopu audzēšanā. 6) 1937. g. LLK lopkopības darbinieku un lopkopības skolu skolotāju sanāksmē „Slaukšanas apmācības pārveidošana" 7) Vecauces rajona lopkopju sanāksmē 1936. gadā — „Saimnieciski derīgāko lopu ieaudzēšana" 8) 1938. g. Vecauces Lauksaimniecības biedrības sapulcē „Pareizas govju slaukšanas nepieciešamība" 9) 1938. g. Vecauces Lauksaimniecības biedrības sapulcē „Lopbarības izvērtēšanas saimnieciskie pamati"

Iespiestie darbi: 1) Sarakstijusi Zemkopības ministr. 1938. g. lauksaimniecības skolām izdotā grāmatā „Lopkopība" daļu par cūkkopību (283.—328. lpp.). 2) Cūku ēdināšanas izmēģinājumi LULF saimniecībā Vecaucē 1934. gadā. LM 1935, 8, 506—572. 3) Piena un piena tauku sekrecija govs tesmens atsevišķās daļās. LM 1935, 12, 755—779. 4) Pētijumi par slaukšanas paņēmienu ietekmi uz izslaukumu un piena tauku saturu. LM 1936, 6, 318—341. 5) Slaukšanas ātruma ietekme uz pienu un piena tauku sekreciju. LM 1937, 2, 110—121. 6) Masažas ietekme uz piena un piena tauku sekreciju. LM 1936, 7/8, 393—404. 7) Pētijumi par slaukšanas paņēmienu ietekmi uz izslaukumu un piena tauku saturu. L. Agr. kongresa referatos 1936, 117—127. 8) Cūku ēdināšanas izmēģinājumi ar raudzētu barību L. U. L. F. saimniecībā Vecaucē. LM 1938, 10, 579—608. 9) Izslaukuma un piena tauku satura sakarība ar govju ēdināšanu cietstāvēšanas laikā. Agr. kongresa referatos 1938, 128—136. 10) Die Sekretion von Milch und Milchfett aus einzelnen Teilen des Kuheuters. MilchF 1936, 18, 27—46. 11) Forschungen über den Einfluß der Melkverfahren auf die Sekretion der Milch und des Milchfettes. MilchF 1937, Bd. 19, H. 1, 72—94. 12) Der Einfluß der Melkgeschwindigkeit auf die Sekretion der Milch und des Milchfettes. MilchF 1937, Bd. 19, H. 1, 95—105. 13) Der Einfluß der Massage auf die Sekretion der Milchdrüsen. Bericht über den VI Kongreß des Agr.-Verb. der Balt. Staaten. Tallin 1937, 135—146. 14) Der Milchertrag und Fettgehalt der Milch in Zusammenhang mit der Fütterung der Kühe während des Trockenstehens. MilchF 1938, Bd. 19, 45, 307—317. 15) Cūkkopība L. U. L. F. izmēģinājumu saimniecībā Vecaucē. ZS 1931, 6, 86—87. 16) Daži ilggadīgo ganību ražību veicinošie apstākļi. Z 1931, 227—230. 17) Kartupeļu brāga. ZS 1932, 2, 19—22. 18) Darba zirgu ziemas ēdināšana. ZS 1933, 1, 7—10. 19) Govslopi kā darba spēks lauksaimniecībā. Z 1933, 14, 183—186 un 15, 200—201. 20) Karakulaitas. Z 1933, 22, 299—301. 21) Modernā lauksaimniecības būvniecība no mājkustoņu veselības un labsajūtas viedokļa. Z 1934, 12, 175—179. 22) Lauku pupas. ZS 1934, 16, 248—249. 23) Jaunlopu ēdināšana. Z 1934, 4, 50—52; 5, 65—67; 6, 80—81; 7, 96—99. 24) Normētas cūku ēdināšanas nozīme. Z 1934, 13, 191—194. 25) Bekoncūku ēdināšana. Lauksaimnieka kalendars 1935. 26) Jaunlopu turēšana un kopšana. Z 1935, 19, 430—431. 27) Darba zirgu ēdināšana. Z 1935, 24, 576—579. 28) Teļu

audzēšana. Latgales lauks. kalendars 1936, 114—150. 29) Daži slaukšanas jautājumi. ZS 1936. 3, 37—40. 30) Piena lopu ēdināšana. Z 1936, 10, 252—259; 11, 278—280; 12, 308—310. 31) Ziemas sivēnu ēdināšana. LL 1936, 1, 19—24. 32) Izmēģinājumi ar slaucamo mašīnu „Gosma" L. U. L. F. saimniecībā Vecaucē. LL 1936, 12, 357—360. 33) Daži novērojumi Igaunijas melnraibo lopu audzētavās. Z 1936, 20, 518—519; 21, 542—543. 34) Jaunlopu ēdināšana. LL 1936, 24, 685—689. 35) Saimniecībā ražoto lopbarības līdzekļu lietderīga izmantošana. LLuP 1937, 1, 7—10. 36) Pilnpiena nozīme jaunlopu barībā. L. kalendars 1937, 168—171. 37) Pareiza govju slaukšana. Latgales Lauks. kalendars 1937, 147—154. 38) Govju aizlaišana. ZS 1937, 7, 100—103. 39) Izturīgu govslopu ieaudzēšana. LPuL 1937, 5, 151—154. 40) Govju slaukšana. LLuP 1937, 19/20, 347—350; 21, 381—386; 22, 398—402. 41) Lopbarības raudzēšana un raudzētas barības izēdināšanas mēģinājumi. Z 1937, 15, 398—400; 16, 428—529. 42) Mājlopu tīrīšana. ZS 1937, 50, 791—793; 51, 806. 43) Jaunākie ieskati par teļu dzirdīšanu. LLuP 1938, 1, 7—9. 44) Teļu izsargāšana no caurejas. ZS 1938, 3, 35—39. 45) Mineralvielas lopu šīs ziemas barībā. LL 1938, 2, 56—60. 46) Izslaukumu un piena tauku sakarība ar govju ēdināšanu cietstāvēšanas laikā. LLuP 1938, 14, 257—261. 47) Augsto izslaukumu sasniegšana. LLuP 1938, 23/24, 432—434; 25, 498—499. 48) Pareiza slaukšana. M 1938, 6, 278—283; 7, 314—315. 49) Dažas piezīmes par lopu ēdināšanu rudens periodā. LLuP 1938, 40, 758—760. 50) Saimniecībā ražoto barības līdzekļu lietderīga izmantošana. ZS 1938, 40, 627—630. 51) Pareiza govju slaukšana. LL 1938, 20, 535—539.

Rakstijusi arī Latv. konversacijas vārdnīcā un Lauksaimniecības leksikonā lopkopības un lopbarības jautājumos.

9. **Privatdocents Kārlis Pols (†),** dzimis 1877. g. 4. novembrī Cēsīs. Pabeidzis 1899. gadā klasisko kroņa ģimnaziju Simferopolē ar zelta medaļu. Studējis Rīgas Politechnikā lauksaimniecību un 1904. g. ieguvis I šķiras mācīta agronoma gradu. No 1904. līdz 1908. gadam nodarbojies kā zvērināts taksators Vidzemē. No 1908. līdz 1912. g. — pārvaldnieks Rīgas Politechnikas saimniecībā Pētermuižā. No 1912. līdz 1915. g. darbojas kā zinātnisks asistents un vada agrikulturas ķīmijas laboratoriju turpat. Purvkulturas un pļavkopības kursos lasa lekcijas par sēklu zinātni. No 1915. līdz 1918. g. ieņēmis Maskavā docenturu vispārējā augkopībā un vadijis diplomandu darbus. Pēc atgriešanās no Krievijas aicināts uz Jelgavu pie Kurzemes ekonomiskās sabiedrības. 1919. gada septembrī ievēlēts par asistentu. 1924./25. mācības gadā viņš ieguvis venia legendi tiesības; ievēlēts un apstiprināts par privatdocentu. Lasijis lauks. fakultates studējošiem lauks. grāmatvedību un vet.-med. fak. studējošiem — barības līdzekļus un to iegūšanu. Miris 1938. gada 17. augustā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 326. lpp.): 3) Parastāko stiebrzāļu noteikšana bezziedu stāvoklī. Rīgā 1934, 40 lpp. 4) Parastākie zāļaugi un to sēklas. Rīgā 1936, 56 lpp.

10. **Privatdocents Ernests Roze,** dzimis 1895. gadā Zentenes Pakuļos. Viņa vecāki, Krišjānis un Jūlija (dz. Birzniece), apsaimniekoja minētās mājas. Pirmo izglītību baudijis Tukuma pamatskolā. Vidusskolu beidzis 1917. g. Valkā, kur tā kara laikā evakuējās no Tukuma. Tai pašā gadā beidzis arī Aleksandra kara skolu Maskavā. Dienējis 81. Skopinas kājnieku pulkā par jaunāko virsnieku. Līdz studiju laikam palīdzējis vecākiem atjaunot karā nopostīto saimniecību. 1923. gadā iestājies L. Universitates mežkopības nodaļā. Studijas beidzis 1929. g. Pēc tam strādājis vairākās virsmežniecībās kā papildu darbinieks pie meža vērtēšanas un sagatavošanas darbiem. 1930. gadā uzaicināts L. Universitates mežkopības nodaļā kā jaunākais asistents. No 1933. g. strādā tur kā asistents. 1935. g. ievēlēts par vecāko asistentu, bet 1938. gadā — par privatdocentu pie mežkopības katedras.

Iespiestie darbi: 1) Zemnieka mežs. 1936, 124 lpp. 2) Priežu un egļu stādu dzinumsakņu garuma pieaugšanas gaita. 1937, 76 lpp. 3) Stādu sakņu sakārtojuma un vasas augstuma pieauguma korrelacija. 1938, 61 lpp. 4) Smilts, māla un kūdras atiecības pret ūdeni. MR IX, 1931, 52—63. 5) Egļu stādu izdevīgākais stādīšanas dziļums stādu dārzos uz smilts augsnām. MR X, 1932, 14—28. 6) Mūsu pameža koki un krūmi. Mdz 1933, 93, 3375—3377. 7) Bērzs un tā atjaunošana. MR XI, 1933, 10—16. 8) Kas darams mūsu mežu tekošā pieauguma pacelšanai. LM 1933, 10, 9. 9) Mežaudžu un stādu dārzu mēslošanas panākumi Vācijā. MR XII, 1934, 32—52. 10) Mežkopības virziens. Mdz 1934, 112, 3981—3982. 11) Ar kādiem zaudējumiem jārēķinas mežkopībā, strādājot pakāpeniskām cirtēm. LM 1935, 11, 705—714. 12) Kanadas apses (Populus canadensis) kultivēšana. LM 1935, 12, 741—754. 13) Apšu kultivēšana. Mdz. 1935, 117, 4158—4159. 14) Bērza nozīme un ieaudzēšana. Mdz 1936,. 131, 4674—4677.

11. **Privatdocents Andrejs Rozēns,** dzimis 1902. g. 11. nov. Codes pag. Zosenu mājās kā saimnieka dēls. Vecāki: Pēteris un Anna, dzim. Graudiņa. Pirmo izglītību baudijis vietējā pagastskolā; vēlāk mācijies Kļaviņas proģimnazijā Bauskā. Bēgļu laikos turpinājis izglītību Oldenburga realskolā Pēterpils gub. Lugas pilsētā. 1918. gadā līdz ar vecākiem atgriezies dzimtenē un gadu vēlāk iestājies Kļaviņas vidusskolā Bauskā, kuru beidzis 1920. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iesācis studijas L. U. lauks. fak. mežkopības nodaļā. 1925. g. beidzis mežkop. nodaļu ar inženiera mežkopja gradu un atzīmi — ļoti sekmīgi. 1924./25. g. darbojies par

lektoru Mežu departamenta mežziņu kursos Rīgā. Sākot ar 1924. g. 1. okt. strādā pie mežu izmantošanas katedras par subasistentu un vēlāk par asistentu. 1936. gadā ievēlēts par privatdocentu pie tās pašas katedras. No 1936. g. sept. līdz 1937. g. februarim ar Kr. Morberga fonda atbalstu bijis zinātniskā komandējumā Šveicē, Austrijā, Čechoslovakijā un Vācijā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 336. lpp.): 3) Mizošanas un skaldīšanas ietekme uz bērza malkas žūšanu un bojāšanos no puves. L. Mežu pētīš. stac. raksti IV, 1935, 98. 4) Koksnes gadskārtu saskatamības uzlabošana. MR VIII, 1930, 45—57. 5) Vai sazilējusi priedes koksne mazvērtīga? LM 1931, 12, 835—840. 6) Egles puves izplatība un varbūtējie cēloņi. MR X, 1932, 29—32. 7) Ciršanas laika ietekme uz koksnes īpašībām. MR XI, 1933, 3—9. 8) Bērza koksnes dažādu griezumu loma žūšanas procesā. LUR lauks. II, 18, 1935, 539—552. 9) Zāģis kā mežstrādnieka darba rīks. MR XVI, 1938, 31—46.

12. **Privatdocents Jēkabs Stankevičs,** dzimis 1880. g. 17. aprilī Patkules Baltiņos, Madonas apriņķī. Tēvs Jēkabs un māte Anna, dzim. Cīrule, nodarbojās ar lauksaimniecību. Apmeklējis Oļu pagastskolu un vēlāk Cesvaines draudzes skolu. 1894. g. iestājies Pētera I realskolā Rīgā, kuras kursu nobeidzis 1901. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī aizgājis kara dienestā. 1903. g. rudenī sācis strādāt uz Rīgas-Orlas dzelzceļa. 1904. g. iestājies Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas fakultatē. Par piedalīšanos 1905. g. dzelzceļnieku streikā ticis uz laiku izslēgts no Politechnikas. Studijas varējis atjaunot tikai 1910. g. instituta lauksaimniecības fakultatē. 1913. g. iestājies bij. Kauņas guberņas zemes ierīcības komisijas dienestā kā agronoma vietas izpildītājs. Zemes ierīcības komisijas dienestā skaitijās līdz 1917. g. rudenim. Karam sākoties, komandēts ziemeļvakaru frontes intendanta rīcībā un 1915. gada rudenī „Ziemeļpalīdzības" bēgļu apgādāšanas komitejā, pēc tam pārgājis Pilsētu savienības Madonas lauksaimniecības komitejā. 1918. g. iestājies Baltijas Techniskā augstskolā un pēc tās likvidacijas Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē. Kursu beidzis 1921. g. No 1919. g. 15. decembra strādājis kā subasistents piensaimniecības laboratorijā. 1921. g. ievēlēts par jaunāko asistentu, vēlāk par normalo un vecāko asistentu. 1930. g. studiju nolūkos apmeklējis Ķīles piensaimniecības institutu Vācijā, Hillerödes piensaimniecības izmēģinājumu staciju Dānijā un Alnarpas piensaimniecības institutu Zviedrijā. 1936. g. ievēlēts par privatdocentu pie piensaimniecības katedras. Ārpus Universitates lasijis lekcijas

radiofonā, piensaimniecības kursos, vadijis praktiskos darbus piena ķīmijā I—XI pienotavu vadītāju sagatavošanas un atkārtošanas kursos Rīgā un Liepājā. No 1922. līdz 1928. g. vadijis un pārzinājis eksportsviesta kontroles laboratoriju. Pasniedzis piensaimniecību pēdējos gados Lauksaimniecības tautas augstskolā.

Iespiestie darbi: 1) Piena tauku noteikšanas metodu salīdzinājums. LUR lauks. I, 19, 1931, 551—576. 2) Latvijā ražoto sieru ķīmiskais sastāvs. LUR lauks. III, 3, 1936, 105—237. Bez tam vēl atsevišķi raksti Latvijas Lopkopī un Piensaimniekā.

13. **Privatdocents Pauls Šreinerts,** dzimis 1901. gada 9. jūlijā Talsu apr. Ārlavas pag. Ozolkalnos kā Ernesta un Marijas, dz. Šveiceres, otrais dēls. Pirmo izglītību baudijis Ārlavas-Tiņģeres pagasta skolā; 1914. g. iestājies Talsu pilsētas skolā. 1915. g. ar vācu karaspēka ienākšanu Kurzemē skolas gaitas pārtrauktas. Kara gadus pavadijis Kurzemē zem vācu okupacijas varas. Turpinājis izglītību pašmācības ceļā. 1919. g. iestājies Talsu vidusskolā, ko beidza 1922. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. lauks. fakult. mežkopības nodaļā. Studiju laikā vasarās strādājis par praktikantu Z. M. mežu departamentā. Pēc aktivā karadienesta nokalpošanas Aviacijas pulkā 1928. g. decembrī beidzis Latvijas Universitati ar inženiera mežkopja gradu. 1929. g. ievēlēts par subasistentu lauks. fakult. mežkopības nodaļā pie taksacijas un mežierīcības katedras. Tā paša gada jūlijā ievēlēts par jaunāko asistentu, 1931. g. par asistentu un 1934. g. par vecāko asistentu. 1935. g. maijā iesniedzis fakultatei pro venia legendi darbu un 1936. g. janvarī ievēlēts par privatdocentu. No 1935. līdz 1937. g. strādājis par taksatoru — mežierīcības grupas vadītāju Z. M. Mežu departamentā. 1938. g. zinātniskā komandējumā apmeklējis Vāciju un Šveici, 1 semestri papildinājies Minchenes Universitatē un iepazinies ar pētīšanas un darba metodēm vairākās mežsaimniecības augstskolās (Ebersvaldē, Tārantā, Cīriches Techn. augstsk.) un mežu pētīšanas stacijās.

Iespiestie darbi: 1) Mūķenes bojājumu ietekme uz egles pieaugumu. 1935, 63 lpp. 2) Darba racionalizacija mežsaimniecībā. Mdz 1931, 5, 2604—2607. 3) Šķērsgriezuma laukuma kļūda sakarā ar caurmēru noapaļošanu pie mežaudžu dastošanas (kopā ar doc. R. Marku). LUR lauks. I, 18, 1931, 538—550. 4) Mežaudžu krājas statiskā un dinamiskā kontrole (kopā ar doc. R. Marku). LUR lauks. II, 16, 1932, 197—215. 5) Egles stumbru formas studijas (kopā ar doc. R. Marku). LUR lauks. II, 17, 1935, 523—538. 6) Egles stumbru ekscentricitate atkarībā no debess pusēm un vainaga formas. MR 1934, XII, 117—125.

7) Klimats. Talsu novads, 1935, 51—56. 8) Ziemeļamerikas Savienoto valstu mežsaimniecība un „nacionalais plāns" MR 1935, XII, 67—80. 9) Mežsaimniecība. Talsu novads, 1937, 953—958. 10) Saimnieciskie mērķi. Mdz 1937, II, 5021—5022. 11) Latvija starp pārējām Eiropas valstīm. Mdz 1938, VIII, 402—405. Bez tam raksti par mežsaimniecību Lauksaimniecības leksikonā un recenzijas žurn. Meža dzīve 1930., 1931. g. Rediģējis rakstu krājumu „Talsu novads"

14. **Privatdocente Dagmara Talce,** dzimusi 1892. g. 4. martā Baložu muižā pie Rīgas kā grāmatveža Voldemāra Niedras un viņa sievas Amālijas, dzim. Birkenfeldes, meita. 1901.—1903. g. apmeklējusi J. Treu kundzes elementarskolu un no 1903. līdz 1910. g. V Maldoņa ģimnaziju Rīgā, kuru beigusi 1910. g. ar sudraba medaļu. 1915./16. g. viņa strādājusi Maskavā un 1917./18. g. Pliskavas un Novgorodas gub. Viskrievijas Pilsētu savienībā. 1918. g. rudenī iestājusies Baltijas Techniskās augstskolas lauksaimniecības fakultatē, 1919. g. Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē, kuru beigusi 1924. g. maijā ar atzīmi ļoti sekmīgi. Kopš 1921. g. 1. septembra Talce bijusi subasistente pie mikrobioloģijas katedras, kopš 1924. g. — jaunākā asistente, 1927. g. — asistente, 1930. g. — vecākā asistente turpat; par privatdocenti apstiprināta 1935. g. decembrī. Vakareiropā viņa papildinājusies 1927. g. rudenī vienu mēnesi, bez tam 1934. g. vienu mēnesi privati un 1936. g. 3 mēnešus kā Kr. Morberga fonda stipendiate strādājusi pie prof. A. I. Virtanena Helsinkos bioķīmijā un enzimu pētniecībā. Sākot ar 1923. g. ikgadus lasijusi lekcijas piensaimniecības bakterioloģijā pienotavu vadītāju kursos un pašlaik lasa uztura vielu bakterioloģiju Latvijas Mājturības institutā. Darbojas līdzi Latviešu konversacijas vārdnīcā. No 1925. līdz 1928. g. rediģējusi piensaimniecības nodaļu žurnalā „Latvijas Lopkopis un Piensaimnieks" Lasijusi lekcijas 1936. g. novembrī Bioķīmijas biedrībā un Akademiski izglītoto sieviešu apvienībā Helsinkos. 1937. g. vasarā piedalijusies Starptautiskā piensaimniecības kongresā Berlīnē un ekskursijā pa Vāciju. 1938. g. vasarā iepazinusies ar Dānijas, Norveģijas un Zviedrijas piensaimniecību.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 337. lpp.): 5) Sīkorganismi raudzētos piena ēdienos un dzērienos. Piensaimnieka kabatas grāmata, 1931. 6) Latvijas sviesta cenu svārstības ārzemju tirgos. Ek 1932, 2. 7) Recherches sur les qualités des cultures pures de bactéries d'acide lactique. LBBR III, 1933. 8) Sviesta aromats. LM 1933, 2, 49—56. 9) Pienskābes bakteriju katalaze. LDuZ 1935, 106—111. 10) La catalase des bactéries d'acide lactique. Le hait, T. XVI. Paris 1936. 11) Sīkorganismu nozīme mājturībā. Namamātes padomnieks 1928, 1931,

212—257. 12) Atspirdzinoši bezalkohola dzērieni. Namamātes padomnieks 1931, 206—211. 13) Pienskābes bakteriju aromatražošanas spējas. LUR lauks. III, 2, 1936, 49—104. 14) Über Chymosin und Chymase. Mikrobiologisches Institut Riga, 1937, 1—15. 15) Kāpostu skābēšana ar tīraudzēm. LDuZ 1939, 231—248. Bez tam vairāk kā 50 sīkāki raksti Latvijas Lopkopī un Piensaimniekā, Brīvā Zemē, Zemes Spēkā, Latvijas Lauksaimniekā, Zemkopī un citur.

D. Talces redakcijā iznākušas grāmatas: 1) P. Kārkliņš, Sviesta kļūdas, to cēloņi un novēršana. 1928, 92 lpp. 2) P. Kārkliņš, Eksportsviesta pagatavošana. 1929, 447 lpp.

15. **Privatdocents Edgars Žubeckis,** dzimis 1902. g. 27. dec. Jelgavas apr. Vircavas pag. Mazskursteņos. Tēvs Ludvigs, inž.-techn., beidzis Rīgas Politechnikas Institutu, miris 1909. g.; māte Lūcija, dz. Vilerte, zobu ārste. Laiku līdz skolas apmeklēšanai pavadijis laukos, no kurienes 1910. g. pārnācis uz Rīgu. Pirmo izglītību baudijis Auriņa privatā skolā. 1912. g. iestājies Rīgas Aleksandra I ģimnazijā, kurā mācijies līdz skolas evakuacijai. 1915./16. g. turpinājis mācīties Pēterpils XII ģimnazijā, bet 1916./17. un 1917./18. g. Rīgas Nikolaja II un Rīgas pilsētas ģimnazijā Tērbatā. 1921. g. absolvējis Rīgas pilsētas II vidusskolu, Rīgā. 1919. g., Bermonta uzbrukuma laikā kā skolēns brīvprātīgi piedalijies Rīgas apsardzībā. 1921. g. iestājies L. U. lauksaimniecības fakultatē, ko absolvējis 1928. g. 21. dec. ļoti sekmīgi. Studiju laikā strādājis: 1923. g. vasarā trīs mēnešus kā praktikants Praulienas pag. Drikājos; 1923./24. g. kā ierēdnis Rīgas pilsētas valdes dzīvokļu nodokļu nozarē; bet sākot ar 1924. līdz 1929. g. ar pārtraukumiem lauks. fak. kontroles, izmēģināj. un tīrk. stacijā. No 1929. g. 1. janv. līdz 1930. g. 1. jūl. papildinājies kā stipendiats pie rūgšanas un lauksaimniecības technoloģijas katedras. No 1930. g. 1. jūlija ievēlēts pie šīs katedras par jaunāko, no 1933. g. 1. jūl. par normalo un no 1936. g. 1. jūlija par vecāko asistentu. 1938. g. ievēlēts par privatdocentu. 1926. g. doc. P. Delles uzraudzībā vadijis lauks. fak. Vecauces izmēģinājumu saimniecības augļu pārstrādāšanas darbnīcu; 1935. gadā bijis praksē Krustpils cukura fabrikā; 1937. g. Čechu Prāgas techniskās augstskolas ķīmijas nod. izmēģinājumu spirta dedzinātavā — Čechoslovakijā; 1937. g. Augļu izvērtēšanas sabiedrības fabrikā Bišofscellē (Šveicē). 1937. g. Zemkopības min. uzdevumā vīnrūpniecībā P/S. Ad. Bajars un b-dri pētijis dabisko augļūdeņu ražošanas iespējas no mūsu augļiem. Tai pašā gadā Zemkop. min. uzdevumā pētijis ārzemēs augļu sulu ražošanu. Augļu iz-

vērtēšanas jautājumu studiju nolūkā uzturējies Zviedrijā, Somijā, Igaunijā, Vācijā, Austrijā un Šveicē. 1938. g. darbojies A./S. Aldaris augļu sulu ražošanas nozares organizacijas komisijā. Tai pašā gadā līdzdarbojies Zemkop. min. pie likuma par augļu un ogu pārstrādājumiem un noteikumu par augļu un ogu sulu, biezsulu, sīrupu un dabisko augļūdeņu ražošanu, tirdzniecību un kontroli izstrādāšanas. Bez tam izstrādājis techniskos projektus Priekules patērētāju b-bas un A/S. Kurzemes augļi sulotavu ierīkošanai un piedalas kā konsultants A/S. Aldaris.

Iespiestie darbi: 1) Latvijas Antonovka, 1935. g. ražas. LUR lauks. III, 1937, 487—558. 2) Padomi konservēšanā. Apg. LLK, Jelgavā 1937, lpp. 5—16 un 29—42. 3) Augļu un ogu sulas mājsaimniecības vajadzībām. 1934, 24 lpp. 4) Rabarbers. LL 1930, 9. 5) Dārzkopības izredzes sakarā ar vīnrūpniecības attīstību un vīnu nozīme alkoholisma apkarošanā. LL 1930, 13—14. 6) Dārzkopība un akcīzes nodokļi. LL 1930, 12. 7) Dārzkopības literatura. LL 1931, 14—15. 8) Augļu un ogu sulu pasterizacija. LL 1931, 18. 9) Kā veicināt augļu un ogu pārstrādāšanu sulās. LM 1933, 7. 10) Augļu un ogu technoloģija. DŽ 1933, 1—2; 1934, 2—3. 11) Jaunākie paņēmieni augļu sulu iegūšanai. (Pa ievērojamākām Vācijas augļu pārstrādāšanas un pētīšanas iestādēm.). LL 1935, 5—11. 12) Augļu pārstrādāšana sulās Zviedrijā. ZS 1935, 23. 13) Ražosim augļu sulas! LL 1935, 16. 14) Augļu sulas šogad augstvērtīgas. JZ 1935, 28. dec. 15) Augļu un ogu vīni. LK 1935. 16) Augļu sulu rūpniecībai jābūt lauksaimnieku un augļkopju atbalstam. LL 1936, 17. 17) Enzimatiskie preparati kā palīglīdzeklis ogu sulu iegūšanai. DuBŽ 1936, 7. 18) Augļu pārstrādāšana sulās Igaunijā. DuBŽ 1936, 9. 19) Daži vēl maz izmantoti paņēmieni augļu izvērtēšanā. DuBŽ 1936, 10. 20) Augļu sulu ražošana Latvijā. LTZ 1936, 39. 21) Augļu sulu ražošana 1936. g. rudenī. LL 1937, 7. 22) Sulu uzglabāšana balonos ar noteku. LL 1937, 16. 23) Mirklis Prāgas Techniskās augstskolas praktisko darbu saimniecībā. LL 1937, 23. 24) Daži padomi augļu sulotavu ierīkotājiem. DuBŽ 1938, 1. 25) Tirdzniecība ar galda augļiem kādā Šveices augļu izvērtēšanas sabiedrībā. DuBŽ 1938, 4. 26) Marmelade un marmelades iegūšana. DuBŽ 1938, 8—9. 27) Augļu sulas. 177 lpp. 28) Latvijas 1936. g. ražas Antonovka. LLuP 4/5, 454—474.

C. LEKTORI.

1. **Lektors Laimons Gailītis,** dzimis 1885. g. 31. maijā Cēsu apr. Dzērbenes draudzes skolā kā turienes draudzes skolotāju un atmodas laika darbinieku Toma Gailīša-Gaiduļa un Paulīnas Gailītes (pseud. Gaiduļu Paula), dzim. Balodes, astotais bērns. Pirmo izglītību baudijis pie vecākiem Dzērbenes draudzes skolā. 1900. g. iestājies Rīgas Aleksandra ģimnazijā. 1906. g. pavasarī beidzis klasiskās ģimnazijas kursu Lārinas ģimnazijā Pēterpilī. No 1906. līdz 1915. g. ar pārtraukumiem studējis Pēterpils Universitates fi-

zikas un matematikas fakultatē dabas zinātnes. Kursu absolvējis 1915. g. pavasarī, iegūdams tā saucamo „izlaišanas apliecību" un atlikdams, kara un materialo apstākļu spiests, valsts eksamenus uz vēlāku laiku. No 1917. līdz 1920. g. darbojies Ņ.-Novgorodā tur evakuētā Varšavas Politechnikā, vēlākā Ņižņij-Novgorodas Universitatē kā asistents un lektors pie zooloģijas un entomoloģijas katedras. 1920. g. vasarā Ņižņij-Novgorodas Universitates uzdevumā, kā zinātniskas ekspedicijas līdzdarbinieks, apmeklējis Ledus okeanu un Mūrmaņas bioloģisko staciju Mūrmanskā, iepazīdamies ar stacijas darbību. No turienes 1920. g. rudenī atgriezies Latvijā. (Tuvākas ziņas sk. LUX, 328—329.) 1925.—1932. g. studējis dabas zinātnes L. U. matematikas un dabas zinātņu fakultatē, kuras kursu ar dabas zinātņu kandidata gradu ļoti sekmīgi beidz 1932. g. 27. maijā. No 1921. g. ir bijis subasistents, vēlāk kā II un I šķiras lektors un entomoloģijas kabineta vadītājs L. U. lauksaimniecības fakultatē pie augu aizsardzības katedras, lasīdams entomoloģijas kursu lauksaimniekiem un mežkopjiem, kā arī vadīdams attiecīgos seminarus un praktiskos darbus. No 1920. līdz 1934. g. darbojies Zemkopības ministrijas Mežu departamentā kā valdības entomologs. No 1922. g. pārzina Mežu departamenta muzeju. Ārpus Universitates no 1920. līdz 1925. g. lasijis bioloģijas un zooloģijas kursus Latvijas Tautas universitatē, izpildīdams arī valdes locekļa un mežkopības un dabas zinātņu nodaļas vadītāja pienākumus. Tanī pašā laikā lasijis zooloģijas un bioloģijas kursus arī Praktisko zinību institutā. 1924.—1925. g. izpildijis konsultanta pienākumus Latvijas Augu aizsardzības institutā. 1927. g. iecelts par Romas Starptautiskā zemkopības instituta korespondentu entomoloģijas jautājumos. Sākot ar 1931. g. Zemkopības ministrijas augu aizsardzības padomes loceklis. No 1933. g. Rīgas zooloģiskā dārza pārzinis un tagad šī dārza direktors-rīkotājs un biedrības „Latvijas zooloģiskais dārzs" valdes loceklis. Sākot ar 1926. g. līdzdarbojies Latvijas Bērnu palīdzības savienībā un Latvijas Jaunatnes Sarkanā Krusta, no kurienes kā pārstāvis deleģēts Izglītības ministrijas jaunatnei kaitīgu kulturas parādību un kaitīgas literaturas apkarošanas komisijās. Nolasijis uz laukiem un pilsētās par augu aizsardzības un dabas-zinātniskiem, kā arī audzināšanas jautājumiem vairāk kā 120 lekcijas. Par augu aizsardzības un dabas-zinātniskiem jautājumiem populari-zinātniskus apcerējumus rakstijis dienas presē (Jaunākās Ziņās, Brīvā Ze-

mē) un jaunatnes žurnalos (Latvijas Jaunatne), kā arī žurnalā Meža Dzīve. 1933. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. 1936. g. komandēts uz Vāciju un Poliju iepazīties ar turienes zooloģisko dārzu zinātnisko un administrativo darbību, kā arī nodibināt sakarus ar turienes attiecīgām zinātniskām iestādēm. Piedalijies ar referatiem Pirmā Baltijas valstu mātes un bērna aizsardzības un apgādības kongresā, kā arī IX agronomu zinātniskā kongresā (1928. un 1935. g.).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 329. lpp.): A. Grāmatas: 8) Mežu zemsedzes kontrole cīņā ar kaitēkļiem. 1929. 9) Rokas grāmata meža sardzei. I.Mežu kaites un kaitēkļi (kopā ar doc. agr. M. Eglīti). 1930, 133 lpp.

B. Raksti žurnalos: 10) Kaitēkļu bojājumi Latvijas mežos. Latv. Mežu statistika III, 1930. 11) Ēku koksngrauzis (Hylotrupes bajulus L.). Zinātniska skrejlapa 1930, 7 lpp. 12) Vai un kādas zāģlapsenes apdraud Latvijas mežus. Mdz 1929, 48, 1640—1645. 13) Augu aizsardzība Latvijā. Mdz 57—60, 2055—2058, 2113—2116 un 2158—2162. 12) Kaitēkļu bojājumi Latvijas mežos. Latv. Mežu statistika IV, 1931, 60—69. 15) Mušas un to apkarošana. Piensaimniecības kabatas grāmata, 1931, 24—32. 16) Bārbeļu un pabērzu iznīcināšanas darbs Latvijas virsmežniecībās 1930. g. Mdz 1931, 71—72, 2695—2701, 2734—2738. 17) Sagatavotas un iebūvētas koksnes kaitēkļi. Technika lauksaimniecībā 1932, 21, 35—41. 18) Labību rūsas, bārbeļu un pabērzu izplatība un iznīcināšana Latvijas virsmežniecībās 1930.—1932. g. LM 1933, 3, 113—130. 19) Kaitēkļu bojājumi Latvijas mežos 1930.—1932. g. Latv. Mežu statistika V, 1933, 46—50, 53—54. 20) Mežu departamenta muzejs. Mežu departamenta muzeja izveidošanās un darbība. Latv. Mežu statistika V, 1933, 18—23. 21) Bericht über die Vernichtung von Berberis vulgaris un Rhamnus cathartica in Lettland. Moniteur international de la protection des plantes, Rome 1933. 22) Jaunākie panākumi augu un telpu gāzēšanā. Rakstu krājumā „Lauku darbs un zinātne" IX agronomu zinātniskā kongresa darbi, 1935, 205—213. 23) Bekämpfung der Jugendschadlichen Literatur. Baltijas valstu mātes un bērna aizsardzības komitejas biļetens 2, Tallinā 1930, 121—128. 24) Bērnu un jaunatnes grāmatu saraksts. Vairāk kā 100 recenziju par bērniem un jaunatnei ieteicamām grāmatām, 1930, 175 lpp.

Populari zinātniski raksti Latviešu konversacijas vārdnīcā. Sējumi I—XIX. Atzīmēti vairāk kā 300 entomoloģiski jēdzieni, no kuriem 197 aprakstīti plašāki. 1927—1939. Populari zinātniski raksti Lauksaimniecības leksikonā. Atzīmēti 841 entomoloģisks un zoloģisks jēdziens, no kuriem plašāki aprakstīti ap 400. 1937—1939. Bez tam L. Gailīša redakcijā izdots „Latvijas kukaiņu noteicējs — Tauriņi" Sastādijuši O. Jons un E. Križus. 1932, 232 lpp.

2. **Bij. lektors Bruno Jurevičs,** dzimis 1887. g. 11. maijā Vecauces pag. Tēvs Krišjānis, māte Minna, dz. Forstmane — lauksaimnieki. Beidzis Novoaleksandrijas lauksaimniecības un mežkopības institutu. 1913. g. iestājies Krievijas mežu dep. dienestā.

1919. g. atgriezies Latvijā. 1920.—1921. g. bijis Mežu depart. vicedirektors un L. U. lauksaimniecības fakultates mežkopības nod. lektors. (L. Universitatē strādājis no 1920. līdz 1921. g.)

3. **Lektore Olga Kulitāne, dz. Stakle,** dzimusi 1888. g. 26. septembrī Valmieras apriņķa Jaunburtnieku pagasta Brenguļu mājās. Viņas vecāki, Pēteris Stakle un māte Jūlija, dz. Štāka, lauksaimnieki. Pirmo izglītību baudijusi Burtnieku draudzes skolā, pēc tam Valmieras pilsētas 4-kl. meiteņu skolā un V Maldoņa ģimnazijā Rīgā, kuru beidza 1907. g. Tā paša gada rudenī iestājusies Augstākos Stebuta sieviešu lauksaimniecības kursos Pēterpilī. Pēc studiju beigšanas no 1912. līdz 1914. g. strādājusi kā rajona agronome Smoļenskas guberņas Gžatskas zemstē. Pēc tam atgriezusies Pēterpilī specializēties lopkopībā, strādājot zemkopības ministrijas zinību komitejas zootechniskā birojā pie prof. E. Liskuma; tā paša gada vasarā šī biroja komandēta par grupas vadītāju uz Mogiļevas guberņu vietējo lopu sugu pētīšanas ekspedicijā, un pēc iegūtiem materialiem sarakstijusi darbu „Могилевскій мѣстный скотъ", ko iesniegusi kā diplomdarbu kursos. 1915. g. pie zemkopības ministrijas nozīmētas komisijas ieguvusi agronoma gradu. No 1915. līdz 1921. g. strādājusi kā agronome specialiste Petrogradas lauksaimniecības centralbiedrībā. Pēc atgriešanās Latvijā 1921. g. strādājusi vecāku lauku mājās un ziemas mēnešos sarīkojusi bezmaksas lauksaimniecības vakara kursus Burtnieku pagastā. 1922. g. skolotāja un internata audzinātāja Latv. Lauksaimn. centralb. atvērtajā Kaucmindes mājturības skolā un seminarā. 1927. g. iecelta par Kaucmindes mājturibas seminara, tagadējā Latvijas Mājturības institūta direktrisi. 1929. gadā uzaicināta par lektori Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē, kur lasa mājturības kursu. Ārpus Latvijas Universitates un Latvijas Mājturības instituta piedalijusies mājturības biedrību noorganizēšanā, to apvienošanā un darbības izveidošanā. Sākot ar 1924. g. piedalijusies ar referatiem visās Latvijas Lauksaimniecības centralbiedrības sarīkotās lauksaimnieku nedēļās, lauksaimnieču kongresos un iekšzemes ražojumu propagandas sarīkojumos. Minētos sarīkojumos lasijusi referatus: 1924. g. „Sieviešu mājturības izglītība"; 1925. g. „Sabiedrisko pasākumu izveidošana mājturībā"; 1926. g. „Kā izveidot mājturības ārpusskolas izglītību"; 1927. g. „Lauku ēdienu kartes"; 1928. g. „Mājturības budžets"; 1929. g. „Lauku sievietes

darbs"; 1930. g. „Mājturības loma privatā dzīvē un valsts saimniecībā" un „Pareizi barības samēri"; 1931. g. „Sievietes loma mūsu tautsaimniecībā"; 1932. g. „Ārzemju pārtikas vielu aizvietošana ar vietējiem ražojumiem"; 1933. g. „Kā veidojams uzturs tagadējos apstākļos"; 1934. g. „Mājrūpniecības saimnieciskā un audzinošā nozīme"; 1936. g. „Pūrs kā jaunatnes tikuma, ģimenes goda un labklājības izpaudums" Visi augšā minētie referati pilnos apmēros vai pa daļai bijuši iespiesti dienas presē vai periodiskos izdevumos. Kopš 1933. g. darbojas Dzelzceļu aizsargu pulkā, kur izpilda aizsardžu priekšnieces pienākumus. Kopš 1933. g. izpilda Latvijas Lauku sieviešu centralbiedrības priekšnieces pienākumus. 1928. g. apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru. Mājturības studiju nolūkos komandēta 1922. g. ar Latvijas Lauksaimniecības centralbiedrības līdzekļiem uz Vāciju; ar saviem līdzekļiem 1924. g. uz Holandi, Dāniju un Zviedriju, 1926. g. uz Čechoslovakiju, 1928. g. uz Somiju; ar valsts pabalsta līdzekļiem 1933. g. uz Igauniju un 1936. g. uz Vispasaules lauku sieviešu konferenci Ziemeļamerikas Savienotās valstīs. Ir biedrene Vispasaules lauku sieviešu savienībā (The Associated Country Women of the World).

Iespiestie darbi: 1) Mājturības attīstības gaita 10 valsts pastāvēšanas gados. Izdevumā Latvijas Republika desmit pastāvēšanas gados, 1928. 2) 1931. g. sarakstijusi un rediģējusi kopdarbu ar agr. O. Stakli un M. Kaķi Mājsaimniecība. 258 lpp. 3) Pūrs kā jaunatnes tikuma, ģimenes goda un labklājības izpaudums. ZS 1936, 10, 3 lpp. 4) Ģimenes budžeta nozīme. MMV 1938, 10. 5) Kamdēļ jālieto augļi un jāgatavo augļu konservi. Cukurbiešu kultura un Cukurrūpniecība 1938, 3. 6) Saimniekosim plānveidīgi. LL kameras Lauksaimnieka gada grāmata 1939, 3 lpp.

E. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents Alberts Bārs (†),** dzimis 1890. g. 3. septembrī Jelgavas apriņķa Sīpeles pag. Spriguļos, Jāņa un Jūles dēls. Beidzis Jelgavas realskolu. Studējis lauksaimniecību Rīgas Politechnikas institutā un ieguvis I šķiras diplomu 1915. gadā. Pēc studijām strādājis kā pļavkopības specialists Donas kazaku apgabala pārvaldē — Novočerkaskā. Pēc atgriešanās dzimtenē, 1921. gada 1. janvarī B. iestājies par asistentu pie augkopības katedras ar darba vietu L. U. lauks. fakultates izmēģ. un pētīšanas saimniecībā Rāmavā. 1926. g. 1. janvarī pārceļas uz Rīgu un strādā kā vecākais asistents augkopības kabinetā. Publicējis vairākus dar-

bus pļavkopībā, zemes kulturā un selekcijā. Rakstijis arī Latv. Lauksaimniekā, Zemkopī u. c. Miris 1933. g. 18. septembrī.

2. **Vecākais asistents Jānis Dzelde,** dzimis 1889. g. 18. decembrī Dignājas pagastā, kur tēvam Bērtulim Pīckam piederēja lauku mājas. Tēvs miris 1926. gadā. Māte Dārta Pīcka, dzim. Svilumbērza, dzīvo Dignājas pagasta Pīcku mājās. Pirmo izglītību baudijis vietējā pagastskolā. Jēkabpils pilsētas skolu beidzis 1910. g. un 1911. g. ieguvis pirmmācības skolu skolotāja tiesības pie Jēkabpils pilsētas skolas. 1920. g. nobeidzis Rīgas paātrinātos skolotāju sagatavošanas kursus. Valsts vidusskolu pieaugušiem nobeidzis 1921. gadā un tā paša gada rudenī iestājies L. U. veterinarmedicinas fakultatē, kuras kursu nobeidzis 1929. g. Ievēlēts lauksaimniecības fakultatē pie mikrobioloģijas katedras 1929. g. 1. februarī par subasistentu, 1929. g. 1. jūlijā par jaunāko asistentu, 1933. g. oktobrī par asistentu un 1936. gadā par vecāko asistentu; 1938. gadā ar 1. jūniju ieskaitīts par ārštata vecāko asistentu. Iesniedzis š. g. 10. februarī L. U. veterinarmedicinas fakultatē disertacijas darbu: „Salīdzinoši pētijumi par oftalmo- un intrakutanās tuberkulinraudzes lietošanu tuberkulozes noteikšanai govslopiem" Strādājis kā skolotājs Sēļpils pamatskolā 1920. gadā, Rīgā (Milleres vidusskolā un Rīgas pilsētas 3. vakara papildu skolā un 4. vakara pamatskolā) no 1921. gada līdz 1935. gadam. Strādājis Izglītības ministrijas Skolu departamentā 1920./21. gadā kā darbvedis; 1938. gadā ar 1. jūniju iecelts Zemkopības ministrijas Veterinarā departamentā par veterinarinspektoru. Piedalijies Baltijas valstu veterinarārstu kongresā Kauņā 1937. gadā.

Iespiestie darbi: 1) Tuberkulinizacija un govslopu tuberkulozes apkarošana. LVŽ 1938, 3 (6), 245—254. 2) Ar Kalmeta poti (BCG) imunizēto teļu spējas reaģēt uz tuberkulinu. LVŽ 1938, 4 (7), 311—316.

Populari zinātniski apcerējumi: 3) Lopu mutes un nagu sērga. Pagasta Dzīve 1938, 13, 301—302. 4) Lopu mutes un nagu sērgas apkarošana. Lauku Pastnieks 1938, 51, 525—526.

Rakstijis arī Lauksaimniecības leksikonā.

3. **Instruktore Juliana Kiršteine,** dzimusi 1885. g. 3. janvarī Elkšņu pag. kā amatnieka Ernsta-Kārļa Kiršteina un Karlīnes, dz. Ezītes, meita. Pamatskolu apmeklējusi Lietuvā un Saukā. 1904. g. kā eksterne izturējusi pārbaudijumu pie Jelgavas meiteņu ģimnazijas un 1905. g. ieguvusi skolotājas tiesības. 1920./21. m. g. no-

klausas kā brīvklausītāja Latvijas Universitatē farmakognozijas, zemes mācības, augu fizioloģijas un anatomijas, mēslošanas līdzekļu un lauksaimniecības ķīmijas kursus. 1905./6. g. darbojas kā skolotāja Iecavā, Konradi privatskolā, 1906./7. g. kā mājskolotāja Vitebskas guberņā un no 1907. līdz 1915. g. Saukas pag. „Dzērves" skolā. Kara laikā evakuējas uz Tērbatu, kur darbojas latvju bēgļu skolā un tanī pašā laikā apmeklē Krievijas armijas sanitarās organizacijas pie Tērbatas Universitates sarīkotos ārstniecības augu kursus. Pēc kursu beigšanas paturēta kā darbu vadītāja tās pašas organizacijas ierīkotā ārstniecības augu audzēšanas un pārstrādāšanas izmēģinājumu stacijā Tērbatā. 1920. g., atgriežoties dzimtenē, pieņemta Veselības departamenta dienestā kā sevišķu uzdevumu ierēdne un komandēta uz Latvijas Universitates pētīšanas saimniecību Rāmavā, iekārtot un vadīt ārstniecības augu audzētavu. 1923. g. ievēlēta lauksaimniecības fakultatē par instruktori ārstniecības augu audzēšanā pie augkopības katedras. Deleģēta no Latvijas ārstniecības augu audzētājiem uz Internationaler Verband zur Förderung der Gewinnung und Verwertung von Heil-, Gewürz und verwandten Pflanzen.

Iespiestie darbi: 1) Dziedniecības augu kulturas Rāmavā. LFŽ 1925, 5. 2) Baldrijāņa kultivēšana Rāmavā. LFŽ 1925, 11. 3) Dziedniecības augi Igaunijā. LFŽ 1926, 3. 4) Ķimeņu kulturas Rāmavā. LFŽ 1925, 7—8. 5) Kā nokārtot dziedniecības augu jautājumu? LFŽ 1925, 9. 6) Kā audzēt piparmētru. LFŽ 1928, 4. 7) Vai dziedniecības augu ievākšana atmaksājas. LFŽ 1928, 6. 8) Ārstniecības augi Vecaucē 1928. g. LFŽ 1929, 1. 9) Vai dziedniecības augu ievākšana atmaksājas. LFŽ 1929, 5. 10) Vilkace. LFŽ 1932, 2. 11) Daži vārdi ārstniecības augu lietā. LFŽ 1934, 2. 12) Saules sveces audzēšana. LFŽ 1934, 3. 13) Velnāboļa audzēšana. LFŽ 1934, 4. 14) Bērzu pumpuri. LFŽ 1935, 3. 15) Sinepju audzēšana. LFŽ 1935, 4. 16) Ķimeņu audzēšana. LFŽ 1936, 4. 17) Baldrijāns un tā audzēšana. LFŽ 1937, 4. 18) Driģeņu audzēšana. LFŽ 1938, 3. 19) Ārstniecības augi Vecaucē 10 gadu laikā (1928.—1938.). LFŽ 1938, 4. 20) Kas jāievēro ārstniecības augu audzētājiem. Dārzkopības Žurn. 1934, 3. 21) Baldrijāņa novākšana. ZS 1935, 34. 22) Magoņu audzētājiem. ZS 1937, 21. 23) Kā ievācamas kalmju saknes. LL 1938, 7. 24) Kaplīša vietā lāpstiņu. Z 1934, 9. 25) Koriandra audzēšana. Z 1935, 8. 26) Baldrijāns. Z 1935, 20. 27) Vai baldrijāņa sakņu audzēšanai var ņemt dēstus no savvaļas augiem. Z 1936, 8. 28) Kā mētrām nodrošināt pārziemošanu. Z 1938, 8. 29) Atraitnītes. Z 1938, 9. 30) Pumpuru ievākšana ārstniecības vajadzībām. Z 1936, 6. 31) Mizu ievākšana. Z 1936, 7. 32) Praktiski norādijumi sinepju audzētājiem. ZN 1934, 8. 33) Kas darams, ja pļavā aug ķimenes. ZN 1934, 14. 34) Ārstniecības augi. L. kal. 1935, 60—62. 35) Kā audzējamas sinepes, LGGr 1936, 81—83. 36) Kad un kā novācamas miltenāju lapas. LGGr 1937, 212—213. 37) Kā iekārtot ārstniecības augu žāvēšanu.

Mazp 1936, 5. 38) Ārstniecības augu iesaiņošana. Mazp 1936, 6. 39) Kas jāievēro ārstniecības augus ievācot. Mazp 1937, 5. 40) Noderīgs darba rīks ārstniecības un citu kulturaugu apkopšanā. Mazp 1938, 7. 41) Meža rožu augļu ievākšana ārstniecībai. Mazp 1938, 9. 42) Paegļu ogu ievākšana ārstniecībai. Mazp 1938, 10.

4. **Vecākais asistents Alfrēds Laukirbe,** dzimis 1901. g. 25. jūnijā Jēkabpilī. Tēvs Jānis, māte Emīlija, dzim. Jumars. Pamatskolu apmeklējis Jēkabpilī, vidusskolu Jelgavā un Latvijas Universitatē nobeidzis architekturas fakultati 1930. g. Tanī pašā laikā ievēlēts par subasistentu un 1930. gada rudenī par jaunāko asistentu lauksaimniecības fakultatē pie būvniecības katedras. No 1933. g. asistents, bet no 1938. gada vecākais asistents turpat. Prēmijas būvprojektu sacensībās: 1) 1929. gadā par Latv. akciju bankas proj. Rīgā III godalga; 2) 1932. g. par Valsts zemes bankas proj. Valmierā II godalga; 3) 1933. g. par Studentu nama proj. Rīgā III godalga; 4) 1936. g. par lauksaimniecības ēku proj. I godalga; 5) 1936. g. par lauksaimniecības ēku proj. I godalga; 6) 1937. g. par lauku pamatskolas proj. I godalga; 7) 1939. g. par Jelgavas viesnīcas proj. I godalga. Bez tam citās sacensībās 4 projekti atpirkti. Bijis ārzemju komandējumos Somijā, Zviedrijā, Vācijā, Čechoslovakijā un Ungārijā.

Iespiestie darbi: 1) Ugunsdrošas ēkas no pašražotiem cementa ķieģeļiem. 1933, 64 lpp. 2) Cementa ķieģeļu būvveidi. 1936, 48 lpp. 3) Būvmācība I (Lekciju konspekts). 1937, 124 lpp. 4) Vieglbetons „Siporekss" 1939, 36 lpp. 5) Kā pareizi celt cementa ķieģeļu ēkas. 1939, 56 lpp.

5. **Vecākā asistente Alma-Elfrīda Tērmane,** dzim. 1893. g. 13. jūlijā Rīgas apr. Skultes pag., vecāku lauku mājā Jaunpeļos. Vecāki bij lauksaimnieki, ģimenē no 5 bērniem jaunākā. Mātes uzvārds Greve. Pirmo izglītību baudijusi vietējā pagasta skolā. 1912. g. beidz V Olava komercskolu ar zelta medaļu. Pēc tam strādājusi Pēterpilī 1 gadu kā vācu stenotipiste un $1^1/_2$ gadu kā krievu-angļu korespondente. 1918. gada rudenī T. iestājas Baltijas Techniskā Augstskolā un 1919. g. Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē, kuru beidz 1926. g. jūnijā ar atzīmi „ļoti sekmīgi" Pa studiju laiku strādājusi Rīgas pilsētas pārtikas valdē, Ārlietu ministrijas ārzemju pasu nodaļā, ķīmijas fakultatē kā subasistente un kopš 1923. g. 15. nov. pie piensaimniecības katedras kā subasistente; 1929. g. ievēlēta par jaunāko asistenti, 1930. g. par asistenti, 1936. g. — vecāko asistenti. 1938. g. 19. okt. par privatdo-

centi. Komandēta ar nel. Kr. Morberga fonda stipendiju 1938. g. no 1. janv. līdz 1. jūlijam papildināties ārzemēs uz Alnarpas piensaimniecības institutu Zviedrijā, Hilleredes valsts izmēģinājumu pienotavu Dānijā un Lībefeldas pētīšanas iestādi Bernē, Šveicē.

Iespiestie darbi: 1) Piena fizikalās īpašības un to nozīme piena novērtēšanā. LUR lauks. IV, 1—3, 1938, 65—222. 2) Kā izskaidrojamas tauku satura starpības saimniecībās un pienotavās. LLuP 1935, 27. 3) Vājpiens, ķērnespiens un sūkalas kā barība. Saimniec. kalendars 1936, Bez tam Spēka maize; vājpiena izlietošanu u. c. Jaunākās Ziņās.

6. **Vecākais asistents Jānis Zēbergs,** dzimis 1878. g. 9. septembrī Tukumā kā Kurzemes virspilskunga tiesas rakstveža Ernesta Zēberga un tā sievas Marijas (dzim. Goldšteines) dēls. Pirmo izglītību baudijis Tukuma pilsētas skolā un proģimnazijā. Skolas gaitas turpinājis Rīgas pilsētas ģimnazijā, no kurienes pārgājis uz Liepājas Nikolaja ģimnaziju, ko beidzis 1899. gadā. Studējis ķīmiju Rīgas Politechnikas institutā un techniskajās augstskolās Berlīnē un Drēzdenē, kur 1908. gadā ieguvis diplominženiera gradu. Pēc ķīmijas rūpniecībā, Polijā un Rīgā, pavadītajiem gadiem darbojies vairākus gadus kā asistents Berlīnes Lauks. augstskolas rūgšanas aroda institutā, kurinamo vielu laboratorijā un arī citās. 1920. gadā ievēlēts par L. U. lauksaimniecības fakultates asistentu purvu pētīšanas un technoloģijas laboratorijā, bet gadu vēlāk par vecāko asistentu. Kopš šā laika ņēmis dalību šīs laboratorijas pedagoģiski-praktiskajos, kā arī pētīšanas darbos.

Iespiests darbs: Dzelzs koncentracijas maiņa gruntsūdenī. LUR lauks. III, 5, 1937, 325—434.

7. **Asistents Jānis Āboliņš,** dzimis 1906. g. 22. jūnijā Cirgaļu pag., Valkas apr. Tēvs Tenis, Cimzes seminara absolvents, draudzes skolotājs un vēlāk lauksaimnieks Burtnieku pag. Sutnikās, kur dzīvo vēl tagad. Māte Helena, dzimusi Spirga, mirusi 1911. g. Pirmo izglītību saņēmis tēva mājās; 1915.—1916. g. apmeklējis Valmieras pamatskolu, pēc kam iestājies realskolā Valmierā, bet vācu okupacijas laikā latviešu realskolā Valmierā. Pēc atbrīvošanas cīņām iestājas Valsts Valmieras vidusskolā; to nobeidz kā pirmais skolnieks 1924. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājas Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultatē, gadu vēlāk pāriet mechanikas fakultatē un to ļoti sekmīgi beidz 1930. g. ar inženiera mechaniķa gradu. Studiju laikā prakses iegūšanai strādā metalrūpniecības uz-

ņēmumos (mašīnu fabrikās „Stars" „Wm. Minuth", J. Baltiņa metallietuvē, Priekuļu lauksaimniecības mašīnu izmēģināšanas stacijā, Dzelzceļu I ceļu iecirknī u. c.). Kā studiju laikā, tā arī pēc Universitates beigšanas papildinas matematikā L. U. matematikas fakultatē. Atvaļinājumu laikā apceļo Latviju, Lietuvu un Igauniju ar Somiju. 1930. g. maijā ir subasistents pie lauksaimniecības mašīnu katedras. 1931. g. ievēlēts par jaunāko asistentu un 1933. g. par asistentu pie tās pašas katedras. 1938. g. janvarī iesniedz lauksaimn. fakult. pro venia legendi darbu par siena novākšanas mašīnām. Līdztekus universitates darbam piedalas Zemkopības ministrijas lauksaimniecības darbu racionalizacijas komisijā, Lauksaimniecības tautas augstskolā, lasot lekciju ciklu par lauksaimniecības mašīnām, un Saimnieciskās racionalizacijas institutā kā referents. Visus pēdējos 5 gadus aktivi darbojies lauksaimniecības laikrakstos un žurnalos, arī dienas presē un izdevumā Lauksaimniecības leksikons, apskatot jautājumus par lauksaimniecības mašīnām. 1936. g. par apcerējumu „Darba rati Latvijas lauksaimniecībā" saņēmis Kulturas fonda un Izglītības ministrijas Kr. Barona prēmiju. Ar Kr. Morberga fonda stipendiju 1936./37. m. g. komandēts uz Vāciju, kur papildinājies Minchenes Techniskā augstskolā lauksaimniecības mašīnās, materialu pārbaudīšanā, metalografijā un lauksaimn. spēka mašīnās. Līdztekus augstskolas darbiem iepazinies ar Vācijas, Čechoslovakijas un Francijas lielākām lauksaimn. mašīnu rūpnīcām un lauksaimn. mašīnu pielietošanu praktiskās lauku saimniecībās.

Izmēģinājumu un pētijumu darbu vajadzībām konstruējis 4—5 kg smagu vilkmes dinamometru vilkmēm no 0—800 kg, kā arī dažādus aparatus precizai zemes pretestības un tvirtuma, vagas dziļuma, vērstuvju nodiluma u. t. t. mērīšanai. Praktiskai lietošanai konstruējis vairākas jaunas lauksaimniecības mašīnas, kā augļu un ogu sulu ātrpasterizatoru, kuļammašīnu gurķu un ķirbju sēklu izkulšanai un atgļotošanai, specialas zaļbarības ekseļmašīnas putnkopības vajadzībām u. c.

Iespiestie darbi: 1) Grāmata „Darba rati Latvijas lauksaimniecībā" 1936, 116 lpp. 2) Arkla daļu nolietošanās. LM 1932, 701—709. 3) Ražas novākšanas darbi. LM 1932, 8—29. 4) Novērojumi par siena novākšanas darbiem. LM 1934, 32—54. 5) Lobītāja ietekme uz arkla vilkmi. LM 1935, 238—244. 6) Lemeša asuma ietekme uz arkla vilkmi. LM 1936, 112—116. 7) Daži dati par arklu un ecēšu darba pretestību (kopā ar prof. Dr. A. Lepiku). LM 1937, 468—487. 8) Siena mākslīgā žāvēšana. LM 1938, 93—99. 9) Novērojumi par kartupeļu novākšanu ar spīļu arkliem un mašīnām. LM 1938, 515—531. 10) Lauksaimniecības mašīnas un to būves iespējas. Ek 1932, 557—559. 11) Daži izmēģinājumi ar darba ratiem.

Ek 1936, 753—757. 12) Lauksaimn. mašīnu izmēģināšana Vācijā. Ek 1937, 148—149. 13) Lauksaimniecības mašīnas. Apcerējumi par Talsu novada mašīnām. Talsu novads 1936, 878—893. 14) Transportlīdzekļi lauksaimniecībā. LDuZ 1936, 152—163.

Bez tam apm. 50 raksti par lauksaimniecības mašīnām un darbiem iespiesti žurnalos Latvijas Lauksaimniekā, Sētā un Druvā, Zemes Spēkā, kā arī dienas presē — Brīvā Zemē, Jaunākās Ziņās u. c.

8. **Asistente Natalija Ātrens,** dzimusi 1902. gada 19. februarī Zemgalē, Rundāles pag. Ķeķilās kā saimnieku meita. Drīzi pēc tam viņas vecāki nonomā Bornsmindes (tagad Īslīces) pag. Greizdarbi un pāriet tur uz dzīvi. Vietējā pagasta skolā sākusi mācīties 1910. gadā. 1911./12. m. g. apmeklējusi J. Priedes sieviešu ģimnaziju, kur turpināja mācīties līdz 1915. g. pavasarim. Kara laikā, bēguļojot, tika mācijusies Valkas sieviešu ģimnazijā, Pēterpilī evakuētā Liepājas sieviešu ģimnazijā, Madonas sieviešu ģimnazijā un, beidzot, atgriežoties dzimtenē, apmeklēja 1919./20. un 1920./21. m. g. Jelgavas realģimnaziju, ko beidz 1921. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājas L. U. lauksaimniecības fakultatē, ko nobeidz 1930. g. pavasarī. Strādāt viņa sākusi jau 1924. g. vasarā kā lopkopības praktikante L. U. lauks. fak. pētīšanas saimniecībā Rāmavā. 1926. g. atsvabināta no Vecauces prakses ar 1. jūliju un pāriet uz Rāmavu par subasistenti. 1928. g. februarī aizgājusi par lauksaimniecības priekšmetu pasniedzēju uz Kaucmindes mājturības skolu, bet ar 1931. gada 1. jūliju strādā atkal Rāmavā, sākumā kā jaunākā asistente, bet tagad kā asistente lopkopības lietās.

9. **Asistents Jānis Sigats,** dzimis 1905. g. 12. jūnijā Cēsu apr. Liepas pag. Vecbalžēnu mājās kā lauksaimnieka dēls. Māte dzim. Eicēne. Pirmo izglītību baudijis Liepas pamatskolā. Vēlāk iestājies L. Ausēja realskolā Cēsīs. Lieliniekiem nākot pie varas, skolu slēdz, un tās vietā jāapmeklē jaunatvērtā Darba skola. Tomēr mācīšanās darba skolā īslaicīga; pēc apmēram sešiem mēnešiem mācības jāturpina vācu okupacijas laikā Cēsīs atvērtā vācu proģimnazijā. Vācu okupacijas varai izbeidzoties mācības turpinājis valsts Cēsu Bērzaines vidusskolā, kuru beidzis 1924. gada pavasarī. Pēc vidusskolas beigšanas iestājies Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē studēt lauksaimniecību, un 1933. gadā nobeidzis tās pilnu kursu ar agronoma gradu. Tad iesaukts aktivā kara dienestā, kuru izpildijis 5. Cēsu kājnieku pulkā. 1929. g. sācis strādāt

pie laukkopības katedras kā subasistents un 1936. gadā ievēlēts par tās pašas katedras jaunāko asistentu, bet 1938. g. par asistentu.

10. **Asistente Anite Šneidere (†),** dzimusi 1907. gada 10. maijā Kalncempju pagasta Nāzupos, Nāzupu māju īpašnieka Pauļa Berkolda un viņa sievas Minnas (dz. Ģērmanes) meita. Apmeklējusi vispirms Kalncempju pag. 6-kl. pamatskolu, pēc tam iestājusies Lejasciema vidusskolā. Vidusskolas kursu beigusi 1926. gada pavasarī un tā paša gada rudenī iestājusies Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē. 1933. gadā ieguvusi agronoma gradu, un ar 1933. g. 15. novembri pieņemta par jaunāko asistenti pie lauksaimniecības fakultates augkopības katedras. Sākot ar 1936. g. novembrī asistente. Mirusi 1939. gadā.

Iespiests darbs: Pļavu raža un tās botaniskais sastāvs pirmā zālē un atālā. LM 1938, 9, 532—570.

11. **Jaunākais asistents Arturs Ķirulis,** dzimis 1907. g. 7. janv. Valkas apr. Alūksnes pag. Šķilderos; tēvs Reinis, māte Emīlija, dz. Ozoliņa. Pamatskolu apmeklējis sākumā Valkā, tad Krievijā (tag. Mičurinskā). Tālāk izglītojies Alūksnes, vēlāk Valkas valsts ģimnazijā. No 1926. līdz 1937. g. (ar pārtraukumiem) Latvijas Universitatē studē dabaszinātnes, specializējoties augu fizioloģijā. No 1931. līdz 1936. g. strādā Latv. Lauks. centralbiedrībā un Latv. Lauks. kamerā, Latv. Augu aizsardzības institutā. Sākot ar 1936. g. L. Universitates lauksaimniecības fakultates fitopatoloģijas kabinetā subasistents un ar 1938. g. jaunākais asistents.

Iespiestie darbi: 1) Augļu koku un ogulāju slimības. Kulturaugu kaitēkļu, slimību un nezāļu apkarošana. 1937[3], 85—135. 2) A. Ķirulis un J. Zirnītis. Mazpulku dalībnieku vadonis augu aizsardzībā. 1938. 3) Augu fizioloģija, anatomija un citoloģija Latvijas valsts 20 gados. DuZ 1938, 32—33. 4) Pielietojamā botanika augu aizsardzībā Latvijas valsts 20 gados. DuZ 1938, 34—36. 5) Kad un ar kc apkaro augļu kraupi. LL 1934, 388. 6) Kas ierosina sveķu tecēšanu ķiršu stumbriem. LL 1935, 230. 7) Rudzu melnie graudi. LL 1936, 413—414. 8) Augļu koku vēža ierobežošana. LL 1936, 571—573. 9) Bakterialo slimību īpatnības. LL 1936, 545—546. 10) Kviešu cietā melnplauka un tās apkarošana. LLK skrejl. 1938. 11) Auzu melnplaukas. LLK skrejl. 1938. 12) Kodiniet miežu sēklu. LLK skrejl. 1938. Bez tam mazāki praktiska rakstura un referējoši raksti Latv. Lauks., Dārzkop. un biškop. žurn., Mazpulkā, Dabā un zinātnē u. c. žurnalos.

12. **Jaunākais asistents Voldemārs Lange,** dzimis 1907. g. 24. jūnijā Jelgavas apr. Vecsvirlaukas pag. Upes-Piģos kā lauksaim-

nieka dēls. Arī māte, dzimusi Kārkliņa, uzaugusi Vecsvirlaukas pagastā. Pirmo pamatskolu apmeklējis Krievijā, Minskas gub., kur viņa vecāki pavadija bēgļu gaitas. Pēc atgriešanās dzimtenē papildinājies privatstundās (1918.—1919. g.) un 1920. g. iestājies Jelgavas klasiskā ģimnazijā, kuru absolvējis 1927. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. lauksaimniecības fakultates mežkopības nodaļā, kuras kursu ar godalgotu diplomdarbu beidzis 1933. g. 13. janvarī. No 1931. g. maija līdz 1934. g. jūlijam ar pārtraukumiem (kara dienests u. c.) strādājis kā praktikants pie vecākā docenta Teikmaņa un privatdocenta Rozena. No 1934. g. jūlija līdz 1936. g. novembrim Z. M. mežu pētīšanas stacijā; no 1936. g. novembra līdz 1938. g. februarim subasistents pie mežu izmantošanas katedras un no 1938. g. februara pie mežu bioloģijas katedras. Sākot ar 1938. g. 1. aprili jaunākais asistents.

Iespiests darbs: Daži dati par mežu izstrādāšanā lietojamiem zāģiem un cirvjiem. MR 1935, XIII, 3—27.

13. **Jaunākais asistents Jānis Lucāns,** dzimis 1905. g. 17. okt. Krievijā, Kubaņas apriņķī, kur viņa vecāki, tēvs Pēteris un māte Marija (dzim. Sīpola) tanī laikā dzīvoja. Lucāna tēvs, Slates pagasta Lucānu māju saimnieka dēls, uz Krieviju aizgāja 1895. g. un tur nodarbojās ar lauksaimniecību. Vēlāk 1910. g. viņš nopirka Ķikstes mājas Viesītes pagastā un pārnāca uz dzīvi dzimtenē. Lucāns uzaudzis šeit un izglītību ieguvis Viesītes pagasta pamatskolā, pēc tam vienu gadu (1921./22.) mācijies Biržu 2-gadīgā lauksaimniecības skolā, 1922. g. rudenī iestājies Malnavas lauksaimniecības vidusskolā, ko nobeidzis 1926. g. Karaklausības laikā 1928. g. nobeidzis artilerijas virsnieku vietnieku kursus. 1932. g. rudenī iestājies L. U. lauksaimniecības fakultatē un nobeidzis to 1936. g. decembrī. 1936. g. vasarā strādājis kā praktikants priekšzīmīgā Zviedrijas lauku saimniecībā. Pēc atgriešanās no Zviedrijas strādājis L. L. kameras biedrību nodaļā, un no 1937. g. 15. apriļa L. U. lauksaimniecības fakultates Vecauces izmēģinājumu saimniecībā pie augkopības katedras lauku izmēģinājumu darbiem. 1938. g. 15. okt. ievēlēts par jaunāko asistentu L. U. lauksaimniecības fakultatē pie augkopības katedras.

Iespiestie darbi: 1) Zaļbarības audzēšana un tās vērtība. LL 1938, 10, 313—315. 2) Kopā ar doc. P. Dermani. Dažādu augu salīdzinājumi zaļbarības ražošanā. LM 1938, 4, 200—228.

14. **Jaunākais asistents Fricis Neilands-Leinerts,** dzimis 1906. g. 11. decembrī Talsos kā tirgotāja Jura un Katrīnas, dzim. Rolbergas, piektais dēls. 1910. g. vecāki iegūst lauku mājas Veckaulus Pastendes pag., kur dzīvo vēl tagad. No 1915. g. līdz 1917. g. mācijies vācu okupacijas skolā Talsos; 1918. g. mācijies Talsu pilsētas pamatskolā; no 1919. g. līdz 1926. g. mācijies Valsts Talsu vidusskolā. 1926. g. septembrī iestājies L. U. lauksaimniecības fakultates mežkopības nodaļā. 1932. g. beidzis L. U. ar inženiera mežkopja gradu. 1928. g. un 1929. g. strādājis Mežu departamenta mežierīcības daļā kā praktikants. No 1930. līdz 1933. g. vasaras sezonas strādājis Mežu pētīšanas stacijā kā praktikants. 1932. g. ziemā strādājis Mežu dep-ta mežu izstrādāšanas daļā kā šķirotājs. No 1933. g. sept. līdz 1934. g. 1. decembrim dienējis Sapieru pulkā, beidzis instruktoru rotu un virsnieku vietnieku kursus un ieguvis spridzinātāja un kaujas gāzu specialista tiesības. No 1934. g. 1. decembra līdz 1935. g. 31. martam strādājis Mežu dep-ta mežu izstrādāšanas daļā kā šķirotājs. No 1935. g. 1. maija līdz 15. jūnijam Mežu dep-ta mežziņa amata kandidats Liepājas virsmežniecībā. No 1935. g. 16. jūnija līdz 1938. g. 18. novembrim Viļakas iecirkņa mežzinis un Viļakas Mežsaimniecības skolas skolotājs stundu pasniedzējs mežu vērtēšanā un mežu izmantošanā. Bijis Viļakas Izglītības biedrības Zvaigzne biedrs un Viļakas Lauksaimniecības biedrības mežkopības sekcijas vadītājs. Kopš 1938. g. 19. novembra L. U. lauksaimniecības fakultates mežkopības nodaļas mežu technoloģijas katedras jaunākais asistents.

15. **Jaunākais asistents Oļģerts Rubenis,** dzimis 1905. g. 10. jūnijā Cēsu apriņķa Skujenes pagasta Ciebaldu mājās kā lauksaimnieka dēls (tēvs Pēteris, māte Kristīne, dzim. Milts). Apmeklējis Skujenes pagasta un Skujenes draudzes skolas. 1920. g. iestājies Rīgas pilsētas 4. vidusskolā, kuru beidzis 1924. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. lauksaimniecības fakultatē. Studijas beidzis 1934. g. ar agronoma gradu. No 1929. g. 1. apriļa līdz 1931. g. 12. aprilim darbojies Valsts Jaungulbenes laukkopības izmēģinājumu stacijas ķīmiskā laboratorijā kā laborants. No 1931. g. 1. jūlija līdz 1936. g. 1. jūlijam (ar vienu gadu pārtraukumu — obligatoriskā karaklausībā) strādājis L. U. lauksaimniecības fakultatē kā subasistents pie saimniekošanas mācības katedras, no 1936. g. 1. jūlija turpat jaunākais asistents.

VI
MATEMATIKAS UN DABAS ZINĀTŅU FAKULTATE

VI. Matematikas un dabas zinātņu fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Alfrēds Kloze,** sk. LUX, 338—340.

2. **Profesors Ernests Krauss,** sk. LUX, 340—343.

3. **Profesors Naums Lebedinskis,** dzimis 1888. g. 22. martā Odesā kā fabrikas direktora Gregora Lebedinska un viņa sievas Annas, dzim. Lebedinskas, jaunākais dēls. 1913. gadā beidzis Cīriches Universitates filozofijas fakultati II (bioloģijas nodaļu), iegūdams Dr. philos. gradu ar uzslavu. Tai pašā gadā kļuvis par Šveices, proti Cīriches kantona, pavalstnieku. Tad strādājis 2 semestrus Zooloģiskā institutā Hallē par volontiera asistentu. Sākot ar 1915. g. strādājis Bāzeles Universitates zooloģiskā institutā, kur 1917. g. kļuvis par privatdocentu. 1918. g. Šveices Bundesrātā iecelts par suppleantu Visšveices eksaminacijas komisijā ārstiem un veterinārārstiem Bāzelē. 1920. g. Lebedinskis ievēlēts par docentu, bet 1921. g. par profesoru Latvijas Universitatē. Še viņš ierīkojis un vada Salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas institutu. Lebedinskis ir biedrs-dibinātājs Latvijas Bioloģijas biedrībā, biedrs L. U. Botaniskā dārza draugu biedrībā, Cīriches Dabaspētnieku biedrībā Bernē, Šveices Dabaspētnieku biedrībā, Šveices Zooloģijas biedrībā, Vācu zooloģijas biedrībā Berlīnē un korespondētājs goda biedrs Vecuma apkarošanas un vecuma pētīšanas institutā Rumānijā. Lebedinskis ir arī Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks. 1923. g. viņš komandēts uz Bāzeles dabaspētnieku muzeju nobeigt palaiontoloģisku darbu, 1934. g. komandēts uz Cīrichi, uz Šveices dabaspētnieku gada sapulci, kur nolasijis 2 referatus par savu atjaunošanas metodi. Plašākas ziņas sk. LUX, 343. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 344—345): A. Grāmatas: 34) Darwins Theorie der geschlechtlichen Zuchtwahl im Lichte der heutigen Forschung. Hague, Nijhoff 1932, 244 lpp. 35) Mugurkaulnieku salīdzinamā anatomija. 1934—1938, 578 lpp.

B. Raksti zinātniskos žurnalos: 36) Geschlechtsdimorphismus und Sexualselektion. VNGB 1919, 30, 273—280. 37) Stimulierung („Verjüngung") des al-

ternden Säugetierorganismus durch Zerreißen und Zerdrücken des Hodengewebes. Bull. Soc. Biol. Lettonie 1929, I, 117—122. 38) Bekämpfung der Alterserscheinungen durch teilweises Zerreißen und Zerdrücken des Hodengewebes. Versuche an Hunden. BiolC 1930, 50, 392—422. 39) Die „verjüngende" Wirkung des teilweisen Zerreißens und Zerdrückens des Hodengewebes auf den alternden Organismus. DtäW 1930, 38, 1—4. 40) L'amélioration des troubles de la sénilité à la suite du déchirement et de l'écrasement partiel du parenchyme testiculaire. CRSB Paris 1931, 108. 41) Zehn Thesen über die topographischen Beziehungen zwischen Sacrum, Acetabulum und Splanchnocoel der Tetrapoden. ASBLat 1931, II, 111—114. 42) Das „Manometerprinzip" der Sexualselektion. ASBLat 1932, III, 1—7. 43) Bekämpfung der Alterserscheinungen durch teilweises Zerreißen und Zerdrücken des Hodengewebes II. Die über $3^1/_2$ Jahre andauernde Operationswirkung bei Hunden. ASBLat 1933, III, 133—143. 44) Das Schwinden von Alterserscheinungen infolge des teilweisen Zerreißens und Zerdrückens des Hodengewebes. ASBLat 1933, III, 145—152. 45) „Verjüungung" durch teilweises Zerreißen des Hodengewebes. ASBLat 1934, IV, 1—21. 46) „Verjüngung" des alternden Säugetierorganismus durch teilweises Zerreißen des Hodengewebes. Verh. Schweiz. Naturf. Ges. (Zool. Sektion) 1934, 354—355. 47) Wiederauffrischung des alternden Organismus durch teilweises Zerreißen des Hodengewebes. Verh. Schweiz. Naturf. Ges. (Sektion f. mediz. Biologie) 1934, 425—426. 48) Five Years Experiences with a new "Rejuvenation"-Method. Monatsb. d. Inst. f. Altersforsch. u. Altersbekämpf. Rumänien, 1. Jg., 1935, 4—11. 49) Wiederauffrischung des alternden Organismus durch teilweises Zerreißen des Hodengewebes. Schweiz. Med. Wschr. 16. Jg., 1935, 113. 50) Über die Dauer der verjüngenden Wirkung des Zerreißens des Hodengewebes und über die Gesundheit der Nachkommenschaft verjüngter Haustiere. ASBLat 1936, VI, 179—190. 51) Die entwicklungsphysiologische Grundlagen der ontogenetischen Heterochronien. Anat-Anz 1937, 84, 337—353. 52) Über die Technik der teilweisen Zerreißung des Hodengewebes zur Wiederauffrischung des alternden Organismus. ABL 1938, VIII, 117—123. 53) Über die funktionelle Bedeutung der verschiedenen Höhe des Ramus ascendens mandibulae, bezw. des Unterkiefergelenkes bei Säugetieren. VjNGZ 1938, 83, 217—224.

4. **Profesors Edgars Lejnieks (†),** dzimis 1889. gada 19. maijā Rīgā, miris 1937. gada 11. februarī Rīgā. Viņa tēvs Juris Lejnieks bijis privatās firmas ekspeditors Rīgā; māte Grieta, dzim. Lejmane. Plašākas biografiskas ziņas skat. LUX, 345—347. E. Lejnieks kā štata profesors darbojies fakultatē līdz 1934. gada 1. decembrim; pēc tam slimības dēļ aizgājis pensijā. Viņš bijis arī L. U. centralās bibliotekas pārzinis līdz aiziešanai pensijā. 1934. gadā Latvijas Universitate viņam piešķīra Dr. math. h. c. Viņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Blakus darbam Universitatē E. Lejnieks lasijis lekcijas vidusskolu skolotāju sagatavošanas kursos, ko sarīkoja Izglītības ministrija; viņš bija matematikas grāmatu vērtēša-

nas komisijas loceklis un Izglītības ministrijas terminoloģijas komisijas loceklis. Kā Universitates un valdības delegats E. Lejnieks piedalijies starptautiskajos matematiķu kongresos Boloņā 1928. g. un Cīrichē 1932. g.; ņēmis dalību arī Krievijas (PSRS) matematiķu kongresā Charkovā 1930. g. un Polijas matematiķu kongresā Varšavā 1931. g. E. Lejnieks organizējis 1923. gadā pirmo Latvijas Matematisko zinātņu darbinieku kongresu Rīgā. Viņš organizējis un vadijis Latvijas Matematisko zinātņu darbinieku biedrību; bijis šīs biedrības un L. U. matematisko zinātņu studentu biedrības goda biedrs. E. Lejnieks bijis arī Izglītības ministrijas biblioteku padomes loceklis un Latvijas Bibliotekaru biedrības biedrs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 347. lpp.): 14) Augstākā algebra (rediģējis doc. A. Lūsis). 1936, 160 lpp. 15) Skaitļu teorija (rediģējis doc. A. Lūsis). 1936, 296 lpp. 16) Trīsstūra ģeometrija (manuskripts). 17) Начало алгебры (Kopā ar prof. Rägos'u) (manuskripts). 1931, 86 lpp.

5. **Profesors Nikolajs Malta,** dzimis 1890. g. 12. februarī Krustpilī kā Pētera un Līlijas, dzim. Taubes, otrais dēls. 1914. g. beidzis Rīgas Politechnikas instituta ķīmijas nodaļu. No 1919. g. 1. oktobra docents Latvijas Universitatē, no 1927. g. 1. jūnija profesors turpat. Plašākas ziņas sk. LUX, 347—349. Bijis fakultates dekans 1923./24., 1924./25., 1928./29., 1929./30., 1933./34., 1934./35. m. g. Apbalvots 1929. g. ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru un 1938. g. ar Britu Imperijas ordeni virsnieka pakāpē. Piedalijies kā Universitates delegats Starptautiskajā universitašu konferencē Oksfordā 1934. g. un 6. Starptautiskajā botanikas kongresā Amsterdamā 1935. g. Ievēlēts par korespondētāju biedru Estländische Literarische Gesellschaft 1931. g., Somijas Zooloģijas un botanikas biedrībā Vanamo 1934. g. un Dabaspētnieku biedrībā pie Tērbatas Universitates 1935. g. Ir Latvijas Zinātņu komitejas loceklis. Darbojies Latviešu un britu biedrībā, ieņemdams tur priekšnieka amatu. 1939. g. 16. janvarī iecelts par Latvijas Profesiju kameras locekli.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 348—349): 22) Viktor Ferdinand Brotherus (1849—1929). Annales de Cryptogamie Exotique 1929, II, 3—4, 205—216. 23) Botrychium simplex Hitche. in Lettland. LUBDR 1930, IV, 248. 24) Die Verbreitung der Laubmoose im Ostbaltischen Gebiete. Memoir. Soc. pro Fauna et Flora Fennica 7, 1930—31. Helsingfors 1931, 58—61. 25) Übersicht der Moosflora des Ostbaltischen Gebietes II. Laubmoose. LUBDR 1931, V, 75—184. 26) Ģēte kā dabaszinātnieks. IMM 1932, 5/6, 387—396. 27) A Survey of the Australasian Species of Ulota. LUBDR 1933, VII, 1—24. 28) Kurzemes floras elementi. GR 1934, III/IV 1934, 5—11. 29) Vidzemes floras elementi. GR 1935, V. 30) Monographie work on Mosses.

Zes. de Intern. Botan. Congres Amsterdam, 2—7 sept. 1935. Proceeding I, 318—320. 31) Latvijas ziedaugi. Latv. zeme, daba, tauta 1936, II, 34—50. 32) Latvijas sūnas. Latv. zeme, daba, tauta 1936, II, 134—143.

Bez tam vairāki raksti žurnalos Sējējs, Students u. c., populari raksti zinātniskā žurnalā Daba un Zinātne u. c.

6. **Profesors Alfrēds Meders,** dzimis 1878. g. 1. X. Tēvs Richards Meders, matematikas virsskolotājs Rīgas guberņas ģimnazijā; māte Konstance, dz. Šneidere. Plašākas ziņas sk. LUX, 349—350. 1931. g. Rīgas Dabaspētnieku biedrības (Naturforscher-Verein zu Riga) goda biedrs. 1936. g. L. U. matematikas zinātņu studentu biedrības goda biedrs. 1938. g. L. U. Dr. math. h. c. 1938. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 3. pakāpi.

7. **Profesors Rūdolfs Meijers,** dzimis 1880. g. 23. augustā Bolderājā. Ieguvis cand. math. gradu Tērbatā 1904. g.; 1906./07. g. ziemā izturējis Tērbatas fiziskās ģeografijas un meteoroloģijas maģistranda pārbaudijumus; 1913. g. aizstāvējis disertaciju Varšavas Universitatē un ieguvis fiziskās ģeografijas maģistra gradu; 1924. g. aizstāvējis disertaciju un ieguvis doktora gradu Berlīnes Universitatē. 1936. g. apstiprināts par L. U. ģeofizikas un meteoroloģijas instituta direktoru. Plašākas ziņas sk. LUX, 350. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 351—352): 13) Bemerkungen zu der Halobeobachtung auf der Stolzalpe am 19. Februar 1929. MetZ 1929, 46, 438. 14) Klimaverhältnisse der lettländischen Kurorte, insbesondere Kemmerns. LAŽ 1929, 1/2. 15) Der Jahresgang der Temperatur 1886—1910. Beitr. z. Klimakunde d. Ostbalt. Gebietes II. Korresp. Bl. Naturf. Ver. Riga 60, 156. 16) Die Dauer der Schneedecke im Ostbaltischen Gebiet. Rapp. et Commun., III. Conf. Hydrol. des Etats Balt. 1930, 48. 17) Klima und Klimaänderungen. GerlB 32, 418. 18) B. I. Sresnewsky. MetZ 51, 265. 19) Wissenschaftliche Wetterregeln. Z. f. ang. Meteorol. 51, 334, 367. 20) Rauchschweif eines Meteors. Z. f. ang. Meteorol. 51, 371. 21) Lichtsäulen. Die Sterne 14, 124. 22) Die Entstehung optischer Bilder durch Brechung und Spiegelung in der Atmosphäre. MetZ 52, 405. 23) Sonnenscheinregistrierungen. GerlB 50, 445. 24) Über die Bezeichnungen „Eisnadeln" und „Eiskristalle" Klimatol. Kommission, Prot. d. Sitz. in Danzig u. Warschau, 1935, Anlage VI. 25) Über Symbole für irisierende Wolken und leuchtende Nachtwolken. Ibidem. 26) Über die Begriffsbestimmung der Kränze und Halos. Ibidem. 27) Über die „mögliche Dauer des Sonnenscheins" Ibidem. 28) Über mittlere Schneehöhen. Ibidem. 29) Über die Zeitabschnitte für Klimadarstellungen auf Karten. Ibidem. Bez tam recenzijas žurnalos Meteorol. Zeitschr. un Annalen d. Hydrographie. Rediģējis šādus izdevumus: 1) L. U. meteorol. observatorijas novērojumi IV līdz X, 1927—1933. 2) L. U. meteorol. instituta darbi 9 līdz 25, 1929—1937 un L. U. ģeofizikas un meteoroloģijas instituta darbi 26 līdz 31, 1935—1938.

8. **Profesors Reinholds Valdemārs Putniņš (†),** dzimis 1881. g. 1. septembrī Bērzpils pag. Vārguļu fermā kā Jāņa un Dores Putniņu dēls. Pirmo izglītību baudijis vecāku mājās, pēc tam apmeklējis Bērzpils (Domopoles) pagasta un Strūžānu draudzes skolu; no 1898. līdz 1900. g. mācijies Skolotāju seminarā Pliskavā; tad iestājies Pliskavas Mērniecības skolā, ko nobeidzis kā pirmais skolnieks ar godalgu 1903. g. un iestājies par brīvprātīgu kareivi 1. aplencēju lielgabalnieku pulkā Daugavpils cietoksnī; Viļņas kara apgabala komisijā 1904. g. rudenī izturējis pārbaudijumu un ieguvis artilerijas rezerves virsnieka pakāpi; 1907. g. nolicis par eksternu abituriju Vjatkas klasiskajā ģimnazijā; studējis Pēterpils Universitatē fizikas un matematikas fakultatē. Studijas nobeidzis 1912. gadā ar I šķiras diplomu, ar kandidata darbu par zemes magnetisma horizontalā un vertikalā spēka svārstībām. Pēc studijām R. Putniņš uzaicināts par līdzstrādnieku Krievijas Zinātņu akademijas pārziņā esošajā Galvenajā fiziskajā observatorijā, kur bijis štata dienestā līdz 1919. gadam. 1917./18. māc. gadā Putniņš ievēlēts par privatdocentu Urala Kalnu institutā Katrīnpilī; 1919. g. vasarā brīvprātīgi iestājies Imantas latviešu strēlnieku pulkā. Ar Latvijas Pagaidu valdības Tālo austrumu priekšstāvja atļauju viņš strādājis Vladivostokas Jūras observatorijā par astronomu un vēlāk par kompasu nodaļas vadītāju. 1919. gada rudenī ievēlēts par docentu Vladivostokas Politechnikas institutā; 1920. g. sākumā izpildijis Vladivostokas Jūras observatorijas priekšnieka amatu. 1920. g. vasarā kopā ar pirmo Imantas pulka ešalonu pa jūras ceļu pārbraucis Rīgā; kā mācības spēks uz Latvijas Augstskolas ierosinājumu demobilizēts un ievēlēts par docentu matematikas un dabaszinātņu fakultatē; Latvijas Universitatē ierīkojis un vadijis fiziskās ģeografijas institutu; lasijis lekcijas vispārējā fiziskajā ģeografijā un specialus kursus okeanografijā, magnetismā, seismoloģijā un kartografijā; 1926. gada decembrī aizstāvējis disertaciju „Par zemes virsas iedalīšanu apspīdēšanas joslās" un ieguvis matematikas zinātņu doktora gradu. 1927. g. jūnijā ievēlēts par profesoru fiziskajā ģeografijā. Putniņš bijis par fakultates sekretaru 1920./21. un 1923./25. māc. g. un par dekanu 1927./28. g., par Universitates padomes locekli 1923.—25. g.; piedalijies kā Latvijas Universitates pārstāvis Kr. Barona prēmiju komisijā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Putniņš ņēmis dalību Latvijas valsts meteoroloģiskā biroja organizēšanā un līdz 1923. gadam bijis šī biroja konsultants; piedalijies arī Latvijas

ūdeņu pētīšanas organizacijas darbos, bijis ilggadīgs Latvijas Ģeogrāfijas biedrības priekšnieks; 1927. g. pavasarī ievēlēts par pirmo prezidentu Matematikas un dabaszinātņu fakultates zinātniskajā biedrībā. Viņš ņēmis dalību ar lekcijām kursos skolotājiem. No Latvijas viņš bijis komandējumā 1922. g. martā Vācijā, Berlīnē; bez tam 1922. g. vasarā bijis komandējumā Dānijā, Holandē un Vācijā; papildināšanās nolūkā strādājis Starptautiskā hidrografiskajā laboratorijā Kopenhagenā, Holandes Meteoroloģiskajā institutā Utrechtā un Berlīnes Jūras muzejā. Miris 1934. g. 29. oktobrī Rīgā. Plašākas ziņas sk. LUX, 352—355.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 355. lpp.): A. Zinātniski raksti: 12) Materiali par saules spīdumu Urala un Rietumsibirijā (krievu valodā, Katrīnpilī). Skat. Отчетъ о дѣятельности Императорской Академіи Наукъ за 1915 годъ, Петроградъ, 231 lpp. 13) Die hydrographischen Ergebnisse der lettischen Terminfahrt im Frühjahr 1928. FZeH 1929, I, 53—62. 14) Les croisières thalassologiques latviennes au printemps de 1929. FZeH 1930, I, 2, 150—159. 15) Application de la projection quadratique équivalente. Congrès Intern. de Géographie Paris. Resumés des communications p. 21 et Comtes Rendus du Congrès Int. d. Géogr. Paris 1931, Tome III. Travaux de la section V, Paris. 16) Jaunas projekcijas pasaules kartēm. GR 1934, III/IV, 180—209, XVI tab. 17) On the Division of Earth's Surface into Zones of Illumination. 1935, 221 lpp. 18) Sur quelques nouvelles projections à méridiens elliptiques Union Géographique Internationale. Comptes Rendus du Congrès Int. d. Géogr. Varsovie 1934. Tome I. Travaux de la section I. Varsovie 1935, 151—157.

B. Pārējie darbi (popularzinātniskie, pārskati un recenzijas): 19) Vladivostoka-Rīga. Ceļa piezīmes. Izvilkums no ceļojuma apraksta. Balt. Vēstn. 1920. 133—159. 20) Par Latvijas ģeofizisko pētīšanu. LV pielik. 1920, 40. 21) Augsto gaisa slāņu starptautiska pētīšana. LV pielik. 1920, 297. 22) Aizmirstā Latgale — sakarā ar jauniem dzelzceļiem. LV pielik. 1923, 217. 23) Recenzija par M. Frīderichsena „Finnland, Estland, Lettland, Litauen" LGr 1925, II. 24) Recenzijas par Bilderlinga un L. Rudovica „Балтийское Море" LGr 1926, I. 25) Pirmie latviešu ģeografiskie atlanti. LGr 1926, 411—420. 26) A. Vojeskova un B. Golicina atcerei. Daba 1926, 338—344. 27) Roberts Boils un viņa laikmets. Burtn 1927, 223—228. 28) Kārlis Gauss un viņa mūža darbs. Burtn 1928, 572—580. 29) Klusā okeana pētnieks Džems Kūks. Burtn 1929, 46—58. 30) Recenzija par Fr. Dravnieka grāmatu „Ģeografijas metodika". IMM 1929, 2, 195—198. 31) Par ģeografijas uzdevumiem. GR 1929, I, 1—20. 32) Kapteinis Džems Kūks. GR 1929, I, 161—166. 33) Pārskats par I Ģeografiskās konferences gaitu. (Kopā ar Z. Lancmani). GR 1929, I, 113—130. 34) Ģeografijas stāvoklis Latvijas Universitatē pirmajos 10 gados. GR 1929, I, 171—174. 35) Latvijas Ģeografijas biedrības piecgadu darbības pārskats. GR 1929, I, 187—198. 36) Okeanu un jūru robežas. GR II, 149—163. 37) Pārskats par II Ģeografijas konferenci (kopā ar J. Bērziņu). GR 1930, II, 164—176. 38) Recenzija par „Latvijas karte 1:400.000, Rīgā, 1930. Ģeod.-topogr. daļas izdevums". GR 1930, II. 39) Apie geografijas uždavinius. Mokyklos ir Gyve-

nimos Kaunas, 1933, 8—9. 40) Latvijas Ģeografijas biedrības piecgadu darbības pārskats (1928—1932) (kopā ar L. Slaucītāju). GR 1934, III/IV

9. **Profesors Embriks Strands (Embrik Strand),** dzimis 1876. g. 2. jūnijā Norveģijā. Vecāki: Olav Strand un Rangdi Strand, dzim. Skrinde. Apmeklējis Oslo Universitati, kur izturējis „examen philosophicum" ar vislabāko atzīmi („laudabilis prae caeteris") 1897. gadā. 1898.—1903. g. pētijis sevišķi Norveģijas faunu sistematiski-faunistiskā nozīmē. 1903.—1907. g. izdarijis zooloģiskus, sevišķi sistematiski faunistiskus pētijumus Marburgā, Stutgartē un Frankfurtē (pie Mainas), 1907.—1922. g. tādus pašus pētijumus Zooloģijas muzejā un Entomoloģijas muzejā Berlīnē. Kopš 1923. g. darbojas kā profesors Latvijas Universitatē Rīgā. Plašākas ziņas sk. LUX, 355—357. LUX, 356. lpp. 10. rindā no augšas „1906" vietā jālasa „1903" Kopš 1929. g. Strands ievēlēts par goda biedru šādās biedrībās: Union des Entomologistes Belges (Briselē) un Societas Entomologica Čechoslovenica (Prāgā). Biedrībā „Leopoldinisch-Carolinische Deutsche Akademie der Naturforscher" viņš ir biedrs un arī kā adjunkts akademijas senata loceklis. 118 zoologi ir veltijuši jaunatrastus dzīvniekus prof. Strandam, lietojot viņa vārdu nosaukumos goda parādīšanai. Dabas filozofijā Stranda vārds ir saistīts ar jēdzienu „Strandonen" 1929. g. Strands dibinājis zinātnisko laikrakstu „Folia Zoologica et Hydrobiologica" un to rediģējis līdz šim (vol. I—IX). Zinātniskā biedrībā pie mat. un dabaszin. fakultates viņš ir bijis bibliotekars, viceprezidents un prezidents. Čechoslovaku profesors Špaček ir veltijis Stranda zinātniskiem nopelniem 4 plašus monografiskus sacerējumus. 1929. g. Strands saņēmis Latvijas Universitates goda doktora gradu (Dr. rer. nat. h. c.). Grāmatā „Festschrift zum 60. Geburtstage von Professor Dr. Embrik Strand" (pieci sējumi ar šādu kopsaturu: 3438 lappuses, 98 krīta tabulas, 6 tabulas tekstā un 687 zīmējumi tekstā) 126 pazīstami zoologi, piederīgi pie 25 zemēm visās piecās pasaules daļās, ir veltijuši prof. Strandam savus sacerējumus.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 358—381): 735) Enumération des travaux zoologiques publiés jusqu'en 1929 par le Professeur Dr. Embrik Strand. 1929, 24 lpp. 736) Lepidopterorum Catalogus, editus ab Embrick Strand. P. 39—76 (1930—1936), 6699 lpp. 737) Grāmatas „Festschrift zum 60. Geburtstage von Prof. Dr Embrik Strand" redakcija. 1936—1939, I—V, 3438 lpp ar 98 tabulām, 6 tabulām tekstā un 687 figurām tekstā.

B. Raksti žurnalos: 738) Gelehrte Gesellschaft bei der mathematisch-naturw. Fakultät der Lettländischen Universität. RR 1927, 132. 739) Bereicherung des Museums am Systematisch-Zoologischen Institut der Lettländischen Universität. RR 1927, 254. 740) Kritische Betrachtungen zu einigen hymenopterologischen „Leistungen" des Herrn P. Blüthgen nebst allgemeinen Bemerkungen über „Typen", „Spezialisten" etc. Entomolog. Zeitschr. Frankfurt a. M. 1929, 42, 324—328. 741) Zu meinen neuen fossilen Trigonienarten. ZfMin 1930, Abt. B, 3, 123—127. 742) Nochmals Kritik der Roewer'schen „Weberknechte" ZoA 1929, 85, 179—183. 743) Weitere kritische Betrachtungen zu einigen hymenopterologischen Arbeiten des Herrn P. Blüthgen nebst Bemerkungen über den Typen-Unfug. Entomolog. Nachrichtsbl. 1930, IV, 10—34. 744) Un important ouvrage nouveau sur les Acari par M. le Professeur Dr. A. C. Oudemans, analysé par M. le Professeur Dr. Embrik Strand. Lambillionea 1929, 133—136 et 150—152. 745) Nochmals: Schach dem Typenkult! Entomolog. Nachrichtsbl. 1929, III, 120—122. 746) On eight rare Chilean Arthropods. Revista Chilena de Historia Natural 1929, XXXIII, 298—300. 747) Über die Bedeutung der Typen für die naturhistorische Nomenklatur. LUR mat. I, 5, 1930, 81—100. 748) Zoologische Ergebnisse einer von Otto Conde nach Ost-Brasilien gemachten Reise. Herausgegeben von Professor Dr. Embrik Strand. 1. Einleitung (159—160). 2. Amphibien und Reptilien von Dr. Robert Mertens (161—166). 3. Vögel (mit 2 Figuren) (166—168). FZeH 1930, I, 2. 749) Wer weiß was vom Iltis? Die Grüne Post 4. Jahrg. 1930, 9, 8. Mdz 1930, IV, 56 (latviešu valodā). Mednieks un Makšķernieks 1930, 3 (latviešu valodā). Deutsche Jäger-Zeitung 47. Jahrg. 1930, 299. Der Deutsche Pelztier-Züchter 1930. 750) (Darbības plāns Latvijai.) Minutes of the meeting of the Hydrographical Committee in Copenhagen May-June 1930, Appendix 6: Programmes for the hydrographical investigations for the ensuing year, 1930, 2—3. 751) Nomenklatur und Ethik. Zurückweisung nomenklatorischer Entgleisungen der Herren Dr. Th. Mortensen und Prof. Dr. R. Richter. FZeH 1930, II, 25—46. 752) Vereinzeltes Vorkommen der Makrele (Scomber scombrus L.) im Rigaschen Meerbusen. FZeH 1931, II, 2, 219—222. 753) Die systematischen Zoologen sterben angeblich aus — warum? Entomolog. Nachrichtsbl. 1931, V, 41—48. 754) Nochmals Zurückweisung nomenklatorischer Entgleisungen des Herrn R. Richter. FZeH 1931, II, 2, 248—261. 755) Kritische Bemerkungen zu einer neuen Arbeit über afrikanische Teracolus-Arten (Lepidoptera). LUR mat. I, 9, 1931, 253—264. Kritiskas piezīmes kādam jaunam darbam par Afrikas Teracolus-sugām. LUR mat. I, 9, 1931, 264. 756) Über einige Formen von Coenonympha pamphilus L. (mit 2 Figuren). LUR mat. I, 10, 1931, 265—268. Par dažām Coenonympha pamphilus L. formām. LUR mat. I, 10, 1931, 268. 757) Makreles (Scomber scombrus L.) jauna atradne Rīgas jūras līcī. Zvejn. Vēstn. 1931, 1 (89), 7—8, 1 zīm. Arī L. U. Hidrobiol. stacijas darbi 1931, II. 758) Über zwei Aberrationen von Coenonympha pamphilus L. Internationale EntZ 1931, 25, 92—94. 759) Das Systematisch-Zoologische Institut der Universität Lettlands, Riga (direktors profesors Dr. Embriks Strands). Intern. EntZ 1931, 25, 163—164. 760) A proposito di Edentati fossili sud americani I—III. Riv. ital. de Paleont. 1931, XXXVII, fasc. III—IV, 65—70. 761) Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere. I. FZeH 1931, III, 250—255, 1 Karte. (Mit-

verfasser: Viktor Ozoliņš). Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā I. FZeH 1931, III, 255—256 (līdzdarbinieks Viktors Ozoliņš). 762) Bemerkungen über drei Affen aus Abyssinien. FZeH 1931, III, 191—198. 763) Wilhelm Niepelt, 70 Jahre alt. (Mit Bild). EntZ (Frankfurt a. M.) 1932, 173—174. 764) Pica pica pica (L.) ab. latviensis n. ab. nebst Bemerkungen über die Notwendigkeit, Aberrationen auch der Vögel zu benennen. (Mit Fig. 1 auf Tafel III). FZeH 1932, IV, 1, 38—57. 765) Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere II. (Mit 1 Karte). Von Professor Dr. Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. Arī: Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā II. FZeH 1932, IV, 1, 58—61. 766) Nochmals: Nomenklatur und Ethik. FZeH 1932, IV, 1, 103—133. 767) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica III. FZeH 1932, IV, 1, 133—147. 768) Nachtrag zu meinem Artikel „Nochmals: Nomenklatur und Ethik" FZeH 1932, IV, 2, 188—189. 769) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica IV. FZeH 1932, IV, 193—196. 770) Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere III. Von Professor Dr. Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. Arī: Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā III. FZeH 1932, IV, 2, 271—276. 771) Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere IV. Von Professor Dr. Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. Arī: Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā IV. FZeH 1933, V, 38—40. 772) Zoologische und Paläontologische Ergebnisse von den Svalbard- und Eismeer-Untersuchungen Norwegens. FZeH 1933, V, 118—121. 773) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica V. FZeH 1933, V, 122—126. 774) Druckfehler-Berichtigung. Entomolog. Nachrichtenbl. 1931, V, 110. 775) Bitte um Einsendung von Autobiographien. Entomolog. Rundsch. 1932, 40, 39. 776) Zoologische und paläontologische Ergebnisse von den Svalbard- und Eismeer-Untersuchungen Norwegens II. FZeH 1934, V, 326—330. 777) Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere V. Von Professor Dr. Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. Arī: Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā. FZeH 1934, V, 315—323. 778) Druckfehlerberichtigungen. FZeH 1934, V, 336. 779) Niepeltia novum genus Lepidopterorum. Internat. Entomolog. Zeitschr. 1934, 28, 241. 780) Kukaiņi. Kukaiņu fauna Latvijā. LKV X, 1—8 (sep. novilkums). 781) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica VI. FZeH 1934, VI, 2, 271—277. 782) Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere VI. (Mit 1 Figur). Von Professor Dr. Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. Arī: Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā VI. (Ar 1 zīm.) FZeH 1934, VII, 1, 30—37. 783) Revision von Gattungsnamen paläarktischer Coleoptera. FZeH 1935, VII, 2, 282—299. 784) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica VII. FZeH 1935, VII, 2, 300—306. 785) Sīki raksti: Bulletin Hydrographique, Appendice d'observations... Copenhague 1927, 3, 13—20; Bulletin Hydrographique trimestriel pour 1926. 1927, 4; 1927. 1927, 1 un 3; 1928, 4; 1928, 1. Bulletin Hydrographique pour l'année 1928. Copenhague 1929, 7.

Bulletin Hydrographique pour l'année 1929. 1930, 7. Bulletin Hydrographique pour l'année 1930. 1931, 7 et 19—22. Bulletin Hydrographique pour l'année 1931. 1932, 7. 786) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica VIII. Folia Zoologica et Hymenopterologica 1935, VIII, 176. 787) Miscellanea nomenclatorica zoologica et palaeontologica IX. Folia Zoologica et Hymenopterologica 1936, IX, 167—170. 788) Nochmals: Weg mit dem sogenannten „Ehrenkodex" der Nomenklaturbestimmungen! Zugleich eine Abrechnung. FZeH 1935, VIII, 160—176. 789) Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā. Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere VII. Von Professor Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. FZeH 1935, VIII, 2, 288—290. 790) Protest mod den svenske „å" i norsk retskrivning! Ukens Nytt Oslo 1936, 3, 2 un Aftenposten Oslo 1936, 4. 791) Hidrobioloģiskās stacijas hidrografiski pētijumi Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā. Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere VIII. Von Professor Dr. Embrik Strand und Viktor Ozoliņš. FZeH 1936, IX, 1, 84—89. 792) A new Andrena-Species from Japan (Hymenoptera: Apoidea). By Embrik Strand and Keizô Yasumatsu. Mushi 1938, 11, 1, 67—69. 793) Two new Species of the Genus Sphecodes Latreille from the Far East (Hymenoptera: Apoidea). By Embrik Strand and Keizô Yasumatsu. Mushi 1938, 11, 78—82, 2 figs. 794) Dr. Hans Schlesch. RR 1939, 3.

C. Recenzijas: 795) 1) Schneider, Mit Löwen u. Tigern unter einem Dach. 2) „Photographie und Forschung" 3) Frohawk, British Butterflies. 4) Sanden, Auf stillen Pfaden (Guja). FZeH 1935, VIII, 176—178. 796) Oudemans, A. C.: Kritisch Historisch Overzicht der Acarologie I—II. Wiener Tierärztliche Monatsschrift 1929, 16. J., 22, 903—904. 797) Kritisch Historisch Overzicht der Acarologie, by Dr. A. C. Oudemans I. 1926. Transactions of the American Microscopic Society 1930, 49, 3, 273—274. 798) A. C. Oudemans, Kritisch Historische Overzicht der Acarologie. Zentralblatt für Bakteriologie und Parasitenkunde, I. Abt.: Referate, Bd. 97, Nr. 9/10, Bogen 25/26, 1930, V, 3. 799) Kritisch Historisch Overzicht der Acarologie, by Dr. A. C. Oudemans II. Transactions of the American Microscopic Society 1930, XLIX, 4, 349—350. 800) 1) Pedersen, Der Scoresbysund. 2) Bryk, Linné und Berlin. 3) Bryk, Parnassiana. 4) Bodemeyer, Über meine entomologischen Reisen. FZeH 1931, II, 2, 261—262. 801) 1) Delamain, Warum die Vögel singen. 2) Mallner, Pelztierkrankheiten. FZeH 1931, III, 1, 173—174. 802) 1) Holstein, Fiskeheiren. 2) Andersen & Oedum, Paa Opdogelse i Naturen. FZeH 1931, III, 280. 803) Gustav Lederer, Einführung in die Schädlingskunde. FZeH 1932, IV, 1, 161—162. 804) 1) Waterhouse, What Butterfly is that? 2) Winkler, Catalogus Coleopterorum. FZeH 1933, V, 126—128. 805) Bartels, Belauschtes Leben. FZeH 1934, V, 336. 806) 1) Tratz, Alpenwild. 2) Schubart, Diplopoda. 3) Jelgersma, Das Gehirn der Wassersäugetiere etc. FZeH 1934, VI, 2, 268—270. 807) Pesta, Crustacea I in Tierwelt Deutschlands. FZeH 1934, VII, 1, 151. 808) Schöyek, Örnen fra Nupflaaget. FZeH 1935, VIII, 354. 809) Rezensionen (19 darbi). FZeH 1936, IX, 170—176.

10. **Profesors Oktavs Trebū,** sk. LUX, 381—382. 1933. gadā aizgājis pensijā.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Kārlis Ābele,** dzimis 1896. gada 22. augustā Bauņu Ķinkās, Valmieras apriņķī kā Jēkaba un Bertas, dzim. Āboltiņas, trešais bērns. Īsu laiku apmeklējis Bauņu pagasta skolu. 1907. g. iestājies Rīgas pilsētas klasiskā ģimnazijā, ko beidzis 1915. gadā. Studējis dabaszinātnes Pēterpils, Tērbatas un Marburgas Universitatēs. Sīkākas ziņas sk. LUX, 388. lpp. 1931. g. vasarā strādājis par citoloģiskiem jautājumiem pie prof. G. Tišlera Ķīles Universitates botanikas institutā. Šo ārzemju komandējumu atbalstijis Kr. Morberga fonds. 1934. gadā Tērbatas Universitatē ieguvis dabaszinātņu doktora gradu. Par docentu ievēlēts 1934. gadā, par vecāko docentu 1938. g. Kopš 1935./36. māc. gada ir fakultates sekretars. Kopš 1934. gada popularzinātniskā žurnala „Daba un Zinātne" redaktors. Raksta Latv. konversacijas vārdnīcā par augu anatomiju un citoloģiju. Ir loceklis Izgl. ministr. dabaszinātņu mācības grāmatu vērtēšanas komisijās. Biedrs Latvijas Bioloģijas biedrībā; kopš 1938. gada priekšnieks minētā biedrībā. Biedrs Amerikas Botaniķu biedrībā un Amerikas Nacionalā ģeografijas biedrībā. Apceļojis Vāciju, Italiju, Austriju, Franciju, Beļģiju, Spāniju un Ziemeļafriku.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 388. lpp.): 13) Untersuchungen über die Nukleolen. Protoplasma 1930, X, 4, 550—567. 14) Zur Kenntnis der Zell- und Kernteilung in dem primären Meristem. Protoplasma 1936, XXV, 1, 92—114. 15) Über das Wachstum und die Kernplasmarelation in dem primären Meristem der höheren Pflanzen. ASBLat 1936, VI, 1—78.

Popularzinātniski raksti iespiesti žurnalos un dienas laikrakstos.

2. **Vecākais docents Leons Āboliņš,** dzimis 1895. g. 17. aprilī Madonas apr. Stāmerienes pagastā. Tēvs Oto Antons, māte Ilze Elīzabete, dzim. Krūpens, abi Stāmerienes pag. lauksaimnieki. Tuvākas ziņas LUX, 382—383. 1922. g. ieguvis dabaszinātņu kandidata gradu Latvijas Universitatē, 1923. g. habilitējies, no 1928. g. 1. apr. docents, no 1932. g. 21. okt. vecākais docents pie salīdzinamās anatomijas un eksperimentālās zooloģijas katedras, no 1927. g. vada jaundibināto instituta zoofizioloģijas nodaļu un laboratoriju. Āboliņš lasijis obligatus kursus dabaszinātņu, medicinas, veterinarmedicinas, farmacijas un lauksaimniecības studentiem. 1938./39. m. g. matemat. un dabaszinātņu fakultates dekans. Āboliņš darbojies Izglītības ministrijas vidusskolu mācības plānu izstrādāšanas un grāmatu cenzēšanas komisijās, kā fakultates dele-

gats piedalijies Dabas bagātību pētīšanas komisijas sēdēs ar projektu par Latvijas dabas muzeja dibināšanu. Viņš ir Latvijas Ģeogrāfijas b-bas un Latvijas Bioloģijas b-bas biedrs un valdes loceklis, Bioloģijas b-bas rakstu redaktors, Rīgas Zooloģiskā dārza valdes loceklis, Brīvās Zemes līdzstrādnieks. Studentu vienības Austrums vecbiedrs. 1938. g. apbalvots ar Atzinības krusta 3. šķiru. 1927. g. ar Rokfellera fonda palīdzību nodibinātos sakarus ar Neapoles zooloģijas staciju Āboliņš turpinājis uzturēt, darbodamies tur zinātniskos komandējumos arī 1931., 1934., 1936. un 1937. gadā. 1934. g. apmeklējis arī Grieķiju. Kā korespondētājs biedrs viņš piedalijies 11. Starptautiskā zoologu kongresā Padovā un 12. kongresā Lisabonā. 1938. g. no Rokfellera fonda Parīzē saņēmis pabalstu savu pētijumu realizēšanai.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 383. lpp.): A. Grāmata: 10) Vispārīgā zooloģija. Lekciju kurss (litografēts), 1930, 196 lpp., ar ilustr.

B. Raksti žurnalos: 11) Die Alkalireserven des männlichen und weiblichen Blutes des Fisches Crenilabrus pavo C. V LBBR III, 1933, 49—64. 12) Über den Geschlechtsdimorphismus der Lebergröße der Fischgattung Crenilabrus Cuvier. LBBR VI, 1936, 133—155. 13) Wirkung der Carotinfütterung auf das Körperwachstum und auf die Anlage der Vitamin-A-Reserven bei der Bachforelle (Salmo trutta fario L.). LBBR VI, 1936, 165—178. 14) La relation entre les hormones sexuels et les carotinoides chez les poissons. CRSB. Paris, 1939. 15) Auguste Henri Forel. LBBR II, 1931, 1—2.

Bez tam recenzijas IMM, raksti Latv. konversac. vārdnīcā, popularzinātniski un publicistiski raksti Brīvā Zemē, Jaunākās Ziņās, Dabā un Zinātnē, Studentā. L. U. 10 gadu pārskata bibliografijas 8. punktā minētais darbs palicis manuskriptā un 9. punktā minētais darbs iespiests tanī pašā LBBR I sējumā — angļu valodā ar virsrakstu: The sexual specificness of the skin pigments of the genus Crenilabrus colorimetrically investigated. LBBR I, 1929, 135—149.

3. **Vecākais docents Fricis Gulbis,** dzimis 1891. g. 19. janvarī Kurzemē, Nodegu Ezergaļos. 1911. g. beidzis Liepājas realskolu, 1916. g. absolvējis Pēterpils Universitates fizikas un matematikas fakultati un uz 2 gadiem atstāts pie fizikas katedras sagatavoties zinātniskai darbībai. No 1917. līdz 1919. g. asistents Pēterpils un Permas Universitatēs; Latvijā atgriezies 1919. g. martā. Bijis L. Universitates un dabaszinātņu fakultates dibināšanas kodolā, bet no 1919. g. rudens fizikas docents L. Universitatē. Visu laiku (ar 2-gadīgu pārtraukumu) bijis U. padomes loceklis, no 1930. līdz 1932. g. un 1936.—38. bijis mat. u. dabaszin. fakultates dekans, bet no 1933. līdz 1936. g. Universitates prorektors.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 384. lpp.): 7) Masas jēdziens klasiskā un modernā fizikā (akademiskā runa 1935.). 1935, 19 lpp. 8) Jaunākie ceļi fizikā. Matematisko zinātņu kongresa raksti 1936.

4. **Vec. docents Eduards Ģēliņš,** dzimis 1883. g. 20. novembrī Liepājas apr. Ezeres pagastā. Tēvs, Jukums Ģēliņš, dzimis 1849. g. Ezeres pagastā, un māte Luīze, dzim. Rorštoka, dzim. 1857. g. Ezeres pagastā. Ģēliņš beidzis Pēterpils Ķeizariskās Universitates fizikas un matematikas fakultates matematikas nodaļu 1914. g. No 1914. līdz 1915. g. fiziķis Katrīnpils magnetiskajā un meteoroloģiskajā observatorijā. No 1915. līdz 1919. g. skolotājs vairākās ģimnazijās. No 1919. līdz 1928. g. asistents Latvijas Universitatē; no 1928. līdz 1930. g. privatdocents; no 1930. līdz 1936. g. docents un no 1936. g. vecākais docents. Skat. sīkākas ziņas LUX, 390. lpp. 1922. g. vasarā bijis zinātniskā komandējumā Potsdamas astrofizikalajā observatorijā un magnetiskajā un meteoroloģiskajā observatorijā Potsdamā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 391. lpp.): 8) Forschungsmethoden über den Zusammenhang zwischen der Sonnenfleckentätigkeit und der erdmagnetischen Störungen. ZGph 6, Heft 4—7, Ad. Schmidt-Festschrift.

Populars raksts: 9) Pasaules visuma noslēpums. IMM 1935, 11.

5. **Vecākais docents Arnolds Liberts (†),** dzimis 1888. g. 8. janvarī Vilcē, Jelgavas apriņķī, kā dārznieka Dāvja Liberta dēls, māte Ilze, dzim. Šuba. Plašākas ziņas sk. LUX, 384. lpp. No 1925. g. līdz 1935. g. bijis matematikas un dabaszinātņu fakultates sekretars. 1935./36. m. g. bijis matematikas un dabaszinātņu fakultates dekans. 1934./35., 1936./37. un 1937./38. m. g. sākumā bijis fakultates pārstāvis Universitates padomē. Jau dažus iepriekšējos gadus vieglākā formā Libertu mocošā iekšējā slimība 1937. g. vasarā pastiprinas. No 1937. g. 10. nov. Liberts saņem slimības atvaļinājumu. Miris 1938. g. 4. aprilī, apbedīts Meža kapos.

Bibliografiju sk. LUX, 385. lpp., pie kuras var pievienot grāmatu: S. Slaucītāja un A. Liberta Kosmografija vidusskolām. 1936.

6. **Vecākais docents Arvīds Voldemārs Lūsis,** dzimis 1900. g. 24. novembrī Valmieras apriņķa Ķoņu pag. Viņa tēvs Jānis Lūsis bijis zemkopis un sabiedrisks darbinieks, māte Liene, dz. Spalis. Pēc Ķoņu pagasta skolas un Rūjienas draudzes skolas beigšanas Lūsis 1914. gadā iestājies Valkas realskolā, kurā 1918. gadā beidzis 6. klasi un pēc tam 1919. g. absolvējis Valkas vidusskolu —

ģimnaziju. 1919.—1924. g. viņš studēja matematiku Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultatē. 1925. g. viņš ieguvis matematikas zinātņu kandidata gradu. 1937. gadā Lūsis iesniedzis disertaciju „Permutablo funkciju teorijas pamatproblema" pēc kuras aizstāvēšanas 1938. g. viņam piešķirts matematikas zinātņu doktora grads. 1925.—1928. g. Lūsis gatavojies akademiskai darbībai pie matematikas katedras; 1926. un 1927. g. vasaras semestros viņš apmeklēja Leipcigas Universitates matematikas institutu un bija komandējumā arī uz Franciju (Marseļu). Ar darbu „Permutablās funkcijas un Volterra integralvienādojums" viņš habilitējies 1928. gadā par privatdocentu pie matematikas katedras. Kā privatdocents 1928.—1934. g. viņš lasijis lietojamās matematikas (teoretiskās mechanikas u. c.) kursus; 1935.—1938. g. bija docents, bet no 1938. gada ir vecākais docents pie matematikas katedras, kur lasa tīrās matematikas kursus. No 1935. gada Lūsis ir matematikas seminara bibliotekas pārzinis; 1939. gada pavasara semestrī viņu ievēlēja par fakultates delegata aizvietotāju Universitates padomē. 1920.—1921. g. Lūsis apmeklēja vidusskolu skolotāju sagatavošanas kursu matematikas nodaļu un ieguva vidusskolu matematikas skolotāja tiesības. 1923.—1934. g. viņš bija Jelgavas valsts skolotāju institutā par matematikas un fizikas skolotāju. 1929. g. viņš lasija lekcijas Izgl. min. sarīkotos vidusskolu matematikas skolotāju kursos; kā Universitates pārstāvis no 1935. g. piedalas pamatskolas un vidusskolas matematikas mācības grāmatu novērtēšanas komisijā. No 1934. g. Lūsis ir Latv. Matematikas zinātņu darbin. biedrības valdes loceklis (bibliotekars); piedalijies matematikas un kosmografijas terminu izstrādāšanā. 1936. g. L. U. matematikas zinātņu studentu biedrība viņu ievēlēja par goda biedru. No 1935. g. Lūsis ir biedrs Francijas Matematiku biedrībā (Société mathématique de France). Kā Universitates delegats piedalijies Starptauskajā matematiķu kongresā Oslo 1936. gadā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 392. lpp.): A. Grāmatas: 6) Diferencialvienādojumi un variaciju rēķini. I daļa 1937, 264 lpp.; II daļa 1938, 280 lpp. 7) Teoretiskā mechanika (hektografēts lekciju kurss). I d. 1934, 60 lpp.; II d., 1936, 230 lpp.; III d., 1936, 160 lpp.

B. Rediģētie darbi: 8) Prof. E. Lejnieks, Augstākā algebra. 1936, 160 lpp. 9) Prof. E. Lejnieks, Skaitļu teorija. 1936, 296 lpp.

C. Raksti žurnalos: 10) Sur l'équation de Fredholm à noyau symétrique réel. LUR mat. I, 1, 1929, 1—26. 11) Sur la recherche des fonctions permutables de 1ère espèce avec une fonction donnée. Roma, 1930, Rend. Acc. Lincei. t. XI,

ser. 6a, 166—169. 12) Sur la recherche des fonctions permutables de première espèce. Annales Fac. Sc. Toulose, 1930, t. XXII, 171—184. 13) Sur le problème fondamental de la théorie des fonctions permutables. LUR mat. III, 5, 1938, 125—194. 14) Starptautiskais matematiķu kongress Oslo. IMM 1937, I, 638—647.

7. **Vecākais docents Ģederts Ramans,** dzimis 1889. g. 27. janvarī Bauskas apriņķa Ceraukstes pagasta Rudzīšu Ramanu mājās kā Ģederta un Annas, dzim. Rudzītes, 6. bērns. No 1900. g. oktobra līdz 1903. g. maijam mācijies Ceraukstes pag. Griķu skolā, no 1903. gada augusta līdz 1907. g. maijam Bauskas pilsētas skolā, no 1907. g. septembra līdz 1910. g. jūlijam Pliskavas Mērnieku skolā. 1910. g. jūlijā Ramans aizbrauca uz Besarabiju un iestājās Krievijas valsts dienestā par Zemes ierīcības komisiju mērnieku. 1912. g. viņš pārgāja uz Stavropoli šai pašā amatā. 1915. g. tika iesaukts kara dienestā, aizbrauca uz Tiflisu un strādāja Kaukaza kara apgabala štabā kā kartografs (1915.—1916.). 1917. g. februarī viņš tika sūtīts uz Petrogradas Kara topografu skolu, tur pabeidza saīsinātu kara laika kursu, ieguva kara topografa tiesības un virsnieka pakāpi, pēc tam strādāja topografiskās uzņemšanas darbus krievu rietumu frontē Minskas guberņā. Frontei sabrūkot, viņš 1918. g. janvarī aizbrauca uz Kaukazu. 1919. g. tika mobilizēts Deņikina armijā, strādāja tur kā kara topografs Rostovā un Jekaterinodarā. 1920. g. Ramans kopā ar citiem latviešiem tika demobilizēts un atgriezās Latvijā 1920. g. jūnijā. Dzīvojot Krievijā no 1907. līdz 1920. g. Ramans, blakus daudziem dienesta un mācības komandējumiem, apceļoja dažādas vietas Krievijā (Besarabiju, Krimu, Kaukazu, Kaspijas novadu, Dienvidkrievijas daļas, tad Volgas zemes, Baltkrieviju, Pliskavas un Petrogradas novadus un Somiju). Šajos ceļojumos viņš vēroja, fotografēja ģeografiskas ainavas, vāca kolekcijas un grāmatas. Atgriezies Latvijā, Ramans 1920. g. rudenī iestājās Latvijas Universitatē, lai studētu ģeografiju. Sākot ar 1922. g. 1. oktobri viņu pieņēma par subasistentu pie fiziskās ģeografijas katedras, 1926. g. maijā viņš beidza Universitati ģeografijas specialitatē. Studiju laikā 1923. un 1925. g. vasarā Ramans apbrauca Latgali un Augšzemi, fotografēja ainavas, vāca ģeografiskus datus par šīm, tad vēl maz pazīstamām, Latvijas daļām, referēja par tām biedrībās un piedalijās izstādēs ar jauniem materialiem. 1924. g. jūnijā, jūlijā un augustā Ramans ceļoja pa Laplandi [Tallina-Helsinki-Oulu-Kemi-Rovaniemi-Sodankila-Inari-Boris Gļeba-Kirkenesa (Norveģijā)-Vardē-Nordkaps-Hammerfesta-Tromsē-Lofotu salas-Narvika-Luleo (Zvied-

rijā)-Stokholma-Rīga]. No šī ceļojuma viņš pārveda 293 oriģinali uzņemtas ģeografiskas ainavas un ģeografiskas kolekcijas par Laplandes dabu un kulturu. 1926. un 1927. g. vasarā Ramans izdarija sistematiskus ģeomorfoloģiskus pētijumus Latgales augstienē, uzņēma tur 639 ģeografiskas ainavas. No 1926. g. rudens viņš lasija ģeografijas kursus Rīgas Komercinstitutā, no 1927. g. rudens A. Gulbja izdotā Latviešu konversacijas vārdnīcā līdzstrādnieks un ģeografijas nodaļas vadītājs. Kopš 1927. g. 1. septembra Ramans ir asistents pie fiziskās ģeografijas katedras un bija šai amatā līdz 1934. g. 1. novembrim. Ar paša līdzekļiem Ramans 1928. g. vasarā ceļoja pa Rietumāziju un Afriku; caur Turciju pa Konstantinopoles-Konijas-Adanas-Alepas ceļu uz Siriju, Damasku un tās apkaimi, Palestīnu, Ģenecaretes ezera, Jeruzalemes un Nāves jūras apvidiem, caur Sinaju uz Ēģipti, Kairo un tās apkaimi, tad uz Augšēģipti, kur vairāk uzkavējās Luksorā un Asuanā. No Ēģiptes Ramans ceļoja pa Sudanu gar Nīlu uz augšu, uzturējās Chartumā un Makvarā pie Zilās Nīlas, tad pārcēlās uz Balto Nīlu un sasniedza Redžafu, Sudanas vidienē ap 5^0 no ekvatora, no Redžafas uz Ekvatorialās Afrikas daļu starp Nīla un Kongo baseiniem, tad caur Chartumu, Port-Sudanu, Suesas kanāli un pa Vidus jūru atgriezās Eiropā. No šī ceļojuma Ramans pārveda 685 oriģinali uzņemtas ģeografisku ainavu un objektu fotografijas, kā arī dabas un etnografiskas kolekcijas no Afrikas. Ar tām viņš sarīkoja izstādes un ilustrēja lekcijas. 1929. g. Ramanu komandēja uz Londonas Universitati uz vienu gadu. Šinī komandējumā viņš iepazina ģeografijas mācības un pētniecības iekārtu Anglijas universitatēs, kā arī iepazinās ar ģeografiskiem muzejiem Londonā, Amsterdamā un Briselē. Brīvlaikā (1929. un 1930. g.) viņš apceļoja arī Angliju un Skotiju, tad Holandi, Beļģiju un Franciju, no šiem ceļojumiem pārveda 358 oriģinalus ģeografiskus uzņēmumus un literaturu. 1931. g. oktobrī viņš habilitējās par privatdocentu, 1932. g. janvarī sāka lasīt lekciju kursus antropoģeografijā, 1932. g. septembrī reģionalā ģeografijā un ģeografijas metodikā, sāka arī vadīt studentu specialos darbus ģeografijā. Ar 1934. g. 1. novembri viņu ievēlēja par docentu un nodeva viņa vadībā ģeografijas katedru un ģeografijas institutu. No 1938. g. 1. decembra viņš ir vecākais docents. 1933., 1934. un 1935. g. Ramans strādāja pie problemas par Latvijas teritorijas iedalijumu ģeografiskos reģionos. Šai nolūkā viņš minēto gadu vasaras brīvlaikā apbrauca un rekognoscēja gandrīz visu Latvijas teritoriju, uzņēma

1466 ģeografiskas ainavas. Uz vērojumu, fotografiju un statistisku datu pamata viņš sastādija pirmo Latvijas ģeografisko reģionu shemu un publicēja to 1935. g. novembrī. Latvijas Universitates ģeografijas institutā Ramanam ir izdevies laikā no 1932. līdz 1939. g. izstrādāt ap 140 Latvijas oriģinalu kartogramu un divus precizus Latvijas teritorijas reljefa modeļus, no kuriem viens (mērogā 1 200.000) tagad ir vienīgais Latvijā. 1936. g. Ramans pavadija ceļojumā pa Braziliju. No Riodežaneiro viņš caur Barbasenu, Bello-Horizonte un Piraporu sasniedza San-Francisko upi, tad nonāca Žuazeirā (Joazeiro). No turienes viņš šķērsoja Brazilijas ziemeļaustrumu daļu, caur Krato sasniedza Fortalezu, pēc tam Maraņjonu un Paru, pie Amazonas grīvas, apbrauca Dienvidamerikas austrumu krastu no Paras līdz Riodežaneiro, ilgāk uzturējās Pernambukā un Bahiā un apkaimē. No Riodežaneiro Ramans devās uz San-Paulo provinci. Tur viņš apmeklēja latviešu kolonistus Nova Odesas un Vārpas kolonijās, nolasija viņiem Palmā priekšlasijumu par Latviju un pārveda Latvijā ap 300 kg ģeografisku kolekciju, tai skaitā ap 1500 oriģinali uzņemtu ģeografisku ainavu no tropu un ekvatora joslas. 1938. g. vasarā Ramans ceļoja pa Poliju, vairāk vērības piegriežot Karpatiem, Tatrai un Dienvidpolijai. No šī ceļojuma viņš pārveda ģeografiskas kolekcijas un 285 oriģinali uzņemtas ģeografiskas ainavas. Ramans ceļojumos gūtās atziņas un ilustracijas plaši pielietojis pedagoģiskā darbā Latvijas Universitatē un arī ārpus tās. Izglītības ministrijas rīkotos ģeografijas skolotāju kursos Ramans piedalijies kā lektors 1926. g. Cēsīs, 1929. g. Rīgā, 1931. g. Rīgas Jūrmalā un 1939. g. Rīgā. Latvijas Tautas universitatē viņš lasijis un ilustrējis ģeografijas metodikas lekcijas 1932. un 1935. g., Kr. Barona Tautas augstskolā reģionalās ģeografijas lekciju ciklu 1934. g., Rīgas Komercinstitutā Latvijas un vispārīgo saimniecisko ģeografiju no 1926. līdz 1932. g. Bez tam Ramans lasijis un ilustrējis vairākas publiskas lekcijas Latvijas Ģeografijas biedrībā un citās zinātniskās biedrībās; runājis arī Rīgas radiofonā 1926. un 1927. g. No 1935. g. Ramans ir Izglītības ministrijas ģeografijas mācības grāmatu vērtēšanas komisijas loceklis, 1934. un 1935. g. piedalijies vidusskolu ģeografijas mācības plānu sastādīšanas komisijā, kā arī devis atsauksmes Kr. Barona prēmiju komisijai par dažiem godalgošanai iesniegtiem ģeografiskiem darbiem. Vairākas reizes viņš bijis Latvijas Ģeografijas biedrības valdē. Par dažiem iespiestiem darbiem izpelnijies godalgas: 1935. g. Kr. Barona prē-

miju par rakstu „Latgale" LKV (kopā ar citiem autoriem), 1935. g. Kulturas fonda godalgu par rakstu „Latvija" LKV (kopā ar citiem autoriem), 1936. g. Kr. Barona prēmiju par darbu „Latvijas teritorijas ģeografiskie reģioni" Plašākas ziņas bij. Pliskavas mērnieku skolas absolventu biedrības atceres albumā 1935. g.

Iespiestie darbi: 1) Latgales kalni un ezeri. E. un A. Tomasi, Latvija, ģeografijas chrestomatija. 1924, 6—7. 2) Daži vārdi par Angliju un angļiem. Ltv 1930, 6. sept. 3) Latvijas teritorijas ģeografiskie reģioni. GR 1935, V, 178—240. 4) Pečori. Bij. Pliskavas Mērn. sk. abs. b. atceres alb. 1935, 20—24.

Latviešu konversacijas vārdnīcas pirmos 19 sējumos (1927.—1939. g.) iespiesti vairāk kā 5000 Ramana sastādīti raksti un jēdzieni. To kopējais apjoms ir 90 drukas loksnes. Daudzi Ramana raksti par Latviju, tās daļām un atsevišķiem ģeografiskiem objektiem (apgabaliem, reģioniem, apriņķiem, pilsētām, ciemiem, upēm, ezeriem, reljefa formām) ir gluži oriģinali un satur jaunus konstatējumus un atzinumus, kas citur nav vēl publicēti. Starp rakstiem ievērojamākie ir sekojošie: Austrālija 1265—71. Āzija 1475—83. Baltijas jūra 1672—80. Brazilija 2611—23. Čīle 4159—68. Dānija 4512—19. Daugava 4723—37. Dienvidafrika 5524—33. Dienvidamerika 5533—46. Dienvidslavija 5569—72. Eiropa 6906—36. Eiropas saimniecība 6953—66. Ezeri 7954—60. Ēģipte 8016—25. Flandrija 8791—95. Francija 9066—81. Galicija 9612—17. Gauja 9835—46. Grieķija 10740—49. Ģeografija 11143—47. Ģeografiskā ainava 11147—52. Ģeografiskās kartes 11158—63. Ģeografiskie atklājumi 11181—91. Himalajs 11895—904. Holande 12045—65. Hondo 12147—55. Ibērijas pussala 12292—301. Ilūkstes apriņķis 12574—82. Indiāņi 12686—94. Indija 12711—21. Indijas okeans 12753—58. Italija 13175—97. Īrija 13556—63. Ieleja 13690—96. Japāna 13991—14010. Jaungvineja 14144—51. Jaunlatgales apriņķis 14181—88. Jaunzēlande 14231—43. Java 14253—62. Jēkabpils apriņķis 14298—306. Jelgavas apriņķis 14337—48. Jugla 14546—52. Jūra 14603—12. Kalnāji 15095—100. Kanada 15312—24. Karpati 15899—912. Kaukazija 16271—76. Kaukazs 16278—87. Klusais okeans 16822—27. Kolombija 17096—104. Krievija 18242—79. Kūba 18640—48. Kuldīgas apriņķis 18821—29. Kursas augstienes 19031—38. Kurzeme 19096—113. Ķīna 19535—57. Latgale: ģeografiskais stāvoklis, dabiskās sastāvdaļas, iedzīvotāji, satiksme 20110—34. Latvija: ģeografiskais stāvoklis, klimats, virsas uzbūve un formas, morfometrija, ūdeņi 20349—78. Leiši 22858—73. Limbaži 23521—26. Līvāni 23839—43. Lielbritanija 23956—82. Lielbritanijas imperija 23983—88. Lielupe 24032—40. Liepāja 24056—71. Liepājas apriņķis 24091—98. Ludza 24768—75. Ludzas apriņķis 24780—91. Madonas apriņķis 25032—43. Maģārija 25120—30. Malajas archipelags 25449—55. Malienas līdzenums 25503—09. Maroka 25877—85. Mazāzija 26154—58. Mazsalaca 26188—94. Meksika 26424—33, 38—41. Mēmele 26566—69. Mūsa 28195—98. Nēģeri 28644—47. Nīla 28986—91. Norveģija 29264—78. Okeanija 29670—77. Palestīna 30441—48. Persija 31724—33. Peru 31791—800. Pireneji 32443—48. Polijas saimniecība 33118—26. Portugale 33555—64. Rēzekne 35567—79. Rīga: ģeografiskais stāvoklis, daļas 35731—48. Rīgas apriņķis 35793—801. Rīgas Jūrmala 35892—900. Rūjiena 36903—09. Rumānija 36919—42. Sahara 37168—76. Sibirija 38499—514. Sigulda 38625—27, 34—38. Sirija 38898—905.

8. **Vecākais docents Leonīds Slaucītājs,** dzimis 1899. g. 10. aprilī Jaunlaicenes pagasta Majorskolā kā skolotāja dēls. Tēvs Jānis, māte Emīlija, dzim. Bērzone. Pēc mācībām pamatskolā pie sava tēva iestājies Valkas realskolā, ko beidzis 1916. g. 1918. g. beidzis teoretisko kursu Krievijas jūras ministrijas gardemarinu klasēs. Kā gardemarins un virsnieks bijis dienestā Krievijas Klusā okeana un Ziemeļu Ledus jūras flotē. 1920.—21. g. kalpojis aktivā kara dienestā Latvijas kara flotē un Daugavgrīvas artilerijā. Aizejot rezervē turpinājis izglītību Latvijas Universitatē un ieguvis 1925. g. matematikas zinātņu kandidata gradu. No 1921. līdz 1924. g. bijis par subasistentu pie astronomijas katedras, pēc tam līdz 1926. g. pie ģeofizikas katedras. 1926. g. ir jaunākais asistents, 1929. g. asistents un 1931. g. vecākais asistents pie minētās katedras. 1931. g. habilitējies un ievēlēts par privatdocentu ģeofizikā. No šī laika lasa kursus ģeofizikā. Ar 1934. g. lasa arī fizisko ģeografiju, vada specialos prakt. darbus un kandidata darbus ģeofizikā. 1935. g., skaitot ar 1. aprili, ievēlēts par docentu un 1938. g., skaitot ar 1. decembri, par vecāko docentu ģeofizikā. Vada ģeofizikas nodaļu ģeofizikas un meteoroloģijas institutā. 1927. un 1928. g. bijis par Latvijas Jūrniecības departamenta pārstāvi ar Igauniju kopējos magnetiskos mērīšanas darbos. 1929. un 1931. g. vadījis astronomiskos un ģeodeziskos darbus kara flotes vajadzībām. Ar 1936. g. piedalijies Finansu ministrijas Zemes bagātību pētīšanas komitejas darbā un no 1937. g. ir šīs iestādes ģeofizikalo pētijumu nozares vadītājs. Ar 1929. gadu ir Latvijas Ģeografijas biedrības valdes loceklis un 1937.—1938. g. šīs biedrības priekšnieks. 1937. un 1938. g. bijis Amerikas draugu biedrības priekšnieks. Studiju laikā sastāvējis par aktivu biedru matematikas zinātņu studentu pulciņā; no 1937. g. ir šīs biedrības goda biedrs. L. U. studentu korporacijā Fraternitas Academica ir goda filistrs. Pēc Latvijas Konservatorijas kompozicijas teorijas klases nobeigšanas ar brīvmākslinieka gradu 1933. g. un diriģentu klases absolvēšanas 1934. g. darbojies L. U. Prezidiju konventa simfoniskā orķestra organizēšanā; pēc pēdējā nodibināšanas 1935. gadā ir tā diriģents. No 1921. g. ar pātraukumiem strādājis dažas stundas nedēļā kā skolotājs V Olava komercskolā un M. Beķeres ģimnazijā. Sākot ar 1922. gadu darbojies presē un Latviešu konversacijas vārdnīcā. 1923. g. ieguvis I godalgu par darbu, rakstītu uz fakultates izsludināto tematu fiziskajā ģeografijā. 1935. un 1937. g.

saņēmis Krišjāņa Barona prēmiju par zinātniskiem darbiem Latvijas dabas pētīšanā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķ. Piešķirta Latvijas Atbrīvošanas kara piemiņas zīme un Atbrīvošanas cīņu 10 gadu jubilejas piemiņas medaļa. 1927. g. ar Kulturas fonda pabalstu bijis komandējumā Italijā un Francijā, kur papildinājies ģeofizikā. 1936. g. bijis zinātniskā atvaļinājumā Ziemeļamerikas Savienotās valstīs, darbojies Karnedži institutā Vašingtonā, lasijis lekcijas Kolumbijas Universitatē Ņujorkā, pēc tam ar Kulturas fonda pabalstu strādājis citos ģeofizikas institutos Amerikā. Kā L. U. pārstāvis referējis par zemes magnetismu Starptautiskā konferencē Edinburgā 1936. gadā. 1938. g. bijis L. U. pārstāvis un referents VI Baltijas hidroloģiskā konferencē Lībekā un Berlīnē. Bez tam F. M. Zemes bagātību pētīšanas komitejas, Latvijas Ģeografijas biedrības un citu iestāžu komandēts zinātniskos nolūkos uz dažādām Eiropas valstīm. 1937. g. lasijis priekšlasijumu Lietuvas Ģeografijas biedrībā un Universitatē Kaunā. Ir Lietuvas Ģeografijas biedrības goda biedrs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 401—402): 8) Lidojumi Rīgas jūras līča ledus novērošanai. Jūrn 1929, 4, 97. 9) Magnetic Work on the Latvian Coast and Baltic Sea 1927—1928. Terr. Magn. and Atm. Electr. 1929, Vol. 34, 258—259. 10) Ledus apstākļi Latvijas jūras ūdeņos 1928./29. gada ziemā. L. U. meteor. inst. darbi 1929, 11, 243—254. 11) Spaltenbildung in der Eisdecke und Eisschiebungen an der Küste des Rigaschen Meerbusens im Winter 1928/29. Ann. d. Hydr. u. marit. Meteor. 1929, 12, 411—414. 12) Magnetic Measurements in the Baltic Sea along the Latvian Coast. 1930, 62—II p. + 3 kart. 13) Par magnetisko deklinaciju Latvijas teritorijā. Artilerijas Apskats 1931, 1/2, 44—49. 14) Baltijas jūras izogonu karte 1930. gadam. Kuģn. gada gr. 1930./31, 206—209. 15) Daugavgrīvas bākas ģeografisko koordinatu astronomiskā noteikšana. Mērn. un Kulturtechn. Apskats 1931, 9/10, 113—119. 16) Par astronomisko metožu pielietošanu aeronavigacijā. TeA 1931, 5, 499—506. 17) Par magnetisko deklinaciju Rīgas apkārtnē. 1931, 11 lpp. 18) Materiali pie Rīgas jūras līča hidrografijas. TeA 1931, 6, 595—604. 19) Magnetiskie mērijumi, izdarīti Latvijas teritorijā līdz 1932. gadam. LUR mat. II, 4, 1932, 65—104. 20) Par Apukalna-Alūksnes augstumu apgabala morfometriju un hidrografiju. ĢR III/IV, 1934, 115—165, 1 kart. 21) Zemes urbums pie Kalna ezera. DuZ 1934, 144. 22) Par Latvijas un atsevišķo augstumu apgabalu morfometriju. ĢR V, 1935, 15—27. 23) Par Rīgas jūras līča ūdens temperaturu un sāļumu. ĢR V, 1935, 104—125. 24) Morfometriskie elementi dažiem Latvijas ezeriem. ĢR V, 1935, 134—145. 25) Pie jautājuma par Gaujas izteku. DuZ 1935, 5, 144. 26) Zum δ-Aquariiden-Strom. Astron. Nachr. Kiel, 1935, Bd. 256, Nr. 6143, 415—420. 27) Begriff der Reliefentwicklung und Berechnung des wahren Areals einer topographischen Fläche. Peterm. Mitt. Gotha, 1936, 4, 111—112. 28) Die Eisverhältnisse an den Lettländischen Küsten des Rigaer Meerbusens und die Temperaturen während der

Eiswintern. Mitt., 13 B, V Hydr. Konf. d. Balt. Staaten. Helsinki, 1936, 9 lpp. 29) (Kopā ar Mc Nish'u) The Field of Magnetic Storms as deduced from the Mean Difference of Magnetic Intensity on Quiet and Disturbed Days. Trans. of Edinburgh Meeting, Intern. Assoc. of Terr. Magn. and Electr. 1936. Copenhagen, 1937, Bull. 10, 289—301. 30) Note on Boris Weinberg's Suggested Magnetic Nomenclature. Terr. Magn. and Atm. Electr. Baltimore, 1937, Vol. 42, 415. 31) Die morphometrische Elemente der Ostsee. VI Balt. Hydr. Konf. Hauptber. 14. Berlin, 1938, 14 lpp. + 1 karte. 32) Dažu dziļo gultņu ezeru morfometriskie elementi. ĢR VI, 1938, 63—71. 33) Rīgas apkārtnes zemes magnetisma elementi. ĢR VI, 1938, 94—102. 34) Latvijas Universitates ģeofizikas un meteoroloģijas instituta izdarītie jūras hidroloģiskie pētijumi. ĢR VI, 1938, 164—179.

Bez tam popularzinātniski raksti, recenzijas un dažādi apcerējumi ievietoti rakstu krājumos, Latviešu konversacijas vārdnīcā, žurnalos un laikrakstos: kopā 64 raksti — par tematiem ģeofizikā, hidrografijā, kartografijā un astronomijā, sarakstīti laikā no 1922. līdz 1938. g. Daži no tiem: Latvijas ezeri. Latvijas zeme, daba un tauta I, 1936, 159—191; 1937, 196—230. Baltijas jūra. Latvijas zeme, daba un tauta I, 1936, 297—339; 1937, 340—387. Fridtjofs Nansens. 1934, 192 lpp. (kopā ar A. Bīlmani).

9. **Vecākā docente Marija Julianna Tauja (agrāk Tīlmane),** dzimusi 1889. g. 17. janv. Šķibes pag. Jēģeru saimnieku Friča Heinricha un Jūlijas Augustes, dzim. Upītes, ģimenē. Pamatskolu apmeklējusi Rīgā, bet vidusskolu Jelgavā, kur pabeigusi sieviešu ģimnaziju 1907. g. ar zelta medaļu. 1908. g. iestājusies Pēterburgas Bestuževa augstākajos sieviešu kursos, kur pabeigusi 1913. g. fizikas un matematikas fakultates bioloģijas nodaļu, bet 1914. g. pavasarī nolikusi valsts eksamenus pie Pēterburgas Universitates, iegūstot šīs Universitates pirmās šķiras diplomu. Atstāta ar stipendiju Bestuževa kursos pie augu fizioloģijas katedras sagatavoties zinātniskam darbam. No 1916. g. februara līdz tā paša gada septembrim ieņēmusi vecākā preparatora vietu Zemkopības ministrijas Lietišķās botanikas birojā, kur nodarbojusies ar siena analizēm, vasarā izbraucot uz pļavkopības izmēģinājumu staciju Zagnicā, Igaunijā. No 1916. g. septembra līdz 1920. g. oktobrim ieņēmusi asistentes vietu Petrogradas Mežkopības institutā pie botanikas katedras. 1918. g. un 1919. g. vasarā strādājusi pļavkopības izmēģinājumu stacijā pie Vologdas Piensaimniecības instituta, bet 1920. g. vasarā izpildijusi augu anatomijas un fizioloģijas lektora vietu dārzkopības kursos. 1920. g. oktobrī pārbraukusi Latvijā un iestājusies Latvijas Universitatē par asistenti pie augu fizioloģijas un anatomijas katedras. 1924./25. g. habilitējusies un lasijusi specialu kursu augu fizioloģijā, bet sākot ar 1925. g. ru-

deni fakultates uzdevumā vispārīgo augu fizioloģiju lauksaimniecības un mežkopības studentiem. 1928. g. atsacijusies no asistentes pienākumiem, paliekot par privatdocenti un turpinot uzdoto kursu lasīšanu. 1930. g. ievēlēta par ārštata, 1934. g. par štata, bet 1938. g. par vecāko docenti. 1923. g. braukusi ar Kulturas fonda stipendiju zinātniskā komandējumā un strādājusi prof. G. Haberlanta institutā Berlīnes Universitatē. 1926. gadā ņēmusi dalību mikromanipulacijas kursos Berlīnē. 1927. g. piedalijusies Budapeštā sarīkotajā Starptautiskajā šūnu pētnieku kongresā. 1930. g. braukusi otrreiz ar Kulturas fonda pabalstu komandējumā uz Vīni un Insbruku, kur iepazinusies ar kvantitatīvās mikroķīmijas metodēm. Sākot ar 1928. g. līdzdarbojas Latviešu konversacijas vārdnīcā augu fizioloģijas un anatomijas jautājumos. Ir par biedru sekojošās biedrībās: 1) Latv. Bioloģijas biedrībā (valdes locekle 1922.—1933. g.); 2) Naturforschender Verein zu Riga; 3) Latv. Akademiski izglītoto sieviešu apvienībā; 4) Sieviešu darba tiesību biedrībā; 5) Deutsche Botan. Gesellschaft; 6) American Society of Plant Physiologists. Sākot ar 1939. gada 1. jūliju uz pašas vēlēšanos pārtraukusi darbību Universitatē.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 393 lpp.): 5) Essais de cultures des stomates. CRSB d. France, 1924/25, 12—14. 6) Über Kulturvers. mit Spaltöffnungszellen. Arch. f. exp. Zellforsch. 1925, I, 66—108. 7) M. Thielman et L. Bērziņš, Sur la valeur osmotique des cellules végétales dans les cultures. CRSB d. France 1927, XCIX, 1—3. 8) Untersuch. zur Wahl der Kohlenhydrate für Explantationsvers. mit Pflanzengeweben. Arch. f. exp. Zellforsch. 1938, XXI, 477—522.

10. **Vecākais docents Fridrichs Treijs.** (Sk. LUX, 385—386). Vecāki: tēvs prof. Dr. phil., Dr. chem. Heinrichs Treijs, māte Johanna, dz. Kalkbrenner.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 386. lpp.): 14) Die Zerstörung einer adsorbierten Sperrschicht durch Druck. PhysZ 1936, 37, 213. 15) Nebelspuren negativer Gleitentladungen. PhysZ 1936, 37, 688. 16) Über die Empfindlichkeit der Schlierenkammer. Arch. f. Elektrotechnik 1936, 30, 17) Eine neue radial expandierende Nebelkammer. PhysZ 1938, 39, 343. 18) Aptuveni skaitļi fizikalos mērijumos. 1938.

11. **Vecākais docents Alfrēds Žagers,** dzimis 1878. g. 29. jūlijā Rīgas apr. Aizkraukles pag. Tēvs Miķelis, māte Minna, dzim. Šteins. Tēvs bija rakstvedis vairākos pagastos. Pēc Rīgas Pētera I realskolas beigšanas 1898. g. iestājies Rīgas Politechnikas insti-

tutā. 1913. g. aizstāvējis diplomdarbu Rīgas Politechnikas institutā un ieguvis inženiera technologa gradu. 1920. g. Latvijas Augstskolas organizacijas padome Žageru ievēlēja par lektoru praktiskā astronomijā un sferiskā trigonometrijā. 1922. g. komandēts uz Vāciju, kur viņš no jauna iepazinies ar observatoriju iekārtu Karaļaučos, Bābelsbergā un Potsdamā. 1922. g. ievēlēts par astronomiskās observatorijas pārzini, pēc tam par docentu praktiskā astronomijā un vēlāk arī par observatorijas direktoru. 1924. g. komandēts uz Astronomisko-ģeodetisko konferenci Helsinkos, 1926. g. kā valdības delegats piedalijies Baltijas Ģeodetiskā konferencē Stokholmā, kur ievēlēts komisijā metodu un paņēmienu izstrādāšanai vietas ģeografiskā garuma noteikšanai. 1927. g. maijā iecelts par Baltijas ģeodetiskās komisijas locekli. Tanī pašā gadā viņš piedalas Balt. Ģeodet. kongr. Rīgā. 1927. g. 1. jūnijā ievēlēts par vecāko docentu. 1928. g. komandēts uz Berlīni, 1930. g. uz Kopenhagenu, 1932. g. uz Varšavu un 1936. g. uz Helsinkiem Baltijas ģeodetiskās komisijas konferencēs. Divus semestrus bijis fakultates delegats Universitates padomē. Ir līdzstrādnieks Latviešu konversacijas vārdnīcā astronomijas nozarē. Apbalvots ar bij. Krievijas Stanislava un Annas III šķiras ordeņiem. Latvijas valdības apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. Plašākas ziņas sk. LUX, 386—387.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 387. lpp.): A. Grāmata: 4) Jūras astronomija, II daļa. 1930, 184 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 5) Über einen Radio-Empfänger zur automatischen Registrierung der Zeitsignale und der Reaktionszeit der Empfangseinrichtung. Helsinki, 1931, Sonderabdruck aus den Verhandlungen der fünften Tagung der Baltischen Geodätischen Kommission, 161—164. 6) Die Universitäts Sternwarte zu Riga, Lettland. LU astron. observ. raksti 1932, 1, 1—37 un LUR mat. II, 1, 1932, 37. 7) Ein leicht zu konstruierender Ableseapparat für Chronographensteifen. LUR mat. II, 2, 1932, 39—45. 8) Über die Beeinflussung der Lage der Libellenblase durch die Windrichtung. Astronomische Nachrichten. Mai 1936, Kiel, 6199—6200, B. 259, 125—132. 9) Beiträge zur Steigerung der Genauigkeit bei astronomischen Messungen. LU astronomiskās observatorijas raksti 1937, 3, un Verhandlungen der neunten Tagung der Baltischen Geodätischen Kommission. Helsinki, 265—284.

Bez tam publicēti pārskati par astronomiskiem un ģeodetiskiem darbiem Baltijas ģeodetiskās komisijas konferencēs Helsinkos, Stokholmā, Rīgā, Berlīnē, Kopenhagenā un Varšavā.

12. **Ārštata docents Boriss Bružs,** dzimis 1897. g. 25. jūn. Čimkentā (Turkestanā) kā santonina monopola direktora inž.-ķīm. Mi-

ķeļa un Ellas, dzim. Birks dēls. Beidzis Maskavas Archeoloģijas institutu 1918. g., L. U. ķīmijas fakultati 1924. g. un doktorējis Princetonas Universitatē 1926. g. No 1927. līdz 1936. g. privatdocents L. U. ķīmijas fakultatē. (Plašākas ziņas sk. LUX, 131. lpp.) 1930./31. g. zinātniskā komandējumā kā Rokfellera fonda stipendiats pie G. N. Lewis (Berkeley, California) un 1934./35. g. pie R. H. Fowler'a (Cambridge). 1936. g. privatdocents mat. un dabaszin. fakultatē. 1936./37. g. asistentu pārstāvis fakultatē. No 1938. g. ārštata docents. Piedalijies American A. A. S. kongresā Pasadenā 1931. g., Bunsena kongresos Berlīnē 1929. g., Heidelbergā 1930. g., Karlsrūhē 1933. gadā un Starptautiskā fiziķu kongresā Londonā 1930. g. Delegats Starptautiskā zinātņu uniju kongresā. Korespondents tā paša kongresa CSSR (Committee on Science and its Social Relations) komisijā. Loceklis Izgl. min. ieceltā komisijā brīnumbērna spēju noskaidrošanai.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 132. lpp.): 15) Fizikalās ķīmijas robežas. LFŽ 1927, 5, 103—107. 16) Zerfallgeschwindigkeit von Hg_2 CO_3 und einigen Metallsalzhydraten. ZphysCh 1929, 3, 427—439. 17) Temperaturmessungen an arbeitenden Elektroden. ZphysCh 1929. A 145, 283—288. 18) Temperaturmessungen an arbeitenden Elektroden II. ZphysCh 1929, A 145, 470—476. 19) Temperaturmessungen an arbeitenden Elektroden III. ZphysCh 1930, A 146, 356—362. 20) The surface energy of solids. Journ. of Phys. Chem. 1930, 34, 621—626. 21) B. Bružs and A. Jankauskis, Surface energy of $BaSO_4$ LUR ķīm. I, 10, 1930, 272a-e. 22) Van't Hoff's stability rule. Rec. trav. chim. Pays-Bas, 1931, 50, 230—237. 23) Temperaturmessungen an arbeitenden Elektroden IV ZphysCh 1931, A 153, 309—319. 24) Temperaturmessungen an arbeitenden Elektroden V. ZphysCh 1931, A 155, 392—402. 25) Temperaturmessungen an arbeitenden Elektroden VI. ZphysCh 1931, A 156, 279—290. 26) Zur Theorie des Ludwig-Soret Effekts. ZphysCh 1932, A 157, 422—434. 27) Zur Theorie der Konzentrationspolarisation. ZphysCh 1932, A 161, 83—96. 28) Zur Theorie der Thermoelektrizität. ZElektroCh 1932, 38, 777—779. 29) Zur Theorie der Diffusion. ZphysCh 1932, A 162, 31—43. 30) Zur Theorie der Wärmeleitung. ZPhys 1933, 83, 543—553. 31) Thermodynamic principle governing stationary systems. Phil. Mag. (7) 1933, 16, 248—263. 32) Thermodynamische Behandlung stationärer Systeme. ZElektroch 1933, 39, 642—645. 33) Diskussionsbemerkung.ZElektroch 1933, 39, 517. 34) Jauna termodinamiska likumība. LUR ķīm. II, 10, 1933, 341—356. 35) Thermodynamics of stationary states I. Proc. R. Soc. 1935, A 151, 640—651. 36) Thermodynamics of stationary states II. Proc. R. Soc. 1935, A 151, 651—665. 37) A theory of the diffusion element. LUR mat. un dab. II, 6, 1935, 385—398. 38) Frictional effects in thermodynamic calculations. LUR mat. u dab. II, 9, 1935, 451—470. 39) Überführungsenergien. LUR mat. u. dab. III, 3, 1937, 75—114.

13. **Docents Nikolajs Delle,** dzimis 1899. g. 15. septembrī Nikolajevskas pilsētā, kur viņa tēvs bija virsmežzinis. Viņa tēvs Pēteris Delle mācīts mežkopis, Daugavpils apriņķa Ungurmuižas pagasta lauksaimnieka dēls, sākumā strādājis Vecmuižas virsmežniecībā, vēlāk pieņēmis vietu Tālajos austrumos. Māte dzimusi Dolmatova. 1900. g. tēvs pārcelts uz Chabarovskas pilsētu par mežu revidentu, vēlāk iecelts par domēņu valdes priekšnieka palīgu un 1911. g. par šās valdes priekšnieku. Nikolajs Delle 1912. g. iestājies Chabarovskas realskolā, ko sekmīgi beidzis 1917. g. Jau skolā būdams, Delle piedalijās 1913. g. sava skolotāja, tagad etnografijas profesora Amerikā, I. Lopatika ekspedicijā Amuras apgabala iedzimto goļdu pētīšanā. Delle strādājis arī kā preparatora palīgs Kriev. ģeogr. biedr. Chabarovskas muzejā. No 1917. g. līdz 1918. g. Delle ņēma dalību kā zoologs-konservators minētā muzeja rīkotā Urmi-Oļgonas ekspedicijā. 1918. g., kā arī 1919. un 1920. g. vasarās Delle strādājis kā paleobotanikas prof. Dr. A. Krištafoviča asistents Pēterpils Ģeoloģiskās komitejas rīkotās Sachalinas ekspedicijā un patstāvīgi izpētijis 1920. g. Sachalinas Mgačas apgabala akmeņogļu nogulumus. 1918. g. rudenī Delle iestājies jaundibinātā Vladivostokas Politechnikas institutā kalninženieru nodaļā, bet jau pavasarī 1919. g. tika iesaukts kara dienestā un nosūtīts uz Sachalinu, kur pa vasaras laiku piekomandēts minētai ģeoloģ. ekspedicijai. 1920. g. oktobrī atgriezies no Sachalinas un līdz 1922. g. strādājis kā štata laborants Vladivostokas valsts komercskolas dabaszinātņu kabinetā, pie kam 1921. g. vasarā vadijis ģeoloģisko ekspediciju pa Tataru jūras šauruma kontinentalo piekrasti. 1922. g. decembrī Delle iebraucis Latvijā un 1923. g. iestājies L. U. mat. un dabaszin. fakultates dabaszinātņu nodaļā, kā arī strādājis kā štata laborants Rīgas Skolotāju institutā līdz 1930. g. 1925. g. Delle ievēlēts par ģeoloģ. inst. subasistentu; 1934. g. ievēlēts par jaunāko asistentu; 1937. g. par privatdocentu, 1938. g. par asistentu un vēlāk par docentu. 1936. g. Latv. Ģeogr. b-bā ievēlēts par pārstāvi Zemes pētīšanas komitejā. Delle ir Latv. Ģeoloģijas un Latv. Ģeograf. biedrības biedrs. Delle saņēmis pirmo godalgu par studentu sacensības rakstu „Pētijumi par bruņu zivju atlieku ieguluma veidiem Latvijas devonā", Krišjāņa Barona fonda pirmo prēmiju 1932. g. par darbu „Rīgas-Jelgavas zemuma ģeoloģiskā būve" un tā paša fonda pirmo prēmiju 1938. g. par darbu „Zemgales līdzenuma, Augšzemes un Lietuvas devona nogulumi" 1936.

un 1938. g. zinātniskā komandējumā Delle apmeklējis Norveģiju un Zviedriju, kur strādājis prof. Dr. O. Holtedala un prof. Dr. E. Stensio vadībā. 1937. g. kā ģeologs piekomandēts no Universitates Ķeguma spēkstacijas būvdarbiem. Sākot ar 1925. g. piedalijies Ķeguma spēkstacijas ģeoloģiskos priekšpētijumu darbos, kā arī naftas meklēš. priekšpēt. darbos 1930.—1931. g.; vadijis Kuldīgas spēkstacijas ģeoloģisko pētijumu darbus 1935. g. un Z. B. P. K. uzdevumā ģeoloģiskos darbus derīgo būvakmeņu meklēšanā 1938. g. Atsauksmes devis par ģeoloģiskiem apstākļiem Jaunjelgavas aizsargdambja būves vietā, spirta tvertnes būvvietā Dukurbirzī pie Cēsīm, Lielupes dambja būves vietā un citur.

Iespiestie darbi: 1) Daugavas devona nogulumi. Raksti par Daugavu 1932, 31—41. 2) Devona formacijas nogulumi Gaujas baseinā. Raksti par Gauju 1933, 60—68. 3) Liepājas apkārtnes pamatformacijas. ĢR III—IV, 23—26. 4) Devona nogulumi Talsu novadā. Talsu novads 1935, 9—16. 5) Latvijas pamatformacijas. Zeme, daba un tauta I, 1936. 6) Zemgales līdzenuma, Augšzemes un Lietuvas devona nogulumi. LUR mat. II, 5, 1938, 105—384.

Raksti par paleontoloģiju un Latvijas devonu Latviešu konversacijas vārdnīcā.

14. **Docents Pauls Galenieks,** dzimis 1891. g. 23. februarī Kurzemē, Reņģu pagasta Birzēs, kur viņa tēvs Matīss bija mežsargs; māte Ženija bija tā paša pagasta Dekšenieku māju saimnieka Šmīdera meita. Pēc Pampāļu divklasīgās ministrijas skolas beigšanas Galenieks nobeidzis Saldus pilsētas skolu un Rīgā Ķeniņa realskolā 6 klases; Jelgavas valsts realskolas 7. klasi viņš nobeidza 1911. gadā. Tā paša gada rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļā, kur jau no paša sākuma pievērsās botanikai. Kad 1915. g. rudenī Rīgas Politechnikas institutu evakuēja uz Maskavu, Galenieks arī devās uz turieni. 1916. g. no pavasara līdz rudenim strādājis Aizkaukazā floras un faunas pētīšanas darbos. Nobeidzis Maskavā 1917. g. studijas, viņš 1918. g. devās uz Sibiriju, kur to mobilizēja Sibirijas valdība un tam bija jāpiedalas Kolčaka armijas kara gājienā; pēc pilsoņu kara izbeigšanās Galenieks 1920. un 1921. g. vadija ārstniecības augu pētīšanas ekspediciju dienvidu un austrumu Altajos. Latvijā atgriezies 1921. g. septembrī Galenieks tā paša gada oktobrī tika ievēlēts par asistentu Universitates dabaszinātņu fakultatē pie sistematiskās botanikas katedras, pielīdzinot viņa mācītā agronoma gradu dabaszinātņu kandidata gradam. 1925. g. G. habilitējās un sāka

lasīt vairākus obligatus kursus. 1936. g. aizstāvēja disertaciju „Latvijas rozes" un ieguva dabaszinātņu doktora gradu. 1938. g. ievēlēts par docentu pie sistematiskās botanikas katedras. Galenieks ilgākus gadus ir loceklis jaunuzņemamo studentu pārbaudīšanas komisijā, vairākus gadus bijis centralās stipendiju komisijas loceklis un vēl kā asistents bijis asistentu pārstāvis Universitates padomē. Izglītības ministrijā viņš vairākus gadus bija par locekli mācības grāmatu vērtēšanas komisijā. Ir valdes loceklis Latvijas Dabaszinātņu biedrībā un 7 gadus rediģējis šīs biedrības izdoto žurnalu „Daba" Strādā arī visu laiku pie Latviešu konversacijas vārdnīcas, kā arī vairākos periodiskos izdevumos. Galenieks ir biedrs Fenno-Baltijas augu ģeografu apvienībā un ņēmis dalību šīs apvienības konferencēs Rīgā, Tallinā, Kuresarē un Helsinkos. Tāpat biedrs Vācu dendroloģiskā biedrībā un Stokholmas Ģeoloģiskā biedrībā. Par savu darbu „Interglacials kūdras slānis pie Dēseles Lejniekiem Kurzemē" viņš 1926. gadā saņēma Krišjāņa Barona prēmiju. Šo pašu prēmiju saņēmis arī 1937. gadā kā līdzredaktors kopā ar prof. N. Maltu par rakstu krājumu „Latvijas zeme, daba un tauta" G. bijis šādos zinātniskos komandējumos: 1923. g. Vācijā, Austrijā un Šveicē, lai tur iepazītos ar botanisko dārzu organizaciju; 1925. g. strādājis vairākus mēnešus Berlīnē pie prof. Gotana un prof. Štollera, iepazīdamies ar paleobotanikas metodēm; 1933. g. ar zviedru Baltijas instituta stipendiju studējis vienu semestri Stokholmas Universitatē, specializēdamies putekšņu un diatomeju analizēs; 1934. gada vasarā strādājis pie Dr. Samuelsona Stokholmas Botaniskā muzeja herbarijā. Sākot ar 1939. gada 1. jūliju pārtraucis darbību Universitatē, pārejot uz jaundibinamo Lauksaimniecības akademiju Jelgavā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 389—390): 7) Remains of Buried Oak Forest at the Town of Daugavpils. LUBDR V, 1931. 8) Latvijas floras vēsture. Rakstu krājumā „Latvijas zeme, daba un tauta" II, 1937.

Bez tam G. sarakstijis 9) Botanikas kursu vidusskolām, 1937[4], un popularu brošuru 10) Zemes dzīve, 1923. Kā līdzredaktors rediģējis rakstu krājumu 3 sējumos „Latvijas zeme, daba un tauta"

15. **Docents Eižens Leimanis,** dzimis 1905. g. 10. aprilī Valmieras apriņķa Kokmuižas pagasta Vecbaižās, kur viņa vecāki — tēvs Ernests, kas līdz vectēva nāvei bija strādājis par tautskolotāju, un māte Emma, dzim. Tomsone, — bija par saimniekiem. Pirmo izglītību ieguvis mājās, vēlāk, vecākiem 1911. g. pārnākot uz

dzīvi Rīgā, mācijies bij. plkv. Strūves elementarskolā. Kara laikā gājis Valmieras pilsētas realskolā un vācu okupacijas laikā Valmieras virsrealskolā. Pamatskolas kursu beidzis 1920. g., absolvējot sagatavošanas klases Rīgas pilsētas I ģimnazijā, kuras pilnu kursu pēc realskolas tipa beidzis 1924. g., iegūstot gatavības apliecību. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā. 1929. g. studentu sacensības darbos ieguvis pirmo godalgu par darbu „Hekubas tipa Schwarzschild'a periodiskie atrisinājumi" 1929. g. 4. oktobrī ieguvis cand. math. gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi. Atstāts kā stipendiats, skaitot ar 1929. g. 1. novembri, pie teoretiskās astronomijas un analitiskās mechanikas katedras sagatavoties zinātniskai darbībai. No 1931. g. 1. aprīļa līdz 1. oktobrim komandēts uz Leipcigas Universitati, kur klausijies priekšlasijumus tīrā matematikā, un Kopenhagenas Astronomisko observatoriju, kur turpinājis studijas par debess mechaniku. No 1930. g. 1. jūlija jaunākais asistents pie tēlotājas ģeometrijas katedras, no 1932. g. 1. novembra asistents un no 1936. g. 1. novembra līdz 1937. g. 1. novembrim vecākais asistents pie tās pašas katedras. Bez tam 1930./31. m. gadā skolotājs Rīgas pilsētas komercskolā. 1935. g. 23. janvarī pēc iesniegtā habilitacijas darba „Plaknes augstāko pakāpju algebriskās līknes ar kārtu p=O" ievēlēts par privatdocentu pie tīrās matemātikas katedras, bet 1937. g. 17. novembrī par docentu pie teoretiskās astronomijas un analitiskās mechanikas katedras. No 1935. g. 1. novembra līdz 1936. g. 1. jūlijam zinātniskos nolūkos komandēts uz Parīzi, kur H. Poincaré institutā pētijis diferencialvienādojumus un papildinājies debess mechanikā. Bez tam klausijies specialus kursus Parīzes Universitatē un Collège de France, piedaloties arī J. Hadamard'a pazīstamā seminarā. 1936. gada jūlijā piedalijies Starptautiskā matematiķu kongresā Oslo. Leimanis ir Astronomische Gesellschaft un Société Mathématique de France biedrs.

Iespiestie darbi: 1) Triju ķermeņu problema no Ņūtona līdz mūsu dienām. IMM 1935, II, 42—52 un 193—201. 2) Sur une classe de courbes planes algébriques de genre p=O. LUR mat. II, 8, 1936, 409—447. 3) Sur les points singuliers des équations différentielles. C. r. acad. Sc. Paris, 1936, 202, 1244—1246. 4) Sur les solutions d'un système différentiel au voisinage d'une multiplicité singulière. C. r. Acad. Sc. Paris, 1936, 202, 1738—1740. 5) Sur les multiplicités singulières d'un système différentiel réel. Ann. Sc. Ecole Norm. Sup.

(3), 1936, 53, 309—327. 6) Kauzalās sistemas un mūžīgā atgriešanās. IMM 1937, II, 28—43. 7) Matematika un reliģija. LK 1938, 253.

16. **Docents Alfrēds Putnis,** dzimis 1907. g. 18. martā Rīgā kā Sīmaņa un Elīzes, dzim. Liepiņas, dēls. Pamatskolu un vidusskolu apmeklējis Maskavā, Alūksnē un Rīgā. Vidusskolu nobeidzis 1923. g. un tā paša gada rudenī iestājies kara skolā, ko beidzis 1926. g. Līdz 1937. g. darbojies kā virsnieks Latvijas armijā. L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultatē iestājies 1928. g., to nobeidzis 1933. g. ar matematikas kandidata gradu un atstāts pie fakultates sagatavoties zinātniskai darbībai. 1935. g. ievēlēts par privatdocentu pie matematikas katedras. Par docentu ievēlēts 1936. gadā. Ārzemēs papildinājies līdzsvara figuru teorijā un ar to saistītos analizes jautājumos (1 sem. 1935. g. Ženēvas Universitatē. 1938. g. vasarā strādājis teoretiskās aerodinamikas jautājumos pie Parīzes Universitates prof. Peresa.

Iespiestie darbi: 1) Sur la rotation permanente de la surface ellipsoïdale d'une masse fluide hétérogène. LUR mat., II, 7, 1936, 399—409. 2) Sur le théorème de Stokes pour les ellipsoïdes hétérogènes en rotation permanente. Compte rendu, Génève, 1935, 135—137. 3) Le potentiel newtonien à l'extérieur d'un astre ellipsoïdal en rotation permanente. Commentarii mathematici Helvetici 1935, Vol. 8, 181—185. 4) Sur la rotation permanente des ellipsoïdes hétérogènes. Disertacija. LUR mat., III, 1, 1938, 1—65.

17. **Docents Reinhards Siksna,** dzimis 1901. g. 17. oktobrī Liepājā. Vecāki — tēvs Klāvs, māte Jūlija, dzim. Ķelpule. Plašākas ziņas sk. LUX, 398. lpp. 1927. g. nobeidzis L. U. matematikas nodaļas kursu, iegūdams matematikas zinātņu kandidata gradu. No 1927. g. 1. septembra ievēlēts par jaunāko asistentu pie fizikas katedras. No 1927. g. rudens bijis arī stundu skolotājs fizikā Rīgas Pilsētas technikumā, 1928.—1932. g. Rīgas pilsētas komercskolā. 1930. g. 1. jūlijā avansēts par asistentu. 1930./31. un 1931./32. m. g. bijis asistentu pārstāvis fakultatē. 1932./33. m. g. ar Polijas Ārlietu ministrijas un Kr. Morberga fonda stipendijām bijis zinātniskā komandējumā Polijā, kur prof. Dr. S. Pieńkowska vadītā Varšavas Universitates eksperimentalās fizikas institutā izstrādājis darbu „Par antimona tvaiku fluorescences spektriem" Ar šo darbu habilitējies pie fizikas katedras, iegūdams privatdocenta tiesības no 1934. g. 2. februara. 1934. g. vasarā apmeklējis iepazīšanās nolūkā Stokholmas, Upsalas, Oslo, Kopenhagenas un Kenigsbergas fizikas institutus. 1934. g. 1. septembrī avansēts par vecāko

asistentu. 1935. g. vasarā strādājis par praktikantu Valsts elektrotechniskās fabrikas radio laboratorijā. 1935. g. rudenī iesācis lasīt šinī gadā fizikas studentiem ievesto obligatorisko priekšmetu „Ievads techniskā fizikā" 1937./38. g. izlietodams piešķirto zinātnisko atvaļinājumu kā Valsts elektrotechniskās fabrikas stipendiats bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, Beļģijā, Holandē, Francijā un Šveicē, kur iepazinies ar Berlīnes, Getingas, Ķelnes, Āchenas, Lježas, Utrechtas, Amsterdamas, Leidenas, Delftas, Parīzes, Bāzeles, Bernas, Cīriches, Minchenes un Jēnas fizikas institutiem, sevišķu vērību piegriezdams techniskās fizikas izveidojumam minētās vietās. Komandējuma laikā izstrādājis Utrechtas Universitates fizikas laboratorijā pie prof. Dr. L. S. Ornsteina darbu „Par Li P-P līnijām elektriskā lokā" un kopā ar R. Ričlu prof. J. Starka laboratorijā Berlīnē darbu „Par He līniju intensitašu un polarizacijas atkarību no elektriskā lauka" 1936. g. maijā piedalijies Starptautiskā fotoluminiscences kongresā Varšavā. 1937. g. septembrī bijis Vācu fiziķu kongresā Bad-Kreucnachā. 1937. g. novembrī ņēmis dalību Van der Waalsa 100 gadu dzimšanas piemiņas kongresā Amsterdamā. 1938. g. septembrī R. Ričls referējis Vācu fiziķu kongresā Bāden-Bādenē par kopējo darbu par He līnijām. No 1938. g. 6. maija ievēlēts par docentu pie fizikas katedras.

Iespiestie darbi: 1) Sur deux nouvelles séries de résonance dans la vapeur d'antimoine. C. R. de l'Acad. des Sciences. Paris, 1933, 196, 1986. 2) Sur la fluorescence à raies atomiques de la vapeur d'antimoine. CR de l'Acad. des Sciences. Paris, 1933, 197, 134. 3) Über Fluoreszenzspektra des Antimondampfes angeregt durch Cd-, Zn- und Mg-Funken. Acta Phys. Polon. 1933, 2, 253—265. 4) Messungen an der verbotenen P-P-Serie des Li I Spektrums im Kohlenbogen. Proc. Roy. Acad. Amsterdam, 1938, 41, 253—263. 5) Kopā ar R. Ričlu — Zusammenhang zwischen Verstärkung und Schwächung von Serien durch das elektrische Feld: a) PhysZ 1938, 39, 767—772; b) PhysZ 1938, 39, 898—899; c) Z. f. techn. Phys. 1938, 19, 584—585.

18. **Docents Nikolajs Tranzē (Transehe),** dzimis 1886. gada 31. jūlijā Jaunbrenguļos. Tēvs Nikolajs, Viktora d. (1842.—1919.), māte Elīze, dzim. Veiss, šveiciete, dzimusi 1861. gadā. (Tuvākas ziņas LUX, 402—403): 1901. gadā iestājies Rīgas pils. ģimnazijā, ko nobeidz 1906. g. 1906. g. iestājas Tērbatas Universitates matem. un dabaszin. fakultatē. 1910. g. piedalijies V Starptautiskā ornitologu kongresā Berlīnē. 1920. g. martā iestājies kā asistents L. U. pie matem. un dabaszin. fak. zooloģijas katedras. 1922. g.

uzsāka lasīt specialas lekcijas mammalioloģijā un ornitoloģijā studentiem mežkopjiem. 1922. g. vasaras brīvlaiku izlietoja studijām Svinemindē un Ebersvaldē. 1923. g. vasaras brīvlaiku izlietoja ornitol. studijām Helgolandē. 1925. g. kopā ar Tērbatas Universitates pārzini aplūkojis Sāmsalu (ornitol.). 1925. g. nodibinājis Latvijas ornitoloģijas centrali. 1926. g. piedalijies VI Starptautiskā ornitologu kongresā Kopenhagenā. 1928. g. Leipcigas Ornitologu biedrībā ievēlēts par korespondējošo biedru. 1930. g. ievēlēts par privatdocentu. Uzsācis lasīt zooloģijas kursu studentiem mežkopjiem un lauksaimniekiem. Piedalijies VII Starptautiskā ornitologu kongresā Amsterdamā. 1934. g. piedalijies VIII Starptautiskā ornitologu kongresā Oksfordā. 1935. g. Ungārijas Karal. ornitoloģiskā institutā ievēlēts par korespondējošo biedru. Rasites (Rassitten) putnu pētīšanas stacija uzaicinājusi viņu nolasīt referatu par Latv. ornitol. centrales darbību un pētīšanas problemām. 1938. g. piedalijies IX Starpt. ornitologu kongresā Ruanā. Ievēlēts pie L. U. matem. un dabaszin. fakultates par docentu. Pārņēmis arī zooloģijas un salīdzin. anatomijas kursu lasīšanu studentiem mediķiem, veterinariem un farmaceitiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 403. lpp.): 9) Latvijas putni (kopā ar R. Sinātu). 1937, 341 lpp. 10) Die Lettl. Ornithol. Zentrale. Verh. VI S. O. K. Kopenhagen, 1926. 11) Latv. ornitol. centrales ziņojums. Daba 1927, 3. 12) Dzīvnieki latvju daiņās. LTD 1928, I, 193—216. 13) Par Latvijas faunu. Brēma Dzīvnieku valsts 32. sējumā, 1928, 12 lpp. 14) Austrumbaltijas apgabala mugurkaulaino saraksts (kopā ar Al. Grosu). Rīgas dabas pētnieku b-bas darbi 1929, 75 lpp. 15) Putni. Talsu novads I, 1935, 86—87. 16) Par Engures ezeru. DuZ 1937, 2. 17) Par Roņu salu. DuZ 1938, 4. 18) Latvijas dziedātāji putni. Latvijas zeme, daba un tauta II, 1937/38, 345—468. 19) Mūsu žurku sugas. JZ 1938, 252. 20) Ar ko varam līdzēt dabas pētīšanai un aizsardzībai. LK 1938, 224.

Bez tam vēl daži sīkāki ziņojumi avīzēs un žurnalos.

19. **Docents Aleksandrs Zāmelis,** dzimis 1897. g. 25. augustā Trikātas draudzē, Jaunvāles Norveļos, kā veterinarārsta un sabiedriska darbinieka Edvarda Zāmeļa un Minnas, dzim. Norviles dēls. 1935. g. docents. Latvijas Universitatē lasijis bez jau atzīmētiem (LUX, 394. lpp.) kursiem vēl specialo augu sistematiku, iedzimtības mācību, specialo ģenetiku un iedzimtības pētīšanas metodes. Vada kandidata darbus iedzimtības mācībā un ziedaugu morfoloģijā un sistematikā. Izglītības ministrijas rīkotos kursos vidusskolu skolotājiem pasniedzis augu morfoloģiju, ziedaugu sis-

tematiku un iedzimtības mācību. Rīgas radiofonā lasijis lekciju ciklus: ievads iedzimtības mācībā un mājkustoņu iedzimtība. Sniedzis ziņojumus Baltijas augu ģeografu savienības sanāksmēs Rīgā 1931. gadā un Kuresarē 1935. gadā. Biedrs sekojošās zinātniskās biedrībās: Latvijas Bioloģijas biedrībā (sekretars, viceprezidents, priekšnieks), Latvijas Ģeografijas biedrībā, Naturforscher-Verein zu Riga, Deutsche Botanische Gesellschaft, Societas Botanicorum Poloniae un The American Genetic Association. Latvijas Veselības veicināšanas biedrības Tautas dzīvā spēka pētīšanas instituta loceklis. Sākot ar 1931. gadu līdzredaktors Hāgā iespiestā iedzimtības žurnalā Resumptio Genetica.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 394—395): 13) Alchemilla Alechinii, species nova e Latvia descripta. LUBDR IV, 1929, 1930, 89—94. Kopā ar Argīnu Kvīti: Zur Verbreitung der Alchemilla-Arten in Lettland. LUBDR IV, (1929), 1930, 95—200. 15) Ein neuer Frauenmantel für das Ostbaltische Gebiet — Alchemilla pratensis Schmidt. LUBDR V, (1930), 1931, 193—194. 16) Два новых вида манжеток из Западной Сибири. Animadversiones systematicae ex Herbario Universitatis Tomskensis 1931, 3, 1—4. 17) Bedeutung der Genetik in der Systematik und Geographie der Pflanzen. Genetica XIII, 1931, 151—182. 18) Kopā ar Hermīni Auseklis: Ein schon von F_1 an konstanter Bastard — Viola arteficiosa Ausekl., erhalten durch Kreuzung von V. bosniaca Form. ♀ mit V. arvensis Murr. ♂ LUBDR VI, (1931), 1932, 95—121. 19) Fruchtende Lysimachia Nummularia L. in Lettland. LUBDR VI, (1931) 1932, 122. 20) Kopā ar Aleksandru Melderi: Pseudogamie bei der selbststerilen Veronica pinnata L. infolge der Bestäubung mit dem Pollen von Veronica longifolia L. LUBDR VI, (1931), 1932, 159—192. 21) Über Entstehung neuer Sippen durch Monogenesis. LUBDR VI, (1931), 1932, 193—202. 22) Key to the East Baltic Species of Alchemilla. LUBDR VIII, (1933), 1935, 113—126. 23) Studien über Monogenesis. Memoranda Soc. pro Fauna et Flora Fennica XII, (1935—1936), 1937, 156—158. 24) Alchemillae novae III. LBBR VII, 1937, 147—148. 25) Oikoloģiskās separacijas paralelisma piemēri Latvijas florā. DuZ 1938, 1, 17—20.

Popularzinātniski raksti Konversacijas vārdnīcā, Latviešu konversacijas vārdnīcā, Dabā, Dabā un Zinātnē, Brīvās Zemes ilustrētā pielikumā u. c., zinātnisku darbu referati Resumptio Genetica.

20. **Docents Verners Aleksandrs Zāns,** dzimis 1904. g. 15. jūlijā Valmieras apriņķa Vaidavas pagasta Podzēmes skolā, kur viņa tēvs bija skolotājs; māte dzim. Vernere. Pirmo izglītību ieguvis Umurgas draudzes skolā, kur tēvs vēlāk bija draudzes skolotājs. Pēc tam no 1916. līdz 1918. g. mācijies Limbažu pilsētas skolā, tad Limbažu un vēlāk valsts vidusskolā, kuru pabeidzis 1922. g. Pēc vidusskolas absolvēšanas studējis dabaszinātnes Latvijas Uni-

versitatē. 1927. g. 1. jūlijā ievēlēts par subasistentu L. U. ģeoloģijas institutā. 1929. g. ar fakultates pabalstu piedalijies ģeoloģiskos kursos Berlīnē, bez tam vairākās specialās ģeoloģiskās ekskursijās Igaunijā, Somijā, Polijā. 1933. g. beidzis L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultati ar dabaszinātņu kandidata gradu. 1933./34. m. g. darbojies par ģeografijas skolotāju Rīgas Skolotāju institutā. Laikā no 1934. līdz 1935. gadam izpildijis obligatorisko aktivo kara klausību 5. Cēsu kājnieku pulkā. 1935. g. 1. novembrī ievēlēts par jaunāko asistentu pie L. U. ģeoloģijas un paleontoloģijas katedras. 1936./37. g. kā Kulturas fonda stipendiats komandēts papildināties vispārīgā un kvartarā ģeoloģijā Helsinku Universitatē pie prof. Dr. M. Sauramo un Stokholmas Ģeochronoloģiskā institutā pie prof. Dr. G. De Geera. Strādājis Somijas ģeoloģiskā komisijā, 1936. g. vasarā piedalīdamies ģeoloģiskos pētijumos Somijas Laplandē. 1937. g. iesniedzis fakultatei habilitacijas darbu „Das letztinterglaziale Portlandia-Meer des Baltikums" un ar tā paša gada 5. maiju apstiprināts par privatdocentu pie L. U. ģeoloģijas un paleontoloģijas katedras. No 1938. g. 1. decembra docents; lasa vispārīgo ģeoloģiju dabaszinātniekiem, ģeoloģiju inženieriem un lauksaimniekiem, kvartarģeoloģiju u. c. specialkursus, vada specialos praktiskos darbus, seminaru un kandidatu darbus ģeoloģijā. Zāns darbojies šādās zinātniskās un citās organizacijās: Latvijas Ģeoloģijas biedrībā (sekretars 1937.—1939.), Latvijas Ģeografijas biedrībā, piedalīdamies ar referatiem L. ģeografijas konferencēs, Latvijas Bioloģijas biedrībā, studentu vienībā „Austrums" No ārzemju zinātniskām biedrībām ir biedrs Geologiska Föreningen i Stockholm un Suomen Geologinen Seura Helsinkos. 1936. gadā piedalijies 19. ziemeļvalstu dabaszinātnieku sanāksmē Helsinkos. 1937.—1939. g. darbojies kā pieaicināts lietpratējs Zemes bagātību pētīšanas komitejā pie Finansu ministrijas un, sākot ar 1939. g., Zemes bagātību pētīšanas institutā. Kopš 1927. g. ir Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks, kur raksta vispārīgo un Latvijas ģeoloģiju. 1930. gadā saņēmis Kr. Barona prēmiju par darbu „Osi un sengultnes Limbažu apkārtnē" un 1933. gadā to pašu prēmiju par darbu „Diluvialā ledus pēdējās kustības Latvijā" (manuskripts).

Iespiestie darbi: 1) Isoëtes L. Daba 1924, 2, 16—20. 2) Par mūsu ezeru izcelšanos. Daba 1926, 7/8, 211—222. 3) Osi un citi diluvialie veidojumi Limbažu apkārtnē. ĢR III/IV, 1934, 90—114. 4) Kvartarie veidojumi Liepājas ap-

kārtnē. ĢR III/IV, 1934, 26—28 (4. Latv. Ģeogr. konferencē nolasītā referata kopsavilkums). 5) Snoraju oss Dobeles apkārtnē un Zemgales līdzenuma malas josla. Raksti par Kurzemi 1935, 73—85. 6) Glacialās skrambas un frikcijas parādības Latvijas pamatiežos. ĢR V, 1935, 63—82. 7) Daži dziļākie zemes urbumi Latvijā. DuZ 1935, 4, 101—108. 8) Kopā ar A. Dreimani: Ein Fund von Portlandia arctica Gray. in Lettland. LBBR V, 1935, 67—75. 9) Das letztinterglaziale Portlandia-Meer des Baltikums. Comptes Rendus de la Société géologique de Finlande, Helsinki, 1936, IX, 231—250 un 1 tab. 10) Leduslaikmets un pēcleduslaikmets Latvijā (kvartarā formacija). Rakstu krājumā Latvijas zeme, daba un tauta I, 1937², 74—159.

Bez tam raksti par vispārīgo un Latvijas ģeoloģiju A. Gulbja izdodamā Latviešu konversacijas vārdnīcā, vairāki popularzinātniski raksti žurnalos Daugava, Daba, Daba un Zinātne, Ekskursants, un dienas laikrakstos, recenzijas žurnalā Daba u. c.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Voldemārs Andersons,** dzimis 1905. g. 27. oktobrī Gomeļā. Tēvs Žanis Gustavs, dzim. 1879. g. Kurzemē, Kuldīgas apr., leišu pierobežā kā muižas kalpa dēls, no 1923. g. strādā Latvijā kā mežzinis. Māte Anna (dzim. Juškevice), baltkrieviete, dzimusi 1885. gadā Minskā. 1914. gadā V Andersons iestājies Gomeļas ģimnazijā. 1918. gadā lielinieku valdība ģimnaziju likvidējusi. No šī brīža līdz 1922. g. novembrim skolu nav apmeklējis. 1922. g. novembrī, pārnākot Latvijā, radusies iespējamība apmeklēt un beigt vidusskolu. Beidzis Binca krievu (vēlāk žīdu) privatu vidusskolu Rīgā. 1925. gadā iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā; 1929. g. pavasara sesijā izturējis akademiskus gala pārbaudijumus. Tai pašā gadā iestājies inženierzinātņu fakultates inženierzinātņu nodaļā. 1933. gadā, īsi pirms aiziešanas kara dienestā, iesniedzis matematikas un dabaszinātņu fakultatei habilitacijas darbu „Daži papildinājumi hiperkomplekso skaitļu teorijai" 1934. gadā ievēlēts par privatdocentu un sākot ar šo gadu nolasijis matematikas nodaļas studentiem vairākus neobligatus kursus par skaitļu teorijas un algebras jautājumiem. Sākot ar 1935. gadu ir matematikas un fizikas skolotājs Gulbenes Valsts komercskolā un arodskolā, ir Latvijas Sarkanā Krusta, Latvijas Bērnu palīdzības biedrības un Latvijas Aerokluba biedrs un L. S. C. O. 4. aviacijas skautu vienības priekšnieks.

2. **Privatdocents Georgs Baumanis,** dzimis 1896. g. 15. maijā Salaspilī. Tēvs Reinis, māte Elvīra, dzim. Švalbe, latvieši. 1930. ga-

dā ievēlēts par privatdocentu. Plašākas ziņas sk. LUX, 395. lpp. 1935. gadā viņam piešķirta Krišjāņa Barona prēmija.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 395. lpp.): 7) Meteoroloģiskie novērojumi Ogrē 1929. g. vasarā. Daba 1930, 1. 8) Ik stundas relativa mitruma, tvaika spiediena un piesātināšanas deficita vērtības Rīgā 1925. un 1926. g. L. U. Met. I. darbi 15. 9) Jaunākie uzskati par klimata maiņām. Dg 1930, 6, 722—728. 10) Pirmie Latvijas gaismas klimata pētījumi. GR 1935, V, 44—62. 11) Rasas rašanās un mērīšanas jautājumi. LM 1936, 9, 450—455. 12) Photographische Aufnahme einer Blitzkugel in Riga. MetZ 1937, 5. 13) Ilglaicīgi laika pareģojumi. DuZ 1938, 1, 3—9. 14) Apmākšanās apstākļi Latvijā. GR 1938, VI, 76—93. 15) Latv. Univ. Meteoroloģijas observatorijas novērojumu desmit gadu (1926.—1930. un 1931.—1935.) pārskats. GR 1938, VI, 145—163. 16) Meteoroloģija un klimatoloģija. DuZ 1939, 1, 22—23. 17) Latvijas klimats. Daba, zeme un tauta 1936 un 1937, I. 18) Raksti meteoroloģijā un klimatoloģijā Latv. konversacijas vārdnīcā.

3. **Privatdocents Ernests Fogels,** dzimis 1910. gada 12. oktobrī Nīgrandas Līdzībās. Viņa tēvs Krists un māte Trīne, dzim. Freimane, bija muižas kalpi. 1924. g. beidzis Rīgas pils. 11. pamatskolu un 1928. g. Rīgas pils. II ģimnaziju. Studējis matematiku Latvijas Universitatē no 1928. g. līdz 1933. g., kad ieguvis cand. math. gradu un godalgu par darbu „Telpas ruletes" 1935. g. atstāts pie matematikas un dabaszinātņu fakultates sagatavoties zinātniskai darbībai un 1937. g. ievēlēts par privatdocentu pie matematikas katedras. 1938. g. viņam piešķirts zinātnisks komandējums uz Kembridžu papildināties analitiskā skaitļu teorijā.

Iespiestie darbi: 1) Dažas ievērojamas skaitļu teorijas problemas. IMM 1938, I. 2) Über die Möglichkeit einiger diophantischer Gleichungen 3. und 4. Grades in quadratischen Körpern. Comm. math. helvetici 1938, X, 3, 263—269. 3) Some impossible Diophantine equations in the form of $x^4+Ay^4=z^2$. LUR mat. III, 2, 67—74. 4) The general rational solution of the equation $ax^2-by^2=z^3$. American Journal of Mathematics 1938, 60, 734—736.

Sakārtojis iespiešanai prof. E. Lejnieka algebras un skaitļu teorijas lekcijas (Prof. E. Lejnieks. Augstākā algebra. Rīgā, 1936, 158 lpp. Prof. E. Lejnieks. Skaitļu teorija. Rīgā, 1936, 289 lpp.).

4. **Privatdocents Jānis Fridrichsons,** dzimis 1906. g. Tukuma apr. Vecsātu muižā kā galdnieka Kārļa un viņa sievas Annas, dzim. Dunsdorfas, dēls. Pamatskolu apmeklējis Tallinā, kur ģimene pāriet 1910. g. 1920. g. atgriezies Latvijā un 1921. g. iestājies vidusskolā, kuru beidzis 1925. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā, kuru beidz 1933. g. 1927. g. ievēlēts par subasistentu pie fizikas kated-

ras, 1934. g. par jaunāko asistentu, 1936. g. par asistentu un 1938. g. par vecāko asistentu pie tās pašas katedras. 1929. g. saņēmis Polijas Izglītības ministrijas stipendiju un strādājis Varšavas Universitates eksperimentalās fizikas institutā. 1930. g. saņēmis šo stipendiju otro reizi un turpinājis strādāt minētā institutā līdz 1931. g. No 1930. g. ir Poļu fizikas biedrības biedrs. Ievēlēts 1939. gadā par privatdocentu pie fizikas katedras.

Iespiestie darbi: 1) Über die Resonanzstrahlung des Mangandampfes. ZPhys 1930, 64, 43. 2) Weitere Untersuchungen über die Resonanzstrahlung des Mangandampfes. ZPhys 1931, 68, 550. 3) Sur le spectre de resonance de la vapeur du soufre. CR Acad. des Sc. Paris 1931, 192, 737. 4) Über die Resonanzstrahlung des Schwefeldampfes. ZPhys 1931, 70, 463. 5) O fluorescencji pary manganu. CR Soc. Pol. de Phys. 1931, 5, 337. 6) Untersuchungen über die Fluoreszenstrahlung des Mn-dampfes. Bul. Acad. Pol. 1931, 69. 7) Kopā ar Fr. Freiju. Zur Strahlen- und Wellenoptik. PhysZ 1934, 24, 1012.

5. **Privatdocents Emanuels Donats Fridrichs Jānis Grinbergs,** dzimis 1911. gada 25. janv. Pēterpilī, Krievijā. Viņa tēvs, vēlākais Krievijas latv. lut. draudžu bīskaps Jānis Grinbergs, māte Merija, dzim. Grosvalde. Pamatskolu E. Grinbergs apmeklējis divas nedēļas Krievijā; 1924. g. iestājies I valsts ģimnazijā Rīgā, 1927. g. rudenī kā Latvijas valsts stipendiats pārgājis Turkuenas licejā, Francijā. 1929. g. ieguvis pirmo vietu Francijas vidusskolu sacensībā matematikā. Liceju beidzis 1930. g. jūlijā, Lilles Universitatē ieguvis matematikas un filozofijas bakalaura gradu. 1930. g. rudenī iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā. 1932./33. un 1933./34. māc. gadā iesniedzis godalgotus sacensības darbus: „Daži pētijumi par telpas ruletēm" un „Pārskats par dažiem pētijumiem trešās pakāpes nenoteikto vienādojumu atrisināšanā" 1934. g. okt. ieguvis pirmo zinātnisko gradu un novembrī atstāts gatavoties zinātniskai darbībai. No 1935. g. janv. līdz 1936. g. jūn. kā nel. Kr. Morberga fonda stipendiats bijis skolēns ārzemnieks Augstākā normalskolā Parīzē. 1937. g. febr. habilitējies pie matematikas katedras ar darbu „Par n dimensiju Euklida telpas līknēm" 1935. g. apr. Latvijas matematisko zin. darbinieku kongresā nolasijis referatu un 1936. g. jūl. piedalijies VIII Starptautiskā matematiķu kongresā Oslo. No 1934. g. jūn. līdz 1935. g. janv. strādājis Finansu ministrijas Valsts saimniecības departamenta apdrošināšanas nodaļā.

Iespiestie darbi: 1) Dažas transformacijas elementarā ģeometrijā. Mat. zin. darb. kongr. 1935. g. 25. un 26. apr. nolas. referati. 1936, 21—36. 2) Über die Bestimmung von zwei speziellen Klassen von Eilinien. Math. Zeitschr. Berlin 1936, 42, 1, 51—57.

6. **Privatdocents Oto Pēteris Grotans,** dzimis 1901. g. 21. jūlijā Jēkabpils apriņķa Biržu pagasta Dambrānu mājās kā saimnieka Jāņa un viņa sievas Annas, dzim. Dambrānes, dēls. Laikā no 1908. līdz 1922. g. apmeklējis Salas pagasta skolu, Jēkabmiesta tirdzniec. skolu, Kļinas realskolu un Latviešu jaunatnes savienības vidusskolu Rīgā, ko beidzis 1922. g. jūnijā pēc realskolas tipa. No 1922. g. rudens semestra studējis Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultatē un pilnu kursu nobeidzis 1932. g. 7. oktobrī, iegūdams dabaszinātņu kandidata gradu ar atzīmi „ļoti sekmīgi" No 1929. g. 1. janvara līdz 1934. g. 31. augustam strādājis L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultatē par subasistentu. 1937. g. 5. maijā ievēlēts par privatdocentu pie salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas katedras.

Iespiestie darbi: 1) Graduelle Gesetzmäßigkeit des Regenerationstempos der Kiemenblättchen beim Axolotl (Amblystoma mexicanum Cope). Bull. Soc. Biol. de Lettonie 1933, 3, 65—86. 2) Graduelle Gesetzmäßigkeit des Regenerationstempos der Kiemen beim Axolotl (Amblystoma mexicanum Cope). Acta Zoologica, Stockholm 1934, 15, 215—259. 3) The Processes of Involution in the Gills of the Axolotl (Amblystoma mexicanum Cope). Bull. Soc. Biol. de Lettonie 1934, 4, 1—16. 4) Microscopical Anatomy of the Involution of the Branchial Bars of Amphibia. Bull. Soc. Biol. de Lettonie 1936, 6, 79—94. 5) Anatomie microscopique de l'involution des troncs branchiaux des Amphibiens. Arch. d'Anat. d'Histol. et d'Embr. Strasbourg 1938, 25, 1—64, kā arī zinātniska satura raksti žurnalā Daba un zinātne un Sējējs.

7. **Privatdocents Pauls Putniņš,** dzimis 1903. g. 14. jūlijā Rīgā, Indriķa un Ellas, dzim. Faulbaumas, dēls. 1911. g. iestājies Rīgas Nikolaja ģimnazijā, kuru apmeklējis līdz 1915. g., kad kopā ar vecākiem aizbraucis uz Krieviju. Dažus mēnešus apmeklējis Samaras I ģimnaziju, tanī pašā gadā viņš aizbraucis uz Kroļevecu (Černigovas guberņā), kur līdz 1918. gadam apmeklējis ģimnaziju. 1918. g. aizbraucis uz Odesu, kur mācijies ar lielākiem pārtraukumiem VII ģimnazijā. 1923. g. atgriezies Latvijā un 1924. gada februarī iestājies Rīgas pilsētas krievu vidusskolā, ko beidzis tanī pašā gadā, jūnijā. 1924. gada rudenī iestājies Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultatē; 1932. gada martā ieguvis matematikas zinātņu kandidata gradu. 1926. g. Putniņš ievē-

tronomijā. Kā Kr. Morberga fonda stipendiats S. Slaucītājs no 1937. g. 18. janvara līdz 1. septembrim zinātnisku studiju nolūkā bijis Zviedrijā, kur Zviedrijas Zinātņu akademijas Stokholmas observatorijā tuvāk iepazinies ar dažām astrofizikas problemām, īpaši zvaigžņu fotometrijā un spektrografijā, strādājot pie prof. B. Lindblada. Sākot ar 1924. gadu vada studentu praktiskos darbus vispārīgajā astronomijā, un pēc ievēlēšanas par privatdocentu lasa astronomijas vēsturi un zvaigžņu fotometriju un spektroskopiju. Laikā no 1934. g. 1. jūlija līdz 1936. g. 1. jūlijam S. Slaucītājs bijis privatdocentu un asistentu pārstāvis fakultates padomē. 1929. g. vasarā un rudenī izpildijis Baltijas ģeodetiskās komisijas uzdevumā astronomiskus mērijumus Rīgas Astronomiskās observatorijas ģeografiskā garuma noteikšanai un saistītu garumu noteikšanas darbu veikšanai komandēts kā Latvijas novērotājs uz Tallinu. 1933. g. rudenī piedalijies starptautiskos ģeografiskā garuma noteikšanas darbos. S. Slaucītājs ir Matematisko zinātņu darbinieku biedrības valdes loceklis un Latvijas Jachtkluba biedrs. No 1926. g. darbojies presē (Rīgas Ziņas, Brīvā Zeme u. c., kā arī žurnalos Daba, Daugava, Daba un zinātne), rakstot par dažādiem astronomiskiem jautājumiem, un ir Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks. 1927. g. par studentu sacensības darbu praktiskajā astronomijā ieguvis I godalgu. S. Slaucītājs ir Société astronomique de France biedrs.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Kosmografija vidusskolām. Sarakstīta kopā ar vecāko docentu A. Libertu. 1936, 185 lpp. (sarakstijis 109 lpp.).

B. Zinātniski raksti: 2) Die Längenbestimmung in Riga und Tallinn. Sonderveröffentlichung der Baltischen geodätischen Kommission, Helsinki 1932, 2, 47—76. 3) Die Bestimmung der Länge der Universitäts Sternwarte zu Riga und Längendifferenz Riga-Tallinn. L. U. Astronomiskās observatorijas raksti, Helsinki, 1933, 2, 80 lpp. 4) Astronomisko pulksteņu korekcijas noteikšana pēc ritmiskajiem laika signaliem. MKV 1932, 10—12, 101—106; 1933, 1—3, 5—11; 1933, 4—6, 41. 5) Latvijas Valsts trigonometriskā tīkla I kl. punktu Aldari, Viņķi (Daugavgrīvas bāka, Kuiviži) ģeografiskās koordinatas. MKV 1934, 9—10, 117—123; 1934, 11—12, 152—157.

C. Pārējie darbi — lielākie populari zinātniskie raksti: 6) Kamills Flammarions (1824—1925). Daba 1926. 7) Neatrisinātas problemas Saules sistemā. Daba 1927 8) Laiks un tā noteikšana. Daba 1927; 1928. 9) Ko zinam par Marsu. Dg 1928. 10) Kosmogoniskās hipotezes. Daba 1929. 11) Ceļojumu iespējamība pasaules telpā. Dg 1929. 12) Vai atrasta devītā Saules sistemas planeta. Dg 1930. 13) Lielā Lāča zvaigznājs un tā apkaime. DuZ 1935. 14) Kalendara reformas. DuZ 1936.

6—8 tab. 17) Einiges zur Kenntnis der brasilianischen Batrachospermen. Hedwigia, Dresden 1931, LXXI, 78—87, 1—2 tab. 18) Le genre Pleurodiscus doit-il être maintenu? Rev. Algologique, Paris 1932, VI, 137—146. 19) Algae. Botanische Ergebnisse der Deutschen Zentralasien-Expedition. Fedde's Repertorium 1932, XXXI, 4—19, 1 tab. 20) Untersuchungen über die Rhodophyceen des Süßwassers III. Arch. f. Protistenk. Jena 1933, 80, 357—366, 12—13 tab. 21) Beitrag zur Algenflora Lettlands I. LUBDR 1934, VII, 25—86. 22) Die Batrachospermaceen und Lemaneaceen Finnlands. Mem. Soc. Fauna et Flora Fennica, Helsingforsiae 1932—33, 9, 139—141. 23) Untersuchungen über die Rhodophyceen des Süßwassers IV—VI. Beih. Bot. Centralbl., Dresden 1934, LII, 173—192. 24) Die Flechte Coenogonium nigrum (Huds.) Zahlbr. und ihre Gonidie. LUBDR 1935, VIII, 21—44, 1 tab. 25) Trentepohlia annulata Brand. LUBDR 1935, VIII, 49—58. 26) Algae. Symbolae sinicae. Wien 1937, I, 1—106, 1—3 tab. 27) Süßwasseralgen aus Griechenland und Kleinasien. Hedwigia, Dresden 1937, 77, 15—70, 1—3 tab. 28) Die Süßwasserrhodophyceen der Deutschen Limnologischen Sunda-Expedition. Arch. f. Hydrobiologie, Suppl., Stuttgart XV, 603—637, 29—35 tab. 29) Die phylogenetischen Entwicklungsrichtungen bei den Protisten. ABL 1938, VIII, 1—26. 30) Versuch einer systematischen Einteilung der Bangioideen oder Protoflorideen. LUBDR 1939, XI/XII, 23—34. 31) Beitrag zur Algenflora Lettlands II. LUBDR 1939, XI/XII, 35—169, 1—11 tab.

Bez tam popularzinātniski raksti Līdumā (1918), žurnalos Daba (1924, 1926) un Daba un zinātne (1934, 1936, 1938, 1939), rakstu krājumā Latvijas zeme, daba, tauta (1936), kā arī Latviešu konversacijas vārdnīcā.

9. **Privatdocents Sergejs Slaucītājs,** dzimis 1902. gada 6. novembrī Vidzemē, Valkas apr. Jaunlaicenes pag. Majora skolā, tautskolotāja ģimenē. Tēvs Jānis, dzimis 1866. g. 6. septembrī, tagad pensionēts skolotājs, māte Emīlija, dzim. Bērzone, dzimusi 1870. g. 17. septembrī. Pirmizglītību S. Slaucītājs ieguvis tēva vadītajā pamatskolā, vidējo Valkas realskolā un Alūksnes vidusskolā, kuru nobeidzis 1921. gadā, iegūdams gatavības apliecību. 1921. gadā iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā, studējis astronomiju un 1931. g. pavasarī nobeidzis kursu ar matemat. zin. kand. gradu. 1924. g. S. Slaucītājs ievēlēts par subasistentu pie praktiskās astronomijas katedras un Astronomiskās observatorijas, kur nepārtraukti strādā līdz šim laikam. No 1931. g. 1. jūlija viņš atstāts uz 1 gadu pie Astronomiskās observatorijas gatavoties zinātniskai darbībai un ievēlēts par jaunāko asistentu, 1932. g. 1. dec. par asistentu un 1936. g. no 1. jūlija par vecāko asistentu. 1935. g. pavasarī S. Slaucītājs iesniedzis habilitacijas darbu „Izejas dati un grafiska metode astron. pulksteņu gājiena noteikšanai" un ieguvis venia legendi tiesības astronomijā; tā paša gada 20. maijā viņš apstiprināts par privatdocentu praktiskajā as-

lēts par subasistentu, 1934. g. par jaunāko asistentu un 1936. g. par asistentu pie meteoroloģijas katedras. 1938. g. Putniņam piešķīra nel. Kr. Morberga fonda stipendiju zinātniskām studijām ārzemēs. No 1938. g. 12. februara līdz 23. novembrim strādājis laika pareģošanā Vīnes meteoroloģiskā centralē (Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik). 1939. gadā ievēlēts par privatdocentu.

Iespiestie darbi: 1) Der Bogen von Parry und andere unechte Berührungsbogen des gewöhnlichen Ringes. MetZ 1934, 51, 321. 2) Über die Gleichgewichtslage atmosphärischer Eisprismen mit horizontaler Hauptachse und über die Bedeutung von Prismenaggregaten. MetZ 1936, 53, 478.

8. **Privatdocents Heinrichs Leonhards Skuja,** dzimis 1892. g. 8. septembrī Majoros, Rīgas Jūrmalā kā galdnieku meistara un gruntnieka Kriša un mātes Lizetes, dzim. Ormanes, ceturtais bērns. Pēc vietējās Labdarības biedrības skolas beigšanas devies ar kādu latvju burinieku ilgākā braucienā līdz Vakarindijai un Meksikai. 1910.—12. g. mācijies Latvijas vidusskolas vakara kursos Rīgā. Pēc tam devies vēl reiz pāri okeanam un kājām apceļojis daļu Zviedrijas, Vācijas un Holandes. Pasaules karam izceļoties, aizbraucis uz Baku. Atgriezies Latvijā un 1920. g. janvarī ieskaitīts Armijas virspavēlnieka štaba techniskā daļā par zīmētāju. 1922. g. janvarī iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā par brīvklausītāju. Tā paša gada rudenī ar darbu „Mērsraga-Ragaciema piekrastes algu flora" studentu darbu konkursā ieguvis pirmo godalgu. Oktobrī ar Dekanu padomes lēmumu immatrikulēts. Studiju laikā izpildijis palīgasistenta pienākumus pie botanikas katedras. Dabaszinātņu nodaļu beidzis ļoti sekmīgi 1929. g. maijā, kad arī ievēlēts par jaunāko asistentu, bet sākot ar 1930./31. māc. gadu par normalasistentu; no 1932./33. m. g. vecākais asistents. 1935. g. rudenī habilitējies pie augu morfoloģijas un sistematikas katedras, kur kā privatdocents lasa izvēlētas nodaļas no protistoloģijas. Par pētijumiem algoloģijā saņēmis Kulturas fonda un Kr. Barona komitejas prēmijas. Piedalijies II Fennobaltijas augu ģeografu sanāksmē 1930. g. jūnijā Helsinkos.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 400. lpp.): 13) Zur Verbreitung und Ökologie von Hildenbrandia rivularis (Liebm.) Bréb. in Lettland. LUR mat. XIV, 659—672. 14) Süßwasseralgen von den westestnischen Inseln Saaremaa und Hiiumaa. LUBDR 1929, IV, 1—76, 1—3 tab. 15) Die Algenflora der Insel Moritzholm. Arb. Naturforsch. Ver. Riga, N. F. XIX, 1—20, 1 tab. 16) Untersuchungen über die Rhodophyceen des Süßwassers I—II. Arch. f. Protistenk. Jena 1931, 74, 297—308,

6—8 tab. 17) Einiges zur Kenntnis der brasilianischen Batrachospermen. Hedwigia, Dresden 1931, LXXI, 78—87, 1—2 tab. 18) Le genre Pleurodiscus doit-il être maintenu? Rev. Algologique, Paris 1932, VI, 137—146. 19) Algae. Botanische Ergebnisse der Deutschen Zentralasien-Expedition. Fedde's Repertorium 1932, XXXI, 4—19, 1 tab. 20) Untersuchungen über die Rhodophyceen des Süßwassers III. Arch. f. Protistenk. Jena 1933, 80, 357—366, 12—13 tab. 21) Beitrag zur Algenflora Lettlands I. LUBDR 1934, VII, 25—86. 22) Die Batrachospermaceen und Lemaneaceen Finnlands. Mem. Soc. Fauna et Flora Fennica, Helsingforsiae 1932—33, 9, 139—141. 23) Untersuchungen über die Rhodophyceen des Süßwassers IV—VI. Beih. Bot. Centralbl., Dresden 1934, LII, 173—192. 24) Die Flechte Coenogonium nigrum (Huds.) Zahlbr. und ihre Gonidie. LUBDR 1935, VIII, 21—44, 1 tab. 25) Trentepohlia annulata Brand. LUBDR 1935, VIII, 49—58. 26) Algae. Symbolae sinicae. Wien 1937, I, 1—106, 1—3 tab. 27) Süßwasseralgen aus Griechenland und Kleinasien. Hedwigia, Dresden 1937, 77, 15—70, 1—3 tab. 28) Die Süßwasserrhodophyceen der Deutschen Limnologischen Sunda-Expedition. Arch. f. Hydrobiologie, Suppl., Stuttgart XV, 603—637, 29—35 tab. 29) Die phylogenetischen Entwicklungsrichtungen bei den Protisten. ABL 1938, VIII, 1—26. 30) Versuch einer systematischen Einteilung der Bangioideen oder Protoflorideen. LUBDR 1939, XI/XII, 23—34. 31) Beitrag zur Algenflora Lettlands II. LUBDR 1939, XI/XII, 35—169, 1—11 tab.

Bez tam popularzinātniski raksti Līdumā (1918), žurnalos Daba (1924, 1926) un Daba un zinātne (1934, 1936, 1938, 1939), rakstu krājumā Latvijas zeme, daba, tauta (1936), kā arī Latviešu konversacijas vārdnīcā.

9. **Privatdocents Sergejs Slaucītājs,** dzimis 1902. gada 6. novembrī Vidzemē, Valkas apr. Jaunlaicenes pag. Majora skolā, tautskolotāja ģimenē. Tēvs Jānis, dzimis 1866. g. 6. septembrī, tagad pensionēts skolotājs, māte Emīlija, dzim. Bērzone, dzimusi 1870. g. 17. septembrī. Pirmizglītību S. Slaucītājs ieguvis tēva vadītajā pamatskolā, vidējo Valkas realskolā un Alūksnes vidusskolā, kuru nobeidzis 1921. gadā, iegūdams gatavības apliecību. 1921. gadā iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā, studējis astronomiju un 1931. g. pavasarī nobeidzis kursu ar matemat. zin. kand. gradu. 1924. g. S. Slaucītājs ievēlēts par subasistentu pie praktiskās astronomijas katedras un Astronomiskās observatorijas, kur nepārtraukti strādā līdz šim laikam. No 1931. g. 1. jūlija viņš atstāts uz 1 gadu pie Astronomiskās observatorijas gatavoties zinātniskai darbībai un ievēlēts par jaunāko asistentu, 1932. g. 1. dec. par asistentu un 1936. g. no 1. jūlija par vecāko asistentu. 1935. g. pavasarī S. Slaucītājs iesniedzis habilitacijas darbu „Izejas dati un grafiska metode astron. pulksteņu gājiena noteikšanai" un ieguvis venia legendi tiesības astronomijā; tā paša gada 20. maijā viņš apstiprināts par privatdocentu praktiskajā as-

tronomijā. Kā Kr. Morberga fonda stipendiats S. Slaucītājs no 1937. g. 18. janvara līdz 1. septembrim zinātnisku studiju nolūkā bijis Zviedrijā, kur Zviedrijas Zinātņu akademijas Stokholmas observatorijā tuvāk iepazinies ar dažām astrofizikas problemām, īpaši zvaigžņu fotometrijā un spektrografijā, strādājot pie prof. B. Lindblada. Sākot ar 1924. gadu vada studentu praktiskos darbus vispārīgajā astronomijā, un pēc ievēlēšanas par privatdocentu lasa astronomijas vēsturi un zvaigžņu fotometriju un spektroskopiju. Laikā no 1934. g. 1. jūlija līdz 1936. g. 1. jūlijam S. Slaucītājs bijis privatdocentu un asistentu pārstāvis fakultates padomē. 1929. g. vasarā un rudenī izpildijis Baltijas ģeodetiskās komisijas uzdevumā astronomiskus mērijumus Rīgas Astronomiskās observatorijas ģeografiskā garuma noteikšanai un saistītu garumu noteikšanas darbu veikšanai komandēts kā Latvijas novērotājs uz Tallinu. 1933. g. rudenī piedalijies starptautiskos ģeografiskā garuma noteikšanas darbos. S. Slaucītājs ir Matematisko zinātņu darbinieku biedrības valdes loceklis un Latvijas Jachtkluba biedrs. No 1926. g. darbojies presē (Rīgas Ziņas, Brīvā Zeme u. c., kā arī žurnalos Daba, Daugava, Daba un zinātne), rakstot par dažādiem astronomiskiem jautājumiem, un ir Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks. 1927. g. par studentu sacensības darbu praktiskajā astronomijā ieguvis I godalgu. S. Slaucītājs ir Société astronomique de France biedrs.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Kosmografija vidusskolām. Sarakstīta kopā ar vecāko docentu A. Libertu. 1936, 185 lpp. (sarakstijis 109 lpp.).

B. Zinātniski raksti: 2) Die Längenbestimmung in Riga und Tallinn. Sonderveröffentlichung der Baltischen geodätischen Kommission, Helsinki 1932, 2, 47—76. 3) Die Bestimmung der Länge der Universitäts Sternwarte zu Riga und Längendifferenz Riga-Tallinn. L. U. Astronomiskās observatorijas raksti, Helsinki, 1933, 2, 80 lpp. 4) Astronomisko pulksteņu korekcijas noteikšana pēc ritmiskajiem laika signaliem. MKV 1932, 10—12, 101—106; 1933, 1—3, 5—11; 1933, 4—6, 41. 5) Latvijas Valsts trigonometriskā tīkla I kl. punktu Aldari, Viņķi (Daugavgrīvas bāka, Kuiviži) ģeografiskās koordinatas. MKV 1934, 9—10, 117—123; 1934, 11—12, 152—157.

C. Pārējie darbi — lielākie populari zinātniskie raksti: 6) Kamills Flammarions (1824—1925). Daba 1926. 7) Neatrisinātas problemas Saules sistemā. Daba 1927 8) Laiks un tā noteikšana. Daba 1927; 1928. 9) Ko zinam par Marsu. Dg 1928. 10) Kosmogoniskās hipotezes. Daba 1929. 11) Ceļojumu iespējamība pasaules telpā. Dg 1929. 12) Vai atrasta devītā Saules sistemas planeta. Dg 1930. 13) Lielā Lāča zvaigznājs un tā apkaime. DuZ 1935. 14) Kalendara reformas. DuZ 1936.

10. **Privatdocente Olga Trauberga,** dzimusi 1894. g. 8. septembrī Ēveles pagasta Činčos. Tēvs Gusts, māte Kristīne, dz. Blauberga, lauku māju īpašnieki. Plašākas ziņas sk. LUX, 403—404. Zinātniskos komandējumos bijusi 1929. g. Italijā, 1930. g. Vīnē un Berlīnē, 1937. g. Zviedrijā, Norveģijā un Dānijā. 1938. gadā ievēlēta par privatdocenti pie sistematiskās zooloģijas katedras.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Praktiskie darbi zooloģijā studentiem. 1933, 116 lpp. 2) Zooloģija vidusskolām (līdzstrādniece). 1938, 206 lpp.

B. Raksti žurnalos: 3) Beitrag zur Kenntnis einiger in Lettland vorkommender Arten der Gattungen Lithobius und Geophilus. LUR XX, 1929, 31—70. 4) Einige für Lettland neue Arten der Gattungen Geophilus und Clinopodes, nebst einigen Bemerkungen über die Variabilität von Lithobius forficatus Linné. FZeH 1932, IV, 1, 6—12. 5)Ein Hermaphroditismusfall bei Rana temporaria L. ASBLat 1933, III, 87—91. 6) Latvijas zemākie dzīvnieki. Latvijas zeme, daba, tauta 1936, 577—640.

11. **Privatdocents Staņislavs Vasiļevskis,** dzimis 1907. g. 20. jūlijā Ilūkstes apr. Laucesas pag. Jeruzalemes mājās, kur tēvs nodarbojās ar moderniecību, māte dzim. Zacharevska. 1916. gadā tēvs krita vācu gūstā un tur nomira. Vasiļevskis no 1917. gada rudens līdz 1919. g. pavasarim mācijies Daugavpils ģimnazijā. 1920./21. gadā apmeklējis krievu realskolu Daugavpilī, latviešu vidusskolai nodibinoties tajā iestājies 1921. gada rudenī un to beidzis 1926. g. 1926. gada rudenī iestājies Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas zinātņu nodaļas astronomijas grupā. 1930. gadā ieguvis pirmo godalgu par studentu sacensības darbu praktiskā astronomijā; 1932. gada maijā ieguvis matematikas zinātņu kandidata gradu. No 1928. g. 1. jūlija līdz 1933. g. 1. oktobrim bijis par subasistentu astronomiskā observatorijā un pēc tam, līdz 1936. gada 1. augustam, par ārštata jaunāko asistentu observatorijā un jūras astronomijas skolotāju Liepājas jūrskolā. No 1936. g. 1. augusta līdz 1937. g. 1. novembrim Vasiļevskis ir jaunākais asistents un pēc tam asistents; 1938./39. m. g. viņš ir privatdocentu un asistentu pārstāvis fakultates padomē. Par privatdocentu ievēlēts 1939. gadā.

Iespiestie darbi: 1) Momentu atzīmēšanas kļūda astronomiskos novērojumos. MKV 1934, 14. 2) Ģeografiskā platuma un garuma noteikšanas kļūdu salīdzinājums. Jūrn 1934, 11. 3) Stundu leņķu robežas tuvmeridionaliem augstumiem. Jūrn 1935, 3. 4) Vienkāršojumi astronomisko poziciju līniju noteikšanā. Jūrn 1936, 3—9. 5) Astrofotografijas iespējamības jūrniecībā. Jūrn 1938, 16.

12. **Privatdocents Auseklis Veģis,** dzimis 1903. g. 27. decembrī Cēsu apriņķa Mazstraupes pagasta skolā. Tēvs Pēteris, cēlies no vecas lauksaimnieku dzimtas, kas kopš 17. g. s. apsaimnieko Taurenes pagasta Brēdiķu mājas. Līdz 1905. g. tēvs tautskolotājs, tad emigrējis uz Rietumeiropu, kur studējis elektrotechniku. Vēlāk strādājis kā inženieris elektriķis, bet pēc kara Latvijā kā skolotājs un tautskolu inspektors. Māte Adelīna, dzimusi Rudzīte, Mazstraupes pag. Riebiņu pusmuižas rentnieka meita. Skolas gaitas uzsācis Cēsīs 1914. g. rudenī Ausēja realskolā, tās turpinājis no 1915. g. rudens Baku pilsētas I realskolā, kuras 6. klasi ar gatavības apliecību beidzis 1920. gada pavasarī. 1920. gadā atgriezies Latvijā un rudenī iestājies Cēsu Bērzaunes valsts vidusskolā, ko absolvējis 1921. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī ievēlēts par skolotāju Valkas apriņķa Mālupes pagasta „Vecā" pamatskolā. 1922. g. vasarā apmeklējis un nobeidzis skolotāju sagatavošanas kursus Rīgā. Tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā. 1922./23. m. g. vēl strādājis kā skolotājs Mālupes pagasta „Jaunā" pamatskolā, bet 1923. g. rudenī skolotāja vietu atstājis un uzsācis dabaszinātņu studijas. Pa vasarām vācis arī materialus Universitates herbarijam; 1928. gada pavasarī, pēc akademisko gala pārbaudijumu izturēšanas, ievēlēts par palīga asistentu pie augu fizioloģijas un anatomijas katedras. 1929. g. pavasarī ieguvis dabaszinātņu kandidata gradu un ievēlēts par jaunāko asistentu pie augu fizioloģijas un anatomijas katedras, bet 1931. g. par asistentu turpat. 1932./33. m. g. atradies aktivā kara dienestā Armijas štaba rotā. 1935. g. rudenī ievēlēts par vecāko asistentu, bet 1938. g. par privatdocentu pie augu fizioloģijas un anatomijas katedras. 1933.—1935. g. bijis jaunāko mācības spēku pārstāvis fakultates padomē, bet 1936.—1939. g. fakultates lekciju naudas atbrīvošanas komisijas loceklis. No 1939. gada janvara līdz 1940. g. 1. janvarim komandēts uz Holandi, kur kā Rokfellera fonda stipendiats strādās par augu hormoniem Utrechtas Universitates botaniskā laboratorijā pie profesora Koningsbergera.

Iespiestie darbi: 1) Īslaicīgas augsto temperaturu ūdens peldes kā miera pārtraucējas Hydrocharis morsus ranae L. ziemas pumpuros. LBBR 1931, II, 115—137. 2) Über das Frühtreiben der Winterknospen von Hydrocharis morsus ranae L. durch hochtemperierte Wasserbäder. Jahrb. f. wiss. Botanik 1932, 75, 725—770. 3) Frühtreiben durch kurzdauernde heiße Bäder. Möllers Deutsche Gärtner-Zeitung 1932, 47, 171—173. 4) Versuche über die frühtreibende Wirkung der

Wasserbäder von 35—100° C auf die Turionen von Sratiotes aloides L. LUBDR 1935, VIII, 59—102. 5) Premature sprouting induced by hetero-auxin (indolylacetic acid). LBBR 1937, VII, 87—102. 6) Karsts ūdens kā kartupeļu asnošanas novērsējs. LM 1938, 10, 693—732.

Populari raksti iespiesti žurnalos Daba un Daba un zinātne.

D. ASISTENTI.

1. **Vecākā asistente Anna Dauvarte (†),** dzimusi 1892. g. 20. septembrī Brenguļu pagasta Jaundaudžu mājās, mirusi 1935. g. 6. aprilī Rīgā. Tēvs Dāvis un māte Liene, dzim. Sieceniece, lauksaimnieki. A. Dauvarte beigusi Latvijas Universitati 1927. g. decembrī. No 1922. g. strādājusi salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas institutā par subasistenti. No 1928. g. 1. jūlija bijusi par jaunāko asistenti, no 1930. g. 1. jūlija par asistenti, bet no 1932. g. 1. oktobra par vecāko asistenti pie salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas katedras. Bijusi par biedri Latvijas Bioloģijas biedrībā, kurai, līdzās saviem tiešajiem pienākumiem Universitatē, veltijusi samērā daudz laika, izpildīdama no 1929. g. 1. februara līdz 1934. g. 7. decembrim sekretara biedra un sekretara pienākumus. Bijusi biedre arī L. U. Botaniskā dārza draugu biedrībā. Plašākas ziņas sk. LUX, 396. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 396. lpp.): 6) Sur un caractère cyclique sexuel inconnu des Amphibiens. Variation saisonnière du squelette de l'extrémité antérieure de la Grenouille. C. r. Soc. Biol. Paris 1925, 11—13. 7) Sur un cas d'hétérotopie testiculaire chez la Grenouille. C. r. Soc. Biol. Paris 1926, 4—5. 8) Über die zyklische Gewichtsvariation des Vorderbeinskelettes des Frosches, W. Roux. Arch. f. Entwicklmech. 1930, 122, 140—151. 9) Simultaneous Heterotopy of Testis and Fat-body in Rana temporaria. Bull. Soc. Biol. de Lettonie 1933, III, 43—48.

2. **Vecākā asistente Anna Kroģis,** dzimusi 1905. g. 27. augustā Jaunburtnieku pagastā. Tēvs Jānis un māte Jūle, dzim. Leimane, zemkopji. Pamatskolu beigusi Valmierā 1919. g. Pēc tam apmeklējusi 3. Rīgas pilsētas vidusskolu un beigusi to 1923. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājusies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā. Dabaszinātņu kandidata gradu ieguvusi 1930. g. Kandidata darbam „Herbsta un Grandry ķermenīšu sakārtojuma likumība pieauguša putna knābī" kā sacensības darbam, piešķirta I godalga. Studiju laikā vairākus semestrus strādājusi kā volontētāja palīgasistente salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas institutā. No 1930. g. 1. jūlija strādā pie

salīdzinamās anatomijas katedras kā jaunākā asistente zoofizioloģijas nodaļā. 1932. g. avansēta par asistenti, bet 1936. g. par vecāko asistenti. Darbojas Latvijas Bioloģijas b-bā. Bijusi vairākos zinātniskos komandējumos ārzemēs. 1936. g. un 1937. g. pavada ilgāku laiku Neapoles Zooloģijas stacijā un Strāsburgas medicinas fakultates histoloģijas institutā ar Kulturas fonda pabalstu.

Iespiestie darbi: 1) Zur Topographie der Herbst'schen und Grandry'schen Körperchen im adulten und embryonalen Entenschnabel. LBBR 1931, II, 45—66. 2) On the topography of Herbst's and Grandry's corpuscles in the adult and embryonic duck-bill. Acta Zoologica 1931, XII, 241—263. 3) Eine Modifikation der K-Bichromatmethode zur kolorimetrischen Auswertung der Carotinoide. Biochem. Zeitschr. 1936, 287, 226—234. 4) La préhypophyse du cobaye châtré, éthyroïdé et châtré et éthyroïdé. Compt. rend. Soc. Biol. Paris 1939.

Bez tam daži popularzinātniski raksti žurnalā Daba un zinātne.

3. **Vecākais asistents Viktors Ozoliņš (†).** Plašākas ziņas skat. LUX, 396—397. 1934. g. Viktors Ozoliņš ievēlēts par vecāko asistentu. Viņa zooloģiskie publikacijas darbi ir galvenā kārtā par ūdensērcēm (Hydracarina). Bez tam Ozoliņš strādājis daudz pie Latvijas ezeru morfometriskiem, kā arī pie Rīgas jūras līča un Baltijas jūras hidrografiskiem pētijumiem. Viņš miris pēc ilgākas slimošanas 1937. g. 20. septembrī.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 397. lpp.): 5) Usmas ezera morfoloģija. GR 1929, I. 6) Ein leichreifes Lumpenus lampretaeformis Walb. ♀ aus dem Rigaschen Meerbusen. FZeH 1929, I. 7) Prof. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Bemerkungen über die Meeresforschungsarbeiten in Lettland in den letzten fünf Jahren. Intern. Revue d. Ges. Hydrob. 1929, 21. 8) Bericht über hydrocarinologische Untersuchungen in Lettland. II. Mitteilung. FZeH 1930, I, 2. 9) Die Reusenmethode. FZeH 1930, I, 2. 10) Usmas ezers. GR 1930, II. 11) Bericht über hydrocarinologische Untersuchungen in Finnisch-Karelien nebst einer Übersicht über die bisherigen Kenntnisse über die Wassermilbenfauna Finnlands. FZeH 1931, II, 2. 12) Die Physiographie des Usma-Sees. I. Teil: Die Topographie des Sees. FZeH 1931, III, 1. 13) Die Morphometrie einiger Seen Lettlands I. FZeH 1931, III, 2. 14) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš: Hydrographische Untersuchungen im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere I. FZeH 1931, III, 2. 15) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš: Hydrographische Untersuchungen im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere II. FZeH 1932, IV, 1. 16) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Hydrographische Untersuchungen im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere III. FZeH 1932, IV 2. 17) Latvijas ezeru skaits un platība. FZeH 1932, IV, 1. 18) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere IV. FZeH 1933, V, 1. 19) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Hydrographische Untersuchun-

gen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere V. FZeH 1934, V, 2. 20) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere VI. FZeH 1934, VII, 1. 21) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere VII. FZeH 1935, VIII, 2. 22) Prof. Dr. Embrik Strand und Viktors Ozoliņš. Hydrographische Untersuchungen der Hydrobiologischen Station im Rigaer Meerbusen und im Baltischen Meere VIII. FZeH 1936, IX, 1.

4. **Asistents Arvīds Apinis,** dzimis 1907. g. 15. jūnijā Valmieras apr. Katvaru pag. Tiegažu Ozolu saimnieka Augusta un Elzas, dzim. Jansones, ģimenē. Apmeklējis vietējo Briņķu pagasta skolu un pēc tam ģimnaziju un realskolu Limbažos. 1925. g. beidzis Limbažu valsts vidusskolu. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. matematikas un dabaszin. fakultates dabaszin. nodaļā. 1927. g. sācis strādāt sistem. bot. institutā kā volontieris. Studiju laikā par sacensības darbu „Pētijumi par Latvijā atrastām ūdens sēnēm" saņēmis I godalgu. No 1930. līdz 1934. g. skaitijies par subasistentu Botaniskā dārzā. 1934. g. janvarī beidzis fakultati ar kandidata gradu. 1934. g. 15. maijā ievēlēts par jaunāko asistentu pie augu fizioloģijas un anatomijas katedrs, bet ar 1936. gada 1. novembri par asistentu.

Iespiestie darbi: 1) Untersuchungen über die in Lettland gefundenen Saprolegniaceen nebst Bemerkungen über andere Wasserpilze. LUBDR IV, 1929. 2) Acidity of the substrata of Hepaticae (kopā ar A. M. Diogucs). LUBDR VII, 1933. 3) Fertilization by Planogametes in Saprolegniaceae. LUBDR VII, 1933. 4) Acidity of the substrata of Musci (kopā ar L. Lāci). LUBDR IX/X, 1936. 5) Ezerrieksts Klaucānu ezerā. 1936. 6) The Significance of Hydrogen-Son Concentration on Germination of Spores and Development of some Mosses. LUBDR XI/XII, 1939.

5. **Ārštata asistents Eduards Jansons,** dzimis 1884. g. 27. maijā Madonas apr. Mētrienas pagasta Līču mājās kā saimnieka Jāņa un viņa sievas Edes, dz. Sniedzes, dēls. Mācijies vietējā Ļaudonas-Odzienas pagasta skolā un 1902.—1905. g. Pēterburgas guberņas zemstes skolotāju seminarā, iegūstot tautskolotāja tiesības, 1920.—1921. g. studējis Stavropoles Lauksaimniecības institutā, vispirms iegūstot turpat izglītību vidusskolas apjomā; 1921.—1930. g. studējis Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā, kursu ļoti sekmīgi nobeidzot 1932. g. No 1932. g. subasistents, no 1936. g. 1. jūlija ārštata asis-

tents. Par skolotāju strādājis: 1905.—1908. g. Lazdonas draudzes skolā, 1908.—1910 g. Ziemera pagasta skolā, tad D.-Krievijā: 1910.—1917. g. Sabanas vienklasīgajā, 1917.—1918. g. Boļšaja-Džalgas divklasīgajā tautskolā, abas Stavropoles guberņā, Blagodarnoje apriņķī, tad Rīgā: 1921.—1922. g. pilsētas darba namā (arī pārzinis), no 1922. g. līdz šim laikam 17. pamatskolā. 1918.—1920. g. bijis Blagodarnoje apriņķa zemstes valdē, sākumā izglītības nodaļas valdes sekretars, vēlāk vadītājs. No 1932. g. lektors botanikā un zooloģijā Latvijas Tautas universitates abituriju kursos. Kopš apm. 35 gadiem sācis piedalīties ar rakstiem, literariem u. c. tulkojumiem presē un atsevišķās grāmatās (Dienas Lapā, Dzīvē, Mājas Viesī, Mājas Viesa Mēnešrakstā, Pēterburgas Avīzēs, Latvijas Vēstnesī, Brīvā Zemē, Latvju Grāmatā, Dabā, Dabā un Zinātnē u. c.), pēdējā laikā rakstijis galvenā kārtā par dabaszinātniskiem jautājumiem, dabas aizsardzību un recenzijas par dabaszinātniskām grāmatām. A. Gulbja izdotajā Latviešu konversacijas vārdnīcā no paša sākuma dabaszinātniskās nodaļas vadītājs un rakstu autors par augu un dzīvnieku sugām un citām sistematiskām šo organismu vienībām, speciali arī par Latvijā sastopamām augstāko dzīvnieku un ziedaugu sugām, tad arī par botanikas un dažiem vispārējās bioloģijas, par evolucijas u. c. jautājumiem. Piedalijies Fenno-Baltijas augu ģeografu savienības konferencēs Somijā (divās), Igaunijā (divās) un Lietuvā (vienā).

Iespiestie darbi: 1) Par zirņu krustisko apputekšņošanu (kopā ar prof. O. Trebū). LUBDR I, 1926, 143—148. 2) Observation sur la pollinisation croisée du Pisum sativum L. var. arvense. Comptes Rendus 1926, Latvijas nodaļā, Seance d'Octobre, 6—8. 3) Über die Kreuz- und Selbstbefruchtung der Pflanzen. LUBDR IX/X, 1936, 143—226. 4) Dabas pieminekļi Latvijā. Latvijas zeme, daba un tauta II, 1936, 321—342. 5) Augu fenoloģiskie novērojumi Latvijā, 1927. un 1928. g. novērojumi. L. U. meteor. instituta darbi 1929, 9, un 1930, 10. 6) Fenoloģiskie novērojumi Latvijā: 1929., 1930., 1931., 1932., 1933. 1934 un 1935. g. novērojumi. L. U. meteor. instituta darbi 1931, 16; 1932, 18; 1934, 20; 1935, 22; 1936, 24; 1937, 25 un L. U. ģeofizikas un meteor. instituta darbi 1938, 27.

Bez tam recenzijas un atsevišķi raksti žurnalos.

6. **Asistents Ludvigs Jansons,** dzimis 1909. g. 29. oktobrī Zemgalē, Sīpeles pagasta Arnīšos, kur tēvs Kristaps un māte Katrīna, dzim. Razdovska, strādā kā laukstrādnieki. 1919. g. rudenī iestājies Sīpeles I pamatskolā, kuru beidzis 1922. g. pavasarī. Pēc tam izglītību turpina Dobeles pamatskolā un Dobeles pilsētas ģimna-

zijā, kur gatavības apliecību iegūst 1928. gadā. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā, kur studē fiziku. 1933. gadā ieguvis matematikas zinātņu kandidata gradu. Vienu gadu bijis skolotāja darbā N. Draudziņas ģimnazijā. 1934. gada rudenī komandēts uz Varšavas Universitates fizikas institutu ar Polijas Izglītības ministrijas stipendiju. Pēc gada skolas darbu atstāj un pāriet L. U. fizikas institutā par jaunāko asistentu un vēlāk par asistentu.

Iespiests darbs: Der Zeemaneffekt der „erzwungenen" Linien im Heliumspektrum. Acta Phys. Polon. IV 1935, 3, 281—302 un Bull. int. Acad. Polon. (A) 1936, 1/2, 16—21.

7. **Asistente Austra Redlicha**, dzimusi 1905. gada 21. maijā Kalnciema pagasta skolā. Tēvs Kārlis Redlichs strādājis ilgus gadus Kalnciema pagastā par tautskolotāju, māte Olga, dzim. Dirbe, vadijusi mājas saimniecību. Pamatskolas izglītību ieguvusi pie tēva, 1919. gada rudenī iestājusies R. Klaustiņa sieviešu ģimnazijā Rīgā, pēc gada pārgājusi uz Rīgas pilsētas III ģimnaziju, ko beigusi 1923. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājusies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā. Tēva piepešās nāves dēļ spiesta sākot ar 1925./26. m. g. II sem. studijas pārtraukt un strādāt tēva vietā par skolotāju Kalnciema 6-kl. pamatskolā. 1927. g. rudenī studijas atkal atjaunojusi, bet pēc 2 gadiem tās vēlreiz uz 1 gadu pārtraukusi, lai izpildītu skolotājas pienākumus brāļa vietā Kalnciema 6-kl. pamatskolā. No 1934. g. rudens strādājusi par subasistenti salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas institutā, 1934. gada oktobrī ieguvusi dabaszinātņu kandidata gradu, 1935. gada pavasarī ievēlēta par jaunāko asistenti, bet 1937. gada rudenī par asistenti pie salīdzinamās anatomijas un eksperimentalās zooloģijas katedras. Vairākus gadus bijusi par sekretari Latvijas Bioloģijas biedrībā.

Iespiestie darbi: 1) Über die Hauthistologie der haarlosen Lettländischen Maus. ASBLat 1937, VII, 103—114. 2) Dermal Histology of the Latvian „Naked Mouse" Biologia Generalis 1937, XIII, 506—528. 3) Zur Embryologie der Schwanzschuppen des afrikanischen Dornschwanzhörnchens Anomalurus (erythronotus?). ASBLat 1937, VII, 177—204.

8. **Jaunākais asistents Nikolajs Brauers,** dz. 1913. g. 28. maijā Rēzeknē. Tēvs Adolfs Brauers, lauksaimnieka un kalēja dēls, dz. 1863. g. Kuldīgas apriņķī, † 1919. g. Rēzeknē. Rīgas Latviešu bied-

rības zinību komisijas atbalstīts, 1890. g. viņš beidzis Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības nodaļu, darbojies kā agronoms un no 1898. g. kā akcizes ierēdnis. Mātes tēvs mag. med. vet. K. Preipičs-Freibergs, dz. 1853. g. Talsu apriņķī, † 1932. g. Rīgā. 1879. g. beidzis Tērbatas Veterinaro institutu; 1895. g. maģistrs. Veterinarārsts Dobelē, Ostrovā, Rēzeknē, Talsos. 1882. g. sarakstijis pirmo grāmatu par lopu ārstniecību latviešu valodā. Sk. „Latvieši un latvietes Krievijas augstskolās" 1908., 35. resp. 76. lpp. Māte Zelma, dz. Preipiča-Freiberga, dzimusi 1891. g. Bukaišu pagastā. 1909. g. beigusi Jelgavas sieviešu ģimnaziju. Darbojusies kā skolotāja. Nikolajs Brauers apmeklējis 1921.—22. g. A. Suslova pamatskolu Rēzeknē, 1922.—24. g. Rēzeknes apriņķa Lielo Garanču pamatskolu, 1924.—27. g. Rēzeknes pilsētas 2. pamatskolu un 1927.—28. g. — Rēzeknes valsts vidusskolu. 1928.—29. g. apmeklējis Talsu valsts vidusskolu un 1929.—31. g. — 1. Rīgas pilsētas ģimnaziju pēc realģimnazijas tipa. 1929.—31. g. mācijies arī Latv. Konservatorijas klavieru klasē. 1931.—36. g. ar viena gada pārtraukumu studējis matematikas nodaļā. 1936. g. ieguvis kandidata gradu. 1934.—37. g. darbojies Valsts elektrotechniskā fabrikā, kur veicis galvenā kārtā ģeometriskās optikas darbus. Starp citu ir izstrādājis VEF'a šaurfilmu kinoprojektoru apgaismes iekārtu. 1936. g. Latv. Universitatē atstāts gatavoties zinātniskai darbībai pie matematikas katedras. 1937.—38. g. saņēmis stipendiju matematikas studijām. Ar 1938. g. 1. jūliju jaunākais asistents pie matematikas katedras. 1939. g. no 10. maija līdz 10. jūlijam paredzēts komandējums uz Dāniju un Zviedriju. Ģeometriskās optikas jautājumos sniedz konsultacijas Valsts elektrotechniskā fabrikā.

9. **Jaunākais asistents Aleksis Dreimanis,** dzimis 1914. gada 13. augustā Valmierā kā skolotāja dēls. Tēva dzimtene Kusas pag. Madonas apriņķī, bet mātes, dz. Leites, Valmiera. Bēgļu gaitās kopā ar Rīgas Aleksandra ģimnaziju vecāki evakuējās uz Saransku, Penzas guberņā. Tur Dreimanis sācis skolas gaitas vietējā pamatskolā. Pēc atgriešanās Latvijā 1920. g. rudenī nākamā gadā iestājies Rīgas valsts parauga pamatskolas II sag. klasē; pamatskolu beidz 1928. g. pavasarī un turpina izglītību Rīgas pilsētas I ģimnazijā. To absolvē 1932. g. kā labākais skolēns un tai pašā gadā uzņemts L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā, kur specializējas ģeoloģijas grupā. Fakultati beidz

ar cand. rer. nat. gradu 1938. g. pavasarī. Studiju beigu posmā strādājis pie dažu Latvijas derīgo izrakteņu atradņu noskaidrošanas L. Zemes bagātību pētīšanas komitejas un Šmita cementfabrikas uzdevumā. No 1937. g. 1. jūlija ievēlēts par subasistentu pie ģeoloģijas un paleontoloģijas instituta un no 1938. g. 1. novembra turpat par jaunāko asistentu. 1936./37. g. bijis par L. U. Dabaszinātņu stud. biedrības izdotā žurnala „Daba un Zinātne" redakc. kom. priekšsēdi. 1936. g. saņēmis Kr. Barona fonda prēmiju par darbu „Šļūdoņa spiediena radītās iežu deformacijas Daugavas kreisajā krastā augšpus Doles salas" un 1937. g. studentu darbu sacensībā I godalgu par darbu „Atšķirība starp augšējo un apakšējo morēnu Latvijā"

Iespiestie darbi: 1) Šļūdoņa spiediena radītās iežu deformacijas Daugavas kreisajā krastā augšpus Doles salas. — The Rock-deformations, Cuosed by the Inland-ice, on the Left Bank of the Daugava at Dole Island, near Riga in Latvia. 1935, 30 lpp. 2) Latvijas klimats dažādos ģeoloģiskos laikmetos. DuZ 1935, 161—167. 3)Rietumkurzemes jūrmalas stāvkrasts. DuZ 1936, 161—167. 4) Kopā ar V. Zānu — Ein Fund von Portlandia (Yoldia) arctica Gray in Lettland. Portlandia (Yoldia) arctica Gray atradums Latvijā. LBBR V, 1936, 67—77. 5) Dati par dažiem Rūjienas apkārtnes drumliniem, ar kopsavilk. „Uber einige Drumlins bei Rūjiena in Lettland" separatnovilkumā. DuZ 1938, 9—16.

Bez tam vairāki nelieli ziņojumi ģeoloģijā un citās dabas zinātņu disciplinās, recenzijas, popularzinātniski un sabiedriska satura raksti Daugavā, Dabā un Zinātnē, Studentā, Audzinātājā, Dzimtenē un Pasaulē un citos periodiskos izdevumos.

10. **Jaunākā asistente Helena Ledus,** dzimusi 1912. g. 1. novembrī Tukuma apr. Zebrenes pagasta skolā, kur tēvs Roberts bija skolotājs. Māte Marija, dzim. Bulle, Jaunpils pag. zemtura meita. Sākot ar 1918. g. tēvs ir Bikstu pagasta pamatskolas pārzinis. Pēc Bikstu I pak. pamatskolas H. Ledus apmeklē II pak. pamatskolu Jaunpilī 1925./26. un 1926./27. m. g., un 1927. g. rudenī iestājas Jelgavas Valsts skolotāju instit., kuru beidz 1932. g. pavasarī. 1932. g. rudens semestrī viņa iestājas Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fak. dabaszinātņu nodaļas sistematiskās botanikas grupā, kur kursu beidz 1938. g. februarī. 1937. g. aprilī H. Ledus sāk strādāt kā subasistente pie augu morfoloģijas un sistematiskās botanikas katedras, bet ar 1938. g. rudens semestri ir jaunākā asistente. Piedalijusies 1938. g. 10.—22. jūn. Fenno-Baltijas augu ģeografu konferencē Helsinkos un Olandes

salās; darbojas žurnala Daba un Zinātne redakcijas komisijā no 1938. g.

Iespiestie darbi: 1) Piezīmes par Rietumzemgales floru. LUBDR XI/XII, 1926./27, 171—183.

Bez tam daži raksti popularzinātniskajā žurnalā Daba un Zinātne.

11. **Jaunākais asistents Aleksandrs Melderis,** dzimis 1909. g. 19. janv. Jelgavā; tēvs Pēteris, III Jelgavas pamatsk. skolotājs, māte Margrieta, dz. Rozene. 1915. g. kopā ar vecākiem aizbraucis uz Tulu un vēlāk uz Ķijevu. 1918. g. iestājies vietējās ģimnazijas pamatskolā, 1920. g. rudenī atgriezies Latvijā un 1921. g. iestājies I Jelgavas valsts vidusskolā, 1923. g. pārgājis uz jaundibinātās II Jelgavas valsts vidusskolas realo nodaļu. Pēc vidusskolas beigšanas 1927. g. rudenī iestājies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultates dabaszinātņu nodaļā. 1928. g. vasarā sācis strādāt L. U. botaniskā dārzā kā palīgdarbinieks, 1929./30. m. g. strādājis vēl kā volontierasistents zoofizioloģijas institutā. 1934. g. ievēlēts par subasistentu. 1936. g. pavasarī beidzis L. U. ar dabaszinātņu kandidata gradu un tā paša gada rudenī ievēlēts par jaunāko asistentu pie augu morfoloģijas un sistematikas katedras. No 1937. g. pavasara līdz 1938. g. rudenim atradies kara dienestā, pēc kam atgriezies savā vietā un 1938. g. rudenī ievēlēts Latvijas Bioloģijas b-bas un L. U. Botaniskā dārza draugu b-bas valdēs.

Iespiestie darbi: 1) Latvijas Universitates botaniskā dārza augu mājas. 1937, 143 lpp. 2) Chromosome Numbers in Umbellifrae. LUBDR V, 1930, 1—3. 3)Notes on the Genus Lathyrus. I. Chromosome Numbers. II. Interspecific Crossing-experiments. LUBDR 1931, VI 90—94 (kopā ar A. Vīksni). 4) Genetical and Taxonomical Studies in the Genus Erythraea Rich. I. LUBDR 1931, VI, 123—158. 5) Pseudogamie bei der selbststerilen Veronica pinnata L. infolge der Bestäubung mit der Pollen von Veronica longifolia L. LUBDR 1931, VI, 159—192 (kopā ar A. Zāmeli). 6) Parīss un rīss. DuZ 1934, 6. 7) Mūsu segliņi kā gutaperčas augi. DuZ 1936, 2, 8. 8) Jauns ziedaugs Latvijas florai — Teucrium Scordium L. DuZ 1936, 5, 7. 9) Kādi augi apskatami, rudenī ekskursējot Siguldā. DuZ 1937, 1, 6. 10) Citoplasmas loma iedzimtībā. Daba 1928, 5/6, 233—234. 11) Plastidu krāsas iedzimtība. Daba 1929, 2, 61—67. 12) Chloroplastu vairošanās. Daba 1929, 6, 276—279.

Citi raksti — Atpūtā, Brīvās zemes ilustrētā pielikumā, Jaunākās Ziņās, Brīvā Zemē u. c.

12. **Jaunākais asistents Valdemārs Murevskis,** dzimis 1911. g. 26. janvarī Maskavā kā inženiera Osvalda Murevska un Annas, dz. Podzjakovas, dēls. 1922. g. Rīgā iestājies V. Olava komerc-

skolā, kur 1927. g. beidzis pamatskolas, bet 1931. g. komercskolas klases. 1931. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultates matematikas nodaļā, izvēlēdamies par studiju specialnozari ģeofiziku. Pēdējā studiju gadā no 1934. g. maija līdz 1935. g. maijam strādājis arī kā radiotechniķis Valsts eletrotechniskā fabrikā. 1935. g. maijā absolvē akademiskos gala pārbaudijumus ģeofizikas grupā un dodas studiju papildināšanai uz Dāniju kā Kulturas fonda un Dāņu un latvju biedrības stipendiats. Viņš strādā šeit no 1935. g. jūnija līdz 1936. g. jūnijam Rude Skov'as magnetiskajā observatorijā, kā arī no 1935. g. augusta Starptautiskās jūras pētīšanas padomes (Conseil Permanent International pour l'exploration de la mer) hidrografiskajā laboratorijā un Ģeodetiskā instituta seismiskajā nodaļā. 1936. gada aprilī un maijā piedalas padomes hidrologa prof. M. Knudsena vadītajos pētijumos par Baltijas jūras ūdens apmaiņu, veicot hidroloģisko mērijumu programu uz kuģa „Thor" 1936. g. jūnijā atgriežas Latvijā un līdz 1937. g. oktobrim izpilda obligato aktivo kara dienestu Rēzeknē, pēc kam ievēlēts par subasistentu ģeofizikas un meteoroloģijas instituta ģeofizikas nodaļā. 1938. gada aprilī iegūst kandidata gradu un ievēlēts par ģeofizikas nodaļas jaunāko asistentu no 1938. g. 1. jūnija. 1937. un 1938. g. strādā pie ģeofizikas nodaļas pētijumu darbiem un izpilda mērijumus F. M. Zemes bagātību pētīšanas komitejas uzdevumā.

Iespiestie darbi: 1) Bemerkungen zu Wilh. Wundts „Änderungen der Erdalbedo während der Eiszeit" MetZ 1934, 4, 151—152. 2) Eine Hilfsgraphik für Berechnung von Epizentren nach der Geiger'schen Methode. Geod. Inst. Medd. Köbenhavn 1936, 7, 7.

VII
MECHANIKAS FAKULTATE

VII. Mechanikas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Emils Āboliņš,** dzimis 1873. g. 21. maijā Kurzemē, Ilūkstes apriņķa Susējas pagastā kā pagasta skolotāja Jēkaba un viņa sievas Emīlijas, dzim. Ekertes, dēls. Plašākas ziņas par izglītību un praktisko nodarbošanos sk. LUX, 426—427. Pēc Rīgas Politechnikas instituta beigšanas 1898. g. februarī strādājis pie akc. sabiedr. „W. Fitzner & K. Gamper" tvaika katlu būvē. 1901. g. oktobrī pārnācis uz Rīgas Politechnikas institutu un strādājis līdz 1905. g. 1. jūlijam kā asistents, vēlāk līdz 1907. g. 1. janvarim kā docents ceļammašīnu būvē. Pēc tam atkal pārgājis praksē un strādājis Kramatorskajas metalurģijas fabrikā Dienvidkrievijā kā nodaļas priekšnieks ceļammašīnu būvē un vēlāk turpat kā fabrikas techniskā kantora virsinženieris ar vairākiem komandējumiem uz Vāciju pie „Demag" firmas ceļammašīnu un velmētavu būves studijām. 1914. g. beigās mobilizēts, strādājis kā kara laika ierēdnis no 1915. g., sākumā dažus mēnešus Petrogradas apgabala intendanturā, pēc kam piekomandēts pie Viskrievijas zemstu savienības apgādāt savienības nodaļas ar rajona metalurģisko fabriku ražojumiem. Pēc kara atgriezies uz Kramatorskajas fabriku, no kuras 1921. g. pārcēlies uz Latviju. L. U. mechanikas fakultatē no 1921. g. 1. jūlija vecākais docents un no 1931. g. 4. decembra profesors; pasniedz kā priekšmetus ceļammašīnu, kurtuves un tvaika katlus. Bijis par fakultates sekretaru 1922./23. m. g., bet par fakultates dekanu no 1923. g. 1. jūlija līdz 1925. g. 3. apr. Dr. ing. h. c. grads piešķirts 1931. g. maijā. Piešķirts Triju Zvaigžņu IV šķ. ordenis 1930. g. novembrī, bet III šķiras 1934. g. novembrī. Ir ilggadīgs Vācijas inženieru biedrības (VDJ) biedrs, ar pārtraukumu kara gados. Komandēts vasaras mēnešos ar Kulturas fonda līdzekļiem 1924. g. uz Vāciju, lai studētu ostu ceļammašīnu ierīces un kūdras ražošanas metodes; 1930. g. uz Zviedriju — studiju priekšmets zāģu skaidas kā tvaika katlu kurinamais; ar paša līdzekļiem 1927. g. uz Vāciju — studiju priekšmets augstspiediena katli.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 427. lpp.): 5) Wärmeübergang bei Economiser Rippenrohren. Wärme 1933, 761—763. 6) Über die Bestimmung von Rauchgasmengen und deren Wärmeinhalten. Wärme 1935, 400—402.

Izpildijis lielāku skaitu gadijuma rakstura konsultacijas valsts un pašvaldību iestādēm, kā, piem., par Rīgas muitas dārza celtņu izbūvi; Ventspils torņa krāna pārbūvi; Krustpils un Jelgavas cukurfabriku iegāde un pieņemšana; Rīgas spēka centrales jauno tvaika katlu iegāde un pieņemšana; tas pats Degvīna monopola Rīgas noliktavai; prēmiju sistemas izstrādāšana Rīgas uzņēmumu valdes uzņēmumu darbiniekiem u. c.

2. **Profesors Aleksandrs Brikmans,** dzimis 1880. g. 19. augustā Frankfurtē pie Mainas, apmeklējis turpat pilsētas Lesinga ģimnaziju un ieguvis gatavības apliecību 1900. g. Studējis elektrotechniku Darmštates Techniskā augstskolā un Techniskā augstskolā Hanoverā. 1906. g. februarī pēc eksperimentalā diplomdarba pabeigšanas nolicis diploma gala pārbaudijumu. Strādājis kā praktikants pa daļai pirms studijām, pa daļai studiju laikā pie firmām: J. S. Fries, Sohn, Eisengießerei und Maschinenfabrik Frankfurtē; Gesellschaft für elektrische Industrie — Karlsrūhē; Germania Werft — Ķīlē; Gebrüder Körting, Körtingsdorf — Hanoverā; Elektrizitäts A. G. vorm. Lahmeyer und Co. — Frankfurtē p/M. 1907. g. 22. decembrī ieguvis inženiera doktora gradu, aizstāvot disertaciju „Über Erwärmung elektrischer Maschinen bei aussetzendem Betrieb" Pēc tam nodarbojies kā inženieris Siemens-Schuckert Werke — Essen techniskā biroja projektu nodaļā. 1907. g. oktobrī asistents elektrotechnikā pie Techniskās augstskolas Hanoverā, 1909. g. 2. maijā ievēlēts par mācības spēku elektrotechnikas katedrai. Habilitējies ar rakstu „Turbogeneratoren" Nodarbojies kā inženieris pētijumu nodaļā pie firmas Brown-Boveri u. Co. Manheimā un Berg- und Hüttenwesen projektēšanas nodaļā pie firmas Brown-Boveri u. Co. Bādenē (Šveicē). No 1912. gada oktobra elektrisko mašīnu laboratorijas vadītājs Techniskā augstskolā Hanoverā. 1916. g. decembrī ievēlēts par profesoru; no 1919. g. septembra aizvietojis ord. profesoru Dr. Heimu. 1921. g. oktobrī — rīkotājs direktors firmā Hochwolt G. m. b. H. Eisenach. No 1923. gada 1. augusta ievēlēts par profesoru Latvijas Universitates mechanikas fakultates elektromašīnu un aparatu būves katedrai.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 406. lpp.). Bez tam vairāki mazāki raksti, referati un recenzijas techniskos žurnalos.

3. **Profesors Eduards Cizarevičs (†),** dzimis 1868. g. 11. novembrī Kurzemē, Emburgas pagastā kā Cīzaru lauku māju saimnieka Pētera Cizareviča un viņa sievas Lavīzes dēls. Jelgavas realskolu beidzis 1888. g.; studējis Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļā no 1888. g. līdz 1894. g.; kursu beidzis ar inženiera technologa gradu. Darbojies uz Krievijas Dienvidrietumu, Katrīnas, Dienvidaustrumu, Nikolaja un Maskavas-Kazaņas dzelzceļiem atbildīgos amatos un pēc tam arī Padomju Krievijas augstākās centralās dzelzceļu iestādēs. Savā inženiera prakses laikā E. Cizarevičs aktivi piedalijies vairāku svarīgāko dzelzceļu un vispār technikas problemu atrisināšanā. Šī aktivitate starp citu izpaužas viņa 13 iespiestos zinātniskos darbos. Bijis arī ārštata docents Maskavas Techniskajā augstskolā. 1922. g. atgriežas Latvijā, ieņem kādu laiku mašīnu direktora palīga vietu uz Latvijas dzelzceļiem. Tanī pašā laikā viņš ieņem L. U. mechanikas fakultatē vecākā docenta vietu termodinamikā un dinamikā līdz 1926. g., pēc tam termodinamikā un lokomotivēs. Par šo dzīves posmu un bibliografiju sīkākas ziņas sk. LUX, 428. lpp. 1929. g. 21. septembrī E. Cizarevičam Universitate piešķir Dr. ing. h. c. gradu, bet 1930. gadā viņu apstiprina par profesoru. Līdztekus zinātniski-pedagoģiskam darbam prof. E. Cizarevičs ziedo savu bagāto pieredzi arī Latvijas dzelzceļu praktisko problemu atrisināšanai, piedaloties vairākkārt kā lietpratējs Dzelzceļu virsvaldes techniskajā komisijā. Miris 1936. g. 9. septembrī.

4. **Profesors Aleksandrs Delvigs,** dzimis 1891. g. 19. septembrī Kuldīgas apriņķa Raņķu pagastā, kur viņa tēvs bija ilggadīgs pagasta darbvedis. No 1900. g. līdz 1909. g. apmeklēja Liepājas pilsētas realskolu. No 1910. g. līdz 1914. g. studēja Pēterpils Kalnu institutā. 1914. g. iestājās kara dienestā; no 1914. g. augusta Galicijas frontē. 1915. g. paaugstināts par virsnieku un komandēts uz Novogeorgijevskas cietoksni, kur izpildija telegrafa bataljona pusrotas komandiera vietu, un vēlāk iecelts par cietokšņa inženieru pārvaldes Pomiechovas sektora darba vadītāja palīgu un vietas izpildītāju. Pēc cietokšņa kapitulacijas krita gūstā un atradās Vācijā līdz 1918. g. rudenim, kad atgriezās Latvijā. 1919. g. martā brīvprātīgi iestājās Latvijas nacionalās armijas inženieru-sapieru rotā Liepājā un komandēts uz Somiju un Igauniju Latvijas pagaidu valdības Apsardzības ministrijas uzdevumā. Nevarēdams no-

kļūt atpakaļ Liepājā, 1919. g. jūnijā iestājās Ziemeļlatvijas armijā, kur ieskaitīts satiksmes priekšnieka rīcībā un iecelts par Vecgulbenes dzelzceļu mezgla komandantu. Šo amatu ieņēma pēc piedalīšanās Cēsu kaujās un izpildija līdz 1924. g., kādu laiku būdams arī Vecgulbenes garnizona priekšnieks. 1922. g. iestājās Latvijas Universitates mechanikas fakultatē, kuru nobeidza 1924. g. ar inženiera mechaniķa gradu. Par diplomdarbu „Amatas hidroelektriskā spēkstacija" saņēma I godalgu. Apbalvots ar Latvijas Atbrīvošanas kara piemiņas zīmi un Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru. 1924. g. ievēlēts par jaunāko asistentu pie rotacijas mašīnu katedras. 1927. g. ievēlēts par subasistentu pie rotacijas mašīnu un spekstaciju katedrām, bet 1930. g. par vecāko asistentu pie tām pašām katedrām. 1931. g. ievēlēts par privatdocentu. Habilitacijas darba temats: „Par Ventas ūdens noplūdes apstākļiem vasaras laikā" 1935. g. aizstāvēja doktora disertaciju „Par aksialu propelleru turbīnu divdimensionalo aprēķinu" un ieguva inženierzinātņu doktora gradu. 1935. g. ievēlēts par docentu un mašīnelementu katedras vadītāju. 1936. g. ievēlēts par vecāko docentu. 1937. g. ievēlēts par profesoru un patlaban turpina vadīt mašīnelementu katedru. No 1926. g. līdz 1929. g. bija fakultates bibliotekars. 1928. g. un 1929./30. g. bija zinātniski-techniskā komandējumā Šveicē, kur strādāja Brown-Boveri & Cie turbīnu fabrikā izmēģināšanas un konstrukciju nodaļās. 1929. un 1932. g. pētija ūdens noteces apstākļus Ventā un ledus akumulacijas apstākļus Daugavā. 1939. g. iecelts par Saimnieciskās racionalizacijas instituta direktoru. No 1936. g. darbojas kā konsultants Ķeguma spēkstacijas būvinspekcijā. Ir Profesiju kameras loceklis.

Iespiestie darbi: 1) Mašīnu elementi. 1939, apm. 800 lpp. 2) Vispārējas piezīmes par ledus rašanos un akumulaciju un pētijumu praktiskie rezultati. RLBZK 1934, 76—85. 3) Some remarks about the shape of the clearance space in propeller turbines. LUR mech. II, 6, 1937, 75—108. 4) On the theoretical shapes of the guide and runner vanes in two-dimensionally calculated propeller turbines. LUR mech. II, 11, 1938, 167—187. 5) Sūccaurules nozīme un iespaids uz turbīnas darbību elementarā grafiskā attēlojumā. LUR mech. II, 12, 1938, 189—204.

Techniskie darbi un projekti nav publicēti, kādēļ nav uzskaitīti.

5. **Ārštata profesors Pauls Denfers,** dzimis 1871. gada 30. oktobrī Jelgavā. Tēvs Viktors, Krievijas kroņa muižu pārvaldes regulēšanas diriģents Kurzemes guberņā; māte Tekla, dz. baronese

Brunnov. Plašākas ziņas sk. LUX, 406—408. 1929. g. vasarā komandēts uz Austriju, 1930. g. uz Vāciju, 1931. g. vasarā uz Franciju, Šveici un Vāciju. 1932. g. ir Latv. Ražojumu izstādes godalgošanas komitejas priekšsēdētājs. No 1934. g. septembra pensionēts ārštata profesors un L. U. mech. fak. materialu izmēģināšanas stacijas vadītājs. 1938. g. vasarā komandēts uz Vāciju un Šveici.

Iespiestie darbi: sk. LUX, 408—409.

6. **Profesors Reinholds Feldvegs (†),** dzimis 1874. g. 22. janvarī Lodzā, Polijā. 1892. g. pabeidzis vidusskolu turpat. 1899. g. iegūst inženiera technologa gradu Rīgas Politechnikas institutā. Feldvegs bijis skolotājs Vavelberga un Rotvanda technikumā Varšavā un docents, pēc tam adjunkta profesors Rīgas Politechnikas institutā. Darbojies arī mašīnu fabrikās kā praktisks inženieris Kemnicas fabrikā, Demag Duisburgā un Mantel Rīgā. No 1919. g. L. U. profesors. Sīkākas ziņas par dzīves gājumu un bibliografiju sk. LUX, 409. lpp. Miris 1931. gadā.

7. **Profesors Oskars Habermanis,** dzimis 1873. g. 27. oktobrī (v. st.) Lodzā kā sedlinieku meistara dēls. Māte dzim. Ryszak. Beidzis Lodzas privato elementarskolu 1885. g. un Lodzas augstāko amatniecības skolu 1891. g. Pēc tam strādājis vienu gadu kā praktikants kādā mašīnu fabrikā Varšavā. No 1892. g. līdz 1898. g. studējis Rīgas Politechnikas instituta mašīnbūvniecības nodaļā un to beidzis ar inženiera technologa gradu. Par Habermaņa inženiera darbību no 1918. līdz 1919. g. sk. plašākas ziņas LUX, 429—430. 1919. g. Habermanis uzaicināts par vecāko docentu Latvijas Augstskolas mechanikas fakultatē rotacijas mašīnu (ūdens turbīnu, tvaika turbīnu, centrifugalsūkņu un ventilatoru) katedrai. 1931. g. Habermanis aizstāvēja disertaciju „Zur Berechnung raschlaufender Scheibenräder" un ieguva inženierzinātņu doktora gradu. Disertacija iespiesta LUR mech. I, 1, 1929. 1932. gadā Habermanis ievēlēts par L. U. mech. fak. profesoru. No 1932. g. līdz 1935. g. bijis mech. fakultates mašīnbūvniecības laboratorijas vadītājs, bet no 1935. g. līdz šim laikam ir mech. fak. mašīnu pētīšanas instituta direktors; no 1935. g. ir arī spēka mašīnu katedras pārstāvis. Darbodamies pedagoģijaslaukā pie Universitates, Habermanis piedalijies kā komisiju loceklis un eksperts Rīgas pilsētas spēkstacijas tvaika turbīnu iegādē un uzstādīšanā (4 turbīnas ar kopjaudu

33.400 kW), Jelgavas, Daugavpils, Ventspils spēkstaciju un Krustpils cukura fabrikas spēka iekārtas, kā arī Zaķu muižas (pie Rīgas) sūkņu stacijas iekārtas iegādē un uzstādīšanā.

8. **Profesors Ričards Hennigs (†),** sk. LUX, 409—410.

9. **Ārštata profesors Čarlzs Edvards Klarks,** dzimis 1867. g. 19. maijā Rīgā. Tēvs — Džons Klarks, Rīgas Politechnikas institūta profesors un Ķeizariskās mākslas akademijas akademiķis. Māte — Vilhelmine fon Haffner, bij. Tērbatas Universitates rektora meita. Pirmmācību baudijis Fromma skolā, pēc kam iestājies Rīgas pilsētas klasiskā ģimnazijā. Pēc iestāšanās Rīgas Politechnikas institutā 1894. gadā nobeidz minētās augstskolas mechanikas nodaļu ar uzslavu. 1897. g. tiek nozīmēts pie prof. K. Lovisa katedras. Saņem valsts stipendiju Pēterpils Technoloģiskā institutā. Docents no 1898. g. 1. janvara. 1899. gadā ievēlēts un apstiprināts par adjunkta profesoru ar uzdevumu pasniegt: kurtuves un katlus, apkurināšanu un vēdināšanu, hidrauliskos dzinējus un kuģus. 1902. g. ievēlēts un apstiprināts par pielietotās mechanikas katedras ordinaro profesoru. Šajā laikā tika ievesta, kaut arī mazos apmēros, kuģu būvniecība. 1905. g. ievēlēts par mechanikas nodaļas dekanu un šo amatu izpilda līdz 1917. g. 1915. g. pavasarī līdz ar institutu evakuējas uz Maskavu, kur turpina pasniegšanu līdz saslimšanai 1917. g. pavasarī. Aizbrauc uz Mazkrieviju pie ģimenes un sakarā ar vācu okupaciju vēlāk nevar no Mazkrievijas atgriezties Maskavā. 1918. g. Klarkam tiek piedāvāta profesura Ivanovo-Vozņesenska institutā, kā arī jaunatvērtā Odesas Politechnikas institutā. Augusta beigās viņš pārceļas uz Odesu un ņem dalību instituta organizēšanā kā mechanikas un būvinženieru fakultates dekans. Kā mechanikas fakultates profesors pārzina kuģu būvniecības un pielietotās mechanikas katedras līdz aizbraukšanai uz Latviju 1923. g. augustā. No 1923. g. rudens apstiprināts par profesoru Latvijas Universitates mechanikas fakultatē, pārzinot kuģu būvniecības katedru un pasniedzot bez tam siltuma izmantošanu. 1927. g. 7. septembrī ievēlēts par Latvijas Universitates goda doktoru (Artis ingeniorum doctor h. c.). 1937. g. pēc maksimalā vecuma sasniegšanas pāriet ārštatā. 1899. g. Klarkam piešķirts koleģijas padomnieka, bet 1902. g. valsts padomnieka tituls. 1905. g. viņš apbalvots ar 2. šķiras Sv. Staņislava, 1909. g. ar 2. šķ. Sv. Annas un 1914. g. ar 4. šķ. Vladimira ordeni, bet no 1926. g. ir Fran-

cijas Chevalier de l'Ordre National de la Légion d'honneur. 1928. g. 14. novembrī par nopelniem Latvijas labā viņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. 1928. g. 10. janvarī ievēlēts par Rīgas Tehniskās biedrības goda biedru. Zinātniski apstrādājis daudzus kuģu būvniecības, siltumtechnikas un hidrotechnikas jautājumus, kas radušies sakarā ar praksi un pedagoģisko darbību, bet ievērojot lielo skaitu lasamo priekšmetu, kā arī administrativo darbu un praksi, nav bijis iespējams rediģēt un publicēt visus darbus. Pēc 1929. g. piedalijies Lubānas ezera jaunā spārnu kuģa pasūtīšanā un būvē. Pieaicināts Doles spēkstacijas izbūves jautājumos. Daudzreiz pieaicināts kā eksperts kuģu būvniecības un siltumsaimniecības jautājumos, elektriskās spēkstacijas katlu izmēģinājumos, kā arī Valsts kontroles un tiesas ekspertizēs.

10. **Profesors Georgs Nolteins (†),** dzimis 1854. g. 13. februarī (v. st.). Beidzis Satiksmes ceļu institutu Pēterpilī. Iesācis savu darbību uz dzelzceļiem kā lokomotivju kurinātājs, Nolteins vēlāk ieņem dažādus vienu pēc otra atbildīgākus techniskus un administrativus amatus un nobeidz savu darbību uz dzelzceļiem kā Maskavas-Kazaņas dz-ļu valdes rīkotājs direktors. Jāpiemin lielas celtspējas preču vagonu un lokomotivju ar lielu vilktspēju ievešana uz Krievijas dzelzceļiem; plaši darbi automatisko un skrūves sajūgu problemu atrisināšanā un vairāku lokomotivju tipu izstrādāšana. Nolteins bija arī celmlauzis pārkarsēta tvaika lietošanā lokomotivju mašīnās u. c. Nolteins darbojies kā mācības spēks 8 gadus Maskavas Ceļu inženieru institutā, bet no 1919. g. Latvijas Universitates mechanikas fakultatē docents pie lokomotivju katedras; sākumā lasijis arī dinamiku; 1921. g. martā ievēlēts par profesoru; 1924. g. viņam piešķirts Dr. ing. h. c. grads. No 1925. g. 1. oktobra pārgājis ārštatā un 1926. gadā aiziet pensijā un pāriet uz Rūjienu, kur Nolteins arī miris.

Iespiestie darbi (latviskā tulkojumā): 1) Lokomotivju kurtuvju vara sienu stiprība un pielaižamā dilšana. Krievijas inženieru sanāksmes gada pārskati, 1888. 2) Pasažieru vagonu atsperes. Krievijas inženieru sanāksmes gada pārskati, 1892. 3) Paskaidrojumi Maskavas-Kazaņas dzelzceļu lokomotives 1897. gada projektam. Krievijas satiksmes ministrijas analļi. 4) Ziņojums Maskavas-Kazaņas dz-ļu pārvaldei par novērojumiem studiju ceļojumā Ziemeļamerikas Savienotās valstīs 1902. g. Maskavā, 1905. 5) Apcerējums par lielas celtspējas preču vagonu ievešanas nepieciešamību uz Krievijas dz-ļiem. Maskavā, 1905. 6) Lokomotivju pretsvaru teorija un aplēse.

Priekšlasijumi Maskavas ceļu inženieru institutā. Maskavā, 1902. 7) Automatiskie sajūgi. Referats starptautiskā dzelzceļu kongresa 7. sesijā Vašingtonā 1905. g Kongresa anaļi. 8) Amerikas automatiskā sajūga un atsperīgo pāreju lietošana pasažieru vagoniem. Инженерное Дѣло 1904. 9) Lokomotivju katlu uzlabojumi (Brotana katli un katli ar pārkarsētājiem). Referats starptautiskā dz-ļu kongresa 8. sesijā Bernē 1910. g. Kongresa anaļi. 10) Paskaidrojumi Maskavas-Kazaņas dz-ļu lokomotives DII projektam. Maskavā, 1909. 11) Pneimatisks palīgsajūgs Maskavas-Kazaņas dz-ļu Mallet'a tipa lokomotivju tenderim, litografēts izdev. 12) Krievijas preču tipa lokomotivju jaunākās konstrukcijas. Referats Pēterpils technologu savienībā 1913. g. Savienības anaļu 1915. g. 13. un 14. burtnīcas. 13) Dažas likumības degšanas procesā lokomotivju katlos. 1. Latvijas Inženieru un tehniķu konferences darbi.

11. **Profesors Ivans Pšeņicins (†)**, sk. LUX, 413—414.

12. **Profesors Kārlis Rezevskis (†)**, dzimis 1871. g. 13. augustā Talsu apr. Vandzenes Ziemeļos kā lauksaimnieka Jāņa Rezevska un viņa sievas Minnas, dzim. Edelbergas, dēls. Ziņas līdz 1929. g. skat. LUX, 414. lpp. Rezevskis bijis mechanikas fakultates dekans 1927./28., 1928./29., 1937./38. un 1938./39. gada pirmā semestrī, pēc kam piepešās slimības dēļ viņš atteicās no tālākas dekana pienākumu pildīšanas. No Universitates dibināšanas līdz pat pēdējam laikam viņš nepārtraukti bijis Universitates padomes loceklis. Kā Pasaules enerģijas konferences Latvijas nodaļas priekšsēdētāja biedrs viņš piedalas divās konferencēs — 1926. gadā Bāzelē un 1930. gadā Berlīnē. Latvijas nodaļas 10 gadu pastāvēšanas gadijumā nolasa referatu „Technika un enerģijas saimniecība" Pēc Doles projekta izstrādāšanas 1922.—23. g., ko vadija Rezevskis, 1932.—33. g. Amerikas firma „The Foundation Company" izstrādā jaunu variantu Daugavas spēku izmantošanai Ķegumā. Rezevskis šeit ir kā padomes loceklis, un viņa pieredzējumus Doles projektēšanā bagātīgi izlieto Foundation Co. Iekšlietu ministrija jau no Būvniecības pārvaldes nodibināšanas aicinājusi viņu kā tehniskās padomes locekli. Rezevskis ir bijis Tirdzniecības un rūpniecības kameras loceklis un Darba kamerā viņš ņēmis dalību pie darba aizsardzības likuma izstrādāšanas. Latvijas Kreditbankas uzdevumā iepazinies ar mūsu lielākiem metalrūpniecības uzņēmumiem, Rezevskis uzstāda viņu kopdarbības schemu. Izstrādājis arī projektu Ventspils celulozas fabrikai valdības uzdevumā. Viņš izstrādā galīgu akc. s-bas „Aldaris" jaunizbūvējamās alus darītavas projektu un kā Latvijas Kreditbankas pārstāvis seko šīs darītavas izbūvei. Atsevišķu jautājumu iztirzājumi ir iespiesti vairā-

kos periodiskos rakstos. Profesors Kārlis Rezevskis miris 1939. g. 4. martā.

13. **Profesors Nikolajs Rozenauers,** dzimis 1890. g. 26. nov. Svētes pilī kā virsnieka Leopolda R. un viņa sievas Franciskas, dz. Dombrovskas, dēls. 1901.—07. g. mācijies realskolā Pēterburgā. 1907.—15. g. studējis Pēterburgas Ceļu inženieru institutā, ko beidzis ar pirmās šķiras diplomu. Plašākas ziņas līdz 1929. g. sk. LUX, 432—433. No 1922. g. 1. jūlija bija L. U. mechanikas fak. jaunākais asistents pie techniskās mechanikas katedras. No 1923. gada 1. jūlija asistents. No 1925. g. 1. janv. vecākais asistents. No 1925. g. 1. jūlija pēc habilitacijas darba „Mēģinājums noteikt Daugavas hidrauliskos koeficientus" iesniegšanas — privatdocents. No 1928. g. 1. jūlija docents pie techniskās mechanikas katedras. No 1931. g. 1. jūlija vecākais docents. 1934. g. 6. dec. aizstāvēja doktora disertaciju „Grafoanalitiskā metode paātrinājumu centra un centroidu noteikšanai komplanā kustībā" (LUR mech. I, 8, 1935) un ieguva inženierzinātņu doktora gradu. No 1935. g. 20. sept. mechanikas fakultates profesors. 1925., 1926. un 1927. g. R. lasija mechanikas fakultatē neobligato kursu par nomografiju. No 1927. g. 1. jūlija lasa obligato kursu „Techniskā mechanika II un IV" (kinematika un dinamika). No 1932. g. 1. jūlija lasa arī obligato kursu „Mechanismu kinematika" No 1929./30. līdz 1935./36. g. mechanikas fakultates sekretars. 1937. un 1938. g. saņēmis Kulturas fonda prēmiju par zinātniskiem darbiem. 1934. g. piedalijās IV Starptautiskā mechanikas kongresā Kembridžā; 1938. g. piedalijās Starptautiskā techniskās izglītības kongresā Berlīnē.

Iespiestie darbi: A. Grāmata: 1) Mechanismu kinematika. L. U. mācības grāmatu serija Nr. 6, Rīgā, 1938, 272 lpp.

B. Raksti žurnalos un krājumos: 2) Jaunākās materialu stiprības teorijas. TŽ 1937, 19/20. 3) Grafoanalitiska metode paātrinājumu centra un centroidu noteikšanai komplanā kustībā (disertacija). LUR mech. I, 8, 1935. 4) Analitiskais un grafoanalitiskais atrisinājums šarniru četrstūra kustības noteikšanai. LUR mech. I, 12, 1936. 5) Infleksijas un Bresa (Bresse) riņķu konstrukcija kinematiskās ķēdes locekļiem ar ātrumu un paātrinājumu vektoru palīdzību. LUR mech. I, 13, 1936. 6) Jauns paņēmiens ātrumu konstrukcijai sarežģītās kinematiskās ķēdēs. LUR mech. I, 14, 1936. 7) Heizingera (Heysinger von Waldegg) kulises mechanisma tiešais ātruma konstrukcijas paņēmiens. LUR mech. I, 15, 1936, 8) Römera mechanisma tiešās ātrumu konstrukcijas. LUR mech. II, 1, 1937. 9) Ātrumu plānu konstrukcijas sarežģītās kinematiskās ķēdēs bez līdzīgām punktu rindām. LUR mech. II, 2, 1937. 10) Polaro ātrumu plānu raksturīgā

īpašība kinematiskās ķēdēs ar slīdpāriem kustošās plaknēs. LUR mech. II, 3. 1937. 11) Paātrinājumu konstrukcija ar relativo normalpaātrinājumu plānu palīdzību sarežģītās kinematiskās ķēdēs. LUR mech. II, 4, 1937. 12) Īpaša paātrinājumu konstrukcija kinematiskās ķēdēs, kas satur slīdpārus kustošās plaknēs. LUR mech. II, 5, 1937. 13) Ātrumu konstrukcija sarežģītās kinematiskās ķēdēs, kas nesatur šarniru četrstūrus. LUR mech. II, 7, 1937. 14) Jauna slīdsviras tvaikdaļa mechanisma (Wälzhebelsteuerung) paātrinājuma konstrukcijā. LUR mech. II, 8, 1937. 15) Paātrinājumu konstrukcijas rotējošā kloķa cilpā. LUR mech. II, 9, 1938. 16) Stephenson'a mechanisma paātrinājumu konstrukcijas. LUR mech. II, 10, 1938. 17) Paātrinājumu konstrukcijas 8- un vairāk locekļu sarežģītās kinematiskās ķēdēs. LUR mech. II, 14, 1939. 18) Paātrinājumu konstrukcijas sarežģītās kinematiskās ķēdēs, kas nesatur šarniru četrstūrus. LUR mech. II, 15, 1939. 19) Stephenson'a kulises paātrinājuma stāvokļa noteikšana. LUR mech. II, 16, 1993. No šiem darbiem godalgoti ar Kulturas fonda prēmiju 4—7 1937. g. un 8—14. 1938. g. 20) Ein direktes Verfahren zur Geschwindigkeitskonstruktion kinematischer Ketten. Schweiz. Bauztg 1935, Bd. 106, 26. 21) Über die Geschwindigkeitskonstruktion kinematischer Ketten. ZaMM 1937, Bd. 17, H. 3. 22) Unmittelbare Geschwindigkeitskonstruktionen am Römer-Getriebe. Masch-bau. Reuleaux-Mitt. 1937, Bd. 5, H. 6. 23) Geschwindigkeitspläne kinematischer Ketten ohne Verwendung ähnlicher Punktreihen. Masch-bau. Reuleaux-Mitt. 1938, Bd. 6, H. 1. 24) Ein graphoanalytisches Verfahren zur Bestimmung des Beschleunigungspoles und der Beschleunigungspolkurven der ebenen Bewegung. ZaMM 1938, Bd. 18, H. 2. 25) Koppeltriebe ohne Gelenkvierecke. Masch-bau. Reuleaux-Mitt. 1938, Bd. 6, H. 3. 26) Beschleunigungskonstruktionen kinematischer Ketten mit Hilfe von Plänen relativer Normalbeschleunigungen. Masch-bau. Reuleaux-Mitt. 1938, Bd. 6, H. 10. 27) Die Beschleunigungskonstruktionen am Stephenson'schen Mechanismus. ZaMM 1939, Bd. 19, H. 3.

Žurnalā: „Zentralblatt für Mechanik" ar īsu referatu atzīmēti sekojošie no augšminētiem rakstiem: raksts 20) — 1936, 4, 194; 21) — 1938, 6, 291; 22) — 1938, 6, 385; 23) — 1938, 7, 193; 25) — 1938, 7, 194; 4), 6—8) — 1938, 7, 194; 24) — 1938, 7, 337; 9) — 1938, 7, 337; 8—12) — 1939, 8, 50; 13—14) — 1939, 8, 51.

14. **Profesors Nikolajs Šīmanis,** dzimis 1865. g. 29. novembrī Rīgā kā jūras virsnieka Vilhelma Šīmaņa dēls. Beidzis Rīgas pilsētas realskolu un Rīgas Politechnikas institutu ar inženiera mechaniķa gradu un uzslavu 1900. g. Rīgas Politechnikas instituts uzaicinājis Šīmani 1906. g. par adjunkta profesoru. Latvijas Universitatei topot, Šīmanis strādā pie mechanikas fakultates noorganizēšanas. Plašākas ziņas par viņa darbību līdz 1929. g. sk. LUX, 416. lpp. Visu laiku Šīmanis vadijis L. U. mechanikas fakultates virzuļa mašīnu katedru, un ar 1935. g. 29. novembri viņš turpina darbību pie minētās katedras kā ārštata profesors. L. U. mechanikas fakultate piešķir viņam 1929. g. 21. septembrī par nopelniem pedagoģiskā un

praktiskā darbā Dr. art. ing. h. c. gradu. 1935. gadā viņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru.

Nolasijis L. Universitatē, Rīgas Techn. b-bā, Rīgas Jachtklubā un Vācu pilsoņu b-bā šādus referatus: 1) Iz tvaikmašīnu vēstures, 2) Fletnera rotors un Fletnera stūre, 3) Par gravitacijas spēkiem, 4) Modernās elektriskās centrales, 5) Vieglās tvaika iekārtas, 6) Jauni Fletnera rotora panākumi, 7) Dīzeļmotori, 8) Tvaikmašīnas attīstība un 9) Fletnera stūres un Fletnera rotora teorija.

Šīmaņa techniskā darbība noritējusi dažādās konsultacijas un ekspertizes komisijās, starp kurām izceļama viņa darbība Rīgas pilsētas Uzņēmumu valdē pie II sūkņu stacijas (Zaķu muižā) jaunbūves projekta un tās pieņemšanas mēģinājumiem.

15. **Profesors Gustavs Arturs Taube,** dzimis 1870. g. 14. februarī Rīgā kā I šķiras tālbraucēju kuģu kapteiņa Voldemāra Heinricha un viņa sievas Olgas, dzim. Rozes, dēls. Jau kā mazu zēnu tēvs viņu bieži ņēma līdzi savos tālajos un garajos jūras braucienos. Pirmmācību ieguvis elementarskolā, pēc tam iestājies Rīgas pilsētas realskolā, ko nobeidzis 1889. g. Lai iegūtu praksi, strādājis no 1890. g. janvara līdz augusta beigām Jelgavas dzelzceļa remonta darbnīcās Rīgā kā atslēdznieka māceklis, vēlāk kā atslēdznieks un virpotājs. 1890. g. 1. septembrī iestājies Rīgas Politechnikas institutā, kur studējis mašīnbūvniecību līdz 1896. g. 11. jūnijam. Nobeidzis kursu ar pirmās šķiras diplomu un uzslavas rakstu, ieguvis inženiera mechaniķa gradu. 1904. gadā minētais diploms apmainīts pret diplomu ar nosaukumu „inženieris technologs", kas dod arī būvniecības tiesības. Taube bijis korporacijas Rubonia biedrs. 1894. gadā ievēlēts par asistenta v. i. pie techniskās zīmēšanas katedras. 1896. g. ievēlēts par asistentu pie tās pašas katedras un 1896. g. sūtīts par instituta pārstāvi uz Viskrievijas izstādi Ņižņij-Novgorodā, kur R. P. I. izstādija „hors concours" savus eksponatus. Studiju laikā Taube vasaras brīvlaikā strādājis dažādās darbnīcās; no 1894. līdz 1918. g. piedalijies kā eksperts un taksators gandrīz visās Krievijas apdrošināšanas biedrībās un to filialēs Rīgā, kā arī ārzemju apdrošināšanas biedrībās. Asistenta darba laikā no 1896. līdz 1899. g. Taube uzaicināts piedalīties kā inženieris Rīgas Linu un džutas manufakturas A/S (pie Ķīšezera) projektēšanā un būvē. Tai pašā laikā viņš bijis Rīgas Techniskā savienībā avīzes „Rigasche Industrie Zeitung" referents, protokolists un sludinājumu daļas revidents, kā arī divi gadus savienības sekretars, bijis direktora palīgs 6 mēnešus Borisogļebskas linu vērptuvēs un austuvēs „Flax Mille u. Co. . No 1901. līdz 1905. g. asistents pie mechan.

technoloģijas un techn. zīmēšanas katedrām. 1901. g. Taube ir Rīgas jubilejas izstādes komisijas loceklis. 1905. g. ievēlēts Rīgas Politechnikas institutā par docentu mechan. technol. izmēģin. metodēs, lauksaimn. mašīnmācībā, mācībā par purvu izmantošanu, techniskā zīmēšanā, mech.-technol. labor. un mech. darbnīcā. 1910. g. vadijis mechanikas nodaļas studentu ekskursiju uz Jekaterinoslavu, Odesu, Rostovu, Krimu un Kaukazu. No 1910. g. Taube ir pastāvīgs līdzstrādnieks laikrakstam „Rigasche Industrie Zeitung" 1911. g. vasaras brīvlaikā komandēts zinātniskos nolūkos uz ārzemēm, lai iepazītos ar mechanisko laboratoriju ierīcēm (sk. LUX, 419. lpp.). Arī 1913. g. Rīgas Politechnikas instituts komandē Taubi uz ārzemēm iepazīties ar laboratoriju iekārtām un laboratoriju ierīci būvarodniecības izstādē Leipcigā; strādājis pēc tam arī Berlīnē. No 1913. g. 3. dec. līdz 1914. g. 4. martam viņš tāpat komandēts uz Karalisko materialu pārbaudīšanas pārvaldi Berlīnē turpināt iepazīties ar turienes iekārtu (sk. LUX, 420. lpp.). 1914. g. ievēlēts un 1. jūlijā apstiprināts par adjunktprofesoru. 1915. g., no 6. jūlija līdz 25. septembrim, Taube bija par evakuacijas un reevakuacijas komisijas locekli ekspertu Rīgas pilsētas interešu aizstāvēšanai un Rīgas Politechnikas instituta pārvaldes padomes iecelts par mantu glabātāju, no 1915. gada maija līdz 6. jūnijam Rīgas Politechnikas instituta direktora v. i. pie mācības spēku un ierēdņu un viņu ģimeņu evakuēšanas uz Tērbatu un Maskavu, kur Taube bija līdz 1918. g. jūnijam adjunktprofesors evakuētajā Rīgas Politechnikas institutā. 1918. g. jūnijā Taube vadija Rīgas Politechnikas instituta mācības spēku I ešelona reevakuaciju no Maskavas uz Rīgu. Baltijas Techniskā augstskolā Taubi ievēlē par ārkārtēju profesoru pie materialu pārbaudīšanas, lauksaimniecības mašīnbūvniecības, mašīnu elementu un techniskās zīmēšanas katedrām. Lielinieku laikā augstskolā tāpat nodarbojies kā profesors līdz Latvijas valsts dibināšanai. Vasaras brīvlaikā 1918. un 1919. g. Taube komandēts studiju nolūkā uz Vāciju, Šveici un Italiju. Pēc Latvijas valsts nodibināšanas Taube 1919. g. 17. sept. ievēlēts un apstiprināts par profesoru materialu pārbaudīšanā, technol. pētijumiem, mašīnmāc. ķīmiķiem, fabriku projektēšanā, dipl. darbu projektēšanā ķīmiķiem un techniskā zīmēšanā un kā materialu pārbaudīšanas un technol. pētijumu laboratoriju vadītājs un līdzstrādnieks L. U. materialu pārbaudes stacijā. Lai varētu no Padomju Krievijas dabūt atpakaļ savā laikā evakuētos apm. 40 vagonus Rīgas Poli-

technikas instituta mantu un visu biblioteku, Latvijas Universitate komandēja Taubi, no 1920. g. nov. līdz 1921. g. janvara beigām, kā reevakuacijas komisijas locekli uz Maskavu atdabūt minētos īpašumus. 1922. g. Taube atkal zinātniskā nolūkā komandēts uz Vāciju, Angliju, Italiju, Čechoslovakiju materialu pārbaudīšanas laboratoriju un iestāžu apskatei. Londonā viņš varējis studēt 12 dienas National-Physical laboratorijā. 1923. g. 25. aprilī Taube pielīdzināts Latvijas Universitates doktoriem. No mechanikas fakultates materialu pārbaudīšanas stacijas apstiprināšanas laika Taube darbojies kā līdzstrādnieks un vadītājs pie pārbaudīšanas darbiem un arī kā vietas izpildītājs pie diplomprojektu izstrādāšanas dzirnavu un tekstilrūpniecībā. Lai iepazītos ar Amerikas industriju un turienes materialu izmēģināšanas iestādēm, Taube komandēts 1930. g. vasaras brīvlaikā uz Ameriku, kur apmeklēja Ņujorku, Bostonu, Filadelfiju un Vašingtonu. Pēdējā pilsētā viņš iepazinās ar lielāko materialu izmēģināšanas staciju Amerikā „Bureau of Standarts" Pēc 35 izkalpotiem darbības gadiem 1934. g. Taube ievēlēts par profesoru tālākiem 5 gadiem, līdz 1939. g. 1. jūl. Sākot ar 1935./36. māc. gadu Taube ievēlēts par L. U. materialu pārbaudīšanas un technoloģisko pētijumu instituta direktoru un technoloģijas katedras pārstāvi. Taube apbalvots ar Staņislava III kl. ordeni, Annas III kl. ordeni, ar Romanova medaļu un viņam 1907. g. piešķirts valsts padomnieka nosaukums. Blakus darbībai augstskolā prof. Taube daudz nodarbojies praksē kā technisks padomdevējs dažādās Rīgas fabrikās (Provodņikā Rīgā un Maskavā, naglu fabr. Starr u. Co., Rīgas tekstilfabr. Iļģeciemā, J. C. Jesena porcelāna fabr. Emaljēšanas un skārda cinkošanas fabr. Veidemüller u. Co.). Kā asistents darbojies līdzi pie prof. E. Pfūla zinātniskiem izmēģinājumiem, piemēram, pie linu mērcēšanas un kaltēšanas izmēģinājumiem pēc profesora Bauera metodes; pie prof. Pfūla papīra locīšanas aparata (Papierknitterer) uzstādīšanas un pētīšanas, izmēģinājumiem ar celulozas un papīra vielu dziju šķiedrām, kā: „Sylvalin", „Xylolin" Līdzi darbojies arī pie prof. Pfūla izdotās grāmatas „Neue Papierprüfungsmetoden" Plašākas ziņas sk. LUX, 421. lpp. Sākot no Latvijas valsts dibināšanas laika darbojies kā konsultants un eksperts materialu pārbaudes specialos jautājumos, kā arī pie noteikumu izstrādāšanas kara resorā, muitas, pasta un telegrafa, Iekšl. ministr. Būvniec. departamentā, Sarkanā Krustā, Cietumu pārvaldē, Dzelzceļu vai Satiksmes departamentā; strādājis arī kā konsultants

Zinātn. tiesu ekspertizes institutā, Latvijas Bankā pie papīra pētīšanas naudas zīmju izgatavošanai, Latvijas Kreditbankas un Latv. Bankas uzdevumā izvestiem novērtējumiem dažādās lielās rūpniecības iestādēs. Devis arī Holandes Indijas, Italijas, Čechoslovakijas un Dienvidamerikas iedzīvotājiem atsauksmes par viņu dažādām augu šķiedru jēlvielām, vai tās derīgas celulozas izgatavošanai pēc prof. Taubes Amerikā patentētā paņēmiena.

16. **Profesors Alfrēds Vītols,** dzimis 1878. g. 8. janvarī Valmieras apriņķa Katvaru pagasta skolā, pie Limbažiem, kur viņa tēvs bija 35 gadus skolotājs. Māte cēlusies no zviedriem, tās uzvārds bija Roops. Katvaru pag. skola bija tēva vienīgā darba vieta; še viņš 1899. gadā mira. Vītols beidza Rīgas Nikolaja klasisko ģimnaziju 1899. g. ar zelta medaļu. Augstāko izglītību baudijis Pēterpils ķeizara Aleksandra I Satiksmes ceļu inženieru institutā, ko beidzis 1906. gadā. Strādādams Pēterpils satiksmes ceļu apgabalā kā inženieris, 1908. g. Pēterpilī iesācis pedagoģisko darbību inženiera Šumera dibinātos pirmajos Pēterpils Politechniskos kursos, kur lasijis matematiku un vadijis seminaru mechanikā līdz 1910. gada rudenim, kad uzņēmies turpat diplomandu darbu vadību dzelzceļu projektos. Pedagoģiskā darbība bija jāpārtrauc līdz ar viņa pārcelšanu uz Volgu Tverā par techniski-administrativā ūdensceļu iecirkņa priekšnieku. Darbodamies praktiskā darba laukā līdz pedagoģiski-zinātniskās darbības iesākšanai Latvijas Universitatē 1919. gadā, nekad nav pārtraucis darboties arī zinātniski-pētnieciski, cik to atļāva brīvais laiks, pie kam ierosinājumus sniedza dažādi prakses gadijumi. Šo pētijumu rezultati publicēti krievu specialā žurnalā „Водное дѣло" (sk. bibliografisko daļu). Tāpat Vītola doktora disertacijas tematu bija ierosinājušas biežas katastrofas uz Krievijas dzelzceļiem, kuru cēlonis bija rupji empirisks tiltu un cauruļu ailu aprēķins, kam trūka solidas zinātniskas bazes. Arī upju hidrauliskā raksturojumā Vītols savā praktiskā darbībā bija gājis īpatus, upju pētītājiem neparastus ceļus, ievezdams šim raksturojumam subintegralo ģeometrisko funkciju, kuru var izdalīt D. Bernoulli nolīdzinājuma berzes loceklī. Šo paņēmienu viņš ir pielietojis arī kā konsultants, vadot uzstādinājuma līknes uzbūves darbus Daugavai. 1919. g. Vītols uzņēmās docenta pienākumus hidraulikā Latvijas Universitatē. 1921. g. viņš ievēlēts par techniskās mechanikas katedras docentu, 1924. gadā promovē par inženierzinātņu doktoru

ar disertaciju „Essai d'établissement d'une théorie de l'écoulement des eaux pluviales"; tanī pašā gadā ievēlēts par profesoru pie techniskās mechanikas katedras. Plašākas ziņas par laiku līdz 1929. gadam sk. LUX, 421—426. Vītols bijis mechanikas fakultates dekans 1931./32. un 1932./33. māc. gados, vairākus gadus Universitates padomes loceklis, tagad prorektors studentu lietās, skaitot no 1936. gada 1. jūlija Universitates goda tiesas, pētniecības fonda loceklis, techniskās mechanikas katedras pārstāvis, LUR redakcijas koleģijas loceklis. Pasaules enerģijas konferences Latvijas nacionalās komitejas, Finansu ministrijas Hidroelektrisku būvju komitejas, Izglītības ministrijas skolu grāmatu cenzēšanas komisijas loceklis; satiksmes ceļu inženieru sekcijas priekšsēdis un goda biedrs, RLBZK loceklis, Profesiju kameras goda korespondents. Periodiskajā presē darbojies sporadiski, publicējot rakstus par dažādiem jautājumiem laikrakstos Brīvā Zeme, Jaunākās Ziņas, Latvijas Kareivis un studentu presē (Universitas un Students). 1937. g. Fin. min. uzdevumā komandēts uz Stokholmu Ķeguma spēka stacijas izbūves jautājumā; bijis konsultants un eksperts šī paša darba dažos jautājumos. Kulturas fonda prēmijas saņēmis par sekojošiem darbiem: 1) 1928. g. 27. febr. „Nouvelle théorie de l'écoulement des eaux pluviales d'un plan incliné" 2) 1936. g. 2. martā a) „Uz elastīgo ķermeņu potencialo enerģiju attiecošos teoremu apvienošana" un b) „Ķeguma stacijas sprosta hidrauliskais profils" 3) 1938. g. 11. aprilī „Über den nächsten Entwicklungsgang der Flußhydraulik und eine zweckmäßige Flußformel" 4) 1939. g. „Ist die heutige Lösung des Überfallproblems einwandfrei" 1931. g. 16. novembrī apbalvots ar III šķiras Triju Zvaigžņu ordeni. 1930. gadā piedalijies III Baltijas valstu hidrologu konferencē Varšavā ar referatu, kura sīkāks apzīmējums minēts iespiesto darbu sarakstā. Tanī pašā konferencē bijis ģeneralreferents jautājumā par berzes koeficientiem (sk. Compte Rendu des Travaux de la III. Conférence Hydrologique des Etats Baltiques, pages 61—69). Tā paša gada rudenī ar to pašu referatu uzstājies III Starptautiskā techniskās mechanikas konferencē Stokholmā. Kalifornijas Universitate tulkojusi to angļu valodā (minēts National Bureau of Standards, Hydraulic Laboratory Bulletin Series A. Current Hydraulic Laboratory Research in the United States, Bulletin IV—I January 1, 1936, 83. lapp.). Tāpat uz USA Bureau Reclamation ierosinājumu pārtulkots angļu valodā apcerējums par bezvakuuma sprostu profilu. 1932. gadā Vītols aicināts no Tautu sa-

vienības par šķīrējtiesnesi (arbiter) starp Poliju un Dancigu jautājumā par moļu izbūvi pie Vislas ietekas (Schiewenhorst) Baltijas jūrā. Tautu savienības Dancigas ostas prezidents izsniedzis Vītolam atzinības rakstu par lietišķu un objektivu šī jautājuma izšķiršanu. Tā paša gada decembrī Vītols aicināts otru reizi uz Dancigu izšķirt jautājumu par bagarēšanas darbu izvešanu Baltijas jūrā pie Vislas ietekas. 1933. g. Vītols piedalijies IV Baltijas valstu hidrologu konferencē Ļeņingradā ar referatu par upju gultnes morfoģiskiem elementiem. 1934. g. piedalijies IV Starptautiskā techniskās mechanikas konferencē Kembridžā ar referatu par plostu kanāļu kinematisko aplēsi. 1936. g. viņš piedalijies V Baltijas valstu konferencē Helsinkos ar referatu par hidraulikas universalām konstantēm. Tanī pašā konferencē viņš bijis ģeneralreferents jautājumā par Chézy koeficientiem. 1938. g. Vītols bijis ģeneralreferents VI Baltijas valstu hidrologu konferencē Vācijā jautājumā par upju gultņu nevienmērību. 1939. g. Vītols iesniedzis referatu konferencei „Union Internationale de Géodésie et Géophysique", kura notiks š. g. septembra mēnesī Vašingtonā, par tematu „Nogulšņu kustība, kā zinātnes objekts" Par šo tematu Vītols referējis š. g. 3. martā RLBZK, kuras loceklis viņš ir. 1938. g. Vītols ir bijis zinātniskā komandējumā ziemeļu valstīs, kur iepazinies ar hidroelektriskām spēka stacijām. Vītols ir Peru San Marcos Universitates Acta Universitatis „Revista de Ciencias" goda līdzstrādnieks (Collaborador honorarios) un Limas Ģeografiskās biedrības korespondents (Socio Correspondente) no 1923. gada.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 424—426): A. Grāmatas: 21) Mechanika. I koncentrs. Ievads mechanikā. 1929. 22) Statika plaknē. 1934. 23) Statika telpā. 1935. 24) Gareniska liece (dažas piezīmes). 1938.

B. Raksti žurnalos, periodiskā presē un rakstu krājumos: 25) Plostu kanāļu kinematiska aplēse. TŽ 1929, 1—6, 8 lpp. 26) Über die Bestimmung der Regenwassermengen für die Berechnung von Durchflußöffnungen. ZBauw 1929, 10, 247—255. 27) Instrukcija max Q aplēses Liepājas-Glūdas dzelzceļa būves darbu valdei. 1925. 28) Essai d'établissement d'une forme rationelle des lits des courants d'eau dans le sol mobile. LUR mech. I, 2, 1930, 100—124. 29) Condition essentielle à suivre pour s'assurer des valeurs les plus exactes du coefficient de rugosité. LUR mech. I, 3, 1930, 125—144. 30) Par šo pašu tematu iesniegti referati III Baltijas valstu hidrologu konferencei Varšavā 1930. un III Internacionalās techniskas mechanikas konferencei Stokholmā 1930. 31) Ein Beitrag zur Frage der Beweisführung der Sätze über die potentielle Energie deformierter Stäbe. LUR mech. I, 6, 1933, 185—200. 32) Matériaux concernant la construction d'une station hydroélectrique sur le fleuve Daugava en Lettonie: Projet du ca-

nal de flottage au point de vue cinématique. LUR mech. I, 7, 1934, 201—248. 33) Движение плота в сплавном канале. Известия Научно-Исследовательского Института Гидротехники I, XIV, 1934. Ленинград. 34) Hidroloģijas attīstība Latvijā. RLBZK 1934, 57—89. 35) Über die kinematische Berechnung der Floßgassen. Ztschr. Wasserkr. und Wasserwirtsch. München 1935, 5, 54—56. 36) Atbilde prof. A. Ludinam sakarā ar iepriekšējo publicējumu. Ztschr. f. Wasserkr. u. Wasserwirtsch. 1935, 14, 168—169. 37) Materiali sakarā ar hidroelektriskās stacijas izbūvi uz Daugavas Latvijā. Plostu kanāļa projekts no kinematiskā viedokļa. Ek 1935, 11. 38) К вопросу о безвакуумном профиле плотин. Известия Гидрологич. Инст. 1935, 69, 10 lpp. 39) Verallgemeinerung der Sätze von der potentiellen Energie elastischer Körper. LUR mech. I, 11, 1935, 337—345. 40) Beitrag zur Frage des vacuumlosen Dammprofils. Ztschr. Für Wasserkr. und Wasserw. 1936, 16, 207—212. 41) Diskusija ar inž. A. Fišeru sakarā ar iepriekšējo publicējumu. Ztschr. Wasserkr. u. Wasserwirt. 1937, 6, 69—71. 42) Diskusija ar inž. A. Fišeru par to pašu tematu. Ztschr. f. Wasserkr. u. Wasserw. 1937, 24, 283—284. 43) Vacuum less Dam Profiles. A translation of Beitrag zur Frage des vacuumlosen Dammprofils. Wasserkr. und Wasserw. 1936, 31. Translated by Edward F. Wilsey, Assistant Engineer, U. S. Bureau of Reclamation. 44) Mouvement du radeau dans le canal de flottage. Abstracts of Papers to be read at the Fourth International Congress for Applied Mechanics Cambridge 1934. 45) Ein Beitrag zur Frage der universellen Konstanten in der Hydraulik und einer zweckmäßigen Flußformel. V Baltijas valstu hidrologu konference Helsinkos 1936, 13 lpp. 46) „Roughness" LUR mech. I, 3, 1930. A translation have been made at the University of California with SERA and FERA assistance. Copies have been filed in the Hydraulic Laboratory Section at the National Bureau of Standards. 47) Essai de morphologie des courants d'eau dans le sol mobile. IV Conférence Hydrologique des Etats Baltiques, Leningrad 1933. 48) Essai de projet d'amélioration d'un cours d'eau naturel. LUR mech. I, 5, 1930, 167—184. 49) Über den nächsten Entwicklungsgang der Flußhydraulik und eine zweckmäßige Flußformel. Ztschr. Wasserkr. u. Wasserw. Vol. 32, 1937, 7, 73—77 un 8, 91—94. 50) Tā paša publicējuma résumé (Abstract) angļu valodā "The direction of the next development in River Hydraulics and a suitable flow formula" by Prof. Dr. Ing. A. Vītols, University of Latvia, Riga, Latvia. U. S. A. National Bureau of Standards Hydraulic Laboratory Bulletin Series A, Reference N VI — 6, INHU, 68—69. Šis darbs citēts arī Report Committee on Dynamics of Streams 1936—1937. Transactions, American Geophysical Union (65) 336 lpp. 51) Das lettische Kraftwerk Ķegums. Ztschr. f. Wasserkr. u. Wasserw. 1938, 11/12, 134—139. 52) Ist die heutige Lösung des Überfallproblems einwandfrei? Ztschr. f. Wasserkr. u. Wasserw. 1938, 7/8, 76—81. 53) Essai d'établissement d'une forme rationelle des lits des courants d'eau. LUR mech. I, 2, 1930, 97—125. 54) „Baltās ogles", akademiska runa Universitates gada svētkos 1936 28. IX. Un 1936, 9, 14. 55) Beiträge zur Frage des Ungleichförmigkeitsgrades der Flußbetten. Hauptbericht 5. VI. Baltische Hydrologische Konferenz, Deutschland, August 1938, 14. 56) Bericht der Baltischen Hydrologischen Konferenz in der Tagessitzung im Kursaal zu Travemünde, d. 16. August 1938. Bericht über die Verhandlungen der VI. Balt. Hydrologischen Konferenz zu Lübeck-Berlin im August 1938, 80—83. 57)

Hauptbericht der III. Baltischen Hydrologischen Konferenz, Warszawa 1930, über Reibungskoeffizienten. Compte Rendu des Travaux de la III. Conférence Hydrologique des Etats Baltiques, Varsovie, Mai 1930, 61—69. 58) Loģikas un eksperimenta sadarbība dažādu technikas problemu atrisināšanā. Ek 1938, 8, 395—398. 59) Materiali sakarā ar hidroelektriskās stacijas izbūvi uz Daugavas Latvijā. Ek 1935, 11, 389—395.

Daži no minētiem darbiem īsi atreferēti žurnalā „Zentralblatt für Mechanik" un U. S. A. National Bureau of Standards periodiski izdodamos biļetenos Vašingtonā.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Jānis Asars,** dzimis 1895. g. 26. aug. Rīgā. Vecāki Juris un Anna, dzim. Kustevica. L. U. mech. fak. beidzis 1922. g. janvarī. Plašākas ziņas sk. LUX, 438. lpp. Privatdocents kopš 1925. g. septembra, bet ārštata docents kopš 1928. g.; ar 1936. g. 1. janv. ievēlēts par štata vecāko docentu. Lasa telegrafiju, telefoniju un radiotechniku, vada arī praktiskos darbus un projektus. Noorganizējis pie elektr. instituta vājstrāvas laboratoriju. Ar 1935. g. Asars ir elektrotechnikas instituta direktors un elektriskās pārbaudes un graduēšanas laboratorijas vadītājs. Ar 1936. g. fakultates delegats L. U. padomē. Līdz pārnākšanai L. U. štata dienestā Asars darbojies Pasta un telegrafa resorā kā Rīgas I radiostacijas priekšnieks, bet no 1933. g. kā departamenta vecākais inženieris. 1927. g. uzsācis departamenta laboratorijas organizēšanu un vadijis to līdz 1935. g. beigām. Izveidoja latvisko terminoloģiju kā papildinājumu 1931. g. vārdnīcai „Vocabulaire téléphonique international en 7 langues" Asars ņēmis dalību kā lektors daudzos departamenta rīkotos techniķu kursos, lasīdams par vājstrāvas teorijas jautājumiem, kā arī kuģu radiotelegrafistu kursos, lasīdams radiotechniku. Ņēmis dalību Latvijas radiotīkla izbūvē un Latvijas radiofona noorganizēšanā. Radiofona technikas popularizēšanai nolasijis daudz lekciju. No 1920. līdz 1928. g. Kara aviacijas skolā lasijis lekcijas aviacijas radiotechnikā, bet no 1925. līdz 1938. g. mācijis vājstrāvas priekšmetus Rīgas pils. technikumā. No 1924. līdz 1939. g. ar pārtraukumiem Latvijas Tautas universitatē lasijis radiotechnikas kursu. 1928. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. 1933. g. kā Latvijas delegats piedalijies „Union Internationale de Radiodiffusion" konferencē Amsterdamā.

Iespiestie darbi (pēc 1929. g.): 1) Lampu aparati telefonijā. Tel. būv. not. IV d. I puse, 1—98. 2) Doc. J. Asaıs un inž. A. Akmentiņš. Elektrometrija. TBN

V d. 113—234. 3) Elektronu lampas. 1939. 4) Telegrafa attīstības virzieni. Ek 1937, 15, 586—588. 5) Inženieru vājstrāvnieku sagatavošana. PTV 1935, 1. 6) Līnearitate vājstrāvas ķēdēs. PTV 1935, 3. 7) Nelaimes gadijumi vājstrāvā. PTV 1936, 6. 8) Pārklāšanas princips un tā secinājumi. PTV 1935, 8 un 1936, 1. 9) Radiotechnikas attīstība. LK 1938, 115. Radiofona programā šādi raksti: 10) Radioaparata izvēle. 1930, 7, 3—5. 11) Telefons. 11. 12) Par antenām. 12. 13) Antenu kontrole. 15. 14) Kādu antenu būvēt? 20. 15) Antenas un zibenis. 24. 16) Kā ieslēdzams zibeņu aizsargs? 25. 17) Gaisa traucēkļi. 31. 18) Antenas pilsētās. 35. 19) Lampiņu izvēle. 36. 20) Elektroakustika. 43. 21) Galvaniskie elementi. 45. 22) Lampiņas kvēldiegs. 54. 23) Akumulators. 55 un 59. 24) Skaļruņi. 61. 25) Radiofona jaunās studijas. 96. 26) Par radioaparata izvēli. 102. 27) Radio izstāde. 104. 28) Radiolampas darbība. 173. 29) Radiolampiņu dati. 181. 30) 25 gadi radiolaukā. 189. 31) Pāreja uz jauniem viļņu garumiem. 216. 32) Uztveršana Madonas apkārtnē. 223. 33) Fedings. 224. 34) Viļņu kontrole. 225. 35) Antenas pašvilnis. 229. 36) Spoļu kapacitate. 231. 37) Lampa ar diviem tīkliņiem. 234. 38) Maiņkondensatori. 238. 39) Uztveršana vasarā. 240. 40) Kvēldiegs. 262. 41) Akustiskā reģeneracija pastiprinātājos. 270. 42) Lampiņu mūžs. 272. 43) Pārklāšanas princips. 277. 44) Lampu klasifikacija. 281. 45) Elektronu un ionu lampas. 284. 46) Mikrofons. 288. 47) Skaļrunis. 302. 48) No tetrodes līdz pentodei. 306. 49) Radiofona priekšvēsture. 316. 50) Radioterminoloģija. 273, 274, 276, 278—281, 286—288, 290—292, 294—298, 300—302.

Bez tam raksti par radiotechnikas jautājumiem Latviešu konversacijas vārdnīcā.

2. **Vecākais docents Aleksandrs Bankins,** sk. LUX, 427—428.

3. **Vecākais docents Ludvigs Hūnchens,** dzimis 1880. g. Kurzemē, Bauskas apriņķī. Viņa tēvs Leopolds dzimis Liepājā, un māte Katrīne, dzim. Kleinberģe, nāk no Maz-Berķenes Kurzemē. 1890. g. Hūnchens iestājies Jelgavas realskolā, ko beidzis 1898. g.; 1900. g. iestājies Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļā. Sākot ar 1905. g. viņš ieņēmis subasistenta vietu Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļas elektrotechnikas laboratorijā. Pēc diplomdarba aizstāvēšanas elektrotechnikā 1908. g. Hūnchens ieguvis inženiera technologa gradu. 1909. g. viņš bijis asistenta vietas izpildītājs elektrotechnikas laboratorijā. 1909.—1910. g., paturot vietu pie augstskolas, viņš bijis kara klausībā par brīvprātīgo inženieru konduktoru Rīgas inženieru distancē. Tuvākas ziņas sk. LUX, 431. lpp. No 1913. g. janvara Hūnchens ir stundu docents elektrotechnikā Rīgas Politechnikas instituta architekturas fakultatē, sākumā Rīgā, vēlāk, pasaules kara laikā, Maskavā, pēc tam atkal Rīgā. 1919. g. viņš ievēlēts par docentu Latvijas Universitatē mechanikas fakultates elektrotechnikas katedrai. Ārpus Universitates Hūnchens nodarbojies par skolotāju elektrotechnikas priekšmetos Rī-

gas pilsētas amatnieku skolā no 1909. g. ar 2 g. pārtraukumu līdz 1931. g. No 1925. g. aprīļa līdz 1929. g. jūnijam Hūnchens izpilda sekretara amatu Latvijas Universitates mechanikas fakultatē. 1926. g. Hūnchens iesniedzis mechanikas fakultatei habilitacijas darbu „Gredzenveidīga vadītāja strāvas lauks grafiskā aplēsumā"

4. **Vecākais docents Aleksandrs Labutins,** dzimis 1880. g. 12./24. augustā Rīgā. Nobeidzis Rīgas pilsētas ģimnaziju. 1899. gadā iestājies Rīgas Politechnikas instituta inženierzinātņu fakultatē, ko nobeidzis 1904. gadā ar būvinženiera gradu. Plašākas ziņas līdz 1929. g. sk. LUX, 262—263. Pēc Ostu būvju virsvaldes likvidēšanas 1921. g. 1. septembrī pārcelts par vecāko inženieri Jūrniecības departamentā, kur no 1936. g. 30. novembra izpilda techniskās daļas vadītāja pienākumus. Starp citu departamenta dienestā izstrādājis Daugavas regulēšanas projektu augšpus dzelzs tilta līdz Ķeņģeragam un vadijis pēc šī projekta izpildītos lielākos būves darbus Zaķu salas augšgalā. Sastādijis uzmetu Rīgas ostas izbūvei gar Daugavas labo krastu, starp Eksportostu un Vecmīlgrāvi; pārraudzijis Rīgas muitas dārza pusportalceltņu būves darbus, pārzina padziļināšanas darbus Latvijas ostās un vadijis eksportostas krastmalas pagarinājuma būves darbus 1931. gadā. Bez tam ņēmis dalību gandrīz visu pēdējos 15 gados ostās izpildīto lielāko būvju priekšdarbos un pieņemšanā, no kuriem sevišķi minami Rīgas eksportostas noliktavas un Valsts saldētava. 1919./20. gada ziemā Latvijas Universitates inženierzinātņu fakultates uzaicināts lasīt projektivo ģeometriju un 1920. g. 19. februarī apstiprināts par docentu. Sākot ar 1920./21. māc. gadu vada seminaru techniskā mechanikā (statika, stiprības mācība, dinamika, hidraulika), bez tam 1921. g. pavasara semestrī lasijis stiprības mācību. 1927. g. 1. jūnijā ievēlēts par inženierzinātņu fak. ārštata vecāko docentu. Pēc disertacijas sekmīgas aizstāvēšanas 1933. gadā ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. Ar Universitates padomes 1936. g. 21. oktobra lēmumu uzdots lasīt technisko mechaniku un būvstatiku I architekturas fakultatē sākot ar 1937. g. 1. janvari.

Zinātniskie darbi: 1) Doktora disertacija „Krastmalu pāļu režģa grafiska aplēse" LUR 1933. 2) Reciprocitates likums plakanu punktu un taišņu sistemu statikā. LUR 1935. 3) Referats „Novērojumi par piesērējumiem pie Ventspils un Liepājas moļiem" nolasīts Baltijas un Skandinavijas ostu inženieru konferencē Gdiņā 1939.

5. **Vecākais docents Oskars Mitenbergs (†),** dzimis 1883. g. 14. janvarī Zentenes pagasta Dursupes skolā kā skolotāja dēls. Jelgavas realskolu beidzis 1904. g. un Rīgas Politechnikas institutu 1910. gadā ar inženiera technologa gradu. Kramotorskajas metalurģiskajā fabrikā bijis ceļamo mašīnu nodaļas vadītājs. 1922. g. Mitenbergs atgriežas Latvijā un darbojas L. U. mechanikas fakultatē, sākumā kā vecākais asistents, vēlāk kā privatdocents lasa priekšmetus kalkulaciju un mašīnu mācību ķīmijas fakultatē. Līdztekus izpilda arī dažus projektus. 1929. g. Mitenbergu ievēlē par docentu, bet 1931. g. par vecāko docentu pie mašīnu elementu katedras. Miris 1935. g. 20. jūlijā. Sīkākas ziņas sk. LUX, 432. lpp.

6. **Vecākais docents Nikolajs Reinfelds,** dzimis 1899. g. 8. aprilī Rīgā kā zvērināta advokata Jēkaba Reinfelda un Emīlijas, dzim. Ābrantes, dēls. Tēvs dzimis 1864. g. 17. sept. kā Jaunates pag. (Valmieras apr.) Pūlas māju rentnieka dēls, beidzis 1893. g. Maskavas Universitates tieslietu zinātņu fak. ar tieslietu zinātņu kandidata gradu. Māte dzim. 1867. g. 23. dec. kaļķu rūpnieku ģimenē Ķekavā. Pirmo izglītību Reinfelds saņēmis mājās un 1908. g. iestājies bij. Nikolaja ģimnazijā Rīgā, ko nobeidzis 1917. gadā. 1917./18. m. g. studējis matematiku Tērbatas Universitatē. 1918. g. iestājies Baltijas Techniskās augstskolas mechanikas nodaļā. 1919. g. maijā, pēc lielinieku padzīšanas no Rīgas, iestājies Latvijas nacionalā armijā, kur dienējis 2. Ventspils kājnieku pulkā un ņēmis dalību Latgales atbrīvošanas cīņās ar lieliniekiem. 1920. g. iestājies L. U. mechanikas fakultatē, kuras pilnu kursu technoloģijas nodaļā beidzis 1927. g. 28. maijā ar inženiera technologa gradu. No 1926. g. 1. jūlija līdz 1927. g. 10. jūlijam bijis mechanikas fakultates technoloģijas nozarē subasistents. 1926./27. m. g. strādājis arī kā skolotājs specialajā graudu un šķiedrvielu technoloģijā Valsts Rīgas technikumā. 1927. g. maijā komandēts kā stipendiats uz Vāciju specializēties tekstilrūpniecībā un gatavoties akademiskai darbībai pie mechanikas fakultates tekstilrūpniecības katedras. Vācijā valdības tekstiltechnikumā Reitlingenā nobeidzis pilnu vērpšanas kursu, kā teoretisko, tā praktisko, un apmeklējis vairākas Vācijas lielās kokvilnas un vilnas vērptuves un austuves. Šinī nolūkā apmeklējis arī vairākas tekstilmašīnu un to piederumu fabrikas Vācijā un Šveicē. 1928. g. septembrī ievēlēts par lektora v. i. dzirnavu katedras aizvietošanai, skaitot no 1928. g. 1. sept. 1929. g. 11. janvarī apstipri-

nāts par lektora v. i. arī tekstilrūpniecības katedrai. 1931. g. pro venia legendi iegūšanai iesniedzis habilitacijas darbu „Dzirnavu darba mašīnu vēdināšanas iespaids uz malšanas starpproduktiem" un ievēlēts par privatdocentu, skaitot no 1931. g. 1. jūlija. Atsevišķos gadijumos ņēmis dalību muitas tarifu izstrādāšanā attiecībā uz audumu veidu klasifikacijas definiciju. Tāpat specialos tekstilrūpniecības un miltrūpniecības jautājumos piedalijies L. U. materialu izmēģināšanas stacijas darbos. 1929. g. rudenī un 1930. g. sākumā strādājis Rīgas tekstilfabriku A/S. uzņēmumos Iļģeciemā un A/S. „Bufallo" austuvēs. 1930. g. rudenī Latvijas Hipoteku bankas pieaicināts par lietpratēju Zasulauka kokvilnas manufakturas mašīnu iekārtas novērtēšanai. 1932. g. Latvijas ražojumu izstādē darbojies kopā ar prof. Auškāpu godalgošanas komisijā kā lietpratējs tekstilrūpniecības nozarē. No 1930. g. augusta līdz 1937. g. augustam darbojies par stundu skolotāju Rīgas pilsētas technikumā, pasniedzot tur šķiedru technoloģiju. 1929. g. vasaras brīvlaikā komandēts uz Igauniju iepazīties ar lielākām vilnas un kokvilnas manufakturām Narvā, un 1929./30. gada Ziemassvētku brīvlaikā uz Poliju, kur iepazinies ar Lodzas plašo tekstilrūpniecību un tekstilaroda skolas iekārtu. No 1932. g. 1. jūlija apstiprināts par docentu pie dzirnavu un tekstilrūpniecības katedras. 1934. un 1935. g. pasniedzis Latvijas Tekstiltechniķu biedrības vienreizējos meistaru kursos vērpšanas teoriju un darba mašīnu aprēķinus. 1935. un 1936. g. pasniedzis Krišjāņa Barona Tautas augstskolas kursos tekstilšķiedras un vērpšanas teoriju. 1936. g. Rēzeknē Latgales apgabala izstādē bijis tekstilrūpniecības nodaļas godalgošanas komisijas priekšsēdētājs. 1937. g. 24. aprilī sekmīgi aizstāvējis doktora disertaciju „Dziju piepūles gredzenu vērpšanas procesā un gredzenvērpjamo mašīnu vārpstiņu apgriezienu regulēšanas teorija" un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. 1937. g. Jelgavā Zemgales apgabala izstādē bijis tekstilrūpniecības nodaļas godalgošanas komisijas priekšsēdētājs. 1937. g. no augusta līdz oktobrim Latvijas Bankas uzdevumā piedalijies kā lietpratējs Baltijas papes un papīru fabrikas A/S., Staicelē, tirdzniecības un rūpniecības A/S. „Bufallo" Rīgā un Jelgavas linu manufakturas mašīnu iekārtas novērtēšanā. No 1937. g. 4. novembra apstiprināts par vecāko docentu. No 1938. g. janvara iecelts par tirdzniecības un rūpniecības A/S. „Latvijas Kokvilna" padomes priekšsēdētāja biedru, bet no tā paša gada novembra par tirdzniecības un rūpniecības A/S. „Dzirnavnieks" padomes priekšsēdētāju.

No 1936. g. 1. jūlija līdz 1939. g. 16. janvarim bijis par mechanikas fakultates sekretaru, bet no 1939. g. 16. janvara ievēlēts par mechanikas fakultates dekanu.

Publicējis darbu „Miltu izmaluma pakāpes noteikšana" kas iespiests žurnalā „Latvijas melderis"

7. **Vecākais docents Roberts Rūtiņš,** dzimis 1885. g. 22. februarī Rīgā. Tēvs Rīgas tirgotājs Andrejs Rūtiņš; māte Ilze, dzim. Birzkalne. Rīgas Aleksandra ģimnaziju beidzis 1906. g. Pēc savvaļnieka gada nodienēšanas un pirmā virsnieka grada iegūšanas 1907. g. iestājies Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļā, ko beidzis 1914. g. Pēc tam Rūtiņš pievēršas automobiļu un aviacijas technikai un šinī laukā sekmīgi darbojas Kaukazā, Turcijā, Pēterpilī, pie firmas „Stoever" Stetīnē un arī vienu gadu Anglijā, ieņemdams dažādus atbildīgus amatus. Atgriezies Latvijā Rūtiņš, sākot ar 1921. g., darbojas L. U. mechanikas fakultatē kā asistents. Plašākas ziņas par šo dzīves posmu atrodamas LUX, 445. lpp. 1921. g. pavasarī devās ceļojumā uz Franciju, lai studētu automobiļu un iekšdedzes dzinēju tālāko attīstību. 1927. g. viņš ievēlēts par vecāko asistentu un 1931. g. par lektoru. Tanī pašā gadā apstiprināts par privatdocentu. Par docentu skaitas no 1932. g. 1. jūlija. 1935. g. 9. oktobrī ievēlēts par vecāko docentu. No 1931. g. līdz šim laikam mechanikas fakultates automobiļu laboratorijas vadītājs. 1922. un 1923. g. Rūtiņš kā Lauksaimniecības departamenta vecākais inženieris izdara daudzus mēģinājumus ar traktoriem, nosakot viņu piemērotību Latvijas apstākļiem. Piedalas sēdēs un lasa par traktoriem daudzās lauksaimn. organizacijās. 1929. un 1931. g. Rūtiņš uz Finansu ministrijas Nodokļu departamenta ierosinājumu izveda plašus pētijumus par spirta lietošanu eksplozijas motoriem. 1927. g. apceļojis zinātniskos nolūkos Austriju un Vāciju. 1931. g. bijis Igaunijā, lai iepazītos ar benzina un eļļas ražošanas paņēmieniem no degakmens. 1934. un 1935. g. komandēts uz Vāciju automobiļu un iekšdedzes motoru laboratoriju un fabriku apskatei.

Literariskā darbība: habilitacijas raksts „Spirts kā automobiļu motoru degviela" Bez tam vairāk mazāku rakstu techniskos žurnalos un Latv. konversacijas vārdnīcā.

8. **Vecākais docents Kārlis Tormanis,** dzimis 1882. g. 24. jūlijā Lielstraupes Šņores muižā. Vecāki Mārtiņš un Līze, dzim. Bērziņa, šīs muižas rentnieki. Tēvs beidzis pagastskolu un māte meiteņu

skolu (Bürgerschule) Rūjienā. Skolas gaitas Tormanis sācis 1892. g. Straupes draudzes skolā; 1894. g. iestājies Rozbeķu-Ruckas ministrijas skolā, kuru atstājis 1896. g. 1897. g. iestājies Rīgas pilsētas realskolā, kuras pilnu kursu beidzis 1903. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta inženierzinātņu nodaļā. 1906. g. sākumā iestājies Bernes Universitatē studēt sabiedriskās zinātnes un matematiku, bet pēc viena gada — Karlsrūhes Techniskās augstskolas elektrotechnikas fakultatē, ko beidzis 1911. g. beigās. Plašākas ziņas sk. LUX, 433—444. 1920. g. Tormanis atgriezies Latvijā, kur viņam uzticēta Daugavbūves elektrotechniskās nodaļas vadība līdz tās likvidēšanai 1921. gadā. Pēc tam Tormanis iecelts Finansu ministrijas Rūpniecības departamentā par pirmo elektrības uzņēmumu inspektoru. Inspektora posteni atstājis 1922. g. un pārgājis Latvijas Universitates mechanikas fakultatē par docentu pielietotai elektrotechnikai. Par docentu apstiprināts jau 1920. g., bet lekcijas sācis lasīt 1921./22. m. g. sākumā. 1922. gadā Tormani ievēlēja par vecāko docentu. Tormanis izpildijis Universitatē šādus amatus: 1) mechanikas fakultates sekretars 1924./25. m. g., 2) mechanikas fakultates dekans 1925./26., 1926./27., 1929./30., 1930./31., 1933./34., 1934./35. m. g., 3) mechanikas fakultates delegats Universitates padomē 1923./24., 1924./25., 1927./28., 1928./29., 1931./32., 1932./33. m. g. Šinī laikā izpildijis arī uzliktos pienākumus vairākās Universitates komisijās, bijis priekšsēdētājs asistentu noteikumu komisijā un citur. Kā Latvijas Inž. un techn. kongresa biroja sekretars organizējis 3 Latvijas inženieru un techniķu kongresus resp. konferences. 1933. g. iecelts par Liepājas cukurfabrikas iekārtas pieņemšanas komisijas priekšsēdētāju fabrikas iekārtas pārbaudei un pieņemšanai. Bez tam Tormanis darbojies kā eksperts daudzās valdības, pašvaldības komisijās elektrības lietās. 1931.—1932. g. Tormanis strādāja finansu ministra uzdevumā pie Latvijas elektrības likuma pirmuzmetuma, ko Nacionalās spēku komitejas komisijas pārstrādājumā Ministru kabinets 1934. gada janvarī izdeva kā noteikumus par elektriskās enerģijas apgādi. Uz šā likuma pamata radītā Elektrības padomē pie Finansu ministrijas Tormanis darbojies no 1934. g. aprila kā Elektrotechniskās biedrības delegats un no 1937. g. kā L. U. delegats. Sākot ar 1937. g. ir Nacionalās spēku komitejas loceklis. Dienas presē, kā arī Techniskā Žurnalā publicēti vairāki Tormaņa raksti par elektrības saimniecības racionalu izveidošanu. Blakus darbiem Universitatē Tormanis no 1922. līdz

1932. g. darbojies kā techniskais lietpratējs inž. birojā „Latem" Šinī laikā viņa vadībā uzbūvētas Latvijā ap 20 viņa projektētas provinču elektrības centrales un tīkli. Bez tam Tormaņa vadībā izbūvēta Braslas elektrības centrale un tīkls, kuras techniskais vadītājs viņš ir no tās darbības sākuma. Tormanis apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Tormanis piedalijies šādās zinātniskās ekskursijās un komandējumos: 1932. g. Vācijā un Šveicē — elektrotechnisko laboratoriju studiju nolūkā Šarlotenburgas, Štutgartes un Cīriches Techniskās augstskolās, elektrisko dzelzceļu un lokomotivju studijās Šveicē; 1929. g. ekskursijā ar studentiem Vācijā fabriku un centraļu, kā arī Leipcigas meses apskatei; 1930. g. ekskursijā ar studentiem Zviedrijas centraļu un rūpniecības ietaišu apskatei. 1935. un 1936. g. Elektrības padomes uzdevumā kopā ar citiem tās locekļiem apceļojis studiju nolūkā Igauniju. 1937. g. līdzīgā uzdevumā apceļojis Lietuvu un Rītprūsiju, sevišķu uzmanību veltijot Rītprūsijas elektrības ražošanas un izdalīšanas organizacijām un iekārtām. 1938. g. finansu ministra uzdevumā kopā ar Elektrības padomes locekļiem Tormanis apceļo tanī pašā nolūkā Somiju, Zviedriju, Norveģiju un Dāniju.

Galvenie darbi: 1) Turboģeneratora 12.000 kva, 3000 vītēm projekts (būvēts pēc šī projekta). 2) Turboģeneratoru normēšanas darbi jaudai no 100—12.000 kva, 3000 vītēm un jaudai līdz 30.000 kva, 1500 vītēm. 3) Maskavas-Rjazaņas elektr. dzelzceļa centrales un pārveidotāju staciju projekti 60 km garai dzelzceļa līnijai. Projekts kara dēļ nav realizēts. 4) Vairāki Krievijas pilsētu tramvaju centraļu projekti, kā: Samaras, Taškentas, Tiflisas u. t. t. kuri pa daļai realizēti, pa daļai palikuši projektā. 5) Holmenkollas elektriskā dzelzceļa centraļu un apakšstaciju projekti Norveģijā (realizēti). 6) Bavārijas provinces Švābijas ziemeļdaļas elektrifikacijas projekts rajonam apm. 2500 km² (realizēts). 7) Bez tam daudz citi dzelzceļu centraļu projekti Vācijā, Spānijā un citur. *Latvijā:* 1) Valsts spriegumu normēšanas darbi. 2) Centraļu un tīklu projekti un realizēšana: a) Valkas tvaika ūdens centrale un tīkls (3000 v.), b) Jaunkalsnavas centrales tīkls Krustpilī un Jēkabpilī (15.000 v.), c) Pilsētu tīkli Pļaviņās un Jaunjelgavā (nav realizēti), d) Pilsētu tīkli Kārsavā un Krāslavā (ar centrali) — realizēti. Nerealizēti tīklu projekti Kuldīgā un Rēzeknē, e) Jūrmalas pilsētas tīkls (6000 v.) un Slokas pilsētas tīkls ar centrali (3000 v.). Braslas centrales elektriskā daļa un tīkls (15.000 v.). Bez tam daudzi sīkāki centraļu un fabriku elektrifikacijas projekti.

9. **Vecākais docents Valdemārs Vencelīdes (†),** dzimis 1882. g. 30. janvarī Pēterpilī. Studējis Pēterpils Technoloģijas institutā, Darmštates Techniskajā augstskolā un līdz 1908. g. Rīgas Politechnikas institutā, kur ieguvis inženiera technologa gradu; pēc tam

studējis filoloģiju Berlīnē un no 1909. g. līdz 1918. g. Rīgas Politechnikas institutā asistents pie mašīnbūvniecības katedras; pēc tam L. U. mechanikas fakultatē docents un vec. docents automobiļu un lidmašīnu motoriem, ko lasa mechanikas fakultatē. Ķīmijas un inženierzinātņu fakultatēs Vencelīdes lasa mašīnu elementus. Sīkākas ziņas sk. LUX, 435. lpp. Vencelīdes publicējis 6 darbus par motorarkliem un smagiem automobiļiem žurnalos „Handels- und Industriezeitung" 1921. g. un 1922. g., „Motorwagen" 1922. g., „Technisches Handbuch" 1925. g. un „Automobiltechnisches Handbuch" 1928. g.

10. **Vecākais docents Persijs Zīlīte,** dzimis 1878. g. 14. novembrī Rīgā kā I ģildes tirgotāja Pētera Zīlītes un viņa sievas Almas, dzim. Beķeres, dēls. Pirmmācību dabūjis mājā, pēc tam apmeklējis Cīša privatpamatskolu Rīgā. 1898. gadā nobeidzis Rīgas Nikolaja ģimnaziju. 1910. gadā ar būvinženiera gradu beidzis Rīgas Politechnikas institutu. Korporacijas „Selonija" filistrs. Plašākas ziņas līdz 1929. gadam sk. LUX, 435—438. No 1929. g. Universitates padomes un L. U. saimniecības padomes loceklis, no 1935.—37. g. mechanikas fakultates dekans; no 1936. gada nel. Kr. Morberga novēlējuma fonda pārvaldes saimniecības komitejas loceklis. 1935./36. gadā konsultants pie Finansu ministrijas un Armijas ekonomiskā veikala lielbūvēm. No 1938. g. sastāv pastāvīgā komisijā Rīgas Būvvaldes jaunu būvlikumu izstrādāšanai. Daudzkārt izpildijis eksperta pienākumus valsts un pašvaldības iestāžu uzdevumā; trīs reizes bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, Zviedrijā, Somijā. Latvijas Inženieru biedrībā nolasijis referatu „Finansu ministrijas un Armijas ekonomiskā veikala lielbūvju pamatkonstrukcijas" Līdzi darbojies dienas un periodiskā presē (Brīvā Zeme un Universitas) par akademiskiem jautājumiem. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ. un Zviedrijas Ziemeļzvaigznes II šķiras komandiera krustu.

Pēc 1929. gada, starp citu, projektējis sekojošas konstrukcijas un uzņēmies uzraudzību pie to izpildīšanas: 1) Dzelzsbetona angari Spilvē, Rīgā. 2) Dzelzsbetona konstrukcija Tērvetes sanatorijai. 3) L. U. studentu nama dzelzs un dzelzsbetona konstrukcijas (būve neizvesta). 4) Brīvības pieminekļa konstrukciju dzelzsbetona skelets. 5) Dzelzsbetona pamati turboģeneratoriem Krustpils cukurfabrikai un Liepājas elektrības centralei. 6) Krustpils-Jēkabpils dzelzstilta balstu un pīlāru projekts (kopā ar vec. doc. P. Pāvulānu) 7) Finansu ministrijas lielbūves dzelzs un dzelzsbetona konstrukcijas. 8) 1300 m^3 dzelzsbetona ūdens rezervuars Jelgavas ūdensvadam.

11. **Docents Jānis Pestmalis,** dzimis 1893. g. 19. febr. (plašākas ziņas sk. LUX, 439. lpp.). Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļu ar inženiera technologa gradu nobeidzis 1917. g. 31. janv. Maskavā. No 1920. g. 1. jūlija ievēlēts par asistentu pie mašīnu elementu katedras. 1921. g. rudenī viņam uzdota techniskās rasēšanas pasniegšana inženierzinātņu un ķīmijas fakultatēs, bet no 1923. g. arī mechanikas fakultatē. 1929. g. pavasarī ievēlēts par privatdocentu pie mašīnu elementu katedras. Sākot ar tā paša gada rudens semestri pasniedz obligatos kursus: 1) technisko rasēšanu inženierzinātņu un mechanikas fakultatēs, 2) vispārējo mašīnmācību inženierzinātņu fakultatē un 3) mašīnmācību I ar praktiskiem kursiem ķīmijas fakultatē. 1928./29. m. g. lasijis mechanikas fakultatē mašīnu elementus. 1938. g. pavasarī ievēlēts par docentu. Zinātniskos komandējumos bijis 1923. g. Vācijā un 1929. g. Francijā. 1930. g. vasarā piedalijies studentu ekskursijā uz Zviedriju. Ārpus Universitates Pestmalis darbojies par skolotāju Rīgas pilsētas technikumā sākot ar 1929. g. (ar pārtraukumiem), pasniedzot rotacijas mašīnas, siltuma teoriju un saimniecību un mašīnu elementus. No 1929. g. līdz 1932. g. lasijis lekcijas privatā techn. institutā mašīnu elementos, ceļamās mašīnās un transportierīcēs un sūkņos. No 1933. g. vadijis techniskās rasēšanas kursus Kr. Barona tautas augstskolā. No 1924. līdz 1929. g. strādājis Kara min. Bruņošanās pārvaldē par inženieri konstruktoru, kur izstrādājis vairākus projektus militaritechniskām ierīcēm un sastādijis daudzu militaro piederumu un ieroču aprakstus un instrukcijas šo ierīču apkalpošanai (starp citu, vairākiem aviacijas motoriem un kuģu dzinējiem). Kr. Barona tautas augstskolas uzdevumā tulkojis un pārstrādājis arodu kursu vajadzībām vairākas mācības grāmatas, no kurām 1) Elektriskā metināšana, 2) Autogenā metināšana, iesp. 1939. g.

12. **Docents Ringolds Rafaels,** dzimis 1895. g. 18. februarī Ozolmuižā, pie Tukuma, kā šīs muižas rentnieka Eduarda Rafaela un viņa sievas Elīzes, dzim. Zandersones, dēls. Tēvs miris Rīgā 1901. g. Rafaels beidz Jelgavas realskolu 1913. g. un tā paša gada rudenī iestājas Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļā, kur studē līdz 1915. g. Līdzekļu trūkuma dēļ Rafaels iestājas arī Maskavas-Kazaņas dzelzceļa Maskavas galvenajās darbnīcās par amatnieku; vēlāk uz tā paša dzelzceļa darbojas kā lokomotivju vadītāja palīgs un iegūst vadītāja tiesības. Studijas jāpārtrauc, un 1917. g. pava-

sarī Rafaels nobeidz Aleksandra kara skolas paātrināto 4 mēn. kursu kā leitnants; pēc demobilizacijas 1918. g. februarī iestājas Ziemeļu dzelzceļu pārvaldē Maskavā kā techniķis ūdens apgādes nodaļā. Tanī pašā laikā turpina studijas Maskavas Techniskajā augstskolā, bet 1919. g. kā būves iecirkņa pārzinis piedalas šaursliežu dzelzceļa būvē un lokomotivju depo iekārtošanā pie Maskavas 1920. gada decembrī Rafaels kā Latvijas pilsonis atgriežas dzimtenē un stājas Dzelzceļu virsvaldes rīcībā, kas viņu kā Maskavas dzelzceļu mezgla pazinēju komandē uz Maskavu uz miera līguma pamata dzelzceļu ritošā sastāva reevakuacijas komisijā. 1921. g. oktobrī viņš atgriežas Rīgā, iestājas Latvijas Augstskolas mechanikas fakultatē un darbojas uz dzelzceļa kā lokomotivju vadītājs līdz 1923. g.; pēc tam viņu pārceļ uz Dzelzceļu virsvaldi I šķ. techniķa un vēlāk vecākā techniķa amatā. Šinī laikā Rafaels, starp citu, piedalas dažādos mašīndirekcijas organizēšanas darbos (katlu mazgāšana, jauniegādāto un remontēto lokomotivju izmēģināšana, lokomotivju apgrozība u. t. t.). 1931. gadā Rafaelu ieceļ par ūdens apgādes nodaļas vadītāju mašīnu direkcijā vecākā inženiera dienesta pakāpē. 1932. g. maijā Rafaels beidz Latvijas Universitates mechanikas fakultati kā inženieris mechaniķis. Par diplomdarbu „Pasažieru vilcienu tvaika lokomotivju depo jaunpārbūvējamam Rīgas dzelzceļu mezglam" apbalvots ar pirmo godalgu. 1932. g. pārcelts par techniskās daļas inženieri, uzticot viņam līdzšinējos ūdens apgādes vadītāja pienākumus. Šinī laikā Rafaels ievada plašu Latvijas dzelzceļu ūdens apgādes pārkārtošanu un kopā ar profesoru E. Cizareviču piedalas jaunu lokomotivju tipu izstrādāšanā Latvijas dzelzceļiem. 1928. g. Rafaelu ievēlē par subasistentu pie lokomotivju un termodinamikas katedrām, bet 1933. g. turpat par ārštata jaunāko asistentu. 1934. g. ievēlēts arī par lektora v. i. termodinamikā un lasa obligatu kursu 3 gadus. 1936. g. janvarī viņš atstāj dzelzceļu dienestu un paliek pilnīgi Universitates rīcībā. Ievēlēts par štata asistentu no 1936. g. 1. jūlija. Habilitējas pie lokomotivju katedras par privatdocentu ar darbu „Lokomotivju katlu barojamā ūdens uzsildītāji un dažu šo ierīču kritiska apskate" un apstiprināts amatā 1937. g. 18. martā, līdz ar ko fakultate uzdod Rafaelam pārņemt termodinamikas kursu. Štata docenta amatā apstiprināts no 1938. g. 1. janvara, un no tā laika viņam uztic arī lokomotivju katedru. Sākot ar 1937./38. m. g. viņš bez tam lasa inženierzinātņu fakultatē par dzelzceļu ritošo sastāvu. Universitate Ra-

faelu vairākkārt komandē uz ārzemēm papildināties: 1934. g. 3 vasaras mēnešus viņš bijis Chrzanow'as lokomotivju fabrikā, kur blakus ikdienas darbam techniskajā birojā iepazīstas ar fabrikas iekārtu un smago metalrūpniecību dienvidus Polijā; izpilda arī Dzelzceļu virsvaldes uzdevumus materialu un pusfabrikatu pieņemšanā. 1936. g. no 1. IV līdz 1. X un 1937. g. no 1. VI viņš apm. 3 mēnešus darbojas lokomotivju būvētavas Henschel & Sohn Kaselē techniskajā birojā ar noteiktu algu kā konstruktors. Vācijā iepazīstas ar Borsiga un Švarckopfa lokomotivju fabrikām; apmeklē Vācijas valsts dzelzceļu lokomotivju izmēģināšanas laboratoriju Grūnvaldē un iepazīstas ar lokomotivju un vagonu depo iekārtu Hammā, Diseldorfā, Erfurtē, Duisburgā un Kaselē. 1937. g. rudenī apmeklē Parīzes pasaules izstādi.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Vilhelms Burkēvics,** dzimis 1894. g. 10. janvarī Rīgā. Tēvs Fricis, māte Katrīne, dzim. Bērziņa. Vidējo izglītību ieguvis Pētera realskolā Rīgā, kuru beidzis 1912. g. Tā paša gada rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta mechanikas nodaļā. 1915. g. Putilova fabrikā Petrogradā kā techniķis darba rīku darbnīcā. 1916. g. Uralos platina un zelta raktuvēs kā kontrolieris un techniskais uzraugs. 1917. g. iestājies Konstantīna artilerijas skolā Petrogradā, kuras paātrināto kursu beidzis kā virsnieks tā paša gada septembrī. 1918. g. demobilizējies un vienu gadu darbojies kā vadītājs Maskavas antifrikciju metalu fabrikā. 1919. g. atkal iesaukts kara dienestā. 1920. g. komandēts uz paātrinātiem inženieru kursiem Maskavas Techniskā augstskolā, kurus nenobeidzis, 1921. g. atgriezies Latvijā un iestājies L. U. mechanikas fakultatē. Studiju laikā strādājis apdrošināšanas A/S. „Latvijas Lloids" kā taksators un inspektors. 1923. g. beidzis Latvijas Universitates mechanikas fakultati ar inženiera technologa gradu un tā paša gada oktobrī ievēlēts par jaunāko asistentu pie materialu pārbaudīšanas katedras. 1927. g. ievēlēts par asistentu un 1930. g. par vecāko asistentu. 1935. g. ievēlēts par privatdocentu. Habilitacijas darbs „Priežu koka mitruma uzņemšana mērcējot" No 1923. līdz 1936. g. darbojies kā skolotājs Rīgas pilsētas amatnieku skolā un technikumā. No 1937. g. Krišjāņa Barona tautas augstskolas direktora v. i. 1937. gadā iecelts par Latvijas Amatniecības kameras locekli. 1939. g.

iecelts par Latvijas Profesiju kameras locekli. Piedalijies L. Amatniecības kameras meistaru pārbaudes programu izstrādāšanā un šo pārbaužu noorganizēšanā. Bijis metalapstrādāšanas ražojumu godalgošanas komisijas priekšsēdētājs Rēzeknes un Zemgales apgabalu lauksaimniecības izstādēs. Bijis žurnala Ekonomists techniskās daļas redakcijas komisijas loceklis. 1936. un 1937. g. bijis Latvijas Inženieru biedrības valdes priekšsēdētājs. 1927. g. bijis komandējumā būvvielu kongresā Berlīnē. 1938. g. bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, Čechoslovakijā un Polijā.

Iespiestie darbi: 1) Pretestības mācība. 1930, 286 lpp. 2) Metalu apstrādāšana. 1936 un 1938, 55 lpp. 3) Metalapstrādāšanas materiali un palīgmateriali. 1939, 80 lpp. 4) Materialu īpašības un to pārbaude. Amatnieks 1938, 148—149; 201—202. 5) Amatu un arodu kursi pie Kr. Barona tautas augstskolas. Amatnieks 1939, 14—15.

2. **Privatdocents Vilhelms Doniņš (Donis),** dzimis 1877. gada 8. aprilī Zemgalē, Jelgavas apr. Dobeles pag. Sildedžu mājās, kur vecāki, tēvs Jānis un māte Elīzabete, dz. Brutcere, nodarbojušies dārzkopībā un zemkopībā uz nomātas zemes. Skolas gaitas Doniņš sācis mājā vecāko brāļu vadībā un vēlāk Jelgavas pilsētas Aleksandra 6-kl. skolā, ko pabeidzis 1894. g. Laikā no 1895. līdz 1905. g. nodarbojies kā ierēdnis Kurzemes guberņas akcizes pārvaldē. Šinī pašā laikā pašmācības ceļā sagatavojies pārbaudijumam ģimnazijas kursa apmērā bez vecām valodām un pārbaudijumus izturējis Gomeļas ģimnazijā 1904. g. Tā paša gada rudenī iestājies Anhaltes pilsētas Politechnikas ķīmijas nodaļā. 1905. g. pavasara semestrī pārgājis uz Bādenes Technisko augstskolu Karlsrūhē, ko pabeidzis 1909. g. rudenī kā elektroinženieris ar dipl. ing. gradu Pēc studiju beigšanas līdz 1913. g. nodarbojies Rēveles elektromechaniskā fabrikā „Volta" kā inženieris pie elektromašīnu un aparatu aplēsēm un pētijumiem. Laikā no 1913. līdz 1914. g. bijis atbildīgais fabrikas inženieris E. Kalniņa Rīgas mašīnu un dzelzslietuves fabrikā. Rīgas Latv. techniskās b-bas kursos bijis skolotājs elektrotechnikā un matematikā. 1914.—1916. g. vadijis paša dibinātās sabiedrības elektriskās apgaismes armaturu un citu piederumu fabriku „Kronos" Rīgā un vēlāk Maskavā; tāpat arī pēc fabrikas pārdošanas līdz 1918. g. pavasarim, kad atgriezies Latvijā. Plašākas ziņas sk. LUX, 445. lpp. 1920. g. Satiksmes min. Daugavbūves pr-ka aicināts pārzināt un noskaidrot dažādos elektrības saimnieciski-techniskos jautājumus Daugavbūves birojā. Piedalijies vairākās ko-

misijās, kas izstrādāja Vislatvijas pirmo elektrības vadu tīkla projektu un Latvijas dzelzceļu elektrifikacijas plānu. 1921. g. pārgājis Finansu min. par vecāko elektroinženieri un ar 1923. gadu ieņēmis Latvijas elektrības uzņēmumu inspektora posteni. Ar 1. jūliju 1923. g. ieņēmis L. U. mech. fak. vec. asistenta vietu pie elektrotechnikas katedras. Tad pat apstiprināts par pilntiesīgu vidusskolu skolotāju elektrotechnikas zinātnēs un ieņēmis līdz šim galvas pils. Rīgas vakara technikuma skolotāja vietu elektrotechnikas mācībās. 1935. g. habilitējies lietišķā elektrotechnikā ar rakstu „Elektriskās apgaismes kvēlspuldzes īpatnību, labuma un degšanas ilguma pētīšana" No 8. maija 1935. g. privatdocents pie lietišķās elektrotechnikas katedras. Sākot ar 1935. g. rudens semestri fak. padome Doniņam uzdevusi lasīt oblig. lekcijas par elektrisko apgaismi.

Iespiestie darbi: Satiksmes min. Vēstnesī: 1) Latv. dzelzceļu elektrifikacija. 1920, 32 un 33. 2) Elektrifikacijas nozīme. Turpat, 40. 3) Rakstu serija Par lauksaimniecības elektrizēšanu. JZ 1920.

3. **Privatdocents Edgars Rūdolfs Freimanis,** dzimis 1903. gada 1. maijā Rīgā. Tēvs Jānis Eduards Freimanis, Rīgas namsaimnieks un tirgotājs. Māte Anna Paulīne, dzim. Pētersone. Pirmmācību gūst mājās. Līdz 1915. g. apmeklē N. Mironova komercskolu Rīgā, bet no 1915. līdz 1918. g. komercskolu Maskavā. No 1920. g. studē Latv. Univ. mechanikas fakultatē kuģu būvniecību. 1928. g. beidz ļoti sekmīgi fakultati ar inženiera mechaniķa gradu. No 1928. līdz 1930. g. un no 1933. g. līdz šim laikam izpildijis jaun. asistenta, asistenta un vec. asistenta pienākumus pie kuģu būvniecības katedras. 1935. gadā iegūst privatdocenturu. 1936./37. māc. gadā lasa neobligato kursu „Kuģu tvaikmašīnas", 1937./38. m. g. obligat. kursus: „Kuģu tvaikmašīnas" un „Praktiskā kuģu būvniecība" ar prakt. darbiem kuģu tvaikmašīnās un diplomprojektos. 1938./39. m. g. viņam uzdots lasīt oblig. kursus: „Kuģu teorija", „Kuģu tvaikmašīnas" un „Praktiskā kuģu būvniecība" ar prakt. darbiem kuģu tvaikmašīnās un diplomprojektos. No 1929. līdz 1934. g. darbojies kā pasniedzējs Krišjāņa Valdemāra kuģu vadītāju un mechaniķu skolā. 1918. g., tūliņ pēc Latvijas valsts proklamēšanas, brīvprātīgi iestājies Nacionalā armijā, piedaloties Latvijas atbrīvošanas cīņās. Saņēmis godalgu par savu diplomprojektu „Preču un pasažieru tvaikoņa projekts" Apbalvots ar Latvijas Atbrīvošanas cīņu goda zīmi. 1935. g. vasarā zinātniskos nolūkos bijis Anglijā,

Beļģijā un Somijā, bet 1937. g. vasarā zinātniskā komandējumā Vācijā. 1935. gadā iesniedzis mech. fak. habilitacijas darbu „Kuģu tvaikmašīnu indikatora diagramu konstruēšanas paņēmiens"

Sākot ar 1927. g. piedalijies prof. Č. Klarka daudzos techniskos un projektēšanas darbos, no kuriem kā lielākie būtu minami: Rīgas pilsētas pasažieru tvaikoņa „S" un 2 jūras ledlaužu (Jūrniecības departamentam) projektu izstrādāšana. Patstāvīgi izstrādājis virkni projektu valdības iestādēm, privatām kuģniecības rederejām un citiem, kā, piem., motorvelkoņa projektu Zemkop. min., zvejas laivu un zvejas kuteru projektus, inspekcijas motorlaivas projektu Liepājas ostai, ūdenslīdēju laivas projektu Rīgas ostai, glābšanas laivu projektus Glābšanas b-bai uz ūdeņiem, kā arī pārraudzijis to būvi, izstrādājis daudzus dzenskrūvju projektus, kuģu katlu un citus projektus. Daudz braucis uz Latvijas tirdzniecības flotes kuģiem kā kuģu inspektors kurinamā ekonomijas un mechanismu darbības racionalizēšanas nolūkos. Tvaikoņa „S" būves laikā darbojies kā inženieris Biržas komitejas kuģu būvētavā, kā arī piedalijies minētā kuģa pieņemšanas komisijā un mēģinājumu braucienos. Ņēmis dalību daudzās techniskās un tiesas ekspertizēs.

4. **Privatdocents Valters Krūmiņš,** dzimis 1879. g. 16. decembrī Rīgā, kā skolotāja Georga un viņa sievas Marijas, dzim. Gebeles, dēls. Gājis skolā pie tēva, kas vadijis bij. Rīgas pilsētas Jēzus pamatskolu, bet vidējo izglītību ieguvis Rīgas pilsētas realskolā; 1898. g. iestājies Rīgas Politechnikas instituta architekturas fakultatē, kuru beidzis 1906. g. ar uzslavu, ar inženiera architekta diplomu. Plašākas ziņas par profesionalo karjeru sk. LUX, 444. lpp. 1926.—1929. g., darbojoties Latvijas Universitatē, arī pasniedzis būvmācību Rīgas Valsts technikumā. Ievēlēts par privatdocentu pie mechanikas fakultates būvniecības katedras, skaitot ar 1935. g. 17. maiju. Brīvlaikā nodarbojas arī kā architekts ar privātpraksi.

Kā Čerņigovas guberņas pārvaldes jaunākais architekts 1906.—1910. g. projektējis un būvējis daudzas krievu sādžu koka baznīcas, kā arī dažas pilsētas jaunbūves. 1910.—1915. g. kā Liepājas pilsētas architekts projektējis un izvedis visāda veida jaunbūves un pārbūves Liepājas pilsētas valdes uzdevumā, kā dzīvojamās ēkas, skolu, tirdzniecības, pilsētas labierīcības un citas ēkas. Lielāki projekti izstrādāti Liepājas kūrmājas izbūvei, pilsētas amatniecības skolas un realskolas jaunbūvēm, kā arī Liepājas Latviešu biedrības jaunbūvei, bet tās pasaules karam iesākoties netika izvestas. Kara laikā Krievijas galvenās artilerijas pārvaldes dienestā no 1916.—1918. g. sastādijis projektus un statiskas aplēses un vadijis darbus Maskavas tuvumā Troicas municijas fabrikas granatu nodaļas dzelzsbetona jaunbūvēm. Kā mechanikas fakultates būvniecības katedras vecākais asistents sākot ar 1923. g. sastādijis projektus jaunbūvēm un ēku pārbūvēm — dzīvojamām ēkām, vasarnīcām, fabriku ēkām, lauksaimniecības celtnēm, sabiedriskām ēkām (Vandzenes Kulturbiedrības zāle un skatuve),

kā arī kanalizacijas projektus, maksas aprēķinus jaunbūvēm un nesošo dzelzskonstrukciju statiskās aplēses privatām un sabiedriskām ēkām Rīgā. 1935. g. februara mēnesī iesniedzis mechanikas fakultatei habilitacijas rakstu par tematu „Pilnsienu jumtfermas jaunlaiku kokbūvniecībā un viņu statiskā aplēse" (apm. 150 lpp.).

Publicējis laikrakstā Latvijas Kareivis 1938, 231 un 232, „Jaunlaiku jumtufermas kokbūvniecībā"

5. **Privatdocents Herberts Pestmalis,** dzimis 1891. g. 29. jūlijā Pilkatu mājās pie Rūjienas. Tēvs lauksaimnieks un tirgotājs, pagasta vecākais un Rūjienas miesta vecākais; māte, dz. Jozefe, no Tērbatas. Apmeklējis Rūjienas draudzes skolu, privatu ģimnaziju Tērbatā, gatavības pārbaudijumus nolicis Pēterpilī. Studējis Rīgas Politechniskā institutā 1910.—1915. g., beidzis mechanikas fakultati. 1915.—1918. g. virsnieks krievu armijā, inženieris Pēterpils arsenalā. No 1918. g. virsnieks Latv. armijā, ieņem inženiera amatu Apgādes pārvaldē; no 1938. g. Kara min. mantu darbnīcu techniskās nodaļas priekšnieks. No 1920. g. ārštata asistents mechanikas fakultatē pie techniskās mechanikas katedras, no 1925. g. privatdocents. Habilitējies fabriku organizacijas specialitatē, vada seminaru fabriku ierīcē un organizacijā. Latvijas Darba kameras loceklis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa V pak. un Atbrīvošanas cīņu dalībnieka piemiņas zīmi.

Iespiesta grāmata: Darba racionalizacija. 1930, 86 lpp.

6. **Privatdocents Oskars Šutka,** dzimis 1898. g. 12. novembrī Rīgā. Vecāki strādnieki, ienākuši Rīgā no laukiem. Tēvs miris, kad viņam bij 6 gadi, atstājot mātes, dz. Caunes, gādībā 2 mazgadīgus bērnus. Pirmskolas izglītību baudijis Rīgā, nobeidzot 1915. gadā IV Rīgas pilsētas skolu, pēc kuras absolvēšanas tanī pašā gadā Rīgas evakuacijas laikā spiests aizbraukt uz Krieviju, kur strādājis zemstē (Всероссійскій зем. союзъ). 1922. g. kā bēglis atgriezies Latvijā. Gatavības apliecību ieguvis 1923. gadā, nobeidzot Valsts vidusskolu pieaugušiem. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. mechanikas fakultatē, izvēlēdamies par specialitati elektrotechnikas nozari. Studiju laikā 16 mēnešus strādājis kā praktikants Valsts autonomā Juglas elektrības uzņēmumā pie tīklu būves un Juglas centrales pārbūves darbiem. Akademisko gradu ieguvis 1930. gada maijā. Universitatē darbojies mechanikas fakultatē pie elektrisko mašīnu un aparatu katedras no 1928. g. 1. septembra kā subasistents, no 1930. g. 1. jūlija kā jaunākais asistents, no

1933. g. 1. novembra kā asistents un no 1935. g. 1. novembra kā vecākais asistents. Iesniedzis habilitacijas darbu „Trijfažu vadu aplēse nevienmērīgā sloga gadijumā" un 1937. g. martā ievēlēts par privatdocentu pie lietišķās elektrotechnikas katedras. 1937./38. m. g. abus semestrus lasa 2 stundas nedēļā neobligatu kursu: „Elektrisko mēraparatu konstrukcija un praktiskā pielietošana", nolasot 1937. g. oktobrī iestāju lekciju „Tāļdarbības elektrotechnika" Praktiskai papildināšanai vasaras brīvlaikos bijis ārzemju komandējumos: 1932. g. — Zviedrijā pie firmas ASEA Västerås'ā (mašīnas) un 1936. g. turpat Ludvikā (transformatori, aparati, augstspriegums). No 1930. g. stundu skolotājs pie Rīgas pilsētas amatnieku skolas un technikuma (elektriskās instalacijas un apgaisme).

Sākot no 1932. g. ņem dalību elektrotechnikas terminoloģijas izstrādāšanā un 1939. gadā uzņemas minētās vārdnīcas redaktora pienākumus. 1930., 1931. un 1935. g. ņēmis dalību Ķeguma centrales priekšprojektu darbos un 1939. gadā piedalijies pirmā ģeneratora pārbaudē un pieņemšanā. 1933. g. līdzdarbojies elektroinstalatoru pārbaudes programas izstrādāšanā un līdz 1936. gadam piedalijies elektroinstalatoru pārbaudes komisijā pie Izglītības ministrijas. 1935. g. nozīmēts par locekli elektrotechnikas mācības grāmatu cenzu komisijā pie Izglītības ministrijas. 1935. g. nolasijis lekciju ciklu Krišjāņa Barona tautas augstskolā „Elektrotechnika kinomechaniķiem" un „Elektriskā metināšana" Pirmam ciklam sastādijis piezīmes, kas izdotas 1936. g. 1936. g. ņēmis dalību elektroinstalatoru — meistaru, zeļļu un mācekļu pārbaudes un apmācības gaitas programas izstrādāšanā Latvijas Amatniecības kamerā un darbojas kā elektroinstalatoru pārbaudes komisijas priekšsēdētājs.

Sastādijis „Elektrotechnika kinomechaniķiem" ko izdevusi Krišjāņa Barona tautas augstskola 1936. g. Publicējis rakstus Ekonomistā 1937, 10, 18, un 1938, 16.

7. **Privatdocents Eduards Tuktēns,** dzimis 1899. g. Bauskas apr.Taurkalnes pag. Tuktēnu mājās kā to īpašnieka Andreja Tuktēna un viņa sievas Alvīnes, dz. Zēbaueres, vecākais dēls. Skolas gaitas iesācis I. Kļaviņas privatā skolā Bauskā un turpinājis Jelgavas realskolā līdz minētās skolas evakuacijai uz Krieviju, kad kopā ar pārējiem piederīgiem uzsācis bēgļu gaitas. Dzimtenē atgriezies 1920. gadā. 1921. gadā dienējis 6. Rīgas kājnieku pulkā, no kurienes komandēts uz armijas radiotelegrafistu kursiem. Šos kursus beidzis, iegūstot radiotelegrafista tiesības. Tā paša gada rudenī ieguvis gatavības apliecību, noliekot pārbaudijumus pie Izglītības ministrijas. Tūliņ pēc tam iestājies L. U. mechanikas fakultatē studēt elektrotechniku. 1925. g. uzsācis dienestu Dzelzceļu virsvaldes techniskā direkcijā, pildot zīmētāja, vēlāk vecākā zī-

mētāja, pienākumus. No 1930. g. 1. jūlija subasistents mechanikas fakultatē; 1933. g. maijā beidzis šīs fakultates kursu, iegūstot inž.-elektr. gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi. Diploma darbs „Asinchrono motoru pielaišanas metodu pētīšana" tika godalgots ar I godalgu. 1935. g. 1. jūlijā ievēlēts par jaunāko asistentu pie vispārējās elektrotechnikas katedras. 1936. g. pārvēlēts; 1937. g. ievēlēts par asistentu pie tās pašas katedras. 1937. g. vasarā komandēts uz Zviedriju, kur strādājis ASEA fabrikas laboratorijā un lielo mašīnu (Emaus) nodaļā Västerås'ā. Tad pat studiju nolūkos apmeklējis Zviedrijas un Dānijas lielākās spēka stacijas un iepazinies ar Dānijas lauksaimniecības elektrifikaciju. 1938. gada februarī iesniedzis habilitacijas darbu „Vai auruenkura motora lietošanas ierobežojumi attaisnojami" un pēc parauglekcijas „Elektrotechnika slimnīcās" nolasīšanas ievēlēts par privatdocentu pie vispārējās elektrotechnikas katedras. 1938. gada decembrī ievēlēts par vecāko asistentu. Paraleli savam darbam Universitatē ņēmis dalību lielāku celtņu elektrisko iekārtu projektu un maksas aprēķinu izstrādāšanā, kā arī piedalijies būvuzraudzībā pie šo projektu realizēšanas.

8. **Privatdocents Nikolajs Vāvere,** dzimis 1893. g. 22. februarī Rīgā. Pēc Rīgas pilsētas realskolas nobeigšanas 1910. gadā iestājies Rīgas Politechnikas institutā un nobeidzis mechanikas fakultati 1917. g. Maskavā ar inženiera technologa gradu, ar atzinību. N. Vāveres praktiskā darbība norit pa daļai uz dzelzceļiem, bet galvenā kārtā elektrotechnikas laukā vairākās firmās un Krievijas iestādēs. Pedagoģijai Vāvere pievēršas jau 1918. gadā, pasniedzot specialus priekšmetus arodu skolās, bet sākot ar 1924. gadu darbojas kā asistents L. U. mechanikas fakultates elektrotechnikas nozarē. No 1927. g. skaitas turpat vecākais asistents. Par šo dzīves posmu plašākas ziņas atrodamas LUX, 446. lpp. Sākot ar 1930. g. pārcelts par vecāko asistentu pie mašīnelementu katedras. 1937. g. ievēlēts par privatdocentu (habilitacijas darbs „Cilindrisko zobratu zobu aprēķins uz virsmas spiedi p^{max}"

No 1925. gada darbojas kā skolotājs Rīgas pilsētas amatnieku skolā un technikumā specialo priekšmetu pasniegšanai un laboratorijas darbu izvešanā. No 1938. g. darbojas pie amatnieku sagatavošanas meistaru pārbaudei mašīnu elementos pie Kr. Barona Tautas augstskolas.

9. **Privatdocents Jānis Vazdiķis,** dzimis 1907. gada 27. maijā Slokā. Tēva vārds — Kristaps, mātes — Olga, dz. Grinfogele. No

1910. g. līdz 1920. g. dzīvojis Vologdā, kur pabeidzis 4-kl. pamatskolu un vidusskolas 2 klases. 1920. g. septembrī atgriezies Latvijā. 1921. g. iestājies Slokas 6-kl. pamatskolā, ko beidz 1923. g. Tā paša gada rudenī iestājies Rīgas Valsts technikuma mašīnbūvn. nodaļā, ko beidz 1927. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. mechanikas fakultatē, ko beidzis 1932. g. 15. martā ar inženiera technologa gradu. Tā paša gada 30. martā iestājies obligatoriskā kara klausībā Bruņoto vilcienu pulkā un beidzis to 1930. g. 30. aprilī. Apmeklējot technikumu un Universitati, vasaras brīvlaikā praktizējies Slokas celulozas fabr. atslēdzn. darbnīcā, techn. birojā, celulozas un papīra nodaļās, Slokas zāģētavā un VEF metalapstrād. darbnīcās. Beidzot studijas un karaklausību, no 1933. g. 1. jūlija līdz 1934. g. 1. augustam strādājis Slokas celulozas fabrikas celulozas nodaļā kā meistars un vēlāk fabrikas tvaika un spēka centralē kā inženieris. No 1934. g. 1. augusta līdz 1936. g. 11. septembrim strādā Valsts elektrotechn. fabrikas radio nodaļā, organizējot uz masu fabrikacijas principiem un vadot radio kastu ražošanas darbnīcu. No 1936. g. 11. septembra līdz 1939. g. 19. janvarim strādājis Valsts elektrotechn. fabrikas finieru nodaļā pie tās izbūves, darbu organizacijas un vadīšanas. No 1939. g. 13. janvara nodarbināts Finansu min. Saimnieciskās racionalizacijas institutā. 1938. g. decembrī habilitējies pie L. U. mechanikas fakultates technoloģijas katedras un ar 1. janvari 1939. g. apstiprināts par privatdocentu.

10. **Privatdocents Adolfs Vitckopfs,** dzimis 1878. g. 9. maijā Koknesē kā dārznieka Pētera un viņa sievas Karlīnes, dzim. Rubevices, otrais dēls. Pamatskolas apmeklējis Koknesē, Ikšķilē un Ogrē, tad Cēsīs Zīlemaņa un pēc tam Millera privatās realskolas. Realskolas trīs beidzamās klases apmeklējis Liepājā, kur 1900. g. beidzis pilnu realskolas kursu. Studējis Rīgas Politechnikas institutā no 1900. līdz 1907. g., beigdams mechanikas nodaļu kā inženieris technologs. Līdz 1908. g. bijis aktivā kara dienestā Daugavgrīvā; tad privatasistents pie prof. Berlova. 1909. g. inženieris konstruktors Krievu-Baltijas vagonu fabrikā Rīgā. Pēc tam vienu gadu fizikas, matematikas un zīmēšanas skolotājs K. Millera realskolā Cēsīs. No 1910. līdz 1914. g. Rīgā Kr. Ķergalvja koku un metalu apstrādāšanas fabriku pārzinis. No 1914. līdz 1918. g. Pēterpilī a./s. „Treugoļņik" mechanisko darbnīcu pārzinis; kā mobilizēts inženieris izpildijis arī Galvenās artilerijas pārvaldes rokas granatu

darbnīcās nodaļas vadītāja vietu. 1918.—1919. g. fizikas un matematikas skolotājs Cēsīs M. Neijas sieviešu ģimnazijā. 1919. g. vasarā Ziemeļlatvijas civilpārvaldē Cēsīs, pēc tam, 1919.—1920. g., Rīgā Izglītības ministrijas arodskolu nodaļas vadītājs. No 1920. līdz 1931. g. Centralās savienības Konzums techniskās nodaļas vadītājs. 1931. g. izpildijis inženiera vietu K. Ķuzes būvuzņēmumā Rīgā. No 1931. g. 1. augusta līdz šim laikam Rīgas Valsts technikuma direktors. 1934. gadā habilitējies L. Universitates mechanikas fakultatē ar darbu: „Kas jāievēro pie koka mechaniskās apstrādāšanas vispār un it sevišķi Latvijā" No šī laika skaitas privatdocents pie mechanikas fakultates technoloģijas katedras. 1934. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. 1938. g. piedalijies V Starptautiskā techniskās izglītības kongresā Berlīnē un Izglītības ministrijas komandējumā iepazinies ar techniskās izglītības stāvokli Vācijā, Čechoslovakijā un Polijā.

Iespiestie darbi: A. Grāmata: 1) Koks un tā apstrādāšana — rokas grāmata galdniekiem, namdariem un pašmācībai. 1937, 385 lpp.

B. Raksti žurnalos: 2) Cellulozas tagadne un paredzamā nākamība. Austrums 1905, 3 un 4. 3) Gaismas un elektrības sakari. Austrums 1905, 5 un 6. 4) Kas jāievēro pie laba pumpja izvēles. BL 1909, 1, 2, 3. 5) Lauksaimniecības motortraktori. BL 1909, 7. 6) Virkne lauku apstākļiem piemērotu rakstu par apm. 30 dažādiem tematiem no būvniecības, siltumsaimniecības, mašīntechnikas, koppienotavu iekārtas, dažādām rūpniecības un amatniecības nozarēm laikrakstā „Kopdarbība" no 1920. līdz 1930. gadam. 7) L'industrie domestique et les métiers en Lettonie. La revue Belge 1926, maijs, 33—35.

11. **Privatdocents Arturs Ziņģītis,** dzimis 1901. g. 10. februarī Jērcēnu pag. kā muižas dārzkopja Andreja Ziņģīša dēls. Māte arī no Latvijas ziemeļiem, dzim. Kristīne Kaktiņa. 1911. g. rudenī iestājies Līvānu augstākā pamatskolā, kuru beidzis 1915. gadā. Tanī pašā gadā aizbraucis turpināt izglītību uz Maskavu. Maskavā iestājies 1915. g. Inženieru un pedagogu techniskā vidusskolā, no kuras pēc gada izstājies un pārgājis uz I Maskavas mērniecības skolu, kur viņu pārsteidzis kara dienests. Vidusskolu absolvējis Daugavpilī 1922. g.; 1923. g. iestājies L. U. mechanikas fakultatē, kuru beidzis 1928. g. ar inženiera mechaniķa gradu. No 1929. g. 1. jūlija ievēlēts par subasistentu un no 1930. g. 1. janvara par jaunāko asistentu, pēc tam par asistentu un tagad darbojas kā vec. asistents pie ceļammašīnu un tvaika katlu katedrām. Ārzemju zinātniskos komandējumos bijis 1931. g., 1937. un 1938. g., kad uz-

turējies Vācijā, Francijā un Polijā, strādājot savas specialitates fabrikās kā atbildīgs konstruktors. Izstrādājis un iesniedzis fakultatei 1933. g. 7. augustā doktora disertaciju par tematu: „Par velkmes patēriņu ūdens cauruļu katlos", ko aizstāvējis 1934. g. 22. novembrī un ieguvis inženierzinātņu doktora gradu. Ievēlēts par privatdocentu 1937. g. pavasarī pie ceļammašīnu un transportierīču katedras.

Bez darba universitatē piedalijies konsultacijās, pārbaudes mēģinājumos un citos darbos, kuri saistīti ar mūsu rūpniecības veidošanos (Ploču kūdras fabr. katlu mājas iekārta, koka atkritumu kurtuves etc.).

12. **Privatdocents Jānis Zivtiņš,** dzimis 1897. g. 22. februarī Rankas pag. Degļupē. Tēvs Jānis, māte Marija, dzim. Klegais. Beidzis Rīgas Nikolaja I ģimnaziju 1916. gadā, studējis Maskavas Lauksaimniecības institutā (Petrovsko-Razumovskoje) inženieru nodaļā; pēc tam „Baltische Technische Hochschule" Rīgā inženieru fakultatē. 1927. g. beidzis L. U. mechanikas fakultati ar inženiera mechaniķa gradu. Beidzis augstākās kara skolas specialo nodaļu un papildinājies matematikā pie matematikas fakultates. No 1936. g. privatdocents pie mechan. fakultates iekšdedzes motoru katedras. Piedalijies kā virsnieks pasaules karā un Latvijas atbrīvošanas cīņās. No 1928. līdz 1935. g. auto inženieris Autotanku pulkā; tagad Kara saimniecības daļas priekšnieks Armijas štabā. Dienesta pakāpe — pulkvedis-leitnants. No 1936. g. Kara ministrijas pārstāvis Vispasaules enerģijas konferences Latvijas komitejā un Elektrības padomē. No 1934. g. konsultants iekšdedzes motoru jautājumos pie VEF'a. No 1937. g. konsultants Ķeguma būvinspekcijā. Militarās apmācības lektors Latvijas Universitatē (Kara saimniecībā). Latvijas Inženieru biedrības biedrs. Žurnala „Motors" redakcijas loceklis. Zivtiņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru, Latvijas Atbrīvošanas piemiņas zīmi un 10 g. jubilejas medaļu. Kara resors Zivtiņu vairākkārt komandējis uz ārzemēm zinātniskā nolūkā. 1930. g. Bristol lidmašīnu un motoru fabrikā, Douglas motociklu fabrikā, Hispano Suiza automobiļu un lidmašīnu motoru fabrikā, Sīmensa lidmašīnu motoru fabrikā, Gnome et Rhone lidmašīnu motoru fabrikā, Thomas Firth tērauda lietuvē Šefildā. 1933. g. Valsts mechaniskā fabrikā Varšavā (automobiļi un tanki), motoru fabrikā „Ursus" Varšavā, R. W D. lidmašīnu pētijumu darbnīcās, Valsts ieroču fabrikā Radomā, Fiat

automobiļu montažu fabrikā Varšavā. 1934. g. „Sandvicken Shepsdocka" Helsingforsā automobiļu gāzģeneratoru pētīšanai. 1935. g. Büssing-NAG fabrikā auto dīzeļmotoru pētīšanai. 1938. g. Böhler Werke — Kapfenberg ieroču un metalurģiskā fabrikā Austrijā. Elswick Works ieroču fabrikā un kuģu būvētavā Ņjūkāstlē, Anglijā.

Izdevis rokas grāmatu automobiļu un traktoru vadītājiem un motoristiem „Dīzeļmotori automobiļiem un traktoriem" 1937, 72 lpp.

D. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents un lektora v. i. Jānis Hugo Inveiss,** dzim. 1896. g. 12. novembrī Vidzemē, Līgatnes pag. kā Ķempju muižas Rozeskalna rentnieka Pētera un viņa sievas Karlīnes, dz. Ozolas, vecākais dēls. Pamatskolas izglītību baudijis bijušā Paltmales pagasta skolā (tagad Līgatnes pagastā) un turpinājis to bijušā Siguldas draudzes skolā, pēc kuras beigšanas divus gadus mācijies V Blūma realskolā Rīgā un beidzis pilnu kursu Toropecas realskolā (Pliskavas gub.) 1916. gadā. Vidusskolas beigšanai līdzekļus saņēmis no tēva, kas tajā laikā strādājis kā mūrnieks un lauku būvju mūra darbu uzņēmējs, un pa daļai pelnijis pats ar stundu pasniegšanu. 1916. gada rudenī iestājies Pēterpils Politechnikas instituta kuģbūvniecības nodaļā, kur studējis līdz 1917. g. janvarim, kad iesaukts kara dienestā un uzņemts Konstantīna artilerijas skolā, pēc kuras beigšanas piedalijies pasaules karā kā virsnieks, 1921. g. martā atgriezies Pēterpils Politechnikas institutā, kur turpinājis studijas kuģbūvniecībā līdz 1922. gada decembrim, kad atgriezies dzimtenē. 1923. gada janvarī uzsācis studijas Latvijas Universitates mechanikas fakultatē, kuru ļoti sekmīgi beidzis 1936. gada 16. martā ar inženiera mechaniķa gradu, izstrādājot diplomdarbu „Latvijas Universitates mechanikas fakultates spēka mašīnu laboratorijas projekts" kas godalgots ar pirmo godalgu. Studijas ieilgušas, jo līdzekļi Inveisam bija jānopelna pašam, izņemot divus gadus, kad saņēmis Kulturas fonda stipendiju. Tēvs, kļuvis jaunsaimnieks, nav varējis vairs pilnā mērā studijas atbalstīt. Studiju laikā, sākot ar 1927. gadu, subasistents pie techniskās mechanikas katedras, vēlāk tāpat pie metalu un koku technoloģijas un rotacijas mašīnu katedrām; no 1933. g. 31. maija ārštata jaunākais asistents pie rotacijas mašīnu katedras. No 1934. g. 1. jūlija ievēlēts par štata jaunāko asistentu pie virzuļu un rotacijas mašīnu kated-

rām. 1936. g. 15. martā ievēlēts par asistentu turpat. 1936. g. 1. jūlijā ievēlēts par lektora v. i. un fakultate viņam uztic lekcijas sūkņu un kompresoru teorijā un konstrukcijā, kā arī virzuļmašīnu projektu vadīšanu un seminarus mašīnu izmēģināšanā. No 1937. g. 1. novembra ievēlēts par vecāko asistentu pie virzuļu mašīnu katedras. 1935. gada vasarā mechanikas fakultate Inveisu komandēja uz Zviedriju, kur viņš iepazinās ar technisko augstskolu un rūpniecības uzņēmumu mašīnu laboratorijām. 1936. gada vasaras brīvlaikā komandēts uz Vāciju. 1938./39. mācības gada zinātniskā atvaļinājuma laikā komandēts no fakultates uz Vāciju, kur Karlsrūhes Techniskā augstskolā no 1938. g. 1. novembra līdz 1939. g. 31. jūlijam kā A. Humbolta stipendiats studējis mašīnbūvi, specializējoties virzuļmašīnās, mašīnu laboratoriju iekārtošanā, mašīnu izmēģināšanā un studējošo eksperimentalās izglītošanas jautājumos. Līdztekus darbībai Universitatē Inveiss 1934. gada vasarā strādājis mašīnfabrikas „G. Waldispühl", Rīgā, konstrukciju birojā, piedalijies techniskās tiesu ekspertizēs un racionalizējis vairāku rūpniecības uzņēmumu spēka un siltuma saimniecības, strādājis kā skolotājs galvas pilsētas Rīgas I Strādnieku techniskā skolā divi ar pus gadus; darbojas Finansu ministrijas žurnalā „Ekonomists" un tā techniskās daļas redakcijas koleģijā. 1939. g. 1. aprilī Inveiss ar sekmēm aizstāvēja disertaciju par tematu: „Virzuļu tvaika mašīna spēka-siltuma saimniecībā" un ieguva inženierzinātņu doktora gradu.

Iespiestie darbi: A. Grāmata: 1) Uzdevumu krājums mechanikā. (Brīvās spēku sistemas statika.) 1934, 195 lpp.

B. Raksti žurnalos un periodiskā presē: 2) Siltumsaimniecības nozīme enerģijas saimniecībā un degvielu taupības problema. Ek 1935, 469—474. 3) Valsts noteikšana enerģijas saimniecībā. Ek 1936, 456—459, par kuru saņēmis Armijas štaba atzinības rakstu. 4) Stacionarās sūcgāzes iekārtas un to nozīme mūsu spēka saimniecībā. Ek 1937, 840—843. 5) Techniskā personala un rūpniecības uzņēmumu sagatavošana aizsardzības uzdevumiem. Ek 1937, 950. 6) Modernā tvaika spēka un iekšdedzes motora sacensība stacionarās iekārtās. Ek 1938, 34—37. 7) Modernā tvaika spēka un iekšdedzes motora sacensība jūras un sauszemes transportos. Ek 1938, 399—402. 8) Modernā tvaika spēka nākotnes izredzes gaiskuģniecībā. Ek 1938, 534—536. 9) Mūsu rūpniecības racionalizēšanas ikdienas darbs un tā organizēšana. Ek 1938, 719—721. 10) Vairosim valsts aizsardzības spēku. LK 1938, 160, 161. 11) Rūpniecības spēka-siltuma saimniecības veidi. Ek 1938, 902—909. 12) Mūsu enerģijas apgādes un rūpniecības 20 gadu attīstības līkņu valoda. Ek 1938, 1044—1050.

2. **Asistents Jānis Bubenko,** dzimis 1911. gada 1. oktobrī kā Konstantīna Bubenko un viņa sievas Kristīnes, dzim. Endziņas, dēls. Viņa tēvs bija lokomotives vadītājs uz Valmieras šaursliežu dzelzceļa. Ar septīto dzīves gadu sākās skolas gaitas Valmieras 2. pamatskolā. Vēlāk iestājies Valmieras vidusskolas realā nodaļā. Beidzot 1929. gadā vidusskolu, Bubenko iestājas L. U. mechanikas fakultatē, kuru beidz 1936. gada pavasarī ar inženiera elektrotechniķa gradu. Par diplomdarbu „Rīgas-Jelgavas līnijas elektrifikacija" viņam piešķirts atzinības raksts summa cum laude. Jau studiju laikā, no 1936. g. 1. janvara, Bubenko subasistents un pēc fakultates beigšanas jaunākais asistents pie spēkstaciju katedras. Ar 1938. g. 1. decembri viņu ievēlē par asistentu. Studiju laikā no 1933. gada Bubenko strādājis uz Latvijas dzelzceļiem kā elektrotechniķis pie vilcienu apgaismošanas un vēlāk Dzelzceļu virsvaldes elektrotechniskā laboratorijā. 1934. gada vasarā trīs mēnešus pavada Čechoslovakijā „Škoda" fabrikā pie elektromašīnu būves. Pēc studiju beigšanas 1936. gadā uzturas 5 mēnešus Anglijā Westinghouse Brake & Signal Co, kur sīki iepazīstas ar dzelzceļu elektrisko signalizaciju un drošības ierīcēm.

Blakus Universitates darbam asistents Bubenko Latvijas Kreditbankas uzdevumā 1937. gadā iepazinies ar lielākiem Latvijas metalrūpniecības uzņēmumiem un uzstādijis šo uzņēmumu kopdarbības schemu. Strādājis pie priekšprojekta Ventspils celulozas fabrikai un akc. sab-bas „Aldaris" jaunās alus darītavas izbūves projekta. Līdzi strādājis arī šīs darītavas izbūvē un montažas darbu pārraudzībā. Apstrādājis arī vairākus specialus elektriskās enerģijas saimniecības un tarifa jautājumus Rīgas elektrības direkcijā.

3. **Jaunākais asistents Jānis Muižnieks,** dzimis 1911. gada 27. februarī Rīgā. Pasaules karam sākoties kopā ar vecākiem aizbraucis uz Krievijas vidieni, no kurienes atgriezies 1918. gadā Latvijā. Nobeidzis 3. Rīgas pilsētas pamatskolu 1924. gada pavasarī un tā paša gada rudenī iestājies Valsts Rīgas technikuma mašīnbūvniecības nodaļā. Pēc technikuma beigšanas 1928. gadā uzņemts Latvijas Universitates mechanikas fakultatē, kur studējis mašīnbūvniecības virzienā. 1933. gadā uz 3 semestriem pārtraucis studijas karaklausības dēļ. Dienesta laikā beidzis Kara aviacijas skolu, iegūstot kara rezerves lidotāja nosaukumu un tiesības. Kopš 1934. gada sastāv kā aktivs lidotājs Aizsargu aviacijā. Pēc kara dienesta, turpinot studijas, Muižnieks strādājis Rīgas pilsētas elek-

triskā spēkstacijā kā techniskā biroja darbinieks, Aviacijas pulka remontdarbnīcās, akciju sabiedrībā „Škoda" (Čechoslovakijā) un citur. 1937. gada 9. decembrī aizstāvējis diplomdarbu par tematu: „Vienvietīga iznīcinātāju lidmašīna" un nobeidzis fakultati ar inženiera mechaniķa gradu. No 1937. g. 15. apriļa līdz 1938. g. 15. aprilim bijis subasistents pie rotacijas mašīnu katedras. No 1938. g. 1. februara ievēlēts par jaunāko asistentu pa daļai pie techniskās mechanikas un pie automobiļu un lidmašīnu motoru katedrām. Komandēts 1938./39. m. g. uz Romu aviacijas 1-g. augstākos kursos.

Iespiests darbs: Grafoanalitiskā metode kloķa mechanismu momentanā klāņa virziena noteikšanai. LUR mech. II, 13, 1938.

4. **Jaunākais asistents Arturs Herberts Strēķis,** dzimis 1908. g. 9. martā Bauskas apriņķa Taurkalnes pag. Strēķos, kas pieder tēvam Mārtiņam un mātei Latei, dz. Bukai. Vecāki nodarbojas ar lauksaimniecību. Skolas gaitas uzsācis vācu okupacijas laikā pie mājskolotājas Nizeres pag. Riebējos, kur mācijies no 1915. līdz 1916. gadam. Tālākā izglītībā iestājies pārtraukums, jo mūsu zemē, pastāvot svešai varai, nebija ne skolotāju, ne skolu. 1918. g. mācības atjaunoja Vasku četrklasīgā pamatskola ar vienu skolotāju un kādiem divi simti skolēniem. Minēto skolu apmeklējis no 1918. līdz 1921. g. No 1921. līdz 1922. g. mācijies pie mājskolotājas vietējā pagasta Vecvagaru mājās. 1922. gadā iestājies Taurkalnes pag. 6-klasīgā Pētermuižas pamatskolā, kuru beidzis 1924. g. pavasarī. No 1924. līdz 1928. g. apmeklējis Rīgas II valsts vidusskolu, kur mācijies realā tipa klasē. Skolu beidzis 1928. gada pavasarī. 1928. gada rudenī iestājies L. U. mechanikas fakultates elektrotechnikas nodaļā. Studiju laikā vasaras brīvdienās strādājis vairākās fabrikās prakses iegūšanai. Studijas beidzis 1935. gada pavasarī, iegūdams inženiera elektrotechniķa gradu. Diplomdarbā izstrādājis projektu: „Hidroelektriska spēkstacija uz Ventas pie Kuldīgas" ko godalgojusi fakultate ar atzinību summa cum laude. Pēc studiju beigšanas strādājis Valsts elektrotechniskās fabrikas elektr. nodaļā kā inženieris-konstruktors. No 1935. g. sept. līdz 1936. g. dec. izpildijis obligato kara dienestu. Dienesta laikā apmeklējis un beidzis armijas sakaru virsnieku vietnieku kursus. Paaugstināts par sakaru virsnieka vietnieku. Obligatā kara dienesta laikā un arī pēc tā turpinājis strādāt Valsts elektr. fabrikā,

kur projektējis un uzraudzijis augsta sprieguma laboratorijas izbūves darbus. No 1937. g. janvara jaunākais asistents pie tehniskās mechanikas katedras. Venia legendi iegūšanai iesniedzis darbu „Spēkstacijas sprosta hidrauliskais profils".

VIII
MEDICINAS FAKULTATE

VIII. Medicinas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Romans Adelheims** (†), sk. LUX, 448—449. Miris 7. novembrī 1938. gadā.

2. **Profesors Jēkabs Alksnis,** dzimis 1870. g. 22. augustā Kurzemē, Durbes dienviddraudzes mācītāja pagasta Ķiviļu mājās. Tēvs Atis bija blakus zemkopībai iemācijies arī galdnieka un namdara darbus. Māte Katrīne, dzim. Ķivile. Māju lielā rente un klaušas uzsūca arī tēva amata peļņu. Tamdēļ viņš tās atstāja un ieguva Durbē zemes gabalu ar māju par īpašumu. Ģimenē bija 6 bērni. 1886. g. augustā iestājies Liepājas Nikolaja ģimnazijas IV klasē. Ģimnaziju beidzis 1890. g. maijā ļoti sekmīgi. 1890. g. augustā iestājies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē. Plašākas ziņas sk. LUX, 449—450. Rīgas Latviešu biedrības derīgu grāmatu nodaļai iesniegtais darbs: „Kur paliek barība, ko apēdam?" izgādāja Alksnim biedrības mazo Zubra stipendiju. Bez tam 1893. g. piedalijies koleras apkarošanā Iekškrievijā, sagādādams līdzekļus. Ierosināts no prof. R. Koberta lekcijām par medicinas vēsturi un izlietodams paša un nelaiķa Dr. P. Kalniņa krātos, kā arī „Dienas Lapas etnografiskā pielikumā" un Brīvzemnieka publicētos materialus par latviešu tautas medicinu un folkloru, sarakstijis darbu „Materialien zur lettischen Volksmedizin" Sniedzis Kobertam ziņas par latviešu alu, miestiņu un Kurzemes skābo putru, ko viņš izlietojis savas etnoloģijas darbos. Ar viņa gādību 1894. gadā saņēmis valsts stipendiju. Kad augšminētā studentu sabiedrībā pēc dibinātāju un vecāko studentu aiziešanas ņēma pārsvaru antinacionalais socialistiskais virziens, no turienes pēc sīvām cīņām izstājies. Prof. Dr. Raubera Antropoloģiskam institutam piegādājis galvas kausus, izraktus Durbes apkārtnē, kas izmantoti viņa asistenta Dr. med. Veinberga darbam „Der Lettenschädel" Prof. Gubareva klīnikā bijis 1 gadu par subasistentu. 1895. g. izturējis ārsta grada pārbaudijumus ļoti sekmīgi, kas agrāk deva tiesības tūliņ

rakstīt Dr. med. grada disertaciju. No 1896. līdz 1897. g. bijis par privatārstu Vidzemē, Lazdonas draudzē. Lazdonā daudz laika ziedojis arī sabiedriskam darbam, sarīkodams jautājumu vakarus, palīdzēdams iestudēt lugas un nodibinādams bezmaksas biblioteku, kas vēl tagad pastāv. Sastādijis saziņā ar dažiem Rīgas skolotājiem parauga katalogu latviešu bezmaksas bibliotekām un iesniedzis to krievu valdībai, kas to tomēr noraidija. 1897. gada beigās, kā bijušais valsts stipendiats, iesaukts Krievijas armijā un strādājis Koveļas garnizona lazaretes chirurģiskā nodaļā. Uz konkursa pamata 1903. g. piekomandēts Pēterburgas Kara medicinas akademijai papildināties medicinā (sk. LUX, 450. lpp.). 1907. gada beigās ieguvis Pēterburgas Kara medicinas akademijā Dr. med. gradu ar disertaciju: „Операціи на поясничнотазовой части мочеточника и ихъ функціональные результаты." Cerības pāriet pēc tam uz kara slimnīcu kādā Krievijas universitates pilsētā, lai tur habilitētos, izrādijās pēc 1905. un 1906. g. notikumiem Latvijā par veltīgām. 1908. g. izdevies pāriet par chirurgu Liepājas garnizona lazaretē. Strādājis arī par chirurgu Liepājas diakonisu slimnīcā „Betanijā" Kad bija atkalpots valstij, 1910. gadā atstājis kara dienestu, lai varētu kalpot dzimtenei. No 1910. līdz 1914. g. bijis Liepājas domes un pilsētas valdes loceklis un sanitarās un slimnīcu komisijas priekšnieks. Tai laikā nodibinājās nacionalais laikraksts „Liepājas Atbalss" kura līdzakcionars un redakcijas padomes priekšnieks bijis Alksnis. Laikrakstā piedalijies ar rakstiem par nacionaliem un vietējās pašvaldības jautājumiem. Par sabiedrisko darbību Liepājā latviešu korporacija „Lettonia" 1912. gadā uzņēma Alksni par goda filistru. Tautiskās strāvas uzliesmojums Liepājā bija toreiz ļoti stiprs. Latvieši pilsētas pašvaldībā ieguva tādu varu, kādas nebija pat rīdziniekiem, kaut gan cilvēku ar augstskolas izglītību un turību liepājnieku starpā bija ļoti maz. Liepājnieki bija jau izkarojuši Sv. Annas baznīcas draudzei pašvaldības tiesības un Alksnim uzticēja pirmās padomes priekšnieka vietu. Viņš bijis vairākus gadus Liepājas Latviešu biedrības priekšnieks. Liepājā bija gan latviešu krājkase, bet nebija kreditbiedrības ar plašākām darbības iespējām. Ar lielām grūtībām to izdevās nodibināt, un Alksnis bija kreditbiedrības padomes priekšnieks. 1912. g. viņš atver Liepājā savu jaunbūvēto privatklīniku ar 30 chirurģiskām gultām. No 1914. līdz 1918. g. pasaules karā strādājis 2 pirmos gadus pozicijās par 25. divizijas lazaretes galveno ārstu un

chirurgu un otrus 2 gadus Vitebskā. Vitebskā vadijis chirurģisku hospitali (200 gultas), Grodņas Sarkanā Krusta virsnieku lazareti (30 gultas), latviešu bēgļu lazareti (60 gultas) un beidzamajā gadā arī žīdu slimnīcas chirurģisko nodaļu (50 gultas). Dzīvi kopā ar sievu piedalijies latviešu bēgļu un kolonijas sabiedriskā dzīvē. Bijis par Latviešu nacionalās padomes Vitebskas nodaļas priekšnieku. 1918. g. maijā izdevies demobilizēties un braukt uz dzimteni. Bet ģimeni un 20 latviešu sanitarus aizturējusi Rēzeknē un Daugavpilī vācu okupacijas vara. Visus sanitarus izdevās evakuēt uz mājām, bet pašam ar ģimeni iznāca tur nodzīvot 11 nedēļas visgrūtākos apstākļos. Zaudējis cerības redzēt Liepāju, ierīkojis Daugavpils Zemstes slimnīcas chirurģisko nodaļu un tur operējis, nodarbodamies arī ar praksi. Sabrūkot Vācijas varai franču frontē, Alksnim atļauts braukt uz Liepāju. Tāpat kā Daugavpilī, tā arī Liepājā bijis policijas uzraudzībā, ilgi nav atļautas prakses tiesības un nav atdota atpakaļ vācu izlaupītā privatklīnika. Tad viņam piedāvāta Kurzemes Zemes padomes locekļa vieta; kaut arī draudēts ar represijām, tomēr no tās atteicies. Piedāvāta arī vāciem draudzīga laikraksta izdošana. Aizejot vāciem no Liepājas, Alksnis ievēlēts pilsētas domē un viņas budžeta komisijā par priekšsēdi. Valsts proklamēšanas dienā, 18. novembrī, notika lieliska latviešu publikas demonstracija, dežūrējot apbruņotiem vācu policistiem un ložmetējiem sētās. Telegrafiski apsveikta Pagaidu valdība. Kad 1919. g. sākumā Latvijas Pagaidu valdība bija piespiesta pārnākt uz Liepāju, Alksnis tanī laikā bija arī Liepājas Pilsētas slimnīcas galvenais ārsts un chirurgs, kā arī iecelts par Aizsardzības ministrijas un Baloža frontes sanitaro inspektoru. Kad izrādijās, ka ar viņa privatklīniku nepietiks, ar Ministru kabineta lēmumu nodibināts Liepājas Sarkanais krusts, kura priekšniece bija Alkšņa kundze, un nedēļas laikā ar latviešu sabiedrības ziedojumiem ierīkota kara lazarete ar 60 gultām, kuras vadītājs un chirurgs bija Alksnis. Visi strādāja bez atalgojuma. Paredzot cīņas ar Bermonta bandām, kopā ar Dr. Mežciemu viņš noorganizējis Kara ostā Kara slimnīcu ar 100 gultām, kam līdzekļus deva valdība. Vēlāk tā paplašināta ar Amerikas Sarkanā krusta līdzekļiem līdz 400 gultām. Alksnis tur skaitijās par konsultantu. Nācās arī izpildīt dažas funkcijas, kas ietilpst Ārlietu ministrijas kompetencē, piemēram, latviešu bērnu sūtīšanu atpūtai uz Zviedriju, sakaru uzturēšanu ar Amerikaņu bērnu palīdzības biedrību Lejaskurzemē, pat no Amerikas atsūtītās

naudas izdalīšanu dažiem liepājniekiem. Alkšņa mājā dzīvoja Baloža brigades delegati, kas uzturēja sakarus starp Pagaidu valdību, brigadi un fon der Golcu. Kad 1919. g. jūnijā Pagaidu valdība aizgāja uz Rīgu, viņš paliek Liepājā par Lejaskurzemes kara apgabala galveno ārstu un Liepājas garnizona ārstu. Novembrī, kad bermontieši ielenca Liepāju un mēģināja to ieņemt, bija ļoti intensivs darbs: chirurģiskā palīdzība 4 slimnīcās, frontes apgāde nakts laikā ar siltām drēbēm, apaviem, siltu tēju un sviestmaizēm. 1920. g. 28. jūnijā Alksnis ievēlēts uz konkursa pamata par L. U. docentu chirurģijā un atstājis kara dienestu pulkveža pakāpē. Tā kā tad vēl bija mācības spēku trūkums, viņš bijis nevien vispārējās chirurģiskās patoloģijas un terapijas (ar klīniku diagnostikai) docents, bet vēl sniedzis kursus auskultacijā un perkusijā, desmurģijā un operativā chirurģijā. 1924. g. martā ievēlēts par L. U. chirurģiskās nodaļas klīnikas direktoru un paaugstināts par profesoru. Medicinas fakultates organizacijas gados (1920.—1922.) bijis tās sekretars un L. U. organizacijas komitejas loceklis. Vairākus gadus bijis par L. Universitates padomes locekli. 1923. g. nodibinājis Latvijas Ārstu žurnalu, ko rediģē un vada līdz šim laikam. 1926. g. ievēlēts par Latvijas Ārstu profesionalās savienības priekšnieku, kura pienākumus izpildijis līdz 1930. gadam, izstrādādams ārstu kameras un goda tiesas projektus. Sākot no 1921. g. bijis apmēram 1 gadu Rīgas pilsētas valdes loceklis un Rīgas veselības nodaļas priekšnieks un vairākus gadus šī priekšnieka vietnieks. 1930. g. bijis Rīgas pilsētas II slimnīcas klīniku un institutu mediciniskais direktors, bet 1931. un 1932. g. medicinas fakultates dekans, atstājot direktora vietu. No 1924. g. bijis kādus 4 gadus L. U. studentu ārstnieciskās komitejas priekšnieks. Ņēmis dalību vairākās Universitates padomes un medicinas fakultates studentu apmācības komisijās. Bijis zinātniskos komandējumos Lietuvā, Igaunijā, Somijā, Zviedrijā, Dānijā, Vācijā, Holandē, Beļģijā, Francijā, Šveicē, Čechoslovakijā, Austrijā, Ungārijā, Dienvidslavijā. Karaļauču Universitatē uzstājies ar referatu „Latviešu tautas ārstniecības pamatidejas"; Somijas Ārstu biedrībā Duodecim noturējis priekšlasijumu „Avertina narkozes patoloģiskās pārmaiņas organismā"; Helsinku Universitates aulā referatu „Par latviešu tautas medicinas īpatnībām"; Kaunas Vītauta Dižā Universitatē devis pārskatu „Par elektrochirurģijas nozīmi un iespējamībām ārstniecībā, sevišķi tuberkulozu brūču un ļaundabīgu audzēju gadijumos". Otrā komandējumā Kaunā runājis „Par rā-

puļiem un citiem dzīvniekiem baltu tautu ticējumos par dzīvību un dvēseli" Tērbatas Universitatē uzstājies ar referatu „Baltijas tautu ticējumi par dzīvību, dvēseli un māti no bioloģiskā viedokļa" Medicinas vēstures kongresā Zagrebā runājis „Par latviešu folkloras krājumiem un baltu ticējumiem par nemirstību un dzīvību" Alksnis ir Kaunas Vītauta Dižā Universitates medicinas fakultates goda doktors, Somijas vecākās ārstu biedrības Duodecim goda biedrs, Latviešu ārstu biedrības goda biedrs, Igaunijas Ārstu biedrības korespondētājs loceklis, Tautas labklājības ministrijas sanitarās padomes loceklis, Profesiju kameras goda korespondents, Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komitejas loceklis, Kalpaka bataljona goda biedrs. Piedalas Latvijas Aizsargu organizacijā. Vairākkārt bijis par Latviešu ārstu biedrības priekšnieku. Par nopelniem Latvijas valsts labā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III un II šķiru. No studenta gadiem piedalijies dienas presē un žurnalos ar popularzinātniskiem un sabiedriskiem rakstiem Austrumā, Mājas Viesī, Mājas Viesa Mēnešrakstā, Liepājas Atbalsī, Kurzemes Vārdā, Libausche Zeitung, Brīvā Zemē, Latvī, Jaunākās Ziņās, piemēram, par baktēriju iedarbību organismā, par cīņu pret alkoholu, par latviešu sadzīves trūkumiem, par Liepājas pašvaldības un sabiedriskiem jautājumiem, par Latvijas kara sanitarās iekārtas izveidošanu Liepājā un viņas pirmiem darbiniekiem, par zemnieku partijas izcilo nozīmi Latvijas valsts izveidošanā, par izšķirošiem brīžiem Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmaņa un ģeneraļa Baloža darbībā, par latviešu vecākiem un bērniem, par ģimeni un kulturu, par L. Universitates gaitām, par darbiem un vārdiem latviešu sadzīvē, par mūsu zemes ārstnieciskām bagātībām u. t. t. Piedalijies Latvijas, Lietuvas un Igaunijas ārstu kongresos, kā arī Latviešu ārstu biedrības, Liepājas Ārstu biedrības, Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komitejas, Lauku un mazpilsētu ārstu biedrības zinātniskās sapulcēs, korporacijā „Letonijā" Latvijas aizsargu ārstu organizacijā, Latvijas ārstu papildināšanās kursos, Latvijas Jauno kristīgo sieviešu biedrībā ar referatiem par kardiospasmu, par kuņģa čūlas operativām indikacijām, par nieru akmeņiem, par prostatas hipertrofijas hormonalu ārstēšanu, par mīzalceļu traumatisko slimību ārstēšanu, par aktinomikozi Latvijā, par ārstu uzdevumiem Latvijā, par ārstu profesionaliem jautājumiem, par latviešu tautas medicinas jautājumiem, par sievieti kā tautas nākotnes pamatu, par savu sarunu ar Vācijas okupacijas pilnvarnieku Kurzemē fon Gosleru

un vācu nodomiem Latvijā, par vācu landesvēra un mācītāja Niedras apvērsuma norisi Liepājā un mūsu frontē u. t. t.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 452—453): A. Grāmatas: 30) Kur paliek barība, ko apēdam? 1893, 50 lpp., viens zīmējums. 31) Операціи на поясничнo-тазовой части мочеточника и их функціональные результаты. Рига, 1907. Monografija ar prof. S. P. Fedorova priekšvārdu, 413 lpp. 30 zīmējumi. 32) Valmieras dabiskā mineralūdens nozīme. 1931, 16 lpp., 3 fotogr.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 33) Egoisms, kosmopolitisms, nacionalisms. Pūrs 1891, I, 42—44. 34) Vai varam starp augu un lopu valsti nosacīt robežas? Pūrs 1891, I, 49—53. 35) Nervu sistemas attīstība dabā. Pūrs 1892, II, 125—147. 36) Dzīvnieku atkarība no gaismas. Pūrs 1892, II, 150—159. 37) Ārstu internacionalā profesionalā savienība. LĀŽ 1929, 3/4, 1—4. 38) Par induktivu un deduktivu domāšanu ārstniecībā. LĀŽ 1929, 1/2, 1—6. 39) Pārskats par kaulu lūzumu terapiju Latvijā. LĀŽ 1929, 3/4, 1—10. 40) Wie müßte sich der Werdegang des praktischen Arztes gestalten? Verhandlungen der I. Konferenz für Förderung medizinischer Synthese 1930, 265—289. 41) Ostitis deformans cystica diagnoze un terapija. LĀŽ 1931, 3/4, 173—174. 42) Latviešu tautas ārstniecības pamati. IMM 1931, 4, 1—12. 43) Francijas zinātnieku nozīme medicinas attīstībā. LĀŽ 1932, 7, 1—16. 44) Latviešu tautas ārstniecība un tautas dziesmas. LTD XI, 1931, 17—33. 45) Нѣкоторые опыты съ электрохирургіей. Сборникъ въ ознаменованіе сорокалѣтія научной, врачебной и педагогической дѣятельности профессора С. П. Федорова, Москва, 1933, 40—45. 46) Kad lumbago atzīstams par slimību un kad par nelaimes gadijuma sekām? LĀŽ 1933, 10/11, 675—680. 47) Latvijas dabiskie mineralūdeņi. LĀŽ 1933, 10/11, 745—765. 48) Appendicita jautājums. LĀŽ 1934, 8/9, 1—28. 49) Divi reti apakšējo mīzalceļu luetiskas destrukcijas gadijumi. LĀŽ 1935, 461—466. 50) Dzīvība, dvēsele, māte — tautu, sevišķi baltu tautu ticējumos no bioloģiskā viedokļa. RLBZK XXII. A. Humanitarie raksti, 1936, 63—120. 51) Ārsta uzdevumi un iespējas ikdienišķā darbā veicināt tautas dzīvos spēkus. TLMM 1938, 7, 1—16. 52) Latvijas valsts atcerei. LĀŽ 1938, 11/12, 417—426. 53) Latvijas Ārstu Žurnala 15 gadu gaitas. LĀŽ 1938, 11/12, 426—427. 54) Ureterocistoneostomijas operacija. LĀŽ 1938, 11/12, 518—526.

3. **Profesors Cēsars Amslers,** dzimis 1881. g. 15. aprilī Šincnachā, Šveicē, kā hoteļa direktora Hansa Amslera un viņa sievas Hildegardes, dzim. Dreselli, dēls. Pēc Ārgavas kantona proģimnazijas un ģimnazijas nobeigšanas Amslers studējis Cīrichē, Minchenē, Ženēvā un Bāzelē un nobeidzis Bāzeles Universitates medicinas fakultati 1910. g., reizē aizstāvēdams savu doktora disertaciju un iegūdams medicinas doktora gradu. Pēc tam Amslers strādājis kā asistents pie Hēdingera (Bāzelē), pie Paula Ērlicha (Frankfurtē pie Mainas), pie Fr. f. Millera (Minchenē), pie Resle (Jēnā) un beidzot (1915.—1922.) pie H. H. Meijera Vīnes Farmakoloģijas institutā, kur viņu ievēlē arī par farmakoloģijas privatdo-

centu. 1921. g. Amsleru ievēlē par farmakoloģijas profesoru Rīgā. Plašākas ziņas sk. LUX, 453. lpp. Vairākus gadus Amslers ir bijis par farmakopejas komisijas un ārstniecības līdzekļu komisijas locekli pie Tautas labklājības min. Vasaras brīvlaikā bieži komandēts zinātniskos nolūkos uz Šveici. Sekojot Vīnes Bioloģijas biedrības priekšsēža H. H. Meijera ielūgumam noturējis 1935. g. Vīnē priekšlasijumu par pieradināšanu pie narkotiskām indēm un atradināšanu no tām. Amslers kopš 1912. g. ir Société astronomique de France kārtējs biedrs, kopš 1923. g. Šveices archeoloģijas biedrības „Pro Vindonissa" biedrs, kopš 1928. g. Vācu Farmakologu biedrības loceklis, un skaitas no 1930. g. kā žurnala „Naunyn-Schmiedebergs Archiv für experimentelle Pathologie und Pharmakologie" līdzizdevējs. 1933. g. Amsleru par nopelniem eksperimentalās medicinas laukā ievēlē par Halles Dabaszinātņu akademijas (Kaiserlich Deutsche Akademie der Naturforscher zu Halle) biedru un tai pašā gadā arī par akademijas senata locekli. 1935. g. Amslers tiek ievēlēts par Vīnes Bioloģijas biedrības korespondējošo biedru.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 454. lpp.): 39) Beiträge zur Kenntnis der Morphingewöhnung (kopā ar O. Stenderi). Arch 1931, 160, 195—204. 40) Zur Pathogenese der Gewöhnung an Morphin. Arch 1931, 161, 233—246. 41) Über eine neue Wirkung des Pantopons (kopā ar O. Stenderi). Festschrift für Prof. E. Bürgi. Basel, 1932. 42) Pharmakologie und Pathogenese der Entzündung. I Mitt.: Über die durch Vergiftung mit Morphin erhöhte Entzündungsbereitschaft. Arch 1932, 166, 295—300. 43) Zur Pharmakologie und Pathogenese der Entzündung. II Mitt.: Vom Mechanismus der Herabsetzung bezw. der Erhöhung der Entzündungsbereitschaft durch Morphin. Arch 1933, 169, 246—253. 44) Zur Pharmakologie und Pathogenese der Entzündung. III Mitt.: Über die entzündungshemmende Wirkung des Schlafes und über diesen selbst. Arch 1933, 171, 170—173. 45) Zur Frage der Entwöhnung von narkotischen Giften. KlW 1934, 21. 46) Experimentelle toxische Encephalitis durch Cicutoxin (kopā ar R. Adelheimu, Vl. Nikolajevu un Ed. Renci). Arch psych 1934, 102, 439—456. 47) Über abgeschwächte bezw. verstärkte Giftwirkung durch Umstimmung. Festschrift für Prof. Zangger, Zürich, 1934, 850—853. 48) Gewöhnung an narkotische Gifte und Entwöhnung davon, insbesondere über Morphingewöhnung und -entwöhnung. W kl. W. 1935, 24. 49) Weiteres zum Problem der Gewöhnung von Rauchgiften (ar P. Vegeru). Arch 1936, 181, 489—493. 50) Verlängerung der örtlich anaesthesierenden Wirkung von Morphin-Kokain durch Kalzium (kopā ar G. Mačulānu). Arch 1936, 182, 87—90. 51) Zur Frage der Entwöhnung von Rauchgiften (kopā ar P. Vegeru). W. kl. W 1936, 34. 52) Beschleunigung der Gewöhnung an Morphin bezw. Verzögerung der Entwöhnung davon durch Vitamin-D-Mangel (kopā ar P. Vegeru). Arch 1936, 183, 9—12. 53) Zur Pharma-

kologie und Pathogenese der Entzündung. IV Mitt.: Wirkung des Atophans auf sensible Nervenendigungen (kopā ar P. Vegeru). Arch 1937, 185, 259—262. 54) Veränderte Wirkung des Morphins bei Rachitis. Arch 1937, 185, 263—266. 55) Über die Wirkung von Spiraea ulmaria und Alisma plantago auf das Zentralnervensystem (kopā ar R. Adelheimu, Vl. Nikolajevu un Ed. Renci). Arch psych 1938, 108, 338—345. 56) Verlängerung der örtlich anaesthesierenden Wirkung von Kokainersatzmitteln in Verbindung mit Morphin und Hühnereiweiß (kopā ar Maču1ānu). Arch 1938, 189, 560—564.

4. **Profesors Gastons Bakmans,** dzimis 1883. g. 11. jūlijā Reijmirē, Zviedrijā. 1901. g. imatrikulēts Upsalas Universitatē. 1907. g. ieguvis medicinas kandidata gradu. 1912. g. izturējis medicinas licenciata eksamenu. 1913. g. aizstāvējis doktora disertaciju. 1906. g. asistents pie anatomijas katedras Upsalā. 1910. g. antropoloģijas nodaļas asistents pie Etnografiskā muzeja Stokholmā. 1912. g. asistents pie psichiatrijas katedras Upsalā. 1920.—1925. g. anatomijas un histoloģijas profesors Latvijas Universitatē. Bijis vairākkārt anatomijas antropoloģijas studiju nolūkos Vācijā, Francijā, Šveicē, Beļģijā, Italijā, Austrijā, Norveģijā un Dānijā. Piedalijies un izdarijis lielāku skaitu archeoloģisku antropoloģisku izrakumu Zviedrijā un Latvijā. 1922.—25. g. Latvijas Bioloģijas biedrības priekšnieks. Bakmanis publicējis ap 70 zinātnisku darbu zviedru, vācu, franču un italiešu valodās. Izcilu vietu ieņem starp tiem pētijumi par latviešu antropoloģiju.

Iespiestie darbi: 1) Om vissa oregelbundenheter i den normala venväggens byggnad hos människan. Uppsala Läkareförenings Förhandlingar. N. F. 1906, Bd. XI. 2) Über gewisse Unregelmäßigkeiten in den Bau der normalen Venenwandung beim Menschen. Arch. f. Anatomie u. Physiol. 1906. 3) Om öbildningar i kärlsystemet. Uppsala Läkareför. Förh. 1908, Bd. XIII. 4) Om scaphocephalien och dess uppkomst. Uppsala Läkareför. Förh. 1907, Bd. XII. 5) Om bathry- och clinocephali. I. Ibid., 1907, Bd. XII. 6) Om bathry- och clinocephali. II. Ibidem, 1909, Bd. XIV 7) Om bathry- och clinocephali. III. Ibidem, 1909, Bd. XIV. 8) Om kraniala deformationer. Hygiea 1908. 9) Über die Scaphocephalie. Anat. Hefte 1908. 10) Über Inselbildungen im Gefäßsystem. Ibidem, 1908. 11) Om människans utveckling efter människoblifvandet. Ymer 1909. 12) Ur den somatiska antropologiens historia. Ymer 1910. 13) De sista sydfranska fynden tillhörande neanderthalrasen. Populär naturvetenskaplig Revy 1911. 14) Människans Förhistoria. Del I. Den äldre stenäldern. Populära etnologiska skrifter, Stockholm, 1911, h. 4, 5, 6. 15) Bidrag till kännedomen om de medeltida svenskarnas antropologi. I. Kranier och skelett från S:t Clemens kyrkoruin i Visby. SVAH 1912, Bd. 47. 16) Skelettmaterialet från S:t Clemens i Visby. En antropologisk studie. I Eckhoff: „S:t Clemens" Stockholm, 1912. 17) Schema till användning vid antropologiska undersökningar å den lefvande. Stockholm 1912.

18) Schema öfver antropologiska mått å den lefvande. Stockholm, 1911. 19) Människans härstamning. Illustrerad världshistoria, Stockholm, 1912, Bd. I. 20) Die Bauchflosse der Selachier. I Abt. Die Bauchflosse der Batoidei. SVAH 1912, Bd. 50. 21) Über Bathro- und Clinocephalie. Anat. Hefte 1912. 22) En svensk rashygienisk undersökning. Ymer 1913. 23) Die Bauchflosse der Selachier. II Abt. Die Bauchflosse der Holocefali. SVAH 1915, Bd. 53. 24) Till kännedomen om nackhålets typologi hos människan. Ymer 1915. 25) Bidrag till kännedomen om underkäkens typologi hos människan. Uppsala Läkareför. Förhandl. 1915, Bd. XX. 26) Formulär till beskrifning af underkäken hos människan. Uppsala 1915. 27) Formulär till beskrifning af kraniet hos människan. Ibidem, 1915. 28) En ny goniometer för mätning af de långa skelettbenens vinklar. Svenska Läkaresällskapets Handl. 1915. 29) En ny tropometer. Ibidem, 1915. 30) Den europeiska rasfrågan ur antropologiska och sociala synpunkter. Ymer 1915. 31) Typologisk studie öfver kraniets form i sidovy hos människan. Ymer 1916. 32) Typologiska studier öfver spina mentalis interna hos människan. Hygiea 1916. 33) Biologi och statistik. Uppsala Läkarefören. Förhandl. 1916, Bd. XXI. 34) Om en ny metod att på grafisk väg borttaga korrelation mellan två variabler. Sv. Läkaresällskapets Handl. 1916, Bd. 42. 35) Träskfolkets antropologi. Antropologiskt utlåtande. :Eric von Rosen: Träskfolket. Stockholm 1916. 36) Antropologiska undersökningar å förhistoriskt material från Bolivia och Peru. Eric von Rosen: Stockholm, 1917. 37) Formulär till biologiskt-statistiska beräkningar. Stockholm, 1917. 38) Formulär till biologiska korrelationsberäkningar. Stockholm 1917. 39) Om svenska värnpliktiges kroppslängd. Sv. Läkaresällskapets Handl. 1919. 40) Sur la taille des lettons. CRSB, Paris, 1923. 41) Couleur des cheveux et genre de la chevelure chez les Lettons. CRSB 1924. 42) Longuer du corps au cours de la journée. CRSB 1924. 43) Méthode pour la préparation des moulages et des moulages en série. Avec Lucija Krastin. CRSB 1924. 44) Sur le mode de division des bronches. CRSB 1924. 45) Die Körperlänge der Letten. Uppsala Läkareförenings Färhandl. 1924. 46) Haarfarbe und Haarform der Letten. Ibidem, 1924. 47) Septum pellucidum und Vergas Ventrikel. Uppsala Läkareförenings Förhandlingar 1924, Bd. XXIX. 48) Körperlänge und Tageszeit. Ibidem, 1924. 49) Gefäße der Lungen und Modus der Abzweigung der Bronchen. Ibidem, 1924. 50) Über die Möglichkeit einer atavistischen Deutung der Bathro- und Clinocephalie beim Menschen. Ibidem, 1924. 51) Über die möglichen Ursachen der Caudalwanderung des Herzens. Ibidem 1924. 52) Über einen Fall vom Halbwirbel der menschlichen Wirbelsäule. Ibidem, 1924. 53) En Kamera för Ortoskiagrafi. Hygiea 1924. 54) En optisk goniometer. Hygiea 1924. 55) En ny metod att framställa anatomiska och topografiskt anatomiska moulageserier. Zusammen mit Lucija Krastin. Hygiea 1924. 56) Über falsche Korrelationen. LUR X, 1924. 57) Über Zwillingsbildungen im Muskelsystem des Menschen. LUR X, 1924. 58) Elimination korrelativer Störungen. LUR XI, 1924. 59) Über Wachsthumsgesetze allgemeiner Gültigkeit. LUR XII, 1925. 60) Assymetria sterni. LUR XII, 1925. 61) Beitrag zum Erblichkeitsproblem der Dupuytrenschen Kontraktur. Zusammen mit Georg Sprogis. LUR XII, 1925. 62) Sulla possibilita di atribuire carattere atavice alla Bathro- e Clinocefalia nell'uomo. Archivio d'antropologia criminale e medicina legale, 1925.

Bez tam daudzi popularzinātniski raksti, referati un recenzijas Zviedrijas periodiskos izdevumos un dienas presē.

5. **Ārštata profesors Kārlis Barons,** dzimis 1865. g. 30. sept. (v. st.) Sv. Pēterburgā. Viņa tēvs Krišjānis Barons, latviešu tautas dziesmu vācējs, dz. Kurzemē, Strutelē, 1835. g. 19. okt. (v. st.), miris 1923. g. 8. martā (v. st.); māte Dārta, dz. Rudzīte, dzimusi Limbažos 1837. g. 22. janvarī (v. st.), mirusi 1914. g. jūnijā. Barons apmeklēja I Sv. Pēterburgas ģimnaziju, kuru pabeidza 1884. g., tad iestājās Maskavas Universitates matematikas fakultates dabaszinību nodaļā, kuru pabeidza ar kandidata gradu 1888. g. Tanī pašā gadā viņš iestājās medicinas fakultatē un beidza to 1891. g. Nākošā gadā viņš apmetās Rīgā par praktisku ārstu, bija $3^1/_2$ gadus Piņķu pagasta ārsts, tad Rīgas-Orlas dzelzceļu pastāvīgais nodaļu ārstu aizvietotājs no 1895. g., un 1901. g. palika par dzelzceļu štata ārstu līdz 1914. g., kad viņam bija jādodas uz kara lauku Grodņas cietokšņa lazaretē, kur papriekšu viņš bija nodaļas ārsts, tad konsultants un galvenā ārsta palīga vietnieks. Līdz ar hospitali viņu evakuēja uz Kostromu. 1917. g. viņu pārcēla uz Rīgas fronti par Latviešu strēlnieku II brigādes lazaretes vecāko ārstu. Vāciešiem Rīgu ieņemot, viņš ar savu lazareti atkāpās papriekšu līdz Valmierai, tad līdz Tērbatai. 1918. g. sākumā, pēc lazaretes likvidacijas, viņš pārcēlās uz Strenčiem, no kurienes 1918. g. beigās ieradās Rīgā. 1919. g. sākumā viņš bija pie lieliniekiem par dzelzceļu galveno ārstu, kādā amatā arī palika nacionalai valdībai pārņemot dzelzceļu. 1920. g. viņu iecēla par Veselības departamenta direktoru; šo amatu viņš atstāja 1921. g., pārejot atpakaļ uz dzelzceļu galvenā ārsta vietā, kur palika līdz 1926. g. 1921. g. Latvijas Universitate viņu ievēlēja par medicinas fakultates docentu un zobārstniecības nodaļas vadītāju. 1926. g., atstājot dzelzceļu dienestu, viņš pilnīgi nodevās darbam zobārstniecības institutā. 1935. gadā viņu pensionēja un atstāja pie Universitates par ārštata profesoru un zobārstniecības instituta vadītāju. Pa visu šo laiku viņš ieņēmis amatus dažādās komisijās, bijis priekšnieks Latvijas Ārstu biedrībā, Latvijas Zobārstu biedrībā, Atturības biedrībā „Auseklis" un līdz šim ir Latvijas Sarkanā Krusta priekšnieks un Starptautiskās slimnīcu biedrības nodaļas vadītājs. Barons piedalijies visos Latvijas ārstu un zobārstu kongresos, divos kongresos Parīzē, vienā Romā, vienā Vīnē, vienā Prāgā, vienā Londonā, vienā Ko-

penhagenā, apciemojis daudzas Somijas, Austrijas, Prāgas, Romas, Neapoles, Florences, Polijas un Parīzes slimnīcas, sanatorijas un zobārstniecības institutus. Viņa saņemtie apbalvojumi un goda zīmes ir šādi: Latvijas Triju Zvaigžņu ordenis, Latvijas Sarkanā Krusta I šķiras krusts, Beļģijas Sarkanā Krusta I šķiras krusts, Vācijas Sarkanā Krusta I šķiras krusts, Igaunijas Sarkanā Krusta I šķ. zvaigzne, Somijas Sarkanā Krusta I šķiras krusts, Polijas Sarkanā Krusta I šķiras krusts, Dānijas Sarkanā Krusta I šķiras krusts, Skautu organizacijas svastika. Barons ir Latvijas Universitates Dr. med. hon. causa, Latvijas Jaunatnes Sarkanā Krusta goda biedrs, Latvijas Jaunatnes Sarkanā Krusta centralā pulciņa goda biedrs, Latvijas Sarkanā Krusta Kandavas nodaļas goda biedrs, Latvijas Universitates medicinas fakultates studentu biedrības goda biedrs, Latvijas Ārstu biedrības goda biedrs, Latvijas Zobārstu biedrības goda biedrs, Krievu ārstu biedrības goda biedrs, Žīdu zobārstu biedrības goda biedrs, Latvijas Atturības biedrības goda biedrs.

Iespiestie darbi: 1) Пріемы опредѣленія и удаленія инородныхъ тѣлъ при помощи х-лучей. Годовой отчетъ Общества Русскихъ врачей города Риги 1912 г. 2) Непрямые переломы позвоночника. Годовой отчетъ Общества Русскихъ врачей гор. Риги 1911 г. 3) Mani novērojumi par netīrumu novākšanas sistemām Latvijā. LĀŽ 1929, 11/12. 4) Par kanalizacijas iekārtu Latvijā un kanalizacijas iekārtas principiem. LĀŽ 1931, 11/12. 5) Jautājumi par kanalizaciju. LĀŽ 1934, 5/6. 6) Kanalizacijas notekūdens dezinficēšana. LĀŽ 1936, 3/4. 7) Latvijas Sarkanā Krusta saimniecībā lietojamais ūdens. TLMŽ 1938. 8) Veļas mazgāšanai lietojamās vielas. „Žēlsirdīgā māsa" 1936, 2. 9) Zur Kasuistik der Verrenkungsfrakturen-Diagnostik des Unterkiefers. ZR 1935, 5. 10) Ceļojumu iespaidi. LĀŽ 1936, 9/10. 11) Referats par ceļojumu 1935. g. (Helsinki, Roma). LĀŽ 1937, 9/10. 12) Bērnu veselības punkta zobārstniecības kabineta uzdevums preventivās medicinas laukā. TVK 1936. 13) Zur Frage der Sanatorien und Krankenhäuser Kanalisation in Lettland. Nosokomeion 1937, VIII, 13, 243. 14) Par zobu dabisko un piespiesto novietošanās parādību. StA 1928, 1—2. 15)Žokļu kaula saslimšana atkarībā no slimiem zobiem. StA 1928, 4. 16) Sepsis oralis. StA 1929, 2. 17) Retinēts zobs. StA 1929, 2. 18) Pie jautājuma par kožamā aparata vājībām. LZBR 1932, 1. 19) Komplikacijas, kas ceļas pie zobu izvilkšanas. LZBR 1932, 1. 20) Ēnu metodu priekšmetu lokalizacijas noteikšana ar Rentgena stariem. LZBR 1932, 2. 21) Kožamais aparats un zīdaiņu mazbērnu barība. LZBR 1933, 4. 22) L. U. med. fak. Zobārstniecības instituta 10 g. darbības pārskats. LZBR 1933, 4. 23) Zobārstniecības socialā higiena. LZBR 1933, 5. 24) Izmežģītie apakšžokļu lūzumi. LZBR 1935, 7. 25) Ceļojumu iespaidi. LZBR 1936, 8. 26) Kožamais aparats un zīdaiņu un mazbērnu barība. LAZKR (III), 63. 27) Ārsta uzraudzības vajadzība zobu maiņas laikmetā. LAZKR (I), 537. 28) IX Starptautiskais kongress Vīnē. LZBR 1936, 9—10. 29)Zobārstniecības aso instrumentu pielietošana un kopšana. Zobārstniecības raksti I, 1938.

Bez tam specialās zobārstniecības literaturas atreferējumi visos Stomatoloģijas un Latv. Zob. žurnalu numuros.

6. **Profesors Hermanis Buduls,** dzimis 1882. g. 16. nov. Jaunpiebalgas Jaunmigļos. Tēvs Miķelis bija amatnieks un maza zemes gabala rentnieks; māte Liene, dzim. Loža, kopa māju un audzēja bērnus (kopā 8). 10 g. vecumā iestājies vietējā pagastskolā, pēc 2 gadiem pārgājis uz otru — Jēkaba pagastskolu. Pēc tās nobeigšanas 3 gadus gāja Vecpiebalgas draudzes skolā. Pēc tam 1 gadu apmeklēja Millera (Zariņu Kārļa) privato realskolu Cēsīs. Tad vienu gadu mācijās Tērbatā Trefnera privatā ģimnazijā, pēc kam nolika pārbaudijumu par 6 klasēm Tērbatas ģimnazijā. 1903. gadā iestājās Rīgas pilsētas ģimnazijas 7. klasē. Ģimnaziju beidza 1905. gadā. Tā paša gada rudenī iestājās Tērbatas Universitates medicinas fakultatē. Studentu streiku dēļ drīz Universitati slēdza un studijas tāpēc varēja iesākt tikai 1906. g. rudenī. Medicinas fakultati beidza 1911. g., iegūstot ārsta gradu ar uzslavu. Sākot ar 1910. g. darbojas Universitates nervu un gara slimību klīnikā pie prof. V Čiža kā subasistents, bet no 1911. g. kā asistents līdz 1914. g. pavasarim. Tad ieguva medicinas doktora gradu un aizbrauca uz Berlīni, kur vasarā strādāja Berlīnes Universitates nervu un gara slimību klīnikā, papildinoties savā arodā. Īsi pirms pasaules kara izcelšanās atgriezās dzimtenē un tika iesaukts kara dienestā, kur nokalpoja līdz 1918. g. Pēc atgriešanās dzimtenē 1919. g. augustā iecelts par Rīgas pilsētas Sarkankalna slimnīcas direktoru. 1920. g. sāk piedalīties L. U. medicinas fakultates organizēšanas darbā. 1921. g. ievēlēts par nervu un gara slimību docentu, bet 1924. g. par psichiatrijas profesoru. Sākot ar 1925./26. m. g. ir Universitates padomes loceklis, un šai laikā 6 gadus izpildijis medicinas fakultates dekana pienākumus.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 457. lpp.): 15) Par kādu nervu sistemas heredodeģenerativas saslimšanas gadijumu. LĀŽ 1925. 16) Das Irrenwesen Lettlands. AZPs 1928. 17) Psichiatrija, specialā daļa. 1929. 18) Nervu veselības kopšana skolas gados. 1931. 19)Schutzpockenimpfung und progr. Paralyse. AZPs 1933. 20) Über die Auswirkung der Paralysebehandlung mit Malaria. AZPs 1936. 21) Kopā ar vecāko asistentu Dr. med. J. Vildi: Über einen zur Gruppe der Myoklonus epilepsia gehörenden Erkrankungsfall. ZgNPs 1938. 22) Latvijas galvas pilsētas Sarkankalna slimnīcas vēsture. 1938.

7. **Profesors Jānis Dzirne,** sk. LUX, 458—459. No L. U. aizgājis 1929. g. rudenī.

8. **Profesors Ernsts Fridrichs Aleksandrs Fērmanis,** dzimis Pēterpilī 1872. g. 18. februarī (v. st.). Tēvs Aleksandrs (1835.—1916.) bija Pēterpils Pētera baznīcas mācītājs (1864.—1901. g.) un vēlāk ev.-lut. baznīcas konsistorijas Maskavas iecirkņa ģeneralsuperintendents. Ir dzimis Bērzaunē, Vidzemē. Māte Amalija (1846.—1908.), dzimusi Pēterpilī, bija Maskavas Sv. Miķeļa ev.-lut. baznīcas mācītāja Vilhelma Štāla meita. Plašākas ziņas sk. LUX, 459. lpp. Ārstu profesionalā savienībā bijis goda tiesas loceklis. Veselības veicināšanas biedrībā ir galvenās valdes loceklis. Līdz tam bijis ilggadīgs Latvijas Tuberkulozes apkarošanas biedrības valdes loceklis. Ir Rīgas Krievu ārstu biedrības goda biedrs. 1924. g. saņēmis franču goda zīmi „Palmes académiques" 1928. g. komandēts uz vācu un krievu skarlatinas kongresu Karaļaučos. Piedalijies 1. Mediciniskās sintezes konferencē Rīgā 1930. g. un turpmākos 1., 2. un 3. Mediciniskās sintezes kongresos 1932., 1934. un 1936. g. Marienbādē, Čechoslovakijā kā to ģeneralsekretars. Apmeklējis 1938. g. VIII Starptautisko negadijumu medicinas un profesionalo slimību kongresu Frankfurtē pie Mainas, Vācijā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 460—461): Grāmata: Higiena. 1928, 1937[2].

Popularzinātniski raksti Jaunākās Ziņās, Mājas Viesī, Zeltenē, Fiziskā Kulturā un Sportā, Segodņā. Kopskaitā 30 rakstu.

9. **Profesors Eduards Gartjē,** dzimis 1872. g. 27. augustā Pēterpilī, tirgotāja dēls, māte dzimusi Pikerts. Apmeklēja Pētera baznīcas skolu Pēterpilī, kuru beidza ar zelta gredzenu. Pēc tam iestājies Kara medicinas akademijā Pēterpilī, kur kursu beidza 1896. g. Pēc studiju beigšanas sākumā strādāja Marijas Magdalēnas pilsētas slimnīcā Pēterpilī kā ārštata ordinators, bet 1898. g. iestājies kara medicinas dienestā un apstiprināts par Semenovska-Aleksandrovska kara slimnīcas ordinatoru Pēterpilī. No tā laika strādāja Kara medicinas akademijas bērnu klīnikā kā voluntars-ordinators. 1900. gadā Akademijā ieguvis Dr. med. gradu. 1904. g. komandēts Akademijas bērnu klīnakas asistenta pienākumu izpildīšanai. 1907. g. ievēlēts par bērnu klīnikas vecāko asistentu. 1909. gadā ievēlēts par Akademijas bērnu slimību privatdocentu. 1912. g. iecelts par Elīzabetes klīnikas bērnu slimnīcas vecāko ordinatoru un tai pašā gadā par priekšlaikā dzimušo bērnu patversmes vadītāju Pēterpilī. 1914. gadā ievēlēts par Psichoneiroloģijas instituta, vēlāk Medicinas zināšanu valstsinstituta profesoru bērnu slimībās.

1921. gadā ievēlēts par Latvijas Universitates bērnu slimību katedras profesoru. Pirms kara bija dažas reizes ārzemēs un strādāja un apmeklēja bērnu klīnikas Vācijā, Francijā un Austrijā. Kā L. U. profesors apmeklējis bērnu klīnikas Italijā un Austrijā 1926. g. un piedalijies Starptautiskā paidiatriskā kongresā Stokholmā 1931. g. Dažādi referati ārstu biedrībās, kā par aizsarga potēšanu (gatavs iespiešanai), audzināšanas nozīmi medicinā, tuberkulozi bērnu vecumā, bērnu triekas epidemiju 1938. gadā.

Iespiestie darbi: 1) Par t. s. kriptogenu septikopiemiju etioloģiju. Больничная газета Боткина 1897, 1—44. 2) Cilvēka augļa un jaunpiedzimušo aizkuņģa dziedzeris. Disertacija 1900. g. 3) Bērnu histerija. Pēterpilī 1902, 72 lpp. 4) Par sirds aizturošo aparatu pie jaunpiedzimušiem kuceniem. Обозрѣніе психіатріи 1904, 1—12. 5) Par galvas smadzeņu garozas un centralo daļu iespaidu uz jaunpiedzimušo kucenu sirdi un vazomotoru sistemu. Обозрѣніе психіатріи 1904, 1—8. 6) Par bērnu mugurkaula smadzeņu spastisko paralizi. Врачебная газета 1904, 1—17. 7) Pārskats par slimnīcu lipīgām slimībām starp bērniem. Врачебная газета 1905, 1—21. 8) Sīkbūtnes bērnu zarnās. Akademijas bērnu klīnikas ārstu raksti 1908, 102—138, arī kā monografija. 9) Bērnu zarnu acidofilas bakterijas. Pēterpilī 1910, 40 lpp. 10) Par gaļas barības ietekmi uz bērnu nervu sistemu. Русскій врачъ 1911, 1—14. 11) Par akroasfiksiju bērnu vecumā Arch. f. Kinderh. 53, 362—372. 12) Par cukura ietekmi uz bērnu zarnu floru. Jahrb. f. Kinderh. 73, 557—565. 13) Par meningitis basilaris (basalis) posterior. Arch. f. Kinderh. 58, 333—345. 14) Par acidozi bērnu vecumā. Врачебная газета 1914, 1—26. 15) Praktiski aizrādijumi zīdaiņu un priekšlaikā dzimušo bērnu patversmju iekārtošanai. Petrogradā 1916, 23 lpp. 16) Par pārjūtelību pie bērnu ekzemas. Monatsschr. f. Kinderh. 1923, 26, 57—64. 17) Par bērnu preskorbutu. LĀŽ 1924, 1—9. 18) Par gonoreju bērnu vecumā. LAZKR (I), 1925. 19) Ekzema un eksudativa diateze. LAZKR (I), 1925. 20) Par dispepsiju bērnu vecumā. LĀŽ 1927, 1—9. 21) Par bērnu vecuma bronchopneimoniju. LAZKR (II), 1928. 22) Par šarlaka diagnozi. LĀŽ 1928, 1—10. 23) Heine-Medina slimība. LĀŽ 1931, 1—13. 24) L. U. bērnu klīnikas 10 g. darbības pārskats. LĀŽ 1932, 1—13. 25) Par konstitucijas problemu. Far eastern med. j. 1934, 97—107. 26) Par plaušu plēves strutojošu iekaisumu ārstēšanu bērnu vecumā. LĀŽ 1934, 3—14. 27) Zobi un barošana. LAZKR (III). 28) Par Stilla slimību. Far eastern med. j. 1936, 304—311.

10. **Profesors Jānis Jāņa dēls Jankovskis (†),** dzimis 1876. g. 6. februarī (25. janvarī) Poislices muižā (Poņevežas apr.). Latvietis, Latvijas pavalstnieks. Apmeklēja Jelgavas un Rīgas pilsētas ģimnazijas; pēdējos kursus nobeidza 1897. g. Tai pašā gadā iestājās medicinas fakultatē Sv. Vladimira Universitatē Ķijevā. 1899. g. turpināja medicinisko izglītību Berlīnes Universitatē, kur 1902. g. cum laude izturēja tentamen medicum un examen rigorosum un ieguva Berlīnes Universitates medicinas doktora gradu. Tai pašā

gadā nolika Maskavas Universitatē valsts eksamenu ar apriņķa ārsta nosaukumu. 1902./3. g. strādāja kā ordinators pie prof. A. J. Ļebedeva Kara medicinas akademijas dzemdētāju un sieviešu slimību klīnikā Pēterpilī. Apmēram gadu nodarbojās Bērlīnes Univ. iekšējo slimību klīnikā pie prof. Senatora. Tai pašā laikā pētija prof. V Nagela vadībā corpus luteum izcelšanos pie dzīvniekiem. 1904. g. nolika Tērbatas Universitatē doktoranda pārbaudijumus. Devās tai pašā gadā uz Tāliem austrumiem, kur apmēram gadu nodarbojās ar chirurģiju Krievijas Sarkanā Krusta Liepājas nodaļas virsnieku lazaretē Charbinā. No 1. janvara 1906. g. strādāja kā asistents, bet no 1. februara 1912. g. kā vecākā ārsta palīgs I Rīgas pilsētas slimnīcas 1. chirurģijas nodaļā. Tai pašā laikmetā apmeklēja akademiķa N. A. Veljaminova klīniku Pēterpilī un nodarbojās Eksperimentalās medicinas institutā pie E. I. Londona ar vēdera dobuma spiediena pētīšanu. 1910. g. 28. janvarī (v. st.) ieguva medicinas doktora gradu, aizstāvēdams Tērbatas Universitatē disertaciju par vēdera organu ievainojumiem. Pasaules kara sākumā strādāja kā chirurgs-konsultants Krievijas Sarkanā Krusta iestādēs. 1915. g. ierīkoja un vadija Apvienoto Latv. strēln. bataljona lazareti. No 1919. g. skaitijās par vecāko ārstu I Rīgas pils. slimnīcas 2. chirurģiskā nodaļā, kur piegrieza vērību sašaurināta barības vada operativai ārstēšanai. Atbrīvošanas karā izpildija brīvprātīgi galvenā chirurga vietu Latvijas Sarkanā Krusta slimnīcā Rīgā. No 1920. g. 1. decembra Latvijas Universitates docents un chirurģiskās hospitalās klīnikas vadītājs. Bez tam Latvijas Sarkanā Krusta priekšnieks no biedrības nodibināšanas 1918. g. novembrī. Ņēmis dalību X un XI Starptautiskā Sarkanā Krusta konferencēs Ženēvā. Tai pašā laikā piedalijies chirurģiskos kongresos un iepazinies ar zinātniskām iestādēm Vācijā, Šveicē un Francijā. 1920. g. ņēma dalību miera delegacijā Berlīnē. Padomes loceklis Tautu savienības veicināšanas biedrībā. Sacerējis 20 zinātniskus darbus. Bez tam referējis kongresos un ārstu biedrībās, starp citu: 1) Par vēdera organu ārstēšanu pēc ievainojumiem ar šaujamiem rīkiem; 2) Par herma funiculi umbilicalis operativo ārstēšanu; 3) Par kaulu un locītavu tuberkulozes operativo un konservativo ārstēšanu; 4) Par totalo oesophago plastiku; 5) Par dabīgās un mākslīgās apstarošanas iespaidu uz kaulu tuberkulozi. Par profesoru ievēlēts 1924. g. Miris 1925. g. 6. decembrī.

Iespiestie darbi: 1) Über Pseudoleukaemie und Anaemia splenica. Inaug. Dissert. Berlin, 1902. 2) Beitrag zur Entstehung des Corpus luteum der Säugetiere. Arch. f. mikr. Anatom. 1904, Bd. 64. 3) Perforative Peritonitis bei einem Ulcus simplex des Jejunum. DMW 1908, 52. 4) Über traumatische Hüftgelenkverrenkungen. St.-Petersburger med. Wochenschr. 1909, 9. 5) Strangulations ileus infolge von multipler Adhäsionsbildung nach Appendicitis. DMW 1909, 38. 6) Über Nieren- und Ureterenfunktion bei einem Fall von Ectopia vesicae Urinariae. ZklM 1909, Bd. 69. 7) Peritonitis nach Dünndarmperforation durch Kirschkerne. DMW 1910, 3. 8) Къ вопросу о колоторѣзанныхъ и огнестрѣльныхъ проникающихъ поврежденіяхъ брюшной полости. Юрьевская диссертація 1910. 9) Beitrag zur operativen Behandlung der Perforations peritonitis beim Ulcus ventriculi et duodeni. AklCh. Bd. 103, H. 1. 10) О тромбозѣ лѣвой бедренной вены при воспаленіи червеобразнаго отростка. Русскій Врачъ 1910, 29. 11) Къ вопросу о хроническомъ пораженіи тазобедреннаго сустава піогенными микробами и его осложненіяхъ. Хир. Арх. Вельяминова 1910, 6. 12) Параллель между огнестрѣльными проникающими пораненіями брюшной полости мирнаго и военнаго времени. Русскій Врачъ 1912, 33 13) Über den Verschluß eines Zwechfelldefektes durch die Leber. DMW 1912, 40. 14) Тампонировать ли раны сухой или влажной марлей? Хир. Арх. Вельяминова 1912, 3. 15) Der Volvulus des Dickdarms. DZCh 1913, Bd. 124. 16) Beitrag zur Resektion des Zwerchfells. DMW 1913, 39. 17) Къ вопросу о внутрибрюшномъ равновѣсіи. Хир. Арх. Вельяминова 1914, 3. 18) Объ изсѣченіи слѣпой кишки при злокачественныхъ и воспалительныхъ (вызванныхъ аппендицитомъ) опухоляхъ. Хир. Арх. Вельяминова 1915, 1. 19) Par karā sakropļoto ārstēšanu (Izvilkums no iestāšanās lekcijas). 1920. 20) Oesophagoplastie totale et ses resultats fonctionnels.

11. **Profesors Ernests Jansons,** dzimis 1880. gada 4. decembrī Rīgā, ormaņu saimnieka Kaspara un viņa sievas Dorotejas, dzim. Flige, dēls. Beidzis Tērbatas Universitates medicinas fakultati 1907. gadā. Tai pašā Universitatē 1913. g. 1. maijā ieguvis medicinas doktora gradu. Plašākas ziņas sk. LUX, 486. lpp. No 1935. g. 1. jūlija oftalmoloģijas docents, no 1936. g. 1. novembra vecākais docents, no 1938. g. 1. maija profesors. No 1924. g. 1. maija līdz 1934. g. 13. jūlijam Valsts darbinieku centralās ambulances vadītājs. No 1930. g. Latvijas Sarkanā Krusta galvenās valdes loceklis un Jaunatnes Sarkanā Krusta valdes loceklis. No 1934. g. 19. janvara Profesiju kameras ārstu kopas priekšsēdētājs. Apbalvots ar Lāčplēša Kara ordeņa III šķiru un Latvijas Sarkanā Krusta goda krustu. Piedalijies Baltijas Oftalmologu un Latvijas Ārstu kongresos.

Iespiestie darbi: 2) Zur Röntgenbehandlung des Netzhautglioms. KlMAh 1930. 3) Beobachtungen über die Lepra des Auges in Lettland. KlMAh 1933. 4) Über traumatische Myopie. KlMAh 1935. 5) Reformas nepieciešamība notei-

kumos par atlīdzību cietušiem nelaimes gadijumos. LĀŽ 1931. 6) Acs traumatiski bojājumi. LĀŽ 1933. 7) Piezīmes pie acu operacijām lepras slimniekiem. LĀŽ 1934. 8) Par tīklenes atlobīšanās operativo terapiju. LĀŽ 1936. 9) Diatermokoagulacijas pielietošana subretinala cisticerka operativā terapijā. LĀŽ 1938.

12. **Profesors Edvarts Kalniņš,** dzimis 1869. g. 31. janvarī Vidzemē, Bīriņu Ķikās, kur viņa vecāki bija rentnieki. Tēvs Jānis Kalniņš kaimiņu māju „Puntužu" rentnieka vecākais dēls, bet māte Anna Vītoliņa Ķiku māju rentnieka meita. No 6 bērniem ģimenē (5 dēli, 1 meita) ir trešais. Pirmo izglītību bauda mājās pie vecākiem, tad, sākot ar 13. dzīves gadu, apmeklē skolas Rīgā: pamatskolu 3 gadus (Troņmantnieka pamatskola toreizējā Kalēju tagad Ģertrūdes ielā 101), $1^1/_2$ gadu Otro apriņķa skolu Palasta ielā un beidzot Pētera I realskolu, ko beidz 1891. g. Mācas vecās valodas Tērbatā un noliek abituriju kā eksterns 1893. g. Rīgas Aleksandra ģimnazijā. Pēc tam 1 gadu mājskolotājs Valmierā pie mācītāja Neilanda. No 1894. līdz 1899. g. studē medicinu Tērbatā. Studiju laikā 1899. g. Kalniņš saraksta darbu Развитіе и современное состояніе ученія о патолого-анатомическихъ измѣненіяхъ при tabes dorsalis. Tērbatas medicinas fakultate godalgo šo darbu ar sudraba medaļu, 1907. g. martā aizstāv disertaciju „Бактерицидное дѣйствіе крови у вырождающагося. Юрьевъ 1906. Maskavas Universitatē un iegūst medicinas doktora gradu. Pēc studiju beigšanas Kalniņš paliek par asistentu pie prof. V Čiža Tērbatas Universitates nervu klīnikā un darbojas tur 6 gadus. Tad 1 gadu studē Berlīnes Universitatē. Plašākas ziņas sk. LUX, 462. lpp. 1921. g. jūnijā ievēlēts par privatdocentu Latvijas Universitatē neiroloģijā, bet 1924. g. aprilī par docentu un 1928. g. 24. septembrī par profesoru. 1928. g. aprilī ievēlēts par medicinas direktoru Latvijas Universitates klīnikās un institutos II Rīgas pilsētas slimnīcā. 1922. un 1923. g. vasaras brīvlaikā Kalniņš papildinājies zinātnēs Leipcigā un Minchenē, it sevišķi nodarbodamies ar nervu sistemas histopatoloģiju prof Špīlmeiera vadītā pētīšanas institutā. Sākot ar 1924. gadu Kalniņš gandrīz ikgadus apmeklē neirologu kongresus Vācijā: Insbrukā, Kaselē, Diseldorfā, Vircburgā, Vīnē, Drēzdenē, Hamburgā, Minchenē, bet 1930. g. Internacionalo neirologu kongresu Bernē. 1929. g. Vācu neirologu kongresā Drēzdenē piedalijās ar referatu: „Die Bedeutung des Röntgenogrammes für die Diagnose der Paget-Krankheit". 1938. g. rudenī zinātniskā koman-

dējumā apmeklēja Vācu smadzeņu pētīšanas iestādi Berlīnē un iepazinās ar neiroloģiju Parīzē, apmeklēdams prof. G. Guilen'a klīniku, lekcijas un praktiskos darbus, studentu apmācību neiroloģijā. Kalniņš ir Vācu neirologu biedrības biedrs un līdzstrādnieks Minchenes Smadzeņu pētīšanas institutā. Bez tam ir biedrs Rīgas Latviešu ārstu biedrībā, Latviešu neirologu un psichiatru biedrībā, Ķemeru Ārstu-balneologu biedrībā un citur. Minētās biedrībās lasijis referatus par Vasermaņa reakciju, par progresivo paralizi, epilepsiju, traumatisko neirozi u. t. t. Uzstājies ar vairākām populārām lekcijām dažādās neiroloģijas un psichiatrijas nozarēs un problemās Rīgas Latviešu biedrībā, Latvijas Jaunatnes Sarkanā Krustā, Miera draudzē, Pāvila draudzē u. t. t. No 1921. līdz 1928. g. ordinators nervu slimībās Rīgas kara slimnīcā. Nodibinoties L. U. nervu klīnikai Rīgas II pilsētas slimnīcā 1928. g. pavasarī atstāj ordinatora vietu Kara slimnīcā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 462—463): 7) Die Bedeutung des Röntgenogramms für die Diagnose der Paget'schen Krankheit. Referat in der Gesellschaft Deutscher Nervenärzte, Dresden, 1929. Verhandlungen der Gesellschaft Deutscher Neurologen und Psychiater, 1930.

Bez tam publicēti raksti, recenzijas, nekrologi u. t. t. dažos žurnalos un dienas avīzēs.

13. **Profesors Vasilijs Kļimenko,** sk. LUX, 463—464. Pensijā aizgājis 1938. g. 1. jūlijā.

14. **Profesors Roberts Mārtiņš Krimbergs,** dzimis 1874. gada 22. janvarī Iecavas pagasta Kraķu mājās, kur tēvs Pēteris bijis par saimnieku; māte Dārta, dzim. Švarcbacha. Maskavas Universitates medicinas fakultati beidzis un ārsta gradu ieguvis 1899. g. Tās pašas Universitates fiziko-matematiskās fakultates dabaszinātņu nodaļu ar 1 šķ. diplomu beidzis 1904. g. Sākot ar 1905. g. līdz 1908. g. atstāts pie Maskavas Universitates par kroņa stipendiatu sagatavoties profesora amatam bioloģiskā ķīmijā. Medicinas doktora gradu ieguvis 1907. g., bet 1908. g. apstiprināts par Maskavas Universitates privatdocentu pie bioloģiskās ķīmijas katedras. Komandēts zinātniskā nolūkā uz ārzemēm 1908. g. ar stipendiju no Tautas apgaismošanas ministrijas. Imatrikulējies Heidelbergas Universitatē, kur strādājis fizioloģijas institutā (prof. A. Kosels), bet vēlāk imatrikulējies Berlīnes Universitatē, kur strādājis I ķīmijas institutā (prof. E. Fišers). Ievēlēts par štata ārkārtēju profesoru 1909. g.,

bet 1912. g. apstiprināts par ordinariju Charkovas Universitates medicinas fakultatē. No 1909. g. mediciniskās ķīmijas profesors arī Charkovas Sieviešu mediciniskā institutā. No 1920. g. fizioloģijas ar fizioloģisko ķīmiju profesors Latvijas Universitatē. Bijis pirmais medicinas fakultates dekans (no med. fak. locekļu vidus), organizacijas padomes un vēlāk Universitates padomes, kā arī Universitates goda tiesas (pirmā sastāva) loceklis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni (sk. LUX, 464—466).

Iespiestie raksti: 1) Объ азотистыхъ экстрактивныхъ веществахъ мышечной ткани. Диссертація. Москва 1907, 184 lpp. 2) Къ вопросу о механизмѣ желудочной секреціи. Харьковъ 1915, 42 lpp. 3) Гормоны. Ихъ химическая природа, количество и роль въ живыхъ организмахъ. Харьковъ 1918, 80 lpp. 4) Über das Carnitin. ZphysCh 1905, XLV, 326—330 (kopā ar Vl. Guleviču). 5) Über das Vorkommen des Carnosins, Carnitins und Methylguanidins im Fleisch. ZphysCh 1906, XLIII, 412—418. 6) Zur Frage über die Konstitution des Carnitins. ZphysCh 1906, XLIX, 89—95. 7) Über einige Verbindungen des Carnitins. ZphysChem. 1907, Bd. 50, 361—373. 8) Zur Frage über die Konstitution des Carnitins. ZphysCh 1907, Bd. 53, 514—525. 9) Über die Identität des Novains mit dem Carnitin. ZphysCh 1908, Bd. 55, 466—480. 10) Über die Beziehung des Oblitins zum Carnitin. ZphysCh 1908, Bd. 56, 417—424. 11) Isolierung von Carnosin, Carnitin, Methylguanidin aus Muskeln. Handbuch der Physiologisch-chemischen Analyse, herausgeg. von Prof. Dr. H. Thierfelder. Berlin, 1909, 758—761. 12) Bemerkungen zum Aufsatz des Herrn R. Engeland über Bestandteile des Fleisch-Extraktes. Ber 1909, J. XXXXII, 3878—3880. 13) Новѣйшіе успѣхи въ области химіи азотистыхъ веществъ мышечной ткани. Русскій Врачъ 1909, 12, 14 un 15. 14) О карнитинѣ и его физіологической роли. Харьковъ 1913, 12 lpp. 15) Zur Frage nach der Bedeutung der Muskelhormone im Sekretionsprozesse der Verdauungsdrüsen. BiochZ 1925, Bd. 157, 187—200. 16) Weitere Untersuchungen über den Einfluß der sogenannten Carnosinfraktion des Fleischextraktes auf die Sekretion der Magendrüsen. BiochZ 1926, Bd. 171, 169—176 (kopā ar S. Komarovu). 17) Über den Einfluß des Carnosins auf die Sekretionsarbeit der Magendrüsen. BiochZ 1926, Bd. 176, 467—472 (kopā ar S. Komarovu). 18) Über die Einwirkung des Methylguanidins auf die Absonderung des Pankreassaftes und der Galle. BiochZ 1926, Bd. 176, 73—83 (kopā ar S. Komarovu). 19) Über den Einfluß einiger Fraktionen des Fleischextraktes auf die Absonderung des Pankreassaftes und der Galle. BiochZ 1927, Bd. 184, 442—452 (kopā ar S. Komarovu). 20) Untersuchungen über den Einfluß einiger basischen Fraktionen des Fleischextraktes auf die Sekretion der Magendrüsen. BiochZ 1928, Bd. 194, 410—421 (kopā ar S. Komarovu). 21) Über das Acetylcarnitin. BiochZ 1932, Bd. 251, 229—234 (kopā ar V Vitantu). 22) Par acetilkarnitinu. LUR med. I, 10, 1933 (kopā ar V Vitantu). 23) Untersuchungen über die Rolle des Muskelgewebes als Quelle sekretionssteigender Hormone. Zur Frage nach dem Sekretionsmechanismus der Pankreasdrüse. BiochZ 1938, Bd. 297, 249—260. 24) Über die Sublimatverbindungen einiger biologisch wichtiger Betaine. BiochZ 1938, Bd. 297, 261—269.

Bez tam ievietojis daudzus garākus un īsākus rakstus par fizioloģijas un fizioloģiskās ķīmijas jautājumiem Latviešu konversacijas vārdnīcā.

15. **Profesors Jānis Miķelsons,** dzim. 1888. g. 22. oktobrī Valmieras apriņķa Umurgas pagasta Riekavu mājās kā šīs mājas īpašnieku Jēkaba un Kristīnes, dzim. Prauliņas, dēls. Pirmmācību baudijis Sārmes ministrijas skolā. 1906. g. nobeidzis Limbažu pilsētas skolu, sagatavojies uz apriņķa skolotāja eksamenu un to izturējis kā eksterns 1908. g. Strādājis par skolotāju Umurgas draudzes skolā un pēc tam Krievijas Lidas (Viļņas gub.) un Verchņedņeprovskas (Jekaterinoslavas gub.) proģimnazijās. Sagatavojies abiturija eksamenam un to izturējis kā eksterns 1913. gadā pie Rīgas mācības apgabala. Tanī pašā gadā iestājies Tērbatas Universitates matematikas un dabaszinību fakultatē, nākošā semestrī pārcelts uz medicinas fakultati, ko absolvējis 1917. gadā un stājies pie valsts eksameniem, bet iesaukts kara dienestā un nosūtīts uz fronti. Būdams pēdējo kursu students, bijis apm. 2 gadus asistenta v. i. Tērbatas Universitates prof. Rostovceva kursu iekšķīgo slimību klīnikā un Sarkanā Krusta slimnīcā iekšķīgo slimību nodaļā. Frontē ieskaitīts par jaunāko ārstu 483. Obdorskas pulkā; pēdējos mēnešos pirms demobilizacijas izpildijis vecākā ārsta vietu. Pēc demobilizacijas 1918. g. izturējis valsts eksamenus Tomskas Universitatē un bijis apm. 1 g. Tomskas guberņas zemstē epidemiju ārsts; organizējis un vadijis arī bēgļu slimnīcu. 1919.—1921. g. darbojies Tomskas Universitates terapeitiskā hospitalā klīnikā iesākumā kā ordinators, pēdējā gadā kā vecākais asistents. Pēc atgriešanās Latvijā no 1921. g. 1. novembra Latvijas Universitatē iesākumā asistents, vēlāk vecākais asistents pie iekšējo slimību diagnostikas un propaideitiskās klīnikas katedras. 1924. g. maijā ieguvis Dr. med. gradu un 1925. g. ievēlēts par privatdocentu. Vairākus gadus bijis L. U. studējošo ārsts un vēlāk L. U. studentu ārstniecības komisijas priekšsēdis (1930.—1937. g.). No 1929. g. iekšķīgo slimību hospitalās klīnikas vadītājs. 1930. g. ievēlēts par vecāko docentu. Par profesoru ievēlēts 1932. g. 7. novembrī. Bijis 2 reizes komandējumā uz Vāciju. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķ. 1935. g.

Iespiestie darbi: 1) Par dažām tuberkulozes serodiagnostikas metodēm (disertacija). LUR XIV, 1926. 2) Augu sulas 12 pirkstu zarnas zondēšanā. LĀŽ 1930, 3/4. 3) Par Helminthiasis. LĀŽ 1925, 1/2. 4) Par kuņģa sulas sekrecijas traucējumiem. 5) Kāds situs viscerum inversus gadijums. LĀŽ 1925, 9/10. 6) Žults-

akmeņu slimības ārstēšana ar interniem līdzekļiem, galvenā kārtā ar olivu eļļu un tās sastāvdaļām. LĀŽ 1923, 2. 7) Piezīmes par duodena zondēšanu un tās klīnisko nozīmi. LĀŽ 1926, 1/2. 8) Latvijas Universitates studējošie un plaušu tuberkuloze. LĀŽ 1928, 5/6. 9) Piezīmes par carcinoma ventriculi klīniku. LĀŽ 1930, 1/2. 10) Kombinēta žults pūšļa izmeklēšana ar cholecistografiju un duodena zondēšanu. LĀŽ 1929, 1/2. 11) Par kādu sedativu hipnotisku un analģetisku līdzekli „Allonalu" LĀŽ 1926, 9/10. 12) Par dažiem žults sekrecijas līdzekļiem un to lietošanu. LĀŽ 1927, 7/8. 13) Par lamblia intestinalis diagnostiku un terapiju. LĀŽ 1926, 7/8. 14) Oralā infekcija un iekšķīgās slimības. LĀŽ 1932, 10. 15) Elektrokardiografijas nozīme sirds muskulaturas slimību diagnozē, prognozē un terapijā. LĀŽ 1935, 3/4. 16) Polycythaemiae (erythraemiae) verae patogeneze un terapija. LĀŽ 1935, 5/6. 17) Tuberkuloze Latvijas Universitates studējošo starpā 1933./34. mācības gadā. Un 1935, 5, 6, 7, 8b. 18) Par dažu locītavu slimību etioloģiju un patoģenezi (endokrinie artriti). LĀŽ 1935, 7/8. 19) Jautājumā par augu sulu ietekmi uz kuņģa sekreciju. LĀŽ 1937, 7/8. 20) Jautājumā par reimatisma etioloģiju, patogenezi un terapiju. LĀŽ 1937, 9/10. 21) Par diabetes mellitus etioloģiju, patogenezi un terapiju. LĀŽ 1938, 7/8.

Bez tam vēl iespiesti darbi agrāk Krievijā žurnalā „Сибирский врачебный вестник" 22) К вопросу о желчегонном действии главнейших составных частей оливкового масла. 23) К вопросу двигательной (эвакуационной) деятельности желудка при разных желудочных заболеваниях. 24) К вопросу о химической фазе желудочной секреции.

16. **Profesors Ernsts Paukuls,** dzimis 1872. g. 13. decembrī Jaun-Smiltenē kā tirgotāja dēls, māte dzim. Vītole. Mācijies Cēsu pamatskolā, Harnaka un Rīgas pilsētas ģimnazijā, 1894.—99. g. studējis veterinarmedicinu Tērbatas Veterinarinstitutā. Pēc beigšanas atstāts sagatavoties zinātniskai darbībai. 1901. g. ievēlēts par prozektora palīgu, ieguvis maģistra gradu un 1902. g. habilitējies par privatdocentu vispārīgā patoloģijā. 1903. g. strādājis Bernes Universitates fizioloģiskā institutā un ieguvis Dr. med. vet. gradu; 1907. g. strādājis turpat patoloģiskā anatomijas institutā. 1909. g. papildinājies Freiburgas un Vircburgas Universitates medicinas fakultatēs. Sākot ar 1906. g. P. lasa Tērbatas Veterinarinstitutā obligatorisku kursu vispārīgā patoloģijā, 1916. g. ievēlēts par ārkārtēju un 1917. g. par kārtējo profesoru. 1919. g. pēc Veterinarinstituta pievienošanas Tērbatas Universitatei, bija tās vispārīgās patoloģijas un farmakoloģijas profesors. No 1920. g. L. U. vispārīgās patoloģijas profesors, 1920.—22. g. lasijis arī farmakoloģiju, 1920.—22. g. veterinarmedicinas fakultates pagaidu dekans un Universitates organizacijas loceklis, pēc tam ilgus gadus medicinas fakultates sekretars. Sk. LUX, 467—469. Komandēts Starptautiskā patoloģijas kongresā Romā 1924. g. Apbalvots ar Triju

Zvaigžņu ordeņa III šķiru un Igaunijas Atbrīvošanas medaļu. Ir bijis Krievijas koleģijas padomnieks un apbalvots ar Annas ordeņa III šķiru.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 468—469): A. Grāmatas: 27) Infekcija un imunitate. 1935, 260 lpp. 28) Vispārīgās patoloģijas pamati. 1939, 535 lpp. 29) Alkohola galvenie ļaunumi. 1930, 24 lpp.

B. Raksti žurnalos: 30) Organiska nolietošanās un vecuma nāve. LĀŽ 1930. 31) Ko māca mums jaunākie panākumi tumoru pētīšanā? LĀŽ 1933, 24. 32) Jautājumi, kas saistīti ar blastomu rašanās būtības izpratni. LĀŽ 1936, 337—379.

Bez tam Paukuls rakstijis par alkohola kaitīgumu; 30 veterinarmediciniski raksti Rīgas Latviešu b-bas izdotā Konversacijas vārdnīcā; ap 400 referatu par krievu medicinisko un veterinarmedicinisko literaturu vairākos ārzemju izdevumos.

17. **Profesors Jēkabs Prīmanis,** dzimis 1892. g. 12. martā Sautiņu mājās, Ādažu pag., Rīgas apriņķī. Vecāki — tēvs Jēkabs Prīmanis un māte Ieva, dzim. Bernsone, lauksaimnieki. Pamatskolu 4 gadus apmeklējis Ādažos; tad vienu gadu mācijies Millera privatskolā Rīgā. Iestājies Rīgas Nikolaja ģimnazijas II klasē 1904. g. un šo skolu beidzis 1911. g. No 1911. līdz 1913. g. studējis medicinu Tērbatas Universitatē. Pēc tam medicinas studijas turpinājis Kara medicinas akademijā Pēterpilī līdz 1916. g. 1916. g. maijā iesaukts kara dienestā kā I šķiras kara laika ārsts un strādājis dažādās Krievijas karaspēka daļās līdz 1917. g. beigām. Pēc demobilizacijas 1918. g. turpinājis studijas Kara medicinas akademijā un šā gada aprilī nolicis valsts eksamenus, iegūstot ārsta gradu ar atzīmi „medicus cum eximia laude" No 1918. g. maija līdz decembrim strādājis sākumā kā ārsts Latviešu bēgļu biedrībā Krievijā, Orlā, bet vēlāk Latvijā kā brīvpraktizējošs ārsts Ādažu pagastā. Lieliniekiem ienākot Latvijā, mobilizēts un strādājis kā ārsts slimnīcā Rīgā. No 1919. g. jūnija līdz 1920. g. 1. maijam ārsts nacionalā armijā: sākumā jaunākais ordinators Kara slimnīcā Rīgā (tag. Sarkanā Krusta slimnīcā), bet vēlāk vecākais ārsts 3. Jelgavas kājnieku pulkā. Apstiprināts par asistentu pie anatomijas katedras, skaitot no 1920. g. 1. maija. 1922. g. aprilī ievēlēts par prozektora vietas izpildītāju. 1924. g. izturējis doktoranda pārbaudijumus. Disertaciju aizstāvējis 1926. g. 15. dec. par tematu „Ductus cochlearis ārējās sienas attīstība un uzbūve" un ieguvis Latvijas Universitates Dr. med. gradu. Par anatomijas prozektoru ievēlēts 1927. g. 2. maijā, par privatdocentu pie histoloģijas katedras apstiprināts, skaitot no 1927. g. 1. jūnija. 1928. g. janvarī viņam uzdots pagaidām aizvietot anato-

mijas katedras vadītāja vietu un lasīt lekcijas anatomijā un embrioloģijā medicinas fakultatē, izpildot pie tam arī prozektora pienākumus. Par vecāko docentu un anatomijas katedras vadītāju ievēlēts 1929. g. 25. novembrī. No 1930. g. arī histoloģijas katedras pagaidu vadītājs. Par anatomijas profesoru ievēlēts 1932. g. 7. novembrī. Lasijis no 1921. līdz 1929. g. lekcijas cilvēka anatomijā dabaszinātņu fakultates studentiem. Latvijas Mākslas akademijā no 1922. līdz 1938. g. vecākais docents, bet no 1937. g. 26. nov. profesors plastiskā anatomijā. Vācis antropoloģisko materialu, gan ierosinot un vadot latviešu antropoloģiskos darbus vairākos Latvijas apvidos, gan apmeklējot kuršu ķoniņus Kurzemē, gan izdarot izrakumus Jaunpiebalgas pagastā, gan arī savācot archeoloģiskos izrakumos atrasto un pa Latviju izkaisīto antropoloģisko materialu. Darbs „Latviešu ķermeņa uzbūve Latvju daiņās" godalgots no Kr. Barona fonda. Lai sekmētu Latvijā antropoloģisko pētīšanas darbu, sarakstijis grāmatu „Ievads antropoloģijas metodikā" Bez tam nodarbojies ar latviešu anatomiskās terminoloģijas izstrādāšanu un šinī sakarā publicējis darbu „Latviešu anatomiskā vārdnīca" Vairākas reizes zinātniskā nolūkā apmeklējis ārzemes. 1922. g. īsāku laiku apskatijis dažus anatomiskos institutus Vācijā. 1924. g. izraudzīts par Rokfellera fonda stipendiatu un atradies ārzemju komandējumā no 1925. g. 15. janv. līdz 1926. g. 1. aug., pavadot vienu gadu Ziemeļamerikas Savienotās valstīs, bet pārējo laiku Vācijā. Pa šo komandējuma laiku galveno vērību piegriezis histoloģijai, embrioloģijai un mikroskopiskai technikai, strādājot Mičiganas un Minchenes Universitatē. Blakus šīm studijām iepazinies arī ar anatomijas, histoloģijas un embrioloģijas pasniegšanas metodēm Ziemeļamerikā, Francijā, Vācijā, Austrijā. Bez tam piedalijies anatomu kongresā Ziemeļamerikā (Klīvlendā 1925. g.) un Vācijā (Freiburgā 1926. g.). Kā Rokfellera fonda stipendiats 1927. g. vasarā turpinājis mikroskopiskās anatomijas studijas Čechoslovakijā, Prāgas Universitatē prof. Srdinko vadībā un studiju nolūkā apmeklējis pārējās Čechoslovakijas, Austrijas un dažas Italijas universitates. Tanī pašā gadā kā minētā fonda stipendiats vienu mēnesi pavadijis Dānijas un Zviedrijas universitatēs, iepazīstoties ar turienes makro- un mikroskopiskās anatomijas pasniegšanas un pētīšanas metodēm. Ar Kulturas fonda pabalstu 1928. g. vasarā zinātniskā nolūkā plašāki iepazinies ar anatomijas un histoloģijas institutu darbību kaimiņu valstu universitatēs Kaunā un Tērbatā. Kā Latvijas Univer-

sitates pārstāvis piedalijies 1930. g. Starptautiskā archeologu un antropologu kongresā Portugalē, Koimbrā un 1938. g. Starptautiskā antropologu un etnologu kongresā Dānijā, Kopenhagenā. Latvijas Universitates padomes loceklis no 1935. g., bet medicinas fakultates sekretars no 1938. g. 1. februara. Apbalvots 1934. g. ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Latviešu konversacijas vārdnīcā rakstijis par antropoloģijas, cilvēka anatomijas, histoloģijas un embrioloģijas jautājumiem. Latviešu ārstu biedrības biedrs no 1918. g., priekšsēža biedrs no 1938. g. Nodibinoties Veselības veicināšanas biedrībai, 1937. g. iecelts par šīs biedrības galvenās valdes prezidija locekli. Noorganizējis pie Veselības veicināšanas biedrības Tautas dzīvā spēka pētīšanas institutu, un no 1938. g. ir šī instituta direktors, pārzinot arī antropoloģijas nodaļu. Rīgas Latviešu biedrības biedrs. Vācijas „Anatomische Gesellschaft" biedrs no 1937. g.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 490. lpp.): 11) Notes on the anomalies of the aortic arch and of its large branches. Anat. Rec. 1929, 42, 3, 335—353. 12) Latviešu anatomiskā vārdnīca. 1931, 88 lpp. 13) Ievads antropoloģijas metodikā. 1937, 96 lpp. 14) A consideration of normal and abnormal positions of the hilum of the kidney. Anat. Rec. 1929, 42, 3, 355—363. 15) Latviešu ķermeņa uzbūve Latvju daiņās. LTD IV, 1929, 1—46. 16) Latviešu antropoloģiskās īpatnības. Latv. literat. vēst. 1934, 1—11. 17) Ģimenes locekļu un senču pētīšana. Mazp 1935, 11/12. 18) Latviešu antropoloģiskais raksturojums. Latvijas zeme, daba un tauta 1937, III, 25—56. 19) Latviešu tautas bioloģiskais vērtējums un fiziskā audzināšana. Fiziskā kultura un sports 1938, 7, 267—272. 20) Antropoloģiskie pētijumi Latvijā. Zinātne tēvzemei 1918—1938. 1938, 261—266.

18. **Profesors Ernests Putniņš,** dzimis 1867. g. 17. martā Kļavkalna Reinmuižās, Kosas pagastā, Cēsu apriņķī kā lauksaimnieka Jāņa Putniņa un viņa laulātās draudzenes Annas, dzim. Odziņas, dēls. Beidzis Kļavkalna pagastskolu, elementarskolu Cēsīs, apriņķa skolu Cēsīs, Bērzaines ģimnaziju pie Cēsīm un 1894. g. medicinas fakultati Tērbatā. Lai iepazītos ar ārstniecību ikdienišķā dzīvē, viņš strādā pēc studiju beigšanas Tērbatā kā pagasta ārsts Kalnamuižā pie Alūksnes un dodas tad 1898. g. uz ārzemēm, lai turpinātu studijas dzemdniecībā un sieviešu slimībās. Ārzemēs no sākuma Putniņš studē mikroskopisko anatomiju pie K. Rūges Berlīnē un Olshauzena klīnikā dzemdniecību, tad pāriet uz Vīni, lai turpinātu studijas dzemdniecībā pie Šautas un operativā ginekoloģijā pie Vertheima. Vertheima personīgais iespaids ir bijis tik liels, ka tas ir palicis par noteicēju visā Putniņa vēlākā ārstnieciskā darbā. Pēc

studiju pabeigšanas Vīnē viņš pāriet uz Parīzi, lai sīkāki iepazītos ar franču skolu. 1901. g. Putniņš atgriežas dzimtenē, apmetas par ārstu sieviešu slimībās Rīgā un atver savu privatklīniku. 1904. g. viņš aizbrauc uz Mandžuriju kā Krievijas Sarkanā Krusta ārsts un ņem dalību kaujās pie Sandopa un Mukdenas. Karam izbeidzoties Putniņš atgriežas Rīgā, atver no jauna savu privatklīniku un nodod privatpraksei. Izceļoties pasaules karam, Putniņu mobilizē un ieceļ par vecāko ārstu 327. Pliskavas kājnieku družinā. Savu privatklīniku ar visu inventaru viņš nodod latviešu komitejas rīcībā, lai ievietotu tur ievainotos. Pēc demobilizacijas Putniņš atgriežas Rīgā un 1919. gadā ar ģeneraļa Baloža pavēli tiek iecelts par Rīgas pilsētas I slimnīcas direktoru un par sieviešu nodaļas vadītāju. 1921. g. medicinas fakultate viņu ievēlē par docenta vietas izpildītāju, pēc gada par vecāko docentu un vēlāk par profesoru. Kad 1928. g. nodibinājās medicinas fakultates klīnikas Rīgas pilsētas II slimnīcā, Putniņš pāriet turp kā dzemdniecības un sieviešu slimību klīnikas vadītājs. No 1902. līdz 1915. g. viņš ir Rīgas pilsētas Aleksandrovska un Harasa skolu ārsts. Viņš ir arī viens no Latvijas Sarkanā Krusta dibinātājiem un prezidija loceklis visus šos gadus. Ir apbalvots ar Sarkanā Krusta Goda krustu, Triju Zvaigžņu ordeņa 3. pakāpi un Aizsargu Nopelnu krustu. Ir biedrs „Deutsche gynaekologische Gesellschaft"

Iespiestie darbi: 1) Zur Aethiologie der Tuborgravidität, zugleich ein Beitrag zur Mechanik des Eitransportes. LUR XI, 383—422. 2) Über pränatale und natale Hygiene. Baltijas valstu bērnu aizsardzības kongresa izd. 3) Aborta jautājums Latvijā. LĀŽ.

19. **Profesors Jānis Ruberts (†),** sk. LUX, 469—472. Miris 1934. gada 1. novembrī.

20. **Profesors Pēteris Sniķeris,** dzimis 1875. gada 7. decembrī Skultes pagastā, Rīgas apriņķī, Kazbulu mājās kā vecākais no 8 bērniem. Tēvs bija saimnieks Mežgaiļu mājās un 27 gadus no vietas Skultes pagasta vecākais. Māte Kazbulu saimnieka jaunākā meita Trīne Draudiņa. Tēvs un māte bija stingri hernhutieši un apmeklēja saiešanās namus, kurus arī bērni apmeklēja kopā ar vecākiem. Sniķeris no 1886. līdz 1888. g. apmeklējis Skultes Aleksandra pagasta un draudzes skolas, kā arī pusgadu skolotāja Sarkanā skolu Rīgā, kurā iemācijās krievu valodu. No 1888. līdz 1893. gadam Sniķeris apmeklēja Skultes muižā proģimnaziju, kurā no sā-

kuma mācības valoda bija vācu, bet vēlāk krievu. 1893. g. viņš iestājās Rīgas Nikolaja ģimnazijā, ko beidz 1896. g. Tanī pašā gadā ar atestatu konkursu iestājas Pēterpils Kara medicinas akademijā, ko beidz kā kroņa stipendiats cum eximia laude 1901. g. un konkursā ar Akademijas konferences lēmumu atstāts pie Akademijas uz 3 gadiem ārstu institutā, lai papildinātos medicinas zinātnēs. 1902. g. 6 mēnešus Sniķeris nodarbojas Berlīnē un Parīzē ādas, uroloģisko un venerisko slimību klīnikās. 1902. un 1903. g. izturējis visus pārbaudijumus Dr. med. grada iegūšanai un 1904. g. aizstāvējis disertaciju un bijis Akademijas ādas un venerisko slimību klīnikas asistents un ordinators. No 1905. līdz 1914. g. Sniķeris strādājis kā ordinators Rīgas Kara slimnīcā un vadijis ādas, venerisko slimību un virsnieku nodaļas. Lielā pasaules karā Sniķeris ņēmis dalību kā vairāku kara hospitaļu galvenais ārsts frontē un vēlāk kā Latviešu strēlnieku II brigades ārsts. Par drošsirdību apbalvots ar Krievijas ordeņiem ar šķēpiem, sākot ar Stanislava III un beidzot ar Vladimira IV pakāpi. Otru reizi Sniķeris bijis zinātniskā komandējumā ārzemēs 1914. g. sākumā, kad apmeklējis galvenā kārtā Vīnes ādas un venerisko slimību klīnikas. 1916. g. Tērbatas Universitate ievēlējusi Sniķeri par privatdocentu ādas un veneriskās slimībās, un 1917. un 1918. g. viņš lasijis specialu kursu 4. un 5. kursa studentiem par sifilisu. Ziņas par piedalīšanos L. Univ. dibināšanā sk. LUX, 472—474. No 1922. g. 1. marta līdz 1923. g. 1. jūlijam Sniķeris ir medicinas fakultates sekretars. 1923. g. 19. februarī Sniķeri ievēlē par štata profesoru ādas un venerisko slimību katedrai un par ādas un venerisko slimību klīnikas direktoru un vadītāju un apstiprina šinī amatā, skaitot no 1923. g. 7. marta. No 1929. g. līdz 1933. g. 1. jūlijam Sniķeris ir ārštata profesors medicinas fakultatē, jo viņa štata vieta bija Kara ministrijā, kurā kā ārsts ģeneralis viņš bija Kara sanitarās pārvaldes priekšnieks līdz 1933. g. 1. jūlijam, kad maksimalā vecuma dēļ atstāja kara dienestu, un viņu atkal ievēlēja par štata profesoru. No 1933. g. 1. jūlija līdz 1935. g. 1. jūlijam un no 1937. g. 1. jūlija līdz 1939. g. 1. jūlijam Sniķeris ir medicinas fakultates dekans. Gandrīz visu laiku viņš ir arī medicinas fakultates delegats Latvijas Universitates padomē. P. Sniķeris ir apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa II un III pakāpi, ar Lietuvas Ģedimina II pakāpi, ar Polijas Polonia Restituta, ar Latvijas un Igaunijas Sarkanā Krusta I pak., ar Aizsargu I šķiras ordeni. 1937. g. 12. februarī Ungāru dermatologu biedrība

ievēlēja Sniķeri par savu korespondētāju biedru. Prof. P. Sniķeris ir kā pirmais savā disertacijā 1903. g. ieteicis lietot tuberkulinu, ierīvējot to ādā kā diagnostikumu, un Moro to pašu darijis 1908. g., tā kā prioritate pieder P. Sniķerim. Prof. Dr. med. P. Sniķeris ir Latvijas Profesiju kameras I sastāva zinātnes un izglītības sekcijas Augstskolu mācības spēku kopas loceklis.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 474. lpp): 26) Mājieni jaunekļiem. Ārsta padomi 1905. 27) Ādas tuberkuloze. Lietuvas ārstu V kongresā. Penktojo Lietuvos Gydytojų kongreso darbai. Odos džiova 1937. 28) Ārstu specialistu jautājums. LAZKR 1932, III, 217—222. 29) Ādas vēzis. Tautas veselība JZ 1937, 172. 30) Veneriskās slimības un prostitucija Latvijā LAZKR (I) 1926, 371—379. 31) Recenzija par prof. R. Adelheima un privatdoc. E. Renca grāmatu Ķīmiskās kaujas vielas un aizsardzība pret tām. L. U. māc. grāmatu serija 8, 1938. 32) Aicinājums vanagiem. Latvijas vanagu gada grāmata 1936. 33) Atzinums par apstākļiem Rīgas I pilsētas slimnīcā. JZ 1939, 29.

21. **Profesors Reinholds Voldemārs Sniķers,** dzimis 1893. gada 6. decembrī Skultes pagastā kā Mežgaiļu mājas saimnieka Mārtiņa un viņa sievas Trīnes, dzim. Draudiņas, septītais bērns (sestais dēls). Vienu gadu apmeklējis Skultes draudzes skolu un sava vecākā brāļa Pētera sagatavots 1903. g. rudenī iestājies Rīgas Nikolaja I ģimnazijas pirmā klasē. Pēc ģimnazijas beigšanas 1911. g. rudenī uzņemts Pēterpils Kara medicinas akademijā, kuras kursu cum eximia laude beidzis 1917. g. Pasaules karā kā 8. Valmieras Latviešu strēlnieku bataljona ārsts ņēmis dalību strēlnieku cīņās un apbalvots ar kaujas ordeņiem. Kā students un vēlāk kā ārsts volontējis prof. Simanovska vadītā Medicinas akademijas ausu, deguna un kakla slimību klīnikā. Divus gadus, no 1920. līdz 1922. g., izpildijis asistenta vietu Rīgas pilsētas bērnu slimnīcas chirurģisko slimību nodaļā. Vienu gadu, 1922./23. g., nostrādājis Berlīnes Universitates ausu, deguna un kakla slimību klīnikās pie prof. Pasova un prof. Eikena. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1925. g. Latvijas Universitates medicinas fakultatē. 1926. g. 3 mēnešus papildinājies Vīnē, volontēdams prof. Hajeka un prof. Neumana klīnikās. 1929. g. 2 mēnešus strādājis prof. Brīla klīnikā Berlīnē. 1929. g. uzņemts par biedru Vācijas Ausu, deguna un kakla ārstu biedrībā. 1930. g. ieguvis Latvijas Universitatē medicinas doktora gradu un 1931. g. ievēlēts par privatdocentu. No 1926. g. ikgadus lasijis neobligatu un no 1931. gada obligatu kursu ausu, deguna un kakla slimībās. 1932. g. vasarā strādājis Berlīnes un Leipcigas Universi-

tates ausu, deguna un kakla slimību klīnikās prof. Eikena un prof. Langes vadībā. 1934. g. iepazinies ar Parīzes ausu, deguna un kakla klīnikām un 4 nedēļas nostrādājis Bordo Universitates klīnikā pie prof. Portmana. 1935. g. pavasarī ievēlēts par docentu un ausu, deguna un kakla slimību klīnikas vadītāju. 1935. gada vasarā apmeklējis Briseles un Romas Universitatu ausu, deguna un kakla klīnikas. 1936. gada pavasarī ievēlēts par vecāko docentu. 1936. gada augustā kā medicinas fakultates pārstāvis komandēts uz III Starptautisko oto-rino-laringologu kongresu Berlīnē. 1937. gada vasarā strādājis Parīzes Universitates klīnikā prof. Lemaitre vadībā. 1938. gada pavasarī ievēlēts par L. U. profesoru ausu, deguna un kakla slimībās.

Referati: 1) Noma (pēc Rīgas pilsētas Bērnu slimnīcas materialiem no 1899.—1921. g.). Nolasīts Latviešu ārstu biedrībā 1921. gadā. 2) Spondylitis tuberculosa (pēc Rīgas pilsētas Bērnu slimnīcas materialiem no 1899.—1921. g.). Nolasīts Latvijas Ārstu kongresā 1922. gadā.

Iespiestie darbi: 1) Auss iekaisumi pēc šarlaka (pēc Rīgas pilsētas Bērnu slimnīcas materialiem 1926.—1927. g.). LĀŽ 1929, 1/2. 2) Balsenes tuberkuloze (pēc Rīgas pilsētas tuberkulozes slimnīcas materialiem). LĀŽ 1929, 3/4. 3) Sveškermeņi augšējos barības un elpošanas ceļos. LĀŽ 1929, 3/4. 4) Kamdēļ vajadzīga zobu ārstu sadarbība ar ausu, deguna un kakla ārstiem. LZBR 1932, 2. 5) Kožamais aparats un adenoidi. LZBR 1933, 4. 6) Iesnas un to ārstēšana. TVK 1935. 7) Otogenie smadzeņu abscesi. LĀŽ 1935, 1/2. 8) Par vidusauss iekaisumiem. Žēlsirdīgā Māsa 1935. 9) Par mandelēm. TVK 1936. 10) Otogenie meningiti. LĀŽ 1936, 3/4. 11) Deguna blakusdobuma iekaisumi un to sarežģijumi. LĀŽ 1937, 3/4. 12) Par balsenes vēzi. TVK 1938. 13) Par balsenes tuberkulozi. TVK 1939.

22. **Profesors Pauls Stradiņš,** dzimis 1895. g. Viesītes pagastā, Augškurzemē; vidusskolas izglītību baudijis papriekš L. Bērziņa un F. Šmitchena ģimnazijā Dubultos, tad Rīgas Aleksandra ģimnazijā, ko beidzis 1914. gadā. Tanī pašā gadā viņš iestājies Pēterpils Kara medicinas akademijā; vasaras brīvlaikā 1915. g. un 1916. g. strādājis par praktikantu krievu armijā dažādās chirurģiskās lazaretēs vakara un dienvidus frontēs. 1917. g. vasarā kā ārsta vietas izpildītājs Stradiņš pārzinājis chirurģisko un otolaringoloģisko nodaļu Vladivostokas cietokšņa hospitalī. Pēc akademijas beigšanas 1919. g. un konkursa izturēšanas viņš atstāts, lai papildinātos tālāk pie prof. Feodorova chirurģiskās hospitaļklīnikās, kur strādājis bez pārtraukuma $4^1/_2$ gadus. Bez tam 3 gadus viņš strādājis Pēterpils Fizikalās terapijas institutā ortopediskajā un nervu slimību nodaļā

un pārzinājis Sv. Jura slimnīcas chirurģisko ambulanci. 1923. g. Stradiņš aizstāvējis disertaciju „Повреждения периферических нервов и их лечение" un ieguvis Krievijas Dr. med. gradu. 1924.—1925. g. bijis par 6. Rīgas kājnieku pulka jaunāko ārstu. 1924. g. ievēlēts par asistentu pie Latvijas Universitates chirurģiskās fakultates klīnikas. Tanī pašā gadā viņš izturējis doktoranda eksamenus pie Latvijas Universitates. No 1925. līdz 1926. gadam bijis ārzemju komandējumā Amerikā un Anglijā par Rokfellera fonda stipendiatu. Septiņus mēnešus Stradiņš studējis Mayo klīnikā, Ročesterā, patoloģisko anatomiju, tad pie prof. Hūbera Ann.-Arborā, iepazinies plašāki ar eksperimentaliem darbiem par nervu reģeneraciju un beidzamo pusgadu strādājis prof. Choyce klīnikā Londonā par asinsvadu chirurģijas jautājumiem. 1927. g. Stradiņš aizstāvējis disertaciju „Par tā saucamās gangraena spontanea etioloģiju, klīniku un terapiju" un ieguvis Dr. med. gradu pie Latvijas Universitates. 1928. gadā Stradiņš ievēlēts par privatdocentu pie Latvijas Universitates. No 1928. līdz 1929. mācības gadam medicinas fakultates uzdevumā lasa lekcijas un vada praktiskos darbus vispārīgā chirurģiskā patoloģijā un terapijā. 1930. g. ievēlēts par medicinas fakultates vecāko docentu un 1931. g. par II Rīgas pilsētas slimnīcas medicinisko direktoru. Pēdējo 6 gadu laikā vairākkārtīgi apmeklējis papildināšanās nolūkos galvenos chirurģiskos centrus Vācijā, Francijā, Italijā, Anglijā, Zviedrijā, Dānijā un Norveģijā. Par profesoru ievēlēts 1934. g. Apbalvots ar Nopelnu Krusta III šķ.

Referati (sk. LUX, 495. lpp.): 13) Chirurģija un eksperimentalās zinātnes. Iestāšanās lekcija 1928. 14) Par varbūtējām kļūdām pie kuņģa vēža diagnozes. Latv. Ārstu b-bā 1930. 15) Par cholina iespaidu uz dažām asinsvadu slimībām. Latvijas Bioloģijas b-bā 1930. 16) Skandinavijas chirurģiskās klīnikas. L. U. klīniku un institutu zinātniskā sapulcē 1930, oktobrī. 17) К вопросу о лечении злокачественных новообразований. Rīgas Krievu ārstu biedrībā 1931, maijā, 18) Par asinspārliešanu. Latviešu ārstu biedrībā 1932, maijā. 19) Par dažiem jauniem anestezijas līdzekļiem. L. U. klīniku un institutu zinātniskā sapulcē 1932, aprilī. 20) Пирогов как хирург. Krievu ārstu biedrībā 1932, februarī. 21) Клиническое значение переливания крови. Krievu ārstu biedrībā 1933, 27. II. 22) Simptomatiska inoperablu vēžu ārstēšana. Latviešu ārstu b-bā 1935, 30. II. 23) Radija nozīme medicinā. Latvijas Bioloģijas b-bā. 24) Asins pārliešana lauku apstākļos. L. U. ārstu papildināšanās kursos 1933, septembrī. 25) Agrīna vēža diagnostika. L. U. ārstu papildināšanās kursos 1933, septembrī. 26) Panaritium. L. U. ārstu papildināšanās kursos 1933, septembrī. 27) Appendicitis. L. U. ārstu papildināšanās kursos 1933, septembrī. 28) Franču un itaļu klīnikas. L. U. klīniku un institutu zin. sap. 1933, 5. XII. 29) Ziņ. par I Starpt. vēža apkarošanas kongresu Madridē. Latv. ārstu b-bā 1933, 17. XI. No 1933. g. vēl 26 referati.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 494—495): 24) Vēl par patoloģiskā materiala apstrādāšanu chirurģiskā klīnikā. LĀŽ 1927. 25) Iespaidi no dažām Vakareiropas slimnīcām. LĀŽ 1929, 7/8. 26) Par svešķermeņiem mīzalu pūslī. LĀŽ 1929, 9/10. 27) On neuroma and neurofibromatosis. LBBR 1930, I. 28) Par Liepājas dūņu iespaidu uz dažām chirurģiskām slimībām. LĀŽ 1931, 1/2. 29) Brodies abscess. Kosmos 1931, 56, 3. 30) Pārskats par L. U. chirurģiskās fakultates klīnikas 10 gadu darbību. LĀŽ 1931, 1/2. 31) Vēža slimība Latvijā. LAZKR (III), 1933. 32) Kosmos 1931, 56, 3. 30) Pārskats par L. U. chir. fak. klīnikas 10 g. darbību. LĀŽ 1931, 1/2. 31) Vēža slimība Latvijā. LAZKR (III), 1933. 32) О переломах позвоночника. Новый Хир. Арх. 1933. Bez tam vēl 11 iespiesti darbi.

23. **Profesors Jānis Frīdrichs Šulcs,** dzimis 1885. g. 22. augustā Lielstraupes pagastā Cēsu apriņķī. Tēvs Jānis Šulcs, dzimis tai pašā pagastā, bija Straupes draudzes mācītājmuižas zemes arendators, māte Kristīne, dzimusi Eikele, cēlusies no zemtura ģimenes Viļķenes pagastā Valmieras apriņķī. Šulcs pirmmācību guvis mājās, pēc kam mācijies Straupes draudzes skolā un apmeklējis Rīgas pilsētas ģimnaziju, kuru beidzis 1905. gadā. 1906. gadā iesācis studēt medicinu Vīnes Universitatē; studijas turpinājis Cīriches un Tērbatas Universitatē, un tās beidzis 1911. gada decembrī, iegūstot ārsta gradu (ar uzslavu). Studiju laikā strādājis 1 gadu chirurģiskā klīnikā. Pēc studiju beigšanas papildinājies ārzemēs un darbojies kā ārsts Straupē un vēlāk pasaules karā (plašākas ziņas sk. LUX, 497. lpp.). No 1921. g. 1. jūlija ievēlēts par jaunāko, bet no tā paša gada 1. oktobra par normalo asistentu pie L. U. medicinas fakultates chirurģiskās hospitalās klīnikas katedras. 1926. gada aprilī aizstāvējis disertaciju un ieguvis medicinas doktora gradu. No 1927. gada 1. jūlija ievēlēts par vecāko asistentu, bet 1928. gadā habilitējies par privatdocentu pie minētās katedras (plašākas ziņas sk. LUX, 497. lpp.). 1926.—27. 1927.—28. un 1933.—34. mācības gadā bijis jaunāko mācības spēku pārstāvis medicinas fakultates padomē. Šulcam uzticēja katedras pagaidu vadību no 1928. g. 15. decembra. Sākot ar 1929. g. pavasara semestri Šulcs lasa visas obligatās lekcijas un vada studentu apmācību chirurģiskā hospitalā klīnikā. Katedras pagaidu vadību turpina līdz 1934. g. maijam, kad ievēlēts par štata docentu un pilntiesīgu katedras vadītāju. Ievēlēts un apstiprināts par vecāko docentu no 1936. gada 1. novembra, bet par profesoru no 1937. g. 1. novembra. Bez tam Šulcs lasijis no 1921. līdz 1936. g. ķīmijas fakultates farmacijas nodaļas studējošiem lekcijas par pirmo palīdzību nelaimes gadijumos un no 1936. g. janvara medicinas fakultates zobārstniecības nodaļas studentiem žokļu un mutes chirurģijā, kā arī vadijis L. U. zobārstniecības instituta

žokļu klīniku. Ārpus Universitates darba Šulcs ņēmis dalību reimatisko slimību apkarošanas organizēšanā, lasijis vairākus referatus par šo jautājumu, publicējis laikrakstos, zinātniskos žurnalos un brošurās rakstus, piedalijies reimatisma apkarošanas internacionalās ligas Latvijas sekcijas dibināšanā, pēc tam Veselības veicināšanas biedrības reimatisma apkarošanas sekcijas noorganizēšanā, un ir patlaban šīs sekcijas vadītājs. Bez tam Šulcs aktivi darbojas Latviešu ārstu biedrībā un sākot ar 1938. gadu ir šīs biedrības priekšnieks. Šulcs ir arī Vācu chirurgu biedrības (Deutsche Gesellschaft für Chirurgie) biedrs un ņem dalību tās gadskārtējos kongresos. Šulcs kā Latviešu ārstu biedrības priekšnieks darbojas arī Somijas un Baltijas valstu ārstu savienības dibināšanā; ņēmis dalību I Somu un Baltijas valstu ārstu kongresa organizēšanā Helsinkos 1938. g., bijis šī kongresa prezidija loceklis, nolasijis tanī zinātniskus priekšlasijumus un referējis par organizacijas jautājumiem. Bijis zinātniskos komandējumos ārzemēs (Vācijā, Francijā, Šveicē, Čechoslovakijā, Austrijā un citur 1927., 1930., 1931., 1932., 1934., 1936. un 1938. g.), lai iepazītos ar tīri zinātniskiem, techniskiem un pedagoģiskiem jautājumiem, vai arī lai ņemtu dalību zinātniskās sanāksmēs. Reimatisma apkarošanas ligas Latvijas sekcijas uzdevumā izstrādājis reimatisko slimību klasifikacijas plānu un anketi šo slimību cēloņu, izplatības un apkarošanas pētīšanai, pēc kā patlaban šis darbs tiek ievadīts un pildīts Latvijā. Pēdējos 10 gados nolasijis vairāk par 30 lekcijām Latvijas Ārstu, Latvijas Bioloģijas, Veselības veicināšanas biedrību sapulcēs un ārstu sanāksmēs, kā arī atsevišķās sapulcēs vai radiofonā plašākai publikai.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 498. lpp.): 8) Vēl par zarnu samezglojumiem. LĀŽ 1928, 3/4, 3. 9) Par pankreata sulas lomu kuņģa vāts ģenezē. LUR med. I, 4, 127—152. 10) Žultspūšļa funkcijas nozīme kuņģa, pankreata un zarnu sekretoriskajā darbībā. LUR med. I, 8, 241—264. 11) Die chronische anfallslose Appendicitis. DZCh 198, 252—286. 12) Die Netzplastik und ihre Verwendbarkeit in der Bauchchirurgie. LUR med. I, 9, 265—295. 13) Pašasinis kā dziedniecības līdzeklis un viņa pielietošana chirurģijā. LĀŽ 1931, 7/8, 14. 14) Par kaulu lūzuma ārstēšanu. LAZKR (III), 348—359. 15) Zur Behandlung frischer Knochendefekte nach Brüchen. Zbt. f. Ch. 1934, 49, 2861—2871. 16) Kas ir reimatisms? Žēls. māsu žurn. 1935, 6, 11. 17) Reimatisma problema. V v. b. rakstu krāj. 1936, 16. 18) Dentalā infekcija un viņas nozīme praktiskajā ārstniecībā. LZBR 1937, 10, 11. 19) Die operative Verlängerung des Beines. Zbl. f. Ch. 1937, 40, 2294—2306. 20) Apslēptā infekcija. V. v. b. rakstu kr. 1938, 46—54 un brošurā. 21) Die operative Verlängerung der Gliedmassen. Somu ārstu biedr. „Duodecim" žurn. 1938, 12, 61—70.

Bez tīri zinātniskiem rakstiem Šulcs sarakstijis un publicējis dažus populari zinātniskus rakstus par reimatiskām slimībām, infekciju u. c. atsevišķās brošurās vai dienas laikrakstos slimību apkarošanas un aizsardzības nolūkā.

24. **Profesors Mārtiņš Zīle,** sk. LUX, 474—477. Pensijā aizgājis 1938. g. 1. jūlijā.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Ferdinands Neureiteris,** sk. LUX, 478—479. Doktoranda pārbaudijumus sekmīgi izturējis pie Latvijas Universitates medicinas fakultates 1930. g. pavasara semestrī. No L. U. aizgājis 1937. g. 1. septembrī.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 479. lpp.): 33) Die Besonderheiten der gerichtlich-medizinischen Untersuchung. Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden, herausgegeben von Prof. Dr. E. Abderhalden, Berlin und Wien, 1927. 34) Die gerichtlichärztliche Untersuchung im Allgemeinen. Ibidem. 35) Die gerichtlich-medizinischen Wirkungsmittel — das ärztliche Zeugnis und das Gutachten — in formaler Beziehung. Ibidem. 36) Tiesmedicinas piezīmes pie sodu likumu 467., 468. un 469. pantiem. Jur 1929, 4. 37) Zum Tode durch Sturz ins Wasser. Beiträge zur gerichtl. Medizin 1929, IX, kopā ar A. Klozi. 38) Zum Sturz ins Wasser. DZggM 1929, XIV, kopā ar F. Treiju. 39) Ķermeņa uzbūve un raksturs Latvju daiņās. Kopā ar J. Koceru. LTD IV, 1929. 40) Zum Gesetzprojekt über das Arbeitshaus, über die Sicherungsverwahrung und über die Bestellung von 4. Fürsorgern für Haftentlassene. RZR 1929. 41) Zum Selbstmord durch Beilhiebwunden. WMW 1930, 3. 42) Die Behandlung des Alkoholismus in der Trinkerfürsorgestelle der Stadt Riga. LĀŽ 1930, 11/12. 43) Nachruf auf Sigfried Talwik. DZggM 1930, XV. 44) Kritische Bemerkungen zu einigen Bestimmungen des neuen lettländischen Strafgesetzbuches. RZR 1930, 4. 45) Weitere Experimente zum Sturz ins Wasser. DZggM 1931, 16. 46) Ist die Scapula scaphoidea ein Degenerationszeichen? WklW 1931, 6. 47) Tiesmedicina un ārstu deontoloģija. 1931. 48) Was können uns die Erfolge der Laienmedizin lehren? Verhandlungen der 1. Konferenz zur Förderung Med. Synthese, Riga 1931. 49) Vergiftung oder plötzlicher Tod? BgerM 1931, 11. Bez tam raksti LKV IV, V: Elektriskā nāve, Fetišisms, Flagelacija, Frenoloģija, Gerontofilija.

2. **Docents Kristaps Rudzītis,** dzimis 1899. g. 23. aprilī Tadaiķu pagastā skolotāja Krista Rudzīša un Karlīnes, dzim. Treimanes, ģimenē. Apmeklējis pirmmācības skolu Tadaiķos un vēlāk Liepājā. 1909. g. iestājies Liepājas Nikolaja ģimnazijā, ko beidzis Pēterpilī 1917. g. Tā paša gada rudenī iestājies Pēterpils Kara medicinas akademijā, kuru beidzis 1922. gada rudenī. No 1919. līdz 1922. g., students būdams, strādājis Kara medicinas akademijā internā klīnikā prof. Čistoviča vadībā. Latvijas Universitates medicinas fakul-

tati beidzis 1923. g. rudenī. No 1922. gada septembra strādājis prof. M. Zīles vadībā terapeitiskā fakultates klīnikā kā subasistents, bet no 1923. g. septembra kā asistents. 1926. g. nolicis doktoranda eksamenus. No 1929. g. aprīļa līdz 1930. g. septembrim atradies ārzemju komandējumā. Šinī laikā papildinājies koloidķīmijā, lai atrisinātu dažas, savos klīniskos darbos uzstādītās problemas, un strādājis Ķīlē pie prof. H. Šādes. Tai pašā laikā apmeklējis arī Ķīles Universitates interno klīniku. Uz iespiestā koloidķīmiskā darba pamata uzaicināts un ievēlēts par biedru Vācijas „Kolloid-Gesellschaft" 1932. gadā aizstāvējis disertaciju par tematu „Klīniski un koloidķīmiskie pētijumi par paradoksām reakcijām" un ieguvis L. U. medicinas doktora gradu. 1933. gadā ieguvis privatdocenta tiesības un no 1933./34. mācības gada lasa neobligatas lekcijas. 1936./37. mācības gadā lasa obligatās lekcijas vispārējā terapijā, bet no 1938. gada ir L. U. propedeitiskās klīnikas un diagnostikas katedras vadītājs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 520. lpp.): 9) Novērojumi par kuņģa sekretorisko darbību sakarā ar gāzveidīgu vielu ķīmiskiem kairinājumiem. LĀŽ 1929, 1/2. 10) Untersuchungen über den Einfluß einiger gas- und dampfförmiger Mittel auf den menschlichen Organismus. III. Paradoxale leukozytäre Phänomene nach Magen- und Dickdarmreizung. WklW 1929, 47. 11) Über allgemeinere Gesetzmäßigkeiten der Gelatinequellung in Elektrolytlösungen. KollZ 1930, 53, 2. 12) Daži novērojumi par dentalo infekciju. LĀŽ 1933, 1. 13) Zur Behandlung vasoneurotischer Störungen mit Hypophysenvorderlappenpräparaten mit besonderer Rücksicht auf die Blutdruckreaktion bei Änderung der Körperlage. WklW 1934, 28. 14) Critical Points in the Region of Neutral Reaction LBBR 1934. 15) Piezīmes par hipertoniju. LĀŽ 1936, 7/8. 16) Daži klīniski novērojumi par latento infekciju. LĀŽ 1936, 10/11. 17) Par menstrualā mechanisma latento darbību sakarā ar dažu iekšējo slimību patogenezi. LĀŽ 1938, 1/2.

3. **Ārštata docents Miķelis Veidemanis,** Kārļa dēls, dzimis 1895. gada 7. aprilī Rīgā tirgotāja ģimenē. Mātes vārds Karlīne Zvigule. Pamatskolas izglītību baudijis Rēvelē. Beidzis Rēveles ģimnaziju 1915. g. Tā paša gada rudenī iestājies Pēterpils Kara medicinas akademijā. Līdz 1919. g. dec. kalpojis Igaunijā par pulka jaunākā ārsta v. i. 1919. g. brīvprātīgi iestājies Latvijas nacionalā armijā un strādājis Vidzemes divizijas lazaretē, Liepājas garnizona lazaretē, Tanku divizionā un Sapieru bataljonā. Piedalijies Latvijas atbrīvošanas cīņās. 1922. g. pavasarī demobilizējies, 1923. g. decembrī beidzis Latvijas Universitates medicinas fakultati un ieguvis ārsta gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi. 1922. g. rudenī ievēlēts par L. U. tiesu

medicinas instituta subasistentu, bet 1924. g. janvarī par jaunāk asistentu, 1928. g. par asistentu un 1929. g. par tā paša institū vecāko asistentu. Vairākkārtīgi izpildijis Rīgas apriņķa ārsta Rīgas pilsētas tiesu ārstu amatus. 1923. g. decembrī izturējis apriņķa ārsta pārbaudijumus, bet 1925./26. māc. gadā doktoranda pārbaudijumu pie medicinas fakultates. 1929. g. 13. februarī aizstāvējis sekmīgi disertaciju „Asins grupu nozīme paternitates noskaidrošanai Latvijā un viņu konstance", iegūdams medicinas doktora gradu. 1929. g. novembrī pēc habilitacijas darba „Par galvaskausa konveksitates lūzumiem no tiesu un medicinas un apdrošināšanas medicinas viedokļa" iesniegšanas ievēlēts par privatdocentu pie tiesu medicinas katedras. No 1930. g. ir konsultants Zinātniskās tiesu ekspertizes institutā pie Tiesu palātas prokurora. 1928. g. augustā iecelts par Rīgas pilsētas tiesu ārstu. 1937. g. februarī pārņēmis L. U. tiesu medicinas katedras vadību, bet tā paša gada 1. novembrī ievēlēts par docentu un tiesu medicinas katedras vadītāju. Vairākkārtīgi bijis ārzemju zinātniskos komandējumos Vācijā, Austrijā, Somijā, Igaunijā un Polijā; piedalijies vairākos kongresos tiesu medicinas specialitatē. Lasijis vairākkārtīgi publiskas lekcijas. Publicējis 24 zinātniskus darbus. 1930. g. ieguvis Kr. Barona prēmiju. Apbalvots ar Vācijas Sarkanā Krusta godazīmi. Ir Vācijas tiesu medicinas biedrības biedrs un Internacionalās tiesu medicinas un socialmedicinas akademijas loceklis. Vairākkārtīgi piedalijies Vācijas tiesu medicinas un socialās medicinas kongresos. Pagājušā gada septembrī ņēmis dalību I Internacionalā tiesu medicinas un socialmedicinas kongresā Bonnā. Rakstijis Latviešu konversacijas vārdnīcā un Veselības veicināšanas kalendāros un arī laikrakstos un populāros žurnalos. Ir ilgus gadus Latviešu ārstu biedrības biedrs un šīs biedrības slimo kasu sekcijas priekšnieks.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 523. lpp.): 11) Par asins grupu nozīmi tēva noteikšanā Latvijā un šo asinsgrupu pastāvību. TMV 1929, 3/4. 12) Par galvaskausa konveksitates lūzumiem no tiesmedicinas un apdrošināšanas medicinas viedokļa. LĀŽ 1930, 1/2. 13) Pēkšņa dabīga nāve un tās nozīme tiesu medicinā. TMV 1930, 5/6. 14) Zur Verteilung der Blutgruppen bei den Leprösen Lettlands. Med. Klinik 1930, 31. 15) Natriumfluorid-Vergiftung dreier Personen durch Verwechslung. Sammlung von Vergiftungsfällen 1933, IV. 16) Par nāves gadījumiem policijas iecirknī. LĀŽ 1935, 9. 17) Par abortiem no 1933. g. Sodu likuma viedokļa. LĀŽ 1933, 10/11. 18) Par ārstu apliecībām un atsauksmēm. LĀŽ 1933, 10/11. 19) Die Blutgruppenuntersuchung als entscheidendes Beweißmittel in einem Falle von Kindesverwechslung. DZggM 1935, 25, 1. 20) Latvijas 1935. g. 22. marta aborta

likums. LĀŽ 1936, 10/11. 21) Latvija un sterilizacijas likums. TMV 1936, 3. 22) Lettlands Medizinalgesetz vom 23. XII. 1937. DZggM 1938, 30, 2 u. 3. 23) Fahrlässige Thalliumazetat-Vergiftung bei der Krankenbehandlung. Sammlung von Vergiftungsfällen 1938, 9, 7. 24) Über den Erfolg der Vaterschaftsbestimmung mit Hilfe der Blutgruppenuntersuchung in Lettland und zur Verteilung der Blutgruppen in Lettland. Die Medizinische Welt 1938.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Pēteris Ābele,** dzimis 1893. gada 13. janvarī Valmieras Maz-Ķēdiņos. 1911. g. beidzis Rīgas Aleksandra ģimnaziju ar sudraba medaļu. Tā paša gada rudenī iestājies Tērbatas Universitatē, kur studējis medicinu līdz 1915. gadam. 1915. g. kā 5. kursa students iesaukts kara dienestā. No 1915. līdz 1918. g. darbojies kā jaunākais ārsts dažādās armijas daļās. 1916. g., atrazdamies ar karaspēka daļu Tērbatā, no jauna imatrikulējies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē, kur beidz pilnu kursu un iztur valsts pārbaudijumus 1917. gadā. 1918. g. 24. janvarī ieguvis ārsta diplomu ar atzīmi cum laude. 1918. gadā strādājis Tērbatas Universitates chirurģiskā klīnikā kā ārsts volontieris. No 1918. līdz 1922. gadam bijis par draudzes ārstu Palsmanē. No 1922. līdz 1928. g. asistents pie Latvijas Universitates sieviešu slimību un dzemdniecības katedras. Kopš 1928. g. sieviešu slimību un dzemdību nodaļas vadītājs Rīgas I slimnīcā. No 1922. g. arī lektors Rīgas pilsētas vecmāšu skolā, kur lasa dzemdniecības kursu. Kopš 1928. g. minētās skolas vadītājs. 1924. g. izturējis pie Latvijas Universitates medicinas fakultates doktoranda pārbaudijumus un 1930. gadā ieguvis medicinas doktora gradu. 1928. g. vasarā ar Kulturas fonda pabalstu apmeklējis studiju nolūkos Prāgu, kur strādājis pie prof. Bīdla eksperimentalā patoloģijā. Bez tam papildinājies ginekoloģijā pie prof. Kermaunera (Vīnē) un prof. Stekela (Berlīnē). 1929. un 1930. g. papildināšanās nolūkos apmeklējis Berlīni, Mincheni un Parīzi.

Iespiestie darbi: 1) Placenta accreta ar dzemdes rupturu. LĀŽ 1936, 7/8. 2) Izmeklēšana caur tūpļa zarnu pie dzemdībām. LĀŽ 1927, 5/6. 3) Kāds rets maksts ievainojums. LĀŽ 1928, 7/8. 4) Insulina iespaids uz ovarialo ciklu. LĀŽ 1929, 3/4. 5) Dzemdības pie atresia vaginae congenita. LĀŽ 1929, 11/12. 6) Par pernoktona pamatnarkozi. LĀŽ 1931, 5/6. 7) Experimentelle Untersuchungen über den Einfluß des Insulins auf die Ovarientätigkeit. Arch. f. Gyn. 147, 2. 8) Sarkano asinsķermenīšu nosēšanās reakcija un viņas izlietošanas iespējamības ginekoloģijā. LĀŽ 1932, 4. 9) Grūtniecība vai tumors? LĀŽ 1935, 1/2. 10) Ein Fall von komplizierter Blasen — Scheidenfistel mit operativer Heilung. Zbl. Gyn 1935, 9. 11) Rokas grāmata mātēm. 1936. 12) Aborts un tā sekas. Latv. Tuberkul.

apkar. biedr. rakstu krājums 1937. 13) Piegrieziet vairāk vērības savām menstruacijām. TVK 1938. Bez tam vairāki sīki raksti Latviešu konversacijas vārdnīcā par ginekoloģiskiem jautājumiem.

2. **Privatdocents un vecākais asistents Kārlis Apinis,** dzimis 1895. g. 16. martā Valkas apriņķī kā Trikātas draudzes skolotāja un ērģelnieka Pētera Apiņa un Lienes, dzim. Ermansones, dēls. 1904. g. iestājies Tērbatas klasiskā ģimnazijā un tās kursu beidzis 1914. g. ar sudraba medaļu, pēc kam iestājies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē. (Plašākas ziņas sk. LUX, 503. lpp.) 1920.—1921. m. g. strādājis Latvijas Universitatē par subasistentu pie histoloģijas katedras. 1921. gada rudenī turpina pārtrauktās studijas medicinas fakultatē. Ar oftalmoloģijas katedras darbības uzsākšanu saistīts pie pēdējās par subasistentu. 1923. g. iegūst ārsta diplomu un 1924. g. ievēlēts par oftalmoloģijas katedras jaunāko asistentu, bet 1926. g. par asistentu. 1930. g. pēc disertacijas aizstāvēšanas Apinim piešķirts Dr. med. grads un viņš ievēlēts par acu klīnikas vecāko asistentu, bet 1933. g. par oftalmoloģijas katedras privatdocentu. No 1934. g. novembra līdz 1935. g. jūnijam viņam uzticēta acu klīnikas vadīšana. 1929. gadā piedalas komisijas sēdēs 13. Internacionalā oftalmologu kongresā. Ir biedrs dibinātājs Internacionalā akluma novēršanas apvienībā no 1929. g., Latvijas Oftalmologu biedrības sekretars no 1932. g., biedrs Latviešu ārstu biedrībā. No 1937. g. Veselības veicināšanas biedrības akluma apkarošanas sekcijas priekšnieks un no 1938. g. tās pašas biedrības galvenās valdes sekretars. Aktivi piedalas Visbaltijas oftalmologu sanāksmēs 1928. g. Rīgā, 1930. g. Tērbatā, 1932. g. Kaunā, 1934. g. Rīgā un 1938. g. Tērbatā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 504. lpp.): A. Grāmatas: 8) Acs refrakcija un viņas noteikšana. 1933, 124 lpp. 9) Tabulas acu kopredzes izkopšanai. 1935, 16 lpp. ar 44 dubulttab. 10) Šķielēšana — skaistuma defekts vai slimība? 1938, 15 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 11) Taupat savas acis. Tautas veselība 1927, 186—192, 214—216, 246—253. 12) Acu veselības stāvokļa pārbaude mazpilsētu un lauku skolās. Tautas veselība 1928, 4—9. 13) Aplanacijas princips oftalmotonometrijā. Viņa būtība, lietderība, priekšrocības un izredzes. LUR med. 1930, 193—230. 14) Beobachtungen über die Verwendbarkeit der Kobaltlampe nach Rößler zur Refraktionsbestimmung. KlMAh 1930, 85, 137—152. 15) Weitere Beobachtungen über die Verwandbarkeit der Kobaltlampe Rößlers zur Refraktionsbestimmung. KlMAh 1931, 86, 636—647. 16) Bemerkungen zu der Mitteilung Rößlers „Zu Apins Arbeit über die Verwendbarkeit der Kobaltlampe zur Refraktionsbestimmung". KlMAh 1931, 87, 801—803. 17) Betrachtungen über die

Methoden der chromophotometrischen Refraktionsbestimmung. KlMAh 1931, 87, 81—96. 18) Über die Grundlagen und Methodik einer klinischen Tonometerprüfung. KlMAh 1932, 88, 66—85. 19) Beobachtungen über die orbitale Anästhesie. KlMAh 1932, 88, 651—662. 20) 3. Visbaltijas oftalmologu sanāksme. LĀŽ 1932, 564. 21) Radzenes strutojošās vātis, viņu aitioloģija un terapija. LĀŽ 1933, 623—644. 22) Oftalmobakterioloģijas nozīme redzes organa saslimšanas cēloņu noskaidrošanā un novēršanā. LĀŽ 1933, 185—198. 23) Latvijas Oftalmologu biedrības I gada darbības pārskats. LĀŽ 1933, 918—932. 24) Koli bacilli un viņu nozīme acs patoloģijā. LĀŽ 1934, 269—305. 25) Konjunktivas pirmsoperativas mikrofloras noteikšanas nozīme un metodika. LĀŽ 1934, 439—462. 26) 4. Visbaltijas oftalmologu sanāksme. LĀŽ 1934, 689—705. 27) Prof. Dr. med. Jānis Ruberts. LĀŽ 1934, 725—726. 28) Prof. Dr. med. Jānis Ruberts. Stud 1934. 29) Prof. Dr. med. Jānis Ruberts. NSp 1934, 105. 30) J. Rubert. KlMAh 1934, 94, 93—94. 31) Latvijas Oftalmologu biedrības 2. darbības gads. LĀŽ 1934, 783—790. 32) Dažas piezīmes par šķielēšanu. NSp 1934, 177—185. 33) Kas jāzina katram par paviršiem acs radzenes ievainojumiem. TVK 1935, 108—110. 34) Novērojumi par konjunktivitu mikrobioloģiju. LĀŽ 1935, 3—15. 35) Skropstu un uzaču krāsošana kā dažādu acu saslimšanu cēlonis. LĀŽ 1935, 281—287. 36) Vecāki, uzmaniet kā skatas jūsu bērni. NSp 1935, 186. 37) Veselība mūsu dārgākā manta. NSp 1935, 42. 38) Sargājiet bērnu acis no saslimšanas. NSp 1935, 65—69; 126—130. 39) Skaistuma kopšana un acu veselība. NSp 1935, 476—479. 40) Šķielēšana — skaistuma defekts vai slimība? BrZ 1936, 153. 41) Skaistuma kopšana un acu veselība. BrZ 1936, 14. 42) Kad acis kļūst tumšas BrZ 1937, 47, 48. 43) Sabiedrības loma un uzdevumi slimību apkarošanā. Stud 1937, 32. 44) Akluma apkarošana. BrZ 1937, 255. 45) Sargājiet savu acu gaismu. BrZ 1938, 35. 46) Šķielēšanas izplatība un apkarošana Latvijā. LĀŽ 1937, 141—162. 47) Šķielēšanas apkarošanas jautājums Latvijā. TLMM 1938, 1—8. 48) Akluma izplatība un apkarošana Latvijā. TLMM 1938, 3—16. 49) Jauni ceļi tautas veselības sargāšanā. TLMM 1938, 1—3. 50) Glaukomas problema Latvijā. TLMM 1939, 1—9.

3. **Privatdocents un vecākais asistents Kārlis Voldemārs Balodis,** dzimis 1889. g. 5. maijā Rīgā. Tēvs Jēkabs, māte Jūlija, dzim. Līcis. Pirmo izglītību dabūjis Rīgas kroņa draudzes skolā. Pēc pamatskolas beigšanas iestājies Rīgas Nikolaja I ģimnazijā. 1910. g. beidzis ģimnaziju. Studējis medicinu Odesas Universitates medicinas fakultatē, ko beidzis 1914. g. 14. novembrī. Pa studiju laiku piedalijies arī Odesas latviešu sabiedriskā dzīvē, būdams Odesas Latviešu biedrības valdes loceklis. No 1914. līdz 1918. g. piedalijies pasaules karā kā jaunākais ārsts 45. kājnieku rezerves bataljonā un lazaretē, jaunākais ordinators 113. kājnieku divizijas 1. lazaretē, jaunākais ordinators 256. acu hospitalī. Izturējis valsts eksamenus Odesas Universitates medicinas fakultatē un ieguvis ārsta diplomu 1917. g. 23. oktobrī. Demobilizēts 1918. g. 10. janvarī. Tai pašā gadā ievēlēts par Odesas Latviešu nacionalās komitejas priekšnieka viet-

nieku. No 1918. līdz 1922. g. štata ordinators Odesas Universitates acu klīnikā. No 1922. līdz 1924. g. apriņķa acu ārsts Pervomaiskas apriņķī. 1924. gada novembrī atgriezies Latvijā. No 1924. g. strādājis Latvijas Universitates acu klīnikā, no 1925. līdz 1927. g. kā stipendiats, no 1927. līdz 1930. g. kā volontiera ārsts, izpildot visu laiku asistenta pienākumus. 1928./29. m. g. izturējis doktoranda pārbaudijumus. 1930. gadā ievēlēts par asistentu acu klīnikā. 1933. g. aizstāvējis disertaciju un ieguvis Latvijas Universitates medicinas doktora gradu. 1938. g. rudenī ievēlēts par privatdocentu pie Latvijas Universitates oftalmoloģijas katedras. Ir valdes loceklis Latvijas Acu ārstu biedrībā no viņas dibināšanas. Piedalijies visās Visbaltijas oftalmologu sanāksmēs ar priekšlasijumiem Rīgā, Tērbatā un Kaunā.

Iespiestie darbi: 1) Salīdzinami novērojumi par mechanisko un ķīmisko radzenes tetovēšanu. Disertacija 1933. Darbs Kulturas fonda godalgots. 2) К казуистике эхинококка глазницы. Русск. офталм. журн. 1923, 573. 3) Par radzenes deģeneraciju pie trachoma. LĀŽ 1926, 3/4, 57. 4) Zur Kenntnis der Hornhautzysten. KlMAh 1926, 636. 5) Par konjunktivas tuberkulozi. LĀŽ 1927, 7/8, 178. 6) Über Hornhautdegeneration bei Trachom. KlMAh 1927, 78, 362. 7) Par nespecifiskās proteina terapijas nozīmi oftalmoloģijā. LĀŽ 1928, 5/6, 389. 8) Об операции татуировки роговой оболочки. Арх. офталм. 1931, 83. 9) Visbaltijas oftalmologu savienības 11. sanāksmes Tērbatā oficials atreferējums. LĀŽ 1931, 3/4. 10) Über Ophthalmomyiasis interna anterior. KlMAh 1934, 93, 657.

4. **Privatdocents Aleksandrs Bieziņš,** Pētera un Annas, dzim. Galiers, dēls, dzimis 1897. 31. VIII Madonas apr. Patkules pag. Dilmaņos. Pamatskolu apmeklējis Turaidā 6-kl. ministrijas skolā, bet no 5. klases pārgājis uz Alūksnes proģimnaziju un to beidzis 1913. gadā. Tanī pašā gadā iestājies Rīgas Nikolaja ģimnazijas V klasē un šo ģimnaziju absolvējis 1917. g. Tērbatā. Tanī pašā gadā iestājies Tērbatas Universitatē, sākumā fizikas un matematikas fakultatē, no kuras pārgājis uz medicinas fakultati. Minēto Universitati apmeklējis arī vācu okupacijas laikā. Studijas pārtrauktas lielinieku laikā, kad brīvprātīgi iestājies II Cēsu bataljonā (vēlāk II Ventspils kājnieku pulkā) un piedalijies cīņās par Latvijas atbrīvošanu. Studijas atjaunojis 1920. g. Latvijas Universitatē un medicinas fakultati beidzis 1923. g. 1926. g. izturējis medicinas doktora pārbaudijumus, bet disertaciju aizstāvējis 1929. g. 1931. g. habilitējies par privatdocentu bērnu chirurģijā un ortopedijā. No 1931. līdz 1938. g. lasijis operativo chirurģiju. No 1935. g. lasa ortopediju kā obligatu mācības priekšmetu. No 1923. g. 11. II darbojas chirurģiski-

ortopediskā nodaļā, sākumā kā asistents, vēlāk kā ordinators, vada bērnu slimnīcas kaulu tbc. nodaļu un ir ortopedijas konsultants bērnu triekas nodaļai. No 1934. līdz 1938. g. darbojies Latviešu ārstu biedrības valdē kā sekretars. Ir Veselības veicināšanas biedrības ķermeņa labošanas sekcijas dibinātājs un priekšnieks no 1937. g. No 1936. g. iecelts par Tautas labklājības ministrijas pārstāvi Latvijas Fiziskās kulturas un sporta komitejā un ir Sporta medicinas instituta vadītājs. Ir redakcijas koleģijas loceklis žurnalā Fiziskā kultura un sports, kā arī Latvijas Ārstu žurnalā. Ir „Deutsche orthopaedische Gesellschaft" biedrs un piedalijies ar diviem referatiem 1931. g. kongresā. Bija Latvijas pārstāvis 1936. g. Starptautiskā sporta ārstu kongresā Berlīnē un no minētā laika arī Starptautiskā sporta ārstu savienībā. 1937. g. piedalijies ar referatu kā viens no Latvijas pārstāvjiem Lietuvas Ārstu kongresā. 1938. g. augustā piedalijies ar diviem referatiem I Fenno-Baltijas ārstu kongresā Helsinkos. Par saģiftēšanos un idiosinkraziju pie ol. chenopodii lietošanas, II Latv. Ārstu un zobārstu kongresa referats 1928. g. 9. IV Luxatio coxae congenita, II Latv. Ārstu un zobārstu kongresa referats 1928. g. 7. IX. Par akuto apendicitu bērna gados, II Latv. Ārstu un zobārstu kongresa referats 1928. g. 8. I. Zur Therapie des Littleschen Syndroms vermittelst der Försterschen Operation, referats 26. Vācu ortopedu kongresā Berlīnē 1931. g. 14.—16. sept. Zur operativen Behandlung der Pseudarthrosen im Kindesalter, referats 26. Vācu ortopedu kongresā Berlīnē 1931. g. 14.—16. sept. Ar personīgiem līdzekļiem un Kulturas fonda atbalstu bijis zinātniskā komandējumā 1925. g., bet ar personīgiem līdzekļiem 1932., 1935., 1936. un 1938. g.

Iespiestie darbi: 1) Pes varus un viņa terapija. LAZKR (I), 226. lpp. 2) Morbus Little terapija un tās sasniegumi. LĀŽ 1927, 3/4. 3) Spondylitis tbc. problemas no modernās medicinas viedokļa. LĀŽ 1927, 9/10. 4) Par luxatio coxae congenita. LĀŽ 1928, 7/8. 5) Vergiftungsgefahr und Idiosynkrasie bei Darreichung von Oleum Chenopodii. Münch. med. Wochenschr. 1929, 16, 661. 6) Par avertina pamata narkozi pie bērniem. LĀŽ 1930, 5/6. 7) Chenopodiumöl — Vergiftungen, medizinale. Sammlung von Vergiftungsfällen 1930, I, 12. 8) Experimentelle Untersuchungen über die Heilung der Sehnenwunden. Zeitschr. f. orthop. Chirurgie, 1931, 55. 9) Pseudotuberculosis osteoarticularis. V Lietuvas Ārstu kongresa darbi. 10) Über die Osteochondritis subepiphysarea. I Fenno-Baltijas ārstu kongresa darbi. 11) Über die Technik der totalen Ösophagoplastik. I Fenno-Baltijas ārstu kongresa darbi. Bez tam iespiesti 5 lielāki populari zinātniski darbi žurnalā Fiziskā kultura un sports, 6 raksti žurnalā Nākotnes Spēks un apm. 30 dažādi populari zinātniski raksti pārējā periodikā un dienas presē.

5. **Privatdocents Jānis Brants,** dzimis 1889. gada 17. augustā Blomes (Smiltenes) Drandēs. Vidusskolu beidzis Rīgā 1909. gadā. Tā paša gada rudens semestrī iestājies Tērbatas Universitatē, kur studējis medicinu līdz 1914. g. Kā medicinas fakultates 5. kursa students 1914. gadā iesaukts kara dienestā. No 1914. līdz 1917. g. strādājis dažādās Krievijas armijas sanitarās iestādēs kā jaunākais ordinators un jaunākais ārsts. 1915. un 1916. g. bijis latviešu bēgļu ārsts Maskavā. 1917. gadā no jauna imatrikulējies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē, kur pilnu kursu beidzis un 1918. g. ieguvis ārsta diplomu. 1918. g. darbojies kā ārsts Salacgrīvā. 1919. gadā apstiprināts par ārstu Aleksandra augstumu slimnīcā. 1920. g. iecelts par šīs slimnīcas direktoru. 1921., 1924., 1927., 1928., 1930., 1932. un 1935. gados zinātniskos nolūkos uzturējies Berlīnē, Parīzē un Vīnē, kur papildinājis savas zināšanas par ādas un veneriskām slimībām. 1926. gadā Latvijas Universitates medicinas fakultatē izturējis medicinas doktora pārbaudijumus. 1929. gadā aizstāvējis disertaciju „Asins morfoloģiskās pārmaiņas pie sifilisa ārstēšanas ar bismutu" un ieguvis medicinas doktora gradu. 1930. gadā ievēlēts par Latvijas Universitates privatdocentu pie ādas un venerisko slimību katedras. No 1930. līdz 1939. g. lasijis lekcijas zobārstniecības studentiem par ādas un veneriskām slimībām, bet medicinas studentiem par sifilisa seroloģiju, venerisko slimību mikrobioloģiju, venerisko slimību īpatnējām diagnostikas metodēm un dzimumdzīves fizioloģiju un patoloģiju. Zinātniskus referatus un lekcijas nolasijis arī ārzemēs: 1) 1932. gadā Francijā Parīzē internacionalā konferencē (Conférence Internationale de Défense sociale contre la Syphilis) „La lutte contre la Syphilis en Lettonie", 2) 1932. gadā Igaunijā Tērbatā Otrā Igaunijas ārstu kongresā „Vergleichende serologische Untersuchungen bei Lepra", 3) 1933. gadā Lietuvā Kaunas Universitatē „Über den Wert der serologischen Luesreaktionen" un 4) 1935. gadā Ungārijā, Budapeštā IX Internacionalā dermatologu un venerologu kongresā „Über das Blutbild bei Wismutbehandlung der Syphilis" No 1930. gada līdz šim laikam darbojas kā „Zentralblatt für Haut- und Geschlechtskrankheiten" referents.

Iespiestie darbi: 1) Aleksandra augstumu slimnīca 1824.—1924. LĀŽ 1925, 1. 2) Salvarsana darbības blakus un toksiskās parādības. LĀŽ 1925, 5/6, 1—28. 3) Sifilisa ārstēšana. I Latv. Ārstu un zobārstu kongresa darbi 1925. 4) Kā cīnīties ar sifilisu Latvijā. I Latv. Ārstu un zobārstu kongresa darbi 1925. 5) Cīņa ar

veneriskām slimībām Eiropā. LĀŽ 1928, 5/6. 6) Millera konglobacijas reakcija (Ballungsreaktion) pie sifilisa serodiagnozes. LĀŽ 1929, 5/6. 7) Sifilisa ārstēšana ar malariju. LĀŽ 1929, 5/6. 8) Todesfall bei Behandlung von Syphilis mit Neosalvarsan und Bismogenol. DW 1921, 93, 39, 1514. 9) Par lepras baciļu atrašanu lepras slimnieku asinīs. LĀŽ 1931. 10) Asins recekļa izmantošana seroloģiskai pārbaudei. LĀŽ 1932, 5. 11) Un cas de réinfection syphilitique. Annales des Maladies Vénériennes 1932, 7. 12) Komplementbindungsreaktion mit dem Tuberkulose-Antigen von Vitebsky, Klingenstein und Kuhn bei Lepra. DW 1932, 95, 47, 1688. 13) La Lutte contre la syphilis en Lettonie. Conférence Internationale de défense sociale contre la syphilis. Paris 1932. 14) Eritrocitu nosēšanās reakcija lepras gadijumos. LĀŽ 1932, 11. 15) Vergleichende serologische Untersuchungen bei Lepra. II Eesti Arstide Kongressi protok. 1932, 136. 16) Sifilisa seroloģisko reakciju novērtējums. LĀŽ 1939, 3. 17) Bikoloids kā antisyphiliticum. LĀŽ 1937, 7/8. 18) Deux cas d'agranulocytose observés au cours du traitement de la Syphilis. Annales des Maladies Vénériennes 1933, 12. 19) Sifilisa modernā ārstēšana. LĀŽ 1933, 10/11. 20) Über das Blutbild bei Wismutbehandlung der Syphilis. Deliberationes IX Congrès Internat. Dermatologorum. 1935, I. 21) Sifilisa seroloģiskā aina. LĀŽ 1936, 3/4. 22) Venerisko slimību profilakse. LĀŽ 1936, 3/4. 23) Visceralais sifiliss. LĀŽ 1937, 5/6. 24) Encore sur l'Agranulocytose. Annales des Maladies Vénériennes 1937, 12. 25) La Lutte antivénérienne en Lettonie. La prophylaxie antivénérienne 1938, 5, 239. 26) Ein Fall von Agranulozytose, beobachtet bei der Behandlung von Syphilis. DW 1938, Bd. 106, 25, 696. 27) Über einen Fall von Melkerknoten. Archiv f. Dermatologie 1938, Bd. 178, H. I, 87. 28) Casus pro diagnosi: Lichen planus? morbus Bowen? Corpus iconum morborum Catneorum 4270—4273. Budapest, 1938.

6. **Privatdocents un prozektors Maksis Brants,** dzimis 1890. g. 27. septembrī Kronštatē kā krievu kara flotes ārsta Voldemāra Branta un viņa sievas Vilhelmīnes, dzim. Razevsky, dēls. 1921. g. aprilī ievēlēts par L. U. medicinas fakultates patoloģiskās anatomijas katedras asistentu. 1924. g. nolicis doktoranda eksamenus un ieguvis 1926. g. 12. maijā Dr. med. gradu. 1927. g. aprilī ievēlēts par privatdocentu un prozektoru (no 1927. g. 1. sept.) patoloģiskās anatom. katedrai. No 1928. g. 1. janvara līdz 1930. g. 15. maijam medicinas fakultates uzdevumā lasijis obligatoriskās histoloģijas un embrioloģijas lekcijas. 1938. g. novembrī medicinas fakultate viņam uzticējusi L. U. patoloģiskā instituta vadību. Plašākas ziņas sk. LUX, 480—481. Ir biedrs šādās biedrībās: Veselības veicināšanas biedrībā vēža apkarošanas sekcijas valdes loceklis; Rīgas Vācu ārstu biedrībā; Rīgas Dabas pētnieku biedrībā (priekšnieka biedrs); Vācu patologu biedrībā: uzstājies ar referatiem 1928. g. Visbādenē „Par eksperimentalo aknu cirozi un vēzi trusīšus saindējot ar darvu" un 1934. g. Rostokā „Par 5 multiplu

gliomu gadijumiem smadzenēs"; Internacionalā ģeografiskās patoloģijas biedrībā Ženēvā (Latvijas sekcijas priekšsēd.).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 481—482): 24) Beitrag zur pathol. Anatomie der Lymphogranulomatose. Virchows Archiv, Bd. 272. 25) Beitrag zur Unterbindung der Nierenvene (kopā ar Dr. Hilzi). Virchows Archiv, Bd. 276. 26) Primäres Melanocytoblastom der Leber (Beitrag zur pathol. Anatomie der Kupferschen Sternzellen). ZfKf, Bd. 30. 27) Eine Krebsstatistik über 30 Jahre für das I. Rig. Stadtkrankenhaus (kopā ar Dr. K. Jēkabsonu). ZfKf, Bd. 32. 28) Über Jodoel-Ablagerungen am Großhirn. Fortschritt auf dem Gebiete der Röntgenstrahlen, Bd. 47, 4. 29) Zur Frage der Bellowschen Tomatensafttumoren. ZfKf, Bd. 39, 1. 30) Beitrag zur metastatischen Knochenlymphogranulomatose. FZP, Bd. 46. 31) Fünf Fälle mehrfacher Gliome im Großhirn. Verhandlungen der deutschen pathol. Gesellschaft. XXVII. Tagung in Rostock, 1934. 32) Über spontane Rückbildung carzinomatöser Knochenmetastasen (kopā ar pr.-d. Vēberu). FGRst, Bd. 52. 33) Nachruf auf Professor R. Adelheim. DMW 1938, 51.

7. **Privatdocents Egons Dārziņš,** dzimis 1894. g. 24. oktobrī Bauskas apr. Bārbeles pag. Līplantu mājās, kur tēvs Mārtiņš un māte Anna bija saimnieki. Medicinas fakultati beidzis Rīgā 1924. g., medicinas doktors 1929. g., privatdocents 1932. g. L. U. serumstacijas mediciniskās nodaļas vadītājs. Kr. Barona prēmija 1933. g. Latvijas Bioloģijas biedrības rakstu līdzredaktors. Apbalvots ar Atzinības Krusta 4. šķiru un dāņu Danneborgas ordeni. Plašākas ziņas sk. LUX, 508—509.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 509. lpp.): A. Grāmatas: 11) Zemmers, Kalniņš, Helmanis. 1933, 133 lpp. 12) Klods Bernārs, Ievads eksperimentalās medicinas studijās. Tulkojums no franču valodas. 1936, 315 lpp.

B. Raksti žurnalos: 13) Etudes sur la floculation des mélanges de toxine et d'antitoxine tétaniques. Annales Inst. Pasteur 1929, XLIII, 1—31. 14) Gewinnung von Scharlachserum durch Immunisierung mit virulenten Streptokokken. Ztbl. f. Bakt. 1929, Orig. 1, 111, 64—66. 15) Zur Serodiagnose des Bangschen Abortbakteriums beim Menschen nach Untersuchungen in Lettland. Ztbl. f. Bakt. 1930, Orig. 1, 115, 457—464. 16) La correspondance entre Pasteur et Helman. LBBR 1930, II, 13—21. 17) Recherches sur les bacilles paratuberculeux de Moeller et de Grassberger. Annales Int. Pasteur 1932, XLIX, 1—7. 18) Pollender oder Davaine? Ztbl. f. Bakt. 1934, Orig. 1, 131, 112—115. 19) L'influence du froid sur l'anatoxine diphtérique. LBBR 1934, IV 185—188. 20) L'anatoxine diphtérique en Lettonie. Revue d'Immunologie 1936, 1, 108—112. 21) Recherches sur l'action de l'huile de pin et de l'huile de chaulmoogra sur les bacilles acido-résistants et sur la tuberculose expérimentale du cobaye. Annales Inst. Pasteur 1938, 61, 1—15. 22) Pirmais starptautiskais mikrobioloģijas kongress Parīzē. LĀŽ 1930, 9/10. 23) Latvijas dzelzceļu ūdeņi. LDz 1930. 24) Eižena Zemmera un Kristapa Helmaņa nopelni mikroorganismu un lipīgu slimību izpētī-

šanā. LĀŽ 1930, 11/12. 25) Serumu ražošana un tirdzniecība Latvijā. LĀŽ 1932, 8. 26) Latvieši bakterioloģijā. LKV 1935. 27) Lipīgas slimības. LKV 1935. 28) Sapnis vasaras naktī. Sēj 1937, 1. 29) Bakterioloģija, seroloģija, immunitate. Rakstu krājums „Zinātne tēvzemei" 1939.

8. **Privatdocents Ādams Ērleins (†),** sk. LUX, 482. lpp. Miris 1935. g. augustā.

9. **Privatdocents un vecākais asistents Gerhards Feders,** dzim. 1890. g. 5. martā kā Cēsu lauku draudzes mācītāja Georga un viņa sievas Augustes, dz. Pols, dēls. Pamatizglītību baudija tēva mājās. Pēc tam gāja Rīgas pils. ģimnazijā no 1902. līdz 1907. g. 1907. g. iestājās Tērbatas Universitatē, kuras medicinas fakultati beidza 1913. g. Nolicis eksamenus Dr. med. grada iegūšanai, pārgāja uz Pēterburgu strādāt Obuchovas sl-cas iekšējā nodaļā. No turienes iesaukts karā 1914. g. augustā. 1920. g. vasarā atgriezās kā bēglis no Padomju Krievijas dzimtenē un iestājās par asistentu Rīgas pils. bērnu slimnīcā. Nodibinoties L. U. bērnu slimību katedrai, pārgāja 1921. g. 1. janvarī tur kā asistents. 1927. g. sekmīgi aizstāvēja disertaciju. Pēc tam apm. 1 gadu ilgstošā komandējumā kā Rokfellera fonda stipendiats strādāja eksperimentalā terapijā pie prof. Mucha Hamburgā un tuberkulozes jautājumos pie prof. Kalmeta un prof. Legroux Parīzes Pastera institutā. Atgriezies Rīgā habilitējās kā privatdocents (1928. g.) un tika ievēlēts par vecāko asistentu L. U. bērnu klīnikā. Ar 1937./38. m. g. sākot pārstāv medicinas fakultates padomē jaunāko mācības spēku kuriju. Dzīvi piedalijies Latvijas Ārstu profesionalā kustībā. Bija Latvijas Ārstu profesionalās savienības sekretars. Nupat iecelts par locekli Profesiju kamerā. No 1924. g. aktivi piedalijās Latvijas Tuberkulozes apkarošanas biedrībā. 1935.—36. g. bija Rīgas pils. veselības valdes skolu higiēnas nodaļas vadītājs. No 1928. līdz 1937. g. darbojās kā skolas ārsts Meža skolā tuberkulozes apdraudētiem bērniem. Pārstāvēja Latvijas Ārstu profesionalo savienību divi APIM (Association Professionnelle Internationale des Médecins) kongresos. 1924. gadā komandēts ar Kulturas fonda pabalstu uz ārzemēm iepazīties ar tuberkulozes apkarošanas organizatorisko pusi un 1935. g. no Rīgas pils. tai pašā nolūkā. Ņēma aktivu dalību Starptautiskās prettuberkulozes līgas IX kongresā Varšavā 1934. gadā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 483. lpp.): A. Grāmata: 16) Rīgas latviešu pamatskolēnu garums un svars. 1936, 48 lpp.

B. Raksti žurnalos: 17) Par zīdaiņu vakcinaciju pret tuberkulozi. I Latv. Ārstu un zobārstu kongresa darbi, 1926. 11.—13. IX, 11/12, 5. 18) Ziņojums par Ārstu profesionalās internacionalās apvienības galvenās padomes 2. konferenci Parīzē no 1927. 29. IX — 1. X. LĀŽ 1927, 11/12, 35. 19) Projekts specialistu jautājuma nokārtošanai. LĀŽ 1929, 7/8, 2. 20) Klīniski novērojumi par atkārtotu saslimšanu ar šarlaku. LĀŽ 1930, 7/8, 3. 21) Ein Fall von symmetrischer Hautnekrose bei Scharlach. JfKh 1930, CXXIX, 270—281. 22) Rīgas un Liepājas jūrmala no mediciniskās klimatoloģijas viedokļa. LĀŽ 1931, 11/12, 11. 23) Tuberkulozes apkarošana skolā. NSp 1931, 7, 335—340. 24) Par plaušu tuberkulozi Rīgā. LĀŽ 1931, 5/6, 5. 25) Šarlaks Rīgā senāk un tagad. Žēlsirdīgā Māsa 1931, 1, 4. 26) Par šarlaku Rīgā un tā apkarošanu, īpaši pie bērniem. NSp 1931, 10/11, 7. 27) Latvijos pajūris klimatologija mediciniškai įvertinama. Medicinos 1932, 6, 11. 28) Bērnu izslimotība ar šarlaku Rīgā un tās epidemioloģiskā nozīme. LĀŽ 1932, 1/2, 11. 29) Latvijas jūrmalas klimats, salīdzinot to ar dažu ārzemju kurortu klimatiem no ārstniecības viedokļa. NSp 1932, 2, 65—79. 30) Die Scharlachdurchkrankung und ihre epidemiologische Bedeutung. Monatsschrift für Kinderheilkunde 1932, Bd. 52, H. 4/6, 294—304. 31) Rīgas pils. 3. īpatn. pamatskolas (meža skolas) mediciniskais pārskats par 1928./29., 1929./30., 1930./31. mācības gadiem. NSp 1932, 1, 19. 32) Tūkstots šarlaka gadijumu. LĀŽ 1932, 1/2, 26. 33) Nirvanols un masalas. LĀŽ 1932, 1/2, 4. 34) Kutanās varicellizacijas praktiskā nozīme. LĀŽ 1932, 1/2, 6. 35) Valsts dūņu un sērūdens peldvietas un to uzdevums valsts un sabiedriskās medicinas aparatā. LĀŽ 1932, 9, 11. 36) Tabula saules augstumam u. t. t. (sk. 15). NSp 1933, 1, 29—30. 37) Skolas prasības un bērnu pārpūlēšanās. IMM 1933, 3, 7. 38) Bērnu zobi un infekcijas slimības. LAZKR 1933, (III) 3. 39) Par ārstu pārprodukciju. LĀŽ 1933, 2, 18. 40) Par pozitivu Pirquet reakciju Rīgas bērniem. LĀŽ 1933, 5/6, 3. 41) Par zīdaiņu barošanas veidiem Latvijā. LĀŽ 1933, 7/8, 11. 42) Tuberkulozes apkarošanas plāns un tiesības. Tuberkulozes apkarošanas racionalizacijas kongresa darbi 1933, 37. 43) Par tuberkulozi Rīgā. LĀŽ 1935, 10/11, 607—614. 44) Slimo kases un cīņa ar tuberkulozi. LĀŽ 1936, 1/2, 78—80. 45) Par tuberkulozes ekspoziciju un dispoziciju skolas vecumā. IMM 1936, 5/6, 545—549. 46) Par ekspozicijas nozīmi tuberkulozes saslimstībā skolas vecumā. LĀŽ 1937, 9/10, 258—263. 47) Kāda internacionalās tuberkulozes klasifikacija ir visnoderīgākā mūsu skolu medicinā? LĀŽ 1937, 7/8, 192—198. 48) S. K. veselības kopšanas punktu uzraudzīto zīdaiņu barošanas statistika. LĀŽ 1935, 9, 484—488. 49) Tuberkuloze Rīgas pils. vidusskolās 1935./36. māc. gadā. Rīgas pils. valdes statistiskā biroja gada ceturkšņa pārskats 1936, 27, 3. 50) Zur Vereinheitlichung stillstatistischer Darstellungen. JfKh 1936, 148, 149—151. 51) Die Bedeutung der stationären Behandlung für die Bekämpfung der Säuglingssterblichkeit. Pro juventute Baltica 1937, 3. 52) „Augums" un „barojums" LĀŽ 1937, 11/12, 341—348. 53) Über die Menarche bei lettischen Mittelschülerinnen in Riga. Pro juventute Baltica 1937, 4; 1938, 1, 6. 54) Prontosila nozīme vidusauss iekaisuma profilaksē intra morbum pie šarlaka. LĀŽ 1938, 9/10, 359—364. 55) Mēģinājumi ar C-vitaminu pie šarlaka slimniekiem (kopā ar Dr. H. Eikeni). LĀŽ 1938, 9/10, 396—413. 56) Tabula saules augstumam virs apvārkšņa, saulenerģijas vairumam un saules spīdilgumam Rīgas apstākļos „slimnieka dienas" laikā siltā sezonā. LĀŽ 1929, 11/12, 2.

Bez tam daudzi popularzinātniski raksti par higienas un eugenikas jautājumiem dienas presē, periodiskā presē un attiecīgos kalendaros.

10. **Privatdocents un vecākais asistents Jūlijs Galejs,** dzimis 1884. g. 24. jūnijā Jaungulbenes Struņķos kā Andreja un Annas, dzim. Bikšes, nelielu un neiekoptu māju saimnieku sestais bērns. Pēc Gulbenes pagasta skolas un vietējās ministrijas skolas pabeigšanas viņš 1 gadu apmeklējis Cēsu apriņķa skolu. Materialiem apstākļiem sarežģoties spiests skolu pārtraukt un 1 gadu nokalpojis tēvam par algotu kalpu. 1900. g. atgriezies Cēsu Millera (Zariņu Kārļa) privatā realskolā. Pa visu studiju laiku Galejs pats sagādājis līdzekļus strādājot aptiekās. Plašākas ziņas sk. LUX, 509—511. Studiju laikā izpildijis arī ārsta vietas Vecogrē, Vecpiebalgā un Jaunpiebalgā. Kara slimnīcas venerisko slimību laboratoriju pārzinājis līdz 1931. gadam. Disertaciju „Arsenobenzoli un neosalvarsana bojāšanās klīnikas apstākļos" sekmīgi aizstāvējis 1929. g. maijā un 1931. g. ievēlēts par privatdocentu. Nolasijis daudzus populārus priekšlasijumus par veneriskām slimībām un to apkarošanu un publicējis 34 popularzinātniskus rakstus. Bez tam lasijis zinātniskus referatus: Latviešu ārstu biedrībā: 1) Veneriskās slimības un to apkarošana Latvijā; 2) Medikamentu falsifikacija; 3) Koloidalā zelta-sol reakcija un viņas nozīme smadzeņu sifilisa diagnozē; 4) Piezīmes audzēju etioloģijas jautājumā. Slimo kasu ārstu biedrībā: 1) Pēdējie ieguvumi sifilisa diagnozē un terapijā; 2) Gonorejas diagnoze; 3) Sifilisa seroreakciju pamati. Rentgenologu biedrībā: Kombinētā tallija un Rentgena staru epilacija. Dermatologu biedrībā: 1) Salvarsana kontrole; 2) Vēnu trombozēšana ulcus cruris terapijā; 3) Neirofibromatosis; 4) Lues'a seroreakcija; 5) Tallija epilacija pie matu sēnīšu slimībām; 6) Ekstrauretralā gonoreja; 7) Mēģinājumi ar miosalvarsanu; 8) Lupus erythematodes, 9) Dermatomikozes; 10) Gonorejas vakcinoterapija; 11) Gonorejas terapija ar Ulironu; 12) Ādas audzēju patoģeneze. Referati kongresos: 1) Serodiagnoze un seroterapija; 2) Miosalvarsana terapija; 3) Sifilometrija; 4) Lietderības princips mediciniskās palīdzības sniegšanā.

Iespiestie darbi: 4) Arsenobenzols. LFŽ no 1929, 7 līdz 1930, 5. 5) Vasermaņa reakcija. 6) Salvarsana dermatits.

11. **Privatdocents Armins Hilze (†),** dzimis 1887. g. 7. septembrī Rīgā, Hermaņa dēls. Miris 1931. g. 13. nov. Plašākas ziņas sk. LUX, 484—485.

12. **Privatdocente Lūcija Jeruma-Krastiņa,** dzimusi 1899. g. 12. novembrī Cēsīs kā būvuzņēmēja Augusta Krastiņa un viņa sievas Annas, dzim. Dzirnes, meita. Tur apmeklējusi no 1910. līdz 1918. g. K. Apkalnes (vēlāk M. Neijas) sieviešu ģimnaziju. Ģimnazijas kursu nobeigusi 1918. gadā ar zelta medaļu. 1919. gadā iestājas par studenti L. U. medicinas fakultatē. Gala pārbaudijumus ar atzīmi ļoti sekmīgi izturējusi 1925./26. g. sesijā. Sākot ar 1921. g. strādā par subasistenti, no 1925. g. par jaunāko asistenti, no 1928. g. par asistenti un no 1935. g. par vecāko asistenti anatomijas institutā. Doktoranda pārbaudijumus izturējusi 1927. g. L. U. Dr. med. gradu ieguvusi 1935. gadā par disertacijas darbu „Latviete no antropoloģiskā viedokļa" Par privatdocenti pie L. U. medicinas fakultates anatomijas katedras ievēlēta 1938. g. Med. fak. uzdevumā lasa anatomijas kursu zobārstniecības nodaļas studentiem kopš 1938. gada. Strādājot pie L. U. medicinas fakultates anatomijas katedras saņēmusi godalgas par šādiem zinātniskiem darbiem: 1924. g. „Musculus sternalis" — L. U. pirmās šķ. godalgu; 1936. g. „Latviete no antropoloģiskā viedokļa" Kulturas fonda un Kr. Barona fonda godalgu. 1938. g. par darbu „Antropoloģiski dati par latviešu skolas jaunatni" Kr. Barona fonda godalgu. Ir biedrs Latvijas Bioloģijas biedrībā, Latvijas Veselības veicin. biedrībā, L. V V b-bas dzīvā spēka pētīšanas institutā kā locekle, b-bā Latvju nama māte.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 513. lpp.): 5) Lobierung und Vascularisation der Leber der Säuger. LBBR 1929, I, 25—77. 6) Latviete no antropoloģiskā viedokļa. LUR med. II, 1, 1935, 1—192. 7) Latviešu rasiskās īpašības. Rakstu krāj. „Jaunais nac. 1936, 46—49. 8) Antropoloģiski dati par latviešu skolas jaunatni. LUR med. III, 2, 1937, 235—272. 9) Emissaria cranii. LUR med. 1939.

13. **Privatdocents un vecākais asistents Jānis Alfrēds Kaktiņš,** dzimis 1892. g. 15. februarī Mazsalacā. Pērnavas ģimnaziju beidza 1911. g. Tā paša gada augustā iestājās Tērbatas Universitates medicinas fakultatē, kuras kursu beidza 1916. g. pavasarī un tika iesaukts armijā par kara ārstu. 1917. g. beigās ar savu pulku aizgāja uz Kubaņu, kur dienēja Deņikina armijā. Pēc šīs armijas sabrukuma aizbrauc uz ārzemēm un kalpo kara hospitaļos Salonikos un Ēģiptē. Atgriežas Latvijā 1921. g. rudenī un sāk strādāt L. U. patoloģ. institutā. Latvijas valsts eksamenus noliek 1923. g. Kā Rokfellera fonda stipendiats tiek komandēts uz Parīzes Pastera institutu. Medicinas doktora gradu iegūst 1934. g. Tagad darbo-

jas pie patoloģ. anatomijas katedras kā vecākais asistents un privatdocents.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 512. lpp.): 3) Daži pētijumi par eksperimentalo liesas sērgu. LĀŽ 1926, 3/4. 4) Über die Verteilung der Blutgruppen bei Leprösen in Lettland (kopā ar Dr. Veidemani). MKl 1929, 19. 5) Die modifizierte Tsu-Reaktion im Vergleich mit den Reaktionen nach Wassermann und Meinicke. WMW 1931, 47. 6) L'immunisation active des Cobayes contre le tétanos. CRSB 1931, 108. 7) Traitement antirabique réitére et réactions locales. CRSB 1931, 108. 8) Über die Vakcinetherapie bei Akne vulgaris. WklW 1932, 6. 9) Über einige biologische Eigenschaften des in Riga verwandten Virus fixe. 1. Mitteilung. ZImm 1931, Bd. 72, 6/6. 10) Über die Wirkung der Säure bzw. Alkali auf den anaphylaktischen Schock (kopā ar Dr. Renci). ZImm 1934, Bd. 83, 1/2. 11) Plaušu blastomycosis gadijums (kopā ar Dr. Lūsi). LĀŽ 1932, 12. 12) Par potēšanu pret trakuma sērgu ārpus Pastera instituta. Ārstu kongress 1928.

14. **Privatdocents Augusts Vilis Krastiņš,** dzimis 1902. gada 4. augustā Cēsīs kā būvuzņēmēja Augusta un viņa sievas Annas, dzim. Dzirnes, dēls. Tur apmeklējis no 1911. līdz 1919. g. L. Ausēja realskolu. Pēdējo vidusskolas klasi beidzis Rīgā P. Dzeņa reālģimnazijā 1920. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājies Latv. Univ. medicinas fakultatē. Gala pārbaudijumus ar atzīmi ļoti sekmīgi izturējis 1928. g. rudens sesijā, iegūdams ārsta gradu. Sākot ar 1924. g. strādājis par subasistentu, no 1928. g. par jaunāko asistentu, no 1930. g. par asistentu un no 1938. g. par vecāko asistentu L. U. dzemdniecības un sieviešu slimību klīnikā. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1930. g. Latv. Univ. Dr. med. gradu ieguvis 1938. gadā par disertacijas darbu „Par Liepājas dūņu lietošanu ginekoloģijā" Strādājot L. U. dzemdniecības un siev. slim. klīnikā 1934. g. rudens semestrī komandēts uz Vāciju, kur Frankfurtē p. M. Univ. klīnikā strādājis ar dūņu terapijas ietekmes pētīšanas metodēm. Par privatdocentu pie dzemd. un sieviešu klīnikas ievēlēts 1939. g.

Iespiestie darbi: 1) Par asinstransfuziju ginekoloģijā. LĀŽ 1937, 3/4. 2) Olnīcas ļaundabīgs audzējs kā dzemdību gaitas traucējums. LĀŽ 1937, 3/4. 3) Urogenitalās membranas persistence. LĀŽ 1937, 3/4. 4) Par Liepājas dūņu lietošanu ginekoloģijā. 1938. 5) Par grūtniecības agro diagnozi. LĀŽ 1938, 7/8.

15. **Privatdocents Verners Kraulis,** dzimis 1904. g. 10. martā Ventspils apr. Vārves pag. Enšķu mājās. Tēvs Vilis, māte Eda, dz. Plūmiņš. Apmeklējis Ventspils pilsētas skolu, vēlāk ģimnaziju Liepājā un beidzis Rīgas pilsētas ģimnaziju 1921. g. Šinī pašā gadā iestājies Latvijas Universitates medicinas fakultatē, kuru beidzis

1927. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. Strādājis no 1924. g. kā subasistents psichiatrijas klīnikā. 1938. gadā ievēlēts par jaunāko asistentu, 1934. gadā par vecāko asistentu turpat. 1932. g. aizstāvējis doktora disertaciju, iegūdams medicinas doktora gradu. 1937. g. habilitējies kā privatdocents psichiatrijā. Bijis zinātniskos komandējumos 1926. g. Karaļaučos, 1929. g. Berlīnē un Minchenē, 1931. g. Vīnē un Romā, 1936. g. Londonā un Parīzē, 1937. g. Bernē un Minchenē un 1939. g. Bernē, Cīrichē un Minchenē.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 513. lpp.): 4) Studien über psychopathologische Vererbung. ZgNPs 1928, 69. 5) Zur Vererbungsweise der hysterischen Reaktion. ZgNPs 1931, 146. 6) Über Veränderungen der Oberflächenspannung des Harnes der Geisteskranken. ZgNPs 1933, 144. 7) Par broma saturu maniakali-depresivo asinīs. LĀŽ 1934, 5/6. 8) Über Veränderungen des Komplementes bei progressiver Paralyse. KIW 1936, 30. 9) Der protrahierte Shock in der Insulinbehandlung. Schweiz. Arch. Psych. 1937, XXXIX. 10) Zur Behandlung der Schizophrenie. ZgNPs 1938, 164. 11) Eigenikas ceļi Latvijā. TLMM 1939, 3.

Bez tam vēl daudzi popularzinātniski raksti dienas presē un žurnalos par eigeniku un psichiatriju, lekcijas Latvijas Neirologu un psichiatru biedrībā, radiofonā u. c. organizacijās

16. **Privatdocents un vecākais asistents Viktors Mīlenbachs,** dzimis 1898. gada 11. oktobrī Jelgavā kā Jelgavas kroņa vidusskolu skolotāja Friča un viņa sievas Olgas, dz. Treimanis, dēls. 1907. g. viņš iestājies Jelgavas ģimnazijas sagatavošanas klasē. Ģimnaziju beidzis ar zelta medaļu Taganrogā, uz kurieni kara apstākļu dēļ ģimnaziju evakuēja. Bez šīs medaļas viņš saņēmis par latīņu darbu „Vita Ovidii" pie Jelgavas ģimnazijas pastāvošo Groškes zelta medaļu. 1916. g. rudenī viņš iestājies Tērbatas Universitatē, kur studējis medicinu 5 semestrus. 1919.—1920. g. kalpojis Latvijas armijā kā feldšers-seržants vairākās kājnieku daļās. 1920. g. viņš iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko ar ārsta gradu beidzis 1924. g. martā. Tanī pašā laikā pārgājis uz L. U. dabaszinātņu nodaļu, ko beidzis ar cand. rer. nat. gradu 1929. g. decembrī. 1924. g. 15. septembrī ievēlēts par subasistentu L. U. higienas institutā, 1925. g. 15. septembrī paaugstināts par jaunāko asistentu, 1928. g. 3. oktobrī par asistentu, bet 1934. g. 1. novembrī par vecāko asistentu. 1933. gadā promovēts par Dr. med., bet 1936. gadā fakultate piešķīrusi viņam privatdocenta tiesības. No viņa publicētiem darbiem Nr.Nr. 5, 6, un 8 ir apbalvoti ar Krišjāņa Barona fonda prēmijām. 1938. gadā viņš komandēts ar Morberga fonda

atbalstu uz Vāciju. Ārzemēs viņš papildinājies šādos zinātniskos institutos: 1) Preußische Landesanstalt für Wasser-, Boden- und Lufthygiene 1928., 1937. un 1938. g. ($5^1/_2$ mēn.); 2) Karaļauču Universitates higienas institutā (prof. Th. I. Bürgers) 1930. gadā 6 mēn.; 3) Berlīnes Universitates higienas institutā (prof. H. Zeiss un prof. F. Veigmans) 1938. g. (3 mēn.) un Berlīnes pilsētas galvenās veselības valdes higienas institutā 1938. g. 1 mēn. Par biedru ir šādās ārzemju zinātniskās organizacijās: Fachgruppe für Wasserchemie im Verein Deutscher Chemiker un Verband fennobaltischer Pflanzengeographen.

Iespiestie darbi 1) Zīdaiņu mirstība un iedzīvotāju kustība Rīgā 1911.—1924. g. LĀŽ 1926, 69—77. 2) In den Sommern 1925 und 1926 auf den Bahnhöfen Rigas gefundene seltene Adventivpflanzen. Korrespondenzblatt d. Naturforscher-Vereins zu Riga. 1927, 59, 127—128. 3) Daugavas ūdens paštīrīšanās pie Rīgas. II Latvijas Ārstu un zobārstu kongresa darbi 1929, 571—575. 4) Beitrag zur Frage des Chlorbindungsvermögens (kopā ar Schmidt'u). GesIn 1931, 54, 7—11. 5) Par ūdens chlorsaistspējas noteikšanas metodēm un tās praktisko nozīmi ūdens higienā 1933, 162. 6) Die Adventivflora des Rigaer Eisenbahnknotens. LUBDR 1934, VII, 87—130. 7) Die Bedeutung der Froboeseschen Chlorzahl bei Flußwasseruntersuchungen. GesIn 1935, 58, 296—302. 8) Pētijumi par Tomes pagasta higieniski-sanitaro stāvokli, sevišķi tā ūdens apgādi. LUR med. II, 4, 1936, 421—495. 9) Trokšņa apkarošana. LĀŽ 1936, 380—398. 10) Über den Einfluß der anorganischen Ionen des Wassers auf die Froboesesche Chlorzahl. Arch. f. Hygiene u. Bakteriologie 1938, 119, 199—222. 11) Par mangānu Valmieras dabiskā mineralūdenī. LĀŽ 1938, 235—244. 12) Zur Bestimmung geringster Manganmengen in chlorid- und Kieselsäurereichen Wässern. Ztschr. f. Unters. d. Lebensmittel 1938, 76, 254—258. 13) Über die Trinkwasserfluorose oder die „gesprenkelten Zähne" (mottled enamel der Amerikaner). Kleine Mitt. f. d. Mitglieder d. Ver. f. Wasser-, Boden- und Lufthygiene E. V Berlin-Dahlem, 1938, 14, 76—103.

17. **Privatdocents Pāvils Andrieva d. Mucenieks,** dzimis 1891. g. 27. septembrī. 1913. g. beidzis Aleksandra ģimnaziju Rīgā ar sudraba medaļu; studējis Kara medicinas akademijā Pēterpilī, kuru beidzis 1917. g. ar uzslavu. Dienējis III Kurzemes un IV Vidzemes Latv. strēlnieku pulkos un Latv. Brigades lazaretē; 1919. g. pieteicies brīvprātīgi nacionalā armijā un dienējis Kara slimnīcā Rīgā un divizijas lazaretē Rēzeknē. 1921. g. ievēlēts par asistentu pie propedeitiskās chirurģijas klīnikas; 1925. g. aizstāvējis disertaciju par tematu: „Eksperimentali pētijumi par žultsvadu plastiku" iegūdams Dr. med. gradu. 1927. g. ievēlēts par privatdocentu pie chirurģiskās fakultates klīnikas; 1928. g. uzdots lasīt obligatorisku

kursu par lūzumiem, mežģijumiem un desmurģiju; tanī paša gadā iecelts par Rīgas I pils. slimn. chirurģiskās nodaļas vadītāju.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 488): 8) Eksperimentali pētijumi par žultsvadu plastiku (disertacija). 9) Piezīmes pie Dr. med. J. Šulca referata: „Zarnu samezglojumi" 10) Der Ileus nach dem Material des I Rigaschen Stadtkrankenhauses. 11) Par mugurkaula smadzeņu audzēju operativo terapiju. 12) Par kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas čūlu perforaciju pēc rentgenoskopijas un kuņģa sulas noņemšanas. 13) Reti operēti mugurkaula smadzeņu slimības gadijumi. 14) Par žokļa locītavu ankilozes operativo terapiju. 15) Par siringomielijas operativo terapiju. 16) Über die operative Therapie der Syringomyelie. 17) Par plaušu tuberkulozes operativo terapiju. 18) Par mugurkaula smadzeņplēvju operativo terapiju.

18. **Privatdocents Gustavs Reinhards (†),** sk. LUX, 491. lpp. Miris 1937. g. aprilī.

19. **Privatdocents un vecākais asistents Eduards Rencis,** dzimis 1898. g. 17. maijā Rīgā kā tirgoņa Hermaņa un viņa sievas Paulīnas, dzim. Antuševskas, dēls. Nobeidzis L. U. medicinas fakultati 1926. g., iegūdams ārsta diplomu. Plašākas ziņas skat. LUX, 518. lpp. 1926. g. 15. septembrī ievēlēts par L. U. farmakoloģijas katedras subasistentu, 1927. g. 1. septembrī par jaunāko asistentu, 1929. g. 22. decembrī par asistentu un 1933. g. 1. novembrī par vecāko asistentu. 1930. g. Rencis aizstāv disertaciju un iegūst L. U. medicinas doktora gradu, un 1932. g. viņu ievēlē par privatdocentu farmakoloģijai ar toksikoloģiju un recepturu. 1926. g. vasarā Rencis strādājis Minchenes Univ. farmakoloģijas institutā prof. Štrauba vadībā, 1927. g. vasarā Upsalas Univ. farmakol. inst. prof. Bakmaņa vadībā, 1928. g. rudenī Ģentes Univ. farmakol. inst. prof. Heimansa vadībā, 1930. g. vasarā Neapoles Univ. farmakol. inst. prof. Marfori vadībā un 1938. g. vasarā ar Kr. Morberga fonda pabalstu atkal Minchenes institutā prof. Štrauba vadībā. Fakultates uzdevumā Rencis lasa farmakoloģiju ar recepturu zobārstniecības nodaļas studentiem kopš 1932. g. un farmakoloģiju farmacijas studentiem kopš 1938./39. g. II sem. Kopš 1935./36. m. g. Rencis ikgadus notur pretgāzu kursus medicinas studentiem. Rencis kā lektors piedalijies pretgāzu kursos Rīgā, Liepājā un Rēzeknē 1935. un 1936. g. Aizsargu sanitaros kursos Dubultos 1935. g. viņš referējis par svarīgāko ārstniecības līdzekļu farmakoloģiju un terapiju, lauku un mazpilsētu ārstu papildināšanās kursos 1934. un 1935. g. par racionalu zāļu parakstīšanu, lasijis referatus arī Latviešu ārstu

biedrībā, Prakstisko ārstu biedrībā, Krievu ārstu biedrībā, Latvijas Bioloģijas biedrībā un Rīgas Dabaszinātņu biedrībā. Kopš 1933. g. Rencis skaitas farmakopejas komisijas loceklis un kādu laiku ir bijis arī par ārstniecības līdzekļu komisijas locekli. Rencis ir Latvijas Bioloģijas biedrības un Rīgas Dabaszinātņu biedrības biedrs.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 518—519): A. Grāmatas: 17) Farmakoloģija ar toksikoloģiju un medicinisku recepturu pēc prof. C. Amslera lekcijām (litografēta). 1924, 348 lpp. 18) Über phasische Ein- und Austrittswirkungen der Kokaingruppe am Gefäßpräparat und Versuch einer allgemeinen Wertung der phasischen Eingrifswirkungen überhaupt. 1930, 255. lpp. On Phasic Introductory and Release Effects of the Cocaine Group on Vessel Preparations and an Attempt at a General Appraisal of Phase Effects. Translated and abstracted by Linn J. Boyd, M. D., F. A. C. P., New-York 1931, 146 lpp. 19) Ķīmiskās kaujas vielas un aizsardzība pret tām. Mācības grāmata studentiem un ārstiem (kopā ar prof. R. Adelheimu). L. U. mācības grāmatu serija Nr. 8, 1938, 110 lpp.

B. Raksti žurnalos: L. U. farmakoloģijas instit. publicēti: 20) Par dažu kampara grupas līdzekļu darbību uz sirdi un asinsspiedienu. LĀŽ 1931, 217—222. 21) Par miega un pretdrudža līdzekļu sinerģismu ķermeņa temperaturas pazemināšanā. LBBR 1931, II, 93—99. 22) Über die synergistisch temperatursenkende Wirkung der Kombination Chloralhydrat-Antipyrin und deren Mechanismus. Arch 1931, 161, 379—399. 23) Racionala un ekonomiska ārstniecības līdzekļu parakstīšana. LĀŽ 1931, 331—351. 24) Dzelzs terapijas farmakoloģiskie pamati. LĀŽ 1932, 280—290. 25) L. U. farmakoloģijas instituta pirmie 10 gadi. LĀŽ 1932, 408—422. 26) Par zāļu maisijumu iedarbības veidiem. LĀŽ 1932, 473—486. 27) Zur Systematik und Nomenklatur der Kombinationswirkungen. Arch. int. 1932, 43, 337—361. 28) Farmakoloģija un praktiskā medicina. LĀŽ 1932, 711—738. 29) Aizsargātie, neaizsargātie un saīsinātie nosaukumi farmaceitiskiem preparatiem. LĀŽ 1933, 113—121. 30) Kas darams akutas saindēšanās gadijumos? LĀŽ 1933, 380—402. 31) Jaunās maksimalās devas. LĀŽ 1933, 452—462. 32) Über den Einfluß peroraler Säure- bzw. Alkalizufuhr auf die Kokainanästhesie der Hornhaut. Arch 1933, 173, 595—604. 33) Wie wirken akute und chronische Säure- bzw. Alkalizufuhr auf den Organismus? Arch 1933, 173, 605—613. 34) Lietderība un taupība farmakoterapijā. Ārstniecības līdzekļi kritikas apgaismojumā. LĀŽ 1934, 516—547. 35) Über die Wirkung von Säure bzw. Alkali auf den anaphylaktischen Shock (kopā ar A. Kaktiņu). ZImm 1934, 83, 59—70. 36) Par kokaina derivatu un adrenalina kombinaciju. LZBR 1934, 6, 1—11. 37) Experimentelle toxische Encephalitis durch Cicutoxin (kopā ar R. Adelheimu, C. Amsleru un Vl. Nikolajevu). Arch. psych 1934, 102, 439—456. 38) Lietderība un taupība farmakoterapijā. Racionalas un neracionalas ārstniecības līdzekļu kombinacijas. LĀŽ 1934, 564—577 un 630—671. 39) Par skābju un alkaliju akuto un chronisko darbību. LBBR 1934, IV, 105—111. 40) Mūsu farmaceitiskās specialitates. LĀŽ 1935, 347—390. 41) Par ķīmisko kaujas vielu patofizioloģiju un klīniku. Kairinātājas vielas. LĀŽ 1936, 213—227. 42) Über eine neue Art des Synergismus Antipyrin-Schlafmittel. Arch 1936, 182, 459—470. 43) Par ķīmisko kaujas vielu patofizioloģiju un klīniku. Smacējošās gāzes. LĀŽ 1936, 307—326. 44) Par

ķīmisko kaujas vielu patofizioloģiju un klīniku. Vielas, kas rada tulznas. LĀŽ 1936, 415—438. 45) Par ķīmisko kaujas vielu darbību. Tautas vesel. kal. 1937, 60—66. 46) Salīdzinošs pētijums par digalena, digipurata un digitotala darbības stiprumu. LĀŽ 1936, 490—499. 47) Par ķīmisko kaujas vielu patofizioloģiju un klīniku. Nāvīgās jeb nāvējošās vielas. LĀŽ 1936, 517—532. 48) Vai aptiekās dabūjamie papardes ekstrakti ir visi vienāda stipruma? LFŽ 1937, 76—82. 49) Zur Frage der Einteilung der Schlafmittel in kortikale und thalamische. LBBR VI, 157—163. 50) Par vietējām un ārzemju uzpirkstenes (Digitalis purpurea) lapām. LĀŽ 1937, 40—45. 51) Līdzekļi pret zobu sāpēm latviešu tautas medicinā. LZBR 10, 122—130. 52) „Skrošu šāviena receptes" LĀŽ 1937, 186—191. 53) Atbilde uz K. Fromherca rakstu par Digitalis preparatu salīdzinājumu pēc bioloģiskām izvērtēšanas metodēm. LĀŽ 1937, 207—216. 54) Über die Wirkung von Spiraea ulmaria und Alisma plantago auf das Zentralnervensystem (kopā ar R. Adelheimu, C. Amsleru un Vl. Nikolajevu). Arch psych 1938, 108, 338—345. Ģentes farmakol. inst. publicēti: 55) Désintoxication des nitriles par la dioxyacétone, chez le lapin. CRSB 102, 59—60. 56) Désintoxication du malonitrile par la dioxyacétone chez la grenouille. CRSB 102, 61—62. 57) Rôle de la concentration en ions H dans la désintoxication in vitro et in vivo du malonitrile par la dioxyacétone. CRSB 102, 62—63. 58) Zur Entgiftung der Nitrile. Arch. int. 1930, 36, 455—517. Neapoles farmakol. inst. publicēts darbs 59) Sull' azione di qualche succedaneo della canfora (esetone, cardiazolo, coramina) e dell' acido canforico sull' aparato cardio-vasale. Rass 1931, 6—7, 321—360. Minchenes farmakol. inst. publicēti darbi: 60) Über den Einfluß der Vagusreizung auf die Bewegungen des Dickdarms. Arch 1938, 191, 172—182. 61) Unwirksamkeit von Acetylcholin und Histamin auf den Darm vom Darmlumen aus. Arch. 1938, 191, 183—191.

20. **Privatdocents Jēkabs Šīrons,** sk. LUX, 495—497. Aizgājis pensijā 1938. g. 1. janvarī.

21. **Privatdocents Vladimirs Trofimovs,** sk. LUX, 498—501. No L. U. aizgājis 1931. g. 1. jūlijā.

22. **Privatdocents Eižens Vēbers,** dzimis 1875. g. 1. janvarī Ķijevā, tirgotāja ģimenē. Viņa tēvs Ferdinands austro-vācietis, māte Eleonora, dzim. Albrecht. Ģimnaziju 1893. gadā un universitati 1898. gadā beidza Ķijevā cum eximia laude. Studiju laikā ieguvis zelta medaļu par darbu „Leikocitu nozīme pie aseptisko brūču dzīšanas" Pēc tam 3 gadus Vēbers strādājis par asistentu iekšķīgo slimību klīnikā, 3 gadus vadijis tās ambulanci un Rentgena kabinetu, 3 gadus bijis stipendiats pie šīs klīnikas. Pēc disertacijas aizstāvēšanas (1910. g.) 1911. g. habilitējies par radioloģijas un iekšķīgo slimību privatdocentu. 1912. gadā tika ievēlēts par Ķijevas Evaņģeliskās slimnīcas direktoru. No 1913. līdz 1920. g. Vēbers bijis Rentgena pētīšanas un ārstu izglītības instituta vadītājs.

1920. g. Vēbers ievēlēts par ordinaru profesoru pie Ķijevas Universitates rentgenoloģijas katedras. Kara laikā Vēbers vadija vairākus Rentgena kabinetus Ķijevas hospitaļos. 1922. g. uz optantu nolīguma pamata Vēbers aizbrauca uz Vīni. Vīnē viņš uzņēmās organizēt un vadīt Siemens'a zinātniskā instituta Vīnes nodaļu. 1923. gadā Vēberu ievēlē par korespondentu vācu Rentgena biedrībā. 1925. gadā viņš dibina kopā ar citiem „Association internationale des professeurs universitairs de la radiologie medicale" 1928. g. tā apvienojas ar Internacionalo radioloģijas kongresu savienību, kuras biedrs Vēbers ir vēl tagad. 1928. g. Vēberu aicina uz Rīgu par Latvijas Universitates centralā Rentgena instituta direktoru un obligatās rentgenoloģijas katedras vadītāju. Nākošā gadā viņu vienbalsīgi ievēlē par „Fédération internationale d'électroradiothérapie" padomes goda locekli (sēdeklis Parīzē). Rīgā viņš nolasijis rindu priekšlasijumu dažādās medicinas biedrībās, Latvijas Ārstu kongresā, piedalijies ārstu kursos un darbojies Vēža apkarošanas biedrībā. 1933. g. viņu ievēlē par korespondentu Vīnes Rentgenologu biedrībā un 1937. g. 18. aprilī par šīs biedrības goda biedru. 1938. g. uzaicināts Šveices žurnala „Radiologische Rundschau" redakcijas koleģijā. No 1908. līdz 1914. g. un no 1922. līdz 1928. g. apmeklējis ikgadus rentgenologu kongresus dažādās zemēs. Latvijas Universitate viņu komandē uz Zviedriju, Vāciju un Šveici.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Къ вопросу объ острой метгемоглобинэміи. Монографія - диссертація, Кіевъ 1909, 1—151. 2) Рентгенодіагностика заболѣваній желудочно-кишечнаго канала. Изд. Практической медицины 1916, 361—506. 3) Рентгенодіагностика заболѣваній печени, селезенки, поджелудочной железы Pneumoporitoneum diagnosticum. Ibidem 1917.

B. Raksti žurnalos: 4) Значеніе лейкоцитовъ при заживленіи раны и образованіи рубца. Лѣтопись русской хирургіи 1898, III, 1—33 (zelta medaļa). 5) Дѣйствіе ассептическаго нагноенія на заживленіе ранъ. Университетскія извѣстія. Кіевъ 1900. 6) Объ утомляемости селена подъ вліяніемъ лучей Рентгена. Ibidem. 1905. vai 1906. 7) Къ вопросу о регенераціи оксиметгемоглобина изъ метгемоглобина. Сборникъ имени проф. Лауденбаха. Кіевъ 1909, 37—58. 8) Über die Möglichkeit gleichzeitiger quantitativ. spektrophotometr. Bestimmung zweier Gallenfarbstoffe in der Galle. Zeitschr. f. biolog. Technik 1910, Bd. II, 1, 29—38. 9) Рентгенодіагностика туберкулеза легкихъ. Универс. извѣстія. Кіевъ 1910, 1—8. 10) Zur Frage über die wahre Magenform. Zentralbl. für Röntgenstr. u. Rad. 1911, II, 315—318. 11) Anatomische Studien über das Substrat d. normalen Lungenzeichnung im Röntgenbilde. FGRst XVII, 322—327. 12) Lungenechinokokkus u. Aktinomykose d. Lunge. FGRst XVII, 327—329. 13) Ein Verstärkungsverfahren für stark untereksponierte Röntgenplatten. FGRst

XVIII, 71—75. 14) Über die Bedeutung d. Einführung v. Luft in die Bauchhöhle für die diagnostische und experiment. Röntgenologie (Vorläufige Mitteilung). FGRst XX, 453—455. 15) Über ein neues Symptom bei Krebsstenosen d. oesophagus. FGRst XXIX, 362—364. 16) Zur Frage d. Studentenunterrichtes in d. mediz. Röntgenologie. FGRst XXIX, 240—245. 17) Plan eines Auditoriums für Studentenunterricht in d. mediz. Röntgenologie. FGRst XXIX, 364—365. 18) Über Aufnahmen mit harten Strahlen. FGRst XXXII, 585—593. 19) Fragen und Antworten aus d. Rtg-praxis. FGRst XXXI, 712—716. 20) Zur Frage der optimalen Darstellung minimalen Kontraste im Röntgenbilde. Autoreferats. FGRst XXXIV, 4. 21) Vereinigung v. akademisch Lehrern d. medizin. Röntgenologie. FGRst XXXIV, 1—5. 22) Die Vereinheitlichung d. Röntgendosismessung. MKl 1925, 15, 1—11. 23) Schädigungen d. Kranken u. d. Personals im Röntgenbetriebe FGRst XXXIV, 728—738. 24) Hygiene d. Röntgenbetriebes. Die technische Asistentin Bd. 6, 1—2, 1—12. 25) Bestimmung d. zuläßig. Expositionszeit für eine Reihe v. Objekten mit Eigenbewegung 1926. FGRst Bd. 34, 4, 543—546. 26) Über die Abhängigkeit d. Expositionszeit v. d. Spannung. FGRst Bd. 43, 2, 226—231. 27) Röntgenkunde und Zahnheilkunde 1928. II Latv. Ārstu un zobārstu kongresa darbi. 28) Die Röntgendiagnostik d. Bronchopneumonie. Ibidem 1928. 29) Über d. Stand d. Studentenunterrichtes in d. mediz. Röntgenologie in Lettland 1930. Acta Radiologica, 142—144. 30) Modernās staru terapijas rezultati pie ļaundabīgiem audzējiem un ceļi šo rezultatu uzlabošanai. III Latv. Ārstu un zobārstu kongresa darbi 1932, 99. 31) Über spontane Rückbildung Karzin. Knochenmetastasen. FGRst 1935, 52, 511—515. 32) Einfache Methode der feineren Analyse der normalen un pathologischen Lungenzeichnung (prof. Grashey'a jubilejas rakstu krājumam). FGRst Bd. 53. 3. 33) Zur Strahlentherapie d. Karzinoms (prof. Beclére jubilejas krājumam). Sth 1936. 34) Über die einfach fraktionierte Bestrahlungsmethode. Sth 1937, 58, 557—559.

24. **Privatdocents un vecākais asistents Jānis Vilde,** dzimis 1900. g. 16. aprilī. Tēvs Jānis, māte Anna, dzimusi Ozoliņa. Plašākas ziņas sk. LUX, 525. lpp. 1931. g. aizstāvējis disertaciju Patoloģiski un anatomiski pētijumi par lepras slimnieku centralo nervu sistemu un ieguvis Dr. med. gradu. 1931. g. ievēlēts par vecāko asistentu pie nervu slimību klīnikas. 1934. g. decembrī atsvabināts no pienākumu izpildīšanas pie nervu klīnikas un ievēlēts par vecāko asistentu pie psichiatrijas klīnikas. 1938. g. decembrī iesniedzis medicinas fakultatei habilitacijas darbu „Patoloģiski anatomiski pētijumi par paralitiķu smadzeņu pārmaiņām pēc ārstēšanas ar malariju" Darbs atzīts par piemērotu un atļauts habilitēties neiroloģijā un psichiatrijā. Papildinājies ārzemēs: 1930. g. 4 mēn. ilgi Minchenē (Deutsche Forschungsanstalt f. Psychiatrie). 1936. g. 3 mēn. Parīzes Universitates nervu slimību klīnikā pie prof. Gillēna. 1937. g. Parīzē piedalijās garīgās higienas un bērnu psichiatrijas kongresos.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 525. lpp.): 13) Zur Frage der Kleinhirnveränderungen bei apoplektischer Hirnblutung. LBBR 1929, I. 14) Par intrakranialu pārkaļķojumu resp. pārkaulojumu novērtēšanu no apdrošināšanas medicinas viedokļa. LBBR 1930, II. 15) Histopathologische Untersuchungen über das Zentralnervensystem der Leprakranken. ZNeur 1931, 133. 17) Praktiski aizrādijumi lauku ārstiem, kā rīkoties akutos centralās nervu sistemas saslimšanas gadijumos. LĀŽ 1933. 18) Par piepešu asiņu izplūdumu galvas kausa dobumā, abu acu tīklenē, kr. acs saistenē un augšējā plakstiņā 18 g. v. meitenei. LĀŽ 1934. 19) Par galvenāko perifero nervu sāpju terapiju ambulatoriskā praksē. LĀŽ 1934. 20) Par kādu galvas smadzeņu ievainojumu. LĀŽ 1934. 21) Par elektroterapiju un elektrodiagnostiku ambulatoriskā praksē. LĀŽ 1935. 22) Par spranda stīvumu kā smadzeņu audzēja simptomu. LĀŽ 1935. 23) Par epilepsijas ambulatorisko terapiju. LĀŽ 1936. 24) Par amona raga gangliju šūniņu lokalas saslimšanas un izzūšanas cēloņiem progresivās paralizes gadijumos. LĀŽ 1937. 25) Par 78 ambulatoriski ārstētiem Basedova slimības resp. hipertireozes gadijumiem. LĀŽ 1938. 26) Kopā ar prof. Buduli — Über einen zur Gruppe der Myoklonus-epilepsie gehörenden Erkrankungsfall. ZNeur 1938, 163.

Bez tam sarakstīti vairāki popularzinātniski raksti Dabā, Nākotnes Spēkā un Konversacijas vārdnīcā. Daudzi ārzemju literaturas referati Latv. Ārstu žurnalā.

D. LEKTORI.

1. **Lektors Jānis Arnolds Eglītis,** dzimis 1902. g. 16. decembrī Cēsu apr. Kārļu pag. kā Kārļu muižas darbinieku Aleksandra un Marijas dēls. 1912. g. iestājies P. Dzeņa, vēlāk Rīgas Aleksandra ģimnazijā. Sākoties bēgļu laikmetam Eglītis 1915. g. līdz ar vecākiem aizbraucis uz Saratovu, no kurienes atgriezies Latvijā un 1916. gadā kā brīvprātīgais iestājies Krievijas armijā, kur paaugstināts par jaunāko apakšvirsnieku. 1918. g. vācu okupacijas laikā Eglītis atgriezies Rīgā un turpinājis izglītību. 1921. g. pabeidzis Rīgas pils. 1. pamatskolu, bet 1925. g. Rīgas pils. I ģimnaziju. Tā paša gada vasarā bijis militarā apmācībā 4. Valmieras kājn. pulkā, bet rudenī iestājies Latvijas Univers. medicinas fakultatē, ko pabeidzis 1931. gadā un ieguvis ārsta diplomu ar atzīmi ļoti sekmīgi. 1927. g. Eglītis ir subasistents histoloģijas un embrioloģijas institutā. 1932. g. tai pašā institutā ievēlēts par jaunāko asistentu, atstājot sagatavoties zinātniski-pedagoģiskai darbībai. 1935. g. izturējis doktoranda pārbaudijumus un tai pašā gadā apstiprināts par asistentu. 1938. g. decembrī Eglītis ievēlēts par lektoru histoloģijas un embrioloģijas obligatā kursa lasīšanai zobārstniecības studentiem. Eglītis vairākas reizes zinātniskos nolūkos apceļojis ārzemes. 1929. gada vasarā strādājis Vācijā Greifsvaldes Univ. patoloģ.

anatomijas institutā, galveno vērību piegriežot audu kultivēšanas metodei. 1932. g. vasarā kā Kr. Morberga fonda stipendiats viņš komandēts uz Franciju, kur strādājis Strāsburgas histoloģijas inst. iepazīstoties ar mikroskopa techniku un mikrofotografēšanu, bet higienas bakterioloģijas institutā ar audu kultivēšanu. Blakus šīm studijām Eglītis apmeklējis vairākas citas universitates Francijā, Šveicē, Vācijā, Austrijā, Čechoslovakijā, Polijā, kur iepazinies ar zinātniski-pedagoģisko darbu histoloģijā un embrioloģijā. 1936. g. Eglītim otrreiz piešķir Kr. Morberga stipendiju un komandē uz Insbrukas histoloģijas un embrioloģijas institutu sagatavot disertacijas darbu, kur viņš strādā no 1936. gada janvara līdz 1937. g. februarim prof. S. Šumachera un prof. J. Matisa vadībā. Tur viņš sīki iepazīstas ar histoloģijas un embrioloģijas pasniegšanas un pētīšanas metodēm, laboratorijas techniku, publicē divus zinātniskus darbus un nolasa priekšlasijumu Insbrukas Ārstu biedrībā. Tanī pašā gadā Eglītis zinātniskā nolūkā apmeklē dažas kaimiņu universitates Austrijā, Italijā, Vācijā un Ungārijā. Eglītis jau daudzus gadus ir Aizsargu organizacijas loceklis, sākumā kā 5. Rīgas Aizs. pulka rotas ārsts, bet 1934. g. paaugstināts par bataljona ārstu. Mācītu aizsargu sanitaru sagatavošanai viņš nolasijis vairākus lekciju ciklus par cilvēka anatomiju un fizioloģiju Rīgas Kara slimnīcā un provincē rīkotos kursos. Par nopelniem 1935. gada 15. maijā Eglītis apbalvots ar Aizsargu Nopelnu krustu. 1938. g. Eglītis iecelts par LLK Mazpulku organizacijas Rīgas pilsētas novada vecāko ārstu, kur sadarbībā ar rajona ārstiem veic jaunatnes apmācīšanu pirmās palīdzības sniegšanā. 1939. gada janvarī Eglītis iecelts par Latvijas Aerokluba pretķīmiskās aizsardzības sekcijas priekšnieka vietnieku, kur aktivi piedalas galvas pils. Rīgas ēku, iestāžu un uzņēmumu uzraugu sagatavošanā pretķīmiskam darbam. Bez tam Eglītis vairākus gadus darbojas Latvijas Ugunsdzēsēju organizaciju savienībā kā lektors, bet 1938. g. 23. jūlijā iecelts par Vidzemes apgabala ugunsdzēsēju sanitarā dienesta inspektoru. Kopš 1934. gada Eglītis ir galvas pils. skolu ārsts Rīgas īpatnējās skolās un higienas pasniedzējs V Olava komercskolā.

Iespiestie darbi: 1) Audu kulturu pagatavošana. LĀŽ 1936, 12, 615—636. 2) Novērojumi saistenes (konjunktivas) un radzenes epitelā. LĀŽ 1936, 5/6, 234—241. 3) Über besondere Einrichtungen an Schlagadern zur Regelung des Blutstromes (kopā ar prof. Matisu). AnatAnz 1936, 83, 1/3, 40—44. 4) Beitrag zum Bau der menschlichen Schilddrüse. WklW 1937, 17, 583.

2. **Lektors Dominiks Kalvelis,** dzimis 1903. g. 3. decembrī Lietuvā. Nepilna gada vecumā, pārnākot vecākiem uz dzīvi Latvijā, Prodes pagastā, pārnāk viņiem līdzi. Tēvs Antons Kalvelis cēlies no zemnieku kārtas un visu laiku nodarbojies ar zemkopību. Miris 1932. g. Māte Domiceļa, dzim. Junāka, arī cēlusies no zemnieku kārtas un visu mūžu nodarbojusies ar zemkopību. Mirusi 1934. g. Kalvelis apmeklējis vietējo pagasta skolu, bet vācu okupacijas laikā skolu neapmeklē, jo skolas nedarbojas. Arī pirmajos Latvijas pastāvēšanas gados skolu neapmeklē, jo vecākie brāļi atradās Latvijas nacionalajā armijā un Kalvelim jāpalīdz saviem vecākiem kārtot kara laikā izpostīto iedzīvi. Kalvelis pašmācības ceļā cenšas atgūt kara laikā nokavēto. 1921. g. rudenī var iestāties jaunatvērtajā Subates ģimnazijā. Šeit mācas 3 gadus, bet 1924. g. pāriet uz Rīgas II valsts ģimnaziju, ko absolvē 1925. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī Kalvelis iestājas L. U. medicinas fakultatē, ko beidz 1931. g. ar ārsta gradu. Vēl pirms studiju beigšanas strādā Zasas rajonā kā rajona ārsta aizvietotājs. Pēc studiju beigšanas aiziet par Demenes-Kurcuma rajona ārstu. 1932. g. rudenī Kalvelis iestājas L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, kur ziemu pavada studijās, bet pa vasaru turpina darbu rajonā. 1934. g. pavasarī beidz zobārstniecības nodaļu ar zobu slimību ārsta gradu. Tā paša gada rudenī Kalvelis ievēlēts par asistentu zobārstniecības institutā protežu un žokļu regulēšanas nodaļā, kur nostrādā vienu gadu. 1935. g. ievēlēts par lektoru protetikā un ortodontijā. 1936. g. nolicis doktoranda pārbaudijumus. 1935., 1936. un 1937. g. vasaras brīvlaikā atradās zinātniskā komandējumā ar Kulturas fonda pabalstu un Kr. Morberga stipendiju Berlīnē, Esenē, Bonnā, Bāzelē, Vīnē, kur papildinājās ortodontijā un protetikā pie turienes specialistiem. 1939. g. iecelts par L. Profesiju kameras pirmā sastāva locekli un šīs kameras veselības sekcijas zobārstu kopas priekšsēdētāju. Vairākus gadus darbojas Latviešu zobārstu b-bas valdē. 1939. g. februarī iegūst medicinas doktora gradu par disertacijas darbu „Augšžokļa paplašināšana atverot aukslēju vidējo šuvi ar šķērsskrūvi un ar to saistītās balsta zobu un to apkārtnes patohistoloģiskās pārmaiņas"

Iespiestie darbi: 1) Domas par tagadējā zobārstniecības darba organizēšanu. LZBR 1935, 7. 2) Nerūsošā tērauda pielietošana zobārstniecībā. LZBR 1936, 8. 3) Augšžokļa paplašināšana atverot aukslēju šuvi. LZBR 1936, 9. 4) Funkcijas nospiedums. LZBR 1937, 10. 5) Šķībi zobi un kā novērst to izcelšanos. TVK 1937.

6) Ausgesprochene Anodontie im bleibendem Gebiß. ZR 1938, 20. 7) Kopjiet zobus — sargājiet savu veselību. TVK 1938. 8) Vereinfachte Kieferbruchschienen. ZR 1939, 3. 9) Žokļu lūzumu šinēšana. Zobārstniecības Raksti 1938, I. 10) Mākslīgo zobu nozīme. TVK 1939.

3. **Lektors un vecākais asistents Pēteris Vegers,** rūpnieka Ernesta un Aleksandras, dzim. Ivanovas, dēls, dzimis 1904. g. 22. jūnijā Maskavā, kur apmeklējis Pētera un Paula ģimnaziju. 1918. g. pārcēlies uz Rīgu un tad uz Šveici, kur mācijies 1919. g. Nešateles kantona skolā École des Grands Champs. 1920. g. iestājies Cīriches kantona ģimnazijā Vintertūrā, ko pabeidzis 1923. g. novembrī. 1924. g. janvarī uzņemts par brīvklausītāju L. U. filoloģijas fakultatē un tā paša gada rudenī medicinas fakultatē par studentu. Valsts eksamenus ar atzīmi ļoti sekmīgi izturējis 1930. g. un doktoranda pārbaudijumus 1932. g. Sākot ar 1926. g. strādājis L. U. farmakoloģijas institutā par volontieri, bet 1929. g. 1. oktobrī ievēlēts par farmakoloģijas instituta subasistentu. 1934. g. 24. maijā sekmīgi aizstāvējis disertaciju L. U. medicinas doktora grada iegūšanai par tematu „Johimbins un veģetativā nervu sistema" 1936. g. 15. janvarī ievēlēts par L. U. fizioloģijas instituta jaunāko asistentu, 1937. g. 1. novembrī avansēts par asistentu, bet 1938. g. 15. aprilī par vecāko asistentu. Sākot ar 1938. g. rudeni lasa ķīmijas fakultates farmacijas nodaļas studentiem obligato kursu par anatomiju un fizioloģiju kā I šķiras lektors. 1926., 1929. un 1931. g. vasaras brīvlaikā strādājis Upsalas Universitates farmakoloģijas institutā prof. E. L. Bakmaņa vadībā. Brīvo gadu (1936./37.) pavadijis komandējumā, strādājot Lozannas Universitates fizioloģijas institutā prof. A. Fleiša un Parīzes Universitates vispārīgās fizioloģijas laboratorijā prof. L. Lapīka vadībā. 1937. g. piedalijies Asiņu cirkulacijas fizioloģijas kongresā Nauheimā, Internistu kongresā Visbādenē, Starptautiskā terapeitiskā kongresā Bernē, Šveices fiziologu sanāksmē Lozannā, kurā nolasijis referatu par fosforilētiem metabolitiem, bet 1938. g. Starptautiskā fizioloģijas kongresā Cīrichē.

Iespiestie darbi: 1) Effet de la yohimbine sur l'action de l'adrénaline sur l'utérus, les vaisseaux et le coeur. CRSB 1927, 96, 795—796. 2) Action de la yohimbine sur l'innervation de l'intestin. CRSB 1927, 96, 797—798. 3) Inversion par la yohimbine des effets de chlorure de baryum sur l'utérus. CRSB 1927, 96, 799—800. 4) Influence de la yohimbine et de l'ergotamine sur l'action de la lobéline sur la tension artérielle. CRSB 1927, 96, 801. 5) Action de la digitale et de la strophantine sur l'excitabilité du parasymphatique de l'intensin. CRSB 1927, 96, 803—805. 6) Action de la strophantine sur les éléments du sang, et

particulièrement sur la teneur en thrombocytes. CRSB 1927, 96, 806—808. 7) Einwirkung des Yohimbins und Ergotins auf den Blutdruckeffekt des Lobelins. SkandArchPhysiol 1929, 55, 104—110. 8) Über die Einwirkung von Digitalis und Strophantin auf die parasympathische Reizbarkeit des Darmes. SkandArchPhysiol 1929, 55, 111—130. 9) Wirkung des Strophantins auf die Formelemente des Blutes, speziell auf die Thrombozyten und Leukozyten. SkandArchPhysiol 1929, 56, 291—301. 10) Contribution à l'étude de la pharmacodynamie de la yohimbine. Revue pharmacologie et de thérapeutique expérimentale 1928 et 1929, 1, 2 et 3, 1—75. 11) Uber phasische Wirkungen von Bittermitteln auf das Herz. AePPh 1929, 144, 261—276. 12) De l'importance des amers pour le métabolisme basal. Contribution à l'étude objective du mode d'action des toniques. CRSB 1930, 104, 725—727. 13) De l'action des amers sur les effets hyperglycémiques de l'adrénaline. Contribution à l'étude de l'action des toniques. CRSB 1930, 104, 729—732. 14) Yohimbin und Temperatur. Archives internationales de pharmacodynamie et de thérapie 1931, 40, 444—448. 15) Einwirkung des Baldrians auf die Temperatur. AePPh 1932, 165, 652—658. 16) Beitrag zur Kenntnis der Beziehungen des Yohimbins zum vegetativen Nervensystem. Upsala Läkareförenings förhandlingar 1935, 40 un 41, 1—96. 17) (Kopā ar C. Amsleru.) Weiteres zum Problem der Gewöhnung an Morphin. AePPh 1936, 181, 489—493. 18) (Kopā ar C. Amsleru.) Zur Frage der Entwöhnung von Rauschgiften. WklW 1936, 34. 19) (Kopā ar C. Amsleru.) Beschleunigung der Gewöhnung an Morphin bzw. Verzögerung davon durch Vitamin-D-Mangel. AePPh 1936, 183, 9—12. 20) Zur Physiologie des Carnitins und des Acetylcarnitins. BiochZ 1936, 287, 424—432. 21) Par D-vitamina barības preparatu antirachitiskām īpašībām un mājlopu rachita ārstēšanu vispār. LFŽ 1936, 7. 22) (Kopā ar C. Amsleru.) Zur Pharmakologie und Pathogenese der Entzündung. AePPh 1937, 185, 259—262. 23) (Kopā ar V Draboviču.) Réflexes conditionnés et chronaxie. CRSB 1937, 124, 814—816. 24) Le chloralose supprime-t-il la subordination péripherique? CRSB 1937, 125, 38—40. 25) (Kopā ar V Draboviču.) Deux cas de névrose expérimentale chez le chien. Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences 1937, 204, 902—904. 26) (Kopā ar A. Fleišu) Über das Auftreten von gefäßerweiternden Substanzen im venösen Blut. PfA 1937, 239, 354—361. 27) (Kopā ar A. Fleišu.) Die gefäßerweiternde Wirkung der phosphorylerten Stoffwechselprodukte. PfA 1937, 239, 362—369. 28) (Kopā ar A. Fleišu.) Uber eine gefäßerweiternde Substanz der Erytroziten. PfA 1938, 239, 476—482. 29) (Kopā ar A. Fleišu.) Die nutritive Gewebssensibilität als Grundlage der Arbeitshyperämie. PfA 1938, 240, 553—560.

E. ASISTENTI.

1. **Bij. vecākais asistents Semjons Komarovs** (Andreja dēls), no zemniekiem, dzimis 1892. gada 5. jūnijā Luganskā, Jekaterinoslavas guberņā (Ukrainā). 1910. g. nobeidzis vietējo ģimnaziju ar zelta medaļu. Tai pašā gadā iestājies Pēterpils Kara medicinas akademijā, kur noklausijies 6 semestrus, bet pārējos 4 semestrus studējis Tērbatas un Charkovas medicinas fakultatēs. Ieguvis ārsta gradu cum

eximia laude 1915. g. valsts pārbaudīšanas komisijā pie Charkovas Universitates. No 1915. g. 1. oktobra ievēlēts par ārštata asistentu Charkovas Universitatē pie mediciniskās ķīmijas katedras. No 1919. g. 1. septembra ievēlēts par vecāko asistentu pie tās pašas katedras, kur darbojies līdz 1922. g. No 1916. g. 1. jūlija līdz 1920. g. februarim izpildijis laboranta vietu arī Charkovas Sieviešu mediciniskā institutā. No 1922. g. 1. apriļa izpilda prozektora vietu Latvijas Universitatē pie fizioloģijas katedras. Pārbaudijumus medicinas doktoram izturējis 1919. g. rudenī pie Charkovas Universitates. Dr. med. gradu ieguvis Latvijas Universitatē 1926. gadā. Darbu L. U. atstājis 1929. g. 1. decembrī.

Iespiestie darbi:

1) К вопросу о гормонах мышечной ткани. Врачебное Дело 1921. 2) Очередныя проблемы физиологии пищеварения. Врачебное Дело 1922. 3) О механизме координации работы пищеварительного аппарата с потребностями организма и пищевыми раздражениями. Врачебное Дело 1922. 4) О влиянии сахарина на желудочную и кишечную секрецию. Врачебное Дело 1922. 5) Ein sicheres Verfahren zur Anlegung der Ösophagusfistel. PfA 1926, 212. 6) Zur Frage nach dem Mechanismus der Darmsekretion. Mitteilungen 1, 11, 111 und IV. BiochZ 1924—26.

2. **Vecākais asistents Jānis Alfrēds Skuja,** dzimis 1886. g. 14. aprilī Vecpiebalgā. Māte, dzim Dreijmane. Pirmo izglītību baudijis vietējā pagasta un draudzes skolā. 1898. g. iestājies Rīgas pilsētas ģimnazijā, pēc kuras beigšanas 1905. g. iestājies Maskavas Universitates fizikas un matematikas fakultates dabaszinātņu nodaļā. To beidzis 1911. g. pēc eksperimentalās zooloģijas (dzīvnieku fizioloģijas) cikla programas ar dabaszinātņu kandidata gradu. 1912. g. pie Maskavas mācības apgabala ieguvis vidusskolu skolotāja tiesības dabaszinātnēs un ģeografijā. 1912. g. iestājies Maskavas Universitates medicinas fakultates III kursā, un pēc piektā kursa beigšanas 1914. g. decembrī iesaukts aktivā kara dienestā kā kara laika ārsts. Darbojies kā kara ārsts Krievijas rietumu un dienvidrietumu frontē līdz 1918. g. sākumam, tad Dienvidkrievijas pretlielinieku armijā līdz 1920. g. beigām. Atgriezies dzimtenē, izturējis pie Latvijas Universitates medicinas fakultates valsts pārbaudijumus medicinā 1921. g. Darbojies pie L. U. medicinas fakultates fizioloģijas katedras kā jaun. asist. (1921.—1924.), tad kā asistents līdz 1929. g. 31. jūnijam. 1928. g. vasaras brīvlaikā bijis zinātniskā komandējumā Vīnes Universitates fizioloģijas institutā. No 1929. g. jūlija līdz 1930. g. jūlijam zinātniski strādājis Gracas Universitates fizioloģi-

jas institutā (vadītājs prof. R. Vāgners). No 1930. g. 11. augusta līdz 1931. g. 1. jūlijam darbojies L. U. medicinas fakultates vispārīgās patoloģijas institutā kā voluntarasistents un no 1931. g. 1. jūlija kā štata asistents. 1933. g. 30. novembrī aizstāvējis disertaciju un ieguvis Dr. med. gradu (apstiprināts 13. dec.). 1934. g. 7. XI apstiprināts par vispārīgās patoloģijas katedras vecāko asistentu. 1935. g. 5. IX—12. XII L. U. zinātniskā komandējumā strādājis Stokholmas Karolinska Institutet farmakoloģijas nodaļā pie prof. G. Liljestranda kā Baltijas Instituta stipendiats. 1936. g. 1. X iecelts par Tautas labklājības ministrijas Veselības departamenta epidemioloģiski-sanitarās nodaļas vadītāju, L. Universitatē pārejot ārštatā. No 1938. g. 1. janvara Veselības departamenta vicedirektors un Tautas labklājības ministrijas mēnešraksta redaktors. No 1923. g. Latviešu ārstu biedrības sekretars un Bērnu palīdzības savienības valdes loceklis. No 1932. g. Latvijas Ārstu žurnala redakcijas sekretars.

Iespiestie darbi: 1) Beitrag zur Permeabilitätsfrage. LBBR 1931, II. 2) Über das chemische Fraktionieren des Spinatsekretins und über ein neues Pflanzensekretin. SkandArchPhysiol 1932, 65. 3) Zur Kenntnis der Pflanzensekretine. SkandArchPhysiol 1934, 70. 4) Zur Wirkung des Octins auf Blutzirkulation und Atmung des Menschen (J. Skuja, I. Šopauskas). KlW 1936, 14. 5) Sirds minūtes voluma noteikšana un nozīme. LĀŽ 1936, 7/8.

3. **Bij. vecākais asistents Roberts Šiliņš,** sk. LUX, 520—521. No L. U. aizgājis 1932. g. 1. decembrī.

4. **Vecākā asistente Marta Vīgante,** lauksaimnieku Jāņa un Emmas, dzim. Jirgensones, meita, dzimusi 1900. gada 18. martā Cēsu apriņķī Kūduma pag. Pičuļu mājās. Apmeklējusi vietējo Daibes pamatskolu, pēc tam Rozulas toreizējo ministrijas skolu, ko pabeidzot iestājusies Cēsu M. Neija sieviešu ģimnazijā, to nobeidzot 1920. g. Tā paša gada rudenī iestājusies Latvijas Universitates medicinas fakultatē, ko beigusi 1926. g. ļoti sekmīgi. No 1926. g. janvara strādājusi kā subasistente iekšķīgo slimību hospitalā klīnikā. No 1928. g. līdz 1936. g. 1. novembrim kā asistente tai pašā klīnikā un no 1936. g. 1. novembra kā vecākā asistente. 1931. g. izturējusi medicinas doktoranda pārbaudijumus. 1933. g. komandēta uz Dāniju, kur Nīlsa Steensena diabetiķu klīnikā prof. Hagedorna vadībā iepazinusies ar jaunākiem diabeta slimnieku izmeklēšanas veidiem un terapiju. 1936. g. komandēta uz Vīni prof. Nordena vielu maiņas klīnikā iepazīties ar jaunākiem dietas principiem medi-

cinas laukā. 1938. g. vasarā atvaļinājuma laikā bijusi Somijā, lai iepazītos ar turienes moderni būvētām klīnikām. Bez universitates darba no 1926. g. oktobra strādājusi arī Latvijas Sarkanā Krusta veselības kopšanas punktā, pie kam pirmos 7 gadus Bolderājas punktā. 1932. g. novembrī Latvijas Sarkanais Krusts to apbalvojis ar goda zīmi. Pēdējos gados vada Rīgas Sarkanā Krusta parauga veselības kopšanas punktu. Studiju laikā bijusi studenšu korporacijā „Varavīksne" Piedalijusies ar referatiem Tuberkulozes racionalizacijas kongresā 1934. g., Lauksaimniecības kongresā 1935. g. un vairākās aizsardžu sanāksmēs. Noturējusi priekšlasijumus 1935. un 1937. g. ārstu atkārtošanas kursos.

Iespiestie darbi: 1) Pluriglandularas disfunkcijas gadijums. LĀŽ 1931. 2) Luminala iespaids uz cukura līmeni asinīs. LĀŽ 1932, 3. 3) Lymphogranulomatosis maligna gadijums. LĀŽ 1934, 5/6. 4) Luminala iespaids uz kuņģa sulu. LĀŽ 1933, 4. 5) Latvijas Sarkanā Krusta veselības kopšanas punktu nozīme tuberkulozes apkarošanas laukā. LĀŽ 1934, 1/2. 6) Piezīmes par balneoterapiju. Latv. Sark. Kr. ž. 1934, 4. 7) Endothelioma pleurae gadijums. LĀŽ 1935, 7/8.

5. **Asistents Jānis Arvīds Āboliņš,** dzimis 1906. g. 12. maijā Madonas apr. Kraukļu pag. Līčos kā lauksaimnieka dēls. Māte dz. Ozoliņa. Apmeklējis 1916. un 1917. g. Kraukļu pagasta Viļuma pamatskolu, 1918. g. Cesvaines draudzes skolu, 1919.—1924. g. Cesvaines valsts vidusskolu un no 1924. līdz 1930. g. L. U. medicinas fakultati. Ir L. U. stipendiats. Strādājis 1926.—1930. g. par volontieri; no 1930. g. 31. I pie prof. Putniņa volontieris, tad jaunākais asistents un no 1934. g. štata asistents. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1932./33. m. g. Disertacijas darbu iesniedzis 1938. g. 7. X. Vasaras brīvlaikos pats ar saviem līdzekļiem bijis ārzemju komandējumos Anglijā, Vācijā, Zviedrijā, Dānijā, Somijā. Lasijis vairākus zinātniskus referatus Rīgas Latv. ārstu biedrībā un L. U. asistentu zinātniskās sapulcēs.

Iespiestie darbi: 1) Latvijas jaunkareivju un zemkopju kāju pēdu apskates rezultats. LUR XX. 2) Daži dati par dzemdētājām L. U. dzemdn. klīnikā. LĀŽ 1938, 254.

6. **Asistents Arvēds Alksnis,** dzimis 1910. g. 21. maijā Liepājā. Tēvs Jēkabs, L. U. medicinas profesors; māte Elīzabete, dzimusi Skutule. Pirmmācību baudijis mājās un Liepājas Činkas privatā tirdzniecības skolā, no 1921. līdz 1924. g. Rīgas I valsts ģimnazijā. Pēc konkursa pārbaudijuma Izglītības ministrijā 1924. g. koman-

dēts kā Francijas Ārlietu ministrijas stipendiats uz Turkuenas liceju Ziemeļfrancijā, ko nobeidzis 1927. gadā ar abu pakāpju bakalaureata gradu. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē. Studiju laikā no 1929. līdz 1931. g. strādājis par voluntaru subasistentu L. U. iekšķīgo slimību propedeitiskā klīnikā. 1931. g. pārgājis uz L. U. chirurģisko fakultates klīniku par voluntaru subasistentu un 1932. g. ievēlēts par šīs klīnikas štata subasistentu. Studijas beidz 1933. gadā ar atzīmi ļoti sekmīgi. Tā paša gada 1. decembrī ievēlēts par minētās chirurģiskās klīnikas jaunāko asistentu. 1935. gada vasarā komandēts ar Kulturas fonda pabalstu uz ārzemēm, kur apmeklējis Berlīnē prof. Heimaņa neiroloģisko klīniku un Parīzē prof. Heitz'a-Boyer'a un prof. Mariona uroloģisko klīniku, bet galvenā kārtā papildinājies bakterioloģijā Parīzes Pastēra institutā prof. Legroux vadībā. 1936. g. ievēlēts par chirurģiskās fakultates klīnikas asistentu. 1936. un 1937. gada vasaras mēnešos strādājis ar paša līdzekļiem Parīzes Pastēra institutā prof. Legroux laboratorijās, pētīdams kolibacillozi un vakcinas, kas ieteiktas pret šo slimību, sevišķi prof. Legroux nesen izgatavotās anakoli vakcinas īpašības. Pa starpām apmeklējis arī prof. Mariona uroloģisko klīniku. L. U. Dr. med. pārbaudijumus izturējis 1935. g.; 1938. g. pēc sekmīgi aizstāvētas disertacijas „Koli bakteriju radītās mīzalceļu slimības un mēģinājumi tās ārstēt ar anakoli vakcinu" ieguvis Dr. med. gradu. Ir Latviešu ārstu biedrības biedrs un no 1938. g. viņas otrais sekretars, arī L. U. klīniku un institutu asistentu zinātnisko sapulču vadītāja palīgs. Jau no studenta gadiem darbojas Latvijas Aizsargu organizacijā un ir bijis aizsargu grupā, kam 1934. g. naktī no 15. uz 16. maiju bija uzticēta Rīgas Tautas nama ieņemšana. 1939. g. apbalvots ar Atzinības Krusta ordeņa V šķiru.

Referati L. U. klīniku un institutu asistentu zinātniskās sapulcēs: 1) 14. XI 1933. Rets anurijas gadijums. 2) 24. IV 1934. Par strictura oesophagi ārstēšanu. 3) 5. XI 1935. Novērojumi ārzemju klīnikās. 4) 25. XII 1936. Nieru funkcijas pārbaudes pie prostatas hipertrofijas. 5) 17. III 1937. Par bakterioloģiju. 6) 16. III 1938. Mekela divertikula saslimšanas. 7) 2. XI 1938. Fenolsulfoftaleina pārbaudes technika pie nieru funkcijas. 8) 18. II 1939. Kriptorchisma ārstēšana ar hormonu pregnyl.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Koli bakteriju radītās mīzalceļu slimības un mēģinājumi tās ārstēt ar anakoli vakcinu. Disertacija. 1937, 207 lpp.

B. Raksti žurnalos: 2) Reti nieres tuberkulozes gadijumi. LĀŽ 1934, 12, 748—759. 3) Nieru funkcijas pārbaude pie prostatas hipertrofiķiem. LĀŽ 1936,

3/4, 113—130. 4) Mīzalceļu koliinfekcijas ārstēšanas mēģinājumi ar anakoli poti. LĀŽ 1936, 7/8, 345—354. 5) Le principe lytique dans les urines des colibacillaires urinaires. CRSB 1937, CXXV 29—30. 6) Nieru funkcijas pārbaude ar fenolsulfoftaleinu. LĀŽ 1938, 9/10, 384—389.

7. **Bij. asistente Austra Bebris,** dzimusi 1892. g. 30. janvarī Palangā kā skolotāja Bebru Jura meita. Pamatskolas kursu nobeigusi pie tēva, Liepājas vidusskolu beigusi 1911. g. No 1911. līdz 1915. g. bija Liepājas pilsētas XI meiteņu pamatskolas pārzine. 1915. gadā, vāciem tuvojoties Liepājai, pārgājusi uz Pēterpili, kur iestājusies viengadīgos pedagoģiskos kursos. 1916.—1917. g. strādāja Rīgā V Olava realģimnazijā kā pārzine; iestājusies Tērbatas medicinas kursos. 1918. g., vāciem ienākot Tērbatā, pārcēlusies uz Liepāju, kur okupacijas laikā strādājusi vācu skolu valdē kā sekretare un vēlāk Dr. J. Alkšņa privatklīnikā par māsu. Kad Latvijas valdība ieradās Liepājā, viņa iestājās Satiksmes ministrijā par mašīnrakstītāju un kopā ar valdību pārnāk uz Rīgu, kur iestājas L. U. medicinas fakultates II kursā. Pavasara semestrī uzaicināta par subasistenti pie histoloģijas katedras. Nākošā gadā viņai uzticēta praktisko darbu vadība. 1924. g. decembrī viņa nobeidz studijas un iegūst ārsta gradu; 1925. g. janvarī viņu ievēlē par histoloģijas un embrioloģijas instituta jaunāko asistenti. No 1928. g. 1. septembra ievēlēta par asistenti pie histoloģijas un embrioloģijas katedrām. No L. U. aizgājusi 1932. g. 1. jūlijā.

Iespiestie darbi: 1) Elektiva muskuļu krāsošana ar eozin-alaunu. LUR med. XII, 1925. 2) Eozin, S. Fuchsin und Lichtgrün als elektive Muskelfärbungen. Z. f. wissensch. Mikrosk. 1927. 3) Īss normalās histoloģijas kurss. Izdots ar Kulturas fonda pabalstu.

8. **Bij. asistente Anna Bormane,** sk. LUX, 505. lpp. No L. U. aizgājusi 1932. g. 1. jūlijā.

9. **Bij. asistents Alberts Brūveris,** dzimis 1897. g. 12. augustā Rīgā, Jēkaba un Olgas, dzim. Bergmanes, dēls. Apmeklējis Rīgas Aleksandra ģimnaziju, ko beidzis 1916. g. Veravā. Tā paša gada rudenī iestājies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē, kur studējis līdz 1918. g. rudens semestrim. Pēc tam studijas turpinājis L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1923. g. decembrī. Sākot ar 1922. g. 15. septembri strādājis kā subasistents L. U. medicinas fakultates terapeitiskā klīnikā. No 1924. gada ir šīs klīnikas asistents līdz 1935. g. 1919. g. iestājies brīvprātīgi Latvijas armijas I inženieru

sapieru rotā un piedalijies atbrīvošanas cīņās. Kara dienestā bijis līdz 1922. g. septembrim. 1934. gadā iestājies valsts dzelzceļu dienestā par slimnīcas vadītāju un strādājis šai vietā līdz 1938. g. 13. sept. Ir korporacijas „Lettonia" filistrs. Sākot ar 1920. g. ieņēmis korporacijas bibliotekara amatu. 1934. g. iestājies 5. Rīgas Aizsargu pulkā un ir jūras diviziona rotas ārsts. 1936. gadā paaugstināts par diviziona ārstu. Darbojas kā Veselības veicināšanas biedrības biedrs darba higienas sekcijā. Ievietojis rakstus aroda aizsardzības jautājumos dienas presē. Saņēmis Brīvības cīņu un jubilejas medaļas. Zinātniskos nolūkos papildinājies Vīnes, Diseldorfas, Parīzes un Berlīnes klīnikās. Piedalijies Arodslimību un nelaimes gadījumu apkarošanas kongresā 1935. g. Briselē un 1938. g. Frankfurtē pie Mainas, Reimatisma apkarošanas kongresā 1936. g. Stokholmā.

Iespiestie darbi: 1) Par sarkano asinsķermenīšu nosēšanās reakciju un tās diagnostisku un prognostisku nozīmi. LĀŽ 1935, 7/8. 2) Daži novērojumi par ķermeņa reakciju uz subkutanām joda injekcijām. LĀŽ 1930, 3/4. 3) Piezīmes par saindēšanos ar svinu. LĀŽ 1931, 7/8. 4) Arods un iekšķīgās slimības. L. U. terap. fak. klīnikas 10 gadu slimnieku materiali. LĀŽ 1933, 1. 5) Divi Encephalopathia saturnina gadijumi kombinēti ar hemiplegia. LĀŽ 1933, 9. 6) Ģeneralizēts cancer ventriculi gadijums. LĀŽ 1933, 9. 7) Verlängerung der mydriatischen Wirkung des Suprarenins durch chronische Bleivergiftung. AePPh 1934, 176, 217. 8) Slimnīcu pielāgošana pasīvās gaisa aizsardzības vajadzībām. LĀŽ 1938, 1/2.

10. **Bij. asistents Kārlis Bumbiers,** dzimis 1878. g. 30. dec. Oktes pag. kā lauksaimnieka dēls. 1899. g. beidzis Valkas skolotāju seminaru Rīgā. 4 gadus bijis par skolotāju Garlenas skolā un Aizkraukles draudzes skolā. 1907. g. beidzis Doļina zobārstu skolu Rīgā un ieguvis zobārsta diplomu Charkovas Universitatē. Privatpraksē Simferopolē strādājis no 1907. līdz 1924. g. Kara laikā no 1915. līdz 1917. g. strādājis kara hospitalī Feodosijā. 1922. g. pasniedzis dentiatriju zobārstu kursos pie Krimas Universitates med. fak. No 1925. g. 1. janv. līdz 1932. g. 15. febr. pildijis asistenta pienākumus L. U. zobārstniecības institutā; no L. U. aizgājis 1932. g. 15. februarī.

Iespiestie darbi: 1) Apcerējums par sakņu ārstēšanu. Зубоврачебный Вѣстн. 1917, 3. 2) Novadu anestezija zobārstniecībā. LĀZKR 1926. 3) Zobārsta stāvoklis mediķu saimē. LĀZKR 1929. 4) Bojāto zobu iespaids uz vispārējo veselības stāvokli un zobu kopšana. Latv. prof. zobārstu sav-bas izd. 5) Gingivitis hypertrophica. StA 1928, 1. 6) Atipisks pulpitis chronica. StA 1938, 3.

11. **Bij. asistents Kristaps Butuls,** Ādama d., dzimis 1896. g. 1. XII Rīgā. Beidzis Rīgas pilsētas klasisko ģimnaziju, studējis pirmos divus gadus Maskavas Universitatē; kara dēļ bija spiests pārtraukt studijas. Latvijas armijai organizējoties iestājies Studentu rotā, kuras liktenī ņēmis dalību līdz kara beigšanai. Latvijas Universitatei nodibinoties iestājies medicinas fakultatē, ko beidzis cum laude 1924. g. Pēc tam vienu gadu papildinājies Hamburgas Ependorfas slimnīcā, strādājot turpat patoloģijas anatomijas un iekšķīgo slimību nodaļās. Laikā no 1925. g. janvara līdz 1926. g. beigām nodarbojies ar ārsta praksi Lielsesavas pagastā. Lai vēl papildinātos internā medicinā un tuvāk iepazītos ar rentgenoloģiju, devies 1927. gada janvarī uz Vīni. L. U. med. fak. asist. no 1928. g. 1. V līdz 1936. g. 1. jūnijam rentgenoloģijas institutā.

12. **Asistents Kārlis Dolietis,** dzimis 1900. gada 8. augustā Zemgalē, Saukas pagastā. 1919. g. nobeidzis Cēsīs L. Ausēja realskolu. No 1921. līdz 1923. g. atradās aktivā kara dienestā. 1924. g. iestājās Latvijas Universitatē, kur medicinas fakultati nobeidza ar ārsta gradu 1930. g. decembrī. Studiju laikā, no 1926. g. pavasara līdz 1928. g. augustam, volontēja pie operativās chirurģijas katedras. No 1928. g. augusta strādājis chirurģiskā propedeitiskā klīnikā, sākumā kā volontieris un no 1929. g. novembra kā subasistents. Pēc studiju beigšanas strādāja kā subasistents minētā klīnikā līdz 1932. g. 1. jūlijam, kad viņu ievēlēja par asistentu pie operativās chirurģijas katedras. Viņš joprojām strādā arī chirurģiskā propedeitiskā klīnikā. No 1936. g. 1. jūlija ir asistents chirurģiskā propedeitiskā klīnikā. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1933. g. 1937. g. 1. jūlijā komandēts uz vienu gadu uz Angliju kā Rokfellera fonda stipendiats papildināties neirochirurģijā. Pēc atgriešanās no komandējuma strādā chirurģiskā propedeitiskā klīnikā. 1938. g. 1. novembrī, pēc minētās stipendijas pagarināšanas, viņš aizbrauc uz 6 mēnešiem otrreizējā komandējumā uz Angliju un Franciju nobeigt papildināšanos neirochirurģijā.

Nolasijis šādus referatus: 1) Pārskats par kuņģa čūlu ārstēšanu chirurģiskā propedeitiskā klīnikā. L. Ārstu b-bā. 2) Latviešu asins grupas. Latv. Bioloģijas b-bā. 3) Temperaturas regulēšanas centrs siltasiņu dzīvniekiem. Lat. Bioloģijas biedrībā.

Iespiestie darbi: 1) Iešanas, skriešanas, smagumu celšanas un zemkopības darbu iespaids uz pēdas biomechanismu. LUR med. XX. 2) Daži novērojumi par

morfoloģiskām pārmaiņām asinīs pie tā saucamās spontanās gangrenas. LĀŽ 1931, 1/2. 3) Morfoloģiskās pārmaiņas asinīs pēc liesas ekstirpacijas. LĀŽ 1931, 1/2. 4) Tauku embolijas pēc kaulu lūzumiem. LĀŽ 1932, 12. 5) Novērojumi par radija pielietošanu pie ļaundabīgiem audzējiem. LĀZKR (III). 6) Pārmaiņas asins ainā pie dažām chirurģiskām slimībām. LUR med. 1932. 7) The Blood Groups of the Latvians. LBBR 1934, IV 8) Das Blutbild bei Kranken mit sogenannter Spontangangrän. LBBR 1937, VII.

13. **Asistente Irma Eglīte-Liepiņa,** dzimusi 1907. g. 13. oktobrī Rīgā valsts ierēdņa Jura Liepiņa un Elīzabetes, dzim. Kronenbergas, ģimenē. Pasaules kara laikā Eglīte līdz ar vecākiem aizbraukusi uz Maskavu, kur 1916. g. sākusi skolas gaitas. 1917. gadā atgriezusies Latvijā un iestājusies V. Olava komercskolā. 1921. g. beigusi Rīgas 8. pamatskolu, bet 1925. g. Rīgas pils. II ģimnazijas neoģimnazijas nodaļu. 1925. gada pavasarī izturējusi latīņu val. pārbaudijumu pie Izglītības ministrijas un tā paša gada rudenī iestājusies L. U. medicinas fakultatē, ko pabeigusi 1931. g. un ieguvusi ārsta diplomu ar atzīmi ļoti sekmīgi. Studiju laikā Eglīte volontējusi Galvas pils. Rīgas I slimnīcas chirurģiskā ambulancē, strādājusi slimo kasēs par asistenti un Latv. Siev. nac. līgas ambulancē kā māsa. 1932. g. ievēlēta L. U. medicinas fakultatē par histoloģijas instituta subasistenti, kur strādājusi līdz 1936. g. Tā paša gada aprilī ievēlēta par anatomijas instituta jaunāko asistenti, bet 1937. g. par asistenti. 1935. gadā Eglīte L. U. medicinas fakultatē izturējusi pārbaudijumus Dr. med. grada iegūšanai. 1936. g. vasarā zinātniskā komandējumā apmeklējusi Vakareiropas valstis (Vāciju, Austriju, Italiju, Ungāriju, Čechoslovakiju, Poliju), kur iepazinusies ar anatomijas un histoloģijas institutu zinātniski-pedagoģisko darbību.

14. **Asistents Jānis Eichvalds,** dzimis kā Dāvīda Aleksandra un Līzes, dzim. Ceplītes, jaunākais dēls 1906. g. 25. martā Jelgavas apr. Vilces pagastā, kur vecāki nodarbojās ar lauksaimniecību. Skolas izglītību baudijis Mūrmuižas-Berķenes un Tērvetes pamatskolās, Jelgavas valsts arodu skolā, to nobeigdams 1926. g. pavasarī, un Jelgavas vakara ģimnazijā, ko beidzis 1927. g. 14. jūnijā. Latvijas Universitates medicinas fakultatē iestājies 1928. g. rudenī un tās kursu beidzis 1934. gada septembrī. Studiju laikā ieguvis pirmo godalgu resp. zelta medaļu par zinātnisku darbu „Pārmaiņas asinsvados pie senilās gangrenas" Pēc fakultates beigšanas no 1934. g. 1. nov. līdz 1938. g. 1. febr. strādā kā subasistents pie Lat

vijas Universitates chirurģiskās propedeitiskās klīnikas, no 1938. g. 1. februara ievēlēts par Rīgas pilsētas II slimnīcas dežurārstu, kur strādājis līdz 1938. g. 15. novembrim. Sākot ar 1938. g. 15. nov. ievēlēts par asistentu pie L. U. medicinas fakultates chirurģiskās propedeitiskās klīnikas. Doktoranda eksamenus pie Latvijas Universitates medicinas fakultates nolicis 1937. gadā.

Iespiestie darbi: 1) Changes in the Blood-vessels in Senile Gangrene. LBBR 1934, IV, 113—139. 2) Eine neue Methode zur Magensaftuntersuchung. LBBR 1937, nov., 169—172.

15. **Bij. asistente Elīzabete Fremberģe,** sk. LUX, 509. lpp. No L. U. aizgājusi 1931. g. 1. jūlijā.

16. **Asistents Konstantīns Jakobsons,** dzimis 1908. gada 26. februarī Jēkabpilī kā tirgotāja dēls. Tēvs Roberts, māte Elīza, dzim. Šomka. Pirmo izglītību baudijis mājās, tad turpina izglītoties pie mājskolotājiem. Sākoties pasaules karam, tēvu iesauc kara dienestā. Kara frontei tuvojoties Jēkabpilij, ģimene seko tēvam uz Bobruisku. Okupacijas laikā atgriežas Jēkabpilī un turpina izglītību vācu okupacijas, tad lielinieku skolā un Jēkabpils valsts vidusskolā, ko beidz 1925. gada pavasarī, un tā paša gada rudenī iestājas Latvijas Universitates medicinas fakultatē. Bez kārtējiem darbiem Universitatē, sākot ar III kursu strādājis pa brīvo laiku I Rīgas pilsētas slimnīcā chirurģiskā nodaļā kā students volontieris. Pēdējā studiju gadā strādā kā volontieris Latvijas Sarkanā Krusta slimnīcā pie ārsta A. Neiberga. 1931. gada 14. decembrī ieguvis ārsta gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi. No 1932. gada 1. aprila līdz 1933. gada 28. februarim bijis kara dienestā, kur beidzis ložmetējnieku instruktoru un sanitaru virsnieku vietnieku kursus ar atzīmi 12. No kara dienesta atvaļināts kā ārsts leitnants. Sākot ar 1933. gada 1. martu strādā L. U. chirurģiskā hospitalā klīnikā kā asistents. Ir Latviešu ārstu biedrības un Latvijas Bioloģijas biedrības biedrs, Dzelzceļu aizsargu pulka I rotas ārsts, „Tālavijas" filistru biedrības biedrs. 1934./35. akademiskā gadā izturējis pārbaudijumus doktora grada iegūšanai. Vairākas reizes komandēts zinātniskos nolūkos uz ārzemēm (Berlīni, Leipcigu, Mincheni, Vīni, Parīzi).

Iespiestie darbi: 1) L'étude de l'élasticité du cartilage articulaire normal de jeunes, d'adultes et de vieux lapins, ainsi que du cartilage articulaire transformé arthritiquement des lapins adultes. ABL 1938, VIII, 81—88. 2) L'étude du boursouflement du cartilage articulaire de genou normal de jeunes d'adultes

et de vieux lapins, ainsi que du cartilage articulaire de genou arthritiquement transformé des lapins adultes. ABL 1938, VIII, 89—96.

17. **Asistents Jūlijs Eduards Janitēns,** dzimis 1903. g. 26. jūnijā Lēdurgas Juglās kā Jura un Marijas (dzim. Rutkis) dēls. Tēvs bijis pusgraudnieks un saviem 9 bērniem licis jau agrā bērnībā pašiem maizi pelnīt. Uzsācis pirmās skolas gaitas 1913. g. Inciema pagasta skolā, kur mācijies divas ziemas. Ar to arī izbeidzas skolas sistematiska apmeklēšana. Kara laiku līdz 1919. g. pavadijis darbā Aijažu muižā. Tā paša gada vasarā nomirusi māte un ziemā tēvs. No 1920. līdz 1923. g. strādājis pie saimnieka lauku darbos un brīvajos brīžos (svētdienās un naktīs) centies piesavināties zināšanas pamatskolas kursa apmērā. 1923. g. rudenī, ar dažiem latiem kabatā iebraucis Rīgā, iekļuvis Valsts vidusskolā pieaugušiem. Dienu strādādams gadijumu darbus, vidusskolu beidzis 1927. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, kuru beidzis 1933. gadā. Studiju laikā strādājis L. U. chirurģiskā propedeitiskā klīnikā kā feldšeris no 1929. līdz 1931. g. oktobrim. Ar 1931. g. oktobri skaitas L. U. chirurģiskās hospitalās klīnikas subasistents, kur palicis līdz 1936. g. maijam. 11 mēnešus bijis Kokneses pagasta rajona ārsts, jo šaurie materialie līdzekļi nav atļāvuši Rīgā palikt. 1937. g. ievēlēts par asistentu L. U. chirurģiskā hospitalā klīnikā.

18. **Asistente Irina Jakovļeva,** dzimusi 1907. g. Rīgā. Tēvs strādāja kā ierēdnis valsts bankā un miris 1927. g. Māte Late, dzimusi Veibele, strādā kā zobārste. 1915. g. ģimene pārcēlusies uz dzīvi Pēterpilī, kur Jakovļeva mācijusies vietējās ģimnazijas sagatavošanas klasē. 1920. g. atgriezās Rīgā un turpināja savu izglītību O. Lišinas ģimnazijā, ko nobeidza 1925. g. Tā paša gada rudenī iestājās L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, ko beidza 1930. gadā ar ārstes gradu zobu slimībās. Būdama otrā un trešā kursā strādāja kā volontiere pie histoloģijas katedras. Zobārstniecības studiju laikā eksamenus visos priekšmetos lika mediķu kursa apmērā un pēc zobārstniecības nodaļas beigšanas pārgāja uz IV kursu medicinas fakultatē, bet pavasara semestrī 1933. g. bija spiesta studijas šajā kursā pārtraukt un sāka strādāt kā asistente zobārstniecības institutā. Bijusi vairākas reizes komandējumā zinātniskos nolūkos uz ārzemēm ar saviem līdzekļiem. Iepazinās ar klīnikām Anglijā, Vācijā un Francijā. Zobārstniecības institutā ņēmusi dalību pie pētijumiem par paradentosi. Referats Über den Gehalt des C-Vi-

tamins im Harn von Paradentosenkranken izstrādāts kopā ar Dr. V Kalniņu, nolasīts 1938. g. 28. aug. ARPA internacionalā VII kongresā Prāgā.

Iespiestie darbi: 1) Klīniskas izmeklēšanas metodes. LZBR 1933, V. 45—52. 2) Pyorrhea alveolaris un viņas terapija. LZBR 325. 3) Fokala infekcija. LZBR 1936, VIII, 41—48.

19. **Bij. asistents Jānis Jēgermanis,** dzimis 1895. g. 15. martā Rīgā. Tēvs Jēkabs Blese, māte Emīlija, dzim. Balode. Dēlu Jāni adoptējusi tēva māsa Līze Jēgermane. Tēvs bijis dārznieks Rīgā un Lielezerē, Liepājas apriņķī. Jēgermanis pamatskolas izglītību ieguvis mājās; 1914. g. beidzis Aleksandra ģimnaziju Rīgā; tanī pašā gadā iestājies Kara medicinas akademijā Pēterpilī, ko beidzis 1919. g.; 1921. un 1922. g. dienējis Latvijas armijas 11. Dobeles kājnieku pulkā. Latvijas Universitates medicinas fakultati ar ārsta gradu beidzis 1923. g.; no 1923. g. 1. janvara līdz 1. septembrim Latvijas Universitates medicinas fakultates chirurģiskās propedeitiskās klīnikas subasistents, pēc tam asistents turpat līdz 1928. g. 15. oktobrim, pēc tam pārgājis, atstājot darbu L. U., Rīgas I slimnīcas dienestā. Apbalvots ar Atzinības Krusta ordeņa V pakāpi.

Iespiestie darbi: 1) Izmežģīto un nereponēto elkoņa locītavu operativa ārstēšana. LĀZKR (I) 1926, 234—238. 2) Iegurņu kaulu lūzumi. LĀZKR (II) 1929, 377—379.

20. **Asistente Milda Knostenberga-Čerņevska,** dzimusi 1896. g. 3. aprilī Kostromas guberņas Korovino muižā, pārvaldnieka Jāņa Čerņevska un viņa sievas Mades, dzimušas Jansonas, pirmais bērns. Tēvs ir Krustpils pagasta Alunānu māju īpašnieks; māte vadijusi saimniecību šajās mājās. Apmeklē pamatskolu Krustpils Zīlānos. 1906. g. pāriet uz Jēkabpils tirdzniecības skolu. Šo skolu beidz 1911. g. 1915. g. uzsāk medicinas studijas Tērbatas Augstākos medicinas kursos. Pēc nostrādātiem 6 semestriem studijas kara apstākļu dēļ uz dažiem gadiem nākas pārtraukt. Atjaunotas un turpinātas tās tiek Latvijas Universitatē. Līdzekļus studijām iegūst strādādama par feldšeri Rīgas Kara slimnīcā. 1924. g. decembrī tai piešķir ārsta gradu. Pēc studiju beigšanas praktizē dažus gadus Krustpilī. 1928. g. apprecas ar Velēnas draudzes ārstu Jēkabu Knostenbergu un pāriet tur uz dzīvi. 1930. g. kopā ar vīru atgriežas Rīgā. Sāk volontēt L. U. ādas un venerisko slimību klīnikā pie Rīgas pilsētas I slimnīcas un 1933. g. tiek ievesta ārstu

specialistu sarakstā šinīs slimībās. 1935. g. ievēlēta par jaunāko asistenti pie L. U. ādas un venerisko slimību katedras. Pēc viena gada pārvēlēta par asistenti.

21. **Asistents Jānis Kocers,** dzimis 1901. g. 14. janvarī Valmieras apriņķa Nabes pagasta Peļņu mājās lauksaimnieka ģimenē. Tēvs Mārtiņš, māte Jūlija, dzim. Simsone. Sākumā mācijies Nabes pagasta pamatskolā un vēlāk Limbažu pagasta draudzes skolā. Vidusskolā gājis Valmierā un Limbažos un 1920. g. maijā beidzis L. Bērziņa un Šmitchena realģimnaziju Limbažos. 1919. g. 1. jūnijā iestājies brīvprātīgi Latvijas nacionalajā armijā un ņēmis dalību atbrīvošanas cīņās. 1920. g. iestājies Latvijas Universitates medicinas fakultatē. To beidzis 1926. g., iegūstot ārsta gradu ar atzīmi — ļoti sekmīgi. No 1924. g. strādājis kā subasistents pie Latvijas Universitates tiesu medicinas instituta. 1927. g. ieguvis apriņķa ārsta tiesības. 1928. g. ievēlēts par asistentu pie Latvijas Universitates tiesu medicinas instituta. 1932. g. iecelts par Rīgas pilsētas tiesu ārstu. No 1928. g. maija līdz augustam atradies zinātniskā komandējumā Vīnes un Berlīnes Universitatu tiesu medicinas institutos un psichiatrijas klīnikās. 1933. g. februarī un 1938. g. jūnijā bijis zinātniskā komandējumā Berlīnes Universitates psichiatrijas klīnikā un Šaritē (Charité) institutā konstitucionaliem pētijumiem. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1930. g. sesijā.

Iespiestie darbi: 1) Pārskats par piepeši dabiskā nāvē mirušiem. LĀŽ 1925, 9/10. 2) Par uguns apbedīšanu no tiesmedicinas viedokļa. TMV 1926, 4. 3) Über die Erfolge bei der ambulatorischen Behandlung der Trinker in Lettland. Eesti arst 1928, 7. 4) Pārskats par alkohola jautājumu. Rīgas pils. domes žūpības apkarošanas komisijas izdevums, 1929. 5) Ārstniecības pūšļotāji Latvijā. LĀŽ 1929, 7/8. 6) Ievads apdrošināšanas medicinā. 1929. 7) Ķermeņa uzbūve un raksturs. LTD 1929 (kopā ar Dr. med. F. Neureiteru). 8) No ārsta viedokļa vēlamie papildinājumi mūsu civillikumos attiecībā uz alkoholiķiem un citiem narkotiķiem. TMV 1930, 5/6. 9) Pašnāvības statistika Latvijā un Rīgā pirms kara, pa kara laiku un pēckara gados. LĀŽ 1930, 7/8. 10) Bioloģiskā dzēruma diagnoze. LĀŽ 1930, 11/12. 11) Dzērāju posts daiņās (kopā ar F. Neureiteru). LTD 1931, IX. 12) Kapilarmikroskopijas līdzšinējie panākumi klīnikās. LĀŽ 1932, 9. 13) Jaunais ārstniecības likums. TLM 1938, 6.

22. **Bij. asistente Eiženija Krimberga,** dzimusi 1882. g. 11. jūlijā Vladimiras gub. Pēc vidusskolas pabeigšanas Maskavā 1900. g. uzņemta prof. Gerjè Augstākos sieviešu kursos Maskavā vēstures un filozofijas nodaļā, kur beidz pilnu kursu 1904. g. 1910. g. iestā-

jusies Sieviešu medicinas institutā Charkovā, kur ieguvusi ārstes gradu 1915. g. cum eximia laude. No 1915. g. līdz 1919. g. izpilda ārštata asistentes pienākumus pie Charkovas Universitates terapeitiskās fakultates klīnikas katedras, bet no 1919. g. 9. marta līdz 1920. g. jūnijam darbojas kā štata asistente pie fizioloģijas ķīmijas katedras Charkovas Sieviešu medicinas institutā (prof. R. Krimberga). 1919. g. izturējusi pie Charkovas Universitates pārbaudijumus medicinas doktora grada iegūšanai. No 1920. g. 1. jūlija darbojas kā štata asistente pie fizioloģijas katedras Latvijas Universitatē. No 1928. gada 1. janvara līdz šim laikam darbojas arī Latv. Dzelzceļu virsvaldes ārstniecības un sanitarās daļas laboratorijā. Aizgājusi no Latvijas Universitates 1933. g. 1. jūlijā.

Iespiests darbs: Zur Frage über die autosekretorische Eigenschaft des Magensaftes. PfA 1931, Bd. 226.

23. **Asistente Herta Lediņa** dzimusi 1906. g. 19. februarī Rīgā kā rūpnieka Ernesta Rudzīša un viņa sievas Emīlijas, dzim. Vincmanes, meita. No 1912. līdz 1915. g. apmeklē Tailovas ģimnaziju. Pēc skolas beigšanas dažus gadus mācijusies mājās mājskolotājas uzraudzībā. 1919. g. iestājas pilsētas vācu vidusskolas humanitarā nodaļā, ko 1922. g. arī absolvējusi. 1924. g. iestājas L. U. med. fak. zobārstniecības nodaļā, kuru ar atzīmi ļoti sekmīgi beidza 1929. g. pavasarī. 1929. g. rudenī iestājas L. U. medicinas fakultatē, kuru beidza ar atzīmi ļoti sekmīgi 1935. g. rudenī. 1935. g. novembrī kļuva par L. U. med. fak. zobārstniecības instituta brīva līguma asistenti. Sākot ar 1929. g. decembri līdz 1937. g. septembrim strādāja kā ārste zobu slimībās Latvijas Dzelzceļu galvenā ambulancē. 1927. g. iestājas korporacijā „Dzintra" un ar 1929. g. skaitas kā korp. „Dzintra" filistre. 1937. g. maijā līdz jūnija beigām izmantoja viņai piešķirto zinātnisko komandējumu ar pašas līdzekļiem uz Helsinkiem, Somijā, kur nodarbojās ar chronaksijas pielietošanas iespējamībām zobārstniecībā. 1938. g. no maija beigām līdz jūlijam izmantoja viņai piešķirto zinātnisko komandējumu ar pašas līdzekļiem Berlīnē, Briselē. Berlīnē specializējas žokļu chirurģijā pie Dr. M. Vasmunda, Briselē pie Dr. Brilla par zobu implantacijas jautājumu. Bez tam no 1938. g. 27. jūnija līdz 4. jūlijam piedalijās Berlīnē Internacionalā papildināšanās kursā zobu, mutes un žokļu slimībās. Specializējusies zobu, mutes un žokļu slimībās arī Vīnes un Hamburgas zobārstniecības institutos.

Iespiests darbs: Vai iespējams pareizi pārbaudīt zobu pulpas vitalitati ar elektriskām strāvām. LZBR 1938.

24. **Asistents Jānis Lediņš,** dzimis 1900. gada 6. novembrī Rīgas apriņķa Madlienas pagasta Purgaiļu mājā kā šīs mājas saimnieka Dāvida Lediņa un Minnas, dzim. Kalniņas, dēls. 1911. g. iestājies Dubultu ģimnazijā, 1915. g. pārgājis uz Pēterpili evakuētā Liepājas Nikolaja ģimnazijā, bet 1916. g. Pēterpils I ģimnazijā, ko beidzis 1918. g. 1920. g. iestājies Latvijas Universitates medicinas fakultatē un beidzis to 1928. g. 1919. g. 4. jūlijā brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā, piedalijies Latvijas atbrīvošanas cīņās, pēc kam demobilizējies 1920. g. 11. septembrī. 1937. g. beidzis sanitarvirsnieku vietnieku kursus. Kā students 1927. g. strādājis Latvijas Universitates chirurģiskās fakultates klīnikā. Pēc Universitates beigšanas no 1928. g. decembra līdz šim laikam nepārtraukti strādājis Latvijas Universitates centralā Rentgena institutā, būdams no 1929. g. 1. janvara līdz 1932. g. 1. aprilim un no 1932. g. 15. novembra līdz 1933. g. 15. novembrim Universitates stipendiats, bet no 1936. g. 1. jūnija asistents. No 1930. g. 15. jūlija strādā arī Vispārējā apdrošināšanas sabiedrībā nelaimes gadijumos kā Rentgena kabineta vadītājs. 1932. g. ieguvis specialista rentgenologa nosaukumu. Papildināšanās nolūkos 1934. g. apmeklējis Minchenes, bet 1935. g. Arhūzas, Kopenhagenas un Lundas Rentgena institutus. 1935. g. nolicis doktoranda eksamenus. Piedalijies ar priekšlasijumiem un demonstracijām Latvijas Ārstu un zobārstu III kongresā, Latvijas Universitates medicinas fakultates rīkotos ārstu papildināšanās kursos, Veselības departamenta rīkotos rentgenologu kursos un Latvijas Universitates klīniku un institutu zinātniskās sapulcēs.

Iespiestie darbi: 1) Pneumoperitoneum diagnosticum. LĀŽ 1932, 11. 2) Rentgenoloģiskās izmeklēšanas nozīme nelaimes gadijumos apdrošināšanas medicinā. LĀZKR 1932, III.

25. **Bij. asistents Ādams Ādama d. Lūsis,** dzimis 1890. gada 17. martā Valmieras apriņķa Ipiķu pag. Rijas mājās. Pirmizglītību baudijis mājās un pagasta skolā, pēc kam iestājies Pērnavas ģimnazijā, ko beidzis 1911. g. Studējis Petrogradas Universitates matematikas un juridiskā fakultatē un Kara medicinas akademijā. 1914. g. iestājies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē un 1918. g. nobeidzis medicinas fakultates kursu. 1919. g. iestājies

brīvprātīgi Nacionalā armijā, nodienējis 2 gadus par jaun. ārstu Valmieras kājn. pulkā, ņēmis dalību kaujās pret lieliniekiem un Bermontu. 1921. g. iestājies uz 2 semestriem Berlīnes Universitates medicinas fakultatē. 1922. g. iestājies Latv. Univers. medicinas fakultatē. 1923. g. nolicis valsts eksamenus un 1924. g. papildu eksamenus pēc pilnas medicinas fakultates programas. 1923. g. 15. nov. iestājies par asistenta v. izpildītāju Latv. Univ. terapeitiskā klīnikā. 1925. g. 1. janv. ievēlēts par jaunāko asistentu un 1928. g. 3. septembrī par asistentu. Bijis zinātniskos komandējumos vasaras brīvlaikā 1926. g. Berlīnē, 1927. g. Vīnē, Minchenē un Berlīnē, 1928. g. Karaļaučos un Berlīnē. Darbu L. U. atstājis 1935. gada 1. februarī.

26. **Bij. asistents Osvalds Mačs,** dzimis 1908. g. 6. janvarī Jaungulbenes pagastā. Tēvs lauksaimnieks, vēlāk tirgotājs Eduards Mačs, māte Alīde, dz. Kazāka. Mācijies Rīgas pilsētas Aleksandra ģimnazijā un Rīgas pilsētas I vidusskolā, ko beidzis 1925. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. Universitates medicinas fakultatē. 1926. g. apstiprināts par subasistentu anatomijas institutā. 1927. g. rudenī volontējis iekšķīgo slimību propedeitiskā klīnikā. No 1928. līdz 1931. g. strādājis par subasistentu chirurģiskā fakultates klīnikā. 1931. gadā nobeidzis L. U. medicinas fakultati ar atzīmi ļoti sekmīgi. No 1932. līdz 1934. g. strādājis par asistentu Liepājas pilsētas slimnīcas chirurģiskā nodaļā. 1934. gadā pārnācis uz Rīgu, kur strādājis par asistentu Rīgas pilsētas I slimnīcas uroloģiskā nodaļā. No 1935. gada līdz 1938. g. 1. februarim bijis asistents L. U. chirurģiskās fakultates klīnikā. Pēc tam 1 gadu II Rīgas pilsētas slimnīcas dežurārsts. No 1939. g. janvara Veselības veicināšanas biedrības slimnīcas vadītājs. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1933. g. rudenī, medicinas doktora gradu ieguvis 1937. g. Darbu L. U. atstājis 1938. g. 1. februarī. 1935. g. ar Kulturas fonda līdzekļiem bijis ārzemju komandējumā un strādājis Upsalas patoloģijas institutā. 1936. un 1937. g. apmeklējis ievērojamākās chirurģiskās klīnikas Zviedrijā, Norveģijā un Vācijā. 1937. g. ieguvis Kulturas fonda godalgu par savu darbu „Par pretspiediena radītām pārmaiņām diurezes norisē" No 1932. g. darbojies Aizsargu organizacijas Liepājas Jūras divizionā, bet pārnākot 1933. g. uz Rīgu iecelts par Aizsargu aviacijas pulka III esk. ārstu. 1938. g. iesācis lidapmācību, kuru beidzis 1939. g. pavasarī,

kad ierakstīts Aizsargu organizacijā par lidotāju. Apbalvots ar Nopelnu Krustu. Noturējis šādus priekšlasijumus: 1) Girard'a operacijas modifikacija. L. U. asistentu sapulcē 1936. g. 10. III. 2) Par difuzu peritonitu terapijas pamatprincipiem. L. U. asist. sapulcē 1937. g. 3) Par asins ķermenīšu grimšanas reakcijas potencēšanu. L. U. asist. sapulcē 1937. g. 10. X.

Iespiestie darbi: 1) Par hydronephrosis congenita secundaria. LĀŽ 1931, 1/2. 2) Par pirkstu vēnām. LĀŽ 1936, 1/2.

27. **Asistents Jānis Edgars Majors,** dzimis 1909. g. 3. februarī Valmierā. Tēvs Jānis veikalnieks; māte Marija, dzim. Linkite. Pirmo izglītību baudijis Valmieras pilsētas I pamatskolā. 1928. g. beidzis Valmieras valsts vidusskolu. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē. Bija korporacijas „Lettonia" loceklis. Universitati beidzis 1934. g. ar ārsta gradu un atzīmi ļoti sekmīgi. Pēc tam nokalpojis aktivā kara dienestā, ko beidzis ar virsnieka vietnieka pakāpi. No 1935. g. 1. oktobra L. U. chirurģiskās fak. klīnikas subasistents, no 1935. g. 1. novembra jaunākais asistents un 1938. g. 1. jūlijā ievēlēts par asistentu. 1937. g. izturējis Dr. med. pārbaudijumus. 1936. un 1937. g. bijis zinātniskos komandējumos Šveicē un Vācijā ar paša līdzekļiem.

Referati L. U. klīniku un institutu asistentu zinātniskās sapulcēs: 1936. g. 11. XI Piezīmes par nieru tuberkulozes diagnostiku. 1938. g. 2. XI Menisku bojājumu patoloģija, simptomatoloģija un terapija. Demonstracijas šinīs sapulcēs: 1936. g. 28. I Interesants luesa gadijums. 1937. g. 24. XI Varices eruris mezgli. 1938. g. 19. V Rets pionefrozes gadijums. Latviešu Ārstu biedrībā referējis 1936. g par menisku bojājumiem, demonstrēdams zīmējumus un mūsu klīnikas raksturīgos preparatus.

Iespiests darbs: Menisku bojājumi. LĀŽ 1939, 11/12, 508—517.

28. **Bij. asistente Minna Mazkalniņa-Zušmane,** sk. LUX, 526—527. No L. U. aizgājusi 1935. g. 1. jūlijā.

29. **Bij. asistents Aleksandrs Mežciems,** dzimis 1891. g. 4. aprilī Vidzemē, Trikātā. Tēvs Dāvis bija tirgotājs. Māte Minna Marija, dzim. Ērmane. Pirmo izglītību baudijis mājās, pēc tam 1 gadu Palsmaņa draudzes skolā. 1902. g. iestājies Rīgas Aleksandra ģimnazijā, ko beidzis 1911. g. Tanī pašā gadā iestājies Tērbatas Universitatē, vispirms matematikas fakultatē; pēc dažiem mēnešiem izdevies pāriet uz medicinas fakultati. Studiju laikā darbojies kā volontieris venerisko un ādas slimību klīnikā pie prof. Dr. Paltsona

un sieviešu slimību klīnikā pie prof. Dr. Michnova. Iestājies 1914. g. 14. jūlijā par brīvprātīgo ārsta vietas izpildītāju Krievijas Sarkanā Krusta skrejošā kolonnā. Tur strādājis vairāk par gadu, piedalīdamies kaujās Prūsijā, Polijā un Lietuvā. 1915. g. rudenī atvaļinājuma laikā turpinājis studijas. Nodibinoties Latviešu strēlnieku pulkiem 1915. g. decembra sākumā iestājas pagaidām par ārsta vietas izpildītāju Latviešu 4. Vidzemes strēlnieku pulkā. Ņemot atvaļinājumus starpbrīžos starp kaujām, izdevās 1916. g. nobeigt Tērbatā studijas ar ārsta gradu. Piedalijies visās pulka kaujās, starp citām, arī kaujā pie Ložmetējkalna, par ko pēc Latvijas valsts nodibināšanās apbalvots ar Lāčplēša kara ordeņa III šķiru. Pēc lielinieku nākšanas pie varas, Rīgas krievu frontei sabrūkot, aizbēdzis no 4. Vidzemes pulka un ticis apstiprināts par prof. Dr. Biļinas vadītās Tērbatas iekšķīgo slimību hospitalās klīnikas asistentu, kur strādājis līdz 1918. g. jūnijam, kad Tērbatas Universitati pārveda uz Voroņežu. Plašākas ziņas sk. LUX, 516. lpp. 1920. g. 1. decembrī Mežciemu iecelļ par L. U. chirurģiskās propedeitiskās klīnikas asistentu. Pulkveža leitnanta pakāpē viņš atstāja kara dienestu un 1921. g. februarī pārnāca uz Rīgu. Kad šī klīnika pārvērtās par L. U. chirurģisko fakultates klīniku, viņš pārgāja uz to par asistentu. No 1929. g. darbojās par ārstu V Rīgas aizsargu pulkā. No 1927. g. strādā kā medicīniskās daļas vadītājs un galvenais ārsts Vispārējā apdrošināšanas sabiedrībā nelaimes gadijumos Rīgā. Viņš bijis komandējumos Vācijā un Austrijā, iedziļināties nelaimes gadijumu chirurģijā. Aizgājis no Latvijas Universitates dienesta 1930. g. 1. oktobrī. No 1935. g. vada Aizsargu štaba ambulanci. 1934. g. naktī no 15. uz 16. maiju Mežciemam bija uzticēta pārsienamo punktu ierīkošana un uzraudzība Rīgā. Ir Latviešu ārstu biedrības biedrs, Latviešu veco strēlnieku biedrības biedrs.

30. **Bij. asistente Alma Millere, dzim. Ventere,** dzimusi 1902. g. Trikātas pagasta Viškos. Tēvs Eduards, māte Emma, dzim. Abula. Izglītību baudijusi Trikātas pagasta pamatskolā no 1910. līdz 1913. g., Trikātas draudzes skolā no 1913. līdz 1916. g., Valmieras komercskolā no 1916. līdz 1921. g., L. U. filoloģijas fakultates filozofijas nodaļā no 1921. līdz 1924. g., un L. U. medicinas fakultatē no 1924. līdz 1931. gadam. No 1931. līdz 1935. g. strādājusi L. U. terapeitiskā fakultates klīnikā kā volontiere asistente, bet no 1935. gada 1. VI līdz 1938. gada 1. jūlijam bija tās pašas klīnikas asistente.

Iespiests darbs: Intoksikacijas gadijumi ar extractum filicis maris Volmarensis. LĀŽ 1933, 1.

31. **Bij. asistente Erika Neidere,** dzimusi 1905. gada 13. aprilī Dzērbenē. 1923. g. pavasarī beigusi Tailovas ģimnaziju un tā paša gada rudenī iestājusies L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, kuru beigusi 1928. g. 1928./29. māc. gadā strādājusi kā volontiere L. U. zobārstniecības institutā. 1929. g. rudenī ievēlēta par asistenti, kur strādājusi līdz 1933. g. 1. dec. Tagad ārste Līvānos.

32. **Bij. asistents Jēkabs Nīmanis,** dzimis 1892. g. 22. jūlijā Priekuļu pag., Cēsu apr. kā lauksaimnieka dēls. Beidzis Tērbatas Universitates med. fak. 1917. g. pavasarī, bet ārsta gradu ieguvis Maskavas Universitatē 1918. g. maijā. Kā ārsts piedalijies pasaules karā Krievijas armijā, vēlāk Igaunijas brīvvalsts armijā no 1919. g. augusta līdz decembrim un Latvijas armijā no 1919. g. 11. dec. līdz 1922. gada 1. jūnijam. No 1922. g. 1. sept. līdz 1926. g. 1. janvarim darbojies kā štata asistents pie med. fak. bērnu slimību klīnikas un katedras. No 1924. g. dec. līdz 1933. g. 1. aprilim vadijis Rīgas valsts zīdaiņu namu, bet no 1925. g. dec. līdz 1936. g. 1. janvarim Rīgas pilsētas bērnu slimnīcu. Kopš 1935. g. janvara vada savu bērnu klīniku Rīgā. Apbalvots ar Latvijas atbrīvošanas kara piemiņas zīmi un Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. No L. U. aizgājis 1926. g. 1. janvarī.

33. **Bij. asistents Verners Nolle,** dzimis 1900. g. 29. jūlijā Dikļu pagastā. Tēvs Bernhards bija ārsts ginekologs un vadija Rīgā savu privatklīniku. Māte Anna, dzim. Tamsone, vadija klīnikas saimniecību. Abi miruši. Pamata un vidusskolas izglītību baudija Rīgā, Biržas komercskolā. Vidusskolas abituriju izturēja 1917. gadā. 1919. un 1920. g. piedalijās Latvijas atbrīvošanas cīņās. 1921. g. iestājās Latvijas Universitates medicinas fakultatē, ko beidza 1927. g. ar ārsta gradu un atzīmi ļoti sekmīgi. 1927. g. strādāja par voluntarsubasistentu, bet no 1928. līdz 1931. g. par asistentu prof. J. Alkšņa vadītā Latv. Univ. chirurģiskā fakultates klīnikā. No 1932. g. vada sava nelaiķa tēva chirurģisko un ginekoloģisko privatklīniku Rīgā. Ir Latviešu ārstu biedrības un Latvijas Sarkanā Krusta biedrs.

Iespiestie darbi: 1) Collum femoris lūzumi. LĀŽ 1929, 3/4, 243—248. 2) Reti zarnu pārplīšanas gadijumi. LĀŽ 1931, 1/2, 38—42. 3) Mīzalceļu slimību diagnostika ar uroselektanu. LĀŽ 1931, 3/4, 119—129.

34. **Bij. asistente Marija Ozola** (dzim. Ķurzene), dzimusi 1899. g. 28. decembrī Odesā. Beigusi Tveras valsts ģimnaziju 1917. gadā ar zelta medaļu; 1918. gadā Maskavā pie Rževskajas ģimnazijas izturējusi pārbaudijumu vīriešu ģimnazijas apmērā. 1919. g. iestājusies Latv. Universitates medicinas fakultatē, ko beigusi 1925. g. ļoti sekmīgi ar ārsta gradu. No 1921. g. 1. novembra līdz 1926. g. 1. februarim strādājusi kā subasistente pie medicinas fakultates fizioloģijas katedras. No 1926. g. 1. februara līdz 1926. g. 1. novembrim bijusi ārste volontiere L. U. bērnu klīnikas zīdaiņu nodaļā, no 1926. g. 1. novembra līdz 1928. g. 1. jūlijam asistente bērnu klīnikas infekcijas nodaļās, bet no 1928. g. 1. jūlija līdz 1932. g. 15. janvarim asistente minētās klīnikas terapeitiskā nodaļā. 1932. g. 16. janvarī no L. U. aizgājusi uz Rīgas Kara slimnīcu par ārsti ordinatori bērnu slimībās.

Iespiestie darbi: Über die Scharlachdiagnose, kopā ar prof. E. Gartjè. LĀŽ 1928, 9/10. 2) Piezīmes par epidemiskā cerebrospinalā meningita ārstēšanas veidiem. LĀŽ 1932, 1/2.

35. **Asistents Alfrēds Pakalns,** dzimis 1902. g. 20. jūnijā Cirgaļu pagasta Kalna Bauņos, Valkas apriņķī kā lauksaimnieka dēls. Tēvs Aleksandrs, dzimis 1874. g. Cirgaļu pag. Pakalnos, miris 1913. g.; māte Karlīne, dzim. Strazdiņa, dzimusi 1883. g. Cirgaļu pagasta Kalna Bauņos. 1910. g. sācis apmeklēt pagasta, pēc tam draudzes skolu, ko beidzis 1916. g. 1919. g. rudenī iestājies I Rīgas pilsētas vidusskolā, un to beidzis 1923. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē; to beidzis 1929. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. 1925. g. pavasarī sācis strādāt par voluntaru subasistentu pie mikrobioloģijas katedras, bet no 1927. gada arī iekšķīgo slimību propedeitiskā klīnikā. 1930. g. 7. martā ievēlēts par jaunāko asistentu pie diagnostikas katedras. 1934. g. izturējis L. U. medicinas fakultates doktoranda pārbaudijumus. 1935. g. bijis Somijā un Zviedrijā ievākt literaturas datus savam darbam. 1938. g. oktobrī ieguvis L. U. medicinas doktora gradu.

Sarakstijis grāmatu „Mīzalu un asiņu bakterioloģiska izmeklēšana infekciju slimību diagnoscēšanai" (disertacija). 1938, 199 lpp.

36. **Asistents Nikolajs Reinics,** dzimis 1900. g. 11. septembrī Rīgā kā Dr. med. Georga Reinica un viņa sievas Angelikas, dzim. Krīgeres, dēls. 1918. g. pavasarī pabeidzis Rīgas pilsētas ģimnaziju, tā paša gada rudenī iestājies Tērbatas Universitates medicinas fa-

kultatē. No 1919. g. 1. septembra līdz 1920. g. 13. martam dienējis Latvijas armijā. Pēc tam iestājies Latvijas Universitates medicinas fakultatē, kuru pabeidzis 1926. gadā. No 1927. g. janvara strādājis Latvijas Universitates terap. fak. klīnikā, sākumā kā volontieris, bet vēlāk, no 1928. g. 19. novembra līdz 1931. g. 1. decembrim, kā Latvijas Universitates stipendiats. 1930. gadā nolicis doktoranda pārbaudijumus. 1931. g. 1. decembrī ievēlēts par jaunāko asistentu pie L. U. terap. fak. klīnikas un no 1935. g. 1. novembra par asistentu. 1927. gadā strādājis Zviedrijā Upsalas Universitatē pie prof. L. Bakmana. 1930. g. bijis zinātniskā komandējumā Parīzē, Vīnē un vairākās Vācijas universitatēs, 1931. g. Tibingā, 1934. g. Austrijā, Vācijā, Italijā un 1938. g. Vācijā un Skandinavijas valstīs. Tā paša gada rudenī piedalijies pirmā Fenno-Baltijas ārstu kongresā Helsinkos.

Iespiestie darbi: 1) Einiges über die Einwirkung von Lebersubstanzen auf die geformten Bestandteile des Blutes. SkandArchPhysiol 1929, LVI. 2) Einiges über die Einwirkung des Ephedrins. SkandArchPhysiol 1929, LVII. 3) Par aknu cirrozēm. LĀŽ 1933, 1. 4) Daži novērojumi attiecībā uz akutas leukaimijas patogenezi un terapiju. LĀŽ 1936, 5/6. 5) Par cholecistitu un cholelitiazi. LĀŽ 1936, 9/10. 6) Anaemia perniciosa un leucaemia. LĀŽ 1936, 10/11. 7) Daži novērojumi par perniciozo anaimiju. LĀŽ 1937, 9/10. 8) Kāds paranefrita gadijums. LĀŽ 1937, 9/10. 9) Akutas limfatiskas leukaimijas gadijums ar funikularo miēlozi. LĀŽ 1938, 1/2. 10) Par diferencialdiagnostiskām grūtībām kādā limfogranulomatozes gadijumā. LĀŽ 1938, 3/4.

37. **Asistente Austra Rozenberga,** dzimusi 1912. g. 3. maijā kā amatnieka Rūdolfa un Aleksandras, dzim. Mīteres, meita. Pirmās skolas gaitas sākusi 1922. g. Rīgas pilsētas 4. pamatskolā, ko beigusi 1927. g. Tā paša gada rudenī iestājusies Rīgas pilsētas II vidusskolā un to beigusi 1931. g. 1933. g. iestājusies L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā un beigusi to 1938. g. pavasarī. No 1938. g. 15. septembra ir asistente. Bez tam no 1938. g. 1. decembra strādā kā valsts darbinieku un pagaidu strādnieku Torņkalna rajona zobārste.

38. **Bij. asistente Paula Rozenberga** (dzim. Birze), dzimusi 1884. g. 22. aprilī Nurmuižas Birzēs, Talsu apriņķī kā lauksaimnieka Toma Birzes un viņa sievas Lotes, dzim. Akmeņkalējas, astotais bērns. Apmeklē Garlenes pamatskolu, pēc tam iestājas Talsos privatā meiteņu skolā, ko nebeidz līdzekļu trūkuma dēļ. 1907. g. atstāj dzimto sētu un pieņem audzinātājas vietu Charbinā. Šeit rodas iespēja ap-

meklēt ģimnaziju, ko sekmīgi beidz 1911. g. un 1912. g. iestājas Maskavas Sieviešu medicinas institutā. Pēdējo 1917. g. pievienojas Maskavas Universitates medicinas fakultatei, ko beidz 1918. g. 31. maijā, iegūstot ārsta gradu. Pēc tam dažus mēnešus strādā kā ārste bērnu vasaras kolonijās un Ķimkovas zemstes slimnīcā, Maskavas guberņā. 1919. g. piekomandēta 45. divizijas lauku lazaretei, nosūtīšanai uz Krievijas vakara fronti Ukrainā, no kurienes izdodas kā Latvijas pavalstniecei demobilizēties un 1922. g. atgriezties dzimtenē. Atgriežoties Latvijā pieņem Vandzenes pagasta ārsta vietu, kur strādā līdz 1925. g. Tad pāriet uz Liepājas pilsētas slimnīcas chirurģisko nodaļu par jaunāko asistenti. 1926. g. 18. okt. ievēlēta pie Latvijas Universitates medicinas fakultates chirurģiskās hospitalās klīnikas katedras par jaunāko asistenti, bet 1928. g. 1. sept. par asistenti. 1930. g. martā iegūst specialista gradu chirurģiskās slimībās. 1931. g. maijā ievēlēta Valkas pilsētas slimnīcā par direktori chirurgu un atstāj darbu L. U. 1931. g. 15. maijā.

39. **Bij. asistents Hermanis Saltups,** dzimis 1901. g. 16. maijā Rīgā. Vidusskolu apmeklējis Rīgā (Pētera I realskolu), kara laikā Vitebskā un Maskavā, pēc tam atkal Rīgā Latviešu izglītības biedrības realskolu. 1918. gadā no pēdējās vidusskolas klases iestājies brīvprātīgi Kalpaka bataljona Studentu rotā. Piedalijies visās rotas kaujās. Par kaujas nopelniem paaugstināts par virsnieku. Latvijas Universitates medicinas fakultatē iestājies 1920. gada septembrī. 1922.—24. g. studējis arī Vīnes un Halles Universitatēs. Latvijas Universitati beidzis 1929. gadā. No 1928. g. 1. apriļa ir medicinas fakultates psichiatrijas klīnikas subasistents. Pēc studiju beigšanas paliek turpat par asistentu līdz 1934. g. 15. septembrim.

40. **Bij. asistents Nikolajs Skuja,** dzimis 1913. gada 5. oktobrī Jelgavas apriņķa Zālītes pagasta skolā kā skolotāja dēls. Kara gadus ģimene Maskavas tuvumā mitinājās latviešu bēgļu evakuētā Zālītes skolā. 1930. gadā beidzis valsts Cēsu ģimnaziju Bērzainē. Tad pat rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidz 6 gados. Sākot ar III kursu volontē L. U. propedeitiskā iekšķīgo slimību klīnikā. Pēdējos divus studiju gadus pa daļai pelnijis sev iztiku, strādājot pa vakariem Rīgas pagaidu strādnieku slimo kasē. Pēc augstskolas beigšanas 1936. g. ievēlēts par subasistentu pie L. U. fizioloģijas un fizioloģiskās ķīmijas katedras. Pēc gada ievēlēts tur-

pat par asistentu. Nenokalpotās kara klausības dēļ pārtraucis tur darbu 1938. g. 1. jūlijā.

41. **Asistents Jānis Spulgerans (†),** dzimis 1891. g. 1. augustā Seces pagastā, Jēkabpils apr. Beidzis Tērbatas Universitates medicinas fakultati ar ārsta gradu 1917. g. 6. martā. No 1919. gada 2. novembra līdz 1921. gada 31. decembrim kā ārsts virsleitnants atradies Latvijas valsts kara dienestā. Skaitot ar 1921. g. 1. decembri apstiprināts par Latvijas Universitates medicinas fakultates jaunāko asistentu pie acu slimību katedras. 1923. g. 1. jūlijā apstiprināts par acu klīnikas asistentu, kādu amatu pildijis līdz miršanas dienai 1930. g. 17. novembrim.

Iespiestie darbi: 1) Par acu bojājumiem ar sēra ūdeņradi. LĀŽ 1926, 387—394. 2) Pterygium'a operacija pēc Mc Reynolds. LĀŽ 1927, 1—5.

42. **Bij. asistents Jānis Straumanis,** dzimis 1902. gada 30. martā Bauskas apr. Svitenes pag. Īkužu mājās kā šo māju īpašnieka, lauksaimnieka Jāņa un Paulīnas, dzim. Dreimanes, otrais dēls. Ģimenē trīs dēli. Apmeklējis Bauskas tirdzniecības skolu no 1912. g. rudens līdz 1914. g. decembrim un 1915. g. janvarī iestājies Kļaviņas proģimnazijā. 1915. g. vasarā, kopā ar vecākiem, devies bēgļu gaitās uz Līgatni. Līdz ar brāli un tēvu bija jāiet darbos pie ierakumu un šoseju būvēm. Iepelnijis apm. 50 rubļu 1916. g. rudenī devies viens pats uz Ņižņij-Novgorodu, kur Kļaviņa kundze ar Tatjanas komit. atbalstu atvērusi saviem bijušiem skolniekiem bēgļiem pansionatu un deva arī brīvu skolas apmeklēšanu. Tur divus semestrus apmeklējis Rajevskajas proģimnazijas trešo klasi. 1917. gada vasarā atgriezies Zemgalē. 1919. gada rudenī iestājies Jelgavas ģimnazijā, ko beidz 1923. g. pavasarī un tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē. No 1926. g. septembra divi semestrus volontējis iekšķīgo slimību propedeitiskā klīnikā, pēc tam chirurģiskā fak. klīnikā. No 1928. g. februara līdz 1930. g. martam šīs klīnikas subasistents. Medicinas fakultati beidzis 1929. g. decembrī ļoti sekmīgi. No 1930. g. aprīļa līdz 1934. g. decembrim chirurģiskās fak. klīnikas asistents. 1932. gadā izturējis doktoranda pārbaudijumus. Kopš 1931. g. 5. Rīgas aizsargu pulka ārsts un Latviešu ārstu biedrības biedrs. L. U. atstājis 1934. g. 1. decembrī. No 1935. g. janvara vada uroloģisko klīniku Rīgas pils. I slimnīcā. Studiju laikā un vēlāk piedalijies zinātniskās ārstu sapulcēs ar priekšlasijumiem un demonstracijām.

Iespiestie darbi: 1) Barības vada ķīmisku apdedzinājumu zondēšana. LĀŽ 1929, 3/4, 333—336. 2) Par nieru tuberkulozi. LĀŽ 1931, 1/2, 30—38. 3) Kaulu lūzumu ārstēšana ar ekstenziju. LĀŽ 1933, 10/11, 738—744.

43. **Bij. asistents Edvarts Strautiņš,** sk. LUX, 522. lpp. No L. U. aizgājis 1933. g. 1. martā.

44. **Bij. asistente Helēna Strēle,** dzimusi 1904. g. 16. aprilī kā Jāņa Pjotroviča un viņa sievas Franciskas, dzim. Zībortes, meita. Mācijusies Sv. Dievmātes baznīcas draudzes skolā, pēc tam pārgājusi uz Lichtarovičas ģimnaziju un absolvējusi Zalemaņa ģimnaziju 1924. gadā. Tai pašā gadā iestājusies L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, ko beidz 1929. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. No 1931. g. 15. septembra strādā L. U. medicinas fakultates zobārstniecības institutā kā asistente līdz 1938. g. 1. jūlijam. 1935. g. zinātniskos nolūkos apmeklējusi Berlīnes pilsētas slimnīcu, lai papildinātos zobārstnieciskos jautājumos. 1938. g. apmeklē Italijas, Vīnes un Berlīnes Universitates, lai papildinātos zobārstniecībā. No L. U. aizgājusi 1938. g. 1. jūlijā.

45. **Bij. asistents Eduards Šable,** dzimis 1890. g. Bauskas pag. kā skolotāja dēls. No 1901. līdz 1909. g. mācijies Jelgavas ģimnazijā, pēc kuras beigšanas 1909. g. iestājies Kara medicinas akademijā Pēterpilī. Studējot medicinu sevišķu vērību piegriezis dzemdēšanas palīdzībai. Pēc studiju nobeigšanas un ārsta diploma iegūšanas 1914. g. maijā bijis kara ārsts. Pasaules karā 1915. g. kritis vācu gūstā, kur nodarbojies lazaretē ar gūstekņu ārstēšanu. 1918. g. rudenī, pēc atgriešanās no gūsta, apmeties uz dzīvi Viesītē kā privatpraktizējošs ārsts līdz 1925. g. rudenim. Lai papildinātos chirurģijā, dzemdēšanas palīdzības sniegšanā un sieviešu slimībās, pārnāk uz Rīgu un strādā kā ārsts volontieris Sarkanā Krusta slimnīcā. Asistents dzemdniecības un sieviešu slimību klīnikā no 1926. g. 1. jūlija līdz 1929. g. 1. septembrim.

46. **Bij. asistents Pauls Štolcers,** sk. LUX, 521. lpp. No L. U. aizgājis 1933. g. 1. jūlijā.

47. **Asistents Eduards Trautiņš,** dzimis 1901. g. 8. janvarī Rīgā. Tēvs Teodors, māte Līza, dzim. Podkalne. Pamatskolu beidzis Rīgā 1910. g. 1911. g. iestājies Rīgas pilsētas realskolā, kur nobeidzis četras klases. Pēc pasaules kara un brīvības cīņu laika atjaunojis

pārtrauktās mācības un vidusskolu nobeidz 1922. gadā. 1924. gadā iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1931. g. 1934. g. ievēlēts par jaunāko asistentu pie iekšķīgo slimību propedeitiskās klīnikas. 1936. gadā nolicis doktoranda pārbaudijumus un tai pašā gadā ievēlēts par asistentu.

48. **Asistents Teodors Antons Upners,** dzimis 1898. g. 23. aprilī Ventspils apr. Dundagas pagastā. Tēvs Kārlis, dzimis un uzaudzis Ārlavas pagastā kā kalpa dēls. Viņš pārnāk par kalēju Pitragciemā un apprec vietējā zemkopja Strantnera meitu Trīni. No 6 bērniem T. U. ir ceturtais. Pirmo skolas izglītību ieguvis Dundagas pagasta skolā Mazirbē. Pēc tam divas ziemas mācijies Dundagas sagatavošanās jūrskolā. Pasaules karš pārtrauc tālāko izglītošanos skolās. 1926. gadā kā eksterns nolicis Izglītības ministrijā abiturijas pārbaudijumus, 1927. g. iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1933. g. Doktoranda pārbaudijumus izturējis 1936. g. Kopš 1933. g. 1. novembra strādā L. U. nervu slimību klīnikā, līdz 1935. g. 1. jūlijam kā jaunākais asistents un vēlāk kā asistents. Pirms Universitates beigšanas apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa II pak. goda zīmi un Latvijas Republ. Atbrīvošanas cīņu piemiņas medaļu. 1936. un 1938. gadā ar Kulturas fonda atbalstu bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, kur Deutsche Forschungsanstalt für Psychiatrie (Minchenē) prof. Šolca vadībā iepazinies ar nervu sistemas anatomiskiem izmeklēšanas paņēmieniem un techniku, kā arī papildinājies neiropatoloģijas jautājumos.

Iespiestie darbi: 1) Par vienu malarijas meningoencephalitis gadijumu. LĀŽ 1936, 3/4, 135—140. 2) Novērojumi, ārstējot multiplosklerozi pēc modificētās L. Horna metodes. LĀŽ 1936, 5/6, 189—196. 3) Pēcpunkcijas meningisms un tā novēršana. LĀŽ 1937, 11/12, 330—340.

49. **Asistente Elza Marija Usenko-Kaudzīte** (dzim. Kaudzīte), dzimusi 1891. g. 10. aprilī Taurenes pag. Tēvs Antons Kaudzīte nodarbojās kā lauku tirgotājs un zemkopis; miris 1914. g. Māte Alvīne, dzim. Krēsliņa. Pamatskolas kursu veica ar mājas mācību, Sadovska ģimnaziju Rīgā beidza 1910. g., tad vienu gadu studēja matematiku Pēterpils Bestuževa kursos, un pēc tam 8 semestrus Bernes Universitates medicinas fakultatē. Pasaules karam sākoties 2 semestrus turpināja studijas Maskavas Isāčika medicinas institutā. Līdz ar vecāko kursu iesaukšanu viņa strādāja kā jaunākā ārste Galicijas frontes Pilsētu savienību infekcijas lazaretē. Kara apstākļos

ar pārtraukumiem turpināja studijas, kuras nobeidza jau lielinieku laikā Voroņežā, strādājot kā subasistente 1 gadu iekšķīgo slimību klīnikā. 1922. g. viņa atgriezās Latvijā, Latvijas Universitates med. fak. zobārstniecības nodaļā, ko nobeidz 1928. g. un arī L. U. medicinas fakultati 1934. g. No 1928. g. ar divi gadi pārtraukumu asistente L. U. zobārstniecības institutā. Bez tam no 1928. g. ir zobārste Latvijas Dzelzceļu ambulancē.

50. **Bij. asistents Jānis Vaivariņš (†),** dzimis 1865. g. 19. janvarī Saukas pag. Gasenēs kā saimnieka dēls. Pabeidzis pamatskolu, viņš mācijās Irlavas skolotāju seminarā, pēc kura nobeigšanas nokalpoja dažus gadus par skolotāju Gārsenē. 1895. g. viņš pārcēlās uz Pēterpili un pēc abiturijas iestājās Zobārstniecības institutā. Ieguvis zobārsta tiesības, viņš nodibināja plašu praksi Pēterpilī, strādāja pie Sarkanā Krusta un dažādiem ķeizariskiem institutiem. 1921. g. Vaivariņš atgriezās Latvijā un ņēma dzīvu dalību pie L. U. zobārstniecības instituta nodibināšanas Rīgā, pie kura strādāja par asistentu. Vasaras brīvlaikos Vaivariņš apceļoja ārzemes un iepazinās ar zobārstniecības skolām dažādās valstīs. 1926. g. Vaivariņu ķēra trieka, no kuras viņš vairs neatspirga līdz savai nāvei 1937. g. 26. jūlijā. No L. U. aizgājis 1926. g. 1. septembrī.

51. **Bij. asistente Late Veibele-Jakovļeva,** dzimusi 1877. g. 20. nov. Kurzemē, Elējas pag. Tēvs bijis amatnieks. Māte Margrieta, dzim. Ābola, zemnieka meita. Pirmā skola bijusi baznīcas skola, pēc tam labo sekmju dēļ uzņemta par brīvu Osten-Sakena meiteņu skolā. To nobeidzot iestājusies Jelgavas meiteņu ģimnazijā, kur dabūjusi stipendiju. Uzturu nopelnijusi pasniedzot stundas un tulkodama no franču, krievu un vācu valodas stāstus un romānus, ko iespieda Dienas Lapā un M. V Mēnešrakstā. Piedalijās arī skolēnu pulciņa „Austra" dibināšanā. Beigusi ģimnaziju iestājās Pēterpils Zobārstniecības skolā un kā stipendiate to beidza 1901. g. Tai pašā gadā pārnāca uz Rīgu un nodarbojās kā zobārste ar privatpraksi. 1915. g. pārcēlās uz Pēterpili un turpināja strādāt savā specialitatē. 1920. g. atgriezās Latvijā. Strādājusi kā zobārste Rīgas Kara slimnīcā un vēlāk kā Rīgas pils. Veselības valdes skolu zobārste. 1923. g. sākusi strādāt kā demonstratore asistente L. U. zobārstniecības institutā, kur strādājusi līdz 1934. g. 1. jūlijam. Vairākas reizes bijusi ar saviem līdzekļiem komandējumos ārzemēs, kur papildinājusies

savā specialitatē. Pirms pasaules kara ņēmusi dalību pretalkohola b-bā „Auseklis" Nolasijusi referatus Latviešu zobārstu b-bā un arī II ārstu un zobārstu kongresā. Ievietojusi arī Jaunākās Ziņās rakstu par skolēnu zobu higienu.

52. **Asistente Milda Veiss** (dzim. Kalniņa), dzimusi 1899. g. 13. janvarī Krimuldas pagasta Kakaru mājās kā šīs mājas bijušā īpašnieka Jāņa un Emīlijas, dzim. Liepas, meita. Beigusi Pabažu pagasta skolu, pēc tam iestājusies M. Beķeres sieviešu ģimnazijā Rīgā. 1915. gadā aizbraukusi uz Ukrainu, iestājusies T. Pavlenko sieviešu ģimnazijā Aleksandrovskā, Jekaterinoslavas gub., ko beigusi 1918. g. No 1920. līdz 1922. g. studējusi dabaszinātnes Latvijas Universitatē. 1922. g. iestājusies L. U. medicinas fakultatē, ko beigusi 1930. g. martā ar atzīmi ļoti sekmīgi. No 1929. g. 1. februara L. U. bērnu klīnikas subasistente un no 1932. g. 15. janvara asistente. 1937. g. izturējusi doktoranda pārbaudijumus.

Iespiests darbs: Thallium aceticum bērnu vecumā. LĀŽ 1932, 71—74.

53. **Bij. asistents Nikolajs Raimonds Vētra** (agrāk Blumbergs; uzvārdu pārmainijis 1922. g.), dzimis 1897. g. 1. jūlijā Tirzas pag. Dārtiņās. Pirmās skolas zināšanas ieguvis mājās un Tirzas draudzes skolā. Rīgas pilsētas realskolu beidzis 1915. gadā. Tai pašā gadā imatrikulējās Pēterpils Psichoneiroloģijas institutā. 1916. g. pavasarī Pēterpilī izturējis papildu pārbaudijumu latīņu valodā. 1916. g. rudenī imatrikulējies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē, kur studijas turpināja līdz 1918. g. rudenim. 1919. g. brīvprātīgi iestājies Latvijas nacionalā armijā, piedalijies brīvības cīņās pie Rīgas, Kurzemē un Latgalē. Demobilizēts 1921. g. 16. oktobrī. 1920. g. imatrikulējies Latvijas Universitatē; tās medicinas fakultati ļoti sekmīgi nobeidzis 1923. g. decembrī un ieguvis ārsta gradu. 1922. g. darbojies kā subasistents prof. Jankovska vadītā klīnikā, bet, nodibinoties medicinas mikrobioloģijas katedrai, ievēlēts par šīs katedras subasistentu. No 1924. g. 1. janvara bijis šīs katedras jaunākais asistents līdz katedras likvidēšanai 1928. g. 1. jūlijā. No 1928. g. līdz 1936. g. aprilim iekšķīgo slimību hospitalās klīnikas asistents. 1936. g. 21. janvarī aizstāvējis disertaciju „Pētijumi par Latvijas Universitates studentu veselības stāvokli un tā sakaru ar konstituciju" un viņam piešķirts medicinas doktora grads. No 1936. g. jūlija Tautas labklājības ministrijas Veselības departamenta nodaļas vadītājs.

Nolasijis šādus priekšlasijumus: 1) Par Gersona Herrmannsdorfera diaitu. Latviešu ārstu biedrībā 1930. 2) Par novērojumiem ārzemju klīnikās un sanatorijās. Latviešu ārstu biedrībā 1932. 3) Plaušu tuberkulozes chirurģiskā ārstēšana. Medicinas fak. rīkotos ārstu papildināšanās kursos 1934. 4) Pieaugušo tuberkulozes apkarošanas nozīme cīņā ar bērnu tuberkulozi. Tautas labklājības ministrijas rīkotā lekciju ciklā ārstiem bērnu tuberkulozes apkarošanas praktikā 1935. 5) Indikacijas plaušu tuberkulozes aktivai terapijai. Veselības departamenta rīkotos rentgenoloģijas kursos 1938.

Iespiestie darbi: 1) Jauni tuberkulozes baciļu kultivēšanas paņēmieni. LĀZKR (I), 1925, 69. 2) Novērojumi par Dr. A. Tzanka asinstransfuzijas aparata noderīgumu darbā. LĀŽ 1931, 7/8. 3) Plaušu tuberkulozes ārstēšana ar pneumothorax'u. LĀZKR (III), 1932. 4) „Karājošās" kaverna mākslīgā pneumotorakā. LĀŽ 1933, 5/6. 5) Par tuberkulozes baciļu atrašanu asinīs pēc Loewenstein'a metodes. LĀŽ 1933, 7/8. 6) Plaušu tuberkulozes agrīnā diagnoze. LĀŽ 1933, 10/11. 7) Pētijumi par Latvijas Universitates studentu veselības stāvokli un tā sakaru ar konstituciju. Disertacija. LUR med. II, 1935, 295 lpp. 8) Kas jādara, lai mazinātu saslimstību ar vēdera tīfu. TLMM 1938, 3. 9) Tuberkulozes apkarošana Igaunijā un Latvijā. TLMM 1938, 8. 10) Pie jautājuma par mākslīgā pneumothorax'a indikacijām LĀŽ 1938, 11/12, 432.

Bez tam publicējis atsevišķās brošurās un periodiskos izdevumos populari zinātniskus darbus, kā arī noturējis dažādus populari zinātniskus priekšlasijumus

54. **Bij. asistents Valters Vitands,** Jāņa d., dzimis 1898. g. 1. maijā Jaunpiebalgā. No 1907. līdz 1917. g. apmeklējis Rīgas pilsētas klasisko ģimnaziju. 1919. g. rudenī brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā Studentu bataljonā. 1921. g. pavasarī demobilizējies. 1920. g. rudenī, būdams vēl kara dienestā, iestājies L. U. ķīmijas fakultatē, kuru beidzis ar inženiera ķīmiķa gradu 1928. g. janvarī, pēc kam atstāts kā stipendiats pie fizikalās ķīmijas katedras. No 1929. g. rudens līdz 1935. g. beigām darbojies kā asistents pie medicinas fakultates fizioloģijas instituta. 1934. g. pavasarī, paraleli Universitatei, sāk darboties Valsts elektrotechniskā fabrikā, kur darbojas līdz šim laikam. No L. U. aizgājis 1936. g. 1. janv.

Iespiestie darbi: Kopā ar prof. M. Centneršvēru: 1) Einfluß d. Säureanionen auf die Lösungsgeschwindigkeit des Aluminiums. ZElektroch 1929, 695. 2) Lösungsgeschwindigkeit des Aluminiums in alkalischen Lösungen. Bull. Int. Acad. Polon. Sciences. 1930, Ser. A, 50. 3) Kopā ar prof. R. Krimbergu. Über das Acetylkarnitin. BiochZ 251, 229.

55. **Asistents Jānis Vilhelms Vieže,** dzimis 1909. g. 28. maijā Jelgavā. Tēvs Jānis, dzimis 1864. g. 17. septembrī Vecsaules pag., pēc nodarbošanās strādnieks, sākumā dzimtajā pagastā, vēlāk Krāmera fabrikā Jelgavā. Māte Lizete, dzīm. Kriņģele, dzim. 1876. g.

17. janvarī Vecsaules pag., ilgāku laiku bijusi slimnieku kopēja šajā pagastā un vēlāk Jelgavā Nikolaja baznīcas draudzē. Pirmās skolas gaitas sācis vācu A. Šveisinga skolā Jelgavā, kurā beidzis trīs pirmās klases. Nodibinoties Latvijas valstij pārgājis latviešu pamatskolā pie Jelgavas vidusskolas. Šai vidusskolai sadaloties mācības turpinājis I Jelgavas valsts vidusskolā, vēlākajā klasiskajā ģimnazijā, ko absolvējis 1928. g. pavasarī ar uzslavu. Jau kā skolnieks pasniedzis privatstundas; 2 pēdējos gadus saņēmis no Jelgavas pilsētas valdes nelielu neatmaksājamu stipendiju. 1928. g. rudenī imatrikulējies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1934. g. kā ārsts ar atzīmi ļoti sekmīgi. Studiju laikā sākot ar 6. semestri strādājis kā volontieris hosp. chir. klīnikā. Pirmajos studiju gados pelnijies ar privatstundu pasniegšanu, brīvlaikos ar Jelgavas Lauksaimniecības vidusskolas nelielās meteoroloģiskās stacijas pārzināšanu, kā arī kā privati algots darbinieks izskatijis Folkloras krātuvē iesūtītās latviešu tautas dziesmas un variantus, izrakstot tās, kas deva norādijumus par seno latviešu lauksaimniecību. Vēl students būdams 1930. g. pavasarī iestājies kā ierēdnis praktikants Latvijas Dzelzceļu centralā ambulancē, kur dažādos amatos no palīga plombu taisīšanā zobārstiem līdz ārstam asistentam sabijis līdz 1937. g. pavasarim. Ar 1935. g. 1. janvari ievēlēts par jaunāko asistentu pie L. U. medicinas fakultates chir. propedeitiskās klīnikas, bet 1937. g. rudenī par asistentu. 1938. g. vasarā dažus mēnešus strādājis arī Vispār. apdrošināšanas sabiedrības nelaimes gadijumos ambulancē. Kopš 1936. g. nodarbojas arī ar privato praksi kā rajona ārsts dažās slimo kasēs. Ir studentu biedrības Atauga vecbiedru biedrībā. 1937. g. pavasarī nepilnu mēnesi pavadijis Jēnā un Berlīnē zinātniskā komandējumā ar paša līdzekļiem, bet tā paša gada rudenī $1^1/_2$ mēnešus Prāgā, Radija institutā.

Nolasijis šādus referatus: 1) Par postoperativām trombozēm un embolijām chir. prop. klīnikā laikā no 1928. līdz 1936. g. Latv. Biolog. biedr. zin. sēdē 1936. g rudenī. 2) Par smaganu un mandeļu vēzi. Materials no chir. prop. klīn. par laiku no 1928. līdz 1938. g. Latv. zobārstu svinīgajā sēdē 1938. g. rudenī t. s. ļaundabīgo audzēju apkarošanas nedēļā. 3) Statistische Übersicht über die Krebskrankheit in Latvija in der Zeit vom 1. April 1935. bis zum 1. April 1938. 1938. g. jūnijā sarīkotajā trīs Baltijas valstu kulturas nedēļā.

Iespiestie darbi: 1) Par krūts vēzi. Latv. Ves. kalendars 1938, 21. 2) Par aklās zarnas piedēkļa iekaisumu. Latv. Ves. kalendars 1939, 21.

56. **Asistents Aleksandrs Vītoliņš,** dzimis 1896. g. 30. janvarī kā lauksaimnieka Reiņa un viņa sievas Emmas, dzim. Siliņas, dēls. Beidzis Vietalvas pagasta ministrijas skolu, pēc tam 1917. g. Rīgas pilsētas ģimnaziju. Tā paša gada rudenī iestājies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē, kur studējis līdz 1918. g. beigām. Brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā, ņēmis dalību atbrīvošanas karā. 1920. g. iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1927. g. februarī. No 1925. g. rudens semestra strādājis kā voluntars subasistents L. U. iekšķīgo slimību propedeitiskā klīnikā, pēc fakultates beigšanas kā voluntars ārsts turpat, no 1928. g. 1. jūlija jaunākā asistenta v. i., no 1930. g. 2. novembra jaunākais asistents un no 1934. g. 1. novembra asistents iekšķīgo slimību propedeitiskā klīnikā. 1931. g. izturējis doktoranda pārbaudijumus. 1934. g. zinātniskā komandējumā bijis Berlīnē.

Iespiestie darbi: 1) Tyroglyphus farinae de Geer cilvēka gremojamā traktā. LĀŽ 1930, 7/8. 2) Grūti diagnoscējami carcinoma ventriculi, carcinoma duodeni et colonis ascendentis cum metastasibus gadijumi. LĀŽ 1933, 4.

57. **Bij. asistents Teodors Miķelis Vītols,** dzimis 1903. g. 1. oktobrī Mangaļu pagasta Rakstos. Tēvs Augusts, māte Margrieta, dz. Kūma. No 1913. g. līdz 1916. g. apmeklējis Daugavgrīvas draudzes skolu. 1922. gadā beidzis Rīgas pilsētas II vidusskolu un tai pašā gadā iestājies L. U. medicinas fakultatē. Pa studiju laiku no 1923. līdz 1928. g. strādājis L. U. anatomijas institutā par subasistentu. Vasaras brīvlaikā 1926. g. strādājis L. U. terapeitiskā klīnikā, bet 1927. g. L. U. ginekoloģiskā klīnikā. Medicinas fakultati ar ārsta gradu beidzis 1928. g. decembrī. Pēc tam 15 mēnešus kalpojis Latvijas armijā. Šai laikā bijis uz 9 mēnešiem piekomandēts Daugavpils Kara slimnīcai, kur strādājis chirurģiskā un sieviešu slimību nodaļā. Paaugstināts ārsta leitnanta pakāpē. No 1930. g. jūnija līdz 1935. g. novembrim strādājis L. U. chirurģiskā fakultates klīnikā par jaunāko asistentu, asistentu un 1935. g. par vecāko asistentu. L. U. medicinas fakultates doktoranda pārbaudijumus izturējis 1931. g., bet medicinas doktora gradu ieguvis 1935. g. 11. aprilī. Kopš 1935. g. novembra Tukuma pilsētas slimnīcas direktors un valsts darbinieku ārsts. No 1930. g. aizsargu ārsts un Latviešu ārstu biedrības biedrs. Sākot ar 1935. g. decembri arī Latv. Lauku un mazpilsētu ārstu biedrības biedrs, bet kopš 1937. g. minētās biedrības Tukuma nodaļas priekšnieks. 1931. g. bijis Universitates komandējumā un

strādājis Upsalas Patoloģijas institutā pie prof. Fāreusa, kur papildinājies patoloģiskā anatomijā. Turpat bijis otrreizējā komandējumā 1932. g., kad strādājis arī chirurģijā, bet 1933. g. bijis komandēts uz Karaļaučiem. No L. U. aizgājis 1935. g. 1. decembrī.

Iespiestie darbi: 1) Documents pour servir à l'anthropologie des Lettons. Comptes rendus 1927. 2 lpp. 2) Os parietale bipartitum. LĀŽ 1928, 3/4, 8 lpp. 3) Beiträge zur Anthropologie der Letten. LUR med. XVIII, 1928. 106 lpp. 4) Anomals veidojums orbitas medialajā sienā. LĀŽ 1929, 3/4, 7 lpp. 5) Piezīmes calcaneus secundarius jautājumā. LĀŽ 1929, 11/12, 5 lpp. 6) Über das „Nebentränenbein des Menschen" AnatAnz 1930, 1/3, 12 lpp. 7) Par kakla skrituļu traumatoloģiju. LĀŽ 1931, 1/2, 11 lpp. 8) Pathologisch-anatomische Veränderungen im Tierorganismus nach Avertinnarkose. Zbl. f. Chir. 1933, 41, 6 lpp. 9) Über die Morphologie der Zunge der Letten. ASBLat 1933, III, 8 lpp. 10) Par svaigu brūču ārstēšanu. LĀŽ 1933, 10/11, 9 lpp.

58. **Asistents Pēteris Zirnis,** dzimis 1902. g. 18. jūlijā Kauguru pag. Mieturos kā lauksaimnieka Pētera un Mīlas, dzim. Blūmes, dēls. Pirmo izglītību baudijis vietējā pagastskolā. 1922. g. beidzis Valmieras valsts vidusskolu. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1928. g. Pa studiju laiku no 1924. g. 15. okt. līdz 1927. g. 1. jūl. bijis subasistents pie histoloģijas katedras, bet sākot ar 1928. g. 20. janvari līdz 1930. g. 1. janvarim subasistents iekšķīgo slimību hospitalā klīnikā un no 1930. g. 1. janvara jaunākais asistents līdz 1934. g. 1. novembrim, kad ievēlēts par asistentu. Doktoranda pārbaudijumus pie L. U. medicinas fakultates izturējis 1931. g. 1934. g. vasarā bijis zinātniskā komandējumā Vācijā (Nauheimā).

Medicinas fakultates rīkotos ārstu papildināšanās kursos lasijis šādus referatus: 1) Klimatoterapija. 1934. 2) Elektrokardiografija. 1935. 3) Hepatiti. 1937.

Iespiestie darbi: 1) Piezīmes obscessus pulmonum terapijā. LĀŽ 1929, 5/6. 2) Cērmes un to izdzīšana. LĀŽ 1933, 10/11. 3) Klīniskās dietas principi. LĀŽ 1934, 8/9. 4) Diabetes insipidus gadijums. LĀŽ 1935, 12. 5) Barības vielas. Barošanās. Ēšana. TVK 1935. 6) Piezīmes par fos-strophanthin'a (astrobaina) terapiju. LĀŽ 1938, 3/4.

59. **Jaunākais asistents Marģers Baltgailis,** dzimis 1908. g. 9. decembrī Rīgā. Tēvs Roberts, beidzis Rīgas Politechnikas institutu kā tirdzniecības zinību kandidats un vēlākā laikā izpildija Finansu ministrijā departamenta direktora amatu. Māte Milda, dzim. Jaunzeme. 1918. g. sācis apmeklēt Rīgā Larionova privatskolu, pēc tam pārgājis uz Buica privatskolu. 1919. g. apmeklējis V Olava komercskolu. 1920. g. iestājies Rīgas pilsētas I ģimnazijā, kur kursu bei-

dzis 1926. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē. Pēc fakultates kursa beigšanas no 1935. līdz 1936. g. bijis kara dienestā. Kopš 1936. g. rudens strādā sākumā kā subasistents un no 1938. g. aprīļa kā jaunākais asistents pie L. U. dzemdniecības un sieviešu slimību katedras.

60. **Bij. jaunākā asistente Anna Bērziņa, dzim. Dzinēja,** dzimusi 1903. g. 1. febr. Jaungulbenes pag. Liepkalnos. Tēvs Augusts un māte Jūlija, dzim. Kalniņa, bija zemkopji. Tēvs miris 1906. g., māte 1936. g. Pirmskolas gaitas sākusi Jaungulbenes Kalna skolā, tad Madonas ģimnazijā. Karam sākoties no ģimnazijas pārgājusi uz Lubānas ministrijas skolu. No min. skolas otrās klases pārgājusi uz Lubānas augstāko tautskolu un pēc tās beigšanas vienu gadu gājusi Cesvaines ģimnazijā un pēdējo gadu Rīgas pils. IV vidusskolā. 1921. g. iestājusies L. U. matematikas un dabaszinātņu fak. dabaszinātņu nodaļā, kur valsts pārbaudijumus nolikusi 1927. g. pavasarī. No 1928. līdz 1934. g. L. U. med. fak. zobārstniecības nodaļas studente. 1932. g. ievēlēta par subasistenti zobārstniecības institutā, bet pēc fakultates beigšanas par demonstratori. Paraleli universitates darbam bijusi privatpraksē. No 1934. g. lasijusi katru gadu īsu kursu par mutes higienu L. S. Kr. žēlsirdīgo māsu skolā. Latv. Zobārstu biedrības biedre un no 1937. g. aprīļa tās priekšniece. Stud. korp. Gaujmalietes filistre. Studiju nolūkā bijusi Vīnē, Berlīnē, Breslavā, Freiburgā, Cīrichē, Bāzelē, Romā, Helsinkos, kur papildinājusies mutes chirurģijā. Berlīnē beigusi paradentozes kursus. No L. U. aizgājusi 1939. g. 1. martā.

Iespiestie darbi: 1) Kožamais aparats un infekcijas slimības. LZBR 1933, 4. 2) Taisnā un leņķa gala sterilizēšana. LZBR 1936, 8.

61. **Bij. jaunākais asistents Herberts Brūvelis,** dzimis 1902. g. 30. maijā Rīgā. No 1911. līdz 1915. g. apmeklējis Rīgas pilsētas ģimnaziju. 1915. g. augustā aizbraucis uz Rževu (Tveras gub.), kur apmeklē Valsts ģimnaziju līdz 1919. gada janvarim, kad atgriežas Rīgā un ieskaitīts III Rīgas pilsētas vidusskolā. 1919. g. 30. maijā brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā un piedalijies atbrīvošanas cīņās pret bermontiešiem un lieliniekiem. 1920. gada aprilī demobilizējies un iestājies Latvijas Jaunatnes savienības vidusskolā, kur iegūst gatavības apliecību 1921. g. Ārsta gradu viņš ieguvis Latvijas Uni-

versitatē 1930. gadā ar atzīmi ļoti sekmīgi. No 1926. gada 1. februara subasistents pie Latvijas Universitates fizioloģijas ar fizioloģisko ķīmiju katedras un no 1931. g. 1. marta jaunākais asistents turpat. Aizgājis no Latvijas Universitates 1936. g. 1. jūlijā.

62. **Bij. jaunākā asistente Margrieta Brūvele,** dzimusi 1902. g. 28. jūlijā Maskavā. Vidusskolu viņa apmeklē un beidz Charkovā 1919. gadā. Tanī pašā gadā iestājas Charkovas Universitates matematikas fakultates dabaszinātņu nodaļā, bet pārbraucot Latvijā 1920. g. iestājas Latvijas Universitates medicinas fakultatē. Fakultates pilnu kursu beigusi 1926. g., bet slimības dēļ divus pēdējos valsts pārbaudijumus izturējusi un diplomu ieguvusi 1927. g. No 1927. g. apriļa strādājusi kā volontiere L. U. chirurģiskā hospitalā klīnikā. No 1931. g. maija jaunākā asistente turpat. Aizgājusi no Latvijas Universitates 1937. g. 15. janvarī.

63. **Jaunākā asistente Olga Cakule,** dzimusi 1907. g. 8. maijā kā avīžnieka Vincenta un Olgas, dzim. Kronbergas, meita. Skolas gaitas uzsākusi 1913. g. Kara laikā ar pārtraukumiem apmeklējusi vairākas skolas; 1921. g. pabeigusi Rīgas pils. II pamatskolu. 1927. g. beigusi Rīgas pils. ģimnaziju pieaugušiem un 1935. g. L. U. med. fak. zobārstniecības nodaļu. Apmeklējot pamatskolu un vidusskolu, palīdzējusi vecākiem tirgoties. Studiju laikā strādājusi Rīgas centralās kopējās slimo kases analitiskā laboratorijā. Pēc zobārstniecības nodaļas beigšanas strādā kā rajona ārste Rīgas centralā kopējā slimo kasē. No 1938. g. jūlija strādā L. U. zobārstniecības institutā kā demonstratore.

64. **Jaunākais asistents Rūdolfs Feldmanis,** dzimis 1904. g. 17. martā Bēnes pagasta Kāvzaišos. Tēvs Jānis, māte Karlīne, dzim. Ivanova, lauksaimnieki. Skolas gaitas sācis 1913. g. Bēnes pamatskolā. Pasaules kara laikā, 1915. g., mācijies Smiltenē, vēlāk no 1916. g. līdz 1918. g. pavasarim Tērbatā, Dubultu ģimnazijā. 1918. g. atgriežoties Latvijā strādājis tēva mājās, līdz 1920. g. rudenī iestājies Jelgavas klasiskā ģimnazijā, ko beidzis 1925. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, bet pēc diviem gadiem tēva nāves dēļ studijas pārtraucis, lai uzņemtos lauku māju saimniecības vadību. 1929. g. studijas turpinājis un medicinas fakultati beidzis 1934. g. pavasarī. Laikā no 1933. g. septembra līdz 1934. g. maijam strādājis kā T. L. ministrijas rajona ārsts Demenes-Kurcuma

rajonā. 1934. g. rudenī iestājies kara dienestā, ko beidzis kā ārsts virsnieka vietnieks 1935. g. oktobrī. No 1935. g. 1. novembra strādājis kā ārsts volontieris terap. fakult. klīnikā, no tā paša gada 1. decembra kā subasistents, bet no 1938. gada 1. jūlija kā jaunākais asistents. Ārpus klīnikas strādājis Rīgas Pārdaugavas rajona kopējā slimo kasē kā laboratorijas vadītājs, vēlāk iekšķīgo slimību ambulancē un tbc. slimnieku ārstu komisijā.

Iespiests darbs: Piezīmes par leikocitaro ainu pie policitaimijas. LĀŽ 1938, 1/2.

65. **Bij. jaunākā asistente Erna Galēja,** dzimusi 1891. g. 16. decembrī Bārbeles pag. Lukatās. Vidusskolu beigusi Jelgavā. Maskavā nobeigusi IV zobārstu skolu un arī ieguvusi zobārsta gradu Maskavas Universitatē 1916. g. maijā. Tā paša gada rudenī kļuva par minētās zobārstu skolas asistenti, kur strādāja līdz lielinieku apvērsumam. Latvijā atgriezās 1918. g. rudenī. 1919. g. augustā sāka strādāt Rīgas Kara slimnīcā kā zobārste. Nodibinoties L. U. zobārstniecības institutam 1923. g. martā sāka strādāt konservējošās zobārstniecības nodaļā. No 1925. g. strādā kā privata zobārste Rīgā. No L. U. aizgājusi 1926. g. 1. jūlijā.

66. **Jaunākā asistente Aleksandra Grase,** dzimusi 1912. g. 11. oktobrī Madonā, kur tēvs bija vietējās pasta iestādes priekšnieks, bet māte, dzim. Upesleja, ģimnazijas skolotāja. Skolas gaitas sākusi Madonas pamatskolā, ko beidz 1925. g. pavasarī un tā paša gada rudenī sāk apmeklēt Rīgas pilsētas II ģimnaziju, ko beidz 1929. g. Tā paša gada rudenī iesākusi studijas L. U. medicinas fakultatē. Studijas beigusi 1935. g. rudenī. Kopš 1935. g. pavasara subasistente, vēlāk asistente pie dzemdniecības un sieviešu slimību katedras.

67. **Jaunākā asistente Marija Gulbe,** dzimusi 1903. g. 21. maijā Jelgavā tirgotāju ģimenē. Tēvs Dāvids, māte Anna, dzim. Maseljone. Apmeklējusi Hercoga Pētera ģimnaziju Jelgavā, ko beidz 1922. gadā. Tā paša gada rudenī iestājas L. U. medicinas fakultatē, ko beidz ar ārsta gradu 1930. g. Studiju laikā divi gadi strādājusi kā volontiere subasistente Universitates chirurģiskā klīnikā. Pēc Universitates beigšanas specializējas ausu, deguna un kakla slimībās Rīgas pilsētas I slimnīcā. 1933. g. ieguvusi specialista tiesības un pārgājusi praktizēt Jelgavā. No 1935. g. praktizē Rīgā. 1938. g. 1.

novembrī ievēlēta par jaunāko asistenti pie L. U. tiesu medicinas instituta. Ir pər biedri Latviešu ārstu biedrībā.

68. **Bij. jaunākā asistente Edīte Helde-Andersone,** dzimusi 1901. gada 27. maijā Rīgā. Tuvākas ziņas sk. LUX, 511. lpp. Aizgājusi no Latvijas Universitates 1932. g. 1. novembrī.

69. **Jaunākais asistents Eduards Arvīds Kalniņš,** dzimis 1903. g. 3. oktobrī Krimuldas pagasta Almucu mājās kā šīs mājas īpašnieka Ernesta un Alvīnes, dzim. Andermanes, dēls. Skolā sācis iet 9 gadu vecumā Krimuldas draudzes skolā. Pēc Latvijas valsts nodibināšanās pabeidzis pamatskolu 1922. g. Siguldā un tai pašā gadā iestājies P. Dzeņa reālģimnazijā, ko beidzis 1926. g. 1927. g. rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko pabeidzis 1934. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. Studiju laikā strādājis kā subasistents Valsts Strenču psichiatriskā slimnīcā un Sarkanā Krusta Tērvetes plaušu tuberkulozes sanatorijā. Pēc studijām iesaukts aktivā kara dienestā un atvaļināts dienesta pakāpē kā sanitarvirsnieka vietnieks. Pēc kara dienesta strādājis kādu laiku Tukuma pilsētas slimnīcā kā asistents. 1936. gadā ar 1. aprili apstiprināts par jaunāko asistentu pie L. U. medicinas fakultates iekšķīgo slimību hospitalās klīnikas.

70. **Jaunākais asistents Viktors Kalniņš,** dzimis 1907. gada 22. aprilī Somijā. Viņa tēvs Eduards ir pensionēts ģeneralis, artilerists, bijušais kara ministrs; māte Marija, dzim. Orlova. Mācijies Helsinku Aleksandra ģimnazijā. 1919. gadā pārnācis uz Rīgu un 1925. gadā beidzis Rīgas pilsētas II vidusskolu. 1928. gadā absolvējis Dr. med. Brensona Zviedru masāžas un vingrošanas skolu. 1933. gadā beidzis L. U. medicinas fakultati, bet 1935. gadā tās pašas fakultates zobārstniecības nodaļu, iegūdams ārsta gradu zobu slimībās. Patlaban strādā par jaunāko asistentu L. U. medicinas fakultates zobārstniecības institutā un ir 5. Rīgas aizsargu pulka jūras divizions II rotas ārsta vietas izpildītājs, kā arī L. U. studentu korporacijas „Lettonia" biedrs, Upsalas Karaliskās Universitates studentu savienības „Calmar" un „Arpa Internationale" C-vitamina pētīšanas komisijas loceklis. Strādājis 1927. gada vasaras brīvlaikā Upsalā Karaliskās Universitates medicinas fakultates farmakoloģijas institutā, kur prof. L. Bakmaņa vadībā pētijis tiroksina ietekmi uz autonomo nervu sistemu, bet 1934. gada vasaras brīvlaikā turpat C-vitamina animalo produkciju. Līdz šim izlietojis šādas stipendijas:

1934. gadā Kr. Morberga stipendiju, kas izlietota no 1935. gada 1. jūnija līdz 1936. gada 1. augustam. Šai laikā izlietota arī Kulturas fonda piešķirtā stipendija. Abas stipendijas devušas iespēju strādāt Stokholmas Universitates medicinas fakultates histoloģijas institutā un pētīt zobu un kaulu histoloģiju prof. G. Hegkvista vadībā, kā arī tās pašas fakultates zobārstniecības institutā, kopā ar doc. G. Vestinu izmeklējot eksperimentali alveolarās piorejas patoģenezi, bez tam arī papildināties zobu slimību konservativā un chirurģiskā terapijā, kā arī Upsalas Universitates farmakoloģijas institutā prof. L. Bakmaņa vadībā, pētijot C-vitamina sintezi dzīvnieku organismā. 1937. gadā piešķirto Kr. Morberga stipendiju izlietojis no 1937. g. 9. augusta līdz 27. septembrim, piedaloties kā koreferents „Arpa Internationale" kongresā Kopenhagenā. Pēc tam studējis Stokholmas Universitates zobārstniecības institutā jaunākos terapeitiskos paņēmienus alveolarās piorejas terapijā. Līdztekus iepazinies Istmana institutā ar pēdējiem sasniegumiem zobu slimību ārstēšanā bērniem. 1938. gadā piešķirto Kr. Morberga stipendiju izlietojis no 20. augusta līdz 13. septembrim, piedaloties kā referents „Arpa Internationale" kongresā Prāgā, kā arī papildinoties alveolarās piorejas terapijā Prāgas pilsētas Stomatoloģijas institutā.

Referati: 1) A comparative study of the vitamin-C content of human urine and blood by tooth-test-method and titration by dichlorphenolindophenol, nolasīts „Arpa Internationale" VII kongresā Prāgā, 1938. gada 26. augustā. 2) Über den Gehalt des Vitamins C im Harn von Paradentosekranken (izstrādāts kopā ar jaun. asist. I. Jakovļevu), nolasīts „Arpa Internationale" VII kongresā Prāgā, 1938. gada 28. augustā.

Iespiestie darbi: 1) Action de la thyroxine sur l'innervation autonome. CR des séances de la Société de Biologie de Suède. 1928, XCVIII. 2) Untersuchungen über die animale Produktion von C-Vitamin. Upsala Läkareförenings förhandlinger. 1935, XLI, 3—4. 3) Skorbuts un pyorrhoe alveolaris. LZBR 1936, 9. 4) Der Einfluß einiger Organpräparate auf skorbutische Zahnveränderungen beim Meerschweinchen. Upsala Läkareförenings förhandlinger. 1936, XLII, 3—4. 5) Über die Bestimmung des Gehaltes an C-Vitamin im menschlichen Gehirn mittels der Zahntestmethode. KlW 1937, 3. 6) Experimental Studies of the Pathogenesis of Marginal Osteitis (izstrādāts kopā ar doc. Dr. G. Vestinu). Norske Tannlaegeforenings Tidende, 1938, III. 7) Pēdējie sasniegumi paradentozes diagnostikā un terapijā. Zobārstniecības raksti 1938, I.

71. **Jaunākais asistents Aleksandrs Kaķis,** dzimis 1912. g. 9. febr. Ārlavas doktoratā kā ārsta Voldemāra un skolotājas Marijas,

dzim. Stolceres, dēls. Pirmo izglītību baudijis vecāku mājās un Valmieras pilsētas I pamatskolā. 1930. g. pavasarī beidzis Valsts Valmieras ģimnaziju un tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1936. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. Bijis korporacijas „Lettonia" loceklis. Pa studiju laiku no 1932. g. oktobra līdz 1934. g. oktobrim voluntarsubasistents L. U. chirurģiskā propedeitiskā klīnikā, pēc tam subasistents L. U. chirurģiskā fakultates klīnikā līdz iesaukšanai aktivā kara dienestā 1936. g. oktobrī. Kara dienesta laikā iedalīts 6. Rīgas kājnieku pulkā, beidzis sanitarvirsnieku vietnieku kursus Rīgas Kara slimnīcā, piekomandēts Daugavpils Kara slimnīcai, kur chirurģiskā nodaļā izpildijis asistenta vietu no 1937. g. jūnija līdz oktobrim. 1937. g. 15. oktobrī paaugstināts par ārstu leitnantu un iecelts par 8. Daugavpils kājnieku pulka jaunāko ārstu. Šo vietu izpildija līdz apstiprināšanai par L. U. chirurģiskās fakultates klīnikas jaunāko asistentu 1938. gada 1. jūlijā.

72. **Bij. jaunākais asistents Ansis Karps,** dzimis 1892. gada 16. janvarī Kurzemē, Skrundas pagastā kā lauksaimnieka dēls. Pēc Skrundas draudzes skolas beigšanas 1907. g. iestājies Baltijas skolotāju seminarā kā valdības stipendiats. Pēc minētā seminara beigšanas 1911. g. sagatavojies abiturijas eksameniem, ko nolicis 1913. gadā Jelgavas ģimnazijā. Tā paša gada rudenī iestājies Tērbatas Universitatē, kur studējis medicinu. 1919. g. martā brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā, piedaloties kara gājienos pret lieliniekiem un bermontiešiem. Demobilizējies 1921. g. un ar 1922. g. 1. janvari sāk darboties kā subasistents pie psichiatrijas katedras. Medicinas fakultatē studijas beidzis 1923. g. decembrī un ar 1924. g. ievēlēts par jaunāko asistentu pie psichiatrijas katedras. 1927. g. 1. aprilī pārgājis Galvas pilsētas Rīgas Sarkankalna slimnīcas dienestā, kur kā slimnīcas ārsts darbojas līdz šim laikam.

73. **Bij. jaunākā asistente Zinaida Lācara,** dzimusi 1903. g. 25. augustā Kuldīgā, kur vecāki bijuši skolotāji. Vispirms apmeklējusi vietējo pirmskolu, tad Kuldīgas 6-kl. sieviešu ģimnaziju. Kazaņas guberņā, Čistopolē, beigusi ģimnaziju un iestājusies Skolotāju institutā. 1920. g. atgriezusies Latvijā. 1921. g. turpinājusi izglītību Jelgavas valsts vidusskolā, lai iegūtu Latvijas vidusskolas gatavības apliecību. Šo skolu beigusi 1922. g. Tā paša gada rudenī iestājusies L. U. medicinas fakultatē, bet slimības dēļ studijas pārtrau-

kusi uz 2 gadiem. 1924. g. iestājusies otrreiz min. fakultatē, 1926. g. janvarī pārgājusi uz zobārstniecības nodaļu, ko beigusi 1929. g. pavasarī ļoti sekmīgi. No 1929. g. 1. sept. uzsākusi patstāvīgu zobārstniecības praksi Iecavā. 1930. g. febr. no turienes pārnākusi uz Rīgu, lai papildinātos savā specialitatē L. U. zobārstn. institutā. No 1930. g. 1. okt. līdz 1933. g. 1. jūlijam skaitijusies par jaunāko asistenti pie ortodontijas un technisko darbu katedras. Kā Torņkalna rajona zobu ārste strādājusi Rīgas centralā kopējā slimo kasē no 1930. g. 1. marta līdz 1933. g. 1. martam un Rīgas pils. pašvaldību darbinieku slimo kasē no 1933. g. 1. marta. No L. U. aizgājusi 1933. gada 1. jūlijā.

74. **Jaunākā asistente Gaida Liepiņa,** dzimusi 1914. g. 3. maijā Valkā. Tēvs dzelzceļu ierēdnis Pēteris Liepiņš, māte Līna, dzim. Zīmule. No 1920. g. līdz 1923. g. apmeklējusi Rīgas pilsētas 12. pamatskolu. Tad pārgājusi Valsts parauga pamatskolā un to beigusi 1927. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājusies Rīgas pilsētas IV ģimnazijā. Ģimnaziju beigusi 1931. gadā. 1932. g. sākusi studēt medicinu L. U. un medicinas fakultati beigusi 1938. g. septembrī. Tā paša gada oktobrī ievēlēta par jaunāko asistenti medicinas fakultatē pie fizioloģijas un fizioloģiskās ķīmijas katedras.

75. **Bij. jaunākais asistents J. Mauriņš,** dzimis 1906. gada 11. aprilī Trikātas pag. kā lauksaimnieka dēls. Skolas sācis apmeklēt 1914. g., vispirms vietējo pagasta skolu, tad draudzes un no 1918. g. Valmieras pils. pamatskolu. 1922. g. iestājies Rīgas valsts II ģimnazijā, ko beidzis 1924. g. No 1925. g. studējis L. U. medic. fakultatē; to beidzis 1932. g. rudenī ar ārsta gradu. Pēc nokalpošanas kara dienestā no 1933. g. 27. nov. strādājis L. Sark. Kr. Rīgas slimnīcā, sākumā kā ārsts volontieris, vēlāk kā asistents. No 1934. g. 1. marta līdz 1936. g. 1. okt. bijis jaun. asistents pie medic. fak. fizioloģijas katedras.

76. **Bij. jaunākais asistents Alfrēds Edgars Mednis,** dzimis 1894. g. 21. martā Rīgā. Saviem vecākiem, tēvam Jānim un mātei Minnai, dzim. Medne, bijis trešais bērns. Pēc pirmmācībām mājās iestājies Millera 4-klasīgā skolā Rīgā, tad Rīgas Aleksandra ģimnazijā, ko beidzis 1914. g., un tanī pašā gadā iestājies Tērbatas Universitates medicinas fakultatē. Pēc divu kursu nobeigšanas materialu apstākļu spiests nobraucis uz Maskavu un pieņēmis vietu pilsē-

tas Preobraženskas psichiatriskā slimnīcā par feldšeri uzraugu, lai iegūtu līdzekļus turpmākām studijām. Pēc dežurām slimnīcā brīvā laikā Sokoļņiku slimnīcas chirurģiskā nodaļā praktizējies narkozes došanā un asistējis pie operacijām. Ar 1916. g. rudens semestri atjaunojis studijas Tērbatas Universitatē. 1917. g. pavasarī spiests no jauna pārtraukt studijas un pieņemt vietu Krievijas Sarkanā Krustā. Rumānijas frontē iedalīts 4. Jekaterinoslavas chirurģiskā lazaretē par studentu mediķi ar virsnieka dienesta pakāpi. 1918. g. pavasarī atgriezies Maskavā, kur mobilizēts un ieskaitīts pulkā par jaunāko ārstu. Maskavā iestājies Universitatē un nolicis vairākus kursa pārbaudijumus. 1919. g. vasarā pārnācis robežu un šī gada rudenī nobraucis uz Tērbatu turpināt savas studijas, bet ar lielinieku tuvošanos decembrī atgriezies Rīgā. Rīgā lieliniekiem ienākot iestājies II Rīgas pilsētas slimnīcā chirurģiskā nodaļā par ārsta v. i. Pēc lielinieku padzīšanas brīvprātīgi iestājies Latvijas nacionalā armijā un ieskaitīts Latgales divizijas lazaretē par jaunākā ārsta v. i. Ar savu pārsienamo punktu piedalijies visās Latgales divizijas kaujās: pie Bolderājas ieņemšanas, Bulduru tilta šturmēšanas, Rīgas atbrīvošanas no jūrmalas puses, kaujām pie Kalnciema, Jelgavas ieņemšanas un Latgales atbrīvošanas. Līdz ar kauju izbeigšanos un Latvijas atbrīvošanu 1920. g. vasarā demobilizējies un iestājies Latv. Sarkanā Krusta dienestā Rīgas slimnīcā pie nelaiķa prof. Jankovska par asistentu. Līdztekus darbam slimnīcā atjaunojis savas pārtrauktās studijas jaunā Latvijas Augstskolā, kur kursu beidzis 1924. g. janvarī ļoti sekmīgi. Tanī pašā gadā ieskaitīts par jaunāko asistentu pie chirurģiskās hospitalās klīnikas. 1928. g. 15. maijā izstājies no Universitates klīnikas.

77. **Bij. jaunākais asistents Arturs Meija,** dzimis 1898. gada 9. martā Tukuma apr. Praviņu pagasta Karotnieku mājās kā lauksaimnieka dēls. Tuvākas ziņas sk. LUX, 515. lpp. 1929. gada sesijā nolicis doktoranda pārbaudijumus chirurģisko priekšmetu grupā. No L. U. aizgājis 1932. g. 1. jūlijā.

78. **Jaunākais asistents Pauls Neibergs,** dzimis 1912. gada 4. janvarī Jelgavas apr. Zaļenieku pag. Bažu-Kauliņu mājās kā ārsta Aleksandra Neiberga un ārstes Lauras Neibergas, dzim. Gulbes, dēls. No 1923. līdz 1925. g. apmeklējis 23. Rīgas pils. pamatskolu. Pēc tam iestājies Rīgas pils. I ģimnazijā, ko beidz 1930. g. pava-

sarī. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidz ar atzīmi ļoti sekmīgi 1936. g. rudenī. No 1936. g. 13. oktobra līdz 1937. g. 13. oktobrim bijis kara dienestā, kur beidzis sanitarvirsnieku vietnieku kursus. No 1937. g. 1. novembra volontieris, bet no 1938. g. 15. maija jaunākais asistents Latvijas Universitates centralā Rentgena institutā.

79. **Bij. jaunākais asistents Kārlis Neiders,** dzimis 1903. g. 20. septembrī Taurenes pagasta Andrēnu mājās. Tēvs Jānis, māte Eda nodarbojās ar zemkopību kā minēto māju īpašnieki. Ģimenē bija 4 bērni. Pirmizglītību baudija vietējā pagastskolā un draudzes skolā, ko sāka apmeklēt 1912. g. Pēc tam 1919. g. rudenī iestājās Bērzaines valsts vidusskolā un to ar labām sekmēm beidza 1924. g. pavasarī bez latīņu valodas, kāpēc 1924. g. rudenī bija spiests pagaidām iestāties inženierzinātņu fakultatē, bet ar medicinas fakultates dekana atļauju apmeklēja visas šīs fakultates pirmā kursa lekcijas un nostrādāja kursa praktiskos darbus. Latīņu valodu nolika Izglītības ministrijā 1925. g. pavasarī un tā paša gada rudenī iestājās medicinas fakultates otrā kursā. Jau kā students 1928. g. 1 oktobrī sāka strādāt par volontieri chirurģiskā propedeitiskā klīnikā. 1930. g. 1. martā viņu ievēlēja par štata subasistentu chirurģiskā fakultates klīnikā. 1931. g. 15. decembrī beidza studijas ar ārsta gradu un atzīmi ļoti sekmīgi. No 1932. g. 1. janvara ievēlēts par jaunāko asistentu augšminētā klīnikā un tur strādājis līdz 1933. g. 1. decembrim. Korporacijas Fraternitas Livonica biedrs un tagad viņas filistrs. 1933. g. novembrī ievēlēts par Līvānu slimnīcas vadītāju un chirurgu. Piedalas vietējā sabiedriskā dzīvē, ir aizsargu un mazpulka ārsts.

Iespiestie darbi: 1) Novērojumi par dilaudida lietošanu. LĀŽ 1931, 1/2, 54—56. 2) Ulcus ventriculi et duodeni perforativum. LĀŽ 1932, 12, 756—764. 3) Ein Fall von Keratosis gonorrhoica. DW 1934, 16. Juli.

80. **Jaunākā asistente Alvīne Pāvule,** dzimusi 1910. g. 2. jūnijā Slokas pagasta Mežbeltēs. Tēvs lauksaimnieks Pēteris Pāvuls un māte Paulīne, dzim. Plecis. No 1919. g. līdz 1925. g. mācijusies Slokas pilsētas sešklasīgā pamatskolā. Pēc pamatskolas beigšanas iestājusies Rīgas Jūrmalas pilsētas ģimnazijā Dubultos, ko beigusi 1929. g. 1930. g. rudenī iestājusies L. U. medicinas fakultatē, ko beigusi 1936. g. 1935./36. māc. g. par studentu sacensības darbu Ischias un spondilosis deformans ieguvusi otro godalgu. 1936. g. strādājusi

Galvas pilsētas Rīgas pirmajā slimnīcā vielu maiņas un elektrokardiografijas kabinetā. Pēc tam strādājusi par voluntarārsti L. U. med. fak. iekšķīgo slimību hospitalā klīnikā. 1937. g. strādājusi Latvijas valsts dzelzceļu slimnīcā Rīgā kā vietas izpildītāja. 1937. g. novembrī ievēlēta par jaunāko asistenti L. U. medicinas fakultatē pie fizioloģijas un fizioloģijas ķīmijas katedras.

81. **Jaunākā asistente Eiženija Paukšene,** dzimusi 1904. g. 27. nov. Rostovā pie Donas kā skolotāja Ernesta Paukšena (miris 1935. g. 30. dec.) un mātes (dzim. Donbergas) meita. Bērnību pavadijusi Sevastopolē, kur arī iesākusi savas pirmās skolas gaitas Sv. Aleksandras ģimnazijā. 1921. g. rudenī iebraukusi ar bēgļu ešalonu Rīgā, izglītību turpinājusi un beigusi Zalemana ģimnaziju. 1927. g. iestājusies L. U. med. fak. zobārstniecības nodaļā, ko beigusi 1932. g. Tā paša gada rudenī iestājusies medicinas fakultatē, ko beigusi 1936. g. Pēc zobārstniecības nodaļas beigšanas līdzekļus turpmākām studijām sagādājusi, strādādama pa svētdienām Sarkanā Krusta Ikšķiles veselības kopšanas punktā. No 1934. g. rudens strādā Bolderājas Sarkanā Krusta veselības kopšanas punktā. 1936. g. iesākusi strādāt Rīgas Sarkanā Krusta parauga veselības punktā un tikusi 1937. g. apbalvota ar Sarkanā Krusta Goda zīmi. No 1936. g. 15. oktobra L. U. zobārstniecības institutā jaunākā asistente ortodontiskā nodaļā.

82. **Bij. jaunākais asistents Raimunds Pavasars,** dzimis 1902. g. 10. maijā Lejasciema mācītāja muižā. 1914. g. iestājies Valmieras realskolā. 1919. g. brīvprātīgi iestājies 7. atsevišķā bataljonā, no kura vēlāk pārcelts uz 9. Rēzeknes kājnieku pulku. Pēc demobilizacijas iestājies Valmieras pilsētas realskolā, kuru nobeidz 1920. g. Tā paša gada rudenī imatrikulējies Latvijas Universitatē. Sākot ar 1923. g. strādā prof. J. Alkšņa chirurģiskā klīnikā. Medicinas fakultati beidz 1927. gadā. 1928. g. iesaukts aktivā kara dienestā un ieskaitīts 6. Rīgas kājnieku pulkā un aiziet no L. U. 1928. gada 1. martā.

83. **Bij. jaunākā asistente Līdija Podniece, dzim. Barona,** dzimusi 1904. g. 2. augustā Rīgā, kur tēvs darbojās kā ārsts. Māte Līna Barona, dzim. Jakobsone (skolotāja). 1912. g. rudenī iestājusies Rīgā Beateres ģimnazijā. Bēgļu laikā apmeklējusi vairākas skolas. 1919. gadā, atgriežoties Rīgā, iestājusies Rīgas pils. 2. vidusskolā. To bei-

gusi 1922. g. 1924. g. iestājusies Izgl. min. Angļu valodas institutā, ko beigusi 1928. g., iegūstot vidusskolu angļu valodas skolotājas gradu. 1923. g. iestājusies L. U. matematikas fak. dabaszinātņu nodaļā, bet 1924. g. pārgājusi uz med. fak. zobārstniecības nodaļu. To beigusi 1931. g. Pēc zobārstniecības instituta beigšanas palikusi pie zobārstniecības instituta protežu techniskās laboratorijas, kur strādājusi līdz 1938. g. 1. jūlijam.

Iespiestie darbi: 1) Asiņošana pēc ekstrakcijām. LZBR 42. 2) Radiolix. LZBR 59. 3) Ārstu specialistu jautājums Latvijā. LZBR 123. 4) Novērojumi Vīnes Zobārstniecības institutā 1935. g. vasarā. LZBR 437.

84. **Jaunākā asistente Ida Priedīte,** dzimusi 1906. g. 3. jūlijā Kūduma pag. Daibes I pak. pamatskolā kā skolotāja Dāvja Priedīša un Olgas, dzim. Brempeles, meita. 7 gadu vecumā sākusi apmeklēt Daibes I pak. pamatskolu, 1919. g. nolikusi iestāju pārbaudijumus Cēsu M. Neija ģimnazijas pēdējā pamatskolas klasē. 1921. g. rudenī pārnākusi uz Rīgu, iestājusies M. Milleres vidusskolā, ko beigusi 1924. g. pavasarī. Tā paša gada vasarā apmeklējusi 3 mēn. skolotāju sagatavošanas kursus un rudenī iestājusies L. U. lauksaimniecības fakultatē. Studiju laikā 1924./25. g. II sem. nostrādājusi kā skolotāja Daibes I pak. pamatskolā. Lauksaimniecības fakultati ar agronoma gradu beigusi 1930. g. Pēc tam studijas turpinājusi L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, ko beigusi 1933. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī sākusi strādāt kā asistente L. U. zobārstniecības inst. chirurģijas nodaļā, tanī pašā laikā studējot medicinas fakultatē. Lai papildinātos, 1935. g. jūlija mēnesi pavadijusi Vīnē prof. Pichlera klīnikā. Ar 1935. g. 30. okt. atsacijusies no asistentes pienākumiem, lai beigtu studijas. 1937. g. vasarā bijusi Berlīnē pie prof. Vasmunda. Medicinas fakultati beigusi 1938. g. rudenī, un no tā paša gada 1. oktobra sākusi atkal strādāt kā jaunākā asistente L. U. zobārstn. institutā.

Iespiestie darbi: 1) Terapija pie iekaisumiem zoba apkārtnē. LZBR 1937, 7. 2) Zobārsta aroda slimības. LZBR 1936, 8. 3) Pieredzējumi Vīnes žokļu stacijā. LZBR 1936, 8.

85. **Bij. jaunākā asistente Lūcija Purkalīte,** Kārļa un Emīlijas, dzim. Ozoliņas, meita, dzimusi 1905. g. 4. septembrī Rīgā. Pēc vidusskolas beigšanas 1925. g. iestājusies Latv. Univ. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, ko pabeidz 1930. g. No 1931. g. līdz 1938. g. 15. septembrim strādājusi L. U. zobārstniecības institutā.

Paraleli darbam zobārstniecībā interesējas vispār par medicīniskiem jautājumiem un tamdēļ turpina izglītību medicinā Latv. Univ. medicinas fakultatē. Darbu L. U. atstājusi 1938. g. 15. sept.

86. **Jaunākais asistents Jānis Sīka,** dzimis 1914. g. 4. jūnijā Cēsu apr. Veselavas pagastā. Pirmo izglītību baudijis Veselavas 6-klasīgā pamatskolā. 1928. g. iestājies Cēsu valsts ģimnazijā, kuru absolvējis 1932. g. Šī paša gada rudenī uzņemts Latvijas Universitates medicinas fakultatē. Studijas beidzis 1938. gadā, iegūdams ārsta gradu. No 1935. g. strādājis kā subasistents L. U. patoloģijas institutā; 1938. g. 14. decembrī ievēlēts par jaunāko asistentu pie patoloģiskās anatomijas katedras.

87. **Jaunākā asistente Anna Strautmane,** dzimusi 1901. gada 18. februarī Rīgā, Jēkaba un Lienes meita. Tēvs mājsaimnieks. 1920. g. beigusi II Rīgas pilsētas ģimnaziju. Studējusi L. U. medicinas fakultatē, ko beigusi 1929. g. Strādājusi terapeitiskā fakultates klīnikā jau kā studente volontiere, bet pēc fakultates beigšanas kā ārste volontiere. 1933. g. 15. febr. apstiprināta par ārsti specialisti iekšķīgās slimībās. No 1933. g. 25. XI līdz 1936. g. 15. VII strādājusi Latv. Sarkanā Krusta Daugavpils slimnīcā kā iekšķīgo slimību vīriešu nodaļas un Rentgena kabineta vadītāja. 1 gadu un 3 mēnešus strādājusi kā ārste volontiere Latv. Universitates centralā Rentgena institutā, bet štata vietā kā rentgenoloģe strādā no 1936. gada 15. jūlija. Piedalijusies ar demonstracijām Latv. Universitates klīniku un institutu zinātniskās sēdēs.

Iespiests darbs: Par iedzimto sirdskaišu diagnostiku no klīniskā un rentgenoloģiskā viedokļa. LĀŽ 1938, 1/2.

88. **Jaunākā asistente Anastasija Šmite,** dzimusi 1903. g. 17. janvarī Rīgas apriņķī kā Zādzenes muižas dārznieka Jēkaba Šmita un Annas, dzim. Sprukstes, meita. Pēc Dravnieces elementarskolas apmeklēšanas Rīgā iestājusies V Olava komercskolā. 1917. g., lielinieku varas laikā un 1918. g. vācu okupacijas laikā, viņa spiesta pāriet uz III vidusskolu un vēlāk uz Klaustiņa ģimnaziju, bet ar Latvijas valsts nodibināšanos varējusi atkal atgriezties V Olava komercskolā un to nobeigt 1922. g. 1922. g. rudenī Šmite iestājas L. U. dabaszin. fakultatē; latīņu valodas kursu nolikusi kā eksterne pie L. U. filol. un filoz. fakultates, 1923. g. iestājusies medicinas fakultatē un 1929. g. to nobeigusi. Studējot strādājusi kā volontiere 2

gadus L. U. chirurģiskā nodaļā un vēlāk 2 gadus kā ārste volontiere ādas un venerisko slimību klīnikā, kur ieguvusi specialistes gradu. 1931. g. ievēlēta par Dauguļu rajona ārsti, kur strādājusi līdz 1935. g. Līdztekus rajona ārstes pienākumiem ņēmusi dalību vietējās organizacijās, kā Aizsargu organizacijas ārste rīkojusi kursus, priekšlasijumus. Arī vēl tagad ir Rīgas 5. aizsargu pulka ārste. 1935. gadā ievēlēta par jaunāko asistenti L. U. nervu slimību klīnikā. Ir L. U. asistentu zinātnisko sapulču sekretare un sēdēs piedalijusies ar demonstracijām un ziņojumiem. Ārpus Universitates nodarbināta dažas stundas dienā slimo kasu praksē. Vairākkārt pa atvaļinājuma laiku apmeklējusi Vācijas, Austrijas un Somijas klīnikas un institutus.

89. **Bij. jaunākā asistente Magdalena Šneidere (Lūkina),** dzimusi 1906. g. 30. jūlijā Rīgā. Bekeres neoģimnaziju beigusi 1923. g. Tā paša gada rudenī iestājusies Latvijas Universitates medicinas fakultatē, ko beidz 1929. g. Pēc tam strādājusi dažus mēnešus chirurģiskā un iekšķīgo slimību klīnikās. No 1930. g. apriļa strādājusi Latvijas Universitates dzemdniecības un sieviešu slimību klīnikā kā volontiere, bet no 1931. g. 1. jūlija kā jaunākā asistente. No L. U. aizgājusi 1935. g. 1. novembrī.

90. **Jaunākā asistente Zenta Tiļļa (dzim. Kundženovska),** dzimusi 1900. g. 12. janvarī kā lauku skolotāja meita. Tēvs Jānis Kundženovskis pēc Irlavas Skolotāju seminara beigšanas dabūja vietu Kroņa-Misas pagasta pamatskolā un apprecēja Annu Javinsku, vietējā lauksaimnieka meitu. Pirmo izglītību Tiļļa ieguvusi pie tēva, 1913. g. iestājusies Priedes sieviešu ģimnazijā Jelgavā, kur mācības karam sākoties pārtraukusi. 1916. g. no jauna iestājas Rīgā Latviešu izglītības biedrības vidusskolā, kur mācīšanos 1918. g. ģimenes apstākļu dēļ spiesta pārtraukt. 1920. g. iestājas Latviešu Jaunatnes savienības vakara vidusskolā, ko beidz 1921. g. 1921. gadā iestājusies L. U. matematikas un dabaszinātņu fakultatē un 1924. g. pārgājusi medicinas fakultatē, ko beigusi 1933. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. 1933. g. rudenī iestājas Galvas pilsētas Rīgas I slimnīcā par ārsti volontieri un specialitati ieguvusi 1935. g. 1935. g. ievēlēta par subasistenti pie ausu, deguna un kakla slimību klīnikas un 1936. g. pārvēlēta par jaunāko asistenti.

91. **Jaunākā asistente Vija Tiltiņa,** dzimusi 1915. g. 30. jūlijā Rīgā. Tēvs Adrians, ierēdnis, māte Anna, skolotāja. Bērnību pavadijusi Rīgas Jūrmalā, kur 1922. g. iestājusies Rīgas Jūrmalas I pilsētas pamatskolā. 1927. gadā vecāki pārnāk dzīvot Rīgā un 1928. g. pavasarī Tiltiņa nobeidz Rīgas pilsētas II pamatskolu un tā paša gada rudenī iestājas Rīgas pilsētas II vidusskolā, ko nobeidz 1932. gadā. 1933. g. rudenī iestājusies L. U. medicinas fakultates zobārstniecības nodaļā, ko pabeidz 1938. g. maijā. Pēc beigšanas strādājusi par zobārsti L. S. Kr. veselības kopšanas punktā Raunā. Tagad skolu higienas nodaļas zobārste Bērnu slimnīcā.

92. **Jaunākais asistents Teodors Volframs,** dzimis 1908. g. 24. maijā Tomskā, kur tēvs bija mežu revidents. Šo amatu viņš izpilda arī pašlaik Latvijā. Skolas gaitas sācis 1922. g., iestājoties Rīgas pils. krievu vidusskolā, ko beidzis 1926. g. Tanī pašā gadā iestājies L. U. medicinas fakultatē, ko beidzis 1932. g. ar atzīmi ļoti sekmīgi. Pēc Augstskolas beigšanas iestājies kara dienestā, ko beidzis 1933. gadā ārsta leitnanta dienesta pakāpē un sācis strādāt kā volontieris L. U. chir. hospitalā klīnikā. No 1934. g. maija līdz 1938. g. novembrim strādājis Liepājas pilsētas slimnīcā, kur izpildijis chirurģiskās klīnikas asistenta, vēlāk vecākā asistenta pienākumus, līdztekus strādājot nel. gad. ambulancē. No 1938. g. novembra izpilda L. U. chir. prop. klīnikas jaunākā asistenta pienākumus.

93. **Bij. jaunākais asistents Vilis Zandersons,** dzimis 1894. g. 30. maijā Dobeles pag. Kalnasvilpju mājās. Pēc $2^1/_2$ gada vietējās Bērzbeķes pagasta skolas apmeklēšanas 2 gadi mācijies Dobeles baznīcas skolā, 1908./09. m. g. Jelgavā privatā proģimnazijā un 1909./10. m. g. iestājies III klasē F. Šmitchena un L. Bērziņa ģimnazijā Dubultos, kuru beidzis 1915. g. 1915./16. māc. gadā studē dabaszinātnes Ķijevas Universitates matematikas un dabaszinātņu fakultatē. 1916. g. pavasarī iesaukts kara dienestā; 1917. g. sākumā nobeidzis kara skolu Orenburgā, pēc kam ņēmis dalību pasaules karā; 1917. g. augustā pārcēlies uz 4. Latviešu Vidzemes strēlnieku pulku, kur ņēmis dalību cīņās pret vāciešiem Rīgas aizstāvēšanā. 1920. g. sākumā iestājies Latvijas nacionalās armijas 7. Siguldas kājnieku pulkā un piedalijies cīņās Latgales atbrīvošanā no komunistiem. 1920. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates medicinas fakultatē, ko beidzis ar ārsta gradu un I šķiras diplomu 1927. g. 14. decembrī. Kā students un pēc fakultates beigšanas 1 gadu un

8 mēn. bijis ārsta vietas izpildītājs Latvijas Sarkanā Krusta Rīgas slimnīcā. 1928. g. rudenī ievēlēts par subasistentu pie medicinas fakultates dzemdniecības un sieviešu slimību klīnikām, kur no 1929. g. augusta bijis par jaunāko asistentu. 1932. g. nolicis pie medicinas fakultates doktoranda eksamenus un 1933. g. vasarā komandēts vienu mēnesi uz Parīzi iepazīties ar Sorbonnas Universitates medicinas fakultates klīnikām. Aizgājis no L. U. 1936. gada 1. janvarī.

94. **Bij. jaunākā asistente E. Zušmane,** dzimusi 1899. gada 19. februarī. 1917. g. beigusi Cēsu ģimnaziju, 1918. gadā iestājusies Ķijevas Universitates fizikas un matematikas fakultatē. 1919. g. pārgājusi uz Ķijevas Univers. medicinas fakultati. 1920. gadā iestājusies Latvijas Universitates medicinas fakultatē, kuru beidza 1926. g. Pēc beigšanas strādājusi kā ārste volontiere Latv. Universitates nervu slimību klīnikā. Jaunākā asistente no 1932. g. 1. nov. līdz 1933. g. 1. nov. Aizgājusi no L. U. 1933. g. 1. novembrī.

Iespiestie darbi: 1) Par kādu n. medianus paralizes variaciju. LĀŽ 1928. 2) Par kādu siringomielijas gadijumu pēc operativās terapijas. LĀŽ 1932.

IX
VETERINARMEDICINAS FAKULTATE

IX. Veterinarmedicinas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Rūdolfs Grapmanis,** dzimis 1884. gada 22. janvarī Rīgas apr. Mālpils pagasta Kalna-Svērpos. Tēvs Ērmanis, dzimis 1844. g. 27. aprilī Mālpils Salas-Rudiņu-Božās; māte Trīna, dzim. Ēpalte, dzim. 1849. g. 14. oktobrī Mālpils Kalna-Svērpos. Vecāku nodarbošanās bija lauksaimniecība. Apmeklējis Mālpils draudzes skolu, 1905. g. beidzis Jelgavas realskolas pilnu kursu, 1905. gadā iestājies Tērbatas Veterinarinstitutā, ko beidzis 1910. g. 6. novembrī. 1911. gada 15. maijā iecelts par virsštata asistentu pie patoloģiskās anatomijas katedras, skaitot no 1911. g. 5. aprīļa; 1911. g. 1. augustā iestājies Rīgas pilsētas veterinarsanitarā dienestā. 1914. g. 18. jūlijā mobilizēts un bijis 3. mortīru diviziona jaunākais veterinarārsts. 1915. g. 11. oktobrī iecelts par 73. artilerijas brigades vecākā veterinarārsta vietas izpildītāju un 1916. g. 29. februarī par III Kaukaza strēlnieku artilerijas brigades II diviziona vecāko veterinarārstu. 1917. g. komandēts uz Kaukazu liellopu mēra apkarošanai; 1919. g. 17. jūlijā iecelts par Saldus rajona veterinarārstu; 1919. g. 12. decembrī mobilizēts un iecelts par Latgales divizijas veterinarārstu. 1920. g. 24. jūlijā atvaļināts no kara dienesta. 1914. g. 24. janvarī izturējis veterinarzinību maģistra grada pārbaudījumus. 1920. g. 28. aprilī ievēlēts par jaunāko docentu un 9. augustā apstiprināts par Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultates mācības spēku no 1920. g. 1. jūlija; viņam uzdots lasīt patoloģisko anatomiju, patoloģisko histoloģiju, tiesu veterinariju, animalo uzturvielu higienu un vadīt sekcijas. 1922. g. no 1. aprīļa ievēlēts par vecāko docentu. 1932. g. 5. novembrī aizstāvējis disertaciju „Dzimuma dziedzeru, sevišķi ovariju, attīstība pie zirga embrioniem" un ieguvis Dr. med. vet. gradu. 1933. g. 1. novembrī apstiprināts par profesoru. Par fakultates dekanu bijis 1926./27., 1927./28., 1930./31., 1931./32., 1934./35., 1935./36., 1938./39. m. g. Par fakultates sekretaru un delegatu Universitates Padomē bijis 1924./25., 1925./26., 1928./29., 1929./30., 1932./33., 1933./34., 1936./37. un 1937./38.

m. g. No 1926. gada vada patoloģiskā materiala un animalo uzturvielu izmeklēšanas laboratoriju. 1936. g. iecelts par Latvijas Amatniecības kameras locekli un arodu padomes galvenās pārbaudes un uzraudzības komisijas locekli un 1937. g. par Latvijas Amatniecības kameras locekli uz 3 gadiem no 1937. g. 1. janvara. 1939. g. 16. janvarī iecelts par locekli Latvijas Profesiju kamerā un 1939. g. 19. janvarī par veterinarārstu kopas priekšsēdētāju. Līdz 1938. g. bijis Latvijas Veterinarārstu biedrības priekšnieka palīgs, bet no 1938. g. par šīs biedrības priekšnieku. 1909. g. Grapmaņa studentu konkursa darbs „Laktacijas perioda un barības iespaids uz fosfatolbaltuma daudzumu govs pienā" Tērbatas Veterinarinstitutā godalgots ar lielo sudraba medaļu. 1933. g. darbs „Dzimuma dziedzeru, sevišķi ovariju, attīstība pie zirga embrioniem" godalgots ar Kulturas fonda I godalgu. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV un III šķiru un Lietuvas Dižkunigaikšķa Ģedimina III šķiras ordeni. Bez tam apbalvots ar dažiem Krievijas ordeņiem. Piedalijies II Baltijas veterinarārstu kongresā ar referatu „Gaļas un gaļas produktu veterinarsanitarā kontrole; komunalo veterinarārstu administrativais un saimnieciskais stāvoklis Latvijā" Piedalijies arī IV Baltijas veterinarārstu kongresā Kaunā. 1920. gadā bijis 3 mēnešu ilgā ārzemju komandējumā uz Vāciju Drēzdenē pie prof. Jesta papildināties patoloģiskā anatomijā un pataloģiskā histoloģijā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 597. lpp.): 4) Grāmata: Gaļas higiena un gaļas technoloģija. 1938, 288 lpp. 5) Dzimuma dziedzeru, sevišķi ovāriju, attīstība pie zirga embrioniem. LUR vet.-med. I, 1931, 167 lpp. 6) Gaļas konservi karavīru uzturā. LK 1938, 254.

2. **Profesors Kārlis Kongro (†),** dzimis 1862. g. 18. jūnijā Tērbatā. Vidusskolu apmeklējis Vilandē. 1880. g. augustā iestājies Tērbatas Veterinarinstitutā. 1883. g. par godalgojamo studentu darbu Veterinarinstituta padomes godalgots ar zelta medaļu. 1884. gadā beidzis Tērbatas Veterinarinstitutu. 1884. g. 19. decembrī, pēc sekmīgas disertacijas aizstāvēšanas, ieguvis maģistra gradu. No 1885. līdz 1888 g. bijis par Pērnavas pilsētas veterinarārstu, bet no 1888. līdz 1897. g. Rīgā kā brīvpraktizējošs un pilsētas ārštata veterinarārsts. 1897. g. ievēlēts par Rīgas pilsētas veterinarārstu un tā paša gada novembrī par Rīgas Politechnikas instituta docentu. 1916. g. decembrī, pēc Politechnikas instituta evakuacijas uz Maskavu, bijis Rīgas pilsētas veterinarārsts līdz 1922. g. 1. maijam. 1918. g.

1. sept. Politechnikas institutā Rīgā darbojies kā docents. 1921. g. 16. sept. uzaicināts pie veterinarmediçinas fakultates, kur darbojies līdz miršanas dienai — 1935. g. aprilim.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 594. lpp.): Über Entwicklung und Bau der Steroschen Nasendrüse der Säugetiere. Disertacija 1884. g.

3. **Profesors Ludvigs Kundziņš,** dzimis 1855. gada 15. februarī Sīpeles Kundziņos, Dobeles (tagad Jelgavas) apriņķī kā zemkopja Kārļa Kundziņa un viņa sievas Karolīnes, dzim. Zilbertas, dēls. Apmeklējis skolas Dobelē un Jelgavā, beidzis Jelgavas toreizējās 4-klasīgās realskolas kursu; iestājies Tērbatas Veterinarinstitutā 1876. g., beidzis kursu 1881. g.; par studenta godalgas rakstu „Über die Entwicklung des Hornhufs bei einigen Ungulaten" saņēmis zelta medaļu; promovējies par veterinarmedicinas maģistru 1882. g.; ievēlēts par prorektoru pie Tērbatas Veterinarinstituta anatomijas kabineta 1882. gadā. 1886. g. L. Kundziņš uz vienu pusgadu piekomandēts Maskavas Universitates medicinas fakultatei. No 1893. g. sākot L. Kundziņš bijis anatomijas profesors, 1905.—1914. g. — tā paša instituta direktors. Instituta padome to vairākkārt komandējusi uz ārzemēm, lai strādātu anatomiskos un zooloģiskos institutos un iepazītos ar ārzemju veterinarinstitutu iekārtu; 1885.—1886. g. uz Vāciju un Franciju (Berlīni, Lionu, Parīzi, Alfortu); 1891. g. uz Neapoles Starptautisko zooloģijas institutu, 1902. un 1912. g. uz Freiburgas Universitates anatomijas institutu. Apmeklējis viņš arī Zviedrijas, Šveices un Italijas veterinarinstitutus. L. Kundziņš piedalijies kā Tērbatas Veterinarinstituta pārstāvis Krievijas augstskolu jaunās satversmes izstrādāšanā Pēterpilī. Krievijas dienestā viņš ieguvis īstenā valstspadomnieka titulu un Stanislava un Annas II šķiras, Vladimira IV un III šķiras ordeņus. 1919.—1920. g. L. Kundziņš bijis anatomijas profesors Igaunijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē un no 1920. g. ir anatomijas profesors Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē, Universitates Padomes loceklis no 1920.—1926. g., dekans no 1922.—1924. g. Ārzemju komandējumā (uz Vāciju) viņš bijis 1926. g. maijā, jūnijā, jūlijā; 1926. g. viņš pensionēts un ievēlēts par ārštata profesoru un līdz 1936. g. turpina lasīt lekcijas anatomijā un histoloģijā. Sākot ar 1937. g. L. Kundziņš aiziet no tiešā darba fakultatē, bet joprojām darbojas anatomijas institutā, pārzinādams anatomijas muzeju, kuru viņš savā darbības laikā iekārtojis un kurā savākti daudzi vērtīgi

un reti anatomijas preparati ar svarīgu zinātnisku nozīmi. Profesors L. Kundziņš izmeklējis un noteicis lielu skaitu izrakto senlaiku dzīvnieku kaulu, ko Piemineklu valde iesūtijusi veterinaranatomijas institutam no senatnes mītnēm un pilskalniem: Tanīsa kalna, Zebras ezera mītnes, Daugmales pilskalna, Dvietes, Ičas u. c. Profesors L. Kundziņš ir Latvijas Universitates veterinarmedicinas un dabaszinātņu goda doktors. 1932. g. L. Kundziņš ievēlēts par Tērbatas Universitates veterinarmedicinas goda doktoru. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu III un II šķiras ordeņiem.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 594. lpp.): 6) Über die Vorderextremität eines 12 mm langen Pferdeembryos nebst einem Bericht über das Coracoid dreier Beuteljungen von Antechinomys laniger. Morph. Jahrb. 1935, 76, 504—515. Recenzijas: 7) A. Kirchenšteina, Bakteriju iekšējā uzbūve un attīstība. Disertacija. LUR III, 1922. 8) R. Grapmaņa, Dzimumdziedzeru, sevišķi ovariju, attīstība pie zirga embrioniem. Disertacija. LUR vet.-med. I, 1, 1931. 9) A. Vītums, Pētijumi par zirga plaušu embrionalo attīstību. Disertacija. LUR vet.-med. I, 3, 1936. 10) P. Ozoliņa, Plexus brachialis un plexus lumbosacralis attīstība cūkas un zirga embrijos. Disertacija. LUR vet.-med. I, 4, 1937. Bez tam: 1) Par visceralā skeleta attiecībām ar ausu kapsulu pie zīdītājiem. Autoreferats 1927. 2) Uterus izveidošanās pie dažādiem zīdītājiem. Referats, lasīts II Veterinarārstu kongresā Rīgā. 3) Par tā saukto vēsturisko anatomiju. Referats. 4) Par govju un aitu zobu sistemu. Referats.

4. **Profesors Miķelis Rolle,** dzimis 1892. gada 13. februarī Rucavas pagasta Šūnas mājās kā lauksaimnieka Toma un Annas, dzim. Veisbukas, vecākais dēls. 1921. gada rudenī iestājies Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē. Studiju laikā no 1924. g. 15. novembra līdz 1926. g. 1. maijam strādājis par subasistentu pie patoloģijas anatomijas katedras; 1926. g. 26. aprilī beidzis fakultati, iegūdams veterinarārsta gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi. Atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai. Pa šo laiku viņš cītīgi nodevies bakterioloģijas un mājkustoņu lipīgo slimību studijām. 1927. g. septembrī viņu Universitate komandējusi papildināties Hanoveras Veterinarās augstskolas higienas institutā. Tur viņš strādājis pie prof. Mīsnera līdz 1928. g. 1. oktobrim. 1928. g. 27. jūlijā Rolle tur ieguvis Dr. med. vet. gradu ar atzīmi „Mit Auszeichnung" Viņš iepazinies ar Leipcigas Universitates un Berlīnes Veterinarās augstskolas higienas institutu darbību (plašākas ziņas sk. LUX, 602—603). 1928. g. 1. oktobrī Rolle ievēlēts par jaunāko asistentu veterinarmedicinas fakultatē un viņam uzdots vadīt praktiskos darbus mājkustoņu lipīgās slimībās. 1930. g. 20. janvarī ievēlēts par

privatdocentu un asistentu un viņam uzdots lasīt mājkustoņu invazijas slimības, mājkustoņu veselības kopšanu un vadīt seminaru lipīgās slimībās; 1930. g. vasarā komandēts ar saviem līdzekļiem uz Vāciju, kur papildinājies mājkustoņu higienā. 1932. g. 10. novembrī ievēlēts par vec. asistentu; 1935. g. oktobrī Rolle ieguvis Latvijas Universitates Dr. med. vet. gradu; 1936. g. 25. janvarī ievēlēts par docentu un viņam uzdots lasīt mājkustoņu lipīgās slimības; 1938. g. 1. janvarī ievēlēts par vecāko docentu. Rolle noorganizējis un vada mājkustoņu sērgu pētīšanu Latvijā un vada Latvijas Universitates serumstacijas veterinaro nodaļu. Viņš nolasijis vairākas zinātniskas un publiskas lekcijas veterinarārstu un lopkopju biedrībās. Iespiesti vairāki viņa populari raksti vietējos lopkopības žurnalos; viņš arī izstrādājis vairākus saistošo noteikumu projektus par mājkustoņu lipīgo slimību apkarošanu un piena un piena produktu sanitaro kontroli.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 603. lpp.): 10) Strongyliosis der Pferde. Mießner-Festschrift 1930, 155. 11) Ein Beitrag zur Kenntnis der Gramschen Bakterien Färbung. DtäW 1931, 65. 12) Līdzekļi pret zirgu zarnu un govslopu aknu parazītiem un pielietošanas metodes. VetP 1932, 146. 13) Zusammenhang zwischen der Anwesenheit des Bact. abortus (Bang) im Organismus und der Agglutination. DtäW 1932, 748. 14) Die Euterentzündungen bei Kühen in Lettland. Coli-Mastitis. DtäW 1932, 257. 15) Euterentzündungen bei Kühen in Lettland. Streptokokken-Mastitis. DtäW 1932, 609. 16) Bekämpfung des ansteckenden Verkalbens durch Impfung in Lettland. DtäW 1933, 707. 17) Entnahme von Milchproben zum Zwecke der Untersuchung auf Fettgehalt bei der Milchkontrolle in Städten. DtäW 1933, 115. 18) Govslopu lipīgās izmešanās apkarošana Latvijā. VetP 1933, 152. 19) Govslopu piroplazmoze un tās apkarošana Latvijā. VetP 1933, 155. 20) Mikroorganismen im verdorbenen Fleisch. LBBR 1933, III, 9. 21) Hefe als Ursache der Euterentzündungen bei Kühen. DtäW 1934, 385. 22) Jēru nobeigšanās cēloņi un to novēršana. LL 1934, 8. 23) Ļaunais govslopu galvas karsonis. VetP 1934, 165. 24) Geflügelkrankheiten in Lettland. Referate der II. Veterinärtagung der Baltischen Staaten von 8.—11. August 1935, 5. 25) Bakterium bipolare bioloģiskās īpašības un tā radītās mājkustoņu slimības Latvijā. Godalgots ar Kulturas fonda godalgu. LUR vet.-med. I, 2, 1935. 26) Govslopu bruceloze Latvijā. VetP 1935. 27) Aitu slimības. Kā pielikums J. Vītoliņa Ienesīgā lopkopībā. 28) Pārskats par brucelozi Latvijā. VetP 1936. 29) Die Kontrolle der Milch. Referate des III Veterinärkongresses der Baltischen Staaten, Kaunas 1937, 35. 30) Die Frischmilchkontrolle in den Städten Lettlands. Berichte des XI Milchwirtschaftlichen Kongresses, Berlin 1937.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Voldemārs Brencēns (†),** Jura dēls, dzimis 1887. g. 1. febr. Vidzemē Madlienas pag. Šķebiņu mājās. Apmeklē-

jis Madlienas draudzes skolu, tad Rīgas Aleksandra ģimnaziju. No 1906.—1910. g. studējis Tērbatas Veterinarinstitutā, kuru beidzis 1910. g. 6. nov. Bijis stud. korp. Fr. Dorpatensis biedrs. No 1911. g. 1. febr. līdz 1912. g. 25. maijam instituta klīnikas asistents, pēc tam Alūksnes un Gulbenes rajonu veterinarārsts līdz 1914. g. jūlijam. 1914. g. 26. jūlijā mobilizēts un darbojies krievu armijā līdz demobilizacijai. 1918. g. atgriezies Latvijā un ieņem Alūksnes rajona veterinarārsta vietu. Pēc Latvijas valsts proklamēšanas kopīgi ar veterinarārstu Frišmani Iekšlietu ministrijas uzdevumā noorganizē veterinaro pārvaldi. 1919. g. oktobrī brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā, kur bija par armijas artilerijas rezerves vecāko veterinarārstu, pēc kam par armijas zirgu ādas slimību lazaretes priekšnieku. 1919. g. 15. dec. paaugstināts par pulkv.-leitnantu. 1920. g. jūnijā demobilizējies un iestājies atpakaļ veterinarvaldes dienestā kā valdes priekšnieka palīgs. 1919. g., nodibinoties veterinarmedicinas fakultates kodolam, ievēlēts par kodola priekšsēdētāju. 1920. g. 20. janv. ievēlēts par pagaidu dekanu. Noorganizējis fakultates sākumu, un, stājoties sakaros ar armiju un pilsētas valdi, nokārtojis fakultates telpu jautājumu. Atkārtoti bijis fakultates dekans, sekretars un visu laiku klīnikas atbildīgais vadītājs. Ārzemju komandējumos bijis 1920. g. Holandē, 1923. g. vasarā Vācijā, Šveicē, Dānijā, Zviedrijā, 1927. g. Vācijā, Austrijā, Šveicē, Čechoslovakijā un Italijā. 1930. g. augustā komandēts uz XI Starptautisko veterinarārstu kongresu Londonā un 1935. g. Baltijas veterinarārstu kongresā Tallinā. Bez vairākiem populari zinātniskiem rakstiem, kuri iespiesti lauksaimniecības žurnalos, izstrādājis daudzus Iekšlietu ministrijas izdotos saistošos noteikumus par mājlopu sērgu apkarošanu. Lasijis zinātniskus referatus veterinarārstu, lopkopju kongresos un sapulcēs. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru. Miris 1938. gada 3. martā. Plašākas ziņas sk. LUX. 595—596.

2. **Docents Jānis Lūsis (†),** sk. LUX, 597—598.

3. **Docents Pāvils Ozoliņš,** dzimis 1895. g. 20. novembrī Praulienas pagasta Graviņu mājās, kur viņa vecāki — tēvs Kārlis un māte Ieva, dzim. Norvile, nodarbojās ar lauksaimniecību. Pirmo izglītību viņš baudijis vietējā pagasta un draudzes skolā; 1911. g. rudenī iestājies Fr. Šmitchena un L. Bērziņa Dubultu ģimnazijā, kuru pabeidzis 1916. g. pavasarī. 1916. gada rudenī imatrikulējies

Tērbatas Veterinarinstitutā. Pēc diviem gadiem studijas kara apstākļu dēļ bija jāpārtrauc. 1919. g. vasarā Ozoliņš iestājies brīvprātīgi Latvijas nacionalajā armijā; demobilizējies 1920. g. rudenī, pēc kam turpinājis studijas Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē un to pabeidzis 1925. g. pavasarī. No 1920. g. 1. novembra līdz 1925. g. 1. jūlijam strādājis mājlopu anatomijā kā subasistents, bet vēlāk kā jaunākais asistents. 1927. g. ievēlēts par asistentu, bet 1929. g. par vec. asistentu. 1927. g. vasaras brīvlaikā aizbraucis komandējumā uz Leipcigu, kur papildinājies anatomijā pie prof. Bauma un prof. Šaudera. Par privatdocentu ievēlēts 1934. g. 28. novembrī un viņam uzdots lasīt mājlopu anatomiju lauksaimniecības fakultates studentiem. Sākot ar 1937. g. pavasara semestri viņš lasa arī topografisko anatomiju un vada praktiskos darbus mājlopu anatomijā. 1937. g. maijā Ozoliņš ieguvis Latvijas Universitates Dr. med. vet. gradu un 1938. g. 1. aprilī ievēlēts par docentu.

Iespiestie darbi: 1) Über den mikroskopischen Aufbau der Blutgefäße bei den Vögeln. Zeitschr. f. mikr.-anatom. Forschung Bd. 21, Heft 1/3, 157—182. 2) Plexus brachialis un plexus lumbosacralis attīstība cūkas un zirga embrijos. LUR vet.-med. I, 4, 1937.

4. **Docents Augusts Pētersons (†),** sk. LUX, 599—600.

5. **Docents Arturs Vītums,** dzimis 1904. g. 23. oktobrī Annas pagasta namā Valkas apriņķī kā pagasta sekretara Pētera Vītuma un viņa sievas Mildas, dzim. Ausekles, dēls. Pirmo izglītību baudijis Annas pagasta skolā; 1914. g. iestājies Alūksnes proģimnazijā; no 1917. līdz 1919. g. atradies bēgļu gaitās Krievijā. 1919. g. ģimene atgriežas Latvijā un apmetas uz dzīvi Rīgā. 1920. g. Vītums nobeidz pilnu pamatskolas kursu pie 1. Rīgas pilsētas ģimnazijas; no 1920. g. mācas 1. valsts klasiskā ģimnazijā, kuras kursu beidzis 1923. g.; tā paša gada rudenī imatrikulējās Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē un to absolvē 1930. g. 26. maijā ar atzīmi ļoti sekmīgi. No 1929. g. 1. oktobra līdz 1930. g. 1. martam strādā kā subasistents veterinarmedicinas fakultates patoloģiskās anatomijas institutā; 1930. g. 1. jūnijā ievēlēts par jaunāko asistentu pie tā pašas instituta; no 1931. g. 1. marta strādā anatomijas institutā prof. L. Kundziņa vadībā. 1934. g. 27. aprilī nolicis doktoranda eksamenus. 1935. g. 23. oktobrī paaugstināts par asistentu. 1936. g. Vītums sarakstijis darbu „Pētijumi par zirga plaušu embrionalo attīstību", ko iesniedz fakultatei kā disertaciju. 1936. g. 19.

septembrī to aizstāvējis un ieguvis Dr. med. vet. gradu. 1936. g. 23. oktobrī paaugstināts par vecāko asistentu. 1937. g. janvarī habilitējies, iesniedzot fakultatei habilitacijas darbu „Schistosoma reflexum beim Sikahirsch" 1937. g. 15. janvarī nolasijis fakultates sēdē parauglekciju Par zīdītāju plaušu uzbūvi un attīstību. 1937. g. 20. janvarī ievēlēts par privatdocentu. Fakultate uzdod A. Vītumam lasīt lekcijas sistematiskā anatomijā un histoloģijā un vadīt praktiskos darbus histoloģijā. 1937. g. 25. janvarī noturējis iestājlekciju Par mājdzīvnieku aortas loka izveidošanos. Blakus tiešam darbam Vītums piedalas kopā ar profesoru L. Kundziņu izrakto dzīvnieku kaulu noteikšanā, kas iesūtīti veterinaranatomijas institutam no Piemineklu valdes. No 1939. g. izpilda Latvijas Bioloģijas biedrības sekretara pienākumus. 1937. g. Kulturas fonds godalgojis Vītuma darbu „Pētijumi par zirga plaušu embrionalo attīstību" ar prēmiju. No 1936. g. 1. oktobra līdz 1937. g. 1. janvarim Vītums zinātniskā komandējumā Vīnes Veterinarajā augstskolā strādājis anatomijas institutā prof. O. Krellinga vadībā. Iepazinies arī ar Ungārijas un Čechoslovakijas Veterinaranatomijas institutu iekārtu un darbību. No 1937. g. 1. novembra līdz 1938. g. 28. februarim atradies zinātniskā komandējumā Vācijā, kur strādājis Hanoveras Veterinarās augstskolas anatomijas institutā prof. O. Cīčmana vadībā. Strādājis zinātnisku darbu par mājkustoņu rīkles morfoloģiju. Apmeklējis Veterinaranatomijas institutus Berlīnē, Leipcigā, Gīsenā, kā arī Holandes veterinarmedicinas fakultati Utrechtā.

Iespiestie darbi: 1) Pētijumi par zirga plaušu embrionalo attīstību. Disertacija. LUR vet.-med. I, 3, 1936, 241—368. 2) Schistosoma reflexum beim Sikahirsch. Virchows Arch. 1937, 299, 3, 513—528.
Recenzija: 3) A. Alkšņa, Zirga, suņa un kaķa normalu locītavu rentgenanatomiskās studijas. LUR vet.-med. II, 1, 1938, 1—85.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Adolfs Alksnis,** dzimis 1903. g. 9. jūlijā Valmieras apriņķa Vīķu Dadzī, kur viņa vecāki, tēvs Mārtiņš un māte Elene, dzim. Līsmane, nodarbojās ar lauksaimniecību. Pirmizglītību viņš iegūst Alojas pareizticīgo pamatskolā un vēlāk apmeklē Baloža privatproģimnaziju Mazsalacā un Alojas draudzes skolu; no 1918. g. līdz 1921. g. mācas Valsts vidusskolā Valmierā, dzīves apstākļu dēļ 1922. gada rudenī pārceļas uz Rīgu un 1923. g. pavasarī nobeidz IV Rīgas pilsētas vidusskolu. Tā paša gada rudenī Alksnis

iestājas Latvijas Universitatē studēt filozofiju, bet jau 1924. g. rudenī pāriet studēt veterinarmedicinas fakultatē. No 1929. gada 4. febr. viņš strādā kā subasistents pie chirurģijas katedras un fakultati nobeidz 1930. g. maijā ar atzīmi ļoti sekmīgi; pēc fakultates beigšanas turpina strādāt turpat kā jaunākais asistents līdz iesaukšanai kara dienestā. Pēc obligatā kara dienesta izpildīšanas Alksnis paaugstināts par veterinarārstu leitnantu un ar 1932. g. 1. jūliju atgriežas asistenta darbā, līdztekus papildinoties rentgenoloģijā un histoloģijā, 1934./35. māc. gadā iztur doktoranda pārbaudijumus, bet 1935. g. jūlijā tiek ievēlēts par asistentu. 1938. g. februarī Alksnis iesniedz veterinarmedicinas fakultatei darbu „Zirga, suņa un kaķa normalu locītavu rentgenanatomiskās studijas" un tiek ievēlēts par privatdocentu, bet jau tā paša gada februarī komandēts kā nel. Kr. Morberga novēlējuma fonda stipendiats vienu gadu ilgā komandējumā uz Vīni papildināties veterinarās zinātnēs: rentgenoloģijā, chirurģijā un acu slimībās. Vīnē viņš prof. A. Pommera vadībā izstrādā darbu „Der Einfluß der Röntgenstrahlen — Qualität und Intensität auf die Epilations- und Erythemreaktion der Haut bei Hunden", un tiek promovēts par doctor medicinae veterinariae. 1939. g. 16. janvarī Alksnis atgriežas no komandējuma un sāk lasīt lekcijas veterinarmedicinas fakultatē.

Iespiests darbs: Zirga, suņa un kaķa normalu locītavu rentgenanatomiskās studijas. LUR vet.-med. II, 1, 1938.

2. **Privatdocents Pēteris Arnolds Apinis,** dzimis 1904. gada 17. novembrī Valkas apriņķa Lugažu pag. Puņģos kā saimnieka Jāņa un Emīlijas, dzim. Poles, jaunākais dēls. Tēvs miris 1924. g. 10. sept. un māte 1929. g. 2. janvarī. Pirmo izglītību bauda vietējā pagasta skolā un 1914. g. iestājas Valkas realskolā, bet kad 1917. g. minēto skolu evakuē uz Krieviju, apmeklē Valkas tirdzniecības skolu, bet arī tā nākamā gadā likvidējas. Vācu okupacijas laikā dibinātā latviešu vidusskolā Apinis mācas līdz 1920. g. pavasarim, bet sekojošā vasarā tiek nospraustas Latvijas un Igaunijas robežas, Apinis pāriet Valkas valsts vidusskolā, kur 1922. g. jūnijā iegūst gatavības apliecību. Tā paša gada rudenī iestājas Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē. 1933. g. janvarī viņam piešķirts veterinarārsta grads ar atzīmi ļoti sekmīgi. Studiju laikā brīvo laiku strādā tēva mājās un pēc tēva nāves arī 2 gadus saimnieko. Sākot ar 1929. g. 1. jūniju līdz 1931. g. 1. aprilim strādā LU vete-

rinarmedicinas fakultates klīnikās kā sanitars, pēc tam ievēlēts par subasistentu pie tās pašas klīnikas iekšķīgo slimību nodaļas, kur strādā līdz 1932. g. 1. septembrim. 1933. g. 20. janvarī ievēlēts par jaunāko asistentu pie fakultates iekšķīgo slimību katedras. 1935. g. 2. maijā, skaitot no 1935. g. 1. jūlija, ievēlēts par asistentu. Šajā laikā nostrādā zinātnisku darbu „Mēģinājumi imunizēt dzīvniekus pret streptococcus pyogenes" No 1935. g. 1. oktobra līdz 1936. g. 25. septembrim ar Kr. Morberga novēlējuma fonda līdzekļiem komandēts zinātniskos nolūkos uz Vīnes Veterinaro augstskolu, kur pie prof. D. Virta specializējas mājlopu iekšķīgās slimībās un nostrādā 2 zinātniskus darbus. 1936. g. 28. martā iegūst Vīnes Veterinarā augstskolā vet. med. doktora gradu. Komandējuma laikā apmeklē vēl Čechoslovakijas Veterinaro augstskolu Brno, Ungārijas Veterinaro augstskolu Budapeštā un Varšavas veterinaro fakultati. 1936. g. rudens semestrī iesniedz habilitacijas darbu „Das Blutbild bei der Stomatitis pustulosa contagiosa equi" nolasa parauglekciju „Par asinssķiedrām" un iestājlekciju „Zirga myoglobinaemijas etioloģija" un 1936. g. 9. decembrī ievēlēts par privatdocentu pie iekšķīgo slimību katedras. 1937. g. pavasara semestrī lasa obligato kursu klīniskā farmakoloģijā un vispārējā terapijā, bet sākot ar 1938./39. m. g. obligato kursu specialā patoloģijā un terapijā un klīnisko diagnostiku, vada praktiskos darbus iekšķīgo slimību klīnikā un klīniskā mikroskopijā. Lauksaimniecības fakultates studentiem lasa obligato kursu un vada prakt. darbus lopārstniecībā. 1936./37. m. g. noliek pārbaudijumus doktora grada iegūšanai. 1937. g. vasaras brīvlaikā komandēts uz Vāciju, kur iepazīstas ar Berlīnes veterinarmedicinas fakultates, Leipcigas un Hanoveras Veterinaro augstskolu klīniku darbību. 1938. g. vasaras brīvlaikā komandēts uz Vāciju un strādā pie Vīnes Veterinarās augstskolas un Vīnes apkārtnē, iepazīstoties ar mutes un nagu sērgu. Sākot no Lugažu aizsargu nodaļas dibināšanas 1920. g. augustā ir nepārtraukti aktivs aizsargs ierindā, vēlāk no 1931. g. veterinarārsta vietas izpildītājs un sākot ar 1933. g. aprili veterinarārsts.

Iespiestie darbi: 1) Das Blutbild bei der Stomatitis pustulosa contagiosa equi. Tierärztliche Rundschau 1937, 43. 2) Untersuchungen über Blutfäden. LUR vet.-med. I, 1937, 443—467. 3) Par zirgu gangrenozās pneumonijas ārstēšanu. LVŽ 1938, 4.

3. **Privatdocente Milda Skudiņa, dzim. Salmiņa,** dzimusi 1894. g. 6. maijā Ropažu pagasta Jaunmuižniekos, kā savu vecāku, lauk-

saimnieku Jāņa un Lības, dzim. Puniņas, vecākā meita. Tēvs aizvien bijis savā pagastā cienīts sabiedrisks darbinieks. Pirmo izglītību Skudiņa saņēmusi Ropažu Kākciema skolā, tad Ropažu draudzes skolā, pēc pamatskolas beigšanas apmeklējusi vidusskolu Rīgā un 1915. g. beigusi Draudziņas sieviešu ģimnaziju. 1919. gadā viņa iestājusies veterinarmedicinas fakultatē, ko nobeigusi 1926. g. 26. janvarī. 1923. g., skaitot ar 1. jūniju, ievēlēta par subasistenti pie veterinarmedicinas fakultates patoloģiskās anatomijas katedras, pēc fakultates beigšanas par jaunāko asistenti, bet no 1930. g. 1. jūlija ir vecākā asistente turpat. Tuvākas ziņas sk. LUX, 602. lpp. 1928. g. komandēta uz Helsinkiem, kur no 26. līdz 28. novembrim notika vēžu mēra apkarošanas konference. 1929. g. maijā saņēmusi Kulturas fonda pabalstu 7 mēnešus ilgam zinātniskam komandējumam uz Minchenes Zivju bioloģijas pētīšanas institutu, kur prof. Demolla vadībā iepazinusies ar zivju un vēžu slimībām. Pārbraucot Latvijā blakus parastam asistentes darbam viņa turpina noskaidrot pie mums sastopamās zivju un vēžu slimības. 1934. gada 28. novembrī ievēlēta par privatdocenti un viņai uzdots lasīt zivju un vēžu slimības kursu. Doktoranda pārbaudijumus izturējusi 1935./36. māc. gadā. No 1937. g. 1. jūlija veterinarmedicinas fakultates bibliotekare.

Iespiestie darbi: 1) Über die Beziehungen der Langerhansschen Inseln zu den Pankreasausführungsgängen bei Cyprinus carpio. LBBR 1933, III, 175—190. 2) Vēžu slimības Latvijā. VetP 1933. 3) Zivju žaunu parazitarās slimības. Veterinarārsta P. Mežaka grāmatā Mājkustoņu slimības, 1935, 279—290.

D. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents Kārlis Kaņeps,** dzimis 1897. g. 19. martā Cēsu apriņķa Drabešu pagasta Kalnbaložos, vecāku dzimtmājās. Studējis Tērbatas Veterinarinstitutā, bet studijas nobeidzis un veterinarārsta gradu ieguvis Latvijas Universitatē 1922. gadā. No 1920. g. jūnija līdz 1921. g. aprilim bijis subasistents LU lauksaimniecības fakultates mikrobioloģijas laboratorijā, bet kopš 1922. g. 1. decembra klīnikas asistents veterinarmedicinas fakultatē. 1926. g. ar International Education Board'a stipendiju vienu gadu bijis zinātniskā komandējumā Vācijā. Plašākas ziņas skat. LUX, 600—601. 1935. gadā ievēlēts par lektoru un līdz 1937. g. lasijis klīniskās diagnostikas un specialās patoloģijas un terapijas lekcijas. Kopš 1935. g. lasa veterinarmedicinas vēstures, bet no 1937. g. arī vispārējās terapijas un klīniskās farmakoloģijas kursu un

vada studentu praktiskos darbus fakultates mazo mājkustoņu nodaļā. 1935. g. izturējis doktoranda pārbaudijumus un krāj materialus disertacijai. Kopš 1934. g., kad nodibināta aizsargu štaba veterinarā daļa, ir tās priekšnieks un organizētājs; ievietojis arī Aizsargā dažus techniskus rakstus. Latvijas Veterinarārstu biedrības valdes loceklis un kopš 1938. g. sākuma Latvijas Veterinarārstu žurnala atbildīgais redaktors un aktivs līdzstrādnieks. Latvijas Zooloģiskā dārza biedrības valdes un Rīgas Zooloģiskā dārza direkcijas loceklis.

2. **Vecākais asistents Jānis Pētersons,** dzimis 1895. g. 20. novembrī Cēsu pag. Maz-Rukos, kā Kārļa un Jūlijas, dzim. Klēģeres, vecākais dēls. Vecāki nodarbojās ar zemkopību un lopkopību. Māte 1932. gadā mirusi. Pirmo izglītību baudijis Āraišu draudzes skolā. Vēlāk mācijies L. Ausēja realskolā Cēsīs, ko absolvējis 1915. gadā. Tā paša gada rudenī iestājies Tērbatas Veterinarā institutā, kur studējis līdz 1918. g. beigām. Kara laikā kā studentspraktikants strādājis Krievijas Sarkanā Krusta veterinarā lazaretē un kā veterinarfeldšers sarkanā armijā. Latvijas armijā iestājies 1919. g. jūlijā, kur strādājis kā veterinarfeldšeris un vēlāk kā veterinarārsta v. i. līdz 1920. g. 28. maijam. 1920. g. rudenī iestājies L. U. veterinarmedicinas fakultatē turpināt studijas. 1921. g. 1. novembrī pieņemts par subasistentu fakultates klīnikas chirurģiskā nodaļā. 1925. g. beidzis fakultati ar veterinarārsta gradu, pēc kam ievēlēts par jaunāko asistentu. 1927. g. 1. aprilī ievēlēts par asistentu, bet 1930. g. 1. aprilī par vecāko asistentu. 1934. g. izturējis doktoranda pārbaudijumus. Pēc vecākā docenta V Brencēna nāves fakultate 1938. gada 15. septembrī uzdevusi Pētersonam lasīt dzemdēšanas mācību un operativo chirurģiju, ievēlējot viņu par lektoru.

3. **Asistents Voldemārs Elksnītis,** dzimis 1901. g. Rīgā. Tēvs Pēteris un māte Karlīne, dzim. Zīle, lauksaimnieki Madonas apriņķa Meirānu pagasta Zvirgzdupju mājās. Pēc pirmmācības mājās apmeklējis pamatskolu Rīgā un 1922. g. pavasarī pabeidzis Madonas neoģimnaziju. 1922. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates veterinarmedicinas fakultatē, ko nobeidzis 1936. g. 26. maijā ar veterinarārsta gradu. Studiju laikā no 1928. līdz 1930. g. strādājis Kara ministrijas Būvniecības pārvaldē, no 1933. g. 1. marta kā Zemkopības ministrijas Veterinarpārvaldes laborants pie L. U. ve-

terinarmedicinas fakultates higienas instituta. No 1934. g. 1. jūnija subasistents pie veterinarmedicinas fakultates iekšķīgo slimību katedras. 1936. g. 1. oktobrī ievēlēts par jaunāko asistentu un 1938. g. 1. oktobrī par asistentu higienas institutā. 1933. g. prēmiju darbs „Siltasiņu un aukstasiņu dzīvnieku zarnu kanālā sastopamie Bact. coli tipi" un 1934. g. prēmiju darbs „Vai iespējams ar krāsu palīdzību šķirot siltasiņu un aukstasiņu Bact. coli tipus" — godalgots ar I godalgu.

4. **Jaunākais asistents Otto Janovskis,** dzimis 1908. g. 7. jūlijā Talsu apriņķa Kandavas pagasta Vec-Oļu mājās; lauksaimnieka Friča un Marijas, dzim. Krausmanes, ģimenē. Pirmo izglītību baudijis vietējā pagasta skolā. No 1919. g. līdz 1923. g. viņš mācijies Tukuma pilsētas pamatskolā. 1928. g. pavasarī beidzis Tukuma valsts vidusskolu. 1929. g. pavasarī Janovskis izturējis eksterna pārbaudijumu latīņu valodā un rudenī iestājies L. U. veterinarmedicinas fakultatē, ko beidzis 1938. g. pavasarī ar veterinarārsta gradu. Skaitot no 1938. g. 1. oktobra viņš ievēlēts par jaunāko asistentu pie anatomijas katedras. Studiju laikā no 1934. g. 1. novembra līdz 1938. g. 1. novembrim viņš izpildijis laboranta pienākumus patoloģiskā materiala un animalo uzturvielu izmeklēšanas laboratorijā, ar starplaiku no 1936. g. 16. septembra līdz 1937. g. 1. martam, kad Janovskis bijis Jelgavas rajona jaunākā veterinarārsta vietas izpildītājs. 1935. g. par prēmiju darbu „Gaļas produktu labvērtības noteikšana ar histoloģiskas izmeklēšanas palīdzību" ieguvis I godalgu.

5. **Jaunākais asistents Broņislavs Rudiks,** dzimis 1909. gada 12. decembrī Ķijevas guberņā kā Osipa un Martas Johannas, dzim. Žīdiņas, vecākais dēls. Pasaules karam sākoties un tēvam iestājoties kara dienestā, ģimene pārnāk uz jauniegūtajām lauku mājām Vidzemē, Madonas apriņķa Galgauskas pagasta Rateniekiem. Pirmo izglītību saņēmis mājās, apmeklējis Gulbenes draudzes II pakāpes pamatskolu, ko beidzis 1924. gadā. Pēc tam turpinājis izglītību Cesvaines ģimnazijā, ko beidzis 1928. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. lauksaimniecības fakultatē, bet 1929. g. pēc latīņu valodas pārbaudijuma izturēšanas Izglītības ministrijā pārnācis uz veterinarmedicinas fakultati, ko beidzis 1936. g. pavasarī ar atzīmi ļoti sekmīgi. Studiju laikā līdzekļus sagādājis strādādams par praktikantu Daugavpils, Smiltenes, Strenču un Gulbenes veteri-

narā rajonā. Sākot ar 1934. g. Iekšlietu ministrijā lektors, bet 1935. g. arī pirmo pļaujas svētku administracijā, atsevišķos gadījumos publicējot rakstus un ziņojumus dienas presē. Pēc augstskolas beigšanas prakses mēnešus pavadijis Džūkstes veterinarā rajonā. Tā paša gada rudenī iestājies kara dienestā, ko beidzis ar rezerves veterinarārsta-leitenanta pakāpi. Atstāts sagatavoties zinātniskai darbībai pie hipoloģijas katedras. 1937. g. decembrī saņēmis nel. Kr. Morberga fonda stipendiju 6 mēnešu studijām valsts kalēju skolā Drēzdenē un Vīnes Veterinaraugstskolā. Drēzdenē paraleli praktiskām nodarbībām smēdē direktora A. Fišera vadībā izstrādājis darbu Über Ringbildungen an pathologischen Hufen. Šis iesniegts Vīnes Veterinaraugstskolai kā disertacija, un promocija par veterinarmedicinas doktoru notikusi 1938. g. jūlijā. Atgriezies no zinātniskā komandējuma, strādā kā jaunākais asistents chirurģijas nodaļā un vada Zemkopības ministrijas Veterinarā departamenta sarīkotos zirgu apkalēju kursus.

X
TAUTSAIMNIECĪBAS UN TIESLIETU ZINĀTŅU FAKULTATE

X. Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Eduards Balodis,** dzimis 1880. gada 26. maijā Vidzemē, Litenes pagastā. Tēvs Andrejs nodarbojies ar amatniecību, bet māte Ilze, dzim. Kļaviņa, rūpējusies par mājturību un 5 bērnu kopšanu. Pirmo izglītību baudijis Litenes pamatskolā, kur mācijies no 8. līdz 14. dzīvības gadam. No 14. līdz 17. dzīvības gadam mācijies pie tēva amatu. Pēc tam iestājies Valkas skolotāju seminarā Rīgā kā kroņa stipendiats. Seminara kursu beidzis 1900. g. Pēc tam 10 gadus strādājis par skolotāju Plāterē, Rīgas bāriņu namā Ozolainē, Alsviķos, Ilzenē, Sējā, Daugavpilī un Lubānā. 1910. gadā iestājies par brīvklausītāju Ķijevas Komercinstitutā, kur pēc pārbaudijuma izturēšanas vidusskolas kursa apmērā uzņemts par studentu. Instituta kursu beidzis 1914. gadā ar ekonomisko zinātņu kandidata gradu. (Plašākas ziņas sk. LUX, 560. lpp.) No 1920. g. līdz pat pēdējam laikam ir Latvijas Tautas bankas valdes loceklis, bet no 1923. gada Latvijas Kooperativu izdevniecības savienības valdes loceklis un pēdējos 5 g. valdes priekšsēdētājs. Bijis Tautas padomes loceklis ar Latgales Zemes padomes mandatu. 1939. gada janvarī iecelts par Profesiju kameras locekli un tautsaimniecības sekcijas priekšsēdētāja biedru tajā. Latvijas Universitatē E. Balodis sācis darboties 1926. g. janvarī, kad tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē ievēlēts par instruktoru. Pēc tam 1927. g. novembrī ievēlēts par lektoru kooperacijas ievadā, 1928. g. decembrī par privatdocentu pie kooperacijas katedras, 1930. g. novembrī par docentu pie tās pašas katedras, 1934. g. oktobrī par vecāko docentu, 1936. g. decembrī par profesoru. Ekonomisko zinātņu doktora gradu ieguvis Latvijas Universitatē 1936. g. oktobrī. Bez tam L. Universitatē bijis par revizijas komisijas locekli no 1932. g. septembra līdz 1936. g. jūnijam, saimniecības padomes locekli no 1936. g. jūlija līdz 1938. gada jūnijam, tautsaimniecības un tiesību zinātnu fakul-

tates dekanu no 1938. gada 1. jūlija. E. Balodis ieguvis divas Kr. Barona prēmijas: par darbu „Kooperacija Latvijā 19. g. s. 50., 60. un 70. gados" un par darbu „Latviešu kreditkooperacija no viņas sākumiem līdz pasaules karam" Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru 1934. g. un 1938. g. ar III šķiru. 1930. g. piedalijies Starptautiskajā kooperacijas kongresā Vīnē. Tai pašā gadā un turpat apmeklējis Starptautisko kooperacijas skolu.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 560—561): A. Grāmatas: 11) Modernās kooperacijas priekšteči Latvijā. 1930, 140 lpp. 12) Kooperacija. 1934, 138 lpp. 13) Latviešu kreditkooperacija no viņas sākumiem līdz pasaules karam. 1934, 80 lpp. 14) Latviešu sabiedriski saimnieciskie veidojumi tautiskās atmodas laikmetā. 1935, 367 lpp. 15) Materiali Latvijas kopdarbības vēsturei. I (Rauna). 1938, 100 lpp., Kooperacija Latvijā 19. g. s. 50. 60. un 70. gados.

B. Raksti krājumos: 16) La coopération agricole en Lettonie. Romas Starptautiskā lauks. instituta Bulletin mensuel de renseignements économiques et sociaux 1933, XII, 497—513.

2. **Profesors Kārlis Balodis (†),** dzimis 1864. g. 20. jūnijā Kokneses draudzē; nolicis gatavības pārbaudijumus Jelgavas ģimnazijā 1883. gadā, no 1884. līdz 1887. g. rudenim studējis Tērbatas Universitatē teoloģiju, bijis par kandidatu Vidzemē 1888. gadā. No 1889. līdz 1891. g. ceļojis pa Braziliju, tad studējis Jēnā ģeografiju un dabaszinātnes un promovējies ar disertaciju „Der Staat Santa Catharina in Südbrasilien" 1895. g. rudenī K. Balodis devies uz Mincheni, pēc tam uz Berlīni studēt tautsaimniecību un statistiku; pielaists par privatdocentu Berlīnes Universitatē 1899. g. decembrī uz habilitacijas darba „Die Lebensdauer der ländischen und städtischen Bevölkerung und die mittlere Lebensdauer in Stadt und Land" pamata. 1904. g. aprilī K. Balodis ievēlēts par Prūsijas Statistiskās valdes locekli un 1905. g. Berlīnes Universitatē par profesoru ar uzdevumu lasīt par Krievijas agrarrūpniecības apstākļiem un finansēm; bez tam viņš Berlīnes Universitatē lasijis vispārējo un saimniecības statistiku, satiksmes un koloniju politiku un 1915.—1918. g. Adolfa Vagnera un Zēringa vietā par vispārējām finansēm. (Sīkākas ziņas sk. LUX, 528—529.) Pēc kara 1919. g. rudenī prof. K. Balodis pārnācis uz dzīvi Latvijā un darbojies kā profesors Latvijas Universitatē tauts. un tiesību zinātņu fakultatē un daudz strādājis pie šīs fakultates izveidošanas. Prof. K. Balodis ņēmis dzīvu dalību arī Latvijas saimniecisko jautājumu atrisināšanā, starp citu

strādādams arī Finansu ministrijā kā saimniecisko lietu konsultants. Prof. Kārlis Balodis miris Rīgā 1931. g. 13. janvarī.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 529. lpp.).

3. **Profesors Ernests Birkhāns,** dzimis 1872. gada 31. martā Bīriņos, Mārsgaiļu mājās kā saimnieka kalēja Sīmaņa un mātes Trīnes, dzim. Līces, dēls. Apmeklējis Suntažu, vēlāk Liezeres draudzes skolu. No draudzes skolas iestājies Rīgas pilsētas ģimnazijas realnodaļas virskvartā un beidzis pilnu kursu pēc $3^1/_2$ gadiem. Augstskolas izglītību baudijis Rīgas Politechnikas institutā; studējis mechaniku un vēlāk tirdzniecības zinības no 1892. līdz 1896. g., iegūstot tirdzniecības zinību kandidata gradu ar uzslavu. Kā savaļnieks absolvējis kara klausību, to atstājot kā artilerijas rezerves virsnieks. Iestājies praktiskā darbā Orlā komisijas kantorī, pēc tam pārnācis uz Rīgas Papīru fabriku akciju sabiedrību par pārvaldes ierēdni. No 1898. g. 1. septembra uz 2 gadiem komandēts uz ārzemēm kā Tautas apgaismošanas ministrijas stipendiats sagatavoties augstskolas mācības spēka karjerai. Studējis Leipcigas Tirdzniecības augstskolā un Universitatē, apmeklējis augstākos tirdzniecības institutus Antverpenē, Parīzē, Ženēvā, Venecijā, Vīnē un Prāgā, iepazīstoties ar to mācības gaitu un iekārtu, par ko sniedzis ziņojumus Tautas apgaismošanas ministrijas rūpniecības skolu departamentam. 1900. g. oktobrī ievēlēts par tirdzniecības zinību pasniedzēju Rīgas Politechnikas institutā, kur bez pārtraukuma šo amatu ieņēmis līdz 1915. gadam, kad līdz ar institutu pārceļas uz Maskavu un tur darbojas līdz 1918. g. pavasarim. No 1918. līdz 1920. g. bēgļu gaitās Kaukazā. 1920. g. augustā atgriežas Latvijā un ievēlēts par tautsaimniecības fakultates docentu. Avansējis par vecāko docentu, vēlāk par profesoru, kad Universitate to ievēlējusi par ekonomisko zinību goda doktoru. Bijis Universitates padomes loceklis, fakultates dekans un ekonomiskās nodaļas vadītājs. Līdztekus Augstskolas darbam praktiski strādājis pirmskara laikā Vidzemes Savstarpīgā kreditbiedrībā Rīgā kā direktors un ārzemju nodaļas vadītājs. Latvijā darbojies kā rīkotājs direktors Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības bankā; ir patlaban direktors Rīgas Biržas bankā un Latvijas Bankas padomes loceklis. No 1929. gada Rīgas Biržas komitejas priekšsēdētājs. Piecus gadus bijis Grieķijas ģenerālkonsuls Rīgā. Saeimas deputats pirmā trīsgadē. Tirgotāju un rūpnieku aprindās uzstājies ar priekšlasijumiem par saimnieciskiem

jautājumiem un rakstijis presē par aktualām ekonomiskām problemām. Krievijas laikā sasniedzis valstspadomnieka pakāpi, apbalvots ar vairākiem tā laika ordeņiem. Bez Latvijas Triju Zvaigžņu ordeņa III pakāpes apbalvots ar Igaunijas II šķiras ordeni un Polijas komandiera krustu.

4. **Profesors Vladimirs Bukovskis (†)**, dzimis 1867. g. 6. augustā (v. st.) Pēterpilī kā Krievijas Valsts papīru izgatavošanas ekspedicijas ierēdņa Jāzepa Bukovska un viņa laulātās draudzenes Karlīnes, dzim. Kviatkovskas, dēls. Mācijies Carskoje Selo ģimnazijā un pēc mācību beigšanas Pēterpils Universitates austrumu valodu fakultatē studējis vienu gadu. Pēc tam pārgājis uz tās pašas universitates juridisko fakultati, ko nobeidzis 1894. g. ar pirmās šķiras diplomu un tiesību zinātņu kandidata gradu. Pa studiju laiku strādājis kā mājskolotājs. Pēc studiju beigšanas 1894. g. 13. decembrī iestājies par jaunāko tiesu amatu kandidatu Pēterpils Tiesu palatas 3. civildepartamentā, kur ienāca pārspriešanai visu triju Baltijas guberņu apgabaltiesu civillietas. 1895. g. 4. septembrī iecelts par sekretara palīgu; no 1898. g. 7. novembra vecākais tiesu amata kandidats un 1899. g. 17. maijā iecelts par sekretaru. 1902. g. 23. novembrī iecelts par Jelgavas, bet 1906. g. 13. maijā par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi; sk. LUX, 549—550. Apbalvots ar Krievijas Sv. Stanislava, Annas un Vladimira ordeņiem un 1916. gadā paaugstināts par īstenu valsts padomnieku. Ārpus darba Rīgas apgabaltiesā no 1907. g. līdz 1915. g. strādājis kā likumzinību skolotājs Rīgas Pētera I realskolā, bet 1914./15. mācības gadā arī Rīgas Aleksandra ģimnazijā. Pēc Krievijas revolucijas atgriezies Latvijā un 1920. g. 31. augustā pieaicināts par priekšsēdētāju jauno civillikumu izstrādāšanas komisijā pie Tieslietu ministrijas. Tā paša gada 16. septembrī iecelts par Tieslietu ministrijas pastāvīgo juriskonsultacijas locekli. No Tieslietu ministrijas 1923. g. komandēts uz Lietuvu un Vāciju jautājuma noskaidrošanai par notarialo archivu dokumentu apmaiņu starp Latviju un Lietuvu, kā arī iepazīties ar Rītprūsijas zemesgrāmatu nodaļu iekārtu; 1925. g. komandēts uz Lietuvu jautājuma noskaidrošanai par pierobežas nekustamu īpašumu zemesgrāmatu dokumentu saņemšanu no Lietuvas valdības. 1934. g. 23. janvarī iecelts par senatoru; 1935. g. 5. martā iecelts par Baltijas valstu juristu biroja Latvijas nacionalās nodaļas locekli; 1937. g. uzaicināts par Uzvaras laukuma izbūves komitejas padomes locekli.

No 1921. g. 1. septembra Bukovskis ir L. U. vecākais docents pie civilprocesa katedras; no 1925. g. 1. marta apstiprināts par vecāko docentu. 1927. g. vasaras brīvlaikā komandēts uz ārzemēm zinātniskos nolūkos; 1931. g. maijā ieguvis Latvijas Universitates tiesību zinātņu doktora gradu; 1932. g. 19. novembrī iecelts par profesoru pie civilprocesa katedras; 1936. g. komandēts uz ārzemēm zinātniskos nolūkos. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru, Lietuvas Ģedimina 3. pakāpes ordeni un ar Igaunijas Melnā Ērgļa komandiera krustu. Miris 1937. g. 8. jūlijā Rīgā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 550—551): 27) Testamenta spēku apstrīdošu prasības sūdzību juridiskā konstrukcija. LUR tauts. I, 2, 201—367. 28) Civilprocesa mācības grāmata. 1933. 29) Rediģējis cand. iur. O. Jurkovskas pārtulkoto un sakopoto Notariata nolikumu ar pārgrozijumiem, papildinājumiem, paskaidrojumiem un pielikumiem. 1933. 30) Civilprocesa paātrināšana un vienkāršošana. TMV 1928, 293—307. 31) Pārgrozijumi Civilprocesa likumos. TMV 1928, 308—319. 32) Kristapa Morberga lieta viņas vēsturiskā un juridiskā apgaismojumā. TMV 1929, 129, 177 un 289. 33) Latvijas mantojuma tiesību projekts. TMV 1929, 169; 1930, 50, 183, 280 un 422; 1931, 41, 88, 345, 412 un 465. 34) Civilprocess Anglijā. TMV 1930, 61 un 81. 35) Mantojuma prasību vai testamentu apstrīdošu prasību iesniegšanas termiņi. TMV 1932, 263 un 323. 36) Die Behandlung russischer Nachlässe im Rußland: Lettland. ZfOR 1928, 8/9, 1078. 37) Erläuterungen zu den im IV Buche (Forderungsrecht) des III Teiles des Baltischen Provinzialrechts vorgenommenen Abänderungen. ZfOR 1929, 5, 672.

5. **Profesors Aleksandrs Būmanis (†)**, dzimis 1881. g. 12. decembrī Jaunpiebalgā. Tēva vārds Andrejs, māte Late, dzim. Lapiņa. Skolā gājis Cēsīs Millera realskolā un vēlāk Rīgā Nikolaja ģimnazijā (1897.—1901.), bet abituriju izturējis Pēterpilī 9. ģimnazijā 1902. g. Būmanis beidzis Pēterpils Universitates juridisko fakultati 1914. g. Latvijā atgriezies 1918. g. No 1921. g. Būmanis ir civiltiesību docents Latvijas Universitatē tautsaimniecības nodaļas kursam; aizstāvējis 1933. gadā doktora disertaciju „Galvojums civiltiesībās"; 1934. g. ievēlēts par profesoru romiešu tiesībās. Šo amatu Būmanis izpildija līdz savas pēkšņās nāves dienai. Miris 1937. g. 17. augustā Taurogā, Lietuvā. Būmanis plaši darbojies ārpus Universitates. Jau Pēterpilī strādājis kā advokats; 1915. g. bijis Latviešu centralās bēgļu apgādāšanas komitejā par juriskonsultu; sākot no Latvijas tiesu nodibināšanas ieņēmis dažādus tiesneša amatus; kopš 1920. g. līdz savas nāves brīdim bija Rīgas Apgabaltiesas priekšsēdētājs. Būmanis strādājis kā žurnalists Rāviņa Pēterburgas avīzēs, Jaunās Pēterpils avīzēs u. c.; tulkojis ievērojamākos Gar-

liba Merķeļa rakstus (starp tiem „Latviešus" un „Vanem Imantu"), kā arī citus zinātniskus un beletristiskus darbus; sākot ar Latviešu konversacijas vārdnīcas dibināšanu (1927. g.) vadija civiltiesību nodaļu. 1934. g. Būmanim uzticēja Tieslietu Ministrijas Vēstneša redaktora pienākumus; strādājis Latvijas civillikumu pārtulkošanas komisijā kā priekšsēdētājs, veicot šo darbu 1928. g.; 1935. g. 15. janvarī iznāca tā paša likuma Būmaņa, Ēlera un Lauvas pārstrādātais izdevums. Bez tam Būmanis ir viens no komisijas locekļiem Jaunā Latvijas civillikuma izstrādāšanā. No viņa pēdējiem darbiem minams Autora tiesību likuma izstrādāšana. Būmanis piedalijies arī organizaciju dzīvē. Viņš bijis Latviešu tiesnešu biedrības dibinātājs un ilggadīgs priekšnieks; bez tam bija biedrs Rīgas Juristu biedrībā, Latviešu biedrībā u. c. Par nopelniem Būmanis apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru 1926. g. 18. novembrī, bet 1928. g. 18. novembrī ar III šķiru un 1937. g. 15. maijā ar II šķiru. Būmanis arī komponējis Blaumaņa lugām „Skroderdienas Silmačos" un „Trīnes grēki" muziku un dziesmas, kas vienkāršā melodisma dēļ ļoti populāras.

Iespiestie darbi: 1) Likums par autora tiesībām. Tulkojums ar Senata paskaidrojumiem. 1928, 36 lpp. 2) A. Būmanis, H. Ēlers, J. Lauva (sast.) Civillikumi. (Vietējo likumu kopojuma III daļa). Tulkojums ar pārgrozijumiem un papildinājumiem, kas izsludināti līdz 1935. g. 1. janvarim ar dažiem paskaidrojumiem. 1935, 713 lpp. 3) Romiešu tiesību chrestomatija. 1937, 128 lpp. 4) Civiltiesību terminoloģijas vārdnīca. 1937, 76 lpp. 5) Ārlaulības bērns. J 1928, 4. 6) Gaja Institucijas. Tulk. ar prof. A. Švābes paskaidr. TMV 1938.

6. **Profesors Jānis Čakste (†),** sk. LUX, 531—533.

7. **Profesors Kārlis Dišlers,** dzimis 1878. g. 20. janvarī Kuldīgas apr Gaiķu pag. Lejas Laucenieku mājās kā lauksaimnieka Ermaņa Dišlera un Ievas, dzim. Godkalnes, dēls. Beidzis Pēterpils Universitates juridisko fakultati ar pirmās šķiras diplomu 1910. g. pavasarī, pēc kam atstāts pie tās pašas fakultates valsts tiesību katedras sagatavoties zinātniskai darbībai. No 1920. g. 1. jūlija docents Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. 1932. g. 30. aprilī ieguvis tiesību zinātņu doktora gradu, aizstāvot disertaciju „Tautu pašnoteikšanās principa tiesiskais saturs" (iespiesta LUR 1932. g.). No 1932. g. 15. septembra profesors pie administrativo tiesību katedras. Lasijis visu laiku arī Latvijas valsts tiesību kursu un sākot ar 1937./38. akad. gadu administrativā pro-

cesa kursu. No 1929. g. nepārtraukti bijis Universitates padomes loceklis, vairākkārt arī tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates dekans un tiesību zinātņu nodaļas vadītājs. Plašākas ziņas sk. LUX, 551. lpp.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 552—553): A. Grāmatas: 28) Ievads Latvijas valsts tiesību zinātnē. 1930, 211 lpp. 29) Demokratiskas valsts iekārtas pamati. Ievads konstitucionalās tiesībās. 2. papild. izd. 1931, 184 lpp. 30) Tautu pašnoteikšanās principa tiesiskais saturs. LUR tauts. II, 1, 1932, 210 lpp. 31) Ievads administrativo tiesību zinātnē. Administrativo tiesību kursa vispārīgā daļa. L. U. mācības grāmatu serija 3. 1938, 246 lpp. 32) Autoritaras valsts iekārtas pamatprincipi. 1937, 40 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 33) Balsstiesīgais pilsonis, vēlētājs un vēlētāja leģitimēšana. TMV 1931, 1—2, 2—9. 34) Tautu pašnoteikšanās princips tiesiskas valsts pamatojumā. TMV 1931, 5, 161—175. 35) Balsošanas tiesība un pienākums. TMV 1931, 6—7, 209—221. 36) Latvijas Satversme. Rakstu krāj. Latvieši 1932, II, 147—190. 37) Konvencionalas normas valststiesību novadā. TMV 1933, 11, 241—254. 38) Negotiorum gestio publisko tiesību novadā. TMV 1935, 1, 1—43 (ar autoreferatu vācu valodā). 39) Autoritara valsts kā kulturas valsts. Sēj 1936, 9, 916—919. 40) Latvijas administrativā procesa ievadjautājumi. TMV 1936, 1, 1—53. 41) Latviskās cilšu valsts un novadu valstis 12. un 13. g. s. SuM 1936, IV, 59—66. 42) Sabiedriskie un individualie elementi tiesībās. TMV 1937, 1, 1—44 (ar autoreferatu vācu valodā, 3 lpp.). 43) Pienākuma elements tiesībās. TMV 1937, 3, 441—458 (ar autoreferatu vācu valodā, 3 lpp.). 44) Instanču sistema administrativā tiesā. TMV 1938, 1, 133—146. 45) Nodokļu tiesība. TMV 1938, 2, 399—414. 46) Valsts un individa savstarpējas attiecības modernā autoritarā valstī. Rakstu krāj. Darbam un tiesībām 1939, 205—220. 47) Dažas piezīmes par Servija Tullija centuriju satversmi. Akademiskās sabiedrisko zinātņu biedrības rakstu krāj. 1939, II, 29—45. 48) The Constitution of Latvia. La Costituzione degli Stati nell'Età Moderna. Vol. secondo, p. prima. Firenze 1938, XVII, 115—131.

Bez tam Latv. konversacijas vārdnīcā ievietoti pāri par 40 rakstu: Anglijas valsts iekārta, Anglijas vietējā pašvaldība, Amerikas Sav. valstu valsts iekārta, Baznīcas šķiršana no valsts, Deklaracija par Latvijas valsti, Demokratija, Direktorialais valdības tips, Divpalatu sistema, Dualistiska valsts iekārta, Dzīvokļa neaizskaramība, Habeas Corpus, Home rule, Imunitate, Impeachement, Īrijas brīvvalsts satversme, Kārtu priekšstāvība, Kontrasignacija, Latvijas valsts satversme, Likums, Parlamentarisms, Politisko teoriju vēsture, Republika, Sabiedriskā līguma doktrina, Referends u. c.

8. **Profesors Benedikts Kornelijs Georgs Frēze,** dzimis 1866. g. 27. oktobrī Tērbatā. Tēva vārds Nikolajs Benedikts, māte Sofija Elīzabete, dzim. Voss. Beidzis Tērbatas Universitati. (Plašākas ziņas sk. LUX, 533. lpp.) 1934. g. 15. februarī uz paša lūguma pensionēts slimības dēļ. Iespiestos darbus sk. LUX, 534. lpp.

9. **Profesors Vjačeslavs Gribovskis (†),** sk. LUX, 534—535.

10. **Profesors Jānis Kārkliņš,** dzimis 1877. g. 21. septembrī Rembates pagastā, Rīgas apriņķī. Tēvs Indriķis, māte Made, dzim. Krastiņa. Ziņas par laiku no 1919. līdz 1929. g. sk. LUX, 556—557. Ar 1930. g. sākot turpinājis ieņemt štata mācības spēka vietu kā vecākais docents. 1936. gadā ieguvis ekonomisko zinātņu doktora gradu un ievēlēts un apstiprināts par profesoru. Visu laiku pasniedzis tirdzniecības mācību, kas vēlāk izveidota un sakarā ar to pārveidota par uzņēmuma saimniecības mācību un grāmatvedības teoriju un praktiku. Bez tam ieņēmis šādus amatus Universitates administracijā: no 1930. g. līdz beidzamam laikam bijis par Universitates padomes locekli; no 1930. g. līdz 1935. g. incl. Saimniecības padomes loceklis; 1930./31., 1931./32., 1934./35. un 1935./36. m. g. bijis fakultates dekans; 1929./30., 1932./33., 1933./34. g. bijis tautsaimniecības nodaļas vadītājs un fakultates sekretars un 1936./37., 1937./38. un 1938./39. m. g. prorektors saimniecības lietās. Ārpus Universitates no 1930. g. līdz šim laikam kuģniecības sabiedrībā „Katvaldis" valdes priekšsēdētājs; no 1935. g. Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras loceklis; Latviešu akciju bankā 1936. gadā padomes loceklis un no 1937. g. līdz šim laikam valdes priekšsēdētājs.

Iespiestie darbi: 1) Latvijas kuģniecības tagadējais stāvoklis un tās nākotnes izredzes. Jūrn 1934, 2, 41—51. 2) Sacensība pasaules kravu tirgū un Latvijas kuģniecības stāvoklis tajā. Ek 1934, 15, 527—532.

11. **Profesors Vladimirs Kosinskis (†),** dzimis 1866. g. 13. augustā Černigovas guberņas Gluchovas apriņķī. 1883. g. beidzis Novgorod-Sieverskas klasisko ģimnaziju un iestājies Maskavas Universitatē fizikas un matematikas fakultatē, ko beidzis 1887. gadā. Tanī pašā gadā viņš iestājas turpat juridiskā fakultatē un to nobeidz 1891. g. Maskavas Universitate atstāj Kosinski sagatavoties zinātniskai darbībai pie tautsaimniecības un statistikas katedrām uz 3 gadiem. 1895. g. viņš iztur maģistra eksamenus, un 1896. g. 1. janvarī Maskavas Universitate komandē Kosinski uz ārzemēm uz 3 gadiem sagatavoties profesurai. 1901. gadā, atgriežoties no komandējuma, Kosinskis aizstāv Maskavas Universitatē maģistra disertaciju, un tanī pašā gadā viņu ievēlē par ārkārtējo profesoru tautsaimniecības teorijā un statistikā Rīgas Politechnikas institutā. Jau 1900. g. Maskavas Universitates juridiskā fakultate ievēlē viņu

par privatdocentu tautsaimniecības teorijā. 1904. g. Novorosijas Universitate ievēlē un apstiprina Kosinski par ārkārtējo profesoru tautsaimniecības teorijā, bet 1905. g. par juridiskās fakultates dekanu. 1907. g. viņš Maskavas Universitatē aizstāv doktora disertaciju tautsaimniecības teorijā un statistikā. 1909. g. Ķijevas Komerc- un Politechnikas instituti ievēlē Kosinski par kārtēju profesoru. Sākot ar 1917. g. viņš lasa lekcijas Ķijevas Sv. Vladimira Universitatē. 1921. g. viņš aizbrauc no Krievijas, un sākot ar 1922. gadu darbojas Prāgas krievu juridiskā fakultatē. 1928. g. Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultate ievēlē Kosinski par ārštata profesoru kooperacijā uz 5 gadiem, skaitot no 1. jūlija, bet 1932. g. par štata profesoru pie tautsaimniecības teorijas katedras. Kosinskis miris 1938. g. 5. novembrī.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 537. lpp.): 16) Точное знаніе и обществовѣдѣніе, Рига 1933.

12. **Profesors Augusts Lēbers,** dzimis 1865. gadā Rīgā kā Jennijas, dzim. Kuncendorfas, un tirgotāja Teodora Lēbera dēls. 1888. gadā beidzis Tērbatas Universitates juridisko fakultati. 1889. gadā ieguvis Getingas Universitatē Dr. iur. gradu. 1919. gadā ievēlēts par docentu Latvijas Universitatē (plašākas ziņas sk. LUX, 558. lpp.). 1930. gadā ieguvis L. U. Dr. iur. honoris causa un 1931. gadā ievēlēts par profesoru pie tirdzniecības tiesību katedras. 1935. gada 1. oktobrī pensionējies un no Universitates aizgājis. No 1918. līdz 1938. gadam Lēbers darbojies kā senators, laikā no 1933. g. septembra līdz 1934. g. jūnijam ieņēmis Senata civilās kasacijas departamenta priekšsēdētāja amatu. 1938. g. 1. septembrī pensionējies Senatā, pēc kam iecelts par goda tiesnesi. 1935. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa otro šķiru. 1930. gadā piedalijies kā Latvijas delegats vekseļtiesību konferencē Ženēvā, atkārtoti piedalijies Baltijas valstu juristu konferencēs Rīgā, Kaunā un Tallinā.

Iespiestie darbi: 1) Straflose Nichterfüllung von Lieferungsverträgen. Getingā 1889. Dissert. 2) Erbrecht bei zweiter Ehe nach livl. Stadtrecht. 1899. 3) Komentari pie dažiem krievu Senata civilkas. dep-ta spriedumiem 1914. g. Архивъ практики и законодательства подъ ред. А. Э. Вормса вып. I, 1914. 4) Juridiskās personas gribas spēja. TMV 1920, 2/3, 78. 5) Tiesas iekārtas 259[1]. p. TMV 1921, 1/3. 6) Senata darbība prakses apvienošanā. TMV 1921, 4/6, 112 s. 7) Lekcijas par ievadu tiesību zinātnē. 1922, 2 daļas. 8) Indosamentu funkciju ierobežojumi. TMV 1922, 4, 181 s. 9) Tiesība uz līķu sadedzināšanu. TMV 1922, 4/6, 121 s. 10) Piezīmes pie V. O. Ozoliņa kga darba „Vekseļu tiesību teorija" TMV 1923, 7, 24 s. 11) Par preklusiviem termiņiem. TMV 1924, 1, 32 s.; 5, 217 s.

12) Der heutige Rechtszustand Lettlands. ZOER 1925, 1, 81 s.; 2, 267 s. 13) Gesetzgebung, Rechtsprechung, Literatur Lettlands. ZOER 1926, 1. 14) Mängelrüge im Handelsverkehr. RZfR I, 46 s. 15) Gesetzgebung Lettlands auf dem Gebiete des Privatrechts. RZfR I, 5/6. 16) Tirdzniecības tiesību pārskats. 1927. 17) Literatur des Handelsrechts. RZfR I, 278 s. 18) Fragen aus dem lettländischen Scheckrecht. RZfR I, 210 s. 19) Vekseļu tiesību pārskats. 1927. 20) Gesetzgebung Lettlands im Jahre 1926. ZOER 1927, 2, 207 s. 21) Neue Strömungen im Handelsrecht. RZfR II, 212 s. 22) Par afektu žirodarijumiem. TMV 1928, 1/3, 1 s. 23) Anmerkungen zum Gesetz betr. Erwerb, Nuntzung und Verwaltung von Immobilien. ZfOR 1927, 12. 24) Die strafrechtlichen Bestimmungen des Gesetzes über die Bekämpfung des unlauteren Wettbewerbes. ZfOR 1928, 6 un 12. 25) Die Besteuerung ausländischen Kapitals in Lettland. ZfOR 1929, 16, 65 s. 26) Rechtsprechung in verkehrsrechtlichen Fragen. ZfOR 1929, 11, 1494 s. 27) Gesetz über die Schiffshypotheken u. Seeforderungen mit Vorbemerkung. ZfOR 1929, 1, 65 s. 28) Gesetz über die Vermittlung und Konzessionsunternehmen. ZfOR 1929, 11, 1470 s. 29) Jautājumā par līgumā perfekciju. J 1929, 1, 3—8. 30) Ženēvas 1930. g. Starptautiskā konferencē par vekseļtiesību unifikaciju pieņemtais uniformais likums par pārvedu un vienkāršiem vekseļiem. TMV 1930, 9, 299 s.; 371 s.; 432 s. 31) Aus der neueren Handelsgesetzgebung Lettlands. ZOER 1936, N. F. III, 2, 81 s. 32) Die Novelle zum Kreditreglement vom 16. I. 1930. ZfOR 1930, 8/9. 33) Lettländisches Handelsrecht. X Baltu juristu konferencē Tērbatā nolasīto referatu krājumā 1930. 34) Referats par Dr. J. Hein, Grundriß des Treuhandrechts. RZfR IV, 61 s. 35) Fonti e lineamenti della Legislatione in materia di diritto privato. Annuario di diritto comparato e di Studi Legislativi. Vol. IV e V, Parte prima: Dottrina; VIII, 1930. 36) Fonti e lineamenti di diritto Commerciale Lettone. Ibidem VIII, 1930. 37) Cif. darijuma kontrahentu tiesības un pienākumi. TMV 1930, 395 s. 38) Das einheitliche Wechselgesetz vom Jahre 1930. RZfR IV, 183 s.; 241 s. 39) 1931. g. Ženēvas konferencē 2. sesijā pieņemtā uniformā čeka likuma piemērošana Latvijā. TMV 1931, 6/7, 272 s. 40) Die seerechtliche Gesetzgebung Lettlands. ZfOR 1931, 10, 120 s. 41) Das Schiedsgerichtswesen in Lettland. Internationales Jahrbuch für Schiedsgerichtswesen in Zivil- u. Handelssachen. 1931, 3, 17 s. 42) Referats par Dr. Hans v. d. Lühe „Die internationale juristische Person" ZfOR 1933, 11. 43) Minderheitsrecht und Stimmrechtsaktien. RZfR 1932, 65 s. 44) Frankatura pēc 1864. g. Civillikuma 4265. p. J 1931, 6/7, 165. 45) Jautājums par nodokļu likumu saskaņošanu. TMV 1932, 11/12, 311 s. 46) Fiduciari darijumi. TMV 1933, 9/10, 221 s. 47) Die Gesellschaft nach dem Lettländischen Zivilgesetzbuch vom Jahre 1937. RZfR X, 65 s. 48) Das lettische Aktiengesetz. ZOER 1938, N. F., 698 s.

13. **Profesors Pēteris Lejiņš,** dzimis 1879. gada 9. oktobrī Ērgļu pagasta Magriju mājās kā saimnieku Pētera un Maijas (dzim. Jagara) dēls (sk. LUX, 557. lpp.). 1908. g. P. Lejiņš iestājies Maskavas Universitatē, vēstures un filoloģijas fakultates filozofijas nodaļā, kuru nobeidzis ar I šķiras diplomu 1913. gadā. 1917. gadā Lejiņš nobeidzis Maskavas Universitates juridisko fakultati, izturēdams kā

eksterns visus kursa un valsts eksamenus. 1917. un 1918. g. viņš kā tiesu amatu kandidats Penzas Apgabaltiesas administrativajā nodaļā ieņēmis sekretara amatu, bet 1918. un 1919. g. ieņēmis lektora vietu jaunatvērtajā Penzas Valsts pedagoģiskā institutā, kur lasijis lekcijas valsts tiesībās un politisko mācību vēsturē. 1920. g. Lejiņš atgriezies Latvijā un tanī pašā gadā iesācis lasīt tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā lekcijas tiesību filozofijā, bet gadu vēlāk arī kriminalpsicholoģijā. 1937. gadā viņš aizstāvējis doktora disertaciju „Kara iespaids uz tiesisko apziņu" un tanī pašā gadā ievēlēts par profesoru pie tiesību filozofijas katedras. Sākot ar 1937. gadu Lejiņš aizvieto arī civilprocesa katedru. Blakus pedagoģiski-zinātniskam darbam P. Lejiņš no 1921. līdz 1927. g. piedalijies kā loceklis pie Tieslietu ministrijas nodibinātā Sodu likumu izstrādāšanas komisijā, no 1922. līdz 1931. g. bijis par L. U. revizijas komisijas locekli, no 1923. g. ir studentu tiesas loceklis, no 1931. g. ir L. U. padomes loceklis, bet no 1932. g. L. U. padomes sekretars. Ārpus Universitates Lejiņš nodarbojas arī kā zvērināts advokats, bet 1921.—1922. g. bija Zemkopības ministrijas juriskonsults. Lejiņš apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. Bez tam Lejiņš ir L. U. akademiskās sabiedrisko zinātņu biedrības biedrs, Latviešu un lietuviešu vienības biedrs un no 1935. g. līdz 1938. gadam Lauksaimniecības kameras loceklis.

14. **Profesors Pauls Mincs,** dzimis 1868. g. 30. jūnijā Daugavpilī kā dzelzceļu būvju uzņēmēja Miķeļa Minca un Olgas, dzim. Frīdlandes, dēls, pabeidzis humanistisko Rīgas pilsētas ģimnaziju 1885. g. un Pēterpils Universitates juridisko fakultati 1890. g., kur viņam par konkursa darbu „Исправительныя заведенія для несовершеннолѣтнихъ преступниковъ" 1889. g. Universitate piešķīra zelta medaļu. 1917. g. aprilī viņš apstiprināts par Maskavas Universitates privatdocentu, bet 1918. g. par Tērbatas Universitates privatdocentu. Tai pašā gadā atgriezās Rīgā un darbojās kā zvērināts advokats. Latvijas valsts tapšanas laikā viņš iestājās Tautas padomē. 1918. g. beigās Rīgas advokatura P. Mincu ievēlējusi Latvijas Senatā un Latvijas Pagaidu valdība 1918. g. 19. dec. viņu apstiprinājusi par senatoru. 1919. g. viņš nodarbojās zinātniski pie Heidelbergas Universitates. 1919. g. jūlijā viņš uzaicināts iestāties Latvijas Ministru kabinetā kā valsts kontrolieris; šo amatu viņš izpildijis līdz 1921. g. jūnijam, būdams sākot no 1920. g. decembra arī par darba ministra vietas izpildītāju. P. Mincs bija arī Satver-

smes sapulces loceklis. Pēc Latvijas Universitates atklāšanas viņš pieskaitīts 1919. g. 27. septembrī tās mācības spēkiem, un no 1920. gada sākuma viņš lasijis turpat kriminaltiesības un kriminalprocesu, no iesākuma kā docents un no 1921 februara kā Latvijas Universitates profesors, bet 1938. g. jūlijā ir pārskaitīts ārštatā ar uzdevumu lasīt kriminalprocesu. 1939. g. augustā aizgājis pensijā. Tuvākas ziņas sk. LUX, 538. lpp. Bez tam viņš piedalijies kā priekšsēdētājs Tieslietu ministrijas sevišķās komisijās: a) likuma projekta par administratīvām pavēlēm (1930.), b) likuma projekta par zvērināto tiesām (1931./32.), c) likuma par aizstāvību iepriekšējā izmeklēšanā (1932.), d) likuma projekta par jaunatnes tiesām (1930.—35.) izstrādāšanai un e) Kriminalprocesa III grāmatas (19—) pārstrādāšanai, kā arī Ministru kabineta 1930. gadā ieceltā komisijā jauna Sodu likuma apstrādāšanai. Viņš piedalijies vairāku Latvijas konvenciju izstrādāšanā par noziedznieku izdošanu un komandēts kā Latvijas delegats uz Londonas (1925.), Berlīnes (1935.), Kopenhagenas (1935.) un Parīzes (1937.) Starptautisko kriminallietu kongresu, kā arī kā Latvijas Universitates delegats uz Baltijas Juristu kongresu Kaunā (1931.). 1925. g. viņš bija komandēts no Universitates Ziemeļamerikas ieslodzijuma vietu apskatei. No 1934. g. P Mincs ir Latvijas delegats Commission Internationale pénale et pénitentiaire Bernē un no 1935. g. arī Bureau International pour l'unification du droit pénal Parīzē; 1938. g. viņš ievēlēts par Association Internationale de droit pénal centrales valdes locekli (Parīzē). Viņš ir Kriminaltiesību biedrības Latvijā valdes priekšsēdētājs un Latvijas Universitates akademiskās biedrības valdes loceklis. Kā zvērinātu advokatu korporacijas loceklis viņš no 1935. g. skaitas par Zvēr. adv padomes locekli. 1939. g. janvarī viņš iecelts par Latvijas Profesiju kameras locekli. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa III un II šķiras krustu, ar Ungārijas Nopelnu ord. II šķiras krustu ar zvaigzni un ar Latvijas Atbrīvošanas cīņu piemiņas zīmi.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 538—539): A. Grāmatas: 11) 1933. g. 24. aprila Sodu likums ar likumdošanas motiviem un sīkiem komentariem (kopā ar citiem). 1934, 288 lpp. 12) Kriminaltiesību kurss. Vispārējā daļa. 1934, 329 lpp. 13) Sodu likums ar izvilkumiem no Senata krim. kas. departamenta spriedumiem (kopā ar citiem). 1936 un 1938, 406 lpp. 14) Code pénal Letton (tulkojums franču valodā). Paris, 1938, 175 lpp. 15) Kriminaltiesības. Sevišķā daļa. 1939, 400 lpp.

B. Raksti žurnalos: 16) Показаніе лица, потерпѣвшаго отъ преступленія. Право 1904, 1632—1636; 1676—1681. 17) Аренда на 99 лѣтъ. Вѣстникъ гражд. пр.

1913, 66—76. 18) Объ общности имущества между супругами. Lex rei sitae Ж. М. Ю. 1912. 223—234. 19) Два рѣшенія. Юр. Вѣстникъ 1916, 176—184. 20) Форма третейской сдѣлки. Право 1916, 2570—2577. 21) Чрезвычайная уголовная юстиція. Вѣстникъ права 1917, XII, 614—616. 22) Senata izskaidrojošā darbība. TMV 1920, X, 7—9. 23) Baltijas valstu konvencija par starpvalstisku izpalīdzību kriminallietās. TMV 1920, XI, 56—59. 24) Valsts kontroles pārveidošana. TMV 1920, XI, 68—72. 25) Vēl par 259¹. pantu. TMV 4/6, 108—112. 26) Sodu likumu 149. p. iztulkošana. TMV 4/6, 136—138. 27) Nepilngadīgie un mūsu kriminaltiesību viedoklis. TMV 1922, 1, 2—6. 28) Tiesību ierobežošanas reforma. TMV 1922, 4, 167—171. 29) Vēl par Sodu likumu 51. p. reformu. TMV 1923, 1, 29—33. 30) Latvijas kriminaltiesibu reforma. TMV 1924, 1, 47—49. 31) Spekulacija. TMV 1924, 5, 209—216. 32) Das Strafrecht der Republik Lettland. ZfSt 1924, 4, 361—369. 33) Strafrechtspflege in Lettland. Ostrecht 1926, VI, 634—637. 34) Tautu savienības veic. biedrību VIII kongress. TSVBR 1926, 83—86. 35) Das Einkammersystem in der lettländischen Verfassung. RZfR 1926, 9—18. 36) Tautu savienības veic. biedrību XII kongress. TSVBR 1929, 28—33. 37) Die Rechtsanwaltschaft in Lettland. Die Rechtsanwaltschaft, Leipzig 1929, 131—134. 38) Nepilngadīgie Vakareiropas tiesās. TMV 1930, 7/8, 219—237. 39) Jaunais Sodu likums. TMV 1930, 10, 1—23. 40) Italijas jaunā Sodu likuma sodu sistema. J 1931, 1, 3—8. 41) Das Staatsangehörigkeitsrecht der Republik Lettland. Leske und Löwenfeld Staatsangehörigkeit, Berlin 1933, 67—78. 42) Das neue Strafgesetzbuch Lettlands. RZfR 1933, XII, 7—20; XII, 91—104. 43) Aizstāvība iepriekšējā izmeklēšanā. J 1934, 1, 1—8. 44) Šantažs pēc Latvijas Sodu likuma 552. panta. J 1935, 1, 7—10. 45) Производство по наложенію административныхъ взысканій. Законъ и Судъ 1934, 4, 1507—1512. 46) Divas kriminalistu sanāksmes. TMV pielik. 1935, 4, 1—11. 47) Procesualo un materialo kriminaltiesību jautājumi Berlīnes kongresā. TMV pielik. 1935, 4, 12—33. 48) Ekstradicijas jautājums Kopenhagenas kriminalistu konferencē. TMV pielik. 1935, 4, 95—103. 49) О промыслѣ и привычкѣ къ преступной дѣятельности по уголовному уложенію 1932 г. Законъ и Судъ 1934, 6, 1603—1604. 50) По поводу толкованія 545 ст. Угол. ул. Законъ и Судъ 1935, 8, 1681—1684. 51) Смертная казнь. Законъ и Судъ 1934, 10, 1769—1772. 52) Aperçu du système pénitentiaire de la Lettonie. Recueil de documents de la Com. Intern. pén. et pénitent. 1935, IV, 421—444. 53) La loi du 16 juin réglant l'ensemble du service pénitentiaire en Lettonie. Turpat 1936, V, 409—412. 54) Важность вреда. Законъ и Судъ 1935, 7, 2063—2066. 55) Вопросъ объ участіи судьи въ исполненіи приговора на Берлинскомъ междунар. пенит. конгрессѣ. Законъ и Судъ 1936, 1, 3117—3122. 56) Vai tiešām nepieciešams uzsākt izstrādāt jaunu Sodu likumu? TMV 1936, 4, 832—741. 57) La nuova legislazione penale della Lettonia. Annuario di Diritto Comparato e di Studi Legislativi 1936, XII, 215—223. 58) Вопросъ о сохраненіи начала nullum crimen sine lege. Законъ и Судъ 1937, 9, 3749—3756. 59) Amatveidīgi un aiz paraduma izdarītie noziegumi pēc 1933. g. Sodu likuma. TMV pielik. 1937, 2, 6—13. 60) Aizstāvība iepriekšējā izmeklēšanā. TMV pielik. 1937, 2, 114—121. 61) Jautājums par analoģijas piemērošanu kriminalās tiesībās Parīzes kongresā. TMV 1937, 4, 806—812. 62) Jautājums par starptautiskā miera aizsardzību ar nacionalās likumdošanas palīdzību. TMV 1937, 4, 813—820. 63) Garantie de la défense. Revue Internationale de droit

pénal, Rapports ar IV Congrès international pénal 1937 486—493. 64) Starptautiskie sakaru organi kriminaltiesību un kriminalas represijas laukā. TMV 1938, 2, 350—360. 65) Уголовная охрана мира и международный судъ. Законъ и Судъ 1938, 1, 3845—3851. 66) Organizacija sudova i državnog tužioštva u Letoniji. Pravosude, Beograd 1938, 6, 423—427

15. **Profesors Kārlis Puriņš,** dzimis 1883. g. 5. okt. Smiltenes pag. Liepiņās, kur viņa vecāki Jēkabs un Marija, dzim. Ikšele, nodarbojās ar lauksaimniecību; apmeklējis vietējo pagasta un Smiltenes draudzes skolu; pēc ģimnazijas nobeigšanas Pēterburgā 1904. gadā iestājies Maskavas Universitates vēstures un filoloģijas fakultatē, kur 2 gadus studējis vēsturi, pēc kam pārgājis uz juridisko fakultati, kuras kursu beidzis 1911. g. ar pirmās šķiras diplomu, pēc kam atstāts pie tautsaimniecības katedras sagatavošanai profesora amatam; no 1911. līdz 1916. g. nodarbojies arī kā zvērināta advokata palīgs, bet no 1916. līdz 1918. g. aug. kā zvērināts advokats Maskavā. No 1918. g. 1. dec. līdz 1919. g. 15. jūl. viņš ieņēmis Latvijas finansu ministra amatu; 1919. g. sept. apstiprināts par Latvijas Augstskolas mācības spēku un no 1920. g. 24. janv. par docentu; piedalijies Augstskolas organizacijas darbos un bijis Augstskolas organizacijas padomes loceklis. No 1919. g. 3. okt. līdz 1920. g. febr. viņš bija tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates dekana vietnieks, bet 1920. gadā no 20. febr. līdz 1. jūn. tās pašas fakultates pagaidu dekans. No 1920. g. 15. marta līdz 1921. g. 15. martam viņš ieņēma finansu ministra amatu; bijis Tautas padomes un Satversmes sapulces loceklis; no 1921. g. lasa finansu zinātnes; no 1925. g. 1. sept. viņš iecelts par senatoru. 1937. gadā viņš aizstāvējis doktora disertaciju „Ienākuma nodoklis Latvijā" un ieguvis Dr. oec. gradu, tanī pašā gadā ievēlēts par profesoru. Zinātniskos komandējumos bijis 1921. un 1927. g. Rakstu virkne par dažādiem Latvijas saimnieciskiem jautājumiem iespiesta vairākos dienas laikrakstos.

16. **Profesors Vasilijs Sinaiskis,** dzimis 1876. g. 2. augustā Lavrovas ciemā Tambovas guberņā, Krievijā. Tēvs Ivans Michaĭlovičs, māte Jekaterina Michailovna, dzim. Spaska. Pirmo izglītību baudijis Ļipeckas garīgā skolā, pēc tam apmeklējis un beidzis Tambovas Garīgo seminaru. Studējis sākumā medicinu Monpeljē Universitatē Francijā, pēc tam jurisprudenci Tērbatas Universitates juridiskajā fakultatē, kuru beidzis 1903. g. 1904. g. atstāts pie Tērbatas

Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai. 1907. g. ievēlēts par Tērbatas Universitates privatdocentu un sācis lasīt lekcijas civiltiesībās. 1909. g. ievēlēts par Tērbatas Universitates profesoru. 1910. g. ievēlēts par romiešu tiesību katedras profesoru Varšavas Universitatē. 1911. g. ievēlēts par Ķijevas Sv. Vladimira Universitates profesoru un lasijis lekcijas civiltiesībās un tirdzniecības tiesībās (pēdējās vienu gadu). Šai pašā laikā bijis arī Ķijevas Komerczinātņu instituta profesors un lasijis lekcijas civiltiesībās un civilprocesā, kā arī profesors Ķijevas Augstākos sieviešu juridiskos kursos, kur lasijis lekcijas civiltiesībās. 1917. g. nodibinājis Ķijevas Juridisko institutu un bijis šī instituta direktors. Pēc šī instituta pārveidošanas par Socioloģijas institutu turpinājis to vadīt un bez juridiskām disciplinām lasijis arī lekcijas socioloģijā. Ķijevas Universitatē noorganizējis Vecāko seminaru civiltiesību pētīšanai. Šī seminara darbi iespiesti trijos sējumos. Kopš 1922. g. ir Latvijas Universitates civiltiesību katedras profesors, lasa lekcijas juridisko zinātņu metodoloģijā, romiešu tiesību vēsturē un romiešu tiesību dogmā un nodibinājis Vecāko seminaru civiltiesību pētīšanai. Lasijis arī lekcijas Praktisko zinību institutā un Rīgas Krievu universitates kursos. Maģistra gradu ieguvis 1910. g., bet tiesību zinātņu doktora gradu 1913. g. Ķijevas Sv. Vladimira Universitatē pēc disertacijas „Очерки изъ исторіи землевладѣнія и права въ древнемъ Римѣ" aizstāvēšanas. Bijis četrus gadus Finansu ministrijas konsultants, kā arī sākumā kādu laiku ņēmis dalību Tieslietu ministrijas komisijā Latvijas civilkodeka izstrādāšanai. Piedalijies Sabiedrisko zinātņu veicināšanas biedrības „Aequitas" dibināšanā, kā arī nodibinājis žurnalu Jurists 1928. g. Līdzi darbojies žurnalos: Tieslietu Ministrijas Vēstnesis, Jurists, Законъ и Судъ, Pašvaldības Darbinieks, Daugava, Sējējs u. c., kā arī laikrakstos Brīvā Zeme, Jaunākās Ziņas, Сегодня u. c. Krievijā bija apbalvots ar Sv. Staņislava II šķiras ordeni. Par LUR ievietoto rakstu „La cité quiritaire" piešķirta prēmija. Vairākkārt bijis zinātniskos komandējumos Francijā, Beļģijā, Italijā, Vācijā, Čechoslovakijā, Rumānijā u. c. Ir biedrs: Société d'histoire du droit Parīzē, American Academie of Political and Social Science Filadelfijā, Comitato scientifico della „Rivista di diritto agrario" Florencē un Istituto di Studi legislativi Romā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 540—542): A. Grāmatas: 51) Необходимо ли намъ сѣшпить съ изданіемъ гражданскаго уложенія и можемъ ли мы создать

его въ настоящее время? Varšavā 1911. 51a) Abhandlungen zur Theorie und Geschichte des Zivilrechts. LUR tauts. I, 1, 1930, 199. 51b) Основы гражданского права в связи с частью III Свода узаконении, действующих в Латвии и Эстонии 1931, I, VIII+502 lpp. 52) Folk-lore juridique. LUR tauts. I, 4, 1931, 553—636, 653—662 lpp. 53) Juridiskā folklora. LUR tauts. I, 4, 1931, 637—652 lpp. 54) Théorie du folk-lore comme science ancienne. Annali dell'Istituto Orientale di Napoli. Vol. V, Napoli. SIEM, 1932, 145 lpp. 55) Civiltiesības Latvijas vispārējo civiltiesību zinātniskā apstrādājumā. I. Vispārējie civiltiesību pamati (Prolegomena). 1935, X+290 lpp. 56) Problèmes du droit romain au point de vue du droit quiritaire (et nouveaux fragments des Institutes de Gaius). LUR tauts. III, 1, 1936, 194 lpp. 57) Dzīve un cilvēks. 1937, 190+2 lpp. 58) Жизнь и человѣк 1938, 167+1 lpp.

B. Raksti žurnalos: 59) Война и Особенныя Совѣщанія. Юридическій Вѣстникъ 1915, IX (I), 207—230. 60) Война и право завѣщанія. Вѣстникъ Права 1916, 4, 97—99. 61) „Возмездная виндикація" въ нашемъ правѣ и проектѣ. Вѣстникъ Права 1916, 25, 617—620. 63) „Законная" доля алиментовъ жены изъ жалованья мужа. Вѣстникъ Права 1915, 51/52, 1239—1242. 64) Civiltiesību organizacijas normas. TMV 1928, 7/8, 209—218; 10/11, 324—336; 12, 415—424. 65) Revizija vai reforma (piezīmes pie Latvijas civiltiesību kodeka projekta. J 1928, 1, 3—6. 66) Prakse un teorija. J 1928, 2, 33—36. 67) Lietderība un noteikumi likumu tulkošanā. J 1928, 3, 65—72. 68) Likuma vienlīdzība un slikts pilsonis. J 1928, 4, 97—102. 69) Neatliekams darbs pilsoņiem, sevišķi juristiem. J 1928, 5, 129—132. 70) Raksti. I. Likuma vienlīdzība un slikts pilsonis. II. Tiesību pārkāpuma ideja senatnes un tagadnes civiltiesiskā sabiedrībā. III. Neatliekams darbs pilsoņiem, sevišķi juristiem. IV Jubilejas nozīme pagātnē un tagadnē. V Senata spriedumu zinātniskie komentari. Aequitas biblioteka Nr. 5, Rīgā, 52 lpp. 71) Likumu iztulkošana vispār un civilo sevišķi. TMV 1929, 7/8, 235—254. 72) Senata spriedumu zinātniskie komentari. J 1929, 4 (11), 113—116. 73) Senata spriedumu zinātniskie komentari. J 1929, 5 (12), 147—152. 74) Tiesību dogma. J 1929, 6 (13), 171—174. 75) Latvijas Universitate (Universitates satversme). J 1929, 7 (14), 195—200. 76) Tiesības un ģimene. J 1929, 8 (15), 225—228. 77) Senata spriedumu zinātniskie komentari (īrnieku un apakšīrnieku izlikšanas jautājumā). J 1929, 8 (15), 247—250. 78) Tiesības un audzināšana. J 1929, 9 (16), 257—264. 79) Civiltiesiskā sabiedrība. J 1930, 2 (18), 41—46; 3 (19), 75—78; 4 (20), 103—108. 80) Ļaunprātība kā mūsu dzīves ļaunums. J 1930, 4 (20), 97—100. 81) Evikcija. J 1930, 5 (21), 137—140. 82) Error. J 1930, 6 (22), 169—182. 83) Fakts un tiesības. J 1930, 7 (23), 193—196. 84) Patapinājuma līgums, sakarā ar reālā līguma dabu senā Romā un III daļā. J 1930, 8 (24), 237—240. 85) Glabājums kā realais līgums romiešu tiesībās un III daļā. J 1930, 9 (25), 263—266. 86) Théorie de la chronologie ancienne civile et naturelle appliqué à quelques institutions historiques, juridiques, de folk-lore et d'historiographie. Epistolae et logistorici, Riga 1931, 9—11, 42. 87) Prof. K. Baloža piemiņai. J 1931, 1 (26), 1—4. 88) Civiltiesiskās sabiedrības dinamiskās normas. J 1931, 2 (27), 35—42. 89) Civiltiesiskā sabiedrība kā civiltiesību zinātnes priekšmets un viņas veidi. J 1931, 4 (29), 95—102. 90) Situation juridique agraire en Lettonie après la grande guerre. Rivista di Diritto Agrario. Fasc. n. 4, Firenze 1932. 91) Identité des lois et bases chronologiques

de l'histoire romaine. Epistolae et logistorici, Riga 1932, 12—14, 34. 92) Vai vajaga juristiem aizvērt durvis? J 1932, 2 (36), 33—34. 93) Tiesība uz laulību. J 1932, 3 (37), 71—76. 94) Civillikumu revizija vai Latvijas civilkodeks. J 1932, 3 (37), 65—68. 95) Ordre des matières dans la législation de Justinien. Studi in memoria di Aldo Albertoni. Vol. I. CEDAM. Padova 1933, 181—203. 96) Counting as primordial base of human culture (New methodology). Epistolae et logistorici, 1933, 15—18, 51. 97) Latvijas civiltiesību programa. (Viet. lik. kop. III daļa un Kriev. lik. kop. X sēj. I d.). 1933, 16. 98) Fideikommisa fonds. J 1933, 1 (44), 1—4. 99) Civiltiesību teorija un prakse (Latvijas I juristu kongresā nolasīts referats). J 1933, 3 (46), 67—70; 4/5 (47/48), 97—102. 100) Civillikumu iztulkošanas problema. J 1933, 6 (49), 161—164. 101) Sakrālās tiesības un Latvijas civillikumu kopojums. J 1933, 7 (50), 192—200; 8/9 (51/52), 233—238; 1934, 1 (53), 7—14. 102) Латвийский проект об обручении, о личных и имущественных отношениях супругов и о наследовании их в связи с вопросами общей методологии составления законов. ZIS 1933, 7 (37), 1243—1250. 103) I Romiešu tiesību vēstures programa. II. Romiešu tiesību vēstures ievads. 1934, 18. lpp. 104) Krievu tiesību filozofija. J 1934, 2 (54), 33—40. 105) Par īpašumu un par jauno īres likumu. J 1934, 6 (58), 161—164. 106) Zem vecāku varas esošo personu adopcija. J 1934, 7 (59), 193—196. 107) Juridisks darijums (negotium), 1921. g. 18. jūnija valutas likums un depozits. J 1934, 8/9 (60/61), 225—230. 108) Приобретение имущества через передачу (tradicija). ZIS 1934, 6 (46), 1581—1588. 109) Saimniecības tiesību lietiskās normas. TMV 1935, 4, 657—743. 110) Mantas iegūšana nodošanas ceļā (tradicija). J 1935, 1 (62), 1—8. 111) Mūsu mantojuma tiesību kā tiesību mantot raksturojums. J 1935, 2 (63), 33—38. 112) Servitutu tiesības savā uzbūvē un pamatprincipos, atšķirībā no realnastām. J 1935, 3/4 (64/65), 65—70. 113) Persona tiesībās, sakarā ar mācību par tiesiskām vienībām kā tiesību subjektiem. J 1935, 5 (66), 108—110. 114) Saistību tiesību juridiskais raksturs. J 1935, 6/7 (67/68), 133—140; 8/9 (69/70), 177—188. 115) Юридическая сделка (negotium) и Латвийский валютный закон 14 июня 1921 г. в связи с современной проблемой о золотой или валютной клаузуле. ZIS 1935, 4 (54), 1925—1934. 116) Rome et Chine dans quelques rapprochements (juridiques, économiques, religieux, chronologiques, astrologiques, totémiques et folkloristiques). LUAkSZBRkr 1936, I, 1—88. 117) „Ex Jure Quiritium" Studi in onore di Salvatore Riccobono nel XL anno del suo insegnamento. IV. Palermo 1936, 57—75. 118) Situation juridique agraire en Lettonie (Courlande) avant la grande guerre depuis le XIX siècle (en comparaison avec le droit Romain). Archivio „Vittorio Scialoja" per le consuetudini giuridiche agrarie. Vol. 3, F. 1—2, Firenze 1936. 119) Saistību (kas dibinātas uz līguma) izpildīšanas nodrošināšana. J 1936, 3/4 (73/74), 43—46; 5/6 (75/76), 109—116. 120) Saistību tiesību statuti. J 1936, 7/8 (77/78), 121—126. 121) Daži mantojuma tiesību jautājumi sakarā ar jaunā Civillikuma projektu. TMV 1936, 3, 596—604. 122) К проекту частного международного права. ZIS 1936, 1 (61), 3111—3118. 123) Taisnības princips Latvijas civiltiesībās. J 1937, 7/8 (85/86), 119—130. 124) Civillikuma principi un ģimenes tiesības. TMV 1938, 1, 30—58. 125) Personība un personiskās tiesības jaunajā Civillikumā. TMV 1938, 2, 326—349. 126) „Aequitas" un „Jurists" J 1938, 1/2 (87/88), 1—4. 127) Laulāto mantošana pēc mūsu Civillikuma (CL). J 1938, 1/2

(87/88), 9—14. 128) Справедливость, в частности правовая в Латвийском Гражданском Уложении. ZIS 1938, 2 (82), 3881—3888; 3 (83), 3925—3932. 129) Письменная форма в авторском праве (к толкованию статей 43, 67—69 и 88 Закона 10 мая 1937 об авторском праве). ZIS 1938, 5 (85), 3985—3988. 130) Mūsu tiesības un pienākumi jaunajā Civillikumā. Sēj 1938, 1, 34—39. 131) Latviešu senā sabiedriskā iekārta tautas dziesmu spogulī. Tautas vēsturei 1938, 115—131. 132) Mūsu pienākumi un tiesības jaunajā Civillikumā. Prezidenta Ulmaņa Civillikums. Rakstu krājums Pagalms 1938, 167—175. 133) Народное творчество в его новом понимании, как народного знания истинного пути жизни. Родная школа 1931, 5. 134) Sievietiskais un vīrietiskais. Dg 1935, 12, 1225—1234. 135) Latvietis pie spoguļa. Dg 1936, 4, 319—322. 136) Laulības problema. PašvD 1936, 9, 202—206. 137) Jaunā dzīves uztvere (Teorija un prakse). Un 1936, 13 (106), 305—306. Tas pats. (Turpinājums.) Un 1936, 14 (107), 328—331. 138) Ko bērns māca tēvam un mātei. MMV 1938, 11, 9. 139) Mācīšana, audzināšana un izglītība. MMV 1938, 18, 9.

Bez tam recenzijas — kopskaitā 50, no kurām ievērojamākās: „K. Čakste. Nomaksas pirkums Latvijā un ārzemēs" (J 1931, 8/9) 33/34), un „A. Švābe, Livonijas senākās bruņnieku tiesības; teksts un avotu kritika" (TMV 1932, 289. sek.). LKV raksti — kopskaitā 252, no kuriem ievērojamākie: Civilizacija (II, 3864—3867),Corpus iuris civilis (II, 3980—3986), Curiae (II, 4038—4041), Chronoloģija (III, 4306—4310), Delikts (III, 5016—5019), Divpadsmit tabulas (III, 5489—5491), Fakts un tiesības (V, 8254—8258), Gens (V, 9941—9944), Hereditas (V, VI, 11741—11745), Juridiskā metodoloģija (VIII, 14738—14741), Kviritu tiesības (X, 19329—19336), Personas tiesības (XVI, 31763—31766).

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Arnolds Aizsilnieks,** dzimis 1898. gada 21. februarī Madonas apriņķa Grostonas pag., bet audzis Saikavas pag., kur dzīvo viņa vecāki Jānis un Emma, dzim. Kalniņa, kas nodarbojas ar lauksaimniecību. Pirmo izglītību baudijis Saikavas pag. Konrāda skolā, 1907. un 1908. g. vasarā. 1908. g. rudenī iestājās Jēkabpils tirdzniecības skolā un šo skolu beidza 1914. gada pavasarī. 1921. g. rudenī izturēja pie Izglītības ministrijas kā eksterns realskolas gala pārbaudijumus un tā paša gada rudenī iestājās lauksaimniecības fakultatē, ko beidza 1927. g. janvarī un tā paša gada rudenī iestājās tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, ko beidza 1932. g. aprilī. 1928. g. 20. septembrī ievēlēts par jaunāko asistentu pie kooperacijas teorijas katedras, bet sākot ar 1931. g. 1. jūliju par asistentu un no 1934. g. 1. jūlija par vecāko asistentu pie tās pašas katedras. 1936. g. 22. janvarī ievēlēts par privatdocentu pie tautsaimniecības teorijas katedras, bet sākot ar 1936. gada 1. jūliju par docentu un

sākot ar 1938. gada 1. decembri par vecāko docentu pie tās pašas katedras. Sākot ar 1936./37. māc. gadu L. U. revizijas komisijas loceklis. 1917. g. janvarī Aizsilnieks iesaukts kara dienestā, no kura slimības dēļ atvaļināts tā paša gada jūnijā. Pēc tam darbojies kopdarbības organizacijās Taganrogā kā grāmatvedis un vēlāk kā instruktors-revidents. 1920. g. atgriezies Latvijā un iestājies Latvijas armijā, no kuras atvaļināts 1921. g. 28. augustā. No 1921. līdz 1924. g. patērētāju biedrību instruktors-revidents C. s. „Konzums" kopdarbības nodaļā, no 1924. līdz 1930. g. darbvedis un instruktors-revidents Latvijas Kooperativu kongresu padomē un no 1928. līdz 1931. g. vada kooperacijas darbinieku sagatavošanas kursus Centrālā savienībā „Konzums" No 1932. g. 1. janvara līdz 1933. g. septembrim laikraksta „Kopdarbība" redaktors" 1937. g. noorganizējis C. s. „Turība" kooperacijas skolu, kur darbojas kā vadītāja v. i. No 1937. g. Rīgas piensaimniecības savienības valdes priekšsēdētāja vietnieks un no 1938. g. Rīgas patērētāju biedrības Vienība" padomes priekšsēdētājs. No 1934. g. ir biedrības „The American Farm Economic Association" biedrs. Nobeidzot lauksaimniecības fakultati, L. U. piešķīra pirmo godalgu diploma darbam „Dārzkopju kooperativi un to izredzes Latvijā" 1937. g. Kulturas fonds godalgoja darbu „Apcerējums par patērētāju kooperaciju kā tautsaimniecisku faktoru, pamatojoties galvenā kārtā uz Zviedrijas patērētāju kooperacijas datiem" Sākot ar 1927. gadu izmantojis vasaras brīvlaikus, lai studiju nolūkos apmeklētu dažādas Eiropas zemes. Tādā kārtā viņš apmeklējis 1927. gadā Zviedriju, 1928. gadā Vāciju, 1929. gadā Zviedriju, 1930. gadā Austriju un Ungāriju, 1931. gadā Šveici, 1937. gadā Zviedriju, Norveģiju un Dāniju un 1938. gadā tās pašas trīs zemes. No 1933. g. 1. oktobra līdz 1935. g. 1. oktobrim ar Rokfellera fonda stipendiju studēja tautsaimniecību Amerikas Savienotajās valstīs, Zviedrijā, Norveģijā un Dānijā.

Iespiestie darbi: 1) Apcerējums par patērētāju kooperaciju kā tautsaimniecisku faktoru, pamatojoties galvenā kārtā uz Zviedrijas patērētāju kooperacijas datiem. LUR tauts. III, 2, 1936. 2) Lauku patērētāju biedrību nesekmju cēloņi periodā no 1929. līdz 1934. gadam. Ek 1938, 23 un 24. 3) Tautsaimniecības teorija un stabilizētās cenas. KK 1936, 2 un 3. 4) Amerikas institucionalistu skolas izejas punkti. LUAKSZBRkr 1939, II. 5) Zviedrijas krāj-banku bankroti. KK 1929, 4. 6) Kreditkooperacija Zviedrijā. KK 1930, 2 un 3. 7) Kreditkooperacija Somijā. KK 1930, 4. 8) Lauksaimniecības kredits Amerikas Savienotās valstīs. KK 1934, 1. 9) Die genossenschaftliche Fortbildungsarbeit in

Lettland. Internationale genossenschaftliche Rundschau 1931, 11. 10) Par taupību un krāšanu. Kopdarbība 1926, 2. 11) Nývoj a stav družstevniho hnuti v Lotyšsku. Družstevni Rådce. 1926, 10.

Bez tam publicējis daudz citu rakstu par tautsaimniecības un kooperacijas jautājumiem Latviešu konversacijas vārdnīcā, žurnalos Kopdarbība, Latvijas Lauksaimnieks, Mūsu Mājas Viesis, Ārpusskolas Izglītība, un dienas presē, kā arī tulkojis no zviedru valodas vairākas grāmatas par kooperacijas jautājumiem.

2. **Vecākais docents Roberts Akmentiņš,** dzimis 1880. gada 20. jūlijā Igaunijā, Taiveles pagasta Korkuna mājās kā saimnieka Kārļa Akmentiņa un viņa sievas Marijas, dzim. Kabuces, dēls. Beidzis Kazaņas Universitates juridisko fakultati 1913. g. ar I šķiras diplomu un zelta medaļu par konkursa darbu „Право министерск. распоряженій по русскому законодательству" 1921./22. m. g. ievēlēts par stundu docentu L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. No 1922. g. 1. jūlija viņš ievēlēts par štata docentu un bez socialās likumdošanas sācis 1922./23. m. g. lasīt ievadu tiesību zinātnē un vadijis seminaru socialā likumdošanā. 1923. g. vasarā Akmentiņš bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, kur 2 mēnešus strādājis Heidelbergas Universitates bibliotekā un tuvāki iepazinies ar priekšmetu pasniegšanu un seminariem. 1924./25. m. g. fakultate uzdeva pavasara semestrī Akmentiņam lasīt konstitucionalās tiesības. 1925./26. m. g. Ziemassvētku brīvlaiku pavadijis Tērbatā, kur izlietojis Tērbatas Universitates biblioteku. Ar 1926./27. m. g. fakultate uzdeva Akmentiņam lasīt, bez ievada tiesību zinātnē, valsts tiesības un vadīt valsts tiesību seminaru. No 1924./25. m. g. līdz 1929./30. m. g. bijis par Universitates padomes locekli, pie kam šajā laikā no 1926./27. m. g. izpildijis Universitates padomes sekretara pienākumus. No 1924./25. m. g. sākot viņš ir par locekli L. U. goda tiesā. No 1926. līdz 1928. g. bijis par L. U. studentu tiesas priekšsēdētāju, bet 1921. un 1922. g. studentu tiesas loceklis no mācības spēkiem. No Latvijas Tautas universitates dibināšanas laika, 1920. g., Akmentiņš ir Latvijas Tautas universitates lektors; no 1921./22. māc. gada tiesību un tautsaimniecības fakultates vadītājs, bet no 1922. g. februara valdes priekšsēdētājs un padomes loceklis. Šeit viņš lasijis un lasa valsts tiesību un vispārīgās tiesību teorijas sistematiskos kursus. Piedalijies Tautu savienības veicināšanas biedrībā, Latvijas nacionalā intelektualā komisijā, Centralā izglītības savienībā un Rīgas Juristu biedrībā. Beidzamā ierosinājis I Latvijas Juristu kongresa sarīkošanu 1932. g.

un ņēmis aktivu dalību tā noorganizēšanā. 1930. g. marta un aprīļa mēnesī ņēmis dalību kā Latvijas valdības delegats I Starptautisko tiesību kodifikacijas konferencē (Conférance pour la codification du droit internationale) Hāgā. 1930. g. vasaras brīvlaikā bijis zinātniskā komandējumā Austrijā un Francijā. 1935./36. m. g. piešķirto zinātniskā atvaļinājuma gadu viņš izlietojis Latvijā, pabeidzot plašāku pētijumu par Latvijas valstniecību. 1937. un 1938. g. vasaras brīvlaikā Akmentiņš bijis zinātniskā komandējumā Vācijā, Šveicē, Italijā un Francijā. R. Akmentiņš lasijis lekcijas dažādos kursos (virsnieku, skolotāju, slimo kasu), kā arī nolasijis vairākus publiskus priekšlasijumus Rīgā un provincē tiesību, valsts un ārpusskolas izglītības jautājumos. Plašākas ziņas sk. LUX, 542—546.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 546. lpp.): 5) Likumu un rīkojumu spēkā nākšanas laiks Latvijā. J 1932, 6/40, 145—156. 6) Latvijas satversmes reforma. J 1934, 4/56, 105—114; 5/57, 129—148. 7) Pārskats-programa valsts tiesībās ar literaturas un avotu norādijumiem. Vairākos izdevumos, beidzamais 1932. g., 20 lpp. 8) Pārskats-programa tiesību zinātnēs (vispārīgo tiesību teorijas jautājumos) ar attiecīgās literaturas norādijumiem. 1938, 12 lpp.

Bez tam publicējis periodiskā presē rakstus par skolas, tiesību un valsts jautājumiem.

3. **Vecākais docents Hermanis Albats,** dzimis 1879. g. 23. aug. Cēsu apr. Veļķu pag. Jaunzemos; tēvs Pēteris, māte Līze, dz. Alupa. Apmeklējis Veļķu pag. skolu, Vecpiebalgas draudzes skolu, Valkas skolotāju seminaru Rīgā, ko beidza 1898. g. Pēc tam vairākus gadus skolotājs Rīgā, kā eksterns nobeidza Maskavas 10-to ģimnaziju un 1904.—1910. g. studēja Maskavas Universitatē, kur nobeidza juridiskās fak. ekonomisko un juridisko nodaļu. Divus pēdējos studiju gadus pavadija ārzemēs (Vācijā, Šveicē, Francijā, Dānijā). Pēc studiju beigšanas Maskavā turpināja zinātnisko darbu Parīzē un Heidelbergā līdz 1913. g. rudenim, gatavodamies profesurai. Pasaules kara laikā 1915.—1918. g. Viskrievijas Zemstu savienības pilnvarnieks kara gūstekņu un bēgļu lietās. Latvijā atgriezies 1919. g. pavasarī. 1919. g. augustā iestājies Ārlietu ministrijas dienestā vispirms kā juriskonsults, tad Juridiskā departamenta direktors. No 1920. g. jūlija līdz 1923. g. aprilim ārlietu ministra biedrs, 1923. g. pilnvarots ministrs, Ārlietu ministrijas ģeneralsekretars 1923.—1933. g., no 1925. g. dec. līdz 1926. g. maijam Ārlietu ministrijas pārvaldnieks, no 1927. g. sūtnis Vatikanā. Sā-

kot ar 1924. g. Heraldiskās komitejas loceklis, pēdējos gados šīs komitejas priekšsēdētājs. L. U. ārštata docents starptautiskās tiesībās no 1921. g., vecākais štata docents no 1934. g. janv. Kā valdības delegats piedalijies Tautu sav. organizētā Satiksmes konferencē Barselonā 1921. g., Tautu sav. pilnsapulcēs 1922. g. un 1930. g., Baltijas valstu konferencēs Bulduros 1920. g., Tallinā 1922., 1923. g. un 1926. g., Helsinkos 1925. g. u. c. Vadijis konkordata sarunas ar Vatikanu 1921. g., miera sarunas ar Vāciju 1920. g., saimnieciskās sarunas ar Vāciju 1922. g., Čechoslovakiju 1922. g., Norveģiju, Zviedriju un Somiju 1924. g., Turciju 1928. g., tāpat piedalijies juridisko konvenciju noslēgšanā 1922.—33. g. ar dažādām valstīm. — Piedalijies šādās zinātniskās konferencēs: 1) Jūras tiesību konferencē Briselē 1922. g., 2) Internacionalo civiltiesību konferencē Hāgā 1925. un 1928. g., 3) Starptautisko tiesību kodifikacijas konferencē Hāgā 1930. g., 4) Baltijas valstu juristu kongresā Kauņā 1930. g. referats par lex patriae un lex domicilii Baltijas valstu likumos), 5) Latvijas Juristu kongresā Rīgā 1931. g. (referats par ārvalstu tiesas spriedumu izpildīšanu), 6) Salīdzinošo tiesību kongresā Hāgā 1937. g. — Loceklis šādās zinātniskās organizacijās: 1) Institut Juridique International Hāgā — no 1922. g.; 2) Association des Juristes de langue française — Parīzē; 3) International Law Association — Londonā. — Latviešu žurnalistikā sācis darboties 1897. g. Baltijas un vēlāk Dzimtenes Vēstneša līdzstrādnieks 1909.—1915. g., Русскія Вѣдомости līdzstr. 1909.—1918. g., pēdējos 2 g. red. loceklis un ārlietu nod. vadītājs. 1909.—1918. g. krievu valodā publicēti 52 dažāda lieluma raksti gan periodiskos izdevumos, gan atsevišķos izdevumos. — Pēc atgriešanās Latvijā: 1) Studijas par Versaļas miera līgumu (4 raksti Vald. Vēstn. un atsevišķā novilkumā); 2) Recueil des traités conclus par la Lettonie avec les pays étrangers. 1928. g., 2. izd. 1930. g.; 3) Kolektivās konvencijas. 1931. g.; 4) Baltijas valstu konv. par ārvalstu tiesu spriedumiem. TMV 1936, 1. 5) Otrais salīdz. ties. kongr. Hāgā. TMV 1938, 1. Konvers. vārdnīcā 1.—18. s. ievietoti apm. 200 rakstu. Raksti periodiskā presē nav reģistrēti. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa II šķiru un vairāku ārzemju ord. I šķiru.

4. **Vecākais docents Longīns Ausējs,** dzimis 1885. g. 30. oktobrī Pededzes pag. (agr. Lauru kolonijā) kā lauksaimnieka Toma Ausēja un Karlīnes, dz. Grūžanes, jaunākais dēls. Tēvs Toms ar

vectēvu pag. g. s. septiņdesmitajos gados ienākuši Lauru kolonijā no tā laika Lāsberga pag. un iepirkuši zemi, tagad Aizupes mājas. Tēvs miris 77 g., māte 89 g. vecumā. Ausējs izglītojies Alūksnes draudzes skolā, tad Pliskavas realskolā un Pliskavas klasiskajā ģimnazijā, ko 1906. g. beidzis ar zelta medaļu. Studējis Pēterpils Universitatē (1906.—1910.), kur 1910. g. beidzis fizikas un matematikas fakultati ar I šķiras diplomu. 1938. gada pavasarī Ausējs kā eksterns ieguvis Latvijas Universitatē ekonomisko zinātņu kandidata gradu. 1910. g. rudenī pārnāk uz Cēsīm par K. Millera (Zariņu Kārļa) privatās realskolas skolotāju un 1911. g. rudenī pārņem šo skolu savā vadībā un uzturēšanā, palikdams par šās skolas direktoru līdz 1919. g. 23. jūlijam, kad viņu ieceļ par Skolu departamenta direktoru. Šinī amatā viņš paliek līdz 1924. g. augustam. 1921. g. Ausēju ievēl par Latvijas Universitates docentu, kur tas lasa finansu matematikas, apdrošināšanas matematikas un matematikas metodikas kursus; lasijis arī neobligatus kursus matematiskajā statistikā, korelacijas rēķinos un augstākajā matematikā tautsaimniekiem. Sabijis vairākus gadus par Universitates padomes locekli kā ārštata profesoru un docentu pārstāvis. Kopš 1925. g. ir Universitates revizijas komisijas loceklis un beidzamajos gados šīs komisijas priekšsēdētājs. Fakultatē gadus desmit bijis par locekli komisijā, kas studentus atsvabina no lekciju naudas nomaksas. Bijis Latvijas Universitates un citu darbinieku savstarpīgās dzīvības apdrošināšanas biedrības, kā arī Latvijas Universitates darbinieku krājaizdevu kases dibinātājos un ir no šo biedrību dibināšanas — apdrošināšanas b-bas valdes priekšsēdētājs un krājaizdevu kases, tagad biedrības, valdes loceklis. Tāpat kopš dibināšanas līdz 1938. g. bijis Latvijas Universitates studentu krājaizdevu kases padomes priekšsēdētājs. Ausējs darbojies par lektoru vai skolotāju vidusskolu skolotāju sagatavošanas kursos, Latvijas Tautas universitatē, Kr. Barona Tautas augstskolā, Rīgas Skolotāju institutā, kā arī Rīgas Komercinstitutā un Rīgas Komerczinātņu institutā. No 1934. līdz 1936. g. vadijis Rīgas pilsētas jaunatnes un aroda piemērotības pētīšanas institutu un kopš dibināšanas vadijis Latvijas Nacionalo skolotāju savienības Praktiskās pedagoģijas institutu. Ausējs turējis daudz publisku priekšlasijumu, beidzamajos desmit gados vairāk par 150. Jau no 1910. g. rudens A. dzīvi piedalijies sabiedriskā darbā, būdams Cēsīs par N. Gogoļa bibliotekas valdes locekli, Cēsu Viesīgās biedrības valdes locekli un arī val-

des priekšsēdētāju, Cēsu Savstarpīgās kreditbiedrības padomes priekšsēdētāju un arī valdes locekli. A. darbojies arī Cēsu pilsētas domē, kur bijis par revizijas komisijas locekli. 1917. g. ievēlēts par pagaidu Zemes padomes locekli un par Cēsu apriņķa Zemes padomes locekli. 1918. g. pēc Latvijas valsts proklamēšanas ievēlēts 2. dec. par Cēsu pilsētas galvu. 1919. g. pavasarī komunistu varas laikā arestēts un nosēdējis vienu mēnesi Cēsu cietumā. No 1925. g. līdz 1931. g. bijis par Rīgas pilsētas domnieku, no 1925. g. līdz 1928. g. par Rīgas pilsētas skolu valdes locekli. No 1927. līdz 1931. g. bijis Saeimas deputats, no 1928. līdz 1931. g. Saeimas izglītības komisijas priekšsēdētājs. Sabijis vairāk nekā 10 g. par Latvijas Nacionalo skolotāju savienības valdes priekšsēdētāju; bijis arī ilgu laiku par Vidusskolu skolotāju biedrības valdes locekli, Rīgas Latviešu skolotāju biedrības valdes locekli, Valsts atbildīgo darbinieku biedrības valdes locekli. Ir Kr. Barona biedrības valdes loceklis, Rīgas Latv. b-bas derīgu grāmatu apgādāšanas komisijas loceklis, Latviešu Doma draudzes padomes loceklis, Valtera un Rapas a/s. padomes priekšsēdētājs. Ausējs bijis komandējumos 1922. g. Vācijā un Dānijā skolu studiju nolūkos, 1923. g. Francijā skolu studiju nolūkos, 1926. g. Francijā dzīvības apdrošināšanas biedrību darbības studiju nolūkos, 1928. g. Čechoslovakijā un Vācijā, 1930. g. Anglijā, 1934. g. Italijā un Polijā. Piedalijies 1933. g. Starptautiskā vidusskolu skolotāju kongresā Latvijā un 1934. g. Italijā, Starptautiskā moraliskās audzināšanas kongresā Krakovā un dažādos skolotāju kongresos un konferencēs Latvijā. Ausējs apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. un 3. šķiru. 1938. g. rakstam „Vēlamais un sasniedzamais skolā" piešķirta Kulturas fonda prēmija.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 547—548): A. Grāmatas: 29) Aritmetikas metodika. 1935, 358 lpp. 30) Ģeometrija. Planimetrija. 1938[6], 264 lpp. 31) Ģeometrija. Stereometrija. 1938[3], 124 lpp. 32) Metodiski sakārtoti algebras uzdevumi I. 1937[6], 223 lpp. 33) Metodiski sakārtoti algebras uzdevumi II. 1937[4], 139 lpp. 34) Algebra. Teorija I. 1937[5], 213 lpp. 35) Algebra. Teorija II. 1938[4], 206 lpp. 35) Finansu matematika. 1927, 304 + 32 lpp. 36) Matematikas metodes ekonomiskajās zinātnēs. 1938, 204 lpp. 37) Dzīves dzelzs likums. 1935, 173 lpp. 38) Četrzīmju logaritmu un citu lielumu tabulas. 1938[3], 32 lpp. 39)Mana skolas grāmata. Rēķināšanas viela pamatskolā, I kl. 1933[2], 76 lpp.; II kl. 1930, 82 lpp.; III kl. 1931, 132 lpp.; IV kl. 1933, 126 lpp.; V kl. 1934, 140 lpp.; VI. kl. 1935, 148 lpp. 40) Kosmografija. 1936[2], 155 lpp.

Sadarbībā ar citiem: 41) L. Ausējs, A. Krīgers, A. Lācis. Darbs un sekmes. Aritmetikas uzdevumi pamatskolu I un II kl. 1936, 260 lpp.; III un IV kl. 1936,

304 lpp.; V un VI kl. 1937, 285 lpp. 42) L. Ausējs, A. Krīgers un A. Lācis. Darbs un sekmes. Sistematisks aritmetikas kursa atkārtojums (teorija). 1938, 144 lpp. 43) L. Ausējs. Ceļi uz laimi. 1937², 247 lpp. 44) L. Ausējs. Grāmata par laulību. Laimīgas laulības dzīves problemas. 1938, 322 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 45) Kur vaina? Audz 1926, XI, 277—279. 46) Negativie skaitļi un to pasniegšana. Turpat, XII, 301—310. 47) Nepatīkami skaitļi. Audz 1929, I, 15—20; II, 49—52. 48) Jaunais vidusskolu līmenis Austrijā. Turpat, II, 59—60. 49) Mūsu skolu 10 gadu jubilejas izstāde. Turpat, X, 238—243. 50) Aritmetikas rotaļas. Audz 1930, I, 7—11. 51) Eksamenu problema. Turpat, V/VI, 129—137. 52) Straujš pagrieziens vai atkāpšanās visā frontē. Turpat, IX, 193—201. 53) Mūsu vidusskolu kursa ilguma jautājums. Turpat, II, 35—38. 54) Padomi jaunajiem skolotājiem. Turpat, IX, 243—250. 55) Grāmata kā cilvēka mūža paildzinātāja. Turpat, III, 125—134. 56) Arodizvēle un skola. Audz 1934, I, 10—13. 57) Grūti aizpildami robi. Turpat, XII, 510—513. 58) Dr. Kārļa Ulmaņa pedagoģiskās domas. Audz 1935, IV, 193—220. 59) Garīgā darba pamatnosacijumi. Turpat, IX, 393—395. 60) Mūsu žurnals. Turpat, VII/VIII, 330—333. 61) Kādas kļūdas sastopamas algebras kontroldarbos. Audz 1936, IV, 285—288. 62) Jaunam skolas gadam sākoties. Turpat, VII/VIII, 401—404. 63) Skola nacionalās vienības valstī. Turpat, IX, 481—484; X, 561—568; XI, 663—668. 64) Mēģinājumi ar sistematiskiem vingrinājumiem rēķināšanā. Audz 1937, I, 38—44. 65) Vēlamais un sasniedzamais skolā. Turpat, VII/VIII, 402—411; IX, 475—480; X, 545—548. 66) Kā jaunatne nokļūst neceļos. Turpat, XI, 617—624. 67) Skolas darbu racionalizacija. Audz 1938, I, 8—11. 68) Pierādijums matematikā. Turpat, IX, 447—461. 69) Skolotāju sagatavošana. Turpat, XI, 624—638. 70) Audzināšana laipnībai un pieklājībai. Turpat, XII, 665—668. 71) Ko dzīve prasa no izglītota cilvēka. Burtn 1930, IX, 753—758. 72) Inteliģences pārprodukcijas problema. Burtn 1932, I, 8—14. 73) Īstenības krustugunīs (Prof. Dr. K. Baloža traģika). Burtn 1932, II, 143—150. 74) Politika un morale. Burtn 1932, V, 376—384. 75) Gara verdzība. Burtn 1933, I, 38—41. 76) Kā boļševisms indē mūsu sabiedrību. Burtn 1933, II, 86—92. 77) Nesveramo inventura. Burtn 1934, I, 4—7. 78) Paredzējumi. Burtn 1934, III, 181—184. 79) Taisnības princips saimnieciskajā dzīvē. Burtn 1934, XII, 897—903. 80) Liktenis un cilvēks pats. Burtn V, 343—351. 81) Izdevīgākais ražojamo priekšmetu skaits. Ek 1932, VIII, 313—314. 82) Ievērojamā angļu tautsaimnieka Dževonsa piemiņa. Ek 1932, XV/XVI, 563—565. 83) Devalvacijas teorija un technika. Ek 1937, XIX, 756—760. 84) Vadoņi un viņu izvēle. Aizs. 1925, V, 136—138. 85) Dzīves bargais likums. Turpat, IX, 264—266. 86) Kas ir nacionalists. Turpat, VI, 166—169. 87) Ko nozīmē domāt valstiski. Turpat, X, 296—299. 88) Cilvēka mīklainie spēki. Turpat, XI, 329—330. 89) Miršanas un nemirstības problema. Turpat, XII, 363—367. 90) Cilvēka zemapziņas dzīve. Aizs 1926, V, 143—146. 91) Mūsu grāmatas. Aizs 1927, II. 92) Ko dod mums dzīvības apdrošināšana. Turpat, IV, V, VI, VII. 93) $I = U + P + E$ (jaunības formula). Aizs 1935, VII—VIII, 444—446. 94) Aritmetikas attīstības gaitas pārskats. TA 1931, V 1—34. 95) Grūtības, kas jāpārvar aritmetikas sākumos. TA 1931, V, 63—86. 96) Archimēds. Lielas personības 1937, III, 13—26. 97) Aiseks Ņutons. Turpat, 26—46. 98) Tautas kulturas stāvoklis. Latvijas zeme, daba, tauta 1937, III, 295—347. 99) Aksiomatiskā metode tautsaimniecībā,

teorija. LUAkSZBRkr 1936, I, 89—126. 100) Geistige Knechtschaft. Schriften der Albertus-Universität, geisteswisseschaftliche Reihe 1938, 14, 1—15.

Bez tam Latviešu konversacijas vārdnīcā raksti: formula matematikā, Gauss, grafiskā rēķinu metode, grupa, ģeometrija, integralrēķini, interpolacija matematikā, irracionalie lielumi, iekavas (daļa), G. Kasels, klasiskā izglītība Latvijā (skolu sistema, daļa), metodika, mācīšanās, matematikas metodes, Ņutons (daļa), Pareto, Pareto likums, pašmācība, polises vērtība, politiskā aritmetika.

C. Recenzijas: 1) Kr. Allažs. Algebra pamatskolām. IMM 1922, VIII. 2) Atbilde uz Kr. Allaža iebildumiem. IMM 1923, II. 3) O. Vīcups. Trigonometrija. IMM 1923, V. 4) M. Soste. Ģeometrija pamatskolām. Audz 1925, I. 5) Cand. oec. Ed. Balodis. Grāmatvedība pamatskolām. Audz 1925, I. 6) Kr. Allažs. Ģeometrija dzīvē I. Audz 1925, III. 7) K. Dēķens. Vadonis rēķinu mācībā I un II. Audz 1925, III. 8) Mārtiņš Celms. Praktiskā ģeometrija pamatskolām. Audz 1925, IV. 9) Jānis Saliņš. Ģeometrija pamatskolas 4. klasei. Audz 1925, V. 10) K.-R. Ozoliņš. Jautrā matematika. Audz 1926, III. 11) Kr. Allažs. Ģeometrija dzīvē, II un III. Audz 1926, III. 12) A. Saliņš. Matematika pamatskolām, VI d. Audz 1929, IX. 13) M. Skujenieks. Latvija 1918.—1928. g.; M. Skujenieks. Latvija starp citām valstīm. Audz 1929, IX. 14) N. Johansons. Trigonometrija vidusskolām. Audz 1933, X. 15) Vidusskolu gala pārbaudijumu rakstu darbi matematikā 1921. g. pavasarī. IMM 1922, V. 16) Alberts Zalts. Izeja no krizes. Burtn 1932, X.

D. A. jau no 1910. g. sācis rakstīt dienas presē (Dzimtenes Vēstnesī, tad Brīvā Zemē, Latvijas Kareivī, Latvī, Jaunākās Ziņās u. c.), kur ievietoti kādi 100 raksti par izglītības, sabiedriskiem un saimnieciskiem jautājumiem. No 1927. g. līdz 1930. g. incl. rediģējis mēnešrakstu Burtnieks, rediģējis arī gr. apg. „Rīts" izdotas serijas: Zelta serija, Pedagoģiskā biblioteka un Cilvēks un sabiedrība. Ir mēnešraksta Audzinātājs redakcijas koleģijas loceklis. Tulkojis A. Vedenska Loģiku, O. Chvolsona gr. Zinātnes un reliģijas problema, Dž. Jūza Audzināšanas un mācīšanas kļūdas, dažādus žurnalu rakstus u. c.

5. **Vecākais docents Kārlis Bērziņš,** dzimis 1898. g. 25. maijā Mores pag. Laģos kā lauksaimnieka Jāņa Bērziņa un viņa sievas Marijas, dzim. Tuparenas, 4. bērns. Pirmo izglītību baudijis Mores pagasta skolā no 1907. g. rudens līdz 1911. g. pavasarim, pēc tam Mālpils Labdarības biedrības proģimnazijā līdz 1914. g. 1915. g. iestājies uz Maskavu evakuētā Rīgas Skolotāju un izglītības draugu biedrības komercskolā, kur mācijies līdz 1917. g. maijam. Pārbaudijumu vidusskolas kursa apmērā izturējis pie Izglītības ministrijas 1920. g. 1919. g. jūnijā iestājies Latvijas nacionalā armijā un iedalīts 4. Rīgas bataljonā. Piedalijies kopā ar Ziemeļarmijas pulkiem Rīgas atbrīvošanā no landesvēra 1919. g. jūnija beigās un jūlija sākumā un no 1919. g. jūlija Latgales atbrīvošanas cīņās; visu laiku līdz 1920. g. maijam atradies priekšējās pozicijās. Die-

nējis 4. Rīgas bataljonā līdz 1919. g. augusta sākumam, pēc tam 2. Ventspils kājnieku pulka 1. bataljonā līdz 1920. g. augustam, kad pārgājis Latvijas kara tiesas dienestā. Demobilizēts 1921. g. aprilī. 1920. g. rudenī iestājies L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, ko beidzis 1926. gada 15. decembrī ar ekonomisko zinātņu kandidata gradu. No 1926. g. 15. maija strādājis par subasistentu pie tirdzniecības mācības katedras, ar fakultates 1927. g. 27. janvara lēmumu atstāts pie tirdzniecības mācības katedras gatavoties akademiskai darbībai. Ievēlēts pie tās pašas katedras par jaunāko asistentu no 1927. g. 15. oktobra un par vecāko asistentu no 1931. g. 1. jūlija. Iesniedzis habilitacijas darbu „Kapitala augļi kā ražošanas izmaksa", sakarā ar ko fakultate 1931. gada 7. maijā ievēlējusi viņu par privatdocentu pie tirdzniecības mācības katedras. 1936. g. maijā ievēlēts par docentu un 1939. g. oktobrī par vecāko docentu pie tās pašas katedras. Strādājis par lektoru un skolotāju Latvijas Tautas universitatē (1928.—1939. g.), Rīgas Komercinstitutā (1928.—1931. g.), Policijas skolā (1932.—1936. g.), Valsts Bulduru dārzkopības skolā (1933.—1935. g.), Rīgas pilsētas V Olava komercskolā (1934.—1936. g.) un Kr. Barona Tautas augstskolā. No 1934. g. septembra iecelts par Kulturas fonda revizijas komisijas priekšsēdētāju. No 1936. g. maija līdz 1938. g. novembrim bijis Latvijas Amatniecības kameras priekšsēdētāja vietnieks. No 1939. g. Latvijas Profesiju kameras loceklis un revizijas komisijas loceklis turpat. No 1935. g. Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras konsultants un zvērināts grāmatvedis, no 1938. g. decembra zvērināts revidents. Piedalijies Valsts saimniecības padomes I sesijā 1938. gadā, ņēmis dalību daudzu saimniecisku likumprojektu izstrādāšanas komisijās un apspriedēs. Ar Kulturas fonda prēmiju godalgots raksts „Latvijas valsts finanses" (Latv. konversacijas vārdnīcā). Apbalvots ar Latvijas Atbrīvošanas cīņu piemiņas zīmi. 1937. un 1938. g. bijis zinātniskā komandējumā Somijā, Šveicē, Čechoslovakijā un Vācijā.

Iespiestie darbi: 1) Kapitala augļi kā ražošanas izmaksas. LUR tauts. II, 209—336. 2) Amatnieku grāmatvedība. 1938, 221 lpp. un tab. 3) Racionalizacijas ekonomiskā nozīme. Tautas izglītība 1933, I. 4) Zvērinātu revidentu institūts. Ek 1932. 5) Ko ieguva lauksaimnieki ar ienākuma nodokļa atcelšanu. Ek 1934. 6) Amatniecības atjaunošana. Amatnieks 1937. 7) Likums par tirdzniecības grāmatvedību. Ek 1939.

6. **Vecākais docents Konstantīns Čakste,** dzimis 1901. g. 26. jūlijā kā zvērināta advokata Jāņa Čakstes un viņa sievas Justīnes, dzim. Veseres, sestais bērns. Apmeklējis Jelgavas ģimnaziju, pēc tam bēgļu laikā Tērbatā Bērziņa un Šmitchena ģimnaziju un Kazaņā pilsētas III ģimnaziju. Vidusskolas izglītību nobeidza 1920. g. pavasarī Rīgas pilsētas II vidusskolā. Tanī pašā rudenī iestājās Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā, ko nobeidza 1925. g. 2. aprilī un tika atstāts pie civiltiesību katedras sagatavoties zinātniskam darbam. 1928. g. 1. jūlijā ievēlēts par jaunāko asistentu, 1930. g. 1. jūlijā par asistentu, 1933. g. 18. oktobrī par vecāko asistentu. 1931. g. pavasarī iesniedza habilitacijas darbu „Nomaksas pirkums Latvijā un ārzemēs" un pēc pārbaudijumu izturēšanas un mēģinājumu lekciju nolasīšanas ievēlēts par privatdocentu pie civiltiesību katedras, uzdodot lasīt neobligatorisku kursu par Latgales civiltiesībām. 1933./34. m. g. II semestrī viņš vadija romiešu tiesību vēstures seminaru. 1934. g. 12. aprilī ievēlēts par docentu pie civiltiesību katedras. 1935. g. viņam bez tam vēl uzticēja tirdzniecības tiesību katedras vadību. 1937. g. ievēlēts par vecāko docentu. Pašlaik lasa tirdzniecības tiesību kursu un civiltiesību kursu tautsaimniekiem. Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates sekretars 1938./39. m. g. Latvijas Universitates Akademiskās sabiedrisko zinātņu biedrības biedrs un šīs biedrības revizijas komisijas loceklis. Sabiedrisko zinātņu veicināšanas biedrības „Aequitas" valdes priekšsēdētāja biedrs. Līdz 1938. g. žurnala Jurists redakcijas kolēģijas loceklis, pēc tam atbildīgais redaktors. No 1932. g. jūlija 8 mēnešu ilgā zinātniskā komandējumā Briselē un Parīzē, kur strādāja bibliotekās un klausijās lekcijas, kā arī ņēma dalību prof. Kapitana doktorandu seminarā. 1936./37. m. g. aizbrauca otrreiz 5 mēnešu ilgā zinātniskā komandējumā uz Parīzi un Berlīni. Čakste ir Institut International d'Etude et de Documentation en matière de Concurrence Commerciale loceklis. 1938. g. 19. oktobrī šī instituta pilnsapulcē viņš ievēlēts par pirmās sekcijas locekli.

Iespiestie darbi: 1) Tiesība uz vārdu un likums par vārdu un uzvārdu rakstību dokumentos. J 2. 2) Nomaksas pirkums Latvijā un ārzemēs. TMV 1931, 6—9. 3) Nama sadalīšana dzīvokļos. TMV 1933, 9—10. 4) Nejaušība un nepārvarama vara Latvijas civillikumos. J 71—72. 5) 1937. g. 22. decembra Likums par akciju un paju sabiedrībām. J 85—86. 6) 1937. g. 28. janvara Civillikums. IMM 1938, 2. 7) Blanko vekseļa ieguvēja tiesiskais stāvoklis. J 91—92.

8) Motorizēto satiksmes līdzekļu īpašnieku atbildības problema Latvijas un ārzemes civiltiesībās. LUAkSZBRkr II.

7. **Vecākais docents Alfrēds Hēdenštrēms (†).** Sk. LUX, 553—554. Hēdenštrēms miris Rīgā 1927. gada 13. aprilī.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 555. lpp.): 10) Zur Geschichte der Universität Dorpat (1865—1902). BM 1906.

8. **Vecākais docents Frīdrichs Henzels,** dzimis 1876. g. 13./25. jūlijā Rīgā. Viņa tēvs Džons bijis par skolotāju Rīgas apriņķa skolā, māte Milija, dzim. Frīdvalda. Pirmo izglītību baudijis pie tēva un mātes, vēlāk F. Germaņa privatskolā. 1886.—1895. g. apmeklējis Rīgas pilsētas ģimnazijas klasisko nodaļu, pēc kuras beigšanas nodarbojies par mājskolotāju kāda Vidzemes muižnieka ģimenē. 1896. g. rudenī viņš iestājies Tērbatas Universitates vēstures un filoloģijas fakultates vēstures nodaļā. Studiju laikā viņš sarakstijis studentu sacensības darbu Фульхеръ Шартрскій какъ источникъ для внутренней и внѣшней исторіи Іерусалимскаго королевства, ko fakultate godalgojusi ar sudraba medaļu. 1900. g. viņš nobeidzis fakultati ar vēstures kandidata gradu. Tanī pašā laikā viņš paplašinājis savas studijas statistikas, ģeografijas, etnografijas un etnoloģiskās pirmvēstures laikos Tērbatā, prof. R. Mukes vadībā. 1902. g. viņš turpinājis savas studijas Leipcigas Universitatē. 1903./4. g. nolicis pārbaudijumus ģeografijas, etnografijas un statistikas maģistra grada iegūšanai Tērbatas Universitatē. 1904. g. ievēlēts par štata docentu statistikā un tirdzniecības (vēlāk ekonomiskās attīstības) vēsturē Rīgas Politechnikas instituta tirdzniecības nodaļā. Vēlāk viņš arī pasniedzis vēstures un ģeografijas stundas Nikolaja, Aleksandra un Rīgas pilsētas ģimnazijās un dažās sabiedriskās un privatskolās un kursos. 1914. g. vasarā ar Rīgas Politechnikas instituta pabalstu viņš ceļojis pa Vāciju, kur iepazinies ar turienes valsts un pilsētas statistiskām iestādēm, sevišķi Drēzdenē, Brēmenē un Berlīnē. 1915.—1917. g. darbojies kara laikā evakuētā Rīgas Politechnikas institutā Maskavā, pēc tam okupacijas laikā (1918. g.) Baltijas Techniskā augstskolā un arī kā līdzdarbnieks Rīgas pilsētas statistiskā birojā; lielinieku laikā (1919. g.) Padomju Latvijas augstskolā. 1919. g. rudenī ievēlēts par docentu statistikā un saimniecības attīstības vēsturē L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. 1923. g. vasarā viņš komandēts zinātniskos nolūkos uz ārzemēm; tur viņš nodibi-

nājis saites ar Leipcigas Universitates saimniecības vēsturniekiem un turējis arī priekšlasijumu ciklu par etnoloģiskās un saimniecības pirmvēstures pētīšanu Leipcigas Universitates kulturas un vispārējās vēstures institutā. 1926.—1931. g. viņš bez tam lasijis lekcijas arī privatā komercinstitutā un Krievu universitates kursos Rīgā. Savu atvaļinājumu 1935./36. g. viņš izlietojis galvenā kārtā pētijumu turpinājumam etnoloģiskās saimniecības vēstures laukā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 556. lpp.): 9) Der Mythos als Geschichtsquelle. RR 1927, 20. 10) Replika prof. A. Nēringam. Idg. Forsch. 1930, XLVII, 1, 114—115.

Bez tam H. vēl līdzdarbojies R. Mukes pēcnāves darba „Die Übervölkerung Griechenlands und ihre allmähliche Entwicklung zu Volksstämmen" rediģēšanā un izdošanā (1926.—1928. g.).

9. **Vecākais docents Pēteris Mucinieks,** dzimis 1899. g. 19. oktobrī Valkas apriņķa Palsmanes pagasta Variņu mājās kā lauksaimnieku Kārļa un Marijas dēls; māte dz. Ezīte. 1923. g. pavasarī nobeidz tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļas kursu; tā paša gada 1. jūnijā atstāts pie valststiesību katedras sagatavoties zinātniskai darbībai; 1925. g. 18. martā ievēlēts par asistentu pie valststiesību katedras un 1928. g. pavasarī par privatdocentu; 1928./29. m. g. lasija lekcijas pensiju un darba tiesībās, bet ar 1929./30. m. g. socialā likumdošanā; 1930. g. 11. decembrī ievēlēts par docentu, skaitot ar 1931. g. 1. janvari un 1934. g. rudenī par vecāko docentu; ar 1932./33. m. g. lasa lekcijas pašvaldības tiesībās un ar 1936./37. m. g. publisko iestāžu ierēdņu tiesībās; zinātniskā atvaļinājumā atradās 1937./38. m. g.; no 1937. g. maija mēneša ieņēmis Universitates stipendiju komisijas priekšsēdētāja amatu un no 1935. g. izpilda Universitates juriskonsulta pienākumus. Līdz 1936./37. m. g. Mucinieks lasijis lekcijas Latvijas Tautas universitatē; 1933.—1937. g. vadijis darba un sabiedrisko zinātņu nodaļu Kr. Barona Tautas augstskolā, kur arī lasijis vairākus lekciju ciklus; 1933. g. lasija lekcijas par socialo apgādību Rīgas pilsētas socialās apg. darbinieku kursos; atsevišķus lekciju ciklus noturējis Lauksaimniecības tautas augstskolā 1935.—1938. g. un Latvijas Tautas universitates Mūrmuižas nodaļā 1938. g;. katru gadu nolasijis apm. 5—10 publiskas lekcijas Latvijā par publisko tiesību jautājumiem. 1936. g. 30. janvarī Mucinieku uzņēma par zvērinātu advokatu. 1933. g. Mucinieku iecel par Iekšlietu min. pagastu darbvežu (tagad sekretaru) un viņu palīgu pār-

baudijumu komisijas locekli un eksaminatoru pašvaldības likumu zinībās; no 1932. g. lasa arī lekcijas pagastu darbinieku ikgadu kursos. 1935. g. viņš bija Tautas labkl. min. socialās apdrošināšanas likumprojekta apspriešanas komisijas loceklis, kā arī tai pašā gadā piedalijās socialās apdrošināšanas likumprojekta izstrādāšanā Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerā. 1936. g. Mucinieku iecel par Latvijas Darba kameras locekli, šīs kameras darba aizsardzības sekcijas priekšsēdētāju un konsultantu socialās likumdošanas jautājumos. Darba kamerā viņš piedalijies gandrīz visu tā laika socialo likumu izstrādāšanā un apspriešanā. 1936.—1938. g. Mucinieks bija Valsts elektrotechniskā fabrikā juriskonsults strādnieku jautājumos, bet pēc tam juriskonsults Vispārējā apdrošināšanas sabiedrībā nelaimes gadijumos. 1935. g. Muciniekam piešķirta Kulturas fonda prēmija par rakstu „Latvijas likumi un likumdošana" LKV XI sējumā. 1938. g. 18. novembrī viņu apbalvo ar Atzinības Krusta IV šķiru un Valsts statistiskās pārvaldes goda zīmes II pakāpi. Plašākas ziņas sk. LUX, 565—566.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 566. lpp.): A. Grāmatas: 8) Socialā likumdošana (litografēts izdevums). I. Ievads, socialās likumdošanas vispārējā mācība un darba tiesības. 1934, 122 lpp.; II. Socialās apdrošināšanas un apgādības tiesības. 1935, 143 lpp. 9) Latvijas pašvaldību iekārta. 1938, 240 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 10) Noteikumi par kolektiviem darba līgumiem. TMV 1929, 11/22, 400—416. 11) Lauku pašvaldības Anglijā un Francijā. LPGGr 1930, 243—255. 12) Lauku pašvaldības ārzemēs. LPGGr 1932, 87—120. 13) Apriņķu un pagastu pašvaldību saistošie noteikumi. LPGGr 1933. 14) Lauku pašvaldību darbinieki ārzemēs. PašvD 1933, 2, 17—20; 3, 34—36; 4, 53—55; 5, 68—72; 6, 98—101; 7, 113—115. 15) Socialā palīdzība Latvijā. LPGGr 1934, 233—261. 16) Socialās palīdzības veidi. R. kr. Rokas gr. soc. apg. darbiniekiem 1934, 7—27. 17) Pagastu pašvaldības darbība izņēmuma stāvokļa laikā. PašvD 1934, 8, 177—181 un 9, 201—207. 18) Latvijas tautas labklājība. LKV 1934, XI, 20956—20984. 19) Latvijas pašvaldības. LKV 1934, XI, 21009—21017. 20) Latvijas likumi un likumdošana. LKV 1934, XI, 21053—21133. 21) Latvijas lauku pašvaldību tagadējā iekārta. LPGGr 1936, 167—192. 22) Pašvaldību iekārta Italijā. PašvB 1935, 7/8, 251—259. 23) Vācu komunallikuma pamatprincipi. TMV 1935, 4, 763—774. 24) Lauku iedzīvotāju nodrošināšana slimības gadijumos. PašvD 1935, 1, 13—17; 2, 38—43; 3, 72—77; 4, 101—105; 5, 125—129. 25) Pilsētu pašvaldību tiesības autoritarā Latvijā. R. kr. Pils. pašv. sanāksmes 1936. g., 25—32. 26) Latvijas lauku pašvaldību pamatprincipi. R. kr. Pag. pašv. pienākumi un uzdevumi 1936, 16—28. 27) Pagastu pašvaldību organu lēmumu pārsūdzība. PašvD 1936, 1, 3—6; 2, 25—28; 3, 49—52. 28) Pagastu pašvaldības darbinieku atvaļinājuma tiesība. PašvD 1936, 7, 157—160; 8, 183—187; 9, 217—220. 29) Latvia's Social Legislation. The Latvian Economist 1937, 123—137. 30) Latvijas pašvaldību iekārta. PašvD 1937, 4, 77—81; 5, 104—107; 6, 128—132; 7,

150—156; 8, 207—212; 9, 240—247; 10, 274—283; 11, 325—333; 12, 365—375. 31) Latvijas pilsētu pašvaldības iekārta. PašvB 1938, 2, 59—67; 3, 121—132; 4, 193—205; 5, 267—277; 6/7, 329—336; 8, 393—403.

C. Recenzijas: 32) K. Ducmanis. Jaunais likums par žūpības apkarošanu. TMV 1926, 1, 59—61. 33) P. Vinogradovs. Apcerējumi par tiesību teoriju. TMV 1926, 5/6, 250—256. 34) Ie. m. Pašvaldības departaments. R. kr. Rokas grāmata pašvaldības darbiniekiem. TMV 1927, 4, 135—140. 35) Rokas grāmata valsts, pilsētu un apriņķu pašvaldību, policijas, aizsargu u. t. t. darbiniekiem. TMV 1927, 4, 141—144. 36) K. Dišlers. Ievads Latvijas valststiesību zinātnē. TMV 1930, 10, 388—394. 37) K. Dišlers. Ievads administrativo tiesību zinātnē. TMV 1939, 1, 340—346.

Bez tam vairāki mazāki raksti un recenzijas ievietotas LKV un žurnalos Ārpusskolas izglītība (1926.—1930. g.), Pašv. Balss (1934.—1938. g.), Pašv. Darbs (1933.—1938. g.), Pašv. Dzīve (1935.—1937. g.), P.-T. Dzīve (1934.—1937. g.), Slimo kasu vēstnesis (1937. g.), Pagasta Dzīve (1938. un 1939. g.).

10. **Vecākais docents Eduards Šīrons,** dzimis 1893. g. 5. jūlijā Cēsu apriņķa Vecpiebalgas pagasta Lejasbaracku mājās, lauksaimnieku Anža un Annas, dzim. Pikumas, ģimenē kā 3. bērns. Pirmizglītību viņš ieguvis pie vecākiem mājās, pamatskolas izglītību no 1901.—1908. g. vietējā Greiveru pagastskolā un Vecpiebalgas draudzes skolā; no 1908.—1913. g. apmeklējis Cēsīs K. Millera, vēlāk L. Ausēja realskolu, kuras 7 klasu kursu beidzis 1913. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī uzņemts Rīgas Politechnikas instituta inženierzinātņu nodaļā. Pasaules kara laikā studijas pārtraucis un 1920. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, kur kursu beidzis 1926. g. 20. martā ar ekonomisko zinātņu kandidata gradu. No 1919. g. jūnija līdz 1920. g. aprilim dienējis par brīvprātīgo nacionalā armijā. (Plašākas ziņas sk. LUX, 576. lpp.). 1924. g. 16. maijā ievēlēts par subasistentu un darbojies līdz 1926. g. 15. maijam fakultates bibliotekā. Pēc tam ievēlēts par jaunāko asistentu līdz 1928. g. 15. maijam un darbojies pie tirdzniecības katedras. 1928. g. aprilī ievēlēts par asistentu un 1930. g. pavasarī par vecāko asistentu pie tautsaimniecības katedras. 1930. g. pavasarī iesniedzis fakultatei pro venia legendi darbu „Daba kā labības ražošanas faktors" un izturējis habilitacijas pārbaudijumus, pēc kam 1930. g. 22. maijā ievēlēts par privatdocentu pie tautsaimniecības politikas katedras, paliekot arī turpmāk asistenta amatā. Privatdocenturas laikā viņam uzticēts lasīt obligatoriskus kursus: ievadu tautsaimniecībā, kā arī par tautsaimniecību un finansēm. 1931. g. viņam

uzticēja lasīt saimniecības ģeografijas un agrarpolitikas kursus, kā arī vadīt tautsaimniecības politikas proseminaru. 1931. g. 17. sept. ievēlēts par docentu, bet ar 1935. g. 1. novembri par vecāko docentu. Kopš 1936. g. fakultate viņu atbrīvojusi no saimniecības ģeografijas kursa lasīšanas un uzdevusi lasīt statistikas teorijas resp. statistikas kursu un līdztekus vadīt statistikas seminaru. Sākot ar 1936./37. m. g. Šīrons pārzina fakultates biblioteku un darbojas L. U. bibliotekas komisijā. 1938. g. 25. maijā nozīmēts par pārzini pasivās gaisa aizsardzības lietās attiecībā uz Universitati. Ārpus L. Universitates lasijis lekcijas Latvijas Tautas universitatē, Augstākos militaros kursos, Kr. Barona Tautas augstskolā un Lauksaimniecības tautas augstskolā; piedalijies kā fakultates pārstāvis Valsts statistiskās pārvaldes dažādās skaitīšanu sarīkošanas apspriedēs un Dzelzceļu virsvaldes dzelzceļu tarifu komisijā. 1938. g. apbalvots ar II pakāpes statistikas goda zīmi. Šīrons zinātniskos komandējumos 1931. g. vasarā uzturējies Vācijā, 1934. g. Anglijā un Francijā un 1938. g. Zviedrijā, Dānijā un Norveģijā.

Iespiestie darbi: 1) Ievads tautsaimniecībā. 1930, 97 lpp.; 1939[3], 134 lpp. 2) Agrarpolitika. Lekciju kurss. 1932, 99 lpp. 3) Saimniecības ģeografija. I daļa. Vispārējā saimniecības ģeografija. 1933, 134 lpp. 4) Saimniecības ģeografija. II daļa. Lauksaimniecības ģeografija. I un II puse. 1935, 389 lpp. 5) Daba kā labības ražošanas faktors. Apcerējums pasaules saimniecības statistikā. LUR tauts. I, 3, 1931, 369—551 lpp. 6) Bezdarbs un tā apkarošana. 1933, 92—109.

11. **Vecākais docents Vilis Vītols,** dzimis 1879. g. 28. septembrī Zemgalē, savas mātes Hiršbergu mājās pie Jaunjelgavas. Tēvs Jānis bija no Seces pag., kur tam piederēja Kampanu mājas. Māte Elīze, dzim. Māršava, nodarbojās ar lauksaimniecību savās jau pieminētajās mājās pie Jaunjelgavas. Astoņu gadu vecumā iestājies Jaunjelgavas draudzes skolā, 1890. gadā Jaunjelgavas pilsētas skolā, kuru beidz 1895. g. Vidusskolu beidz kā eksterns Pētera I realskolā Rīgā. 1903. g. iestājies Rīgas Politechnikas instituta tirdzniecības nodaļā, kur kursu beidz 1908. gada janvarī ar I šķiras diplomu. Iestājies par grāmatveža palīgu Jelgavas Lauksaimniecības biedrības krāšanas un aizdošanas sabiedrībā 1905. g. maijā, bez tam noorganizējis un iekārtojis 1906. g. nodibināto latviešu savstarpīgo apdrošināšanas biedrību, kurā visu laiku bijis par galveno grāmatvedi. Tāpat ņēmis ciešu dalību pie 1909. g. nodibinātās Latviešu savstarpīgās dzīvības apdrošināšanas biedrības tarifu izstrādāšanas un darbības iekārtošanas. Piedalijies ar refe-

ratiem 1907. g. I. Latviešu kreditkooperativu kongresā un strādājis laikraksta „Tēvija" redakcijā. 1910. g. decembrī pārnācis uz dzīvi Rīgā, iestājoties par galveno grāmatvedi IV Rīgas Savstarpīgā kreditbiedrībā. Pasaules karā mobilizēts kā artilerijas rezerves virsnieks. Tāpat līdz pasaules kara sākumam skolotājs Viļa Olava komercskolā, kur pasniedzis grāmatvedību. 1917. g. decembrī demobilizēts un iestājies par galveno grāmatvedi Jaun-Oskolas krājaizdevu sabiedrību savienībā, Kurskas guberņā. Aicināts uz Maskavu noorganizēt labāku grāmatvedības veidu Kaņepāju audzētāju savienībā; no pāriešanas minētās savienības pastāvīgā darbā atteicies. 1919. g. maijā atgriezies Latvijā, kur viņam kopā ar citiem specialistiem uzdod noorganizēt Tautas banku lielinieku valdībā. Pēc lielinieku sakaušanas pie Rīgas un pēc īsās Niedras valdības viesošanās Rīgā, 1919. g. jūlijā iestājies Finansu ministrijas dienestā par Kredita departamenta direktora palīgu. Bijis arī Latvijas Tautas padomes loceklis Zemnieku savienības frakcijā. Bermonta uzbrukuma laikā, iestājies kā brīvprātīgais studentu rotā, piedalijies kaujā pie Rīgas aizstāvēšanas septembra uzbrukumā, pēc kam pārvests Vidzemes artilerijas divizijā par virsleitnantu baterijā. Pēc Bermonta bandu sakaušanas 1920. g. februarī izsaukts atpakaļ uz Finansu ministriju agrākā darbā. Ar 1920. gada 20. martu uzaicināts lasīt lekcijas L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē banku politikā un tirdznieciskos rēķinos. Pēc atgriešanās Finansu ministrijas darbā iecelts par departamenta direktoru; komandēts uz Londonu līgumu slēgšanai sakarā ar valdības projektiem par emisijas bankas dibināšanu un linu un mežu izmantošanas koncesiju nodošanu angļu firmām. Sākot ar 1921. g. rudeni kā vecākais docents L. U. štata dienestā. Bez tam vēlēts valdes loceklis 1920. g. dibinātā Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības bankā. Par fakultates sekretaru bijis divas reizes; pēdējo reizi no 1936. g. 1. jūlija līdz 1938. g. 1. jūlijam. Par nel. Kr. Morberga novēlējuma fonda saimniecības komisijas locekli bijis no 1935. g. 1. jūlija līdz 1936. g. 1. jūlijam un no tā laika par šīs komisijas priekšnieku. No 1938. g. 1. jūlija L. U. Saimniecības padomes loceklis un no 1937. g. 1. decembra L. U. mācības grāmatu apgādniecības komisijas loceklis. Valdes priekšsēdētājs korporacijas Selonijas Palīdzības biedrības savstarpīgā apdrošināšanas biedrībā, padomes priekšsēdētājs L. U. Darbinieku krājaizdevu kasē, revizijas komisijas priekšsēdētājs L. U. un citu darbinieku savstar-

pējās dzīvības apdrošināšanas biedrībā, valdes priekšsēdētāja biedrs Doma baznīcas latviešu draudzē, bij. Miera draudzē, no tās dibināšanas dienas 1912. g. līdz šim laikam. No 1932. gada februara līdz 1935. g. februarim Doma baznīcas pārvaldes loceklis. Bez bij. Krievijas kara laika ordeņiem ar šķēpiem un lentām — 2 Stanislava un 2 Annas ordeņiem apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa trešo šķiru. Zinātniskos komandējumos bijis 1922., 1925. un 1936. g. Vakareiropā.

12. **Docents Benno Zigfrīds Ābers,** dzimis 1909. g. 13. februarī Rīgā kā daiļkrāsotāja Oto Ābera dēls; māte Emilija Liepiņa, dz. Grase. 1919./20. g. viņš mācijās Stāmerienes pagasta skolā, bet 1920. g. rudenī pārgāja uz pamatskolu Rīgā un 1924. g. beidza II, tag. Kr. Barona, Rīgas pilsētas pamatskolu. Pēc tam viņš mācijās IV Rīgas pilsētas vidusskolā, ko 1928. g. beidza pēc realģimnazijas tipa un iestājās Latvijas Universitates tiesību zinātņu nodaļā, ko beidza 1933. gada 30. martā ar kandidata gradu. Tai pašā gadā Āberu atstāja pie Latvijas tiesību vēstures katedras gatavoties zinātniskai darbībai. No 1933. līdz 1938. g. viņš bija techniskais redaktors Latviešu konversacijas vārdnīcas redakcijā. 1937. g. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultate pieņēma viņa pro venia legendi darbu: „Vidzemes zemnieku stāvoklis 19. g. s. pirmā pusē"; 1937. g. 3. novembrī Āberu ievēlēja par privatdocentu pie L. tiesību vēstures katedras, bet 1938. g. 25. maijā par docentu, skaitot ar 1. jūliju. 1938. g. pavasara semestrī Ābers lasija neobligatorisku kursu par lēņa tiesību vēsturi Latvijā, bet sākot ar 1938. g. rudeni obligatorisko Latvijas tiesību vēstures kursu. 1937. g. janvarī Latvijas Vēstures instituts ievēlēja viņu par savu biedru līdzstrādnieku. Ābers publicējis apcerējumus un recenzijas Tieslietu Ministrijas Vēstnesī, Senatnē un Mākslā, Latvijas Vēstures instituta žurnalā, Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā, Sējējā, Latviešu konversacijas vārdnīcā, Policijā, Brīvajā Zemē, Jaunākās Ziņās, Tēvijas Sargā un dažos rakstu krājumos. Par grāmatu „Vidzemes zemnieku stāvoklis 19. g. s. pirmajā pusē" viņš saņēma Kr. Barona prēmiju 1936. g. 1935. g. pavasarī Ābers zinātniskā komandējumā strādāja Polijā un tai pašā gadā Igaunijas centralajā archivā Tērbatā.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Vidzemes zemnieku stāvoklis 19. g. s. pirmā pusē. 1936, 364 lpp. 2) Kopā ar T. Zeidu un T. Zemzari Ābers rediģējis prof. A. Švābem veltīto rakstu krājumu Tautas vēsturei. 1938, 398 lpp.

B. Raksti žurnalos: 3) Polijas jaunā konstitucija. TMV 1935, II, 354—373. 4) Vidzemes zemnieku putna brīvība pēc 1819. g. likuma. TMV 1936, III, 462—487. 5) Vidzemes zemnieku klaušas 19. g. s. pirmā pusē. TMV 1936, IV, 792—830. 6) Policijas tiesības Latvijas vēsturē. Policija 1936, VI, 246—253; VII, 305—309. 7) Rīgas 13. g. s. tirdzniecības līgumi. SuM 1936, III, 25—36. 8) Jelgavas latviešu amati. SuM 1937, III, 32—41. 9) Kuršu brīvības grāmata. SuM 1937, IV, 25—36. 10) Latgales pagasti poļu un krievu laikos. Latgales pagastu pašvaldības 1937, 3—8. 11) Arvēds Švābe. LVIŽ 1938, II, 311—314. 12) Rundāles pagasta tiesas protokoli 1819.—28. g. Tautas vēsturei 1938, 331—340. 13) Kurzemes muižu likumi. SuM 1938, III, 31—50. 14) Vidzemes zemnieku brīvlaišana un 1819. g. 26. marta likums. Veltijums prof. A. Tentelim 1936, 175—185. 15) Latviešu zemnieku attiecības pret latviešu valsts ideju 19. g. s. pirmajā pusē. LVIŽ 1938, IV, 673—676. 16) Rīgas vēsture. LKV 1938, XVIII, 36127—36204. 17) Klaušu sistema Kurzemē vēlīnajos dzimtlaikos. SuM 1939, I, 5—11.

C. Recenzijas: 18) Ievērojama vēstures grāmata. JZ 1937, 211. 19) No maza avota par plašu gudrības upi. BrZ 1937, 259. 20) Vēstures instituta avotu izdevumi. Sēj 1938, I, 103—104. 21) Arvēds Švābe, Straumes un avoti I. Sēj 1938, VII u. c.

13. **Docents Edgars Dunsdorfs,** dzimis 1904. g. 20. novembrī Saldū kā Jāņa un Jannas Elvīnes, dzim. Kraftas, dēls. 1912./13. g. apmeklējis Saldus augstāko pirmmācības skolu, vācu okupacijas laikā pamatskolu. No 1920. līdz 1925. g. strādāja Saldus kooperatīvā Neatkarība kā māceklis un kantorists. Izpildijis obligatorisko karadienestu Rīgā, 1925./26. g. iestājās Latvijas Kulturas veicināšanas biedrības vakara vidusskolā pieaugušiem, ko absolvēja 1929. gadā. Tā paša gada rudenī iestājās L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē un 1933. g. ieguvis tautsaimn. zinātņu kandidata gradu. 1931./32. g. studentu darbu sacensībā ieguva pirmo godalgu par darbu „Pasaules saimniecības attīstības ietekme uz Latvijas tautsaimniecību" Studējis vēstures metodoloģiju. 1933. g. atstāts gatavoties zinātniskai darbībai Latvijas saimniec. vēsturē. 1926.—1934. g. strādājis kā kantorists, grāmatvedis un vekseļu nodaļas vadītājs Latvijas Piensaimniecības centralā savienībā. 1934. g. viņam piešķirta stipendija un komandējums uz Zviedriju. Studējis Stokholmas Augstskolā un Zviedrijas Saimniecības vēstures institutā pie prof. E. Hekšera saimniecības vēstures metodoloģiju un Zviedrijas saimniecības vēsturi. Komandējuma laikā atklājis plašus avotus 17. g. s. Latvijas saimniecības vēsturei Tīdes pilī, Zviedrijā. 1934. g. subasistents, 1935. g. ievēlēts par jaunāko asistentu pie tautsaimniecības politikas katedras, 1937. g. iecelts par biedru līdzstrādnieku Latvijas Vēstures institutā. 1937. g. ievēlēts par privat-

docentu pie saimniecības vēstures katedras, 1938. g. par docentu pie Latvijas saimniecības vēstures katedras. 1936. g. apbalvots ar Kulturas fonda prēmiju par darbu „Uksenšernas Vidzemes muižu saimniecības grāmatas 1624.—1654. 1937. g. ar Krišjāņa Barona prēmiju par darbu „Vidzemes zviedru laiku finances", bet 1938. g. par darbiem „Latvju zemnieku brīvības izredzes Kārļa XI laikā" un „Latvju zemnieku turība 17. g. s. 1936. g. komandēts uz Zviedriju, Igauniju un Dāniju. 1937. g. piedalijies ar referatu Pirmā Baltijas vēsturnieku konferencē.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Uksenšernas Vidzemes muižu saimniecības grāmatas 1624.—1654. 1935, 442 lpp. un 2 kartes. 2) Vidzemes 1638. g. arklu revizija I. 1938, 118+295 lpp. un 2 kartes.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 3) Rīgas kuģniecība zviedru laikos. IMM 1935, I, 195—207, 360—373, 502—511. 4) Rīgas labības tirdzniecība 17. g. s. IMM 1936, II, 185—206. 5) Rīgas iedzīvotāju skaita attīstība 250 gados. SuM 1936, III, 52—64. 6) Vidzemes zviedru laiku finances. Veltijums Augustam Tentelim 1936, 62—104. 7) The Riga Grain Trade in the Seventeenth Century. BaSC 1937, III, 1 (5), 26—35. 8) Muižu redukcija Zviedrijā. LVIŽ 1937, 110—113. 9) Divi lielā kadastra dokumenti. LVIŽ 1937, 114—132. 10) Latvju zemnieka brīvības izredzes Kārļa XI laikā. LVIŽ 1937, 187—225. 11) Kurzemes hercoga Jēkaba saimnieciskie pasākumi Dānijā. LVIŽ 1937, 404—423. 12) Dokumenti par tirdzniecības līgumu projektiem starp Kurzemes hercogvalsti un Roterdamas pilsētu (1671. un 1699.) (kopā ar O. Līvu). LVIŽ 1937, 430—440. 13) Zemgales ķieģeļnīcas — latviskās rūpniecības sākumi. SuM 1937, III, 42—54. 14) Latviešu zemnieku turība septiņpadsmitā gadu simtenī. SuM 1937, IV, 37—66. 15) Klaušu beigu cēliens Kurzemē. LVIŽ 1938, 85—118. 16) Vidzemes arklu revizijas 1601.—1638. LUR tauts. IV, 1, 1—288c un 1 karte. 17) Dažas Rīgas tirdzniecības parašas 17. un 18. gadu simtenī. LVIŽ 1938, 247—278. 18) Strukturalās pārmaiņas Latvijas lauksaimniecībā pēc kara. LVIŽ 1938, 613—632. 19) Divu zviedru laiku Vidzemes kadastru jubileja. SuM 1938, III, 19—30. 30) Der Außenhandel Rigas im 17. Jahrhundert. Conventus primus historicorum Balticorum Rigae 16.—20. VIII. 1937. Rigae 1938, 457—486. 21) Rīgas saimniecības vēsture. LKV 18, 36069—36097. 22) Pētijums par Latvijas ražām 1840.—1936. Tautas vēsturei 1938, 358—394. 23) Archivaliju mūža jautājums. LVIŽ 1938, 317—320.

C. Recenzijas: 24) Otto Liiv. Die wirtschaftliche Lage des estnischen Gebietes am Ausgang des XVII. Jahrhunderts I (1935). LVIŽ 1937, 148—151. 24) Latvijas vēstures bibliografija 1918.—1935. Red. cand. hist. Elza Štengele (1935). LVIŽ 1937, 455—457. 26) Eli F. Heckscher. Sveriges ekonomiska historia från Gustav Vasa I (1935—1936). LVIŽ 1937, 466—468. 27) Ragnar Liljedahl. Svensk förvaltning i Livland 1617—1634 (1933). LVIŽ 1937, 620—623. 28) Pauls Kampe. Baznīcu celtniecība Vidzemē zviedru valdības pēdējos piecdesmit gados (1660—1710) (1937). LVIŽ 1938, 294—297. 29) Francis J. Bowman. Dutch Diplomacy and the Baltic Grain Trade 1600—1660 (1936). LVIŽ 1938, 456. 30) Bertil Boëthius och Eli F. Heckscher (utg). Svensk Handelsstatistik 1637—1737 (1938). LVIŽ 1938, 457.

31) Fredrik Arfwidsson. Försvaret av Östersjöprovinserna 1708—1710 (1936). LVĪŽ 1938, 457—461.

Bez tam raksti Latviešu konversacijas vārdnīcā: Maltus (25543—25545), mastu tirdzniecība Rīgā (26009—26010), merkantilisms (26727—26731), merkantilisms Latvijā (26731—26737), muižu nosaukumi (28058—28097), muižu redukcija (28100—28113), muižu saimniecība (28113—28118), naturalā saimniecība (28492—28494), naturalijas (3, 28495—28496), naudas kaltuve, Rīgas (28526—28527), navigacijas akti (28574—28577), ogļu dedzināšana Latvijā (29629—29630), pagasta nespējnieki (30306—30307), pagastu budžeti (30339—30344), Palmstrucha banka (30492—30495), pārtikas kapitals (30915—30920), pilsētas (32262—32282), pilsētas Latvijā (32284—32297), plostošana (32812—32814), produktu plakats (34098—34099), Rademachers, R. (34696—34697), rentes mājas (35442—35445), restitucija, muižu (35524—35527), riežu sistema (35726—35728), rudzi pasaules saimniecībā (36865—36881).

14. **Docents Andrejs Lejas-Sauss,** dzimis 1895. g. 9. jūlijā Zemgalē, Milzkalnes pagastā pie Tukuma. Tēvs Ansis Lejas-Sauss un māte Konstance Jūlija, dzim. Gintere, miruši. Tēvs nodarbojās ar tirdzniecību apavrūpniecības nozarē. Apmeklējis Tukuma pilsētas pamatskolu, Tukuma pilsētas tirdzniecības skolu un beidzis Tukuma pilsētas komercskolu 1914. g. maijā. 1914. g. rudenī uzņemts Rīgas Politechnikas instituta komercnodaļā, kur studējis līdz 1915. gada pavasarim. 1915. g. maijā iestājies Konstantīna artilerijas skolā Petrogradā, ko beidzis tā paša gada rudenī kā artilerijas virsnieks. Nepārtraukti līdz 1918. g. pavasarim dienējis 13. Sibirijas strēlnieku artilerijas brigadē, sākumā Rīgas frontē kopā ar latviešu strēlnieku bataljoniem, vēlāk Galicijā un Bukovinā. Revolucijas laikā Krievijā iestājies Ukrainas republikas dienestā, ieņemdams dažādus administrativus amatus, un dienestu nobeidzis tur 1919. g. novembrī kā rūpniecības departamenta direktors. 1919. g. decembrī atgriezies Latvijā, iestājies brīvprātīgi Latvijas armijā un no 1920. g. 14. janvara līdz 1931. g. 6. janvarim ieņēmis artilerijas inspektora vecākā adjutanta amatu kapteiņa dienesta pakāpē. Tanī pašā laikā turpinājis studijas Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, ko nobeidzis ar pirmo šķiru 1927. g. pavasarī. Studējis arī tieslietu zinātnes. Atstāts pie L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates saimniecības ģeografijas katedras gatavoties zinātniskai darbībai. 1931. gadā ievēlēts par privatdocentu un lasijis neobligatu kursu — satiksmes ģeografiju. 1936. g. rudenī fakultate viņam uzdevusi lasīt obligato kursu saimniecības ģeografijā. 1938. g. martā ievēlēts par docentu. Kopš 1931. g. 13. janvara ir K. M. Armijas ekonomiskā

veikala priekšnieks, aktiva dienesta karavīrs pulkveža dienesta pakāpē. 1935. g. iecelts par Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras vicepriekšsēdētāju. Kameras uzdevumā piedalijies valsts saimniecisko delegaciju izbraukumos uz Vakareiropas valstīm, dibinājis provincē vairākas tirgotāju un rūpnieku biedrības; ir kameras pārstāvis muitas padomē kā tās loceklis. Darbojies ilgus gadus dažādās sabiedriskās organizacijās un biedrībās, studentu padomē, baznīcu padomēs u. t. t. Darbojies kā lektors tautsaimniecības un saimniecības ģeografijas priekšmetos Tautas universitatē, Rīgas un Liepājas komercinstitutos. Apbalvots ar Atbrīvošanas kara piemiņas zīmēm, Triju Zvaigžņu ordeņa V, IV un Atzinības krusta III šķiru.

15. **Docents Pēteris Lejiņš,** dzimis 1909. gada 20. janvarī Maskavā. Tēvs Pēteris Lejiņš, Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zin. fak. profesors un zvērināts advokats. Māte Olga, dz. Makarova. Pirmo izglītību baudijis mājās. 1920. g. rudenī kopā ar vecākiem iebraucis Latvijā un iestājies Rīgas pilsētas krievu pamatskolā un tad vidusskolā, ko beidzis 1926. g. Tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitates filoloģijas un filozofijas fakultates filozofijas nodaļā, ko beidzis 1930. g. pavasarī ar atzīmi ļoti sekmīgi. Ticis atstāts pie filozofijas vēstures katedras gatavoties zinātniskai darbībai. 1929. g. ieguvis pirmo godalgu par sacensības darbu „Sodi un sodīšana ētikas gaismā" 1930. g. rudenī iestājies tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā, to 1933. g. beidzis ar atzīmi ļoti sekmīgi un ticis atstāts gatavoties zinātniskai darbībai pie kriminaltiesību katedras. 1933./34. m. g. aizbraucis zinātniskā komandējumā uz Parīzi, kur klausijies lekcijas un strādājis seminaros kriminaltiesībās un socioloģijā Parīzes Universitatē. 1934. g. beidzis ar mention honorable Parīzes Universitates fonetikas instituta franču izrunas nodaļu. 1934. gada rudenī saņēmis Rokfellera fonda socialo zinātņu nodaļas stipendiju studijām Amerikas Savienotās valstīs. Studējis Čikāgas Universitatē, kur 1935. g. nolicis doktora pārbaudijumus un 1937. g. augustā aizstāvējis doktora disertaciju „Atdarināšana kā noziedzības faktors", iegūdams socioloģijas doktora gradu. Apmeklējis vairākas Amerikas Savienoto valstu universitates (piem., Harvard, Columbia, Wisconsin, Minnesota u. c.). Iepazinies ar ievērojamāko Amerikas Savienoto valstu cietumu iekārtām un pētijis vairāku štatu nosacītās atsvabināšanas un soda nosacītās atlaišanas siste-

mas. 1937. g. oktobrī atgriezies Latvijā, kur ieņēmis jaunākā asistenta vietu pie kriminaltiesību katedras. 1938. g. pavasarī ieguvis privatdocenturu un nolasijis neobligatu kursu „Ievads kriminoloģijā" No 1938. g. 1. jūlija ir štata docents un pārzina kriminaltiesību katedru tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. 1938. g. jūnijā bijis zinātniskā komandējumā Vācijā. Kā students ieņēmis Universitates Sporta priekšnieka amatu 1933. g. un Filoloģijas un filozofijas fakultates studentu biedrības priekšnieka amatu 1929./30. g. 1938. g. ievēlēts par Amerikas Draugu biedrības priekšnieku, tanī pašā gadā arī par Rīgas Rotariešu kluba sekretaru un par Studentu krājaizdevu sabiedrības padomes priekšsēdētāju. Ir par biedru Latvijas Kriminaltiesību biedrībā, L. U. akademiskā sabiedrisko zinātņu biedrībā un biedrībā „Aequitas" 1934./35. m. g. bijis Čikagas International House studentu padomes loceklis kā Francijas, Italijas, Latvijas un Šveices pārstāvis un intelektualās komitejas priekšsēdētājs. Tagad ir biedrs American Sociological Society, Society for Social Research, Chicago University Alumni Association, Chicago International House Association, National Geographic Society.

Iespiestie darbi: 1) Sodi un sodīšana ētikas gaismā. TMV 1930, 454—467; 1931, 10—34 un 133—155. 2) European Observations on American Crime. International Quarterly 1937, I, 29—32. Bez tam Latviešu konversacijas vārdnīcā XVII un XVIII sējumos raksti: prestižs, prettiesīgs, primara grupa, process, profesionals noziedznieks, prohibicija, publika, Racenhofers, Rērichs, Rokfellera iestādes, Rokfellers, Rotari klubs.

16. **Docents Lotārs Šulcs,** dzimis 1904. gada 30. novembrī Vidrižu pagastā, kur viņa tēvs Jūlijs un māte Alma, dzim. Pētersone, nodarbojās ar zemkopību un tirdzniecību. 1913. g. iestājies Rīgas pilsētas klasiskajā ģimnazijā. Kad 1918. g. minēto ģimnaziju likvidēja, pārgājis uz Rīgas pilsētas 2. vidusskolu, ko beidzis 1922. gadā. 1922. g. iestājies L. U. filoloģijas un filozofijas fakultates filozofijas nodaļā; 1923. g. pārgājis uz tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļu un 1928. g. ļoti sekmīgi to beidzis. 1928. g. novembrī atstāts pie tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību filozofijas katedras sagatavoties zinātniskai darbībai. 1931. g. ļoti sekmīgi beidzis L. U. filoloģijas un filozofijas fakultates filozofijas nodaļu. Laikā no 1931. līdz 1932. g. bijis zinātniskā komandējumā Čechoslovakijā, kur papildinājies Prāgas Universitatē. 1933. g. maijā ievēlēts par privatdocentu taut-

saimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. Laikā no 1933. līdz 1934. g. bijis zinātniskā komandējumā Francijā, kur papildinājies Parīzes Universitatē. Darbojies kā lektors Latvijas Tautas universitatē un Kr. Barona Tautas augstskolā. Kopš 1933. g. strādājis kā zvērināta advokata palīgs, bet ar 1938. g. kā zvērināts advokats. Darbojies kā valdes loceklis Latviešu un čechoslovaku biedrībā un L. U. Akademiskā sabiedrisko zinātņu biedrībā. Bijis redakcijas kolegijas loceklis žurnalā Jurists. Apbalvots ar Čechoslovakijas Baltās Lauvas ordeni. 1934. g. piedalijies VIII Internacionalā filozofu kongresā, kur tiesību filozofijas sekcijā nolasijis referatu „Les rapports entre le droit et la morale"

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Tiesības kā ētikas minimums. 1936, 102 lpp. Kopsavilkums franču valodā.

B. Raksti žurnalos: 2) Atskats uz Latvijas valstiskās idejas izveidošanos. TMV 1926, 5/6, 193—213; 7/8, 275—292; 9, 361—367. 3) Dažas piezīmes par Kanta iespaidu uz Tautu savienības paktu. TMV 1929, 9/10, 338—356. 4) Vēlēšanas pienākums Čechoslovakijas satversmes tiesībās. TMV 1932, 5/6, 129—151. 5) Tiesību filozofijas attiecības pret pozitivo tiesību zinātni. J 1933, 4/5, 117—124. 6) Dabisko tiesību evolucija. TMV 1934, 5/6, 101—111. 7) Tiesību problema VIII Starptautiskā filozofu kongresā. J 1934, 6, 163—170. 8) Autonomijas Leteronomijas problema tiesībās. TMV 1935, 3, 449—479. 9) Prof. François Gény. J 1935, 2, 37—42. 10) Prof. Raymond Carré de Malberg. J 1935, 3/4, 103—104. 11) Legalitates jautājums tiesību teorijā. TMV 1936, 3, 508—528. 12) Spaidu elements tiesībās. TMV 1937, 2, 225—252. 13) Dabisko tiesību jēdziens. J 1937, 1/2, 19—28. 14) Tiesību idejas un dabisko tiesību problema Kanta tiesību teorijā. L. U. akademiskās sab. zin. biedrības rakstu krāj. 1939, II. 15) Les rapports entre le droit et la morale. Actes du VIII-ème Congrès international de Philosophie. Prague 1936, 320—327. 16) Il problema autonomia-eteronomia nel diritto. Rivista internazionale di filosofia del diritto. Roma 1936, IV—V, 355—384.

C. Recenzijas: 17) Г. К. Гинс. Право и сила. Харбин, 1929. J 1929, 5, 112. 18) Archives de Philosophie du droit et de Sociologie juridique, 1933, 3/4. J 1934, 2, 63—64. 19) Ph. Heck. Rechtserneuerung und juristische Methodenlehre. Tübingen 1936. TMV 1937, 673—675. 20) Ph. Heck. Die Interessenjurisprudenz und ihre neuen Gegner. Tübingen 1936. TMV 1937, 675—678.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Voldemārs Kalniņš,** dzimis 1907. gada 3. jūlijā Jelgavas apriņķa Garozas pagasta Lapaiņu mājās lauksaimnieka ģimenē. Tēva vārds Jēkabs Ludvigs; māte Lība, dzim. Kauliņa. Skolā sācis iet bēgļu laikos Vidzemē, Jaunlaicenes pagasta skolā (1915.—1916. g.), vēlāk Rīgā latviešu kara bēgļu skolā. 1920. gadā

Kalniņš iestājies Jelgavas klasiskā ģimnazijā, kuru beidzis 1926. g. pavasarī ar atzīmi cum laude. Tā paša gada rudenī viņš iestājies Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā un studijas beidzis 1931. g. decembrī ar atzīmi ļoti sekmīgi. Viņš atstāts pie Universitates civiltiesību katedras sagatavoties zinātniskai darbībai, ieņemot arī fakultates subasistenta vietu. 1934. g. 11. oktobrī Kalniņš ievēlēts par ārštata jaunāko asistentu pie romiešu tiesību vēstures katedras. 1935. g. rudenī viņš iesaukts obligatoriskā aktivā karadienestā. Pēc tam atgriezies atkal universitates darbā. 1937. g. 8. aprilī Kalniņš ievēlēts par štata jaunāko asistentu romiešu tiesībās un 1. novembrī par asistentu. 1938. g. rudenī avansējies par vecāko asistentu. No 1939. g. 27. aprīļa privatdocents pie romiešu tiesību katedras. Lasijis lekcijas Latv. Tautas universitatē (1936.—1937. m. g. romiešu tiesību vēsturi, 1938. g. I sem. romiešu tiesības), Kr. Barona Tautas augstskolā u. c. Sarakstijis habilitacijas darbu „Universalā sukcesija romiešu mantojuma tiesībās" (pieņemts 1938. g. 3. XI fakultates sēdē).

Iespiestie darbi: Romiešu ķīlu tiesību attīstība (atsev. novilk. no J 1939, 97/98), 27 lpp.

Rakstijis bibliografiskas recenzijas par jaunākiem darbiem romiešu tiesību literaturā J 1936, 17/18; 1937, 83/84.

2. **Privatdocents Nikolajs Kochanovskis,** sk. LUX, 563—564.

3. **Privatdocents Aleksandrs Krugļevskis,** dzimis 1886. gada 27. maijā Pēterpilī, Kara medicinas akademijas profesora Nikolaja Krugļevska un viņa sievas Jūlijas, dzim. Puščinas, ģimenē. Vidusskolas izglītību Krugļevskis baudija Tiesību zinātņu skolā Pēterpilī, 1905. g. iestājās Pēterpils Universitates juridiskā fakultatē, ko arī nobeidza 1908. g. pavasarī. Pēc Universitates nobeigšanas Krugļevsku atstāja pie kriminaltiesību katedras, lai sagatavotu profesurai. 1910. un 1911. g. Krugļevskis nolika pārbaudijumus kriminaltiesību maģistra grada iegūšanai Pēterpils Universitatē un 1912. gadā komandēts uz vienu gadu zinātniskos nolūkos uz Vāciju, kur viņš strādāja Berlīnē prof. Lista un Minchenē prof. Birkmeiera vadībā. 1914. g. 1. janvarī, pēc divu parauga lekciju nolasīšanas fakultatē, Krugļevskis ieskaitīts Pēterpils Universitates privatdocentos un no 1914. līdz 1916. g. vidum lasija kriminaltiesību vēstures kursu. 1916. g. 1. jūlijā, kad Permā nodibināja Pēterpils Universitates nodaļu, Krugļevski komandēja uz Permu lasīt krievu tiesību

vēstures kursu. 1917. g. 14. maijā viņš aizstāvēja Pēterpils Universitatē disertaciju kriminaltiesību maģistra gradam; 1917. g. 1. jūlijā viņu ievēlēja par Permas Universitates profesoru un sākot ar šo laiku viņš lasija Permas Universitatē lekcijas krievu tiesību vēsturē un kriminaltiesībās. 1918. g. pavasarī Krugļevskis iesniedzis Pēterpils Universitatei disertaciju kriminaltiesību doktora grada iegūšanai, bet tās aizstāvēšana nenotika, jo 1918. g. 1. oktobrī Padomju Krievijā atcēla zinātniskus gradus. 1919. g., pēc Permas Universitates evakuacijas uz Tomsku, Krugļevski ievēlēja par Tomskas Universitates profesoru; 1921. g. viņu ievēlēja par Pēterpils Tiesību pētīšanas instituta locekli un tā paša gada rudenī viņš atgriezās Permas Universitatē. Kopš 1924. g. 30. oktobra Krugļevskis ir Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates privatdocents un lasa kriminalpolitikas kursu, bet sākot ar 1931. g. rudeni arī tiesību attīstības teorijas kursu. Bez tam Krugļevskis lasija lekcijas tiesību jautājumos Rīgas Praktisko zinātņu institutā, Latvijas Tautas universitatē, Krievu universitates kursos un Krievu universitates zinātņu institutā. Krugļevskis darbojas līdz Latviešu konversacijas vārdnīcas sastādīšanā, rakstot par kriminaltiesību jautājumiem; viņš ir Latvijas Kriminaltiesību biedrības un L. U. Akademiskās sabiedrisko zinātņu biedrības biedrs. Krugļevskis ņēma dalību 1932. g. Latvijas Juristu kongresa darbos un nolasija referatu „Kriminaltiesību reformas problema Baltijas valstīs", kā arī piedalijās Pirmā Latvijas kriminaltiesību kongresā 1937. g. ar referatu „Princips nulla poena sine lege un tā nozīme kriminaltiesībās" 1935. gadā starp citiem rakstu autoriem par Latviju un latviešiem Latviešu konversacijas vārdnīcā Krugļevskis ieguva Kulturas fonda prēmiju.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 565. lpp.): 7) Имущественныя преступленія, СПБ 1913, 549 lpp. 8) Учение о покушении, Петроград I, 1917, 429 lpp.; II, 1918, 560 lpp. 9) Strafrecht als Kulturfaktor. 1927, 209 lpp. 10) Noziegumu legalā klasifikacija. 1929, 50 lpp. 11) Ученіе о карательныхъ нормахъ (Вопросы обществоведенія). 1908, I, 111—154. 12) Latvijas Sodu likumu projekts un Latvijas kulturas attīstība. TMV 1929, 167—176, 330—337, 391—399; 1930, 38—49. 13) L. Petražickis. Nekrologs. TMV 1931, 230. 14) Kriminaltiesības. Pagastu darbvežu pirmo kursu lekcijas (konspekts) Rīgā, 1933, 103—128. 15) Pret personu vērsto noziedzīgu nodarijumu kvalifikacija Latvijas 1933. g. Sodu likumā. J 1934, 4, 97—106. 16) Princips „nulla poena sine lege" un tā nozīme kriminaltiesībās. Pirmais Latvijas kriminaltiesību kongress Rīgā, 1937, 197—234 un 259—262. 17) Līdzdalība noziedzīgos nodarijumos. LUAkSZBRkr. 1939, II. 18) П. П. Пу-

сторослевъ. Русское уголовное право, общая часть, Выпускъ I, Юрьевъ, 1908 (Рецензія), Ж М Ю, СПБ, 1911, III, 378—385. 19) K. Ducmanis. Leo Petražicka tiesību un valsts teorija sakarā ar mācību par morali. 1931, 356. lpp. (Recenzija.) TMV 1931, 282—284.

Bez tam raksti kriminaltiesību jautājumos LKV sākot ar V sējumu.

4. **Privatdocents Jānis Stiprais,** dz. 1870. g. 31. aug. Vecpiebalgas Antēnos, kur saimniekoja tēvs Antons un māte Līze, dzim. Olte. Apmeklējis Kaibēnu pagastskolu, Skujenes draudzes skolu, beidzis Pētera I realskolu Rīgā. 1892. g. iestājies Rīgas Politechnikas institutā. Studijas pārtraucis; no 1893. līdz 1899. g. mājskolotājs. 1904. g. beidz Rīgas Politechnikas instituta tirdzniecības nodaļu. Pēc studijām 2 gadi skolotājs Tomskas Biržas komercskolā, tad inspektors Tukuma pilsētas tirdzniecības skolā. Tai 1909. g. par komercskolu pārveidojoties, iecelts par tās direktoru. Kad 1918. g. jūnijā okupacijas vara slēdza uz Valku pārvietoto Tukuma skolu, Valkas latviešu sabiedriskās organizacijas izraudzija Stipro par direktoru jaundibinamai latviešu ģimnazijai, ko vēlāk pārņēma Valkas pilsēta. 1920. g. Tukuma, bet 1922. g. Rīgas pils. I ģimnazijas direktors un Latvijas Universitatē tirdzniecības korespondences lektors. No 1924. līdz 1927. m. g. lasija ievadu kooperacijā. No 1939. g. 1. jūlija privatdocents pie uzņēmumu saimniecības katedras. 1935. g. iecelts par Rīgas pils. jaundibinamās Viļa Olava komercskolas direktoru un paliek šajā amatā līdz 1936. g. novembrim. Valkā Stiprais bija Kurzemes Pagaidu zemes padomes loceklis, Latv. Pagaidu nacionalās padomes darbvedis, Ziemeļvidzemes civilpārvaldē skolu nodaļas vadītājs, Ziemeļlatvijas Sarkanā Krusta kasieris, latviešu un igauņu jauktās civilpārvaldes loceklis nenoskaidrotā robežu apgabalā līdz 1920. g. vasarai, kad šķīrējtiesa nokārtoja robežu. Rīgā Stiprais darbojās Latvijas Sarkanā Krusta galvenā valdē, Tautu savienības veicināšanas biedrības padomē, ir Latvijas Ev.-lut. baznīcas virsvaldes un Draudžu savstarpējās ugunsapdrošināšanas biedrības direktors rīkotājs. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV pakāpi un Latvijas Sarkanā Krusta Goda krustu.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 568. lpp.): 7) Tirdzniecības un rūpniecības veikalvedība. Komercskolas kurss. 1936, 242 lpp. 8) Pamatjēdzieni par valsti un tiesībām. Vidusskolas kurss sabiedriskās zinātnēs. 1937[4], 192 lpp. 9) Tirdzniecības korespondence. Paskaidrojumi, paraugi, uzdevumi. 1938[3], 321 lpp. 10) Latvija. Īss saimniecisks apskats. Tautas Balss 1919, 30, 31, 37, 38, 39, 40, 44, 75, 76, 80, 81, 83, 85, 115, 129.

St. strādājis Baltijas Vēstneša redakcijā, ievietojis rakstus par saimniecības, sadzīves un audzināšanas jautājumiem Dzimtenes Vēstnesī, Līdumā, Tautas Balsī, Brīvā Zemē un 1918. g. kopdarbības ziņojumu un rakstu krājumos Savienība.

5. **Privatdocents Anatolijs Ugrjumovs,** sk. LUX, 566—567.

6. **Privatdocents Jānis Vālbergs,** dzimis 1899. gada 19. aprilī Burtnieku draudzes Rencēnu Ancīšos kā šo māju saimnieku Jāņa un Marijas, dzim. Lapiņas, dēls. Vecāki kā lauksaimnieki savās dzimtsmājās ar zemkopību nodarbojas vairāk paaudzēs. Kā pirmo skolu apmeklējis vietējo pamatskolu Rencēnos; Valmieras pilsētas realskolu beidzis 1920. g. 15. jūnijā. Kara dienestā ir bijis no 1919. g. 5. jūnija līdz 1921. g. 19. janvarim un ņēmis dalību Vidzemes atbrīvošanas cīņās no vācu karaspēka pie Straupes un Vidrižiem. Vēl kara dienestā būdams iestājies 1921. g. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, bet vēlāk pārgājis tiesību zinātņu nodaļā. Tiesību zinātņu kandidata gradu ieguvis 1930. g. 30. novembrī ar atzīmi diplomā „ļoti sekmīgi" Ir tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē no 1927. g. 15. oktobra, par subasistentu pie Latvijas valsts tiesību katedras no 1927. g. 15. oktobra līdz 1930. g. 31. decembrim, par jaunāko asistentu no 1931. g. 1. janvara līdz 1933. g. 18. oktobrim, par asistentu no 1933. g. 18. oktobra līdz 1937. g. 1. jūlijam, par vecāko asistentu pie Latvijas valsts tiesību un administrativo tiesību katedras no 1937. g. 1. jūlija. 1931. gadā piešķirta Rokfellera fonda stipendija un ārzemju komandējums zinātniskām studijām uz 2 gadiem. Šo laiku izlietojis strādājot Ķelnes Universitatē, Ženēvas Starptautisko tiesību institutā un Harvarda Universitatē Amerikas Savienotās valstīs. Harvarda Universitatē studējis tiesību zinātņu fakultatē (Law School) konstitucionalās un administrativās tiesības, bet socialo zinātņu fakultatē (Graduate School of Arts and Sciences, department of Political Science) politisko teoriju vēsturi. Fakultatei iesniedzis pro venia legendi darbu „Satversme kā tiesību un nacionala problema" 1935. g. februarī. Habilitacijas pārbaudijumus vispārējās valsts tiesībās, Latvijas valsts tiesībās, politisko teoriju vēsturē un administrativās tiesībās izturējis līdz 1939. g. februarim. No 1939. g. 1. marta privatdocents pie Latvijas valsts tiesību katedras. Ārpus Universitates darbojas Latvijas Amatniecības kamerā kā konsultants organizacijas jautājumos no 1937. g.

Iespiestie darbi: 1) Tiesnesis kā tiesību veidotājs Amerikas Savienotās valstīs. TMV 1935, 3, 618. 2) Konstitucijas jēdziena attīstība vēsturiskā apgaismojumā. TMV 1936, 774. 3) Eiropas kontinenta valstu tiesību principi un angļu un amerikāņu common law (divas tiesību doktrinas). TMV 1939, 1, 132—157.

D. LEKTORI.

1. **Lektors Pēteris Bērziņš,** dzimis 1893. g. 19. septembrī Kārsavas pagasta Lakstīgalu mājās kā rentnieka dēls. Tēvs Andrejs, māte Anna, dzim. Vieglā. Vecāki Kārsavas pagastā ienāca no Vidzemes — Cesvaines un Lodes pagastiem. Apmeklējis pamatskolu Kārsavā, pilsētas skolu Ludzā un ģimnaziju Pēterpilī. 1907. g. mira tēvs un dzīves apstākļi kļuva grūtāki, kamdēļ no 1910. līdz 1912. g., līdztekus skolas gaitām, strādājis kā Ludzas apriņķa 4. iecirkņa izmeklēšanas tiesneša darbvedis. 1915. g. iesaukts kara dienestā un tā paša gada rudenī nosūtīts uz Pēterpils Kara akademiju aptiekara palīga kursos. No 1917. gada 27. aprīļa uzdots pārzināt vienu no skābekļa iegūšanas nodaļām Rīgas frontē un tanī pašā gadā paaugstināts par sanitaro virsnieku. 1917. gada beigās viņam uzdots pārzināt atsevišķu daļu apgādi ar ķimikalijām un zāļu līdzekļiem. 1921. g. vasarā atgriezies dzimtenē un tā paša gada rudenī iestājies ķīmijas fakultates farmacijas nodaļā. 1929. g. 9. janvarī beidzis šo nodaļu ar farmacijas kandidata gradu. 1938. g. ar 1. oktobri ievēlēts par tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates I šķiras lektoru. 1921. g. 26. novembrī Bērziņš iecelts par Tiesu palatas prokurora sekretaru un 1922. g. 1. aprilī par darbvedi jaundibinātā Zinātniskās tiesekspertizes kabinetā, bet 1925. g. 1. aprilī par eksperta v. i. 1930. g. 12. jūnijā iecelts par Zinātniskās tiesekspertizes instituta vecākā eksperta v. i., bet 1931. g. 16. jūnijā apstiprināts par Zinātniskās tiesekspertizes instituta vecāko ekspertu. Studiju laikā un pēc studiju beigšanas darbojies profesionalās organizacijās: 1922. g. Latvijas Farmaceitu savienībā un pēc tās pārreģistrēšanas par Latvijas Farmaceitu biedrību pēdējā kā valdes loceklis un 1929. gadā kā priekšnieka vietnieks; tanī pašā gadā bijis arī kā Farmacijas veicināšanas biedrības sekretars, bet 1930. g. kā Farmacijas veicināšanas biedrības priekšnieks un Latvijas Aptiekaru biedrības valdes loceklis. Farmacijas veicināšanas biedrības priekšnieka pienākumus izpildijis 1931. un 1932. g. 1934. un 1935. g. izpildijis Latvijas Aptiekaru biedrības priekšnieka amatu. 1935. g. minētās biedrības komandēts uz XII Starptautisko farmaceitu konferenci Bri-

selē. 1935. un 1938. g. piedalijies kā delegats Baltijas valstu aptiekaru konferencē Rīgā. Farmaceitu biedrībām apvienojoties vienā biedrībā ar nosaukumu „Latvijas Farmaceitu biedrība", šīs biedrības priekšnieks 1937. un 1938. g. 1939. g. 16. janvarī iecelts par Latvijas Profesiju kameras locekli pirmā sastāvā, 1939. g. 19. janvarī par Latvijas Profesiju kameras farmaceitu kopas priekšnieku. Sākot no 1934. g. piedalijies komisijās Farmacijas pārvaldē, Latvijas Tirgotāju un rūpnieku kamerā un Latvijas Profesiju kamerā, kur izstrādāja un skatija cauri farmacijas likumprojektu.

Iespiestie darbi: 1) Rīgas rudzu maizes ķīmiskais sastāvs un tās labvērtība. LFŽ 1932, 6, 223—229; 7, 264—270. 2) Pirkstu nospiedumi kā personības identificēšanas līdzeklis. TMV 1936, 2, 367—374. 3) Parakstu viltojumi. TMV 1936, 4, 715—731. 4) Radnieciski rokraksti, grozīti rokraksti un dubulti rokraksti. TMV 1937, 3, 581—596. 5) Zinātniskā tiesu ekspertize. TMV 1938, 3, 832—852. 6) Lai panāktu apgabaltiesas sprieduma atcelšanu, Tiesu palatā nāk ar viltotiem dokumentiem. TMV 1939, 1, 316—322.

2. **Lektors Arnolds Jankovskis,** dzimis 1902. g. 19. martā Liepājā. Viņa tēvs, kuģu štauers Džons Anša d. Jankovskis, bērnībā ienācis pilsētā no Raņķu pagasta kopā ar vecākiem, kas bija rokpeļņi. Māte Alvīne Emīlija, dzim. Forate, bērnībā ar vecākiem ienākusi pilsētā no Dunalkas pagasta, kur viņas vecāki bija modernieki. Pirmo izglītību ieguvis privatā sagatavošanas skolā Liepājā no 1909. līdz 1912. g. Apmeklējis šādas vidusskolas: no 1912. līdz 1914. g. Liepājas Biržas komercskolu, 1914./15. māc. gadā Rīgas Biržas komercskolu, no 1915. līdz 1918. g. komercskolu Pliskavā, pēdējo beigdams kā eksterns. 1921. g. rudens semestrī iestājies Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā. Ģimenes apstākļu dēļ studijas uz dažiem gadiem pārtraucis. Beidzis Universitati 1932. g. ar ekonomisko zinātņu kandidata gradu. Pirms iestāšanās Augstskolā strādājis $1^1/_2$ g. kādā kuģniecības firmā Liepājā. Studiju pārtraukuma laikā vada saslimušā tēva štauera uzņēmumu Liepājā. Vēlāk, vēl studiju laikā, kā arī pēc Universitates beigšanas nodarbojas kā volontieris dažos kuģniecības uzņēmumos Rīgā. 1934.—37. māc. g. strādā kā skolotājs Rīgas valsts komercskolā. Fakultatē strādā pie tirdzniecības mācības katedras no 1927. g. 15. oktobra līdz 1936. g. 30. jūnijam kā subasistents, no 1936. g. 1. jūlija līdz 1937. g. 30. oktobrim kā jaunākais asistents, no 1937. g. 1. novembra līdz 1938. g. 30. jūnijam kā asistents. Līdz pēdīgi minētam terminam strādā arī kā ārštata

pirmās šķiras lektors, sākot no 1937. g. 20. septembra. Ar 1938. g. 1. jūliju ievēlēts par štata pirmās šķiras lektoru.

3. **Lektors Aleksandrs Kānbergs,** dzimis 1896. g. 12. septembrī Jelgavas apriņķa Vircavas pagasta Krieva Dzirnieku mājās kā saimnieka Dāvja un Annas, dzim. Matuzēles, dēls. Pamatskolu apmeklēja kaimiņu pagastā. Jaunsvirlaukas Grīvas pamatskolu apmeklēja tikai vienu vasaru. Pēc tam vienu gadu gatavojās iestāju pārbaudijumiem Jelgavas realskolā, kur iestājās 1905. g. 29. augustā un to pabeidz 1913. g. 1913. g. rudenī Kānbergs iestājās Rīgas Politechnikas instituta tirdzniecības nodaļā, ko beidza ar pirmās šķiras tirdzniecības zinību kandidata gradu 1918. g. 31. maijā. 1931.—33. g. studēja Latvijas Universitatē lauksaimniecību. No 1915. gada līdz 1920. g. darbojās kā grāmatvedis dažādos uzņēmumos un iestādēs Krievijā. Latvijā no 1920. g. 1. septembra līdz 1921. g. 1. oktobrim viņš izpildija Rīgas pilsētas valdes tirdzniecības koleģijas techniskā vadītāja pienākumus, no 1922. g. 16. decembra līdz 1924. g. 1. septembrim ekonomisko jautājumu specialists Zemkopības ministrijā, no 1924. g. 15. septembra līdz 1926. g. 15. janvarim nodaļas vadītāja palīgs C/S. „Konzums", no 1926. g. 16. janvara līdz 1934. g. 31. decembrim izpildija dažādus amatus Latvijas Piensaimnieku centralā savienībā, 1935. g. no 1. janvara līdz 10. augustam P/S. „Latvijas centralais sviesta eksports" direktora rīkotāja palīgs, bet laikā no 10. augusta līdz 1937. g. 31. decembrim minētās sabiedrības rīkotājs direktors; ar 1938. g. 1. janvari Latvijas Piensaimnieku centralās savienības valdes priekšsēdētājs un rīkotājs direktors. Ar 1937./38. m. g. ieņem kooperacijas darbvedības un grāmatvedības lektora vietu tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru un Valsts statistiskās pārvaldes II pakāpes Goda zīmi.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Kas ir Latvijas Piensaimniecības centralā savienība? 1924, 47 lpp. 2) Latvijas Piensaimniecības centralās savienības piecu gadu darbība (1921.—1926.). 1926, 77 lpp. 3) Aizrādijumi piensaimnieku sabiedrību grāmatvedībā. 1928, 131 lpp. 4) Latvijas Piensaimniecības centralās savienības desmit gadi (1921.—1931.). 1931, 104 lpp. 5) Piensaimnieku sabiedrību grāmatvedība. 1933, 262 lpp.

4. **Lektors Emīls Krieviņš,** sk. LUX, 567. lpp.

5. **Lektors Pauls Jūlijs Lazdiņš,** dzimis 1874. g. 10. martā Vidzemē, Ropažu dzirnavās kā meldermeistara Reinholda Lazdiņa un

viņa sievas Marijas Klotildes, dzim. Richteres, dēls. Plašākas ziņas sk. LUX, 569—570. Specialo izglītību baudijis Rīgas Politechnikas institutā, ko beidzis 1899. g. ar uzslavas rakstu kā tirdzniecības zinību kandidats. Bez tam, strādādams Pēterburgā, beidzis 1909. g. Ķeizarisko Pēterburgas archeoloģisko institutu kā šī instituta aktivs biedrs (Дѣйствительный членъ Импер. С. Петербургск. Археолог. Инст.). No 1922. g. decembra kā L. U. saimniecības lietu vadītājs. Uz Latvijas Universitates 10 gadu jubileju apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4 šķiru. No 1925. g. 1. novembra I šķ. ārštata instruktors L. U. tautsaimniec. un ties. zin. fakultatē, bet no 1936. g. 1. jūlija I šķ. lektors. Pasniedz kantora praktiku I un II, kalkulaciju un fabrikas grāmatvedību. Bez tam no 1924. līdz 1935. g. bijis Rīgas Biržas komitejas zvērināts grāmatvedis un 1935. g. ievēlēts par zvērinātu grāmatvedi Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerā. No 1938. g. turpat zvērināts revidents. Piedalijies Latvijas Universitates darbinieku krājaizdevu kases dibināšanā; no dibināšanas (1924. g.) līdz 1938. g. valdes loceklis un pēc statutu pārreģistrēšanas sabiedrības vadītājs. Piedalijies arī 1926. g. Latvijas Universitates un citu darbinieku Savstarpējās dzīvības apdrošināšanas biedrības dibināšanā, kur bijis valdes loceklis no dibināšanas. Piedalijies arī Ev.-lut. akademiskās draudzes dibināšanā un ir tajā padomes loceklis. Ir Latvijas Sarkanā Krusta un Latvijas Jaunatnes Sarkanā Krusta revizijas komisijas loceklis un 1938. g. apbalvots ar Latvijas Sarkanā Krusta ordeņa pirmo šķiru.

6. **Lektors Alfrēds Ledaunieks,** dzimis 1906. g. 14. martā Rīgā kā Pētera Ledaunieka un Karlīnes, dzim. Birkenes, vienīgais dēls. Skolas gaitas sācis Rīgas pilsētas ģimnazijā. Pasaules kara gados mācijies G. Bīnca realskolā un R. Gegera komercskolā. 1923. g. beidzis Rīgas pilsētas I ģimnaziju. 1935. g. beidzis Latvijas Universitati ar matematikas zinātņu kandidata gradu. Studiju laikā beidzis stenografijas kursus, vairākus gadus specializējies pie L. U. stenografijas instruktora Jāņa Rozes. Studējis vairākas ārzemju stenografijas sistemas. Par Latvijas Universitates lektoru stenografijā ievēlēts 1936. g. 1. jūlijā. Darbojas pedagoģiskā laukā no 1924. gada. Sākumā ir lektors stenografijas kursos. Strādā Jāņa Rozes stenografijas un Liepiņa grāmatvedības un mašīnrakstīšanas kursos. 1929. gadā, dibinot Augstākos stenografijas kursus praktiķu stenografu un pasniedzēju sagatavošanai, iecelts par šīs mācības iestādes vadītāju.

No tā paša laika ir Latviešu stenografijas biedrības priekšnieks. Bijis Rīgas Komercinstituta stenografijas lektors (1925.—1929. g.) un Komerczinātņu instituta lektors (1929.—1935. g.) stenografijai un finansu matematikai, stenografijas, matematikas un fizikas skolotājs V Olava fonda sabiedrības komercskolā (1929.—1934. g.). No 1934. gada rudens ir fizikas un matematikas skolotājs Rīgas Viļa Olava komercskolā.

Sastādijis rokas grāmatu stenografiem „Ievads stenografēšanā", izd. 1928. g. Rīgā, 32 lpp. un vairākas grāmatas stenografiskā tekstā kā mācības līdzekļus: „Stenografa biblioteka" Nr. 3, 4, 7, 8 un 9, izd. Rīgā, à 16 lpp. Rakstījis mēnešrakstā Latvju stenografs. Sastādijis specialkursu stenografijas pašmācībai „Mācīsimies jaunu rakstu" iesp. žurnalā Atpūta 1937. un 1938. g. gājumos no Nr. 628 līdz Nr. 673.

E. INSTRUKTORI.

1. **Instruktors Alfrēds Grīnbergs,** dzimis 1902. g. 30. janvarī Tukumā amatnieka ģimenē kā 4. bērns. Tēvs Kārlis bija drēbnieks un māte Karlīne, dzim. Legzdiņa, šuvēja. Pēc Balcera 4-klasīgās pamatskolas beigšanas iestājies Tukuma pils. komercskolā. Pasaules karš 1915. g. uzspieda bēgļu gaitas. Pēc viena gada nodzīvošanas Ščelbovas muižā, Vitebskas guberņā, rodas izdevība pārcelties uz dzīvi Pliskavas gub. Porchovas pilsētā un tur izmantot iespēju iestāties realskolas III klasē 1916. g. rudenī; 1918. g. beidzis tur realskolas IV klasi; sākās bēgļu atplūdi uz dzimteni, un ģimene atgriezās Tukumā. Vācu okupacijas un lielinieku laiks Tukumā nedeva iespēju turpināt skolas gaitas. No 1919. g. pavasara līdz rudenim kā brīvprātīgais Grīnbergs ņēmis dalību Latvijas atbrīvošanas cīņās. 1920. g. uzņemts Rīgas valsts vakara vidusskolas II klasē un tā paša gada ziemā Latvijas Jaunatnes savienības vakara vidusskolas III klasē. 1922. g. pavasarī viņš šo vidusskolu ar sekmēm beidzis un uzņemts 1922. g. rudenī tautsaimn. un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā. 1932. g. 26. maijā viņam piešķirts ekonomisko zinātņu kandidata grads. 1934. g. no 11. okt. uzaicināts par instruktoru muitas praktikā tautsaimn. un tiesību zinātņu fakultatē. Skolas gaitām un studijām nodrošinājis eksistenci strādādams no 1920. g. advokata kantorī un no 1922. g. decembra Muitas departamentā; no 1934. g. aprila ieņem Rīgas muitnīcas priekšnieka palīga amatu. Paraleli no 1932. g. februara līdz 1938. g. oktobrim izpildijis importa regulēšanas un valutas komisijas sekciju vadī-

tāja un apakškomisijas locekļa substituta pienākumus, bet no 1934. gada decembra līdz 1937. g. augustam arī valutas komisijas vadītāja amatu. Studiju laikā bijis korporacijā „Selonija" un no 1932. g. Aizsargu organizacijā; ir Muitas darbinieku krājaizdevu sabiedrības padomes un valdes loceklis un valdes priekšsēdētājs no 1927. g. Darbojies žurnalā Muitas darbinieks kā redaktors no 1931. līdz 1936. g.

Iespiestie darbi: 1) Latvijas muitas tarifi. 1933, 156 lpp. 2) Muitošanas formalitates. 1934, 256 lpp. 3) Le régime administratif appliqué au commerce extérieur et au change. L'Economiste Letton 1936, 27—41.

2. **Instruktors Kristaps Linde,** dzimis 1881. g. 23. oktobrī Lintes mājās, Pēternieku pagastā, Zemgalē, kā laukstrādnieka dēls. Māte Līze, dzim. Ennepece. 7 g. vecumā vecāki pārnāk uz dzīvi Rīgā, kur tēvs strādā lauksaimn. mašīnu noliktavā. Beidzis Rīgas Aleksandra un Pētera-Pāvila pilsētas skolas. Specialo dramatisko izglītību no 1904. līdz 1909. g. baudijis Pēterburgā Teatra skolā, Ķeizarisko teatru mākslinieku N. Davidova un S. Jakovļeva vadībā. Līdz 1920. g. darbojies pie Ķeizarisko un privatām teatru skatuvēm Pēterburgā un Krievijas provinces teatros. L. vadijis arī latviešu koloniju teatra izrādes Pēterburgā un provincē. Koncertos uzstājies kā rečitators arī Varšavā, Helsinkos, Kaunā, Berlīnē. L. U. tauts. un ties. zin. fakultatē darbojas kā dikcijas instruktors. No 1921. g. 5. okt. līdz 1931. g. 1. sept. Latvijas Konservatorijā vada deklamacijas un grima klases. No 1921. g. 16. aug. līdz 1925. g. 15. aug. aktieris režisors Latvijas Nacionalā teatrī. Vadijis kulturfilmu uzņēmumus: Kāzas Nīcā, Kooperacijas filma un skaņu filma Gauja. Sabiedrisko lietu ministrijas uzdevumā ņem dalību kulturalos sarīkojumos daudzās Latvijas pilsētās un apvidos. Darbojas kā rečitators Latvijas radiofonā. Apbalvots ar Nopelnu Krusta ordeņa IV šķ.

3. **Instruktors Jānis Roze,** sk. LUX, 570—571.

4. **Instruktors Reinholds Rutks,** dzimis 1884. gada 29. decembrī Rīgā. Tēvs Ansis bija tirgotājs Rīgā, māte Matilde, dzim. Lūkina, nodarbojās saimniecībā. No 1893. g. līdz 1897. g. apmeklējis bij. Jāņa baznīcas draudzes skolu un bij. Rīgas pilsētas apvienoto pamatskolu Kalpaka bulv. 8, no 1897. līdz 1904. g. bij. Rīgas pilsētas realskolu. 1904. g. Rutks iestājies bij. Rīgas Politechnikas instituta mechanikas fakultatē, kuras pilno kursu beidzis 1911. g.

maijā ar inženiera technologa gradu un I šķiras diplomu. Pēc studiju beigšanas bijis ap 3 mēnešus prof. M. Berlova privatasistents. No 1911. g. septembra līdz 1914. g. janvarim inženieris Rīgas tvaika katlu uzraudzības biedrībā; no 1914. g. janvara līdz 1915. g. augustam J. Mīlmaņa koku zāģētavas un papes fabrikas techniskais vadītājs. No 1915. g. septembra līdz 1917. g. septembrim Maskavas pakavu un stošu fabrikas techniskais vadītājs un direktors. 1918. g. augustā atgriezies no Krievijas Rīgā un drīz pēc tam iestājies atkal J. Mīlmaņa firmā kā viņas Jaunciema rūpniecības techniskais direktors. No 1919. g. augusta līdz 1920. g. aprilim bijis fabriku inspektors Finansu ministrijas Rūpniecības departamentā. No 1920. g. aprīļa līdz 1923. g. oktobrim atkal J. Mīlmaņa Jaunciema rūpniecības techniskais vadītājs direktors, kur viņa vadībā pakāpeniski izbūvēta un atjaunota papes fabrika un izbūvēta papīrfabrikacijas nodaļa. No 1923. g. oktobra līdz šim laikam atrodas J. Mīlmaņa uzņēmumu pārvaldē — galvenajā kantorī kā firmas pilnvarnieks. Sākot ar 1924. g. rudens semestri I šķiras instruktors pie tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļas un vada koku tirdzniecības praktiku. R. Rutks ir Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras loceklis no tās dibināšanas laika un viņas koktirdzniecības jautājumu komisijas priekšsēdētājs; kā L. T. R. kameras delegats un Latvijas delegacijas priekšsēdētājs viņš piedalijies visās Eiropas Kokeksportieru apvienības (ETEC) konferencēs 1937. un 1938. g.; ir arī Latvijas Akciju bankas valdes loceklis, Vispārējās apdrošināšanas sabiedrības nelaimes gadijumos valdes loceklis, Latvijas Bankas diskonta komitejas loceklis.

5. **Instruktore Austra Smilga,** dzimusi 1896. g. 14. augustā Rīgā latviešu tirgotāju ģimenē. Vecāki miruši; tēvs Jānis 1913. gadā, bet māte Jūliana, dzim. Bremšmite, 1930. gadā. Skolas gaitas sākusi Semenovas proģimnazijā un Draudziņas ģimnazijā. Kara un ģimenes apstākļu dēļ ģimnazijas kursu nav pabeigusi; 1914. gadā izbraukusi uz Krieviju — Pēterpili, kur no 1915. līdz 1916. gadam darbojusies kā kasiere un grāmatvede privatā uzņēmumā. 1916. g. atgriezusies Rīgā. Finansu ministrijas Tiešo nodokļu departamentā strādā kā kancelejas ierēdne līdz 1925. g. 16. februarim; no 1925. g. 16. februara līdz 1927. g. 1. janvarim ir darbvede Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē. Paraleli darbam nobeidz T. Jansona grāmatvedības un mašīnrakstīšanas kur-

sus. No 1927. g. 1. janvara strādājusi minētā fakultatē kā II šķiras instruktore kantora mašīnu praktikā. Lai papildinātu savu izglītību, 1929. g. rudenī iestājusies Latvijas Kulturas veicināšanas biedrības ģimnazijā, kuru beidz 1930. gadā, saņemot gatavības apliecību. Tā paša gada rudenī izturējusi pārbaudijumus L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē.

6. **Instruktors Aleksandrs Štūls,** sk. LUX, 573. lpp.

7. **Instruktors Bernhards Tilts,** sk. LUX, 574. lpp.

8. **Instruktors Jānis Vilciņš,** Pētera un Marijas, dzim. Spores, dēls, dzimis 1907. gada 25. aprilī Bērzaunes pagasta Susurēnu mājās kā lauksaimnieka dēls. Pirmo izglītību ieguvis vietējā pamatskolā. 1922. gadā iestājies Madonas vidusskolā, ko beidzis 1926. gada pavasarī, un tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultatē. Piegriežoties linu nozarei, blakus studijām Universitatē 1928. gada 12. decembrī iestājies Linu un kaņepāju monopola uzņēmuma dienestā kā māceklis linu šķirošanā. Pēc praktiskā darba radās izdevība piegriezties teoretiskai pusei. 1929. gada 15. aprilī viņš iestājas Latvijas Universitates lauksaimniecības fakultates rūgšanas un lauksaimniecības technoloģijas laboratorijā pie līnu stiebriņu zinātniskiem mērcēšanas izmēģinājumiem. Šeit praktizējies līdz 1930. g. 31. decembrim, kad pārgājis atkal pie praktiskā darba, linu šķirošanas. 1933. g. izturējis komisijas pārbaudijumus un 1934. g. janvarī atgriezies Linu un kaņepāju monopola uzņēmuma dienestā, kur nepārtraukti strādā kā linu šķirotājs. 1935. gada decembrī ieguvis agronoma gradu. Linu un kaņepāju monopola uzņēmuma dienestā pašlaik ieņem vecākā šķirotāja vietu, bet Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē ievēlēts par pirmās šķiras instruktoru linu tirdzniecības praktikā, skaitot ar 1938. gada 15. oktobri.

9. **Instruktors Edvarts Vunderlichs,** sk. LUX, 575. lpp.

F. ASISTENTI.

1. **Vecākais asistents Juris Grinbergs,** dzimis 1906. g. 24. jūnijā Valmieras apriņķī. Tēvs Pauls Grīnbergs, dzimis 1866. g. Baižkalna pag. kā meldera dēls, darbojies a/s. Rossija, pēdējā laikā kā tās direktors Rīgā. Māte Alma, dzim. 1875. g. Plāņu pag. kā pagasta sko-

lotāja Veinbluma meita. Pirmo izglītību baudijis Pēterpilī, tad apmeklējis pamatskolu Valmierā, bet ģimnaziju beidzis Rīgā 1924. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā. Studiju laikā ieguvis 1927. g. pirmo godalgu par sacensības darbu „Valstu savienības un savienotās valstis" un 1929. g. otro godalgu par sacensības darbu „Konosamenta atbrīvojošās klauzulas" Beidzis fakultati 1930. g. 19. februarī, kad arī atstāts pie tirdzniecības tiesību katedras, lai sagatavotos zinātniskai darbībai. Tā paša gada 13. martā ievēlēts par jaunāko asistentu pie tās pašas katedras. Par asistentu avansējis ar 1933. g. 1. novembri, bet par vecāko asistentu ar 1936. g. 1. novembri. 1933. g. 29. martā iesniedzis habilitacijas darbu „Konosamenta struktura" ko fakultate 1933. g. 2. novembrī atzinusi par pietiekošu un pieņēmusi. Sākot ar 1936. g. 8. aprili ir Finansu ministrijas juriskonsults. No 1925. g. līdz 1936. g. bijis Studenta līdzstrādnieks. 1932. g. vasarā saņēmis Kr. Morberga fonda stipendiju ārzemju ceļojumam un uzturējies Holandē, Beļģijā un Vācijā, gatavodams habilitacijas darbu. Būdams 1932. g. augustā Hāgā, piedalijies Starptautiskā tiesību salīdzināšanas kongresā, aktivi darbojoties kongresa sekretariatā.

Iespiestie darbi: 1) Jaunie Latvijas tirdzniecības likumi par firmu, tirgotāju un tirdzniecības reģistru. 1935, 42 lpp. 2) Guļamo dienu ietaupīšana. Jūrn 1931, 3, 70. 3) Konosamenta paveidi un vidustipi starp tiem. TMV 1931, 12, 381—400. 4) Jautājumā par grāmatvedību tiesību izveidošanos. J 1932, 5, 75—82. 5) Reversi konosamentu praksē. TMV 1933, 22—36. 6) Noteikumi par firmu. Ek 1934, 15, 280—284. 7) Jaunie Latvijas tirdzniecības likumi. J 1934/35, 7 un 8, 177—186, 195—200, 257—264 un 9—18. 8) Piezīmes sakarā ar Latvijas tirdzniecības tiesību problemām. J 1935/36, 8 un 9, 197—212, 15—34, 47—62, 127—152. 9) Par tirdzniecības darijumu jēdzienu Latvijas tiesībās. TMV 1936, 17, 343—352. 10) Kuģa kalpotāju dienesta līguma izbeigšanās. Ek 1936, 17, 664—667. 11) Strukturprobleme im lettländischen Konnossementrecht. RZfR 1937, 10, 37—52 un tulkojumā Atēnās izdotā Archives de droit privé 2, 571—584. 12) Noteikumu par tirgotājiem 1. panta komentars. Ek 1937, 18, 293—298. 13) Par jaunā nolūka jēdzienu CL 1641. pantā. TMV 1937, 18, 639—642. 14) Sīksabiedrības. Ek 1938, 19, 564—565. 15) Par atklāto sabiedrību strukturu. Ek 1938, 19, 627—629. 16) Pirmais starptautiskais tiesību salīdzināšanas kongress. TMV 1932, 13, 276—288 un 344—353. 17) Kongreß für Rechtsvergleichung im Haag. RZfR 1932, 6, 115—119.

Recenzijas: 18) Dr. E. Cohn. Das rechtsgeschäftliche Handeln für denjenigen, den es angeht. Marburg i. H. 1931. J 1932. 5, 143—144. 19) Prof. E. Heymann. Die Beziehungen des Handelsrechts zum Zivilrecht. Berlin 1932. J 1932,

5, 234—237. 20) Bibliografisks pārskats Latvijas tirdzniecības tiesības 1926.—1932. g. J 1933, 6, 133—142.

Bez tam ap 560 rakstu par tirdzniecības tiesībām LKV

2. **Vecākais asistents Roberts Roze,** dzimis 1898. g. 11. janvarī kā Krišjāņa un mātes Jūlijas, dzim. Birznieces, 3. dēls Zentenes pagasta Pakuļos. Pamatskolas izglītību ieguvis Tukuma 2-klasīgā Balceru skolā. 1909. g. iestājies Tukuma pilsētas komercskolā, kuras pilnu kursu beidzis 1917. g. pavasarī Valkā. Tā paša gada rudenī Roze uzņemts Maskavas Komercinstituta ekonomiskajā nodaļā, bet nenormalo apstākļu dēļ studijas tur nav varējis nobeigt un savu tālāko izglītību atjaunojis tikai 1921., iestājoties Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā. Kopš 1923. g. paraleli studijām strādājis Latvijas Bankā no sākuma kā kantorists un vēlāk kā grāmatvedis kontrolieris. Latvijas Universitates tautsaimniecības nodaļu beidzis 1930. gada martā ar pirmo šķiru. 1931. g. atstāts pie tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates gatavoties zinātniskai darbībai pie banku politikas katedras. 1934. g. oktobrī Roze ievēlēts par ārštata jaunāko asistentu, bet sākot ar 1936. g. oktobri par štata asistentu pie banku politikas katedras. 1934. g. lasijis Krišjāņa Barona Augstskolā lekcijas par naudu un kreditu. 1936. g. uzsācis lasīt lekcijas Latvijas Tautas universitatē banku politikā. Sākot ar 1936. g. ieskaitīts Iekšlietu ministrijas Policijas skolā kā štata lektors lasīt lekcijas par valsts un pašvaldību saimniecību. Piedalijies kā lektors arī Kulturas nedēļas sarīkojumos un radiofonā. Darbojas līdzi dienas laikrakstos Rīts un Latvijas Kareivis, publicējot rakstus tautsaimnieciskos jautājumos. 1937./38. māc. g. komandēts Kr. Morberga fonda līdzekļiem uz Angliju; Londonas Universitates „London School of Economics and Political Science" apmeklējis lekcijas un piedalijies praktiskos un seminara darbos minētās universitates banku nodaļā. Darbs „The Possibility of Reconstracting the Gold Standard" iesniegts Latvijas Universitatē kā habilitacijas darbs. 1938. g. vasaru pavadijis un strādājis Oksfordas Universitates vasaras kursos. 1938. g. decembrī ievēlēts tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē par vecāko asistentu.

Iespiestie darbi: 1) Starptautiskā monētarā zelta kustība jaunākos laikos. Ek 1934. 2) Pasaules zelta ražas novērtējums. Ek 1934. 3) Sudraba problema. Ek 1935.

3. **Asistents Kārlis Andžāns,** dzimis 1903. g. 2. maijā Sēlpils pagastā kā lauksaimnieka Jāņa Andžāna un viņa sievas Martas, dz. Lakstīgalas, ceturtais bērns. 1912. g. mācijās Sēlpils pagasta skolā, 1914. g. Pļaviņu prorealskolas II sagatav. klasē, 1916. g. Ziemeļpalīdzības bēgļu skolā Liepkalnē, 1919. g. Pļaviņu pilsētas pamatskolas 4. klasē. Kara apstākļu dēļ skolu apmeklēšana notika ar lieliem pārtraukumiem. No pamatskolas 4. klases pašmācības ceļā sagatavojies iestāju pārbaudijumiem vidusskolā un 1920. g. iestājies Jēkabpils valsts vidusskolā, kuras komercnodaļu Andžāns nobeidzis 1924. g. Tā paša gada rudenī iestājies L. U. tauts. un tiesību zinātņu fakultatē, ko nobeidzis, studējot ar pārtraukumiem, 1935. gadā ar cand. oec. gradu. No 1936. g. 1. oktobra līdz 1937. g. 8. aprilim bijis jaunākais ārštata asistents, bet kopš 1937. g. 8. IV jaunākais štata asistents pie kooperacijas katedras. No 1927. g. 1. X līdz 1937. g. 1. VII strādājis Latvijas Kooperativu kongresu padomē kā kooperativu revidents. No 1933. g. oktobra līdz 1938. g. 1. janvarim kooperacijas laikraksta Kopdarbība redakcijas loceklis. 1936. gadā apmeklējis Starptautiskās kooperativu aliances rīkoto kooperacijas vasaras skolu Zviedrijā. Apmeklējis Zviedrijas, Somijas, Igaunijas un Lietuvas kooperativās organizacijas, lai iepazītos ar to darbību.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Die Genossenschaftsbewegung in Lettland 1927—1929. 1930, 16 lpp. 2) Skolēnu kooperativi 1935. g. 1936, 24 lpp. 3) Skolēnu kooperativi Latvijā 1936. g. 1937, 27 lpp.

B. Raksti žurnalos: 4) Kooperativo sabiedrību un bezpeļņas biedrību savienošanās. LKGGr 1936, XIV, 175—181. 5) Kooperativo sabiedrību un biedrību statutu reģistrēšana un pārreģistrēšana. LKGGr 1936, XIV, 181—185. 6) Daži Zviedrijas saimniecības attīstības posmi. Ek 1936, 24, 851—854. 2) Dzīvokļu kooperativi Latvijā. LKGGr 1937, XV, 147—157. 8) Lietuvas kooperacija. Ek 1938, 272—276. 9) Skolēnu kooperativi Latvijā. Lietuvas žurn. Talka 1934. 10) Kooperacija Latvijas Universitatē. Rakstu kr. Ühistu probleeme ja uurimusi I. Tartu 1937, 11—12.

4. **Asistents Arvīds Dzērve,** dzimis 1905. g. 5. augustā Madonas apr. Litenes pag. Silavā kā laukstrādnieku Rūdolfa un Lizetes, dzim. Lapiņas, dēls. Dzērve no 1916. līdz 1920. g. mācijies Litenes pagasta pamatskolā. Vidusskolas izglītību viņš baudijis bij. Balvu komercskolā, kuru beidzis 1927. g. No 1927. līdz 1928. g. mācijies Izglītības ministrijas privatā komercinstituta tirdzniecības nodaļā, bet no 1928. līdz 1930. g. lauksaimniecības fakultatē. Izturējis pie

Izglītības ministrijas pārbaudijumu latiņu valodā. 1930. g. rudenī Dzērve iestājas tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā, ko beidzis 1934. g. ar tiesību zinātņu kandidata gradu. Tā paša gada novembrī fakultate viņu atstāj sagatavoties zinātniskam darbam pie socialās likumdošanas katedras. 1937. gadā Dzērvi ievēlē par jaunāko asistentu, bet 1938. g. par asistentu pie pašvaldību tiesību katedras.

5. **Asistents Alfrēds Linde,** dzimis 1891. g. 7. septembrī Jēkabpilī, kur viņa tēvs Ernests Linde tajā laikā strādāja Zemnieku virstiesā. 1890. g. tēvs apprecējis Daugavpils grāmatu tirgotāja Freimaņa meitu Šarloti. Tēva tēvs Fricis Liepa bija Skrīveru pagasta turīga lauksaimnieka Jēkaba Liepas jaunākais dēls. Tā kā Jēkaba Liepas lauku mājas (Veibanus un Robežus) mantoja viņa vecākie dēli Jānis un Mārtiņš, jaunākais izmācijās par mērnieku un, pārmainot savu uzvārdu, jau kā Frīdrichs Linde strādāja pie apkārtējiem muižniekiem kā pļavu apūdeņotājs. 1903. gadā iestājies Jelgavas realskolā, kuras septīto klasi beidzis ar ļoti labām atzīmēm 1910. g. No 1910. līdz 1914. g. janvarim bijis Rīgas Politechnikas instituta lauksaimniecības fakultates students. 1918./19. m. g. skaitijies par Ķijevas Politechnikas instituta studentu un paraleli apmeklējis arī Ķijevā 1918. gadā dibinātā Tuvo Austrumu instituta profesoru lekcijas. 1915. g. 1. februarī beidzis Ķijevas Konstantīna kara skolu, kurā bija iestājies 1914. g. 1. oktobrī. 1921. gadā apmeklējis Kara juridiskos kursus un tos ļoti sekmīgi beidzis 1922. g. 1921. g. rudenī iestājies Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultatē, kuras tiesību zinātņu nodaļu ļoti sekmīgi ar cand. iur. gradu beidzis 1932. gadā. 1932. gadā atstāts sagatavoties zinātniskai darbībai un 1934. g. 9. maijā ievēlēts par jaunāko asistentu pie kriminaltiesību katedras, bet 1938. gada 13. oktobrī par asistentu pie kriminalprocesa katedras. Sākot ar 1924. g. līdz šim ikgadus vairākos kara resora virsnieku, virsnieku vietnieku un robežsargu kursos lasijis lekcijas par vispārējiem un kara likumiem, bet bataljona komandieru kursos bez tam par kara disciplinas reglamenta būtību. No 1937. g. lasa lekcijas par kriminaltiesībām un kriminalprocesu lauku pašvaldību darbinieku kursos. 1934./35. m. g. lasija lekcijas kriminaltiesību vispārējās daļas jautājumos Tautas universitatē. Nolasijis referatus kriminaltiesību un kriminalprocesa jautājumos Latvijas kriminaltiesību biedrībā, Pirmā Lat-

vijas kriminaltiesību kongresā, Rīgas un Daugavpils garnizona virsniekiem un Kara tiesu iestāžu gada svētkos. Rīgas radiofonā 1932.—1934. g. noturējis pavisam 21 priekšlasijumu militaros un kriminaltiesību jautājumos. 1915. g. 1. februarī paaugstināts par virsnieku. 1915. g. marta-maija mēnešos bija jaunākais virsnieks 1. Sibirijas strēlnieku bataljona mācības komandā Čitā, bet no 1915. g. maija līdz jūlijam turpat kara gūstekņu pārzinis. No 1915. g. 12. novembra bija uz kara lauka, sākumā izpildot jaunākā virsnieka, bet no 1916. g. marta rotas komandiera amatu, vairākkārt arī bataljona komandiera amatu. Piedalijies apm. 14 kaujās, neskaitot mazākas sadursmes. 1917. g. septembrī pārgāja uz Vidzemes latviešu strēlnieku pulku. 1920. g. 14. jūlijā iestājās Latvijas nacionalā armijā. 1920. g. oktobrī viņu iecel par rotas komandieri 9. Rēzeknes kājnieku pulkā. 1920. g. decembrī iestājies kā klausītājs Kara juridiskos kursos. 1921. g. 1. novembrī iecelts par nodaļas priekšnieku bij. Kara tiesu pārvaldē, kādā amatā sabijis līdz 1932. g. 9. februarim, kad viņu iecel par Kara tiesu pārvaldes priekšnieka un Kara virsprokurora palīga amata pagaidu izpildītāju. Vairākkārt atvietojis Kara virsprokuroru un Kara tiesu pārvaldes priekšnieku. Pēc Kara tiesu pārvaldes likvidacijas 1933. gadā iecelts par Kara virsprokurora tieslietu darba vadītāju, bet 1935. g. maijā par kara tiesnesi Kara tiesā. Ir piedalijies vairāku likumprojektu izstrādāšanā, no kuriem galvenie Kara disciplinas reglamenta un Virsnieku goda tiesu. Sākot ar 1925. g. sācis darboties laikrakstā Latvijas Kareivī un apm. no 1928. g. Jaunākās Ziņās. Ir apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru, Latvijas atbrīvošanas kara piemiņas zīmi un Latvijas republikas atbrīvošanas 10 gadu jubilejas piemiņas medaļu. 1925. g. 18. novembrī paaugstināts par pulkvedi-leitnantu. Ir par biedru Latvijas Kriminaltiesību biedrībā, kuras biedri skaitas arī par 1924. g. Parīzē dibinātās „Association Internationale de droit pénal" locekļiem.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Kara sodu un Kara tiesu likumi (mācības grāmata virsnieku vietnieku kursiem). 1926, 112 lpp. 2) Kara disciplinas reglaments ar paskaidrojumiem un dažiem pielikumiem. 1928, 211 lpp. 3) Kara klausības likums ar paskaidrojumiem un pielikumiem (sastādīta kopā ar E. Lābanu). 1928, 170 lpp. 4) Rādītājs likumiem, noteikumiem, pavēlēm u. t. t., kas attiecas uz karaspēku un izsludināti likumu krājumos, Valdības Vēstnesī un kara ministra, armijas virspavēlnieka un armijas komandiera pavēlēs līdz 1938. g. 31. decembrim. Apm. 500 lpp.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 5) Karavīru attiecības ar policiju. MRKr 1927, 1, 69—98. 6) Piezīmes pie Kara disciplinas reglamenta projekta. MRKr 1927, 3, 131—186. 7) Kara tiesas ārkārtējā piekritība. MRKr 1928, 3, 195—206. 8) Kara sodu likumi. MRKr 1930, 1, 271—291. 9) Likumi, uz kuru pamata miera laikā var piespriest nāves sodu. TMV 1928, 5/6, 171—178. 10) Kriminalvajāšanas uzsākšanas moments pēc Latvijas kriminallikumiem. TMV 1934, 7/8, 164—174; 9/10, 197—232; 11/12, 285—315. 11) Tiesneša piedalīšanās kriminaltiesas spriedumu izpildīšanā. Pielik. pie TMV 1937, 2, 152—173. 12) Prokuroru neatceļamība. J 1933, 6, 173—178. 13) Pasta un telegrafa darbinieku dienesta noziedzīgie nodarījumi. Pasta un telegrafa departamenta dzīve 1935, 4, 274—277. 14) Latvijas jaunais Sodu likums. MA 1933, 10, 1741—1745. 15) Kas karavīriem jāzina par jauno Sodu likumu. MA 1934, 1, 61—71. 16) Kas karavīriem jāzina par pirmizmeklēšanu. MA 1934, 10, 1840—1849. 17) Autoritarā valdība kā laikmetīgākais valsts iekārtas veids. MA 1934, 7, 1212—1216. 18) Jaunas noskaņas valsts dibināšanas svētkos. MA 1934, 11, 2062—2069. 19) Kriminalvajāšanas uzsākšanas moments mūsu militarā procesā. MA 1935, 5, 828—835. 20) Latviešu konversacijas vārdnīcā par sekojošiem vedvārdiem: 1) Lēmums. 2) Liecinieki. 3) Mazgadīgo tiesas. 4) Miroņu izrakšana. 5) Militarās tiesības. 6) Militarā likumdošana. 7) Neatzīšanās. 8) Nepaklausība. 9) Nodošana tiesai. 10) Nodrošinājums kriminalprocesā. 11) Nesamaņa. 12) Nopratināšana. 13) Noziedznieku izdošana. 14) Noziedznieku izdošanas līgumi. 15) Onus probandi. 16) Oportunitates princips. 17) Parti. 18) Partu disputs. 19) Pastiprinātā apsardzība. 20) Pavēle karaspēkā. 21) Piekritība. 22) Pierādijumi kriminalprocesā. 23) Piesaistība. 24) Policija, kriminalā. 25) Policija, politiskā. 26) Policijas pārkāpumi. 27) Policijas uzraudzība. 28) Prejudiciali jautājumi. 29) Preses lietu iztiesāšana. 30) Privata apsūdzība. 31) Prokuratura. 32) Publiska apsūdzība. 33) Recidivs pēc Latvijas Sodu likuma. 34) Reformatio in pejus. 35) Rehabilitacija. 36) Res judicata. 37) Rezolucija. 38) Revizija kriminalprocesā. 39) Sacīkstes princips kriminalprocesā (nav iespiests).

Laikrakstos: Latvijas Kareivī iespiesti apm. 50 garāki raksti kara kriminaltiesību jautājumos, bet Jaunākās Ziņās Likums un tiesa nodaļā daudzi raksti militaros un vispārējos juridiskos jautājumos.

6. **Asistents Rūdolfs Lindenbergs,** dzimis 1906. g. 15. jūnijā Rīgā. Viņa tēvs Juris bija skolotājs, dzimis Iecavas pagastā kā mežsarga dēls; māte Minna, dzim. Hartmane, ir dzimusi un uzaugusi Talsu apr. Pastendes pagastā. Vecāku dzīves vieta, sākot ar 1910. g. līdz viņu nāvei, bija Dienvidkrievijā. R. Lindenbergs atgriezies Latvijā 1924. gadā. Viņa skolas gaitas aprobežojās ar diviem mācības gadiem Krievijā (1916./17. g. ministrijas skolas 3. klasē un 1917./18. g. proģimnazijas 1. klasē) un diviem mācības gadiem Rīgas pilsētas 2. papildskolas tirdzniecības klasēs (1926./28. g.). Pašmācības ceļā sagatavojies un 1928. g. pavasarī izturējis eksterna eksamenus par pamatskolas kursu pie Rīgas pilsētas 2. papildskolas un par

vidusskolas kursu pie Rīgas valsts 2. vidusskolas. Tā paša gada rudenī iestājies Latvijas Universitates tautsaimniecības nodaļā. Ekonomisko zinātņu kandidata gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi ieguvis 1933. g. 2. februarī. No atgriešanās Latvijā (1924. g.) līdz iesaukšanai obligatoriskajā aktivajā kara dienestā (1927. g.) strādājis pārtikas preču tirgotavā. Divus gadus (no 1928. g. VI līdz 1930. g. VI) bijis par virsdienesta rakstvedi Rīgas Kara apriņķa pārvaldē. Ievēlēts par subasistentu pie tirdzniecības rēķinu katedras 1930. g. 22. maijā. Subasistenta amatu atstājis 1934. g. 15. jūnijā, pāriedams uz Finansu ministrijas apdrošināšanas nodaļu. Sākot ar 1934. g. 1. novembri, līdztekus ierēdņa darbam, izpilda tirdzniecības rēķinu asistenta pienākumus. Ar 1936. g. 16. janvari pārgājis par ierēdni uz Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru. Kameras uzdevumā 1938. g. septembrī piedalijies delegacijā uz V Starptautisko grāmatvedības reviziju kongresu Berlīnē.

7. **Ārštata asistents Jānis Pagasts,** dzimis 1882. g. 22. aprilī Vidzemē, Rīgas apriņķī, Siguldas Muceniekos kā rentnieka dēls. No 1893. g. rudens līdz 1896. g. vasarai mācijies Siguldas draudzes skolā. Pēc skolas beigšanas dažus gadus strādājis lauku darbos, pēc tam pārnācis uz Rīgu, kur līdz pasaules kara sākumam strādājis pārtikas preču veikalos un tabakas preču lieltirgotavā sākumā par mācekli, vēlāk par pārdevēju un grāmatvedi. 1915. g. rudenī iestājies brīvprātīgi Krievijas armijā un strādājis kara būvniecībās par darbvedi, vēlāk par grāmatvedi līdz 1921. g. oktobrim. 1921. g. decembrī pārbraucis Latvijā un 1922. g. 9. februarī dabūjis Rīgas muitnīcā kancelejas ierēdņa vietu. 1922. g. 1. maijā iecelts muitnīcā par saimniecības pārziņa vietas izpildītāju, 1926. g. 1. jūlijā par vecāko ekspertu un 1930. g. 1. aprilī par saimniecības nodaļas vadītāju; 1936. g. 8. aprilī iecelts par Finansu ministrijas juriskonsultu un 1938. g. 24. oktobrī par Finansu ministrijas vecākā juriskonsulta palīgu. Strādājot muitnīcā no darba brīvo laiku izlietojis mācoties un 1922. g. rudenī iestājies Valsts vakara vidusskolā pieaugušiem. Šās skolas reālģimnazijas kursu beidzis 1926. g. pavasarī ar gatavības apliecību. 1926. g. rudenī iestājies Latvijas Universitatē studēt tiesību zinātnes. Studijas nobeidzis 1931. g. 4. februarī un 1932. g. maijā ieguvis tiesību zinātņu kandidata gradu. No 1932. g. 27. aprila līdz 1935. g. 6. februarim atstāts pie civilprocesa kated-

ras sagatavoties zinātniskai darbībai. 1935. g. 6. februarī ievēlēts par ārštata asistentu, kādā amatā atrodas vēl šobrīd.

Iespiestie darbi: 1) Pārgrozijumi un papildinājumi pagasttiesu likumos. PašvD 1934, 1—12. 2) Recenzija par A. Putniņa grāmatu „Pagasttiesu rakstvežu un priekšsēdētāju rokas grāmata" PašvD 1934, 6. 3) Lūgumi apelacijas un kasacijas terminu atjaunošanas dēļ. J 1934, 7, 8 un 9. 4) Daži tiesību jēdzieni. PašvD 1935, 1—4. 5) Prasības lūgums. PašvD 1935, 5—12. 6) Pārgrozijumi un papildinājumi Civilprocesa nolikumā. PašvD 1935, 7—12. 7) Piedzīšanas vēršana uz parādnieka mantu, kas atrodas trešās personas rokās. PašvD 1936, 6—10. 8) Pretprasība. PašvD 1936, 3—5. 9) Lauku nekustamas mantas nodokļa piedzīšana no mantas kopīpašniekiem. PašvD 1937, 10. 10) Nodokļu parādnieku slēpēji. PašvD 1938, 4. 11) Atbildība par nekustamas mantas nodokļu parādiem. PašvD 1938, 8 un 9.

8. **Asistents Aleksandrs Pavārs,** dzimis 1893. g. 23. janvarī Rīgā. Tēvs Jēkabs Pavārs, māte Elīzabete, dzim. Leitere. Pēc sagatavošanās vidusskolai mājās 1905. g. iestājies Rīgas Aleksandra ģimnazijā, kuru beidzis 1913. g., iestādamies Maskavas Universitates vēstures un filoloģijas fakultatē, kur kara apstākļu dēļ 1915./16. g. pārtraucis studijas. 1921./22. m. g. iestājies Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tiesību zinātņu nodaļā, ko beidzis 1926./27. m. g. 1930./31. m. g. atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai. 1932./33. m. g. ievēlēts par ārštata jaunāko asistentu pie civiltiesību katedras. 1934. g. ievēlēts par civiltiesību katedras jaunāko asistentu, bet 1937. g. par tās pašas katedras asistentu. 1920. g. iestājies Ārlietu ministrijas dienestā, pēc pārgājis par Valsts bibliotekas direktora palīgu, kādā amatā atradies līdz 1932. g., kad iestājies zvērinātā advokaturā. Piedalijies vairākās starpresoru un arī starptautiskās komisijās. 1922. un 1923. g. bijis pārstāvis jauktā Latvijas un Krievijas reevakuacijas komitejā. Piedalijies Latvijas Valsts bibliotekas likuma izstrādāšanā, Kulturas fonda biblioteku veidošanā, Grāmatu nedēļu un izstāžu sarīkošanā, bibliotekaru kursu sarīkošanā u. t. t. Bijis lektors Latvijas Tautas universitatē, Augstākās komercizglītības veicināšanas institutā un Krievu universitates zinību kursos. Biedrs Rīgas Juristu biedrībā, Rīgas Latviešu biedrībā, Latvijas Universitates akademiskā sabiedrisko zinātņu veicināšanas biedrībā, Sabiedrisko zinātņu veicināšanas biedrībā „Aequitas" u. c. Līdzdarbojies Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā, Latvju Grāmatā un Juristā, kura līdzredaktors ir kopš 1933. g. Apbalvots ar Lietuvas Dižkunigaikšķa

Ģedimina un Čechoslovakijas Baltās Lauvas virsnieku šķiru ordeņiem. Ir Čechoslovakijas Bibliotekaru biedrības goda biedrs. 1922. gadā noslēdzis līgumu ar Prūsijas Valsts biblioteku Berlīnē par grāmatu patapināšanu Latvijas bibliotekām un zinātniskām iestādēm. Nodibinājis arī grāmatu patapināšanas sakarus ar Pēterpils Publisko biblioteku, Dānijas Karalisko biblioteku Kopenhagenā u. c. Ņēmis dalību 1926. g. Bibliotekaru kongresā Prāgā, 1929. g. I Bibliotekaru un bibliografijas pasaules kongresā Romā, 1931. g. Starptautiskajā bibliotekaru savienību apvienības konferencē Stokholmā.

Iespiestie darbi: 1) Anglijas publiskās bibliotekas. LKV 1927, I, 508—510 2) Austrijas bibliotekas. LKV 1927/28, I, 1288—1290. 3) Beļģijas publiskās bibliotekas. LKV 1928/29, II, 2090—2093. 4) Latvijas Valsts biblioteka. LKV 1928/29, II, 2339—2342. 5) Biblioteku likumdošana. LKV 1928/29, II, 2356—2359. 6) Čechoslovakijas publiskās bibliotekas. LKV 1928/29, II, 4092—4094. 7) Latvijas biblioteku stāvoklis. Rakstu kr. Latvijas Republika desmit pastāvēšanas gados. 1928, 682—684. 8) Latvijas Valsts biblioteka. IMM 1928, 11, 436—441. 9) Pirmais bibliotēku un bibliografijas pasaules kongress Italijā 1929. g. IMM 1929, 12. 10) Slepenās cenas atklāšana likumā par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām. J 1930, 4 (20). 11) Jaunais Čechoslovakijas likums par pirkumu uz nomaksu. J 1935, 5 (66). 12) Jaunie Eiropas 1937. g. Civilkodeki. J 1937, 1/2 (79/80). 13) Basilii Sinaiskii opera. L. U. Akademiskās sabiedrisko zinātņu biedrības rakstu krājums 1939, II, 1—32.

9. **Asistents Kārlis Zīverts,** dzimis 1907. gada 22. septembrī Talsu apriņķa Stendes pag. Dižmaksnieku mājās lauksaimnieku Jāņa un Emīlijas, dzim. Šteinbergas, ģimenē kā 3. bērns. Pirmo izglītību ieguvis mājās no vecākiem. Pasaules kara laikā kopā ar piederīgiem nokļuvis Krievijā, Pliskavas guberņā, kur mācijies krievu elementarskolā no 1915. līdz 1918. g. Pēdējā gada pavasarī atgriezies Latvijā un 1919. un 1920. g. mācijies Pastendes pagasta pirmās pakāpes pamatskolā. 1920. g. rudenī iestājies Talsu ģimnazijas 2. sagatavošanas klasē, un šīs skolas pilnu kursu realajā nodaļā beidzis 1926. g. Tā paša gada rudenī uzņemts Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā. Studijas beidzis 1932. gada pavasarī; par diplomdarbu ieskaitīts godalgots konkursa darbs „Latvijas tautsaimniecības struktura" 1932. g. 8. septembrī piešķirts tautsaimniecības zinātņu kandidata grads ar atzīmi ļoti sekmīgi. 1929. g. septembrī pieņemts par darbinieku Valsts statistiskajā pārvaldē, kur nepārtraukti nostrādājis, izņemot obligatorisko kara dienesta laiku 1935. un 1936. g., līdz 1937. g. februarim, ieņemot kā pēdējo statistiķa

amatu Iekšējās tirdzniecības nodaļā. Piedalijies vairākās skaitīšanās un bijis Mēneša biļetena līdzstrādnieks. 1934. g. oktobrī atstāts pie fakultates sagatavoties zinātniskai darbībai. Sākot ar 1937. g. 1. janvari ievēlēts par jaunāko asistentu pie statistikas katedras, bet no 1938. g. 15. oktobra turpat par asistentu. 1937./38. g. lasijis statistikas teoretisko kursu Latvijas Tautas universitatē. No 1934. līdz 1936. g. bijis arī enciklopediskā rakstu krājuma Talsu novads redakcijas vadītājs un līdzstrādnieks. Bez tam viņš nolasijis vairākas publiskas lekcijas Rīgā dažādos kursos u. c. un provincē. Latvijas valsts 20 gadu jubilejas gadijumā par nopelniem statistikā apbalvots ar 2. pakāpes Statistikas Goda zīmi.

Iespiestie darbi: 1) Tautas skaitīšana. Ek 1935, 2/3. 2) Pirmā tirdzniecības un rūpniecības skaitīšana. Ek 1935, 11. 3) Latvijas ārējā tirdzniecība. Ek 1936, 13/14. 4) Polijas lauksaimniecības ražojumu eksports. Ek 1937, 4. 5) Pasaules tirdzniecības kuģniecība. Ek 1937, 7. 6) Baltijas valstu ārējā tirdzniecība. Ek 1937, 10. 7) Maksājumu bilance. Stat. mēn. biļ. 1934, 1/4. 8) Latvijas maksājumu bilance. Stat. mēn. biļ. 1934, 7a/8; 1935, 9; 1936, 6. 9) Latvijas starptautisko parādu bilance. Stat. mēn. biļ. 1934, 9; 1935, 10; 1936, 7/8. 10) Iedzīvotāji. Talsu novads 1936, III.

Kādi desmit garāki raksti statistikā un tautsaimniecībā iespiesti Latviešu konversacijas vārdnīcā 16., 17., 18. un 19. sējumā. Vairāki desmit raksti par saimniecības jautājumiem iespiesti presē: Brīvā Zemē 1933. un 1934. g., Rītā 1936. g., Kurzemes resp. Talsu Balsī 1926.—1935. g. Bez tam daudzi īsāki raksti vispārējā daļā un chronikā 1936. un 1937. g.

10. **Jaunākais asistents Kārlis Hochfelds,** dzimis 1892. g. 19. maijā Džūkstes pagasta Lūsu mājās; tēvs amatnieks. Pirmo izglītību baudijis Džūkstes pamatskolā, pēc kam iestājies Tukuma pilsētas komercskolā, kuras pilnu kursu beidzis 1912. g. janvarī. 1913. gada rudenī iestājies Rīgas Politechnikas instituta tirdzniecības nodaļā. 1916. g. mobilizēts; kā virsnieks ņēmis dalību pasaules karā Persijas frontē. Kara apstākļu dēļ pārtrauktās studijas atjaunojis 1921. g. rudenī, iestājoties L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā; līdztekus studijām vienmēr strādājis, sākumā kā grāmatvedis privatos uzņēmumos, vēlāk kā valsts ierēdnis. Fakultati nobeidzis 1932. g. maijā ar ekonomisko zinātņu kandidata gradu un atzīmi ļoti sekmīgi. Pēc fakultates beigšanas atstāts pie tirdzniecības mācības katedras sagatavoties zinātniskai darbībai. Par jaunāko asistentu pie tirdzniecības mācības katedras ievēlēts 1937. g. 11. februarī. Pēc fakultates beigšanas strādājis Finansu ministrijas Nodokļu departamentā kā nodokļu inspektors un

sākot ar 1938. g. 1. augustu L. U. saimniecības padomē kā saimniecības lietu vadītāja palīgs.

11. **Jaunākais asistents Ferdinands Mētra,** dzimis 1902. gada 23. novembrī Kalētu pag. Liepājas apr. Tēvs Zāmuēls (Zāmelis), māte Elza, dzim. Būdžans. Tēvs mežsargs, sākumā privatos mežos, vēlāk valsts dienestā kā virsmežsargs. Apmeklējis Kalētu ministrijas skolu, vācu skolotāju institutu Jelgavā un Liepājas valsts vidusskolu. Latvijas Universitatē iestājies 1925./26. m. g. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, kuru absolvējis 1935./36. m. g.; atstāts sagatavoties zinātniskai darbībai pie tautsaimniecības politikas katedras. No 1938. g. 15. oktobra jaunākais asistents pie minētās katedras. Darbojas līdzi žurnalā Pašvaldības Balss un Latviešu konversacijas vārdnīcā.

Iespiestie darbi: 1) Pilsētu chroniku jautājums. PašvB 1938, 4, 222. 2) Pilsētu tautsaimnieciskā nozīme. PašvB 1938, 5, 291. 3) Vācijas pašvaldību pagātne, tagadne un nākotnes izredzes. PašvB 1938, 8, 438. 4) Latvijas pilsētu kulturas statistika. PašvB 1938, 11, 683. 5) Piezīmes par papildus darba spēka mobilizaciju Latvijā. PašvB 1939, 2. 6) Piecgade. LKV 16, 31975. Raksti par Latvijas Kreditbankas likvidējamo tirdzn.-rūpniec. uzņēmumu, kreditkooperativu un patērētāju b-bu attīstību, darbību un saimniecisko nozīmi iespiesti min. bankas darbības pārskatos par 1937. gadu (trešā daļā, 144—252 un 322—383).

12. **Jaunākā asistente Valerija Sieceniece,** dzimusi 1905. gada 13. nov. Valkā. Tēva uzvārds Liepiņš, mātes uzvārds Cīmure. Skolas gaitas sāka Tērbatā, Puškina sieviešu ģimnazijā. Rīgas pilsētas krievu vidusskolu beidza 1922. g. pavasarī. Tā paša gada rudenī iestājās Latvijas Universitates tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā, kuru nobeidza 1930. g. Atstāta pie tirdzniecības mācības katedras. 1937. g. ievēlēta par jaunāko asistenti pie tirdzniecības mācības katedras. No 1932. līdz 1937. g. lasija tirdzniecības mācību Rīgas Komercinstitutā. No 1937. g. pasniedz tirdzniecības mācību Bulduru Dārzkopības skolā. 1933. g. vasaras semestrī bija brīvklausītāja Berlīnes Tirdzniecības augstskolā. Studenšu korporacijas Gundegas filistre. Latvijas Akad. izgl. sieviešu apvienības biedrene.

13. **Jaunākais asistents Vitauts Velēns,** dzimis 1915. g. 6. februarī Valmierā tirgotāju ģimenē. Tēva vārds Jānis, mātes Anna, dzim. Neļķe. Bērnība pavadīta Krievijā. Izglītību baudijis Valsts parauga pamatskolā Rīgā (1923.—1926. g.) un Rīgas pilsētas 1. ģim-

nazijā (ieskaitot sagatavošanas klases no 1926. līdz 1932. g.). L. U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultates tautsaimniecības nodaļā uzņemts 1932. g. rudenī, bet tās pašas fakultates tiesību zinātņu nodaļā 1938. gadā. Tautsaimniecības nodaļu beidzis ar ekonomisko zinātņu kandidata gradu 1938. gada 19. maijā. Par jaunāko asistentu tautsaimniecības nodaļā pie tirdzniecības mācības katedras ievēlēts 1938. g. 19. maijā, skaitot ar 1. jūliju.

XI
TEOLOĢIJAS FAKULTATE

XI. Teoloģijas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Ernsts Ludvigs Adamovičs,** dzimis 1884. g. 23. septembrī Dundagas Kublas (tagad E. Dinsberga) skolā, kur tēvs bij par palīgskolotāju; māte Alvīne, dzimusi Feldmane. 1909. g. oktobrī viņš beidzis Tērbatas Universitates teoloģijas fakultates pilnu kursu ar graduēta studenta tiesībām, bet 1911. g. maijā ieguvis teoloģijas kandidata gradu. 1917. g. 27. novembrī atstāts pie Universitates gatavoties zinātniskai karjerai. 1920. g. 14. janvarī ievēlēts un 28. janvarī apstiprināts par teoloģijas fakultates docentu baznīcas un reliģijas vēsturē; no 1922. g. 4. maija vecākais docents baznīcas un dogmatu vēsturē. Pēc teoloģijas doktora grada iegūšanas (1929. g. 10. septembrī) 9. oktobrī ievēlēts par profesoru baznīcas un dogmatu vēsturē. Plašākas ziņas sk. LUX, 583—586. Adamovičs ir bijis prorektors studentu lietās no 1929. g. 1. jūlija līdz 1931. g. 1. jūlijam un no 1933. g. 1. jūlija līdz 1936. g. 1. jūlijam, teoloģijas fakultates dekans no 1927. g. 1. jūl. līdz 1929. g. 1. jūl. un no 1937. g. 1. jūlija līdz 1939. g. 1. jūlijam, bet fakultates sekretars no 1920. līdz 1927. g. un 1929.—31. g. Kopš 1929. g. viņš ir Latvijas Universitates Rakstu techniskais redaktors un kopš 1937. g. 1. decembra mācības grāmatu apgādniecības komisijas priekšnieks. No 1921. g. līdz 1936. g. viņš bijis LU stipendiju komisijas loceklis un no 1921. līdz 1934. g. arī tās priekšnieks un stipendiju fonda pārvaldes loceklis. Pēc 1934. g. 15. maija ministru prezidents Kārlis Ulmanis uzaicināja Adamoviču par izglītības ministru atjaunotās Latvijas nacionalajā valdībā, un viņš vadija izglītības resoru no 1934. g. 18. maija līdz 1935. g. 10. jūlijam, veikdams jaunā izglītības likuma un jauna Kulturas fonda iekārtas likuma izstrādāšanu un izglītības resora un skolu lietu pārkārtošanu saskaņā ar jaunajām prasībām. Skolotāja darbu I valsts ģimnazijā viņš turpināja no 1920. līdz 1932. g. un Rīgas Skolotāju institutā no 1922. līdz 1934. g. No 1926. g. līdz 1930. g.

viņš darbojies kaitīgu kulturas parādību apkarošanas komisijā pie Izglītības ministrijas un no 1932. līdz 1934. g. bij loceklis pārsūdzību komitejā jaunatnes pasargāšanai no sēnalu un neķītrības literaturas. No 1934. līdz 1936. g. viņš bij evaņģeliskās luteriskās ticības mācības komisijas priekšnieks un no 1936. līdz 1938. g. ticības mācības grāmatu vērtēšanas komisijas loceklis; vēstures mācības grāmatu vērtēšanas komisijā viņš bij priekšnieks 1935. g. pirmajā pusē un vēlāk loceklis līdz 1938. g. augustam. Būdams Kr. Barona biedrības priekšnieks ar 1925. g., viņš pieaicināts par Kr. Barona prēmiju komisijas locekli un kā nacionalo skolotāju organizaciju pārstāvis piedalijies dažādās Saeimas un valdības komisijās. Viņš bij Latvijas Vidusskolu skolotāju biedrības priekšnieks no 1923. līdz 1934. g. un pēc tam valdes loceklis līdz 1935. g., kad viņu ievēlēja par biedrības goda biedru. Kopā ar citiem nacionalo skolotāju organizaciju vadītājiem viņš nodibināja Latvijas Vidusskolu un arodskolu skolotāju savienību 1926. g., un bij tās priekšnieks līdz 1935. g. Šai laikā sarīkots III un IV Latvijas vidusskolu un arodskolu skolotāju kongress 1927. un 1932. g., kur Adamovičs bija rīcības komitejas priekšsēdis un vēlāk kongresu materialu kārtotājs un redaktors. Viņš bija Latvijas Nacionalo skolotāju savienības valdes loceklis no 1926. līdz 1939. g. Latvijas Vidusskolu skolotāju biedrība deleģējusi viņu uz starptautiskajiem vidusskolu skolotāju kongresiem (Briselē 1930., Parīzē 1931. un Londonā 1932. g.), un 1933. g. viņš organizēja 15. starptautisko vidusskolu skolotāju kongresu Rīgā un bij kongresa un starptautiskās vidusskolu skolotāju federacijas valdes priekšsēdis. Adamovičs ir Tautu Savienības veicināšanas biedrības valdes priekšsēdis kopš 1932. g. un Latvijas nacionalās intelektualās kopdarbības komisijas priekšsēdis kopš 1933. g. Šīs komisijas uzdevumā viņš piedalijās Baltijas un Skandinavijas intelektualās kopdarbības komisiju delegatu konferencēs Kaunā 1935., Tērbatā 1936., Helsinkos 1937. g. un organizēja 4. konferenci Rīgā 1938. g. 1937. g. vasarā viņš piedalijās starptautiskās intelektualās kopdarbības nacionalo komisiju delegatu konferencē Parīzē un 1938. g. vasarā bij aicināts piedalīties Tautu Savienības starptautiskās intelektualās kopdarbības komisijas plenarsēdē Ženēvā. Ārzemēs Adamovičs ir strādājis Hernhūtes brāļu unitates archivā 1928., 1929. un 1939. g. vasarā, Halles bāriņu nama archivā 1929. g., Prūsijas valsts bibliotekas rokrakstu nodaļā 1929. un 1931. g. un Zviedrijas valsts archivā Stokholmā 1939. g. 1930. g.

vasarā Adamovičs kopā ar nelielu studentu grupu piedalijās Augsburgas ticības apliecības svētkos Hallē un Vitenbergā un nolasija 10. jūl. Halles Universitatē lekciju Die Evangelisation der lettischen Bevölkerung Kurlands. 1932. g. viņš piedalijās starptautiskajā vēstures skolotāju sanāksmē un tai sekojošā gadskārtējā vēsturnieku konferencē Hāgā. 1935. g. 28. februarī viņš bij vadītājs Latvijas valdības delegacijā Kalevalas svētkos Helsinkos. 1935. g. septembrī Latvijas Universitate deleģēja viņu uz Budapeštas Universitates 300 gadu pastāvēšanas svētkiem. 1936. g. 30. novembrī viņš nolasija Tērbatas Universitates aulā priekšlasijumu: Volkstum und Christentum in der lettischen Kirche un 1937. g. 2. jūnijā Baltijas teologu sanāksmē Somijā Turku (Åbo) Zviedru akademijā priekšlasijumu Die nationalen Elemente in der evangelisch-lutherischen Kirche Lettlands. Pirmajā Baltijas vēsturnieku konferencē Rīgā 1937. g. Adamovičs nolasija referatu Der Acker und sein Ertrag in der altlettischen Volksüberlieferung. Latvijas Universitates komandēts viņš piedalijās IV kristīgās archeoloģijas kongresā Romā 1938. g. no 16.—24. oktobrim. Iekšzemē Adamovičs nolasijis krietnu skaitu priekšlasijumu par baznīcas vēstures, kulturas vēstures, kulturpolitikas un pedagoģijas jautājumiem skolotāju, audzinātāju un vecāku sanāksmēs un sabiedrisku organizaciju rīkotās priekšlasijumu sapulcēs, arī radiofonā (līdz 1935. g.). Laikrakstos Latvis, Brīvā Zeme, Jaunākās Ziņas iespiesti daudzi viņa ziņojumi un raksti par baznīcas un skolas lietām un skolotāju organizacijām, bieži ar šifru parakstīti. Viņš ir biedrs Latv. Univer. zinātniskajās biedrībās: Filologu, Reliģijas zinātņu (agrāk Filozofijas un reliģijas zinātņu) un Krišjāņa Barona biedrībā, otrā bijis vairākus gadus sekretars un ir ar 1938. g. priekšnieks un trešā priekšnieks ar 1925. g. un Krišjāņa Barona pieminekļa žurijas loceklis. 1932. g. 20. aprilī viņš ievēlēts par R. L. B. Zinātņu Komitejas kārtēju biedru, bij šīs komitejas sekretārs 1932.—34. g. un ir pēc tam priekšnieka vietnieks. Latviešu literariskajā biedrībā Adamovičs ir ar 1938. g. priekšnieka biedrs. Kopš Latvijas vidusskolu skolotāju kooperativa dibināšanas 1924. g. Adamovičs ir tā valdes priekšsēža biedrs, bij Latvijas Vecāku biedrības dibinātājs un vairākus gadus priekšnieka biedrs. Kopā ar citiem viņš nodibināja 1931. g. Latviešu un somu biedrību un bij tās priekšnieks līdz 1939. g. Viņš ir Rīgas Rotariešu kluba biedrs ar 1932. g. un bij kluba priekšnieks no 1935. līdz 1937. g.

Goda biedrs viņš ir Teoloģijas fakultates studentu b-bā un Kristīgo studentu biedrībā kopš 1920. g., tad Rīgas Skolotāju instituta absolventu biedrībā un Latvijas Vidussskolu skolotāju biedrībā ar 1935. g. un Cēsu pulka skolnieku rotā ar 1929. g. Bez tam viņš ir biedrs Rīgas Latviešu Biedrībā un darbojas tās Derīgu grāmatu nodaļā un rakstu komisijā (ar 1910. g.), ir Latvijas sabiedriskā kluba, Latvijas Sarkanā Krusta, Veselības veicināšanas biedrības, Teoloģijas fakultates absolventu b-bas un vairāku citu organizaciju biedrs, piedēr pie korporacijas Letonijas saimes. Latvijas evaņģeliskās baznīcas darbā Adamovičs piedalijies aktivi visās vispārīgajās sinodēs un nolasijis vairākus referatus mācītāju konferencēs (par jaunāko Lutera literaturu, par jauno dziesmu grāmatu, par latviskumu mūsu baznīcā); viņš bijis arī baznīcas satversmes komisijas loceklis līdz 1921. g. un darbojies liturģijas komisijā. Jaunās Derības jaunajam tulkojumam 1937. g. viņš tulkoja abas Timoteja vēstules un piedalijās tulkotāju komisijas kopsēdēs. Latviešu brāļu draudzes sanāksmēs viņš nolasijis vairākus referatus. Adamovičs apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa trešo šķiru 1928. g. un otro šķiru 1934. g., ar Dienvidslavijas Sv. Savas ordeņa ceturto šķiru 1925. g., ar Rumānijas Koronas ordeņa trešo šķiru 1928. g., ar Somijas Baltās Rozes ordeņa lielkrustu 1935. g. un ar Sv. Krēsla Sv. Silvestra ordeņa lielkrustu 1938. g. Adamovičam piespriesta Kulturas fonda godalga par zinātniskiem darbiem divreiz atsevišķi: 1934. g. par iepriekšējā gadā iespiesto grāmatu Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks 1710.—1740. un 1938. g. par rakstu Senlatviešu reliģija vēlajā dzelzs laikmetā (Vēstures atziņas un tēlojumi, 1937.), bet kopā ar citiem autoriem par rakstiem kopojumā Latvieši I un Latvijas un latvju lietas Latvijas Konversacijas Vārdnīcas XI sējumā. Krišjāņa Barona prēmiju Adamovičs ieguvis 10 reizes: 1927. g. par rokrakstu: Jumis, das altlettische Ackerbaumysterium; 1928. g. — Dzimtenes baznīcas vēsture, Kārlis Mīlenbachs un Skolu lietas Latvijā 1919.—1927. g.; 1929. g. — Studijas latviešu brāļu draudzes vēsturē I—III; 1930. g. — G. Fr. Stendera Mazā Bībele, studija latviešu kulturas un reliģijas paidagoģijas vēsturē; 1931. un 1932. g. kopā ar citiem par rakstu krājumos Latvieši I un II ievietotiem rakstiem; 1934. g. par grāmatu Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks; 1935. g. par rakstu Latvju baznīcas vēsture (LKV XI); 1936. g. par Die erste Verfolgungszeit der letti-

schen Brüdergemeinde 1743—1745; 1939. g. par „Senlatviešu pasaules ainava" Dažus gadus lasijis lekcijas Tautas Universitatē.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 586—589): A. Grāmatas: 81) No Dzīvības Avota. Ticības mācības viela pamatskolai I. 1926, 1933², 1936³, 1939⁴; II, 1925, 1933², 1936³; III, 1926, 1932², 1935³, 1938⁴; IV, 1927, 1935². 82) Dzidrais Avotiņš 1926, 1936². 83) Mana skolas grāmata. Ticības mācība I. 1929, 1934², 1935³; II, 1930, 1935², 1936³; III, 1931, 1935². 84) Kristīgās baznīcas vēsture. 1927, 1937², 392 lpp. 85) Ceļā uz pilnību. Vispārīgās reliģiju vēstures un Izraēļa reliģijas vēstures viela. 1928, 1934², 1937³, 248 lpp. 86) Pilnības ideals. Jaunās Derības viela. 1932, 1939², 262 lpp. 87) Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks 1710.—1740. 1933, 659 lpp. 88) Latviešu brāļu draudzes sākumi un pirmie ziedu laiki. 1934, 503—580, atsevišķs iepriekšējā darba 12. nodaļas iespiedums ar īpašu ievadu. 89) Die lettische Brüdergemeine 1739—1860. 1938, 31 lpp. 90) Latviskums mūsu dievkalpojumos. 1939, 144 lpp. (paplašināts un papildināts raksts Svētdienas Rītā 1938).

B. Raksti: 91) Vai 1729. g. ir latviešu brāļu draudzes dibināšanas gads? BrZ 1929, 193. 92) Ceļojums no Herhūtes uz Rīgu 1729. g. Ltv 1929, 2456. 93) Pirmie brāļu draudzes sūtņi Rīgā 1729. g. Ltv 1929, 2462. 94) Piezīmes pie Dr. phil. J. Zēvera raksta: Latviešu baznīca kulturas vēstures gaismā. IMM 1929, II, 348—351. 95) Piezīmes pie Dr. phil. J. Zēvera atbildes baznīcas terminoloģijas lietā. IMM 1930, I, 97—99. 96) Kundziņu Kārlis savā dzīvē, darbos un laikmeta attiecībās I. Pirmie trīsdesmit mūža gadi, 1850—1880. RFR III, 1930, 1—40. 97) Senlatviešu reliģiskās tradicijas Vidzemē 18. g. s. pirmajā pusē. FBR X, 224—236. 98) Divi starptautiski paidagoģiski kongresi. Audz 1929, 195—202, 225—233, 257—267 un 291—301. 99) Vecāku rosība ģimenes un skolas audzināšanā. Mūsu Bērni 1930, IX, 3—5. 100) Latvieši un katoļu baznīca. Latvieši I, 1930, 178—197. 101) Latvieši un evaņģeliskā baznīca. Turp., 198—230. 102) Letten und die katholische Kirche. Die Letten I, 1930, 215—239. 103) Letten und die evangelische Kirche. Turp. 240—283. 104) Den evangelisk-lutherska kyrkan i Lettland 1919—1929. Svenska kyrkans Årsbok, Stockholm 1931, 120—126. 105) 1930. g. latviešu brāļu draudzes vēsturē. Ltv 1930, 2702—2703. 106) XII Starptautiskais vidusskolu skolotāju kongress 1930. g. Audz 1930, 267—271. 107) Skaudība senlatviešu dzīvē. BrZ 1931, 53. 108) Profesors J. Kvačala un latviešu teologi. Ltv 1931. 109) Profesors Dr. D. J. Kvačala un viņa viesu priekšlasījumi par Husu Rīgā. Slovaku laikrakstā Cirkovnē Listy 1931. 110) Rīgas doms vai Māras baznīca? Ltv pielik. 1931, 7. 111) La question de la décharge des programmes dans les écoles secondaires en Lettonie. Bull. Internat. des Fédérations nation. du personel de l'enseignement secondaire public 1931, 32, 30—34. 112) Ticība un tautība latviešu nākotnes programmā. Ltv 1931, 2962. 113) Pirmie latviešu evaņģeliskie teologi. IMM 1931, II, 263. 114) XIII Starptautiskais vidusskolu skolotāju kongress Parīzē 1931. g. Audz 1931, 232—235 un 263—268. 115) Mācītāja Jāņa Ērmaņa piemiņai. IMM 1932, I, 332—335. 116) Archibīskaps Teodors Grīnbergs. IMM 1932, I, 340—341. 117) IV Latviešu vidusskolu un arodskolu skolotāju kongress 1932. g. Audz 1932, 114—118, 138—145. 118) Memorandum of the History and present Condition of Riga Dom Church. Ar rokraksta tiesībām, 1932. 119) Activité en dehors des heures d'enseigne-

ment. Bullet. Internat. etc. de l'Enseignem. Secondaire 1932, 36, 112—116. 120) XIV Starptautiskais vidusskolu skolotāju kongress Londonā 1932. g. Audz 1932, 220—221 250—254, 271—273. 121) Līna Barone. IMM 1932, II, 294—295. 122) RLB zinātņu komitejas vasaras sapulces. IMM 1932, II, 176—179. 123) Latviešu brāļu draudze dzimtbūšanas laikā. Latvieši II, 1932, 48—86. 124) Dievturi un viņu katķismi. Burtn 1932, 884—891. 125) Izglītības likumi, likumprojekti un noteikumi 1927—1932. Latvijas vidusskola un arodskola 1933, 46—50. 126) La formation pédagogique du professeur de l'enseignement secondaire en Lettonie. Bulletin Internat. de l'E. S. 1933, 39, 70—71. 127) La préparation scientifique et pédagogique du professeur de 'lenseignement secondaire. Bull. Internat. de l'E. S. 1933, 42, 103—114. 128) Vidusskolu skolotāju zinātniskā un paidagoģiskā sagatavošana. Audz. 1933, 297—305. 129) 15. Starptautiskais vidusskolu skolotāju kongress Rīgā. IMM 1933, II, 192—197, 311—318. 130) Dr. theol. J. Sanders. IMM 1933, I, 44—46. 131) Vecāku mīlestība un Dieva mīlestība. Jaunatnes Ceļš 1933, 130—132. 132) K. Kundziņa jun. 50. dzimšanas diena. IMM 1933, I, 316—318. 133) Dr. theol. A. Mačulāns. IMM 1933, I, 318—319. 134) Teoloģiskā rakstniecība latviešu valodā un par latviešiem 1920.—1932. g., un Aufgaben und Leistungen der lettischen Theologen. RLBZK 21 A, 138—155. 135) Christian David parmi les Lettons. Sbornik venovaný D. Dr. J. Kvačalovi, Bratislava, 1933, 84—93. 136) Latvijas evaņģeliskā archibīskapa amats un ievešanas svinības. JZ 1933. 137) Mārtiņa Lutera vēsturiskā loma. BrZ 1933, 184. 138) M. Lutera 450. dzimšanas diena. JZ 1933, 254. 139) Latviešu zemnieku ticības un tikumības pasaule 18. g. s. pirmajā pusē. Burtn 1934, I, 488—492. 140) Kristīgo Lieldienu sākumi un datums. JZ 1934, 72. 141) Kārlis Irbe. IMM 1934, I, 347—350. 142) Daži raksturīgi vaibsti mūsu senču garīgajā sejā. IMM 1934, II, 435—443. 143) Latvijas reliģiskā dzīve. LKV XI, 20923—20944 un 20950—20956. 144) Latvju baznīcas vēsture. Turp., 21519—21611. 145) Latvju zinātne, 40. Teoloģija. Turp., 22504—22506. 146) Pāvesta legats Savojas Vilhelms Latvijā. IMM 1935, I, 17—20. 147) Die erste Verfolgungszeit der lettischen Brüdergemeinde 1743—1745. Studia theologica I, 1935, 53—100. 148) Izglītības ministrijas paredzamā darbība un budžets 1935./36. mācības gadā. IMM I, 445—453. 149) Vienotās Latvijas izglītības un kulturas politikas pirmais gads. IMM 1935, I, 536—542. 150) Longina Ausēja 50 gadi. IMM 1935, II, 515—518. 151) Latvijas Universitates rektora Dr. J. Auškāpa 25 darba gadi. JZ 1935, 254. 152) Latviskās Jaunās Derības 250 gadi. JZ 1935, 215. 153) Rīgas metropolija — Latvijas pareizticīgās baznīcas patstāvība. JZ 1935, 291. 154) Pie raksta par latviešu pirmajām dziesmu grāmatām. Ceļš 1935, 407—408. 155) Latviešu un somu sakari senāk un tagad. LK 1935, 278. 156) Latviešu tautskolas uzdevums un pamats. JZ 1935, 275. 157) Latviešu tautskolotāji un laikmeta prasības. Atjaunotās Latvijas skola un skolotāji 1936, 56—63. 158) Latviešu tautskolas uzdevums senāk un tagad. Audz 1936, 322—329. 159) Tautas gara mantu loma un vieta skolu programmās. JZ 1936, 155. 160) Jaunā laikmeta mācības grāmatas. JZ 1936, 171. 161) Tautas vienības skola un obligatās izglītības līmenis. JZ 1936, 179. 162) Vidusskolas loma inteliģences veidošanā. JZ 1936, 191. 163) Lauku skolas. JZ 1936, 237. 164) Jaunās programmas. Audz 1936, 495—501, 745—762. 165) Augusta Tenteļa 60 mūža gadi, 1876.—1936. Pagātne un tagadne I, 1936, 7—20. 166) Mācītājs Dr. theol. K. Beldavs †. IMM

1936, I, 171—176. 167) Diferenciacija un integracija latviešu mitoloģijā. SuM 1936, IV, 210—218. 168) Ticības mācības stāvoklis Latvijas skolās 1919.—1934. RFR V, 1936, 153—177. 169) Latviskās kristietības problema. JZ 1936, 289. 170) RLB Derīgu Grāmatu Nodaļas loma latviešu garīgās un materialās kulturas izkopšanā. RLB Dr. Grām. Nod. 50 gadi kulturas darbā 1886.—1936. 1936, 45—59. 171) Konversacijas vārdnīca 1903.—1921. Turp., 146—181. 172) Des éléments nationaux dans l'église lettonne. Actes du 2-me congrès interbaltique de coopération intellectuelle, Tartu 1936, 137—150. 173) Pasivās pretošanās posms un ieroču karš Somijas neatkarības cīņās. LK 1936, 278. 174) Senlatviešu reliģija [vēlajā dzelzs laikmetā]. Vēstures atziņas un tēlojumi 1937, 45—115. 175) Neatkarīgās Somijas dibināšanas gadi, 1917.—1920. LK 1937, 277. 176) Somijas valsts. IMM 1937, II, 684—687. 177) Pirmā un otrā vēstule Timotejam. Jaunās Derības tulkojums 1937. 178) Personas, fakti un nolūki. Ceļš 1937, 375—384. 179) No Glika bībeles līdz latviešu tulkotai Jaunajai Derībai. JZ 1937, 18. 180) Lielais jaunatnes audzinātājs, aizgādnis un draugs. JZ 1937, 199, arī kopojumā Kārļa Ulmaņa 60 gadi. 1937. 181) Latviešu tautības veidošanās un tautas izglītība latviešu un vācu apgaismojumā. LVIŽ 1938, 211—224 un 337—362. 182) Prof. K. Kundziņa 55 gadi. IMM 1938, I, 475—476. 183) Virsmācītāja Edg. Berga 60 dzīves gadi. IMM 1938, I, 480—483. 184) Ko latviešu tautai varētu dot septiņu klasu ģimnazija? Audz 1938, 11—18 un 77—89. 185) Latviešu vēsturnieka un vēstures skolotāja uzdevumi. Atsev. iespied. no Pagātne un tagadne II, 1938, 21—29, klāt pielikts autora vēsturisko darbu saraksts. 186) Der Acker und sein Ertrag in der altlettischen Volksüberlieferung. Pirmā Baltijas Vēsturnieku konference Rīgā 1938, 133—138. 187) Latviešu skolotāju seminars Valmierā 1738.—1743. Audz 1938, 438—446. 188) Latvijas Universitates izveidošanās 1919.—1938. IMM 1938, 506—543. 189) Skangaļu Jēkabs (1723.—1801.), audējs, hercoga Birona skrējējs un ziepju vārītājs. SuM 1938, II, 7—11. 190) Senlatviešu pasaules ainava, ar kopsavilkumu La representation du monde dans la mythologie des anciens Lettons. LUR teol., I, 1, 1938, 1—42. 191) Vēsturiskā teoloģija. Zinātne tēvzemei 1938, 299—318. 192) Latviskums mūsu dievkalpojumos. Svētdienas Rītā 1938, daudzos numuros. 193) Kublas (tagad E. Dinsberga) skolas sākumi un pirmais pusgadsimtenis, 1838.—1898. Audz. 1939, 13—22. 194) Pamatskolas Latvijas vēstures programma un mācības grāmatas. Audz 1939, 78—86. 195) Dažas „Dieva dziesmu" grupas jaunā skatijumā. FBR 1939, XIX, 189—198. 196) Latviešu ieaugšana kristietībā. Archibīskapam T. Grīnbergam veltītā rakstu krājumā Evaņģelija gaismā 1939, 135—153. 197) Izglītības un kulturas veicināšanas darbs. Kopojumā Pieci gadi 1939, 38—43. 198) Tautas dziesmu loma pamatskolu programmā. Audz 1939, 5/6. 199) Priekšlikums Vidzemes zemnieku skolu uzlabošanai 1736. resp. 1737. g. R. Viperam veltītajā rakstu kopojumā 1939, 175—188. 200) Latviešu konversacijas vārdnīcā, sākot ar VIII sējumu, vairāk nekā 200 rakstu par baznīcas vēstures, senlatviešu un vispārīgās reliģiju vēstures tematiem.

C. Recenzijas: 201) M. Stepermaņa, Rīgas skolas un skolu politika vācu okupacijas laikā 1917.—1918. Ltv, 2538. 202) Antireliģiozais donkichotisms — A. Celmiņa, Kā dievi cēlušies? un P. Birkerta, Pedagoģiskie viduslaiki tagadējā Latvijā un Ko tauta saka par baznīcu un mācītājiem? Burtn 1928. I. 356—370.

203) Āronu Matīsa, Latviešu literariskā (Latviešu Draugu) biedrība savā simtsgadu darbā u. t. t. Burtn 1930, I, 565—572. 204) K. Kundziņa, Kristus personība, dzīve un mācība. Burtn 1931, II, 638—643. 205) Religion und Leben. Aufsätze, zur Gegenwartskrise des Christentums, herausgegeben von G. Mensching. Burtn 1931, II, 953. 206) Vācu profesors cīņā ar latvju zinātniekiem — Joh. Paula atsauksme par Die Letten I žurnalā Historische Vieteljahrschrift 27. Jahrg., 1. Heft, 1932. JZ 1932, 84. 207) Trīs jaunas Latvijas vēstures pamatskolai — Fr. Zālīša, P. Dreimaņa un A. Grīna. JZ 1935. 208) Ed. Cālīša, Vēsture kā audzinātāja. IMM 1935, II, 395—400. 209) A. Baumaņa, Krišjānis Barons, dzīve un darbi. Audz 1936, 230—231. 210) Kulturas un tikumu vēsture, A. Grīna redakcijā. Turp., 231—232. 211) Vēsture — RLB Der. grāmatu nodaļas izdotās grāmatas (50 gadi kulturas darbā 1886.—1936). 1936, 91—98. 212) Latviešu valodniecība un rakstniecība — RLB Der. grāmatu nod. izdotās grāmatas. Turp., 98—104. 213) Ticības mācība I un II. Archibīskapa prof. T. Grīnberga, prof. V Maldoņa un direkt. A. Voitkus redakcijā. Audz 1936, 784—790. 214) R. Miķelsona, Latvijas vēstures lasamā grāmata I. IMM 1938, I, 105—111. 215) V. Maldoņa, Mārtiņš Luters. Turp., 383—386. 216) V. Maldoņa, Praktiskā kristietība — Oksfordas konference. C 1938, 121—123. 217) Dziesmu grāmatas pielikums. C 1938, 192—196, 263—271. 218) Tautas vēsturei. LVIŽ 1939, 125—130. 219) E. Zicāna, Der altlettische Gott Pērkons. C 1939, 124 sek. 220) Zinātne Tēvzemei divdesmit gados IMM 1939, 6, 751—754.

D. Rediģējis: 221) Latvijas vidusskola un arodskola. IV Latvijas vidusskolu un arodskolu skolotāju kongress 1932. g. 1933. 222) Fr. V. Förstera, Kā man dzīvot? Dzīves mācība II. Tulk. J. Dreibergs. 1936. 223) R. L. B. Derīgu Grāmatu Nodaļas 50 gadi kulturas darbā. 1936. 224) Zinātne tēvzemei divdesmit gados 1918.—1938. Sarakstijis arī ievadu III—VI.

2. **Profesors Imanuels Bencingers** (sk. LUX, 578. lpp.). 1930. g. komandēts uz Starptautisko vecderībnieku kongresu Vīnē un 1932. g. uz Orientalistu kongresu Karaļaučos. Miris 1935. g. 12. martā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 578. lpp.): A. Grāmatas: 16) Israēla literaturas vēsture. Rediģējis doc. Dr. E. Zicāns. 1938, VIII, 264 lpp.; VIII lpp. ilustr.

B. Raksti periodiskos izdevumos: 17) Dziesmu cikls par Jahves kalpu. Rakstu vaiņags profesoram Jāzepam Vītolam 1863.—1933. RFR 1933, 4, 106—113.

C. Recenzijas: 18) Max Loehr, Das Räuchopfer im Alten Testament. Orientalistische Literaturzeitung 1929, 28—29. 19) Harold M. Wiener, The Altars of the Old Testament. Turpat 1929, 358. 20) E. Ginzberg, Studies in the Economics of the Bible. Turpat 1934, 608.

Bencingera iespiesto darbu un atstāto rokrakstu sarakstu sastādijis E. Ķiploks (Index scriptorum Immanuelis Benzinger. Rīgā, 1938. g.), kurā ir 138 numuri iespiestiem darbiem un 32 numuri rokrakstiem.

3. **Ārštata profesors Teodors Grīnbergs,** dzimis 1870. g. 2. aprilī Dundagas pusmuižiņā Ģibzdē, kā rentnieka Ernsta un Vilhelmīnes, dzim. Kronbergas, dēls. 1879. gadā apmeklējis Kublas, tagadējo Dinsberga, skolu. No 1881. līdz 1884. g. apmeklējis toreiz jaunuzcelto Ģibzdes skolu. No 1884. līdz 1887. g. apmeklējis K. Mīlen-

bacha privato zēnu skolu Talsos un tad pārgājis uz Jelgavas klasisko ģimnaziju, kur mācijies trīs gadus. Ģimnaziju beidzis 1891. gada I sem., studējis teoloģiju Tērbatas (Jurjevas) Augstskolā no 1891. II līdz 1896. I un to beidzis ar kandidata gradu. Studiju laikā viņa tēvs bija pārgājis par rentnieku uz Popi, un tādēļ pēc studiju beigšanas savu kandidata gadu viņš sāk pie Popes-Rindas-Pizes ev.-lut. draudzes mācītāja V Hugenbergera. Šinī laikā viņš strādā arī kā mājskolotājs pie barona Roennes. 1898. gadā viņu aicina Lutriņu ev.-lut. draudzes mācītājs J. f. Rezons (Raison) uz Lutriņiem par skolotāju savam skolēnu pansionatam. Viņš pieņem aicinājumu un tā nonāk Lutriņos. 1899. gada 9./21. maijā ordinēts mācītāja amatā Kuldīgā par Lutriņu ev.-lut. draudzes mācītāja adjunktu. Drīz pēc tam Lutriņu ev.-lut. draudzes mācītājs nomirst un viņš paliek pa atraitnes gadu par skolnieku pansionata vadītāju un Lutriņu ev.-lut. draudzes apkopēju. Lutriņos ir apkalpojama arī neliela vācu draudze. 1899. g. 2. novembrī ievēlēts un ievests par mācītāju Lutriņos, viņš apkalpo šo draudzi līdz 1907. gada 17. martam, pēc tam tiek aicināts par mācītāju uz Ventspili. Ventspils ev.-lut. draudzi viņš apkopj no 1907. g. 17. marta līdz 1934. g. 1. aprilim. Darbodamies Lutriņos 1904. un 1905. g. ir izdevis Evaņģeliuma Gaismu, bet Ventspilī izdevis laikrakstus Svētdienas Atpūtā un īsu laiciņu rediģējis arī Ventspils lokalo avīzi. Ir izdevis bērnu žurnalu Bitīte no 1913. līdz 1918. g. un arī tagad izdod to kopš 1925. g. Bez tam izdod arī bērnu kalendaru Bitīte. No grāmatām izdevis Kristīgo mājas grāmatu, kopīgi ar prāvestu Grīneru, un Svētrunas. Pārējie raksti izkaisīti pa dažādiem žurnaliem un laikrakstiem. Darbojies arī Ventspils meiteņu ģimnazijā un augstākā tautskolā kā skolotājs no 1907. g. 1. maija līdz 1915. g. 1. jūnijam, Ventspils pilsētas realskolā kā direktors no 1918. g. 1. dec. līdz 1920. g. 1. apr. un Ventspils vidusskolā kā direktors no 1920. g. 1. apr. līdz 1932. g. 1. aug. Laikā no 1918. g. 19. dec. līdz 1920. g. 1 janvarim bijis arī Ventspils apriņķa tautskolu inspektors un kā tāds izdevis programmu pamatskolām. Bez tam no 1923. g. 6. novembra līdz 1925. g. 1. augustam direktors un turpmāk līdz 1937. g. 1. aprilim docents Teoloģiskā institutā. No 1931. g. 26. februara līdz 1932. g. 30. septembrim privatdocents, bet kopš 1932. g. 1. oktobra profesors Latvijas Universitates teoloģijas fakultatē. Būdams Ventspils ev.-lut. draudzes mācītājs ir uzturējis tautskolu ar vairāk kā 200 bērniem un nodibinājis bērnu dārzu un Jau-

nības draugu biedrību. Ir bijis arī pirmās Saeimas loceklis. No 1925. g. 26. februara līdz 1931. g. 26. novembrim Ev.-lut. Baznīcas virsvaldes loceklis, no 1931. g. 26. novembra līdz 1932. g. 31 martam Latvijas ev.-lut. baznīcas bīskapa vietas izpildītājs, bet kopš 1932. g. 31. marta Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps, no 1932. g. 3. maija arī Ev.-lut. Baznīcas virsvaldes prezidents. Darbojies ev.-lut. baznīcas sinodes komisijā pie Latvijas ev.-lut. baznīcas satversmes izstrādāšanas no 1924. g. 22. janvara līdz 1928. g. 26. janvarim; piedalijies vispasaules konferencēs: The World Alliance for Promoting International Friendship through the Churches, Universal Christian Council for Life and Work, World Conference on Faith and Order un dažādās citās teologu konferencēs un sanāksmēs Dānijā, Zviedrijā, Francijā, Šveicē, Vācijā, Igaunijā, Somijā, Lietuvā. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa I, II, III un IV šķ. un Igaunijas Sarkanā Krusta ordeņa I šķ.

4. **Profesors Kārlis Kundziņš,** dzimis 1883. g. 12. aprilī Smiltenē. Tēvs, Kārlis Kundziņš, mācītājs, Valkas iec. prāvests, Dr. theol. h. c., māte — Šarlote, dz. Egerte. Ziņas par skolas gaitām sk. LUX, 579. lpp. 1908. g. beidzis Tērbatas Universitates teoloģijas fakultati ar cand. theol. gradu. 1908.—1916. g. darbojies kā reliģijas skolotājs un vikarmācītājs Valmierā (plaš. ziņas sk. LUX, 579. lpp.). 1916. g. rudenī ievēlēts par docentu praktiskai teoloģijai Tērbatas Universitatē ar tiesību lasīt lekcijas latv. valodā, apstiprināts par docentu Jaunās Derības eksegezei, stājies darbā 1917. g. janvarī, lasijis arī lekcijas prakt. teoloģijā. 1918. g., Tērbatas krievu universitatei pārceļoties uz Voroņežu, pārnācis par Latv. Izgl. biedrības vidusskolas direktoru uz Rīgu. Jau 1917. g. ievēlēts par Latvijas nacionalās augstskolas komitejas sekretaru (Tērbatā). 1918. g. vasarā darbojas Latv. Universitates dibināšanas iniciatoru grupā. 1919. gada augustā Pagaidu valdība, sākdama Latvijas Universitates organizēšanas darbu, iecel Kundziņu par filoloģijas un filozofijas fakultates pagaidu dekanu un fakultates kodola priekšsēdētāju. 1919./20. g. viņš lasa lekcijas pedagoģikā. 1920. g. pāriet teoloģijas fakultatē par docentu pirmkristīgajā reliģijas vēsturē (J. Derībā). 1921. g. aprilī ievēlēts par profesoru. Bijis 1919./20. m. g. prorektora biedrs, 1921.—23. Universitates Padomes sekretars, Universitates satversmes komisijas priekšsēdētājs, vairākkārt teoloģijas fakultates dekans (1923.—25., 1929.—31., 1933.—35. m. g.) un sekretars, kopš 1926. g. studentu tiesas loceklis, pēdējos gados arī

Universitates goda tiesas un Pētniecības fonda loceklis. 1925. g. ieguvis Dr. theol. gradu. 1908.—1916. g. K. ir priekšsēdētāja biedrs Valmieras Latv. skolu biedrībā, Sarkanā Krusta Valmieras nodaļā un Bēgļu apgād. komitejā. 1922.—25. g. priekšsēdētāja biedrs Tautu sav-bas veic. biedrībā Latvijā, kopš 1923. g. Latv. Bērnu palīdz. savienības (tag. biedrības) priekšnieks. Kopš 1935. g. Ev.-lut. Baznīcas virsvaldes redakcijas un izdevniecības komisijas priekšsēdētājs, 1931.—38. g. J. Derības emendacijas komisijas loceklis. Arī Tautas dzīvā spēka pētīšanas instituta, Izglītības ministr. ticības mācības grāmatu cenzēšanas komisijas un c. komisiju loceklis. Rakstijis par tautas izglītības, kulturas, reliģijas un filozofijas jautājumiem periodikā un dienas presē: Līdumā, Druvā, Jaunajā Latvijā, Latv. Vēstnesī, Jaun. Ziņās, Brīvajā Zemē, Izgl. Min. M-stā, Daugavā, Burtniekā, Ceļā, studentu un baznīcas laikrakstos, Bērnu palīdz. biedrības izdevumos un citur. Saņēmis 1937. g. Kulturas fonda prēmiju par teol. rakstiem, kas ievietoti Rel.-fil. rakstu V sēj. un rakstu krājumā Ap lielo dzīves mīklu. Apbalvots ar Latvijas, Igaunijas un Somijas Sarkanā Krusta goda zīmēm. Universitates uzdevumā 1921. g. lasijis lekcijas Helsinkos. Piedalijies Moraliskās audzināšanas kongresā Romā 1926. g. (Universitates uzdevumā), Tautu savienības veic. biedrību kongresā Vīnē 1923. g., Baltijas valstu teol. fakultatu konferencēs Helsinkos (1927.), Rīgā (1929.) un Tērbatā (1932. g.), Teologu konferencē Sondershauzenā 1938. g., Bērnu un jaunatnes aizsardzības kongresos Kaunā, Tallinā, Atēnās. Bijis ārzemju zinātniskos komandējumos 1923., 1928. un 1938. g.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 580. lpp.): 15) Primitive Christianity in the Light of Gospel Research, kā grām. Form Criticism sastāvdaļa. F. Granta tulkojumā, Chicago & New-York, 1931, 77—160. 16) Kristus. Personība, dzīve un mācība. Rīgā, 1931, 1939², 213 lpp. 17) Charakter und Ursprung der johanneischen Reden. LUR teol. I, 4, 1939, 118 lpp. 18) Ap lielo dzīves mīklu. Apcerējumi 1936, 1938², 200 resp. 212 lpp. 19) Die Gnosis des Johannesevangeliums. Sborník venovaný D. Dr. J. Kvačalovi. Bratislava, 1933, 37—46. 20) Garīgā dziesma kristianisma sākumos. RFR 1933, IV, 71—98. 21) Die Wiederkunft Jesu in den Abschiedsreden des Joh.-Ev. Zeitschr. f. neutest. Wiss. 1934. 22) Die Sinndeutung des Daseins im neutest. Schrifttum. Religion und Leben 1931. 23) Autopsie od. Gemeindeüberlieferung. Eine Prüfung der jerusalem. Berichte der Evangelien. STH 1935, I, 18. 24) Eross un Agape. Mīlestība Platona un J. Derības izpratnē. C 1935. 25) Kristietības būtība. RFR 1936, V, 5—26. 26) Mūžīgās Dzīvības un Gaismas misterija (Jāņa ev. vērtējums). Ap lielo dzīves mīklu 1936. 27) Jāņa evaņģelija, Romiešu, Efeziešu, Kolosiešu, 1. un 2. Tesalonikiešu vēstuļu tulkojums no grieķu pirmteksta J. Derības emendētajā izdevumā 1937. g., kopā

119 lpp. Bez tam ap 25 rakstu Latv. konversacijas vārdnīcā, no tiem lielākie: Evaņģeliji, Jēzus, Pāvils, Pirmkristietība.

Recenzijas: 28) J. Sandera, Vai Jēzus bija jūds? LGr 1927. 29) A. Mačulāna, Porozis problema Jēzus līdzībās. Burtn 1933. 30) J. Rezevska, Jēzus un pirmkristietības attiecības pret īpašumu. Burtn 1933. 31) Rud. Otto, Gottesreich und Menschensohn. C 1936. 32) V. Sandera, Rel. rakstu virkne (Jēzus augšāmcelšanās, Jāņa parād. grāmata, Jēzus persona). C 1935—1937. 33) P. Dāles, Gara problemas. Dg 1936. 34) A. Freija, Par svēto un labo. Dg 1936. 35) V Maldoņa, Nacionalie un internacionalie elementi reliģijā. C 1937. 36) J. Kārkliņa, Leģendarā un modernā Palestīna. C 1938. 37) The Hibbert Journal. C 1938.

Piedalijies ar rakstu Ģimenes kopība A. Freija rediģētā Ģimenes grāmatā, Rīgā, 1938, un iespiedis lielāku skaitu mazāku rakstu par audzināšanu, kulturas un reliģijas jautājumiem periodiskajā presē un dažādos rakstu krājumos.

5. **Profesors Voldemārs Maldonis,** dzimis 1870. gada 6. jūlijā (v. st.) Tirzas Daudziņos kā Pētera un Annas, dzim. Beķeres, dēls. Plašākas ziņas sk. LUX, 580—581. Maldonis ir Praktiskās kristietības (Life and Work) un Baznīcu sadraudzes apvienības loceklis. Viņš bijis komandējumos Kembridžā, Lundā un Oksfordā.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 581. lpp.): A. Grāmatas: 11) Ievadijums Vecā Derībā. 1930, 130 lpp. 12) Mārtiņš Luters. 1937, 391 lpp. 13) Praktiskā kristietība. 1938, 153 lpp.

B. Raksti žurnalos: 14) Vai idejas nevar pavēlēt? RFR 1930, III, 193—208. 15) Kādēļ latvietis dzied? RFR, IV, 31—70. 16) Die nationalen und internationalen Faktoren in der Religion und ihre Verwertung zur Hebung des religiösen Lebens. Sborník renowaný Dr. D. Janowi Kvačalowi, Bratislava, 1933, 177—198. Tas pats latv. valodā: Nacionalie un internacionalie elementi reliģijā. 1937. 17) Dievs, der Gott der lettischen Traditionen. STh 1935, I, 119—156. 18) Reliģijas fenomenoloģija. C 1935, 1, 2, 3. 19) Masariks kā filozofs. C 1935, 2. 20) Grēks. C 1936, 1, 2, 3, 4. 21) Kristīgā pasaules un dzīves uzskata mācīšana mūsu ģimnazijā I. C 1939, 1.

C. Recenzijas: 22) Par prāv. K. Kundziņa grām. Mana mūža gājiens. C 1935, 2. 23) Par kapt. A. Kontrovska grām. Kādiem mums jābūt. C 1935, 2. 24) Par doc. Dr. theol. A. Freija grām. Annas Brigaderes reliģiskās un ētiskās atziņas. C 1938, 3. 25) Par doc. Dr. theol. A. Freija rakstu kopojumu Ģimenes grāmata. C 1938, 3. 26) Par E. Brastiņa grām. Samulsuma pārspēšana. C 1938, 6.

Daži mazāki raksti Latv. konv. vārdnīcā, Ceļā, Izglītības Ministr. Mēnešr. u. c. žurnalos un svētrunas Jaunākās Ziņās, Svētdienas Rītā un citos periodiskos izdevumos.

6. **Profesors Jānis Rezevskis,** dzimis 1872. g. 1. martā Degāles (tagad Praviņu) Jaun-Inku* mājās, Tukuma apr., zemkopja, bijušā skolotāja ģimenē, saņēma pirmmācību mājās no tēva, tad mācijās

* LUX nepareizi Jaun-Juku.

kroņa Ozolnieku (Ozolmuižas) un Tukuma baznīcas skolā, abās kopā 1 gadu, no 1882. līdz 1885. g. Tukuma apriņķa skolā, no 1885. līdz 1889. g. Jelgavas ģimnazijā, kuras kursu beidza 1889. g. decembrī ar zelta medaļu par latīņu sacensības darbu. Pēc tam 1 gadu pavadija tēva mājās, 1 gadu bija mājskolotājs Ēvelē. Studēja no 1892. g. janvara līdz 1896. g. maijam Tērbatā teoloģiju; iesniedzis darbu „Bileams Weissagungen" ieguva 1897. gadā teoloģijas kandidata gradu. Plašākas ziņas sk. LUX, 591. lpp. Kā privatdocents J. Rezevskis lasija Koines gramatiku un Jaunās Derības eksegezi par katoliskajām, Pāvila gūstniecības un 1. Korintiešu vēstulēm, vadija Jaunās Derības kursorisku lasīšanu, kā arī seminarus Jaunajā Derībā un (fakultates uzdevumā) senlaiku baznīcas vēsturē, līdz 1929. g. mācija arī ebrēju valodu. 1928. g. vasarā viņš bija zinātniskā komandējumā Vācijā, strādāja Leipcigas un Berlīnes bibliotekās un klausijās arī lekcijas turienes universitatēs. 1932. g. rudenī Rezevskis iesniedza teoloģijas fakultatei rakstu „Pirmkristietības un Jēzus attiecības pret īpašumu" kā disertaciju teoloģijas doktora grada iegūšanai, ko fakultate pieņēma. Pēc izturētiem doktora pārbaudijumiem viņš aizstāvēja šo disertaciju 1933. g. 10. martā, un tam piešķīra Dr. theol. gradu. Tā paša gada 31. maijā viņu ievēlēja par vecāko štata docentu un apstiprināja 1933. g. 13. jūnijā. 1936. g. oktobrī viņu ievēlēja par štata profesoru pie pirmkristīgās reliģijas vēstures un Jaunās Derības eksegezes katedras un tā paša gada 17. novembrī to apstiprināja. Bez augšā minētiem priekšmetiem Rezevskis vēl lasijis par Jēzus laikmetu, kā arī Mateja evaņģelija un Romiešu vēstules eksegezes. No 1935. g. marta izpilda teoloģijas fakultates bibliotekas pārziņa pienākumus un fakultate viņu ievēlējusi par Centralās bibliotekas komisijas locekli. 1932. g. jūnijā piedalijās Baltijas augstskolu teoloģisko mācības spēku konferencē Tērbatā, kur nolasija referatu „Jēzus un pasaule" (vācu valodā).

Iespiestie darbi (sk. LUX, 592. lpp.): A. Grāmata: 3) Pirmkristietības un Jēzus attiecības pret īpašumu. 1933.

B. Raksti žurnalos un rakstu krājumos: 4) Jēkaba vēstules problemas. RFR 1930, III, 50—59. 5) Jēzus ētikas radikalās prasības. C 1935, 5 un 6. 6) Die Makarismen bei Matthäus und Lukas. Ihr Verhältnis zueinander und ihr historischer Hintergrung. STh 1935, I, 157—170. 7) Jaunākie jūdu zinātnieku uzskati par Jēzu. RFR 1936, V, 114—134. 8) Ko sniedz mums teksta kritika Jaunās Derības izpratnei. C 1937, 6, 341—354. 9) Zum Stil der Vorgeschichten des Lukas. LUR teol. 1939, 5. 10) Triju jaunderībnieku (Lagranža, Šlatera, Jilichera) piemiņai. C 1938.

C. Recenzijas: 11) Par prof. Dr. K. Kundziņa Kristu. IMM 1931, 9. 12) Par prof. Dr. L. Bērziņa Mūža rīts un darba diena. C 1936, 3. 13) Par prof. K. Kundziņa Ap lielo dzīves mīklu. C 1937, 1. 14) Prof. Dr. K. Kundziņa pedagoģiskā un zinātniskā darbība. C 1938, 3.

D. Populari raksti: 14) Labdarība pirmkristīgajās draudzēs. Svētdienas Rīts 1930, 31—34. 15) Vai bībeles kritika apgāž vai apstiprina Svēto Rakstu patiesību? Vairogs 1938. 16) Pienākuma apziņa un dzīves mērķis. LK 1938.

J. Rezevskis piedalijies pārlabotā Jaunās Derības tulkojuma izdošanā kā revizijas un redakcijas komisijas loceklis; viņa paša tulkotas: Vēstule galatiešiem, Pētera, Jāņa un Jūdas vēstules.

7. **Profesors Eduards Zicāns,** dzimis 1884. g. 10. oktobrī Līgatnes (senāk Paltmales) pagasta Jaunžīguros. Tēva tēvs, vecsaimnieks un pagasta amatvīrs Trikātas draudzes Tiepeles pagasta Tomiņos, māju iepirkšanas laikā ieguvis par dzimtu Kārklu mājas Līgatnes pagastā. Tēvs Jānis Zicāns jaunībā iemācijies kurpnieka amatu, bet drīz kļuvis par zemkopi, apprecēdams Jaunžīguru māju saimnieci, Jāņa Kaņepes atraitni Līzi, dzim. Liepu. Prof. Zicāns ir savu vecāku vecākais dēls. Bērnību pavadijis vecāku mājās, kur guvis arī pirmo izglītību. Skolas gaitas sācis 1894. g. Paltmales pagasta skolā. Pirmo pārbaudijumu izturējis 1898. g. Siguldas draudzes skolā kā eksterns. Bijusi vēlēšanās turpināt izglītību, bet vecāku materialais stāvoklis nav ļāvis iestāties attiecīgās mācību iestādēs. Tādēļ apmeklējis vēl 2 gadus Paltmales pag. skolu, kur sagatavojies iestāties skolotāju seminarā. 1900. g. iestājies Valkas (vēlāk Valmieras) skolotāju seminarā. Še mācijies līdz 1903. g., saņemdams valdības stipendiju, par ko pēc kursa beigšanas bija jābūt 4 gadus par skolotāju. Skolotāja darbu sācis 1903. g. rudenī Dr. Šneidera ģimenē Trikātas muižā, kur bijusi izdevība mācīties vācu valodu. 1904. gada sākumā kā bijušais valdības stipendiats komandēts uz Virkus pag. skolu pie Dobeles izpildīt skolotāja vietu līdz mācības gada beigām. No 1904. g. rudens līdz 1905. g. rudenim strādājis Trikātas draudzes skolā. 1905. g. rudenī aicināts par parauga skolas skolotāju Valmieras skolotāju seminarā. Še strādājis līdz seminara slēgšanai 1919. g. Sizraņā, kur seminars evakuēts 1917. g. Seminarā mācijis vēl latviešu valodu no 1908. g. un ticības mācības no 1917. g. Blakus nodarbošanās bijusi muzika un dziedāšana Valmieras tirdzniecības skolā un Valmieras Latviešu biedrībā, bet Sizraņā Tautas konservatorijā un vietējā orķestrī. Valmieras laikā gatavojies gala pārbaudijumiem ģimnazijā, bet karš iziaucis

tālākos nodomus un spiedis aprobežoties tikai ar mājskolotāja tiesību iegūšanu matematikā Valmieras realskolā 1916. g. 1920. gadā atgriezies Latvijā un no 1921. g. bijis par skolotāju un inspektoru N. Draudziņas ģimnazijā Rīgā, kur mācijis latviešu valodu, ticības mācības, filozofiju un dažādas metodikas N. Draudziņas bērnu dārznieču kursos. 1921. g. izturējis pārbaudijumus vācu un latīņu valodās Izglītības ministrijas eksternu pārbaudīšanas komisijā. Tā paša gada rudenī iestājies LU teoloģijas fakultatē. Sākumā interesējies galvenā kārtā par filozofiskiem priekšmetiem, vēlāk prof. I. Bencingera ietekmēts piegriezies reliģiju vēsturei. Kursu beidzis 1926. g. ar teoloģijas kandidata gradu. Pēc kursa beigšanas, blakus darbam N. Draudziņas ģimnazijā, strādājis Rīgas pilsētas III ģimnazijā no 1927. g. līdz 1934. g., kur mācijis ticības mācības, un Rīgas Skolotāju institutā no 1934. līdz 1936. g., kur mācijis reliģijas mācības metodiku. 1927. g. atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskam darbam. Teoloģijas studijas turpinājis Berlīnē 1927. g. un Leipcigā 1929. g. 1929. g. ievēlēts par ebrēju valodas lektoru LU teoloģijas fakultatē. Tā paša gada beigās iesniedzis habilitacijas rakstu par tematu „Cilvēku ziedošana kanaaniešu un israēliešu kultos" un 1930. g. ievēlēts par privatdocentu pie Vecās Derības reliģijas vēstures katedras. 1934. g. aizstāvējis disertaciju „Arabieši Vecajā Derībā un viņu attiecības pret israēliešiem" ar ko ieguvis teoloģijas doktora gradu. Tanī pašā gadā ievēlēts par štata docentu pie Vecās Derības reliģ. vēstures katedras, bet 1935. g. par vec. docentu. No 1935. g. vadijis Vecās Derības reliģijas vēstures un vispārīgās salīdzinamās reliģiju vēstures katedras. 1938. g. ievēlēts par štata profesoru pie vispārīgās salīdzinamās reliģiju vēstures katedras, sakarā ar ko atstājis inspektora amatu N. Draudziņas ģimnazijā. Ar 1938. g. teoloģijas fakultates sekretars. Saņēmis pabalstus studijām ārzemēs 1927. un 1929. g. un Kulturas fonda prēmiju par grāmatu „Arabieši Vecajā Derībā" Apbalvots 1931. g. ar Triju Zvaigžņu ordeņa V šķiru.

Iespiestie darbi: 1) Arabieši Vecajā Derībā un viņu attiecības pret israēliešiem. 1934, 256 lpp. 2) Pasaules radīšanas teorija israēliešu kosmogonijā. RFR 1930, III. 3) Die Hochzeit der Sonne und des Mondes in der lettischen Mythologie. STh 1935, I. 4) Latviešu tradicija par garo pupu un ar to saistītie mitoloģiskie priekšstati. IMM 1936, 9/10. 5) Reliģiskās un ētiskās noskaņas latviešu rakstniecībā. Latv. lit. vēst. 1937, VI. 6) Reliģiskais prieks Vecajā Derībā. C 1937, 3/5. 7) Der altlettische Gott Pērkons, prof. Bulmeringam veltītajā rakstu krājumā 1938. 8) Rediģējis prof. I. Bencingera grāmatu Israēla literaturas vēs-

ture. 1938. 9) Psalmu tulkojums latviešu valodā. Iespiests pa daļai žurn. Ceļš 1935. un 1937 Raksti par Vecās Derības un reliģiju vēstures jautājumiem Latv. konversacijas vārdnīcā, sākot ar burtu L. Recenzijas par dažādiem rakstiem iespiestas IMM un žurn. Ceļš. Periodiskajā presē piedalijies ar atsevišķiem gadijuma rakstiem.

B. DOCENTI.

1. **Docents Pāvils Dāvis,** dzimis 1874. g. 2. septembrī Vestienas Rūsiņos kā zemnieka Kārļa un Elīzabetes otrais dēls. Tēvs Kārlis Pētera dēls Dāvis jaunekļa un jaunības gadus pavadijis Vestienas muižas gaitās, sākot ar laidara puisi un beidzot ar muižas kučieri. Viņš iepirka 1869. g. Tolkas (tagad Vestienas) pagasta Rūsiņus un apprecēja Kalna Dibenu saimnieka Pētera Andersona trešo meitu Elīzabeti. Grāmatu lasīt un rakstīt mācija māte, beigusi draudzes skolu. Tālākā skolas gaita bija Kosas, Ežu un Tolkas pamatskolās. Rīgas garīgā skolā iestājies 1886. g. augustā. Pēc sekmīgas skolas beigšanas 1890. g. iestājies Rīgas Garīgā seminarā. Seminaru beidzis pirmā šķirā ar studenta gradu 1896. g. jūnijā un 1896. g. augustā iestājies Pēterpils Garīgā akademijā, ko beidz 1900. g. ar maģistranda gradu. Paraleli beidzis arī Pēterpils Žēlsirdīgo brāļu divgadīgos kursus. Dāvis ir Rīgas Garīgā seminarā kā inspektora palīgs, fundamentalās bibliotekas bibliotekars, latīņu valodas skolotājs un klases audzinātājs no 1900. g. 1. decembra līdz 1918. g. 1. augustam, vēstures skolotājs Rīgas sieviešu N. Draudziņas (1907.—1915. g.), E. Šulca (1907.—1915. g.), M. Lercha (1907.—1915. g.), P. Dolgichas (1906.—1907. g.) sieviešu ģimnazijās, latviešu valodas skolotājs Rīgas Pētera I realskolā (1906.—1907. g.), pedagogu padomes priekšsēdētājs Ņižņijnovgorodas bēgļu bērnu E. Šulc-Torgašovas (1915.—1918. g.) sieviešu ģimnazijā un turpat skolotājs 1915.—1918. g., Ņižņijnovgorodas pilsētas sieviešu ģimnazijas vēstures skolotājs (1915.—1918. g.), Novorževas (Pliskavas guberņā) I pilsētas II pakāpes skolas pārzinis (1918.—1920. g.), Novorževas II un III pilsētas skolas vēstures, latīņu valodas un socioloģijas skolotājs (1918.—1920. g.), Novorževas Tautas universitates lektors (1918.—1920. g.). Rīgas N. Draudziņas sieviešu neoģimnazijas latīņu valodas skolotājs (1925.—1927. g.), Rīgas 3. ģimnazijas vēstures, latīņu valodas skolotājs un klases audzinātājs (1925.—1937. g.), Latvijas pareizticīgās baznīcas Teoloģijas instituta inspektors un sekretars (no 1936. g.), Latvijas Universitates teoloģijas fakultates pareizticīgās

nodaļas docents no 1937. g. jūlija. Viņš ir bijis arī sekretars „Revolucijā cietušo ģimeņu palīdzības komitejā" ko nodibināja pareizticīgās baznīcas archibīskaps Agafangels 1906. g., Ņižņijnovgorodas Latviešu biedrības un Tatjanas bēgļu palīdzības biedrības priekšsēdētāja biedrs (1916.—1918. g.), Vestienas pagasta revizijas komisijas priekšsēdētājs (1922.—1926. g.), Vestienas pagasta tiesas priekšsēdētājs (1924.—1925. g.), Vestienas pagasta zemes vērtēšanas komisijas priekšsēdētājs (1922.—1925. g.), Vestienas pagasta melioracijas biedrības sekretars (no 1930. g.), Latvijas pareizticīgās baznīcas Sinodes loceklis no 1935. gada. Apbalvots 1936. g. ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. Ir bijis Latviešu pareizticīgo garīgā žurnala redaktors (1902.—1915. g.).

Iespiestie darbi: 1) Svētais apustulis un evaņģelists Matejs un viņa evaņģelijs (populara eksegeze). 1907, 550 lpp. 2) Silto brokastu jautājums vidusskolās. Rīgas pilsētas trešās vidusskolas 10 gadu darbības pārskatā, 50—59. 3) Skolas ģimenes dārziņš. Turpat 60—62. 4) Skolēnu pulciņi. Rīgas pilsētas trešās ģimnazijas 15 gadu darbības pārskatā, 27—31. 5) Veltijums. Turpat 32. 6) Turisms Rīgas pilsētas III ģimnazijā. Turpat 36—40. 7) Prāts un atklāsme teoloģijas zinātnē. Ticība un dzīve 1938, 1, 36—38; 2, 19—21; 3, 36—38.

2. **Vecākais docents Alberts Freijs,** dzimis 1903. g. 21. aprilī Talsos; Kristapa un Annas, dzim. Oses, dēls. Skolas gaitas sācis Talsos Fr. Cirķeļa privatajā tirdzniecības skolā, no 1915. līdz 1917. g. mācijies F. Šmitchena un L. Bērziņa ģimnazijā Tērbatā, no 1919. g. Talsu valsts ģimnazijā, ko beidza 1922. gadā. No 1922. līdz 1927. g. studējis Latvijas Universitates teoloģijas fakultatē; 1928. gadā atstāts pie fakultates sistematiskās reliģijas zinātnes katedras gatavoties zinātniskai darbībai. No 1928. līdz 1929. g., saņemdams Humbolta stipendiju, papildinājies Getingas, Leipcigas un Berlīnes universitatēs. No 1927. līdz 1936. g. bijis Allažu draudzes mācītājs; tanī pašā laikā arī reliģijas skolotājs I Rīgas valsts ģimnazijā. 1932. g. decembrī Latvijas Universitatē aizstāvējis disertaciju „Dostojevska reliģijas problemas" un ieguvis teoloģijas doktora gradu. 1933. g. habilitējies par privatdocentu ar rakstu „Tagadnes Augsburgas ticības apliecības nozīme" 1935. g. oktobrī ievēlēts par docentu pie sistematiskās reliģijas zinātnes katedras; no 1938. g. novembra ir vecākais docents. No 1937. g. lasa Latvijas Mājturības institutā lekciju ciklu Nacionalā ideoloģijā, un no 1938. g. Darba kameras Mātes skolā lekciju ciklu ētikā. No 1935. g. ir Baznīcas virsvaldes redakcijas un izdevniecības komisijas loceklis; 1938. g. bija

pirmās Ģimenes dienas rīcības komitejas priekšsēža biedrs. No 1935. g. ir Filozofijas un reliģijas zinātņu biedrības, tagadējās Reliģijas zinātņu biedrības valdes loceklis (sekretars); kopš dibināšanas ir Teoloģijas fakultates absolventu biedrības valdes loceklis (kasieris). Avīžniecībā sācis darboties 1920. gadā (pirmais raksts iespiests Talsu apr. Vēstneša 26. num.); rakstijis Talsu Vēstnesī, Talsu Balsī, Talsu Vārdā; 1926. g. sācis rakstīt Brīvā Zemē, kur publicēti daudzi svētku raksti un raksti par dažādiem baznīcas, kulturas un tikumības jautājumiem (līdz 1939. g. 1. janv. iespiesti ap 225 raksti). Daži raksti iespiesti Zemes Spēkā (1932. g.), Rītā (1938. g.), Jaunatnes draugā. No 1935. g. ir žurnala Ceļš redakcijas kolēģijas loceklis, bet no 1938. gada atbildīgais redaktors. No 1936. g. sniedz katrā Ceļa numurā pārskatu par jauniznākušām grāmatām latviešu rakstniecībā. 1935. gadā Kulturas fonds godalgoja rakstu No zobena saule lec, iespiestu Brīvā Zemē. Sakopojis un rediģējis rakstu krājumu Māte (1933. g.), lūgšanas grāmatu skolām Rīta svētbrīdis (1935. g.), rakstu krājumu Ģimenes grāmata (1938. g.).

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Dostojevska reliģijas problemas. Disertacija. 1932, 144 lpp. 2) Par svēto un labo. Reliģiskas un ētiskas apceres. 1936, 302 lpp. 3) Annas Brigaderes reliģiskās un ētiskās atziņas. 1938, 150 lpp.

B. Raksti žurnalos, laikrakstos un rakstu krājumos: 4) Tautas baznīcas ideals un tā realizēšana Latvijas evaņģeliskā baznīcā. BrZ 1926, 35, 41, 46, 52, 70. 5) Augsburgas konfesija. IMM 1930, 7/8. 6) Aurelijs Augustins. IMM 1931, 2. 7) Dostojevska reliģiskā attīstība. Burtn 1931, 10—12. 8) Vērtību pasaule. BrZ 1933, 178, 184, 190, 202. 9) Hanss Drīšs un parapsicholoģija. IMM 1933, 9 un 10. 10) Reliģijas būtība. Dg 1934, 5. 11) Dievturības reliģiskās mācības kritisks apskats. Rakstu kr. Referatu vakari 1934, 23—37. 12) Baznīca un valsts. BrZ 1934, 282 un 288. 13) Saulieša ētika. Dg 1935, 2 un 3. 14) Tautas vienības ētiskie pamati. Nākotnes Spēks 1935, 3. 15) Talsu novada draudzes un baznīcas. Rakstu kr. Talsu novads 1935, 292—317. 16) Saulieša reliģija. C 1935, 1 un 2. 17) Fr. Šleiermachers. Rakstu kr. Par svēto un labo 1936, 200—218. 18) Sirdsapziņas metafiziskie pamati. Rakstu kr. Par svēto un labo 1936, 114—128. 19) Tagadnes uzbrukumi kristīgai ticībai. Rakstu kr. Par svēto un labo 1936, 287—300. 20) Tikums un pienākums. Rakstu kr. Par svēto un labo 1936, 144—152. 21) Annas Brigaderes reliģija un ticības atziņas. RFR 1936, V, 63—114. 22) Annas Brigaderes domas par sirdsapziņu. C 1936, 6. 23) Latviešu reliģiski filozofiskā rakstniecība pēdējos trīs gados. RFR 1936, V, 183—201. 24) Annas Brigaderes ētika. Dg 1937, 5 un 6. 25) Teoloģija. Latv. lit. vēst. L. Bērziņa red., 1937, VI, 375—390. 26) Reliģijas saknes latviskās apziņas skatijumā. Dgggr 1937, 114—126. 27) Tautas vienības struktura un ētiskie secinājumi. PBGgr 1937, 57—60. 28) Tagadnes lielākā kristīgā reliģiskā kustība (Oksfordas kustība). Sēj 1937, 3. 29) Vai R. Blaumanis bija reliģiozs? C 1937, 5 un 6. 30) R. Blaumaņa ētiskie

uzskati. Sēj 1938, 2, 3, 5. 31) Laulība — ģimenes pamats. Rakstu kr. Ģimenes grāmata 1938, 13—54.

C. Recenzijas: 32) L. Ādamovičs, Ceļā uz pilnību. BrZ 1928, 273. 33) K. Beldavs, Dodies uz augšu. BrZ 1928, 250. 34) Reliģiski-filozofiski raksti III. IMM 1930, 10. 35) A. Mesers, Filozofijas vēsture. BrZ 1931, 92. 36) S. Franks, Ievads filozofijā. BrZ 1931, 102. 37) J. A. Students, Ētika. BrZ 1931, 117. 38) S. Cveigs, S. Freuds un viņa mācība — psichoanalize. BrZ 1931, 264. 39) K. Kundziņš, Kristus personība, dzīve un mācība. Dg 1931, 6. 40) R. Oto, Tagores reliģija. Dg 1931, 10. 41) Dostojevska atstāto materialu izdevumi. IMM 1931, 7/8. 42) Im. Kants, Tīrā prāta kritika. BrZ 1932, 13. 43) Dievturu cerokslis jeb teoforu katķisms. BrZ 1932, 268, 274. 44) Vēlreiz par dievturu ceroksli. BrZ 1933, 28, 34. 45) Grāmatas par senlatviešu reliģiju. Dg 1932, 3. 46) J. A. Students, Vispārīgā pedagoģija. Dg 1933, 8. 47) Z. Mauriņa, Dostojevskis. IMM 1934, 3. 48) Reliģiski-filozofiski raksti IV Dg 1934, 3. 49) V Reiznieks, Reliģijas problemas. Dg 1934, 5. 50) Atbilde V. Reizniekam. Dg 1934, 6. 51) Br. Jirgensons, Nemirstības problema. Dg 1935, 8. 52) Polemika ar Br. Jirgensonu. Dg 1935, 9. 53) Rich. Rudzītis, Atzinēji un cīnītāji. C 1935, 1. 54) Jānis Lapiņš, Laikmetīgais un mūžīgais. C 1935, 1. 55) Studia theologica. C 1935, 3. 56) K. Kārkliņš, Fr. Bārda dzīvē un darbā. C 1935, 5. 57) L. Ausējs, Ceļi uz laimi. Dg 1936, 5. 58) Br. Jirgensons, Modernās zinātnes lielie sasniegumi. C 1936, 1. 59) J. A. Jansons, Senču tikums. C 1936, 1. 60) Z. Mauriņa, Dzīves apliecinātāji. C 1936, 5. 61) P. Jurevičs, Nacionalās dzīves problemas. Dg 1937, 2. 62) J. Lapiņa red., Jaunais nacionalisms. Dg 1937, 3. 63) Jānis Bundulis, Atziņu preludijas. Dg 1937, 12. 64) L. Ādamovičs, Dzidrais avotiņš. C 1937, 1. 65) P. Jēger-Freimane, Atziņu ceļi. C 1937, 3. 66) K. Kundziņš, Ap lielo dzīves mīklu. Sēj 1937, 2. 67) V Maldonis, M. Luters. Sēj 1937, 7. 68) L. Ādamovičs, Senlatvju reliģija. Sēj 1937, 10. 69) Jūl. Auškāps, Zinātnei un tēvijai. Sēj 1938, 8. 70) P. Dāle, Vai Ilga Ķ. spēj lasīt domas. Sēj 1939, 2. 71) Āronu Matīss, Manas dzīves atmiņu grāmata. C 1938, 2. 72) Fr. Bārda, Kopoti raksti I. C 1938, 2. 73) Ed. Virza, Kopoti raksti I. C 1939, 1. 74) V Sinaiskis, Dzīve un cilvēks. BrZ 1938, 63.

3. **Docents Jānis Jansons,** dzimis 1878. g. 7. aprilī Kārzdabā Madonas apr. kā zemkopja dēls. Tēvs Andrejs, māte Anna, dzim. Starka, no Gaiziņkalna apkārtnes. Ģimenē bijuši pavisam trīs brāļi un divas māsas. Bērnībā, dzīvodams Kraukļu pag. Bēržos (1885.—1886. g.), kopā ar vecākiem dažas reizes apmeklējis arī vietējo Brāļu draudzes lūgšanas namu Kalna Vēveros. Pirmo izglītību baudijis Kārzdabas pareizticīgo draudzes skolā 1886.—1889. g. No 1889. g. līdz 1900. g. mācijies Rīgas garīgā skolā un Rīgas Garīgā seminarā, kur ņēmis dalību arī seminaristu žurnala izdošanā latviešu valodā. 1900.—1901. g. darbojies kā skolotājs psalmotājs Liepājā pie Sv. Trijādības baznīcas, ņemdams dalību arī vietējās latviešu sabiedrības dzīvē. No 1901. līdz 1905. g. mācijies Pēterpils Garīgā akademijā, ko beidzis ar pirmās šķiras teoloģijas kandidata

gradu. Kandidata darbu rakstijis par tematu „Hernhutisms Baltijā kā pakāpe uz pareizticību" No 1905. līdz 1909. g. bijis Valmierā ticības mācības skolotājs un arī draudzes priesteris. No 1906. līdz 1908. g. pasniedzis Valmieras Skolotāju seminarā arī latviešu valodu. No 1909. līdz 1918. g. bijis par ticības mācības skolotāju Rīgā, Tukumā un kara bēguļošanas laikā latviešu bēgļu ģimnazijā Gatčinā, būdams arī par priesteri dažādās pareizticīgo baznīcās. No 1909. līdz 1918. g. rediģējis Rīgā un Pēterpilī Pareizticīgo Latviešu Vēstnesi. No 1918. līdz 1924. g. priesteris Carskoje Selā, bet no 1924. līdz 1926. g. Rīgas Debesbraukšanas baznīcā un pasniedzis ticības mācību dažās Rīgas vidusskolās un pamatskolās. No 1926. līdz 1938. g. priesteris pie Rīgas pareizticīgo katedrales un bijis arī par Rīgas Garīgā seminara rektoru līdz 1936. g.; par Rīgas garnizona mācītāju no 1926. līdz 1938. g. 1937. g. maijā ievēlēts par docentu praktiskā teoloģijā pie teoloģijas fakultates pareizticīgo nodaļas. 1937. g. vasarā komandēts uz Oksfordas un Edinburgas vispasaules kristīgām konferencēm Anglijā. 1924. g. patriarcha Tichona apbalvots ar dārgakmeņiem rotātu zelta krustu.

Iespiestie darbi: 1) Dzīvības maize. 1911, 160 lpp. 2) Viens ganāms pulks un viens gans. Sv. Jāņa atklāsmes 2.—3. nod. eksegeze. 1913, 14 lpp. 3) Dzīvības vārds. Garīgu dziesmu krājums ar notīm. 1915, 83 lpp.; šeit ir pirmais mēģinājums pie pareizticīgiem latviešiem ievest arī rīmētu garīgu dziesmu dziedāšanu. 4) Pareizticība pie latviešiem. Ticība un dzīve 1925. un 1928. 5) Dievišķīgā liturģija. Ticība un dzīve 1929. 6) Kas ir liturģija? Ticība un dzīve 1930. 7) Pārlieka zūdīšanās. Ticība un dzīve 1938 un dažādi citi homilētiska satura raksti.

4. **Vecākais docents Gustavs Menšings** (sk. LUX, 590. lpp.), vecākais docents pie LU teoloģijas fakultates salīdzinamās reliģiju vēstures katedras līdz 1935. g. 1. jūlijam. Brīvlaikos uzturējies zinātnisku studiju nolūkā ārzemēs. Lasijis daudz priekšlasijumu Rīgā un citur. 1932. g. aizstāvēja disertaciju Grēka ideja. Tās attīstība orienta un okcidenta augstākajās reliģijās, iegūdams Dr. theol. gradu. Tagad Bonnas Universitates salīdzinamās reliģijas zinātnes seminara direktors. No 1939. g. Theologische Literaturzeitung līdzredaktors.

Iespiestie darbi (sk. LUX, 590. lpp.): A. Grāmatas: 25) Die Bedeutung des Leidens im Buddhismus und Christentum. 2. Aufl. Gießen, 1930, 32 lpp. Aus d. Welt d. Religion, Religionswiss. Reihe. H. 1. 26) Die Idee der Sünde. Ihre Entwicklung in den Hochreligionen des Orient und Occidents. Leipzig 1931, 112 lpp. 27) Vispārīgā salīdzinamā reliģiju vēsture. Tulkojusi Helene Butule. Rīgā, 1934, VIII, 160 lpp. 28) Zur Metaphysik des Ich. Eine religionsgeschichtliche Unter-

suchung über das personale Bewußtsein. Gießen, 1934, 100 lpp. Aus d. Welt d. Religion. Religionswiss. Reihe. H. 2. 29) Die Artgemäßheit der christlichen Sündenidee. Gotha 1934, 15 lpp. 30) Das heilige Wort. Eine religionsphänomenologische Untersuchung. Bonn 1937, 147 lpp. Untersuchungen zur allg. Religionsgeschichte. H. 9. 31) Volksreligion und Weltreligion. Leipzig 1938, 76 lpp. 32) Vergleichende Religionswissenschaft. Leipzig 1938, 162 lpp.

B. Raksti periodiskos izdevumos: 33) Religion und Geschichte. Zeitschrift f. Missionskunde und Religionswissenschaft 1929, 44, 6—11. 34) Analyse des Symbolbegriffs. Die Christliche Welt 1930, 44, 1070—1077. 35) Tod und Leben im Buddhismus und Christentum. M. rediģētā krājumā Religion und Leben, Rīgā 1931, 20—30. 36) Gefahren und Gegenwartsaufgaben der Kirche. Turpat, 39—45. 37) Rudolf Otto und sein Werk. Turpat, 64—67. 38) Neueste religionswissenschaftliche Literatur. Turpat, 124—130. 39) Die Idee der aktuellen Sünden in der Religionsgeschichte. Zeitschrift f. Missionskunde und Religionswissenschaft 1931, 46, 161—180. 40) Typologie außerchristlicher Religion bei Hegel. Turpat 1931, 46, 329—340. 41) Zum Streit um die Deutung des buddhistischen Nirvāna. Turpat, 1933, 48, 33—57. 42) Dziesma religijas pasaulē. RFR 1933, 4, 99—105. 43) Anmerkung zu Rust's „Entwurf zu einer Theologie der Religionsgeschichte" Zeitschrift f. Missionskunde und Religionswissenschaft 1934, 49, 50—56. 44) Ist die christliche Sündenidee den Ariern artfremd? Turpat 1934, 49, 161—173. 45) Kristietības savdabība. C 1935, 1, 3, 184—189. 46) Luther und Amida Buddha. Zeitschrift f. Missionskunde und Religionswissenschaft 1936, 51, 339—350. 47) Religionswissenschaftliche Anmerkungen zu F. v. Neureiters „Wissen um fremdes Wissen" Zeitschrift f. Religionspsychologie 1936, 9, 94—102. 48) „Eine indoarische Metaphysik des Kampfes und der Tat" Anmerkungen zu Hauers Bhagavadgītā — Interpretation. Kirche im Angriff 1937, 11, 134—142. 49) R. Ottos religionsgeschichtliche Arbeit. Zeitschrift f. Theologie und Kirche 1938, 2. 50) Artikuli enciklopedijā Die Religion in Geschichte und Gegenwart, Bd. 3—5, 1929—1931: Liturgie I, Liturgik, Liturgische Bewegung I, Numinos, Schweigen.

C. Izdevis: Der Katholizismus. Sein Stirb und Werde. Leipzig 1937, 247 lpp.

D. Recenzijas: 51) R. Otto, Gottheit und Gottheiten der Arier. Theologische Literaturzeitung 1934, 59, 10. 52) Die Ostkirche betet. Hymnen a. d. Tagzeiten d. byzantinischen Kirche. Turpat 1935, 60, 11. 53) S. Vahiduddin, Indisch-moslemische Werterlebnisse als Parallele zu europäischen Kulturwandlungen. Turpat 1938, 63, 1. 54) A. David-Neel, Vom Leiden zur Erlösung. Turpat 1938, 63, 3. 55) G. van der Leenw, De primitieve mensch en de religie. Turpat 1938, 63, 14. 56) H. v. Glasenapp, Unsterblichkeit und Erlösung in den indischen Religionen. Turpat 1938, 63, 15/16. 57) A. Drexel, Grundriß der Religionswissenschaft. Turpat 1938, 63, 23. 58) A. Bertholet, Über kultische Motivverschiebungen. Turpat 1939, 64, 4.

5. **Vecākais docents Edgars Alberts Rumba,** dzimis 1904. g. 30. maijā Lielvircavas Strazdiņos kā mežsarga Friča Rumbas un viņa sievas Līnas, dzim. Siļķes, dēls. No 1910. līdz 1914. g. mācijies Lielsesavas pagasta skolā; no 1914. līdz 1920. g. apmeklējis un bei-

dzis Jelgavas realskolu (1914./15. māc. gadā Jelgavā; 1915./16. māc. gadā Sičovkā, Smoļenskas gub.; 1916./17. māc. gadā Vilandē, Igaunijā; no 1917. līdz 1920. g. Pjatigorskā, Kaukazā); 1921./22. māc. gadā studējis LU mežkopību; 1922./23. māc. gadā mācijies Martina misijas iestādē Frankfurtē pie Mainas; no 1923. līdz 1928. g. studējis LU teoloģiju; 1928. g. decembrī atstāts pie fakultates sagatavoties zinātniskam darbam; no 1928. līdz 1933. g. studējis teoloģiju un valodas Upsalas Universitatē, kur 1933. g. janvarī ieguvis teoloģijas licenciata gradu. Studijas turpinot 1939. g. maijā ieguvis LU teoloģijas doktora gradu. 1929. g. 15. septembrī ordinēts par Piltenes iecirkņa vikaru; no 1931. g. strādā kā mācītājs Zviedru draudzē Rīgā; no 1932. g. kā vikarmācītājs Kristus draudzē Rīgā; no 1933. g. kā mācītāja palīgs un no 1936. g. kā mācītājs Akademiskajā draudzē Rīgā. 1933. g. ievēlēts par privatdocentu salīdzinamā reliģiju vēsturē, 1936. g. par docentu un 1939. g. par vecāko docentu praktiskajā teoloģijā. No 1931. līdz 1936. g. vadijis ārmisijas lietas Latvijas Ev.-lut. baznīcas latviešu draudzēs; no 1935. līdz 1938. g. bijis reliģiskās apvienības Ev. brāļu draudzes garīgo lietu vadītājs; sastāv par locekli Ev.-lut. baznīcas aģendas un liturģijas komisijā. Rakstijis dienas presē, laikrakstos Jaunākās Ziņas, Latvis, Jaunais Zemgalietis un periodiskajā presē, žurnalos Aizsargs, Ceļš, Izglītības Ministrijas Mēnešraksts, Jaunatnes Ceļš (no 1934. līdz 1936. g. vadijis tā pielikumu Ārmisija), Kristīgais Aizstāvis, Kristen gemenskap (Zviedrijā), Svētdienas Rīts. Piedalijies teologu konferencē Par baznīcu Kembridžā 1929. g. jūnijā, Lutera akademijas augstskolu kursos Zonderhauzenā, Vācijā 1936. g. un apspriedēs ar Anglijas baznīcas pārstāvjiem 1936. un 1938. g. Bijis zinātniskā komandējumā Zviedrijā 1929., 1930., 1932., 1933., 1934., 1936. un 1937. g., Anglijā 1929. un 1936. g., Šveicē 1935. g., Vācijā 1936. g., Holandē 1939. g.

Iespiestie darbi: 1) Archibīskaps Nātans Sēderblūms (Söderblom). 1936, 52 lpp. 2) Baznīca un garīgais amats oikumeniski luteriskā uztverē. LUR teol. I, 3, 1938, 57—174. 3) Latviešu dievība Laima. IMM 1936, II, 1—22, 232—245, 367—377. 4) Kristīgās ārmisijas reliģiskais pamats. C 1935, 34—38, 119—123. 5) Jēzus Nātana Sēderblūma uztverē. C 1936, 229—233, 295—301, 360—367. 6) Kristus un draudze. C 1937, 144—152. 7) Tuvināšanās ar Anglijas baznīcu. C 1938, 159—169. 8) Sarunas ar Anglijas baznīcas pārstāvjiem. C 1938, 228—235, 288—294.

Recenzijas: 9) Leonh. Fendt, Grundriß der Praktischen Theologie. C 1938 279—280. 10) A. Senaud, Christian unity, a bibliography. C 1938, 349. 11) N.

Ehrenström, Christian Faith and Modern State. C 1938, 350. 12) Kirche und Welt in ökumenischer Sicht. C 1938, 350—351. 13) A. Nygren, Eros und Agape II. C 1939, 63—68. 14) F. Holmström, Bidrag till Nathan Söderbloms mystik. Uppenbarelsereligion och mystik. Kristen gemenskap 1938, 2, 92—94.

6. **Docents Fēlikss Ralfs Treijs (Treu),** dzimis 1903. g. 29. jūnijā Valkas apr. Veclaicenes pag. Apukalna mācītāja mājā kā nel. mācītāja Oskara un viņa sievas Ritas, dzim. Kundziņas, otrais dēls. Pirmo un pamatskolas izglītību baudijis vecāku mājā. 1914. g. pavasarī apmeklējis Cēsu proģimnaziju, kas pasaules kara sākumā tika slēgta. Turpinājis mācīties mājskolotāju vadībā mājās. 1916. g. iestājies A. Valtera klasiskajā ģimnazijā Tērbatā. 1918. g. radies pārtraukums skolas gaitās. Miris tēvs. Māte — atraitne ar piecu nepieaugušo bērnu pulku atradusi patvērumu Smiltenē nel. prāvesta K. Kundziņa mājā. 1920. g. iestājies Rīgā valsts vācu vidusskolā, ko beidzis 1922. g. pavasarī. No 1922. līdz 1925. g. strādājis rentētā Launkalnes muižas centrā. Lielinieku laikā pildītās gana un puspuiša gaitas bijušas pirmskola šim dzīves posmam. 1925. g. janvarī iestājies LU teoloģijas fakultatē, kur studējis līdz 1929. g. decembrim, kad nolicis valsts eksamenus. Studiju laikā piedalijies sacensībā un 1928. g. ieguvis par darbu „Gothards Frīdrichs Stenders kā teologs" pirmo godalgu. 1928. g. ievēlēts par subasistentu. 1931. g. 7. maijā ieguvis teoloģijas kandidata gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi. 1931. g. 28. jūnijā, pēc Rīgas Sv. Pāvila draudzē pavadītā kandidata laika, ordinēts par Rīgas pilsētas iecirkņa mācītāju vikaru. 1932. g. atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai pie Israēla reliģijas vēstures un Vecās Derības eksegezes katedras. 1933./34. g. saņēmis Kr. Morberga fonda stipendiju un komandējumu uz Parīzi, kur no 1933. g. janvara līdz 1934. g. martam studējis Sorbonnas Faculté des Lettres un Protestantu teoloģijas fakultatē (Faculté libre de Théologie protestante de Paris). Atgriezies Rīgā 1934. g. Ievēlēts par Rīgas pilsētas latviešu draudžu vikaru. Tanī pašā gadā iesniedzis habilitacijas rakstu par tematu „Ezras grāmatas kritika" un ievēlēts par privatdocentu pie Vecās Derības katedras. Iestāju lekcija Jūdu dievības Elefantīnē. Lasijis obligatus fakultates padomes uzticētos priekšmetus. Vadijis arī seminarus. Ar 1938. g. 25. maija lēmumu ievēlēts, skaitot ar 1. jūliju t. p. g. par docentu. Piedalijies 1937. g. jūnijā Baltijas valstu teologu konferencē Turkū (Abo) Somijā, uz kurieni komandēts. Nolasijis referatu. Ir

Latvijas Universitates teoloģijas fakultates absolventu biedrības valdes loceklis kopš dibināšanas. Laikraksta Ceļš līdzstrādnieks.

Iespiestie darbi: 1) Ludis Bērziņš kā teologs. Ceļi 1931, II, 12—16. 2) Evaņģelija fragmentu jaunatradums. C 1935, 2, 114—119. 3) Quelques notes sur Ras Shamra. Fouilles, monuments, mythes. STh 1935, I, 201—227. 4) Prof. Dr. phil. et Dr. theol. h. c. I. Bencingera piemiņai. C 1935, 2, 124—130. 5) École pratique des Hautes Études. C 1936, 3, 179—181. 6) Dziesmas par Jahves kalpu un ciešanas stāsti evaņģelijos. C 1937, 6, 355—362. 7) Par Vecās Derības teoloģisko izpratni. C 1939, 1, 15—27.

Populara satura: 8) Halles-Vitenbergas Universitate. Un 1930, (9), 18—20. 9) Studentu dzīve Francijā. Un 1935, (12), 209—211.

Recenzijas: 10) R. Millers-Freienfelss, Tagadnes psicholoģijas galvenie virzieni. Un 1934, (15), 270—271. 11) A. Lods, Les prophètes d'Israël et les débuts du judaïsme. Paris 1935. C 1935, 4, 209—211. 12) H. Windisch, Paulus und Christus. Leipzig 1934. C 1935, 6, 434—436. 13) I. Leipoldt, Jesus und Paulus — Paulus oder Jesus. Leipzig 1936. C 1936, 2, 120—122. 14) A. Ermann, Die Religion der Ägypter. Berlin 1934. C 1936, 4, 251—253. 15) V Manharta, Latviešu-prūšu mitoloģija. Rīgā 1936. C 1936, 6, 396—398. 16) Reliģiski-filozofiski raksti V Rīgā 1936. C 1937, 1, 56—58 un 1937, 2, 123—125. 17) Wort und Geist. Festgabe f. K. Heim. Berlin 1934. C 1937, 3, 187—190. 18) W. Bauer, Der Ursprung des Alphabets. Leipzig 1937, C 1937, 5, 322—324. 19) I. Bencingers, Israela literaturas vēsture. Rīgā 1938. C 1938, 2, 123—125. 20) In piam memoriam A. v. Bulmerincq. Rīgā 1938. C 1938, 6, 427—430.

C. PRIVATDOCENTI.

1. **Privatdocents Michails Fedorovskis,** dzimis 1879. g. 17. februarī Voroņežas guberņā. Viņa tēvs Jānis un māte Evdokija, dzim. Kedrova, piederēja garīdznieku aprindām. Pirmizglītību Fedorovskis baudija pagasta skolā un 1889. g. rudenī iestājās Pavlovskas, Voroņežas guberņas apriņķa pilsētas, garīgajā pamatskolā. Izglītība pēc to laiku garīdznieku ģimeņu tradicijas bija jāturpina garīgā seminarā. 1895. g. viņš iestājās Voroņežas Garīgajā seminarā, kur kursu ar ļoti labām sekmēm beidza 1901. g. pavasarī un pēc iestāju pārbaudijumu izturēšanas tika imatrikulēts par studentu Maskavas Garīgajā akademijā. Studijas turpinājās četrus gadus, un kursu Fedorovskis beidz ar pirmās šķiras teoloģijas kandidata gradu. Pēc akademijas beigšanas viņam kā kroņa stipendiatam bija jāstrādā kādā garīgā mācības iestādē. Tāpēc 1905. g. viņš tika iecelts par skolotāju Chersonas guberņas Skolotāju garīgajā seminarā, kur četrus gadus mācija bībeles vēsturi un divus pēdējos gadus matematikas priekšmetus. 1909. g. Fedorovskis iestājas Maskavas Tech-

niskajā augstskolā par studentu un to beidz 1914. gada 28. maijā ar pirmās šķiras inženiera mechaniķa gradu. 1914. g., pasaules karam sākoties, tiek mobilizēts un iecelts 1915. g. par lokomotivju depo pārzini Tulā. 1916. g. rudenī viņu piekomandē Galvenai artilerijas pārvaldei Pēterpilī, kur viņš strādā ieroču fabrikā. Nodibinoties komunistiskai iekārtai Krievijā, viņš šķīrās no dzimtenes un 1921. g. apmetās uz dzīvi Latvijā. Latvijas pavalstniecību viņš iegūst 1927. gadā. Kopš 1922. g. Fedorovskis strādā par skolotāju gan Rīgas privatās ģimnazijās, gan Rīgas, gan valsts ģimnazijās, kur māca krievu valodu. Šai darba posmā strādājot, viņš sarakstijis un 1933. g. izdevis krievu gramatiku latviešu valodā. Par privatdocentu teoloģijas fakultates pareizticīgās teoloģijas nodaļā Fedorovskis iecelts 1938. g. 21. septembrī pie Svēto Rakstu katedras. Šajā nozarē viņš paguvis iespiest žurnalā Ticība un dzīve 1938. g. rakstu Sievas sēkla ir Jēzus Kristus — ticības iesācējs un pabeidzējs un žurnalā Вера и Жизнь 1939. g. maija numurā rakstu Крест и воскресение.

2. **Privatdocents Vilis Rozenieks,** dzimis 1868. g. 24. augustā Valkas apr. Ilzenes muižā kā muižas pārvaldnieka Jāņa Rozenieka jaunākais dēls. Pirmo izglītību dabūjis mājās un Ciša privatskolā Rīgā, pēc tam iestājies Rīgas pilsētas ģimnazijā, ko beidzis 1887. g. decembrī. Sākot ar 1888. g. augustu studējis teoloģiju Tērbatas Universitatē, kur kursu beidzis 1896. g. maijā ar tiesību iegūt teoloģijas kandidata gradu (cand. theol.). Ieguva turpat 1930. g. teoloģijas maģistra gradu (mag. theol.). Maģistra raksts Der Kampf um die St. Jacobikirche in Riga. 1896. g. rudenī izturējis Vidzemes ev.-lut. konsistorijā pārbaudijumu pro venia concionandi et pro ministerio. No 1898. g. aprīļa līdz 1903. g. septembrim Slokas-Dubultu draudžu mācītājs un pēc tam līdz 1936. g. decembrim — Slokas un Ķemeru draudžu mācītājs. No 1915. g. 1. oktobra līdz 1917. g. 31. decembrim bēgļu mācītājs Rīgai un Vidzemes guberņai, no 1917. g. augusta līdz tā paša gada 31. decembrim arī Latviešu strēlnieku II brigades mācītājs. No 1919. g. jūlija Rīgas apriņķa iecirkņa prāvests. Darbojies līdzi izpostītā apriņķa atjaunošanas darbā kā prāvests un vikarmācītājs. Līdztekus baznīcas darbam nodarbojies arī par skolotāju un audzinātāju pedagoģijas laukā. 1897. g. ticības mācības skolotājs Valkas Skolotāju seminarā, 1916. g. Rīgas Aleksandra ģimnazijā, no 1923. g. līdz 1933. g. Teoloģiskā instituta do-

cents, no 1930. līdz 1935. g. Latvijas ev.-lut. baznīcas ģimnazijas direktors un Latvijas ev.-lut. baznīcas II pakāpes pamatskolas priekšnieks. Sākot ar 1933. g. 1. jūliju privatdocents Latvijas Universitates teoloģijas fakultatē. No 1925. līdz 1934. g. ev.-lut. Baznīcas virsvaldes loceklis. Saņēmis 1928. g. Triju Zvaigžņu ordeņa III šķiru un 1933. g. Aizsargu Nopelnu krustu. Piedalijies 1926. g. Kristīgās jaunatnes savienības (YMCA) Vispasaules kongresā Helsinkos kā grupas vadītājs ar priekšnesumu Dabaszinātne un reliģija un kā The World Alliance for promoting friedship through the Churches loceklis 1928. g. Prāgas un 1931. g. Kembridžas sanāksmēs un kā Life and Work loceklis 1928. g. Prāgas sanāksmē. Skaitas par korespondentu Internacionalajā socialzinātņu institutā Ženēvā.

Iespiestie darbi: 1) Slokas baznīca no 1567. g. līdz 1929. g. 1929. 2) Apoloģetika. Svētdienas Rīts 1933, 20 un turpmāk. 3) Četras lappuses no bēgļu mācītāja dienas grāmatas. R. kr. „Pie Bābeles upēm" 1929. 4) Archibīskapa prot. T. Grīnberga studiju gadi. Evaņģelija gaisma 1939, 26—29. 5) Daži sprediķi periodiskā izdevumā Sprediķis un Latvijas ev.-lut. draudžu laikrakstā Svētdienas Rīts.

3. **Asistents Edgars Ķiploks,** dzimis 1907. g. 3. aprilī Rīgā, namīpašnieka Dāvja un Marijas, dzim. Barbakas, dēls. 1916./17. g. apmeklējis V Olava komercskolas priekšskolu, 1917. g. rudenī tirdzniecības skolu Smiltenē, no 1918. līdz 1926. g. V Olava komercskolu, iegūdams gatavības apliecību. No 1926. līdz 1928. g. studējis Latvijas Universitatē tautsaimniecību, bet no 1928. līdz 1937. g. teoloģiju. 1937. g. rudenī ieguvis teoloģijas kandidata gradu ar atzīmi ļoti sekmīgi un atstāts pie Universitates sagatavoties zinātniskai darbībai. No 1932. g. 1. dec. līdz 1937. g. 1. nov. (ar nelielu pārtraukumu 1935. g.) subasistents, kopš 1938. g. 1. apr. jaunākais asistents pie Baznīcas vēstures katedras. 1937. g. 26. sept. ordinēts mācītāja amatā un ieskaitīts par Rīgas apriņķa prāvesta iecirkņa vikaru. Darbojies Studentu padomē: no 1930. līdz 1932. g. padomes un prezidija loceklis, no 1934. līdz 1939. g. grāmatnīcas komisijas priekšsēdis. Kopš 1937. g. 15. dec. LU mācības grāmatu apgādniecības komisijas darbvedis. No 1930. līdz 1934. g. akademiskā laikraksta Universitas redakcijas sekretars, no 1934. līdz 1935. g. atbildīgais redaktors. Šai laikā Universitas slejās publicējis apm. 50 rakstus un 20 recenzijas par vēstures, sabiedriskiem un studentu dzīves jautājumiem. No 1932. līdz 1938. g. rediģē Studentu kalendāru (sākumā Vadonis LU studentiem). Bez tam rakstijis Latvī, Ceļā un

Svētdienas Rītā. Studiju laikā par sacensības darbiem saņēmis 1930. gadā pirmo godalgu par tematu Latviešu katķisma vēsture un 1935. gadā otro godalgu par praktiskā teoloģijā uzdoto spredikļi par Lk. 16, 1—9 (līdz ar eksegetiskām piezīmēm).

Iespiestie darbi: 1) Pirmie studētie latvieši (rakstu cikls ar 9 rakstiem). Un 1930.—1932. 2) Baznīcas loma kara un miera jautājumā. SvR 1931, 4—6. 3) Kāds latviešu tautas vērtējums priekš simts gadiem. Burtn 1932, 8, 658—668. 4) Jāņa Reinberga piemiņai. Un 1934, 13, 658—668. 5) Talsenieki un akademiskā izglītība. Talsu novads 1936—1937, 393—401. 6) Erasma 400 gadu nāves diena. SvR 1936, 30, 236—237. 7) Amerikas grāmatniecība. Un 1938, 6, 9 un 12. 8) Grāmatu izdevēji un grāmatu rūpniecība. Pirmās grāmatrūpnieku sanāksmes materialos Tautas kulturai un valsts mērķiem, 11 lpp.. 9) Prāvesta Dr. K. Kundziņa studiju gadi. C 1938, 2, 79—83. 10) Statistiskas ziņas par mūsu draudzēm 1937. gadā. C 1939, 1, 38—41. 11) Reliģijas un konfesijas skaitļos. Baznīcas Kal. 1939, 59—65. 12) Vai apustulis Pētēris bijis Romā. C 1939, 3. 12a) Prāvests Kārlis Kundziņš. Tautas un draudzes darbinieks 1939, 79 lpp.

Recenzijas un referati: 13) L. Adamovičs, Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks. Un 1934, 6, 93. 14) Prāvests Dr. K. Kundziņš, Mana mūža gājiens. Un 1935, 6, 128—129. 15) Vēstures atdzimšana. Mūsu jaunākā vēstures literatura. Un 1938, 4 un 5. 16) Divi chronikas (Livonijas un Atskaņu chronika). Un 1937, 2, 38—39. 17) G. Menšings, Vispārīgā salīdzinamā reliģijas vēsture. C 1935, 5, 336—338. 18) L. Adamovičs, Kristīgās baznīcas vēsture. C 1938, 1, 51—52. 19) St. Kolbuševskis, Poļu literatura viduslaikos un renesansē. C 1938, 4, 272—274. 20) W Köhler, Dogmengeschichte als Geschichte des christlichen Selbstbewußtseins. C 1938, 5, 347.

Rediģēti darbi: 21) Kr. Valdemāra raksti, piedaloties V Ābelem u. c., I sēj. 1936, 367 lpp. (rediģētāja paša rakstīti: Priekšvārdi, 3—9 un bibliografiskas piezīmes, 331—363), II sēj., 1937, 550 lpp. (rediģētāja paša rakstīti: Priekšvārdi. 1—2 un bibl. piezīmes, 535—550).

XII
ROMAS-KATOĻU TEOLOĢIJAS FAKULTATE

XII. Romas-katoļu teoloģijas fakultate

A. PROFESORI.

1. **Profesors Jezups Rancāns,** dzimis 1886. g. 25. oktobrī Ludzas apriņķa Nautrēnu pag. Luzinīku sādžā kā Franča un Joannas, dzim. Švagres, dēls. Apmeklējis trīs gadus Nautrēnu pagasta skolu un divus gadus Ludzas apriņķa skolu, tad privatā kārtā ieguvis vidusskolas izglītību un, noliekot kā eksterns eksamenus Kronštates ģimnazijā, ieguvis gatavības apliecību. Tanī pašā 1904. g. iestājies Mogiļevas Garīgā seminarā, ko beidzis 1908. g. Pēc seminara beigšanas iestājies Pēterpils Garīgā akademijā, kur 1911. g. ieguvis teoloģijas kandidata, bet 1912. g. teoloģijas maģistra gradu. Maģistra grada iegūšanai sarakstijis disertaciju De cooperatione oeconomica eiusque valore in vita morali hominum. Par garīdznieku iesvētīts 1911. g. 12. jūnijā un strādājis Pēterpilī līdz 1914. g. 11. septembrim kā skolu kapelans, vikars katedralbaznīcā un no 1912. gada latviešu valodas pasniedzējs Mogiļevas Archidiecezes garīgā seminarā. No 1914. g. 11. sept. līdz 1916. g. 30. nov. aktivā armijā apkalpoja katoļticīgos X armijā un tika apbalvots ar Stanislava un Annas III šķ. ordeni ar zobeniem un Stanislava II šķ. ar zobeniem par garīdznieka pienākumu pildīšanu ienaidnieka apdraudētā frontes joslā. No 1916. g. 1. dec. līdz 1917. g. 1. jūnijam Pēterpils Garīgā seminara profesors. Nākošās darba vietas un amati ir bijuši sekojoši: Pēterpils Sv. Katrīnas baznīcas viceprāvests un vicedekans (1917. 1. VI—1918. 1. XI), Rīgas diecezes kūrijas padomnieks un tās specials delegats pie Svētā Krēsla (1918. 1. XI—1920. 1. VIII), Rīgas diecezes padomnieks un kanclers (1920. 1. VIII—1922. 7. XI), Katoļu garīgā seminara un Teoloģijas augstskolas rektors un profesors (no 1920. g. septembra līdz 1938. g.). Kopš 1923. g. novembra ir Rīgas archibīskapa palīgbīskaps un ģeneralvikars, bet kopš 1938. g. 1. jūlija LU Romas katoļu teoloģijas fakultates profesors un dekans. 1916. un 1917. g. ņēmis dalību latgaliešu un baltiešu tuvināšanās apspriedēs. Nacionalās padomes sapulcēs Pēterpilī bijis

prezidijā un kā ārlietu komisijas loceklis reizē ar citiem sūtijis Z. Meierovicu uz Angliju. Latgaliešu kongresā 1917. g. 9. un 10. maijā (26., 27. apr. v. st.) uzstājās kā referents apvienošanās jautājumā. Ievēlēts par Latgales Pagaidu zemes padomes locekli un iecelts par Tautas padomes locekli. Ievēlēts I, II, III un IV Saeimā kā deputats, bet II, III un IV Saeimā izpildija vicepriekšsēdētāja pienākumus. Pastāvīgi darbojies kā ārlietu komisijas un Kulturas fonda domes loceklis. Bijis Rīgas pilsētas domnieks (1930.—1934.) un Latgales kristīgo zemnieku un katoļu apvienības goda priekšsēdētājs. Kā Pagaidu valdības specialsūtnis pie Vatikāna ņēma dzīvu dalību konkordata noslēgšanas sarunu ievadīšanai 1919. un 1920. g. un iesniedza pāvestam Benediktam XV plašu memorialu par Latvijas katoļu vajadzībām. Reizē ar H. Albatu turpināja konkordata noslēgšanas sarunas 1921. g. un parakstija galīgo aktu, bet 1922. g. konkordata parakstīšanas brīdī bija par delegacijas locekli un lietpratēju padomnieku. Sabiedriskās organizacijās strādājis jau priekškara un kara gados, būdams par valdes locekli un kasieri Pēterpils Latviešu savstarpējās palīdzības b-bā un Latgaliešu bēgļu komitejā. Latvijas laikā darbojies sekojošās organizacijās: Latgaliešu katoļu kulturas centralā b-bā, Katoļu izglītības b-bā, Derīgu grāmatu un rakstu izdošanas b-bā Auseklis, b-bā Saule (goda loceklis), Latgaliešu skolotāju centr. b-bā (goda loceklis), Latvijas Brīvības pieminekļa celšanas komitejā (loceklis), Latgales atbrīvošanas pieminekļa celšanas komitejā (vicepriekšsēdētājs). Zigfrīda Meierovica fondā (padomes loceklis), Mg. K. Skrindas piemiņas fondā (priekšsēdētājs), Vl. Rubuļa piemiņas fondā (vicepriekšsēdētājs), Tautu savienības veicināšanas b-bā (padomes loceklis), Lacuania's filistru b-bas priekšsēdētājs, LU stud. b-bas Fraternitas Catholica, Terra Mariana un korp. Aurora goda filistrs. Starpparlamentariešu apvienībā (Union Interparlamentaire) bijis kā delegats divas reizes Šveicē — Ženēvā un Bernē (1924. g. augustā un 1932. g. jūlijā). Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa II šķ., Beļģijas Croix de Grand Officier de l'ordre de la Couronne un Latvijas Republikas atbrīvošanas cīņu 10 gadu jubilejas piemiņas medaļu. Krievijā bijis apbalvots ar Stanislava III un II šķ. ordeni ar zobeniem un Annas III šķ. ar zobeniem par garīdznieka pienākumu pildīšanu dzīvi apdraudošā frontes joslā 1914., 1915. un 1916. g. X armijā. Presē sācis darboties 1908. g., ievietodams mēnešrakstā Ticeiba un Dzeive apcerējumu Svāto Kazimira dzeive. Bijis pastāvīgs Dryvas līdzstrād-

nieks, bet 1917. g. aizstājis kādu laiku redaktoru mag. K. Skrindu. Tāpat pastāvīgi strādājis līdz Latgolas Vordā, Katoļu Dzeivē, Zīdūnī, Rīgas Vēstnesī, bet ar gadijuma rakstiem no katoļu dzīves arī Jaunākās Ziņās. Rakstijis ar pilnu vārda un uzvārda parakstu un arī ar pseidonimiem: Audzēknis, J. R., B. J. R., A., bet īsākas korespondences pilnīgi bez paraksta.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Liber miraculorum S-ti Bernardi. Pēterpilī, 1911. 2) Memoriale Beatissimo Patri Papae Benedicto XV de ecclesiae terris Livoniensibus conditione deque episcopo eis praeficiendo. Roma, Typis polyglottis Vaticanis, 1919. 3) Par Reigas veiskupim. 1920. 4) Rediģējis un pa daļai sarakstijis Synodus archidioecesana Rigensis A. D. 1937. Rēzeknē, 1938.

B. Raksti krājumos un periodiskos izdevumos: 5) Tautu savienības ideju veicināšana skolās. TSVBR 1926, I. 6) Katoļu baznīcas stāvoklis Latvijā. Latvijas republika 10 pastāvēšanas gados, 1928. 7)Katoļu baznīcas stāvoklis Latvijā. AusK 1929. 8) Baznīca un valsts. AusK 1930. 9)Katoļu pienākums vēlēšanās. AusK 1931. 10) Piezīmes par Latgali. AusK 1931. 11) Valsts un reliģija. AusK 1932. 12) Jāzeps-Simforijans Mieleško, O. P. AusK 1933. 13) Mans ceļojums uz Romu. Atmiņas. AusK 1934. 14) Cilvēku sadzīves pamati. AusK 1935. 15) Zigfrīds Meierovics un Latgale. Krāj. Z. A. Meierovics, 1935. 16) Lobu laikrokstu paturēt ir myusu pīnokums. Zīd 1935, 3—6. 17) Klaušu laiki un breiveibas atgyušona Latgolā. 18) Gromota un pašizgleiteiba. Zīd 1936, 1. 19) Paleigs pašizgleiteibā. Zīd 1936, 2. 20) Kā tulkojami un izprotami konkordata, kas noslēgts starp Sv. Krēslu un Latvijas valdību, 19. p. noteikumi par soda izpildīšanu pie notiesātiem katoļu garīdzniekiem pēc laicīgas tiesas sprieduma spēkā stāšanās. TMM 1937, 2. 21) Cēsu bīskapa Oto Šenkinga piemiņai. AusK 1937 22) Daži vārdi par baznīcas sinodēm. AusK 1937. 23) Kristus augšancelšonos. Zīd 1938, 3. 24) Gimines dzeive un tykumi. Zīd 1938, 4. 25) Katoļu bazneicas tīsiskais stovūklis Latvijā. Zīd 1938, 11. 26) Kurzemes bīskapi pagātnē. AusK 1938. 27) Livonijas, Kurzemes un Piltenes bīskapi XVI, XVII un XVIII gadu simtā. AusK 1939.

2. **Profesors Boļeslavs Sloskāns** dzimis 1893. g. 31. augustā Stirnienes pag. Tiltagala sādžā kā Bernarda un Cecilijas, dzim. Lagušānas, dēls. Pirmo izglītību ieguvis Varakļānu pagasta skolā, ko beidzis 1904. g., un Rēzeknes pilsētas skolā, ko beidzis 1909. g. Pēc tam Rīgā privati papildinājis vispārīgo vidējo izglītību. 1911. g. iestājies Pēterpils Garīgā seminarā. To beidzis 1916. g. un kā stipendiats komandēts uz Pēterpils R. kat. garīgo akademiju studiju turpināšanai. 1917. g. 21. janvarī kā akademijas students iesvētīts par priesteri. 1918. gada pavasarī minētajā akademijā ieguvis pirmo zinātnisko gradu un sakarā ar akademijas likviḍēšanu spiests studijas pārtraukt. Uz Pēterpils metropolita E. Ropa vēlēšanos palicis Pēterpilī un iecelts par palīgmacītāju pie Sv. Katrīnas baznīcas ar uzdevumu apkalpot katoļu draudzes Šliselburgā, Petroza-

vodskā, Kronštatē un Abramovas pustiņā, kur bija latviešu katoļu kolonija apm. 50 ģimeņu, kas 1909. g. izceļojušas no Preiļu un Nidermuižas pagastiem. 1923. g. pārcelts pie Sv. Stanislava baznīcas Pēterpilī par prāvestu. Arī tagad apkalpojis Kronštates katoļu draudzi. 1924. g. pārcelts uz Maskavu pie Sv. Pētera un Pāvila baznīcas par prāvestu. Tanī pašā gadā, beigās, pārcelts uz Vitebsku par prāvestu pie Sv. Barbaras baznīcas, bet 1925. g. atgriezies Pēterpilī pie Sv. Katrīnas baznīcas kā prāvesta vietas izpildītājs. 1926. gada 10. maijā konsekrēts par bīskapu un izraudzīts par apustulisko administratoru Mogiļevas un Minskas bīskapijām. 1927. g. 17. sept. apcietināts un ieslodzīts Mogiļevas G. P. U. cietumā. Pēc tam pārvests uz Minskas G. P. U. cietumu un tad uz Maskavas G. P. U. cietumiem (Lubjanka 2, Lubjanka 14 un Butirki). 1928. gadā pārvests uz Ļeņingradas G. P. U. cietumu Konstantinogradskajā. Tanī pašā gadā notiesāts un ieslodzīts koncentracijas nometnē Solovkos. 1930. g. 13. oktobrī atbrīvots un 1. novembrī atgriezies Mogiļevā, bet jau 8. novembrī apcietināts no jauna un ieslodzīts Mogiļevas G. P. U. cietumā. Pēc tam pārvests uz Minskas, Maskavas, Sverdlovskas, Krasnojarskas un Irkutskas G. P. U. cietumiem. 1931. gadā no Irkutskas izsūtīts trimdā uz Jeņiseiskas pilsētu, bet pēc diviem mēnešiem arestēts un ieslodzīts Jeņiseiskas cietumā un pēc mēneša izsūtīts trimdā uz Staro-Turchansku, 1400 km uz ziemeļiem no Krasnojarskas. Pateicoties Latvijas valdībai panākta atļauja atstāt PSRS teritoriju un atgriesties Latvijā. 1932. g. novembrī caur Jeņiseiskas un Krasnojarskas cietumiem nogādāts Maskavas Butirku cietumā un 1933. gada 22. janvarī laimīgi atgriezies Latvijā. Tanī pašā gadā uzaicināts ņemt dalību Svētā Gada atklāšanas svinībās Romā, kur ieradies marta mēnesī un palicis veselu gadu, iepazīdamies ar kristīgās kulturas un vēstures iestādēm. Šinī pašā laikā izdarijis plašus ceļojumus pa Franciju un Beļģiju, iepazīdamies ar katoļu organizacijām un mācības iestādēm. Pāvests Pijs XI 1933. g. iecēlis viņu par Svētā Tēva troņa asistentu, sava galma prelatu, un dāvinājis sevišķi vērtīgu bīskapa krustu un gredzenu, ko savā laikā pāvests Leo XIII bija veltijis kardinalam Merry del Val, un tas ar testamentu to atvēlējis pāvestam Pijam XI. 1934. g. maijā atgriezies Latvijā un iecelts par Rīgas archidiecezes Romas katoļu teoloģijas augstskolas profesoru un studentu garīgo audzinātāju. Kopš 1938. g. 1. jūlija ir Romas katoļu teoloģijas fakultates moralteoloģijas katedras profesors.

3. **Profesors Artūrs Miķelis Jāzeps Hauers** dzimis 1904. gada 24. jūlijā Bavārijā, Šachingā, kā Miķeļa un Annas, dzim. Ederes, dēls. No 1910. līdz 1917. g. apmeklējis pamatskolu St. Volfgangā, viņš mācas 9-klasīgā humanitarā ģimnazijā Rozenheimā un Burghauzenā (1917.—26.). To beidzis 1926. g., viņš apmeklēja sešus semestrus Filozofijas un teoloģijas augstskolu Eichštetē (1927.—30.) un desmit semestrus pāvesta Gregora Universitati Romā (1930.—35.), ko nobeidza ar teoloģijas doktora gradu. Pēc studiju beigšanas strādājis kā teoloģijas lektors Eichštetē (1935.—37.), bet no 1938. g. janvara līdz jūnijam bija dogmatiskās teoloģijas profesors Rīgas Katoļu teoloģijas augstskolā. Kopš 1938. g. 1. jūlija ir teoloģijas profesors L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultatē un lasa dogmatiku, orientalo teoloģiju, patroloģiju un ebrēju valodu.

No zinātniskiem darbiem publicēts Bovērija raksts — Orthodoxa Consultatio — Anglijas princim Kārlim. Ph. Brenners un M. Dentlers G. m. b. H., Eichštetē, 1937.

4. **Profesors Konstantijs Kolfšotens** dzimis 1899. gada 24. jūnijā Arnhemā, Holandē, kā lieltirgotāja Richarda un Terēzes, dz. Deuvorst, dēls. No 1905. līdz 1911. g. mācijies Arnhēmas pamatskolā, no 1911. līdz 1917. g. Katvijka realģimnazijā, no 1920. līdz 1923. g. studējis filozofiju Oudenbošā, bet no 1926. līdz 1930. g. studējis pāvesta Gregora Universitates teoloģijas fakultatē, kur ieguvis doktora gradu teoloģijā. Pēc studiju beigšanas no 1931. līdz 1937. g. docējis Hāgas Augstskolā, kur lasijis vēstures un teoloģijas kursus. 1938. g. profesors Katoļu teoloģijas augstskolā, bet no 1938. g. 1. jūlija L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultatē pie Vecās Derības katedras. Rakstijis dažāda rakstura apcerējumus ārzemju presē.

5. **Profesors Pēteris Laurinovičs** dzimis 1902. g. 19. oktobrī Asūnes pag. Neikšānu II sādžā kā Vikentija (Vinca) un Dominikas, dzim. Balbeko, dēls. Pirmo izglītību ieguvis Dinkinišku un Asūnes pamatskolās, mācijies Pēterpils Sv. Katres ģimnazijā un 1921. g. beidzis Daugavpils realģimnaziju. No 1921. līdz 1926. g. mācijies Rīgas Romas katoļu teoloģijas augstskolā. Pēc tās beigšanas piecus gadus bijis garīdznieks un ticības mācības skolotājs Rīgā, Aglonā un Daugavpilī. No 1931. g. oktobra līdz 1934. g. jūlijam studējis Vīnes Universitatē, iegūstot sv. teoloģijas doktora gradu. Ar 1935. g. 1. aug. iecelts par Svēto Rakstu profesoru Rīgas

Romas katoļu teoloģijas augstskolā, kur strādājis līdz 1938. gada 30. jūnijam. Ar 1938. gada 1. jūliju iecelts par Svēto Rakstu Jaunās Derības profesoru L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultatē. Blakus šiem darbiem strādājis vairākās sabiedriskās organizacijās, pēdējā laikā Latvijas Katoļu akademiķu b-bā un Latvijas Veselības veicināšanas b-bā kā galvenās valdes loceklis. Kopš 1936. g. rediģē žurnalu „Zīdūnis" bet kopš 1938. g. augusta arī mēnešrakstu Katoļu Dzeive.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Katoļu morales moceiba. Rēzeknē, 1936, 138 lpp. 2) Kristīgās baznīcas vēsture. 1937, 128 lpp.

Raksti periodikā: 3) Vēsturisko kristticeibas īvešonas gaita Latvijā. Zīd 1936, 2, 36—38; 3, 55—58; 6, 114—115. 4) Modenas veiskups Viļums, pyrmais pāvesta legats Latvijā 1225.—1226. Zīd 1936, 5, 87—88. 5) Sēlijas, Zemgales un Kurzemes veiskupiju nūdybynošona 13. g. s. Zīd 1937, 10, 163—165.

6. **Profesors Aleksandrs Novickis** dzimis 1888. g. 17. jūnijā Līksnā, Daugavpils apriņķī, Vikentija-Augustina un Domicelas, dz. Konopackas, ģimenē. Pirmo izglītību baudijis Līksnas pamatskolā, ko beidzis 1899. g. Pašmācības ceļā ieguvis vidusskolas izglītību, 1906. g. iestājies Mogiļevas Romas katoļu garīgā seminarā. To beidzis 1910. g. un tā paša gada rudenī iestājies Pēterpils R. katoļu garīgā akademijā. Garīgo akademiju beidzis 1914. g. pavasarī, iegūdams sv. teoloģijas maģistra gradu; teoloģijas maģistra grada iegūšanai sarakstijis latīņu valodā disertaciju De valore apologetico operum Hieronymi Savanarolae (Pēterpilī, 1914. g., 140 lpp. in folio; darbs nav iespiests). Priestera svētību saņēmis jau 1913. g. 16. jūnijā. Pēc iesvētīšanas par priesteri un akademijas beigšanas strādājis par palīgmācītāju un ticības mācības skolotāju katoļu draudzēs Minskā (no 1914. g. 12. septembra līdz 1916. g. 31. augustam), Rīgā (no 1916. g. 31. augusta līdz 1918. g. 13. sept.) un Daugavpilī (no 1918. g. 13. sept. līdz 1920. g. 25. sept.). Daugavpilī pārcietis lielinieku vajāšanas: pēc sarkanās Rīgas krišanas apcietināts kā ķīlnieks, bet uz draudzes uzstāšanos atsvabināts (1919. g. 6. jūnijā). No 1920. g. 25. sept. līdz 1938. g. 1. jūlijam Rīgas archidiecezes katoļu garīgā seminara (resp. Rīgas Katoļu teoloģijas augstskolas) profesors un inspektors. No 1938. g. 1. jūlija L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultates kanonisko tiesību profesors. Vēl studējot Mogiļevas Romas katoļu garīgā seminarā iestājies prof. K. Skrindas vadītā latviešu audzēkņu literariskā pulciņā (1906.—1910.). Pasaules kara laikā strādājis bēgļu organizacijā Centralā pilsoņu komitejā (Центральный Обывательскій Ком.) Ratomkā,

Minskas guberņā kā rajona instruktors (1914.—1916.). Pārcelts uz Rīgu, ņēmis dalību latviešu katoļu savstarpējās palīdzības b-bā „Vecaine" kā valdes loceklis. Ir Latviešu derīgu rakstu b-bas loceklis dibinātājs, biedrības Latgales Centralais muzejs līdzdibinātājs un līdzdarbinieks un Latgaliešu katoļu kulturas centralās b-bas loceklis. Saņēmis Sv. Krēsla atzinību. Apbalvots ar goda titulu Cameriere Segreto Sopranumerario (1928. g. 21. XI), pēc tam 1937. g. 12. jūlijā paaugstināts par Svētā Tēva galma prelatu. Lai papildinātu izglītību un zināšanas, vairākkārt (4) ir apceļojis dažas Eiropas valstis, iepazīdamies ar izglītības, mākslas un labdarības iestādēm Italijā, Austrijā, Vācijā, Polijā un Lietuvā. Tulkojis no poļu valodas brošuru „Jūlija" (Pēterpilī, 1915, 38 lpp.). Rakstijis poļu žurnalos Życie Kościelne 1916. g. Pēterpilī, Czytanie Niedzielne 1917. g. Pēterpilī, par latviešu tautas vēsturi, reliģiozi-moralisko dzīvi, par katoliskās preses vajadzībām, mudinādams poļu sabiedrību atbalstīt latviešu katoļu izdevumus. Strādādams kā profesors sakārtojis un izdevis vēsturiskas piezīmes par Aglonu (Aglyuna, Rīgā, 1929. g., 56 lpp.), publicējis vairākus apcerējumus par baznīcas likumiem laulības un ģimenes dzīves jautājumos, kas iespiesti žurnalā Katoļu Dzeive 1926.—1933. gadu gājumos. No 1928. līdz 1938. g. rediģējis un izdevis latviešu katoļu žurnalu Katoļu Dzeive.

7. **Profesors Pāvils Ozoliņš** dzimis 1878. g. 7. jūnijā Skaistkalnē. Viņa tēvs Jēkabs bija skolotājs Skaistkalnes pagasta skolā un māte Olga, dz. Dūja, pasniedza turpat rokdarbu stundas. Tēvs nostrādājis minētā skolā 40 gadus. Latvijas valdība viņu apbalvoja ar 5. šķiras Triju Zvaigžņu ordeni. Pirmo izglītību ieguvis tēva vadītā skolā. Mācības gaitu turpinājis Rīgā, kur pabeidzis Katrīnas skolu. Pēc tam ieguvis Bauskā pie komisijas skolotāja tiesības un vienu gadu nostrādājis pie tēva kā palīga skolotājs. 1896. g. iestājies Kaunas garīgā seminarā, ko beidza 1900. g. Seminara garīgā vadība viņu sūta uz Pēterpili teoloģisko studiju turpināšanai katoļu garīgā akademijā. Pēc trijiem studiju gadiem akademijā ieguvis teoloģijas kandidata gradu; disertacijas temats kandidata gradam bija: Eusebii Caesariensis Historia ecclesiastica. Akademiju beidza 1904. g. cum eximia laude un ieguva teoloģijas maģistra zinātnisko gradu. Diplomdarba temats maģistra gradam bija: De oeconomia divina quoad salvandos paganos et de conditione infantium sine baptismate morientium. Priesterības un pe-

dagoga gaitas iesācis 1904. g. Alsungā kā draudzes mācītājs un ticības mācības pasniedzējs Gudenieku ministrijas skolā. 1908. g. viņu pārvieto uz Jelgavu par vikaru un ticības mācības skolotāju vietējās ģimnazijās un pamatskolās. Karam iestājoties izbraucis uz Maskavu un strādājis vairākās ģimnazijās kā reliģijas pasniedzējs. 1918. g. atgriezies dzimtenē un tiek komandēts uz Liepāju, kur paliek līdz 1920. g. Liepājā apkalpoja draudzi un pasniedza reliģiju ģimnazijās un pamatskolās. No 1920./21. māc. gada nepārtraukti darbojies Rīgā. Līdz 1938. g. pasniedza latīņu valodas stundas P. Dzeņa ģimnazijā un ticības mācību dažās pilsētas vidusskolās un pamatskolās. Kad 1924. g. katoļu garīgo seminaru no Aglonas pārcēla uz Rīgu, viņu iecēla par profesoru seminarā. 1938. g. 14. jūnijā apstiprināts Latv. Univ. Romas katoļu teoloģijas fakultatē par profesoru pie baznīcas vēstures un kristīgās archeoloģijas katedras. 1923. g. pagodināts ar iecelšanu par Viņa Svētības pāvesta galma kambarkungu (Cubicularius honorarius S. S.). 1925. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa 4. šķiru. 1934. g. darbojās cenza komisijā pie Izglītības ministrijas. 1938. g. Latvijas Universitate viņu komandēja uz Romu piedalīties Starptautiskā archeoloģijas kongresā no 16. līdz 20. oktobrim. No 1904. g. ar mazu pārtraukumu bēgļu laikmetā ņēmis rosīgu dalību katoļu presē. Viņa spalvai pieder ļoti daudz rakstu par vēsturiskiem, socialiem, pedagoģiskiem un politiskiem jautājumiem, kas iespiesti vairākos mēnešrakstos, nedēļas un dienas laikrakstos. Un tā mēnešrakstā Auseklis 1934. g. 3., 4., 5., 6., 7., 8., un 9. numurā ievietots viņa raksts Jezuiti latvju zemē. 1923./24. g. kā atbildīgais redaktors vadija mēnešrakstu Auseklis, kurā iespiesti viņa raksti par katoļu baznīcu Latvijā. Sešus gadus darbojās kā nedēļraksta Māras Vēstnesis līdzstrādnieks, un viņa spalvai piederēja gandrīz visi šī izdevuma ievadraksti. Māras Vēstnesī iespiests viņa referats par Albertu I, Rīgas bīskapu, ko nolasija Melngalvju zālē 1929. g. 20. janvarī. No 1932. g. vada kā atbildīgais redaktors nedēļas laikrakstu Rīgas Vēstnesis. Ir arī Latviešu konversacijas vārdnīcas līdzstrādnieks.

8. **Profesors Pēteris Strods** dzimis 1892. g. 1. maijā Varakļānu pagasta L. Strodu sādžas Eisāgu mājās kā labi pārtikušu lauksaimnieku Antona un Teklas, dzim. Cakules, dēls. Pēc Varakļānu pagasta un Rēzeknes pilsētas skolas beigšanas vispārīgu vidējo izglī-

tību papildinājis pieaugušo kursos Gatčinā un tad 1911.—17. mācības gadus studējis Pēterpils garīgā seminarā un akademijā, bet 1923.—26. mācības gadus komandēts uz ārzemēm specializēties filozofijā. Šos gadus studējis Insbrukas un Vīnes augstskolās. Insbrukā 1924. gadā ieguvis licenciata gradu filozofijā, bet 1926. gadā pēc disertacijas De vita eiusque prima origine un doktora grada tezu aizstāvēšanas ieguvis Dr. philos. gradu. Par priesteri iesvētīts 1916. g. 26. martā Pēterpilī. No marta mēneša 1917. g. līdz 1918. g. 20. jūlijam strādājis Krāslavā kā palīgmācītājs un ticības mācības pasniedzējs vietējās skolās. No 1918. g. 20. jūlija līdz 1919. g. 1. februarim bijis Kombuļos draudzes prāvests, bet no 1919. g. 1. febr. līdz 1920. g. 1. okt. tādā pašā amatā Stirnienē. No 1920. g. 1. okt. līdz 1923. g. 1. sept. strādājis Rēzeknē kā ticības mācības pasniedzējs vietējās vidusskolās un latgaļu dialekta skolotājs latviešu vidusskolā un skolotāju kursos. No 1923. g. 1. sept. līdz 1926. g. 1. aug. komandēts uz ārzemēm specializēties filozofijā. Atgriezies no ārzemēm, no 1926. g. 1. aug. līdz 20. okt. tai pašā gadā strādājis Aglonas ģimnazijā, bet no 1926. g. 21. okt. līdz 30. dec. tai pašā gadā Izglītības ministrijā kā tautskolu direktora III palīga v. i. No 1926. g. 17. dec. līdz 1938. g. 1. jūlijam strādājis Rīgas archidiecezes garīgā seminarā un Katoļu teoloģijas augstskolā kā filozofijas profesors un studiju prefekts. Kopš 1938. g. 1. jūlija ir Latvijas Universitates Romas katoļu teoloģijas fakultates filozofijas profesors, fakultates sekretars, fakultates konvikta studiju prefekts un L. U. padomes loceklis. Strādādams Rēzeknē (1920.—23. g.), savācis apm. 10.000 tautas dziesmu, pulka pasaku un mīklu, ko nodevis latviešu folkloras krātuvei Rīgā. Tanī pašā laikā savācis lielum lielo daļu senās latgaļu literaturas un Rēzeknē nodibinājis biblioteku-muzeju, kas, diemžēl, 1925. g. kopā ar visām savāktām mantām sadega. 1921. g. kopā ar baznīckungu J. Ploni nodibinājis žurnalu Zīdūnis. Strādādams Rīgā kopš 1926. g. 21. okt. lielu vērību piegriezis katoļu studentu organizēšanai: nodibinājis Latvijas Katoļu akademiķu biedrību, ņēmis dzīvu dalību pie stud. b-bas Fraternitas Catholica un Terra Mariana nodibināšanas, no 1927. līdz 1935. g. vadijis studentiem dievkalpojumus un rekolekcijas. Vairākus gadus teicis konferences Rīgas Katoļu teoloģijas augstskolas studentiem un spredikojis Sv. Jēkaba katedralē. Kopš 1926. g. kārtējais spredikotājs svinīgajos pontifikalajos dievkalpojumos Aglonā. 1927. gadā izstrādājis Romas katoļu teoloģijas akademijas

statutus un pēc tam ņēmis dzīvu dalību pie L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultates statutu izstrādāšanas un jaunnodibinātās fakultates noorganizēšanas. Palīdzējis profesoram P. Šmitam pie latgaļu tautas dziesmu satura noskaidrošanas. Kā ilggadīgais žurnala Zīdūnis redaktors divas reizes sarīkojis latgaļu rakstniekiem konkursus un visādi atbalstijis viņu izveidošanos. Daudz strādājis pie latgaļu dialekta gramatikas un pareizrakstības izstrādāšanas. Bijis Izglītības ministrijas komisijas priekšsēdis latgaļu dialekta ortografijas kārtošanai, kā arī strādājis pie lūgšanu un garīgo dziesmu attīrīšanas no svešu valodu vārdiem un formām. Jaunizstrādāto pareizrakstību apstiprinājusi Izglītības ministrija 1928. gadā, bet lūgšanu un garīgo dziesmu tekstus aprobējis Rīgas archibīskaps-metropolits, kas 1933. gadā pavēlējis tos ievest visās baznīcās kā oficialus. Rīgas archibīskapa-metropolita uzdevumā sastādijis katoļu ticības katechismu, ko katoļu baznīcas galva Latvijā izsludinājis par Rīgas archidiecezes katechismu. Kopš 1934. g. ir Izglītības ministr. ticības mācības grāmatu katoļticīgiem cenzēšanas komisijas loceklis. Lai iepazītos ar Vakareiropas kulturu, apmeklējis Italiju, Šveici, Vāciju, Beļģiju un Čechoslovakiju. 1937. g. iecelts par Svētā Tēva galma prelatu un 1938. g. apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru. Ir studenšu b-bas Terra Mariana garīgais aizbildnis un stud. v-bas Dzimtene un stud. b-bas Fraternitas Catholica goda biedrs.

Iespiestie darbi: A. Grāmatas: 1) Latvīšu volūdas gramatika latgalīšim. Rēzeknē, 1922, 127 lpp. 2) Patīsības maklātojim. Rēzeknē, 1922, 56 lpp. 3) Myusu roksta breiveibas jubilejā ortografijas projekts. Rēzeknē, 1924, 28 lpp. 4) Dzeives viļņūs. Rēzeknē, 1925, 40 lpp. 5) Novenna sv. Jezupa gūdam. 1928, 47 lpp. (I—II izd. Rēzeknē). 6) Novenna Dīva Svāto Gora gūdam. 1928, 47 lpp. 7) Vysusvātokas Jezus Sirds intronizacija. 1929, 95 lpp. (I—II izd. Rēzeknē). 8) Sv. Tāva prīstereibas jubileja. 1929, 96 lpp. 9) Svāto goda dovona. 1933, 127 lpp. (I—III izdev. Rēzeknē). 10) Pareizraksteibas vordneica. Rēzeknē, 1933, 215 lpp. 11) Katoļu ticeibas katechisms. Rēzeknē, 184 lpp.; 1939², 196 lpp. 12) Sv. Augustins un sv. Akvinas Toms. 1936, 135 lpp. 13) Kas ir pasaule. 1936, 199 lpp. 14) Kāpēc jātic. 1938, 278 lpp. 15) Pāvests Pijs XI. 1939, 104 lpp.

B. Raksti žurnalos: 16) Myusu volūdas līkā. Zīd 1921, 4—5, 97—133 un 1922, 1—2, 44—47. 17) Jonis Poruks. Zīd 1921, 4—5, 122—132. 18) Atbilde Ateista kungam. Zīd 1921, 4—5, 133—144. 19) Jauns atrodums pyrmotnējā literaturā. Zīd 1923, 1, 15—16. 20) Myusu ortografijas līkā. Zīd 1923, 1, 41—45 un 2, 54—56. 21) Latgolas muzeja līkā. Zīd 1923, 2, 78—80. 22) Livonijas vēsture. Zīd 1923, 4—5, 146—153; 6—7, 224—227 un 8, 289—298. 23) Ģeografiskas ziņas par Livoniju. Zīd 1923, 6—7, 220—224. 24) Pyrmī Latgolas kulturas svātki. Zīd 1923, 8, 273—280. 25) Myusu centralos bibliotekas-muzeja līkā. Zīd 1923, 8, 326—335.

26) Stidzeņa uz zvaigznēm. Zīd 1924, 22—23, 84—91; 1925, 1—2, 4—12 un 1925, 3, 5—15. 27) Jaunotne kūp sovu veseleibu. Zīd 1927, 1, 11—14; 2, 12—14 un 3, 14—15. 28) Abiturientu pordūmom. Zīd 1927, 1, 5—8. 29) Moceibas godam socūtīs. Zīd 1927, 2, 1—4. 30) Maturistu pordūmom. Zīd 1928, 6, 4—8. 31) Dzeiveibas byuteiba un jos cālūni. Zīd 1928, 8, 1—7; 9, 7—12; 10, 28—33 un 1929, 1, 21—27. 32) Katoļu baznīcas kultura. Zīd 1928, 12, 1—7. 33) Prīstereibas un pāvesteibas byuteiba. Zīd 1929, 3, 1—13. 34) Myusu studenteibas liktiņš. Zīd 1929, 4, 1—4. 35) Myusu nokūtne. Zīd 1929, 6, 1—3. 36) Nūst ar šiberēšonu! Zīd 1929, 6, 7—8. 37) Mesianiskī pravītojumi un jūs pīsapiļdeišona Jezus Kristus personā. Zīd 1929, 12, 1—9. 38) Myusu rakstnīku īvēreibai. Zīd 1930, 6—7, 9—14. 39) Bazneickungu J. Rymkeviča, J. Akileviča un T. Kosovska latvīšu volūdas (latgaļu dialekta) gramatika. Zīd 1937, 7, 115—120. 40) Myusu prota augsteiba. Zīd 1938, 1, 3—6. 41) Psichisko dzeive un nervu sistema. Zīd 1938, 2, 33—37. 42) Evolucijas teorija un cylvāks. Zīd 1938, 4, 99—102 un 5, 136—138. 43) Myusu gryba ir breiva un goreiga. Zīd 1938, 6, 169—172. 44) Myusu dvēsele ir namersteiga. Zīd 1938, 7, 193—195. 45) Katoļu jaunotnes ideali. Sauleite 1927, 1, 2—5 un 2, 17—18. 46) Katoliskums un tautyskums. Sauleite 1927, 3—4, 33—35. 47) Latvijas katoļu jaunotnes bīdreibas nūdaļu dybynošonas līta. Sauleite 1927, 3—4, 52—55. 48) Katoļu baznīca un nacionalisms. AusK 1930, 48—51. 49) Audzināšanas būtība un nepieciešamība. AusK 1930, 64—68. 50) Inteliģences uzdevums tautas dzīvē. AusK 1931, 79—85. 51) Kristus-Karalis. AusK 1932, 52—60. 52) Galvenie virzieni visuma izpratnē. AusK 1933, 104—110. 53) Katoļu baznīca un kultura. AusK 1934, 53—63. 54) Mūsu nākotne — mūsu bērnos. AusK 1935, 92—97. 55) Sv. Akvinas Toma uzskati par morali. AusK 1936, 60—67. 56) Sv. Augustina domas par dvēseli un Dievu. AusK 1937, 61—64. 57) Sv. Augustina dzīve un mācība. Prof. A. Dauge, Lielas personības 1936, II, 99—127. 58) Svētais Akvinas Toms. Prof. A. Dauge, Lielas personības 1936, II, 128—167.

Citi raksti iespiesti katoļu nedēļas laikrakstos un žurnalos.

9. **Profesors Broņislavs Valpitrs** dzimis 1899. gada 24. martā Ilūkstes apr. Pilskalnes pag. Lauru mājās, kur viņa tēvam piederēja viensēta. Tēvs Jānis, māte Anna, dzim. Novicka. No 10 bērniem Broņislavs vecākais. Pirmo izglītību deva māte. 1908. g. Valpitrs apmeklē Ilūkstes draudzes skolu, bet pēc diviem gadiem Ilūkstes pilsētas skolu, ko viņš beidza ar uzslavu 1914. gadā. 1915. g. Valpitrs iestājās Pēterpils Romas katoļu garīgā seminarā un mācijās tur līdz 1918. g. maija mēnesim, kad vajadzēja bēgt pāri vācu-lielinieku frontei. 1918. g. rudenī Valpitrs iestājās Minskas garīgā seminarā. Ar lieliem traucējumiem no lielinieku puses, kuri drīz pēc tam bija ieradušies Minskā atkāpušos vāciešu vietā, viņš nobeidza tur vēl vienu kursu. Rudenī viņš iestājās Viļņas garīgā seminarā un to 1920. gadā beidza. Tanī pašā gadā Valpitrs atgriezās dzimtenē un tika nozīmēts par ticības mācības pasniedzēju Līksnas draudzes skolās, bet 1921. g. 24. aprilī pārcelts tanī pašā

amatā uz Krāslavu, kur strādāja līdz 1923. g. 1. februarim. 1924. g. rudenī Valpitrs iestājās Lietuvas Univ. teoloģijas filozofijas fakultatē, teoloģijas nozarē; studēja arī vairākus filozofiskus priekšmetus, sevišķi psiholoģiju un ar to saistītus pedagoģiskus priekšmetus. Viņš ņēma dzīvu dalību studentu organizaciju dzīvē, iestādamies vairākās akademiskās jaunatnes organizacijās un lasīdams tur par dažādiem tematiem priekšlasijumus. 1926. g. maija mēnesī Valpitrs beidza Lietuvas Universitates teoloģijas fakultati ar licenciata gradu teoloģijā. Griba papildināt teoloģiskās zināšanas pamudināja Valpitru iestāties Romas teoloģiskā augstskolā Angelicum. No studijām brīvā laikā Valpitrs apmeklēja ievērojamākos Romas muzejus un vēsturiskas vietas, vai arī strādāja valsts bibliotekā, gatavodams disertacijas darbu doktorata gradam teoloģijā. 1927. g. vasarā no Romas atgriezās Lietuvā un tā paša gada 15. decembrī Lietuvas Universitatē ieguva doktora gradu teoloģijā. Pēc tam Valpitrs ieņēma palīgmācītāja amatu Viļēnos un uzņēmās vadīt visas vietējās katoļu kulturalās un reliģiozās organizacijas. 1928. g. garīgā priekšniecība iecēla Valpitru par Latvijas katoļu jaunatnes biedrības idejisko vadītāju un žurnala Sauleite redaktoru. Šinī amatā viņš strādāja līdz 1933. g. Šajos piecos gados viņam bija jābraukā pa Latgales apriņķiem, lasot referatus, kuriem ir sakars ar jaunatnes dzīvi un tās uzdevumiem. No 1933. līdz 1937. g. 1. oktobrim Valpitrs ieņēma Viļēnu draudzes prāvesta amatu, nepārtraucot savu darbu skolās un organizacijās Blakus garīdznieka pienākumiem un kulturveicināšanas darbiem Valpitrs no 1928. g. līdz 1931. g. ir bijis par Viļēnu pilsētas domes locekli. Viņa reliģiskā un pedagoģiskā satura raksti ievietoti žurnalos Sauleite, Zīdūnis, Katoļu Dzeive un laikrakstos Māras Vēstnesis un Latgolas Vords. Ar 1938. g. 1. jūliju Valpitrs ir Latvijas Universitates katoļu teoloģijas fakultates profesors fundamentalā teoloģijā.

B. DOCENTI.

1. **Vecākais docents Antons Žuromskis** dzimis 1904. g. 4. janvarī, Jura un Annas, dz. Lapas, ģimenē. Pēc tēva nāves, kad Žuromskim bija $3^1/_2$ gadi, māti apprecēja Ludzas apr. valdes vecākais ierēdnis Jānis Trukšāns. Pēc pamatskolas un pilsētas skolas beigšanas 1917. g. tālākā izglītība bija jāpārtrauc; bija jāstrādā kopā ar tēvu pagasta kancelejā. Ar 1920. g. sākas A. Žuromska darba gai-

tas žurnalistikā. Strādājot pagasta valdē viņš ņēma dzīvu dalību pagasta sabiedriskajā dzīvē. 1922. g., atstājis pag. valdes sekretara palīga amatu, A. Žuromskis devās uz Daugavpili, kur turpināja izglītību. Pēc diviem gadiem viņš iestājās Rīgas archidiecezes katoļu teoloģijas augstskolā. Šajā laikā viņš lasijis zinātniskus priekšlasijumus Latvijas Katoļu akademiķu b-bā u. c. 1929. g. pabeidzis teoloģiskās studijas, viņš iesvētīts par priesteri un komandēts uz Romu akademisko studiju turpināšanai. Tur pāvesta Gregora XIII Universitatē kanonisko tiesību fakultatē 1931. g. ieguva Dr. Juris Can. gradu; blakus tiešajām studijām nodevās vēsturisku dokumentu pētīšanai Vatikana archivos par bīskapu Meinardu. 1931. g. rudenī A. Žuromskis iecelts par Rīgas archidiecezes katoļu teoloģijas augstskolas profesoru, kur pasniedzis teoloģiskās disciplinas. 1932. g. viņš bija par 37. Rīgas latv. pamatskolas ticības mācības skolotāju, no 1934. līdz 1935. g. par skolotāju Rīgas pils. V Olava komercskolā, no 1934. līdz 1936. g. izpildija Rīgas cietumu katoļticīgo mācītāja pienākumus, no 1933. līdz 1935. g. bija par gara kulturas žurnala Zīdūnis redaktoru, bet no 1935. līdz 1936. g. vadija laikrakstu Latgolas Vords. No dibināšanas dienas līdz 1936. g. beigām bija par L. U. latviešu katoļu studentu b-bas Fraternitas Catholica mācītāju, Latvijas Katoļu akademiķu b-bas valdes locekli un arī citās organizacijās. 1936. g. bija komandēts uz Romu, kur piedalijās Starptautiskā katoļu žurnalistu kongresā. 1938. g. 1. jūlijā iecelts par L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultates vecāko docentu. Ir Latvijas Preses b-bas, Latvijas Katoļu akademiķu, L. U. stud. b-bas Fraternitas Catholica u. c. b-bu biedrs vai goda biedrs. Atskaitot dažas brošuras, zinātniskas grāmatas līdz šim nav publicētas, toties periodikā ir izkaisīti simtiem viņa rakstu par dažādiem jautājumiem.

C. LEKTORI.

1. **Lektors Broņislavs Kokins** dzimis 1912. gada 6. martā Daugavpils apriņķa Višķu pag. Tēvs Jānis un māte Ludviga, dz. Liepiņa, laucinieki, kas tomēr nežēloja pūles sava vecākā dēla skološanai. Skolas gaitas viņš uzsāka 8 g. vecumā. Vienu gadu apmeklēja vietējo pamatskolu Višķu pagastā, pēc tam 3 gadus mācijās Daugavpilī. 4. un 5. pamatskolas klasi beidza Aglonā, kur tās bija pie ģimnazijas kā sagatavošanas klases. 1926. g. rudenī iesākās vidusskolas gaitas turpat Aglonā. Ģimnaziju beidza 1930. g. pa-

vasarī un tā paša gada rudenī iestājās Romas katoļu garīgajā seminarā resp. Katoļu teoloģijas augstskolā, nododamies nopietnām studijām veselus 5 gadus. 1935. g. pavasarī tika iesvētīts par priesteri un nozīmēts pedagoģiskam darbam Aglonas ģimnazijā, kur vienu gadu darbojās kā kapelans un skolotājs; pasniedza ticības mācību, ētiku un latīņu valodu, reizē pārzinot vienu klasi un kādu internata daļu. Izglītības papildināšanai un padziļināšanai 1936. g. oktobrī izbrauca uz Romu, kur mācijās līdz 1938. g. jūlijam dominikāņu vadītā institutā Angelicum, beidzot to ar licenciata gradu kristīgā filozofijā. 1938. g. tika iecelts par L. U. jaunatvērtās Romas katoļu teoloģijas fakultates lektoru. Akademiskajam gadam sākoties tika nozīmēts arī par minētās fakultates studentu kopmītnes — seminara inspektoru.

2. **Lektors Longins Lapkovskis** dzimis 1906. g. 13. novembrī Daugavpilī kā Hieronima un Hedvigas, dz. Gurevičs, dēls. Pēc pamatskolas (1922. g.) un Daugavpils valsts vidusskolas beigšanas 1926. g. iestājies Katoļu teoloģijas augstskolā Rīgā, ko beidzis 1931. g. Specializējies filozofijā Krakovas filozofijas augstskolā (1933.—36. g.), ko beidzis ar licenciata gradu filozofijā, pēc tam teoloģisko zinību papildināšanai studējis Romā, Pāvesta Gregora universitatē. Pēc iesvētīšanas par priesteri (1931. g.) strādājis kā garīdznieks un ticības mācības skolotājs Bērzpilī (no 1931. g. aprīļa līdz 16. septembrim), Rēzeknē (no 1931. g. 17. sept. līdz 5. nov.) un Rīgā (no 1931. g. 5. sept. līdz 1933. g. 1. sept.). Pēc studiju beigšanas ārzemēs sākot ar 1938./39. māc. gadu ir filozofijas lektors L. U. Romas katoļu teoloģijas fakultatē.

PIELIKUMI

SAĪSINĀJUMI.

AAIDP	— Augu aizsardzības instituta darbības pārskats.
ABL	— Acta Biologica Latvica.
AePPh	— Archiv für experimentelle Pathologie und Pharmakologie.
AFuJ	— Allgemeine Forst- und Jagdzeitung.
Aizs	— Aizsargs.
AklCh	— Archiv für klinische Chirurgie.
AnatAnz	— Anatomischer Anzeiger.
Arch	— Naunyn-Schmiedebergs Archiv für experimentelle Pathologie und Pharmakologie.
ArchInt	— Archives internationales de pharmacodynamie et de therapie.
ArchPsych	— Archiv für Psychiatrie und Nervenkrankheiten.
ASBLat	— Acta Societatis Biologicae Latviae.
Audz	— Audzinātājs.
AusK	— Ausekļa kalendars.
AZPs	— Allgemeine Zeitung für Psychiatrie und physische gerichtliche Medizin.
BA	— Baltischer Almanach.
BaSC	— Baltic and Scandinavian Countries.
BaltKal	— Baltischer Kalender.
Ber	— Berichte der Deutschen Chem. Gesellschaft.
BgerM	— Beiträge zur gerichtlichen Medizin.
BiochZ	— Biochemische Zeitschrift.
BiolC	— Biologisches Zentralblatt.
BL	— Baltijas Lauksaimnieks.
BM	— Baltische Monatschrift.
BrZ	— Brīvā Zeme.
BuL	— Bildmessung und Luftbildwesen, Lieberwerda.
Burtn	— Burtnieks.
BW	— Baltische Wochenschrift.
C	— Ceļš.
C	— Chemisches Zentralblatt.
ChZtg	— Chemiker Zeitung.
CRSB	— Comptes rendus des Séances de la Société de biologie.
D	— Domas.
DF	— Der Deutsche Forstwirt.
Dg	— Daugava.
Dgggr	— Daugavas gada grāmata.
DL	— Deutsche Literaturzeitung.
DMW	— Deutsche Medizinische Wochenschrift.

DtäW — Deutsche Tierärztliche Wochenschrift.
DuBŽ — Dārzkopības un Biškopības Žurnals.
DuZ — Daba un Zinātne.
DW — Dermatologische Wochenschrift.
DZCh — Deutsche Zeitung für Chirurgie.
DZggM — Deutsche Zeitschrift für die gesamte gerichtliche Medizin.
DzP — Dziennik Poznański.
DzV — Dzelzceļu Vēstnesis.
Ek — Ekonomists.
EurSeptAnt — Eurasia Septentrionalis Antiqua.
FA — Forstarchiv.
FB — Mündener forstliche Blätter.
FBR — Filologu biedrības raksti.
FGRst — Fortschritte auf dem Gebiet der Röntgenstrahlen.
FWZ — Forstwissenschaftliches Zentralblatt.
FZeH — Folia Zoologica et Hydrobiologica.
FZP — Frankfurter Zeitung für Pathologie.
GerlB — Gerlands Beiträge zur Geophysik.
GesIn — Gesundheits Ingenieur.
GR — Ģeografiski Raksti.
HistZ — Historische Zeitschrift.
IAP — Internationaler Anzeiger für Pflanzenschutz.
IAPh — Intern. Archiv f. Photogrammometrie.
IlŽ — Ilustrēts Žurnals.
IMM — Izglītības Ministrijas Mēnešraksts.
IndZ — Rig. Industrie-Zeitung.
IngArch — Ingenieur-Archiv.
J — Jurists.
Jahrb. d. DArchInst — Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts.
JfKh — Jahrbuch für Kinderheilkunde.
Jūrn — Jūrnieks.
JZ — Jaunākās Ziņas.
K — Kultura (poļu).
KK — Kooperativais Kredits.
KlMAh — Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde.
KlW — Klinische Wochenschrift.
KollZ — Kolloidzeitschrift.
KP — Kurjer Poznański.
LA — Liebigs Annalen der Chemie.
LAB — Latvijas Agronomu Biedrība.
LArch — Latvijas Architektura.
LĀZKR — Latvijas ārstu un zobārstu kongresa rakstu krājums.
LĀŽ — Latvijas Ārstu Žurnals.
LBBR — Latvijas Bioloģijas Biedrības Raksti.
LBRZ — Landwirtschaftliche Beilage zur Rigaschen Zeitung.
LD — Ljesnoje djelo.

LDuZ	— Lauku darbs un zinātne.
LFŽ	— Latvijas Farmaceitu Žurnals.
LGFB	— Latvijas Ģeodezijas un Fotogramm. B-as izdev.
LGGr	— Lauksaimnieka Gada Grāmata.
LGr	— Latvju grāmata.
LJ	— Latvijas Jaunatne.
LK	— Latvijas Karavīrs.
LKGGr	— Latvijas Kooperatīvu Gada Grāmata.
LKV	— Latvju konversacijas vārdnīca.
LL	— Latvijas Lauksaimnieks.
LLK	— Latv. Lauksaimnieku kalendars.
LLuP	— Latvijas lopkopis un piensaimnieks.
LM	— Lauksaimniecības Mēnešraksts.
LPGGr	— Lauku pašvaldību gada grāmata.
LRgr	— Lauksaimnieka rokas grāmata.
LRkr	— Lauksaimniecības Rakstu krājums.
LS	— Latvijas Sargs.
LTD	— Latvju tautas dainas, Literaturas izdev.
Ltv	— Latvis.
LUAkSZBRkr	— Latvijas Universitates Akademiskās Sabiedrisko Zinātņu Biedrības Rakstu krājums.
LUBDR	— L. U. Botaniskā Dārza Raksti.
LUR	— Latvijas Universitates Raksti.
LUX	— Latvijas Universitate 10 gados.
LV	— Latvijas Vēstnesis.
LVIŽ	— Latvijas Vēstures Instituta Žurnals.
LVŽ	— Latvijas Veterinarais Žurnals.
LZ	— Land- und forstwirtschaftliche Zeitung.
LZBR	— Latvijas Zobārstu Biedrības Raksti.
MA	— Militarais Apskats.
Mazp	— Mazpulks.
Mdz	— Meža dzīve.
MetZ	— Meteorologische Zeitschrift.
MilchF	— Milchwirtschaftliche Forschungen.
MIPP	— Moniteur international de la protection des plantes.
MittLiv	— Mitteilungen aus der livländischen Geschichte.
MK	— Mežsaimniecības mācības rakstu krājums.
MKl	— Medizinische Klinik.
MKV	— Mērniecības un kulturtechnikas vēstnesis.
MMV	— Mūsu Mājas Viesis.
MR	— Mežsaimniecības rakstu krājums.
MRKr	— Militaro rakstu krājums.
NBW	— Neue Baltische Waidmannsblätter.
NR	— Jahrbuch des Naturforschervereins zu Riga.
NSp	— Nākotnes Spēks.
OFJZ	— Oesterreichische Forst- und Jagdzeitung.

PašvB — Pašvaldības Balss.
PašvD — Pašvaldību Darbs.
PBGgr — Preses biedrības gada grāmata.
PBr — Pēdējā Brīdī.
PfA — Pflügers Archiv f. die gesamte Physiologie.
PhysZ — Physikalische Zeitschrift.
PTV — Pasta un Telegrafa Vēstnesis.
PVM — Piemineklu Valdes Materiali.
R — Rīts.
RadPr — Radiofona Programa.
RAlm — Rigascher Almanach.
Rass — Rassegna di terapia e patologia clinica.
RFR — Reliģiski filozofisku rakstu krājums.
RR — Rigasche Rundschau.
Rit — Ritums.
RL — Ruch Literacki.
RLBZK — Rīgas Latviešu Biedrības Zin. Kom. rakstu krājums.
RZ — Rīgas Ziņas.
RZfR — Rigasche Zeitschrift für Rechtswissenschaft.
RZR — Rigasche Zeitung für Rechtswissenschaft.
S — Silva, Wochenschrift.
SbR — Sitzungsberichte der Gesellschaft für Geschichte und Altertumskunde.
SD — Sētā un druvā.
Sēj — Sējējs.
SkandArchPhysiol — Skandinavischer Archiv für Physiologie.
SlR — Slavische Rundschau.
StA — Stomatoloģijas Apskats.
STh — Studia Theologica.
Sth — Strahlentherapie.
Stud — Students.
SuM — Senatne un Māksla.
SVAH — Svenska Vetenskaps Akademiens Handlinger.
SvR — Svētdienas Rīts.
T — Tęczka.
TA — Tautas audzināšana.
Taur — Taurētājs.
TeA — Technisks apskats.
ThJ — Tharandter Forstliches Jahrbuch.
TIZg — Ton-Industrie Zeitung.
TLMM — Tautas Labklājības Ministrijas Mēnešraksts.
TMV — Tieslietu Ministrijas Vēstnesis.
TSVBR — Tautu savienības veicināšanas biedrības raksti.
TV — Teatra Vēstnesis.
TVK — Tautas Veselības Kalendars.
TŽ — Techniskais Žurnals.

Un — Universitas.
VAR — Valsts Archiva Raksti.
VetP — Veterinarsanitarais Pārskats.
VjNGZ — Vierteljahrschrift d. Naturforscherges. Zürich.
VNGB — Verhandlungen d. Naturforscher Ges. Basel.
VV — Valdības Vēstnesis.
WklW — Wiener klinische Wochenschrift.
WMW — Wiener medizinische Wochenschrift.
WRH — Werft, Ruderei, Hafen.
Z — Zemkopis.
ZaMM — Zeitschrift f. angewandte Mathematik und Mechanik.
ZaoCh — Zeitschrift für anorganische Chemie.
ZBauw — Zeitschrift für Bauwesen.
ZElektroch — Zeitschrift für Elektrochemie.
ZfFuJ — Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen.
ZfKf — Zeitschrift für Krebsforschung.
ZfOR — Zeitschrift für Ostrecht.
ZfSt — Zeitschrift für ges. Strafwissenschaft.
ZgNPs — Zeitschrift für die gesamte Neurologie und Psychiatrie.
ZGph — Zeitschrift für Geophysik.
Zīd — Zīdūnis.
ZIe — Zemes ierīcība.
ZImm — Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen.
ZklM — Zeitschrift für klinische Medizin.
ZMM — Zemkopības Ministrijas Mēnešraksts.
ZN — Zaļā nedēļa.
ZNeur — Zeitschrift für Neurologie.
ZoA — Zoologischer Anzeiger.
ZOER — Zeitschrift für Osteuropäische Recht.
ZPflD — Zeitschrift für Pflanzenernährung, Düngen und Bodenkultur.
ZphysCh — Zeitschrift für physikalische Chemie.
ZR — Zahnärztliche Rundschau.
ZIS — Закон и суд
ZF — Zentralblatt für das gesamte Forstwesen.
ZfMin — Zentralblatt für Mineralogie.
ZS — Zemes Spēks.
ZsTh — Zeitschrift für systematische Theologie.
ZvSp — Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung.

Personu rādītājs.

(Skaitļi apzīmē lappuses.)

Ābele, Anna, vec. doc. 85.
— Kārlis, vec. doc. 309.
— Pēteris, priv.-doc. 433.
Ābers, Benno, doc. 555.
Āboliņš, Emīls, prof. 353.
— Jānis, asist. lauks. f. 290.
— Jānis Arvīds, asist. med. f. 460.
— Leons, vec. doc. 309.
Adamovičs, Ludvigs, prof. 589.
Ādams, Eižens, vec. asist. 20.
Ādamsons, Roberts, vec. doc. 15.
Adelheims, Romans, prof. 399.
Aizsilnieks, Arnolds, vec. doc. 588.
Akermanis, Pauls, lekt. 104.
Akmentiņa, Helene, lekt. 104.
Akmentiņš, Roberts, vec. doc. 540.
Albats, Hermanis, vec. doc. 541.
Alksnis, Adolfs, priv.-doc. 512.
— Arvēds, asist. 460.
— Jēkabs, prof. 399.
Amslers, Cēsars, prof. 404.
Amtmanis, Jānis, priv.-doc. 267.
Andersons, Voldemārs, priv.-doc. 332.
Andžāns, Kārlis, asist. 576.
Ansons, Eduards, vec. doc. 133.
— Jānis, instr. 27.
Antonovs, Sergejs, vec. asist. 21.
Apinis, Arvīds, asist. 343.
— Kārlis, priv.-doc. 434.
— Pēteris, priv.-doc. 513.
Apsītis, Jānis, prof. 223.
Arbuzovs, Leonids, prof. 31.
Asars, Jānis, vec. doc. 370.
Ātrens, Jānis, asist. 154.
— Natalija, asist. 292.
Ausējs, Longins, vec. doc. 542.
Auškāps, Jūlijs, prof. 163.

Bajārs, Laimonis, j. asist. 215.
Bakmans, Gastons, prof. 406.
Balodis, Edvards, prof. 521.
— Francis, prof. 32.
— Jānis, prof. 117.
— Kārlis, prof. tauts. f. 522.
— Kārlis Voldemārs, priv.-doc. med. f 435.
Baltgailis, Marģers, j. asist. 487.
Bambergs, Kārlis, priv.-doc. 268.
Bankins, Aleksandrs, vec. doc. 371.
Barons, Kārlis, prof. 408.
Bārs, Alberts, vec. asist. 286.
Baumane, Auguste, j. asist. 157.
Baumanis, Georgs, priv.-doc. 332.
— Jūlijs, asist. 155.
Bebris, Austra, asist. 462.
Bencingers, Imanuels, prof. 596.
Bergs, Jānis, prof. 227.
Berkolds, Arturs, j. asist. 157.
Bērziņa, Anna, j. asist. 488.
Bērziņš, Jānis, priv.-doc. 92.
— Kārlis, vec. doc. 546.
— Ludvigs, prof. 39.
— Pēteris, lekt. 566.
Bērzkalns, Pēteris, priv.-doc. 19.
Bickis, Jānis, doc. 247.
Bieziņš, Aleksandrs, priv.-doc. 436.
Bikše, Kārlis, vec. asist. 21.
Biķis, Jānis, vec. asist. 152.
Bīmanis, Mārtiņš, prof. 118.
Birkhāns, Alfrēds, asist. 23.
— Ernests, prof. 523.
Birzenieks, Aleksandrs, priv.-doc. 20.
Blachers, Kārlis, prof. 164.
Blaus, Jānis, asist. 212.
Blese, Ernests, prof. 41.
Blūma, Ludmila, j. asist. 158.
Blūmentāls, Dāvis, lekt. 202.
Bokalders, Jānis, vec. doc. 247.
Boljē (Beaulieux), Gastons, lekt. 104.
Bōls, Pīrs, prof. 119.
Bomovskis, Nikolajs, priv.-doc. 147.
Borkovskis, Jānis, asist. 24.
Bormane, Anna, asist. 462.
Brakšs, Nikolajs, j. asist. 215.
Bramanis, Jūlijs, j. asist. 216.
Brants, Jānis, priv.-doc. 438.

Brants, Maksis, priv.-doc. 439.
Brauers, Nikolajs, j. asist. 345.
Brencēns, Voldemārs, vec. doc. 509.
Brikmans, Aleksandrs, prof. 354.
Brumbergs, Aleksandrs, priv.-doc. 147.
Brūvele, Margrieta, j. asist. 489.
Brūvelis, Herberts, j. asist. 488.
Brūveris, Alberts, asist. 462.
Bružs, Boriss, doc. 190, 321.
Bubenko, Jānis, asist. 393.
Buchholcs, Alvils, prof. 119.
Buduls, Hermanis, prof. 410.
Bukovskis, Vladimirs, prof. 524.
Būmanis, Aleksandrs, prof. 525.
Bumbiers, Kārlis, asist. 463.
Bungs, Jānis, j. asist. 216.
Burkēvics, Vilhelms, priv.-doc. 381.
Bušmanis, Jānis, prof. 227.
Butuls, Kristaps, asist. 464.

Čakule, Olga, j. asist. 489.
Celms, Teodors, prof. 46.
Centneršvērs, Mečislavs, prof. 165.
Cimmermanis, Rūdolfs, lekt. 105.
Cīrulis, Arvīds, v. asist. 204.
Cizarevičs, Eduards, prof. 355.
— Jēkabs, prof. 121.
Copi, Maksis, vec. asist. 205.

Čakste, Jānis, prof. 526.
— Konstantīns, vec. doc. 548.

Dāle, Pauls, prof. 48.
Dārziņš, Egons, priv.-doc. 440.
Dauge, Aleksandrs, prof. 50.
— Pauls, vec. asist. 205.
Dauvarte, Anna, vec. asist. 341.
Dāvis, Pāvils, doc. 604.
Delle, Nikolajs, doc. 323.
— Pēteris, vec. doc. 248.
Delvigs, Aleksandrs, prof. 355.
Denfers, Pauls, prof. 356.
Dermanis, Paulis, vec. doc. 249.
Dīls, Erichs, prof. 52.
Dinbergs, Arturs, priv.-doc. 190.
Dišlers, Ernests, vec. doc. 183.
— Kārlis, prof. 526.
Dolietis, Kārlis, asist. 464.
Doniņš (Donis), Vilhelms, priv.-doc. 382.
Dreimanis, Aleksis, j. asist. 346.
Dūmiņa-Labsvīra, Milda, v. asist. 206.
Dunsdorfs, Edgars, doc. 556.
Dzelde, Jānis, v. asist. 287.
Dzērve, Arvīds, asist. 576.
Dzirne, Jānis, prof. 410.

Eglīte-Liepiņa, Irma, asist. 465.
Eglītis, Jānis Arnolds, lekt. 453.
— Maksis, prof. 227.
Eiche, Vilis, doc. 252.
Eichvalds, Jānis, asist. 465.
Eiduks, Jūlijs, priv.-doc. 190.
Elksnītis, Voldemārs, asist. 516.
Endzelīns, Jānis, prof. 53.
Ērleins, Ādams, priv.-doc. 441.
Ērmanis, Pēteris, j. asist. 217.

Feders, Gerhards, priv.-doc. 441.
Fedorovskis, Michails, priv.-doc. 612.
Feldmanis, Rūdolfs, j. asist. 489.
Feldvegs, Reinholds, prof. 357.
Felsbergs, Ernests, prof. 55.
Fērmanis, Ernsts, prof. 411.
Fišers, Voldemārs, prof. 165.
Fogels, Ernests, priv.-doc. 333.
Freimanis, Edgars, priv.-doc. 383.
Freijs, Alberts, vec. doc. 605.
— Viktors, asist. 156.
— Viljams, lekt. 105.
Fremberģe, Elīzabete, asist. 466.
Frēze, Benedikts, prof. 527.
Fridrichsons, Jānis, priv.-doc. 333.
Frosts, Valters, prof. 55.
Furjè, Žozefs, doc. 87.

Gailis, Kārlis, priv.-doc. 148.
Gailītis, Laimons, lekt. 282.
Galēja, Erna, j. asist. 490.
Galējs, Jūlijs, priv.-doc. 443.
Galeniece, Marija, priv.-doc. 269.
Galenieks, Pauls, doc. 324.
Gartjè, Eduards, prof. 411.
Gersoni-Koisone, Klāra, lekt. 106.

Glazenaps, Maksimilians, prof. 166.
Grapmanis, Rūdolfs, prof. 505.
Grase, Aleksandra, j. asist. 490.
Grauze-Lāce, Olga, vec. asist. 206.
Gribovskis, Vjačeslavs, prof. 528.
Grīnbergs, Alfrēds, instr. 570.
Emanuels, priv.-doc. 334.
— Juris, vec. asist. 573.
— Teodors, prof. 596.
Grotāns, Oto, priv.-doc. 335.
Gulbe, Marija, j. asist. 490.
Gulbis, Fricis, vec. doc. 310.
Gulēns, Aleksis, lekt. 105.
Gūtmanis, Marģers, vec. asist. 207.

Ģēliņš, Eduards, vec. doc. 311.

Habermanis, Oskars, prof. 357.
Hartmanis, Hermanis, vec. asist. 22.
Hauers, Artūrs, prof. 623.
Hēdenštrēms, Alfrēds, vec. doc. 549.
Helde-Andersone, Edīte, j. asist. 491.
Hennigs, Ričards, prof. 358.
Henter-Blērs (Hunter Blair), Džons Vošops, lekt. 106.
Henzels, Frīdrichs, vec. doc. 549.
Hilze, Armins, priv.-doc. 443.
Hochbergs, Jānis, asist. 212.
Hochfelds, Kārlis, j. asist. 583.
Hūnchens, Ludvigs, vec. doc. 371.

Iegrīve, Edvīns, vec. asist. 207.
Ieviņš, Alfrēds, doc. 187.
Inveiss, Jānis, vec. asist. 391.

Jakobi, Edgars, prof. 121.
Jākobsons, Eduards, vec. doc. 134.
— Konstantīns, asist. 466.
Jakovļeva, Irina, asist. 467.
Janeks, Aleksandrs, prof. 169.
Janitēns, Jūlijs, asist. 467.
Jankovskis, Arnolds, lekt. 567.
— Jānis, prof. 412.
Janovskis, Oto, j. asist. 517.
Jansons, Eduards, asist. 343.
— Ernests, prof. 414.
— Jānis, doc. teol. f. 607.
— Jānis Alberts, priv.-doc. fil. f. 95.
— Ludvigs, asist. 344.
Jēgermanis, Jānis, asist. 468.
Jenšs, Arnolds, prof. 122.
Jeruma-Krastiņa, Lūcija, priv.-doc. 444.
Jirgens, Rūdolfs, prof. 55.
Jirgensons, Arnolds, asist. 213.
— Bruno, priv.-doc. 192.
— Oskars, vec. asist. 207.
Jumiķis, Alfrēds, j. asist. 159.
Jungs, Voldemārs, doc. 142.
Jurevičs, Bruno, lekt. 284.
— Pauls, prof. 57.

Kainašs, Jānis, vec. asist. 153.
Kaķis, Aleksandrs, j. asist. 492.
Kaktiņš, Jānis, priv.-doc. 444.
Kalniņš, Alfrēds, priv.-doc. 270.
— Arvīds, prof. 230.
— Edvarts, prof. med. f. 415.
— Eduards Arvīds, j. asist. med. f. 491.
— Jēkabs, vec. doc. 16.
— Pauls, priv.-doc. 194.
— Viktors, j. asist. 491.
— Voldemārs, priv.-doc. 561.
Kalvelis, Dominiks, lekt. 455.
Kampe, Pauls, prof. 7.
Kānbergs, Aleksandrs, lekt. 568.
Kangro, Kārlis, prof. 506.
Kaņeps, Kārlis, vec. asist. 515.
Kārkliņš, Jānis, prof. 528.
— Kārlis, priv.-doc. 97.
Karlsone, Alīse, priv.-doc. 97.
Karps, Ansis, j. asist. 493.
Kauliņš, Jānis, prof. 60.
Kirchenšteins, Augusts, prof. 232.
Kiršteine, Juliana, instr. 287.
Kiršteins, Kārlis, vec. doc. 253.
Kjellīns, Tors Helge, prof. 64.
Klarks, Čarlzs, prof. 358.
Klaustiņš, Gustavs, prof. 122.
Kloze, Alfrēds, prof. 299.
Kļaviņš, Verners, asist. 156.
Kļimenko, Vasilijs, prof. 416.
Knostenberga-Černevska, Milda, asist. 468.

Kocers, Jānis, asist. 469.
Kochanovskis, Nikolajs, priv.-doc. 562.
Kokins, Broņislavs, lekt. 631.
Kolbuševskis Staņislavs, prof. 65.
Kolfšotens, Konstantijs, prof. 623.
Komarovs, Semjons, vec. asist. 457.
Konrāds, Pēteris, vec. doc. 136.
Kosinskis, Vladimirs, prof. 528.
Krastiņš, Alfonss, doc. 144.
— Augusts, priv.-doc. 445.
Kraulis, Verners, priv.-doc. 445.
Krauss, Ernests, prof. 299.
Kreišmanis, Pāvils, vec. doc. 253.
Krieviņš, Emīls, lekt. 568.
Krīgers (Krodzinieks), Jānis, priv.-doc. 99.
Krimberga, Eiženija, asist. 469.
Krimbergs, Roberts, prof. 416.
Krodzinieks, Jānis, sk. Krīgers, Jānis
Kroģis, Anna, vec. asist. 341.
Kronbergs, Fricis, asist. 214.
Kruglevskis, Aleksandrs, priv.-doc. 562.
Krūmiņš, Arturs, vec. doc. 16.
— Kārlis, priv.-doc. 270.
— Pēteris, priv.-doc. 195.
— Valters, priv.-doc. 384.
Krustiņsons, Jānis, priv.-doc. 196.
Kšižanovskis, Julians, prof. 61.
Kulitāne, Olga, lektr. 285.
Kulitāns, Pēteris, vec. doc. 256.
Kundziņš, Kārlis, prof. 598.
— Ludvigs, prof. 507.
— Pauls, prof. 8.
Kūlis, Pēteris, lekt. 107.
Kupcis, Jānis, prof. 171.
Kvēlberga, Irma, priv.-doc. 197.

Ķešāns, Augusts, prof. 170.
Ķiķauka, Pēteris, prof. 61.
Ķiploks, Edgars, j. asist. 614.
Ķirulis, Arturs, j. asist. 293.

Labutins, Aleksandrs, vec. doc. 136, 372.
Lācara, Zinaida, j. asist. 493.
Lācis, Indriķis, priv.-doc. 272.
Laimiņš, Eduards, vec. doc. 136.
Lamze, Arnolds, vec. doc. 16.
Lange, Voldemārs, j. asist. 293.
Lapkovskis, Longins, lekt. 632.
Laube, Eižens, prof. 11.
Laukirbe, Alfrēds, vec. asist. 289.
Laurinovičs, Pēteris, prof. 623.
Lautenbachs, Jēkabs, prof. 69.
Lazdiņš, Pauls, lekt. 568.
Lebedinskis, Naums, prof. 299.
Lēbers, Augusts, prof. 529.
Ledaunieks, Alfrēds, lekt. 569.
Lediņa, Herta, asist. 470.
Lediņš, Jānis, asist. 471.
Ledus, Helena, j. asist. 347.
Leimanis, Eižens, doc. 325.
— Jānis, priv.-doc. 149.
Lejas-Sauss, Andrejs, doc. 558.
Lejiņa, Zelma, j. asist. 217.
Lejiņš, Paulis, prof. 234.
— Pēteris, prof. tauts. f. 530.
— Pēteris, doc. tauts. f. 559.
— Teodors, vec. asist. 208.
Lejnieks, Edgars, prof. 300.
Lepiks, Arvīds, prof. 235.
Lezdiņš, Jānis, lekt. 108.
Liberts, Arnolds, vec. doc. 311.
Liepiņa, Gaida, j. asist. 494.
— Milda, vec. asist. 111.
Liepiņš, Aleksandrs, prof. 171.
— Roberts, priv.-doc. 273.
Linde, Alfrēds, asist. 577.
— Kristaps, instr. 571.
Lindemanis, Eduards, vec. doc. 184.
Lindenbergs, Rūdolfs, asist. 579.
Lucāns, Jānis, j. asist. 294.
Lucs, Oskars, prof. 173.
Lukstiņš, Gustavs, priv.-doc. 94.
Lūsis, Arvīds, vec. doc. 311.
— Ādams, asist. 471.
— Jānis, doc. 510.

Mačs, Osvalds, asist. 472.
Maizīte, Jānis, prof. 173.
Majors, Jānis, asist. 473.
Maldonis, Voldemārs, prof. 600.

Malta, Nikolajs, prof. 301.
Malvess, Augusts, vec. doc. 17.
Markus, Rūdolfs, prof. 237.
Mauriņš, J., j. asist. 494.
Mazkalniņa-Zušmane, Minna, asist. 473.
Meders, Alfrēds, prof. 302.
Mednis, Alfrēds, j. asist. 494.
Meija, Arturs, j. asist. 495.
Meijers, Rūdolfs, prof. 302.
Melderis, Aleksandrs, j. asist. 348.
— Krišjānis, doc. 258.
Mellis, Oto, priv.-doc. 197.
Menšings, Gustavs, vec. doc. 608.
Meņģelis, Jānis, j. asist. 217.
Metjūss, Viljams Klēsmanis, doc. 87.
Mētra, Fricis, j. asist. 584.
Mežciems, Aleksandrs, asist. 473.
Miķelsons, Jānis, prof. 418.
Mīlenbachs, Viktors, priv.-doc. 446.
Millere, Alma, asist. 474.
Mincs, Pauls, prof. 531.
Misiņš, Jānis, priv.-doc. 198.
Mitenbergs, Oskars, vec. doc. 373.
Mucenieks, Pāvils, priv.-doc. 447.
Mucinieks, Pēteris, vec. doc. 550.
Murevskis, Valdemārs, j. asist. 348.
Muižnieks, Jānis, j. asist. 393.

Neibergs, Pauls, j. asist. 495.
Neidere, Erika, asist. 475.
Neiders, Kārlis, j. asist. 496.
Neilands, Frīdrichs, vec. doc. 258.
Neilands-Leinerts, Fricis, j. asist. 295.
Neimanis, Kārlis, vec. asist. 208.
Neureiters, Ferdinands, vec. doc. 430.
Nīmanis, Jēkabs, asist. 475.
Nolle, Verners, asist. 475.
Nolteins, Georgs, prof. 359.
Nomals, Pēteris, prof. 238.
Novickis, Aleksandrs, prof. 624.
Nuka (Nukke), Paulis, vec. asist. 209.
Nusbergers, Maksis, prof. 69.

Ogriņš, Bruno, j. asist. 218.
Ostvalds, Eižens, prof. 240.
Ošiņš, Augusts, j. asist. 218.
Ozola, Marija, asist. 476.
Ozoliņš, Pāvils, prof. R.-kat. teol. f. 625.
— Pāvils, doc. vet.-med. f. 510.
— Viktors, vec. asist. 342.

Paegle, Visvaldis, j. asist. 25.
Pagasts, Jānis, asist. 580.
Pakalns, Alfrēds, asist. 476.
Paukšene, Eiženija, j. asist. 497.
Paukuls, Ernsts, prof. 419.
Pavārs, Aleksandrs, asist. 581.
Pavasars, Raimunds, j. asist. 497.
Pāvels, Richards, vec. doc. 137.
Pāvulāns, Pāvils, vec. doc. 138.
Pāvule, Alvīne, j. asist. 496.
Pestmalis, Herberts, priv.-doc. 385.
— Jānis, doc. 379.
Pētersons, Augusts, doc. 511.
— Eduards, vec. doc. 88.
— Jānis, vec. asist. 516.
Petrikalns, Alfrēds, prof. 176.
Plāķis, Juris, prof. 71.
Plaude, Liene, priv.-doc. 274.
Podniece, Līdija, j. asist. 497.
Pols, Kārlis, priv.-doc. 276.
Popovs, Boriss, prof. 177.
Priede, Jānis, lekt. 204.
Priedīte, Ida, j. asist. 498.
Prīmanis, Jēkabs, prof. 420.
— Mārtiņš, prof. 178.
Pšeņicins, Ivans, prof. 360.
Puriņš, Kārlis, prof. 534.
Purkalīte, Lūcija, j. asist. 498.
Purvītis, Vilhelms, prof. 13.
Putniņš, Ernests, prof. 422.
— Pauls, priv.-doc. 335.
— Reinholds, prof. 303.
Putnis, Alfrēds, doc. 327.

Rafaels, Ringolds, doc. 379.
Raisters, Augusts, vec. doc. 260.
Ramanis, Eduards, prof. 123.
Ramans, Ģederts, vec. doc. 313.
Rancāns, Jezups, prof. 619.
Ratermanis, Jānis, doc. 90.
Raulinaitis, Adolfs, lekt. 108.

Razums, Alfrēds, vec. doc. 138.
Redlicha, Austra, asist. 345.
Reinfelds, Nikolajs, vec. doc. 373.
Reinhards, Gustavs, priv.-doc. 448.
Reinics, Nikolajs, asist. 476.
Rencis, Eduards, priv.-doc. 448.
Rezevskis, Jānis, prof. 600.
— Kārlis, prof. 360.
— Teodors, j. asist. 26.
Rīmers, Vilhelms, vec. asist. 22.
Ripa, Oļģerts, j. asist. 219.
Rizga, Pēteris, doc. 261.
Robežniece, Irina, vec. asist. 209.
Robs, Mārtiņš, vec. doc. 139.
Rolle, Miķelis, prof. 508.
Rončevskis, Konstantīns, prof. 13.
Roze, Ernests, priv.-doc. 277.
— Jānis, instr. 571.
— Roberts, vec. asist. 575.
Rozenauers, Nikolajs, prof. 361.
Rozenberga, Austra, asist. 477.
— Paula, asist. 477.
Rozenieks, Vilis, priv.-doc. 613.
Rozēns, Andrejs, priv.-doc. 277.
Rozenšteins, Eižens, prof. 179.
Rubenis, Oļģerts, j. asist. 295.
Ruberts, Jānis, prof. 423.
Rudiks, Broņislavs, j. asist. 517.
Rudovska, Olga, priv.-doc. 99.
Rudzītis, Kristaps, doc. 430.
Rumba, Edgars, vec. doc. 609.
Rumments, Jūlijs, doc. 188.
Rūtiņš, Roberts, vec. doc. 375.
Rutks, Reinholds, instr. 571.

Saltups, Hermanis, asist. 478.
Segrests, Etjens Marsels, doc. 92.
Sieceniece, Valerija, j. asist. 584.
Sigats, Jānis, asist. 292.
Sīka, Jānis, j. asist. 499.
Siksna, Reinhards, doc. 327.
Siksne, Aleksandrs, vec. doc. 140.
Siliņš, Jānis, priv.-doc. 100.
Sīmanis, Roberts, asist. 214.
Sinaiskis, Vasilijs, prof. 534.
Skārds, Vilis, vec. doc. 140.
Skudiņa, Milda, priv.-doc. 514.
Skuja, Heinrichs, priv.-doc. 336.
— Jānis, vec. asist. 458.
— Milda, j. asist. 219.
— Nikolajs, asist. 478.
Skujiņš, Fridriķis, vec. asist. 22.
Sloskāns, Boļeslavs, prof. 621.
Slaucītājs, Leonids, vec. doc. 317.
— Sergejs, priv.-doc. 337.
Smilga, Austra, instr. 572.
Sniķeris, Pēteris, prof. 423.
— Reinholds, prof. 425.
Speke, Arnolds, prof. 72.
Spulgerans, Jānis, asist. 479.
Stankevičs, Jēkabs, priv.-doc. 278.
Starcs, Pēteris, prof. 242.
Stepermanis, Marģers, priv.-doc. 101.
Stiprais, Jānis, priv.-doc. 564.
Stradiņš, Pauls, prof. 426.
Strands, Embriks, prof. 305.
Straubergs, Kārlis, prof. 73.
Straumanis, Jānis, asist. 479.
— Mārtiņš, vec. doc. 185.
Strautiņš, Edvarts, asist. 480.
Strautmane, Anna, j. asist. 499.
Strēķis, Arturs, j. asist. 394.
Strēle, Helēna, asist. 480.
Strods, Pēteris, prof. 626.
Stūresteps, Andrejs, vec. doc. 142.
Stūrītis, Andrejs, j. asist. 112.
Sudrabs, Jānis, doc. 262.
Svirlovskis, Edvards, prof. 180.

Šable, Edvards, asist. 480.
Šiliņš, Alfrēds, asist. 214.
— Roberts, vec. asist. 459.
Šīmanis, Nikolajs, prof. 362.
Šīrons, Eduards, vec. doc. 552.
— Jēkabs, priv.-doc. 450.
Šķilters, Viktors, vec. asist. 210.
Šmite, Anastasija, j. asist. 499.
Šmits, Arvīds, priv.-doc. lauks. f. 264.
— Arvīds, vec. asist. ķīm. f. 210.
— Pēteris, prof. 76.
Šneidere, Anite, asist. 293.
Šneidere-Lūkina, Magdalēna, j. asist. 500.
Šprings, Artūrs, lekt. 109.

Šreinerts, Pauls, priv.-doc. 279.
Štālbergs, Ernests, vec. doc. 18.
Štāls, Kārlis, vec. asist. 211.
Šteinbachs, Nikolajs, vec. asist. 211.
Štolcers, Pauls, asist. 480.
Štrenks, Kārlis, priv.-doc. 199.
Štūls, Aleksandrs, instr. 573.
Šulcs, Jānis, prof. 428.
— Lotars, doc. 560.
Šutka, Oskars, priv.-doc. 385.
Švābe, Arveds, prof. 77.
Švarcs, Grigorijs, prof. 124.

Talce, Dagmara, priv.-doc. 280.
Taube, Gustavs, prof. 363.
Tauja, Marija, vec. doc. 319.
Tauriņš, Alfrēds, priv.-doc. 199.
Teikmanis, Andrejs, vec. doc. 264.
Tentelis, Augusts, prof. 81.
Tērmane, Alma Elfrīda, vec. asist. 289.
Tīlmane, Marija, sk. Tauja, Marija.
Tiltiņa, Vija, j. asist. 501.
Tilts, Bernhards, instr. 573.
Tiļļa, Zenta, j. asist. 500.
Tormanis, Kārlis, vec. doc. 375.
Tramdachs, Arturs, prof. 124.
Tranzē (Transehe), Nikolajs, doc. 328.
Trauberga, Olga, priv.-doc. 339.
Trautiņš, Eduards, asist. 480.
Trebū, Oktavs, prof. 308.
Treijs, Fēlikss, doc. 611.
— Frīdrichs, vec. doc. 320.
Trocigs, Dags, doc. 92.
Trofimovs, Vladimirs, priv.-doc. 450.
Tuktēns, Eduards, priv.-doc. 386.

Ugrjumovs, Anatolijs, priv.-doc. 565.
Upners, Teodors, asist. 481.
Usenko-Kaudzīte, Elza, asist. 481.

Vaivariņš, Jānis, asist. 482.
Vālbergs, Jānis, priv.-doc. 565.
Vallins, Harrijs Gunars, priv.-doc. 104.
Valpitrs, Broņislavs, prof. 629.
Vanags, Gustavs, prof. 181.
Vārsbergs, Jānis, prof. 245.
Vasiļevskis, Staņislavs, priv.-doc. 339.
Vāvere, Nikolajs, priv.-doc. 387.
Vazdiķis, Jānis, priv.-doc. 387.
Vēbers, Eižens, priv.-doc. 450.
Vegers, Pēteris, lekt. 456.
Vegners, Maksimilians, prof. 126.
Veģis, Auseklis, priv.-doc. 340.
Veibele-Jakovļeva, Late, asist. 482.
Veidemanis, Arvīds, priv.-doc. 200.
— Miķelis, doc. 431.
Veiss, Eduards, prof. 130.
— Milda, asist. 483.
Velēns, Vitauts, j. asist. 584.
Velme, Jēkabs, priv.-doc. 104.
Vencelīdes, Valdemārs, vec. doc. 377
Vētra, Nikolajs, asist. 483.
Vīdemanis, Ērichs, priv.-doc. 24, 151.
Vieže, Jānis, asist. 484.
Vīgants, Marta, vec. asist. 459.
Vilciņš, Jānis, instr. 573.
Vilde, Jānis, priv.-doc. 452.
Vilsons, Viljams Šarps, lekt. 110.
Vipers, Boriss, prof. 84.
— Roberts, prof. 84.
Vitands, Valters, asist. 484.
Vitckopfs, Adolfs, priv.-doc. 388.
Vītoliņš, Aleksandrs, asist. 486.
Vītols, Alfrēds, prof. 132, 366.
— Jēkabs, prof. 13.
Teodors, asist. 486.
— Vilis, vec. doc. 553.
Vītums, Arturs, doc. 511.
Voits, Nikolajs, asist. 24.
Volframs, Teodors, j. asist. 501.
Vunderlichs, Edvarts, instr. 573.

Zālīte, Pēteris, prof. 85.
Zalts, Kārlis, doc. 144.
Zāmelis, Aleksandrs, doc. 329.
Zandersons, Vilis, j. asist. 501.
Zāns, Verners, doc. 330.
Zariņš, Eduards, prof. 182.
— Jānis, lekt. 111.
Zēberga, Katrīne, priv.-doc. 201.
Zēbergs, Jānis, vec. asist. 290.
Zeiferts, Teodors, lekt. 111.
Zemītis, Nikolajs, vec. doc. 266.
Zicāns, Eduards, prof. 602.

— Pāvils, j. asist. 113.
Ziemelis, Edmunds, prof. 132.
Zīle, Mārtiņš, prof. 430.
Zīlīte, Persijs, vec. doc. 378.
Ziņģītis, Arturs, priv.-doc. 389.
Zirnis, Pēteris, asist. 487.
Zīverts, Kārlis, asist. 582.
Zivtiņš, Jānis, priv.-doc. 390.
Zušmane, E., j. asist. 502.

Žagers, Alfrēds, vec. doc. 320.
Žonvals, Mišels, vec. doc. 92.
Žubeckis, Edgars, priv.-doc. 281.
Žuromskis, Antons, vec. doc. 630.

SATURA RĀDĪTĀJS.

		Lapp.
I.	Architekturas fakultate	5
II.	Filoloģijas un filozofijas fakultate	29
III.	Inženierzinātņu fakultate	115
IV.	Ķīmijas fakultate	161
V.	Lauksaimniecības fakultate	221
VI.	Matematikas un dabaszinātņu fakultate	297
VII.	Mechanikas fakultate	351
VIII.	Medicinas fakultate	397
IX.	Veterinarmedicinas fakultate	503
X.	Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultate	519
XI.	Teoloģijas fakultate	587
XII.	Romas katoļu teoloģijas fakultate	617

Pielikumi.

Saīsinājumi	635
Personu rādītājs	640
Satura rādītājs	648